

ኦሪሳ ጤቂዋ ገፋሶ

Gofa New Testament (Ethiopic script)

Contents

ማቶሲ ዓፌዳ ዩኩስ ኪሪስቶሳ ምንጊላ	1
ማርቆሲ ዓፌዳ ዩኩሳ ኪሪስቶሳ ምንጊላ	40
ሉቃሲ ዓፌዳ ዩኩስ ኪሪስቶሳ ምንጊላ	65
ዮሃንሲ ዓፌዳ ዩኩስ ኪሪስቶሳ ምንጊላ	102
ሃዋሬታ አቡዋ	131
ጳውሎሲ ሮሜ አሳስ ዓፌዳ ኪታ	165
ጳውሎሲ ቆሮንቶሳ አሳስ ዓፌዳ ኮይሮ ኪታ	180
ጳውሎሲ ቆሮንቶሳ አሳስ ዓፌዳ ናምዓንሶ ኪታ	194
ጳውሎሲ ጋላቲያ አሳስ ዓፌዳ ኪታ	203
ጳውሎሲ ኤፌሶና አሳስ ዓፌዳ ኪታ	209
ጳውሎሲ ፊልጲሲፎሳ አሳስ ዓፌዳ ኪታ	214
ጳውሎሲ ቆላሲያሳ አሳስ ዓፌዳ ኪታ	218
ጳውሎሲ ቴሴሎንቄ አሳስ ዓፌዳ ኮይሮ ኪታ	222
ጳውሎሲ ቴሴሎንቄ አሳስ ዓፌዳ ናምዓንሶ ኪታ	225
ጳውሎሲ ዒሞቲዮሳስ ዓፌዳ ኮይሮ ኪታ	227
ጳውሎሲ ዒሞቲዮሳስ ዓፌዳ ናምዓንሶ ኪታ	231
ጳውሎሲ ቲቶስ ዓፌዳ ኪታ	235
ጳውሎሲ ፊልሞናስ ዓፌዳ ዳብዳቢያ	237
ኢብራዌ አሳስ ዓፌቲዳ ኪታ	238
ያይቆቢ ዓፌዳ ኪታ	249
ጴዒሮሲ ዓፌዳ ኮይሮ ኪታ	253
ጴዒሮሲ ዓፌዳ ናምዓንሶ ኪታ	257
ዮሃንሲ ዓፌዳ ኮይሮ ኪታ	260
ዮሃንሲ ዓፌዳ ናምዓንሶ ኪታ	264
ዮሃንሲ ዓፌዳ ሄቫንሶ ኪታ	265
ዩሁዲ ዓፌዳ ኪታ	266
ዮሃንሳ ቆንጨሳ	268

አራሳ ጫቁዋ ንፋሶ

New Testament in Gofa

Language: Gofa

Provided by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This print-on-demand edition of Scripture is produced and provided at cost by the Digital Bible Society in partnership with the Bible League of Canada, Open Doors International, and other missions and translation agencies. To order additional copies of this or other Bibles, please visit www.dbs.org (USA), www.bibleleague.ca (Canada), and www.opendoors.org (Europe).

Copyright and Permission to Copy

Copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc. Scripture text used by permission.

PDF, ePub, and MOBI Bible covers and design are copyrighted 2017 by the Digital Bible Society (www.dbs.org).

PDF generated on 2017-08-24 from source files dated 2017-08-24.

731c043a-dad4-5698-93cd-9846bc52bffc

ISBN: 978-1-5313-0258-0

ማቶሲ ዓፌዳ

ዮሱስ ኪሪስቶስ ዎንጌላ

ጋላ ቆፋ

ማቶሳ ዎንጌላይ፥ ያና ጌቴቲዲ ኡፋይሳን ናጌቲያ አሼይሲ ዮሱስ ጊዴይሳኔ ያሳይ ጋልዓ ጫቁዋን ባ አሳስ ኢሚዳ ኡፋይሳ ቃላ ፖሊዳይ ኢያ ባጋራ ጊዴይሳ አዲያ ዎንጌላ። ሃ ዎንጌላይ ዮሱሲ ኤንታ ጊዶን ዮሌቲዲ ዲጪዳ አይሁዴታ ዓላላስ ጊዶናሺን ኩሚሳ አላሚያ ኡባሳ።

ማቶሳ ዎንጌላይ፥ ዳር ናጌቲሳን ዓፌቲዳ ማዓፋ። ማቶሲ ባ ማዓፋ ዮሱሳ ዮሌቲሳን ዶሚዲ፥ ኢያ ማቁቲሳኔ ኢያ ፓጩቲሳ አዲ ሲሚዲ፥ ጋሊላን ኢ ሳባኪዳባ፥ ታማርሲዳባኔ ሃርጋንቸታ ፓሲዳባ አዴስ። ሄሳፌ ካሊዲ፥ ዮሱሲ ጋሊላፕ ዮሩሳላሜ ቢዳይሳኔ ኢ ሃ ሳዓን ዴዲዳ ዎዴ ወርሴሳ ሳሚንታን ሃኒዳባታ ቆንጪሴስ። ሄሲካ ኢያ ካቲቲሳ፥ ኢያ ሃይቁዋኔ ኢያ ዴንዱዋ አይኬስ።

ሃ ዎንጌላይ፥ ዮሱሲ ያሳ ሂጊያ ቢርሻናው ማቲ ዴዴይሳኔ ያሳ ካዎቲሳባ ታማርሲያ ጊታ አስታማሬ አሲዲ ሺሼስ። ኢያ ቲሚርቲያፌ ዳሪያ ባጋይ ዱማ ዱማ ማራን ጊጌቲዳ ኢቻሹ ኪፊሌታን ሻኬቲስ።

1. ያሳ ካዎቲሳን ዴዲያ አሳ ሃኖቲሳ፥ አሱዋ፥ ማታኔ ወርሴሳ ቃዳ አዲያ ዴሪያ ቦላ ቲሚርቲያ (ሺም 5-7)።

2. ታማኔ ናምዑ ታማሬቲ ዎንጌላ ሳባካናው ቢዳ ዎዴ ኤንታው ኢሜቲዳ ካሌሱዋ (ሺም 10)።

3. ያሳ ካዎቲሳባ ታማርሳናው ሺቂዳ ዱማ ዱማ ሌሚሶታ (ሺም 13)።

4. ኢያ ታማሬ ጊዶባ ቢርሼሳ አዲያ ቲሚርቲያ (ሺም 18)።

5. ሃዲ አላሚያ ወርሴሳኔ ያሳ ካዎቲሳ ዩሳባ አዲያ ቲሚርቲያ (ሺም 24-25)።

ማቶሳ ዎንጌላ አይፌ ቆፋታ

ዮሱስ ኪሪስቶስ ዮሌቲሳ ሱሳኔ ኢያ ዮሌቲሳ 1:1-2:23

ዓማቂያ ዮሃንሳ አሱዋ 3:1-12

ዮሱሳ ሂንቃቲያኔ ፓጩቲሳ 3:13-4:11

ዮሱሲ ጋሊላን ባ አሱዋ አይኪዳይሳ 4:12-18:35

ጋሊላፕ ዮሩሳላሜ ጋካናው 19:1-20:34

ወርሴሳ ሳሚንታ ዮሩሳላሜ ሄራን 21:1-27:66

ጎዳ ሃይቆፕ ዴንዱዋኔ ቆንጩሳ 28:1-20

ዮሱሳ ዮሌቲሳ ሱሳ

(ሉቃ 3:23-38)

1 ሃይሳፌ ካሊዲ ዓፌቲዳይሲ ዳዊቴ ናዓ አብራሃሜ ናዓ ጊዲዳ ዮሱስ ኪሪስቶስ ዮሌቲሳ።

² አብራሃሜ ዩሳቃ ዮሊስ፤

ዩሳቂ ያይቆባ ዮሊስ፤

ያይቆቢ ዮሁዳኔ ኢያ ኢሻታ ዮሊስ፤

³ ዮሁዲ ቲዲሚሪፕ ፋሬሴኔ ዛራ ዮሊስ፤

ፋሬሲ አስሮሜ ዮሊስ፤

አስሮሜሪ ራሜ ዮሊስ፤

⁴ ራሜሪ አሚናዳቢ ዮሊስ፤

አሚናዳቢ ናዓሶና ዮሊስ፤

ናዓሶኔሪ ሳልሞና ዮሊስ፤

⁵ ሳልሞኔሪ ራዓቢፕ ቦዔዛ ዮሊስ፤

ቦዔዚ ኡሩቲፕ ኢዮቤዴ ዮሊስ፤

ኢዮቤዲ ኢሴዮ ዮሊስ፤

⁶ ኢሴዮዲ ካዉዋ ዳዊቴ ዮሊስ፤

ዳዊቴይ አሪዮ ማቼፌ ሶሎሞኔ ዮሊስ፤

⁷ ሶሎሞኔሪ ሮቢዓማ ዮሊስ፤

ሮቢዓማይ አቢያ ዮሊስ፤

አቢዮይ አሳፌ ዮሊስ፤

⁸ አሳፌ ኢዮሳፌዔ ዮሊስ፤

ኢዮሳፌዔይ ኢዮራሜ ዮሊስ፤

ኢዮራሜይ አዚያኔ ዮሊስ፤

⁹ አዚያኔይ ኢዮዓታሜ ዮሊስ፤

ኢዮዓታሜይ አካዛ ዮሊስ፤

አካዚ ሂዚቂያሳ ዮሊስ፤

¹⁰ ሂዚቂያሲ ሚናሴ ዮሊስ፤

ሚናሴይ አሞና ዮሊስ፤

አሞኒ ኢዮሲያሳ ዮሊስ፤

¹¹ ኢስራዔሌ አሳይ ዲዔቲዲ ባቢሎኔ ቢታ ቢዳ ዎዴ ኢዮሲያሲ ኢኮኒያናኔ ኢያ ኢሻታ ዮሊስ። ^a

¹² ባቢሎኔ ቢታ ኢስራዔሌ አሳይ ዲዔቲዲ ቢዳፕ ጉዮ ኢኮኒያኒ ሳሳቲያሌ ዮሊስ።

ሳሳቲያሌይ ዜሩባቤላ ዮሊስ፤

¹³ ዜሩባቤላ አብዲዮ ዮሊስ፤

አብዲዮይ ኤሊያቂሜ ዮሊስ፤

^a1:11 2ካም 24:14-15፤ 2ታሪ 36:10፤ ኤር 27:20

ኤሊያቄሜይ አዛራ ዮሴፍ፤

¹⁴ አዛሪ ሳዶቄ ዮሴፍ፤

ሳዶቄይ አኪሜ ዮሴፍ፤

አኪሜይ ኤሊያዳ ዮሴፍ፤

¹⁵ ኤሊያዳ አዛዛራ ዮሴፍ፤

አዛዛሪ ማታኔ ዮሴፍ፤

ማታኔይ ያይቆባ ዮሴፍ፤

¹⁶ ያይቆቢ ዮሴፍ ዮሴፍ፤

ዮሴፍ ኪሪስቶስ ጊያ ዮሴፍ ዮሴፍ ማይራሚ አዘና።

¹⁷ ሂዛ፥ ዮሴቴላይ አብራሃሜ፤ ዳዊቴ ጋካናው ታማኔ አይዳ። ዳዊቴ፤ ቢዲ ባቢሎኔ ዲዑዋ ጋካናው ታማኔ አይዳ። ባቢሎኔ ዲዑዋ፤ ቢዲ ኪሪስቶስ ጋካናው ታማኔ አይዳ ዮሴቴላ ጊዴስ።

ዮሴስ ኪሪስቶስ ዮሴቴላ

(ሉቃ 2:1-7)

¹⁸ ዮሴስ ኪሪስቶስ ዮሴቴላ ታሪኪይ ሃይሳፌ ካሌይሳ። ኢያ አያ ማይራሚ ዮሴፍን አይሸታ ዴዓሽ ዮሴፍራ ጋሄቶና ገሻ አያና፤ ቃንሳታሱ።^b

¹⁹ ዮሴፍ ሂሎ አሲ ጊዲዳ ገሾ ኢዮ አሳን ኪሳናው ኮዬቤና። ያኒያ ገሾ ቆሳን ኢዮ አጋናው ቆፒስ።

²⁰ ኢ ሄ ቆፋን ዴዓሽን ያሳ ኪታንቾይ አሙሆን ቆንጨዲ፥ «ዳዊቴ ናወ፥ ዮሴፍ፥ ማይራሚ ቃንሳቲዳይ ገሻ አያና፤ ጊዲያ ገሾ ኢዮ ኤካናው ያዮፋ» ያጊስ። ²¹ ኢያ አዴ ናዓ ዮሳና፥ ኢ ባ ዴሪያ ኤንታ ናጋራ፤ አሺያ ገሾ ኢያ ሱንሳ ኔ ዮሴፍ ጋዳ ይጋና።^c

²² ጎዳይ ናቢያ ኢሳያሳ ዶናን፥ ²³ «ሄኮ ጌላዲያ ቃንሳታና፤ አዴ ናዓካ ዮሳና፤ ኢያ ሱንሳይ አማኑዔላ ጌቱታና» ጎይሲ ፖሎታና ሜላ ሃ ኡባይ ሃኒስ። አማኑዔላ ጌይሳስ ቢርሸላይ «ዶሳይ ኑራ ዴዓስ» ጉሱ።^d

²⁴ ዮሴፍ ዲስኮፌ ባርኪዲ ጎዳ ኪታንቾይ ኪቲዳይሳ ሜላ ማይራሚ ባ ሶ ኤፊስ። ²⁵ ሺን ባ ባይራ ናዓ ዮሳና ጋካናው ኢዮ ቦቺቤና፤ *ዮሴቴላ ናዓካ ዮሴፍ ጊዲ ይጊስ።^e

ዶሎሃ፤ ዮዳ አሳታ

2 ካዉዋ ሄሮዲስ ወደ ዮሴፍ ዮሴፍ ቢታን ቤቴሌሜ ካታማን ዮሴቴላይሳፌ ጉዩ ያሊንቶ ታይቢያ አሳቲ ዶሎሃ፤ ዮሴቴላሜ ዮዲ፤

² «ዮሴቴላ አይሁዴ ካዎይ አዉን ዴዒ? ኑኒ ዶሎሃ ባጋራ ኪዩዳ ኢያ ያሊንቱዋ ቤዒዲ ኢያው ጎይናናው ዮዳ» ያጊዲ አይቺዶሶና። ³ ካዎይ ሄሮዲስ ሄሳ ሲዒዳ ወደ ዳጋሚስ። ዮሴቴላሜን ዴዒያ አሳይ ኡባይካ ዳጋሚዶሶና። ⁴ ሄሮዲስ ካሂኔ ሃላቃታኔ ሂጌ አስታማሬታ ባኮ ይጊዲ፥ «ኪሪስቶስ አዉን ዮሴታንዴሻ?» ያጊዲ ኤንታ አይቺስ።

⁵ ኤንቲካ፥ «ዮሁዳ ቤቴሌሜና፤ ናቢይ፥

⁶ «ዮሁዳን ዴዒያ ቤቴሌሜ፤^f

ዮሁዳን ዴዒያ ጎባ ካታማታ፤

ኔኒ አይቢንካ ጉዓካ።

ታ ዴሪያ ኢስራዔል አይሳናይሲ፥

ኔ፤ ኪያና፤ ጊዲ ዓፊስ»

ያጊዶሶና።

⁷ ሄሳፌ ጉዩ፥ ሄሮዲስ ዶሎሃ፤ ዮዳ አሳታ ጌማን ይጊዲ፥ ያሊንቱዋ ኤንቲ ቤዒዳ ወዲያ ኤንታፌ ገሺዲ ኤሪስ። ⁸ ኢ ኤንታና ቤቴሌሜ ዮዲሸ፥ «ቢዲ ዮሴቴላ ናዓ ሚንሲዲ ኮዩቴ፤ ኢያ ሂንቱ ዴሚዳ ወደ ታካ ባዳ ኢያው ጎይናና ሜላ ሲሚዲ ዩሽ ታው አዲቴ» ያጊስ። ⁹ ኤንቲካ ካዎይ ሄሮዲስ ጊዳይሳ ሲዒዲ ቢዶሶና። ኤንቲ ዶሎሃ ባጋራ ቤዒዳ ያሊንቶይ ኤንታና ካሌሲሽ ናዓይ ዴዒያሱዋ ጋካናው ኤፊስ። ¹⁰ ኤንቲ ሄ ያሊንቱዋ ቤዒዳ ወደ ጊታ ኡፋይሲ ኡፋይቲዶሶና። ¹¹ ሶ ጌሊዲ ናዓ ባ አዩ ማይራሚራ ዴዒይሳ ቤዒዶሶና። ኢያው ጉልባቲዲ ጎይኒዶሶና። ባንታ ሳዒኒያ ዶዩዲ ዎርቃ፥ ኢዓኔ ካርቤ ኢያው ኢሚዶሶና። ¹² ኤንቲ ሄሮዲስ ጉዩ ሲሞና ሜላ ዶሳይ አሙሆን ኤንታው አዲን፥ ሃራ ኦጌራ ባንታ ቢታ ሲሚዶሶና።

ጊብዜ ባቃቱዋ

¹³ ዶሎሃ ባጋፌ ዮዳ አሳቲ ቤዳ፤ ጉዩ፥ ጎዳ ኪታንቾይ ዮሴፍን አሙሆን ቆንጨዲ፥ «ሄሮዲስ ናዓ ወዳናው ኮያ ገሾ ዴንዳ፤ ኤሌሳዳ ናዓኔ ናዓ አዩው ኤካዳ ጊብዜ ቢታ ባ። ኔ ሲማና ወዲያ ታ ኔው አዳና ጋካናው ያን ጋምዓ» ያጊስ።

¹⁴ ሄሳ ገሾ፥ ዮሴፍ ሄ ቃማን ዴንዲዲ፥ ናዓኔ ናዓ አዩው ኤኪዲ ጊብዜ ቢስ። ¹⁵ ናቢያ ዶናን ዶሳይ፥ «ታኒ፥ ታ ናዓ፥ ጊብዜ ቢታፌ ይጋስ»፤

*1:25 ኢዮ ቦቺቤና፥ ማቺራ አዘናራ አቄይሳዳ ኢሲፌ አቂቦኮና ጉሱ።

^b1:18 ሉቃ 1:27 ^c1:21 ሉቃ 1:31 ^d1:23 ኢሳ 7:14 ^e1:25 ሉቃ 2:21

^f2:6 ሚክ 5:2 ^g2:15 ሆሴ 11:1

ጌቴቲዳ ቃላይ ፖሌታና ሜላ ሄሮዲሲ ሃይቃና ታካናው ኢ ያን ዴዒስ።

¹⁶ ሄሳፌ ጉዩ፥ ዶሎሃ ባጋፌ ዬዳ አሳቲ ኢያ ጨሚዳይሳ ኤሪዳ ዎዴ ዳሮ ዩሎቲስ። ኢ ካሴ ኤንታፌ ሲዒዳይሳዳ ቤቴሌሜኒኔ ሄ ሄራን ዴዒያ ናምዑ ላይሲ ኩሚዳይሳታኔ ናምዑ ላይሳፌ ጋርሳን ዴዒያ አዴ ናይታ ኡባ ባ ዎታዳፊታ ዩዲዲ ዎዲሲስ።

¹⁷⁻¹⁸ ናቢያ ኤርሚያሳ ዶናን፥

«ዩሆይኔ ዜሌልሲ፥

ራማ ካታማን ሲዔቲስ።

ራሄላ ባ ናይታስ ዩካዉሱ፤

ኤንቲ ሃይቂዳ ጊሾ

ሚኔታናው ዳንዳዓቡኩ»

ጊዲ አዲዳይሲ ፖሌቲስ። ^h

ናዚሬቴ ሲሙዋ

¹⁹ ሄሮዲሲ ሃይቂዳፕ ጉዩ ጊብዔን ጎዳ ኪታንቾዩ ዮሴፋስ አሙሆን ቆንጨዲ፥ ²⁰ «ናዓ ዎዳናው ኮያ አሳቲ ሃይቂዳ ጊሾ ዴንዳዳ ናዓኔ ናዓ አዬው ኤካዳ ኢስራዔሌ ቢታ ሲማ» ያጊስ።

²¹ ዮሴፌ ዴንዲዲ ናዓኔ ናዓ አዬው ኤኪዲ ኢስራዔሌ ቢታ ሲሚስ። ²² ሺን አርኬሊዮሲ ዩሁዳን ባ አዋ ሄሮዲሳ ቤሳን ካዎቲዳይሳ ሲዒዳ ዎዴ ያ ባናው ያዩስ። ያሳይ አሙሆን ኢያው ቆንጨሲን ጋሊላ ቢታ ቢስ። ²³ ናቢታ ዶናን፥ «ናዚሬቴ አሲ ጌቱታና» ጊዲ አዴቲዳይሲ ፖሌታና ሜላ ናዚሬቴ ካታማ ቢዲ ያን ዴዒስ።

i

ግማቂያ ዮሃንሳ ቲሚርቲያ

(ማር 1:1-8፤ ሉቃ 3:1-17፤ ዮሃ 1:19-28)

3 ¹⁻² ሄ ዎዴ ግማቂያ ዮሃንሲ፥ «ዮሳ ካዎቴሳይ ማታቲዳ ጊሾ ሂንቴ ናጋራፕ ሲሚቴ» ያጊዲ ሳባኪሺ ዩሁዳ ባዞ ቢታ ቢስ። ^{j3} ናቢያ ኢሳያሲ ዮሃንሳባ አዲዳይሳ ሜላ፥

«ባዞ ቢታን፥

ኢሶይ ባ ቃላ ዶቂ አሲዲ፥

«ጎዳ ኦጊያ ጊጊሲቴ።

ኢያ ሆሮጋ ፒዲ አሲቴ» ጊስ»^k

ያጌቲዳይ ኢያሳ ያጊስ።

⁴ ዮሃንሲ ጊማሌ ኢኪሴፕ አሴቲዳ አፊላ ማዔስ። ባ ዔሳን ዳፎ ዳንጩስ። ኢ ሚያ ካሳይካ ቦሌኔ ዴጌራ ኤሲ። ¹⁵ አሳይ ሄ ዎዴ ዩሩሳላሜ ካታማፕ፥ ዩሁዳ ቢታ ኡባፌኔ ዮርዳኖሴ ሻፋ ሄራፕ ኢያኮ ዮሶና። ⁶ ባንታ ናጋራ ፓዊዲ ዮርዳኖሴ ሻፋን ዮሃንሳ ኩሺን ግማቂያሶና።

⁷ ዮሃንሲ፥ ዳሮ ፋሪሳዌቲኔ ሳዱቃዌቲ ግማቂታናው ባኮ ዩይሳታ ቤዒዲ፥ ኤንታኮ፥ «ሃ ኢታ ሾሻቶ፥ ያና ያሳ ሃንቁዋፌ ባቃታና ሜላ ሂንቴና አኔ ዞሪዳይ?»^m ⁸ ሂዛ፥ ሂንቴ፥ ሂንቴ ናጋራፕ ሲሚዳይሳ ኤሪሲያባ አሲቴ። ⁹ ሂንቴ፥ ሂንቴ ዎዛናን፥ «አብራሃሜይ፥ ኑ አዋይ ዴዔስ» ጊዲ ቆፖፊቴ። ሎይሲ ሲዒቱ! ያሳይ ሃ ሹቻታፕ አብራሃሜስ ናዓ ኬሳናው ዳንዳዔስ። ⁿ¹⁰ ቤዔይ ሚሳ ሃዱዋን ጊጊዲ ኡቲስ፤ ሎዎ አይፌ አይፎና ሚሳ ኡባይ ቃንዊቲዲ ታማን ዩጌታና። ^o

¹¹ «ሂንቴ፥ ሂንቴ ናጋራፕ ሲሚዳይሳ ኤሪሳናው ታኒ ሂንቴና ሃሳን ግማቃይስ። ሺን ታፕ ጉዩራ ዩይሲ ሂንቴና ጊሻ አያናኒኔ ታማን ግማቃና። ኢ ታፕ ዳሮ ዎልቃሜስ፤ ታኒ ሃሪ አቶሺን ኢያ ጫማ ቶካናዉካ ቢሲኬ። ¹² ካሳ ጌሺያ ፒሴይ ኢያ ኩሺን ዴዔስ። ካሳ ሎይሲ ጌሺስ፤ ጊስቲያ ባ ሻሊያን ቆላና፥ ሺን ፑኑዋ ቶዖና ታማን ፁጋና» ያጊስ።

ዮሱሳ ግማቂቴሳ

(ማር 1:9-11፤ ሉቃ 3:21-22)

¹³ ሄ ዎዴ ዮሱሲ ዮሃንሳ ኩሺን ግማቂታናው ጋሊላፕ ዮርዳኖሴ ሻፋ ቢስ። ¹⁴ ሺን ዮሃንሲ ኢያ ዲጋናው ኮዩፎ፥ «ታኒ ኔናን ግማቂታናው ኮሺሺን ኔኒ ታኮ ያይ?» ያጊስ። ¹⁵ ሺን ዮሱሲ ዛሪዲ፥ «ዮሳይ ኑፕ ኮያባ ኡባ ኑ ፖላናው ቤሲያ ጊሾ ሃዒ ታው ኤሮ ጋ» ያጊስ። ዮሃንሲ ኢያው ኤሮ ጊዲ ኤኪስ። ¹⁶ ዮሱሲ ግማቂቲዳ ሚላ ሃሳፌ ኬዩስ። ኢራካ ሳሎይ ዶዩቲን ያሳ አያናይ ሆሌዳ ዩሺን ቃሲ ባ ቦላ ዎልዓሚዲ ዎዲሺን ቤዒስ። ¹⁷ ሄ ዎዴ «ታ ዶሲያ፥ ኢያን ታና ኡፋይሲያ ታ ናዓይ ሃይሳ» ያጊያ ቃላይ ሳሎፕ ዩስ። ^p

h2:17-18 ኤር 31:15 i2:23 ማር 1:24፤ ሉቃ 2:39፤ ዮሃ 1:45 j3:1-2 ማቶ 4:17፤ ማር 1:15 k3:3 ኢሳ 40:3 l3:4 2ካዎ 1:8 m3:7 ማቶ 12:34፤ 23:33 n3:9 ዮሃ 8:33 o3:10 ማቶ 7:19 p3:17 ማቶ 12:18፤ 17:5፤ ማር 1:11፤ ሉቃ 9:35

ዮሴፍ ፓጢጥስ

(ማር 1:12-13፤ ሉቃ 4:1-13)

4 ሄሳፌ ጉዩ፥ ገላሄይ ዮሴፍ ፓጢጥስ ሚሳ ገሻ አያናይ ዮሴፍ ባዞ ቢታ ኤፌስ።^{q2} አይታውቃማኔ አይታውቃል። ጋላስ የሚዳገጉ ጉዩ ኮሻቲስ።³ ገላሄይ ዮሴፍ ዮዲ «ኔኒ ያሳ ናዓ ጊዲኮ፥ አኔ ሃ ሹቻቲ ኡይሲ ጊዳና ሚሳ ኪታ» ያጊስ።

⁴ ዮሴፍ ዛሪዲ፥ « (አሲ ያሳ ዶናፔ ኬያ ቃላ ኡባን ዳናፔ አቲን ኡይሳ ገላላን ዴዔና) ጌቴቲዲ ያሳ ቃላን ገፌቲስ»^r ያጊስ።

⁵ ካሲዲካ፥ ገላሄይ ዮሴፍ ገሻ ካታማ ኤፌዲ፥ ያሳ ኬሳ ሁዲያ ኬሲዲ፥⁶ «ኔኒ ያሳ ናዓ ጊዲኮ፥ አኔ ዱጌ ሳዓን ኩንዳ፥ አይስ ጊኮ፥^s ኔ ቶዞይ ሹቻን ዱቤቲ ዴሼቶና ሚላ፥ ባንታ ኩሺያን ኔና ዴንሳና ሚላ፥ ያሳይ ባ ኪታንቾታ ኔ ጊሾ ኪታና) ጌቴቲዲ ያሳ ቃላን ገፌቲስ» ያጊስ።

⁷ ዮሴፍ ኢያኮ፥ «ቃሲካ፥ (ያሳ ቃላን ኔ ጎዳ፥ ኔ ያሳ ፓጢጥስ) ያጊቲዲ ገፌቲስ» ጊዲ ዛሪስ።^t

⁸ ወርሴሳን ገላሄይ ዮሴፍ ኢሲ ዎልቃማ ዴሪያ ሁዲ ኬሲዲ አላሚያ ካዎቴሳታ ኤንታ ቦንቹዋራ ኢሲፌ ቤሲዲ፥⁹ «ኔ ታው ኩንዳዳ ጎይኒኮ ታ ኔው ሃ ኡባ ኢማና» ያጊስ።

¹⁰ ዮሴፍ ዛሪዲ፥ «ሃ ገላሂያው፥ ታፔ ሃካ! ኔ ጎዳ፥ ኔ ያሳ ጎይና፥ ኢያ ገላላ ሃጋዛ) ጌቴቲዲ ያሳ ቃላን ገፌቲስ» ያጊስ።^u

¹¹ ሄሳፌ ጉዩ፥ ገላሄይ አጊዲ ቤስ፤ ኪታንቾቲ ዩዲ ኢያ ሃጋዚዶሶና።

ዮሴፍ ቲሚርቲያ

(ማር 1:14-15፤ ሉቃ 4:14-15)

¹² ዮሴፍ፥ ዮሃንሲ ቃሼቶይሳ ሲዲዳ ዎዴ ጋሊላ ቢታ ቤስ።^{v13} ናዘሬቴ ካታማ አጊዲ ዛቢሎናኒኔ ኒፍታሌሜ ሄራን፥ አባ ማታን ዴዒያ ቂፊርናዎሜ ካታማ ቢዲ ያን ዴዒስ።^{w14} ሄሲ ሃንዳይ ናቢያ ኢሳያሳ ዶናን፥

¹⁵ «ዛቢሎኔ ቤታን፥ ኒፍታሌሜ ቤታን፥ ዮርዳኖሴ ሻፋፔ ሄፊንሳን፥ አባ አጊያ ጋዓን ዴዒያ፥

አይሁዴ ጊዶና ዴሬይ ዴዒያ ጋሊላን፥^x

¹⁶ ዱማን ዴዒያ ዴሬይ፥

ዎልቃማ ፖያ ቤዒስ።

ሃይቆ ኩያ ቤታን፥

ዴዒይሳታስ ፖያ ኬዩስ»

ያጊዲ አዴቲዳ ቃላይ ፖሎታና ሚላሳ።

¹⁷ ሄ ዎዴፔ ዶሚዲ ዮሴፍ፥ «ያሳ ካዎቴሳይ ማታቲዳ ጊሾ ሂንቴ ናጋራፔ ሲሚቴ» ያጊዲ ቃላ ሳባኬስ።^y

ኮይሮ ታማሬታ ዔጌቴሳ

(ማር 1:16-20፤ ሉቃ 5:1-11)

¹⁸ ዮሴፍ ጋሊላ አባ ማታራ አዲሼ ናምዑ ኢሻታ፥ ዲዒሮሳ ጌቴቲያ ሲዎናኔ ኢያ ኢሻ ኢንዲሪያሳ ቤዒስ። ኤንቲ ዋሎ አይኬይሳታ ጊዲዳ ጊሾ ባንታ ጊቲያ አባን ዮጎሶና።¹⁹ ዮሴፍ ኤንታና፥ «ሃ ዩቴ፤ ታና ካሊቴ! ዋሎ አይሲ አቶሺን፥ ታ ሂንቴና አሴ አይሲ ታማርሳና» ያጊስ።²⁰ ኤንቲካ፥ ኤሴሲዲ ባንታ ጊቲያ ዩጊ አጊዲ ዮሴፍ ካሊዶሶና።

²¹ ዮሴፍ ያፔ ቡሮ ጌዴ ሲንሴ አዲሼ ሃራ ናምዑ ኢሻታ፥ ዛቢዲዮሳ ናይታ፥ ያይቆባኔ ዮሃንሲ ቤዒስ። ባንታ አዋ ዛቢዲዮሳራ ኢሲፌ ዎጎሎዋ ጊዶን ባንታ ጊቲያ ጊጊሴይሳታ ዔጊስ።²² ኤንቲካ፥ ኤሴሲዲ ባንታ ዎጎሎዋኔ ባንታ አዋ አጊዲ ዮሴፍ ካሊዶሶና።

ዮሴፍ ሃርጋንቾታ ፓሲስ

(ሉቃ 6:17-19)

²³ ዮሴፍ አይሁዴ ዎሳ ኬሳታን ታማርሲሼ፥ ሳሎ ካዎቴሳ ዎንጌላ አዲሼኔ ዱማ ዱማ ሃርጊያፌ አሳ ፓሲሼ ጋሊላ ቤታ ኡባን ዩዩስ።^z

²⁴ ሄሳፌ ዴንዶይሳን ኢያ ሱንሳይ ሶሪያ ቤታ ኡባን ኬዩስ። ዱማ ዱማ ሃርጊን አይኬቲዳይሳታኔ ዋዩቴይሳታ፥ ቴና አያናን አይኬቲዳይሳታ፥ ሾፌ ዩጊያ ሃርጊን አይኬቲዳይሳታኔ፥ ጉንዳታ ኢያኮ ኤሂዶሶና፤ ኢካ ኤንታና ፓሲስ።

²⁵ አሳይ ጋሊላፔ፥ ታው ካታማታፔ፥ ዩሩሳላሜፔ፥ ዩሁዳፔ፥ ዮርዳኖሴ ሻፋፔ ሄፊንሳን ዴዒያ ቤታፌ ዩዳ ዳሮ አሳይ ኢያ ካሊዶሶና።

፡94:1 ኢብ 2:18፤ 4:15 ፡፡4:4 ዛሬ 8:3 ፡፡4:6 ማዝ 91:11 ፡፡4:7 ዛሬ 6:16

፡፡4:10 ዛሬ 6:13 ፡፡4:12 ማፍ 14:3፤ ማር 6:17፤ ሉቃ 3:19-20 ፡፡4:13 ዮሃ 2:12

፡፡4:15 ኢሳ 9:1-2 ፡፡4:17 ማፍ 3:2 ፡፡4:23 ማፍ 9:35፤ ማር 1:39

ዮሴፍ ደራሪ በላ ታማርሲዳ ቲሚርቲያ

5 ዳሮ ደራሪ ሸቂዳይሳ ዮሴፍ በዲዳ ዎዴ ደራሪ በላ ከዩዲ ኡቲስ። ኢያ ታማራቲ ኢያኮ ሸቂን። ² ሃይሳዳ ያጊዲ ታማርሲስ።

ቱማ ኡፋይሳ

(ሉቃ 6:2-23)

³ «ባንታ ኢያናን ማንቆቲ አንጄቲዳይሳታ።

ሳሎ ካዎቴሳይ ኤንታሳ።

⁴ ዩከይሳቲ አንጄቲዳይሳታ።

ኤንቲ ሚንሴሶ ዴማና። ^a

⁵ ባንታ ዎዛናን አሸኪቲ አንጄቲዳይሳታ።

ኤንቲ ሳዓ ላታና። ^b

⁶ ዊሎባ አሳናው ኮሻቴይሳቲኔ ሳዎቴይሳቲ አንጄቲዳይሳታ።

ኤንቲ ካሳና። ^c

⁷ ማሬይሳቲ አንጄቲዳይሳታ።

ኤንቲ ማርቴሲ ዴማና።

⁸ ዎዛና ጌሻቲ አንጄቲዳይሳታ።

ኤንቲ ያሳ ቢዓና። ^d

⁹ ሲጌሴይሳቲ አንጄቲዳይሳታ።

ኤንቲ ያሳ ናይታ ጌቴቲ ዌጌታና።

¹⁰ ዊሎባ አሲያ ጊሾ ጊዲ።

ጎዴቴይሳቲ አንጄቲዳይሳታ።

ሳሎ ካዎቴሳይ ኤንታሳ። ^e

¹¹ «አሳይ ሂንቴና ታ ጊሾ ጊዲ ጫያ ዎዴ ጎዲያ ዎዴኔ ሂንቴ በላ ኢታባ ኡባ ዎርዶን አዲሲያ ዎዴ ሂንቴ አንጄቲዳይሳታ። ^{f12} ሂንቴ ዎዶቶይ ሳሎን ጊታ ጊዲያ ጊሾ ኡፋይቲቴ። ሃሾ ጌቱ። ሂንቴፌ ካሴ ዴዲያ ናቤታ ሄሳዳ ጎዲዶሶና። ^g

ማዊኔኔ ፖያ

¹³ «ሂንቴ ቢታስ ማዊኔ፤ ማዊኔይ ባ ማዊኔቴሳ አገኮ። ባ ማልዶቴሳ ዋቲ ዛሬ ዴማኔ? ካሬ ሆሊን አሳን ዩፎታናፍ አቲን አይቢስካ ማዴና። ^h

¹⁴ «ሂንቴ ቢታስ ፖያ፤ ዴሬ በላ ዴዲያ ካታሚያ ቆሴታናው ዳንዳዑኩ። ⁱ¹⁵ ዎምፔ አይሲዲ ሶን ዴዲያ አሳ ኡባስ ፖዓና ሜላ ጵቃ

ሶን ዎሴሲፔ አቲን ዳሎ ጊዶን ዎሴይ ባዋ። ^{j16} ሄሳ ሜላ አሳይ ሂንቴ ሎያ አሱዋ ቢዲዲ። ሳሎን ዴዲያ ሂንቴ አዋ ቦንቻና ሜላ ሂንቴ ፖያይ አሳ ሲንሳን ፖያ። ^k

ሙሴ ሂጊያ

¹⁷ «ታኒ ሙሴ ሂጊያኔ ናቤታ ቃላ ሻራናው ዩዳ ሂንቴው ዳኖፖ። ታኒ። ኤንቲ አዲዳይሲ ቱማ ጊዴይሳ ቆንጨሳናው ያሲፔ አቲን ሻራናው ያቢኬ። ¹⁸ ታ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ሳሎይኔ ሳዓይ አዳና ጋካናው ሂጌ ኡባይ ፖሌታናፍ አቲን ሂጊያፌ ኢሲ ቃላይ ዎይኮ ፒዳሌይ አዴና።¹ ¹⁹ ሄሳ ጊሾ። ሃ ከታታፔ ጉዲያ ኢሲ ከታ ሜንሲያ አኒካ ቃሲ ሃራታ ሄሳሶ አሳና ሜላ ታማርሴይ አኒካ ሳሎ ካዎቴሳን ኡባፌ ጉሳ ጊዳና። ሺን ሃ ከታ ፖሌይሲኔ ሃራታካ ፖላና ሜላ ታማርሴይ ሳሎ ካዎቴሳን ጊታ ጊዳና። ²⁰ ታ ሂንቴው አዳይስ፤ ሂንቴ ዊሎቴሳይ ፋሪሳዌታ ዊሎቴሳፌኔ ሂጌ አስታማሬታ ዊሎቴሳፌ አዶና ኢዊኮ። ሳሎ ካዎቴሳ ጌሴኪታ።

ዎዶባ

²¹ «ሂንቴ ማይዛታስ። (ዎዶፒቴ፤ ሼምፖ ዎዶዳ አኒካ ፒርዴታና) ጌቴቶይሳ ሲዲዴታ። ^{m22} ሺን ታ ሂንቴው አዳይስ፤ ባ ኢሻ ሃንቄቲያ ኡባይ ፒርዴታና። ባ ኢሻ ጫያ አኒካ ዳይና ሲንሲ ፒርዳስ ሹቃና። ባ ኢሻኮ። (ኤያይ) ጊያ አኒካ ቃሲ ጋናሜ ታማን ፒርዴታና።

²³ «ሄሳ ጊሾ። ኔኒ ኔ ያርሹዋ ያርሺያ ዎዴ ኔ ኢሻ ቆሃዳባይ ኔው አኬኬቲኮ። ²⁴ ኔ ያርሹዋ ሄ ቤሳን አጋዳ ባ፤ ኮይርታ ባዳ ኔ ኢሻራ ጊጋ፤ ያታ ሲማዳ። ኔ ያርሹዋ ያሳስ ያርሻ።

²⁵ «ኔና ሞቴይሳራ ፒርዳ ኬሲ ባሽ አጌ በላ ኢያራ ጊጋ። ሄሲ አቶ ጊኮ ኢ ኔና ዳይና ሲንሲ ኡፋና። ዳይናይ ኔና ቃቼይሳስ አሲ ኢማና፤ ኢ ኔና ዎይኔን ዩጋና። ²⁶ ታ ቱማ አዳይስ፤ ኔ በላ ፒርዴቲዳ አጩዋ ኢሲ ሳንቲሜይ አቶና ጨጋ አንጋና ጋካናው ቃሾ ከሳፌ ኬያካ።

a5:4 ኢሳ 61:2 b5:5 ማዝ 37:11 c5:6 ኢሳ 55:1 d5:8 ማዝ 24:3 e5:10 1ጴጊ 3:14 f5:11 1ጴጊ 4:14 g5:12 2ታሪ 36:16፤ ሃ.አ 7:52 h5:13 ማር 9:50፤ ሉቃ 14:34-35 i5:14 ዮሃ 8:12፤ 9:5 j5:15 ማር 4:21፤ ሉቃ 8:16፤ 11:33 k5:16 1ጴጊ 2:12 l5:18 ሉቃ 16:17 m5:21 ኬሳ 20:13፤ ዛሬ 5:17

ላይማቴሳባ

27 «ሃይሳፌ ካሴ፥ (ላይማቴፒቴ) ጌቴቶይሳ ሲዲዴታ።ⁿ²⁸ ሺን ታ ሂንቴው አዳይስ፥ ማጫስ ያሊዲ፥ አሞቲዳ ኡባይ ባ ዎዛናን ኢራ ላይማቴስ።²⁹ ኔ ኡሻቻ አይፌይ ኔው ናጋራስ ጋሶ ጊዲኮ፥ ኬሳ ሆላ። ኔ አሳቴሳይ ኩሜሲ ጋናሜ ታማን ዎዳናፔ ኔ አሳቴሳፌ ኢሶይ ዳይኮ ኔው ሎዎ።^{o30} ኔ ኡሻቻ ኩሼይ ኔው ናጋራስ ጋሶ ጊዲኮ፥ ኢያ ቃንፃ ሆላ። ኔ አሳቴሳይ ኩሜሲ ጋናሜ ታማን ዎዳናፔ ኔ አሳቴሳፌ ኢሶይ ዳይኮ፥ ኔው ሎዎ።^p

ማቺ አዚና ቢሉሳባ

(ማቶ 19:9፤ ማር 10:11-12፤ ሉቃ 16:18)

31 « ሳባ ማቺው ዩዲያ አኒካ አንጆ ዋርቃቲያ ኢሞ) ጌቴቲስ።^{q32} ሺን ታ ሂንቴው አዳይስ፤ ባ ማቺያ ላይማቴና ዴዲሺን ቢሊያ አኒካ ኢያ ላይማታና ሜላ አሴስ። ሄሳዳካ፥ አንጄቲዳ ማጫሲው ኤኪያ ኡባይ ላይማቴስ።^r

ጫቆባ

33 «ሂንቴ ማይዛታኮ፥ (ዎርዶን ጫቆፊቴ፤ ሂንቴ ያሳ ሲንሳን ጫቂዳይሳ ፖሊቴ) ጌቴቲዳይሳ ሲዲዴታ።^{s34} ሺን ታ ሂንቴው አዳይስ፤ ኡባራካ ጫቆፊቴ። ያሳይ ኡቲያ አራታ ጊዲያ ጊሾ ሳሎን ጫቆፊቴ።^{t35} ኢያ ቶሆይ ዩዲያ ሶ ጊዲያ ጊሾ ሳንጎካ ጫቆፊቴ። ጊታ ካዉዋ ካታማ ጊዲያ ጊሾ ዩሩሳላሜንካ ጫቆፊቴ።^{u36} ሂንቴ ቢናናፔ ኢሱዋካ ቦሲ ዎይኮ ካሬሲ አሳናው ዳንዳዮና ጊሾ ሂንቴ ሂንቴ ሁዲንካ ጫቆፊቴ።³⁷ ሄሳ ጊሾ፥ ሂንቴ ቃላይ፥ (ኤ) ዎይኮ (አካይ) ጊዶ። ሄሳፌ ካሬ ኬዬይ ፃላሄፔ ዩስ።

ሃሎ ኬያናው ኮሺና

38 « (አይፌ ጊሾ አይፌ፤ አቻ ጊሾ አቼ) ጌቴቲዳይሳ ሲዲዴታ።^{v39} ሺን ታ ሂንቴው አዳይስ፤ ሂንቴ ቦላ ኢታባ አሲያ ኡራራ

ኤቄቶፊቴ። አኒካ ኔ ኡሻቻ ሻካላ ባቂኮ ኔ ሃዲርሳ ሻካላካ ቢሳ።⁴⁰ ኢሲ አሲ ኔ ሻሚዚያ ኤካናው ኔና ሞቲኮ፥ ኔ ኮቲያ ጉጃዳ ኢማ።⁴¹ ኢሲ አሲ ኔና ዎልቃን ባባ ቶሲዲ ኢሲ ሳቴ አጌ ባራ ባና ሜላ ኔና ኡንዴሲኮ፥ ኢያራ ናምዑ ሳቴ አጌ ባ።⁴² ዎሲያ አይስካ ኢማ፤ ኔፔ ታልዓናው ኮያ አናካ ዲጎፋ።

ኔ ሞርኬታ ሲቃ

(ሉቃ 6:27-28፤ 32-36)

43 « (ኔና ዶሴይሳ ዶሳ፤ ኔና ኢዴይሳ ኢፃ) ጌቴቶይሳ ሲዲዴታ።⁴⁴ ሺን ታ ሂንቴው አዳይስ፤ ሂንቴ ሞርኬታ ዶሲቴ፤ ሂንቴና ቆሄይሳታስ ዎሲቴ።⁴⁵ ሄሳላ ሂንቴ አሲኮ፥ ሳሎን ዴዲያ ሂንቴ አዋስ ሂንቴ ናይታ ጊዳና። ኢ ኢታታሲኔ ሎዎታስ አዋ ኬሴስ፤ ያሎታሲኔ ናጋራንቾታስ ባ ኢራ ቡኪሴስ።⁴⁶ ሂንቴና ዶሲያ አሳ ፃላላ ሂንቴ ዶሲኮ፥ ሂንቴው አይ ዎይቶይ ዴዲ? ሃሪ አቶሺን፥ ቃራፃ ቃንፃሲይሳቲካ ሄሳ አሶሶና።⁴⁷ ሂንቴ፥ ሂንቴ ኢሻታ ፃላላ ሳርሲኮ፥ ሃራታፔ አይ ሃራ አዲያባ አሲዴቲ? ሃሪ አቶሺን፥ ያሳ አማናና አሳይካ ሄሳ አሶሶና።⁴⁸ ሂሳ፥ ሳሎን ዴዲያ ሂንቴ አዋይ ፖሎ ጊዶይሳዳ ሂንቴካ ፖሎ ጊዲቴ።^w

ማንቆታስ ኢሞባ

6 «አሲ ቤዎ ጊዲ ሂንቴ ሎዎ አሱዋ አሳ ሲንሳን አሶናዳ ናጌቲቴ። ሄሳላ ሃናና ኢዲኮ ሳሎን ዴዲያ ሂንቴ አዋፔ ዎይቶ ዴሜኬታ።^x

² «ሂንቴ ማንቆታስ ኢሚያ ዎዴ አሳ ሲንሳን ቦንቼታናው ጊዲ ጩቦቲ አጊያ ዶናኒኔ አይሁዴ ዎሳ ኬሳታን አሴይሳዳ አሲ ቤዎ ጊዲ አሶፊቴ። ታ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ኤንቲ ባንታ ኩሚሳ ዎይቱዋ ኤኪዶሶና።³ ሺን ሂንቴ ማንቆታስ ኢሚያ ዎዴ ሂንቴ ኡሻቻ ኩሼይ አሴይሳ ሂንቴ ሃዲርሳ ኩሼይ ኤሮፖ፤⁴ ሂንቴ ኢሞይ ጌማን ጊዶ። ጌማን አሴይሳ ቢዲያ ሂንቴ አዋይ ሂንቴው ዎይቱዋ ቆንጩን ኢማና።

ⁿ5:27 ኬሳ 20:14፤ ዛሬ 5:18 ^o5:29 ማቶ 18:9፤ ማር 9:47
^p5:30 ማቶ 18:8፤ ማር 9:43 ^q5:31 ማቶ 19:7፤ ማር 10:4
^r5:32 ማቶ 19:9፤ ማር 10:11-12፤ ሉቃ 16:18፤ 1ቆሮ 7:10-11 ^s5:33 ሉዌ 19:12፤ ታይ 30:2፤ ዛሬ 23:21 ^t5:34 ማቶ 23:22 ^u5:35 ኢሳ 66:1፤ ማዝ 48:2 ^v5:38 ኬሳ 21:24፤ ሉዌ 24:20፤ ዛሬ 19:19 ^w5:48 ሉዌ 19:2፤ ዛሬ 18:13 ^x6:1 ማቶ 23:5

ዎሳባ

(ሉቃ 11:2-4)

5 «ዎሳ ወሲሼ ጨበታሶ ሃኖፒቴ። ኤንቲ፥ ባንታና አሲ ቤዖ ጊዲ አይሁዴ ዎሳ ከላኒኔ አጊያ ዶናን ኤቂዲ ወሲይሳ ዶሶሶና። ታ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ኤንቲ ባንታ ኩሜሳ ወይቱዋ ኤኪዶሶና። ሃ⁶ ሺን ኔኒ ወሲያ ወዴ ኔ ሶ ጌላ፥ ዉላ ጎርዳዳ ጌማን ዴዲያ ኔ አዋኮ ዎሳ፤ ጌማን አሴቲዳይሳ ቤዲያ ኔ አዋይ ኔው ወይቱዋ ኢማና። ⁷ ሂንቴ ወሲያ ወዴ አማኖና አሳሶ ጮ ቃላ ዳርሲዲ ወሶፊቴ። ኤንቲ አዱሲ ወሲን ዶሳይ ሲዴስ ጊዲ ቆፖሶና። ⁸ ሄሳ ጊሾ፥ ኤንታይሳዳ ሃኖፒቴ። አይስ ጊኮ፥ ሂንቴ አዋይ ሂንቴው አይ ኮሺያኮ ሂንቴ ዎሳና። ሲንሳቲዲ ኤፊስ።

9 «ሂዛ፥ ሂንቴ ያጊዲ ወሲቴ፡

ሳሎን ዴዲያ ኑ አዋው፥

ኔ ጊሻ ሱንሳይ አንጄቶ።

¹⁰ ኔ ከወቱሳይ ዮ፥

ኔ ሼኔይ ሳሎን ሃኒዳይሳዳ

ሳዓንካ ሃኖ።

¹¹ ጋሳሳ ካሳ ሃቺ ሃቺ ኑስ ኢማ።

¹² ኑኒ ኑና ቆሂዳይሳታ፥ አቶ ጌይሳዳ፥

ኑስካ ኑ ቆሁዋ አቶ ጋ።

¹³ ኑና ኢታፕ አሻፌ አቲን

ፓጩን ጌልሶፋ።

[ካወቱሳይ፥ ወልቃይኔ ቦንቾይ

ሜሪናው ኔሳ። አሚንዲ።]

¹⁴ «ሂንቴ ሂንቴና ቆሂዳይሳታ አቶ ጊኮ፥ ሳሎን ዴዲያ ሂንቴ አዋይ ሂንቴ ቆሁዋካ አቶ ጋና።

¹⁵ ሺን ሂንቴ ሃራ አሳ ናጋራ አቶ ጎና ኢዲኮ ሂንቴ አዋይ ሂንቴ ናጋራ አቶ ጌና።

ዖማባ

¹⁶ «ሂንቴ ዖማያ ወዴ ጨበታሶ ካዮቶፊቴ። አይስ ጊኮ፥ ኤንቲ ዖማይሳ አሲ ኤራና ሜላ ባንታ ሶምዑዋ ቂታዮሶና። ታ ቱማ አዳይስ፤ ኤንቲ ባንታ ወይቱዋ ኤኪዶሶና።

¹⁷ «ሺን ኔኒ ዖማያ ወዴ ኔ ሶምዑዋ ሜጫ፥ ኔ ሁዲያ ቲዬታ። ¹⁸ ሄሳዳ ኔ አሲኮ ኔ ዖማያ ዖማይ አሳፕ ጌሚዳይሳ፥ ሺን ጌማን ዴዲያ ኔ አዋይ ኤሪያ ዖማ ጊዳና። ጌማን አሴቲዳይሳ ቤዲያ ኔ አዋይ ኔው ወይቱዋ ኢማና።

ሳሎን ሻሎ ሺሾ

¹⁹ «ቢሊ ሚያሶን፥ ቢራቲ ሺዲያሶን፥ ካይሶይ ቦኪዲ ኤኪያሶን፥ ሃ ሳዓን፥ ሂንቴው ሻሎ ሺሾፒቴ። ²⁰ ሺን ቢሊ ሞናሶን፥ ቢራቲ ሺያሶን፥ ካይሶይ ቦኪዲ ኤኮናሶን ሳሎን ሂንቴው ሻሎ ሺሺቴ። ²¹ ኔ ሻሎይ ዴዲያሱዋን ኔ ዎዛናይ ዴዓና።

²² «አይፌይ አሳቴሳስ ዖምፔ። ሄሳ ጊሾ፥ ኔ አይፌይ ፓፃ ጊዲኮ ኔ ኩሜሳ አሳቴሳይ ፖዖ ጊዴስ። ²³ ኔ አይፌይ ሃርጋንቾ ጊዲኮ ኔ ኩሜሳ አሳቴሳይ ዱማ ጊዴስ። ሂዛ፥ ኔናን ዴዲያ ፖዖይ ዱማ ጊዲኮ፥ ዱማይ አይ ሜላ አዲዲ ዱማንዴሻ!

²⁴ «ኢሲ አሲ ናምዑ ጎዳስ ሃሬታናው ዳንዳዔና። ኢሱዋ ዶሲኮ ሃንኩዋ ኢዲስ፤ ወይኮ ኢሱዋ ቦንቺኮ ሃንኩዋ ካዴስ። ዶሳሲኔ ሚሼስ ሃሬታናው ዳንዳዔኪታ።

ኡንዔቶፊቴ

(ሉቃ 12:22-31)

²⁵ «ሂዛ፥ ሲዲቴ! ሂንቴ ዴዎን ዳናው፥ (አይ ማኔ? አይ ኡያኔ? አይ ማዓኔ?) ጊዲ ኡንዔቶፊቴ፤ ዴዎይ ካሳፌ ወይኮ ማዖፔ አዴኔ?

²⁶ ሳሎ ካፎታ ዌሊቴ፤ ኤንቲ ዜሮኮና፥ ቡጮኮና፥ ሻሌን ዬ-ጎኮና፥ ሺን ሂንቴ ሳሎ አዋይ ኤንታ ሙዜስ። ሂንቴ ኤንታፌ ኬሂ አዴኬቲ? ²⁷ ሂንቴ ጊዶፌ ዳሮ ኡንዔቲዲ ባ ሳይሳ ቦላ ኢሲ ጋሳስ ጉጃናው ዳንዳዔይ ዴዓ?

²⁸ «ቃሲ ሂንቴ ማዲያባስ አይስ ኡንዔቴቲ? አኔ ጨሻታ ቤዲቴ፥ አሶን ዳቡሮኮና ወይኮ ሱቆኮና። ²⁹ ሲዲቴ! ሃሪ አቶሺን፥ ካዉዋ ሶሎሞኔይ ባ ቦንቾ ኡባን ሃ ጨሻታፔ ኢሱዋ ሜላካ ማዲቢና። ³⁰ ሂንቴኖ፥ አማኖይ ፓጪዳይሳቶ፥ ዶሳይ ሃቺ ቤንቲዲ ወንቶ ታማን ወዳናው ዴዲያ ማታ ያቲዲ ማይዚያባ ጊዲኮ፥ ሂንቴና ኤንታፌ አሲዲ ዋቲ ማይዜኔ? ³¹ ሄሳ ጊሾ፥ (አይ ማኔ? አይ ኡያኔ? አይ ማዓኔ?) ጊዲ ኡንዔቶፊቴ። ³² ሄ ኡባ ዶሳ አማኖና አሳይ ዳርሲዲ ዴማናው ኡንዔቶሶና፥ ሂንቴ ሳሎ አዋይ ሄ ኡባይ ሂንቴው ኮሺይሳ ኤፊስ። ³³ ሺን ኡባፌ ሲንሴ ዶሳ ካወቱሳኔ ኢያ ዊሎቴሳ ኮዬቴ፤ ሄ ኡባይ ሂንቴው ጉጂ ኢሜታና። ³⁴ ሄሳ ጊሾ፥ ወንቶስ ቆፒሼ ኡንዔቶፊቴ። ወንቶይሲ ወንቶስ

ሃ6:5 ሉቃ 18:10-14 ጌ6:14 ማር 11:25-26 ላ6:19 ያይ 5:2

ኮ6:29 1ካዎ 10:4-7፤ 2ታሪ 9:3-6

አቆ፤ ኢሲ ኢሲ ጋሳሳይ ባው ጊዲያ ሜቶራ ዴዔስ።

ሃራታ ቦላ ፒርዶፊቴ

(ሉቃ 6:37-42)

7 «ሂንቴ ቦላ ፒርዶፊቴና ሜላ ሃራታ ቦላ ፒርዶፊቴ። ²አይስ ጊኮ፥ ሃራታ ቦላ ሂንቴ ፒርዶፊጳሳ ሂንቴ ቦላ ፒርዶፊጳና፤ ሂንቴ ሃራታስ ማኪዳባን ሂንቴው ዛሪ ማኪታና። ³ኔ አይፌን ዴዲያ ቱሱ ዳኔይሳ ቤዖና ኔ ኢሻ አይፌን ዴዲያ ቡሪያ አይስ ቤዓይ? ⁴ኔ አይፌን ቱሲ ዴዲሺን ኔ ኢሻ አይፌን ዴዲያ ቡሪያ ኬሶ ጋናው ዋና ዳንዳዓይ? ⁵ኔኖ ጩቡዋው፥ ኮይሮታዳ ኔ አይፌን ዴዲያ ቱሲ ዳኔይሳ ኬሳ። ኢያፔ ጉዬ፥ ኔ ኢሻ አይፌን ዴዲያ ቡሪያ ኬሳናው ኔ ጊሻ ዓላና።

⁶«ጉዬ ሲሚዲ ሂንቴና ሳዖና ሜላ ጊሻባ ካናታስ ዩጎፊቴ። ባንታ ቶሁዋን ዩዲዲ ኢሶና ሜላ ሂንቴ አልዎ ኢንቁዋ ጉዱንሶታ ሲንሳን ዩጎፊቴ።

ዎሲቴ፥ ኮዬቴ፥ ዔጊቴ

(ሉቃ 11:9-13)

⁷«ዎሲቴ ሂንቴው ኢሜታና፥ ኮዬቴ ሂንቴ ዴማና፥ ካሬ ዩዲ ዔጊቴ ሂንቴው ዶዬታና። ⁸ዎሲያ አዴስካ ኢሜታና፥ ኮዬ አዴስካ ቤንታና፥ ካሬ ዩዲ ዔጊያ አዴስካ ዶዬታና።

⁹«ሂንቴ ጊዶፌ ባ ኖዲ ኡይሲ ዎሲኮ ሹቺ ኢሜይ አኔ? ¹⁰ዎይኮ ሞሎ ዎሲኮ ሹሽ ኢሜይ ዴዲ? ¹¹ያቲን ሂንቴ ኢታ ጊዲሺ ሂንቴ ናይታስ ሎዖባ ኢሞ ኤሪኮ፥ ሂንቴ ሳሎ አዋይ ባና ዎሴይሳታስ ሎዖባ ዋቲ ዳርሲዲ ኢሜኔ? ¹²ሃራቲ ሂንቴው አሳና ሜላ ሂንቴ ኮያባ ኡባ ሂንቴካ ሃራታስ አሲቴ። አይስ ጊኮ፥ ሙሴ ሂጊይኔ ናቤቲ ታማርሴይ ሃይሳ። ^d

¹³«ፁንሳ ወላራ ጌሊቴ፤ አይስ ጊኮ፥ ዳዮስ ኤፊያ አጊይ ዎጋ፥ ወላይካ ዳልጋ። ኢያራ ጌሊያ አሳይካ ዳሮ። ¹⁴ሺን ዴቡዋኮ ኤፊያ አጊይኔ ወላይ ፁንሱ፤ ያ ጌሊያ አሳይካ ጉሳ።

ሚሲ ባ አይፌን ኤፊቴስ

(ሉቃ 6:43-44)

¹⁵«ቦላ ባጋራ ዶርሴ ዳኒዲ ባንታ ጋሳን ሱዱሜ ጊዲዲ ሂንቴ ጊዶ ጌሊያ ዎርዳንቾ ናቤታፔ

ናጌቲቴ። ¹⁶ሂንቴ ኤንታ፥ ኤንታ አይፊያፔ ኤራና፤ አጉንሳፌ ዎይኔይ፥ ኪንቾቴፔ ላዴይ ማይቴና። ¹⁷ሄሳ ሜላ ሎዖ ሚሲ ኡባይ ሎዖ አይፌ አይፌስ፤ ኢታ ሚሲ ኢታ አይፌ አይፌስ። ¹⁸ሎዖ ሚሲ ኢታ አይፌ አይፌና፥ ቃሲ ኢታ ሚሲ ሎዖ አይፌ አይፋናው ዳንዳዔና። ¹⁹ሎዖ አይፌ አይፎና ሚሲ ኡባይ ቃንዔቲዲ ታማን ፁጌታና። ^{e20}ሄሳ ጊሾ፥ ሂንቴ ኤንታ፥ ኤንታ አይፊያን ኤራና። ^f

²¹«ሳሎን ዴዲያ ታ አዋ ሽኒያ አሲያ ኡራይ ሳሎ ካዎቴሲ ጌላናፔ አቲን ጮ ታና (ጎዳው፥ ጎዳው) ጊያ ኡባይ ሳሎ ካዎቴሲ ጌላና። ²²ፒርዳ ጋላስ ዳርቲ፥ (ጎዳው፥ ጎዳው፥ ኔ ሱንሳን ቲንቤቲ አዲቦኮ? ኔ ሱንሳን ቱና አያናታ ኬሲቦኮ? ኔ ሱንሳን ማላታታ አሲቦኮ?) ያጋና። ²³ሄ ዎዴ ታኒ፥ (ታ ሂንቴና ኡባራካ ኤሪኬ፥ ሂንቴ ኢታ አሴይሳቲ ታፔ ሃኪቴ) ያጋና። ^g

²⁴«ሂዛ፥ ሃ ታ ቃላ ሲዲዲ አሲያ አኒካ ባ ኬሳ ሹቻ ቦላ ኬዲዳ ዎዛናማ አሳ ሚላ። ²⁵ኢራይ ቡኪስ፥ ዲዎይ ዲዲስ፥ ጫርኮይካ ጫርኪዲ ሄ ኬሳ ሱጊስ። ሺን ኬሳይ ሹቻ ባሶ ቦላ ኬዲቲዳ ጊሾ ኩንዲቤና። ²⁶ሃ ታ ቃላ ሲዲዲ አሶና አኒካ ባ ኬሳ ሻፌ ቦላ ኬዲዳ ኤያ ኡራ ሚላ። ²⁷ኢራይ ቡኪዲ፥ ዲዎይ ዲዲዲ፥ ጫርኮይካ ጫርኪዲ፥ ሄ ኬሳ ሱጊን፥ ሄ ኬሳይ ኩንዲስ፤ ኢያ ኩንዴሳይካ ዎልቃማ» ያጊስ።

²⁸⁻²⁹ዩሱሲ ባ አዳ አንጊዳ ዎዴ ኢያ ቲሚርቴይ ሂጌ አስታማሬታ ሚላ ጊዶና ማታራ ጊዲያ ጊሾ አሳይ ኢያ ቲሚርቴያን ማላሎቲዶሶና። ^h

ዩሱሲ ባሮ ሃርጋንቹዋ ፓሲስ

(ማር 1:40-45፤ ሉቃ 5:12-16)

8 ዩሱሲ ዴሪያፔ ዎዲያ ዎዴ ዳሮ አሳይ ኢያ ካሊዶሶና። ²ሄኮ ኢሲ ባሮ ሃርጋንቹይ ኢያኮ ሽቂዲ፥ ኢያ ሲንሳን ጉልባቲዲ፥ «ጎዳው፥ ኔ ሺኔ ጊዲኮ ታና ጊሻዳ ፓሳናው ዳንዳዓሳ» ያጊስ። ³ዩሱሲ ባ ኩሺያ ዩዲዲ ኢያ ቦቺዲ፥ «ኤ፥ ታ ሺኔ፥ ፓዋ» ያጊስ። ኡራይ ኢራካ ጊዬ አጊስ። ⁴ዩሱሲ ኢያኮ፥ «ኔ ፓፁዋ አዴስካ አዶፓ። ሺን ባዳ ኔ ጊያዳ ፓዎይሳ ካሂኔ ቤሳ፥ ኔ ፓፁዋስ ማርካ

^c7:2 ማር 4:24 ^d7:12 ሉቃ 6:31 ^e7:19 ማቶ 3:10፤ ሉቃ 3:9
^f7:20 ማቶ 12:33 ^g7:23 ማዝ 6:8 ^h7:28-29 ማር 1:22፤ ሉቃ 4:32

ጊዳና ሜላ ባዳ ሙሴይ ኪቲዳ ያርሹዋ ያርሻ»
ያጊስ።ⁱ

ማቶ ሃላቃ አማኑዋ

⁵ ዩሱሲ ቂፊርናሆሜ ካታማ ጋኪዳ ዎዴ ኢሲ
ማቶ ሃላቃይ ኢያኮ ሺቂዲ። ⁶ «ኅዳው፥ ታ
አይሌይ አሳቴሳይ ጉንዲን ዳሮ ሃርጌቲዲ፥ ሶን
ዚንዲዲ ዴዔስ» ያጊዲ ዎሲስ።

⁷ ዩሱሲ ዛሪዲ፥ «ታኒ ባዳ ኢያ ፓሳና» ያጊስ።

⁸ ሺን ማቶ ሃላቃይ ዛሪዲ፥ «ኅዳው፥ ኔ ታ ሶ
ጌላናው ቤሲያ አሲ ጊዲኬ፥ ሺን ኔ ሃን ኡታዳ
ቃላ ሃላላ አዳ፥ ታ አይሌይ ፓሃና። ⁹ አይስ ጊኮ፥
ታፔ ቦላራ ታ ኪቴቲያ አሳቲ ዴዎሶና፥ ቃሲ
ታፔ ጋርሳራ ታው ኪቴቲዳሳቲ ዴዎሶና፥ ኤንታፌ
ኢሱዋ፥ (ባ) ጊያዴ ቤስ፤ ሃንኩዋ ቃሲ (ሃያ!)
ጊያዴ ዩስ፥ ታ አይሊያ፥ (ሃይሳ አሳ) ጊያዴ
አሴስ» ያጊስ።

¹⁰ ዩሱሲ ሄሳ ሲዲዳ ዎዴ ማላሌቲዲ፥ ባና
ካሊያ አሳኮ፥ «ታ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ታኒ
ሃይሳ ሜላ አማኖ ኢስራዔል አሳንካ ቤዓቢኬ።

¹¹ ታ ሂንቴው አዳይስ፤ ዳሮቲ ዶሎሃፔኔ ወሎሃፔ
ዩዲ፥ ሳሎ ካዎቴሳን አብራሃሜራ፥ ዩሳቃራኔ
ያይቆባራ ኢሲፌ ኢማቶ ቦላ ኡታና።^{j12} ሺን ሳሎ
ካዎቴሳ ላታናው ቤሲሺን አቲዳይሳቲ ካሬ ዱማን
ሆሌታና፥ ያን ኤንታው ዩሆኔ አቻ ጋርጩሲ
ጊዳና» ያጊስ።^k

¹³ ዩሱሲ ማቶ ሃላቃኮ፥ «ኔ ሶ ባ፥ ኔ አማኑዋሶ
ኔው ሃኖ» ያጊስ። ኢያ አይሌይ ሶሁዋራ ፓዊ
አጊስ።

ዩሱሲ ዳሮ ሃርጋንቾታ ፓሲስ

(ማር 1:29-34፤ ሉቃ 4:38-41)

¹⁴ ዩሱሲ ጴዊሮሳ ሶ ጌሊያ ዎዴ ጴዊሮሳ ማቼ
አያ ቆዎ ሚሻ ሃርጊን ሳኬታዳ ዚንዲዳሮ ቤዲስ።

¹⁵ ዩሱሲ ኢ ኩሺያ ቦቹዳ ዎዴ ቆዎይኔ ሚሻይ
አጊ አጊስ። ፓሃ ዴንዳዳ ኢያ ሞካሱ።

¹⁶ ሄ ዎዴ አማርሲ ቱና አያናን አይኬቲዳ
ዳሮ አሳታ፥ አሳይ ዩሱሳኮ ኤሂዶሶና። ኢካ ቱና
አያናታ ባ ቃላን ኬሲስ፥ ሃርጋንቾታ ኡባ ፓሲስ።

¹⁷ ሄሳንካ ናቢያ ኢሳያሲ፥

«ኢ ኑ ሃርጊያ ባው ኤኪስ፥

ኢ ኑ ሃርጊያ ቶኪስ»

ጊዳ ቃላይ ፖሎቲስ።^l

ዩሱሳ ካሎይ ጨጊሲያ ጋቲያ

(ሉቃ 9:57-62)

¹⁸ ዩሱሲ ዳሮ አሳይ ኢያ ዩሹዋን ኤቂዳይሳ
ቤዲዲ፥ አባፌ ሄፊንሲ ፒናና ሜላ ባ
ታማሬታ ኪቲስ። ¹⁹ ሂጌ አስታማሬታፔ ኢሶይ፥
«አስታማሪያው፥ ኔ ቢያሶ ኡባ ታ ካላና» ያጊስ።

²⁰ ዩሱሲ ኢያኮ «ዎርካናታስ አሊ ዴዔስ፥ ሳሎ
ካፎታስ ኬሲ ዴዔስ። ሺን አሳ ናዓስ ባ ሁዲያ
ሼምፒሲያ ቤሲ ባዋ» ያጊስ።

²¹ ዩሱሳ ካሊያ አሳታፔ ኢሶይ፥ «ኅዳው፥ ታኒ
ሲንሳታ ባዳ ታ አዋ ሞጋዳ ያና» ያጊስ።

²² ሺን ዩሱሲ፥ «ሃይቂዳይሳቲ ባንታ ሃይቆታ
ሞጎ፤ ኔኒ ታና ካላ» ያጊስ።

ዩሱሲ ሆቢያ ሲዲ አሲስ

(ማር 4:35-41፤ ሉቃ 8:22-25)

²³ ዩሱሲ ባናው ዎጎሉዋን ጌሊዳ ዎዴ ኢያ
ታማሬቲካ ኢያራ ባናው ጌሊዶሶና። ²⁴ ኤንቲ
ቆፖና ዴዲሺን፥ ዎልቃማ ሆቢያ ሃሳ ቦላ ዴንዲን
ዎጎሎይ ሚቲታናው ጋኪስ። ሺን ዩሱሲ ዲስኪስ።

²⁵ ኢያ ታማሬቲ ኢያኮ ሺቂዲ ኢያ ባርኬሲዲ፥
«ኅዳው፥ ኑ ዳዮስ ኑና አሻርኪ» ያጊዶሶና።

²⁶ ዩሱሲ ኤንታኮ፥ «ሂንቴና፥ አማኖይ
ፓጪዳይሳቶ፥ አይስ ያዩቲ?» ያጊስ። ዴንዲዲ፥
ሆቢያኔ ጎቲያ ኤሲስ። ኤሌሲዲ ኡባባይ ሲዲ
ጊስ።

²⁷ ኢያ ታማሬቲ ማላሌቲዲ፥ «ሃይሲ፥ ሃሪ
አቶሺን፥ ሆቢያኔ ጎቲይ ኪቴቲዳሲ ዋኒዳ አሴ?»
ያጊዶሶና።

ቱና አያናይ አይኪዳ ናምዑ አሳታ

(ማር 5:1-20፤ ሉቃ 8:26-39)

²⁸ ዩሱሲ አባፌ ሄፊንሳን ዴዲያ ጌርጌሶኔ ጊያ
ቢታ ጋኪዳ ዎዴ ቱና አያናይ አይኪዳ ናምዑ
አሳቲ ዱፎፔ ኬዩዲ ኢያራ ጋሄቲዶሶና። ኤንቲ
ዳሮ ኢታኔ ያሺያ አሳታ ጊዲያ ጊሾ አሲ ሄ ቤሳራ
አዳናው ዳንዳዳና። ²⁹ ኤንቲካ፥ «ዶሳ ናዓው፥
ኑና ኔና አይቤ ጋሴ? ዎዴይ ጋኮና ዴዲሺን
ኑና ፒርዳናው ያዲ?» ጊዲ ዋሲዶሶና።

³⁰ ኤንታፌ ዳሮ ሃኮና ጉዳንታ ወዴይ ሄሜቲስ።

³¹ ቱና አያናቲ ዩሱሳ፥ «ኔ ኑና ኬሳናባ ጊዲኮ፥

ⁱ8:4 ሌዌ 14:1 ^j8:11 ሉቃ 13:29 ^k8:12 ማቶ 22:13፤ 25:30፤ ሉቃ 13:28

^l8:17 ኢሳ 53:4

ሂኒ ጉዱንሶ ወዲያ ጊዶ ዩዳርኪ» ያጊዲ ዎሲዶሶና።

³² ዩሱሲ፡ «ቢቴ» ያጊስ። ቱና አያናቲ አሳታፔ ከዬዲ ጉዱንሶታን ጌሊዶሶና። ጉዱንሶቲ ኡባይ አፎ ዶናራ ዲርጊዲ ቢዲ አባን ሚቴቲዲ ሃይቂዶሶና።

³³ ጉዱንሶ ወዲያ ሄሜይሳቲ ባቃቲዲ ካታማ ቢዲ፡ ሃኒዳባኔ ቱና አያናይ አይኪዳ አሳታ ቦላ አሴቲዳባ ኡባ አዲዶሶና። ³⁴ ያቲን፡ ካታማን ዴዲያ አሳ አባይ ዩሱሳ ቢዳናው ከዬዶሶና። ኤንቲ ዩሱሳ ቢዲዳ ዎዴ ባንታ ቢታፌ ከዬዲ ባና ሜላ ዎሲዶሶና።

ጉንዳ አራ ፓፁዋ

(ማር 2:1-12፤ ሉቃ 5:17-26)

9 ሄሳፌ ጉዩ፡ ዩሱሲ ዎንሉዋን ጌሊዲ፡ አባ ፒኒዲ ባ ካታማ ቢስ። ² ሃኒዳ ጉላ አሳቲ ኢሲ ጉንዳ አራ አልጋራ ቶኪዲ ዩሱሳኮ ኤሂዶሶና። ዩሱሲ ኤንታ አማኑዋ ቢዲዲ፡ ጉንዳ አራ፡ «ታ ናዓው፡ ያዮፋ! ኔ ናጋራይ አቶ ጌቴቲስ» ያጊስ።

³ ሄ ሳቲያን፡ አይሁዴ ሂጌ አስታማራታፔ ኢሶቲ ኢሶቲ፡ «ሃይሲ ያሳ ጫሼ ጊዴኔ» ያጊዲ ባንታ ዎዛናን ቆፒዶሶና።

⁴ ዩሱሲ ኤንታ ቆፋ ኤሪዲ፡ «ኢታባ ሂንቴ ዎዛናን አይስ ቆፔቲ? ⁵ ሃኖሺን፡ (ኔ ናጋራይ አቶ ጌቴቲስ) ጌይሳፌኔ (ዴንዳ ኤቃዳ ባ) ጌይሳፌ አወሲ ካወዬ? ⁶ ሺን ሳዓ ቦላ ናጋራ አቶ ጋናው አሳ ናዓስ ማቲ ዴዴይሳ ታ ሂንቴና ኤሪሳና» ያጊዲ፡ ጉንዳ አዲያኮ፡ «ዴንዳ ኤቃ፡ ኔ አልጋ ቶካዳ፡ ኔ ሶ ባ» ያጊስ።

⁷ ጉንዳ አራይ ዴንዲዲ ባ ሶ ቢስ። ⁸ ዴሬይ ሄሳ ቢዲዲ ማላሌቲዶሶና። ሄሳ ሜላ ማታ አሳስ ኢሚዳ ያሳ ጋላቲዶሶና።

ማቶሳ ሄጌቴሳ

(ማር 2:13-17፤ ሉቃ 5:27-32)

⁹ ዩሱሲ ያፔ ዴንዲዲ ቢሼ ማቶሳ ጌይሳ ቃራዓ ቃንዚሲያ ቤሳን ኡቲዳሺን ቢዲዲ፡ «ታና ካላ» ያጊስ።

ኢካ ዴንዲዲ ካሊስ።

¹⁰ ዩሱሲ ማቶሳ ሶን ጋይታ ቦላ ኡቲዳሺን፡ ቃራዓ ቃንዚሲያ ዳሮ አሳቲኔ ናጋራንቾቲ ዩዲ ኢያራኔ ኢያ ታማራታራ ኢሲፌ ማናው

ኡቲዶሶና። ^{m11} ኢሲ ኢሲ ፋሪሳዌቲ ሄሳ ቢዲዲ፡ ዩሱሳ ታማራታ፡ «ሂንቴ አስታማራይ ቃራዓ ቃንዚሲያታራኔ ናጋራንቾታራ አይስ ሚ?» ያጊዶሶና።

¹² ዩሱሲ ሄሳ ሲዲዲ፡ «ዳሌ ኮሼይ ሃራጋንቾታሳፌ አቲን ፓዓታሳ ጊዴና። ¹³ ሺን ሂንቴ ቢዲ፡ (ታኒ ሂንቴ ያርሹዋ ጊዶናሺን ሂንቴ ሃራታ ማራና ሜላ ኮያይስ) ጌቴቲዲ ሃፌቲዳይሲ ዎይ ጉሴኮ ኤሪቴ። አይስ ጊኮ፡ ታኒ ናጋራንቾታ ሄጋናው ያሲፔ አቲን ሂሉታ ሄጋናው ያቢኪ» ያጊስ። ⁿ

ዩሱሲ ዎማባ አይሼቲስ

(ማር 2:18-22፤ ሉቃ 5:33-39)

¹⁴ ሄ ዎዴ ዮሃኒሳ ታማራቲ ዩሱሳኮ ሺቂዲ፡ «ኑኔ ፋሪሳዌቲ ዎዋስ፡ ሺን ኔ ታማራቲ አይስ ዎዋኮና?» ያጊዲ አይቺዶሶና።

¹⁵ ዩሱሲ ዛሪዲ ኤንታኮ፡ «ሙሹራይ ኤንታራ ዴዲሺን ሄጌቲዲ ዩዳ አሳይ ካዮታናው ዳንዳዶና? ሙሹራይ ኤንታ ማታፔ ኤኪታና ዎዴ ያና፡ ኤንቲ ሄ ዎዴ ዎማና።

¹⁶ «አራሳ ማዎፔ ፔዲዲ ጋልዓ ማዎ ቦላ ሲኪይ አኒካ ባዋ። ሄሳሶ አሲኮ አራሳይ ጋልዓ ፔዴስ። ፔዴሳይካ ጉጂ ዳልጌስ። ¹⁷ አራሳ ዎይኔ ጋልዓ አጎሮን ቆሊያ አኒካ ባዋ። ሄሳሶ አሲኮ አራሳ ዎይኔይ ጋልዓ አጎሩዋ ዱሴስ ዎይኔይካ ጉኪስ፤ አጎሮይካ ናምዓንሶ ማዶናባ ጊዴስ። ሺን አራሳ ዎይኔይ አራሳ አጎሮን ቆሌታናው ቤሴስ። ሄሳሶ አሴቲኮ ናምዓይካ ኢቶና ናጌቶሶና» ያጊስ።

ሃይቂዳ ናሂወኔ ዩሱሳ አፊላ ቦቺዳ ማጫሲው

(ማር 5:21-43፤ ሉቃ 8:40-56)

¹⁸ ዩሱሲ ሄሳ አዶ ቦላ ዴዲሺን፡ አይሁዴ ሃላቃታፔ ኢሶይ ኢያኮ ዩዲ፡ ኢያ ሲንሳን ጉልባቲዲ፡ «ታ ናዲያ ሃዲ ሃይቃስ፡ ሺን ኢያ ፓዓና ሜላ ኔኒ ያዳ ኔ ኩሺያ ኢ ቦላ ዎሳርኪ» ጊዲ ዎሲስ። ¹⁹ ዩሱሲ ዴንዲዲ ኢያራ ቢስ፤ ኢያ ታማራቲካ ካሊዶሶና።

²⁰ ኢ ቢሺን ታማኔ ናምዑ ላይሲ ኩሜሲ ሱሲ ጎጊዲ ዋይሲያ ኢሲ ማጫሲያ ጉዩራ ሺቃዳ ዩሱሳ አፊላ ማጫራ ቦቻሱ። ²¹ ኢያ ባ ዎዛናን፡ «ታ ኢያ አፊላ ማጫራ ዓላላ ቦቺያኮ ፓዓና» ያጋዳ ቆፓሱ።

22 ዩሱሲ ጉዩ ሲሚ ኢዮ ያሊዲ፥ «ታ ናቴ፥ ያዮፋ! ኔና ኔ አማኖይ ፓሊስ» ያጊስ። ማጫሲያ ሶሁዋራ ፓፃ አጋሱ።

23 ዩሱሲ አይሁዴ ሃላቃ ሶ ጋኪያ ዎዴ ዛዬ ፕኔይሳታኔ ዩኪይሳታ ቤዒዲ፥ 24 «አኔ ኪቺቴ፤ ጉሳ ናዒያ ዲስካሱቴ አቲን ሃይቃቡኩ» ያጊስ። ሺን አሳይ ኢያ ቦላ ሚጨዶሶና። 25 አሳ ካሬ ኬሲዳፔ ጉዩ ሶ ጌሊዲ፥ ናዔ ኩሺያ አይኪስ፥ ናዒያ ዴንዳ ኤቃሱ። 26 ሄ ዎሬይ ሄ ቢታ ኡባ ጋኪስ።

ዩሱሲ ናምዑ ቆቂታ ያሊሲስ

27 ዩሱሲ ያፔ ዴንዲዲ ጌዴ ሲንሴ ቢያ ዎዴ ናምዑ ቆቂቲ ባንታ ቃላ ቶቂ አሲዲ፥ «ዳዊቴ ናዓው፥ ኑና ማራርኪ» ያጊሼ ኢያ ካሊዶሶና።

28 ዩሱሲ ሶ ጌሊዳ ዎዴ ቆቂቲ ኢያ ካሊዲ ዩዶሶና። ዩሱሲ ኤንታኮ፥ «ታኒ ሄሳ አሳናው ዳንዳዔይሳ ሂንቴ አማኔቲ?» ያጊስ።

ኤንቲካ፥ «ኤ፥ ጎዳው» ያጊዲ ዛሪዶሶና።

29 ሄሳፌ ጉዩ፥ ዩሱሲ ኤንታ አይፊያ ቦቺዲ ኤንታኮ፥ «ሂንቴው፥ ሂንቴ አማኑዋሶ ሃኖ» ያጊስ። 30 ኤንታ አይፌይካ ዶዩቲስ። ዩሱሲ ኤንታኮ፥ «ሃይሳ አዴስካ አዶፒቴ» ያጊዲ ሚንሲ አዲስ። 31 ሺን አሳቲ ቢዲ ዩሱሳባ ሄ ቢታ ኡባን አዲዶሶና።

32 ኤንቲ ያፔ ኬያ ዎዴ አሳይ ቱና አያናይ አይኪዲ ሙሚሲዳ ኢሲ አሲ ዩሱሳኮ ኤሂዶሶና።

33 ቱና አያናይ ኬዬዳፔ ጉዩ ሙሜ ኡራይ አዴቲስ። ዴሬይካ ማለሱቲዲ፥ «ሃይሳ ሜላ አራሳባይ ኢስራዔል ቢታን ሃኒቤና» ያጊዶሶና።

34 ሺን ፋሪሳዌቲ፥ «ቱና አያናታ ሃላቃን ቱና አያናታ ኬሴስ» ያጊዶሶና። 0

ዩሱሲ አሳስ ቃዴቲስ

35 ዩሱሲ አይሁዴ ዎሳ ኬሳታን ታማርሲሼ፥ ሳሎ ካዎቴሳ ዎንጌላ ሳባኪሼ፥ አሳ ሃርጌ ኡባፌ ፓሊሼ ካታማታኒኔ ጉታ ኡባን ዩዩስ። p36 ዳሮ ዴሬይ፥ ሄሚያ አሲ ባይና ዶርሳዳ ኤንታና ቤዒያ አሲ ዳዩን ኡንዔቲዲ ዴዔይሳታ ቤዒዲ ኤንታው ቃዴቲስ።q 37 ባ ታማሬታኮ፥ «ሺቃና ካሳይ ዳሮ፥

ሺን ካሳ ሺሺያ አሳይ ጉሳ።r 38 ሄሳ ጊሾ፥ ጎዳይ ካሳ ሺሺያ አሳንቾታ ዩዳና ሜላ ዎሊቴ» ያጊስ።

ዩሱሲ ኪቲዳ ታማኔ ናምዑ ሃዋሬታ

(ማር 3፡13-19፤ ሉቃ 6፡12-16)

10 ዩሱሲ ታማኔ ናምዑ ታማሬታ ባኮ ያጊዲ፥ ቱና አያናታ ኬሳና ሜላኔ ሃርጌ ኡባ ፓሳና ሜላ ኤንታው ማታ ኢሚስ።

2 ዩሱሲ ኪቲዳ ታማኔ ናምዑ ሃዋሬታ ሱንሳይ፥ ኮይሮይ ጴዊሮሳ ጊያ ሲሞናኔ ኢያ ኢሻ ኢንዲሪያሳ፥ ዛብዲዮሳ ናዓ ያይቆባኔ ኢያ ኢሻ ዮሃኒሳ፥ 3 ፌልጳኒኔ ባርቶሎሚዮሳ፥ ቶማሳኔ ቃራፃ ቃንዒሲያ ማቶሳ፥ አልፊዮሳ ናዓ ያይቆባ፥ ታዲዮሳ፥ 4 ባ ቢታስ ሚሺቲያ ሲሞናኔ ዩሱሳ አሲ ኢሚዳ አስቆሮታ ዩሁዳ።

5 ሄ ታማኔ ናምዳታ ዩሱሲ ኪቲዲ ዩዲሼ፥ «አይሁዴ ጊዶና ዴሪያኮ ቦፒቴ፥ ቃሲ ሳማሬታ ካታማካ ጌሎፒቴ። 6 ሺን ኢስራዔል ኬሳፌ ጊዲዳ ሂኒ ዳዩዳ ዶርሳታኮ ቢቴ። 7 ያ ቢዲ፥ «ሳሎ ካዎቴሳይ ማታቲስ» ጊዲ አዲቴ። 8 ሃርጋንቾታ ፓሊቴ፥ ሃይቂዳይሳታ ሃይቆፔ ዴንሲቴ፥ ባሮ ሃርጋንቾታ ጌሺ ፓሊቴ፥ ቱና አያናታ ኬሲቴ። ሂንቴ ጮ ኤኪዳይሳ ጮ ኢሚቴ። 9 ሂንቴ ኪሴን ዎርቃ፥ ዎይኮ ቢራ ሳንቲሜ አይኮፊቴ። 10 ሂንቴ አጊያስ ካርዒቶ፥ ናምዑ አፊላ፥ ዎይኮ ጫማ ዎይኮ ፃምዓ አይኮፊቴ፤ አሳንቼዋስ ጋላሳ ካሲ ኮሽስ። t

11 «ሂንቴ ኢሲ ካታማ ዎይኮ ጉታ ጌሊያ ዎዴ ሂንቴና ሞኪዲ ኤካናው ኡፋይቲያ ኡራ ኮዩዲ ኢያ ሶን ሽምፒቴ፤ ሂንቴ ባና ጋካናው ያን ጋምዒቴ። 12 ቃሲ አዴ ሶካ ጌሊሼ ሳሮሲቴ። 13 ሄ ኬሳይ ሂንቴና ሞኪኮ ሂንቴ ሳሮሲዳ ሳሮይ ኤንታና ጋኮ፥ ሺን ኤንቲ ሞኮና ኢዒኮ ሂንቴ ሳሮሲዳ ሳሮይ ሂንቴው ጉዩ ሲሞ። 14 አኒካ ሂንቴና ሞኮናኔ ሂንቴ አዲያባ ሲሶና ኢዒኮ ሄ ኬሳፌ ዎይኮ ሄ ካታማፔ ኬዩሼ ሂንቴ ቶሁዋን ዴዒያ ባና ፒቲዲ ኬዩቴ። u15 ታ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ያሳ ፒርዳ ጋላሳን ሄ ካታማፔ ሶዶሜሲኔ ጋሞራ ካታማታስ ፒርዳይ ካዉያና። v

16 «ታ ሂንቴና ዶርሳታዳ ሱፋሜታ ጊዶ ዩዳና። ሄሳ ጊሾ፥ ሾሻዳ ጨንጫታ፥ ሆሌዳ

09:34 ማቶ 10:25፤ 12:24፤ ማር 3:22፤ ሉቃ 11:15 P9:35 ማቶ 4:23፤ ማር 1:39፤ ሉቃ 4:44 99:36 ታይ 27:17፤ 1ካዎ 22:17፤ 2ታሪ 18:16፤ ሂዝ 34:5፤ ማር 6:34
T9:37 ሉቃ 10:2 S10:7 ሉቃ 10:4-12 t10:10 1ቆሮ 9:14፤ 1ፂዎ 5:18
u10:14 ሃ.አ 13:51 v10:15 ማቶ 11:24፤ ሜዴ 19:24

አዳታ ጊዲቴ።^{w17} አሳይ ሂንቴና ፒርዳ ዳይናታስ አሊ ኢማና፣ ቃሲ አይሁዴ ዎሳ ኬሳን ሂንቴና ጋራፋና። ሄሳ ጊሾ፣ ኤንታፌ ናጌቴቴ።^{x18} ታ ጊሾ ጊዲ ሂንቴና ዴሪያ ሃሬይሳታ ሲንሴኔ ካዎታ ሲንሴ ኤፋና። ኤንታ ሲንሳኒኔ አይሁዴ ጊዴና ዴሪያ ሲንሳን ኤቂዲ ሂንቴ ታባ ማርካታና።¹⁹ ሺን ሂንቴና ፒርዳስ አሊ ኢሚያ ዎዴ ዎይጊዲ ዛሪኖ ጊዲ ኡንዔቶፊቴ፤ ሄ ሳቲያን ሂንቴ ጋናባ ዎሳይ ሂንቴው ኢማና።²⁰ አይስ ጊኮ፣ ሂንቴናን ሃሳዬይ ሂንቴ አዋ ጌሻ አያናቴ አቲን ሂንቴና ጊዴኬታ።

²¹ «ኢሻይ ባ ኢሻ፣ አዋይ ባ ናዓ፣ ሃይቆስ አሊ ኢማና፣ ናይቲ ባንታና ዩሊዳይሳታ ቦላ ዴንዲዲ ኤንታና ዎዲሳና።^y ²² ታ ጊሾ ጊዲ አሳ ኡባይ ሂንቴና ኢፃና፣ ሺን ወርሴሊ ጋካናው ሚኒዳይ አታና።²²³ ኢሲ ሄራቴ ሂንቴና ኤንቲ ጎዲኮ ሃራ ካታማ ባቃቲቴ። ታኒ ሂንቴው ቱማ ሐዳይስ፤ አሳ ናዓይ ያና ጋካናው፣ ሂንቴ ኢስራዔል ካታማ ኡባ ካንሴኬታ።

²⁴ «ታማሬይ ባ አስታማሪያቴ፣ አይሌይ ባ ጎዳቴ አዴና።^a ²⁵ ታማሬይ ባ አስታማሪያ፣ አይሌይ ባ ጎዳ ዳኒኮ ኢያው ጊዳና። ኬሳዋ ቢዔልዘቡላ ጊኮ ኢያ ሶ አሳ ዋኒዲ ኢሲዲ ዪጌኔ?^b

²⁶ «ሂዛ፣ አሳስ ያዮፊቴ። ካሜቲዳባይ ቆንጮና፣ ቆሴቲዳባይ ጌሺ ኬዮና አቴና።^{c27} ታኒ ሂንቴው ዱማን ኦዲያባ ሂንቴ ፖዎን ኦዲቴ፤ ታ ሂንቴው ሃይሳን ካልካሺዳባ ዳባባን አዋጁቴ።²⁸ አሾቴ አቲን ሼምፖ ዎዳናው ዳንዳዎይሳታስ ያዮፊቴ። ሺን ሼምፖዋኔ አሾዋ ጋናሜን ዳይሳናው ዳንዳዲያ ያሳስ ያዬቴ።²⁹ ናምቦ ቡቤቲ ኢሲ ሳንቲሜን ባይዜቶኮናዬ? ሃናቴ አቲን፣ ኤንታፌ ኢሲናካ ሂንቴ ያሳይ ጎና ዴዒሺን ሳዓን ዎዲኩ።³⁰ ሃሪ አቶሺን፣ ሂንቴ ሁዔ ቢናናይካ ፓይዴቲዲ ዴዒስ።³¹ ሂዛ፣ ዳሮ ቡቤታቴ ሂንቴ ኦዲያ ጊሾ ያዮፊቴ።

³² «አሳ ሲንሳን ታው ማርካቲያ ኡባስ ታኒካ ሳሉዋን ዴዒያ ታ አዋ ሲንሳን ማርካታና።³³ ሺን

አሳ ሲንሳን ታና ካዴይሳ ታኒካ ሳሉን ዴዒያ ታ አዋ ሲንሳን ካዳና።^d

³⁴ «ታኒ ሳዓን ሳሮ ኤሃናው ዬዳ ሂንቴው ዳኖፖ። ታኒ ቶራቴ አቲን ሳሮቴሊ ኤሃናው ያቢኬ።³⁵ ታኒ ዬዳይ፣

(ናዓ አዋቴ

ማጫ ናዒው አዬቴ

ናዓ ማቺው አዚና አዬቴ ሻካናሳ።^e

³⁶ አሳስ ሞርኬቲ ኢያ ሶ አሳታ ጊዳና።)

³⁷ «ታቴ አሊዲ ባ አዋ ዎይኮ ባ አዬው ዶሴይ፣ ታባ ጊዳናው ቤሴና። ባ አዬ ናዓ ዎይኮ ባ ማጫ ናዒው ታቴ አሊዲ ዶሴይ፣ ታባ ጊዳናው ቤሴና።³⁸ ባ ማስቃሊያ ቶኪዲ ታና ካሉና አኒካ ታባ ጊዳናው ቤሴና።^{f39} ባ ሼምፖዋ አሻናው ኮዬይ ዳይሳና፣ ሺን ባ ሼምፖዋ ታ ጊሾ አሊ ኢሜይ አሻና።^g

⁴⁰ «ሂንቴና ሞኬይ ታና ሞኬስ፣ ታና ሞኬይ ቃሲ ታና ኪቲዳይሳ ሞኬስ።^{h41} ናቢያ ናቢ ሱንሳን ሞኬይ፣ ናቢያሶ ዎይቱታና፤ ቃሲ ሂሉዋ ሂሉ ሱንሳን ሞኬይ፣ ሂሉዋሶ ዎይቱታና።⁴² ታ ሂንቴው ቱማ ሐዳይስ፤ ሃ ታ ታማሬታቴ ጉዲያ ኢሱዋስ ታና ካሊያ ጊሾ ሃሪ አቶሺን ጉሳ ኢርፃ ሃሊ ኢሚኮ ኢያ ዎይቶይ ዳዬና» ያጊስ።

ፃግቂያ ዮሃንሲ ኪቲዳ አሳታ

(ሉቃ 7:18-35)

11 ዩሱሲ ታማኔ ናምቦ ታማሬታ ኪታ ኦንጊዳቴ ጉዬ ያቴ ዴንዲዲ ታማርሳናዉኔ ሳባካናው ጋሊላ ካታማታ ቢስ።

² ዮሃንሲ ቃሾ ኬሳን ዴዒሼ ኪሪስቶሲ አሊያባታ ሲዒዲ፣ ባ ታማሬታቴ ኢያኮ ኪቲዲ፣

³ «ያና ጌቴቲዳይ ኔኔዬ? ዎይኮ ኑኒ ሃራ ናጊኖ?» ያጊዲ ኦይቺስ።

⁴ ዩሱሲ ኤንታኮ ዛሪዲ፣ «ቢዲ ሂንቴ ሲዒያባኔ ሂንቴ ቤዒያባ ዮሃንሳስ ኦዲቴ።⁵ ቆቱቲ ሂሉሶና፣ ዎቤቲ ሃሙቶሶና፣ ባሮ ሃርጋንቾቲ ፓዎሶና፣ ቴሌቲ ሲዎሶና፣ ሃይቂዳይሳቲ ሃይቆቴ ዴንዶሶና፤

w10:16 ሉቃ 10:3 x10:17 ማር 13:9-11፤ ሉቃ 12:11-12፤ 21:12-15 y10:21 ማር 13:12፤ ሉቃ 21:16 z10:22 ማቶ 24:9፤ ማር 13:13፤ ሉቃ 21:17፤ ማቶ 24:13፤ ማር 13:13 a10:24 ሉቃ 6:40፤ ዮሃ 13:16፤ 15:20 b10:25 ማቶ 9:34፤ 12:24፤ ማር 3:22፤ ሉቃ 11:15 c10:26 ማር 4:22፤ ሉቃ 8:17 d10:33 2ጊዎ 2:12
e10:35 ሚክ 7:6 f10:38 ማቶ 16:24፤ ማር 8:34፤ ሉቃ 9:23
g10:39 ማቶ 16:25፤ ማር 8:35፤ ሉቃ 9:24፤ 17:33፤ ዮሃ 12:25
h10:40 ሉቃ 10:16፤ ዮሃ 13:20፤ ማር 9:37፤ ሉቃ 9:48

ማንቆታስ ዎንጌላይ ሳባኬቱስ።ⁱ⁶ ታናን ዱቤቶናይ አንጄቲዳይሳ» ያጊስ።

⁷ የሃኒሳ ታማራቲ ጉዬ ሲሚዲ ቢን፥ ዩሱሲ ዴሪያስ የሃኒሳባ አዲሼ፥ «ሃ ባዙዋ አይ ቢዓናው ኬዬዴቲ? ጫርኮይ ቃሲያ ማቃ ቢዓናው ዩዴቲዬ? ⁸ ያቲን፥ አይ ቢዓናው ኬዬዴቲ? ኪቴ ማዖ ማዲዳ አሴ ቢዓናሴዬ? ኪቴ ማዖ ማዲዳይሳቲ ካዎታ ኬሳን ዴዖሶና። ⁹ ያቲን፥ አይ ቢዓናው ኬዬዴቲ? ናቤ ቢዓናሴዬ? ሄኮ፥ ሂንቴ ናቤቴካ አዴይሳ ቢዔታ።

¹⁰ «ኔ አጊያ ኔ ሲንሳን ጊጊሲያ ታ ኪታንቸዋ ኔፕ ሲንሴ ኪታና» ጌቴቲዲ ፃፌቲዳይ ኢያሳ።^j

¹¹ ታ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ማጫሳፕ ዩሴቲዳይሳታ ጊዶፌ የሃኒሳፕ አዴይ አኒካ ባዋ፤ ሳሎ ካዎቴሳን ኡባፌ ጉዲይ ኢ፥ ኢያፕ አዳና። ¹² ፃማቂያ የሃኒሳ ዎዲያፕ ዶሚዲ ሃቺ ጋካናው ሳሎ ካዎቴሳይ ዳር ናቁቴስ፥ ሚኒዳ አሳቲ ዎልቃን ያ ጌሳና።^{k13} ናቤቲ ኡባይኔ ሙሴ ሂጌይ የሃኒሳ ዎዴ ጋካናው ሳሎ ካዎቴሳባ ቲንቢቴ አዲዶሶና። ¹⁴ ሂዛ፥ ሂንቴ ኤንታ ኪታ አማናና ጊዲኮ፥ ያና ጌቴቲዳ ኤሊያሲ፥ ኢ የሃኒሳ።^{l15} ሂዛ፥ ሲጊያ ሃይሴ ዴዔይ ሲዖ።

¹⁶ «ሂዛ፥ ሃ ዎዲያ ዩሴቴሳ አይቢራ ዳኒሶ? ጊያ ጊዶን ኡቲዲ ዎሊ ዪጊዲ፥

¹⁷ ኘሂ ሂንቴው ሱሱልዔ ፑኒን፤

ሂንቴ ዩዲኬታ።

ኑ ሳቢዲ ዜሱሊን፤

ሂንቴ ዩዲኬታ)

ያጊያ ናይታ ዳናሶና።¹⁸ ፃማቂያ የሃኒሲ ሞናኔ ኡዮና ዩን፥ (ቴና አያኒ ዴዔስ) ያጊዴታ።¹⁹ አሳ ናዓይ ሚሼኔ ኡዩሼ ዩን፥ (ያራምባኔ ኡሻንቾ፥ ቃራፃ ቃንዲሴይሳታኔ ናጋራንቾታ ዳቦ) ያጊዴታ። ሂዛ፥ ጨንጫቴሳ ቱማቴሳይ ኢያ አሱዋን ቆንጩ» ያጊስ።

አማናና ኢዲዳ ካታማታ

(ሉቃ 10:13-15)

²⁰ ሄሳፌ ጉዬ፥ ዩሱሲ ዳር ማላታታ አሲዳ ካታማታን ዴዒያ አሳቲ ባንታ ናጋራፕ ሲሚዲ

ማርታን ጌሎና ኢዲዳ ጊሾ ኤንታና፥²¹ «አዬ ኮራዚኔ ካታማው፥ አዬ ቤቴሳይዳ ካታማው፥ አይስ ጊኮ፥ ሂንቴ ጊዶን አሴቲዳ ማላታቲ ዊሮሳኒኔ ሲዶናን አሴቲዳ ጊዲያኮ፥ ኤንቲ ቤኒ ቢዶ ቲዩቲዲ፥ ካሌ ማዲዲ ባንታ ናጋራፕ ሲሚ አጋና።^{m22} ሺን ታ ሂንቴው አዳይስ፤ ፒርዳ ጋላስ ሂንቴፌ አሲዲ ዊሮሳሲኔ ሲዶናስ ፒርዳይ ካዉያና።²³ ቃሲ፥ ቂፊርናሆሜ፥ ኔኒ ፑዴ ሳሎ ኬያናው ኮያይ? ሃኔና! ኔኒ ሲዖሌን ዩጌታና፥ አይስ ጊኮ፥ ኔ ጊዶን አሴቲዳ ማላታቲ ሶዶሜን አሴቲዳባ ጊዲያኮ፥ ሶዶሜይ ሃቺ ጋካናው ዴዓናሺን።ⁿ²⁴ ሺን ታ ኔው አዳይስ፤ ፒርዳ ጋላስ ኔፕ አሲዲ ሶዶሜስ ፒርዳይ ካዉያና» ያጊዲ ሃንቁቲስ።^o

ኪሪስቶሳን ዴዒያ ሼምፖ

(ሉቃ 10:21-22)

²⁵ ሄ ዎዴ ዩሱሲ፥ «አዋው፥ ሳሎዔ ሳዓ ጎዳው፥ ኔኒ ሃይሳ ኤራንቾታፕቴ ጨንጫታፕ ጌንሳዳ ናይታስ ቆንጩሲዳ ጊሾ ኔና ጋላታይስ።²⁶ ኤ፥ ታ አዋው፥ ሃይሴ ኔ ሎዖ ሼኒያዳ ሃኒስ።

²⁷ «ኡባይ ታው ታ አዋፕ ኢሜቲስ፥ አዋፕ ሃሪ ናዓ ኤሬይ ባዋ፥ ናዓፕቴ ኢ ኤንታው ቆንጩሳናው ኮዩይሳታፕ ሃሪ አዋ ኤራናው ዳንዳዔይ ባዋ።^p

²⁸ «ሂንቴኖ፥ ዳቡራንቾቶ፥ ቶሆይ ዴዒዳ ኡባይ ታኮ ሃ ዩቴ፤ ታኒ ሂንቴና ሼምፒሳና።²⁹ ታኒ ታ ዎዛናን አሽኬኔ አዳ ጊዲያ ጊሾ ታ ቃምባራን ጌሊቴ፥ ታፕ ታማሪቴ፤ ሂንቴ፥ ሂንቴ ሼምፑዋስ ሼምፖ ዴማና።^{q30} ታ ቃምባራይ ሊቆ፥ ቃሲ ታ ቶሆይካ ካዉሼ» ያጊስ።

ሳምባታ ቦንቻናው ቤሲ?

(ማር 2:23-28፤ ሉቃ 6:1-5)

12 ሄሳፌ ጉዬ፥ ሳምባታ ጋላስ፥ ዩሱሲ ጋዴ ጊዶራ አዴስ፥ ዩሱሳ ታማራቲ ኮሻቲዳ ጊሾ ቲያ ባንጋ ሺሪኪዲ ሞሶና።^{r2} ሺን ፋሪሳዌቲ ሄሳ ቢዲዲ ዩሱሳኮ፥ «ሄኮ፥ ኔ ታማራቲ ሳምባታ ጋላስ አሳናው ቤሶናባ አሶሶና» ያጊዶሶና።

³ ዩሱሲ ኤንታኮ ዛሪዲ፥ «ዳዊቱይ ኮሻቲዳ ዎዴ ኢያራ ዴዔይሳታራ አይ አሲዳኮ

ⁱ11:5 ኢሳ 35:5 ^j11:10 ሚል 3:1 ^k11:12 ሉቃ 16:16

^l11:14 ሚል 4:5፤ ማቶ 17:10 ^m11:21 ኢሳ 23:1-18፤ ሂዝ 26:1-28:26፤ ኢዩ 3:4-8፤

አዋ 1:9-10፤ ዛካ 9:2-4 ⁿ11:23 ኢሳ 14:13 ^o11:24 ማቶ 10:15፤ ሉቃ 10:12

^p11:27 ዮሃ 3:35፤ ዮሃ 1:18፤ 10:15 ^q11:29 ኤር 6:16 ^r12:1 ዛሬ 23:25

ናባቢቤኬቲ? ^s 4 ዳዊቱ ያሳ ኬሲ ጌሊዲ ካሂኔታ ገላላፕ አቲን ኢኔ ኢያራ ዴዴይሳታስ ቤሶና ጌሻ ዳቡዋ ሚስ። ^{t5} ወይኮ ካሂኔቲ ሳምባታ ዎጋ ሻሪዲ ያሳ ኬሳን ሳምባታ ጋላስ አሶ አሲኮ ኤንታው ባላ ጊደናይሳ ሙሴ ሂጊያን ናባቢቤኬቲ? ^u 6 ሺን ሲዲቴ! ያሳ ኬሳፌ አዴይ ሃይሳን ዴዴስ። ⁷ ታኒ ሂንቴ ያርሹዋ ጊደናሺን ሂንቴ ሃራታ ማራና ሜላ ኮያይሶን ጊያ ቃላይ ወይ ጉሴኮ ሂንቴ ኤሪዳኮ ሂሎ አሳ ቦላ ፒርዴኬታ። ^{v8} አሳ ናዓይ ሳምባታ ጎዳ» ያጊስ።

⁹ ዩሱሲ ያፕ ቢዲ አይሁዴ ወሳ ኬሲ ጌሊስ። ¹⁰ ያን ኩሼይ ጉንዲዳ ኢሲ ኡራይ ዴዴስ። ዩሱሳ ሞታናው ጋሶ ኮያ አሳቲ። «ሳምባታ ጋላስ ፓሳናው ቤሲ ቤሴኔ?» ያጊዲ አይቺዶሶና።

¹¹ ኢ ኤንታኮ። «ሂንቴ ጊዶፌ ኢሱዋስ ዶርሲ ሳምባታ ጋላስ አፎን ወሊኮ። ጎቺዲ ኬሶናይ አኔ?» ^w ¹² ያቲን አሲ ዶርሳፌ ዋኒዲ ዳር አዴኔ? ሄሳ ጊሾ። ሳምባታ ጋላስ ሎዋባ አሶይ ቤሴስ» ያጊስ።

¹³ ሄሳፌ ጉዩ። ዩሱሲ አዲያኮ። «ኔ ኩሼያ ፒዲ አሳ» ያጊን። ኡራይ ፒዲ አሲስ። ኢያ ኩሼይ ፓዲዲ ሃንኮ ኩሼያዳ ሃኒስ። ¹⁴ ሺን ፋሪሳዌቲ ያፕ ካሬ ኬዩዲ። ዩሱሳ ዋቲ ዎዳኔኮ ማቄቲዶሶና።

ዎሳይ ዶሪዳ አይሊያ

¹⁵ ዩሱሲ ኤንታ ቆፋ ኤሪዲ ሄ ቤሳ አጊዲ ሃራ ሶ ቤስ። ዳሮ አሳይ ኢያ ካሊዲ ቢዶሶና። ሃርጋንቾታ ኡባ ፓሲስ። ¹⁶ ዩሱሲ። «ታባ ሃራ አዴስካ አዶፒቴ» ያጊዲ ሚንሲ አዲስ። ¹⁷ ሄሲካ ናቢያ ኢሳያሲ።

¹⁸ «ሄኮ ታ ዶሪዳ አይሌይ። ታ ዶሴይሲ። ታና ኡፋይሴይሲ። ታኒ ታ አያና። ኢያ ቦላ ሽምፒሳና፤ ^x ኢ። አይሁዴ ጊዶና ዴሪያስ ሱሬ ፒርዳባ አዋጃና።

¹⁹ ኢ ፓላሜና ወይኮ ካጩና፤ ባ ቃላካ ዴንባን ሮሞ ሲሴና።

²⁰ ሱሬ ፒርዳን ያኖ ዴማና ጋካናው። ዲንጨቲዳ ማቃ ሜንሴና። ጨዩያ ሙቃዳ ቶይሴና።

²¹ አይሁዴ ጊዶና ዴሬይ ኡባይ ኢያን ኡፋይሲ ዎሳና» ያጊዲ ዓፌዳይሲ ፖሌታና ሜላሳ።

ዩሱሳኔ ቢዴልዜቡላ

(ማር 3:20-30፤ ሉቃ 11:14-23)

²² ሄሳፌ ጉዩ። ቱና አያናን አይኬቲዳ ቆቄኔ ሙሜ አሴ ዴዴይሳ ኢያኮ ኤሂዶሶና። ዩሱሲ ኡራ ፓሲን። ኡራይ ቢዲሲኔ አዴቲስ። ²³ አሳ ኡባይ ማላሌቲዲ። «ሃይሲ ዳዊቱ ናዓ ጊዳንዴሻ?» ያጊዶሶና።

²⁴ ሺን ፋሪሳዌቲ ሄሳ ሲዲዲ። «ሃ ኡራይ ቱና አያናታ ኬሴይ ቱና አያናታ ሃላቃ ቢዴልዜቡላ ዎልቃና» ያጊዶሶና። ^y

²⁵ ዩሱሲ ኤንታ ቆፋ ኤሪዲ። «ዎሊ ጊዶን ሻኬቲያ ካዎቴሳ ኡባይ ኩንዳና፤ ቃሲ ዎሊ ጊዶን ሻኬቲያ ካታማይ ወይኮ ኬሳይ ሚኒዲ ኤቄና። ²⁶ ዓላሄይ ዓላሄ ኬሲያባ ጊዲኮ ባ ጊዶን ሻኬቲስ ጉሱ። ሄሳሶ ሃኒያባ ጊዲኮ ኢያ ካዎቴሳይ ዋኒዲ ሚኒዲ ኤቃናው ዳንዳዲ? ²⁷ ታኒ ቱና አያና ኬሴይ ቢዴልዜቡላ ዎልቃን ጊዲኮ ሂንቴና ካሊያ አሳቲ አዴ ዎልቃን ኬሳኔ? ሄሳ ጊሾ። ሂንቴና ካሊያ አሳቲ ሂንቴና ፒርዳና። ²⁸ ሺን ታኒ ቱና አያናታ ኬሴይ ያሳ አያናን ጊዲኮ። ያሳ ካዎቴሳይ ሂንቴኮ ዩስ።

²⁹ «ወይኮ ኢሲ አሲ ዎልቃማ አሳ ሶ ጌሊዲ ኢያ ሻሉዋ ቦንቃናው ኮይኮ ኮይሮቲዲ ሄ ኡራ ቃቾና ኢዲኮ ዋቲዲ ዳንዳዲ? ያቲኮ ኢያ ሻሉዋ ቦንቃናው ዳንዳዴስ።

³⁰ «ታራ ጊዶናይ አኒካ ታራ ኤቄቴስ፤ ቃሲ ታራ ኢሲፌ ሺሾና ኡባይ ላሌስ። ^{z31} ሄሳ ጊሾ። ሲዲቴ፤ አሳይ አሲያ አይ ናጋሪኔ ጫሻ ቃሊ ኡባይ አቶ ጌቱታና። ሺን ጌሻ አያና ጫያ አዴስካ ኢያ ናጋራይ አቶ ጌቱታና። ^{a32} አኒካ አሳ ናዓ ቦላ ኢታባ አዴቲኮ ኢያው አቶ ጌቱታና። ሺን ጌሻ አያና ቦላ ኢታባ አዴቲያ አዴስካ ሃ ሳዓን ጊዲን ያና አላሚያን ኢያ ናጋራይ አቶ ጌቱታና። ^b

³³ «ሎዎ ሚሳይ ሎዎ አይፌ አይፌስ፤ ቃሲ ኢታ ሚሳይ ኢታ አይፌስ። ሂዛ፤ ሚሳይ ኤሬቴይ ባ አይፌያና። ³⁴ ሂንቴና። ሾሻ ናይቶ። ሂንቴ ኢታ ጊዲሺ ዋኒዲ ሎዋባ አዴታናው ዳንዳዴቲ? አሲ

^s12:3 1ሳሙ 21:1-6 ^t12:4 ሌዌ 24:9 ^u12:5 ታይ 28:9-10
^v12:7 ማቶ 9:13፤ ሆሴ 6:6 ^w12:11 ሉቃ 14:5 ^x12:18 ኢሳ 42:1-4 ^y12:24 ማቶ 9:34፤ 10:25 ^z12:30 ማር 9:40 ^a12:31 ሉቃ 12:10 ^b12:32 ሉቃ 12:10

ባ ምዛናን ኩሚዳባፔ ዶናን አዴቴስ።^{c35} ሎዶ አሲ ባ ምዛናን ዎሲዳ ሎዶባፔ፡ ሎዶባ ኬሴስ፤ ኢታ አሲ ባ ምዛናን ዎሲዳ ኢታባፔ፡ ኢታባ ኬሴስ።³⁶ ሺን ሲዲቴ፡ አሳይ አዴቴያ ሞ አዳ ኡባስ ፒርዳ ጋላስ ዛሮ ኢማና።³⁷ አይስ ጊኮ፡ ኔ አዴቴያ ኔ ቃላን ጊላና፤ ኔ አዴቴያ ኔ ቃላይ ኔ ቦላ ፒርዳና» ያጊስ።

ማላታ ቤዓናው ሺቂዳ አይሻ

(ማር 8:11-12፤ ሉቃ 11:29-32)

³⁸ ሄሳፌ ጉዬ፡ ኢሲ ኢሲ ፋሪሳዌቲኔ ሂጊ አስታማሬቲ ዩሱሳኮ፡ «አስታማሪያው፡ ኔኒ ማላታ አሳዳ ኑና ቤላ» ያጊዶሶና።^d

³⁹ ሺን ዩሱሲ ዛሪዲ፡ «አማኔቶና ኢታ ዩሌቴሳይ ማላታ ኮሎስ፡ ሺን ናቢያ ዮናሳ ማላታፔ ሃራ ማላቲ ኢያው ኢሜቴና።^{e40} ዮናሲ ጊታ ሞሎ ኡሎን ሄቸ ጋላሲኔ ሄቸ ቃማ ጋምዲዳሳ ሜላ አሳ ናዓይ ሄቸ ጋላሲኔ ሄቸ ቃማ ቢታ ጋርሳን ጋምዳና።^{f41} ናናዌ አሳይ ፒርዳ ጋላስ ዴንዲዲ ሃ ዩሌቴሳ ቦላ ፒርዳና፤ አይስ ጊኮ፡ ኤንቲ ዮናሳ ሲብካቲያ ሲዲዲ ባንታ ናጋራፔ ሲሚዶሶና። ሄኮ፡ ዮናሳፔ አዴይሲ ሃይሳን ዴዔስ።^{g42} ፒርዳ ጋላስ ዱጊሃ ካዊያ ዴንዳዳ ሃ ዩሌቴሳ ቦላ ፒርዳና፤ አይስ ጊኮ፡ ኢያ ሶሎሞኔ ጨንጫቴሳ ሲዓናው ቢታ ጋማፔ ያሱ። ሄኮ፡ ሶሎሞኔፔ አዴይ ሃይሳን ዴዔስ።^h

⁴³ «ቴና አያናይ አሳፔ ኬዩዳፔ ጉዬ ባው ሼምፒያሶ ኮዩዲ ሃሲ ባይና ሜላ ቤሳን ዳቡሬስ፡ ሺን ባ ኮያ ሼምፒያ ዴሜና።⁴⁴ ያኒን፡ (ታ አጋ ኬዩዳ ኬሳ ሲማዳ ባና) ያጊስ። ኢ ሲሚያ ዎዴ ኬሳይ ካይሲ ጊዴይሳኔ ፒቴቲዲ ጊጊ ኡቲዳይሳ ዴሜስ።⁴⁵ ሂዛ፡ ሲሚ ቢዲ፡ ባፔ ኢቲያ ሃራ ሳፑን ኢታ አያናታ ኤኬዲ ዩስ፤ ኤንቲካ ኡራ ጊዶ ጊሊዲ ዴዎሶና። ሄ ኡራስ ካሴይሳፌ ጉዩይሲ ዳሮ ኢቴስ። ሃ ኢታ ዩሌቴሳ ቦላ ሄሳ ሜላ ሃናና» ያጊስ።

ዩሱሳ አዩጢኔ ኢያ ኢሻታ

(ማር 3:31-35፤ ሉቃ 8:19-21)

⁴⁶ ዩሱሲ ዴሪያስ አዳ ቦላ ዴዒሺን ኢያ አያኔ ኢያ ኢሻቲ ኢያ አዲሳናው ኮዩዲ ካሬን

ኤቂዶሶና።⁴⁷ ኢሲ አሲ ኢያኮ፡ «ኔ አያኔ ኔ ኢሻቲ ኔና አዲሳናው ኮዩዲ ካሬን ኤቂዶሶና» ያጊስ።

⁴⁸ ዩሱሲ ዛሪዲ፡ «ታ አያ ኦኔ? ታ ኢሻቲካ አናንቴ?» ያጊስ።⁴⁹ ባ ኩሺያራ ታማሬታ ማሊሼ፡ «ቤዲቴ፡ ታ አያኔ ታ ኢሻቲ ሃይሳታ።⁵⁰ ሳሎን ዴዒያ ታ አዋ ሼኒያ አሲያ ኡባይ ታ ኢሻ፡ ታ ሚቾኔ ታ አዮ» ያጊስ።

ዘሬሲ ዘሪያ ኡራ ሎሚሶ

(ማር 4:1-9፤ ሉቃ 8:4-8)

13 ሄ ጋላስ ዩሱሲ ሶፔ ኬዩዲ አባ ጋንን ኡቲስ።² ዳሮ ዴሬይ ኢያ ዩሹዋን ሺቂን አሳ አባ ጋንን አጋጊዲ ዎጎሎን ጊሊዲ ኡቲስ።ⁱ³ አሳስ ዳሮባ ሎሚሶን ያጊዲ አዲስ፡

«ኢሲ ጎሻንቾይ ዘሬሲ ዘራናው ኬዩስ።⁴ ኢ ዘሪያ ዎዴ ኢሲ ኢሲ ዘሬሳቲ ኦጊ ጋንን ዎዲዶሶና፤ ኤንታካ ካፎቲ ዩዲ ማጊ ሚዶሶና።⁵ ኢሲ ኢሲ ዘሬሳቲ ጋርሳን ሻሎይ ዴዒያ ቢታ ቦላ ዎዲዶሶና። ዳሮ ቢቲ ባይና ጊሾ ኤሌሲዲ ዶሊስ።⁶ ሺን አዋይ ኬዩን ሹሊስ፤ ፃጳይ ባይና ጊሾ ሜሊስ።⁷ ኢሲ ኢሲ ዘሬሳይ አጉንሳ ጊዶን ዎዲስ፤ አጉንሳይ ዲጪዲ ሄ ዶላ ጩሊስ።⁸ ሃራቲ ቃሲ አራዳ ቢታ ቦላ ዎዲስ፤ ዶሊዲ አይፌ አይፊስ። ኢሶይ ዪታ፡ ኢሶይ ኡሱፑን ታማ፡ ኢሶይ ቃሲ ሃስታማ አይፊስ።⁹ ሲዲያ ሃይሲ ዴዒያ ኡራይ ሲያ» ያጊስ።

¹⁰ ዩሱሳ ታማሬቲ ኢያኮ ሺቂዲ፡ «አይስ ኔኒ ዴሪያስ ሎሚሶን አዳይ?» ያጊዲ አይቺዶሶና።

¹¹ ኢ ዛሪዲ፡ «ሂንቴው ሳሎ ካዎቴሳ ፁራ ኤራይ ኢሜቲስ፡ ሺን ኤንታው ኢሜቲቤና።¹² ዴዒያ ኡባስ ጉጉፔታና፡ ኢያው ዳራና፡ ሺን ባይናይሳፌ ሃራ አቶሺን ኢያው ዴዒያራካ ኤኬታና።^{j13} ሄሳ ጊሾ፡ ታኒ ኤንቲ፡ ዪሊሼ ዴሞና ሜላ፡ ሲዲሼ ሲያና ሜላ ዎይኮ አኬኮና ሜላ ኤንታው ሎሚሶን አዳይስ።

¹⁴ «ኢሳያሲ ባ ማፃፋን አዲዳይሲ ኤንታ ቦላ ፖሉቲስ። ኢ አዲሼ፡

ሂንቴ ሲሳ ሲዴታ፡ ሺን አኬኬኬታ፤

ሂንቴ ዪሉታ፡ ሺን ቤዴኬታ።

¹⁵ አይስ ጊኮ፡ ሃ አሳ ምዛናይ ዘልዑሚስ፤

^c12:34 ማቶ 3:7፤ 23:33፤ ሉቃ 3:7፤ ማቶ 15:18፤ ሉቃ 6:45

^d12:38 ማቶ 16:1፤ ማር 8:11፤ ሉቃ 11:16 ^e12:39 ማቶ 16:4፤ ማር 8:12

^f12:40 ዮሃ 1:17 ^g12:41 ዮሃ 3:5 ^h12:42 1ካዎ 10:1-10፤ 2ታሪ 9:1-12

ⁱ13:2 ሉቃ 5:1 ^j13:12 ማቶ 25:29፤ ማር 4:25፤ ሉቃ 8:18፤ 19:26

ባንታ ሃይሳ ኤሪሼ ቱሊሲዶሶና፤
 ባንታ አይፊያ ጎዚዶሶና፤
 ሄሲ ባይኔኮ ኤንቲ ባንታ አይፊያን ቤዒዲ፤
 ባንታ ሃይሳን ሲዒዲ፤
 ባንታ ምዛናን አኬኪዲ፤
 ታኮ ሲማና፤
 ታካ ኤንታ ፓሳናሺን) ያጊስ።

¹⁶ «ሺን ሂንቴ አይፊቲ ቤዒያ ጊሾኔ ሂንቴ ሃይሳቲ ሲዒያ ጊሾ ሂንቴ አንጄቲዳይሳታ።^{k17} ታ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ዳሮ ናቤቲኔ ሂሎ አሳቲ ሂንቴ ቤዒይሳ ቤዒናዉኔ ሂንቴ ሲዒይሳ ሲዒናው አሞቲዶሶና፤ ሺን ኤንታው ሃኒቤና።

¹⁸ «ሂዛ፤ ሃ ዘሬሳ ዘሪያ ኡራ ሌሚሱዋ ሲዒቱ።¹⁹ አጊ ጋዋን ዎዲዳ ዘሬሳ ሌሚሶይ ሃይሳ፤ ሳሎ ካዎቱሳ ቃላ ሲዒዲ አኬኮና ኡራ ምዛና፤ ሳላሄይ ዪዲ ኢያ ምዛናን ዴዒያ ዘሬሳ ማሂ ዲጊስ።²⁰ ሻሎይ ጋርሳን ዴዒያ ቢታ ቦላ ዘሬቲዳይሲ ቃላ ሲዒዲ ኤሌሲዲ ኡፋይሳን ኤኬይሳታ።²¹ ሺን ዓጵ ዩዳናው ዳንዳዖና ጊሾ ዳሮ ጋምዎኮና። ቃላ ጋሶን ሜቶይ ዎይኮ ጎዴቱሲ ያ ዎዴ ኤሌሲ ዱቤቶሶና።²² አጉንሳ ጋሳን ዘሬቲዳይሲ ቃላ ሲዒስ፤ ሺን ሃ አላሚያ ዱሳ ሂርጋይኔ ዱራቱሳ ቆፋይ ቃላ ጩሊያ ጊሾ አይፊ አይፎና አቱስ።²³ ሺን አራዳ ቢታን ዘሬቲዳ ዘሬሳይ አኬካን ቃላ ሲዒያ ኡራ። ኢ አይፊ አይፊስ፤ ኢሶይ ዪታ፤ ኢሶይ ኡሱፑን ታማ ኢሶይ ቃሲ ሃስታማ አይፊስ» ያጊስ።

ሌሹዋ ሌሚሶ

²⁴ ዩሱሲ ኤንታው ሃራ ሌሚሶ አዲስ፤ «ዶሳ ካዎቱሳይ ባ ጎሻን ሎዎ ዘሬሲ ዘሪዳ ኡራ ዳኔስ።²⁵ ሺን አሲ ኡባይ ዲስኪን ኢያ ሞርኬይ ዪዲ ጊስቲያ ጊዶን ሌሾ ዘሪዲ ቢስ።²⁶ ጊስቲይ ዲጩዲ አይፊያ ዎዴ ሌሾይ ኢያ ጊዶን ቤንቲስ።²⁷ «ጋዲያ ጎዳ አይሌቲ ጎዳኮ ቢዲ፤ (ጎዳው፤ ኔ ጎሻን ኔ ሎዎ ዘሬሲ ዘራቢኪሾ? ያቲን፤ ሌሾይ አዉፔ ዪዴ?) ያጊዶሶና።

²⁸ «ኢ ኤንታኮ፤ (ሄሳ ሞርኬይ አሲስ) ያጊስ። «አይሌቲ ጎዳኮ፤ (ኑ ቢዲ ሌሹዋ ሾዳና ሜላ ኮያይ?) ያጊዶሶና።

²⁹ «ሺን ኢ፤ (አቶ ቦቾፊቱ፤ ሂንቴ ሌሹዋ ሾዳይስ ጊሺን ጊስቲይ ሾዴታና።³⁰ ቦቾፊቱ፤ ጫካ ዎዴይ ጋካናው ኢሲፊ ዲጮ። ሄ ዎዴ ጫኪያ አሳታ ሌሹዋ ሲንሳቲዲ ማሂዲ ታማን

ፁጋናው ሚርቄን ሚርቄን ቃቺቱ። ሺን ጊስቲያ ሺሺዲ ታ ሻሊያን ቆሊቱ) ያጋና) ያጊስ።

ጉሳ ሚሴ ሌሚሶ

(ማር 4:30-32፤ ሉቃ 13:18-19)

³¹ ቃሲ ሃራ ሌሚሶ ያጊዲ አዲስ፤ «ሳሎ ካዎቱሳይ ኢሲ አሲ ባ ጎሻን ባኪዳ ጉሳ ሚሴ አይፊ ዳኔስ።³² ሄ ሚሴ አይፊያ ሃራ ሚሳ አይፊታፔ ጉሳ፤ ሺን ኢያ ዶላ ዲጩዳ ሃራ ሚሳታ ኡባፊ አዳ ጊታታዉሱ። ኢ ታሺያን ካፎቲ ኬሂዲ ኡታና ጋካናው ዎልቃማ ሚሴ ጊዳዉሱ» ያጊስ።

ኢርሾ ሌሚሶ

(ሉቃ 13:20-21)

³³ ካሊዲካ፤ ዩሱሲ ሃራ ሌሚሶ አዲስ፤ «ሳሎ ካዎቱሳይ ኢሲ ማጫሲ ሄሹ ጋባቱ ዲሌ ኤካ ሙኑቃዳ፤ ሙኑቃይ ዴንዳና ሜላ ኢያን ጉጂዳ ኢርሾ ዳኔስ» ያጊስ።

³⁴ ዩሱሲ ዴሪያስ ሄ ሌሚሱዋ ኡባ አዲስ። ሌሚሶይ ባይና ኢሲባካ አዲሴና።³⁵ ናቤይ ባ ማፃፋን፤ «ታኒ ታ ዶና፤ ሌሚሶን ዶያና፤ ሳሎይኔ ሳዓይ ሜዴቶሳፔ፤ ጌሚዳይሳ አዳይስ» ያጊዲ አዲዳይሲ ሄሳን ፖሌቲስ።¹

ሌሾ ሌሚሱዋ ቢርሺሳ

³⁶ ዩሱሲ ዴሪያ ሞይዚዲ ሶ ጌሊስ። ኢያ ታማሬቲ ኢያኮ ሺቂዲ፤ «ጎሻን ዴዒያ ሌሹዋ ቢርሺሳ ኑስ አዳ» ያጊዶሶና።

³⁷ ኢ ዛሪዲ፤ «ሎዎ ዘሬሳ ዘሪዳይ አሳ ናዓ።³⁸ ጎሻይ ሃ አላሚያ። ሎዎ ዘሬሳይ ሳሎ ካዎቱሳ ናይታ። ሌሾይ ሃላሄ ናይታ።³⁹ ሌሹዋ ዘሪዳይ ሞርኪያ ሃላሄ፤ ጫካ ዎዴይ፤ ዎዲያ ዉርሴሳ፤ ጫኬይሳቲ ኪታንቾታ።

⁴⁰ «ሌሾይ ማፂቲዲ ታማን ፁጌቲይሳ ሜላ ዎዲያ ዉርሴሳን ሄሳዳ ሃናና።⁴¹ አሳ ናዓይ ባ ኪታንቾታ ኪታና። ኤንቲ ናጋራስ ጋሶ ጊዴይሳታኔ ኢታ አሲያ ኡባ ማሂዲ ኢያ ካዎቱሳፊ ኬሳና።⁴² ማሂ ሺሺዲ ዩሆይኔ አቻ ጋርጩሲ ዴዒያ ቶዖና ታማን ዩጋና።⁴³ ሄ ዎዴ ሂሎቲ ባንታ አዋ ካዎቱሳን አዋዳ ፖዓና፤ ሲዒያ ሃይሲ ዴዒይ ሲዶ!

^k13:16 ሉቃ 10:23-24 ¹13:35 ማዝ 78:2

44 «የሳ ካዎቴሳይ ጎሻን ሞጌቲዳ ሚሼ ዳኔስ። ኢሲ አሲ ሄ ሚሺያ ዴሚዲ ዛሪ ሞጌስ። ዳሮ ኡፋይቲዲ ቢዲ ባው ዴዒያባ ኡባ ባይዚዲ ሄ ጎሻ ጋዲያ ሻሚስ።

45 «ሄሳዳካ፡ ቃሲ ሳሎ ካዎቴሳይ ኢንቆ ጊያ አልዎ ሹቻታ ኮያ ዛልዓንቾ ዳኔስ። 46 ዳሮ አልዎ ኢንቁዎ ዴሚዲ ቢዲ ባው ዴዒያባ ኡባ ባይዚዲ ኢያ ሻሚስ።

ሞሎ አይኪያ ጌቴ ሌሚሶ

47 «ቃሲ የሳ ካዎቴሳይ አባን ዩጌቲዳ ዱማ ዱማ ቆሞ ሞሎ አይኪያ ጌቲያ ዳኔስ። 48 ሞሎ አይኪያ አሳቲ ሞሎ ጌቲያን ኩሚን አባፌ ጋፃ ኬሲዶሶና። ያን ኡቲዲ ሎውዋ ቆሪ ቆሪ ዳቾን ዩጌዶሶና። ሺን ኢታ ሞሎታ ዎራ ሆሊዶሶና። 49 ዎዲያ ወርሴሳን ሄሳሶ ሃናና። ኪታንቾቲ ዩዲ ናጋራንቾታ ዒሎታፕ ሻኪዲ። 50 ዩሆይኔ አቻ ጋርጩሲ ዴዒያ ቶዖና ታማን ዩጋና።

51 «ሃ ኡባይ ሂንቴው ጌሊዴ?» ያጊዲ ኤንታ አይቼስ።

ኤንቲ ዛሪዲ፡ «ኤ» ያጊዶሶና።

52 ዩሱሲ፡ «ሂዛ፡ ሳሎ ካዎቴሳ ኤራ ኤኪዲ ሂጊያ ታማርሲያ ኡባይ፡ ባ ሚንጃዳ ሻሎዋፕ ኦራሳኔ ጋልዓ ኬሲያ አሴ ዳኔስ» ያጊስ።

ዩሱሲ ናዚሬቴን ኢዲቲስ

(ማር 6:1-6፤ ሉቃ 4:16-30)

53 ዩሱሲ ሃ ሌሚሱዋ አዲ ወርሲዳፕ ጉዩ ያፕ ዴንዲዲ ቢስ። 54 ባ ዩሎቲዳ ቢታ ቢዲ አይሁዴ ዎሳ ኬሳን ዴሪያ ታማርሲስ። ኤንቲ ማላሌቲዲ፡ «ሃ ኡራይ ሃ ጩንጫቴሳኔ ሃ ማላታታ አሊያ ዎልቃ አወፕ ኤኪዴ?» 55 ሃይሲ አናዒያ ናዓ ጊዴኔዩ? ኢያ አዩ ሱንሳይ ማይራሞ ጊዴኔ? ኢያ ኢሻቲ ያይቆባ፡ ዮሴፋ፡ ሲሞናኔ ዩሁዳ ጊዶኮናዩ? 56 ኢያ ሚቹቲ ኑራ ዴዶሶና ጊዶኮና? ያቲን፡ ሃ ኡራይ ሃ ኡባ አወፕ ኤኪዴ?» ያጊዶሶና። 57 ሄሳ ጊሾ፡ ኢ ጊያባ ኤኮና ኢዲዶሶና። m

ሺን ዩሱሲ፡ «ናቤይ ባ ዩሎቲዳ ቢታኒኔ ባ ሶ አሳ ማታን ቦንቹቴና» ያጊስ። 58 ኤንቲ አማኖና ኢዲዳ ጊሾ ዳሮ ማላታታ ሄ ቤሳን አሊቤና።

የማቂያ ዮሃንሳ ሃይቁዎ

(ማር 6:14-29፤ ሉቃ 9:7-9)

14 ሄ ዎዴ ጋሊላ አይሲያ ሄሮዲሲ ሽዩሱሳባ ሲዲስ። 2 ባ አይሌታኮ፡ «ሃይሲ የማቂያ ዮሃንሳ፤ ኢ ሃይቆፕ ዴንዲስ። ያኒዳ ጊሾ ሃ ኡባ ማላታታ ኢ አሴስ» ያጊስ።

3 ኢ ሄሳ ጊዳይ ሄሮዲሲ ባ ኢሻ ፊልጶሳ ማቹ ሄሮዲያዲ ጋሶን ዮሃንሳ ቃሾ ኬሲ ጌልሲዳ ጊሾሳ። 4 ዮሃንሲ ሄሮዲሳ፡ «ኔ ኢዮ ኤካናው ዎጋ ጊዴና» ያጊስ። 5 ሄሮዲሲ ዮሃንሳ ዎዳናው ኮዩስ፡ ሺን ዴሬይ ዮሃንሳ ናቤ አሊዲ ቢዲያ ጊሾ ያሼቲስ።

6 ሄሮዲሲ ባ ዩሎቲዳ ጋላሳ ቦንቹያ ዎዴ ሄሮዲያዳ ናዒያ አሳ ሲንሳን ዩሳን ዱራዳ ኢያ ኡፋይሳሱ። 7 ያቲን፡ ኢ፡ «ኢያ ኮያባ ኡባ ኢማና ጊዲ» ጫቂስ። 8 ናዒያ ባ አዩ ዞሪያ ሲዓዳ ሄሮዲሳኮ፡ «የማቂያ ዮሃንሳ ሁዒያ ኬሬን ዎሳዳ ታው ኢማ» ያጋሱ። 9 ኢያ ያጊን ካዎይ ቂርቲስ፡ ሺን ባ ጫቁዎ ጊሾኔ ባራ ዴዒያ ኢማሳታ ጊሾ ጊዲ ኢ አይሻይ ፖሌታና ሜላ ኪቲስ። 10 ካዎይ አሴ ኪቲዲ ዮሃንሲ ቃሾ ኬሳን ዴዒሺን ኢያ ቆዲያ ጎይሪሲስ። 11 ሁዒያ ኬሬን ዎሲ ኤሂዲ ናዒስ ኢሚዶሶና፤ ናዒያካ ኤካዳ ባ አዩስ ኤፋሱ። 12 ዮሃንሳ ታማሬቲ ዩዲ ኢያ አሃ ኤሬዲ ሞጊዶሶና። ኢያፕ ጉዩ ሃኒዳባ ኡባ ቢዲ ዩሱሳስ አዲዶሶና።

ዩሱሲ ኢቻሾ ሙኩሉ አሳ ሙዚስ

(ማር 6:30-44፤ ሉቃ

9:10-17፤ ዮሃ 6:1-14)

13 ዩሱሲ ሃኒዳባ ሲዲዳ ዎዴ ዎጎሎዋን ጌሊዲ ሄ ቤሳፌ ኢሲ ጌሚያ ሶ ባርካ ቢስ። አሳይ ሄሳ ሲዲዲ ካታማታፕ ዴንዲዲ ቶሆን ኢያ ካሊዶሶና። 14 ዩሱሲ ዎጎሎዋፕ ዎዲዲ ዳሮ አሳ ቢዲዲ ኤንታው ቃዴቲስ፡ ኤንታ ጊዶን ዴዒያ ሃርጋንቾታ ፓሊስ።

15 ሳዓይ አማርሲሽ ቢያ ዎዴ ዩሱሳ ታማሬቲ ኢያኮ ሸቂዲ፡ «ሃ ቤሳይ አሲ ባይና ቤሲ፡ ሳዓይካ ቃሚስ። ያኒያ ጊሾ፡ ሄራን ዴዒያ ጉታታ ቢዲ ባንታው ሻሚዲ ማና ሜላ ዴሪያ ዩዳ» ያጊዶሶና።

†14:1 ሄሮዲሲ፡ ሃይሲ ካወዋ ሄሮዲስ አንቲጳሳ። ኢ ዩሁዳኔ ፔሪያ ኪሪስቶሲ ዩሌታናፕ ሲንሴ 4-39 ም.ል. ጋካናው ሃሪስ። ኢ ካወዋ ሄሮዲሳስ ናዓ።

m13:57 ዮሃ 4:43 n14:4 ሉቃ 3:19-20፤ ሉዌ 18:16፤ 20:21

16 ሺን ዮሱሲ ኤንታኮ፡ «ዴሬይ ሞና ባናው ኮሺና፤ ኤንቲ ማናባ ሂንቴ ኢሚቴ» ያጊስ።

17 ኤንቲ ዛሪዲ፡ «ኑስ ሃይሳን ኢቻሹ ኡይሳፌኔ ናምዑ ሞሎቴ ሃሪ ባዋ» ያጊደሰና።

18 ኢካ፡ «አኔ ኤንታ ሃ ኤሂቴ» ያጊስ።

19 ካሊዲካ፡ ዴሬይ ማታን ኡታና ሜላ አዲስ። ኢቻሹ ኡይሳኔ ናምዑ ሞሎታ ኤኪዲ፡ ሳሎ ዌሊዲ ጋላቲ ሲሚዲ፡ ኡይሳ ሜንሲዲ ባ ታማሬታስ ኢሚስ፤ ኤንቲ ቃሲ ዴሪያስ ኢሚደሰና። 20 ኡባይ ሚዲ ካሊደሰና። ዮሱሳ ታማሬቲ ሚሺን አቲዳይሳ ታማኔ ናምዑ ጋይታ ዴንሲደሰና። 21 ካሳ ሚዳ አሳይ ማጫሳይኔ ናይቲ አቲን ኢቻሹ ሙኩሉ ጊዴስ።

ዮሱሲ አባ ቦላራ ሃሙቲስ

(ማር 6:45-52፤ ዮሃ 6:15-21)

22 ዮሱሲ ባ ታማሬቲ ዎጎሎዋን ጌሊዲ ባፕ ሲንሳቲዲ አባፌ ሄ ፊንሲ ፒናና ሜላ ኪቲዲ ባው ዴሪያ ሞይዛናው ጉዬ አቲስ። 23 ዴሪያ ሞይዚ ሲሚዲ ባርክ ዎሳናው ኢሲ ዴሪያ ቦላ ኬዩስ። ሳዓይ ቃሚንካ ኢ ባርክ ያን ጋምሲስ። 24 ሄ ዎዴ ዎጎሎይ አባ ቦላ ቢሺን ሲንሳ ባጋራ ጫርኮይ ዴንዲን ሆቤይ ዎጎሎዋ ኡንዴሲስ።

25 ዎንቲማሳ ቦላ ዮሱሲ አባ ቦላ ሃሙቲሺ ባ ታማሬታኮ ዩስ። 26 ኢያ ታማሬቲ፡ ኢ አባ ቦላ ሃሙቲሺ ባንታኮ ዩይሳ ቤዒዲ ያዩደሰና። ኤንቲካ፡ «ሃይሲ ሞይቲሌ» ጊዲ ያዩዲ ዋሲደሰና።

27 ሺን ዮሱሲ ኤሌሲዲ፡ «አይኮይ ባዋ! ያዮፊቴ! ታናባይ» ያጊስ።

28 ጴጊሮሲ ኢያኮ፡ «ጎዳው፡ ኔና ጊዲኮ፡ ታኒ ሃሳ ቦላራ ሃሙታዳ ኔኮ ባና ሜላ ታና ኪታ» ያጊስ።

29 ዮሱሲ ጴጊሮሳኮ፡ «ሃያ» ያጊስ።

ጴጊሮሲ ዎጎሎዋ፡ ዎዲዲ ሃሳ ቦላራ ሃሙቲሺ ዮሱሳኮ ቡሉ አይኪስ። 30 ሺን ዎልቃማ ጫርኮዋ ቤዒዲ ያዩስ። ሃሳን ሚቴቱሲ አይኪዳ ዎዴ «ጎዳው፡ ታና አሻርኪ» ያጊዲ ዋሲስ።

31 ዮሱሲ ኤሌሲዲ ባ ኩሺያ ዩዲ ኢያ አይኪዲ፡ «ኔኖ፡ አማኖይ ፓጪዳይሶ አይስ ሲዳይ» ያጊስ።

32 ዮሱሳራኔ ጴጊሮሳራ ዎጎሎዋን ጌሊዳ ዎዴ ጫርኮይ ሲዲ ጊስ። 33 ዎጎሎዋ ጊዶን ዴዒያ ኢያ ታማሬቲ፡ «ኔኒ ቱማካ ያሳ ናግ» ጊዲ ጎይኒደሰና።

34 ኤንቲ አባ ፒኒዲ ጌንሳሬዌ ቢታ ጋኪደሰና።

35 ሄ ቢታን ዴዒያ አሳይ ዮሱሳ ኤሪዳ ዎዴ ባንታ ሄራን ዴዒያ ጉታ ኡባ ኪታ ዩዲደሰና። አሳይ ሃርጋንቾታ ኡባ ኢያኮ ኤሂደሰና። 36 ሃርጋንቾቲ ኢያ አፊላ ማጫሪ ሃላላ ቦቻና ሜላ ዎሲደሰና። ቦቹዳ ኡባይካ ፓጊደሰና።

አዋታ ዎጋባ

(ማር 7:1-13)

15 ሄሳፌ ጉዬ፡ ኢሲ ኢሲ ፋሪሳዌቲኔ ሂጌ አስታማሬቲ ዩሩሳላሚቴ ዮሱሳኮ ዩዲ፡ 2 «ኔ ታማሬቲ አይስ ኑ አዋታ ዎጋ ሜንሰና? ኤንቲ ካሲ ማናቴ ሲንሴ ባንታ ኩሺያ ሜጩቶኮና» ያጊዲ አይቺደሰና።

3 ዮሱሲ ዛሪዲ፡ «ሂንቴ፡ ሂንቴ ዎጋ ጊሾ ያሳ ኪታ ፖሌይሳ አይስ ኢዲቲ? 4 አይስ ጊኮ፡ ያሳይ፡ «ኔ አዋኔ ኔ አዩው ቦንቻ፡ ኢ ባ አዋ ዎይኮ ባ አዩው ጫዩይሲ ሃይቆ ጊቤኔ?» ያጊስ። 5 ሺን ሂንቴ፡ ኢሲ አሲ ባ አዋ ዎይኮ ባ አዩው ማዳናባይ ዴዒሺን፡ «ሃይሳ ታ ያሳስ ያርሻስ ጊኮ፡ 6 ባ አዋ ዎይኮ ባ አዩው ቦንቻናው ቤሴና» ያጌታ። ያቲዲ ሂንቴ፡ ሂንቴ ዎጋ ፖላናው ያሳ ቃላ ሜንሴታ። 7 ሂንቴኖ፡ ጩቦቶ፡ ኢሳያሲ ሂንቴባ ሊኬ አዲስ።

8 « ሃ አሳይ ታና ባንታ ዶናን ቦንቹስ፡

ሺን ኤንታ ዎዛናይ ታቴ ሃሆን ዴዴስ።

9 አሳይ ታና ጮ ጎይኖሰና፤

ኤንቲ አሲ ሜዲዳ ኪታ

ያሳ ሂጌ ዳኒሲዲ ታማርሶሰና» ጊስ» ያጊስ።

አሴ ቱኒሲያባታ

(ማር 7:14-23)

10 ዮሱሲ ዳሮ አሳ ባኮ ዌጊዲ፡ «ሲዲቴ! አኬኪቴ! 11 አሴ ቱኒሲያባይ ዶናራ ጌሊያባ ጊዶናሺን ዶናቴ ኬያባ» ያጊስ።

12 ሄሳፌ ጉዬ፡ ዮሱሳ ታማሬቲ ኢያኮ ዩዲ፡ «ፋሪሳዌቲ ኔኒ ጊዳይሳ ሲዲዲ ቆቤቲዳይሳ አኬኪይ?» ያጊደሰና።

13 ሺን ዮሱሲ ኤንታው ዛሪዲ፡ «ሳሎዋን ዴዒያ ታ አዋይ ቶኪቦና ሚሳይ ኡባይ ሾዴታና።

14 ኤንታባ ሂርጎፊቴ፤ ኤንቲ ቆቄ ካሌሲያ ቆቄታ። ቆቄይ ቆቄ ካሌሲኮ፡ ናምዓይካ አላን ኩንዳና» ያጊስ። P

ፋሪሳዊታኔ ሳዱቃዊታ ኢርሹዋ

(ማር 8:14-21)

⁵ኤንቲ አባፌ ሄፊንሲ ፒኒዳ ዎዴ ዳቦ ኤኪዲ ያናይሳ ዶጊዶሶና። ⁶ዩሱሲ ኤንታኮ፡ «ፋሪሳዊታቴኔ ሳዱቃዊታ ኢርሹዋፌ ናጌቲቱ» ያጊስ። ⁷ኤንቲካ ባንታ ጋርሳን፡ «ኢ ሄሳ ጊዳይ ኑ ዳቦ ኤኪዲ ዮና ጊሾ ጊዳና» ያጊዶሶና። ⁸ዩሱስ ኤንታ ቆፋ ኤሪዲ፡ «ሂንቴኖ፡ አማኖይ ፓጪዳይሳቶ! ዳቦ ኤኮና ዬዳ ጊሾ ዎሲ ጊዶን አይስ አዴቴ?» ⁹ሃዲካ ሂንቴ አኪኪቲ፡ አፓሹ ሙኩሉ አሳስ አፓሹ ኡይሳ ጊሺዳይሳኔ ኤንቲ ሚዲ ካሊን ሂንቴ አፑን ጋይታ ኩሜሲ ዴንሲዳኮ ዶጊዴቲ።¹⁰ ሄሳዳካ፡ ላፑን ኡይሳ አይዱ ሙኩሉ አሳስ ጊሺዳይሳኔ ኤንቲ ሚዲ ካሊን፡ ሂንቴ አፑን ጊታ ጋይታ ኩሜሲ ዴንሲዳኮ አኪኪኪቲ።¹¹ ሂዛ፡ ታኒ ፋሪሳዊታኔ ሳዱቃዊታ ኢርሹዋፌ ናጌቲቱ ጋዳ አዴይሲ ዳቦባ ጊዶናይሳ አኪኪኪቲ?» ያጊስ። ¹²ያቲን፡ ኢያ ታማሬቲ ዩሱሲ አዴይ ሙኩቃ ዴንሳናው ዩጌቲያ ኢርሾባ ጊዶናሺን ፋሪሳዊታኔ ሳዱቃዊታ ቲሚርቲያፌ ናጌታናይሳ ጊዴይሳ አኪኪዶሶና።

ጴዊሮሲ ዩሱሳባ አዲስ

(ማር 8:27-30፤ ሉቃ 9:18-21)

¹³ዩሱሲ ቂሳሪያ ፊልጶሳ ቢታ ጋኪዳ ዎዴ ባ ታማሬታኮ፡ «አሳይ፡ አሳ ናዓ አና ጎና?» ያጊዲ አይቺስ።

¹⁴ኤንቲካ፡ «ኢሶቲ ኢሶቲ የማቂያ ዮሃንሳ፡ ሃራቲ ኤሊያሳ ቃሲ ሃንኮቲ ኤርሚያሳ ዎይኮ ናቤታቴ ኢሱዋ ጎሶና» ያጊዶሶና።¹⁵ ዩሱሲ ዛሪዲ፡ «ያቲን፡ ሂንቴ ታና አና ጌቲ» ጊዲ ኤንታ አይቺስ።

¹⁶ሲሞና ጴዊሮሲ ዛሪዲ፡ «ኔኒ ኪሪስቶሳ፡ ዴዎ ዎሳ ናዓ» ያጊስ።¹⁷ ዩሱሲ ጴዊሮሳኮ፡ «ዮና ናዓ ሲሞና፡ ኔኒ አንጄቲዳይሳ! ሃይሳ ኔው ቆንጨሲዳይ ሳሉዋን ዴዲያ ታ አዋቴ አቲን አሴ ጊዴና።¹⁸ ታ ኔው አዳይስ ጴዊሮሳ፡ ኔኒ ዛሳ! ታኒ ሃ ዛሳ ቦላ ታ ዎሳ ኪሳ ኪሃና፡ ሃይቆ ዎልታቲካ ኢዮ ዶኖኮና።¹⁹ ሳሉ ካዎቲሳ ቁልፕታ ታ ኔው ኢማና፡ ሳዓን

ኔኒ ዲጊያባይ ኡባይ ሳሉን ዎሳ ማታን ዲጌቲዳባ ጊዳና። ሳዓን ኔኒ ሃኖ ጊያባይ ኡባይ ሳሉን ዎሳ ማታን ሃኒዳባ ጊዳና» ያጊስ።²⁰ ሄሳፌ ጉዩ፡ ኢ፡ ኪሪስቶሳ ጊዴይሳ አዴስካ አዶና ሜላ ባ ታማሬታ ሚንሲዲ ኪቲስ።

ዩሱሲ ባና ጋካና ዋያ አዲስ

²¹ሄ ዎዴያቴ ዶሚዲ ዩሱሲ ባ ታማሬታኮ፡ «ታኒ ዩሩሳላሜ ባናው ቤሴስ። ያን ዴሪያ ጨማታን፡ ካሂኔ ሃላቃታኔ ሂጌ አስታማሬታ ኩሼን ዋዩ ኤካናው ቤሴስ። ኤንቲ ታና ዎዳና፡ ሺን ታኒ ሄሻንሶ ጋላስ ሃይቆቴ ዴንዳና» ያጊዲ ቆንጨሲስ።

²²ጴዊሮሲ ዩሱሳ ጋሃ ኪሲዲ፡ «ጎዳው፡ ሄሲ ሃኔና! ሄሳ ሜላባይ ኔና ኡባራካ ጋኮፎ!» ያጊዲ ሃንቁቲስ።

²³ዩሱሲ ጴዊሮሳኮ ጉዩ ሲሚዲ፡ «ሃ የላሂያው፡ ታቴ ሃከ! ኔኒ አሳ ቆፋ ቆፓሳቴ አቲን ዎሳ ቆፋ ቆፓና ጊሾ ታው ዱቤ ጊዳሳ» ያጊስ።

²⁴ሄሳፌ ጉዩ፡ ዩሱሲ ባ ታማሬታኮ፡ «አኒካ ታና ካላናው ኮያባ ጊዲኮ ባና ካዶ፡ ባ ማስቃሊያ ቶኪዲ ታና ካሎ።²⁵ ባ ዴዑዋ አሻናው ኮያ ኡባይ ዳይሴስ። ሺን ባ ዴዑዋ ታ ጊሾ ጊዲ አሲ ኢሜይሲ አሸስ።²⁶ አሲ አሳሜ ኩሜሳ ባባ አሲዲ፡ ጊዶሺን ባ ሽዎፑዋ ዳይሲኮ ኢያ አይ ማዲ? ዎይኮ አሲ ባ ሽዎፑዋ ላሜ አይ ኢማናው ዳንዳዲ? ²⁷አሳ ናዓይ ባ አዋ ቦንቹዋን ባ ኪታንቾታራ ያና። ሄ ዎዴ ኢሲ ኢሲ ኡራስ ኢያ አሱዋዳ ኢማና።²⁸ ታ ቱማ አዳይስ፤ አሳ ናዓይ ካዎ ጊዲዲ ሲሜይሳ ቤዓና ጋካናው ሃይሳን ኤቂዳ አሳቴ ሃይቆናይሳቴ ዴዎሶና» ያጊስ።

ዩሱሳ ማላይ ላሜቲስ

(ማር 9:2-13፤ ሉቃ 9:28-36)

17ኡሱፑን ጋላሳፕ ጉዩ ዩሱሲ፡ ጴዊሮሳ፡ ያይቆካኔ ኢያ ኢሻ ዮሃንሳ ባራ ኤኪዲ ባንታርካ ጊዳናው ዴሪያ ቦላ ኪዩስ።² ያን ኤንታ ሲንሳን ዩሱሳ ማላይ ኩሜሲ ላሜቲስ፤ ኢያ ሶምዶይካ አዋዳ ዎልቂስ። ኢያ ማዶይካ ዳሮ ቦሂስ።³ ሄኮ፡ ሙሴይኔ ኤሊያሲ ኢያራ አዴቲሺን ቤዲዶሶና።⁴ ጴዊሮሲ ዩሱሳኮ፡ «ኑኒ ሃይሳ ሃሹ

^t16:6 ሉቃ 12:1 ^u16:9 ማቶ 14:17 ^v16:10 ማቶ 15:34 ^w16:14 ማቶ 14:1

^x16:16 ዮሃ 6:68 ^y16:19 ማቶ 18:18፤ ዮሃ 20:23

^z16:24 ማቶ 10:38፤ ሉቃ 14:27 ^a16:25 ማቶ 10:39፤ ሉቃ 17:33፤ ዮሃ 12:25

^b16:27 ማቶ 25:31፤ ማዘ 62:12፤ ሮሜ 2:6 ^c17:1 2ጴጌ 1:17-18

ዩዳ። ኔ ኮይኮ ኢሲኖ ኔው፥ ኢሲኖ ሙሴስ፥ ኢሲኖ ኤሊያስ ሃይሳን ሄዡ ሻቃራ ሻቃራና» ያጊስ። ⁵ ጴጊሮሲ ሄሳ ቡሮ አዲሺን ቦሳ ሻራይ ኤንታና ካሚስ። ሻራ ጊዶራ፥ «ታና ኡፋይሲያ፥ ታ ዶሲያ ናዓይ ሃይሳ፥ ኢያ ሲዒቴ!» ያጊያ ቃላይ ዩስ። ^{d6} ዩሱሳ ታማሬቲ ሄሳ ሲዒዳ ዎዴ ዳጋሚዳ ባንታ ሶምዑዋራ ሳዓን ኩንዲዶሶና። ⁷ ሺን ዩሱሲ ኤንታኮ ሺቂዲ ኤንታ ቦቺዲ፥ «ዴንዲቴ፥ ያኖሬቴ!» ያጊስ። ⁸ ኤንቲ ዶቁ ጊዲ ቤዒያ ዎዴ ዩሱሳቴ ሃራ አናካ ቤዒቦኮና።

⁹ ኤንቲ ዴሪያቴ ዎዲሺን ዩሱሲ ኤንታኮ፥ «አሳ ናዓይ ሃይቆቴ ዴንዳና ጋካናው ሃ ሂንቱ ቤዒዳባ አዴስካ አዶፒቴ» ጊዲ ኪቲስ። ¹⁰ ዩሱሳ ታማሬቲ፥ «ያቲን፥ ሂጊ አስታማሬቲ ኤሊያሲ ኪሪስቶሳቴ ካሴቲዲ ያና ጊዳይ አይቢሴ?» ያጊዲ አይቺዶሶና። ^e

¹¹ ዩሱሲ ዛሪዲ፥ «ኤ! ኤሊያሲ ካሴቲ ዩዲ አባባ ጊጊሳና። ¹² ሺን ታ ሂንቱው ቱማ አዳይስ፤ ኤሊያሲ ካሴቲዲ ዩስ፥ ኤንቲካ ኢያ ቦሳ ኮዬዳባ አሲዶሶናቴ አቲን ኢያ ሻኪ ኤሪቦኮና። ሄሳዳ አሳ ናዓይ ኤንታ ኩሺን ዋዬታና» ያጊስ። ^f

¹³ ሄ ዎዴ ዩሱሲ ጊዳይ ዓማቂያ ዮሃንሳባ ጊዴይሳ አኬኪዶሶና።

ዩሱሲ ቱና አያናይ አይኪዳ ናዓ ፓሲስ

(ማር 9:14-29፤ ሉቃ 9:37-43)

¹⁴ ኤንቲ ዴሪያቴ አሳኮ ሲሚያ ዎዴ ኢሲ አሲ ዩሱሳ ሲንሳን ጉልባቲዲ፥ ¹⁵ «ጎዳው፥ ሃያና ታ ናዓስ ቃዴታርኪ፤ ኢያ ሾጪዲ ዩጊያ ሃርጌይ ዳሮ ኡንዴሲዲ ታማኒኔ ሃሳን ዩጌስ። ¹⁶ ኔ ታማሬታኮ ኤሃስ፥ ሺን ኤንቲ ፓሳናው ዳንዳዒቦኮና» ያጊስ።

¹⁷ ዩሱሲ ዛሪዲ፥ «ሂንቱኖ፥ አማኖና ጌላ ዩሉቴሳው አዉዴ ጋካናው ታ ሂንቱራ ዳኔ? አዉዴ ጋካናው ታ ሂንቱና ዳንዳዒኔ? አኔ ናዓ ሃ ኤኪ ዩቴ» ያጊስ። ¹⁸ ዩሱሲ ቱና አያና ሃንቂን፥ ቱና አያናይ ናዓቴ ኪዩስ፤ ሄ ሳቱንካ ናዓይ ፓሂስ። ¹⁹ ሃሳፊ ጉዬ፥ ዩሱሳ ታማሬቲ ባንታርካ ኢያኮ ሺቂዲ፥ «ኑኒ ቱና አያና ኪሳናው ዳንዳዒቦናይ አይቢሴ?» ያጊዲ አይቺዶሶና። ²⁰ ኢ ኤንታኮ፥ «ሂንቱው አማኖይ ላፊዳ ጊሾሳ።

ታ ሂንቱው ቱማ አዳይስ፤ ጋሼ አይፌ ሜላ አማኖይ ሂንቱው ዴዒኮ (ሃ ዴሪያ ሃይሳፊ ዴንዳዳ ጌዴ አዳ) ጊኮ ሂንቱው ኪቴታና። ሂንቱው ዳንዳዒቶናባይ ዴና። ²¹ [ሺን ሄሳ ሜላይ ዎሳቴኔ ዎማቴ አቲን ሃራን ኪዩና]» ያጊስ። ^{g‡}

ዩሱሲ ባ ሃይቁዋባ ዛሪ አዲስ

(ማር 9:30-32፤ ሉቃ 9:43-45)

²² ዩሱሳ ታማሬቲ ጋሊላን ሺቂዲ ዴዒሺን ዩሱሲ ኤንታኮ፥ «አሳ ናዓይ አሳ ኩሺን አዲዲ ኢሜታና። ²³ ኤንቲ ኢያ ዎዳና፥ ሺን ኢ ሄዡንሶ ጋላስ ሃይቆቴ ዴንዳና» ያጊስ።

ኢያ ታማሬቲካ ዳሮ ቂሮቲዶሶና።

ዶሳ ኬሳ ጊራ

²⁴ ዩሱሳራኔ ኢያ ታማሬታራ ቂፊርናሆሜ ካታማ ጋኪዳ ዎዴ ዶሳ ኬሳ ጊራ ቃንጊሴይሳቲ ጴጊሮሳኮ ዩዲ፥ «ሂንቱ አስታማሬይ ዶሳ ኬሳ ጊራ ጊሪ?» ያጊዲ አይቺዶሶና። ^h

²⁵ ጴጊሮሲ ዛሪዲ፥ «ጊሬስ» ያጊስ። ጴጊሮሲ ሶ ጌሊያ ዎዴ ዩሱሲ ካሴቲዲ፥ «ጴጊሮሳ፥ ኔው አይ ዳኒ? ሃ ሳዓ ካዎቴሳቲ ቃራዓኔ ጊራ አፔ ኤኮና? ጋዴ አሳፔዬ ዎይኮ አሳ ጋዴ አሳፔ?» ⁱ ያጊዲ አይቺስ።

²⁶ ጴጊሮሲ «አሳ ጋዴ አሳፔ» ጊዲ ዛሪስ።

ዩሱሲ ዛሪዲ፥ «ጋዴ አሳይ ጊራ ጊሮኮና ጉሱ። ²⁷ ሺን ኤንቲ ጱቤቶና ሜላ አባ ባዳ ሞሉዋ አይኪያ ማንፃቆ ዩጋ። ኮይሮ ኔ አይኪያ ሞሉዋ ዶና ዶያዳ ጊራስ ጊዲያ ሚሺያ ኔ ጊሾኔ ታ ጊሾ ኤፋዳ ጊራ» ያጊስ።

ኡባፌ አዴይ አኔ?

(ማር 9:33-37፤ ሉቃ 9:46-48)

18 ሄ ዎዴ ዩሱሳ ታማሬቲ ዩዲ፥ «ሳሎ ካዎቴሳን ኡባፌ አዴይ አኔ?» ያጊዲ አይቺዶሶና። ⁱ² ዩሱሲ ኢሲ ጉሳ ናዓ ጊጊዲ ኤንታ ጊዶን ኤሲዲ ሃይሳዳ ያጊስ። ³ «ታኒ ሂንቱው ቱማ አዳይስ፤ ሂንቱ ላሜቶናኔ ጉሳ ናይታዳ ሃኖና ኢዒኮ ሳሎ ካዎቴሳ ኡባራካ ጌሳናው ዳንዳዒኬታ።

[‡]17:21 ኢሲ ኢሲ ቤኒ ማፃፋታን ፓይዶ 21 ዴና።

[†]17:25 ጋዴ አሳፔዬ ዎይኮ አሳ ጋዴ አሳፔ? ሄ ዎዴ ካዎቴሳቲ ባንታ ጋዴ አሳፔ ጊራ ኤኮኮና።

^d17:5 ሜዴ 22:2፤ ማዝ 2:7፤ ኢሳ 42:1፤ ማቶ 3:17፤ 12:18፤ ማር 1:11፤ ሉቃ 3:22፤

ዛሬ 18:15 ^e17:10 ሚሊ 4:5 ^f17:12 ማቶ 11:14

^g17:21 ማቶ 21:21፤ ማር 11:23፤ 1ቆሮ 13:2 ^h17:24 ኬሳ 30:13 ⁱ18:1 ሉቃ 22:24

፲፪ ሂዛ፤ ሃ ጉሳ ናዓዳ ባና ካዉሺያ አኒካ ሳሎ ካዎቴሳን ኡባፌ አደይሳ ጊዳና።⁵ ሃይሳ ሜላ ናዓ ታ ሱንሳን ሞኪያ አኒካ ታና ሞኪስ።

⁶ «ሺን ታናን አማኒያ ሃ ጉሳታቴ ኢሱዋ ናጋራ አሳና ሜላ ዱቤ ጊዲያ አኒካ ጊታ ጋቻ ዎፃ ባ ቆዴን ቃቺዲ ጨዋ አባን ሚቴቲኮ ኢያው ሎዎ።⁷ አላሜን አሳይ ናጋራ አሳና ሜላ እሴያባቲ ዴዲያ ጊሾ አላሚያ አዩ። ሄሳ ሜላባቲ ዮና አቴና፤ ሺን ዱቤይ ኢያ ጋሶን ያ ኡራ አዩ።

⁸ «ኔ ኩሼይ ዎይኮ ኔ ቶሆይ ኔና ባሌሲኮ ኔፔ ቃንፃ ዩጋ። ኔኒ ናምቡ ኩሼራ ዎይኮ ናምቡ ቶሆራ ሜሪና ታማን ዩጊታናይሳፌ ኩሼ ዎይኮ ቶሆ ዱፃ ጊዳዳ ሜሪና ዴዎ ዴሜይሲ ኔው ሎዎ።^{፩፱} ቃሲ ኔ አይፌይ ኔና ባሌሲኮ ኢዮ ዎጫ ኬሳዳ ዎራ ሆላ። ኔኒ ናምቡ አይፌራ ጋናሜ ታማን ዩጊቴይሳፌ ኢሲ አይፌራ ሜሪና ዴዎዋ ጌሌይሲ ኔው ሎዎ።¹

¹⁰ «ታ ሂንቴው አዳይስ፤ ሳሎን ዴዲያ ኤንታ ናጊያ ኪታንቾቲ ኡባ ዎዴ ሳሎን ዴዲያ ታ አዋ ሲንሳን ዴዲያ ጊሾ ሂንቴ ሃ ጉሳታቴ ኢሱዋካ ካዶና ሜላ ናጊቴቴ።^{፲፱} አሳ ናዓይ ዳይዳይሳታ አሻናው ዩስ» §ያጊስ።

ዳይዳ ዶርሳ ሌሚሶ

(ሉቃ 15:3-7)

¹² ቃሲ ዩሱሲ፤ «ሂንቴው አይ ዳኒ? ኢሲ ኡራስ ፂቱ ዶርሳቲ ዴዴይሳታቴ ኢሶይ ዳይኮ ኡዱፉን ታማኔ ኡዱፉናታ ዴሪያ ቦላ ዩጊ አጊዲ ሄ ዳይዳይሳ ኮያናው ቤኔ? ¹³ ታ ቱማ አዳይስ፤ ኢ ዴሚዳ ዎዴ ኡዱፉን ታማኔ ኡዱፉናታቴ አሲዲ ዳይዲ ቤንቲዳ ኢሲ ዶርሳን ኡፋይቴስ።¹⁴ ሄሳዳካ፤ ሳሎን ዴዲያ ሂንቴ አዋይ ሃ ጉሳታቴ ኢሶይ ዳያና ሜላ ኮዩና።

ቆሂዳ አሲ ዋታኔ?

¹⁵ «ኔ ኢሻይ ኔና ቆሂኮ ኔርካ ኢያኮ ባዳ ኢያ ባላ ኢያው አዳ። ኢ ኔና ሲዒኮ ኔ ኢሻ ኔው ኢሻ አሳ።¹⁶ ሺን ኢ ኔና ሲዶና ኢዒኮ፤ ናምቡ ዎይኮ ሄዙ አሳ ማርካን ሞቶይ ላሴቲያ ጊሾ ኢሲ ዎይኮ ናምቡ አሲ ኤካዳ ኢያኮ ባ።¹⁷ ኢ ኤንታና ሲዶና ኢዒኮ፤ ዎሳ ኬሳስ አዳ። ዎሳ ኬሲ ጊያባ ሲዶና

ኢዒኮ አማኖና አሳዳ ዎይኮ ቃራፃ ቃንፂሲያ አሳዳ ኢያ ፓይዳ።

¹⁸ «ታ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ሳዓን ሂንቴ ዲጊያባቲ ኡባይ ሳሎን ዶሳ ማታን ዲጊቲዳባ ጊዳና፤ ሳዓን ሂንቴ ሃኖ ጊያባቲ ኡባይ ሳሎን ዶሳ ማታን ሃኒዳባ ጊዳና። ፱

¹⁹ «ቃሲካ ታ ሂንቴው አዳይስ፤ ሳዓን ሂንቴፌ ናምዓይ ባንታ ዎሲያባስ ኢሲ ዎዛናን ጊዲዲ ዶሳ ዎሲያባ ጊዲኮ ሳሎን ዴዲያ ታ አዋይ ሂንቴው አሳና።²⁰ ታና ካሌይሳታፔ ናምዓ ዎይኮ ሄቫ ጊዲዲ ሺቂያ ቤሳን ታኒ ኤንታ ጊዶን ቤንታና» ያጊስ።

አቶ ጉሳባ

²¹ ሄ ዎዴ ሲዒሲ ዩሱሳኮ ዩዲ፤ «ጎዳው፤ ታ ኢሻይ ታና ቆሂኮ አፑን ቶሆ ታኒ አቶ ጋናው ቤሲ? ላፑን ቶሆ ጋካናሴዩ?» ጊዲ አይቺስ። ፱

²² ዩሱሲ ዛሪዲ፤ «ጊዴና፤ ላፑን ታሙ ቶሆ ላፑናፔ አቲን ላፑን ቶሆ ጊዴና። ፲

²³ «ሄሳ ጊሾ፤ ዶሳ ካዎቴሳይ ባ አሳንቾታራ ባ ሚሼይ ፓጨዳኮኔ ፓላሂዳኮ ቤዓናው ቆፒዳ ካዉዋ ዳኔስ።²⁴ ሄ ካዎይ ሚሼይ ፓጨዳኮኔ ፓላሂዳኮ ቤዒያ ዎዴ ዳሮ ጊንዲጊንዳ አጮይ ዴዲያ ኢሲ ኡራ ኢያኮ ኤሂዶሶና።²⁵ ሺን ሄ አይሌይ አጩዋ ቃንፃናው ዶኔቲን ኢያራ፤ ኢያ ማቼራ፤ ኢያ ናይቲኔ ኢያው ዴዲያባይ ኡባይ ባይዜቲዲ አጮይ ጨጌታና ሜላ ኢያ ጎዳይ ኪቲስ።²⁶ ያቲን አይሌይ ባ ጎዳ ቶሆዋ ቦላ ጉልባቲዲ፤ (ታ ጎዳው፤ ሃያና ጉሳ ዎዴ ታካርኪ፤ ታ አጩዋ ኡባ ታ ጨጋና) ያጊዲ ዎሲስ።²⁷ ካዎይ ኢያው ቃዴቲዲ፤ ዩዲ አጊስ፤ ኢያ አጩዋ ማሪስ።

²⁸ «ሺን ሄ አይሌይ ኬዬ ቤዲ ባ ላጊ አሳንቾታቴ ኢሶይ ባፔ ዳሮ ጉሳ ሚሼ ታልዒዳይሳ፤ (ኔ ቦላ ዴዲያ ታ ሚሺያ ታው ጨጋ) ጊዲ ቆዴ አይኪስ።

²⁹ «ሄ ኢያ ላጊ አይሌይ ኢያ ሲንሳን ጉልባቲዲ፤ (ሃያና ጉሳ ዎዴ ታካርኪ ታኒ ታ አጩዋ ኡባ ጨጋና) ያጊዲ ዎሲስ።

³⁰ «ሺን ኢዒዲ ኤኪ ኤፌዲ ባ ላጊይ አጩዋ ቃንፃና ጋካናው ቃሾ ኬሲ ጊልሲስ።³¹ ሄሳ ጊሾ፤

§18:11 አሳ ናዓይ ዳይዳይሳታ አሻናው ዩስ፤ ኢሲ ኢሲ ቤኔ ማፃፋቲ ፓይዶ 11 ጉጆሶና።

፲፱:3 ማር 10:15፤ ሉቃ 18:17 ^{፳፱}18:8 ማቶ 5:30 ^{፲፱:9}18:9 ማቶ 5:29

^{፲፱:10}፲፱:10 ሉቃ 19:10 ^{፳፱:15}፲፱:15 ሉቃ 17:3 ^{፳፱:16}፳፱:16 ዛሬ 19:15

^{፲፱:18}፲፱:18 ማቶ 16:19፤ ዮሃ 20:23 ^{፳፱:21}፳፱:21 ሉቃ 17:3-4 ^{፲፱:22}፲፱:22 ሜዴ 4:24

ሃራ ላጌ አሳንቸቲ ሄሳ ቤሂዳ ዎዴ ዳሮ ዩሎቲዲ፥ ቢዲ ባንታ ጎዳስ ኢ ኦሲዳባ ኡባ ኦዲዶሶና።

³² «ያቲን ካዎይ ሄ ኦይሊያ ዌጊሲዲ፥ «ሃ ኢታ ኦይሊያው፥ ኔኒ ታና ዎሲዳ ጊሾ ታ ኔ ኦጩዋ ኡባ ኔው ማራስ። ³³ ያቲን፥ ታኒ ኔ ኦጩዋ ማሪዳይሳዳ ኔኒ ኔ ላጌ ኦይሊያ ኦጩዋ ማራናው ኔው ቤስኔ?» ያጊስ። ³⁴ ሄሳ ጊሾ፥ ካዎይ ዳሮ ዩሎቲዲ፥ ኢ ባ ኦጩዋ ኡባ ጨጋና ጋካናው ፓዓ ካዔታና ሜላ ቃሾ ኬሳን ዩጊስ።

³⁵ «ሄሳዳካ፥ ሂንቴ ኢሶይ ኢሶይ ሂንቴ ኢሻ ዎዛናፕ ማሮና ኢዒኮ ሳሎን ዴሂያ ታ ኦዋይ ሂንቴና ሄሳዳ አሳና» ያጊስ።

ኤኮ ጌሎባ

(ማር 10:1-12)

19 ዩሱሲ ሄሳ ኦዲ አንጊዳፕ ጉዬ ጋሲላፕ ዴንዲዲ ዮርዳኖሴ ሻፋፕ ሄፊንሳን ዴሂያ ዩሁዳ ቢታ ቤስ። ² ዳሮ አሳይ ኢያ ካሊዲ ቢን ኤንታ ጊዶፊ ሃርጋንቸታ ፓሲስ።

³ ፋሪሳዌቲ ኢያ ፓጫናው ኮዩዲ ኢያኮ ዩዲ፥ «ኢሲ አሲ አይ ጋሶንካ ባ ማቺው ዩዳናው ቤሲ?» ያጊዲ አይቺዶሶና።

⁴ ዩሱሲ ዛሪዲ፥ «ዶሳይ ኮይሮ አዴኔ ማጫስ አሲ ሜዲዳይሳ ሂንቴ ናባቢቤቲ?» ⁵ «ሄሳ ጊሾ፥ ኢሲ አሲ ባ ኦዋኔ ባ አዩው አጊዲ ባ ማቺራ ኢሲኖ ጊዴስ፥ ናምዳይካ ኢሲ አሾ ጊዶሶና።»[†] ⁶ ሄሳ ጊሾ፥ ኤንቲ ኢሲ አሾ ጊዶሶናፕ አቲን ናምዳ ጊዶኮና። ሂዛ፥ ዶሲ ቃቺዳይሳ አሲ ሻኮፎ» ያጊስ።

⁷ ፋሪሳዌቲ፥ «ያቲን፥ ሙሴይ ኢሲ አሲ አንጆ ዎርቃቴ ኢሚዲ ዩዳና ሜላ አይስ ኪቲዴ?» ያጊዲ አይቺዶሶና። ^u

⁸ ዩሱሲ ዛሪዲ፥ «ሂንቴ፥ ሂንቴ ማቺታ ዩዳና ሜላ ሙሴይ ሂንቴና ኪቲዳይ፥ ሂንቴ ዎዛና ሚኖቴሳ ጊሾፕ አቲን ኮይሮፕ ሄሳ ሜላ ጊዴና። ⁹ ታ ሂንቴው አዳይስ፤ ባ ማቺያ ሳይማቶና ዴሂሺን ዩዲዲ ሃራ ኤኪያ ኦኒካ ሳሜስ» ያጊስ። ^v

¹⁰ ኢያ ታማራቲ ኢያኮ፥ «ኦዚናባይኔ ማቺባይ ሄሳ ሜላ ጊዲኮ ኤኮ ጌሎይ አቲኮ ሎዎ» ያጊዶሶና።

¹¹ ዩሱሲ ዛሪዲ፥ «ሄሳ ሜላ ቲሚርቱይ ዶሳይ ዳንዳዓ ኢሚዳይሳታሳፊ አቲን አሳ ኡባሳ ጊዴና።

¹² ሂዛ፥ ዩሎቲሼ ሹፋ ጊዲዲ ዩሎቲዳይሳቲ ዴዎሶና፥ ቃሲ አሲ ቃራቲዳይሳቲ ዴዎሶና፥ ቃሲ ሳሎ ካዎቴሳ ጊሾ ጊዲ ባንታና ሹፋይዳይሳቲ ዴዎሶና። ሄሳ ጊሾ፥ ሃይሳ ኤካናው ዳንዳዒያ ኦኒካ ኤኮ» ያጊስ።

ዩሱሲ ጉሳ ናይታ አንጂስ

(ማር 10:13-16፤ ሉቃ 18:15-17)

¹³ ዩሱሲ ባ ኩሺያ ጉሳ ናይታ ቦላ ዎሲዲ ኤንታው ዎሳና ሜላ ኢሲ ኢሲ አሳይ ናይታ ኢያኮ ኤሂዶሶና። ሺን ኢያ ታማራቲ አሳ ሃንቁቲዶሶና። ¹⁴ ሺን ዩሱሲ፥ «ዶሳ ካዎቴሳይ ሃይሳታ ሜላሳ ጊዲያ ጊሾ ጉሳ ናይቲ ታኮ ዩይሳ ዲጎፊቴ፤ ዮ ጊቱ» ያጊስ።

¹⁵ ባ ኩሺያ ኤንታ ቦላ ዎሲዲ ጉዬ ሄ ቤሳፊ አጊዲ ቤስ።

ናዓቴሳ ዱሬ ኡራ

(ማር 10:17-31፤ ሉቃ 18:18-30)

¹⁶ ኢሲ ጋላስ ኢሲ ኡራይ ዩሱሳኮ ዩዲ፥ «ኦስታማሪያው፥ ታኒ ሜሪና ዴዎ ዴማናው አይ ሎዎባ አሶ?» ያጊስ። ¹⁷ ዩሱሲ ኢያኮ፥ «ሎዎባ ኔ ታና አይስ አይቻይ? ኢሲ ዶሳፊ አቲን ሃሪ ሎዎይ ባዋ። ሺን ኔኒ ሜሪና ዴዎ-ዋ ኤካናው ኮይኮ ኪታታ ናጋ» ያጊስ።

¹⁸ ኡራይ ዛሪዲ፥ «ኣዉሳ ኪታታ» ያጊዲ አይቺስ።

ዩሱሲ ዛሪዲ፥ «ዎዶፓ፥ ሳይማቶ፥ ካይሶቶፓ፥ ዎርዶ ማርካቶ፥ ^{w19} ኔ ኦዋኔ ኔ አዩው ቦንቻ፥ ኔ ሾሩዋ ኔ ሁዒያሶ ዶሳ» ያጊስ። ^x

²⁰ ሄ ናዓቴሳይ፥ «ታኒ ሃይሳታ ኡባ ናዓቴሳፊ ዶማዳ ናጋስ። ያቲን፥ ሃሪ ታው ፓጨያባይ አይቤ?» ያጊዲ አይቺስ።

²¹ ዩሱሲ ዛሪዲ፥ «ኔኒ ፖሎ ጊዳናው ኮይኮ ባዳ ኔው ዴዒያባ ባይዛዳ ማንቆታስ ኢማ፤ ኔኒ ሳሎን ዱሬታና። ያታ ሲማ ያዳ ታና ካላ» ያጊስ።

²² ሺን ሄ ናቴሳ ኡራይ ዳሮ ዱሬ ጊዲያ ጊሾ ሄሳ ሲዒዳ ዎዴ ኦዛኒሼ አጊዲ ቤስ። ²³ ሄሳፊ ጉዬ፥ ዩሱሲ ባ ታማራታ፥ «ታኒ ሂንቴው ቱማ

^s19:4 ሜዴ 1:27፤ 5:1 ^t19:5 ሜዴ 2:24 ^u19:7 ሜዴ 24:1

^v19:9 ማቶ 5:32፤ 1ቆሮ 7:10 ^w19:18 ኬሳ 20:13-16፤ ዛሬ 5:17-20

^x19:19 ኬሳ 20:12፤ ዛሬ 5:16፤ ሉዌ 19:18

አዳይስ፤ ዱሬይ ሳሎ ካዎቴሲ ጌላናይሲ ዳሮ ሜቶ።²⁴ ዱሬ አሲ ያሳ ካዎቴሳ ጌላናይሳፊ ጊማሌይ ማርፔ ሉሆራ አደይሲ ካዉይስ» ያጊስ።

²⁵ ዩሱሳ ታማሬቲ ሄሳ ሲዲዲ ማላሌቲዲ፥ «ያቲን፥ እኒ አታናው ዳንዳዲ?» ያጊዲ አይቺዶሶና።

²⁶ ዩሱሲ ኤንታ ጫዲ ዪሊዲ፥ «ሃይሲ አሳስ ዳንዳዬቴና፥ ሺን ያሳስ ኡባይ ዳንዳዬቴስ» ያጊስ።

²⁷ ጴጊሮሲ ዛሪዲ፥ «ኑኒ ኡባባ አጊዲ ኔና ካሊዳ። ያቲን፥ ኑኒ አይ ዴማኔ?» ያጊስ።

²⁸ ዩሱሲ ኤንታኮ ሃይሳዳ ያጊስ፥ «ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ አሳ ናዓይ ያና አላሚያን ባ ቦንቾ አራታን ኡቲያ ወዴ ሂንቴ ታማኔ ናምዓቲ፥ ታና ካሊዳይሳቲ፥ ታማኔ ናምዑ አራታን ኡቲዲ ታማኔ ናምዑ ኢስራጫሌ ዘሬሳታ ቦላ ፒርዳና።^{y29} ታ ሱንሳ ጊሾ ኬሴ ወይኮ ኢሻታ ወይኮ ሚቼታ ወይኮ አዋ ወይኮ አዬው ወይኮ ናይታ ወይኮ ጋዲያ አጊዳይ እኒካ ዪቴ ኩሼ ኤካና። ቃሲ ሜሪና ዴውዋካ ኤካና።³⁰ ሺን ዳሮቲ ሃዲ ዴሳን ሲንሴ ጊዲዳይሳቲ ጉዩ ጊዳና፥ ቃሲ ጉዩ ጊዲዳይሳቲ ሲንሴ ጊዳና» ያጊስ።^z

ወይኒያ ጊዶን አሲያ አሳንቾታ ሌሚሶ

20 «ዋሳ ካዎቴሳይ ባ ወይኒያ ጊዶን አሳንቾታ ኬራ አሲሳናው ዎንታ ጉራ ኬዬዳ ኬሳዋ ዳኔስ።² ኢ ሄ አሳንቾታስ ሃቺ ሃቺ ኢሲ ዲናሬ^{**} ቃንፃናው ኤንታራ ጊጊዲ፥ ኤንታ ባ ወይኒያ ጊዶ ዩዲስ።

³ «ቃሲ ዎንታፌ ሄቩ ሳቴ ጊዲሺን ኬዬዲ አሶ ዳዬዲ ጊያ ቦላ ኤቂዳ ሃራ አሳታ ዴሚስ።⁴ ኢ ኤንታኮ፥ (ሂንቴካ ታ ወይኒያ ጊዶ ቢዲ አሲቴ፥ ታኒ ሂንቴው ቢሲያ ጋቲያ ቃንፃና) ያጊስ።⁵ ኤንቴካ ቢዶሶና፥ ቃሲካ ኢ ኡሱፑን ሳቴኒኒ ኡዱፋን ሳቴን ኬዬዲ ሄሳዳ አሲስ።⁶ ታማኔ ኢሲ ሳቴ ጊዲሺን ኢ ኬያ ወዴ ሃራቲ ያን ኤቂዳይሳታ ዴሚዲ፥ (ሂንቴ አሶ አሶና ጋላስ ኩሚሲ ሃይሳን አይስ ኤቂዲ ፔሲዴ።?) ያጊስ።

⁷ «ኤንቴ ዛሪዲ፥ (ኑና ኬራ አሲሲያ አሲ ዳዬዳ ጊሾሳ) ያጊዶሶና።

«ኢካ፥ (ሂንቴካ ታ ወይኒያ ጊዶ ቢዲ አሲቴ) ያጊስ።

⁸ «ሳዲ አማርሲን፥ ወይኒያ ንዳይ አሳንቾታ ሃላቃኮ፥ (አሳንቾታ ዪጋዳ ዉርሴሳን አሶ ጌሊዳይሳታፔ ዶማዳ ኮይሮ ጌሊዳይሳታ ጋካናው ኤንታ ጋቲያ ቃንፃ) ያጊስ።^{a9} ታማኔ ኢሲ ሳቴን አሶ አይኬዳይሳቲ ዩዲ፥ ሁዔን ሁዔን ኢሲ ኢሲ ዲናሬ ኤኬዶሶና።¹⁰ ኮይሮ አሶ አይኬዳይሳቲ ዩዲ፥ ባንታው ዳሮ ኢሜታና ጊዲ ቆፒዶሶና። ሺን ኤንቴካ ሁዔን ሁዔን ኢሲ ኢሲ ዲናሬ ኤኬዶሶና።¹¹ ባንታ ሚሺያ ኤኬ ሲሚዲ ኬሳዋ ቦላ ዙዙሚዶሶና።¹² (ሃይሳቲ ጉዩፔ ዩዲ ኢሲ ሳቴ ፃላላ አሲዶሶና፥ ሺን ጋላስ ኩሚሲ አዋ ሱላን ዳቡሪዲ ፔሲዳ ኑራ ኤንቴ ዋኒዲ ኢሲኖ ጊዶና) ያጊዶሶና።

¹³ «ወይኒያ ኬሳዋ አሳንቾታፔ ኢሱዋኮ፥ (ታ ኢሻው፥ ታኒ ኔና ቆሃቢኬ፤ ኔ ታራ ጊጊዳይ ኢሲ ዲናሬሳ ጊዴኔ?¹⁴ ኔ ሚሺያ ኤካዳ ኔ ሶ ባ። ታ አማርሲ ዩዳይሳስካ ኔይሳ ሚላ ኢማናው ኮያይስ።¹⁵ ታኒ ታ ሚሺያን ኮዩዳባ አሳናው ታው ማቲ ባዌ? ወይኮ ታኒ ኬሃ ጊዲዳ ጊሾ ኔኒ ቃናታይ?) ያጊስ።

¹⁶ «ሄሳዳ ሃዲ ዴሳን ጉዩ ጊዲዳይሳቲ ሲንሳታና፥ ሲንሳቲዳይሳቲ ቃሲ ጉዩታና» ያጊስ።^b

ዩሱሲ ባ ሃይቁዋባ ሄሻንሶ አዲስ

(ማር 10:32-34፤ ሉቃ 18:31-34)

¹⁷ ዩሱሲ ዩራሳላሜ ቢሼ፥ ታማኔ ናምዑ ታማሬታ ዱማ ጋፃ ኬሲዲ ኤንታኮ ያጊስ።¹⁸ «ሄኮ፥ ኑኒ ሃዲ ዩራሳላሜ ቡሳ ቦላ ዴዎስ። ያን አሳ ናዓይ ካሂኔ ሃላቃታሲኔ ሂኔ አስታማሬታስ አዲ ኢሜታና፥ ኤንቴካ ኢያ ቦላ ሃይቆ ፒርዳ ፒርዳና።¹⁹ ኢያ አይሁዴ ጊዶና ዴሬዶስ አሲ ኢማና። ኤንቴ ኢያ ካዉሻና፥ ጋራፋና፥ ያቲዲ ኢያ ማስቃሊያ ቦላ ካቃና። ሺን ኢ ሄሻንሶ ጋላስ ሃይቆፔ ዴንዳና» ያጊስ።

ዛብዲዮሳ ናይታ አዬ ዎሳ

(ማር 10:35-45)

²⁰ ሄ ወዴ ዛብዲዮሳ ማቺያ ባ ናምዑ አዴ ናይታራ ዩሱሳኮ ያዳ፥ ኢያ ሲንሳን ጉልባታዳ ኢሲባ ኢያ ዎሳሱ።

²¹ ዩሱሲ ኢኮ፥ «ኔ አይ ኮያይ?» ያጊስ።

^{**}20:2 ኢሲ ዲናሬ፥ ኢሲ አሲ ኢሲ ጋላስ አሲ ፔሲዲ ኤኬያ ሚሼ።

^y19:28 ማቶ 25:31፤ ሉቃ 22:30 ^z19:30 ማቶ 20:16፤ ሉቃ 13:30

^a20:8 ሌዌ 19:13፤ ዛሬ 24:15 ^b20:16 ማቶ 19:30፤ ማር 10:31፤ ሉቃ 13:30

ኢያ ዛራዳ፥ «ኔ ካዎቱሳን ሃ ታ ናምዑ ናይቲ ኢሶይ ኔ ኡሻቻን ኢሶይ ኔ ሃዲርሳን ኡቶ ጋርኪ!» ያጋሱ።

²² ሺን ዩሱሲ ናይታኮ ዛራዳ፥ «ሂንቴ አይ ዎሲያኮ ኤሬኬታ፤ ታኒ ኡያናው ዴዲያ ዋዬ ፁዓ ኡያናው ዳንዳዔቲ?» ያጊስ።

ኤንቲካ፥ «ኤ ዳንዳዎስ» ያጊደሶና።

²³ ዩሱሲ፥ «ቱማካ ታኒ ኡያናው ዴዲያ ፁዓ፤ ሂንቴ ኡያና። ሺን ታ ኡሻቻኒኔ ሃዲርሳን ኡታናይሳታ ዶሬይ ታና ጊዲኬ። ሄ ቤሳይ ኢሜቴይ፥ ታ አዋይ ኢማናው ጊጊሲዳ አሳታሳ» ያጊስ።

²⁴ አቲዳ ታሙ ኢያ ታማሬቲ ሄሳ ሲዲዳ ዎዴ ናምዑ ኢሻታ ቦላ ሃንቁቲደሶና። ²⁵ ሺን ዩሱሲ ኤንታ ኡባ ዊጊዲ ሃይሳዳ ያጊስ። «አይሁዴ ጊደና አሳ ሃሬይሳቲ ባንታ አሳ ቦላ ጎዳቴይሳኔ ኤንታ ካሌሴይሳቲ ዎልቃን ሃሬይሳ ሂንቴ ኤሬታ። ²⁶ ሺን ሂንቴ ጊደን ሄሳዳ ጊደፖ። ሂንቴፌ ጊታታናው ኮያ አኒካ ሂንቴው አይሌ ጊደ። ²⁷ ሂንቴ ጊደን ኡባፌ ቦላ ጊዳናው ኮያ አኒካ ሂንቴው አይሌ ጊዳናው ቤሴስ። ²⁸ ሄሳዳካ፥ አሳ ናዓይ አሴ ሃጋዛናውኔ ዳሮ አሳ ዎዛናው ባ ሸምፑዋ ኢማናው ዩሲፔ አቲን አሳን ሃጋዜታናው ዩቤና» ያጊስ።

ዩሱሲ ናምዑ ቆቂታ ፓሲስ

(ማር 10:46-52፤ ሉቃ 18:35-43)

²⁹ ሄሳፌ ጉዩ፥ ዩሱሲ ባ ታማሬታራ ኢያርኮፌ ኬዱዲ ቢሺን፥ ዳሮ አሳይ ኤንታና ካሊደሶና።

³⁰ አጌ ጋዋን ኡቲዳ ናምዑ ቆቂቲ ዩሱሲ ያራ አደይሳ ሲዲዲ፥ «ጎዳው፥ ዳዊቴ ናዓው፥ ኑስ ቃዴታርኪ» ያጊዲ ዋሲደሶና። ³¹ ዳሮ አሳይ ኤንታና፥ «ሃይዚቴ» ያጊዲ ካጪደሶና። ሺን ኤንቲ፥ «ጎዳው፥ ዳዊቴ ናዓው፥ ኑስ ቃዴታርኪ» ጊዲ ጉጂ ዋሲደሶና።

³² ዩሱሲ ኤቂዲ፥ ኤንታ ዊጊዲ፥ «ታ ሂንቴው አይ አሳና ሜላ ኮዩቲ?» ያጊዲ አይቺስ።

³³ ኤንቲካ፥ «ጎዳው፥ ኑ አይፌይ ዊላና ሜላ ኮዩስ» ያጊደሶና። ³⁴ ዩሱሲ ኤንታው ቃዴቲዲ፥ ኤንታ አይፌያ ቦቺስ። ኤሌሲዲ ኤንታ አይፌይ ዊሊስ፤ ኤንቲ ኢያ ካሊዲ ቢደሶና።

ዩሱሲ ጊታ ቦንቾን ዩሩሳላሜ ጌሊስ

(ማር 11:1-11፤ ሉቃ

19:28-40፤ ዮሃ 12:12-19)

21 ዩሱሳራኔ ኢያ ታማሬታራ ዩሩሳላሜ ማቲዲ፥ ሻማሆ ዴሪያ ቦላ ዴዲያ ቤቴፋጌ ጊያ ጉታ ጋኪሼ፥ ዩሱሲ ባ ታማሬታፔ ናምዓታ ባፔ ሲንሴ ያጊዲ ኪቲስ። ² «ሂንቴፌ ሲንሳን ዴዲያ ጉታ ቤቴ። ያን ኢሲ ሃሬይ ቃሾን ዴዲያሮ ኢ ማራራ ሂንቴ ሶሁዋሮ ዴማና። ኤንታ ቢሊዲ ሃ ኤኪ ዩቴ። ³ አኒካ ሂንቴና አይቺኮ፥ ሳዳይ ኤንታና ኮዩስ» ያጊቴ። ኢ ኤንታና ኢራካ ዩዲ አጋና» ያጊስ።

⁴ ሄሲካ ናቤዳ፥

⁵ «ዊዮኔ ካታማስ፥

ሄኮ፥ ኔ ካዎይ አሽኪ ጊዲዲ፥ ሃሬ ቦላኔ

ሃሬ ማራ ቦላ ኡቲዲ፥ ኔኮ ዩስ» ያጊቴ።

ያጊዲ ዓፌዳይሲ ፖሌታና ሜላ ሄሲ ሃኒስ። ^d

⁶ ኢያ ታማሬቲ ቢዲ ዩሱሲ ኤንታ ኪቲዳይሳዳ አሲደሶና። ⁷ ሃራውኔ ሃሬ ማራ ኤሂዲ ቦላራ ማዲዳ ባንታ ማዑዋ ኤንታ ዘኮን ዩጊደሶና። ዩሱሲ ማዎታ ቦላ ኡቲስ። ⁸ ዳሮ አሳይ ባንታ ማዑዋ አጊያን ሂዲደሶና። ሃራቲ ቦንጮ ታሺዲ አጊያ ቦላ ዩጊደሶና። ⁹ ዩሱሳፔ ሲንሳራ ሃሙቴይሳቲኔ ኢያፔ ጉዩራ ካሊያ ዳሮ አሳይ፥ «ሆሳና! ተዳዊቴ ናዓይ ጋላቴቶ!

ጎዳ ሱንሳን ዩዴሲ አንጄቲዳይሳ! ቦንቾይ ኡባፌ ዶቃ ሳሉዋን ያሳስ ጊዶ!»

ያጊዲ ዋሲደሶና። ^e

¹⁰ ዩሱሲ ዩሩሳላሜ ካታማ ጌሊዳ ዎዴ ሄ ካታማን ዴዲያ አሳ ኡባይ፥ «ሃይሲ አኔ?» ያጊዲ ያርኪደሶና።

¹¹ አሳይ፥ «ሃይሲ ጋሊላን ዴዲያ ናዚሬቴ ካታማፔ ዩዳ ናቤያ ዩሱሳ» ያጊደሶና።

ዩሱሲ ያሳ ኬሲ ጌሊስ

(ማር 11:15-19፤ ሉቃ

19:45-48፤ ዮሃ 2:13-22)

¹² ዩሱሲ ያሳ ኬሲ ጌሊዲ፥ ያን ባይዜይሳታኔ ሻሜይሳታ ኡባ ካሬ ጎዲስ። ሚሺ ላሜይሳታ ሃርጴዛታኔ ሆሌታ ባይዚያ አይዴታ ሺራ ዩጊስ።

¹³ ኢካ ኤንታኮ፥ «ዶሳ ቃላን፥ ሳታ ኬሳይ ያሳ

^{††}21:9 ሆሳና፥ ኢብራይስጵ ዶናን ሆሳና ጉሳይ «ኑና አሻ ጉሱ። ቃሲ አሳይ ያሳ ጋላታናው ጎዴቲያ ቃላ።

^c20:26 ማቶ 23:11፤ ማር 9:35፤ ሉቃ 22:26

^d21:5 ዛካ 9:9

^e21:9 ማዝ 118:25

ዎሲያ ኬሲ ጌቴታና፤ ጌቴቲ ዓፌቲስ። ሺን ሂንቴ ፓንጋቲ ቆሴቲያ ጎንጎሎ አሲዴታ» ያጊስ።^f

¹⁴ ዩሱሲ ያሳ ኬሳን ዴዒሺን ቆቄቲኔ ጉንዳቲ ኢያኮ ዩን ኤንታ ፓሲስ።¹⁵ ሺን ካሂኔ ሃላቃቲኔ ሂጌ አስታማሬቲ ዩሱሲ አሲዳ ማላሊሲያባታ ቤዳዳይሳሲኔ ጉሳ ናይቲ ያሳ ኬሳን፡ «ዳዊቴ ናዓይ፡ ጋላቴቶ» ያጊዲ ዋሴይሳ ሲዒዲ ሃንቄቲዶሶና።¹⁶ ኤንቲ ዩሱሳኮ፡ «ሃይሳቲ ጌይሳ ኔ ሲዓይ?» ያጊዶሶና።

ዩሱሲ፡ «ኤ ሲዓይስ፡ ያሳ ቃላን፡ (ጉሳ ናይታ ዶናኒኔ ዳሚያ ናይታ ዶናን ጋላታ ዎሳዳሳ) ጌቴቲዲ ዓፌቲዳይሳ ሂንቴ ናባቢቤኬቲ?» ያጊስ።¹⁷ ኤንታና ያን አጊዲ ቢታኒያ ካታማ ቢዲ አቂስ።

ጎዳይ ባዳዳ ባላሴ ሚሲው
(ማር 11:12-14፤ 20-24)

¹⁸ ዩሱሲ ዎንታ ጉራ ካታማ ሲሚዲ ዩሼ ኮሻቲስ።¹⁹ ኦጊ ጋዋን ኢሲ ባላሴ ሚሲ ቤዒዲ ኢኮ ቢስ። ሺን ሃይሳፌ አቲን ሃራ አይኮካ ዴሚቤና። ሄሳ ጊሾ፡ ኢዮ፡ «ሂዛፔ ናምዓንሶ አይፌ አይፎፓ!» ያጊስ። ሄ ባላሴ ሚሲያ ኤሌሳዳ ሜላ አጋሱ።

²⁰ ኢያ ታማሬቲ ሄሳ ቤዒዲ፡ «ሃ ባላሲያ ዋናዳ ኤሌሳ ሜላዴ?» ያጊዲ ማላሴቲዶሶና።

²¹ ዩሱሲ ዛሪዲ፡ «ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ሂንቴው አማኖይ ዴዒኮ፡ ቃሲ ሂንቴ ሲዶና ኢዒኮ ባላሴ ቦላ ታኒ አሲዳይሳ ሜላ ዓላላ አሴኬታ፡ ሺን (ሃ ዴሪያ ሾዴታዳ አባን ዎዳ) ያጊኮ ሃናና።²² አማኒዲ ሂንቴ ዎሲያባ አይቢባ ጊዲኮካ ሂንቴ ኤካና» ያጊስ።

ዩሱሳ ማታይ አይሼቲስ
(ማር 11:27-33፤ ሉቃ 20:1-8)

²³ ዩሱሲ ያሳ ኬሳ ጌሊዲ ታማርሲሺን፡ ካሂኔ ሃላቃቲኔ አይሁዴ ጨማቲ ኢያኮ ዩዲ፡ «ኔኒ ሃይሳ አሳና ሜላ ኔው አይ ማቲ ዴዒ?» ኔው ሃ ማታ ኢሚዳይ አኔ?» ያጊዲ አይቺዶሶና።

²⁴ ዩሱሲ ኤንታኮ፡ «ታኒካ ሂንቴና ኢሲባ አይቻይስ፤ ሂንቴ ታው ሄሳ ዛሪኮ፡ ታኒ አይ ማታን አሲያኮ ሂንቴው አዳና።²⁵ ዮሃኒሲ ዓማቃና ሜላ ማታይ አውፔ ኢሜቲዴ? ያሳፌዬ አሳፔ?» ያጊስ።

ኤንቲ ባንታ ጊዶን ዞሬቲዲ፡ «ኑኒ፡ (ዮሳፌ) ጊኮ፡ ኢ ኑና፡ (ያቲን አይስ አማኒቤኬቲ?) ያጋና።²⁶ ኑኒ፡ (አሳፔ) ጊኮ፡ አሳ አባይ ዮሃኒሳ ናቤ አሲ ዌሊያ ጊሾ አሳ ያዮስ» ያጊዶሶና።²⁷ ሄሳ ጊሾ፡ «ኑኒ ኤሮኮ» ያጊዲ ዛሪዶሶና።

ኢካ፡ «ሂዛ፡ ታኒካ ሃይሳ አይ ማታን አሲያኮ ሂንቴው አዲኬ» ያጊስ።

ናምዑ ናይታ ሌሚሶ

²⁸ «ዩሱሲ ካሊዲካ ሃይሳዳ ያጊስ፡ ናምዑ አዴ ናይቲ ዴዒያ ኢሲ አራይ ዴዒስ። ሄ አራይ ባይራ ናዓኮ ቢዲ፡ (ታ ናዓው፡ ሃቺ ዎይኒያ ጊዶ ባዳ አሳ) ያጊስ።²⁹ ናዓይ ዛሪዲ፡ (አቶ ቢኬ) ያጊስ። ሺን ጉዬፔ ባ ዎዛናን ቆፒ ኤኪዲ አሳናው ቢስ።³⁰ አዋይ ባ ካሎ ናዓኮ ቢዲ፡ ባ ባይራ ናዓኮ ጊዳይሳዳ ኪቲስ። ኢካ፡ (ኤሮ፡ ታ አዋው) ያጊስ። ሺን ቢቤንና።³¹ ሃ ናምዑ ናይታፔ ባ አዋስ ኪቴቲዳይሲ አውሴ?» ያጊስ።

ኤንቲካ፡ «ባይራ» ያጊዶሶና።

ዩሱሲ ኤንታኮ፡ «ታ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ቃራዓ ቃንጊሴይሳቲኔ ላይማቴይሳቲ ሂንቴፌ ሲንሳቲዲ ያሳ ካዎቴሳ ጌላና።³² ዓማቂያ ዮሃኒሲ ሱሬ አጊያ ታማርሲሼ ዩን ኢ ጌይሳ አማኒቤኬታ። ሺን ቃራዓ ቃንጊሴይሳቲኔ ላይማቴይሳቲ አማኒዶሶና። ሂንቴ ሃሪ አቶሺን፡ ኤንታ ቤዒዲካ ሂንቴ ናጋራፔ ሲሚዲ አማኒቤኬታ» ያጊስ።^h

ዎይኒያ ጊዶን አሲያ ጎሻንቾታ ሌሚሶ
(ማር 12:1-12፤ ሉቃ 20:9-19)

³³ ቃሲካ ዩሱሲ ሃይሳዳ ያጊስ፤ «ሃራ ሌሚሶ ሲዒቱ፡ ዎይኔ ቶኪዳ ኢሲ አራይ ዴዒስ። ሄ ዎይኒያ ዩሹዋ ዲሪስ። ዎይኒያ ጉምዒያ አላካ ቦኪስ። ዎይኒያ ናጋናው ሻኮካ ሻኪስ። ሄሳፌ ጉዬ፡ ጋዲያ ኮሴ ኢሚዲ ሃራ ቢታ ቢስ።ⁱ³⁴ ዎይኔ አይፌያ ማሚያ ዎዴይ ጋኪን ባና ጋኪያ ባጋ ኤኪዲ ያና ሜላ ባ አይሌታ ኤንታኮ ዩዲስ።³⁵ ኮሴ አዋቲ ኢያ አይሌታ አይኪዲ ኢሱዋ ዋዲዶሶና፡ ሃንኩዋ ዎዲዶሶና ቃሲ አቲዳይሳ ሹቻን ጫዲዶሶና።³⁶ ዎይኔ አታኪልቲያ ጎዳይ ካሴይሳታፔ ዳሪያ ሃራ አይሌታ ኪቲስ። ኮሴ አዋቲ ኤንታ ቦላካ ሃንኮይሳታ ቦላ አሲዳይሳዳ አሲዶሶና።

^f21:13 ኢሳ 56:7፤ ኤር 7:11 ^g21:21 ማቶ 17:20፤ 1ቆሮ 13:2
^h21:32 ሉቃ 3:12፤ 7:29-30 ⁱ21:33 ኢሳ 5:1-2

37 ወርሱላን ኢ፡ (ታ ናዓ ኤንቲ ቦንቻና!) ያጊዲ ባ ናዓ ኤንታኮ ኪቲስ።

38 «ሺን ኮሴ አዋቲ ናዓ ቤዒዲ ባንታ ጊዶን (ጋዲያ ላታናይሲ ሃይሳ፡ ኢያ ወዲዲ ጋዲያ ኑኒ ላቶስ!) ያጊዶሶና። 39 ናዓ አይኪዲ ወይኒያ ጊዶፌ ጋዓ ኪሲዲ ወዲዶሶና።

40 «ሂዛ፡ ወይኒ አታኪልቲያ ጎዳይ ያ ወዴ ሄ ኮሴ አዋታ ዋታኒ?» ያጊዲ አይቺስ።

41 ኤንቲ ዛሪዲ፡ «ኢ ሄ ኢታ አሳታ ኢታ ወዴ ወዲዲ፡ ወይኒይ አይፊያ ወዴ ኢያ ጋኪያ ባጋ ወዴን ወዴን ኢሚያ ሃራ ኮሴ አዋታስ ኢማና» ያጊዶሶና።

42 ዩሱሲ ዛሪዲ ኤንታኮ፡ ያሳ ቃላን፡ « ረገምቤይሳቲ ቦሪዲ ኢዲዳ ሹቻይ፡ ጎዳ ዓጲዋ ሚንሲያ፡ ኡባፌ አዲያ ሹቻ ጊዲስ። ሃይሲ ጎዳይ አሲዳባ፤

ኑ አይፊያስ ማላሊሲያባ) ጌቱቲዲ ዓፌቲዳይሳ ናባቢቤቲ?»፤

43 «ሄሳ ጊሾ፡ ታኒ ሂንቱው አዳይስ፤ ያሳ ካዎቱሳይ ሂንቱዴ ኤኪቲዲ ሎዎ አይፌ አይፊያ አሳታስ ኢሜታና። 44 [ሃ ሹቻ ቦሳ ኩንዲያ ኡባይ ሜቄሬታና። ቃሲ ሄ ሹቻይ ኢያ ቦሳ ወዲያ ኡራይካ ጋጩታና]» ቶፊኒ።

45 ካሂኔ ሃላቃቲኔ ፋሪሳዌቲ ዩሱሲ አዲዳ ሌሚሱዋን ባንታና አዲዳይሳ ኤሪዶሶና። 46 ኤንቲ ዩሱሳ አይካናው ኮዩዶሶና፡ ሺን አሳይ ዩሱሳ ናቤ አሲዲ ሄሊያ ጊሾ አሳስ ያዩዶሶና።

ያጋኖ ሄሳ ሌሚሶ

(ሉቃ 14:15-24)

22 ዩሱሲ አሳስ ዛሪዲ ሃይሳዳ ያጊዲ ሌሚሶ አዲስ። ² «ዶሳ ካዎቱሳይ ባ ናዓስ ያጋኖ ጊጊሲዳ ካወዋ ዳኒስ። ³ ሄ ካዎይ ያጋኖ ያና ሜላ አዲ ወሲዳ አሳታ ዒጋናው ባ አይሌታ ኪቲስ። ሺን አሳቲ ያናው ኮዩቦኮና። ⁴ ቃሲ ሃራ አይሌታ ዒጊዲ፡ ዒጊቲዳ አሳታኮ ቢዲ፡ (ታኒ ታ ሳንጋታኔ ዋዲዳ ጋታርሜንሶታ ሹክስ፤ ኡባባይ ጊጊስ። ታ ያጋኑዋ ሃ ዩቴ ያጊቱ) ያጊዲ ኪቲስ። ⁵ ሺን ዒጊቲዳይሳቲ ሄሳ ኢዲዲ፡ ባንታ አሶስ አሶስ ቢዶሶና። ኢሶይ ባ ጎሻስ፡ ሃንኮይ ባ ዛፈዲያስ ቢስ። ⁶ ሃራቲ ቃሲ ካወዋ አይሌታ አይኪዲ፡ ካወሺ ዋዲዲ ወዲዶሶና።

⁷ «ካዎይ ዳሮ ዩሎቲዲ፡ ባ ወታዳሬታ ዩዲዲ ሺምፖ ወዲዳይሳታ ወዲሲስ፡ ኤንታ ካታማካ ፀጊስ። ⁸ ሄሳፌ ጉዩ፡ ባ አይሌታኮ፡ (ያጋኖይ ጊጊስ፡ ሺን ዒጊቲዳይሳቲ ያጋኑዋስ ቤሲያ አሲ ጊዶኮና። ⁹ ሄሳ ጊሾ፡ ወጋ አጌታ ቢዲ፡ ዴሚዳ አሲ ኡባ ያጋኑዋ ያና ሜላ ዒጊቱ) ያጊስ። ¹⁰ አይሌቲ አጊያ ቦሳ ቢዲ ባንታ ዴሚዳ አሲ ኡባ ሎዶታኔ ኢታታ ኤሂዲ ያጋኖ ሻቃራ ጌልሲዲ ኩንሲዶሶና።

¹¹ «ሺን ካዎይ ካሳ ማናው ኡቲዳ አሳ ቤዓናው ጌሊዳ ወዴ ያጋኖ ማዎ ማዒቦና ኢሲ አሲ ዴሚስ። ¹² ኢያኮ፡ (ሳ፡ ኔ ያጋኖ ማዎ ማዶና ዋናዳ ሃይሳ ጌላዲ?) ያጊስ። ሺን ኡራይ ሲዒ ጊስ።

¹³ «ካዎይ ባ አይሌታኮ፡ (ሃ ኡራ ኩሺያኔ ቶሁዋ ቃቺዲ፡ ካሬ ዱማ ኪሲ ዩጊቱ። ያን ኢያው ዩሆኔ አቻ ጋርጩሲ ጊዳና) ያጊስ። ^k

¹⁴ «ሄሳዳካ፡ ያሳ ካዎቱሳስ ዒጊቲዳይሳቲ ዳሮ ሺን ዶሬቲዳይሳቲ ጉሳ» ያጊስ።

ጊራባ

(ማር 12:13-17፤ ሉቃ 20:20-26)

¹⁵ ሄሳፌ ጉዩ፡ ፋሪሳዌቲ ቢዲ፡ ዩሱሳ ዋቲ አዳን አይካኒኮ ዞሬቲዶሶና። ¹⁶ ባንታ ታማሬታኔ ሄሪዲሳ ባጋታፔ ኢሶታ ኢሶታ ኪቲዶሶና። ኤንቲካ፡ «አስታማሪያው፡ ኔ ቱማ አዴይሳ ኑ ኤሮስ። ኔኒ አሳፔ አሴ ሻካካ፡ አሳ ወይጋንዴስ ጋዳ አይኮካ አሳካ፡ ያሳ አጊያ ቱማቱሳን ታማርሳሳ። ¹⁷ እኔ ኑስ አዳ፡ ኑኒ ሮሜ ካወዋስ ጊራ ጊራናው ቤሲ ቤሴኒ?» ያጊዶሶና።

¹⁸ ሺን ዩሱሲ ኤንታ ኢታ ቆፋ ኤሪዲ፡ «ሃ ጩቦቶ፡ ታና አይስ ፓጩቲ? ¹⁹ ጊራ ጊሪያ ሚሺያ ታና ቤሲቱ» ያጊስ። ኤንቲካ ኢያው ሳንቲሜ ኤሂዶሶና። ²⁰ ኢ፡ «ሃ ሱንሳይኔ ማላይ አዴባዩ?» ያጊስ።

²¹ ኤንቲ፡ «ሮሜ ካወዋይሳ» ያጊዶሶና።

ያቲን ዩሱሲ ኤንታኮ፡ «ሂዛ፡ ካወዋስ ቤሴይሳ ካወዋስ፡ ያሳስ ቤሴይሳ ያሳስ ኢሚቱ» ያጊስ።

²² ኤንቲ ሄሳ ሲዒዳ ወዴ ማላሌቲዲ ኢያ ማታፔ አጊዲ ቢዶሶና።

†21:44 ኢሲ ኢሲ ቤኒ ማዓፋቲ ፓይዶ 44 ጉጀሶና (ሉቃ 20:18 ዒሊቱ)።

j21:42 ማዝ 118:22 k22:13 ማቶ 8:12፤ 25:30፤ ሉቃ 13:28

ሃይቆፔ ዴንዶባ

(ማር 12:18-27፤ ሉቃ 20:27-40)

²³ ሄ ጋላስ ሃይቆፔ ዴንዶባ ባዋ ያጊያ ሳዱቃዊቲ ዩሱባኮ ዩዲ፥ ያጊዲ ኢያ አይቺዶሶና።
¹²⁴ «አስታማሪያው፥ ሙሴይ፥ ኢሲ አሲ ናዓ ዩሎና ሃይቂኮ፥ ሄ ሃይቂዳይሳ ኢሻይ ኢያ ማቺው ኤኪዲ፥ ባ ኢሻስ ናዓ ዩሎን ያጊዲ ኪቲስ።
^{m25} ኑ ኤሪያ ላፑን ኢሻቲ ዴዎሶና፥ ባይራይ ማሾ ኤኪዲ ናዓ ዩሎና ሃይቂኮ፥ ኢያ ማቺው ኢያ ካሎ ኢሻይ ኤኪስ።²⁶ ሄሳዳካ፥ ሄ ማጫሲው ኤኪዳ ናምዓንሶይካ፥ ሄሻንሶይካ፥ ቢዲ ላፑናቲ ወራና ጋካናው ኡባይ ሃይቂዶሶና።²⁷ ኡባፌ ጉዬ ሄ ማጫሲያ ሃይቃሉ።²⁸ ያቲን፥ ላፑናቲ ኡባይ ኢዮ ኤኪዳ ጊሾ ሃይቆፔ ዴንዲያ ጋላስ፥ ሄ ማጫሲያ ላፑናታፔ አዉሳስ ማሾ ጊዳኔ?» ያጊዶሶና።

²⁹ ዩሱሲ ዛሪዲ፥ «ሂንቴ ዶሳ ቃላይ ታማርሲያባ ዎይኮ ኢያ ዎልቃ ኤሮና ጊሾ ባሌታ።
³⁰ አሳይ ሃይቆፔ ዴንዲያ ዎዴ ሳሎን ዴዲያ ኪታንቸታ ሜላ ጊዳናፔ አቲን ኤኮኮና ጌሎኮና።
³¹ ቃሲ ሃይቂዳ አሳቲ ሃይቆፔ ዴንዳናባ ዶሳይ ሂንቴው አዲዳይሳ ናባቢኪቲ፥³² ዶሳይ፥ (ታኒ አብራሃሜ ዶሳ፥ ዩሳቃ ዶሳ፥ ያይቆባ ዶሳ) ያጊስ። ሄሳ ጊሾ፥ ዶሳይ ፓዋ ዴዴይሳታ ዶሳፌ አቲን ሃይቂዳይሳታ ዶሳ ጊዴና»[¶] ያጊስ።ⁿ

³³ ዳሮ አሳይ ሄሳ ሲዲዲ፥ ኢያ ቲሚርቲያን ማላሌቲዶሶና።

ኡባፌ ባይራቲያ ኪታ

(ማር 12:28-34፤ ሉቃ 10:25-28)

³⁴ ዩሱሲ ሳዱቃዊታስ ጋናባ ዳይሲዳይሳ ፋሪሳዌቲ ሲዲዳ ዎዴ ኢሲፌ ሸቂዶሶና።
³⁵ ኤንታ ጊዶፌ ኢሲ ሂጌ አስታማሬይ ዩሱሳ ፓጩ አይሾ አይቺስ።³⁶ «አስታማሪያው፥ ሂጌ ኡባፌ አደይሲ አዉሴ?» ያጊዲ አይቺስ።

³⁷ ዩሱሲ ዛሪዲ፥ « (ኒ ጎዳ፥ ኔ ዶሳ፥ ኔ ኩሜሳ ዎዛና፤ ኔ ኩሜሳ ሸምፑዋፌ፥ ኔ ኩሜሳ ቆፋፔ ዶሳ።^{o38} ኡባፌ አደይሲ ኔ ባይራ ኪታይ ሃይሳ።
³⁹ ናምዓንሶ ኡባፌ አዲያ ኪታይ፥ አሴ ኡባ

ኔ ሁዲያ ኔ ዶሴይሳዳ ዶሳ) ያጊይሳ።^{p40} ሙሴ ሂጌይ ናቢታ ቲሚርቲይ ኡባይ ሃ ኪታታ ቦላ ካቶሶና» ያጊስ።^q

ኪሪስቶሳባ አይቺዳ አይሻ

(ማር 12:35-37፤ ሉቃ 20:41-44)

⁴¹ ፋሪሳዌቲ ኢሲ ቦላ ሸቂዲ ዴዲሺን፥ ዩሱሲ ኤንታና፥⁴² «ኪሪስቶሳባ ሂንቴ ዎይጌቲ? ኢ አዴ ናዔ?» ያጊዲ አይቺስ።

ኤንቲ፥ «ኢ ካዉዋ ዳዊቴ ናዓ» ያጊዲ ዛሪዶሶና።

⁴³ ዩሱሲ ኤንታኮ፥ «ያቲን፥ ዳዊቴይ ገሻ አያናን ጊዲዲ ዋቲዲ ኪሪስቶሳ፥ (ጎዳ) ጊዲ ሄጊ? ዳዊቴይ ጊሺ፥

⁴⁴ (ጎዳ) ዶሳይ፥ ታ ጎዳኮ፥ §§r

ኔ ሞርኪታ ኔ ቶሆይ ዩዲያሶ አሳና ጋካናው፥ ሃይሳን ታፔ ኡሻቻ ባጋን *ኡታ) ጊስ።^s

⁴⁵ ሂዛ፥ ዳዊቴይ ኪሪስቶሳ ጎዳ ጊዲ ሄጊኮ፥ ዋኒዲ ኪሪስቶሲ ዳዊቴ ናዓ ጊዲ?» ያጊስ።

⁴⁶ ዩሱሳስ ኢሲ ቃላ ዛራናው ዳንዳዲዳ አሲ አኒካ ባዋ፥ ቃሲ ሄ ጋላሳፔ ዶሚዲ ሃራ አይሻ አይቻናው አኒካ ዳንዳዲሴና።

ሂጌ አስታማሬታኔ ፋሪሳዌታ ኢታቴላ

(ማር 12:38-39፤ ሉቃ

11:43-46፤ 20:45-46)

23 ሄሳፌ ጉዬ፥ ዩሱሲ ሸቂዳ አሳሲኔ ባ ታማሬታስ ሃይሳዳ ያጊስ።² «ሂጌ አስታማሬቲኔ ፋሪሳዌቲ ሙሴ ሂጊያ ቢላናው ማታራ ዴዎሶና።³ ሄሳ ጊሾ፥ ኤንቲ ሂንቴና ኪቲያ ኡባ አሲቴኔ ናጊቴ። ሺን ኤንቲ አሴይሳዳ አሶፊቴ። አይስ ጊኮ፥ ኤንቲ አዴይሳዳ አሶኮና።⁴ ኤንቲ ቶካናው ዳንዳዲቶና ቶሆ ቃቺዲ አሳ ቶሶሶና። ሺን ባንታው ሃሪ አቶሺን፥ ሄ ቶሁዋ አሳይ ቶኪያ ዎዴ ቢራደ ዛራን ቦቻናው ኮኮኮና።⁵ «ሺን ኤንቲ ባንታ አሶ ኡባ አሲ ቢዳና ሜላ አሶሶና። ባንታ ሶምዶኒቴ ቂሴን ቃቺያ ማፃፋ ዊቂሴይ ዴዲያ ኪታፌ ዳልጊሶሶና፥

¶22:32 ዶሳይ ፓዋ ዴዴይሳታ ዶሳፌ አቲን ሃይቂዳይሳታ ዶሳ ጊዴና፥ ዩሱሲ ሃ ቢሳን አዴይ ዶሳይ ሃ ሃይቂዳ ሄሻታስ ዶሴ ጊዲኮ ኤንቲ ዴዎን ዴዎሶና ያጊይሳ።

§§22:44 ታ ጎዳኮ፥ ሃ ቢሳን ዳዊቴይ ታ ጎዳ ጊዲ ሄጌይ ኪሪስቶሳ።

*22:44 ኡሻቻ ባጋን፥ ማታኔ ቦንቾ ቢሲ።

^l22:23 ሃ.አ 23:8 ^m22:24 ዛሬ 25:5 ⁿ22:32 ኪሳ 3:6 ^o22:37 ዛሬ 6:5 ^p22:39 ሌዌ 19:18 ^q22:40 ሉቃ 10:25-28 ^r22:44 ማዝ 110:1 ^s22:44 ማዝ 110:1

ባንታ ማዑዋ ማጫራካ አዱሶሶና።[†] 6 ሞከቲያ ቤሳን ቦንቾ ቤሲኔ አይሁዴ ዎሳ ኬሳታን ዳሮ ሎዲያ አይዴ ዶሶሶና።[‡] 7 አሳይ ጊያን ኤንታና ቦንቾን ሳሮሳናይሳኔ (አስታማሪያው) ጊዲ ዪጋናይሳ ኮዮሶና።

8 «ሺን ሂንቴ አስታማሬይ ኢሱዋ ዓላላ ጊዲዳ ጊሾኔ ሂንቴ ኡባይ ኢሻታ ጊዲዳ ጊሾ (አስታማሪያው) ጌቴቲዲ ዪጌቶፊቴ።[§] 9 ሂንቴው ሳሎን ኢሲ አዋ ዓላሊ ዴዲያ ጊሾ ሃ ሳዓን አናካ (አዋው) ጊዲ ዪጌፒቴ።^{||} 10 ሂንቴው ኢሲ ጎዳይ ኪሪስቶሳ ዓላሊ ዴዲያ ጊሾ (ጎዳው) ጌቴቲ ዪጌቶፊቴ።[¶] 11 ሂንቴ ጊዶን ባይራቴይ ሂንቴ አይሌ ጊዶ።^{‡‡} 12 ባና ጊታያ አኒካ ካዉያና፤ ባና ካዉሺያ አኒካ ጊታታና።^{‡‡‡} ሃ

ሂጌ አስታማሬቲኔ ፋሪሳዌቲ ቦሬቲዶሶና

(ማር 12:40፤ ሉቃ 11:39-42፤

44፤ 52፤ 20:47)

13 «ሂንቴኖ፣ ጩቦቶ፣ ሂጌ አስታማሬቶኔ ፋሪሳዌቶ፣ አሳ ሲጎሳን ሳሎ ካዎቴሳ ጎርዴይሳቶ ሂንቴና አይ። ሂንቴ፣ ሂንቴ ሁዔን ጌሌኬታ ቃሲ ሃራታካ ጌልሴኬታ።

14 [«ሂንቴኖ ጩቦቶ፣ ሂጌ አስታማሬቶኔ፣ ፋሪሳዌቶ፣ አምዔታ ኬሳ ሂንቴ ቦንቂሺ፣ አሲ ቤዎ ጊዲ ዎሳ አዱሌታ። ሄሳ ጊሾ፣ ሂንቴና አይ። ኡባፌ አዲያ ፒርዳይ ሂንቴና ናጌስ።] †

15 «ሂንቴኖ፣ ጩቦቶ፣ ሂጌ አስታማሬቶኔ ፋሪሳዌቶ፣ ሂንቴ ኢሲ ኡራ አማንሳናው አባራኔ ሳዓራ ዩዩታ። ሺን ሂንቴ ኢያ አማንሲዳ ዎዴ ሄ ኡራ ሂንቴፌ አሲዲ ጋናሜስ ጊጌቲዳይሳ አሲያ ጊሾ ሂንቴና አይ።

16 «አኒካ ዎሳ ኬሳን ጫቂኮ አይኮይካ ባዋ። ሺን ዎሳ ኬሳን ዴዲያ ዎርታን ጫቂኮ፣ ሄ ጫቆይ ኢያ ጎማና ጊያ ቆቁቶ፣ ሂንቴው ቆቂዲ ሃራታ ካሌሴይሳቶ፣ ሂንቴና አይ።[‡] 17 ሂንቴኖ፣ ኤያቶ፣ ቆቁቶ፣ ዎርቃይ አዲይ? ዎርቂያ ዎሳስ ዱማያ ዎሳ ኬሳይ አዲ? 18 ቃሲ (አኒካ ያርሾ ያርሺያ ቤሳን ጫቂኮ፣ አይኮይካ ባዋ። ሺን አኒካ ኢያ ቦላ ዴዲያ ያርሹዋን ጫቂኮ፣ ሄ ጫቆይ ኢያ ጎማና)

ያጊዲ ታማርሴታ።¹⁹ ሂንቴኖ፣ ቆቁቶ፣ ያርሾይ አዲይ? ያርሹዋ ዎሳስ ዱማያ ቤሳይ አዲ? 20 ሄሳ ጊሾ፣ ያርሾ ቤሳን ጫቂያ ኡራይ፣ ሄ ያርሾ ቤሳኒኔ ኢያ ቦላ ዴዲያ ኡባባን ጫቂስ።²¹ ዎሳ ኬሳን ጫቂያ ኡራይ፣ ሄ ዎሳ ኬሳኒኔ ኢያን ዴዲያ ዎሳን ጫቂስ።²² ሳሎን ጫቂያ ኡራይ ዎሳ አራታኒኔ ሄ አራታ ቦላ ኡቲያ ዎሳን ጫቂስ።^W

23 «ሂንቴኖ፣ ጩቦቶ፣ ሂጌ አስታማሬቶኔ ፋሪሳዌቶ፣ ሂንቴና አይ። ሂንቴ ካሬሳ ሳዎፔ፣ ናቲሮፔኔ አካሼፔ አስራታ ኬሴታ። ሺን ሂጊያን ዴዲያ አዲ ኮሺይሳታ አጊዴታ። ሄሲካ ሱሬ ፒርዳ፣ ቃዴቴሲኔ ኡባባን አማኔቴሲ። ሃራታካ አጎናሺን ሃይሳታ ሂንቴ አሳናው ቤሴስ።^{x24} ሂንቴው ቆቂዲ ሃራ አሲ ካሌሴይሳቶ፣ ሂንቴ ኡሻፌ ኡዱንጌ ኬሲዲ ጊማሌ ሚቴታ።

25 «ሂንቴኖ፣ ጩቦቶ፣ ሂጌ አስታማሬቶኔ ፋሪሳዌቶ፣ ሂንቴና አይ። ሂንቴ ሻቲያሲኔ ኬሪያስ ቦላ ባጋ ጊሺታ። ሺን ኤንታው ጋርሳን ቦንቂይኔ ኡዜቴሲ ኩሚ ኡቲስ።²⁶ ኔኖ ቆቂ ፋሪሳዌቶው፣ ሻቲያሲኔ ኬሪያስ ጋርሳ ካሴታዳ ጊሻ። ሄሳፌ ጉዩ፣ ቦላ ባጋይካ ጊሺ ጊዳና።

27 «ሂንቴኖ፣ ጩቦቶ፣ ሂጌ አስታማሬቶኔ ፋሪሳዌቶ፣ ሂንቴና አይ። ካሬ ባጋራ ቃላሜ ቲዩቲዲ ሎዲዲ፣ ጊዶን ሜቁሲኔ ዎቂዳባይ ኩሚዳ ዱፎታ ዳኔታ።^{y28} ሄሳዳካ፣ ቦላ ባጋራ አሳስ ሎዎ ዳኔታ። ሺን ሂንቴ ጋርሳን ጩቦቴሲኔ ኢታቴሲ ኩሚስ።

29 «ሂንቴኖ፣ ጩቦቶ፣ ሂጌ አስታማሬቶኔ ፋሪሳዌቶ፣ ሂንቴና አይ። ሂንቴ ናቤታስ ዱፎ ኬዬታ፣ ቃሲ ዪሎታ ዱፋዋካ ሎይሴታ።³⁰ ቃሲ ሂንቴ፣ ሩኒ ቤኒ ኑ አዋታ ዎዴ ዴዲዳባ ጊዲያኮ፣ ኤንታራ ኢሲፌ ናቤታ ሱሳ ጉሶኮሺን) ያጌታ።³¹ ሄሳ ጊሾ፣ ሂንቴ ናቤታ ዎዲዳ አሳ ናይታ ጊዴይሳ ሂንቴ ሂንቴ ሁዔን ማርካቴታ።³² ሂዛ፣ ሂንቴ አዋቲ ዶሚዳይሳ ሂንቴ ፖሊቴ።

33 «ሃ ሾሻቶ፣ ሾሻ ናይቶ፣ ሂንቴ ጋናሜ ፒርዳፌ ዋኒዲ አታኔ?።^z 34 ሄሳ ጊሾ፣ ታ ኦዴይሳ ሲዒቴ፤ ታኒ ናቤታ፣ ጪንጫ አሳታኔ አስታማሬታ ሂንቴኮ ኪታና። ኤንታፌ ኢሶታ

[†]23:5 ሶምዶኒኔ ቂሴን ቃቺያ ማፃፋ... ማዑዋ ማጫራ አዱሶሶና፣ ሄሳ ኤንቲ አሴይ ዎሳስ ታ ኢሜታስ ጊያ ማላ ቤሳናሳ (ዛሬ 15:37-41)።

[‡]23:14 ኢሲ ኢሲ ቤኒ ማፃፋቲ ፓይዶ 14 ጉጆሶና።

^{‡‡}23:5 ማቶ 6:1፤ ዛሬ 6:8፤ ታይ 15:38 ^{||}23:11 ማቶ 20:26

[¶]23:12 ሉቃ 14:11፤ 18:14 ^W23:22 ኢሳ 66:1፤ ማቶ 5:34

^x23:23 ሌዌ 27:30 ^y23:27 ሃ.አ 23:3 ^z23:33 ማቶ 3:7፤ 12:34፤ ሉቃ 3:7

ኢሶታ ሂንቴ ወደኛ ማስቃሊያ በላ ካቃና። ባጋታ አይሁዴ ያሳ ኬሳታን ሊሶን ጋራፋናኔ ካታማፔ ካታማ ጎዳና። ³⁵ ሄሳ ጊሾ፣ ሂሉዋ አበላ ወዲያ ወዲያፔ ዶሚዲ፣ ያሳ ኬሳሲኔ ያርሾ በሳፌ ጊዶን ሂንቴ ወዲያ ባራኪያ ናዓ ዛካሪያሳ ወዴ ጋካናው ሃይቂዳ ሂሉ አሳ ኡባ ጊሾ ሂንቴ ሴሬታና። ^{a36} ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ሂንቴኔ ሂንቴ አዋቲ አሲዳ ባላስ ሃ ፒርዳ ኡባይ ሃ ዩሌቴሳ በላ ጋካና።

ዮሱሲ ዮሩሳላሜስ ዮኪስ

(ሉቃ 13:34-35)

³⁷ «ዮሩሳላሜ፣ ዮሩሳላሜ፣ ናቢታ ወዲያፊ! ያሳይ ኔኮ ኪቲዳይሳታ ሹቻን ጫዲያፊ! ኩቶይ ባ ናይታ ባ ቄፌን ሃኢይሳዳ ታኒ ኔ አሳ ታ ቄሲያን ጊቻናው አፑን ቶሆ ኮያዲና! ሺን ታና ዲጋዳሳ። ³⁸ ሂዛ፣ ሂንቴ ያሳ ኬሳይ ካይሲ ጊዳና። ^{b39} ታኒ ሂንቴው አዳይስ፤ ረዓ ሱንሳን ዮይሲ አንጄቲዳይሳ) ሂንቴ ጋና ጋካናው ናምዓንሶ ታና በዴኬታ» ያጊስ። ^c

ዮሱሲ ያሳ ኬሳይ ላሌታናይሳ ካሴቲዲ አዳስ

(ማር 13:1-2፤ ሉቃ 21:5-6)

24 ዮሱሲ ያሳ ኬሳፌ ኬዬዲ ቢሺን፣ ኢያ ታማሬቲ ኢያኮ ዩዲ፣ ማላሌቲዲ ያሳ ኬሳ ጊምቢያ ቤሲዶሶና። ² ዮሱሲ ኤንታኮ ዛሪዲ፣ «ኤ! ሃይሳ ኡባ በዴቲ? ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ሹቹ ሹቹ በላ ጊምቤቲዳ ሜላ ላሌቶና አቴና» ያጊስ።

ሲንሳፌ ሃናናባታ

(ማር 13:3-13፤ ሉቃ 21:7-19)

³ ዮሱሲ ሻማሆ ዴሪያ በላ ኡቲዳሺን፣ ኢያ ታማሬቲ ባንታርካ ኢያኮ ዩዲ፣ «ሄሲ አዉዴ ሃናኔኮ ኑስ አዳ። ቃሲ ኔ ዩሳሲኔ ወዲያ ዉርሴሳስ ማላታይ አይቤ?» ያጊዲ አይቹዶሶና።

⁴ ዮሱሲ ዛሪዲ፣ «ሂንቴና አኒካ ባሌሶና ሜላ ናጌቲቱ! ⁵ አይስ ጊኮ፣ ዳሮ አሳቲ ታ ሱንሳን፣ (ታኒ ኪሪስቶሳ፣ ያሳይ አሳ አሻናው ኪቲዳይሳ) ያጊሼ ዩዲ ዳሮ አሳ ባሌሳና። ⁶ ማታን ዴዲያ አላ ጊርሳ፣ ሃሆን ዴዲያ አላ ወሬ ሲዓናው ዴዴታ። ሄሳ ሜላባይ ሃናናው ቤሲያ ጊሾ ሂርጎፊቴ።

ሺን ዉርሴሳይ ቡርና። ⁷ ዴሬይ ዴሪያሬ፣ ኢሲ ካዎቴሳይ ሃራ ካዎቴሳራ አሌታና። ኮሻይኔ ቢታ ቃይይ ኡባ ቤሳን ሃናና። ⁸ ሄሲ ኡባይ ዮሎ ኢቄሳስ ዞኬ ሜላ።

⁹ «ሄ ወዴ አሳይ ሂንቴና ዋዩስ አሲ ኢማና፣ ቃቻናኔ ወዳና። ታ ሱንሳ ጊሾ አሳ ኡባይ ሂንቴና ኢዓና። ^{d10} ሄ ወዴ ዳሮቲ አማኖ አጋና። ባንታ ጊዶን ኢሶይ ኢሱዋ አሲዲ ኢማና፣ ኢሶይ ኢሱዋ ኢዓና። ¹¹ ቃሲ ዳሮ ወርዶ ናቤቲ ዴንዲዲ ዳሮታ ባሌሳና። ¹² ጊላቴሲ ዳሪያ ጊሾ ዳሮ አሳ ሲቆይ ኢርዓና። ¹³ ሺን ዉርሴሲ ጋካናው ጊንጩያ ኡራይ አታና። ^{e14} አሳ ኡባስ ማርካ ጊዳና ሜላ ያሳ ካዎቴሳ ወንጊላይ ቢታ ኡባን አዴታና። ሄሳፌ ጉዩ፣ ዉርሴሳይ ያና።

ቴና ባሻ

(ማር 13:14-23፤ ሉቃ 21:20-24)

¹⁵ «ሄሳ ጊሾ፣ ናቢያ ዳኔሊ አዲዳ ባሻ ቴናቴሳይ ጊሻ ቤሳን ኤቂዳይሳ ሂንቴ ቤዓና። ^f (አኬኪሶ፣ ሄሲ ወይ ጉሴኮ ናባቤይሲ አኬኮ!) ¹⁶ ሄ ወዴ ዩሁዳ ቢታን ዴዴይሳቲ ዴሪያኮ ባቃቶ። ¹⁷ ኬሳ ሁዔን ዴዲያ ኡራይ ባ ሶን ዴዲያባ ኤካናው ሶ ጌሎና ባቃቶ። ^{g18} ጋዴን ዴዴይሲ ባ ማዑዋ ኤካናው ጉዩ ሲሞፎ። ¹⁹ ሄ ወዴ ቃንሳ ማጫሳታሲኔ ዳንሲያ ማጫሳታስ ዳሮ ኡንዓ ጊዳና። ²⁰ ባልጎን ወይኮ ሳምባታን ሂንቴ ባቃቶይ ጊዶና ሜላ ያሳ ወሲቴ። ²¹ አይስ ጊኮ፣ ሳዲ ሜዴቶሳፔ ሃቺ ጋካናው ሃኖናባይ፣ ቃሲ ሲንሳፌካ ኡባራካ ሃናና ዋዩይ ሄ ወዴ ሃናና። ^{h22} ያሳይ ሄ ጋላሳታ ታይቡዋ ጉሶናኮ አሴ ጊዲዳ አኒካ አቴና። ሺን ኢ ባ ዶሪዳ አሳታ ጊሾ ሄ ጋላሳታ ታይቡዋ ጉሳና።

²³ «ሄ ወዴ አኒካ ሂንቴና፣ ሄኮ፣ ኪሪስቶሲ ሃይሳን) ወይኮ (ሂኒን ዴዴስ) ያጊኮ አማኖፒቴ። ²⁴ አይስ ጊኮ፣ ወርዶ ኪሪስቶሳቲኔ ወርዶ ናቤቲ ዴንዳና። ኤንታው ዳንዳዴቲኮ፣ ሃሪ አቶሺን ያሳይ ዶሪዳይሳታካ ባሌሳናው ጊታ ማላታታኔ ማላሊሲያባታ አሳና። ²⁵ አኬኪቴ፣ ታኒ ሂንቴው ሃይሳ ካሴታዳ አዳስ።

²⁶ «ሄሳ ጊሾ፣ አሳይ ሂንቴኮ፣ ሄኮ፣ ኪሪስቶሲ ባዞን ዴዴስ) ጊኮ፣ ያ ቦፒቴ። ወይኮ ሂንቴኮ፣ ሄኮ፣ ቆልዓን ዴዴስ) ጊኮ፣ ኤንታባ አማኖፒቴ።

^a23:35 ሜዴ 4:8፤ 2ታሪ 24:20 ^b23:38 ኤር 22:5 ^c23:39 ማዝ 118:26

^d24:9 ማቶ 10:22 ^e24:13 ማቶ 10:22 ^f24:15 ዛሬ 9:27፤ 11:31፤ 12:11

^g24:17 ሉቃ 17:31 ^h24:21 ሜዴ 12:1፤ ዮቆ 7:14

ⁱ²⁷ አይስ ጊኮ፡ ዎልዓንሲ ሳሎን ዎልዓሚዲ፡ ዶሎሃፔ ዉሎሃ ጋካናው ቤንቴይሳዳ፡ አሳ ናዓ ዩሳይ ሄሳዳ ሃናና።

²⁸ «ባዉቲ ዴዒይሶን አንኮቲ ሺቃና። j

ኪሪስቶሲ ናምዓንሶ ያና

(ማር 13:24-27፤ ሉቃ 21:25-28)

²⁹ «ሄ ዎዴ ሄ ዋዬ ጋላሳታፔ ጉዬ፡

ሶሁዋራ አዋይ ዱማና፡

አጌናይ ባ ፖዑዋ ዲጋና። k

ዎሊንቶቲ ሳሎፔ ዎዳና፡

ቃሲ ሳሎን ዴዒያ ዎልቃቲ ቡቱታና።

³⁰ ሄ ዎዴ አሳ ናዓ ዩሳ ማላይ ሳሎዋ ቦላ ቤንታና። ሳዓን ዴዒያ አሲ ኡባይ ዩካና። ቃሲ አሳ ናዓይ፡ ዎልቃራኔ ጊታ ቦንቹዋራ ሳሎዋ ሻራ ጊዶራ ዩሺን ኤንቲ ቤዓና። ¹³¹ ኢ ባ ኪታንቾታ ጊታ ፑኒያ ሞይዜራ ኪታና። ኤንቲ ሳዓ አይዱ ባጋ ቢዲ፡ ሃ ጋዋፔ ያ ጋዓ ጋካናው ዴዒያ ኢያው ዶሬቲዳይሳታ ሺሻና።

ጎዳይ ያና ጋላሳ ማላታ

(ማር 13:28-31፤ ሉቃ 21:29-33)

³² «ባላሴ ሚሳፌ ታማሪቴ። ኢ አጨዲ ሃይዲያ ዎዴ ቶርቹይ ማታቲዳይሳ ሂንቴ ኤፊታ።

³³ ሄሳዳካ፡ ሂንቴ ሃ ኡባባ ቤዒያ ዎዴ ዩሱሲ ማቲዲ ፔንጌን ዴዒይሳ ኤሪቴ። ³⁴ ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ሃ ኡባባይ ፖሌታና ጋካናው፡ ሃ ዩሌቴሳይ አዴና። ³⁵ ሳሎይኔ ሳዓይ አዳና፡ ሺን ታ ቃላይ ኡባካ አዴና።

ጎዳይ ያና ጋላሳ አኒካ ኤፊና

(ማር 13:32-37፤ ሉቃ 17:26-30፤ 34-36)

³⁶ «ሄ ጋላሳኔ ሄ ሳቲያ ሳሎን ዴዒያ ታ አዋፔ አቲን ሃሪ ሳሎ ኪታንቾታ ጊዲን ዎይኮ ናዓ ጊዲን አኒካ ኤፊና። ³⁷ አሳ ናዓ ዩሳይ፡ ኖሄ ዎዴ ሃኒዳይሳ ሚላ ጊዳና። ^{m38} ሄ ዎዴ ዳዮ ሃሳይ ያናፔ ሲንሴ ኖሄይ ማርካቢያን ጌሊዳ ጋላሳ ጋካናው፡ አሳይ ሚሼኔ ኡዩሺ፡ ኡኪሼኔ ጌሊሺ ጋምዒስ። ³⁹ ባሻ ሃሳይ ዩዲ፡ ኤንታ ኡባ ዳይሳና ጋካናው አኪኪቦኮና። አሳ ናዓ ዩሳይካ ሄሳዳ ሃናና።

⁴⁰ «ሄ ዎዴ ናምዑ አሳቲ ጋዴን አሳና። ኤንታፌ ኢሶይ ኤኪታና፡ ሃንኮይ አታና።

⁴¹ ናምዑ ማጫሳቲ ኢሲፌ ጋጫና። ኤንታፌ ኢሲኒያ ኤኪታና ሃንኪያ አታና።

⁴² «ሂዛ፡ ሂንቴ ጎዳይ አይ ጋላስ ያኔኮ ሂንቴ ኤሮና ጊሾ ሚኒዲ ናጊቴ። ⁴³ ሺን ካይሶይ ቃማፌ አይ ሳቴን ያኔኮ ከሳዋይ ኤሪያኮ፡ ባ ኪሳይ ቦኪቶና ሜላ ባርኪዲ ናጋናሺን። ⁿ⁴⁴ ሄሳዳካ፡ አሳ ናዓይ ሂንቴ ቆፖና ሳቴን ያና ጊሾ ሂንቴካ ጊጊዲ ዴዒቴ።

ኢታኔ ሎዎ አይሌታ ሌሚሶ

(ሉቃ 12:41-48)

⁴⁵ «ያቲን፡ ባ ሶ አሳስ ካሳ ኮሺያ ዎዲያን ኢማና ሚላ ኢያ ጎዳይ ዶሪዳ አማንሴይሲኔ ዎዛናማ አይሌይ አኔ? ⁴⁶ ኢ ባ ጎዳይ ኪቲዳይሳ አሲሺን ኢያ ጎዳይ ዩዲ ዴሚያ አይሌይ አንጄቲዳይሳ። ⁴⁷ ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ጎዳይ ሄ አይሊያ ባባ ኡባ ቦላ ሹማና። ⁴⁸ ሺን ሄ አይሌይ ኢታ ጊዲኮ፡ (ታ ጎዳይ ጋምዒዲ ያና) ያጊዲ ባ ዎዛናን ቆፒዲ፡ ⁴⁹ ባ ላጌ አሳንቾታ ዋዶ ዶሚኮ፡ ማሶቴይሳታራ ሚኮኔ ኡዩኮ፡ ⁵⁰ ሄ አይሊያ ጎዳይ ኢ ቆፖና ጋላሲኔ ኢ ኤሮና ሳቴን፡ ⁵¹ ዩዲ ኢያ ቃንዌሪሳና፡ ኢያ ቃዳ ጩቦታራ አሳና። ሄ ቤሳን ኢያው ዩሆኔ አቼ ጋርጩሲ ጊዳና።

ታሙ ጌላዎታ ሌሚሶ

25 «ሄ ዎዴ ሳሎ ካዎቴሳይ ባንታ ኩራዚያ አይኪዲ፡ ማቾ ኤሃናው ቢዳ አዲያ ሞካናው ከዬዳ ታሙ ጌላዎታ ዳኔስ። ^{o2} ኤንታፌ ኢቻሻቲ ኤያ፡ ቃሲ ኢቻሻቲ ጨንጫ። ³ ኤያቲ ኩራዜ አይኪዶሶና፡ ሺን ሃራ ላምባ አይኪቦኮና። ⁴ ሺን ጨንጫቲ ባንታ ኩራዚያኔ ሃራ ጉዣ ላምባ አይኪዶሶና። ⁵ ማቸው ኤኪይሲ ጋምዒን፡ ሄ ጌላዎቲ ባንታና ዲስኮይ አይኪን ዲስኪዶሶና።

⁶ «ጊዲ ቢላሄ ጊዲያ ዎዴ «ሂኮ፡ ማቸው ኤሄይሲ ጋኪስ፡ ኢያ ሞካናው ከዬቴ) ያጊያ ጊታ ጫቦይ ሰዒቲስ።

⁷ «ሄ ዎዴ ሄ ጌላዎቲ ኡባይ ባርኪዲ፡ ባንታ ኩራዚያ ጊጊሲዶሶና። ⁸ ኤያቲ ጨንጫታኮ፡ ሱ ኩራዜይ ቶዓና ሃኒያ ጊሾ ሂንቴ ላምባፌ ኑስ ኢሜርኬቲ) ያጊዶሶና።

ⁱ24:26 ሉቃ 17:23-24 ^j24:28 ሉቃ 17:37 ^k24:29 ኢሳ 13:10፤ ኤር 2:10

^l24:30 ዛሬ 7:13፤ ዛካ 12:10 ^m24:37 ሜዴ 6:5 ⁿ24:43 ሉቃ 12:39-40

^o25:1 ሉቃ 12:35

9 «ሺን ጨንጫቲ ኤንታኮ ዛሪዲ፥ (አካይ፥ ኮሲኔ ሂንቴስ ጊዲያ ሳምቢ ባዋ፥ ሄሳ ጊሾ፥ ሂንቴው ቢዲ ሻሚዲ ኤኪቴ) ያጊደሶና።¹⁰ ኤያ ጌላታቲ ሳምባ ሻማናው ቢን፥ ማቺው ኤኬይሲ ፑቱ ጊስ፥ ጊጌቲ ኡቲዳ ኢቻሹ ጌላታቲ ኢያራ ኢሲፌ ያጋጥ ኬሳ ጌሊደሶና፤ ካሬይካ ጎርዴቲ አጊስ።

11 «ጉዬፔ ሃንኮ ጌላታቲ ዬዲ፥ (ጎዳው፥ ጎዳው፥ ኮስ ዶያርኪ) ያጊደሶና።

12 «ሺን ኢ ኤንታኮ ዛሪዲ፥ (ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ታ ሂንቴና ኤሪኬ!)

13 «ሂዛ፥ አሳ ናዓይ ያና ጋላሳ ዎይኮ ሳቲያ ሂንቴ ኤሮና ጊሾ ባርኪዲ ናጊቴ።

ሄዡ አሳንቾታ ለሚሶ

(ሉቃ 19:11-27)

14 «ዎሳ ካዎቴሳይ ባ አሳንቾታ ዒጊዲ ባው ዴዒያባ ኤንታው ሸዲዲ አጌ ባናው ኬዬዳ ኡራ ዳኔስ።^{p15} ኤንታው ሁዔን ሁዔን ኤንታ ዎልቃ ሜላ ኢሱዋስ ኢቻሹ ካርቂቴ ቢራ፥ ኢሱዋስ ናምቡ ካርቂቴ ቢራ ቃሲ ኢሱዋስ ኢሲ ካርቂቴ ቢራ ኢሚዲ ባ አጊያ ቢስ።¹⁶ ኢቻሹ ካርቂቴ ቢራ ኤኪዳ አይሌይ ሶሁዋራ ቢዲ ዛልዒዲ፥ ሃራ ኢቻሹ ካርቂቴ ቢራ ዎዲሲስ።¹⁷ ሄሳዳካ፥ ቃሲ ናምቡ ካርቂቴ ቢራ ኤኪዳ አይሌይ ሃራ ናምቡ ካርቂቴ ቢራ ዎዲሲስ።¹⁸ ሺን ኢሲ ካርቂቴ ቢራ ኤኪዳይሲ ቢዲ፥ አሳ ቦኪዲ፥ ባ ጎዳ ሚሺያ ሞጊስ።

19 «ዳሮ ዎዴፔ ጉዬ ሄ አይሌታ ጎዳይ ዬዲ፥ ባ ሚሺያ ኤንታራ ሳላዒስ።²⁰ ኢቻሹ ካርቂቴ ቢራ ኤኪዳ አይሌይ ዬዲ፥ ሃራ ኢቻሹ ካርቂቴ ቢራ ኤሂዲ፥ (ታ ጎዳው፥ ኔኒ ታው ኢቻሹ ካርቂቴ ቢራ ኢማዳሳ። ሺን ታኒ ሃራ ኢቻሹ ካርቂቴ ቢራ ዎዲሳስ) ያጊስ።²¹ ኢያ ጎዳይ፥ (ዛምቦይ! ኔኒ ሎዶኔ አማንሲያ አይሌ፤ ኔኒ ጉሳባን አማኔታዳሳ። ታኒ ኔና ዳርባ ቦላ ሹማና፤ ሃ ጌላዳ ኔ ጎዳራ ኡፋይታ) ያጊስ።

22 «ቃሲ ናምቡ ካርቂቴ ቢራ ኤኪዳይሲ ዬዲ፥ (ታ ጎዳው፥ ኔኒ ታው ናምቡ ካርቂቴ ቢራ ኢማዳሳ። ሺን ታኒ ሃራ ናምቡ ካርቂቴ ቢራ ዎዲሳስ) ያጊስ።²³ ኢያ ጎዳይ፥ (ዛምቦይ! ኔኒ ሎዶኔ አማንሲያ አይሌ፤ ኔኒ ጉሳባን አማኔታዳሳ።

ታኒ ኔና ዳርባ ቦላ ሹማና፤ ሃ ጌላዳ ኔ ጎዳራ ኡፋይታ) ያጊስ።

24 «ቃሲ ኢሲ ካርቂቴ ቢራ ኤኪዳይሲ ዬዲ፥ (ታ ጎዳው፥ ኔኒ ዜሮና ቤሳፌ ጫኬይሳኔ ዳርጮና ቤሳፌ ማጊያ ኢታ አሲ ጊዴይሳ ታኒ ኤራይስ።²⁵ ሄሳ ጊሾ፥ ያያዳ ኔ ቢራ ቢታን ሞጋስ። ኔ ሚሺይ ሃይሲሽ) ያጊስ።

26 «ኢያ ጎዳይ ዛሪዲ፥ (ሃ ኢታ አዛላ አይሊያው፥ ታኒ ዜሮና ቤሳፌ ጫኬይሳኔ ዳርጮና ቤሳፌ ማጊያ አሲ ጊዴይሳ ኤራዳሳ።²⁷ ያቲን፥ ኔኒ ታ ሚሺያ ባንኬን ዎሲዳባ ጊዲያኮ፥ ታኒ ሲሚያ ዎዴ ታ ሚሺያ ዎዴራ ኤካናይሳ ዲጋዳሳ።²⁸ ሄሳ ጊሾ፥ ሚሺያ ኢያፔ ኤኪዲ፥ ታሙ ካርቂቴ ቢራ ዴዒይሳስ ኢሚቴ።²⁹ አይስ ጊኮ፥ ዴዒያ ኡባስ ጉዢታናኔ ዳራና። ሺን ባይናይሳፌ ሃሪ አቶሺን፥ ሄ ኢያው ዴዒያ ጉሲያካ ኤኪታና።^{q30} ሃ ማዶና አይሊያ ካሬ ዲማ ኬሲ ዩጊቴ። ያን ኢያው ዩዋኔ አቼ ጋርጩሲ ጊዳና) ያጊስ።^r

ዎዴያ ወርሴሳን ሃናና ፒርዳ

31 «አሳ ናዓይ፥ ኪታንቾ ኡባታራ፥ ባ ቦንቹዋራ ያ ዎዴ ኢ ባ ቦንቾ ካዎታ አራታ ቦላ ኡታና።^{s32} ቢታን ዴዒያ አሲ ኡባይ ኢያ ሲንሴ ሺቃና። ሄንሳንቾይ ዶርሳታ ዴሻታፔ ሻኬይሳዳ ኢ ሄ አሳ ናምባን ሻካና።³³ ቃሲ ዶርሳታ ኡሻቻ ባጋራ ዴሻታ ሃዲርሳ ባጋራ ኤሳና።

34 «ሄሳፌ ጉዬ፥ ካዎይ ኡሻቻ ባጋራ ዴዒይሳታኮ ሃይሳዳ ያጋና፥ (ታ አዋይ አንጂዳይሳቶ፥ ሃ ዬዲ ሳዓይ ሜዴቲያ ዎዴ ሂንቴው ጊጊዳ ካዎቴሳ ሳቲቴ።³⁵ አይስ ጊኮ፥ ታኒ ኮሻቲን ሙዚዴታ፥ ሳሞቲን ኡሺዴታ፥ ኤሬቶና ኢማሳ አሲ ጊዳዳ ቢን ሞኪዴታ፥³⁶ ካሎቲን ማይዚዴታ፥ ሃርጌቲን ሃርጊሲዴታ፥ ቃሺቲን ታና አይቺዴታ) ያጋና።

37 «ሄሳፌ ጉዬ፥ ዒሎቲ ዛሪዲ፥ (ጎዳው፥ ኔኒ ኮሻቲን አዉዴ ቢዒዲ ሙዚዴ? ዎይኮ ኔኒ ሳሞቲን አዉዴ ቢዒዲ ኡሺዴ? ³⁸ ኔኒ ኢማሴ ጊዳዳ ዩን አዉዴ ቢዒዲ ሞኪዴ? ዎይኮ ኔኒ ካሎቲን አዉዴ ማይዚዴ? ³⁹ ኔኒ ሃርጊን ዎይኮ ቃሺቲን ኔኮ ቢዲ ኔና አዉዴ አይቺዴ?) ያጋና።⁴⁰ ካዎይ ዛሪዲ፥ (ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ሂንቴ ታና ካሲያ ሃ ኡባፌ ጉዲይሳስ አሲዳይሳ ታው አሲዴታ) ያጋና።

^p25:14 ሉቃ 19:11-27 ^q25:29 ማቶ 13:12፤ ማር 4:25፤ ሉቃ 8:18

^r25:30 ማቶ 8:12፤ 22:13፤ ሉቃ 13:28 ^s25:31 ማቶ 16:27፤ ማቶ 19:28

⁴¹ «ሄ ዎዴ ሃዲርሳ ባጋራ ዴዴይሳታኮ፡ <ሃ ቃንጌቲዳይሳቶ፡ ታ ማታፔ ሃኪቴ። ፃላሄሲኔ ኢያ ኪታንቾታስ ጊጊዳ ሜሪና ታማን ቢቴ።
⁴² አይስ ጊኮ፡ ኮሻቲን ታና ሙዚቤኬታ፤ ሳሞቲን ኡሺቤኬታ።⁴³ ታኒ ኢማሴ ጊዳዳ ቢን ታና ሞኪቤኬታ፡ ካሎቲን ማይዚቤኬታ፡ ሃርጊኒኔ ቃሼቲን ታና አይቺቤኬታ) ያጋና።

⁴⁴ «ሄ ዎዴ ኤንቲ፡ <ጎዳው፡ ኔኒ ኮሻቲን ዎይኮ ሳሞቲን ዎይኮ ኢማሴ ጊዳዳ ቢን ዎይኮ ካሎቲን ዎይኮ ሃርጊን ዎይኮ ቃሼቲን ቤዒዲ ኔና አዉዴ ማዶና ኢዲዶ?) ያጊዲ ዛራና።

⁴⁵ «ሄ ዎዴ ካዎይ ዛሪዲ ኤንታኮ፡ <ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ሂንቴ ታና ካሊያ ሃ ኡባፌ ጉዴይሳ ማዶና ኢዲዳይሲ፡ ታና ማዶና ኢዲዳይሳ) ያጋና።⁴⁶ ሄሳ ጊሾ፡ ሄ አሳቲ ሜሪና ፒርዳስ ቃሲ ዲሎቲ ሜሪና ዴዑዋስ ባና» ያጊስ።^t

ዮሱባ ቦላ ማቄቲዶሶና

(ማር 14:1-2፤ ሉቃ

22:1-2፤ ዮሃ 11:45-53)

26 ዮሱሲ ሃ ቲሚርቲያ ኡባ ዉርሲዳ ዎዴ ባ ታማሬታኮ፡² «ናምዑ ጋላሳፔ ጉዬ፡ ፓሲካ ባሌ ቦንቺያ ጋላስ ጊዴይሳ ኤሬታ። ሄ ጋላስ አሳ ናዓይ ማስቃሊያ ቦላ ካቄታናው አሳ ኩሼን አዲ ኢሜታና» ያጊስ።^u

³ ሄ ዎዴ ካሂኔ ሃላቃቲኔ ጨማቲ፡ ቃያፋ ጊያ ካሂኔ ሃላቃ ኬሳን ሺቂዲ፡⁴ አሲ ኤርና ዮሱባ አይኪዲ፡ ዎዳናው ማቄቲዶሶና።⁵ ሺን ኤንቲ፡ «አሳይ እሺ ኬሶና ሜላ ጊዲ፡ ፓሲካ ቦንቺያ ጋላስ ሄሳ አሶኮ» ያጊዶሶና።

ኢሲ ማጫሲያ ዮሱባ ሺቶ ቲያሱ

(ማር 14:3-9፤ ዮሃ 12:1-8)

⁶ ዮሱሲ ቢታኒያ ካታማን ባሮ ሃርጊዳ ሲሞና ሶን ዴዴስ።⁷ ዮሱሲ ኢማቱዋ ቦላ ዴዒሺን ኢሲ ማጫሲያ አልባስዒሮሴ ጲልቃዒ ኩሜሳ ዳሮ አልዎ ሺቶ ኤካ ያዳ ዮሱባ ሁዔን ቲጋሱ።^{v8} ሺን ዮሱባ ታማሬቲ ሄሳ ቢዒዲ ሃንቄቲዲ፡ «ሃ ሺቶይ ሞ ኢቱይ አይቢሴ?»⁹ ሺቶይ አልዎ

ጋቴን ባይዜቲዲ፡ ሚሺይ ማንቆታስ ኢሜታናው ዳንዳዔቴስ» ያጊዶሶና።

¹⁰ ዮሱሲ ኤንቲ ጌይሳ ኤሪዲ፡ ኤንታኮ፡ «ሃ ማጫሲው አይስ ዋይሴቲ? ኢያ ታው ሎዎባ አሳሱ።¹¹ ማንቆቲ ኡባ ዎዴ ሂንቴራ ዳና። ሺን ታኒ ሂንቴራ ኡባ ዎዴ ዴዒኬ።^{w12} ኢያ ሃ ሺቱዋ ታ ቦላ ቲጊዳይሲ ታና ሞጋናው ጊጊሳናሳ።¹³ ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ቢታ ኡባን ሃ ዎንጊላይ ሳባኬቲያ ቤሳን አዉንካ፡ አሳይ ኢያ ሃሳያና ሜላ ኢያ አሲዳይሲ አዴታና» ያጊስ።

ዮሁዲ ዮሱባ አሲዲ ኢማናው ጊጊቲስ

(ማር 14:10-11፤ ሉቃ 22:3-6)

¹⁴ ሄ ዎዴ ታማኔ ናምዑ ዮሱባ ታማሬታፔ ኢሶይ፡ አስቆሮታ ዮሁዳ ጌቴይሲ ካሂኔ ሃላቃታኮ፡¹⁵ ቢዲ፡ «ታኒ ሂንቴው ዮሱባ አሳ ኢሚኮ፡ ሂንቴ ታው አይ ኢማኔ?» ያጊዲ ኤንታ አይቺስ።^x ኤንቲ ዞሬቲዲ ሃስታሙ ቢራ ሳንቲሜ^y ኢሚዶሶና።¹⁶ ሄሳፌ ጉዬ፡ ዮሁዲ ዮሱባ አሲዲ ኢማናው ኢንጂቲያ ዎዴ ዎቼስ።

ዮሱሲ ፓሲካ ካሁዋ ባ ሃዋሬታራ ሚስ

(ማር 14:12-21፤ ሉቃ 22:7-14፤

21-23፤ ዮሃ 13:21-30)

¹⁷ ኡይሳ ባሌ ቦንቺያ ኮይሮ ጋላስ፡ ዮሱባ ታማሬቲ ኢያኮ ዬዲ፡ «ፓሲካ ቦንቺያ ጋላስ ኔኒ ማና ካሲ ኑኒ አዉን ጊጊሲኖ?» ያጊዶሶና።

¹⁸ ዮሱሲ ኤንታኮ፡ «ካታማን ዴዒያ አዲያኮ ቢዲ፡ <አስታማሬይ፡ ታው ዎዴይ ጋኪዳ ጊሾ ታ ታማሬታራ ፓሲካ ቦንቺያ ጋላሳ ኔ ሶን አሳና ያጊስ) ያጊቴ» ያጊስ።

¹⁹ ኢያ ታማሬቲ ዮሱሲ ባንታና ኪቲዳይሳዳ አሲዲ፡ ፓሲካ ባሌ ጋላስ ማና ካሳ ጊጊሲዶሶና።

²⁰ ሳዓይ እማርሲያ ዎዴ ዮሱሲ ታማኔ ናምዑ ሃዋሬታራ ካሲ ማናው ኡቲስ።²¹ ኤንቲ ሚሺን፡ ዮሱሲ ኤንታኮ፡ «ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ሂንቴፌ ኢሲ ኡራይ ታና አሲዲ ኢማና» ያጊስ።

²² ኤንቲ ዳሮ ዳጋሚዲ፡ ሁዔን ሁዔን፡ «ጎዳው፡ ቱማ ታኔሻ?» ጊዲ ኢያ አይቺዶሶና።

^t26:15 ቢራ ሳንቲሜ፡ አይኮይካ ጉዢቲቦና ጊሻ ቢራ ጉሱ።

^s26:15 ሃስታሙ ቢራ ሳንቲሜ፡ ሃስታሙ ቢራ ሳንቲሜይ ኢስራዔል ቢታን አይሌይ ሻሜቲያኔ ባይዜቲያ ጋቴ።

^t25:46 ዳኔ 12:2

^u26:2 ኬሳ 12:1

^v26:7 ሉቃ 7:37

^w26:11 ዛሬ 15:11

^x26:15 ዛካ 11:12

²³ ዮሴፊ ዛሬ፤ «ባ ኩሺያ ታራ ኢሲፌ ቫቲያን ዮዴይሲ ኢ ታና አሲዲ ኢማና።^{y24} አሳ ናዓይ፤ ያሳ ቃላን ኢያው ዓፌቲዳይሳዳ ሃይቃና። ሺን አሳ ናዓ አሲዲ ኢሚያ ኡራ አዩ፤ ሄ ኡራይ ዮሌቶና አቲዳኮ ኢያው ሎዎሺን» ያጊስ።

²⁵ ኢያ አሲ ኢማናው ዴዒያ ዮሁዲ ዛሬ፤ «አስታማሪያው፤ ኔኒ ጌይ ታኔዮ?» ያጊስ።

ዮሴፊ ዛሬ፤ «ኔኒ ኔ ሁዔን ጋዳሳ» ያጊስ።

ጎዳ ካሁዋ

(ማር 14:22-26፤ ሉቃ

22:15-20፤ 1ቆሮ 11:23-25)

²⁶ ኤንቲ ሚሺን፤ ዮሴፊ ኡይሳ ኤኪዲ ያሳ ጋላቲስ። ሄ ኡይሳ ሜንሲዲ ባ ታማሬታስ ኢሚዲ፤ «ሄዒቴ፤ ሚቴ፤ ሃይሲ ታ አሹዋ» ያጊስ።

²⁷ ፀዓ ኤኪዲ፤ ያሳ ጋላቲስ። ኤንታው ኢሚዲ፤ «ኡባይ ሃይሳፌ ኡዩቴ።²⁸ ሃይሲ ዳሮ አሳ ናጋራይ አቶ ጌቴታና ሜላ ጉኪያ ታ ሱሳ። ሃ ሱሳይ ያሳይ ሂንቴራ ጌሊያ ጫቁዋ ሚንሴይሳ።²⁹ ሺን ታኒ ሂንቴው አዳይስ፤ ታኒ ታ አዋ ካዎቴሳን ኦራሳ ዎይኔ ኡሻ ሂንቴራ ኡያና ጋላሳ ጋካናው ናምዓንሶ ሃ ዎይኔ ኡሻ ኡዩኪ» ያጊስ።

³⁰ ጋላታ ማዝሙራ ዮዲዳይሳፌ ጉዩ ሻማሆ ዴሪያ ቢዶሶና።

ዮሴፊ ጴዊሮሲ ካዳናይሳ ኮይሮቲዲ አዲስ

(ማር 14:27-31፤ ሉቃ

22:31-34፤ ዮሃ 13:36-38)

³¹ ሄ ዎይ ዮሴፊ ኤንታኮ፤ «(ዮሳይ ሄንሳንቹዋ ሾጫና ዶርሳቲካ ላሌታና)

ጌቴቲዲ ያሳ ቃላን ዓፌቲዳይሳ ሜላ ሃቺ ቃማ ሂንቴ ኡባይ ታና አጊዲ ባቃታና።^{a32} ሺን ታኒ ሃይቆፕ ዴንዲዳፕ ጉዩ ሂንቴፌ ሲንሳታዳ ጋሊላ ባና» ያጊስ።^b

³³ ጴዊሮሲ ዛሬ፤ «ኤንቲ ኡባይ ኔና አጊዲ ባቃቲካ፤ ታኒ ኔና አጊኪ» ያጊስ።

³⁴ ዮሴፊ ጴዊሮሳኮ፤ «ታኒ ኔው ቱማ አዳይስ፤ ሃቺ ቃማ ኩቶይ ዋሳናፕ ሲንሴ ኔኒ ታና ሄቭ ቶሆ ካዳና» ያጊስ።

³⁵ ጴዊሮሲ ዛሬ፤ «ታኒ ኔራ ኢሲፌ ሃይቆፕ አቲን ኔና ኡባካ ካዲኪ» ያጊስ።

ሃንኮ ኢያ ታማሬቲ ኡባይካ ሄሳዳ ጊዶሶና።

ዮሴፊ ጌቴሴማንን ዎሲስ

(ማር 14:32-42፤ ሉቃ 22:39-46)

³⁶ ያቲዲ፤ ዮሴፊ ባ ታማሬታራ ጌቴሴማን ጊያ ቤሳ ቢዲ፤ ኤንታኮ፤ «ታኒ ሂኒ ባዳ ያሳ ዎሳሻና፤ ሂንቴ ሃይሳን ኡቴቴ» ያጊስ።³⁷ ጴዊሮሳኒ ዛብዲዮሳ ናይታ ናምዓታ ባራ ኤኪ ቢዲ ዳሮ አዛናኔ ኡንዔቴሲ ዶሚስ።³⁸ ቃሲካ ኤንታኮ፤ «ታኒ ሃይቆስ ጋሲያ ኡንዓ ኡንዔታስ። ሃይሳን ታራ ጋምዒቴኔ ሚኒዲ ናጊቴ» ያጊስ።

³⁹ ጉሲ ሲንሴ ቢዲ ቢታን ጉፋኒዲ፤ «ታ አዋው፤ ዳንዳዔቲያባ ጊዲኮ ሃ ዋዩ ፀዓ ታፕ ዲጋ፤ ሺን ኔ ሺኔይ ሃኖፕ አቲን ታ ሺኔይ ሃኖፖ» ያጊዲ ያሳ ዎሲስ።

⁴⁰ ዮሴፊ ባ ታማሬታኮ ሲሚ ዩዲ ኤንቲ ዲስኪዳሺን ዴሚስ። ጴዊሮሳኮ፤ «ሂንቴ ኢሲ ሳቴኮኔ ዲስኮና ታራ ሚናናው ዳንዳዒቤኪቲ?⁴¹ ፓጩን ሂንቴ ጌሎና ሜላ ባርኪዲ ናጊቴኔ ያሳ ዎሲቴ። ሂንቴው ሎዎ አዋይ ዴዔስ፤ ሺን ሂንቴ ዳቡራንቾ አሲ» ያጊስ።

⁴² ዮሴፊ ቃሲ ናምዓንሶ ቢዲ፤ «ታ አዋው፤ ታኒ ሃ ዋዩ ፀዓፕ ኡዮና ዴዒሺ አዳናው ዳንዳዔቶናባ ጊዲኮ ኔ ሺኔይ ሃኖ» ያጊዲ ያሳ ዎሲስ።⁴³ ቃሲካ ሲሚ ያ ዎይ ኢያ ታማሬታ አይፊያ ዲስኮይ ጎዚን፤ ዚንዒዳሺን ዴሚስ።

⁴⁴ ቃሲካ ኤንታ አጊ ቢዲ፤ ካሴ ቃላ ዛሪ ሄቫንሶ ዎሲስ።⁴⁵ ሄሳፌ ጉዩ፤ ባ ታማሬታኮ ዩዲ፤ «ሃዒ ጋካናው ዲስኬቲኔ ሽምፔቲ? ሄኮ፤ አሳ ናዓይ፤ ናጋራንቾታ ኩሺን አዲ ኢሜቲያ ሳቴይ ጋኪስ።⁴⁶ ዴንዲዲ ዩዲቴ፤ ታና አሲዲ ኢሜይሲ ሃይሲሽ ጋኪስ» ያጊስ።

ዮሴፊ ባ ሞርኬታን አይኬቲስ

(ማር 14:43-50፤ ሉቃ

22:47-53፤ ዮሃ 18:3-12)

⁴⁷ ዮሴፊ ቡሮ ሄሳ ሃሳዳሺን፤ ታማኔ ናምዑ ታማሬታፕ ኢሶይ፤ ዮሁዲ ጋኪ ዎዲስ። ካሂኔ ሃላቃቲኔ ዴሪያ ጨማቲ ኪቲዳ ዳሮ አሳቲ ማሽኔ ዓምዓ አይኪዲ ኢያራ ኢሲፌ ዩዶሶና።⁴⁸ ዮሴፊ አሲ ኢሚያ ዮሁዲ ሄ ዳሮ አሳኮ፤ «ታኒ ዮሬይሲ ሂንቴ ኮዩይሲ ኢያ፤ ኢያ አይኪቴ» ያጊዲ ማላ ኢሚ ዎሲስ።

^y26:23 ማዝ 41:9 ^z26:28 ኪሳ 24:8፤ ኤር 31:31 ^a26:31 ዛካ 13:7

^b26:32 ማቶ 28:16

⁴⁹ ኢራካ ዮሱሳስ ሸቂቂ፥ «አስታማሪያው፥ ሳሮ ዴዓይ» ያጊዲ ኢያ ዮራስ።

⁵⁰ ዮሱሲ ኢያኮ፥ «ታ ላጊያው፥ ኔኒ አሳናባ አላ አጋ» **ያጊስ።

ሄሳፌ ጉዬ፥ ሸቂቂ፥ ዮሱሳ አይኪዶሶና።

⁵¹ ዮሱሳራ ዴዔይሳታፔ ኢሶይ ባ ማሻ ሾዲዲ ካሂኔ ሃላቃ አይሊያ ሾጪዲ፥ ኢያ ሃይሳ ቃንዲዲ ዮጊስ። ⁵² ሺን ዮሱሲ፥ «ኔ ማሻ ጉዬ ሾሁዋን ዛራ። አይስ ጊኮ፥ ማሻ ሾዲያ ኡባይ ማሻን ሃይቃና። ⁵³ ታ፥ ታ አዋ ምሲያኮ ዳሮ ሙኩሉን ታይቤቲያ ኪታንቾታ ዮዳናው ዳንዳዳናባ ኔው ዳኒ? ⁵⁴ ያቲን፥ ያሳ ቃላን ሄሳዳ ሃናናው ቤሴስ ጌቱቲዳይሲ ዋኒዲ ፖሉታኔ?» ያጊስ።

⁵⁵ ሄ ሳቲያን፥ ዮሱሲ ሄ ሸቂቂ ዳሮ አሳኮ፥ «ታና ፓንጋ አሲዲ አይካናው ማሺኔ ምዓ አይኪዲ ዬዴቲ? ታኒ ያሳ ኬሳን ጋላስ ጋላስ ታማርሳሽ ሂንቴራ ዴዒያ ምዴ ታና አይኪቤኪታ። ^{c56} ሺን ሃይሲ ኡባይ ሃኒዳይሲ ናቤቲ ያሳ ቃላን ዓፊዳይሲ ፖሉታና ሚላሳ» ያጊስ።

ሄ ምዴ ኢያ ታማራቲ ኡባይ ኢያ አጊዲ ባቃቲዶሶና።

ዮሱሲ ፒርዳ ሻንጎ ሲንሴ ሸቂስ

(ማር 14:53-65፤ ሉቃ 22:54-55፤

63-71፤ ዮሃ 18:13-14፤ 19-24)

⁵⁷ ዮሱሳ አይኪዳይሳቲ ካሂኔ ሃላቃ ቃያፋኮ ኢያ ኤፌዶሶና። ያን ሂጌ አስታማራቲኔ ቢታ ጪማቲ ሸቂቂ ዴዎሶና። ⁵⁸ ሺን ጴጊሮሲ ካሂኔ ሃላቃ ዛባ ጋካናው ሃሆን ኢያ ካሊስ። ኢያ ዉርሴሳይ ሻኪታና ጋካናው ዛባ ጌሊዲ ናጌይሳታራ ኡቲስ።

⁵⁹ ካሂኔ ሃላቃቲኔ ሸቂቂ አሳ ኡባይ ዮሱሳ ምዳናው ኢያ ቦላ ምርዶ ማርካ ኮዬዶሶና።

⁶⁰ ዳሮቲ ዬዲ ኢያ ቦላ ምርዶ ማርካ ማርካቲዶሶና፥ ሺን አይኮካ ዴሚቦኮና። ጉዬፔ ናምዑ አሳቲ ዬዲ፥ ⁶¹ «ሃ ኡራይ፥ (ታኒ ያሳ ኬሳ ላላዳ ሄቹ ጋላሳን ዛራ ኬዓናው ዳንዳዳይስ) ያጊስ» ያጊዶሶና። ^d

⁶² ካሂኔታ ሃላቃይ ዴንዲ ኤቂዲ ዮሱሳኮ፥ «ሃይሳቲ ኔና ሞቲያ ሞቶዋስ ኔኒ ዛሪያባይ ባዌ?»

ያጊስ። ⁶³ ሺን ዮሱሲ ሲዒ ጊስ። ቃሲካ ካሂኔ ሃላቃይ፥ «ታኒ ኔና ዴዎ ያሳ ሱንሳን አይካይስ፤ ኔኒ ያሳ ናዓ ኪሪስቶሳ ጊዲኮ ኑስ አዳ» ያጊስ።

⁶⁴ ዮሱሲ ዛሪዲ፥ «ኔኒ ኔ ሁዔንካ ጋዳሳ። ሺን ታኒ ሂንቴው አዳይስ፤ ሂዛፔ ጉዬ፥ አሳ ናዓይ ምልቃማ ያሳ ኡሻቻ ባጋን ኡቲዳሺን፥ ቃሲ ሳሎ ሻራራ ዬሺን ሂንቴ ቤዓና» ያጊስ። ^e

⁶⁵ ሄ ምዴ ካሂኔ ሃላቃይ ዳሮ ዬሎቲዲ ባ ማዑዋ ፔዲዲ፥ «ሃይሳ ቤዒቱ ያሳ ጫዬስ! ኑና ሃራ ማርካ አይ ኮሺ? ኢ ሃዒ ጫዬዳይሳ ሂንቴ ሲዒዴታ። ^{f66} ሂንቴ ቆፋይ አይቤ?» ያጊስ።

ኤንቲካ፥ «ኢያው ሃይቆ ቤሴስ» ያጊዲ ዛሪዶሶና።

⁶⁷ ያቲን፥ ኤንቲ ኢያ ሶምዶን ጩቲዲ ዴቺዶሶና። ሃራቲ ኢያ ባቂዲ፥ ^{g68} «ኪሪስቶሳ! ኔና ዴቺዳይ ኦኔ? አኔ ኑስ አዳ» ያጊዶሶና።

ጴጊሮሲ ዮሱሳ ካዲስ

(ማር 14:66-72፤ ሉቃ 22:56-62፤

ዮሃ 18:15-18፤ 25-27)

⁶⁹ ጴጊሮሲ ዛባን ኡቲዳሺን፥ ኢሲ አይሊያ ኢያኮ ያዳ፥ «ኔኒካ ጋሊላ ዮሱሳራ ኢሲፌ ዴዓሳ» ያጋሱ።

⁷⁰ ሺን ኢ ኤንታ ኡባ ሲንሳን ሄ አይሌኮ፥ «ኔኒ ጊያባይ አይቤኮ ታኒ ኤሪኬ» ያጊዲ ካዲስ።

⁷¹ ቃሲ ቢዲ ዲርሳ ፔንጌኮ ጋኪሺን ሃራ አይሊያ ኢያ ቤዓዳ፥ ያን ዴዒያ አሳኮ፥ «ሃ ኡራይ ናዘሬቱ ዮሱሳራ ዴዔስ» ያጋሱ።

⁷² ጴጊሮሲ ናምዓንሶ ጫቂዲ፥ «ታኒ ሄ ኡራ ኤሪኬ!» ያጊስ።

⁷³ ጉሉ ጋምዒሺን፥ ያን ኤቂዳ አሳቲ ጴጊሮሳኮ ዬዲ፥ «ኔካ ቱማ ኤንታራ ኢሲፌ ዴዓሳ፤ ኔኒ ኔ ሃሳያን ኤሬታሳ» ያጊዶሶና።

⁷⁴ ሄሳፌ ጉዬ፥ ጴጊሮሲ፥ «ታኒ ሄ ኡራ ኤሪኬ!» ያጊዲ፥ ባና ቃንጊሴኔ ጫቆ ዶሚስ።

ሄ ምዴ ኢራካ ኩቶይ ዋሲ አጊስ። ⁷⁵ ዮሱሲ ኢያኮ፥ «ኔኒ ኩቶይ ዋሳናፔ ሲንሴ ታና ሄቹ ቶሆ ካዳና» ጊዳይሳ ጴጊሮሲ አኪኪዲ፥ ካሪ ኬዬዲ ኢታ ዬሆ ዮኪስ።

**26:50 ታ ላጊያው፥ ኔኒ አሳናባ አላ አጋ፡ ምዶኮ ሃራ ቢርሸሳይ ታ ላጊያው፥ ኔ ሃይሳን አይ አሳይ?

^c26:55 ሉቃ 19:47፤ 21:37 ^d26:61 ዮሃ 2:19 ^e26:64 ዳኔ 7:13

^f26:65 ሉቄ 24:15-16 ^g26:67 ኢሳ 50:6

ዮሀንስ ሰላም

(ማር 15:1፤ ሉቃ 23:1-3፤ ዮሃ 18:28-32)

27 ዎንታ ጉራ ካሂኔ ሃላቃቲኔ ቢታ ጨማቲ ኡባይ ዮሱሳ ዎዲሳናው ማቂቲዶሶና።² ኤንቲ ዮሱሳ ቃቺ ኤፌዲ ዴሪያ ሃሪያ ጲላሶሳስ አሲዲ ኢሚዶሶና።

³ ሄ ዎዴ ዮሱሳ አይሲዳ ዮሁዲ፥ ጲላሶሲ ዮሱሳ ቦላ ፒርዲዳይሳ ቢዲዲ፥ ቂርቲዲ፥ ሄ ሃስታው ቢራ ሳንቲሚያ ካሂኔ ሃላቃታሲኔ ዴሪያ ጨማታስ ጉዬ ዛሪስ።^{h4} «ታኒ ዒሎ አሲ ሃይቆስ አሳ ኢማዳ ናጋራ አሳስ» ያጊስ።

ሺን ኤንቲ፥ «ሄሲ ኑ ሜቶ ጊዴና ኔ ሜቶ» ያጊዶሶና።

⁵ ዮሁዲ ሚሺያ ሶሳ ኬሳን ዮጊ አጊዲ ኤንታ ማታፔ ቢዲ፥ ሱሌቲ ሃይቂስ።

⁶ ካሂኔ ሃላቃቲ ሚሺያ ኤኪዲ፥ «ሃ ሚሺይ ሱሳ ሚሺ ጊዲያ ጊሾ ኑኒ ሶሳ ኬሳ ሚሺያራ ጋሴይሲ ዎጋ ጊዴና» ያጊዶሶና።⁷ ሄሳፌ ጉዬ፥ ኢሲፌ ዞሬቲዲ፥ ቡቴ አሲ ሞጋናው ማና ቢታ ሻሚዶሶና።⁸ ሄሳ ጊሾ፥ ሄ ጋዴይ ሃቺ ጋካናው ሱሳ ቢታ ጌቴቲ ዪጌቴስ።

⁹ ናቢያ ኤርሚያሲ፥ «ኢስራዬል አሳይ ኢያው ቃንፃናው ጋማቲዳ ሃስታው ቢራ ሳንቲሜ ኤኪዶሶና።ⁱ¹⁰ ጎዳይ ታና ኪቲዳይሳዳ ማና ቢታ ሻማናው ኢሚዶሶና» ጊዳይሲ ሄ ዎዴ ፖሌቲስ።

ዮሱሲ ጲላሶሳ ሲንሳን

(ማር 15:2-5፤ ሉቃ

23:3-5፤ ዮሃ 18:33-38)

¹¹ ዮሱሲ ዴሪያ ሃሪያ ጲላሶሳ ሲንሴ ሸቂን፥ ጲላሶሲ ኢያኮ፥ «ኔኒ አይሁዴ ካዎ?» ያጊዲ አይቺስ።

ዮሱሲ ዛሪዲ፥ «ኔ ጋዳሳ» ያጊስ።

¹² ካሂኔ ሃላቃቲኔ ቢታ ጨማቲ ኢያ ሞቲያ ዎዴ ኤንታው አይቢ ዛርካ ኢሚቢና።

¹³ ሄ ዎዴ ጲላሶሲ ዮሱሳኮ፥ «ሃይሳቲ ኔና ሞቲያ ሞቲያ ኡባ ሲዲኪ?» ያጊስ።

¹⁴ ዮሱሲ ሃሪ አቶሺን፥ ኢሲ ቃላካ ዛርካ ኢዪን፥ ዴሪያ ሃሪይሲ ዳር ማላሌቲስ።

ዮሱሳ ቦላ ሃይቆ ፒርዴቲስ

(ማር 15:6-15፤ ሉቃ 23:13-25፤ ዮሃ

18:39-40፤ 19:1-16)

¹⁵ ዴሪያ ሃሪይሲ ላይሳን ላይሳን ፓሲካ ባሌ ቦንቺያ ጋላሳን፥ አሳይ ኮያ ኢሲ አሲ ቃሾፔ ቢርሺያ ዎጊ ዴዔስ።¹⁶ ሄ ዎዴ ኢሲ ባርባና ዮሱሳ ጊያ ዳር ኤሬቲዳ ኢታ አሲ ቃሾ ኬሳን ዴዔስ።¹⁷ ሄሳ ጊሾ፥ ዳር አሳይ ሺቂዲ ዴዒሺን ጲላሶሲ፥ «ታኒ ሂንቴው ባርባና ዮሱሳ ቢርሾ። ዎይኮ ዮሱሳ ጊያ ኪሪስቶሳ ቢርሾ?» ያጊዲ አሳ አይቺስ።¹⁸ ኢ ሄሳ ጊዳይ ኤንቲ ቃናቲዲ ዮሱሳ አይሲዳይሳ ኤሪያ ጊሾሳ።

¹⁹ ጲላሶሲ ፒርዳ ኬሳን ኡቲዳሺን፥ ኢያ ማቺያ፥ «ታኒ ሃቺ ቃማ አሙሆን ኢያባ ዳር ዋዬታሺ አቂዳ ጊሾ ሄ ዒሎ ኡራ ቦላ አይቢባካ አሶፋ» ያጋዳ ኪታሱ።

²⁰ ሺን ካሂኔ ሃላቃቲኔ ዴሪያ ጨማቲ ጲላሶሲ ባርባና ቢርሺዲ፥ ዮሱሳ ዎዳና ሜላ፥ አሳይ ኢያ ዎሳና ሜላ፥ አሳ ጨሚዶሶና።

²¹ ጲላሶሲ ዛሪዲ ኤንታኮ፥ «ታኒ ኤንታ ናምዓፌ ሂንቴው አና ቢላና ሜላ ኮዬቲ?» ያጊዲ አይቺስ።

ኤንቲ፥ «ባርባና ቢላና ሜላ ኮዬስ» ያጊዶሶና።

²² ጲላሶሲ፥ «ያቲን፥ ዮሱሳ ጊያ ኪሪስቶሳ ዋቶ?» ያጊዲ ኤንታ አይቺስ።

ኡባይ ዛሪዲ፥ «ማስቃሊያ ቦላ ኢያ ካቃ» ያጊዶሶና።

²³ ጲላሶሲ አሳኮ፥ «አይስ? ኢ አይ ኢታባ አሲዴ?» ያጊዲ አይቺስ።

ሺን አሳይ ካሴይሳፌ አሲዲ፥ «ማስቃሊያ ቦላ ኢያ ካቃ» ጊዲ ዋሲዶሶና።

²⁴ አሺ ዴንሴሶፌ ሃራ አይቢባካ አሳናው ዳንዳዔቶናይሳ ጲላሶሲ ቢዲዲ፥ ሃሴ ኤኪዲ፥ «ሃ ኡራ ሃይቁዎን ታኒ ዴዒኪ። ሄሳ አሴይ ሂንቴና» ያጊዲ አሳ ሲንሳን ባ ኩሺያ ሜጩቲስ።^j

²⁵ አሳ ኡባይ ዛሪዲ፥ «ኢያ ሱሳ ጎሜይ ኑናኔ ኑ ናይታ ጋኮ» ያጊዶሶና።

²⁶ ያቲን፥ ጲላሶሲ ባርባና ኤንታው ቢሲዲ፥ ዮሱሳ ሊሶን ጋራፊዲ፥ ማስቃሊያ ቦላ ካቂቲዲ ሃይቃና ሜላ ኤንታው አሲዲ ኢሚስ።

^h27:3 ሃ.አ 1:18-19 ⁱ27:9 ዛካ 11:12-13 ^j27:24 ዛሬ 21:6

ዎታዳሬቲ ዮሱሳ ቁልቂሲዶሶና

(ማር 15:16-20፤ ዮሃ 19:2-3)

27 ሄሳፌ ጉዬ፡ ጳላዶሳ ዎታዳሬቲ ዮሱሳ ዴሪያ ሃሬይሳ ሶ ኤኪ ኤፊን፡ ዎታዳሬቲ ኡባይ ኢያ ዩሹዋን ኤቂዶሶና። 28 ኢያ አፊላ ቃሪ ኤኪዲ ዞዞ አፊላ ተማይዚዶሶና። 29 ቃሲ አጉንሳ ካላቻ ጊጊሲዲ፡ ኢያ ሁዔን ዎሲዶሶና። ኢያ ኡሻቻ ኩሺያን ማይሬ ፃምዓ አይሲዲ፡ ኢያ ሲንሳን ጉልባቲዲ፡ «አይሁዴ ካዋው፡ ሙኩሉ ላይሲ ካዎታ!» ያጊዲ፡ ኢያ ባላ ቁልቂሲዶሶና። 30 ኢያ ባላ ጩቲዶሶና። ሄ ማይሬ ፃምዓ ኤኪዲ፡ ኢያ ሁዔን ሾጪዶሶና። 31 ኤንቲ ኢያ ባላ ቁልቂሲዳይሳፌ ጉዬ ዞዞ አፊላ ኢያፕ ቃሪ ኤኪዲ፡ ኢያ አፊላ ኢያ ማይዚዶሶና። ማስቃሊያ ባላ ኢያ ካቃናው ኤኪ ኤፊዶሶና።

ዮሱሳ ካቂቴሳ

(ማር 15:21-32፤ ሉቃ

23:25-43፤ ዮሃ 19:17-27)

32 ኤንቲ ካሬ ኬዬዲ፡ ኢሲ ሲዋና ጊያ ቁሬና ቢታ አሲ ዴሚዲ፡ ዮሱሳ ማስቃሊያ ዎልቃን ቶሲዶሶና። 33 ኃልጎታ ጊያ ቤሲ ጋኪዶሶና። «ኃልጎታ» ጉሳይ «ጉጌ ቤሲ» ጉሱ። 34 ሄሳን ኤንቲ ጪዬ ዋላኬቲዳ ዎይኔ ኡሻ ኡዮ ጊዲ ኢያው ኢሚዶሶና። ሺን ኢ ሄሳ ጋንዒ ኤኪዲ፡ ኡዮና ኢዒስ። k

35 ኤንቲ ማስቃሊያ ባላ ኢያ ካቂዳይሳፌ ጉዬ ኢያ አፊላ ሻኪዲ፡ ሳማ ዩጊዲ ኤኪዶሶና። 36 ሄሳፌ ጉዬ፡ ያን ኡቲዲ ኢያ ናጊዶሶና። 37 ቃሲ፡ «ሃይሲ አይሁዴ ካዉዋ ዮሱሳ» ያጊያ ሞቶ ፁፊያ ኢያ ሁዔ ሶን ዎሲዶሶና። 38 ዮሱሳራ ሄ ዎዴ ናምዑ ፓንጋታ ኢሱዋ ኢያፕ ኡሻቻ ባጋን፡ ሃንኩዋ ኢያፕ ሃዲርሳ ባጋራ፡ ማስቃሊያ ባላ ካቂዶሶና።

39 አጊያራ አዲያ አሳይ ዮሱሳ ቦሪዲ፡ ኢያ ባላ ጩቲሼ። m40 «ዶሳ ኬሳ ላላዳ ሄዡ ጋላሳ ጊዶን ኬዔይሶ፡ ኔና አሻ። ኔኒ ዶሳ ናዓ ጊዲኮ፡ አኔ ማስቃሊያ ባላፌ ዎዳ» ያጊዶሶና። n

41 ሄሳዳካ፡ ካሂኔ ሃላቃቲ፡ ሂጌ አስታማሬቲኔ ቢታ ጪማቲ ኢሲፌ ዮሱሳ ባላ ቁልቂሲዶሶና።

ሃይሳዳ ያጊዶሶና፡ 42 «ሃራታ አሺስ፡ ሺን ባና አሻናው ዳንዳሲና። ኢ ኢሲራዔሌ ካዎ ጊዲኮ፡ አኔ ማስቃሊያ ባላፌ ሃዒ ዎዶ፡ ኑካ ኢያ አማናና። 43 ዶሳን ኢ አማኔቴስ፡ ዶሳይ ኢያ አሻናው ኮይኮ አኔ አሾ። አይስ ጊኮ፡ ኢ ባና፡ (ታኒ ዶሳ ናዓ) ጌስ» ያጊዶሶና። o

44 ቃሲ ሃሪ አቶሺን፡ ኢያራ ማስቃሊያ ባላ ካቂቲዳ ፓንጋቲካ ሄሳዳ ጊዲ ኢያ ባላ ቁልቂሲዶሶና።

ዮሱሳ ሃይቁዋ

(ማር 15:33-41፤ ሉቃ

23:44-49፤ ዮሃ 19:28-30)

45 ኡሱፑን ሳቴፕ ቢዲ፡ ኡዱፉን ሳቴ ጋካናው ቢታ ኡባይ ዱሚስ። 46 ኡዱፉን ሳቴ ጊዲያ ዎዴ ዮሱሲ፡ «ኤሎሄ፡ ኤሎሄ፡ ላማ ሳባቂታኒ?» ጊዲ ጊታ ዋሶ ዋሲስ። «ኤሎሄ፡ ኤሎሄ፡ ላማ ሳባቂታኒ?» ጌይሳ ቢርሼሳይ «ታ ዶሳው፡ ታ ዶሳው፡ ታና አይስ አጋዲ?» ጉሱ። p

47 ሄሳን ኤቂዳ አሳፕ ኢሶቲ ኢሶቲ ሄሳ ሲዒዲ፡ «ሃ ኡራይ ኤሊያሳ ዒጌስ» ያጊዶሶና። 48 ኢራ ኤንታፌ ኢሶይ ዎዒ ቢዲ፡ ኢስፖንጄ ኤኪዲ፡ ጫላ ዎይኔ ኡሻ ኩንሲስ። ሄሳ ማይሬ ፃምዓ ዒራን ዎሲዲ ኡሻናው ኢያ ዶናኮ ሺሺስ። q49 ሺን ሃንኩቲ፡ «ናጋ፡ ኤሊያሲ ኢያ አሻናው ያኔኮ አኔ ቤዶስ» ያጊዶሶና። 50 ዮሱሲ ናምዓንሶ ጊታ ዋሶ ዋሲዲ፡ ሃይቂ አጊስ።

51 ሄ ሳቴን ዶሳ ኬሳን ካቂቲዳ ማጋራጃይ ቆዋፌ ዱጌ ጋካናው ናምዑ ኬዬዲ፡ ፔዴቲ ዎዲስ። ቢታይ ቃዒስ፡ ዛላይካ ጳልቂቲስ። r52 ዱፎቲ ዶዬቲን ዶሳ አሳታፕ ዳርቲ ሃይቆፕ ዴንዲዶሶና። 53 ኤንቲ ዱፎፕ ኬዬዲ፡ ዮሱሲ ሃይቆፕ ዴንዲዳይሳፌ ጉዬ ጌሻ ካታማ ቢዶሶና፤ ያን ኤንቲ ዳር አሳስ ቤንቲዶሶና።

54 ማቶ ሃላቃይኔ ኢያራ ዮሱሳ ናጊያ ዎታዳሬቲ ቢታይ ቃዒዳይሳኔ ሄሳን ሃኒዳባ ቤዒዳ ዎዴ ዳር ያዬዲ «ቱማ ሃይሲ ዶሳ ናዓ» ያጊዶሶና።

55 ሄሳን ዳር ማጫሳቲ፡ ጋሊላፕ ዶሚዲ ዮሱሳ ሃጋዘሼ ካሊዳይሳቲ ሃምን ኤቂዲ ዒሎሶና።

†27:28 ዞዞ አፊላ፡ ቤኒ ዎዴ ካዎቲ ባላራ ማዒያ አፊላ።

k27:34 ማዝ 69:21 l27:35 ማዝ 22:18 m27:39 ማዝ 22:7፤ 109:25

n27:40 ማቶ 26:61፤ ዮሃ 2:19 o27:43 ማዝ 22:8 p27:46 ማዝ 22:1

q27:48 ማዝ 69:21 r27:51 ኬሳ 26:31

^{s56} ኤንታ ጊዶን ማግደላ ማይራማ፡ ቡድኑ ደብዳቤ ላይ ማይራማን ዛብደላ ማቸድ ይደረጋል።

ዮሱፍ ሞጌቴሳ

(ማር 15:42-47፤ ሉቃ

23:50-56፤ ዮሃ 19:38-42)

⁵⁷ ሳዳይ አማርኛውን ወይም ዮሱፍ ጊዶን አሲ ዱራ አራፊ፡ አርማቲያሳ ካታማፔ ይሰጥ። አ. ባ ሁዲንካ ዮሱፍ ካሊያ አሲ። ⁵⁸ ዮሴፊ ጳጳሳት ቢዲ፡ ዮሱፍ አሃ ኤካናው ወሲስ፡ ጳጳሳት አሃይ ዮሴፍስ አሜታና ሜላ ከቲስ። ⁵⁹ ዮሱፍ አሃ ኤኪዲ፡ ገሻ ሞን አራላን ሃሳስ። ⁶⁰ ባው ሞጊታናው ሹቻፊ ወጪዳ አራሳ ጎንጎሎን አያ አሃ ወሲስ፡ ቃሲ ሄ ጎንጎሎዋ ዶናን ጊታ ሹቻ ጎንዶርሲ ወሲዲ አገ ቢስ። ⁶¹ ማግደላ ማይራማን ሃንኮ ማይራማ ሄ ጎንጎሎዋስ ሲሚዲ አቲዶሶና።

⁶² ወንቴሌ ሳምባታ ጋላስ፡ ካሂኔ ሃላቃቲኔ ፋሪሳዊቲ ጳጳሳት ይዲ፡ ሃይሳዳ ያጊዶሶና። ⁶³ «ጎዳው፡ ሃ ወርዳንቾይ ፓዋ ደዒሼ፡ (ታኒ ሄቹ ጋላሳፔ ጉዬ ሃይቆፔ ዴንዳና) ያጊዳይሲ ኑስ ሃሳዬቲስ።⁶⁴ ሄሳ ጊሾ፡ አ. ሞጌቲዳ ጎንጎሎዋ ሄቹ ጋላስ ጋካናው፡ ሚንሲ ናጋና ሜላ ከታርኪ፡ ሄሲ ሃኖና አጊኮ፡ አያ ታማራቲ ቢዲ አያ አሃ ካይሲ ዳይሲዲ፡ (ሃይቆፔ ዴንዳስ) ያጊዲ አሳስ አዲኮ ናምዓንሶ ባሌሶይ ኮይሮይሳፊ አባ ሃ አታና» ያጊዶሶና።

⁶⁵ ጳጳሳት ኤንታታ፡ «ሂንቴው ናጌይሳቲ ዴዎሶና፤ ቢዲ ሂንቴው ዳንዳዔቲዳ ሜላ ናጊሲቴ» ያጊስ።

⁶⁶ ሄሳ ጊሾ፡ ኤንቲ ቢዲ ዱፎይ ቦሼቶና ሜላ ሹቻ ቦላ ማታሜ ወሲዲ ወታዳራታን ናጊሲዶሶና።

ዮሱፍ ሃይቆፔ ዴንዳዋ

(ማር 16:1-10፤ ሉቃ

24:1-12፤ ዮሃ 20:1-10)

28 ሳምባቲ አዲን ወጋ ወይም ወንታ ጉራ፡ ማግደላ ማይራማን ሃንኮ ማይራማ ዮሱሲ ሞጌቲዳ ጎንጎሎዋ ቢዳናው ቢዶሶና። ² ቆፖና ወልቃማ ቢታ ቃይሃ ሃኒስ፡ ጎዳ ከታንቾይ ሳሎፔ ወዲዲ ዱፋዋ ዶናን ዴዒያ ሹቻ ጎንዶርሲዲ አያ ቦላ አቲስ። ³ አያ ማላይ ወልዓንሲ ዳኔስ።

አያ ማይሃ ሻቻዳ ቦሲ። ⁴ ናጌይሳቲ ከታንቾዋ ቢዲዲ፡ ያሻን ኮኮሪዲ፡ ሃይቂዳ አሳዳ ሃኒዶሶና።

⁵ ከታንቾይ ማጫሳታኮ፡ «ሂንቴ ማስቃሊያ ቦላ ካቂቲዳ ዮሱፍ ኮይሳ ታኒ ኤሪያ ጊሾ ያዮፊቴ። ⁶ አ. ካሲ አዲዳይሳ ሜላ ሃይቆፔ ዴንዳስ፤ ሃይሳን ዴና፡ ሃ ይዲ አያ ዚንዲሲዳ ቢሳ ቢዲቴ። ⁷ ሂንቴ ሃዲ ኤሌሲ ቢዲ፡ አያ ታማራታስ፡ (ዮሱሲ ሃይቆፔ ዴንዳስ፡ ቃሲ አ. ሂንቴፊ ሲንሳቲዲ ጋሊላ ባና፤ ሂንቴ አያ ያን ቤዳና) ያጊዲ አዲቴ፡ ታኒ ሂንቴው ሃይሳ አዳናው ያስ» ያጊስ።

⁸ ኤንቲ ያዩሼኔ ዳሮ አፋይቲሼ፡ ዱፋዋ ማታፔ ኤሌሲዲ ቢዲ፡ አያ ታማራታስ አዳናው ወዲዶሶና።

⁹ ቆፖና ዮሱሲ ኤንታራ ጋሄቲዲ ኤንታታ፡ «ሳሮይ ሂንቴው ጊዶ» ያጊስ፡ ኤንቲ አያኮ ሸቂዲ፡ አያ ቶሁዋ አይኪዲ አያው ጎይኒዶሶና። ¹⁰ ሄ ወይም ዮሱሲ ኤንታታ፡ «ያዮፊቴ፤ ቢዲ ታ ታማራቲ ጋሊላ ባና ሜላ ኤንታው አዲቴ። ኤንቲ ያን ታና ቤዳና» ያጊስ።

¹¹ ሄ ማጫሳቲ ቢሸን፡ ዱፋዋ ናጊያ ወታዳራታፔ ባጋቲ ካታማ ቢዲ፡ ሃኒዳባ አባ ካሂኔ ሃላቃታስ አዲዶሶና። ¹² ካሂኔ ሃላቃቲኔ ጨማቲ ሸቂዲ ዞራቲዲ፡ ወታዳራታስ ዳሮ ሚሼ አሚዲ። ¹³ « (ኑኒ ዲስኪዳሸን አያ ታማራቲ ቃማ ይዲ፡ አያ አሃ ካይሲዶሶና) ያጊቴ። ¹⁴ ሃ አዳ ዴሪያ ሃሬይሲ ሲዲኮ፡ ሄሲ ሂንቴ ባላ ጊዶናይሳ ኑኒ አያ አዲ አማንሳና። ሂንቴና አይቢካ ሂርጊሶፖ» ያጊዶሶና።

¹⁵ ወታዳራቲ ሚሼያ ኤኪዲ፡ ከቴቲዳይሳዳ አሲዶሶና፡ ሃ አዳይ አይሁዴ ማታን ሃቺ ጋካናው አዴቲሼ ዴዒስ።

ዮሱሲ ባ ታማራታስ ቆንጪስ

(ማር 16:14-18፤ ሉቃ 24:36-49፤ ዮሃ

20:19-23፤ ሃ.አ 1:6-8፤ 1ቆሮ 15:3-8)

¹⁶ ታማኔ አሲ አያ ታማራቲ ዮሱሲ ባንታና ቢቴ ጊዳ ጋሊላ ዴሪያ ቦላ ቢዶሶና። ¹⁷ ያን ኤንቲ አያ ቢዲዳ ወይም አያው ጎይኒዶሶና፡ ሸን ኤንታፊ አሶቲ አሶቲ ሲዲዶሶና።

†27:56 ማግደላ ማይራማ፡ ጉሳይ ማግደላ ካታማፔ ይዲ ማይራማ ጉሱ።

^s27:55 ሉቃ 8:2-3

^t27:63 ማቶ 16:21፤ 17:23፤ 20:19፤ ማር 8:31፤ 9:31፤ 10:33

^u28:16 ማቶ 26:32፤ ማር 14:28

¹⁸ ዮሱሲ ኤንታኮ ሸቂዲ፥ «ሳሎኒኔ ሳዓን ማቲ ኡባይ ታው ኢሜቲስ። ¹⁹ ሂዛ፥ ሂንቴ ኡባ ቤሲ ቢዲ፥ አዋ፥ ናዓ፥ ጌሻ አያና ሱንሳን አሴ ኡባ ሃማቂዲ ታና ካሌይሳታ አሲቴ።^v ²⁰ ታኒ ሂንቴና

ኪቲዳባ ኡባ ኤንቲ ናጋና ሜላ ኤንታ ታማርሲቴ። ታኒ ምዲያ ዉርሴሳ ጋካናው ኡባ ምዴ ሂንቴራ ዴዓይስ» ያጊስ።

ማርቆስ ዓፊዳ

ዮሱሳ ኪሪስቶስ ዎንጌላ

ጋሳ ቆፋ

ማርቆስ ዎንጌላይ፡ «ሃይሲ ያሳ ናዓ ዮሱስ ኪሪስቶስ ዎንጌላ ዶሜሳ» ጊሼ ኮይሮ ዶሜስ። ሃ ዎንጌላን ዮሱሲ አሶ አሲኔ ማታ አዋ ጊዲዲ ሸቂስ። ኢያ ማታይ ኢያ ተሚርቲያን፡ ቱና አያና ቦላ ዴዲያ ዎልቃኒኔ አሳ ናጋራፕ ማሬይሳን ቆንጨስ። ዮሱሲ፡ «ታኒ፡ አሳ ናጋራ አይሌቴሳፊ ኬሳናው ታ ዴዑዋ አሳዳ ኢማናው ዴዳ አሳ ናዓ» ያጊዲ ባ ዶናን ሃሳዩስ።

ማርቆስ ዮሱሳ ታሪኪያ ሱሬ አጌኒኔ ዎልቂ ኩሚዳ አጌን አዲስ። ማርቆስ ዮሱሳ ቃላኔ ተሚርቲያ ጊዶናሺን ኢ አሲዳ ማላሊሲያ አሶታ ባይራዩዲ አዴስ። ማርቆስ ማዋቂያ ዮሃንሳ ታሪኪያ፡ ዮሱሳ ዊንቃቲያኔ ኢያ ፓጩቴሳ ቃንሳን አዲ ሲሚዲ፡ ዮሱሳ ተሚርቲያኔ ኢያ ፓሱዋ ዳልጊሲዲ አዴስ። አቂ አቂ ቢሺን ዮሱሳ ታማሬቲ ዮሱሳ ሎይሲዲ ኤሪ ኤሪ ቢዶሶና፡ ሺን ዮሱሳ ኢዌይሳቲ አሲዲ ኢዊሼ ኢዊሼ ቢዶሶና። ወርሴሳ ሽምፖቲ ዮሱሳ ዴዎን ወርሴሳ ሳሚንታን ፖሌቲዳ አሶታባ አዶሶና። ሄሳቲካ ኢያ ካቴቴሳኔ ኢያ ዴንዱዋባ አዶሶና።

ማርቆስ ዎንጌላ አይፌ ቆፋታ

ዎንጌላ ዶሜሳ 1:1-13

ዮሱሲ ጋሊሳን ባ አሱዋ አይኪዳይሳ 1:14-9:50

ዮሱሲ ዮሩሳላሜን አሲዳ አሱዋ 10:1-52

ወርሴሳ ሳሚንታ ዮሩሳላሜ ሄራን 11:1-15:47

ዮሱሳ ሃይቆፕ ዴንዱዋ 16:1-8

ሃይቆፕ ዴንዱዳ ጎዳ ቆንጨሳኔ ሳሎ ኬሳ 16:9-20

ማዋቂያ ዮሃንሲ አጌ ጊጊሲስ

(ማቶ 3:1-12፤ ሉቃ 3:1-18፤ ዮሃ 1:19-28)

1 ሃይሲ ያሳ ናዓ ዮሱስ ኪሪስቶስ ዎንጌላ ዶሜሳ። ²ናቢያ ኢሳያሲ ዓፊዳ ማፃፋን ያሳይ፡

«ሄኮ፡ ታኒ ታ ኪታንቸዋ

ኔፕ ሲንሴ ዮዳና።

ኢ ኔ አጊያ ጊጊሳና። ^W

³ኢሶይ ባዞ ጊዶን ባ ቃላ ዶቂ አሲዲ፡

«ጎዳ አጊያ ጊጊሲቴ፤

ኢ ሃሙታና ሆሮጋ

ኢያው ሱሪሲቴ ጊስ»

ያጌስ።^X

⁴ማዋቂያ ዮሃንሲ አሳ ማዋቂሽ፡ «ሂንቴ ናጋራፕ ሲሚዲ ማዋቂቲቴ፤ ያሳይ ሂንቴ ናጋራ አቶ ጋና» ያጊዲ ቃላ አዲሽ ባዞ ቢታፊ ዩስ። ⁵ዩሁዳ ቢታን ዴዲያ አሳይ ኡባይኔ ዮሩሳላሜ ካታማ አሳ ኡባይ ዮሃንሳኮ ዮሶና። ባንታ ናጋራ ፓዊን፡ ዮሃንሲ ኤንታ ዮርዳኖሴ ሻፋን ማዋቂስ።

⁶ዮሃንሲ ጊማሌ ኢኪሴፕ ዳዴቲዳ አፊላ ማዴስ። ባ ዊሳን ዳሬ ዳንጩስ፤ ቃሲ ቦሌኔ ዴጌራ ኤሲ ሚስ። ^Yዮሃንሲ ቃላ አዲሽ፡ «ታፕ ጉሎራ ዳሮ ሚኔይሲ ዩስ። ሃሪ አቶሺን፡ ታኒ ኢያ ጫማ ዎዶሩዋ ሆካዳ ቢሳናው ቤሲኬ። ⁸ታኒ ሂንቴና ሃሳን ማዋቂይስ፤ ሺን ኢ ሂንቴና ጊሻ አያናን ማዋቂና» ያጊስ።

ዮሱሳ ፓጩቴሳ

(ማቶ 3:13-17፤ 4:1-11፤

ሉቃ 3:21-22፤ 4:1-13)

⁹ዮሱሲ ሄ ዎዴ ጋሊሳ ቢታን ዴዲያ ናዘሬቴ ካታማፕ ዩን፡ ዮሃንሲ ዮርዳኖሴ ሻፋን ኢያ ማዋቂስ። ¹⁰ዮሱሲ ሃሳፊ ኬያ ዎዴ ሳሎይ ዶዩቲን፡ ጊሻ አያናይ ባ ቦላ ሆሌዳ ዎዲሺን ቤዲስ። ¹¹ቃሲ ሳሎፕ፡ «ታኒ ዶሲያ ታ ናዓይ ኔና፤ ታ ኔናን ኡፋይታይስ» ያጊያ ቃላይ ዩስ።^Z

¹²ኢራ ጊሻ አያናይ ዮሱሳ ባዞ ቢታ ኤፊስ። ¹³ዮሱሲ ባዞ ቢታን ሃላሄን ፓጩቲሽ አይታሙ ጋላስ ጋምሲስ። ዶዓታራ ዴዲስ፡ ሺን ኪታንቸቲ ዩዲ ኢያ ማዲዶሶና።

ዮሱሲ ሞሎ አይኪያ አይዱ አሳታ ዊጊስ

(ማቶ 4:12-22፤ ሉቃ 4:14-15፤ 5:1-11)

¹⁴ዮሃንሲ ቃሹቲዳፕ ጉዩ ዮሱሲ ያሳ ካዎቴሳ ዎንጌላ አዲሽ ጋሊሳ ቢታ ቢስ። ¹⁵ያን፡ «ዎዴይ ጋኪስ፤ ያሳ ካዎቴሳይ ማታቲስ። ሂንቴ ናጋራፕ ሲሚዲ፡ ዎንጌላን አማኒቱ» ያጊስ።^a

^W1:2 ሚል 3:1 ^X1:3 ኢሳ 40:3 ^Y1:6 2ካዎ 1:8 ^Z1:11 ሜዴ 22:2፤ ማዝ 2:7፤ ኢሳ 42:1፤ ማቶ 3:17፤ 12:18፤ ማር 9:7፤ ሉቃ 3:22 ^a1:15 ማቶ 3:2

¹⁶ የሱሲ ጋሊላ አባ ማታራ አዲሼ፥ ሞሎ አይኪያ፥ ሲሞናኔ ኢያ ኢሻ ኢንዲሪያሳ፥ ባንታ ጊቲያ አባን የጌይሳታ ቤዒስ። ¹⁷ ኤንታኮ፥ «ታና ካሊቴ፤ ታኒ ሂንቴና አሴ አይሱ ታማርሳና» ያጊስ። ¹⁸ ኤንቲ ሱሆዋር ባንታ ጊቲያ የጊ አጊዲ የሱሳ ካሊዶሶና።

¹⁹ የሱሲ ጉሲ ሲንሴ ቢዲ፥ ናምዑ ኢሻታ ዛብዲዮሳ ናይታ፥ ያይቆባኔ ዮሃንሳ ወንሉዋ ጊዶን ባንታ ጊቲያ ጊጊሴይሳታ ቤዒስ። ²⁰ ኢ ኤንታ ቤዒዳ ሜላ ሄጊስ። ኤንቲ ባንታ አዋ ዛብዲዮሳ፥ ኢያ አሳንቾታራ ወንሉዋ ጊዶን የጊ አጊዲ የሱሳ ካሊዲ ቢዶሶና።

ቱና አያናይ አይኪዳ ኡራይ ፓሂስ

(ሉቃ 4:31-37)

²¹ ኤንቲ ቂፊርናሆሜ ካታማ ጌሊዶሶና። ሳምባቲ ጌሊዳ ሜላ የሱሲ ኤሌሲዲ አይሁዴ ወሳ ኬሲ ጌሊዲ ታማርሶ አይኪስ። ²² ማታራ ዴዒያ አሳዳ ታማርሴሲ፤ አቲን ሂኒ አስታማሬታሶ ታማርሶና ጊሾ አሳይ ኢያ ቲሚርቲያን ማላሌቲዶሶና። ^b

²³ ሄ ወዴ ቱና አያናይ አይኪዳ ኢሲ ኡራይ አይሁዴ ወሳ ኬሲ ጌሊዲ ባ ቃላ ዶቁ አሲዲ፥ ²⁴ «ናዚሬቴ የሱሳ፥ ኔኒ ኑፔ አይ ኮያይ? ኑና ዳይሳናው ያዲ? ኔኒ አኔኮ ታ ኤራይስ፤ ኔኒ ያሳ ጊሻ ጊዲኪ?» ያጊስ።

²⁵ የሱሲ ሄ ቱና አያና፥ «ሃይዛ፥ ሃ አዲያፌ ኬያ» ጊዲ ኬቲስ።

²⁶ ቱና አያናይ ኡራ ዳፊሬሲዲ፥ ዋሲዲ ኢያፔ ኬዬስ። ²⁷ አሳይ ኡባይ ማላሌቲዲ፥ «ሃይሲ አይቤ? ሃ ኡራይ ባ ማታን ሃሪ አቶሺን ቱና አያናታካ ኬቴስ። ኤንቲ ኢያው ኬቴቶሶና፤ ሃይሲ አይቤ አራሳ ቲሚርቲ?» ጊዲ፥ ባንታ ጊዶን ኢሶይ ኢሱዋ አይቺዶሶና።

²⁸ የሱሳ ሱንሳይ ኤሌሲዲ ጋሊላ ቢታን ዴዒያ ሄራ ኡባን ኬዬስ።

የሱሲ ዳሮ ሃርጋንቾታ ፓሊስ

(ማጥ 8:14-17፤ ሉቃ 4:38-41)

²⁹ የሱሲ አይሁዴ ወሳ ኬሳፌ ኬዬዲ፥ ያይቆባሬኔ ዮሃንሳራ ሲሞና ሶኔ ኢንዲሪያሳ ሶ ቢስ። ³⁰ ሲሞና ማቼ አያ ቆዩ ሚሻ ሃርጋዳ ዚንዲዳሮ የሱሲ ያ ጋኪያ ወዴ ኢያው አዲዶሶና። ³¹ ኢ ኢኮ ሺቂዲ፥ ኢ ኩሺያ

አይኪዲ፥ ኢዮ ዴንሲ ኤሲስ። ቆዶይኔ ሚሻይ አጊን ኢያ ኤንታ ሞካሱ።

³² ሃርጊዳ አሳ ኡባኔ ቱና አያናቲ አይኪዳ አሳ ኡባ አማርሲ አዋይ ዉሊዳፔ ጉዬ ኢያኮ ኤሂዶሶና። ³³ ካታማን ዴዒያ አሳ ኡባይ ሄ ኬሳ ካሬ ሺቂዶሶና። ³⁴ የሱሲ ዱማ ዱማ ሃርጊን አይኬቲዳ ዳሮ አሳ ፓሊዲ፥ ዳሮ ቱና አያናታ ኬሲስ። ኢ አኔኮ ቱና አያናቲ ኤሪዳ ጊሾ ኤንታ አዲሶና ዲጊስ።

የሱሲ ጋሊላን ታማርሴስ

(ሉቃ 4:42-44)

³⁵ የሱሲ ወንታ ጉራ ዴንዲዲ፥ አሲ ባይና ቢሲ ቢዲ፥ ያን ያሳ ወሲስ። ³⁶ ሲሞኒኔ ኢያራ ዴዒይሳቲ ኢያ ኮዬሺ ቢዶሶና። ³⁷ ኤንቲ ኢያ ዴሚዲ፥ «አሳይ ኡባይ ኔና ኮዬስ» ያጊዶሶና።

³⁸ የሱሲ ቃሲ ኤንታ፥ «ሄ ሄራን ዴዒያ ሃራ ካታማታ የዲቱ። ታኒ ዩዳይ ወንጌላ አዳናው ጊዲያ ጊሾ ያንካ ቃላ አዳናው ቤሴስ» ያጊስ። ³⁹ አይሁዴ ወሳ ኬሳታን ቃላ አዲሼኔ ቱና አያናታ ኬሲሼ፥ ጋሊላ ቢታ ኡባን ዩዬስ። ^c

የሱሲ ባሮ ሃርጋንቾዋ ፓሊስ

(ማጥ 8:1-4፤ ሉቃ 5:12-17)

⁴⁰ ባሮይ አይኪዳ ኢሲ ኡራይ የሱሳኮ ዩዲ፥ ኢያ ሲንሳን ጉልባቲዲ፥ «ኔኒ ኮይኮ ታና ጊሻናው ዳንዳዳሳ» ያጊዲ ወሲስ።

⁴¹ የሱሲ ኢያው ቃዴቲዲ፥ ባ ኩሺያ ዩዲዲ ኢያ ቦቺዲ፥ «ታኒ ኮያይስ፥ ጌያ» ያጊስ። ⁴² ሱሆዋር ባሮይ ኡራ ዩዲን ኡራይ ፓሂስ። ⁴³ የሱሲ ኡራ ሚንሲ ናጊሲዲ ኬሲ ዩዲስ። ⁴⁴ የሱሲ ኢያ፥ «ኔና ኤራ፥ ሃይሳ አዴስካ አዶፓ። ሺን ባዳ ኔ አሳቴሳ ካሂኔ ቤሳ። ኔኒ ሃዒ ጊሺ ጊዲዳይሳ አሳ ኤሪሳናው፥ ሙሴይ ኬቲዳ ያርሹዋ ያርሻ» ያጊስ። ^d

⁴⁵ ሺን ኡራይ ቢዲ፥ ጉታ ኡባን አሳ ኡባስ አዲስ። ሄሳ ጊሾ፥ የሱሲ ቆንጩ ኬዬዲ፥ ካታማ ጌላናው ዳንዳዒሲና። ሺን አሲ ባይናሶን ጋንን ዴዒስ፤ ቃሲ አሳይ ኡባ ቤሳፌ ኢያኮ ዮሶና።

የሱሲ ጉንዳ ኡራ ፓሊስ

(ማጥ 9:1-8፤ ሉቃ 5:17-26)

2 ጉሳ ጋሳላፔ ጉዬ የሱሲ ቂፊርናሆሜ ሲሚዲ፥ ሶን ዴዒስ ጊያ አዳይ ሲዔቲስ።

^b1:22 ማጥ 7:28 ^c1:39 ማጥ 4:23፤ 9:35 ^d1:44 ሌዌ 14:1

² አሳ ከሳይ ኤኮና ኢሂን፣ ሃሪ አቶሺን ካሬይካ ፁማና ጋካናው ዳሮ አሳይ ሺቂን፣ ዩሱሲ ቃላ ታማርሲስ። ³ አይዱ አሳቲ ኢሲ ጉንዳ ኡራ ቶኪዲ ኢያኮ ኤሂዶሶና። ⁴ አሳይ ዳሪዳ ጊሾ ኡራ ዩሱሳኮ ሺሻናው ኤንታው ዳንዳዔቶና ኢሂን፣ ዩሱሲ ዴዒያ ጊናራ ከሳ ቃሪዲ፣ ካራ ቃወዲዲ ኡራ ኢ ዜንዲዳ አልጋራ ዱጌ ዩዲዲ ዩሱሳ ሲንሳን ወዲሲዶሶና። ⁵ ዩሱሲ ኤንታ አማኑዋ ቤዲዲ፣ ሄ ጉንዳ ኡራ፣ «ታ ናዓው፣ ኔ ናጋራይ አቶ ጌቴቲስ» ያጊስ።

⁶ ሄጌ አስታማሬታቴ ሄ ቤሳን ኡቲዳ ኢሶቲ ኢሶቲ ባንታ ወዛናን፣ ⁷ «ላ ሃ ኡራይ ሃይሳ ሜላ ኢታባ ያሳ ቦላ አይስ አይሁቲ? ያሳ ሃላላፕ አቲን ሃሪ ኦኒ ናጋራ አቶ ጋናው ዳንዳዒ?» ጊዲ ቆፒዶሶና።

⁸ ኤንቲ ባንታ ወዛናን ሄሳዳ ቆፒዳይሳ ዩሱሲ ሶዋዋሮ ባ አያናን ኤሪዲ፣ ኤንታኮ፣ «ሂንቴ ሂንቴ ወዛናን አይስ ሄሳዳ ቆፒቲ? ⁹ ጉንዳ ኡራ፣ «ኔ ናጋራይ አቶ ጌቴቲስ» ጌይሲ ማቴዩ? ወይኮ፣ «ዴንዳ ኤቃዳ ኔ አልጋ ቶካዳ ባ» ጌይሲ ማቴ? ¹⁰ ሺን ታው፣ አሳ ናዓስ፣ ሳዓ ቦላ ናጋራ አቶ ጋናው ማቲ ዴዒይሳ ሂንቴ ኤሪና ሜላ» ጊዲ ሄ ጉንዳ ኡራኮ፣ ¹¹ «ኔና ጋይስ፣ ዴንዳ ኤቃዳ ኔ አልጋ ቶካዳ ኔ ሶ ባ» ያጊስ።

¹² ኡራይ ኤሴሲ ዴንዲ ኤቂዲ፣ ባ አልጋ ቶኪዲ አሳ ኡባይ ቤዒሺን ቢስ። አሳይ ኡባይ ማላሌቲዲ፣ «ኦኒ ሃይሳ ሜላ ማላሊሲያባ ቤዒ ኤሮኮ» ያጊዲ ያሳ ጋላቲዶሶና።

ዩሱሳ ሌዌ ዌጊስ

(ማቶ 9:9-13፤ ሉቃ 5:27-32)

¹³ ዩሱሲ ቃሲ ጋሊላ አባ ዶና ሲሚ ቢዲ፣ ባኮ ዩዳ አሳ ኡባ ታማርሲስ። ¹⁴ ያራ አዲሺ፣ ኢልፊዮሳ ናዓ ሌዌ ጌቴቲይሲ ቃራዓ ቃንዒሲያ ቤሳን ኡቲዳይሳ ቤዒዲ፣ «ታና ካላ» ያጊስ። ሌዌይ ዴንዲ ኤቂዲ ኢያ ካሊስ።

¹⁵ ዩሱሲ ካሲ ማናው ሌዌ ሶን ኡቲስ። ኢያ ካሊያ አሳይ ዳሮ ጊዲያ ጊሾ ቃራዓ ቃንዒሲያ ዳሮ አሳይኔ ናጋራንቾቲ ኢያራኔ ኢያ ታማሬታራ ኢሲፊ ኡቲዶሶና። ¹⁶ ሄጌ አስታማሬ ጊዲዳ ኢሲ ኢሲ ፋሪሳዌቲ ዩሱሲ ናጋራንቾታራኔ ቃራዓ ቃንዒሲይሳታራ ካሲ ሚሺን ቤዒዲ፣ «ኢ አይስ ናጋራንቾታራኔ ቃራዓ ቃንዒሲይሳታራ ካሲ ሚ?» ያጊዲ፣ ኢያ ታማሬታ አይቺዶሶና።

¹⁷ ዩሱሲ ኤንቲ ጌይሳ ሲዒዲ፣ «ሃርጋንቾታፕ አቲን ፓግታስ አኪሜ ኮሺና። ታኒ ናጋራንቾታ ዌጋናው ያሲፕ አቲን ዒሎታ ዌጋናው ያቢኬ» ያጊዲ ኤንታው ዛሪስ።

ምግባ ኤራናው ሺቂዳ አይሻ

(ማቶ 9:14-17፤ ሉቃ 5:33-39)

¹⁸ ምግቂያ ዮሃንሳ ታማሬቲኔ ፋሪሳዌቲ ምዋሶና። ኢሲ ኢሲ አሳቲ ዩሱሳኮ ዩዲ፣ «ዮሃንሳ ታማሬቲኔ ፋሪሳዌታ ታማሬቲ ምዋሶና፣ ሺን ኔ ታማሬቲ አይስ ምዋኮና?» ያጊዶሶና።

¹⁹ ዩሱሲ ኤንታኮ፣ «ያጋኑዋ ዩዳ አሳቲ ማቺው ኤኬይሲ ኤንታራ ዴዒሺን፣ ምግናው ዳንዳዶና? ማቺው ኤኬይሲ ኤንታራ ዴዒሺን፣ ምግናው ዳንዳዎኮና። ²⁰ ሺን ማቺው ኤኬይሲ ኤንታ ማታፕ ኤኬታና ወዴይ ያና፣ ኤንቲ ሄ ወዴ ምግና።

²¹ «ጩጋ ማዎ ቦላ ኦራሳ ዎሲዲ ሲኪያ አሲ ባዋ። ዎሲዲ ሲኪኮ፣ ኦራሳይ ጩጋ ማዎ ዳኬስ፤ ዳኬሳይካ ካሴይሳፊ ዳሬስ። ²² ቃሲ ማልዓንቶ ወይኔ ጩጋ ኦጎሮን ቆሊያ አሲ ባዋ። ሺን ቆሊኮ፣ ሄ ወይኔይ ኦጎራዋ ዳኬስ፣ ባወካ ጉኬስ፣ ኦጎሮይካ ኢቴስ። ሺን ማልዓንቶ ወይኔይ ኦራሳ ኦጎሮን ቆሊቴስ» ያጊስ።

ሳምባታባ ኤራናው ሺቂዳ አይሻ

(ማቶ 12:1-8፤ ሉቃ 6:1-5)

²³ ዩሱሲ ኢሲ ሳምባታ ጋላስ ባንጋ ጋዴ ጊዶራ አዲሺን፣ ኢያ ታማሬቲ ኢያራ ቢሺ ባንጋ ቲያ ሺርኪዲ ሞሶና። ²⁴ ፋሪሳዌቲ ዩሱሳኮ፣ «ሄኮ፣ ኔ ታማሬቲ ሳምባታ ጋላስ ዎጋ ጊዶናባ አይስ አሶና?» ያጊዶሶና።

²⁵ ዩሱሲ ኤንታኮ፣ «ዳዊቱይ ኮሻቲዲ፣ ሚያባ ኮዩዳ ወዴ ባራ ዴዒይሳታራ ኦሲዳይሳ ናባቢኬቲ?» ²⁶ አቢያታሪ ካሂኔ ሃላቃ ጊዲዲ ዴዒያ ወዴ ዳዊቱይ ያሳ ኬሲ ጌሊዲ፣ ካሂኔታ ሃላሊ ማናፕ አቲን ኦኒካ ማናው ዎጋ ጊዶናይሳ ጎዳ ሲንሳን ዎሲዳ ዳቡዋ ሚስ፣ ባራ ዴዒይስታስካ ኢሚስ» ያጊስ። ⁸

²⁷ ቃሲካ ዩሱሲ ኤንታኮ፣ «ሳምባቲ አሳ ናዓ ጎዓስ ሜዴቲሲፕ አቲን አሲ ሳምባታስ ሜዴቲቤና። ²⁸ ሄሳ ጊሾ፣ አሳ ናዓይ፣ ሃሪ አቶሺን ሳምባታስካ ጎዳ» ያጊስ።

ዮሱሴ ኩሼ ጉንዳ አራ ፓሲስ
(ማቶ 12:9-14፤ ሉቃ 6:6-11)

3 ዮሱሴ አይሁዴ ዎሳ ኬሲ ሲሚ ጌሊስ።
ያን ኩሼይ ጉንዲዳ ኢሲ አራይ ዴዔስ።
² ኢሲ ኢሲ አሳይ ዮሱሳ ሞታናው ኮዬዲ፥ ኩሼይ
ጉንዲዳ አራ ሳምባታ ጋላስ ኢ ፓሲኮኔ አጊኮ
ቤዓናው ኮዬዲ ሚንሲዲ ናጎሶና። ³ ዮሱሴ ኩሼይ
ጉንዲዳ አራ፥ «ዴንዳ ኤቃዳ ሃ ሲንሴ ያ»
ያጊስ። ⁴ ሄሳፌ ጉዬ፥ አሳኮ፥ «ሳምባታ ጋላስ
ሎዎባ አሴይሲ ዎጊዬ ኢታባ አሴይሲ ዎጊ? አሳ
ሼምፖ አሾዬ ዎይኮ ዎጆ?» ያጊዲ አይቸስ።

ሼን አሳይ ሲዲ ጊስ። ⁵ ዮሱሴ ሃንቁቲዲ፥
ኤንታ ዩሽ አሲ ያሊዲ፥ ኤንቲ አዲን ሲዎናይሳታ
ጊዲያ ጊሾ ኤንታ ቦላ ዳሮ አዛጊስ። ሄ አዲያኮ፥
«ኔ ኩሼያ ፒዲ አሳ» ያጊስ። አራይ ፒዲ አሲን
ኢያ ኩሼይ ፓጊስ። ⁶ ኤሌሲዲ ፋሪሳዌቲ አይሁዴ
ዎሳ ኬሳፌ ካሬ ኬዬዲ፥ ዮሱሳ ዋቲ ዎዳኔኮ
ማቁታናው ሄሮዲሳ ባጋታራ ኢሲ ሶ ሽቂዶሶና።

አሳይ ዮሱሳኮ ሽቂዶሶና

⁷ ዮሱሴ ባ ታማሬታራ ጋሊላ አባኮ ቢስ።
ጋሊላፔኔ ዩሁዳፔ ዩዳ ዳሮ አሳይ ኢያ ካሊዶሶና።
⁸ ቃሲካ ዩሩሳላሜፔ፥ ኢዱሚያሳፔ፥ ዮሮዳዮሴ
ሻፋ ፒንሳፌ፥ ሂሮሳ ካታማፔኔ ሲዶና ካታማፔ
ዮሱሴ አሲዳባ ሲዲዲ፥ ዳሮ አሳይ ኢያኮ
ዩዶሶና። ⁹ አሳ ዳሮቴሳፌ ዴንዶይሳን ኢያ
ኡንዴሶና ሜላ ኢያ ታማሬቲ ዎጎሎ ኢያው
ጊጊሳና ሜላ ኪቲስ። ¹⁰ ዳሮ አሳ ኢ ፓሲዳ
ጊሾ ሃርጊያ አሳ አባይ ኢያ ቦቻናው ሱጉቶሶና።
¹¹ ቱና አያናይ አይኪዳ አሳቲ ኢያ ቢዲዳ ዎዴ
ኢያ ሲንሳን ኩንዲዲ፥ ባንታ ቃላ ጶቁ አሲዲ፥
«ኔኒ ዶሳ ናሳ ጊዲኪ?» ያጎሶና።

¹² ዮሱሴ ሄ ቱና አያናቲ ባናቴሳ አዴስካ
ቆንጨሶና ሜላ ኤንታ ሚንሲዲ ሃንቁቲስ።

ዮሱሴ ታማኔ ናምዑ ሃዋሬታ ዶሪስ
(ማቶ 10:1-4፤ ሉቃ 6:12-16)

¹³ ዮሱሴ ዴሪያ ቦላ ኬዬዲ፥ ባ ኮዬዳ አሳታ
ባኮ ያጊስ፤ ኤንቲካ ኢያኮ ቢዶሶና። ¹⁴ ኤንቲ ባራ
ዳና ሜላኔ ቃላ ታማርሳና ሜላ ታማኔ ናምዳታ

ዶሪዲ፥ ኤንታ፥ «ሃዋሬታ» ¹⁵ ሺጊዲ ሱንሲስ።
¹⁵ ቱና አያናታካ ኬሳና ሜላ ኤንታው ማታ
ኢሚስ።

¹⁶ ኢ ዶሪዳ ታማኔ ናምዳቲ ሃይሳታ፥ ጴዊሮሳ
ያጊዲ ሱንሲዳ ሲሞና፥ ¹⁷ ቦዓኔርጌስ (ዳዳ ዳኒያ
አሳታ) ያጊዲ ሱንሲዳይሳታ፥ ዛብዲዮሳ ናይታ
ያይቆባኔ ያይቆባ ኢሻ ዮሃኒስ፥ ¹⁸ ኢንዲሪያሳ፥
ፊልጶሳ፥ ባርቶሎሚዮሳ፥ ማቶሳ፥ ቶማሳ፥
ኢልፊዮሳ ናሳ ያይቆባ፥ ታዲዮሳ፥ ባ ቢታስ
ሚሼቲያ ሲሞናኔ፥ ¹⁹ ዮሱሳ አሲ ኢሚዳ
አስቆሮታ ዩሁዳ።

ዮሱሳኔ ቢዴልዜቡላ

(ማቶ 12:22-32፤ ሉቃ 11:14-23፤ 12:10)

²⁰ ሄሳፌ ጉዬ፥ ዮሱሴ ሶ ቢስ። ቃሲ ዳሮ አሳይ
ሽቂን፥ ኢኔ ኢያ ታማሬቲ ሃሪ አቶሺን ካሲ
ማናዉካ ዳንዳዒቡከና። ²¹ አሳይ ኢያ፥ «ጎዮስ»
ጊያ ጊሾ ኢያ ዳቦቲ ሄሳ ሲዲዲ ኢያ ኤካናው
ቢዶሶና።

²² ሂጌ አስታማሬታፔ ኢሶቲ ኢሶቲ
ዩሩሳላሜፔ ዩዲ፥ «ኢያ ቦላ ቢዴልዜቡሊ
ዴዔስ»፥ ኢ፥ «ፃላሄይ ዎልቃን ቱና አያናታ
ኬሴስ» ያጊዲ አዴቲዶሶና። ⁱ

²³ ዮሱሴ አሳ ባኮ ያጊዲ ሌሚሶ አዲስ።
«ፃላሄይ ፃላሄ ዋቲ ኬሳናው ዳንዳዒ?» ²⁴ ኢሲ
ካዎቴሳይ ባ ጊዶን ሻኬቲኮ ሄ ካዎቴሳይ ኤቃናው
ዳንዳዒና። ²⁵ ሄሳዳካ፥ ኢሲ ኬሳ አሳይ ባንታ
ጊዶን ሻኬቲኮ ዳያናፔ አቲን ዳናው ዳንዳዎከና።
²⁶ ሂዛ፥ ፃላሄይ ባራ ካጩቲዲ ሻኬቲኮ ዳዮፔ
አቲን ዳናው ዳንዳዒና።

²⁷ «ሺን ኮይሮቲዲ ዎልቃማ አራ ቃቾና
ዴዒሼ ኢያ ኬሳ ጌሊዲ፥ ኢያ ሚሺያ ቦንቃናው
ዳንዳዒያ አሲ ባዋ። ቃቺ ሲሚዲ ኢያ ኬሳ
ቦንቃናው ዳንዳዒስ።

²⁸ «ታኒ ሂንቱው ቱማ አዳይስ፤ ዶሳይ አሳ
ናይታስ ናጋራ አባኔ ኤንቲ ጫያ ጫሼ አባ
አቶ ጋና። ²⁹ ሺን ጌሻ አያና ቦላ ኢታባ አዴቲያ
አዴስካ ሜሪና ናጋራ ጊዳናፔ አቲን ዶሳይ አባራካ
ኢያ ማሬና» ያጊስ። ^{j30} ዮሱሴ ሄሳ ጊዳይ፥ ኢሲ
ኢሲ አሳቲ፥ «ኢያ ቦላ ቱና አያናይ ዴዔስ»
ያጊዳ ጊሾሳ።

ⁱ3:14 ሃዋሬ፥ ሃዋሬ ጉሳይ ኪቴቲዳይሳ ጉሱ።

^h3:9 ማር 4:1፤ ሉቃ 5:1-3 ⁱ3:22 ማቶ 9:34፤ 10:25 ^j3:29 ሉቃ 12:10

ዮሱስ አዩወኔ ኢያ ኢሻታ

(ማቶ 12:46-50፤ ሉቃ 8:19-21)

³¹ ኢያ አያኔ ኢያ ኢሻቲ ዩዲ ካሬን ኤቂዲ፥ ኢያኮ አሴ ኪቲዲ ኢያ ዊጊዶሶና። ³² ኢያ ማታን ኡቲዳ ዳሮ አሳቲ፥ «ሄኮ፥ ኔ አዩራኔ ኔ ኢሻታራ ካሬን ኤቂዲ ኔና ኮዮሶና» ያጊዶሶና።

³³ ዮሱሲ ዛሪዲ፥ «ታ አያ አኔ? ቃሲ ታ ኢሻቲ አናንቴ?» ያጊስ። ³⁴ ባ ማታን ኡቲዳ አሳ ዩሺ አሲ ዊሲዲ፥ «ሄኮ፥ ታ አያአኔ ታ ኢሻቲ ሃይሳታ። ³⁵ ያሳይ ሽኒያ አሲያ ኡባይ ታ ኢሻ፥ ታ ሚቾኔ ታ አዮ» ያጊስ።

ዘሬሲ ዘሪያ ኡራ ሌሚሶ

(ማቶ 13:1-9፤ ሉቃ 8:4-8)

4 ዮሱሲ ዛሪዲ ጋሊላ አባ ማታን ታማርሲስ። ዳሮ አሳይ ኢያ ዩቸዋን ሽቂን፥ አባን ዴዲያ ዎጎሉዋ ጊዶ ጌሊዲ ኡቲስ፥ አሳ ኡባይ አባ ማታን ዴዴስ። ^{k2} ኢ ኤንታ ዳሮባ ሌሚሶን ታማርሲስ። ታማርሲሽ ሃይሳዳ ያጊስ።

³ «ሲዒቱ! ኢሲ ኡራይ ዘሬሲ ዘራናው ኬዩስ። ⁴ ኢ ዘሪሽን፥ ኢሲ ኢሲ ዘሬሳይ አጌ ጋዋን ዎዲስ፤ ካፎቲ ዩዲ ሚዶሶና። ⁵ ኢሲ ኢሲ ዘሬሳይ ጋርሳን ሻሎይ ዴዲያ ቢታ ቦላ ዎዲስ። ዳሮ ቢቲ ባይና ጊሾ ሄ ዘሬሳይ ኤሌሲዲ ዶሊስ። ⁶ ሽን አዊ ኬዩዳ ዎዴ ሹሊስ። ሎይሲዲ ፃጹ ዩዲቦና ጊሾ ኤሌሲ ሜሊስ። ⁷ ኢሲ ኢሲ ዘሬሳይ አጉንሳ ጊዶን ዎዲስ። ዶሊዳይሳ አጉንሳይ ዲጪዲ ጩሊዳ ጊሾ አይፌ አይፎና አቲስ። ⁸ ኢሲ ኢሲ ዘሬሳይ አራዳ ቢታን ዎዲዲ ዶሊስ። ዲጪዲ ኢሶይ ሃስታማ፥ ኢሶይ ኡሱፑን ታማ ኢሶይ ዌታ አይፊስ» ያጊስ። ⁹ «ሲዒያ ሃይሲ ዴዲያ አኒካ ሲዎ» ያጊስ።

ዮሱሲ ሌሚሶን ኦዲዳ ጋሱዋ

(ማቶ 13:10-17፤ ሉቃ 8:9-10)

¹⁰ ዮሱሲ ኦዲዳይሳ ሲዒዳ ኢሲ ኢሲ አሳቲኔ ታማኔ ናምዑ ታማሬቲ ዮሱሲ ባርካ ዴዲሺን፥ ኢያኮ ሽቂዲ ሄ ሌሚሶዋ ቢርሼሳ አይቺዶሶና። ¹¹ ዮሱሲ ኤንታኮ ሃይሳዳ ያጊስ፥ «ሂንቴው ያሳ ካዎቴሳ ፁራ ኤሮይ ኢሜቲስ። ሽን ሃራታስ ካዎቴሳፌ ካሬን ዴዲዳሳታስ ኡባባይ ሌሚሶን አዴቴስ። ¹² ጋሶይካ፥

«ኤንቲ ዊሎሶና፥ ሺን ዴሞኮና።

ሲዶሶና፥ ሺን አኬኮኮና።

ኤንቲ ዴሚያኮኔ አኬኪያኮ፥

ያሳኮ ሲማና

ኢካ ኤንታ ማራናሺን) »

ያጊስ።¹

ዘሬሳ ሌሚሶዋ ቢርሼሳ

(ማቶ 13:18-23፤ ሉቃ 8:11-15)

¹³ ዮሱሲ ኤንታኮ፥ «ሃ ሌሚሶይ ሂንቴው ጌሌኔ? ያቲን፥ ሌሚሶ ኡባ ሂንቴ ዋቲ አኬካኔ?

¹⁴ ዘሬይሲ ያሳ ቃላ ዘሬስ። ¹⁵ ቃላይ ዘሬቲያ ዎዴ አጌ ጋዋን ዎዲዳይሳቲ ቃላ ሲዒዳይሳታ። ሺን ፃላሄይ ሶሁዋራ ዩዲ፥ ኤንታ ዎዛናን ዘሬቲዳ ቃላ ማጊ ዲጊስ። ¹⁶ ሄሳዳካ፥ ጋርሳን ሻሎይ ዴዲያ ቢታን ዘሬቲዳይሲ ቃላ ሲዒዲ፥ ኤሌሲዲ ኡፋይሳን ኤኬይሳ። ¹⁷ ሺን ኤንታው ሚኖ ፃጹይ ባይና ጊሾ ሃዒሳፌ አቲን ጋምዎኮና። ጉሳ ዎዴፕ ጉዬ ቃላ ጋሶን ዋዩይ ዎይኮ ጎዲ ጋኪያ ዎዴ ኤሌሲዲ ዱሌቶሶና። ¹⁸ አጉንሳ ጊዶን ዘሬቲዳይሲ ቃላ ሲዒዳይሳታ። ¹⁹ ሺን ሃ ሳዓ ዴዑዋስ ሂርንይ፥ ዱሬቴሳ ዶሶይኔ ሃራባ አዋቴይሲ ኢያ ዎዛናን ጌሊዲ ቃላ ጩሊያ ጊሾ አይፌ አይፎና አቲስ። ²⁰ ሺን አራዳ ቢታን ዘሬቲዳይሳቲ ቃላ ሲዒዲ ኤኬይሳታ። ኤንቲ ኢሶይ ሃስታማ፥ ኢሶይ ኡሱፑን ታማ ኢሶይ ዌታ አይፊስ» ያጊስ።

ጌማን ዴዲያ ምጥፔ

(ሉቃ 8:16-18)

²¹ ዮሱሲ ጉጂዲ፥ «ምጥፔ ኤኬዲ፥ ዳቾፌ ዎይኮ አልጋፌ ጋርሳን ዎሲያ አሲ ዴዒ? ዶቃ ቢሳን ዎሴኔዩ?» ^m ²² ሂዛ፥ ቆሴቲዳባይ ኡባይ ቆንጩ ኬያና፤ ጌሚዳባይ ኡባይ ኤሬቶና አቲና። ⁿ²³ ሲዒያ ሃይሲ ዴዲያ አኒካ ሲዎ» ያጊስ።

²⁴ ቃሲ ኤንታኮ፥ «ሂንቴ ሲዒያባ አኬኪዲ ሲዒቱ! ያሳ ቃላ ሂንቴ ሲዒዳይሳ ሜላ ኢ ሂንቴው አኬካ ኢማና። ኡባካ ሂንቴው ዳርሲዲ ኢማና። ²⁵ ኢሲባይ ዴዲያ ኡራስ ጉጂ ኢሜታና፥ ባይናይሳፌ ሃራ አቶሺን፥ ኢያው ዴዲያ ሄ ጉሊያካ ኤኬታና» ያጊስ። ^o

^k4:1 ሉቃ 5:1 ^l4:12 ኢሳ 6:9 ^m4:21 ማቶ 5:15፤ ሉቃ 11:33

ⁿ4:22 ማቶ 10:26፤ ሉቃ 12:2 ^o4:25 ማቶ 13:12፤ 25:29፤ ሉቃ 19:26

ዲጩያ ዜሬሳ ሌሚሶ

26 ዩሱሲ ዛሬዲ፡ «የሳ ካዎቴሳይ ባ ጋዴን ዜሬሲ ዜሬያ አሳ ሚላ። 27 ሄ ኡራይ ቃማ ዲስከስ፤ ዎንታ ዴንዴስ። ኢ ባ ሁዴን ዋኒያኮ ኤርና ዴዒሺን ሄ ዜሬሳይ ዶሴሲኔ ዲጩስ። 28 ቢታይ ካሲ ባርካ ኢሜስ። ኮይሮ ዶሊዲ ዲጩስ፡ ካሊዲ አይፋናው ጋምቡዒስ፡ ወርሴሳን ኩሜሳ አይፌ አይፌስ። 29 ሺን ካሳይ ጋኪያ ዎዴ ኡራይ ሶሁዋራ ባጫራ ጌሊ አጌስ» ያጊስ። ሆ

አይፌ ጉሳ ሚሳ ሌሚሶ

(ማጥ 13:31-34፤ ሉቃ 13:18-19)

30 ዩሱሲ፡ «ኑኒ ዶሳ ካዎቴሳ አይ ዳኔስ ጋኔ? ዎይኮ አይቢራ ሌሚሳኔ? 31 ዶሳ ካዎቴሳይ አይፌ ጉሳ ሚሲ ዳኔስ፡ ሄ ሚሳ አይፊያ ዜሬያ ዎዴ ሳዓን ዴዒያ ሚሳ አይፌ ኡባፌ ጉሺስ። 32 ዜሬን ዶሊዲ አታኪልቴ ኡባፌ ጊታቴስ፤ ዳሮ ዳሺ ዳዩስ። ካፎቲ ኢያ ታሺያ ቦላ ኬዒዲ ኡታና ጋካናው ዳዩስ» ያጊስ።

33 ዩሱሲ ሃይሳ ሚሳ ዳሮ ሌሚሶን አሳይ አኬካናው ዳንዳዔይሳ ሚሳ ቃላ አዲስ። 34 አሳስ ሌሚሶይ ባይና አዴና፡ ሺን ዩሱሲ ባ ታማራታ ፃላላራ ዴዒያ ዎዴ ኤንታው ኡባባ ቢርሺዲ አዲስ።

ዩሱሲ ሆቢያ ሲዒ አሲስ

(ማጥ 8:23-27፤ ሉቃ 8:22-25)

35 ሄ ጋላስ ሳዓይ አማርሲን፡ ዩሱሲ ባ ታማራታኮ፡ «አባፌ ሄፊንሲ ፒኖስ» ያጊስ። 36 ኢያ ታማራቲ ዳሮ አሳ ዩጊ አጊዲ፡ ዩሱሲ ካሴ ጌሊ ኡቲዳ ዎንሉዋን ጌሊዲ ዩሱሳ ባንታራ ኤፊዶሶና። ሃራ ዎንሉቲካ ያን ዴዎሶና። 37 ዎልቃማ ጎቴይ ዴንዲዲ፡ ሆቢይ ዎንሉዋ ሾጩን፡ ኩማና ጋካናው ዎንሉዋ ጊዶ ሃሲ ጌሊስ። 38 ሄ ዎዴ ዩሱሲ ዎንሉዋን ጉዩ ባጋራ ቦርኮቲዲ ዲስከስ። ኢያ ታማራቲ ኢያ ዴንሲዲ፡ «አስታማሪያው፡ ኑኒ ዳያ ዎዴ ኔ ሲዒ ጋዳ ዒላይ?» ያጊዶሶና።

39 ያቲን፡ ኢ ባርኪዲ ጎቲያ፡ «ሲዒ ጋ» ጊዲ፡ አባካ፡ «ዎፑ ጋ» ጊስ። ጎቴይካ ሲዒ ጊን ኡባባይ ዎፑ ጊስ። 40 ዩሱሲ ባ ታማራታኮ፡ «አይስ ሃይሳሳ ባቤቲ? ሂንቴው አማኖይ ዋኒዲ ዳዩዴ?» ያጊስ።

41 ኤንቲ ዳሮ ባቢዲ ባንታ ጊዶን፡ «ሃይሲ ሃሪ አቶሺን፡ ጎቴይኔ አባይ ኪቴቴይሲ አኔ?» ያጊዶሶና።

ቱና አያኒ አይኪዳ ኡራይ ፓዒስ

(ማጥ 8:28-34፤ ሉቃ 8:26-39)

5 ዩሱሲኔ ኢያ ታማራቲ አባ ፒኒዲ፡ ጌርጌሶኔ ጊያ ቢታ ጋኪዶሶና። 2 ዩሱሲ ዎንሉዋፕ ዎዲያ ዎዴ ቱና አያናይ አይኪዳ ኢሲ ኡራይ ዱፎፕ ኬዩዲ ኢያራ ጋሄቲስ። 3 ሄ ኡራይ ዱፋዋን አቂ ፕዒዲ ዴዒስ። ኢያ አኒካ ሳንሳላታን ቃቻናው ዳንዳዒና። 4 ኢ ዳሮ ቶሆ ዱሳኒኔ ሳንሳላታን ቃሺቲዲ ዴዒስ። ሺን ሳንሳላታ ዱሴሬሴስ፡ ዱሳ ሜንሴሬሴስ። ኢያ ቴቃናው ዳንዳዒያ አኒካ ባዋ። 5 ኢ ቃማኔ ጋላስ ሄ ዱፋዋኒኔ ዴሬ ቦላ ዋሴስ፡ ባ ቦላካ ሹቻን ጋሬስ።

6 ዩሱሳ ሃሆን ቢዒዳ ዎዴ ዎዒ ቢዲ ኢያ ሲንሳን ጉልባቲስ። 7 ሄ ኡራይ ባ ቃላ ጅቁ አሲዲ፡ «ኡባፌ ቦላ ዶሳ ናዓው ዩሱሳ፡ ኔናኔ ታና አይቤ ጋሴይ? ታና ዳይሶና ሚላ ታኒ ኔና ዶሳ ሱንሳን ዎሳይስ» ያጊስ። 8 ኢ ሄሳ ጊዳይ ዩሱሲ ኢያ፡ «ላ ሃ ቱና አያናው፡ ሃ አዲያፌ ኬያ» ያጊዳ ጊሾሳ።

9 ዩሱሲ ኢያኮ፡ «ኔ ሱንሳይ አኔ?» ያጊዲ አይቺስ።

ኢ፡ «ኑኒ ዳሮ ጊዲያ ጊሾ ታ ሱንሳይ ሌጊኖና» ያጊስ። 10 ቱና አያናቲ ባንታና ሄ ቢታፌ ኬሲ ዩዶና ሚላ ዩሱሳ ሚንሲዲ ዎሲዶሶና።

11 ሄ ዴሪያ ቦላ ዳሮ ጉዱንሶ ወዴይ ሃሙቴስ። 12 ቱና አያናቲ ዩሱሳኮ፡ «ኑና ሂኒ ጉዱንሶ ወዲያኮ ዩዳርኪ፡ ኤንታን ቢዲ ጌሎስ» ያጊዲ ዎሲዶሶና። 13 ዩሱሲ ኤንታኮ፡ «ቢቴ» ያጊስ። ያቲን ቱና አያናቲ አዲያፌ ኬዩዲ ጉዱንሶታን ጌሊዶሶና። ናምቡ ሙኩሉ ጊዲያ ጉዱንሶ ወዴይ አፎ ዶናራ ዲርጊዲ ቢዲ አባን ጌሊዲ ሚቴቲዶሶና።

14 ጉዱንሶ ወዲያ ሄሜይሳቲ ባቃቲ ቢዲ ሃኒዳባ ካታማኒኔ ጋግሪያን አዲዶሶና። ያቲን አሳይ ሃኒዳባ ቢዓናው ኬዩዶሶና። 15 አሳይ ዩሱሳኮ ያ ዎዴ ቱና አያናን አይኬቲዳ ኡራ ቢዒዶሶና። ኢ ባ ዎዛናኮ ሲሚዲ፡ ማፖ ማዒዲ፡ ያን ኡቲዳይሳ ቢዒዳ ዎዴ ኡባይ ያዩዶሶና። 16 ሄሳ ቢዒዳ አሳቲ ቱና አያናቲ አይኪዳ ኡራ ቦላኔ ጉዱንሶታ ቦላ ሃኒዳባ ኡባ

አሳስ አዲዶሶና።¹⁷ ሄሳ ጊሾ፣ አሳይ ባንታ ቢታፌ
ዮሱስ ባና ሜላ ያሰረደሰና።

¹⁸ ዮሱስ ያጎሉዋን ጌሊያ ወደ ካሴ ቱና
አያናይ አይኪዲ ዩዲዳ አራይ፥ ዮሱሳ ካላናው
ኢያ ያሰረደ።¹⁹ ሺን ዮሱስ ኢዲዲ ኢያኮ፥ «ኔ
ሶ ሲማዳ፥ ጎዳይ ኔው አይ ሜላ ጌታባ አሲዳኮኔ
ኔው አይ ሜላ ኬሂዳኮ ኔ ሶ አሳስ አዳ» ያጊስ።
²⁰ አራይ ቢዲ ታሙ ካታማ ጊያሶን ዩዲዲ፥
ዮሱስ ባው አይ ሜላ ጌታባ አሲዳኮ አዲስ፥ ኢ
አዲዳይሳ ሲዲዳ አሳ አባይ ማላሌቲዶሶና።

ሃይቂዳ ናዲዉኔ ዮሱሳ ማዑዋ ቦቺዳ ማጫሲው
(ማቶ 9:18-26፤ ሉቃ 8:40-56)

²¹ ዮሱስ ሲሚዲ፥ ያጎሉዋን ጌሊዲ፥ አባ
ፒኒዳፔ ጉዬ ዳሮ አሳይ አባ ጋዋን ኢያ ዩሹዋን
ሸቂዶሶና።²² ኢያሮሳ ጊያ አይሁዴ ወሳ ኬሳ
ሃላቃታፔ ኢሶይ፥ ዮሱሳ ቢዲዳ ወዴ ኢያኮ ዩዲ
ኢያ ቶሁዋ ቦላ²³ ኩንዲዲ፥ «ታ ናዲያ ሃርጋዳ
ሃይቃና ሃናውሱ። ኢያ ፓዋዳ ዴዓና ሜላ ያዳ ኔ
ኩሺያ ኢ ቦላ ወሳርኪ» ያጊዲ ዮሱሳ ሚንሲዲ
ያሰረደ።

²⁴ ዮሱስ ኢያሮሳራ ቢስ፥ ኢ ቢሺን ዳሮ አሳይ
ኢያ ካሊዲ ኡንዴሲዶሶና።

²⁵ ታማኔ ናምዑ ላይሲ ኢ ቦላፌ ሱሲ ጎጊያ
ኢሲ ማጫሲያ ዴዓውሱ።²⁶ ዳሮ አኪሜቲ ኢዮ
አኪሚዶሶና፥ ሺን ኢያ ፓዋ ካዴታሱ። ኢያ ባ
ሚሺያ አባ ዉርሲንካ ኢው ሃ ኢቲስፔ አቲን
አይኮካ ማዲቤና።²⁷ ሄ ማጫሲያ ዮሱሳባ ሲዳዳ፥
አሳ ካንሳዳ ዮሱሳ ጉዬራ ያዳ ኢያ ማዑዋ ቦቻሱ።
²⁸ ኢያ፥ «ታኒ ሃሪ አቶሺን ኢያ ማዑዋ ቦቺያኮ
ፓዋና» ጋዳ ቆፓሱ።

²⁹ ኢፔ ጎጊያ ሱሳይ ሶሁዋራ ኤቂ አጊስ። ኢያ
ባ ዋያፔ ፓዲዳይሳ ባ አሳቱሳን ኤራሱ።³⁰ ዮሱስ
ባፔ ወልቂ ኬዩዳይሳ ባ ሁዲን ኤራዲ፥ ኤሌሲዲ
ዳሮ አሳ ጊያን ጉዬ ሲሚዲ፥ «ታ ማዑዋ ቦቺዳይ
አኔ?» ያጊስ።

³¹ ኢያ ታማሬቲ፥ «አሳይ ኔና ሱጊይሳ ቢዳሺ፥
(ዎይጋዳ ታና አኔ ቦቺዳይ ያጋይ?) » ያጊዶሶና።

³² ዮሱስ ሄሳ አኒ አሲዳኮ ቢዳናው ዩሺ አሲ
ዪሊስ።³³ ሺን ማጫሲያ ባው ሃኒዳባ ኤራዳ፥
ያሻን ኮኮራሺ ያዳ ዮሱሳ ሲንሳን ጉፋናሱ፤ ቃሲ
ሃኒዳባ አባ ቱማ ኢያው አዳሱ።³⁴ ያኒን፥ ዮሱስ
ኢኮ፥ «ታ ናቱ፥ ኔና ኔ አማኖይ ፓሊስ፥ ሳሮን
ባ፥ ኔ ዋያፔካ ፓዋ» ያጊስ።

³⁵ ዮሱስ ቡሮ ሄሳ አዲሺን፥ አይሁዴ ወሳ
ኬሳ ሃላቃ ሶፔ ኪቴቲዳ አሳቲ ዩዲ፥ «ኔ
ናዲያ ሃይቃሱ፥ አስታማሪያ አይስ ዳቡሪሳይ?»
ያጊዶሶና።

³⁶ ሺን ዮሱስ ኤንቲ ጌይሳ ሲዲዲ፥ አይሁዴ
ወሳ ኬሳ ሃላቃኮ፥ «አማኖ ዓላላ አማናፔ አቲን
ባበፋ» ያጊስ።³⁷ ዮሱስ ጴዊሮሳፔ፥ ያይቆባፔኔ
ያይቆባ ኢሻ ዮሃኒሳፔ ሃሪ አኒካ ባና ካሎና ሜላ
ዲጊስ።³⁸ ኤንቲ አይሁዴ ወሳ ኬሳ ሃላቃ ሶ
ጋኪያ ወዴ ዮሱስ አሳይ ካሃ ዳዩዲ ዩኬይሳኔ
ዜሌሌይሳ ቢዲስ።³⁹ ጌሊዲ አሳኮ፥ «አይስ ካሃ
ዳዩዲ ዩኬቲ? ናዲያ ዲስካሱፔ አቲን ሃይቃቡኩ»
ያጊስ።

⁴⁰ አሳይ ኢያ ቦላ ሚጨስ፥ ሺን አሳ አባ ካሬ
ኬሲዲ፥ ናዲ አዋ፥ አዩዉኔ ሄሹ ታማሬታ ባራ
ኤኪዲ ናዲያ ዴዲያሱዋ ጌሊስ።⁴¹ ዮሱስ ናዲ
ኩሺያ አይኪዲ፥ «ዓሊታ፥ ቁሚ» (ጉሳ ናቱ፥
ኔና ጋይስ ዴንዳ) ያጊስ።

⁴² ናዲያ ሶሁዋራ ዴንዳ ኤቃዳ ሃሙታሱ።
ኢያ ታማኔ ናምዑ ላይሳ ናዳ፥ ሄሳን አሳይ ዳሮ
ማላሌቲዶሶና።⁴³ ዮሱስ ሄሳ ኤንቲ አዴስካ አዶና
ሜላ ኤንታ ሚንሲ ኪቲስ፥ ኤንቲ ኢው ሚያባ
ኢማና ሜላ አዲስ።

ዮሱስ ናዜሬቴን ኢዪቲስ
(ማቶ 13:53-58፤ ሉቃ 4:16-30)

6 ዮሱስ ያፔ ኬዩዲ፥ ባ ታማሬታ ካሌሲዲ፥
ባ ካታማ ናዜሬቴ ቢስ።² ሳምባታ ጋላስ
አይሁዴ ወሳ ኬሳን ታማርሶ አይኪስ። ኢ
ታማርሶይሳ ሲዲዳ ዳሮ አሳይ ማላሌቲዲ፥
«ሃይሲ ሃ አባ አዉፔ ዴሚዴ? ሃ ጨንጫቴሳ ኢ
አዉፔ ኤኪዴ? ሃ ማላታታ አሲያ ማታ ኢ አዉፔ
ዴሚዴ? ³ ሃይሲ አናጊያ ጊዴኔ? ማይራሚ ናዳ፥
ያይቆባ፥ ዮሳ፥ ዩሁዳኔ ሲሞና ኢሻ ጊዴኔዩ?
ኢያ ሚቼቲ ኑራ ሃይሳን ዴዎኮናዩ?» ያጊዲ፥ ኢ
ጊያባ ኤኮና ኢጊዶሶና።

⁴ ዮሱስ ሄ አሳኮ፥ «ናቤይ ባ ቢታን፥ ባ
ዳቦታኒኔ ባ ሶ አሳን ቦንቹቴናፌ አቲን ሃራታ
ማታን ቦንቹቴስ» ያጊስ።^{q5} ኢ ሄ ቤሳን ባ ኩሺያ
ጉሳ አሳ ቦላ ወሳዲ ፓሊዳይሳፌ አቲን ሃራ
ማላታታ አሳናው ዳንዳዲቤና።⁶ አሳይ አማኒቦና
ጊሾ ዳሮ ማላሌቲስ።

ዮሴፊ ስሙን ስምዖን ማሪያስ ከቲስ

(ማጥ 10:5-15፤ ሉቃ 9:1-6)

ሄሳፌ ጉዮ፥ ዮሴፊ ሄሳፊን ደሲያ ጉታታን አሳ ታማርሴስ።⁷ ዮሴፊ ስሙን ስምዖን ማሪያስ ከቲስ። ኤንታው ባኮ ዌጊዲ፥ ናምዓ ናምዓ ጋሲዲ ከቲስ። ኤንታው ቱና አያናታ ከሲያ ዎልቃ ኢሚስ።⁸ ኤንታ፥ «አኔ ምምፌ አቲን ካሲ፥ ካርጊታ፥ ሂንቱ ከሴን ሚሼ አይቢባካ አይኮፊቱ።¹⁹ ሂንቱ ቶሁዋን ጫማ አሲቱ፥ ሺን ናምዑ አፊሳ አይኮፊቱ» ያጊስ።¹⁰ ቃሲካ፥ «ሂንቱና አሲ ሞኪዳ ሶ አወንካ ጊዲን ሄ ቤሳ ዩዲዲ ባና ጋካናው ሄ ከሳን ጋምዒቱ።¹¹ ሂንቱና አሲ ሞኮናሱዋ ዎይኮ ሂንቱ አዲያባ ሲዎናሱዋ አወን ጊዲኮካ፥ ሄ ቢታን ደሲያ አሳስ ሄሲ ናጊሶ ማርካ ጊዳና ሜላ ሄ ቤሳፌ ከዩሼ፥ ሂንቱ ቶሁዋፍ ባና ፒቲቱ» ያጊስ።⁵

¹² ታማኔ ናምዑ ታማሬቲ ቢዲ፥ አሳይ ባንታ ናጋሬፍ ሲማናዳ ቃላ አዲዶሶና።¹³ ኤንቲ አሳፍ ዳሮ ቱና አያናታ ከሲዶሶና። ዳሮ ሃርጋንቸታ ዛይቱ ቲዩዲ ፓሲዶሶና።^t

ግማቂያ ዮሃንሳ ሃይቁዋ

(ማጥ 14:1-12፤ ሉቃ 9:7-9)

¹⁴ ዮሴፊ ሱንሳይ ኡባ ቤሳን ከዩዳ ጊሾ ካዎይ ሄሮዲሲ ኢያባ ሲዲስ። ኢሲ ኢሲ አሳይ፥ «ግማቂያ ዮሃንሲ ሃይቁፍ ዴንዲስ፥ ሄሳ ጊሾ ሃ ማላታታ አሴይ ኢያ» ያጊዶሶና።^u

¹⁵ ባጋቲ፥ «ሃይሲ ኤሊያሳ ጊዴኔ?» ያጊዶሶና።

ሃሬቲ ቃሲ፥ «ሃይሲ ቤኒ ዎዴ ናቤታፕ ኢሱዋ ጊዶና አጊና» ያጊዶሶና።

¹⁶ ሺን ሄሮዲሲ ሄሳ ሲዲዳ ዎዴ «ሃይሲ ታኒ ቆዲያ ቃንዒሲዳ ግማቂያ ዮሃንሳ ጊዴኔ? ኢ ሃይቁፍ ዴንዲስ» ያጊስ።

¹⁷ ሄሮዲሲ ባ ኢሻ ፊልጶሳ ማቺው ሄሮዲያዳ ኤኪዳ ጊሾ ኢ ጋሶን ዮሃንሳ አይሲዲ ቃሺሲስ።

¹⁸ ዮሃንሲ ሄሮዲሳ፥ «ኔኒ ኔ ኢሻ ማቺው ኤካናው ቤሴና» ያጊስ።^v

¹⁹ ሄሮዲያዳ ዮሃንሳ ባ ኡሎን ሞርካዳ ኢያ ዎዲሳናው ኮያሱ፥ ሺን ዳንዳዓቡኩ።²⁰ ዮሃንሲ ዒሎኔ ጌሻ አሲ ጊዲዳይሳ ሄሮዲሲ ኤሪዳ ጊሾ ኢያው ባቢዲ ሎይሲ ናጊሴስ። ሄሮዲሲ ዮሃንሲ

ጊያባ ሲገናው ዶሲኮካ ኢ ጊያባ ሲዲያ ዎዴ ዳሮ ዳጋሜስ።

²¹ ሄሮዲሲ ባ ዩሌቲዳ ጋላሳ ቦንቻናው ዴሪያ ሃሬይሳታስ፥ ሻላቃታሲኔ ጋሊላን ደሲያ ጊታ አሳስ ኢማቶ ጊጊሲስ። ሄሲ ሄሮዲያዳስ ኢንጄ ጋላስ ጊዲስ።²² ሄሮዲያዳ ናዲያ ኢማሳይ ሞኬቲያ ቤሳ ጌላ ዱራዳ፥ ሄሮዲሳኔ ኢያ ኢማሳታ ኡፋይሳሱ። ካዎይ ናዲው፥ «ኔ ኮያባ አይባ ጊዲኮካ ታና አይቻ፥ ታኒ ኔው ኢማና» ያጊስ።

²³ ቃሲ ኢው ጫቂዲ፥ «ኔኒ አይቺያባ አይባ ጊዲኮካ፥ ታኒ ኔው ኢማና። ሃሪ አቶሺን፥ ታ ካዎቱላ ባጋ ጊዲኮካ ታኒ ኔው ኢማና» ያጊስ።

²⁴ ናዲያ ካሬ ከዩዳ ባ አዩኮ፥ «አይ ኢማ ጎ?» ጋዳ አይቻሱ።

ኢ አያ፥ «ግማቂያ ዮሃንሳ ሁዲያ ኢማ ጋ» ያጋሱ።

²⁵ ናዲያ ኤላሳዳ ካወዋኮ ባዳ፥ «ግማቂያ ዮሃንሳ ሁዲያ ሳኔን ዎሳዳ ሃዲ ታው ኢማና ሜላ ኮያይስ» ያጋሱ።

²⁶ ያኒን ካዎይ ዳሮ ቂሮቲስ፥ ሺን ባ ኢማሳታ ጊሾ ኢው ጫቂዳ ባ ጫቂዋ ሜንሳናው ኮዩቤና።

²⁷ ሄሳ ጊሾ፥ ኤሌሲዲ ናጊይሳ ዮሃንሳ ሁዲያ ኤሃና ሜላ ከቲስ፥ ናጊይሲ ቃሾ ከሲ ቢዲ ዮሃንሳ ቆዲያ ቃንዒስ።²⁸ ሄ ቃንዒቲዳ ሁዲያ ሳኔን ዎሲ ኤሂዲ ናዴስ ኢሚስ። ናዲያ ቃሲ ባ አዩስ ኢማሱ።

²⁹ ዮሃንሳ ታማሬቲ ሄሳ ሲዲዳ ዎዴ ቢዲ ኢያ አሃ ኤኪ ኤፊዲ ሞጊዶሶና።

ዮሴፊ ኢቻሹ ሙኩሉ አሳ ሙዚስ

(ማጥ 14:13-21፤ ሉቃ

9:10-17፤ ዮሃ 6:1-14)

³⁰ ታማኔ ናምዑ ሃማሬቲ ሲሚ ዩዲ ኤንቲ አሲዳባኔ ታማርሲዳባ ኡባ ዮሴፊስ አዲዶሶና።

³¹ ኤንታኮ ያ አሳይኔ ቢያ አሳይ ዳሪዳ ጊሾ ዮሴፊራኔ ኢያ ታማሬታራ፥ ሃሪ አቶሺን ካሲ ማናዉካ ኤንታ ጋሶና ኢዒስ። ያኒን፥ ዮሴፊ ኤንታኮ፥ «ጉርካ ጉሲ ሽምጋ ኤካናው አሲ ባይና ቤሲ ዩዲቱ» ያጊስ።³² ሄሳ ጊሾ፥ ኤንቲ ባንታርካ ዎጎሎን ጌሲዲ አሲ ባይና ቤሲ ቢዶሶና።

³³ ኤንቲ ቢሺን ዳሮ አሳይ ኤንታ ቤዲዲ ኤሪዶሶና። ያቲን፥ ካታማ ኡባሬ አሳይ ቶሆራ ዎዒ ቢዲ ኤንቲ ቢያሱዋ ኤንታፌ ሲንሴ ጋኪዶሶና።³⁴ ዮሴፊ ዎጎሎዋፍ ዎዲዲ ዳሮ አሳ

^f6:8 ሉቃ 10:4-11 ^g6:11 ሃ.አ 13:51 ^t6:13 ያይ 5:14

^u6:14 ማጥ 16:14፤ ማር 8:28፤ ሉቃ 9:19 ^v6:18 ሉቃ 3:19-20

ቤሩስ። አሳይ ሄሚያ አሲ ባይና ዶርሳ ሜላ ጊዲዳይሳ ቤሩዲ ኤንታው ቃዴቲዲ ኤንታ ዳሮባ ታማርሲስ።^w

³⁵ ሳዓይ አማርሲያ ዎዴ ዮሱሳ ታማሬቲ ኢያኮ ዩዲ፥ «ሃይሲ ሰሳይ አሲ ባይና ቤሲ፤ ሃሩ ሳዓይካ ቃሚስ።³⁶ አሳይ ጉታታኔ ካታማታ ቤዲ ባንታው ሚያባ ሻማና ሜላ አሳ ዮዳ» ያጊዶሶና።

³⁷ ሺን ዮሱሲ ዛሬዲ ኤንታኮ፥ «አሳስ ሚያባ ሂንቴ ኢሚቴ» ያጊስ።

ኤንቲ፥ «ኑኒ ቤዲ ናምዑ ዪቱ ዲናሬን ኡይሱ ሻሚዲ አሳ ሙዛና ሜላ ኮያይ?» ያጊዲ አይቺዶሶና።

³⁸ ዮሱሲ ኤንታኮ፥ «ሂንቴው አፑን ኡይሲ ዴዒ? አኔ ቤዲ ቤሩቴ» ያጊስ።

ኤንቲ ቤሩዲ፥ «ኢቻሹ ኡይሱኔ ናምዑ ሞሎ» ያጊዶሶና።

³⁹ ዮሱሲ ባ ታማሬታ አሳ ኡባ ጩጋን ጩጋን ሻኪዲ ማታን ኡቲሳና ሜላ ኪቲስ።⁴⁰ አሳይ ባጋይ ዪታ፥ ባጋይ ኢሻታማ ጊዲዲ ጩጋን ጩጋን ሻኪቲዲ ኡቲዶሶና።⁴¹ ዮሱሲ ኢቻሹ ኡይሳኔ ናምዑ ሞሎታ ኤኪዲ፥ ፑዴ ሳሎ ዪሊዲ ያሳ ጋላቲስ። ኡይሳ ሜንሲዲ አሳስ ጊሻና ሜላ ባ ታማሬታስ ኢሚስ። ቃሲ ናምዑ ሞሎታ ኤንታ ኡባስ ሻኪስ።⁴² አሳ ኡባይ ሚዲ ካሲዶሶና።⁴³ ኦቲዳ ኡይሳ ቲፊያኔ ሞሎታ ቲፊያ፥ ኢያ ታማሬቲ ታማኔ ናምዑ ጋይታ ኩሜሲ ዴንሲዶሶና።⁴⁴ ኡይሳ ሚዳ አዴ አሳ ታይቦይ ኢቻሹ ሙኩሉ።

ዮሱሲ አባ ቦላሬ ሃሙቲስ

(ማቶ 14:22-33፤ ዮሃ 6:15-21)

⁴⁵ ኤሌሲዲ ዮሱሲ ባ ታማሬቲ ዎንሉዋን ጌሲዲ፥ አባፌ ሄፊንሳን ዴዒያ ቤቱሳይዳ ባፔ ሲንሳቲዲ ባና ሜላ ኪቲስ። ሺን ባው አሳ ሞይዛናው ጉዬ አቲስ።⁴⁶ አሳ ሞይዚዳፔ ጉዬ ያሳ ዎሳናው ዴሬያ ቦላ ኬዶስ።

⁴⁷ ሳዓይ ቃሚያ ዎዴ ዎንሉይ አባ ጊዶን ዴዒስ፥ ሺን ዮሱሲ አባፌ ጋዋን ባርካ ዴዒስ።⁴⁸ ጫርኮይ ኢያ ታማሬታኮ ጫርኪያ ጊሾ አባ ፒዶይ ዋይሴይሳ ዮሱሲ ቤሩስ። ዎንቲማሴ ሳዓይ ጌያና ሃኒያ ዎዴ ኢ አባ ቦላ ሃሙቲሼ ኤንታኮ ዩዲ፥ ኤንታ ዩጊዲ አዳናው ኮዩስ።⁴⁹ ሺን ኢ አባ ቦላ ሃሙቲሼን፥ ኤንቲ ቤሩዲ፥ ኤንታው

ሞይቲሌ ዳኒን ዋሲዶሶና።⁵⁰ ኤንቲ ኡባይ ኢያ ቤሩዲ፥ ያሻን ኮኮሪዶሶና።

ሺን ዮሱሲ ኤሌሲዲ ኤንታኮ፥ «ታና፥ አይኮይ ባዋ፤ ያዮፊቴ» ያጊስ።⁵¹ ዮሱሲ ዎንሉዋን ጌሊዲ ኤንታራ ኢሲፌ ኡቲን ጫርኮይ ዎፑ ጊስ፥ ኤንቲ ዳሮ ማላሌቲዶሶና።⁵² ኤንታ ዎዛናይ ዜፊሉሚዳ ጊሾ ኤንቲ ኡይሳባ አኪኪቦኮና።

ዮሱሲ ጌንሳሬዪን ሃርጋንቾታ ፓሲስ

(ማቶ 14:34-36)

⁵³ ኤንቲ አባ ፒኒዲ፥ ጌንሳሬዪ ቤታ ጋኪዲ፥ ዎንሉዋ ጋዓ ሺሺዲ ቃቺዶሶና።⁵⁴ ኤንቲ ዎንሉዋፔ ዎዲያ ዎዴ አሳይ ኤሌሲዲ ዮሱሳ ኤሪዶሶና።⁵⁵ ኤንቲ ሄሬን ዴዒያ ቤታ ኡባን ዎዪሬቲዲ ሃርጋንቾታ ሃላን ቶኪዲ፥ «ዮሱሲ ዴዒስ» ጌን ሲዲዳ ቤሳ ኤሂዶሶና።⁵⁶ አሳይ ኢ ቤዳ ሶ ኡባን፥ ጋዓሪያን ጊዲን፥ ካታማን፥ ዴዒያ ሃርጋንቾታ ዳባባ ኤፎሶና፥ ሃርጋንቾቲ ኢያ አፊላ ማጫሬ ጊዲኮካ ቦቻና ሜላ አሳይ ኢያ ዎሲዶሶና። ቦቺዳ ኡባይ ፓዪስ።

ቤኒ አዋታ ዎጋ

(ማቶ 15:1-9)

7 ዮሩሳላሜፔ ዩዳ ጉሳ ፋሪሳዌቲኔ ሂጌ አስታማሬቲ ዮሱሳ ማታን ሸቲዶሶና።² ዮሱሳ ታማሬታፔ ኢሶቲ ኢሶቲ ጌዮና ኩሺያን፥ ሄሲካ ኩሼ ሜጩቶና ካሲ ሜይሳታ ቤሩዶሶና።

³ ፋሪሳዌቲኔ አይሁዴ አሳ ኡባይ ባንታ አዋታ ዎጋሶ ባንታ ኩሺያ ሜጩቶና ሞኮና።⁴ ሄሳዳካ፥ ኤንቲ ጊያፔ ሻሜቲዳባ ሜጮና ዴዒሼ ሞኮና። ቃሲ ኤንቲ ባንታ አዋታፔ ኤኪዳ ሃራ ዳሮ ዎጊ ዴዒስ፥ ሄሲካ ሲኒያ፥ ኬሪያ፥ ቢራታ ሚሼታኔ አርሳ ሚጪያ ዎጋ ናጌይሳ።

⁵ ፋሪሳዌቲኔ ሂጌ አስታማሬቲ ዮሱሳ፥ «ኔ ታማሬቲ አይስ አዋታ ዎጋ ሜንሲዲ ባንታ ኩሺያ ሜጩቶና ካሲ ሞና?» ያጊዲ አይቺዶሶና።

⁶ ዮሱሲ ኤንታኮ፥ «ኢሳያሲ ሂንቴና ጩቦታ፥ (ሃይሲ አሳይ ታና ባ ኢንፃርሳ ፃላላን ቦንቼስ፥ ሺን ኤንታ ዎዛናይ ታፔ ሃሆን ዴዒስ።^x

⁷ አሲ ሜዲዳ ዎጋ ያሳ ሂጌ ዳኒሲዲ ታማርሲያ ጊሾ

ኤንቲ ታና ሜላ ጎይኖሶና) »

ጊዲ ፃፊዳይሲ ቱማ።

^w6:34 ታይ 27:17፤ 1ካዎ 22:17፤ 2ታሪ 18:16፤ ሂዝ 34:5፤ ማቶ 9:36

^x7:6 ኢሳ 29:13

8 «ሂንቴ ያሳ ከታ አጊዲ አሳ ዎጋ ሚንሲዲ ናጌታ» ያጊስ።

9 ቃሲካ ዮሱሲ፥ «ሂንቴ ሂንቴ ዎጋ ናጊዲ ያሳ ከታ ዩጊ አጋናው ሎዎ አጌ ዴሚዴታ።

10 ሙሴይ፥ (ኔ አዋኔ ኔ አዩው ቦንቻ)፥ ቃሲ (ባ አዋኔ ባ አዩው ጫዩይሲ ሃይቃናው ቤሴስ)

ያጊስ።¹¹ ሺን ኢሲ አሲ ባ አዋ ዎይኮ ባ አዩው ማዳናይሳ አጊዲ፥ (ሄሲ ያሳ ያርሾ) ጊኮ፥¹² ኢ ባ አዋ ዎይኮ ባ አዩው ማዶና ሜላ አሴታ።

13 ሄሳዳካ፥ ሂንቴ ሃራታ ታማርሲዳ ሂንቴ ዎጋን ያሳ ቃላ ካዲዴታ። ሄሳ ሜላ ሃራ ዳርባ አሴታ» ያጊስ።

አሴ ቱኒሲያባታ

(ማቶ 15:10-20)

14 ዮሱሲ ዳሮ አሳ ቃሲካ ባኮ ዌጊዲ፥ «ኡባይ ታኒ አዴይሳ ሲዒቱኔ አኬኪቱ።¹⁵ አሳ ዎዛናፔ ኬያባይ አሴ ቱኒሲያባይ አይቢካ ባዋ።¹⁶ ሲዒያ ሃይሲ ዴዒያ አኒካ ሲዎ» ያጊስ።

17 ዮሱሲ ዳሮ አሳ ዩጊ አጊዲ ሶ ጌሊን ኢያ ታማራቲ ሄ ሌሚቡዋባ ኢያ አይቺዶሶና።

18 ኢ ኤንታኮ፥ «ሂንቴዉካ ቃሲ ጌሊቤኔ? ካሬፔ አሳ ዎዛናን ጌሊያባይ አይቢካ አሴ ቱኒሳናው ዳንዳናይሳ አኬኪቱ? ¹⁹ አይስ ጊኮ፥ ካሲ አሳ ኡሎ ጊዶ ጌሊዲ ካንሲዲ አዴሲፔ አቲን አሳ ዎዛና ጊዶ ጌሌና» ያጊስ። ሄሳን ዮሱሲ ካሲ ኡባይ ጌሺ ጊዴይሳ ኤሪሲስ።

20 ካሊዲካ፥ ዮሱሲ፥ «አሳ ቱኒሲያባይ አሳ ዎዛና ጊዶፌ ኬያባ።²¹ አሳ ዎዛና ጊዶፌ ኬያባይ ኢታ ቆፋ፥ ሳይማቴሲ፥ ካይሶ፥ አሴ ዎዶ፥ ሳሜ፥

22 ኢታ አሞ፥ ኢታቴሲ፥ ጌኔ፥ ቃይዌ፥ ጨሞ፥ ቃናቴ፥ ጫሼ፥ አቶሮኔ ቦዛቴሲ።²³ ሃ ኢታባይ ኡባይካ አሳ ዎዛና ጊዶፌ ኬዩዲ አሴ ቱኒሴስ» ያጊስ።

ኢሲ ማጫሴ አማኑዋ

(ማቶ 15:21-28)

24 ዮሱሲ ያፔ ኬዩዲ፥ ዊሮሳ ካታማ ማታን ዴዒያ ቢታ ቢስ። ኢ ኢሲ ኬሲ ጌሊዲ ያን ዴዒይሳ አኒካ ኡራና ሜላ ኮዩቤና። ሺን ቆሴቲዲ ጋምዓናው ዳንዳዒቤና።²⁵ ሺን ኢ ጉሳ ናዒው ቱና አያናይ አይኪዳ ኢሲ ማጫሲያ ዮሱሳባ

ሲዓዳ ኤሌሳ ኢያኮ ያዳ ኢያ ቶሁዋ ቦላ ኩንዳሱ።

26 ኢያ አይሁዴ ማጫሲ ጊዱኩ፤ ኢያ ዮሌቲዳይ ሲሮፊንቄ ጊያ ቢታና። ኢያ፥ ባ ናጌፔ ቱና አያና ኬሳና ሜላ ዮሱሳ ዎሳሱ።

27 ሺን ዮሱሲ ዛራዲ፥ «ናይቲ ኮይሮቲዲ ካሳ ካሎ፤ ናይታ ካሳ ኤኪዲ ካናታስ ዩጌይሲ ሎዎ ጊዴና» ያጊስ።

28 ማጫሲያ ዛራዳ፥ «ታ ጎዳው ሄሲ ቱማ፥ ሺን ጋይታ ማታን ዴዒያ ካናቲ ናይታፔ ዎዲያ ቲፊያ ሞሶና» ያጋሱ።

29 ዮሱሲ ቃሲ ኢኮ፥ «ሃ ኔ ቃላ ጊሾ ኔ ሶ ባ፤ ቱና አያናይ ኔ ናጌፔ ኬይስ» ያጊስ።

30 ማጫሲያ ባ ሶ ቢያ ዎዴ ቱና አያናይ ኢፔ ኬዩን ሂፃን ዚንዒዳሮ ዴማሱ።

ዮሱሲ ቱሌኔ ሙሜ ኡራ ፓሲስ

31 ዮሱሲ ዊሮሳ ካታማፔ ኬዩዲ፥ ሲዶናራኔ ታሙ ካታማታ ጊያ ቢታራ ካንሲዲ ጋሊላ አባኮ ቢስ።³² አሳይ ቱሌኔ ዋዩዲ አዴቲያ አሲ ዮሱሳኮ ኤሂዲ፥ ባ ኩሺያ ኢያ ቦላ ዎሳና ሜላ ኢያ ዎሲዶሶና።³³ ዮሱሲ ባርካ ሄ ኡራ ዳሮ አሳፔ ጋፃ ኬሲዲ፥ ባ ቢራዲያ ኢያ ሃይሳን ዩዲስ። ቃሲ ጩቺ ጩቲዲ ኢያ ኢንፃርሳ ቦቺስ።³⁴ ሳሎ ፑዴ ዌሊዲ፥ ቶኪ ሺምፒዲ፥ «ኤፍታህ» ጊስ። ቢርሼሳይካ «ዶዩታ» ጉሱ።

35 ኡራ ሃይሳይ ኤሌሲዲ ዶዩቲስ፥ ቃሼቲዳ ኢንፃርሳይካ ቢርሼቲስ፥ ኡራይ ጌሺዲ አዴቲስ።

36 ዮሱሲ አሳኮ፥ «ሃይሳ አዴስካ አዶፒቱ» ያጊስ። ሺን ኢ ዳሮ ሚንሲዲ አዶፒቱ ጊን፥ አሳይ አዳ ያ ዳርሲስ።³⁷ ሄሳ ሲዒዳ አሳ ኡባይ ዳሮ ማላሌቲዲ፥ «ኡባባ ኢ ሎይሲ አሴስ። ሃሪ አቶሺን፥ ቱሊያ ሲሴስ፥ ሙሚያ አዲሴስ» ያጊዶሶና።

ዮሱሲ አይዱ ሙኩሎ አሳ ሙዚስ

(ማቶ 15:32-39)

8 ጉሳ ዎዴፔ ጉዩ፥ ዳሮ አሳይ ዮሱሳኮ ሸቂዶሶና። አሳስ ሚያባይ ዳዩን ዮሱሲ ባ ታማራታ ባኮ ዌጊዲ፥² «ሃ አሳይ ታራ ሄዢ ጋላስ ጋካናው ጋምዒዲ፥ አይኮካ ሚያባ ዴሚቦና ጊሾ ታና አሳይ ቃዴሴስ።³ ታኒ አሳ ኮሻራ ሶ ዩዲኮ አሳይ ቢሼ አጌን ዳኮራዲ ኩንዳና፥ ባጋ አሳይ ሃሆሶፔ ዩዶሶና» ያጊስ።

⁴ ዩሱስ ታማራቲ ዛሪዲ፥ «ሃ ባዞ ቢታን ሃ አሳ አብ መዛናው ጊዲያ ካሊ ዴማናው ዳንዳዬ ኦኔ?» ያጊደሶና።

⁵ ዩሱሲ ኤንታኮ፥ «ሂንቴው አፑን ኡይሲ ዴዒ?» ያጊዲ አይቺስ።

ኤንቲ ዛሪዲ፥ «ላፑን ኡይሲ ዴዒስ» ያጊደሶና።

⁶ ዩሱሲ አሳይ ሳዓን ኡታና ሜላ ኪቲስ። ያቲዲ፥ ላፑን ኡይሳ ኤኪዲ ያሳ ጋላቲ ሲሚዲ ሄ ኡይሳ ሜንሲዲ፥ አሳስ ጊሻና ሜላ ባ ታማሬታስ ኢሚስ። ኢያ ታማራቲ አሳስ ጊሺደሶና። ⁷ ኤንታው ቃሲ ጉሳ ላፋ ሞሎቲ ዴዶሶና። ዩሱሲ ሄ ሞሎታ ጊሾ ያሳ ጋላቲዲ፥ አሳስ ጊሻና ሜላ ባ ታማሬታ ኪቲስ። ⁸ አሳይ ኡባይ ሚዲ ካሊደሶና። ኢያ ታማራቲ አቲዳ ቲፊያ ላፑን ጋይታ ኩሜሲ ዴንሲደሶና። ⁹ ካሳ ሚዳ አሳ ታይቦይ አይዱ መኩሉ ጊዳና። ሄሳፌ ጉዩ፥ ዩሱሲ አሳ ዩዲስ። ¹⁰ ኢ ቃሲ ባ ታማሬታራ ኤሌሲ ዎንሎን ጌሊዲ ዳልማኑታ ጊያ ቢታ ቢስ።

ማላቲ አሴታና ሜላ አይቺደሶና

(ማቶ 16:1-4)

¹¹ ፋሪሳዌቲ ዱዲ ዩሱሳ ፓጫናው ኮዬዲ፥ ሳሎፕ ባንታና ማላታ ቤሳና ሜላ ዩሱሳራ ፓላማ አይኪደሶና። ²

¹² ዩሱሲ ቶኪ ሽምፒዲ፥ «ሃ ዎዲያ አሳይ አይስ ማላታ ኮዬ? ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ሃ ዎዲያ አሳስ አይ ማላቲካ ኢሜቴና» ያጊስ። ^{a13} ኢ ኤንታ ያን ዩጊ አጊዲ ዛሪ ዎንሎን ጌሊዲ አባፌ ሄፊንሲ ፒኒስ።

ፋሪሳዌታኔ ሄሮዲሳ ኢርሹዋ

(ማቶ 16:5-12)

¹⁴ ኢያ ታማራቲ ካሊ ኤፋናይሳ ዶጊደሶና፤ ኤንታው ዎንሎዋ ጊዶን ኢሲ ኡይሳፌ ሃሪ ባዋ።

¹⁵ ዩሱሲ ኤንታኮ፥ «ሂንቴና ኤሪቴ። ፋሪሳዌታ ኢርሹዋፌኔ ሄሮዲሳ ኢርሹዋፌ ናጌቲቴ» ያጊዲ ኪቲስ። ^b

¹⁶ ኤንቲ ባንታ ጊዶን፥ «ኢ ሃይሳ ጌይ ኑስ ኡይሲ ባይና ጊሾሳ» ያጊደሶና።

¹⁷ ዩሱሲ ኤንቲ ጌይሳ ኤሪዲ ኤንታኮ፥ «ሂንቴው ኡይሲ ባይና ጊሾ አይስ አዴቴቲ? ሃዒካ ኤሬኬቲ? ዎይኮ አኬኬኬቲ? ሂንቴ ዎዛናይ

ዶጪዴ? ¹⁸ ሂንቴው አይፌይ ዴዒሺን ቤዔኬቲ? ሃይሲ ዴዒሺን ሲዔኬቲ? ሂንቴ አኬኬቲ?» ¹⁹ ታኒ ኢቻሹ ኡይሳ ኢቻሹ መኩሉ አሳስ ባሲዳ ዎዴ አፑን ጋይታ ኩሜሲ ቲፌ ዴንሲዴቲ?» ያጊስ።

ኤንቲካ፥ «ታማኔ ናምዑ ጋይታ ኩሜሲ» ያጊደሶና።

²⁰ «ሄሳዳካ፥ ታኒ ላፑን ኡይሳ አይዱ መኩሉ አሳስ ባሲዳ ዎዴ አፑን ጋይታ ኩሜሳ ቲፌ ዴንሲዴቲ?» ያጊስ።

ኤንቲ፥ «ላፑን ጋይታ ኩሜሲ ዴንሲዳ» ያጊደሶና።

²¹ ያቲን፥ «ሃዒካ አኬኬኬኬቲ?» ያጊስ።

ዩሱሲ ቤቴሳይዳን ኢሲ ቆቂያ ፓሲስ

²² ኤንቲ ቤቴሳይዳ ካታማ ቢደሶና። ጉሳ አሳቲ ቆቂ ኡራ ዩሱሳኮ ኤሂዲ ሄ ኡራ ቦቻና ሜላ ኢያ ዎሲደሶና። ²³ ዩሱሲ ቆቂ ኡራ ኩሺያ አይኪዲ ካታማፕ ጋዓ ኬሲስ። ኢያ አይፊያን ጩቲዲ ባ ኩሺያ ኢያ ቦላ ዎሲዲ፥ «ኔው አይኮይ ቤንቲ?» ያጊዲ አይቺስ።

²⁴ ኡራይ ቶቂ ጊዲ ዌሊዲ፥ «ታው አሳይ ቤንቴስ፥ ሺን አሳይ ሃመቲሺ ሚሲ ዳኔስ» ያጊስ።

²⁵ ሄሳፌ ጉዩ፥ ዩሱሲ ዛሪዲ፥ ኡራ አይፊያን ባ ኩሺያ ዎሲስ። ኡራይ ሎይሲ ዌሊስ፥ ኢያ አይፌይ ፓዌስ፥ ኡባባ ጌሺዲ ቤዒስ። ²⁶ ዩሱሲ አዲያኮ፥ «ኔ ሶ ባ፥ ሺን ጉታ ጌሎፓ» ያጊዲ ኪቲስ።

ጴዊሮሳ አማኑዋኔ ማርካቴሳ

(ማቶ 16:13-20፤ ሉቃ 9:18-21)

²⁷ ዩሱሲ ባ ታማሬታራ ቂሳሪያ ፊልጶሳ ማታን ዴዒያ ጉታ ቢስ። ኤንቲ ቢሺን ኦጌ ቦላ ዩሱሲ፥ «ታና አሳይ አና ጎና?» ያጊዲ ባ ታማሬታ አይቺስ።

²⁸ ኢያ ታማራቲ፥ «ኢሲ ኢሲ አሳይ ኔና፥ (ዓማቂያ ዮሃንስ) ጎሶና፤ ሃራቲ፥ (ኤሊያሳ ጎሶና) ቃሲ ሃራቲ፥ (ናቤታፕ ኢሱዋ) ጎሶና» ያጊደሶና። ^d

²⁹ ዩሱሲ ኤንታኮ፥ «ያቲን ሂንቴ ታና አና ጌቲ?» ያጊዲ አይቺስ።

ጴዊሮሲ፥ «ኔኒ ኪሪስቶስ» ያጊዲ ዛሪስ።

^{28:11} ማቶ 12:38፤ ሉቃ 11:16 ^{a8:12} ማቶ 12:39፤ ሉቃ 11:29

^{b8:15} ሉቃ 12:1 ^{c8:18} ኤር 5:21፤ ሂዝ 12:2፤ ማር 4:12 ^{d8:28} ማር 6:14

30 ዮሴፊ፡ «ታባ አደሰከ አድፒቱ» ያጊዲ ኤንታ ኪቲስ።

ዮሴፊ ባና ጋካና ሜቱዋኔ ዋያ አዲስ

(ማቶ 16:21-28፤ ሉቃ 9:22-27)

31 ዮሴፊ ባ ታማሬታኮ፡ «አሳ ናዓይ፡ ዳሮ ሜቶ ኤካናው ቤሴስ፤ ጨማቲ፡ ካሂኔ ሃላቃቲኔ ሂጌ አስታማሬቲ ኢያ አፃናው ቤሴስ። ኤንቲ ኢያ ምዳናውኔ ሄቩ ጋላሳፕ ጉዬ፡ ኢ ሃይቆፕ ዴንዳናው ቤሴስ» ያጊዲ ኤንታ ታማርሲስ።

32 ኢ ሄሳ ኤንታው ጊሺዲ አዲስ። ጴጊሮሲ ኢያ ኢሲ ባጋ ዛሪዲ ሃንቲስ።

33 ሺን ዮሴፊ ጉዬ ሲሚዲ፡ ባ ታማሬታ ሄሲዲ፡ ጴጊሮሳ ሃንቲቲዲ፡ «ሃ ሃላሂያው፡ ታፕ ሃክ። ኔኒ አሲ ዶሲያባ ቆፓሳፕ አቲን ሶሳይ ዶሲያባ ቆፓካ» ያጊስ።

ዮሴፊ ካሎይ ባና ካዶ አይቼስ

(ማቶ 10:38-39፤ 16:24-28፤ ሉቃ 9:23-27፤ 14:26-27)

34 ቃሲካ ዮሴፊ ዳሮ አሳኔ ባ ታማሬታ ባኮ ዪጊዲ፡ «ታና ካላናው ኮያ አኒካ ባና ካዶ፤ ባ ማስቃሊያ ቶኪዲ ታና ካሎ።»^{e35} ባ ሼምፑዋ አሻናው ኮያ ኡራይ ዳይሳና። ሺን ታ ጊሾኔ ዎንጌላ ጊሾ ባ ሼምፑዋ ዳይሲያ ኡራይ አሻና።^{f36} ኢሲ አሲ ሳዓን ዴዒያ ኡባባ ባው ሸሺዲ፡ ባ ሼምፑዋ ዳይሲኮ ኢያ አይ ማዳኔ? ³⁷ ኢሲ አሲ ባ ሼምፑዋ ዎዛናው አይ ኢማናው ዳንዳዒ? ³⁸ ሶሳ አማናና ሃ ኢታ ዬሌቴሳን፡ ኢሲ አሲ ታናኒኔ ታ ቃላን ዬላቲኮ፡ አሳ ናዓይ፡ ቃሲ ባ አዋ ቦንቾን ጊሻ ኪታንቾታራ ያ ዎዴ ኢያን ዬላታና» ያጊስ።

ዮሴፊ ማላይ ላሜቲስ

(ማቶ 17:1-13፤ ሉቃ 9:28-36)

9 ዮሴፊ ኤንታኮ፡ «ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ሶሳ ካዎቱላይ ዎልቃራ ዬይሳ ቤሶና ሃይቆና ኢሲ ኢሲ አሳቲ ሃይሳን ዴሶሶና» ያጊስ።

2 ዮሴፊ ኡሱፑን ጋላሳፕ ጉዬ፡ ባራ ጴጊሮሳ፡ ያይቆባኔ ዮሃንሳ ኤኪዲ፡ ኤንታ ሃላላ ጊታ ዴሪያ ቦላ ኬሲዲ ኤንታ ሲንሳን ላሜቲስ።^{g3} ኢያ ማሶይካ ጰሊስ፤ ሳዓን ማሶ ሜጪያ አኒካ ጊሻናው

ዳንዳሶናይሳ ሜላ ዳሮ ቦሲስ።⁴ ሄ ሄቩ ታማሬቲ፡ ኤሊያሲኔ ሙሴይ ዮሴፊራ አዴቲሺን ቤዒዶሶና።

5 ጴጊሮሲ ዮሴፊ፡ «አስታማሪያው፡ ኑኒ ሃይሳን ዴዒይሲ ኑስ ሎሶ፤ ኑ ሄቩ ሻቃራታ ኢሱዋ ኔው፡ ኢሱዋ ሙሴስ፡ ቃሲ ኢሱዋ ኤሊያሳስ ሻቃራና» ያጊስ።⁶ ኢያራኔ ሃንኮታራ ዳሮ ያዬዳ ጊሾ ኢ አይ ጊያኮካ ኤሪቤና።

7 ሄሳፌ ጉዬ፡ ሻራይ ዬዲ ኤንታ ካሚን ሻራፕ፡ «ሃይሲ ታ ዶሲያ፡ ታ ናዓ፡ ኢ ጌይሳ ሲዒቱ» ጊያ ቃላይ ዬስ።^{h8} ኤሌሲዲ ኤንቲ ዩሺ አሲ ሄሊያ ዎዴ ዮሴፊ፤ አቲን ሃራ አናካ ባንታ ማታን ቤዒቦኮና።

9 ኤንቲ ዴሪያፕ ዎዲሺን፡ ዮሴፊ ኤንታኮ፡ «አሳ ናዓይ፡ ሃይቆፕ ዴንዳና ጋካናው፡ ሂንቱ ቤዒዳባ አደሰከ አድፒቱ» ያጊዲ ኪቲስ።

10 ኢ ኪቲዳይሳ ኤንቲ፡ «ኤሮ» ጊዲ፡ «ሃ ሃይቆፕ ዴንዶ ጌይሲ ዎይጉሴ» ጊዲ፡ ባንታ ጊዶን አዴቲዶሶና።

11 ኤንቲ ዛሪዲ፡ «ሂጌ አስታማሬቲ፡ (ኤሊያሲ ኮይሮቲዲ ያናው ቤሴስ) አይስ ጎና?» ያጊዲ አይቼዶሶና።ⁱ

12 ዮሴፊ ዛሪዲ «ኤሊያሲ ኮይሮቲዲ ዬዲ፡ ኡባባ ጊጊሴስ፤ ያቲን፡ አይስ ጊሻ ማፃፋይ፡ (አሳ ናዓይ ዳሮ ዋዬታና ኢዪታና) ያጊ ጊዲ አይቼስ።

13 ሺን ታኒ ሂንቴው አዳይስ፤ ኤሊያሲ ዬስ፤ ቃሲ ኢያባይ ጊሻ ማፃፋን ሃፌቲዳይሳዳ፡ አሳይ ኢያ ቦላ ባንታ ኮዬዳባ አሲዶሶና» ያጊስ።

ዮሴፊ ቱና አያናይ አይኪዳ ናዓ ፓሲስ

(ማቶ 17:14-21፤ ሉቃ 9:37-43)

14 ዮሴፊ፡ ጴጊሮሲ፡ ያይቆቢኔ ዮሃንሲ ሃንኮ ኢያ ታማሬታኮ ሲሚዲ ያ ዎዴ ዳሮ አሳይ ኤንታ ዩሹዋን ኤቂዳይሳታኔ ሂጌ አስታማሬ ጊዲዳ ጉሳ አሳቲ ኤንታራ ፓላሜይሳ ቤዒዶሶና።¹⁵ ሄ ዳሮ አሳይ ዮሴፊ ቤዒዳ ዎዴ ማላሌቲዲ፡ ኤሌሲዲ ኢያኮ ዎዲ ዬዲ፡ ኢያ ሳሮሲዶሶና።¹⁶ ዮሴፊ ባ ታማሬታኮ፡ «ኤንታራ አይ ፓላሜቲ?» ያጊዲ አይቼስ።

17 ሄ ዳሮ አሳ ጊያፌ ኢሲ ኡራይ ዛሪዲ፡ «አስታማሪያው፡ ታ ናዓ ቦላ አዴቴሲ ዲጊያ ቱና አያናይ ዴዒያ ጊሾ ኢያ ኔኮ ኤካዳ ያስ።¹⁸ ሃ ቱና አያናይ ኢያ አይኪያ ዎዴ ኡባን፡ ኢያ

^e8:34 ማቶ 10:38፤ ሉቃ 14:27 ^f8:35 ማቶ 10:39፤ ሉቃ 17:33፤ ዮሃ 12:25

^g9:2 2ጴጊ 1:17-18 ^h9:7 ማቶ 3:17፤ ማር 1:11፤ ሉቃ 3:22

ⁱ9:11 ሚል 4:5፤ ማቶ 11:14

ሾጩ ዩጌስ፤ ኢየሱስ ደናራ ጎፖንቶይ ዩስ፤ ቃሲ አቼ ጋርጨሴስ፤ አሳቴሳካ ሚኔስ። ኢየሱስ ሃ ቱና አያና ኬሳና ሜላ፤ ኔ ታማሬታስ አዳስ፤ ሺን ኬሳናው ዳንዳዒቦኮና» ያጊስ።

¹⁹ ዩሱሲ ዛሪዲ ኤንታኮ፤ «አማናና ሃ ወዲያ አሳው! ታኒ ሂንቴራ አጠዴ ጋካናው ዳኔ? ቃሲ ሂንቴና አጠዴ ጋካናው ዳንዳዳኔ? ናዓ ታኮ ሃ ኤኪ ዩቴ» ያጊስ። ²⁰ ኤንቲ ናዓ ኢየሱስ ኤሂዶሶና፤ ሄ ቱና አያናይ ዩሱሳ ቢዒዳ ሜላ ናዓ ኮኮርሲስ፤ ናዓይ ሳዓን ኩንዲዲ፤ ደናራ ጎፖንቶይ ቶፋ ጊሺን ጎንዶሬቲስ። ²¹ ዩሱሲ ሄ ናዓ አዋኮ፤ «ሃይሲ ኔ ናዓ አይኮሳፕ አይ ሜላ ወዴ ጊዳኔ?» ያጊዲ አይቺስ።

ናዓ አዋይ፤ «ኢ ጉሳን ዴዒሺን አይኪስ። ²² ኢያ ወዳናው ዳር ወዴ ታማኒኔ ሃሳን ዩጌስ፤ ሺን ኔ ዳንዳዒኮ፤ ኑስ ቃዴታርኪ፤ ኑና ማዳርኪ» ያጊስ።

²³ ዩሱሲ ኢያ፤ « (ኔኒ ዳንዳዒኮ ጋይ?) አማኒያ አዴስካ ኡባባይ ዳንዳዒቱስ» ያጊስ።

²⁴ ኤሌሲዲ ናዓ አዋይ ባ ቃላ ዶቁ አሲዲ፤ «ታኒ አማናይስ፤ ሺን ጉጃ አማናናዳ ታና ማዳርኪ» ያጊስ።

²⁵ ዩሱሲ አሳይ ዳሪ ዳሪ ቢይሳ ቢዒዲ፤ ቱና አያና፤ «ሃ ቱሌኔ ሙሜ አያናው፤ ሃ ናዓፕ ኬያ ጋዳ ኔና ታ ኪታይስ፤ ቃሲ ናምዓንሶ ኢያን ጌሎፓ» ያጊስ።

²⁶ ሄ ቱና አያናይ ዋሲዲ፤ ናዓ ዳር ኮኮርሲዲ፤ ኢያፕ ኬዩስ። ናዓይ ሃይቂዳ ዳኒን፤ ዳር አሳይ፤ «ናዓይ ሃይቂስ» ያጊዶሶና። ²⁷ ሺን ዩሱሲ ናዓ ኩሺያ አይኪዲ ዴንፊን፤ ናዓይ ዴንዲ ኤቂስ።

²⁸ ዩሱሲ ሶ ጌሊዳይሳፌ ጉዩ ኢያ ታማሬቲ፤ «ኑኒ ሄ ቱና አያና ኬሳናው አይስ ዳንዳዒቦኮ?» ያጊዲ ዩሱሳ ዱማ አይቺዶሶና።

²⁹ ዩሱሲ ዛሪዲ፤ «ሄሳ ሜላይ ወሳፔኔ ምግፕ አቲን ሃራባን ኬያናው ዳንዳዒና» ያጊስ።

ዩሱሲ ባና ጋካና ሜቱዋ ዛሪ አዲስ
(ማቶ 17:22-23፤ ሉቃ 9:43-45)

³⁰ ኤንቲ ሄ ቢሳፌ ዴንዲዲ፤ ጋሊላራ አዲዲ ቢዶሶና፤ ዩሱሲ ባ ዴዒያሱዋ አኒካ ኤራና ሜላ ኮዩቤና። ³¹ ኢ ባ ታማሬታኮ፤ «አሳ ናዓ፤ አሲ

አሳስ አሲ ኢማናኔ ወዳና፤ ኢ ሄሹ ጋላሳፕ ጉዩ፤ ሃይቆፕ ዴንዳና» ያጊዲ ታማርሴስ።

³² ሺን ኤንታው ኢ ጌይሲ ጌሊቤና፤ ቃሲ ኢያ አይቻናዉካ ያዩዶሶና።

ኡባፌ አዴይ አኔ?

(ማቶ 18:1-5፤ ሉቃ 9:46-48)

³³ ኤንቲ ቂፌርናሆሜ ካታማ ቢዲ ሶ ጌሊዳይሳፌ ጉዩ ዩሱሲ ኤንታኮ፤ «አጌን አይ አዴቴቲ?» ያጊዲ አይቺስ። ³⁴ ሺን ኤንቲ፤ «ኑ ጊዶን ኡባፌ አዳናይ አኔ?» ያጊዲ ፓላሚዳ ጊሾ ሲዒ ጊዶሶና። ^{j35} ዩሱሲ ኡቲዲ፤ ታማኔ ናምዑ ታማሬታ ያጊዲ፤ «አኒካ ሲንሴ አዳናው ኮይኮ፤ ኡባፌ ጉዩ አዲዲ፤ ኡባስ አይሌ ጊዳናው ቢሴስ» ያጊስ። ^k

³⁶ ኢሲ ጉሳ ናዓ ኤኪዲ፤ ኤንታ ጊዶን ኤሲስ፤ ሄ ጉሳ ናዓ ኢዲሚዲ ኤንታኮ፤ ³⁷ «ሃይሳ ሜላ ጉሳ ናይታፕ ኢሱዋ ታ ሱንሳን ሞኪያ አኒካ ታና ሞኪስ፤ ቃሲ ታና ሞኪያ አኒካ ታና ኪቲዳይሳካ ሞኪሲፕ አቲን ታ ዓላላ ሞኪና» ያጊስ። ^l

ኑና ኢያና ኡራይ ኑ ባጋ
(ሉቃ 9:49-50)

³⁸ ዮሃኒሲ፤ «አስታማሪያው፤ ኢሲ አሲ ኔ ሱንሳን ቱና አያናታ ኬሲሺን ኑኒ ቢዒዲ፤ ኑ ባጋ ጊዶና ጊሾ ኢያ ዲጊዳ» ያጊስ።

³⁹ ሺን ዩሱሲ፤ «አኒካ ታ ሱንሳን ያሳይ አሲያ ማላታታ አሲዲ፤ ኤሌሲዲ ታ ቦላ ኢታባ አዴታናው ዳንዳዒይ ባይና ጊሾ ዲንፊቴ። ⁴⁰ ኑባ ኢያና ኡራይ ኑ ባጋ። ^{m41} ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ሂንቴ ታይሳታ ጊዲያ ጊሾ አኒካ ሂንቴው ታ ሱንሳን ሃሎ ሃሲ ኡያናው ኢሚኮካ፤ ባ ወይቱዋ ኤካና። ⁿ

ናጋራን ፓጩቱሲ

(ማቶ 18:6-9፤ ሉቃ 17:1-2)

⁴² «ታና አማኒያ ሃ ጉሳታፕ ኢሱዋ ባሌሲያ አኒካ፤ ጋቻ ወጋ ወጋ ባ ቆዴን ቃቺዲ፤ አባን ዉሊያኮ ኢያው ሎዎ። ⁴³⁻⁴⁴ ኔ ኩሺይ ኔና ባሌሲኮ፤ ቃንፃ ሆላ፤ ኔኒ ናምዑ ኩሺራ ቶዶና ጋናሜ ታማን ዩጌቲይሳፌ፤ ዱፃ ኩሺራ ዴዑዋ ጌሎይ ኔው ሎዎ። ^{o45-46} ኔ ቶሆይ ኔና ባሌሲኮ፤

j9:34 ሉቃ 22:24 k9:35 ማቶ 20:26
l9:37 ማቶ 10:40፤ ሉቃ 10:16፤ ዮሃ 13:20 m9:40 ማቶ 12:30፤ ሉቃ 11:23
n9:41 ማቶ 10:42 o9:43-44 ማቶ 5:30

ቃንፃ ሆላ። ኔኒ ናምዑ ቶሁዋራ ጋናሜ ታማን ዩጌቴይሳፌ፥ ዎቤ ጊዳዳ ዴዑዋ ጌሌይሲ ኔው ሎዎ።⁴⁷ ኔ አይፌይ ኔና ባሌሲኮ፥ ዎሜ ኬሳ ሆላ። ኔኒ ናምዑ አይፌይራ ጋናሜ ታማን ዩጌቴይሳፌ፥ ኢሲ አይፌይራ ያሳ ካዎቴሳ ጌሌይሲ ኔው ሎዎ።⁴⁸ ያን ኤንታ ሚያ ጉፁኔይ ሃይቄና፥ ታማይካ ቶዔና።⁴⁹

⁴⁹ «ያርሾይ ማሂኔን ጌይሳ ሜላ አሲ ኡባይ ታማን ሃርቄታና።⁵⁰ ማሂኔይ ሎዎ፥ ሺን ኢ ማልዎና ኢሂኮ፥ ዛሪዲ ዋቲ ማልዔሳኔ? ሂንቴናን ማሂኔይ ዴዎ። ያኒዲ ኢሶይ ኢሱዋራ ሳርቴሳን ዴዒቴ» ያጊስ።[†]

ማቾ ዩዳናው ቤሴና

(ማቾ 19:1-2፤ ሉቃ 16:18)

10 ዩሱሲ ሄሳፌ ዴንዲዲ፥ ዩሁዳ ቢታ ቢዲ ዮርዳኖሴ ሻፋ ፒኒስ። ዳሮ አሳይ ዛሪዲ ኢያኮ ሺቂን፥ ካሴይሳዳካ ሄ አሳ ታማርሲስ።

² ኢሲ ኢሲ ፋሪሳዌቲ ፓጫናው ኮዩዲ ዩሱሳ፥ «ኢሲ አሲ ባ ማቺው ዩዳና ሜላ ሙሴ ሂጌይ ኪቲ?» ያጊዲ ኢያ አይቺዶሶና።

³ ኢ ዛሪዲ፥ «ሙሴይ ሂንቴና ዎይጊዲ ኪቲዴ?» ያጊስ።

⁴ ኤንቲ፥ «ሙሴይ፥ <ኢሲ አሲ ባ ማቺስ አንጆ ዎርቃቴ ኢሚዲ ዩዶ» ጊስ» ያጊዶሶና።⁵

⁵ ዩሱሲ ዛሪዲ፥ ኤንታ «ሂንቴ አዲን ሲያናይሳታ ጊዲያ ጊሾ ሙሴይ ሃ ኪታ ሂንቴው ፃፊስ።⁶ ሺን ያሳይ ኮይሮ ሜዲያ ዎዴ አዴኔ ማጫ አሲዲ፥ ኤንታ ሜዲስ።⁷ ሄሳ ጊሾ፥ ኢሲ አሲ ባ አዋኔ ባ አዩው አጊዲ፥ ባ ማቺሮ ኢሲፌ ዴዔስ።¹⁸ ኤንቲ ናምዓይ ኢሲ አሴ ጊዶሶና፤ ሂዛፕ፥ ኤንቲ ኢሲ አሴ ጊዶሶናፕ አቲን ናምዑ አሲ ጊዶሶና።⁹ ሄሳ ጊሾ፥ ያሳይ ኢሲፌ ቃቺዳይሳ አሲ ሻኮፎ» ያጊስ።

¹⁰ ኤንቲ ሶ ሲሚዳ ዎዴ ኢያ ታማሬቲ ሃ አዳባ ዩሱሳ ናምዓንሶ አይቺዶሶና።¹¹ ዩሱሲ ኤንታኮ፥ «ባ ማቺው ዩዲዲ ሃራ ኤኪያ አኒካ ላይማቴስ።¹² ቃሲ ማጫሲያካ ባ አዚናፕ ኬያዳ ሃራ አዚና ጌሊኮ ላይማታዉሱ» ያጊስ።

ዩሱሲ ጉሳ ናይታ አንጂስ

(ማቾ 19:13-15፤ ሉቃ 18:15-17)

¹³ ዩሱሲ ጉሳ ናይታ ቦቻና ሜላ፥ ኢሲ ኢሲ አሳይ ናይታ ኢያኮ ኤሆሶና፥ ሺን ኢያ ታማሬቲ ሄ አሳ ሃንቄቲዶሶና።¹⁴ ዩሱሲ ሄሳ ቤዒዲ፥ ባ ታማሬታ ሃንቄቲዲ፤ ኤንታኮ፥ «ጉሳ ናይቲ ታኮ ዩይሳ ዲንፊቴ፤ ያሳ ካዎቴሳይ ሃይሳታ ሜላሳ።¹⁵ ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ያሳ ካዎቴሳ ጉሳ ናዓዳ ኤኮና ኡራይ አኒካ ሄ ካዎቴሳ ኡባሬካ ጌሌና» ያጊስ።¹⁶ ጉሳ ናይታ ኢዲሚዲ፥ ባ ኩሺያ ኤንታ ኢሱዋ ኢሱዋ ቦላ ዎሲዲ አንጂስ።

ሚሺ ሲቆይ ኤሂያ ሜቱዋ

(ማቾ 19:16-30፤ ሉቃ 18:18-30)

¹⁷ ዩሱሲ ባናው ኬዩዳ ዎዴ ኢሲ ኡራይ ዎዲ ዩዲ፥ ኢያ ሲንሳን ጉልባቲዲ፥ «ኬሃ አስታማሪያው፥ ሜሪና ዴዑዋ ላታናው ታኒ አይ አሶ?» ያጊዲ አይቺስ።

¹⁸ ዩሱሲ፥ «አይስ ታና ኬሃው ጋዳ ዪጋይ? ያሳ ፃላላፕ አቲን ሃሪ ኬሂ አኒካ ባዋ።¹⁹ ያሳ ኪታ፥ ዎዶፓ፤ ላይማቶፓ፤ ካይሶቶፓ፤ ዎርዶ ማርካቶፋ፤ ኢንፃርሳን ጨዋፋ፤ ኔ አዋኔ ኔ አዩው ቦንቻ ያጌይሳ ኤራሳ» ያጊስ።^x

²⁰ ኡራይ፥ «አስታማሪያው፥ ታኒ ሄሳ ኡባ ናዓቴሳፌ ዶማዳ ሃዒ ጋካናው ናጋይስ» ያጊስ።

²¹ ዩሱሲ ኡራ ቲሺ አሴ ዪሊዲ ዶሲስ፤ «ኔው ኢሲባይ ፓጩስ፤ ባዳ ኔው ዴዒያባ ኡባ ባይዛዳ፥ ሄ ሚሺያ ማንቆታስ ኢማ፤ ኔኒ ሳሎን ዱራታና፥ ያታ ሲማዳ ታና ካላ» ያጊስ።²² ሺን ኡራይ ሄሳ ሲዒዲ፥ ኢ ዳሮ ዱራ ጊዲያ ጊሾ ባ ሶምዑዋ ካሬሲስ፥ ኡፋይቶና አጊዲ ቢስ።

²³ ዩሱሲ ባ ታማሬታ ዩሺ አሴ ዪሊዲ፥ «ዱራ አሲ ያሳ ካዎቴሳ ጌላናይሲ ዋኒዲ ሜታንዴሻ!» ያጊስ።

²⁴ ኢያ ታማሬቲ ኢያ ቲሚርቲያ ሲዒዲ ማላሌቲዶሶና። ሺን ዩሱሲ ቃሲካ ኤንታኮ፥ «ናይቶ፥ ያሳ ካዎቴሳ ጌላናይሲ ዋኒዲ ሜታንዴሻ!»²⁵ ዱራ አሲ ያሳ ካዎቴሳ ጌላናይሳፌ፥ ጊማሌይ ናርፕ ሉሆራ አዴይሲ ካዉይስ» ያጊስ።

p9:47 ማቾ 5:29 q9:48 ኢሳ 66:24 r9:50 ማቾ 5:13፤ ሉቃ 14:34
s10:4 ዛሬ 24:1 t10:6 ሜዴ 1:27፤ 5:1 u10:7 ሜዴ 2:24 v10:11 ማቾ 5:32፤
1ቆሮ 7:10-11 w10:15 ማቾ 18:3 x10:19 ኬሳ 20:12-16፤ ዛሬ 5:16-20

²⁶ ኢያ ታማሬቲ ማላሌቲዲ፥ «ያቲን፥ እኒ አታኔ?» ያጊዲ፥ ኢሶይ ኢሱዋ አይቺዶሶና።

²⁷ ዮሱሲ ኤንታ ቲሺ አሲ ዌሊዲ፥ «ሃይሲ ያሳስ ዳንዳዔቴስ፤ አቲን አሳስ ዳንዳዔቴና፤ ያሳስ ኡባባይ ዳንዳዔቴስ» ያጊስ።

²⁸ ጴጊሮሲ ዮሱሳኮ፥ «ሄኮ፤ ኑኒ ኑባ ኡባ አጊዲ፥ ኔና ካሊዳ» ያጊስ።

²⁹ ዮሱሲ «ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ታ ጊሾኔ ዎንጌላ ጊሾ ኬላ ዎይኮ ኢሻታ ዎይኮ ሚቼታ ዎይኮ አዋ ዎይኮ አፍው ዎይኮ ማቺው ዎይኮ ናይታ ዎይኮ ጋዲያ አጊዳይ አኒካ፥

³⁰ ሃዒ ሃ ዎዲያን ዌቱ ኩሼ ኬላ፥ ኢሻታ፥ ሚቼታ፥ አዬታ፥ ናይታ፥ ጋዲያ፥ ጎዴቴሳፊ ኢሲፊ ኤካና፥ ሲንሳፊ ያና ዎዲያንካ ሜሪና ዴቦዋ ኤካና። ³¹ ሺን ዳሮቲ ሃዒ ዴላን ሲንሴ ጊዲዳይሳቲ ጉዬ ጊዳና፥ ቃሲ ዳሮቲ ሃዒ ጉዬ ጊዲዳይሳቲ ሲንሴ ጊዳና» ያጊስ። ሃ

ዮሱሲ ባና ጋካና ሜቱዋ ሄኸንሶ አዲስ

(ማቶ 20:17-19፤ ሉቃ 18:31-34)

³² ዮሱሳፊኔ ኢያ ታማሬታራ ዮሩሳላሜ ቢሺን፥ ዮሱሲ ባ ታማሬታ ሲንሳን ሃሙቴስ፥ ኤንቲ ማላሌቲዶሶና፥ ኢያ ካሌይሳቲካ ያዩዶሶና፥ ናምዓንሶ፥ ታማኔ ናምዑ ታማሬታ ጋዳ ኬሲዲ፥ ባና ጋካናባ ዱማ ኤንታው ሃይሳዳ ያጊዲ አዲስ።

³³ «ሄኮ፥ ኑኒ ዮሩሳላሜ ሃዒ ኬዮስ፥ ያን አሳ ናዓይ፥ ካሂኔ ሃሳቃታሲኔ ሂጌ አስታማሬታስ አሲ ኢሜታና፥ ኤንቲ ኢያ ቦላ ሃይቆ ፒርዳ ፒርዳና፤ ቃሲ አይሁዴ ጊዶና ዴሪያስ ኢያ አሲ ኢማና።

³⁴ ሄ አይሁዴ ጊዶና ዴሬይ ኢያ ቶቻና፥ ኢያ ቦላ ጩታና፥ ሊሶን ጋራፋናኔ ዎዳና፥ ኢ ሄሹ ጋላሳ፤ ጉዬ፥ ሃይቆ፤ ዴንዳና» ያጊስ።

ያይቆቢኔ ዮሃኒሲ ዎሲዳ ዎሳ

(ማቶ 20:20-28)

³⁵ ዛብዲዮሳ ናይቲ ያይቆቢኔ ዮሃኒሲ ዮሱሳኮ ዩዲ፥ «አስታማሪያው፥ ኑኒ ኔና ዎሲያ ኢሲባ ኑስ አሳርኪ» ያጊዶሶና።

³⁶ ዮሱሲ ኤንታኮ፥ «ታኒ ሂንቴው አይ አሶ?» ያጊስ።

³⁷ ኤንቲ፥ «ኔኒ ኔ ቦንሾ ካዎቴሳን ኡቲያ ዎዴ ኑ፤ ኢሱዋ ኡሻቻ ባጋራ ቃሲ ኢሱዋ ሃዲርሳ ባጋራ ኡቲሳርኪ» ያጊዶሶና።

³⁸ ሺን ዮሱሲ ኤንታኮ፥ «ሂንቴ አይ ዎሲያኮ ኤሬኬታ፥ ታ ኡያናው ዴዒያ ፁዓ ኡያናው ዳንዳዔቲ? ቃሲ ታኒ ሃማቂታናው ዴዒያ ሂንቃቲያ ሃማቂታናው ዳንዳዔቲ?» ያጊስ። ³⁹ ኤንቲ ዛሪዲ፥ «ኤ ዳንዳዎስ» ያጊዶሶና።

ዮሱሲ ቃሲ፥ «ቱማካ ታ ኡያናው ዴዒያ ፁዓ ሂንቴ ኡያና፥ ታኒ ሃማቂታናው ዴዒያ ሂንቃቲያ ሂንቴ ሃማቂታና። ⁴⁰ ሺን ታ፤ ኡሻቻ ባጋራ ሃዲርሳ ባጋራ ኡታናይሳታ ዶራናው ታው ማቲ ባዋ፥ ሺን ሄ ቤሳይ ያሳይ ኢማናው ጊጊሲ ዎሲዳይሳታሳ» ያጊስ።

⁴¹ ሃንኮ ታው ታማሬቲ ሄሳ ሲዒዳ ዎዴ ያይቆባኔ ዮሃኒሲ ሃንቂቲዶሶና። ⁴² ዮሱሲ ኤንታ ኡባ ባኮ ያጊዲ፥ «አይሁዴ ጊዶና አሳ ሃላቃቲ ዴሪያ ሃሬይሳታ ጌቱቲዲ ዌጌቱይሳኒ ሃሬይሳታስ ዴሪያ ቦላ ማቲ ዴዔይሳ ሂንቴ ኤሬታ። ⁴³ ሺን ሂንቴ ጊዶን ሄሳ ሜላ ጊዴና፤ ሂንቴ ጊዶን ጊታታናው ኮዬይ አኒካ ሂንቴው አይሌ ጊዳናው ቤሴስ። ⁴⁴ ቃሲ ሂንቴ ጊዶን ኡባፊ ቦላ ጊዳናው ኮዬይ አኒካ ሂንቴ ኡባስ አይሌ ጊዳናው ቤሴስ። ⁴⁵ ሃሪ አቶሺን፥ አሳ ናዓይካ፥ አሳስ አሳናውኔ ዳሮታ ዎዛናው ባ ሽምፑዋ አሲ ኢማናው ዩሲ፤ አቲን አሲ ኢያው አሳና ሜላ ዩቤና» ያጊስ።

ዮሱሲ ቆቂያ ባርዒሞሳ አይፊያ ፓሲስ

(ማቶ 20:29-34፤ ሉቃ 18:35-43)

⁴⁶ ኤንቲ ኢያርኮ ካታማ ቢዶሶና፥ ዮሱሲ ባ ታማሬታራኔ ዳሮ አሳራ ኢያርኮፊ ኬዬሺን፥ ሂሞሳ ናዓይ፥ ቆቂይ፥ ባርዒሞሳ ጌቱቲይሲ፥ አጌ ጋዓን ዎሲሹ ኡቲስ። ⁴⁷ ባርዒሞሲ፥ ያራ አዴይ ናዘሬቴ ዮሱሳ ጊዲዳይሳ ሲዒዳ ዎዴ ባ ቃላ ዶቁ አሲዲ፥ «ዳዊቱ ናዓ ዮሱሳ፥ ታና ማራርኪ!» ያጉሱ አይኪስ።

⁴⁸ ዳሮ አሳይ ኢያ፥ «ሃይዛ!» ጊዲ ሃንቂቲዶሶና።

ሺን፥ ኢ ባ ቃላ ካሴይሳፊ ዳሮ ዶቁ አሲዲ፥ «ዳዊቱ ናዓው፥ ታና ማራርኪ!» ያጊስ።

⁴⁹ ዮሱሲ ኤቂዲ፥ «ኢያ ሃ ዌጌቱ» ያጊስ።

ኤንቲ ቆቂያ፥ «አይኮይ ባዋ፥ ዴንዳ ኤቃ፥ ኔና ዌጌስ» ያጊዶሶና። ⁵⁰ ቆቂይ ባ ማዑዋ ሆሊ ዩጊዲ፥ ጉፒ ዴንዲ ኤቂዲ፥ ዮሱሳኮ ቢስ።

⁵¹ ዮሱሲ፥ «ታኒ ኔው አይ አሳና ሜላ ኮያይ?» ያጊስ።

ሃ10:31 ማቶ 20:16፤ ሉቃ 13:30 ፊ10:38 ሉቃ 12:50

ፈ10:42 ሉቃ 22:25-26፤ ማቶ 23:11፤ ማር 9:35፤ ሉቃ 22:26

ቆቂይ፥ «አስታማሪያው፥ ታ ያላናው ኮያይስ»
ያገሰ።

⁵² ዩሱሲ ኢያ፥ «ባ፥ ኔ አማኖይ ኔና ፓሲስ»
ያገሰ። ሶሁዋራካ ኢያ አይፌይ ያሊን፥ ዩሱሳ
ካሊስ።

ዩሱሲ ጊታ ቦንቾን ዩሩሳላሜ ጌሊስ

(ማቶ 21፡1-11፤ ሉቃ

19፡28-40፤ ዮሃ 12፡12-19)

11 ኤንቲ ዩሩሳላሜ ማቲሼ፥ ሻማሆ ዴሪያ
ማታን ዴዒያ ቤቴፋጌኔ ቢታኒያ ካታማታ
ጋኪዶሶና። ዩሱሲ ባ ታማሬታፔ ናምዓታ ሲንሴ
ኪቲዲ፥ ² «ሂንቴፌ ሲንሳን ዴዒያ ጉታ ቤቴ፤ ያ
ጌሊዳ ሜላ አኒካ ቶጊቦና ቃሾን ዴዒያ ሃሬ ማሪ
ሂንቴ ዴማና፥ ኢያ ቢሊዲ፥ ሃ ኤኪ ዩቴ። ³ አኒካ
ሂንቴና፥ (ሃይሳ አይስ አሴቲ?) ያጊዲ አይቺኮ፥
(ጎዳይ ኢያ ኮዩስ፥ ኤሌሲዲ ሃ ዩዳና) ያጊቴ»
ያገሰ።

⁴ ኤንቲ ቢዲ፥ ሃሬ ማሪ ካሬ ቦላ አጌ ማታን
ቃሼቲዲ ዴዒይሳ ዴሚዲ ቢሊዶሶና። ⁵ ሄ ቢሳን
ኤቂዳ ኢሲ ኢሲ አሳቲ ኤንታኮ፥ «ሃሬ ማሪ
ዋታናው ቢሌቲ?» ያጊዶሶና። ⁶ ኢያ ታማሬቲ
ዩሱሲ ባንታና ኪቲዳይሳ አዲን፥ አሳቲ ዩዲ
አጊዶሶና። ⁷ ኤንቲ ሃሬ ማሪ ዩሱሳኮ ኤሂዲ፥
ባንታ ማዑዋ ኢያ ዞኮን ሂሂን ዩሱሲ ሄ ሃሬ
ማሪ ቶጊስ። ⁸ ዳሮ አሳይ ባንታ ማዑዋ አጊያን
ሂሂዶሶና፤ ቃሲ ሃራቲ ሚሳ ታሼ ታሺዲ፥ አጌን
ሂሂዶሶና። ⁹ ዩሱሳፔ ሲንሳራ ሃሙቲያ አሳይኔ
ኢያ ካሊያ አሳይ ባንታ ቃላ ቆቂ አሲዲ፥
«ሆሳና! §§ዶሳይ ጋላቴቶ!

ጎዳ ሱንሳን ዩይሲ አንጄቲዳይሳ። ^b

¹⁰ ጎዳ ሱንሳን ያ ኑ አዋ

ዳዊቴ ካምቴሳይ አንጄቲዳይሳ።

ኡባሬ ቦላ ሳሉዋን

ዴዒያ ዶሳይ ጋላቴቶ»

ያጊዶሶና።

¹¹ ዩሱሲ ዩሩሳላሜ ቢዲ፥ ዶሳ ኬሳ ጌሊስ።
ቃሲ ኡባባ ዩዩ ያሊዳፔ ጉዩ፥ ሳዓይ ቃሚያ ጊሾ
ታማኔ ናምዑ ታማሬታራ ቢታኒያ ካታማ ቢስ።

ዩሱሲ ቃንጊዳ ባላሴ ሚሲው

(ማቶ 21፡18-19)

¹² ዎንቴሳ ጋላስ ኤንቲ ቢታኒያፔ ኬዩዲ
ቢሺን፥ ዩሱሲ ኮሻቲስ። ¹³ ሃሆን ኢሲ ባላሴ
ሚሲው ሃይሳ ዓላላ ማዓ ኡቲዳሮ ቢዲዲ፥ ኢ
ቦላ አይፌይ ቤቲኮ ጊዲ፥ ቢዓናው ኢኮ ቢስ፥
ሺን ኢኮ ኢ ቢያ ዎዴ ሃይሳ ዓላላፔ አቲን ኢሲ
አይፌካ ዴሚቤና፤ አይስ ጊኮ፥ ባላሴይ አይፌያ
ዎዴይ ጋኪቤና። ¹⁴ ዩሱሲ ሄ ባላሲው፥ «ሂዛ፥
ኔፔ ሜሪናው አሲ አይፌ ሞፖ» ያገሰ። ኢያ
ታማሬቲ ኢ ጌይሳ ሲዲዶሶና።

ዩሱሲ ዶሳ ኬሳን ዛልዔይሳታ ኬሲስ

(ማቶ 21፡12-17፤ ሉቃ

19፡45-48፤ ዮሃ 2፡13-22)

¹⁵ ኤንቲ ዩሩሳላሜ ቢዶሶና፤ ዩሱሲ ዶሳ
ኬሳ ጌሊዲ፥ ያን ባይዜይሳታኔ ሻሜይሳታ ካሬ
ጎዶ አይኪስ፤ ቃሲ ሚሼ ላሜይሳታ ዓርጺዛኔ
ሆሌ ባይዜይሳታ አይዲያ አሲ ዩጊዲ፥ ¹⁶ አሲ
አይቢባካ ቶኪዲ፥ ዶሳ ኬሳ ጊዶራ አዶና ሜላ
ዲጊስ። ¹⁷ ዩሱሲ አሳ ሃይሳዳ ያጊዲ ታማርሲስ፡
«ጌሻ ማፃፋን፥ (ታ ኬሳይ አሲ ኡባይ ዶሳ ዎሲያ
ኬሲ ጊዳና) ጌቲቲዲ ዓፌቲስ። ሺን ሂንቴ ኢያ
ፓንጋቲ ቆሴቲያ ጎንጎሎ አሲዴታ» ያገሰ። ^c

¹⁸ ካሂኔ ሃላቃቲኔ ሂጌ አስታማሬቲ ሄሳ ሲዲዲ፥
ኢያ ዎዳናው አጌ ኮሺ አይኪዶሶና። ሺን ዳሮ
አሳይ ኢያ ቲሚርቲያን ማላሌቲያ ጊሾ ኢያው
ያዩዶሶና።

¹⁹ ሳዓይ አማርሲያ ዎዴ ዩሱሲኔ ኢያ ታማሬቲ
ካታማፔ ጋፃ ኬዩዶሶና።

ባላሴ ሚሲያ ሜላሱ

(ማቶ 21፡20-22)

²⁰ ኤንቲ ዎንቴሳ ጋላስ ሄ አጊያራ አዲሼ፥ ሄ
ባላሲያ ዓፄራ ሜሊዳሮ ቢዲዶሶና። ²¹ ጴዒሮሲ
አኬኪዲ፥ «አስታማሪያው፥ ሄኮ፥ ኔኔ ቃንጊዳ
ባላሲያ ሜላሱ» ያገሰ።

²² ዩሱሲ ዛሪዲ፥ «ዶሳ አማኒቴ። ²³ ታኒ
ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ አኒካ ባ ዎዛናን ሲዶና
ጊዳባይ ሃናናይሳ አማኒዲ፥ ሃ ዴሪያ፥ (ዴንዳዳ
አባን ኩንዳ) ያጊኮ ኢያው ሃናና። ^{d24} ሄሳ ጊሾ፥
ታኒ ሂንቴው አዳይስ፤ ዶሳ ሂንቴ ዎሲያባኔ

§§11:9 ሆሳና፥ ማቶ 21፡9 ቢዲቴ።

^b11:9 ማዝ 118፡25

^c11:17 ኢሳ 56፡7፤ ኤር 7፡11

^d11:23 ማቶ 17፡20፤ 1ቆሮ 13፡2

አይቺያባ አይባ ጊዲኮካ ኤኪዳዳ አማኒቱ፥ ሂንቴ ኤካና።²⁵ ያሳ ያሳናው ሂንቴ ኤቂያ ወዴ ሳሎን ዴዲያ ሂንቴ አዋይ ሂንቴ ናጋራ አቶ ጋና ሜላ፥ አኒካ ሂንቴና ናቂዳባይ ዴዲኮ፥ ኢያው አቶ ጊቴ።²⁶ ሺን አሳ ናጋራ ሂንቴ አቶ ጎና ኢጊኮ፥ ሳሎን ዴዲያ ሂንቴ አዋይካ ሂንቴ ናጋራ ሂንቴው አቶ ጊና» ያጊስ።

ዮሱሲ አይቢ ማታን አሲያኮ አይሼቲስ

(ማቶ 21:23-27፤ ሉቃ 20:1-8)

²⁷ ኤንቲ ዛሪዲ ዮናሳላሜ ቢዶሶና፥ ዮሱሲ ያሳ ኬሳን ሃሙቲሺን፥ ካሂኔ ሃላቃቲ፥ ሂጊ አስታማራቲኔ ጨማቲ ኢያኮ ዬዲ፥²⁸ «ኔኒ ሃይሳ አሳናው ኔው አይ ማቲ ዴዲ፥ ወይኮ ኔው ሃ ማታ ኢሚዳይ አኔ?» ያጊዶሶና።

²⁹ ዮሱሲ ዛሪዲ ኤንታኮ፥ «ታ ሂንቴና ኢሲባ አይቻና፥ ታው አዲቴ፥ ታ ቃሲ ሃይሳ አይ ማታን አሲያኮ፥ ሂንቴው አዳና።³⁰ ዮሃኒሳ ሂንቃቴይ ያሳፌዬ ወይኮ አሳፔ? ታው አዲቴ» ያጊስ።

³¹ ኤንቲ ባንታ ጊዶን ፓላማ ዶሚዲ፥ «ኑኒ፥ (ዮሳፌ) ጊኮ፥ ኢ ኑኮ፥ (ዮቲን፥ ዮሃኒሲ አዲዳይሳ አይስ አማኒቤኬቲ?) ያጋና።³² (አሳፔ ጊኮ) አሳ ኡባይ ዮሃኒሲ ናቤ ጊዴይሳ ኤሮሶና።» ያኒያ ጊሾ አሳስ ያዬዶሶና።³³ ሄሳ ጊሾ፥ ኤንቲ ዮሱሳኮ፥ «ኑኒ ኤሮኮ» ያጊዲ ዛሪዶሶና፤

ዮሱሲ፥ «ታኒካ ሃይሳ አይ ማታን አሲያኮ፥ ሂንቴው አዲኬ» ያጊስ።

ወይኔ ቶኪያ ጎሻንቾታ ሌሚሶ

(ማቶ 21:33-46፤ ሉቃ 20:9-19)

12 ዮሱሲ ኤንታው ሌሚሶን ያጊዲ አዲስ፤ «ኢሲ ኡራይ ወይኔ አታኪልቲ ቶኪዲ፥ ዩሺ አሲዲ ዲርሲ ዲሪስ፥ ቃሲ ሄ ወይኒያ ጉምዲያ አላካ ቦኪስ፥ ኢያ ናጋናው አዳሳ ሻኮ ሻኪስ፥ ሄሳፌ ጉዬ፥ ኮሴ አሲያ አሳስ ኢሚዲ፥ ሃራ ቢታ ቢስ።^{e2} ወይኔ አይፌያ ማሂያ ወዴይ ጋኪን፥ ባና ጋኪይሳ ኤኪዲ ያና ሜላ፥ ኢሲ ባ አይሊያ ኮሴ አዋታኮ ኪቲስ።³ ኮሴ አዋቲ ኢያ አይሊያ አይኪዲ ዋዲዲ፥ ሜላ ኩሼ ዮዲዶሶና።⁴ ናምዓንሶ ሃራ አይሌ ኤንታኮ ኪቲን፥ ኤንቲ ሄ አይሊያስ ሁዲያ ቆዳዲ ካዉሺዲ ዮዲዶሶና።⁵ ወይኔ አታኪልቲያ ጎዳይ ቃሲካ ሃራ አይሌ ኪቲስ፥ ሄ አይሊያ ወዲዶሶና፥ ቃሲ ሃራ ዳሮታ

ሄሳዳ አሲዶሶና፥ ኢሶታ ኢሶታ ዋዲዲ፥ ሃራታ ወዲዶሶና።

⁶ «ወይኔ አታኪልቲያ ጎዳስ ኪታናው ኡባፌ ዉርሴሳን ኢ ዳሮ ዶሲያ ባ ናዓ ዓላሊ አቲስ። ኢ፥ «ኤንቲ ታ ናዓ ቦንቾና አጎከና» ጊዲ፥ ባ ናዓ ኤንታኮ ኪቲስ።

⁷ «ሺን ኮሴ አዋቲ ባንታ ጊዶን፥ (ሳታናይሲ ሃይሳ፤ ዮዲቴ ኢያ ወዴስ፤ ኢያ ላታይ ኑባ ጊዳና!) ያጊዶሶና።⁸ ናዓ አይኪዲ ወዲዲ፥ ኢያ አሃ ወይኔ አታኪልቲያ ጊዶፌ ጋፃ ኬሲ ሆሊዶሶና።

⁹ «ሂዛ፥ ወይኔ አታኪልቲያ ጎዳይ ዋታኔ? ዬዲ ሄ ኮሴ አዋታ ወዲ አንጊዲ፥ ወይኒያ ኮሴ አሲያ ሃራ አሳስ ኢማና።

¹⁰⁻¹¹ (ጊምቤይሳቲ ቦሪዲ ኢጊዳ ሹቻይ

ጎዳ ዓዲዋ ሚንሲያ፥

ኡባፌ አዲያ ሹቹ ጊዲስ፥

ሃይሲ ጎዳይ አሲዳባ፤

ቃሲ ኑ አይፌያስካ ማላሊሲያባ)

ያጊይሳ ጊሻ ማፃፋፔ ናባቢኬቲ?» ያጊስ።^f

¹² ካሂኔ ሃላቃቲ፥ ሂጊ አስታማራቲኔ ጨማቲ ዮሱሲ ሄ ሌሚሱዋ ባንታ ቦላ ሌሚሲዳይሳ ኡሪዳ ጊሾ ኢያ አይካናው ኮዬዶሶና፥ ሺን አሳስ ያዬዲ፥ አጊ ቢዶሶና።

ጊራ ጊርባ

(ማቶ 22:15-22፤ ሉቃ 20:20-26)

¹³ ቃሲ ኢያ አዳፔ ባላ ዴሚዲ፥ ኢያ አይካና ሜላ፥ ፋሪሳዌታፔኔ ሄሮዲሳ ባጋታፔ ጉሳ አሳታ ኢያኮ ኪቲዶሶና።¹⁴ ኤንቲ ኢያኮ ዬዲ፥ «አስታማሪያው፥ ኔኒ ቱማ አዴቴይሳኔ አሳፔ አሴ ሻኮናይሳ ኑኒ ኤሮስ፥ ኔኒ አሴ ዱማያካ፤ ቃሲ ያሳ አጊያ ቱማቴሳን ታማርሳሳ፥ ኑኒ ሮሜ ቢታ ካዉዋ ቁሳሬስ ጊራ ጊራይሲ ወይኮ ወጋ ጊዴኔ? ጊራ ጊራኔ አጋኔ?» ያጊዶሶና።

¹⁵ ሺን ኤንታ ጩቦቴሳ ዮሱሲ ኤሪዲ፥ «ታና አይስ ፓጩቲ? አኔ ኢሲ ሳንቲሜ ታና ቤሲቴ» ያጊስ።¹⁶ ኤንቲ ኢያው ኤሂዶሶና፥ «ሃ ማላይኔ ቡንሳይ አዴይሴ?» ያጊዲ ኤንታ አይቺስ።

ኤንቲ፥ «ሮሜ ካዉዋ ቁሳሬይሳ» ያጊዶሶና።

¹⁷ ዮሱሲ ዛሪዲ፥ «ያቲኮ፥ ቁሳሬይሳ ቁሳሬስ፥ ያሳይሳ ያሳስ ኢሚቴ» ያጊን ኤንቲ ኢያባ ማላሌቲዶሶና።

^e12:1 ኢሳ 5:1 ^f12:10-11 ማዝ 118:22-23

ሃይቆፔ ዴንዶባ

(ማቶ 22:23-33፤ ሉቃ 20:27-40)

¹⁸ ሃይቂዳ አሲ ዴንዴና ጊያ ሳዱቃዊታፔ ኢሲ ኢሲ አሳቲ ዩሱባኮ ዩዲ፥ ሃይሳዳ ያጊዲ፥ ኢያ አይቺዶሶና። ^{g19} «አስታማሪያው፥ ሙሴይ ኑስ ሂጊያ ዓፌሼ፥ (ማቶ ኤኪዳ አሲ ናዓ ዩሎና ሃይቂኮ፥ ሄ ሃይቂዳይሳ ኢሻይ ኢያ ማቺው ኤኪዲ፥ ባ ኢሻስ ናዓ ዩላናው ቤሴስ) ያጊይሳ ዓፌስ። ^{h20} ቢኒ ዎዴ ላፑን ኢሻቲ ዴዔይሳታፔ ባይራይ ማቶ ኤኪዲ፥ ናዓ ዩሎና ሃይቂስ። ²¹ ናምዓንሶይ ኢዮ ኤኪስ፥ ኢካ ናዓ ዩሎና ሃይቂስ። ሄቫንሶይካ ሄሳዳ ሃኒስ። ²² ላፑናቲካ ሄሳሶ ኢዮ ኤኪዲ፥ ናዓ ዩሎና ሃይቂዶሶና። ኡባፌ ጉዬ፥ ቃሲ ሄ ማጫሲያ ሃይቃሱ። ²³ ያቲን፥ ላፑናቲ ኢዮ ኤኪዳ ጊሾ ሃይቂዳ አሳይ ሃይቆፔ ዴንዲያ ጋላስ፥ ኢያ ኤንታፌ አጢሳስ ማቶ ጊዳኒ?» ያጊዶሶና።

²⁴ ዩሱሲ ዛሪዲ፥ «ሂንቴ ባሌይ፥ ጌሻ ማፃፋታ ዎይኮ ያሳ ዎልቃ ኤሮና ጊሾሳ! ²⁵ ሃይቂዳ አሳይ ሃይቆፔ ዴንዲያ ጋላስ፥ ሳሎን ዴዒያ ኪታንቶታ ሜላ ጊዳናፔ አቲን አዴ አሳይ ኤኮኮና፤ ማጫ አሳይ ጌሌኮና። ²⁶ ሺን ሃይቂዳይሳታ ዴንዱዋባ ጊዲኮ፥ ሙሴ ማፃፋን ዓፌቲዳ ፀ-ጊቲያ ቡሪያባ አዲያ ቤሳን፥ ያሳይ ሙሴኮ፥ (ታኒ፥ አብራሃሜ ያሳ፥ ዩሳቃ ያሳ፥ ያይቆባ ያሳ) ጊዳይሳ ናባቢቤኬቲ?» ⁱ²⁷ ሄሳ ጊሾ፥ ኢ፥ ፓፃ ዴዔይሳታ ያሳፌ አቲን ሃይቂዳይሳታ ያሴ ጊዴና። ሂንቴ ዳሮ ባሊዴታ» ያጊስ።

ኡባፌ አዲያ ኪታ

(ማቶ 22:34-40፤ ሉቃ 10:25-28)

²⁸ ሂጊ አስታማሪታፔ ኢሶይ ኤንቲ ፓላሜይሳ ሺቂዲ ሲዒስ። ቃሲ ዩሱሲ ኤንታው ሎይሲ ዛሪዳይሳ ሲዒዲ፥ «ኪታ ኡባፌ አዲያ ኪታይ አጢ?» ያጊዲ ዩሱሳ አይቺስ። ^j

²⁹ ዩሱሲ ዛሪዲ፥ ኢያ ሃይሳዳ ያጊስ፡ «ኪታ ኡባፌ አዲያ ኪታ ሲዒቴ፤ <ኢስራዔሌ አሳው፥ ጎዳይ ኑ ያሳይ ኢሲ ጎዳ። ^{k30} ኔ ጎዳ ኔ ያሳ ኔ ኩሜሳ ዎዛናፔ፥ ኔ ኩሜሳ ሺምፑዋፌ፥ ኔ ኩሜሳ ቆፋፔ፥ ኔ ኩሜሳ ዎልቃፌ ዶሳ) ያጊስ። ³¹ ቃሲ ኪታ ኡባፌ አዲያ ናምዓንሶ ኪታይ ሃይሳ፤ <አሴ

ኡባ ኔ ሁዒያዳ ዶሳ) ያጊይሳ፤ ሃይሳታፔ አዲያ ሃራ ኪቲ ባዎ» ያጊስ። ^l

³² ሂጊ አስታማሪይ ዩሱሳኮ፥ «አስታማሪያው፥ ተማ ጋዳሳ፤ ኔኒ <የሳይ ኢሲ ያሳ ዓላሳ። ኢያፔ አቲን ሃሪ ባዎ) ጊዳይሲ ተማ። ^{m33} ያሳ ኩሜሳ ዎዛናፔ፥ ኩሜሳ ቆፋፔ፤ ኩሜሳ ዎልቃፌ ዶሴይሲኔ ቃሲ አሴ ኡባ ባ ሁዒያዳ ዶሴይሲ፥ ፀ-ጊያ ያርሹዋፌኔ ሃራ ያርሹ ኡባፌ አዴስ» ያጊስ። ⁿ

³⁴ ዩሱሲ ሂጊ አስታማሪያ ዛሮይ አዲያ ኤራንቶ አሳ ዛሮ ጊዲዳይሳ ቤዒዲ፥ «ኔኒ ያሳ ካዎቴሳፌ ሃካባካ» ያጊስ፤ ሄሳፌ ጉዬ፥ ዩሱሳ ሃራባ አይቻናው አኒካ ሚኒቤና። ^o

ኪሪስቶሲ አዴ ናዔ

(ማቶ 22:41-46፤ ሉቃ 20:41-46)

³⁵ ዩሱሲ ያሳ ኬሳን ታማርሲሼ፥ ሃይሳዳ ያጊስ፡ «ሂጊ አስታማሪቲ ኪሪስቶሳ ዎይጊዲ ዳዊቴ ናዓ ጎና? ³⁶ ዳዊቴይ ጌሻ አያናን ኩሜዲ፥ <ጎዳይ፥ ታ ጎዳ፥ «ታኒ ኔ ሞርኬታ ኔ ቶሆይ ዩዲያሶ አሳና ጋካናው፥ ሃይሳን ታፔ ኡሻቻ ባጋራ ኡታ» ጊስ) ያጊስ።^p ³⁷ ዳዊቴይ ባ ሁዒን ኪሪስቶሳ፥ <ጎዳ) ጊዲ ዌጊኮ፥ ያቲን፥ ኪሪስቶሲ ዋኒዲ፥ ዳዊቴ ናዓ ጊዲ» ያጊስ።

ዳሮ አሳይ ዩሱሲ ጌይሳ ኡፋይሳን ሲዒዶሶና።

ዩሱሲ ሂጊ አስታማሪታኔ ፋሪሳዌታ ቦሪስ

(ማቶ 23:1-36፤ ሉቃ 20:45-47)

³⁸ ዩሱሲ ታማርሲሼ፥ ሃይሳዳ ያጊስ፡ «ሂጊ አስታማሪታፔ ናጌቲቴ፤ ኤንቲ አዱሳ ማዎ ማዒዲ ዩዩይሳኔ ጊያንካ አሳይ ኤንታ ቦንቺዲ ሳሮሴይሳ ዶሶሶና። ³⁹ ኤንቲ አይሁዴ ዎሳ ኬሳታን ዳሮ ሎዎ አይዴ ዶሶሶና፤ ቃሲ አሲ ባንታና ሞኪያ ቤሳን ቦንቶ ቤሲ ዶሶሶና። ⁴⁰ ኤንቲ አምዔታ ኬሳ ቦንቂዲ፥ ባንታው ሎዎ ዳናናው ዎሳ አዱሶሶና፤ ኤንቲ ኡባፌ አዲያ ፒርዳ ኤካና» ያጊስ።

አምዔ ሙፃታ

(ሉቃ 21:1-4)

⁴¹ ዩሱሲ ያሳ ኬሳን ሙፃታ ዩጊያ ሳዒኒያ ማታን ኡቲዲ፥ አሳይ ባ ሚሺያ ሄ ሳዒኒያን

^g12:18 ሃ.አ 23:8 ^h12:19 ዛሬ 25:5 ⁱ12:26 ኬሳ 3:6 ^j12:28 ሉቃ 10:25-28

^k12:29 ዛሬ 6:4-5 ^l12:31 ሌዌ 19:18 ^m12:32 ዛሬ 4:35 ⁿ12:33 ሆሴ 6:6

^o12:34 ሉቃ 10:25-28 ^p12:36 ማዝ 110:1

የጌይሳ ቤዲስ፤ ዳሮ ዱሬ አሳይ ዳሮ ሚሺያ ሄ ሳቢያንን የጎሰና።⁴² ኢሲ ማንቆ አምዲያ ያዳ፤ ናምዑ ባካናታ ሄ ሳቢያንን የጋሱ።⁴³ የሱሲ ባ ታማሬታ ያገደ፤ «ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ መግታ ሳቢያንን የጊዳ አሳ አብፌ ሃ ማንቆ አምዲያ ዳርሳዳ የጋሱ።⁴⁴ አይስ ጊኮ፤ ሃራቲ አብይ ባንታው ፓላሂዳ ሚሺያ፤ የጊዳሶና፤ ሺን ኢያ ባ ፓጪያፌ፤ ባው ዴዲያ አቁዋ ኩሜሲ ኢማሱ» ያገሰ።

የሱሲ ያሳ ከሳይ ላሌታናይሳ ኮይሮቲዲ አዲስ
(ማቶ 24:1-2፤ ሉቃ 21:5-6)

13 የሱሲ ያሳ ከሳፌ ከዩሺን፤ ኢያ ታማሬታ፤ ኢሶይ፤ «አስታማሪያው፤ ሃ ሎዎ ሹቸኔ ሃ ሎዎ ሹቸ ከሳ ቤዓይ!» ያገሰ።

² የሱሲ ዛሪዲ፤ «ሃ ጊታ ሹቸ ከሳ ቤዓይ? ሃ ከሳይ ሹቸ ሹቸ ቦላ ጊምቤቲዳ ሜላ ላሌቶና አቴና፤ ኢሲ ሹቸካ አቶና አብይ ላሌታና» ያገሰ።

ጎዳይ ያና፤ ኮይሮቲዲ ጋካና ጎዳኔ ዋያ
(ማቶ 24:3-14፤ ሉቃ 21:7-19)

³ የሱሲ ያሳ ከሳፌ ሂኒ ባጋራ ሻማሆ ዴሪያ ቦላ አቲዳሺን፤ ጳጊሮሲ፤ ያይቆቢ፤ የሃሲኒኒ ኢንዲሪያሲ ባንታርካ ኢያኮ ዩዲ፤⁴ «ሃይሲ አወዴ ሃናኒኮ፤ ኑስ አዳ፤ ሃ አብይ ፖሌታና ዎዲያ ኤሪሲያ ማላታይ አይቤ?» ያገደ አይቺዶሶና።

⁵ የሱሲ ቃሲ ኤንታው ሃይሳዳ ያገደ አዲስ፤ «ሂንቴና አኒካ ባሌሶና ሜላ ናጌቲቴ።⁶ ዳሮ አሳቲ ታ ሱንሳን፤ (ታኒ ኪሪስቶስ) ያገደ ታማርሲሺ ዩዲ፤ ዳሮ አሳ ባሌሳና።⁷ ማታን ዴዲያ አላኔ ሃሆን ዴዲያ አላ ዎሬ ሂንቴ ሲዲያ ዎዴ ሂርጎሬቴ። ሄሳ ሜላባይ ሃናናው ቤሴስ፤ ሺን ወርሴሳይ ቡሮና።⁸ ኢሲ ቤታ አሳይ ሃራ ቤታ አሳራ አሌታና፤ ቃሲ ኢሲ ካዎቴሳይ ሃራ ካዎቴሳታራ አሌታና፤ ቤታ ቃዎይ አብ ቤሳን ሃናና፤ ኮሻይ ዳና፤ ሺን ሄሲ አብይ የሎ ኢቄሳስ ዞኪ ሜላ።

⁹ «ሺን ሂንቴ፤ ሂንቴ ሁዔን ናጌቲቴ። አይስ ጊኮ፤ አሲ ሂንቴና አይኪዲ፤ ፒርዳ ከሳስ አሲ ኢማና፤ ቃሲ አይሁዴ ዎሳ ከሳታንካ ሂንቴና ሊሶን ጋራፋና፤ ዴሪያ ሃራይሳታ ሲንሳኒኔ ካዎታ

ሲንሳን ታ ጊሾ ሂንቴ ማርካታናው ኤቃና።¹⁰ ወርሴሳይ ጋካና፤ ሲንሴ ዎንጌላይ ኮይሮ ዴሬ አብስ አይታናው ቤሴስ።¹¹ ኤንቲ ሂንቴና ፒርዳ ከሲ ኤሂያ ዎዴኔ አሲ ኢሚያ ዎዴ ዎይጊዲ አዳኒኮ ኮይሮ ሂርጎሬቴ፤ ሄ ሳቲያን ያሳይ ሂንቴው ኢሚያባ አዲቴ። ሂንቴናን ጌሻ አያናይ አይቴሲ፤ አቲን ሂንቴና ጊዴኬታ።

¹² «ኢሻይ ባ ኢሻ፤ አዋይ ባ ናዓ ዎዲሳና፤ ናይቲ ባንታና የሊዳይሳታ ቦላ ዴንዲዲ፤ ኤንታ ዎዲሳና።¹³ አሳይ አብይ ሂንቴና ታ ሱንሳ ጊሾ ኢፃና፤ ሺን ወርሴሲ ጋካናው ሚኒዳይ አታና።¹⁴

የሩሳላሜ ጋካና ኢታ ሜቱዋ

(ማቶ 24:15-28፤ ሉቃ 21:20-24)

¹⁴ «ሺን ባሻ ቴናቴሳይ ኤቃናው ቤሶና ቤሳን ኤቄዳሺን ሂንቴ ቤዓና።» (አኬኪሶ፤ ሄሲ ዎይ ጉሴኮ ናባቤይሲ አኬኮ!) «የሁዳ ቤታን ሄ ዎዴ ዴዴይሳቲ ዴሪያኮ ባቃቶ።¹⁵ ከሳ ሁዔን ዴዲያ አራይካ ኢሲባ ኤካናው ዱጊ ዎዲዲ፤ ባ ሶ ጌሎ።¹⁶ ጋዴን ዴዴይሲ ባ ማዑዋ ኤካናው ጉዬ ሲዋፎ።¹⁷ ሄ ዎዴ ቃንሳቲዳ ማጫሳታሲኔ ዳንሲያ ማጫሳታስ ዳሮ አንዓ ጊዳና።¹⁸ ሺን ሃይሲ አብይ ሃኒያ ዎዴይ ባልጎ ጊዶና ሜላ፤ ያሳ ዎሲቴ።¹⁹ አይስ ጊኮ፤ ያሳይ አላሚያ ሜዲዳ ዎዲያ፤ ዶሚዲ፤ ሃዲ ጋካናው ሃኒሶና ሜቶይኔ ሲንሳፌካ ሃናና ሜቶይ አሳ ቦላ ሄ ዎዴ ሃናና።²⁰ ጎዳይ ሄ ጋላሳታ ታይቡዋ ጉሶናኮ፤ አሲ ጊዲዳይ አኒካ አቴና፤ ሺን ኢ ባ ዶሪዳ አሳ ጊሾ ሄ ጋላሳታ ታይቡዋ ጉሴስ።

²¹ «ሄ ዎዴ አኒካ ሂንቴና፤ (ሄኮ፤ ኪሪስቶሲ ሃይሳን ዴዴስ ዎይኮ ኪሪስቶሲ ሂኒን ዴዴስ) ያገከ፤ ሄሳ አማኖ፤²² ዎርዳንኻ ኪሪስቶሳቲኔ ዎርዶ ናቤቲ ዴንዲዲ ባንታው ዳንዳዴቲኮ፤ ሃሪ አቶሺን ያሳይ ዶሪዳይሳታካ ባሌሳናው ማላታታኔ ማላሊሲያባታ ቤሳና።²³ ሺን ሂንቴና ናጌቲቴ፤ ታኒ ሂንቴው አብባ ካሴታዳ አዳስ።

ኪሪስቶሳ ናምዓንሶ ዩሳ

(ማቶ 24:29-31፤ ሉቃ 21:25-28)

²⁴ «ሺን ሄ ዎዴ ሄ ዋያ፤ ጉዬ፤

አዋይ ዱማና፤

አጌናይ ፖዑዋ አጋና፤ ሃ

⁹13:9 ማቶ 10:17-20፤ ሉቃ 12:11-12 ¹⁴13:13 ማቶ 10:22

⁵13:14 ዛሬ 9:27፤ 11:31፤ 12:11 ¹⁵13:15 ሉቃ 17:31

¹⁶13:19 ዛሬ 12:1፤ ዮ.ቆ 7:14 ¹⁷13:24 ኢሳ 13:10፤ ኤር 2:10

25 ያሊንቶቲ ሳሎፔ ኩንዳና፤

ቃሲ ሳሎን ዴዲያ ወልቃቲካ ቃዓና።^w

26 ሄ ወዴ አሳ ናዓይ፥ ጌታ ወልቃራኔ ቦንቹዋራ ሻራ ጊዶራ ዩሺን ኤንቲ ቤዓና።^{x27} ሄ ወዴ ታኒ ኪታንቾታ ሳዓ አይዱ ባጋ ኪታና፤ ሳዓ ጋዋፔ ሳሎዋ ጋዋ ጋካናው፥ ያሳይ ዶሪዳ አሳ ሺሻና።

ወዴይ ጋኪዳይሳ ኤሪሲያ ባላሴ ሚሲው

(ማቶ 24:32-35፤ ሉቃ 21:29-33)

28 «ሌሚሱዋ ባላሴ ሚሳፌ አኬኪቴ፤ ባላሲያ አጪያ ወዴኔ ኢ ሃይሳይ ጨልዲያ ወዴ ቶርቼይ ማታቲዳይሳ ሂንቱ ኤሬታ።²⁹ ሄሳዳካ፥ ሂንቱ ሄ ኡባባይ ሃኔይሳ ቤዲያ ወዴ ኢ ማቲዲ ፔንጌ ጋኪዳይሳ ኤሪቴ።³⁰ ታኒ ሂንቱው ቱማ አዳይስ፤ ሃ ኡባባይ ሃናና ጋካናው ሃይሳን ዴዲያ አሳ ኡባይ ሃይቄና።³¹ ሳሎይኔ ሳዓይ አዳና፥ ሺን ታ ቃላይ ኡባራካ አዴና።

ጎዳይ ያና ጋላሳኔ ሳቲያ ኦኒካ ኤሬና

(ማቶ 24:36-44)

32 «ሺን ሄ ጋላሳኔ ሄ ሳቲያ አዋ ያላላፔ አቲን ሃሪ አቶሺን ሳሎን ዴዲያ ኪታንቾታ ጊዲን ወይኮ ናዓ ጊዲን ኦኒካ ኤሬይ ባዋ።^{y33} ሄ ወዴይ አጪዴ ጊዳኔኮ፥ ሂንቱ ኤሮና ጊሾ ናጌቲቴኔ ሚኒቴ።³⁴ ታ ዩሳይ ባ ኬሳ አጊዲ፥ ኦጌ ቢያ ኡራ ሜላ። ኡራይ ባ አይሌታ ሁዔን ሁዔን ኦሱዋ ኢሚዲ ኤንታ ባ ኦሱዋስ አዋ ኦሲስ፤ ቃሲ ናጌይሲካ ሚንሲዲ ናጋና ሜላ ኪቲስ።^z

35 «ሄሳ ጊሾ፥ ሚኒቴ። አይስ ጊኮ፥ ኬሳዋይ ኦማርሲ ጊዲን ወይኮ ጊዲ ቢላሄ ጊዲን ወይኮ ኩቶ ዋሶ ጊዲን ወይኮ ወንታ ጉራ ጊዲን አጪዴ ያኔኮ፥ ሂንቱ ኤሬኬታ።³⁶ ሂንቱ አኬኮና ኢ ዩዲ ሂንቱና ዲስኪዲ ዴዲሺን ዴዋና ሜላ ሚኒቴ።³⁷ ታኒ ሂንቱው አዴይሳ አሳ ኡባስ አዳይስ፤ ሚኒቴ» ያጊስ።

ኪሪስቶሳ ቦላ ማቄቲዶሶና

(ማቶ 26:1-5፤ ሉቃ

22:1-2፤ ዮሃ 11:45-53)

14 ፓሲካ ባሴ ቦንቹያ ጋላሳይኔ ኡይሳ ባሴ ቦንቹያ ጋላሳይ ጋካናው ናምቡ ጋላሳይ

አቲስ። ካሂኔ ሃላቃቲኔ ሂጌ አስታማራቲ አሲ ኤሮና ዩሱሳ አይኪዲ ወዲያ አጌ ኮዮሶና።^{a2} «አሳይ ኦሺ ኪሶና ሜላ ፓሲካ ቦንቹያ ጋላሳን ሄሳ አሶኮ» ያጊዶሶና።

ዩሱሳ ሺቱዋ ቲዬዳ ማጫሲው

(ማቶ 26:6-13፤ ዮሃ 12:1-8)

³ ዩሱሲ ቢታኒያ ካታማን ባሮ ሃርጋንቹዋ ሲዋና ሶን ጊቢራ ቦላ ኡቲዳሺን፥ ኢሲ ማጫሲያ አልባስዊሮሴ ጊያ ሹቻፌ ኦሴቲዳ ጲልቃዬ ኩሜሳ ናርዶሴ ጊያ ዳሮ አልዎ ሺቶ ኤካዳ ያሱ። ሄ ጲልቃዬ ሚንሳዳ ሺቱዋ ዩሱሳ ሁዲያን ቲጋሱ።^{b4} ሄ ቢሳን ዴዲያ አሳፔ ኢሶይ ኢሶይ ሃንቁቲዲ፥ «ሃ ሺቶይ ሜላ ሮኤ ኢቲይ አይቢሴ?⁵ ሃ ሺቱዋ ሄኹ ዪቱ ዲናሬን *ባይዚዲ፥ ሚሺያ ማንቆታስ ኢማናው ዳንዳዔቱስ» ያጊዲ ባንታ ጊዶን አዴቲዶሶና፥ ያቲዲ፥ ሄ ማጫሲው ዳሮ ቦሪዶሶና።

⁶ ሺን ዩሱሲ «ሃ ማጫሲው አይኮካ ጎፒቴ፤ ኢዮ አይስ ዋይሴቲ፥ ኢያ ታው ሎዋባ አሳሱ።⁷ ማንቆቲ ኡባ ወዴ ሂንቱራ ዴዎሶና፥ ሂንቱ ኮዬዳ ወዴ አጪዴካ ሂንቱ ኤንታ ማዳናው ዳንዳዔታ፥ ሺን ታኒ ኡባ ወዴ ሂንቱራ ዴዲኬ።^{c8} ኢያ ባ ዳንዳዲዳይሳ አሳሱ፤ ቃሲ ታና ሞጎስ ጊጊሳናው ካሴታዳ ሺቶ ቲያሱ።⁹ ታኒ ሂንቱው ቱማ አዳይስ፤ ሳዓ ኡባን ወንጌላ አዲያሶን አጪንካ፥ አሳይ ኢዮ አኬካና ሜላ ሃ ኢያ ኦሲዳይሲ አዴታና» ያጊስ።

ዩሁዲ ዩሱሳ አሲዲ ኢማናው ዞሬቲስ

(ማቶ 26:14-16፤ ሉቃ 22:3-6)

¹⁰ ታማኔ ናምቡ ታማራታፔ ኢሶይ አስቆሮታ ዩሁዳ ጌቱቴይሲ ዩሱሳ ካሂኔ ሃላቃታስ አሲ ኢማናው ኤንታኮ ቢስ።¹¹ ኤንቲ ሄሳ ሲዲዳ ወዴ ኡፋይቲዲ፥ «ኦኒ ኔው ሚሺ ኢማና» ያጊዶሶና፤ ዩሁዲ ዩሱሳ አሲ ኢማናው ኢንጄ ወዴ ኮዩስ።

*14:5 ሄኹ ዪቱ ዲናሬ፡ ኢሲ አሳስ ሳይሳን ጨጌቲያ ሎዎ ዳሞዜፔ ቦላ ጊዲያ ሚሺ።

^w13:25 ኢሳ 34:4፤ ዮ.ቆ 6:13፤ ኤር 2:10

^y13:32 ማቶ 24:36 ^z13:34 ሉቃ 12:36

^c14:7 ዛሬ 15:11

^x13:26 ዛሬ 7:13፤ ዮ.ቆ 1:7

^a14:1 ኬሳ 12:1 ^b14:3 ሉቃ 7:37

ዮሴፊ ላባ ታማራታራ ፓሲካ ሚስት
 (ማቶ 26:17-25፤ ሉቃ 22:7-14፤
 21-23፤ ዮሃ 13:21-30)

¹² ኡይሳ ባሌይ ቦንፔቲያ ኮይሮ ጋላስ፡ ፓሲካ ካሳ ማናው ማራዜ ሹኪያ ወዴ ዮሴፊ ታማራቲ ኢያኮ፡ «ፓሲካ ቦንፔያ ጋላስ ኔኒ ማና ካሳ ኑኒ አው ቢዲ ጊጊሲኖ?» ጊዲ አይቺዶሶና።

¹³ ዮሴፊ ላባ ታማራታፔ ናምዓታ ሃይሳዳ ያጊዲ ኪቲስ፡ «ካታማ ቤቴ፤ ሂንቴ ቢሺን፡ አቶራ ሃሴ ቶኪዳ ኢሲ አራይ ሂንቴራ ጋሄታና፤ ኢያ ካሊቴ። ¹⁴ ኢ ቢዲ ጊሊያ ኪሳዋ፡ «አስታማሪይ ኔኮ፡ «ታኒ ታ ታማራታራ ፓሲካ ማናው ኢማሳ ኪራሌይ አወኔ?» ያጊስ) ያጊቴ። ¹⁵ ኪሳዋይ ሂንቴና ፖቂያ ቦላ ዴዲያ ጊጊ አቲዳ ዳልጋ ኪራሌ ቢሳና፤ ሄሳን ጊጊሲቴ» ያጊስ።

¹⁶ ሄ ናምዑ ታማራቲ ኪዩዲ፡ ካታማ ቢዶሶና፤ ዮሴፊ ኤንታው አዲዳይሳዳ ዴሚዲ፡ ፓሲካ ካሳ ጊጊሲዶሶና።

¹⁷ ሳዓይ አማርሲያ ወዴ ዮሴፊ ታማኔ ናምዑ ታማራታራ ያ ቢስ። ¹⁸ ኤንቲ አቲዲ ካሲ ሚሺን፡ ዮሴፊ ኤንታኮ፡ «ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ሂንቴፌ ኢሶይ ታራ ሜይሲ፡ ታና አሲ ኢማና» ያጊስ። ^d

¹⁹ ኢያ ታማራቲ ዳጋሚዲ፡ ባንታ ሁዔን ሁዔን፡ «ቱማ ታኔሻ?» ያጊዲ ኢያ አይቺዶሶና።

²⁰ ዮሴፊ ዛሪዲ፡ «ሄ አራይ ሂንቴ ታማኔ ናምዓታፔ ኢሱዋ፤ ኢ ታራ ኢሲፌ ቱሻናው ባ አይሳ ሻቲያን ዩዴይሳ። ²¹ አሳ ናዓይ፡ ጌሻ ማፃፋይ ሃይቃና ጊዳይሳዳ ሃይቃና፡ ሺን አሳ ናዓ፡ አሲ ኢሚያ አራ አዩ። ሄ አራይ ዩሌቶና አቲዳኮ ኢያው ሎዎሺን» ያጊስ።

ጎዳ ካህዋ

(ማቶ 26:26-30፤ ሉቃ 22:14-20፤ 1ቆሮ 11:23-25)

²² ኤንቲ ሚሺን፡ ዮሴፊ አይሳ ኤኪዲ፡ ያሳ ጋላቲስ፤ ሄ አይሳ ሜንሲዲ፡ ባ ታማራታስ ኢሚሺ፡ «ሄዲቴ፡ ሃይሲ ታ አሹዋ» ያጊስ።

²³ ፀዓ ኤኪዲ፡ ያሳ ጋላቲዲ፡ ኤንታው ኢሚን አባይካ ሄ ፀዓፔ አዩዶሶና። ²⁴ ዮሴፊ፡ «ሃይሲ አራሳ ጫቁን ዳሮ አሳ ጊሻ ጉኪያ ታ ሱሳ።

²⁵ ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ታኒ ያሳ ካዎቴሳን

አራሳ ወይኒያ አያና ጋላሳይ ጋካናው ዛራዳ ሃ ወይኒያፔ አዩኪ» ያጊስ።

²⁶ ማዝሙራ ዩዲዳፔ ጉዩ ሻማሆ ዴሪያ ቦላ ቢዶሶና።

ጴዊሮሲ ካዳናይሳ ዮሴፊ ኮይሮቲዲ አዲስ

(ማቶ 26:31-35፤ ሉቃ 22:31-34፤ ዮሃ 13:36-38)

²⁷ ዮሴፊ ኤንታኮ፡ «ሂንቴ አባይ ታና ዩጊ አጊዲ ባቃታና፤ ጌሻ ማፃፋይ፡

(ያሳይ ዶርሳ ሄሜይሳ ዎዳና፡

ዶርሳቲ አባይ ላሌታና)

ያጊስ።^c ²⁸ ሺን ታኒ ሃይቆፔ ዴንዲዳፔ ጉዩ ሂንቴፌ ካሴታዳ ጋሊላ ባና» ያጊስ። ^f

²⁹ ጴዊሮሲ ዛሪዲ፡ «ኤንቲ አባይ ኔና ዩጊ አጊዲ ባቃቲኮካ፡ ታ ኔና አጊኪ» ያጊስ።

³⁰ ዮሴፊ ጴዊሮሳኮ፡ «ታኒ ኔው ቱማ አዳይስ፤ ሃቺ ቃማ ኩቶይ ናምዑ ቶሆ ዋሳናፔ ሲንሴ ኔኒ ታና ሄሹ ቶሆ ካዳና» ያጊስ።

³¹ ሺን ጴዊሮሲ ካሴይሳፌ ሚንሲዲ፡ «ታኒ ሃሪ አቶሺን፡ ኔራ ኢሲፌ ሃይቂያኮካ፡ ኔና ካዲኪ» ያጊስ። ቃሲ ሃራቲ አባቲካ ሄሳዳ ጊዶሶና።

ዮሴፊ ጌቴሴማኔን ዎሲስ

(ማቶ 26:36-46፤ ሉቃ 22:39-46)

³² ጌቴሴማኔ ጊያ ቤሳ ቢዶሶና፤ ዮሴፊ ባ ታማራታኮ፡ «ታኒ ያሳ ዎሳዳ ሲማና ጋካናው ሂንቴ ሃይሳን አቲሺቴ» ያጊስ።

³³ ዮሴፊ ጴዊሮሳ፡ ያይቆባኔ ዮሃኒሳ ባራ ኤኪዲ ቢስ፤ ዳሮ ዋዩቲሲኔ አንዔቲስ። ³⁴ ቃሲ ኤንታኮ፡ «ታኒ ሃይቃና ጋካናው አዛናስ፡ ሃይሳን ጋምዲሺቴ፤ ዲስኮፊቴ» ያጊስ።

³⁵ ጉሲ ሲንሴ ሺቂዲ፡ ሳዓን ጉፋኒዲ፡ ዳንዳዔቲያባ ጊዲኮ፡ ሄ ዋያ ሳቲይ ባፔ አዳና ሚላ፡ ያሳ ዎሲስ። ³⁶ ቃሲ፡ «አባ፡ ታ አዋው፡ አባባይ ኔው ዳንዳዔቲስ፡ ሃ ዋዩ ፀዓ ታፔ ዲጋ። ሺን ኔ ሼኔይ ሃናፔ አቲን ታ ሼኔይ ሃናፓ» ያጊስ።

³⁷ ዮሴፊ ባ ታማራታኮ ሲሚ ዩዲ፡ ኤንቲ ዲስኪዳሺን ዴሚዲ፡ ጴዊሮሳኮ፡ «ሲሞና፡ ዲስካዲ? ኔኒ ኢሲ ሳቲካ ባርካዳ ናጋናው ዳንዳዓቢኪ? ³⁸ ፓጩን ሂንቴ ጌሎና ሚላ ባርኪዲ ናጊቴኔ ያሳ ዎሲቴ። ሂንቴው ሎዎ አዋይ ዴዔስ፤ ሺን ሂንቴ ዳቡራንቾ አሲ» ያጊስ።

^d14:18 ማዝ 41:9 ^e14:27 ዛካ 13:7 ^f14:28 ማቶ 28:16

39 ቃሲካ ቢዲ ካሴይሳዳካ ያሳ ወሲስ። 40 ባ ታማሬታኮ ጉዬ ሲሚዲ ያ ወዴ ዲስኪዳሺን ዴሚስ። ኤንታ አይፊደ ዲስኮይ ጎዚ ወሲዳ ጊሾ ኢያኮ አይ አዴቲያኮካ ኤሮኮና።

41 ሄቫንሶ ኤንታኮ ዩዲ፥ «ሃዲ ታካናዉካ ዲስኬቲኔ ሽምፔቲ? ሂዛ፥ ጊዳና፤ ሳቴይ ታኪስ፤ ቢዲቴ! አሳ ናዓይ፥ ናጋሬንቾ አሳታስ አዲ ኢሜታና ወዴይ ታኪስ። 42 ዴንዲዲ ዩዲቴ፤ ቢዲቴ፥ ታና አሲ ኢማናይሲ ታኪስ» ያጊስ።

ዩሱሲ ባ ሞርኬታ ኩሼን አይኬቲስ

(ማቶ 26:47-56፤ ሉቃ

22:47-53፤ ዮሃ 18:3-12)

43 ዩሱሲ ሄሳ ቡሮ አዲሺን፥ ታማኔ ናምዑ ኢያ ታማሬታፔ ኢሶይ፥ ዩሁዲ፥ ኤሌሲዲ ታኪ ወዲስ። ቃሲ ካሂኔ ሃላቃቲ፥ ሂጌ አስታማሬቲኔ ጨማቲ ኪቲን፥ ማሼኔ ፃምዓ አይኪዳ ዳሮ አሳይ ኢያራ ኢሲፊ ዩዶሶና። 44 ዩሱሳ አሲ ኢማናይሲ ሄ ዳሮ አሳስ፥ «ታኒ ዩሬይ ኢያ፤ ኢያ አይኪዲ፥ ሎይሲ ናጊዲ፥ ኤኪ ኤፊቴ» ያጊዲ ማላ አዲ ወሲስ።

45 ዩሁዲ ታኪ ወዲዳ ሚላ ዩሱሳኮ ሸቂዲ፥ «አስታማሪያው» ያጊዲ ዩሱሳ ዩሪ ኤኪስ። 46 ሄ ዳሮ አሳይ ዩሱሳ አይኪዶሶና። 47 ሺን ማታን ኤቂዳይሳታፔ ኢሶይ ባ ማሻ ሾዲዲ ካሂኔ ሃላቃ አይኢያ ሾጪዲ፥ ኢያ ሃይሳ ቃንፂዲ ሆሊስ።

48 ዩሱሲ ዛሪዲ፥ ሄ ሸቂዳ ዳሮ አሳኮ፥ «ታና ፓንጋ ኬሲዲ፥ ፓንጋ አይኬይሳዳ አይካናው ማሼኔ ፃምዓ አይኪዲ ዩዴቲ? 49 ታኒ ያሳ ኬሳን ታማርሳሺ፥ ታላስ ታላስ ሂንቴራ ዴዒያ ወዴ ታና አይኪሲኬታ፥ ሺን ጊሻ ማፃፋይ ጊዳይሲ ፖሌታናው ቤሴስ» ያጊስ። 8

50 ኢያ ታማሬቲ ኡባይ ኢያ ዩጊ አጊዲ ባቃቲዶሶና።

51 ላፃና ፃላላ ማዒዳ ኢሲ ናቴሳ ኡራይ ዩሱሳ ካሴይሳ አሳይ አይኪስ። 52 ሺን ሄ ኡራይ ላፃና ዩጊ አጊዲ፥ ፂሬ ካሎ ባቃቲስ።

ዩሱሳ ፒርዳ ሻንጎ ሲንሴ ኤፊዶሶና

(ማቶ 26:57-68፤ ሉቃ 22:54-55፤

63-71፤ ዮሃ 18:13-14፥ 19-24)

53 አሳይ ዩሱሳ ካሂኔ ሃላቃ ሶ ኤፊዶሶና። ያን ካሂኔ ሃላቃቲ፥ ጨማቲኔ ሂጌ አስታማሬቲ ሸቂዲ

ዴዶሶና። 54 ጴፂሮሲ ካሂኔ ሃላቃ ዛባ ታካናው ሃምን ኢያ ካሲ ቢዲ ያን ናጌይሳታራ ኡቲዲ ታማ ካዩስ።

55 ካሂኔ ሃላቃቲኔ ሸቂዳ አሳ ኡባይ ዩሱሳ ወዳናው ኢያ ባላ ማርካ ኮዩዶሶና፥ ሺን አይኮካ ዴሚሶኮና። 56 ዳሮ አሳቲ ኢያ ባላ ወርዶ ማርካቲዶሶና፥ ሺን ኤንታ ማርካቴሳይ ኢሲኖ ጊዴና።

57-58 ኢሲ ኢሲ አሳቲ ዴንዲ ኤቂዲ ዩሱሳ ባላ፥ «ኢ፥ (ታኒ አሲ ኬዲዳ ሃ ያሳ ኬሳ ሳላዳ፥ አሳ ኩሼን ኬዲቲቦና ሃራ ያሳ ኬሳ ሄቭ ታላሳ ጊዶን ኬፃና) ጊሺን ኦኒ ሲዒዳ» ያጊዲ ወርዶ ማርካቲዶሶና። 59 ጊዴሺን፥ ኤንታ ማርካቴሳይ ሄሳንካ ኢሲኖ ጊዴና።

60 ካሂኔ ሃላቃይ አሳ ኡባ ሲንሳን ዴንዲ ኤቂዲ፥ «ሃይሳቲ ኔና ሞቲያ ሞቲዋስ ኔ ዛሪያባይ ባዌ?» ያጊዲ ዩሱሳ አይቺስ። 61 ሺን ዩሱሲ ሲዒ ጊስ፤ አይኮካ ዛሪቤና። ካሂኔ ሃላቃይ፥ «አንጄቲዳ ያሳ ናዓይ፥ ኪሪስቶሲ ኔኔዬ?» ያጊዲ ዛሪ አይቺስ።

62 ዩሱሲ ዛሪዲ፥ «ኤ ታና፥ ሂንቴ አሳ ናዓይ፥ ወልቃማ ያሳፌ ኡሻቻ ባጋራ ኡቲዳሺን ቃሲ ሳሉዋ ሻራራ ዩሺን ቤዓና» ያጊስ። i

63 ካሂኔ ሃላቃይ ባ ማዑዋ ፔዲዲ፥ «ኦና ሃራ ማርካ አይ ኮሺ? 64 ሂንቴ ኢያ ጫሻ ሲዒዴታ፤ ሂንቴ ቆፋይ አይቤ?» ያጊስ። ኤንቲ ኡባይ፥ «ኢ ሃይቃናው ቤሴስ» ያጊዲ ኢያ ባላ ፒርዲዶሶና። j

65 ኤንታፌ ኢሶቲ ኢሶቲ ኢያ ባላ ጩቴሲ አይኪዶሶና። ኢያ አይፊደ ጎዚዲ ባቂሺ፥ «ኔና ዴቺዳይ ኦኔ? ኦኔ ኦስ አዳ!» ያጊዶሶና። ናጌይሳቲ ኢያ ኤኪ ኤፊዲ ጋራፊዶሶና።

ጴፂሮሲ ዩሱሳ ካዲስ

(ማቶ 26:69-75፤ ሉቃ 22:56-62፤

ዮሃ 18:15-18፥ 25-27)

66 ጴፂሮሲ ካሂኔ ሃላቃ ዛባን ጋርሳ ባጋራ ዴዒሺን፥ ካሂኔ ሃላቃ ማጫ አይሌታፔ ኢሲኒያ ያሱ። 67 ጴፂሮሲ ታማ ካዩይሳ ቤዓዳ፥ ቲሺ አሳ ፂላዳ፥ «ኔኒካ ናዚሬቴ ዩሱሳራ ዴዓሳ» ያጋሱ።

68 ሺን ጴፂሮሲ፥ «ኔ ጌይሲ አይቤኮ ታ ኤሪኬ፥ ታው አኬኬቴና» ያጊዲ ካዲስ። ያጊ ሲሚዲ ዛን ኬያ ወዴ ሶሆራ ኩቶይ ዋሲስ።

814:49 ሉቃ 19:47፤ 21:37 h14:57-58 ዮሃ 2:19 i14:62 ዳኔ 7:13

j14:64 ሉቄ 24:15

69 ሄ አይሊያ ጳጊሮሳ ቤዓዳ፥ ኢያ ማታን ኤቂዳ አሳታኮ፥ «ሃ ኡራይካ ኤንታራ ዴዔስ» ታዳ ዛራ አዳሱ። 70 ሺን ጳጊሮሲ ቃሲካ ካዲስ።

ጉሲ ጋምዒሺን፥ ማታን ኤቂዳ አሳቲ ናምዓንን ጳጊሮሳኮ፥ «ኔኒ ጋሊላ ቢታ አሲ ጊዲያ ጊሾ ቱማ ኤንታራ ዴዓሳ» ያጊደሶና።

71 ሺን ጳጊሮሲ፥ «ታኒ ሂንቴ ጊያ ኡራ ኤሪኬ!» ያጊዲ ባና ቃንጌሲኔ ጫቆ አይኪስ።

72 ሶሁዋራ ኩቶይ ናምዓንን ዋሲ አጊስ። ጳጊሮሲ ዩሱሲ ኢያኮ፥ «ኔኒ ኩቶይ ናምዑ ቶሆ ዋሳናፕ ሲንሴ ሄዡ ቶሆ ታና ካዳና» ኢያኮ ጊዳይሳ አከኪዲ ዳሮ ዩኪስ።

ዩሱሳ ጳላዎሳኮ ኤፊዶሶና

(ማቶ 27:1-2፤ 11-14፤ ሉቃ 23:1-5፤ ዮሃ 18:28-38)

15 ዎንታ ጉራ ኤሌሲዲ ካሂኔ ሃላቃቲ፥ ጨማቲ፥ ሂኒ አስታማራቲኔ አይሁዴ ሻንጎቲ ኡባይ ሸቂዲ ማቂቲዶሶና። ኤንቲ ዩሱሳ ቃቺ ኤፊዲ ጳላዎሳኮ አሲ ኢሚዶሶና።

2 ጳላዎሲ ኢያኮ፥ «ኔኒ አይሁዴታ ካዎ?» ያጊዲ አይቺስ።

ዩሱሲ ዛሪዲ፥ «ኔ ጋዳሳ» ያጊስ።

3 ካሂኔ ሃላቃቲ ዩሱሳ ዳሮባን ሞቲዶሶና። 4 ሺን ጳላዎሲ ዛሪዲ ዩሱሳኮ፥ «ኔው ዛሪያባይ ባዌ? ኤንቲ ኔ ቦላ አይ ሜላ ሞቱዋ ኤሂያኮ ቤዒኪ?» ያጊስ።

5 ሺን ዩሱሲ ሃራባ ዛሮና ኢዲን፥ ጳላዎሲ ማላሌቲስ።

ዩሱሳ ሃይቆ ጊዲ ፒርዲዶሶና

(ማቶ 27:15-26፤ ሉቃ 23:13-25፤ ዮሃ 18:39-40፤ 19:1-16)

6 ጳላዎሳኮ ፓሲካ ባሌ ቦንቺያ ጋላሳን አሳይ ኮያ ኢሲ ኡራ ቃሾፕ ቢሊያ ሜዜይ ዴዔስ።

7 ሄ ዎዴ ኢሲ ባርባና ጊያ ኡራይ አሾ ኬሲዲ ሼምፓ ዎዲዳ አሳታራ ኢሲፌ ቃሾ ኬላን ዴዔስ።

8 ሸቂዳ ዳሮ አሳይ ጳላዎሲ ካሲይሳዳ አላና ሜላ ኢያ አይቺዶሶና። 9 ጳላዎሲ አሳ ዛሪዲ፥ «ታኒ ሂንቴው አይሁዴታ ካዉዋ ቢላናይሳ ኮዩቲ?» ያጊዲ አይቺስ። 10 ሄሳ ኢ ጊዳይ፥ ካሂኔ ሃላቃቲ ዩሱሳ ቃናቲዲ አሲ ኢሚዳይሳ ኤሪያ ጊሾሳ።

11 ሺን ካሂኔ ሃላቃቲ ዩሱሳ ጊሾ ባርባና ቢላናዳ፥ ሄ ሸቂዳ አሳይ ጳላዎሳ ዎሳና ሜላ አሳ

ማቂዶሶና። 12 ጳላዎሲ ዛሪዲ፥ «ያቲን፥ ሃ ሂንቴ አይሁዴ ካዎ ጌይሳ ዋቶ?» ያጊስ።

13 አሳይ ጳላዎሳ ቦላ ዋሲዲ፥ «ማስቃሊያ ቦላ ኢያ ካቃ» ያጊደሶና።

14 ጳላዎሲ አሳኮ፥ «አይስ? ኢ አይ ኢታባ አሲዴ?» ያጊስ።

ሺን አሳይ ካሲይሳፌ ጉጂ ዋሲዲ፥ «ማስቃሊያ ቦላ ኢያ ካቃ» ያጊደሶና።

15 ጳላዎሲ አሳ ኡፋይሳናው ኮዩዲ፥ ባርባና አሳስ ቢሊስ፤ ያቲዲ ሊሶን ዩሱሳ ጋራፊዲ፥ ማስቃሊያ ቦላ ካቃና ሜላ ኤንታው አሲ ኢሚስ።

ዎታዳሬቲ ዩሱሳ ቶቺዶሶና

(ማቶ 27:27-31፤ ዮሃ 19:2-3)

16 ሄሳፌ ጉዬ፥ ዎታዳሬቲ ዩሱሳ ዴሪያ ሃሬይሳ አሶ ኬሳ ኤኪ ኤፊዲ፥ ሃራ ዎታዳሬታ ኡባ ኢሲፌ ዪጊዶሶና። 17 ቃሲ ዞዎ አፊላ ኢያ ማይዚዶሶና፤ አጉንሳ ካሳቻ ጊጊሲዲ፥ ኢያ ሁዒን ዎሲዶሶና።

18 ሄሳፌ ጉዬ፥ ኢያኮ፥ «አይሁዴታ ካዉዋው ሚሪናው ካዎታ» ያጊዲ፥ ኢያው ዘጊዶሶና።

19 ኢያ ሁዒያ ምዓን ሾጪዶሶና፤ ቃሲ ኢያ ቦላ ጩቲዶሶና፤ ጉልባቲዲ ኢያው ጎይኒዶሶና።

20 ኢያ ቶቺዳይሳፌ ጉዬ ዞዎ አፊላ ኢያፕ ቃሪ ኤኪዲ፥ ኢያ አፊላ ኢያ ማይዚዲ ማስቃሊያ ቦላ ኢያ ካቃናው ኤኪ ኤፊዶሶና።

ዩሱሳ ካቂዶሶና

(ማቶ 27:32-44፤ ሉቃ 23:26-43፤ ዮሃ 19:17-27)

21 ኤንቲ ቢሼ፥ ኢስኪንዲሬኔ ሩፎሳ አዋ፥ ሲሞና ጊያ ቂሬና ቢታ አሲ፥ ጋዓሬፕ ካታማ ዩይሳራ ጋሄቲዲ፥ ዩሱሳ ማስቃሊያ ዎልቃን ቶሲዶሶና። k22 ያቲዲ ጎልጎታ ጊያ ቤሳ ዩሱሳ ኤፊዶሶና። «ጎልጎታ» ጉሳይ «ሁዒ ጉጌ» ጉሱ። 23 ሳኮይ ሲዒቶና ሜላ ካርቤ ጊያ ዳሌይ ዋላኬቲዳ ዎይኔ ኡዮ ጊዲ ኢያው ኢሚዶሶና። ሺን ኢ ኡዮና ኢዲስ። 24 ኤንቲ ማስቃሊያ ቦላ ኢያ ካቂዶሶና፥ እና አይቢ ጋካኒኮ ጊዲ ኢያ አፊላ ሻኪዲ ሳማ ዩጊዶሶና።

25 ኤንቲ ማስቃሊያ ቦላ ኢያ ካቂያ ዎዴ ዎንታፌ ሄዡ ሳቱ። 26 ኤንቲ፥ «አይሁዴታ ካዉዋ» ያጊዲ ኢያ ሞቲያ ፁፌ ዓፊዲ ዎሲዶሶና። 27 ዩሱሳራ ናምዑ ፓንጋታ ኢሱዋ ኢያፕ ኡሻቻ ባጋራ ሃንኩዋ ኢያፕ ሃዲርሳ ባጋራ ማስቃሊያ

k15:21 ሮሜ 16:13

በላ ካቂዶሶና።²⁸ ጌሻ ማፃፋይ፡ «ኢታባ አሲዳ አሳታራ ኢ ፓይዴቲስ» ጌቲቲዳይሲ ፖሎቲስ።¹

²⁹ አጊያራ አዲያ አሳይ ዮሱሳ ካዲዲ፡ ባንታ ሁዲያ ቃሲዲ ጫዬዶሶና፤ «ሄኮ! ያሳ ኬሳ ላላዳ ሄኹ ጋላሳ ጊዶን ከዜይሶ፡ ኔ ሁዲያ አሻ፤^{m30} አኔ ማስቃሊያ በላፌ ዎዳ» ያጊዶሶና።

³¹ ሄሳዳካ፡ ካሂኔ ሃላቃቲ ሂጊያ ታማርሴይሳታራ ኢሲፌ ዮሱሳ ቶቺዲ፡ «ሃራታ አሺስ፡ ሺን ባና አሻናው ዳንዳዔና፤³² ኑኒ ቤዲዲ አማናና ሜላ ከሪስቶሲ፡ ኢስራዔሌ ካዎይ፡ አኔ ማስቃሊያ በላፌ ሃዲ ዎዶ» ያጊዶሶና። ቃሲ ሃሪ አቶሺን፡ ኢያራ ማስቃሊያ በላ ካቂቲዳይሳቲካ ኢያ ቶቺዶሶና።

ዮሱሲ ሃይቂስ

(ማቶ 27:45-56፤ ሉቃ

23:44-49፤ ዮሃ 19:28-30)

³³ ኡሱፑን ሳቴፔ ዶሚዲ፡ ኡዱፉን ሳቴ ታካናው ቢታ ኡባይ ዱሚስ።³⁴ ኡዱፉን ሳቲያን ዮሱሲ ባ ቃላ ዶቂ አሲዲ፡ «ኤሎሄ፡ ኤሎሄ፡ ላማ ሳባቂታኒ?» ያጊስ። ሄሳ ጉሳይ፡ «ታ ያሳው፡ ታ ያሳው፡ ታና አይስ አጋዲ?» ጉሱ።ⁿ

³⁵ ሄሳን ኤቂዳ አሳፔ ኢሶይ ኢሶይ ሄሳ ሲዲዲ፡ «ሄኮ፡ ኤሊያሳ ዪጊስ» ያጊስ።³⁶ ሄ አሳፔ ኢሶይ ዎዲዲ፡ ኢስፖንጄን ጫላ ዎይኔ ኩንሲስ፤ ሄሳ ፃምዓ ዪራን ዎሲዲ፡ «ናጊቴ፤ ኤሊያሲ ማስቃሊያፔ ኢያ ዎዲሳናው ያኔኮ አኔ ቤዎስ» ያጊዲ ዮሱሳ ዶናኮ ኡሻናው ሸሺስ።^o

³⁷ ዮሱሲ ባ ቃላ ዶቂ አሲ ዋሲዲ፡ ሃይቂስ።

³⁸ ያሳ ኬሳን ካቂቲዳ ማጋራጆይ ቆሞፌ ዱጌ ታካናው፡ ናምዑ ከዬዲ ዳኬቲ ዎዲስ።^p ³⁹ ማስቃሊያፔ ሲንሳ ባጋራ ያን ኤቂዳ ኢሲ ማቶ ሃላቃይ፡ ዮሱሲ ዋኒዲ ሃይቂዳኮ ቤዲዳ ዎዶ «ሃ ኡራይ ቱማ ያሳ ናዓ» ያጊስ።

⁴⁰ ሄሳ ሃሆን ኤቂዲ ቤዲያ ጉሳ ማጫሳቲ ዴዎሶና። ኤንታ ጊዶን ማግዴላ ማይራማ፡ ካሉዋ ያይቆባኔ ዮሳ አያ ማይራማኔ ሳሎማ ዴዎሶና።

⁴¹ ሄ ማጫ አሳቲ ዮሱሲ ጋሊላን ዴዲያ ዎዶ ኢያ ካሊዳይሳታኔ ኢያ ሞኪዳይሳታ ቃሲ ዮሱሳራ ኢሲፌ ዮሩሳላሜ ቤዳ ሃራ ዳሮ ማጫ አሳቲ ያን ዴዎሶና።^q

ዮሱሲ ሞጌቲስ

(ማቶ 27:57-61፤ ሉቃ

23:50-56፤ ዮሃ 19:38-42)

⁴²⁻⁴³ ሳዓይ አማርሲዳ ዎዶ ሺቂዳ አሳን ቦንቼቲዳ አይሁዴ ሻንጎታፔ ኢሶይ፡ ዮሴፋ ጊያ ኡራይ፡ ያሳ ካዎቴሳይ ያናይሳ ናጊሼ ዴዔይሲ፡ አርማቲያሳ ካታማ አሲ ዴዔይሲ ዬስ። ዎንቴሴ ሳምባታስ ጊጌቲያ ጋላስ ጊዲዳ ጊሾ ዮሴፌ ሚኒዲ ጲላዎሳኮ ቤዲ፡ ዮሱሳ አሃ ኤካናው ዎሲስ።⁴⁴ ጲላዎሲ ዮሱሲ ሃይቂዳይሳ ሲዲዳ ዎዶ ማላሌቲስ፤ ማቶ ሃላቃ ዪጊዲ፡ «ኢ ሃይቂዲ ጋምዲዴ?» ያጊዲ አይቺስ።⁴⁵ ጲላዎሲ ዮሱሲ ሃይቂዳይሳ ማቶ ሃላቃፔ ሲዲዲ ኢያ አሃ ዮሴፋስ ኢሚስ።⁴⁶ ዮሴፌ ሞጎ አፊላ ሻሚስ፤ ዮሱሳ አሃ ማስቃሊያፔ ዎሲዲ፡ አፊላን ፃሂዲ፡ ሹቻፌ ዎጮቲዳ ዱፎ ጊዶን ኢያ አሃ ሞጊስ። ቃሲ ሄ ዱፉዋ ዶናን ጊታ ሹቹ ጎንዶርሲዲ ዎሲስ።⁴⁷ ማግዴላ ማይራማኔ ዮሳ አያ ማይራማ ዮሱሳ አሃ ኤንቲ አዉን ዎሲያኮ ቤዎሶና።

ዮሱሲ ሃይቆፔ ዴንዲስ

(ማቶ 28:1-8፤ ሉቃ

24:1-12፤ ዮሃ 20:1-10)

16 ሳምባታይ አዲዳፔ ጉዬ ማግዴላ ማይራማ፡ ያይቆባ አያ ማይራማኔ ሳሎማ ቤዲ፡ ዮሱሳ አሃ ቲያናው ሺቶ ሻሚዶሶና።² ዎጋ ዎዶ ዎንታ ዳሮ ጉራ ፃልቂይ ጫርሺን፡ ዱፉዋ ቤዶሶና።³ ኤንቲ ባንታ ጊዶን ኢሶይ ኢሉዋራ፡ «ዱፉዋ ዶናፔ ኑስ ሹቻ ኦኔ ጎንዶርሲዲ ዲጋናይ?» ያጊዲ አዴቲዶሶና።

⁴ ኤንቲ ዪሊያ ዎዶ ሄ ዳሮ ጊታ ሹቻይ ጎንዶራቲዲ ኪቼዳይሳ ቤዲዶሶና።⁵ ዮሱሲ ሞጌቲዳ ዱፉዋ ጊዶ ጊሊያ ዎዶ ኢሲ ፓንሳ አዴይ ቦሳ ማዎ ማዲዲ፡ ኡሻቻ ባጋራ ኡቲዳይሳ ቤዲዲ ዳጋሚዶሶና።

⁶ ሺን ኢ ኤንታኮ፡ «ዳጋሞፊቴ፤ ማስቃሊያ በላ ካቂቲዳ፡ ናዘሬቴ ዮሱሳ ሂንቴ ኮዬይሳ ታኒ ኤራይስ። ኢ ሃይሳን ዴና፡ ሃይቆፔ ዴንዲስ። ኤንቲ ኢያ ሞጊዳ ቤሳ ሃይሳ ቤዲቴ።⁷ ሃዲ ቤዲ ዮሱሳ ታማራታሲኔ ጴጊሮሳስ፡ (ዮሱሲ ሂንቴፌ

^l15:28 ኢሳ 53:12

^m15:29 ማዝ 22:7፤ 109:25፤ ማር 14:58፤ ዮሃ 2:19

ⁿ15:34 ማዝ 22:1

^o15:36 ማዝ 69:21

^p15:38 ኬሳ 26:31

^q15:41 ሉቃ 8:2-3

ሲንሳትዲ ጋሊላ ቤስ። ኢህንቴው አዲዳይሳዳ ሂንቴ ኢያ ያን ቤዓናን ያጊዲ አዲቴ» ያጊስ።[†]
⁸ ማጫሳቲ ያሻን ኮኮሪሼ ዱፉዋፔ ኬዬዲ ባቃቲዶሶና። ቃሲ ኤንቲ ያዬዳ ጊሾ ሄሳ አዴስካ አይኮካ አዲቦኮና።[†]

ዮሱሲ ማግዴላ ማይራሚስ ቤንቲስ
(ማቶ 28:9-10፤ ዮሃ 20:11-18)

⁹ ዮሱሲ ሃይቆፔ ዴንዲዳፔ ጉዬ ዎጋ ጋላስ ዎንታ። ላፑን ቱና አያናታ ኬሲዳ ማግዴላ ማይራሚስ ኮይሮቲዲ ቤንቲስ።¹⁰ ኢያ ባዳ ካሲ ኢያራ ዴዔይሳታስ። ኤንቲ አዛኒሼኔ ዮኪሼ ዴዔሺን አዳሱ።¹¹ ሺን ዮሱሲ ፓፃ ዴዔይሳኔ ኢው ቤንቲዳይሳ ኤንቲ ሲዒዳ ዎዴ ኢያ ጌይሳ አማኒቦኮና።

ዮሱሲ ናምዑ ባ ታማሬታስ ቤንቲስ
(ሉቃ 24:13-35)

¹² ሄሳፌ ጉዬ። ኤንታፌ ናምዓቲ ካታማፔ ኬዬዲ ቢሺን። አጌ ቦላ ዮሱሲ ካሴይሳፌ ዱማቲዲ ኤንታው ቤንቲስ።¹³ ኤንቲ ጉዬ ሲሚዲ። ሃራታስ አዲዶሶና። ሺን ሃራቲካ ኤንታ አዳ ቱማ ጊቦኮና።

ዮሱሲ ታማኔ ኢሲ ባ ታማሬታስ ቤንቲስ
(ማቶ 28:16-20፤ ሉቃ 24:36-49፤
ዮሃ 20:19-23፤ ሃ.አ 1:6-8)

¹⁴ ጉዬፔ ታማኔ ኢሲ ኢያ ታማሬቲ ካሲ ሚሺን። ዮሱሲ ኤንታው ቤንቲስ። ኤንታው

አማኖይ ባይና ጊሾኔ ሃይቆፔ ኢ ዴንዲዳይሳ ቤዒዳ አሳይ አዲን ኤንቲ አማኖና ኢዒዳ ጊሾ ኢ ኤንታ ቦሪስ።

¹⁵ ኢ ኤንታታ። «ቢታ ኡባ ቢዲ አሳ ኡባስ ዎንጌላ አዲቴ።^{§16} አማኔይኔ ፃማቂቴይ አታና። ሺን አማኖናይ ፒርዴታና።¹⁷ አማኔይሳታስ ሃ ማላታቲ ኢሜታና። ኤንቲ ታ ሱንሳን ቱና አያናታ ኬሳና። አራሳ ዶናን አዴታና።¹⁸ ኤንቲ ሾሹ አይኪኮካ ዎይኮ ዎዲያባ ኡዬኮካ ኤንታ ቆሄና። ቃሲ ኤንቲ ባንታ ኩሺያ ሃርጋንቾታ ቦላ ዎሲዲ ኤንታ ፓሳና» ያጊስ።

ዮሱሲ ፑዴ ሳሎ ኬዬስ
(ሉቃ 24:50-53፤ ሃ.አ 1:9-11)

¹⁹ ጎዳይ ዮሱሲ ታማሬታራ አዴቲዳፔ ጉዬ ፑዴ ሳሎ ኬዬስ፤ ያሳፌ ኡሻቻ ባጋራ ኡቲስ።^{t20} ኢያ ታማሬቲ ቢዳሶ ኡባን ቃላ አዲዶሶና። ጎዳይካ ኤንታራ ኢሲፌ አሴስ። ኤንቲ አዲያ ቃላይ ቱማ ጊዲዳይሳ ያሳይ ኤንታው ኢሚያ ማላታታን ኤሪሲስ።

[†]16:8 ኢሲ ኢሲ ቤኒ ማፃፋቲ ማርቆስ ዎንጌላ ፓይዶ 8 ቦላ ኤሶሶና። ቃሲ ኢሲ ኢሲ ማፃፋቲ ፓይዶ 9-20 ጋካናው ዴዒያ ቆፋ ጉጆኮና። ጊዶሺን። ፓይዶ 8 ካሊዲ ዴዒያ ጉጆሶና። ሄሲካ [ማጫሳቲ ቢዲ። ከታንቾይ አዲዳባ ኡባ ጴፂሮሳሲኔ ኢያራ ዴዔይሳታስ ቃንሳን አዲዶሶና። ሄሳፌ ጉዬ። ዮሱሲ ባ ታማሬታ ጊሸኔ ሜሪና አቶቴሳ ዎንጌላ ከታ ዶሎሃፔ ዉሎሃ ጋካናው ከቲስ።]

[†]16:7 ማቶ 26:32፤ ማር 14:28 [§]16:15 ሃ.አ 1:8 ^t16:19 ሃ.አ 1:9

ሉቃስ ፲፩ዳ

ዮሴስ ኪሪስቶስ ዎንጌላ

ጋሳ ቆፋ

ዮሴስ ዶሪዳ ታማኔ ናምዑ ሃዋሬታ ጊደን ሉቃስ ዴና። ሉቃስ ዎንጌላይ፥ ዮሴስ ኮይሮ ናቤታ ዶናን ያና ጌቴቲዲ አዴቲዳይ፥ ኢስራዔልቲ ካሴፔ ናጊሼ ዴዲዳ «ኪሪስቶስ» ጊዴይሳኔ አሳ ዘፍሊ ኡባ አሼይሳ ጊዴይሳ ቆንጨሴስ። ሉቃስ፥ ባ ማፃፋን ዮሴስ፥ «ማንቆታስ ዎንጌላ ሳባካናው» ባ አዋፔ ኪቴቲዳይሳ ጊዴይሳኔ ሄ ዎንጌላይ አሳስ ዴዲያ ዱማ ዱማ ሜቱዋፔ ኪሴይሳ ጊዴይሳ አዴስ። ሉቃስ ዎንጌላ ጊደን፥ ዮሴስ ዩሳባ አዲያ ኮይሮ ሼምፖታኒኔ ዮሴስ ፑዴ ሳሎ ኪዩዳይሳ አዲያ ዉርሴሳ ሼምፖታን ቆንጨዲ አዴቲዳይ ኡፋይሳባ። ዮሴስ ሳሎ ኪዩዳፔ ጉዬ አማያይ ዋኒዲ ዲጨዳኮኔ ዳልጊዳኮ አዲያ ታሪኪያ ሃ ዎንጌላ ፲፩ይ ሃዋሬታ አሶ ማፃፋን ፲፩ስ።

ኪታንቸታ ማዘሙሪያባ፥ ዮሴስ ዮሴቲዳ ዎዴ ሄንሳቸቲ ቢዲ ቢዲዳይሳ አዲያ ታሪኪይ፥ ዮሴስ ናባቴሳን ያሳ ኪሴ ቢዳይሳ፥ ቃዴቲያ ሳማሬ አዲያባኔ ዳዩዲ ቢንቲዳ ናባባ አዲያ ታሪኪይ፥ ሉቃስ ዎንጌላ ፲፱ላን ቢንቲያ ታሪኪ። ሉቃስ ዎንጌላን ጋፃፔ ጋፃ ጋካናው ዴዲያ ዋና ቆፋቲ ዎሳባ፥ ጊሻ አያናባ፥ ዮሴስ አሱዋ ጊደን ማጫሳታስ ዴዲያ ቤሳኔ ያሳይ ናጋራ ማሬይሳ።

ሉቃስ ዎንጌላ አይፌ ቆፋታ

ጌሎ ቆፋ 1:1-4

ግማቂያ ዮሃንሳኔ ዮሴስ ዮሴቲሳ 1:5-2:52

ግማቂያ ዮሃንሳ አሱዋ 3:1-20

ዮሴስ ፲ንቃቲያኔ ፓጩቲሳ 3:21-4:13

ዮሴስ ጋሊላን አሲዳ አሱዋ 4:14-9:50

ጋሊላፔ ዮሩሳላሜ ጋካናው 9:51-19:27

ዉርሴሳ ሳሚንታ ዮሩሳላሜ ሄራን 19:28-23:56

ሃይቆፔ ዴንዶ፥ ቆንጨሳኔ ሳሎ ኪሳ 24:1-53

1 ቦንቾ ቴዎፊሎስ፥ ኑ ጊደን ፖሎቲዳባስ ዳሮቲ፥ ባንታው ዳንዳዔቲዳ ሜላ ፲፩ዶሶና።
 2 ሄ ታሪኪያ ኡንቲ ፲፩ዳይ ኮይሮፔ ዶሚዲ አይፌ ማርካቲኔ ቃላ ሃጋዜይሳቲ ኑስ አዲዳይሳ።
 3 ታካ ታ ባጋራ ኮይሮፔ አኪካ ፲፱ዳፔ ጉዬ ሄ ታሪኪያ

ሃኖታ ማራያዳ ኔው ፲፭ይ ታው ሎዎ ጊዲ ቤንቲስ።
 4 ሄሲካ፥ ኔ ታማሪዳባይ ቱማ ጊዴይሳ ኤሪሳናሳ።

ግማቂያ ዮሃንሳ ዮሴቲሳ

5 ዮሁዳ ካዉዋ ሄሮዲስ ዎዴ አቢያ ያራፔ ጊዲዳ ዛካሪያሳ ጊያ አይሁዴ ካሂኔይ ዴዔስ። ኢያ ማቺያካ አሮና ሼሻፔ። ኢ ሱንሳይካ ኤልሳቤያ።
 ፲፬ ናምዳይካ ጎዳ ዎጋኔ ኪታ ኡባ ናጊዲ ቦሬይ ባይና ያሳ ሲንሳን ፲ሎቴሳን ዴዲዶሶና።
 7 ሃኖፔ አቲን ኤልሳቤያ ማይንሲ ጊዲዳ ጊሾ ኡንታው ናዲ ባዋ፥ ናምዳይካ ቃሲ ጨሚዶሶና።

8 ኢሲ ጋላስ ዛካሪያሲ ባ ጊሾዋ ማራን ያሳ ሲንሳን ካሂኔቴሳን ሃጋዜስ።
 9 ካሂኔቴሳ ዎጋን ያሳ ኪሴ ጊሊዲ ኢፃኔ ጨዩሳናው ኢያ ሳሚ ጋዚስ።
 10 ኢፃኔይ ጨያ ዎዴ አሳይ ካሬን ዎሴስ።

11 ጎዳ ኪታንቸይ ያርሹዋ ያርሼያ ቤሳፌ ኡሻቻ ባጋራ ኤቂዲ ቤንቲስ።
 12 ዛካሪያሲ ኢያ ቤዲዳ ዎዴ ዳጋሚዲ ዳሮ ያዩስ።
 13 ሺን ኪታንቸይ ኢያኮ፥ «ዛካሪያሳ ያዮፋ፤ ኔ ዎሳይ ሲዔቲስ። ኔ ማቺያ ኤልሳቤያ አዴ ናባ ዮሳና፥ ኢያ ዮሃንሳ ጋዳ ኔ ሱንሳና።
 14 ኢ ኔው ኢንጄኔ ኡፋይሴ ጊዳና፤ ዳሮቲ ኢያ ዮሴቲሳን ኡፋይታና።
 15 ጎዳ ሲንሳን ኢ ጊታ ጊዳና፤ ዎይኔ ኡሻ ጊዲን ሃራ ማሶ ዮ ኡሻ ኡዮና፥ ባ አዩ ኡሎን ዴዲሼ ጊሻ አያናን ኩማና።
 16 ኢስራዔል አሳታፔ ዳሮታ ባንታ ጎዳ፥ ያሳኮ ዛራና።
 17 አዋታ ዎዛና ናይታኮ ዛራና፥ ኪቴቶናይሳታ ፲ሎታ ጨንጫቴሳኮ ዛራና ሜላ፥ ጎዳስ ቤሲያ ዴሬ ጊጊሳናው ኤሲያሳ አያናኒኔ ዎልቃን ጎዳ ሲንሳን ባና» ያጊስ።
 W

18 ዛካሪያሲ ኪታንቸዋኮ፥ «ታ ሄሳ አይቢን ኤራኔ? ታራኔ ታ ማቼራ ጨሚዳ» ያጊስ።

19 ኪታንቸይ ዛራዲ፥ «ታኒ ያሳ ሲንሳን ኤቂያ ጋብሬሌ፥ ሃ ሚሽራቸዋ ኔው አዳናው ያሳፌ ኪቴታስ።
 x20 ሄኮ፥ ዎዲያ ናጊዲ ፖሎቲያ ታ ቃላ ኔ አማኖና ኢዲዳ ጊሾ ሃይሴ ፖሎቲያ ጋካናው ኔኒ ሙሜ ጊዳና፥ አዴታናዉካ ዳንዳዳካ» ያጊስ።

21 ሄ ዎዴ ዛካሪያሲ ያሳ ኪሴ ጊሊዲ ጋምዲዳ ጊሾ አይቢ ሃኒዴ ጊዲ አሳይ ካሬን ናጊሼ ጋምዲስ።
 22 ኢ ካሬ ኪዩዲ ኡንታና አዲሳናው ዳንዳዲቤና፥ ማሊ ቤሶፔ አቲን አዴታናው ዳንዳዶናይሳ ቤዲዳ ዎዴ ቆንጨሴ ቤዲዳይሳ ኤሪዶሶና።

u1:5 1ታሪ 24:10

v1:15 ታይ 6:3

w1:17 ሚላ 4:5-6

x1:19 ዳኔ 8:16፤ 9:21

²³ ዛፍረኛሲ ሃጋዞ ዎዲያ ፖሊዲ ባ ሰ ሲሚስ፡
²⁴ ሃሳፌ ጉዩ፣ ኢያ ማቺያ ሌልሳቢያ ቃንሳታሱ፡
 ኢቸቸ አገና ኩሜሲ ባና ገንሳዳ ጋምባሱ፡
²⁵ ኢያ፡ «ጎዳዩ ባ ማሮታን ታ ቦሪያ አሳ ጊደፌ
 ዲጋናው ቤዲዲ ሃ ዎዲያን ሃይሳ አላስ» ያታሱ፡

ዩኑሳ ዩኤቴሳይ ኮይሮቲዲ አዴቴስ

²⁶ ከልሳቢያ ቃንሳቲን አቡፑንሳ አጌናን፣ ሶሳይ ኪታንቹዋ ጋብሬሌ ጋሊሳ ቢታን ዴዲያ ናዚሬቴ ካታማ ኪታስ። ²⁷ ካዉዋ ዳዋቴ ሸሻፕ ጊዳዳ ዮሴፉ ጊያ አራስ አይሹቲዳ ገላዔኮ ኪታስ። ሄ ገላዲያ ማይራዋ ጌቲታዉሱ። ^{y28} ኪታንቾይ ኢኮ ቢዲ፣ «ዳሮ ዶሴቲዳሬ፣ ሳሮይ ኔው ጊዶ፣ ሶሳይ ኔራ ዴዔስ» ያገስ።

29 ማይራማ ኢያ አዳን ዳሮ ዳጋማዳ፥ «ሃይሲ አይሲ ሳሮሶ» ጋዳ ሄታሱ። 30 ኪታንኾይ ዛሪዲ፥ «ማይራሜ፥ ባበፋ፤ ኔኒ ያሳ ሲንሳን ሳባ ዴማዳሳ። 31 ሄኮ ኔኒ ቃንሳታና አዴ ናሳ ዬላና፥ ኢያ ሱንሳካ ዬሱሳ ጋዳ ሱንሳና።» 32 ኢ ጌታ ጌዳና፥ ኡባፌ ባላ ያሳ ናሳ ጌቱቲ ቂጌታና፥ ጎዳ ያሳይ ኢያ አዋ ዳዊቱ አራታ ኢያው ኢማና። 33 ኢያ ያይቆባ ሼጎ ባላ ሜሪናው ካምታና፤ ኢያ ካምቱሳስ ዛዊ ባዋ» ያገሰ።

³⁴ ማይራማ ኪታንቸዋኮ፥ «ሄሲ ዋኒዲ ሃናኔ?
ታ አዴ ኮሪኮ» ያጋሱ።

³⁵ ኪታንቾይ ዛሪዲ፡ «ጌሻ አያናይ ኔ በላ
ዎዳና፡ ኡባፌ በላ ያሳ ዎልቃይ ኔ በላ ኩዮታና።
ሄሳ ጊሻ፡ ዩሌቲዮ ጌሻ ናዓይ ያሳ ናዓ ጌቲታና።

³⁶ ሄኑ፡ ኔ ዳቢያ ኤልሳቤጥ ባ ጨማቴላ ላይላን
አዴ ናሳ ቃንሳታሱ። አያ ማይንሲ ጌቴቴዳር።
ሺን ሃዒ ኡሰፕንሳ አንና አይካሱ። ³⁷ ዎሳ
ዶኒያባይ ባዎ»^b ያጊሱ።

38 ማይራማ፡ «ሄኑ ታኒ ጎዳ አይሊው፡ ኔ ቃላዳ ታው ሃዋ» ያጋሱ፡ ሄሳፌ ጉዬ፡ ከታገኝዬ ኢፔ ሻኬተስ።

³⁹ ማይራጣ ሄ ሳሚንታን ዴንዳዳ ዪዳላ ቤታን ዴዲያ ኢሲ ጊዜ ካታማ ባሱ። ⁴⁰ ዛካርያስ ሰ ሪላዳ ኤልሳቤያ ሳርሳሱ። ⁴¹ ኤልሳቤያ ማይራጣ ሳርሳቱም ሰዲዳ ዎዴ ኢ ኡቡዋን ዴዲያ ናዳይ ኡፋይሳን ጉፒስ። ኤልሳቤያ ገሻ አያኖን ኩማዳ። ⁴² ባ ቃላ ጅቀ አሳዳ። «ኒኒ ማጫሳ ገዶፊ አንጅቲዳር። ኔ ቃንሳቲዳ ናዳይካ አንጅቲዳይሳ። ⁴³ ሃኖሺን። ታ

ጎዳ አዩ፡ ኔኒ ታኮ ያና ሜላ ታኒ አኔ? ⁴⁴ ሄኮ ኔ ሳርሱዋ ታ ሲዲዳ ዎዴ ታ ኡሉዋን ዴዲያ ናዓዴ ኡፋደሳን ጉፒስ፡ ⁴⁵ ጎዳዴ ፖላና ጊዲ ኢሚዳ ቃላ አማኒዳራ፡ ኢያ አንጀቲዳር» ያጋሱ።

ማይራሚ ማዝሙራያ

⁴⁶ ማይራማ ሃይሳዳ ያጋሱ፡

«ታ ሼምፒያ ኅዳ ቦንቻዉ.ሱ፥ ር

⁴⁷ ታ ኣያናይ ዳሊያ ያሳን ኡፋይቴስ።

⁴⁸ ኢ ባ አይሌ ካዉሻቴላ ቤዒሶ።

ሃፔፌ ዶሚዲ ዩሌቴሲ ኡባይ ታና አንጄቲዳሮ
ጋና።^d

⁴⁹ አይስ ጊኮ፥ ዎልቃማ ጊዲዳ አ፥ ታው ጊታባ
አሰሰ።

ኢያ ቡንሳይ ጌሻ።

⁵⁰ ኢያሱ በጌቹ ይሳታ ቦላ፡

ኢያ ማርቲኦይ ሜሪናፔ ሜሪና ጋካናሳ።

⁵¹ ባ ቁሴያን ሚኖባ አሉ፡፡

ባንታ ዎዛኖን ኦቶርቴይሳታ ላሊስ።

⁵² ዎልቃማ ካዎታ አራታፔ ካወሺሰ፤

ባንታና ካዉሺዳይሳታ ካቦይስ። e

⁵³ ከሻቲዳይሳታ ሎዎባን ካልሰ.

ሺን ደሬታ ሜላ ኩ

⁵⁴၇ ၊ ၵုဉ်း နီၵ်း

ባ አይሊያ ኢሰራዬቤ ማዲሰ።

⁵⁵ ሄሴካ ኑ አዋታሶ አዲዳ ቃላ፡

ኣብ ራሃ ሜሰኒ ኢያ ሼሻስ ጊዳይሳ ሜሪናው
ፖላናሳ»^{fg}

የጋራ።

⁵⁶ ማይራማ ኤልሳቤዝ ማታን ሄዡ አጌና ሜላ ጋምባዳ ባ ሶ ሲማሱ።

ዓማኒያ ዮሃንስ ዬሌቴስ

57 ኤልሳቤዝ የሎ ቃማይ ጋኪን አዴ
ናዓ ይላሉ። 58 ኢ ሾሮቲኔ ኢ ዳቦቲ ጎዳይ
ጊታ ማሮታ አሲዳይሳ ሲሳዲ፥ ኢራ ኢሲፌ
ኡፋይቲዶና። 59 ሆስፑንሳ ጋላሳን ዮጋ ናዓ
ቃግራናው ይደሰና። ኢያ አዋ ሱንሳን ዛከሪያሳ
ጊዲ ሱንሳናው ኮዪዶሰና። h60 ሺን አያ፥
«አካይ፥ ዮሃንሳ ጌቱታናው ቤሴስ» ያጋሱ።
61 ኤጋቲካ፥ «ኔ ዳቦታፔ ሃ ሱንሳን ዪጌቲዳይ
አኒካ ባዋ» ያጊደሰና። 62 ኢያ አዋይ አና

^y1:27 ማቶ 1:18 ^z1:31 ማቶ 1:21 ^a1:32 2ሳሙ. 7:12-13፤ 16፤ ኢሳ 9:7

^b1:37 ሚ.፪ 18:14 ^c1:46 1ሳመ. 2:1-10 ^d1:48 1ሳመ. 1:11 ^e1:52 ኢ.ዮ. 5:11

12:19 f¹:55 ᐱᓂᓄᓇ 2:1-10 g¹:55 ᓃᓅᓈ 17:7 h¹:59 ᐱᓂᓄᓇ 12:3

ጊዲ ሱንሳኔኮ ኤራናው ኮዬዲ ኢያ ማላ አይቺዶሶና።⁶³ ኢ ዓፊያባ አይቺ ኤኪዲ፡ «ኢያ ሱንሳይ ዮሃንሳ» ጊዲ ዓፊስ። ኡባይ ኢ ዓፊዳይሳ ቢዲዲ ማላሌቲዶሶና።⁶⁴ ኢራ ዛካሪያሳ ኢንግርሳይ ቢሌቲስ፡ ያሳ ጋላቲሼ አዴቴሲ አይኪስ።⁶⁵ ሾሮቲ ኡባይ ያሻን ኩሚዶሶና። ሃ ሃንዳባይ ጌዜ ዬሁዳ ቢታን አዴቲስ።⁶⁶ ሄሳ ሲዲዳ አብይ፡ «ሃ ናዓይ አይ ሃናንዴሻ» ጊዲ ባንታ ጊዶን አዴቲዶሶና። ጎዳ ኩሼይ ኢያራ ዴዔስ።

ዛካሪያሳ ማዝሙሪያ

⁶⁷ ዮሃንሳ አዋይ ዛካሪያሲ ጌሻ አያናን ኩሚዲ ሃይሳሳ ያጊዲ ቲንቢቲ አዲስ።
⁶⁸ «ኢስራዔሊያ ጎዳይ ጋላቴቶ፡ ዬዲ ባ አሳ ዎዚስ።
⁶⁹ ባ አይሊያ ዳዊቲ ኪሳን አቶቴሳ ካጪያ ዴንሲስ።
⁷⁰ ሄሲካ ቢኒ ዎዴ ጌሻ ናቢታ ዶናን አዴቲዳይሳ ሜላ፡
⁷¹ ኢያ አሾይ ኑ ሞርኬታፔኔ ኑራ ኤቁቲያ ኡባ ኩሺያፔ።
⁷² ሄሳ ኢ አሲዳይ ኑ አዋታስ ባ ማሮታ ቢሳናሲኔ፡ ባ ጌሻ ጫቁዋ ናጋናሳ።
⁷³ ኑ አዋ አብራሃሜስ ጫቁዳ ጫቁዋ ቆፓናሲኔ
⁷⁴ ኑ ሞርኬታ ኩሼፔ ኬሲዲ ያሺ ባይና ኢያ ሃጋዛና ሜላሳ።
⁷⁵ ኑ ላይሳ ኡባን ጌሻቴሳኒኔ ሂሎቴሳን ባ ሲንሳን ኑና ኤሳናሳ።
⁷⁶ ቃሲ ላ ናዓው፡ ኔኒ ኡባፌ ቦላ ያሳ ናቢ ጌቲታና።ⁱ
ጎዳ አጊያ ሎይሳናው ኔ ኢያ ሲንሳን ባና።
⁷⁷ ኤንታ ናጋራይ ቁሼቲን፡ ኤንቲ አቶቴሲ ዴማናይሳ ኔ ጎዳ ዴሪያስ አዳና።
⁷⁸ ኑ ያሳ ሎያ ማሮቴሳፌ ዴንዶይሳን ዎንታ ዓልቁይ ኑስ ሳሎፔ ኬዬስ።
⁷⁹ ሄሲካ ዱማኒኔ፡ ሃይቆ ኩያ ጋርሳን ዴዔይሳታስ ፖዒሳናሳ፡ ኑ ቶሁዋካ ሳሮ አጊያኮ ዛራናሳ» ያጊስ።^j
⁸⁰ ናዓይ ዲጪስ፡ አያናን ሚኒስ፡ ኢስራዔሌ አሳስ ቆንጫና ጋካናው ባዞ ቢታን ዴዒስ።

ዮሱሳ ዮሌቴሳ

(ማቶ 1:18-25)

2 ሄ ዎዴ ሮሜ ቢታን ዴዒያ አሳ ኡባይ ታይቤታና ሜላኔ ሱንሳይ ዓፊታና ሜላ ካዎይ አወጊስዎሲ ኪቲስ።² ሄሲካ ቁሬኖሲ ሶሬ ቢታ አይሲያ ዎዴ አሴቲዳ ኮይሮ ታይቡዋ።³ ሄሳ ጊሾ፡ ኢሲ ኢሲ አሲ ባ ሱንሳ ዓፊታናው ባ ዮሌቲዳ ቢታ ቢስ።

⁴ ዮሴፊካ ዳዊቲ ኬሳፌኔ ያራፔ ጊዲዳ ጊሾ ጋሊላ ናዚሬቲ ካታማፔ ዴንዲዲ ዳዊቲ ካታማ ጊዲዳ ዮሁዳ ቤቴሌሜ ቢስ።⁵ ቢሺ፡ ዮላናው ዎዴይ ወሪዳ ኢ አይቺ ዎሲዳ፡ ማይራሚራ ዎላ ዓፊታናው ቢስ።⁶ ኤንቲ ያን ዴዒሺን ኢው ዮሎ ዎዴይ ጋኪስ።⁷ ባ ባይራ ናዓ ዮላስ። ጩርቃራ ሃዓዳ ኢማሲ አቂያሶን ቤሲ ዳዬዳ ጊሾ ዳራን ሜሄ ሙዚያ ጎንጌን ዚንዒሳሱ።

ሄንሳንቾታኔ ኪታንቾታ

⁸ ሄ ጋዲያን ቃማ ዶርሳ ወዲያ ናጊሼ ካሬን አቂያ ሄንሳንቾቲ ዴዎሶና።⁹ ጎዳ ኪታንቾይ ሃሳዮና ዮዲ ኤንታ ማታን ኤቂስ። ጎዳ ቦንቾይ ኤንታ ዩሹዋን ፖዒስ፤ ኤንቲካ ዎልቃማ ያሺ ያዬዶሶና።¹⁰ ሺን ኪታንቾይ፡ «ያዮፊቴ! ሄኮ፡ አሳ ኡባስ ጊዲያ ጊታ ኡፋይሳ ሚሺራቹዋ ኤካዳ ያስ።¹¹ ሄሲካ፡ ዳዊቲ ካታማን አሺይሲ ሂንቴው ሃቺ ዮሌቲስ። ኢ ጎዳ ኪሪስቶሳ።¹² ዞቃሌ ናዓይ ጩርቃራ ዓይቲዲ ጎንጌን ዚንዒዳይሳ ሂንቴ ዴማና፤ ሄሲካ ሂንቴው ማላ ጊዶ» ያጊስ።

¹³ ቆፓና ዳሮ ሳሎ ኪታንቾቲ ኪታንቾወራ ኢሲፌ ቆንጪዲ፡

¹⁴ «ቦንቾይ ያሳስ ዶቃ ሳሎዋን፡ ሳሮይ ቢታ ቦላ ያሳይ ዶሲያ አሳስ ጊዶ» ያጊዲ ጋላቲዶሶና።

¹⁵ ኪታንቾቲ ኤንታፌ ሻኬቲዲ ሳሎዋ ኬዬዳፔ ጉዬ ሄንሳንቾቲ፡ «አኔ ጎዳይ ኑስ ቆንጪሲዳባኔ ሃኒዳባ ቢዓናው ቤቴሌሜ ቦስ» ያጊዶሶና።

¹⁶ ኤንቲካ ኤሌሲዲ ቢዶሶና። ማይራሞ፡ ዮሴፋኔ ዞቃሌ ናዓ ጎንጌን ዚንዒዳይሳ ቢዲዶሶና።¹⁷ ቢዒ ሲሚዲ ናዓባ ኤንታው አዴቶይሳ፡ ቆንጪሲዲ ሄ ቢሳን ዴዒያ አሳስ ማርካቲዶሶና።¹⁸ ሄሳ ሲዲዳ ኡባይ ሄንሳንቾቲ አዲዳይሳን ማላሌቲዶሶና።¹⁹ ማይራማ ሃኒዳባ ኡባ ባ ዎዛናን ቆፓሺ ዴዓሱ።²⁰ ሄንሳንቾቲ ኤንታው

አዴቲዳይሳዳ ሃኒን ቢዲዶሶና። ሄሳ ጊሾ፥ ባንታ ሲዲዳባሲኔ ቢዲዳባ ኡባስ ሶሳ ቦንቺሼኔ ጋላቲሼ ሲሚዶሶና።

ዮሱሳ ሶሳ ኬሲ ኤፊዶሶና

21 ሆስፑንሳ ቃማን፥ ቃዓሮ ወዴይ ጋኪን፥ ኢ ቃንሳታናፔ ሲንሴ ኪታንቾይ ወሲዳ ሱንሳን ዮሱሳ ጌቱቲስ። ^{k22}ሙሴ ወጋ ሜሳ ኤንታ ጌሻቴሳ ወዴይ ፖሌቲዳፔ ጉዬ ዮሴፋራኔ ማይራሚራ ዮጋ ናዓ ባንታ ጎዳስ ኢማናው ዮሩሳላሚ ቢዶሶና። ^{l23}ሄሲካ፥ ጎዳ ወጋን፥ «አዴ ጊዲዳ ባይራ ናዲ ኡባይ ጎዳስ ዱማቲዳይሳ ጊዶ» ጌቱቲዲ ፃፊቲዳይሳ ፖላናሳ። ^{m24}ቃሲ ጎዳ ወጋን፥ ናምዑ ኩራቾ ወይኮ ሆሌ ያርሻናው ኤፊዶሶና። ²⁵ሄ ወዴ ጌሺኔ አማናራ ሚኖ ጊዲዳ ሲሞና ጌቱቲያ አሲ ዮሩሳላሚን ዴዔስ። ኢ ኢስራዔሌታ አቶቴሳ ናጊሼ ዴዔስ። ጌሻ አያናይካ ኢያ ቦላ ዴዔስ። ²⁶ቃሲ ኪሪስቶሳ ቢዶና ሃይቆናይሳ ጌሻ አያናይ ኢያው ቆንጨሲን ኤሪዲ ዴዔስ። ²⁷ኢ ሄ ጋላስ አያናይ ካሌሲን ሶሳ ኬሲ ቢስ። ናዓ አዮራኔ አዋራ ወጋ ፖላናው ዮጋ ናዓ ዮሱሳ ኤኪዲ ጌሊዳ ወዴ ²⁸ሲሞኒ ሞኪ ኤኪዲ ናዓ ኢዲሚዲ፥ ²⁹«ጎዳው ኔ ታው ጌሊዳ ቃላ ሜላ፥ ሃዒ ኔ አይሊያ ሳርን ሞይዛ። ³⁰ታ አይፌይ አሳ ኡባ ሲንሳን ኔ ጊጊሲዳ፥ ³¹ኔ አሾዋ ቢዲስ። ³²ሄሲካ ካዎቴሳታ ኡባስ፥ ሶሳ አጊያ ቆንጨሲያ ፖዶ፥ ኔ አሳ ኢስራዔሌስካ ቦንቾ» ያጊዲ ሶሳ ጋላቲስ። ⁿ

³³ዮሴፋራኔ ማይራሚራ ኢያው አዴቲዳባን ማላሌቲዶሶና። ³⁴ሲሞኒ ኤንታ አንጂስ። አዬ ማይራሚኮ፥ «ሄኮ ዳሮ አሳ ወዛና ቆፋይ ቆንጫና ሜላ፥ ኢስራዔሌን ዴዔያ ዳሮታስ ኤንታ ኩንዴሳሲኔ ዴንዱዋስ ሶሳን ዶሬቲስ። ³⁵ቃሲ ኤቄቴይሳታስ ማላ ጊዳና፥ ኔ ሼምፑዋራካ ቃሲ ማሺ አዳና» ያጊስ። ³⁶ቃሲ አሴሬ ያራፔ ጊዲዳ ፋኑዔሳ ናዒያ ሃና ጌቱቲያ ናቢይ ዴዓዉሱ። ኢያ ዳሮ ጨማሱ፤ ኢያ ባ ኮይሮ አዚናራ ላፑን ላይሲ ዴዓሱ። ³⁷ኢ አዚናይ ሃይቂን ሆስፑን ታማኔ አይዱ ላይሲ ጊዳና ጋካናው ቃማኔ ጋላስ ፓጩይ ባይና ወሳኒኔ ያማን ሶሳ ኬሳን ሃጋዛሱ።

³⁸ኢያ ሄ ሳቲያን ባዳ ሶሳ ጋላታሱ፤ ዮሩሳላሚ ወይቴሳ ናጊያ ኡባስ ዮጋ ናዓባ ማርካታሱ። ³⁹ዮሴፋራኔ ማይራሚራ ጎዳ ሂጊያን ኪቴቲዳ ወጋ ኡባ ፖሊዳፔ ጉዬ ጋሊላ ቢታን ዴዔያ ባንታ ካታማ ናዚሬቴ ሲሚዶሶና። ^{o40}ናዓይ ዲጨሼኔ ሚኒሼ ቢስ። ጨንጫቴሳን ኩሚስ፤ ሶሳ አፆ ኬሃቴሳይ ኢያ ቦላ ዴዔስ።

ዮሱሲ ሶሳ ኬሲ ቢስ

⁴¹ዮሴፋራኔ ማይራሚራ ፋሲካ ባሌ ቦንቻናው ላይሳን ላይሳን ዮሩሳላሚ ቦሶና። ^{p42}ዮሱሳስ ታማኔ ናምዑ ላይሲ ጊዲያ ወዴ ካሴ ሜዜቲዳይሳዳ ባሊያ ቦንቻናው ቢዶሶና። ⁴³ባሊያ ቦንቺዳፔ ጉዬ ሶ ሲሚያ ወዴ ናዓይ ዮሱሲ ዮሩሳላሚን አቲስ። ሺን ዮሴፋራኔ ማይራሚራ ኢ ዮሩሳላሚን አቶይሳ ኤሪቦኮና። ⁴⁴ኢ ሶ ሲሚያ አሳራ ወላ ዴዔያ ዳኒን ኤንቲ ኢሲ ጋላሳ አጌ ቢዶሶና። ኢ ባይናይሳ ኤሪዳፔ ጉዬ ባንታ ዳቦታኔ ላጌታ ማታን ኮዬዶሶና። ⁴⁵ኢ ያን ዳዬን ኮዬሼ ጉዬ ዮሩሳላሚ ጋካናው ቢዶሶና።

⁴⁶ሄሹ ጋላሳፔ ጉዬ ሶሳ ኬሳን አስታማሬታ ጊዶን ኡቲዲ ኤንታባ ሲዲሼኔ ኤንታ አይቺሼ ዴዒሺን ዴሚዶሶና። ⁴⁷ኢያ ሲዲያ ኡባይ ኢያ አኬካኒኔ ዛሮዋን ማላሌቲዶሶና።

⁴⁸ሶ አሳይ ኢያ ዴሚዳ ወዴ ማላሌቲዶሶና። ኢያ አያካ፥ «ታ ናዓው፥ አይስ ኑና ሃይሳዳ አሳዲ? ኔ አዋራኔ ታራ ኔና ኮዬሼ ኡንዔቲዳ» ያጋሱ።

⁴⁹ዮሱሲ ኤንታኮ፥ «ታና አይስ ኮዬቲ? ታ፥ ታ አዋ ኬሳን ዳናው ቤሴይሳ ኤሬኬቲ» ያጊስ። ⁵⁰ሺን ኢ ኤንታኮ ጊዳባ ኤንቲ አኬኪቦኮና።

⁵¹ሄሳፌ ጉዬ፥ ኤንታራ ኢሲፌ ናዚሬቴ ካታማ ቢስ። ኤንታው ኪቴቲሼ ዴዒስ። ኢያ አያ ሄ ኡባ ባ ወዛናን ወሳዳ ናጋሱ። ⁵²ዮሱሲ፥ ጨንጫቴሳን፥ ጌሳኒኔ ቴማን ሶሳ ሲንሳኒኔ አሳ ሲንሳን ዲጨስ። ^q

ግማቂያ ዮሃንሳ ቲሚርቲያ

(ማቶ 3:1-12፤ ማር 1:1-8፤ ዮሃ 1:19-28)

3 ካዎይ ዒባርዮሲ ሮሜ ቢታን ካዎቲን፥ ታማኔ ኢቻሻንሶ ላይሳን፥ ጰንፂ ጰላዖሲ ዬሁዳ ሃሪያ ወዴ ሄሮዲሲ ጋሊላ ሃሪያ ወዴ ኢያ

^k2:21 ሌዌ 12:3፤ ሉቃ 1:3 ^l2:22 ሌዌ 12:6-8 ^m2:23 ኬሳ 13:2፤ 12
ⁿ2:32 ኢሳ 42:6፤ 49:6፤ 52:10 ^o2:39 ማቶ 2:23
^p2:41 ኬሳ 12:1-27፤ ዛሬ 16:1-8 ^q2:52 1ሳሙ 2:26፤ ሌሚ 3:4

ኢሻ ፊልጶስ ኢፀሪያሳኔ ሂራኮንዶሳ ሃሪያ ዎዴ ሊሳኒዮሲ አብላኒሳ ሃሪያ ዎዴ ² ሃናራኔ ቃዮፋራ ካሂኔ ሃላቃ ጊዲ ዴዲሺን፥ ሶሳ ቃላይ ዛከሪያሳ ናዓ ዮሃንሳኮ ባዞ ቢታ ዩስ። ³ ዮሃንሲ፥ «ሂንቴ ናጋራቴ ሲሚቴኔ ማቀቲቴ። ሶሳይ ሂንቴ ናጋራ አቶ ጋና» ያጊዲ ታማርሲሽ ዮርዳኖሴ ሻፋ ሄራን ዴዲያ ቢታ ኡባ ቢስ። ⁴ ሄሲካ ናቤይ ኢሳያሲ ባ ማፃፋን፥ ^፫

«ባዞ ጊዶን ባ ቃላ ጶቁ አሲዲ፥

ዋሲያ ኡራ ቃላይ፥

ኀዳ አጊያ ጊጊሲቴ፥

ሆሮጋካ ፒዲ አሲቴ።

⁵ አፎ ኡባይ ኩማና፥

ዙማይኔ ዴሬይ ዘቂ ጋና።

ዎቤ አጌይ ሉላና፥

ጊጎና ሆሮጋይ ቂንፂ ጋና።

⁶ አሾ ማዲዳ ኡባይ፥

ሶሳ አሹዋ ቤዓና) »

ጊዲ ሃፊዳይሳዳ ሃኒስ።

⁷ ዮሃንሲ፥ ባ ኩሼን ማቀታናው ዩዳ አሳኮ፥ «ሂንቴና፥ ሾሻ ናይቶ ያናው ዴዲያ ሃንቁዋፌ አታና ሜላ ሂንቴና ዞሪዳይ አኔ?» ⁸ ሂዛ፥ ሂንቴ ሲሙዋ ቆንጨሲያ ሎዎ አሶ አሲቴ፥ ሂንቴ ዎዛናን፥ (ኑስ፥ ኑ አዋይ አብራሃሜይ ዴዴስ ጊዲ ጨቁቶፊቴ።) ሃ ሲዲቴ፥ ሃ ሹቻታቴ ሶሳይ አብራሃሜስ ናዓ ኬሳናው ዳንዳዴስ። ⁹ ሄኮ፥ ቤሄይ ሚሳ ፃጵን ዴዴስ። ሂዛ፥ ሎዎ አይፌ አይፎና ሚሳ ኡባይ ቃንፂቲዲ ታማን ዩጌታና» ያጊስ። ¹⁰

¹⁰ አሳይ፥ «ዮቲን ኑኒ አይ አሲኖ?» ያጊዲ አይቺዶሶና።

¹¹ ዮሃንሲ ዛሪዲ፥ «ናምዑ አፊሊ ዴዲያ አሲ ባይናይሳስ ኢሞ፥ ካሲ ዴዴይሲ ባይናይሳስ ኢሞ» ያጊስ።

¹² ቃራዓ ቃንፂሴይሳቲ ማቀታናው ዩዲ፥ «አስታማሪያው፥ ኑኒ አይ አሲኖ?» ያጊዶሶና። ^፱

¹³ ኢ ዛሪዲ፥ «ሂንቴ ቃንፂሳናው ኪቴቶይሳፌ አሲዲ ኤኮፊቴ» ያጊስ። ¹⁴ ቃሲ ዎታዳሬቲ ዩዲ፥ «ኑኒ አይ አሲኖ» ያጊዲ አይቺዶሶና።

ዮሃንሲ፥ «አዴባካ ዎልቃን ዳፊዲ ኤኮፊቴ፥ አናካ ዎርዶን ሞቶፒቴ፥ ሂንቴ ዳሞዜይ ሂንቴው ጊዶ፤ ኡፋይቲዲ ዴዲቴ» ያጊስ።

¹⁵ አሳይ ኪሪስቶሳ ናጊሼ ዴዲያ ጊሾ ዮሃንሳ፥ «ኢ ኪሪስቶሳ ጊዳንዴሻ?» ጊዲ ቆፒዶሶና። ¹⁶ ዮሃንሲ ኡባስ ዛሪዲ፥ «ታኒ ሂንቴና ሃሳን ማቃይስ፥ ሺን ታቴ አዲዲ ዎልቃሜይሲ ያና፥ ታኒ ኢያ ጫማ ዎዶፋዋ ቢላናው ቤሶና አሲ። ኢ ሂንቴና ጊሻ አያናኒኔ ታማን ማቃና፥ ¹⁷ ወዱማን ዴዲያ ካሳ ፖሎ ጊሻናው ፒሴይ ኢያ ኩሼን ዴዴስ። ጊሻ ካሳ ባ ሻሊያን ቆላና፤ ካሊያ ዳዮና ታማን ፀጋና» ያጊስ።

¹⁸ ቃሲ ዮሃንሲ አሳ ዳሮ ዞሬ ዞሪዲ ዎንጊላ ቷአዲስ።

¹⁹ ሺን ዮሃንሲ ሄሮዲሲ ባ ኢሻ ማቺው፥ ሄሮዲያዳ፥ ኤኪዳ ጊሾኔ ሃራ ኢታ አሶታ ጊሾ ካጨዳ ዎዴ ²⁰ ሄሮዲሲ ካሴይሳ ቦላ ሃራባ ኡባ ጉጂዲ ዮሃንሳ ዎይኔ ጌልሲስ።

ዮሱሳ ማቀቲቴሳ

(ማቶ 1:1-17፤ 3:13-17፤ ማር 1:9-11)

²¹ ዮሃንሲ ቃሼታናቴ ሲንሴ አሳ ኡባ ማቀቂዲ ሲሚን፥ ዮሱሲካ ቃሲ ማቀቲቲስ። ኢ ዎሲሺን ሳሎይ ዶዩቲስ። ²² ጊሻ አያናይ ሆሴዳ ቤንቲሼ ኢያ ቦላ ኡቲስ። ሳሎቴ «ታኒ ዶሲያ ናዓይ ኔና፤ ኔ ታና ኡፋይሳሳ ያጊያ» ቃሳይ ዩስ። ^፳

²³ ዮሱሲ ታማርሶ አይኪያ ዎዴ ኢያው ሃስታሙ ሳይሲ ጊዲሺን፥ አሳይ ኢያ ዮሴፋ ናዓ ጊዲ ቆፒስ።

ዮሴፊ ኤሌ ናዓ፥ ²⁴ ኤሌይ ማቴ ናዓ፥

ማቴይ ሌዌ ናዓ፥ ሌዌይ ማልካ ናዓ፥

ማልኪይ ዮና ናዓ፥ ዮኒ ዮሴፋ ናዓ፥

²⁵ ዮሴፊ ማታቴ ናዓ፥ ማታቴይ አሞፂ ናዓ፥

አሞፂይ ናሆሜ ናዓ፥ ናሆሜይ አሲሊሜ ናዓ፥

አሲሊሜይ ናጌ ናዓ፥ ²⁶ ናጌይ ማዓቴ ናዓ፥

ማዓቴይ ማታቲዬ ናዓ፥ ማታቲዬይ ሳማዬ ናዓ፥

²⁷ ሳማዬይ ዩሁዳ ናዓ፥ ዩሁዲ ዮናኔ ናዓ፥ ዮናኔይ

ራሴ ናዓ፥

ራሴይ ዜሩባቤላ ናዓ፥ ዜሩባቤሌይ ሳላቲያሌ ናዓ፥

፳3:18 ዎንጊላ፥ ጊሪኬ ዶናን ዎንጊላ ጊያ ቃላይ ዳሮ ኡፋይሲያ አዳ ዎይኮ ሚሺራቾ ጉሱ። ሄ ሚሺራቾይካ ኪሪስቶሲ አሳ ዜሬሲ ኡባ ሜሪና ፒርዳፌ አሻናው ኪቴቲዲ ዩዳ ጊታ ኡፋይሳ (ሉቃ 1:19፤ 2:10)።

፫3:4 ኢሳ 40:3-5 53:7 ማቶ 12:34፤ 23:33 ፫3:8 ዮሃ 8:33 ፳3:9 ማቶ 7:19

፱3:12 ሉቃ 7:29 ፱3:19 ማቶ 14:3-4፤ ማር 6:17-18

፳3:22 ሜዴ 22:2፤ ማዝ 2:7፤ ኢሳ 42:1፤ ማቶ 3:17፤ ማር 1:11፤ ሉቃ 9:35

ሳላቲያሌይ ኔሬ ናዓ፥ ²⁸ ኔሬይ ማልካ ናዓ፥
ማልኬይ ሃዴ ናዓ፥ ሃዴይ ቆሳሜ ናዓ፥
ቆሳሜይ ኤልሞዳኔ ናዓ፥ ኤልሞዳኔይ ኤሬ ናዓ፥
²⁹ ኤሬይ ዮሴፍ ናዓ፥ ዮሴፍይ አላዛራ ናዓ፥
አላዛራ ዮራሜ ናዓ፥ ዮራሜይ ማቴ ናዓ፥
ማቴይ ሌዌ ናዓ፥ ³⁰ ሌዌይ ሲሞና ናዓ፥
ሲሞን ዩሁዳ ናዓ፥ ዩሁዳ ዮሴፋ ናዓ፥
ዮሴፋ ዮናኔ ናዓ፥ ዮናኔይ ኤሊያቂሜ ናዓ፥
³¹ ኤሊያቂሜይ ማሊዮ ናዓ፥ ማሊዮይ ማይናኔ
ናዓ፥
ማይናኔይ ማቴ ናዓ፥ ማቴይ ናታኔ ናዓ፥
ናታኔይ ዳዊቱ ናዓ፥ ³² ዳዊቱይ ኢሴዮ ናዓ፥
ኢሴዮይ ኢዮቤዴ ናዓ፥ ኢዮቤዴይ ቦዲዛ ናዓ፥
ቦዲዛ ሳልሞና ናዓ፥ ሳልሞኔይ ናዓሶና ናዓ፥
³³ ናዓሶኔይ አሚናዳቤ ናዓ፥ አሚናዳቤይ ራሜ
ናዓ፥ ራሜይ አርኔ ናዓ፥
አርኔይ አስሮሜ ናዓ፥ ³⁴ አስሮሜይ ፋሬሴ ናዓ፥
ፋሬሴይ ዩሁዳ ናዓ፥
ዩሁዳ ያይቆባ ናዓ፥
ያይቆቢ ዩሳቃ ናዓ፥ ዩሳቂ አብራሃሜ ናዓ፥
አብራሃሜይ ታራ ናዓ፥ ³⁵ ታራ ናኮሬ ናዓ፥
ናኮሬይ ሳፋጌ ናዓ፥ ሳፋጌይ ሬሁ ናዓ፥
ሬሁይ ፋሌቄ ናዓ፥ ፋሌቄይ ኤቤራ ናዓ፥
ኤቤሮይ ሴላ ናዓ፥ ³⁶ ሴሊ ቃይናሜ ናዓ፥
ቃይናሜይ አርፋኪሳዳ ናዓ፥ አርፋኪሳዴይ ሴሜ
ናዓ፥
ሴሜይ ኖሄ ናዓ፥ ኖሄይ ላሜሄ ናዓ፥
³⁷ ላሜሄይ ማቱሳላ ናዓ፥ ማቱሳሊ ሄኖኬ ናዓ፥
ሄኖኬይ ያሬዴ ናዓ፥ ያሬዴይ ማላልዒላ ናዓ፥
ማላልዒሊ ቃይናኔ ናዓ፥ ³⁸ ቃይናኔይ ሄኖሳ ናዓ፥
ሄኖሴይ ሴታ ናዓ፥ ሴቱይ አዳሜ ናዓ፥
አዳሜይ ያሳ ናዓ፥

ዮሱሲ ፓጩቲስ

(ማቶ 4:1-11፤ ማር 1:12-13)

4 ዮሱሲ ገሻ አያናን ኩሚዲ ዮርዳኖሴ ሻፋፔ
ሲሚዳ ሜላ አያናይ ኢያ ባዞ ኤፊስ። ² ያን
አይታሙ ጋላሲኔ ቃማ ዓላሄን ፓጩቲስ። ሄ
ጋላሳታን አይኮካ ሞና ጋምሒዳ ጊሾ ወርሴሳን
ኮሻቲስ።

³ ዓላሄይ ኢያኮ፥ «ኔኒ ያሳ ናዓ ጊዲኮ አኔ ሃይሲ
ሹቻይ ኡይሱ ጊዶ ጋዳ ኪታ» ያጊስ።

⁴ ዮሱሲ ዛሪዲ፥ «አሲ ኡይሳ ዓላላን ዴና
ጌቴቲዲ ዓፌቲስ» ያጊስ። ^፶

⁵ ሄሳፌ ጉዮ፥ ዓላሄይ ዮሱሳ አዱሳ ዴሬ ቦላ
ኬሲዲ ሃ አላሚያ ካዎቴሳታ አይፌ ቂዲ ዛራናው
ቤሲስ። ⁶ ዓላሄይ፥ «ሃ ኡባስ ማታይኔ ቦንቾይ
ታው ኢሜቲስ። ታኒ ዶሲዳ አይስካ ኢሚያ ጊሾ
ኔው ኢማና። ⁷ ሄሳ ጊሾ፥ ኔኒ ታው ጎይኒኮ ኡባይ
ኔው ጊዳና» ያጊስ።

⁸ ዮሱሲ ዛሪዲ፥ «ኔ ጎዳ፥ ኔ ያሳ፥ ኢያ ዓላላ
ጎይና ጌቴቲዲ ዓፌቲስ» ያጊስ። ^፯

⁹ ወርሴሳን ዓላሄይ ዮሱሳ ዩናሳላሜ ኤፌዲ ያሳ
ኬሳስ ሁዲያ ቦላ ኤሲዲ፥ «ኔኒ ያሳ ናዓ ጊዲኮ
አኔ ዱጌ ሳዓን ኔና ዮጋ። ¹⁰ አይስ ጊኮ፥
ኔና ናጊያ ኪታንቾታ

ያሳይ ኔ ጊሾ ኪታና። ^{፲፱}

¹¹ ኤንቲ ኔ ቶሆይ ሹቻን ዱቤቶና ሜላ፥
ባንታ ኩሺያን ዶቂ አሲዲ ኔና ዴንሳና፤ ጌቴቲዲ
ዓፌቲስ»

ያጊስ።

¹² ዮሱሲ ዛሪዲ፥ «ኔ ጎዳ ያሳ ፓጩፋ ጌቴቲዲ
ዓፌቲስ» ያጊስ። ^{፲፱}

¹³ ዓላሄይ ዮሱሳ ፓጩያ ወርሲዳፔ ጉዮ ሃራ
ኢጊጄ ዎዴ ዴማና ጋካናው ኢያፔ ሻኬቲስ።

ዮሱሲ ጋሊላን ታማርሶ አይኪስ

(ማቶ 4:12-17፤ ማር 1:14-15)

¹⁴ ዮሱሲ አያና ዎልቃን ኩሚዲ ጋሊላ ሲሚስ።
ኢያ ሱንሳይ ሄራን ዴዲያ ቤታ ኡባን ኬዩስ።

¹⁵ ኢ አይሁዴ ዎሳ ኬሲ ጌሊዲ ታማርሲስ፤ አሳ
ኡባይ ኢያ ጋላቲዶሶና።

¹⁶ ያፔ ኢ ዲጪዳ ካታማ ናዚሬቴ ዩስ።
ካሴ ሜዜቲዳይሳዳ ሳምባታ ጋላስ አይሁዴ ዎሳ
ኬሲ ጌሊስ። ናባባናዉካ ዴንዲ ኤቂስ። ¹⁷ ናቢያ
ኢሳያሳ ማሃፋይ ኢያው ኢሜቲን፥ ዶዩዲ፥
ሃይሳዳ ያጊዲ ዓፌቲዳይሳ ዴሚስ።

¹⁸ «ጎዳ አያናይ ታ ቦላ ዴዒስ፥

ማንቆታስ ዎንጌላ ኦዳና ሜላ

ያሳይ ታና ዶሪስ።

ቃሺቲዳይሳታስ ቢሌቴሲ፥

ቆቂዳይሳታ ዒሊሳናሲ፥

ኡንዴቲዳይሳታ ቢርሻና ሜላ፥ ^{፲፱}

¹⁹ ያሳይ ኬሃናው ቆፒዳ ሳይሳ ኦዳና ሜላ ታና
ኪቲስ»

ሃ4:4 ዛሬ 8:3

፯4:8 ዛሬ 6:13

፲፱4:10 ማዝ 91:11-12

፲፱4:12 ዛሬ 6:16

፻4:18 ኢሳ 61:1-2

ያጊስ።

²⁰ ሄሳፌ ጉዩ፥ ማፃፋ ፃፃዲ ሃጋዜዳሰስ ኢሚዲ ታማርሳናው አቲስ። አይሁዴ ዎሳ ኬሳን ዴዲያ አሳቲ አባይ ጫዲ ያሎሶና። ²¹ ኢ፥ «ሃይሲ ሂንቴ ሃይሳን ሂንቴ ሲዲያ ሃ ማፃፋ ቃላይ ሃቺ ፖሎቲስ» ያጊስ።

²² አባይ ኢያባ ዳርሲዲ አዴቶሶና። ቃሲ ኢያ ዶናፔ ኬያ አዶ ኬሃቴሳን ኩሚዳ ቃላን ማላሌቲሼ፥ «ሃይሲ ዮሴፋ ናዓ ጊዴኔዬ?» ያጊዶሶና።

²³ ኢ፥ « (ኔኖ ዳሌ አዋው ኔና አሻ፥ ቂፊርናሆሜን ኔ አሲዳባ ኑ ሲያይሳ ቃሲ ሃይሳን ኔ ካታማን አሳ) ያጊያ ሌሚሱዋን ሂንቴ ታና ጋናይሳስ ሲዴይ ባዋ» ያጊስ። ²⁴ ቃሲ፥ «ቱማ አዳይስ፤ ናቤይ ባ ዩሎቲዳ ቢታን ቦንቼቴና። ^d

²⁵ «ታ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ሳሎይ ሄቩ ሳይሲኔ ባጋ ጎርዴቲን ሚኖ ኮሺ ቢታ አባን ዴዲያ ኤሊያሳ ዎዴ ዳሮ አምዔቲ ኢስራዔሌን ዴዶሶና። ^{e26} ኤሊያሲ ኤንታፌ ኢሲኔኮካ ኬቴቲቤና፥ ሺን ሳራፕታን ዴዲያ አምዔኮ ኬቴቲስ። ^{f27} ናቢያ ኤልሳዔ ዎዴ ኢስራዔሌን ዳሮ ባሮ ሃርጋንቸቲ ዴዶሶና። ሺን ሶሬ ኡራ ኒዲማኔፔ አቲን አኒካ ፓሚቤና» ያጊስ። ^g

²⁸ አይሁዴ ዎሳ ኬሳን ዴዲያ አሳ አባይ ሄሳ ሲዲዳ ዎዴ ዳሮ ዩሎቲዶሶና። ²⁹ ባንታ አቲዳ ቤሳፌ ዴንዲዲ ዙማ ቦላ ኬፄቲዳ ካታማፔ ጋፃ ኬሲዲ ሱጊ ዩዳናው አፎ ዶና ኤፊዶሶና። ³⁰ ሺን ኢ ኤንታ ጊዶራ ካንሲዲ አዲስ።

ዩሱሲ ቱና አያና ኬሲስ

(ማር 1:21-28)

³¹ ያፔ ጋሊላ ቢታን ዴዲያ ቂፊርናሆሜ ካታማ ቢስ። ያን ሳምባታ ጋላስ አሳ ታማርሲስ። ³² ኢ ታማርሲይ ማታራ ጊዲያ ጊሾ አባይ ኢያ ቲሚርቲያን ማላሌቲዶሶና። ^h

³³ አይሁዴ ዎሳ ኬሳን ቱና አያናይ አይኪዳ አራይ ዴዔስ። ³⁴ ኢ፥ «ናዚሬቴ ዩሱሳ ኑና አይስ ዋይሳይ ኑፔ ሃካ፤ ኔኒ ዩዳይ ኑና ዳይሳናሴዬ? ኔኒ አኔኮ ታኒ ኤራይስ። ኔኒ ዶሳፌ ዩዳ ገሻ» ያጊዲ ዋሲስ።

³⁵ ዩሱሲ ቱና አያናኮ፥ «ሲዲ ጋዳ ሃ አራፔ ኬያ» ያጊዲ ሃንቂስ። ቱና አያናይ አራ አሳ አባ ሲጎሳን ሆሊ ዩጊዲ አይኮካ ቆሆና ዩዲዲ ኬዩስ።

³⁶ አሳ አባይ ማላሌቲዶሶና። ዎሊኮ፥ «ሃኖስ፥ ሃይሲ አይቢ ቲሚርቲ? ቱና አያናታ ማታኒኔ ዎልቃን ኬቴስ፤ ኤንቲካ ኬዮሶና» ያጊዶሶና። ³⁷ ኢያ ሱንሳይ ሄራ አባን ኬዩስ።

ዩሱሲ ዳሮ ሃርጋንቸታ ፓሊስ

(ማቶ 8:14-17፤ ማር 1:29-34)

³⁸ ሄሳፌ ጉዩ፥ ዩሱሲ አይሁዴ ዎሳ ኬሳፌ ኬዩዲ ሲሞና ሶ ጌሊስ። ሲሞና ማቼ አያ ሚኖ ቆዎ ሚሻ ሃርጊን ሳኬታሱ። ኢዮ ፓላና ሜላ ዩሱሳ ዎሲዶሶና። ³⁹ ኢ ሂክሽ ሺቂ ሆኪዲ ኢ ሃርጊያ ሃንቂስ። ሚሻይ አጊን ኤሌሳ ዴንዳዳ ኤንታ ሞካስ።

⁴⁰ አዋይ ዉላና ሃኒሺን ዱማ ዱማ ሃርጊያን አይኬቲዳ አሳ ኢያኮ ኤሂዶሶና። ኢ ኢሱዋ ኢሱዋ ቦላ ባ ኩሺያ ዎሲዲ ፓሊስ። ⁴¹ ቱና አያናቲ ቃሲ፥ «ኔኒ፥ ዶሳ ናዓ» ጊዲ ዋሲሼ ዳሮ አሳፔ ኬዩዶሶና። ሺን ኢ ኤንታና ሃንቂስ። ኢ ኪሪስቶሳ ጊዴይሳ ኤንቲ ኤሪያ ጊሾ ኢሲባካ አዴቶና ሜላ ዲጊስ።

⁴² ቡሮ ዎንቲያ ዎዴ ዩሱሲ ኢሲ ጌማ ቤሲ ቢስ። አሳይ ኮዬሽ ኢ ዴዲያ ቤሳ ዩዶሶና። ኤንታፌ ኢ ሻኬቲዲ ቦና ሜላ ቡቴቲዶሶና። ⁴³ ሺን ኢ፥ «ታኒ ሃራ ካታማታ ባዳ ዶሳ ካዎቴሳ ዎንጌላ ማርካታናው ቤሴስ። ታ ኬቴቲዳይ ሄሳሳ» ያጊስ። ⁴⁴ ዩሁዳ ቢታን ዴዲያ አይሁዴ ዎሳ ኬሳን ሳባኪስ።

ዩሱሲ ዶሪዳ ኮይሮ ታማሬታ

(ማቶ 4:18-22፤ ማር 1:16-20)

5 ኢሲ ጋላስ ዩሱሲ ጌንሳሬፄ አባ ማታን ኤቂዳሺን ዳሮ አሳይ ኢያ ዩሹዋ ኡንዔሲዲ፥ ኢ ታማርሲያ ዶሳ ቃላ ሲዶሶና። ⁱ² ያን ሃሳ ጋፃን ዴዲያ ናምዑ ዎንሎታ ቤዔስ። ሞሎ አይኬያ አሳቲ ዎንሎታፔ ዎዲዲ ባንታ ጊቲያ ሜጮሶና። ³ ሄ ዎንሎታፔ ሲሞናይሳን ጌሊዲ ቢታፌ ጉሊ ጊዶ ሺሻና ሜላ አይቺስ። ያቲዲ፥ ሄ ዎንሎዋ ቦላ አቲዲ አሳ ታማርሲስ።

⁴ ባ ታማርሱዋ አንጊዳፔ ጉዩ ሲሞናኮ፥ «ጌዴ ጨመዋኮ ሺሻዳ ሞሎዋ አይካናው ሂንቴ ጊቲያ ዩጊቴ» ያጊስ።

^d4:24 ዮሃ 4:44 ^e4:25 1ካዎ 17:1 ^f4:26 1ካዎ 17:8-16 ^g4:27 2ካዎ 5:1-14
^h4:32 ማቶ 7:28-29፤ ማዝ 91:11-12 ⁱ5:1 ማቶ 13:1-2፤ ማር 3:9-10፤ 4:1

⁵ ሲሞኒ ዛሬ፤ «አስታማሪያው፤ ቃማ ኩሜሳ ዳቡሪሼ አቂዲ አይኮካ አይኪቦኮ፤ ሺን ኔ ጊኮ ጊቲያ ዩጋና» ያጊስ። ^j

⁶ ኤንቲ ጊቲያ ዩጊዳ ዎዴ ጊቴይ ዳኪታና ጋካናው ዳሮ ሞሎ አይኪዶሶና። ^{k7} ሃራ ዎንሎዎን ዴዒያ ባንታ ላጌቲ ዩዲ፤ ባንታና ማዳና ሜላ ዉቲዲ ዩጊዶሶና። ኤንቲ ዩዲ ናምዑ ዎንሎታ፤ ሃሳን ሚቴታና ጋካናው ሞሎን ኩንሲዶሶና።

⁸ ሲሞን ጴጊሮሲ ሄሳ ቤዒዳ ዎዴ ዩሱሳ ሲንሳን ኩንዲዲ፤ «ጎዳው፤ ታኒ ናጋራንቾ አሲ ጊዲያ ጊሾ ታፔ ሻኬታ» ያጊስ። ⁹ ሄሳ ኢ ጊዳይ አኔ ኢያራ ዴዒይሳቲ አይኪዳ ሞሎዎ ዳሮቴሳን ማላሌቲዳ ጊሾሳ። ¹⁰ ቃሲ ሲሞና ላጌ ጊዲዳ ዛብዲዮሳ ናይቲ ያይቆባራኔ ዮሃንሳራ ማላሌቲዶሶና። ዩሱሲ ሲሞናኮ፤ «ባቦፋ! ሂዛፔ ኔኒ አሴ አይኪያ አሲ ጊዳና» ያጊስ። ¹¹ ኤንቲ ዎንሎታ ጋፃ ሺሺዳፔ ጉዩ ኡባ አጊዲ ዩሱሳ ካሊዶሶና።

ዩሱሲ ባሮ ሃርጋንቹዋ ፓሲስ
(ማቶ 8:1-4፤ ማር 1:40-45)

¹² ዩሱሲ ካታማታፔ ኢሱዋን ዴዒሺን ኢሲ ባሮ ሃርጌን ፤አይኬቲዳ አሲ ሄ ካታማን ዴዒስ። ሄ ኡራይ ዩሱሳ ቤዒዲ ኢያ ሲንሳን ጉፋኒዲ፤ «ጎዳው፤ ኔ ሼኔ ጊዲኮ ታና ጌሻናው ዳንዳዓሳ» ጊዲ ዎሲስ።

¹³ ዩሱሲ ባ ኩሺያ ዩዲ ቦቺዲ፤ «ኤ፤ ታ ሼኔ፤ ጌያ» ያጊስ። ኢራ ባሮ ሃርጌይ ኡራፔ ኪቺስ።

¹⁴ ዩሱሲ፤ «ሃይሳ አዴስካ አዶፓ፤ ሺን ባዳ ኔናቴሳ አይሁዴ ካሂኒያ ቤሳ። ኔ ጌዩዳይሳስ ማርካ ጊዳና ሜላ ሙሴይ ኪቲዳ ያርሹዋ ያርሻ» ጊዲ ኪቲስ። ¹

¹⁵ ጊዶሺን፤ ኢያ ሱንሳይ ካሴፔ አዲዲ ዳልጊሼ ቢስ። ዳሮ አሳይ ኢ አዲያባ ሲዓናዉኔ ባንታ ሃርጊያፌ ፓፃናው ዮሶና። ¹⁶ ሺን ዩሱሲ ዳሮ ዎዴ ጌማ ቤሲ ቢዲ ዎሴስ።

ዩሱሲ ጉንዳ ፓሲስ
(ማቶ 9:1-8፤ ማር 2:1-12)

¹⁷ ኢሲ ጋሳስ ዩሱሲ ታማርሲሺን ጋሊላፔኔ ዩሁዳ ሄራ ኡባፌ ቃሲ ዩሩሳላሜፔካ ዩዳ ፋሪሳዌቲኔ ሂጌ አስታማራቲ ያን ኡቲዶሶና። አሳ

ፓሲያ ጎዳ ዎልቃይካ ኢያራ ዴዒስ። ¹⁸ ሄ ዎዴ አሳይ ኢሲ ጉንዳ አሲ ሃላራ ቶኪዲ ኤሂዶሶና። ሶ ጌልሲዲ ኢያ ሲንሳን ዎሳናው ቆፒዶሶና። ¹⁹ ሺን አሳ ዳሮቴሳፌ ዴንዶይሳን ሶ ጌልሳናው ዶኔቲዲ ኬሳ ቦላ ኬዩዲ፤ ካራ ቃዉዒዲ፤ ሃርጋንቹዋ ሃላራ አሳ ሻኪዲ ዩሱሳ ሲንሳን ዩጊዶሶና።

²⁰ ዩሱሲ ኤንታ አማኑዋ ቤዒዲ፤ «ላ አዲያው፤ ኔ ናጋራይ ቁሼቲስ» ያጊስ።

²¹ ሂጌ አስታማራቲኔ ፋሪሳዌቲ፤ «ሃይሲ ዶሳ ቦላ ያጊዲ አዴቴይ አኔ? ኢሲ ዶሳፌ አቲን ሃሪ ናጋራ ቁቻናው ዳንዳዔይ አኔ?» ያጊዲ ቆፒዶሶና።

²² ዩሱሲ ኤንታ ቆፋ ኤሪዳ ጊሾ ኤንታኮ፤ «ሂንቱ ዎዛናን ሄሳሶ አይስ ቆፔቲ፤ ²³ ሂ ናጋራይ ቁሼቲስ ጌይሳፌኔ ዴንዳዳ ባ ጌይሳፌ አዉሲ ካዉዩ?» ²⁴ ሺን ታ ሄሳ ጊዳይ አሳ ናዓይ ሳዓ ቦላ ናጋራ ቁቻናው ማቲ ዴዒይሳ ሂንቱ ኤራና ሚላሳ።» ሄሳፌ ካሊዲ፤ ጉንዳ ኡራኮ፤ «ዴንዳ፤ ኔ አልጋ ቶካዳ ኔ ሶ ባ» ያጊስ። ²⁵ ኢ ኤሴሲ ዴንዲዲ ኤንታ ሲንሳን ኤቂስ፤ ኢ ቶኪቲዲ ዩዳ አልጋ ቶኪዲ ዶሳ ጋላቲሼ ባ ሶ ቢስ። ²⁶ ሄ ዎዴ ኡባይካ ማላሌቲዶሶና፤ ዶሳ ጋላቲሼ፤ «ሃቺ ጊታ ማላታ ቤዒዳ» ያጊዲ ያሼቲዶሶና።

ዩሱሲ ሌዌ ዩጊስ
(ማቶ 9:9-13፤ ማር 2:13-17)

²⁷ ሄሳፌ ጉዩ፤ ዩሱሲ ያፔ ኬዩዲ ቢስ። ሌዌ ጌቴቲያ ኢሲ ቃራፃ ቃንዒሴይሲ ቃራፃ ቃንዒሴያ ቤሳን ኡቲዳይሳ ቤዒዲ፤ «ታና ካላ» ያጊስ። ²⁸ ኢ ኡባባ አጊ ዴንዲዲ ኢያ ካሊስ።

²⁹ ሄ ሌዌይ ባ ሶን ጊታ ጊቢራ ጊጊሲስ። ዳሮ ቃራፃ ቃንዒሴይሳቲኔ ሃራ አሳቲ ካሳ ማናው ኡቲዶሶና። ³⁰ ፋሪሳዌቲኔ ሂጌ አስታማራቲ፤ «ቃራፃ ቃንዒሴይሳታራኔ ናጋራንቾታራ አይስ ሜቲኔ ኡዩቲ?» ያጊዲ ዩሱሳ ታማራታ ቦላ ዙዙሚዶሶና። ^m

³¹ ዩሱሲ ኤንታኮ፤ «ሃርጋንቾታሳፌ አቲን ፓፃታስ አኪሜ ኮሼና። ³² ታኒ ናጋራንቾታ ማርታኮ ዛራናሳፌ አቲን ገሻታ ዒጋናው ያቢኬ» ያጊዲ ዛሪስ።

³³ ኤንቲ ዩሱሳኮ፤ «ዮሃንሳ ታማራቲ ዳሮ ዎዴ ያሞሶና፤ ዎሶሶና፤ ቃሲ ፋሪሳዌታ ታማራቲካ

^j5:12 ባሮ ሃርጌ፤ ባሮ ሃርጌይ አሳ ጋልባ ቦላ ኬያ ሃርጌ። ኢስራዔል ቢታን ባሮ ሃርጋንቾቲ ሃራ አሳፔ ዱማቲዲ ዴዎሶናፔ አቲን አሳራ ጋሄቶካና።

ሄሳሶ አሰሰና። ሺን ኔይሳቲ ኡባ ወዴ ሞሰና፤ አቡሶና» ያጊዶሰና።

³⁴ ዩሱሲ ኤንታኮ፤ «መሹራይ ኤንታራ ዴዒሺን ዒጌቲዳ አሳይ ያማና ሜላ አሳናው ዳንዳዔቲ?» ³⁵ ሺን መሹራይ ኤንታፌ ሻኬታና ጋላሳይ ያና፤ ሄ ወዴ ኤንቲ ያማና።»

³⁶ ቃሲ ያጊዲ ሌሚሶ አዲስ፤ «አራሳ ማጾፔ ፔዲዲ ጋልዓ ማጾ በላ ሲኬይ አኒካ ባዋ። ሄሳሶ አሲኮ አራሳ ማዑዋ ፔዴስ፤ አራሳይ ጋልዓስ ጊጌና። ³⁷ ማልዓንቶ ወይኒያ ጋልዓ አጎሮን ቆሊያ አኒካ ባዋ። ሄሳ አሲኮ፤ አራሳ ወይኒይ ጋልዓ አጎራዋ ቆሴስ፤ ወይኒይ ጉኬስ አጎሮይካ ማዶናባ ጊዴስ። ³⁸ ሄሳ ጊሾ፤ አራሳ ወይኒይ አራሳ አጎሮን ቆሴታናው ቤሴስ። ³⁹ ሂዛ፤ ጫላይ ሎጾ ጊያ ጊሾ ጫላ ወይኒ ኡዬ ሲሚዲ ማልዓንቶ ኮዬይ አኒካ ባዋ» ያጊሰ።

ዩሱሲ ሳምባታባ አይሹቲስ

(ማጥ 12፡1-8፤ ማር 2፡23-28)

6 ኢሲ ሳምባታ ጋላስ ዩሱሲ ጊስቱ ጋዴ ጊዶራ አዴስ። ዩሱሳ ታማሬቲ ቲያ ባንጋ ዱሲዲ ባንታ ኩሼን ሽርኪዲ ሞሰና። ⁿ² ሺን ፋሪሳዌታ ጊዶፌ ኢሶቲ ኢሶቲ፤ «ሳምባታ ጋላስ አሳናው ቤሶናባ አይስ አሴቲ?» ያጊዶሰና።

³ ዩሱሲ ኤንታኮ ዛሪዲ፤ «ዳዊቱይ ኮሻቲዳ ወዴ ባራ ዴዔይሳታራ ኢሲፌ አሶይሳ ናባቢቤኬቲ?» ⁴ ሶሳ ኬሲ ጌሊዲ አይሁዴ ካሂኔታ ፃላላስ ቤሲያ ዳቡዋ ሚስ፤ ባራ ዴዔይሳታስካ ኢሚስ» ያጊሰ። ^{p5} ቃሲ ዩሱሲ፤ «አሳ ናዓይ ሳምባታ ጎዳ» ያጊሰ።

⁶ ሃራ ሳምባታ ጋላስ ዩሱሲ አይሁዴ ወሳ ኬሲ ጌሊዲ ታማርሴስ። ሄ ቤሳን ኡሻቻ ኩሼይ ጉንዲዳ ኢሲ አሲ ዴዔስ። ⁷ ሂጌ አስታማሬቲኔ ፋሪሳዌቲ ኢያ ሞታናው ጋሶ ኮዬዲ ሳምባታ ጋላስ ፓሲኮ ቤዓና ጊዲ ናጎሰና። ⁸ ሺን ዩሱሲ ኤንታ ቆፋ ኤሪዲ ኩሼይ ጉንዲዳ ኡራኮ፤ «ዴንዳዳ አሳ ጊዱዋን ኤቃ» ያጊሰ። ኡራይካ ዴንዲ ኤቂስ።

⁹ ዩሱሲ፤ «አኔ ታ ሂንቴና ኢሲባ አይቻይስ፤ ሳምባታ ጋላስ አሳናው ቤሴይ ሎጾባዬ ኢታባዬ? ሼምፓ አሾዬ ወይኮ ዳይሶ?» ያጊሰ።

¹⁰ ቃሲ ዩሱሲ ኢያ ዩሹዋን ዴዒያ አሳ ዩሺ ዒሊዲ ኡራኮ፤ «ኔ ኩሺያ ፒዲ አሳ» ያጊሰ። ኡራይካ ኢ ጊዳይሳዳ አሲን ኩሼይ

ፓዒስ። ¹¹ ሺን ሂጌ አስታማሬቲኔ ፋሪሳዌቲ ዳሮ ዩሎቲዶሰና። ዩሱሳ በላ አይ አሲኖ ጊዲ ባንታ ጊዶን ማቂቲዶሰና።

ዩሱሲ ታማኔ ናምዑ ሃዋሬታ ዶሪስ

(ማጥ 10፡1-4፤ ማር 3፡13-19)

¹² ሄ ወዴ ጋላሳታፔ ኢሱዋን ዩሱሲ ወሳናው ዴሪያ በላ ኬዩስ። ቃማ ኩሜሳ ሶሳ ወሲሼ አቂስ። ¹³ ወንቴሴ ባ ታማሬታ ዒጊዲ ኤንታ ጊዶፌ ታማኔ ናምዓታ ዶሪዲ፤ ኤንታና፤ «ሃዋሬታ» ጊዲ ሱንሲስ። ¹⁴ ኤንቲካ፤ ጴዒሮሳ ጊዲ ሱንሲዳ ሲሞና፤ ኢያ ኢሻ ኢንዲሪያሳ፤ ያይቆባ፤ ዮሃንሳ፤ ፊልጶሳ፤ ባርቶሎሚያሳ፤ ¹⁵ ማቶሳ፤ ቶማሳ፤ ኢልፊዮሳ ናዓ ያይቆባ፤ ባ ቤታስ ሚሼቲያ ሲሞና፤ ¹⁶ ያይቆባ ናዓ ዩሁዳኔ ዩሱሳ አሲ ኢሚዳ አስቆሮታ ዩሁዳ።

¹⁷ ዩሱሲ ኤንታራ ኢሲፌ ዴሪያፔ ወዲዲ ዴንባ ቤሳን ኤቂስ። ኢያ ታማሬታፔ ዳሮቲ ሄ ቤሳን ዴሶሶና ዩሁዳ ቤታ ኡባፌ ዩሩሳላሜፔ፤ ሂሮሳፔኔ ሲዶና አባ ጋዋፔ ዩዳ ዳሮ አሳይ ዴዔስ። ¹⁸ ኤንቲ ዩዳይ ኢ ታማርሲያባ ሲዓናውኔ ባንታ ሃርጊያፌ ፓዋናሳ፤ ቴና አያናን ዋዩቲያ አሳቲካ ፓዒዶሰና። ¹⁹ ወልቃይ ኢያፔ ኬዬዲ አሳ ኡባ ፓሲያ ጊሾ አሳይ ኢያ ቦቻናው ኮዮሶና።

²⁰ ባ ታማሬታኮ ዒሊዲ ሃይሳዳ ያጊስ፤ «ሂንቴና፤ ማንቆቶ፤ ሂንቴ አንጄቲዳይሳታ፤ ሶሳ ካዎቴሳይ ሂንቴሳ።

²¹ ሂንቴ ሃዒ ኮሻቲይሳቲ አንጄቲዳይሳታ፤ ሂንቴ ካላና።

ሂንቴ ሃዒ ዩኬይሳቲ አንጄቲዳይሳታ ሂንቴ ሚጫና።

²² አሳይ ሂንቴና አሳ ናዓ ጊሾ ኢዒያ ወዴ

ሂንቴና ሂሊያ ወዴ ሂንቴና ኤንቲ ቶቺያ ወዴኔ፤

ኢታ ሱንሲ ኤንቲ ሂንቴው ኢሚያ ወዴ ሂንቴ አንጄቲዳይሳታ። ^q

²³ «ሄኮ፤ ሂንቴ ወይቶይ ሳሎን ጊታ ጊዲያ ጊሾ ሄ ወዴ ኡፋይሳን ጉፒቱ። አይስ ጊኮ፤ ቤኒ ኤንታ አዋቲ ናቤታ በላ ሄሳዳ አሲዶሶና።»^r

²⁴ «ሺን ዱሬቶ ሂንቴና አዩ፤

ሂንቴ ሃዒ ሎጾ ዱሳ ኤኪዴታ።

²⁵ ሃዒ ካሊዳዳሳቶ ሂንቴና አዩ፤

ⁿ6:1 ዛሬ 23:25 ^o6:3 1ሳሙ 21:1-6 ^p6:4 ሌዌ 24:9 ^q6:22 ሌሚ 4:14
^r6:23 2ታሪ 36:16፤ ሃ.አ 7:52

ሂንቴ ኮሻታና።

ሃዲ ሚጩይሳቶ ሂንቴኖሽ

ሂንቴ ካዮታናኔ ዩካና።

²⁶ አሲ ኡባይ ሂንቴ ሎዮቴላ ፃላላ አዲያ ዎዴ ሂንቴና አዩ።

ኤንታ አዋቲ ቤኒ ዎርዳንቾ ናቤታ ቦላ ሄሳዳ አሲዶሶና።

ሂንቴ ሞርኬታ ሲቂቴ

(ማቶ 5:38-48፤ 7:12)

²⁷ «ሺን ታና ሲዲያ ሂንቴስ ታ አዳይስ፤ ሂንቴ ሞርኬታ ሲቂቴ፤ ሂንቴና ኢዪይሳታስ ሎዶባ አሲቴ። ²⁸ ሂንቴና ቃንጊይሳታ አንጂቴ፤ ሂንቴና ናቄይሳታስ ዎሲቴ። ²⁹ ኢሲ ባጋ ሻካላ ባቄይሳስ ሃንኮ ባጋካ ቤሳ። ኔ ላዓና ኤካና ጌይሳስ ኔ ሻሚዚያካ ጉጃዳ ኢማ። ³⁰ ኔና ዎሲያ ኡባስ ኢማ፤ ኔፔ ኤኪዳ አናካ ዛሮ ጋዳ አይቾፋ። ³¹ አሳይ ሂንቴው አሳና ሜላ ሂንቴ ኮያባ ኡባ ሂንቴካ አሳስ አሲቴ።^s

³² «ሂንቴ ሂንቴና ዶሲያ አሳታ ፃላላ ዶሲኮ፤ አይ ታላቲ ሂንቴው ዴዲ? ሃሪ አቶሺን፤ ናጋራንቾቲካ ባንታና ሲቄይሳታ ሲቆሶና። ³³ ሂንቴው ሎዶባ አሴይሳታ ፃላላስ ሎዶባ አሲኮ ሂንቴው አይ ታላቲ ዴዲ? ናጋራንቾቲካ ሄሳዳ አሶሶና። ³⁴ ታልዔ ዛራና አሳ ፃላላስ ሂንቴ ታልዒኮ አይ ዱማ ታላቴቴ? ናጋራንቾቲካ ጉዬ ዛራና አሲ ቤዲዲ ታልዶሶና።»

ሃራታ ቦላ ፒርዶፊቴ

³⁵ «ሺን ሂንቴ ሞርኬታ ሲቂቴ፤ ኤንታው ሎዶባ አሲቴ። ጉዬ ኤካናው ቆፖና ታልዒቴ። ሄሳን ሂንቴ ኤካና ዎይቶይ ጌታ ጌዳና። ሂንቴ ኡባፌ ቦላ ዶሳ ናይታ ጌዳና። ኢ ባና ታላቶናይሳታሲ ኢታታስ ኬሃ። ³⁶ ሂንቴ አዋይ ኬሃ ጌዶይሳዳ ሂንቴካ ኬሃ ጌዲቴ።

³⁷ «አሳ ቦላ ፒርዶፊቴ፤ ሂንቴ ቦላ ፒርዶፊቴና። ሂንቴ ቦሬቶና ሜላ አናካ ቦሮፒቴ። አቶ ጌቴ፤ ዶሳይ ሂንቴው አቶ ጋና። ³⁸ ኢሚቴ፤ ሂንቴው ኢሜታና። ሂንቴ ማኪዳባን ሂንቴው ዛሪ ማኬታና፤ ኡባራካ ሎዶ ማኪያባን ባቄዲ፤ ሱዲ ኩንሲዲ፤ ላሴታና ጋካናው ሂንቴው ማኬቲ ኢሜታና» ያጊስ።

³⁹ ቃሲካ ዩሱሲ ያጊዲ ኤንታው ሎሚሶ አዲስ፤ «ቆቄይ ቆቄ ካሌሳናው ዳንዳዲ? ካሌሲኮ ናምዓይካ ዎሊ ኤኪዲ አፎን ዉሎኮናዩ?፤^t ⁴⁰ ታማሬይ አስታማሬፔ አጴና። ሺን ሎይሲ ታማሪዳ ኡራይ ባ አስታማሪያሶ ሃኔስ።^u

⁴¹ «ኔ ኢሻ አይፊያን ዴዲያ ቡሪያ አይስ ቤዓይ? ኔ አይፊያን ዴዲያ ቱሲ ዳኔይሳ አይስ ቤዒኪ? ⁴² ኔ አይፊያን ዴዲያ ቱሲ ዳኔይሳ ቤዶና ኔ ኢሻኮ፤ (ታ ኢሻው ኔ አይፊያን ዴዲያ ቡሪያ ኬሶ) ጋናው ዋና ዳንዳዳይ? ኔኖ ጩቡዋው፤ ኮይሮታዳ ኔ አይፊያን ዴዲያ ቱሲ ዳኔይሳ ኬሳ። ሄሳፌ ጉዩ፤ ኔ ኢሻ አይፊያን ዴዲያ ቡሪያ ኬሳናው ጌሻዳ ሄሳና።

ሚሳኔ ኢያ አይፊያ

⁴³ «ሎዶ ሚሲ ኢታ አይፌ አይፌና፤ ሄሳዳካ ኢታ ሚሲ ሎዶ አይፌ አይፌና። ⁴⁴ አይፌ አይፊያ ሚሲ ኡባይ ባ አይፊያን ኤፌቴስ። አጉንሳፌ ባላሴ ሚሳ አይፌይ ማቂቴና ቃሲ ላዴፔ ዎይኔ አይፌይ ማቂቴና።^{v45} ሎዶ አሲ ባ ዎዛናን ኩሚዳ ሎዶባፔ ሎዶባ ኬሴስ። ኢታ አሲ ባ ዎዛናን ኩሚዳ ኢታባፔ ኢታባ ኬሴስ። አሲ ባ ዎዛናን ኩሚዲ ፓላሂዳባፔ ባ ዶናን ሃሳዩስ።^w

ኬሴ ኬዪያ ናምዑ አሳታ

(ማቶ 7:24-27)

⁴⁶ «ታ ጌይሳ አሴኬታ፤ ሺን ያቲን አይስ ታና፤ (ጎዳው፤ ጎዳው፤ ጌቲ?) ⁴⁷ ታኮ ዩይኔ ታ ቃላ ሲዲዲ ፖሊያ ኡባይ አና ዳኒያኮ ታ ሂንቴና ቤሳና። ⁴⁸ ኢ ኬሴ ኬዓናው ዚቂ አሲ፤ አላ ቦኪዲ፤ ጋርሳን ዴዲያ ዛላ ቦላ ኬሳ ኤሲዳ ጨንጫ ኡራ ዳኔስ። ዲዶይ ዲዲዲ ሄ ኬሳ ሱጊስ፤ ሺን ሚንሲዲ ኬዪዳ ጊሾ ቃዓናው ዳንዳዲቤና። ⁴⁹ ሺን ታ ቃላ ሲዲዲ አሶናይ ባ ኬሳ ሻፌ ቤታ ቦላ ኬዪዳ ኡራ ዳኔስ። ዲዶይ ዲዲዲ ሄ ኬሳ ሱጊዳ ዎዴ ኤሴሲዲ ኩንዲስ። ሄ ኬሳይ ዎልቃማ ኩንዴሲ ኩንዲስ» ያጊስ።

ማቶ ሃላቃ አማኑዋ

(ማቶ 8:5-13፤ ዮሃ 4:43-54)

7 ዩሱሲ ሄሳ ኡባ አሳ ሲንሳን ታማርሲዲ አንጊዳፔ ጉዩ፤ ቂፊርናሆሜ ካታማ ቢስ።² ሄ ቤሳን ኢሲ ማቶ ሃላቃይ ዴዒስ። ኢ ዳሮ

^s6:31 ማቶ 7:17 ^t6:39 ማቶ 15:14 ^u6:40 ማቶ 10:24-25፤ ዮሃ 13:16፤ 15:20
^v6:44 ማቶ 12:33 ^w6:45 12:34

ዶሲያ አይሌይ ሃርጌቲዲ ሃይቆስ ጋኪስ።³ ኢዮሱሳባ ሲጊዳ ወዴ ባ አይሊያ ፓሳና ሜላ ኢያ ወሶ ጊዲ ኢሲ ኢሲ አይሁዴ ጨማታ ዮሱሳኮ ከቲስ።⁴ ከቴቲዳይሳቲ፡ ዮሱሳኮ ቢዲ፡ «ኔ ኢያው ሃይሳ እሳናው ቤሴስ።⁵ አይስ ጊኮ፡ ሃኡራይ ኑ አሳ ዶሴስ፡ አይሁዴ ወሳ ኬሳካ ኬዊስ» ጊዲ ሚንሳ ወሲዶሶና⁶ ዮሱሲካ ኤንታራ ቢስ።

ማቶ ሃላቃ ሶኮ ማቲያ ወዴ ባ ላጌታ ኢያኮ ከቲዲ፡ «ሳዳው፡ ታ ካራፔ ጋርሳን ኔ ጌላናው ታ ቤሶና ጊሾ ዳቡርፓ።⁷ ታካ ታና ኔ ሲንሴ ሸቃናው ቤሲያ አሲ ጋዳ ቆፒኪ። ሸን ኔ ኢሲ ቃላ አዳ፤ ታ አይሌይ ፓግና።⁸ ታው ታፔ ቦላራ ሃላቃይ ዴዔስ፡ ታፔ ጋርሳን ታ ከቲያ ወታዳሬቲ ዴዎሶና። ኢሱዋ፡ (ባ) ጊኮ ቤስ፡ ሃንኩዋ፡ (ሃያ) ጊኮ ዮስ። ታ አይሊያኮ፡ (ሃኖ አሳ) ጊኮ አሴስ» ያጊስ።

⁹ ዮሱሲ ሄሳ ሲጊዳ ወዴ ማላሌቲስ። ጉዬ ሲሚዲ ባራ ያ አሳኮ፡ «ታኔ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ሃራ አቶሺን ኢስራዔሌንካ ሃይሳ ሜላ ጊታ አማኖ ዴማቢኪ» ያጊስ።¹⁰ ከቴቲዳይሳቲ ሶ ሲሚያ ወዴ አይሌይ ፓዊን ዴሚዶሶና።

አምዒ ናዓ

¹¹ ጉሳ ወዴፔ ጉዬ ዮሱሲ ናይኔ ካታማ ቢስ። ኢያ ታማሬታራኔ ሃራ ዳሮ አሳቲ ኢያራ ቢዶሶና።

¹² ኢ ካታማ ጌላና ሃኒያ ወዴ አሃ ቶኪዳ ዳሮ አሳቲ ካታማፔ ኬሶሶና። ሃይቂዳ ናዓይ ባ አዩስ ኢሱዋ፡ ኢያካ አምሶ ጊዳዳ ዳዓዉሱ። ካታማ አሳፔ ዳሮቲ ኢራ ዴዎሶና።¹³ ጎዳይ ኢዮ ቤጊዳ ወዴ ቃዴቲዲ፡ «ዩኮፋ» ያጊስ።

¹⁴ ሸቂዲ ሃላ ቦቺን ቶኪዳ አሳቲ ኤቂዶሶና። ዮሱሲ፡ «ላ፡ ያላጋው ዴንዳ» ያጊስ።

¹⁵ ሃይቂዳይሲ ዴንዲ ኡቲዲ አዳ አይኪስ። ዮሱሲ ናዓ ኤኪዲ አዩስ ኢሚስ።

¹⁶ አሳ ኡባይ ያሸቲዲ፡ «ጊታ ናቤይ ኑ ጊዶን ዴንዲስ፤ ያሳይ ባ አሳ ቤጊስ» ያጊዲ ያሳ ጋላቲዶሶና።¹⁷ ኢያ ሱንሳይ ዩሁዳኒኔ ሄ ሄራን ዴጊያ ቢታ ኡባን ሲዔቲስ።

ዮሱሳኔ ማቂያ ዮሃንሳ

¹⁸ ማቂያ ዮሃንሳ ታማሬቲ ሄሳ ኡባ ዮሃንሳስ አዲዶሶና። ኢ ኤንታ ጊዶፌ ናምዓታ ዊጊዲ፡¹⁹ «ያና ጌቴቲዳይ ኔኔዬ? ወይኮ ሃራ ናጊኖ?» ያጊዲ አይቺቴ ጊዲ ጎዳኮ ከቲስ።

²⁰ አሳቲ ዮሱሳኮ ቢዲ፡ ማቂያ ዮሃንሳ፡ «ያና ጌቴቲዳይ ኔኔዬ? ወይኮ ሃራ ናጊኖ?» ጌቴ ጊዲ ኑና ኔኮ ከቲስ ያጊዶሶና።

²¹ ሄ ሳቴንካ ዮሱሲ ዳሮ አሳ ሃርጊያፌ ፓሲስ። ቱና አያናታ ኬሲስ፡ ቆቂዳ አይፊያካ ዊሊሲስ።²² ዮሃንሳ ማታፔ ከቴቲዲ ዩዳይሳታኮ፡ «ቢዲ ሂንቴ ቤጊዳይሳኔ ሲጊዳይሳ ዮሃንሳስ አዲቴ። አይፌ ቆቂቲ ዊሎሶና፡ ጉንዳቲ ቢርሼቲዲ ሃሙቶሶና፡ ባሮ ሃርጋንቾቲ ጌሶሶና፡ ቱሌቲ ሲዎሶና፡ ሃይቂዳይሳቲ ሃይቆፔ ዴንዶሶና፡ ማንቆታስ ወንጌላይ ሳባኬቴስ።²³ ታናን ዱቤቶና አኒካ አንጄቲዳይሳ።»

²⁴ ዮሃንሲ ከቲዳይሳቲ ቢዳፔ ጉዬ ዮሱሲ አሳስ ዮሃንሳባ ያጊዲ አዲስ፡ «ሂንቴ አይ ቤዓናው ባዞ ቢታ ኬዬዴቲ? ጫርኮይ ቃሲያ ማታ ቤዓናሴዬ? ²⁵ ያቲን፡ አይ ቤዓናው ኬዬዴቲ? ኮይሴ ማሶ ማዒዳ አሳ ቤዓናሴዬ? ኮይሴ ማሶ ማዒዳይሳቲኔ ሳዒ ኢንጄቲዳ አሳይ ካዎ ኬላን ዴዎሶና። ²⁶ ያቲን፡ አይ ቤዓናው ኬዬዴቲ? ናቢያ ቤዓናሴዬ? ኤ፡ ታ ያጋይስ፡ ሂንቴ ቤዓናው ኬዬዳይ ናቢፔ አዴይሳ።

²⁷ (ኔ አጊያ ኔ ሲንሳን ጊጊሲያ ታ ከታንቺዋ ኔፔ ሲንሴ ታ ከታና)፤²⁸ ጌቴቲዲ ሃፌቲዳይ ኢያሳ። ታ ሂንቴው አዳይስ፤ ማጫሳፔ ዩሌቲዳይሳታ ጊዶፌ ዮሃንሳፔ አዴይ ባዋ። ያሳ ካዎቴሳን ኡባፌ ጉዊይሲ፡ ኢ ኡባፌ ጊታ ጊዳና» ያጊስ።

²⁹ ሃራ አቶሺን፡ ዮሱሳ ቃላ ሲጊዳ ቃራዓ ቃንዊሴይሳቲ ኡባይ ዮሃንሳ ኩሼን ማቂቲዲ ያሳይ ዊሎ ጊዴይሳ ቆንጨሲዶሶና።³⁰ ሸን ፋሪሳዌቲኔ ሂጌ አስታማሬቲ ዮሃንሳ ኩሼን ማቂቶና ኢዊዲ ያሳ ዞሪያ ሌቂሲዶሶና።

³¹ ዮሱሲ ካሊዲ ሃይሳዳ ያጊስ፡ «ሂዛ፡ ሃ ወዲያ ዮሌቴሳ አይቢራ ዳኒሶ? ኤንቲካ አና ዳኖና? ³² ጊያ ጊዶን ኡቲዲ ወሊ ዊጊዲ፡ (ኑ ሂንቴው ሱሱልዔ ፑኒን፡ ሂንቴ ዩኬኪታ) ያጊያ ናይታ ዳኖሶና። ³³ ማቂያ ዮሃንሲ ሞናኔ ኡዮና ዩን፡ (ኢታ አያናራ ዴዔስ ጊዴታ።) ³⁴ አሳ ናዓይ ሚሼኔ ኡዬሼ ዩን፡ (ያራምባኔ ኡሻንቾ፡ ቃራዓ ቃንዊሴይሳቲ ናጋራንቾታ ዳቦ) ጊዴታ።³⁵ ሂዛ፡ ጨንጫቴሳ ቱማቴሳይ ኢያ ናይታ ኡባ ማታን ኤሬቲስ» ያጊስ።

ኢሲ ማጫሲያ ዮሱሳ ሺቶ ቲያሱ

³⁶ ኢሲ ፋሪሳዊዬ ዮሱሳ ካሲ ሙዛናው ባ ሶ ያጊስ። ኢ ፋሪሳዊያ ሶ ቢዲ ጋይታ ቦላ ኡቲስ።
³⁷ ሄ ካታማን ኢሲ ናጋራንቸ ማጫሲ ዴዲያራ ዮሱሲ ፋሪሳዊያ ሶን ጊቢራ ቦላ ዴዴይሳ ሲዲዳ ዎዴ ዳሮ አልዎ ጲልቃዊ ሺቶ ኤካዳ ያሱ።
³⁸ ዮሱሳስ ጉዬ ባጋራ፡ ኢያ ቶሁዋ ማታን ኤቃዳ ዩካሽ ኢያ ቶሁዋ ባ አፋሳራ ላከላውሱ። ባ ቢናናራ ኢያ ቶሁዋ ቁቻሽኔ ዩራሽ ሺቶ ቲያሱ።

³⁹ ጊቢራ ጊጊሲዳ ፋሪሳዊዬ ሄሳ ቢዲዳ ዎዴ ባ ዎዛናን፡ «ሃይሲ ናቤ ጊዲያኮ ሃ ማጫሲያ ኢያ ቦቺያራ አኔኮ ቃሲ ኢያ ናጋራንቸ ጊዴይሳካ ኢ ኤራናሽን» ያጊስ።

⁴⁰ ዮሱሲ፡ «ሲሞና፡ ታ ኔው አዲያባይ ዴዴስ» ያጊስ።

ኢ፡ «አስታማሪያው፡ ታው አዳ» ያጊስ።

⁴¹ ዮሱሲ ኢያኮ፡ «ናምቡ አሳቲ ኢሲ ኡራፔ ሚሼ ታልዲዶሶና። ኢሶይ ኢቻሹ ዪቱ ቢራ ሃንኮይ ቃሲ ኢሻታሙ ቢራ ታልዲዶሶና።
⁴² ናምዓይካ ታልዲያ ጨጋናው ዶኔቲን፡ ናምዓታስካ ታልዲያ ማሪስ። ሂዛ፡ ሃ ናምዓታፔ ሄ ኡራ ዳሮ ዶሳናይ ኔው አዉሳ ዳኒ» ያጊስ።

⁴³ ሲሞን፡ «ዳሮ አጮይ ማራቲዳ ኡራይ ዳሮ ዶሳና ዳኔስ» ያጊስ። ዮሱሲ፡ «ኔ ቱማ ፒርዳዳሳ» ያጊስ።
⁴⁴ ሄሳፊ ጉዬ፡ ዮሱሲ ማጫሴኮ ሲሚ ዪሊዲ፡ ሲሞናኮ፡ «ሃኖ ማጫሲው ቤዓይ? ታኒ ኔ ሶ ጌሲን ሃሪ አቲን ኔ ታው ቶሁ ሃሴ ኢማባካ፡ ሺን ኢያ ታ ቶሁዋ ባ አፋሳን ላኮሳዳ ባ ቢናናን ቁቻሱ።
⁴⁵ ኔኒ ታና ዩራ ኤካባካ፡ ሺን ኢያ ታ ኔ ሶ ጌሎፔ ዶማዳ ታ ቶሁዋ ዩሮ አጋቡኩ።
⁴⁶ ኔኒ ታ ሁዲያን ዛይቱ ቲያባካ፡ ሺን ኢያ ታ ቶሁዋ ሺቶ ቲያዉሱ።
⁴⁷ ኢያ ታና ዳሮ ዶሲዳ ጊሾ ኢ ዳሮ ናጋራይ አቶ ጌቱቲስ። ኢያ ጉሳ ናጋራይ አቶ ጌቱቲዳይ ጉሳራ ዶሴስ።»

⁴⁸ ዮሱሲ ማጫሴኮ፡ «ኔ ናጋራይ አቶ ጌቱቲስ» ያጊስ።

⁴⁹ ኢያራ ኢሲፊ ጋይታን ኡቲዲ ሚያ ኢማሳቲ፡ «ናጋራ አቶ ያጊይ፡ ኢ ሃይሲ አኔ?» ያጊዲ ባንታ ዎዛናን ቆፒዶሶና።

⁵⁰ ዮሱሲ ማጫሴኮ፡ «ኔ አማኖይ ኔና አሺስ፤ ሳሮ ባ» ያጊስ።

ዮሱሳ ሞኪዳ ማጫሳታ

8 ሄሳፊ ጉዬ፡ ዮሱሲ ዶሳ ካዎቴሳ ዎንጊላ ሳባኪሼ ካታማራኔ ጉታራ አዲስ። ሄ ዎዴ ታማኔ ናምቡ ሃዋሬቲ ኢያራ ዴዶሶና።
² ቃሲ ቱና አያናፔኔ ዱማ ዱማ ሃርጊያፊ ፓዒዳ ኢሲ ኢሲ ማጫሳቲ ኢያራ ዴዶሶና። ኤንቲካ፡ ላፑን ቱና አያናቲ ኬዬዳ ማማዴላ ማይራሞ፡
³ ሄርዲሳ ሹማ ኩዛ ማቺው ዮሃና፡ ሶሲናራኔ ቃሲ ሃራ ዳሮቲ ኤንታና ሚሼን ማዴይሳቲ ዴዶሶና።

⁴ ዳሮ አሳይ ዱማ ዱማ ካታማፔ ኢያኮ ሺቁን ለሚሶን ኤንታው አዲስ።
⁵ «ኢሲ ጎሻንቸይ ዜሬሲ ዜራናው ኬዬስ። ኢ ዜሪሽን ኢሲ ኢሲ ዜሬሳይ አጌ ጋዋን ዎዲዳ ዩዴቲስ፡ ሳሎ ካፎቲ ማጊዶሶና።
⁶ ሃራቲ ሻሎይ ጋርሳን ዴዲያ ቢታ ቦላ ዎዲዶሶና። ቡሮ ዶሊዳ ሚላ ቢታን ላሆይ ባይና ጊሾ ሚጨዶሶና።
⁷ ሃራ ዜሬሳይ ቃሲ አጉንሳ ጊዶን ዎዲስ። አጉንሳራ ዎላ ዲጨዳ ጊሾ አጉንሳይ ጨሊዲ ቤሳን አሸስ።
⁸ ሃራቲ ሎዎ ቢታ ቦላ ዎዲዶሶና። ዶሊዳ ዎዴ ዪቱ ኩሼ አይፊዶሶና።» ሄሳ አዲ አንጊዲ፡ ባ ቃላ ዶቁ አሲዲ፡ «ሲዲያ ሃይሲ ዴዲያ ኡባይ ሲዎ» ያጊስ።

⁹ ኢያ ታማሬቲ፡ «ሃ ለሚሱዋ ቢርሼሳይ አይቤ?» ያጊዲ አይቺዶሶና
¹⁰ ኢ፡ «ዶሳ ካዎቴሳ ፀራ ኤራና ሚላ ሂንቱው ኢሜቲስ። ሺን ሃራቲ ቤዲሼ ዴሞና ሚላ፡ ሲዲሼ አኬኮና ሚላ ለሚሶን አዳይስ።^c

¹¹ «ሂዛ፡ ሃ ለሚሱዋ ቢርሼሳይ ሃይሳ፡ ዜሬሲ ያጌቲዳይ ዶሳ ቃላ።
¹² አጌ ጋዋን ዎዲዳ ዜሬሳይ ቃላ ሲዴይሳታ። ጊዶሺን፡ ኤንቲ አማኒዲ አቶና ሚላ ሃላሄይ ቃላ ኤንታ ዎዛናፔ ማጊ ዲጊስ።
¹³ ሻሎይ ጋርሳን ዴዲያ ቢታ ቦላ ዎዲዳ ዜሬሳይ ቃላ ሲዲዲ ኡፋይሳን ኤኬይሳታ። ኤንቲ ሃዲስ አማኖሶናፔ አቲን ሃጳይ ባይና ጊሾ ፓጩይ ጋኪያ ዎዴ ኤሴሲዲ ካዶሶና።
¹⁴ አጉንሳ ጊዶን ዜሬቲዳይሳቲ ቃላ ሲዴይሳታ። ኤንቲካ አላሚያ ቆፋን፡ ዱሬቱሳኒኔ ሳዓ ዱሳ ሚኮቴሳን ጨሉቲዲ ቤሴይሳዳ አይፊቦኮና።
¹⁵ ሎዎ ቢታን ዎዲዳ ዜሬሳይ ሎዎ ዎዛናን ቃላ ሲዲዲ ናጌይሳታኔ ዳንዳዓን ሚኒዲ አይፊ አይፊይሳታ።

^{a7:37} ማቶ 26:7፤ ማር 14:3፤ ዮሃ 12:3

^{b8:2} ማቶ 27:55-56፤ ማር 15:40-41፤ ሉቃ 23:49 ^{c8:10} ኢሳ 6:9

16 «ምጥፎ ምጥፎ፤ ዳኝ ካሜይ ወይኮ አርሳፌ ጋርሳን ወሴይ ዴና። ጌሊያ አሲ ቤዓና ሜላ ቶቃ ቤሳን ወሴስ።^d

17 «ሄዛ፤ ጊሾ፤ ቆንጮ ኬዮና ቆሴቲዲ አቲያባይ፤ ኤፌቶና ጌሚዲ አቲያባይ ዴና።^e

18 «ሂዛ፤ ሂንቴ ቃላ ዋቲ ሲዲያኮ አኬኪቴ። ዴዲያ ኡባስ ጉገቴዲዲ ኢሜታና፤ ባይናይሳስ ሃሪ አቶሺን ኢያው ዴዲያ ጉሊያካ ኢያፕ ኤኬታና» ያጊስ።^f

ዮሱሳ አዩራኔ ኢሻታራ

(ማቶ 12:46-50፤ ማር 3:31-35)

19 ዮሱሳ አዩራኔ ኢሻታራ ኢያኮ ዩዶሶና። ሺን አሳ ዳሮቴሳፌ ዴንዶይሳን ኢያ ዴማናው ዳንዳዒቦከና።²⁰ ኢሲ አሲ ዮሱሳኮ፤ «ኔ አዩራኔ ኔ ኢሻታራ ኔና ኮዩዲ ካሬን ናንሶና» ያጊስ።

21 ዮሱሲ ዛሪዲ፤ «ሶሳ ቃላ ሲዲዲ አሶን ፕሼይሳቲ ኡባይ ታው አዮኔ ታው ኢሻ» ያጊስ።

ዮሱሲ ሃሳ ዙሊያ ሴሪስ

(ማቶ 8:23-27፤ ማር 4:35-41)

22 ኢሲ ጋላስ ዮሱሳራኔ ኢያ ታማሬታራ ኢሲፌ ዎንሎን ጌሊዲ፤ «አባ ፒናስ» ያጊስ። ኤንቲካ ባናው ዴንዲዶሶና።²³ አባ ቦላራ ኤንቲ ፒናናው ቢሺን ዮሱሲ ዲስኪስ። ቆፖና ሚኖ ጫርኮይ አባ ቦላ ዴንዲስ። ሃሳይ ዎንሎንን ጌሊን ዎንሎይ ሚቴቴሲ አይኪያ ዎዴ ኡባይ ባቢዶሶና።

24 ኢያ ታማሬቲ ኢያኮ ሺቂዲ፤ «ኑ ንዳው፤ ኑ ንዳው፤ ኑ ዳዮስ ያጊዲ» ዮሱሳ ዴንዲዶሶና።

ዮሱሲ ዴንዲዲ ጫርኮዋኔ ንቲያ ሴሪስ። ኤሴሲዲ ጫርኮይኔ ንቲይ ዎፑ ጊስ። ሳሮቴሳይካ ሲሚስ።²⁵ ዮሱሲ ባ ታማሬታኮ፤ «ሂንቴ አማኖይ አውኔ» ያጊስ። ኤንቲካ፤ ያዩሺኔ ማላሴቲሺ ኢሶይ ኢሶዋኮ፤ «ጫርኮይኔ ሃሳይ ኪቴቴይሲ፤ ኢ ሃይሲ አኔ» ያጊዶሶና።

ቱና አያናፕ ዩዴቲዳ ኡራ

(ማቶ 8:28-34፤ ማር 5:1-20)

26 አባ ፒኒዲ ጋሊላ ባጋራ ዴዲያ ጌርጌሶኔ ቢታ ጋኪዶሶና።²⁷ ዮሱሲ ዎንሎፑፕ ኬዩዲ ሳዓን ዎዲሺን ቱና አያናን እይኬቲዳ ኡራይ ካታማፕ ኬዩዲ ኢያራ ጋኔቲስ። ዳሮ ላይሲ አፌሊ ማሶና ካሎ ዱፎን ዴዲሲፕ አቲን ሶ ጌሴና።

28 ዮሱሳ ቤዲዳ ዎዴ ኢያ ሲንሳን ጉፋኒዲ፤ ባ ቃላ ቶቂ አሲዲ፤ «ኡባፌ ቦላ ሶሳ ናዓው ዮሱሳ ኔራ ታው አይቢ ኢሲፌቴሲ ዴዲ? ሃያና ታና ሃዲ ኡንዴሶፋርኪ» ያጊስ።²⁹ ሄሳ ኢ ጊዳይ፤ ቱና አያናይ ኡራፕ ኬያና ሜላ ዮሱሲ ሃንቁቲዳ ጊሾሳ። ዳሮ ዎዴ ቱና አያናይ ኢያ ሃሪዳ ጊሾ ሳንሳላታኒኔ ቶሆ ቃቺያ ቢራታን ቃሼቲዲ ናጌቴስ። ሺን ቃሹዋ ዱሲዲ ቱና አያናን ላጌቲዲ ባዞ ጌሊስ።

30 ዮሱሲ፤ «ኔ ሱንሳይ አኔ» ያጊዲ አይቺስ።

ኢ፤ ዳሮ ቱና አያናቲ ኢያ እይኪዲ ጊሾ ባና፤ «ሉጊዮና» ጊስ።³¹ ቱና አያናቲ ባንታና ሲዶሌ ኪቶና ሜላ ዎሲዶሶና።

32 ሄ ቢሳን ዞዜ ቦላ ሚያ ጉዱንሶ ወዴይ ሃሙቴስ። ሂኒ ጉዱንሶታን ጌሊኖ ጊዲ ዎሲዶሶና፤ ኢካ «ጌሊቴ» ጊስ።³³ ቱና አያናቲ ኡራፕ ኬዩዲ ጉዱንሶታን ጌሊዶሶና። ወዴይ ዴሪያፕ ዱጌ ጉርጉዲዲ አባን ጌሊስ።

34 ሄንሳንቸቲ ሃኒዳይሳ ቤዲዳ ዎዴ ዎዲ ቢዲ፤ ካታማኒኔ ጉታ ኡባን እዲዶሶና።³⁵ አሳይ ሃኒዳባ ቤዓናው ኬዩዲ ዮሱሳኮ ዩዶሶና። ቱና አያናይ ኬዩዳ ኡራይ ማሶ ሚዲዲ፤ ኢያ ዎዛናይ ሲሚን፤ ዮሱሳ ቶሆ ማታን ኡቲዳይሳ ዴሚዲ ያዩዶሶና።³⁶ ኢያ ቤዲዳ አሳይ ቱና አያናን እይኬቲዳ ኡራይ ዋኒዲ ፓዲዳኮ እዲዶሶና።³⁷ ጌርጌሶኔ ዩሹዋን ዴዲያ አሳይ ጊታ ያሺ ያሼቲዲ ዮሱሲ ባንታ ማታፕ ባና ሜላ ዎሲዶሶና። ኢ ዎንሎንን ጌሊዲ ጉዩ ሲሚስ።

38 ቱና አያናይ ኬዩዳ ኡራይ ዮሱሳራ ዳናው ዎሲስ።³⁹ ሺን ዮሱሲ ኢያኮ፤ «ኔ ሶ ሲማ፤ ሶሳይ አይ ሜላ ጊታባ ኔው አሲዳኮ እዳ» ያጊዲ ሞይዚስ። ኡራይካ ዮሱሲ አይ ሜላ ጊታባ ኢያው አሲዳኮ ካታማ ኡባን ማርካቲሺ ቢስ።

ሃይቂዳ ናዲወኔ ዮሱሳ ማዑዋ ቦቺዳ ማጫሲው

(ማቶ 9:18-26፤ ማር 5:21-43)

40 አሳይ ናጊዲ ጋምዲዳ ጊሾ ዮሱሲ ሲሚያ ዎዴ ሞኪ ኤኪዶሶና።⁴¹ አይሁዴ ዎሳ ኬላ ሃላቃ ጊዲዳ ኢያሮሳ ጊያ ኡራይ ባ ሶ ያና ሜላ ዮሱሳ ቶሁዋ ቦላ ዎዲዲ ዎሲስ።⁴² ኢያው ታማኔ ናምዑ ላይሲ ጊዲዳ ማጫ ናዓ ዴዲያራ ሳኬታዳ ሃይቆስ ጋካዳ ዴዓወሱ። ዮሱሲ ቢያ ዎዴ አሳይ ኢያ ኡንዴሴስ።⁴³ ታማኔ ናምዑ ላይሲ ሱሲ ጎጊሺ

^d8:16 ማቶ 5:15፤ ሉቃ 11:33 ^e8:17 ማቶ 10:26፤ ሉቃ 12:2

^f8:18 ማቶ 25:29፤ ሉቃ 19:26

ጋምረዳ ማጫሲ ዴዲያራ ዴዓዉሱ። ኢያ ባው ዴዲያ ሚሺያ አኪሜታስ ኢማዳ አንጋሱ። ሺን ፓዛናው ዳንዳባቡ።⁴⁴ ኢያ ዩሱሳስ ጉዩ ባጋራ ሺቃዳ፣ ኢያ አፊላ ማጫራ ቦቻሱ፣ ሶሁዋራ ጎጊያ ሱሳይ ኤቂ አጊስ።

⁴⁵ ዩሱሱ፡ «ታና ቦቹዳይ አኔ?» ያጊስ። ኡባይ «ኑ ቦቹቦኮ» ያጊን፣ ጴጊሮሲ፡ «አስታማሪያው፣ ዳሮ አሳይ ካሊሺኒኔ ኡንዔሲሺን ቤዓሼ ዋናዳ፣ (ታና ቦቹዳይ አኔ?) ጋይ» ያጊስ።

⁴⁶ ሺን ዩሱሱ፡ «ኢሲ አሲ ታና ቦቹስ፤ አይስ ጊኮ፣ ዎልቂ ታፔ ኬዮዴሲ ታው ኤፊቲስ» ያጊስ።

⁴⁷ ማጫሲያ፣ ኢባይ ቆንጨዳይሳ ኤሪዳ ዎዴ ኮኮራሼ ያዳ ዩሱሳ ቶሁዋ ቦላ ኩንዳሱ። አይስ ቦቹዳኮኔ ዋናዳ ኤሌሳዳ ፓጊዳኮ አሳ ኡባ ሲንሳን ማርካታሱ።⁴⁸ ኢ፡ «ታ ናቴ፣ ኔ አማኖይ ኔና ፓሲስ፤ ሳሮን ባ» ያጊስ።

⁴⁹ ዩሱሱ አዳ አንጎና ዴዲሺን፣ አይሁዴ ዎሳ ኬሳ ሃላቃ፣ ኢያሮሳ ሶፔ ኢሲ አሲ ዩዲ፣ «ኢያሮሳ፣ ኔ ናዲያ ሃይቃሱ፤ አስታማሪያ ሜላ ዳቡሪሶፋ» ያጊስ።

⁵⁰ ሺን ዩሱሱ ሄሳ ሲዲዲ ኢያሮሳኮ፣ «ባቦፋ! አማና፣ ኔ ናዲያ ፓዛና» ያጊስ።

⁵¹ ዩሱሱ ኢያሮሳ ሶ ጋኪዳ ዎዴ ጴጊሮሳፔ፣ ዮሃንሳፔ፣ ያይቆባፔ፣ ናዔ አዋፔኔ አዩፔ አቲን ሃሪ ጌላና ሜላ ኮዩቤና።⁵² ሄ ቤሳን ዴዲያ አሳ ኡባይ ናዔስ ሚሼቲዲ ዩኪሺን፣ ዩሱሱ፡ «ዩኮፊቴ! ናዲያ ዲስካሱፔ አቲን ሃይቃሱኩ» ያጊስ።

⁵³ አሳይ ናዲያ ሃይቂዳይሳ ኤሪያ ጊሾ ኢያ አዳ ሌቂዲ ሚጨዴሶና።⁵⁴ ሺን ዩሱሱ ናዔ ኩሺያ አይኪዲ፣ «ናቴ ዴንዳ» ያጊስ።⁵⁵ ናዔስ ሼምፓይ ሲሚን ዴንዳ ኤቃሱ። ዩሱሱ ኤንታኮ፣ «ኢዉ ሚያባ ኢሚቴ» ያጊስ።⁵⁶ ናዔ አዋራኔ አዩራ ማላሌቲዶሶና። ሺን ዩሱሱ ሃይሳ፣ «አዴስካ አዶፒቴ» ያጊስ።

ዩሱሱ ታማኔ ናምዑ ሃዋሬታ ኪቲስ
(ማቶ 10:5-15፤ ማር 6:7-13)

9 ዩሱሱ ታማኔ ናምዑ ሃዋሬታ ባኮ ዪጊዲ፣ ቱና አያናታ ኬሳና ሜላኔ ሃርጌ ኡባ ፓሳና ሜላ ዎልቃኔ ማታ ኢሚስ።² ያሳ ካዎቴሳባ ማርካታናዳኔ ሃርጋንቾታ ፓሳናዳ ኪቲስ።³ ኢ ኤንታኮ፣ «ዓምዓ ጊዲን አጎሮ ጊዲን ካሲ ጊዲን ሚሺ ጊዲን ላሚ ማዲያ አፊላ ጊዲን አጌስ ጊዲ

አይኮካ አይኮፊቴ።⁸⁴ ሄ ካታማፔ ሂንቴ ኬያና ጋካናው ኢማሳቴሳን ሂንቴ ጌሊዳሱዋን ጋምረቴ።⁵ አኒካ ሂንቴና ሞኮና ኢዪኮ ሄ ካታማፔ ኬዩሼ ኤንታው ማርካ ጊዳና ሜላ ሂንቴ ቶሁዋን ዴዲያ ባና ፒቲዲ ኬዩቴ።»⁶ ኤንቲካ ኪቴቲዳይሳዳ ኬዩዲ ዎንጌላ አዲሼኔ ዱማ ዱማ ጉታታን ሃርጋንቾታ ፓሲሼ አዲዶሶና።

⁷ ጋሊላ ቢታ ሃሪያ ሄሮዲሲ ዩሱሱ አሲዳባ ኡባ ሲዲዳ ዎዴ ዳጋሚስ። አይስ ጊኮ፣ ኢሲ ኢሲ አሳቲ ዮሃንሲ ሃይቆፔ ዴንዶና አጌና ያጎሶና።⁸ ባጋቲ፣ «ኤሊያሲ ቆንጨስ» ጎሶና፤ ሃራቲ ቃሲ፣ «ቤኒ ናቤታፔ ኢሶይ ሃይቆፔ ዴንዲስ» ያጊዲ አዴቶሶና።⁹ ሺን ሄሮዲሲ፡ «ዮሃንሳ ቆዲያ ታ ቃንዲሳዳ ዎዳስ። ያቴን፣ ሃይሳሶ ያጌቲዲ ኢያባ አዴቴይ፣ ኢ አኔ?» ያጊዲ ባ አይፌን ቤዓናው ኮዩስ።

ዩሱሱ ኢቻሹ ሙኩሉ አሳ ሙዚስ
(ማቶ 14:13-21፤ ማር 6:30-44፤ ዮሃ 6:1-14)

¹⁰ ታማኔ ናምዑ ሃዋሬቲ ጉዩ ሲሚ ዩዲ፣ ኤንቲ አሲዳባ ኡባ ዩሱሳስ አዲዶሶና። ኢ ኤንታና ኤኪዲ ቤቴሳይዳ ካታማፔ ጋዓ ኤፊስ።¹¹ ሺን ዳሮ አሳይ ዩሱሳ ጊዴይሳ ኤሪዲ ኢያ ካሊዶሶና። ኢ ኤንታ ሞኪ ኤኪዲ ያሳ ካዎቴሳባ ታማርሲስ፤ ፓዛናው ኮዩይሳታካ ፓሲስ።

¹² ሳዲ አማርሲያ ዎዴ ታማኔ ናምዑ ሃዋሬቲ ኢያኮ ሸቂዲ፣ «ኑ ዴዔይ ባዞ ቢታ ጊዲያ ጊሾ አሳይ ዱማ ዱማ ጉታታኔ ካታማታ ቢዲ፣ ካሲኔ አቂዶሶ ኮያና ሜላ አሳ ሞይዛ» ያጊዶሶና።

¹³ ሺን ኢ፡ «ኤንታው ሚያባ ሂንቴ ኢሚቴ» ያጊስ።

ኤንቲ፣ «ኑስ ዴዔይ ኢቻሹ ኡይሲኔ ናምዑ ሞሎ ጊዲያ ጊሾ ሃ አሳስ ጊዲያ ካሲ ኑኒ ቢዲ ሻሞና ኢዪኮ ጊዴና» ያጊዶሶና።¹⁴ ሄ ቤሳን ኢቻሹ ሙኩሉ ጊዲያ አዴቲ ዴዶሶና።

ዩሱሱ ባ ታማራታኮ፣ «ኢሻታማን ኢሻታማን ሻኪ ሻኪ አሳ ኡቲሲቴ» ያጊስ።

¹⁵ ኢያ ታማራቲ፣ ኢ ኪቲዳይሳዳ አሳ ኡቲሲዶሶና።¹⁶ ኢ ኢቻሹ ኡይሳኔ ናምዑ ሞሎታ ኤኪዲ፣ ሳሎ ዪሊዲ፣ ያሳ ጋሳቲዲ፣ ሜንሲዲ አሳ ኡባ ጋሳና ሜላ ባ ታማራታስ ኢሚስ።¹⁷ ኡባይ ሚዲ ካሊዶሶና። ኤንታፌ አቲዳ ቲፌይ ታማኔ ናምዑ ጋይታ ኩሜሊ ጊዲስ።

ጴጂሮስ፥ ዩሱሲ አኔኮ ማርካቲስ
(ማጥ 16፡13-19፤ ማር 8፡27-29)

18 ዩሱሲ ባ ሃላላ ዎሲሸን፥ ኢያ ታማሬቲ ኢያኮ ዩዶሶና። ኢ፥ «አሳይ ታና አና ጎና?» ጊዲ አይቺስ።

19 ኤንቲ ዛሪዲ «ኢሶቲ ኢሶቲ፥ ሳማቂያ ዮሃን፤ ባጋቲ ኤሊያሳ፥ ሃራቲ ቃሲ፥ ቤኒ ናቤታ፤ ኢሶይ ሃይቆ፤ ዴንዲስ) ያጎሶና» ያጊዶሶና።ⁱ

20 ኢ ዛሪዲ፥ «ያቲን ሂንቱ ታና አና ጌቲ» ያጊስ። ጴጂሮስ፥ «ኔኒ ያሳፌ ኪቴቲዳ ኪሪስቶሳ» ያጊዲ ዛሪስ።^j

21 ዩሱሲ ሃይሳ አዴስካ አዶፒቱ ጊዲ ሚንሲዲ አዲስ።²² ቃሲካ ዩሱሲ፥ «አሳ ናዓይ ዳሮ ሜቱዋ ኤካና። ቤታ ጨማታን፥ ካሂኔ ሃላቃታን፥ ሂጌ አስታማሬታን አዲ ኢሜታና። ኤንቲ ኢያ ዎዳና፥ ሺን ኢ ሄቫንሶ ጋላስ ሃይቆ፤ ዴንዳና» ያጊስ።

23 ዩሱሲ አሳ ኡባኮ፥ «ታና ካላናው ኮዬይ አኒካ ዴዒኮ ባና ካዶ፥ ባ ማስቃሊያ ጋላስ ጋላስ ቶኪዲ ታና ካሎ።^{k24} ባ ሽምፒው አሻናው ኮያ ኡባይ ኢዮ ዳይሴስ፥ ባ ሽምፒው ታ ጊሾ ጊዲ ዳይሲያ አኒካ ኢዮ አሸስ።^{l25} አሲ አላሜ ኡባ ሃሪዲ፥ ጊዶሺን ባ ሽምፒው ዳይሲያ ዎይኮ ቆሂያባ ጊዲኮ ኢያ አይ ማዲ? ²⁶ አኒካ ታናኒኔ ታ ቃላን ዩላቲኮ አሳ ናዓይ ባ ቦንቹዋራ ሄሳዳካ አዋ ቦንቹዋራኔ ጊሻ ኪታንቾታ ቦንቹዋራ ያ ዎዴ ኢያን ዩላታና።²⁷ ታ ሂንቱው ቱማ አዳይስ፤ ሃይሳን ኤቂዳይሳታ ጊዶፌ ያሳ ካዎቴሳ ቤያናሺን ሃይቆና አሳቲ ዴዎሶና» ያጊስ።

ዩሱሳ ማላይ ላሜቲስ
(ማጥ 17፡1-8፤ ማር 9፡2-8)

28 ዩሱሲ ሄ አዳ አዲን፥ ሆስፑን ጋላሳ፤ ጉዬ ጴጂሮሳ፥ ያይቆባኔ ዮሃን፤ ባራ ኤኪዲ ዎሳናው ዴሪያ ቦላ ኪዬስ።^{m29} ኢ ዎሳ ቦላ ዴዒሺን ኢያ አይፌ ካሪይ ላሜቲስ፤ አፊላይካ አዋ ሜላ ጳሊዲ ቦሂስ።³⁰ ናምቡ አሳቲ፥ ኤንቲካ ሙሴሬኔ ኤሊያሳራ ቦንቾን ቆንጨዲ፥³¹ ዩሩሳላሚን ፖሎታናው ዴዒያባ፥ ሄሲካ፥

ኢ ሃ አላሚያ፤ ሻኬታናባ ኢያራ አዴቶሶና።³² ጴጂሮሳኔ ኢያራ ዴዒይሳታ ዲስኮይ ኤፊን፥ ኤንቲ ዲስኮፌ ባርኪያ ዎዴ ኢያ ቦንቹዋኔ ኢያራ ኤቂዳ ናምቡ አሳታ ቤዒዶሶና።³³ አሳቲ ዩሱሳ፤ ሻኬቲዲ ባና ሃኒሺን፥ ጴጂሮሲ ዩሱሳኮ፥ «ጎዳው፥ ሃይሳን ጊዴይሲ ኑስ አይ ሜላ ሎያ! ኢሲኖ ኔው፥ ኢሲኖ ሙሴስ፥ ኢሲኖ ኤሊያሳስ አሲዲ ሄቭ ሻቃራ ሻቃሮስ» ያጊስ። ሺን ኢ አይ ጊዳኮ ኤሬና።

34 ኢ ያጊዲ አዴቲሺን ሻራይ ዩዲ ኤንታና ካሚስ። ኤንቲ ሄ ሻራ ጊዶ ጌሊሽ ባቢዶሶና።³⁵ ሻራ ጊዶፌ፥ «ታ ዶሪዳ ናዓይ ሃይሳ ኢያ ሲዒቱ» ያጊያ ቃላይ ሲዒቲስ።ⁿ³⁶ ሄ ቃላይ ሲዒቲዳ፤ ጉዬ ዩሱሲ ባርካ ዴዒሽ ቤንቲስ። ሄ ዎዴ ኤንቲ ቤዒዳባ አዴስካ አዶና፥ ባንታ ዎዛናን አይኪዲ ሲዒ ጊዶሶና።

ዩሱሲ ቱና አያና ኢሲ ናዓ፤ ኪሲስ
(ማጥ 17፡14-18፤ ማር 9፡14-27)

37 ዎንቱሴ ኤንቲ ዴሪያ፤ ዎዲያ ዎዴ ዳሮ አሳይ ዩዲ ኢያራ ጋሄቲዶሶና።³⁸ ሄ ዎዴ አሳ ጊዶፌ ኢሲ አሲ፥ «አስታማሪያው፥ ታ ኢሲ ናዓ ያዳ ቤዒርኪ።³⁹ ቱና አያናይ ቆፖና አይኪዲ ዋሲሴስ፤ ጎፖንቶ ዩጊሲዲ ቃኬሬሴስ፥ አሳቴሳ ቆሂዲ ኡንዒሲዲ ዩዴስ።⁴⁰ ኔ ታማሬቲ ኪሳና ሜላ ዎሳስ፥ ሺን ኤንቲ ዳንዳዒቦኮና» ያጊዲ ዎሲስ።

41 ዩሱሲ፥ «አማኖይ ባይና ጌላ ዩሎቴሳቶ፥ አጢዴ ጋካናው ታ ሂንቱራ ዳኔ፥ ሂንቱና ዳንዳዒን፥ ኔ ናዓ ባዳ ሃ ኤካያ» ያጊስ።

42 ናዓ ኤኪዲ ያ ዎዴ ቱና አያናይ ሳዓን ሆሊ ዩጊዲ ኮከርሲስ። ሺን ዩሱሲ ቱና አያና ሃንቂዲ ናዓ፤ ኪሲስ። ናዓካ ናዓ አዋስ ኢሚስ።⁴³ አሳይ ኡባይ ያሳ ጊታ ዎልቃን ማላሌቲዶሶና። ኤንቲ ኢ አሲዳባን ማላሌቲሺን፥ ዩሱሲ ባ ታማሬታኮ፥⁴⁴ «ሃይሳ ታ ሂንቱው አዴይሳ ሎሴሲ ሲዒቱ፤ አሳ ናዓይ ሞርኪታ ኩሺን አዲ ኢሜታና» ያጊስ።⁴⁵ ሺን ኢ ጊዳባይ ኤንታፌ ጊሚዳ ጊሾ አኪኪቦኮና። ሄሳ ጊሾ፥ ዛሪዲ አይቻናው ባቢዶሶና።

i9:19 ማጥ 14፡1፤ 2፤ ማር 6፡14-15፤ ሉቃ 9፡7-8
j9:20 ዮሃ 16፡20-28፤ ማር 8፡30-9፡1 k9:23 ማጥ 10፡38፤ ሉቃ 14፡27
l9:24 ማጥ 10፡39፤ ሉቃ 17፡33፤ ዮሃ 12፡25 m9:28 2ጴጊ 1፡17-18
n9:35 ኢሳ 42፡1፤ ማጥ 3፡17፤ 12፡18፤ ማር 1፡11፤ ሉቃ 3፡22

አብሬ ጊታ ጊዳናይ እኔ?

(ማጥ 18:1-5፤ ማር 9:33-37)

46 ዮሴፍ ታማራቲ፥ «ኑ ጊዶን ጊታ ጊዳናይ እኔ?» ጊዲ ፓላማ አይኪዶሶና።^{o47} ዮሴፍ ኤንታ ዎዛና ቆፋ ኤሪዲ ዮጋ ናዓ ባ ማታን ኤሲዲ፥⁴⁸ «ሃ ዮጋ ናዓ ታ ሱንሳን ሞኪያ እኒካ ታና ሞኪስ፥ ታና ሞኪይ ታና ኪቲዳይሳ ሞኪስ፥ ሂንቴ አብሬ ጉዲይሲ፥ ኢ ጊታ ጊዳና» ያጊስ።^p

49 ዮሃንሲ፥ «ጎዳው፥ ኢሲ አሲ ኔ ሱንሳን ቱና አያናታ ኪሲሺን ቢዲዲ ኢ ኑራ ጊዶና ጊሾ ዲጊዳ» ያጊስ።

50 ዮሴፍ ዛሪዲ፥ «ሂንቴራ ኤቁቶናይሲ፥ ኢ ሂንቴ ባጋ፥ ሄሳ ጊሾ፥ ኢያ ዲጎፊቴ» ያጊስ።

ሳማራ አሳይ ዮሴፍ ኢዲዶሶና

51 ዮሴፍ ሳሎ ቢያ ዎዴይ ማታቲዳ ጊሾ ዮሩሳላሜ ባናው ቃንዲዲ ዴንዲስ።⁵² ሳማራ ቢታን ዴዲያ ኢሲ ጉታ ቢዲ፥ አብባ ኢያው ጊጊሳና ሜላ አሴ ያ ኪቲስ።⁵³ ሺን ኢ ቤይ ዮሩሳላሜ ጊዲያ ጊሾ ኤንቲ ኢያ ሞኪ ኤኪቦኮና።⁵⁴ ዮሴፍ ታማራቲ ያይቆባራኔ ዮሃንሳራ ሄሳ ቢዲዲ፥ «ጎዳው፥ ሳሎፕ ታሚ ዎዲዲ ኤንታ ሞጋና ሜላ ኔ ኮያይ» ያጊዶሶና።^{q55} ሺን ዮሴፍ ጉዬ ሲሚ ኤንታ ሃንቁቲዲ፥ «ሂንቴ ጋርሳን አይቢ አያኒ ዴዲያኮ ሂንቴ ኤሬኪታ፥ አሳ ናዓይ አሴ አሻናው ዮሲፕ አቲን ዳይሳናሳ ጊዴና» ያጊስ።⁵⁶ ያፔ ዴንዲዲ ሃራ ጉታ ቢዶሶና።

ዮሴፍ ካሎይ ጨጊሲያ ጋቲያ

(ማጥ 8:19-22)

57 ኤንቲ አጊያራ ቢሺን፥ ኢሲ አሲ፥ «ኔ ቢያሶ አብ ታ ካላና» ያጊስ።

58 ዮሴፍ ዛሪዲ፥ «ዎርካናታስ አሊ፥ ሳሎ ካፎታስ ኪሲ ዴዲስ፥ ሺን አሳ ናዓይ ባ ሁዲያ ሽምፒሲያሶይ ባዋ» ያጊስ።

59 ሃንኩዋኮ፥ «ኔኒ ታና ካላ» ያጊስ። ሺን አራይ፥ «ጎዳው፥ ኮይሮታዳ ታ አዋ ሞጋዳ ያና» ያጊስ።

60 ሺን ዮሴፍ፥ «ሃይቂዳይሳቲ ሃይቂዳይሳታ ሞጋና ሜላ ኤንታው አጋጋ፤ ኔኒ ባዳ ያሳ ካዎቴሳ ሳባካ» ያጊስ።

61 ቃሲ ሃራ አሲ፥ «ጎዳው፥ ታ ኔና ካላና፥ ሺን ኮይሮታዳ ታ ሶ አሳ ሳሮሳዳ ያና» ያጊስ።^r

62 ዮሴፍ ዛሪዲ፥ «ኮዪ አይኪዲ ጉዬ ዪሊያ እኒካ ያሳ ካዎቴሳስ ቤሴና» ያጊስ።

ዮሴፍ ላፑን ታማኔ ናምዑ ታማራታ ኪቲስ

10 ሄሳፌ ጉዬ፥ ጎዳይ ሃራ ላፑን ታማኔ ናምዑ ስአሳታ ዶሪስ። ኢ ባናው ቆፒዳ ካታማኔ ጉታ አብ ሲንሳቲዲ ባናዳ ናምዓ ናምዓ አሲዲ ኪቲስ።² ዮሴፍ ኤንታኮ፥ «ሄኮ ሺቃና ካሳይ ዳሮ ሺን አሳንቾቲ ጉላ፥ ያኒያ ጊሾ፥ ካሳ ጎዳይ አሳንቾታ ኪታና ሜላ ዎሲቴ።^{s3} ሂዛ፥ ቤቱ፥ ዶርሳታዳ ሱዲሜታ ጊዶ ሂንቴና ታኒ ዮዳና።^{t4} ሂንቴ ቢያ አጊያስ አይኮካ አይኮፊቴ፥ ሚሼ ጊዲን ካሲ ጊዲን ጫማ አይኮፊቴ። አጊ ቦላ አናካ ሳሮሶፊቴ።^u 5 ሂንቴ ጌሊያ ኪሳ አብ ኮይሮቲዲ፥ (ሳሮይ ሃ ኪሳስ ጊዶ) ያጊቴ።⁶ ሳሮ ዶሲያ አሲ ሄ ቤሳን ዴዲኮ፥ ሂንቴ ሳሮይ ያን ሽምፓና፤ ኢዓስ ጊኮ ሂንቴ ሳሮይ ሂንቴው ሲማና።⁷ አሳንቾስ ዳሞዜ ቤሲያ ጊሾ ሂንቴ ጌሊያ ኪሳን ሂንቴው ሺሺዳባ አብ ሚሼኔ አዬሼ ያን ጋምዲቴ። ኢሱዋ ሶፔ ኢሱዋ ሶ ዩዮፒቴ።^{v8} አይ ካታማካ ሂንቴ ጌሊያ ዎዴ አሳይ ሂንቴና ሞኪዲ፥ ሂንቴው ሺሺዳባ አብ ሚቴ።⁹ ሄ ካታማን ዴዲያ ሃርጋንቾታ ፓሲሼ፥ (ዶሳ ካዎቴሳይ ሂንቴኮ ማቲስ) ያጊዲ አዲቴ።¹⁰ ሺን ኢሲ ካታማ ጌሊያ ዎዴ አሳይ ሂንቴና ሞኮና ኢዲኮ ዳባባ ኪዬዲ ሃይሳዳ ጊቴ።^{w11} ሱ ቶሁዋ ቦላ ዴዲያ ሂንቴ ካታማ ባና ፒቶስ፥ ሺን ዶሳ ካዎቴሳይ ሂንቴኮ ማታቲዳይሳ ኤራቴ።^x 12 ፒርዳ ጋላሳን ሃ ካታማፔ ሶዶሜ ካታማስ ፒርዳይ ካዉሼ ጊዳናይሳ ታ ሂንቴው አዳይስ» ያጊስ።^y

§10:1 ላፑን ታማኔ ናምዑ፥ ኢሲ ኢሲ ማፃፋቲ ላፑን ታማ ጎሶና፤ ቃሲ ፓዶዶ 17 ዪላ።

o9:46 ሉቃ 22:24 p9:48 ማጥ 10:40፤ ሉቃ 10:16፤ ዮሃ 13:20

q9:54 2ካዎ 1:9-16 r9:61 1ካዎ 19:20 §10:2 ማጥ 9:37-38

t10:3 ማጥ 10:16 u10:4 ማጥ 10:7-14፤ ማር 6:8-11፤ ሉቃ 9:3-5

v10:7 1ቆሮ 9:14፤ 1ዲሞ 5:8 w10:10 ሃ.አ 13:51

x10:11 ማጥ 10:7-14፤ ማር 6:8-11፤ ሉቃ 9:3-5

y10:12 ሜዴ 19:24-28፤ ማጥ 10:15፤ 11:24

አማኖና ጊሾ በሬቲዳ ካታማታ

(ማቶ 11:20-24)

¹³ ካሊዲካ፥ ዩሱሲ፥ «ኔኖ ኮራዚኔ፥ ኔኖ በቴሳይዳ፥ አዩ፥ ሂንቴናን አሴቲዳ ማላታቲ ሂሮሳኒኔ ሲዶናን አሴቲዳኮ ያን ዴዒያ አሳይ ካሌ ማዒዲ፥ በዲንሳ በላ ኡቲዲ በኒ ማሮታን ጌሲ አጋናሺን። ²¹⁴ ሄሳ ጊሾ፥ ሂንቴፌ አሲዲ ሂሮሳሲኔ ሲዶናስ ያሳ ፒርዳይ ካወያና። ¹⁵ ኔካ ቂሬርናምሜ፥ ሳሎ ጋካናው ኔና ጶቄ አሳናው ኮይይ? ኔ ዱጌ ሲዶሌ ሆሌታና» ያጊስ። ^a

¹⁶ ቃሲካ ዩሱሲ ባ ታማሬታኮ፥ «ሂንቴና ሲዴይ ታና ሲዴስ፥ ሂንቴና ኤኮናይ ታና ኤኬና፥ ታና ኤኮናይ ታና ኪቲዳይሳ ኤኬና» ያጊስ። ^b

ላፑን ታማኔ ናምዓቲ ሲሚዶሶና

¹⁷ ላፑን ታማኔ ናምዑ ታማሬቲ ኪቴቲዳ በሳፌ ኬሂ ኡፋይቲሺ ሲሚዶሶና፥ ዩሱሳኮ ሺቂዲ፥ «ጎዳው፥ ኔ ሱንሳን ቱና አያናቲካ ኑስ ኪቴቲዶሶና» ያጊዶሶና።

¹⁸ ዩሱሲ ኤንታኮ፥ «ዓላሄይ ሳሎፕ ወልዓንሳዳ ዎጂሺን ታ በዓስ። ¹⁹ ሄኮ፥ ሾሻኔ ኮርኔ ዩዳና ሜላኔ ሞርኪያ ወልቃ ዛራና ሜላ ማታ ሂንቴው ኢማስ። ሂንቴና ቆሃናባይ አይኮይካ ዴና። ^{c20} ጊዶሺን፥ ሂንቴ ሱንሳይ ሳሎ ማዝጋባን ዓፌቲዳ ጊሾ ኡፋይቲቴፕ ኦቲን ቱና አያናቲ ኪቴቲዳ ጊሾ ኡፋይቶፊቴ» ያጊስ።

ዩሱሲ ባ ኡፋይሳ ቆንጨሲስ

(ማቶ 11:25-27፤ 13:16-17)

²¹ ሄ ዎዴ ዩሱሲ ጌሻ አያናን ኡፋይቲዲ፥ «ሳሎ ሳዓ ጎዳው፥ ሃይሳ ጨንጫታፕቴ ኤራንቾታፕ ጊንሳዳ ያላጋታስ ቆንጨሲዳ ጊሾ ጋላቴታ። ኤ ታ አዋው፥ ሄሳ ኔ አሳናው ሎዎ ሺኔ ጊዲስ።

²² «ኡባባይ ታ አዋፕ ታው ኢሜቲስ። ናዓይ አኔኮ አዋፕ ኦቲን ሃሪ ዎይኮ ናዓይ ቆንጨሳናው ኮዩይሳፌ ሃሪ አኒካ አዋ ኤሬይ ባዋ» ያጊስ። ^d

²³ ካሊዲካ፥ ዩሱሲ ዱማ ባ ታማሬታኮ፥ «ሂንቴ በዴይሳ በዴይሳቲ አንጄቲዳይሳታ። ²⁴ ቱማ ዳሮ ናቤቲኔ ካዎቲ ሂንቴ በዴይሳኔ

ሲዴይሳ በዓናዉኔ ሲዓናው አሞቲዶሶና፥ ሺን በዲቦኮና፥ ሲዲቦኮና» ያጊስ።

ቱማ ሲቆ

²⁵ ሄኮ፥ ኢሲ ጋላስ ሙሴ ዎጋ ኤሪያ ኢሲ ኡራይ ዴንዲዲ ዩሱሳ ያጊዲ ፓጩ አይሾ አይቺስ። «አስታማሪያው፥ ሜሪና ዴዑዋ ላታናው ታኒ አይ አሶ?» ያጊስ። ^e

²⁶ ዩሱሲ፥ «ሙሴ ማፃፋን ዓፌቲዳይ ዎይጊ? ኔ ዋታ ናባባይ?» ያጊስ።

²⁷ አዴይ ዛሪዲ፥ « (ኔ ጎዳ ኔ ያሳ፥ ኔ ኩሚሳ ዎዛናፕ፥ ኔ ኩሚሳ ሺምፕፌ፥ ኔ ኩሚሳ ዎልቃፌኔ ኔ ኩሚሳ ቆፋፕ ዶሳ። ቃሲ አሴ ኔ ሾሩዋ ኔ ሁዲያዳ ዶሳ) ያጌስ» ያጊስ። ^f

²⁸ ዩሱሲ ኢያኮ፥ «ኔኒ ሊኬ ዛራዳሳ፥ ኔካ ሄሳዳ አሳ። ኔኒ ሜሪናው ዴዎን ዳና» ያጊስ። ^g

²⁹ ሺን ኡራይ ባና ዒሎ አሳናው ኮዩዲ፥ «ሃኖስ ኢ ታ ሾርይ አኔ?» ያጊስ።

³⁰ ኢያ አይሻስ ዩሱሲ ያጊዲ ዛሮ ኢሚስ፥ «ኢሲ አሴ ዴዴይሲ ዩሩሳላሚ ካታማፕ ዱጌ ኢያርኮ ካታማ ቢሺን አጌ በላ ፓንጋቲ ኬዩዲ ሾጪዶሶና። ኢያ ማዑዋ ቃሪ ኤኪዲ ሃይቆፕቴ ፓፃፕ ጊዶን ዩጊዲ በዶሶና። ³¹ ጉዩፕ፥ አይሁዴ ካሂኔ ኢሶይ ሄ አጊያራ ባ ቡሱ ቢሺ ኡራ በዲዲ ዴሺ ጊዲ አዲስ። ³² ቃሲ ኢሲ ሌዌ ዴዴይሲ ሄ በሳ ጋኪሺ ኡራ በዲዲ ሃራሶራ አዲዲ ቢስ። ³³ ሺን፥ ኢሲ ሳማሬ ቢታ አሴ ዴዴይሲ ሄ አጊያራ ዩሺ ኡራ በዲዲ ኢያው ቃዴቲስ^h

³⁴ ኢያኮ ሺቂዲ፥ ኢያ ማዱንሳ በላ ዛይቴኔ ዎይኔ ቲጊዲ ቃቺስ። ባ ሃሪያ በላ ኡቲሲዲ ኢማሲ አቂያ ኬሲ ኤፊስ። ሄ በሳን ኢያው ኮሺያባ ኡባ አሲስ። ³⁵ ዎንቴሴ ናምዑ ዲናሬ ኬሲዲ ኢማሳ ኬሳዋስ ኢሚዲ፥ (ሃያና ሃ ኡራ ሎዶሳ ዒሳ። ታኒ ኔው ኢሚዳይሳፌ በላራ ኔ ኬሲያባ ኡባ ታ ኔው ጨጋና) ያጊስ።

³⁶ «ሂዛ፥ ሃ ሄኹ አሳታፕ ፓንጋቲ ሾጪዳ ኡራስ ሾርቱይ ኔው አና ዳኒ?»

³⁷ ኡራይ ዛሪዲ፥ «ኢያው ቃዴቲዳይሳካ» ያጊስ።

ዩሱሲ፥ «ኔካ ባዳ ሄሳዳ አሳ» ያጊስ።

^z10:13 ኢሳ 23:1-18፤ ሂዘ 26:1-21፤ ኢዩ 3:4-8፤ አዎ 1:9-10፤ ዛካ 9:2-4 ^a10:15 ኢሳ 14:13-15 ^b10:16 ማቶ 10:40፤ ማር 9:37፤ ሉቃ 9:48፤ ዮሃ 13:20 ^c10:19 ማዘ 19:13 ^d10:22 ዮሃ 3:35፤ 10:15 ^e10:25 ማቶ 22:35-40፤ ማር 12:28-34 ^f10:27 ሌዌ 19:18፤ ዛሬ 6:5 ^g10:28 ሌዌ 18:5 ^h10:33 2ታሪ 28:15

ዮሴፊ ማርታኔ ማሪሬሚ ሶን

³⁸ ዮሴፊ ባ ታማራታራ ኣጌ ቢሼ ኢሲ ጉታ ጋኪስ። ያን ማርታ ጌቲቲያ ኢሲ ማጫሲያ ኢያ ባ ሶን ሞካሱ። ³⁹ ኢጣካ ማሪሬሚ ጊያ ሚቺያ ዴዓጡ። ማሪሬሚ ቃላ ሲዓሼ ጎዳ ቶሁዋ ማታን ኡታሱ። ⁴⁰ ሺን ማርታ ዳሮ ኣሶን ኡንዔታዳ ዮሴፊኩ ሺቃዳ። «ጎዳው፡ ታ ሚቺያ ኣሱዋ ታ ዓላሳስ ዮጋዳ ኡታ ኣጊን ታ ዳቡሪያ ወዴ ኔኒ ቤዓሼ ሲዒ ጋይ? ኢያ ታና ማዳና ሜላ ኦዲኪ» ያጋሱ።

⁴¹ ሺን ጎዳይ ሃይሳዳ ጊዲ ዛሪስ፡ «ማርታ፡ ማርታ፡ ኔኒ ዳሮባን ኡንዔታዳኔ ሜቶታሳ። ⁴² ጊያሺን፡ ኮዬቲይ ኢሲባ ዓላላ። ማሪሬሚ ሎዎባ ዶራሱ፡ ሄሲካ ኢፔ ኤኬቴና» ያጊስ።

ዮሴፊ ዎሳባ ታማርሲስ

(ማቶ 6:9-13፤ 7:7-11)

11 ኢሲ ጋላስ ዮሴፊ ኢሲ ቤሳን ወሴስ። ዎሳ ዉርሲዳ ወዴ ኢያ ታማራታፔ ኢሶይ፡ «ጎዳው፡ ዮሃኒሲ ባ ታማራታ ዎሳ ታማርሲዳ ሜላ ኔካ ኑና ዎሳ ታማርሳ» ያጊስ።

² ዮሴፊ፡ «ሃይሳዳ ያጊዲ ወሴቴ፡ ሳሉዋን ዴዒያ ኑ ኣዋው ኔ ጌሻ ሱንሳይ ኣንጄቶ፤ ኔ ካዎቴሳይ ዮ። ³ ኑ ጋላሳ ካሳ ሃቺ ሃቺ ኑስ ኢማ። ⁴ ኑና ቆሄይሳታ ኑኒ ኣቶ ጌይሳዳ፡ ኑ ናጋራ ኣቶ ጋ፤ ፓጩን ኑና ጌልሶፋ» ያጊቴ» ያጊስ።

⁵ ካሊዲካ፡ ዮሴፊ ባ ታማራታኮ ያጊስ፡ «ሌሚሶስ ሂንቴፌ ኢሱዋስ ላጌይ ዴዔስ። ኢ ጊዲ ቤላሄ ባ ላጊያ ሶ ቤዲ፡ (ታ ላጊያው፡ ሄሹ ሶሎ ታው ታልዓርኪ። ⁶ ታው ላጌ ጊዲዳ ኢሲ ኣሲ ኣጌፔ ዪን፡ ኢያው ኣሲያባ ዳያስ) ያጊኮ።

⁷ «ኢያ ላጌይ ኬላ ጊዶን ጊዲዲ፡ ሃያና ታና ዋይሶፓ፡ ዉላይ ጎርዴቲስ። ታ ናይቲካ ታራ ኣርሳ ቦላ ዚንዒዶሶና። ያኒያ ጊሾ፡ ዴንዳዳ ኔ ኮያባ ኢማናው ዳንዳዒኪ» ያጊጡ። ⁸ ታ ሂንቴው ኦዳይስ፤ ላጌቲሳ ጊሾ ዴንዲዲ ኢማናው ኮዮና ኢዊኮካ ዎሳን ሳሌሲዳ ጊሾ ዴንዲዲ ኮሺያባ ኡባ ኢሜስ።

⁹ «ሄሳ ጊሾ፡ ታኒ ሂንቴው ኦዳይስ፤ ወሴቴ ሂንቴው ኢሜታና፤ ኮዬቲ ሂንቴ ዴማና፤ ካራ ዬዲ ዊጊቴ ሂንቴው ዶዬታና። ¹⁰ ጋሶይካ ወሲያ ኡባይ ኤኬስ፤ ኮዬይ ዴሜስ፤ ካራ ዬዲ ዊጌይሳስ ዶዬቲስ።

¹¹ «ሂንቴኖ፡ ኣዋቶ ሂንቴ ጊዶፌ ናዒ ኡይሲ ወሲን ሹቹ ኢሜይ ኦኔ? ሞሎ ወሲን ሾሺ ኢሜይ ኦኔ? ¹² ወይኮ ጴጵሎ ወሲኮ ኮርኔ ኢሚ? ¹³ ሂንቴ ኢታታ ጊዲሼ ሂንቴ ናይታስ ሎዎባ ኢሞ ኤሪኮ፡ ሳሎን ዴዒያ ሂንቴ ኣዋይ ወሴይሳታስ ጌሻ ኣያና ዋቲ ኣሲ ኢሜኔ?» ያጊስ።

ዮሴፊኔ ቢዔልዜቡላ

¹⁴ ኢሲ ጋላስ ዮሴፊ ዶና ሙሚሲዳ ቱና ኣያና ኢሲ ኡራፔ ኬሲስ። ቱና ኣያናይ ኬዬዳ ሜላ ሙሜ ኡራይ ኦዴቲስ። ኣሳይካ ማላሌቲስ። ¹⁵ ሺን ኢሶቲ ኢሶቲ፡ «ቱና ኣያና ሃላቃ፡ ቢዔልዜቡላ ዎልቃን ቱና ኣያናታ ኬሴስ» ያጊዶሶና። ¹⁶ ሃራቲ ቃሲ ፓጩስ ሳሎፔ ማላ ቤሳና ሜላ ኮዬዶሶና። ^k

¹⁷ ሺን ዮሴፊ ኤንታ ቆፋ ኤሪዲ ኤንታኮ፡ «ዎሊ ጊዶን ሻኬቲያ ካዎቴሲ ኡባይ ዳይስ፤ ዎሊ ጊዶን ሻኬቲያ ኬሲ ኩንዴስ። ¹⁸ ዓላሄይ ዎሊ ጊዶን ሻኬቲኮ ኢያ ካዎቴሳይ ዋኒዲ ሚኒዲ ኤቃኔ? ሂንቴ ታና፡ (ኢ ቱና ኣያናታ ቢዔልዜቡላ ዎልቃን ኬሴስ) ያጌታ። ¹⁹ ሂዛ፡ ታኒ ቱና ኣያና ቢዔልዜቡላ ዎልቃን ኬሲያባ ጊዲኮ ሂንቴ ናይቲ ኦዴ ዎልቃን ኬሶናሻ? ሄሳ ጊሾ፡ ኤንቲ ሂንቴ ቦላ ፒርዴይሳታ ጊዳና። ²⁰ ሺን ታኒ ቱና ኣያናታ ዎሳ ቢራዴን ኬሲያባ ጊዲኮ ሂዛ ዎሳ ካዎቴሳይ ሂንቴኮ ማቲዳይሳ ኤሪቴ።

²¹ «ሚኖ ኣሲ ዳንጩቲዲ ባ ኬላ ናጊያባ ጊዲኮ፡ ኢያ ሻሎይ ቦሼቴና። ²² ሃኖሺን፡ ኢያፔ ኣዲ ሚኖ ጊዲዳ ኣሲ ዬዲ፡ ኢያ ቆሃዲ ዎኒኮ ኣማኔቲዲ ዳንጩዳ ዳንጩዋ ቢሊሲዲ፡ ኢያ ሻሎዋ ቦንቂዲ ሃራስ ሻኬስ።

²³ «ታራ ጊዶናይሲ ታና ኢዊስ፤ ታራ ሺሾናይሲካ ላሌስ። ^l

²⁴ «ቱና ኣያናይ ኣሳፔ ኬዬዳ ወዴ ሺምፒያሶ ኮዬዲ ሃሲ ባይናሶራ ዩዩስ። ሺምፒያሶ ዳዬዳ ወዴ (ታ ኬዬዳሱዋ ሲማና) ያጊስ። ²⁵ ኢ ሲሚያ ወዴ ኬሳይ ፒቴቲዲ ሎዒዲ ዴዒሺን ዴሚስ። ²⁶ ሄሳፌ ጉዩ፡ ቢዲ ኢያፔ ኣዲዲ ኢቲዳ ሃራ

ⁱ10:38 ዮሃ 11:1 ^j11:15 ማቶ 9:34፤ 10:25

^k11:16 ማቶ 12:38፤ 16:1፤ ማር 8:11 ^l11:23 ማር 9:40

ላፑን ቴና አያናታ ኤኪዲ ዮስ። ኢያን ጌሊዲ ዱሱ አይኬስ። ሄ ኡራስ ኮይሮይሳፌ ጉዩይሲ አዲዲ ኢታ ጊዴስ» ያጊስ።

²⁷ ዮሱሲ ሄሳ አዳ በላ ዴዲሺን ኢሲ ማጫሲ አሳ ጋሳፌ ዴንዳዳ፣ ባ ቃላ ዶቁ አሳዳ፣ «ኔና ቶኪዳ ኡሎይኔ ኔኔ ዳሚዳ ዳንሳቲ አንጄቲዶሶና» ያጋሱ።

²⁸ ሺን ኢ፥ «አንጄቲዳይሳቲ ዶሳ ቃላ ሲዲዲ ኪቴቴይሳታ» ያጊስ።

ዮናሳ ማላ

²⁹ ዳሮ አሳይ ሺቂዳ ወዴ ዮሱሲ፥ «ሃ ዮሌቴሳይ ኢታ፤ አራሳ ማላ ኮዮስ። ሺን ዮናሳ ማላታፕ አቲን ሃሪ ኤንታው ኢሜቴና። ^{m30} ዮናሲ ናናዌ አሳስ ማላ ጊዲዳ ሜላ አሳ ናዓይካ ሃ ዮሌቴሳስ ማላ ጊዳና። ⁿ³¹ ዱጊሃ ካዊያ ፒርዳ ጋላስ ሃ ዮሌቴሳራ ዴንዳዳ ፒርዳና። ጋሶይካ፤ ኢያ ሶሎሞኔ ጨንጫቴሳ ሲዓናው ቢታ ጋዋፕ ዴንዳዳ ያሱ። ሄኮ ሶሎሞኔፕ አዴይሲ ሃይሳን ዴዴስ ^{o32} ናናዌ አሳቲ ፒርዳ ጋላስ ሃ ዮሌቴሳራ ዴንዲዲ ኤንታ በላ ፒርዳና። ጋሶይካ ዮናሳ ሲብካቲያን ማሮታ ጌሊዶሶና። ሄኮ፥ ዮናሳፕ አዴይ ሃይሳን ዴዴስ» ያጊስ። ^p

አሳቴሳ ፖዖ

³³ «ዖምፕ ዖምፒዲ ቆሳ ቤሳን ወይኮ አቶ ጊዶን ወሲያ አሲ ዴና። አሲ ፖውዋ ቤዓና ሜላ ዶቃ ቤሳን ወሴስ።^q ³⁴ ኔ አሳቴሳስ ፖዖይ ኔ አይፊያ። ኔ አይፊይ ሎዖ ጊዲኮ፥ ኔ ኩሜሳ አሳቴሳይ ፖዴስ። ኔና አይፊይ ሳኪኮ ኔ አሳቴሳይ ኡባይ ዱሜስ። ³⁵ ሄሳ ጊሾ፥ ኔ ጋርሳን ዴዲያ ፖዖይ ዱሞና ሜላ ናጌታ። ³⁶ ሂዛ፥ ኔ ኩሜሳ አሳቴሳይ ፖዖ ጊዲኮ፥ ኔ አሳቴሳንካ ሃሪ ዱማ ቤሲ ዳይኮ፥ ኔ አሳቴሳ ኩሜሳይ ወሊሌ ፖዖ ሜላ ጊዴስ» ያጊስ።

ኡሱፑን አዩታ

(ማቶ 23:1-36፤ ማር 12:38-40)

³⁷ ዮሱሲ ባ አዳ አንጊዳ ሜላ ኢሲ ፋሪሳዌይ ባራ ካሲ ማና ሜላ ዪጊስ። ኢ ኢያራ ኢሲፌ ጌሊዲ ጊቢራ በላ ኡቲስ። ³⁸ ፋሪሳዌይ ዮሱሲ ካሲ ማናፕ ሲንሴ ኩሼ ሜጮናይሳ ቤዲዲ ማላሌቲስ።

³⁹ ጎዳይ ኢያኮ፥ «ሂንቴ ፋሪሳዌቲ ቁሊያኔ ሻቲያ በላ ባጋ ሜጮታ። ሺን ሂንቴ ጋሳይ ኡዜቴሳኒኔ ኢታቴሳን ኩሚስ። ⁴⁰ ሂንቴኖ፥ ኤያቶ፥ ካሪ ባጋ ሜዲዳይሲ ጋሳ ሜዲዳይ ኢያ ጊዴኔዮ? ⁴¹ ሺን ቁሊያኒኔ ሻቲያን ዴዴይሳ ማንቆታስ ኢሚቴ። ሄ ወዴ ሂንቴው ኡባባይ ጌሺ ጊዳና።

⁴² «ፋሪሳዌቶ ሂንቴና አዩ፥ ሳዎፕ፥ ሃሎቴፕ፥ ሄሳ ሜላባፕ አስራታ ኬሴታ። ሺን ዒሎቴሲኔ ዶሳ ዶሶይ ሂንቴናን ባዋ። ሃራታ አንና ሃይሳታካ አሳናው ቤሴስ፥ ሺን አጊዴታ። ^r

⁴³ «ፋሪሳዌቶ ሂንቴና አዩ፥ አይሁዴ ወሳ ኬሳን ቦንቾ አይዴ፥ ጊያ ጊዶን ቦንቾ ሳርሶ ዶሴታ።

⁴⁴ «ማላይ ዳዩን አሳይ ኤሮና በላራ ቢያ ዱፎ ዳኔይሳቶ ሂንቴና አዩ» ያጊስ።

⁴⁵ ሂጌ አስታማሬይ ዛሪዲ፥ «አስታማሬያው፥ ኔ ሄሳ ጋሼ ኑና ጫያሳ» ያጊስ።

⁴⁶ ዮሱሲ፥ «ሂንቴኖ፥ ሂጌ አስታማሬቶ፥ ሂንቴናካ አዩ፥ አሳይ ቶካናው ዳንዳዖና ዴዖ ቶዋ ቶሴታ፥ ሺን ሂንቴ ሂንቴ ሁዴስ ሃሪ አቶሺን ቢራዴ ዪራንካ ቦቼኬታ።

⁴⁷ «ሂንቴ አዋቲ ወዲዳ ናቤታ ዱፉዋ ሂንቴ ጊጊሲያ ጊሾ ሂንቴና አዩ። ⁴⁸ ሂዛ፥ ሂንቴ አዋታ አሱዋ ሚንሳናው ኤንቲ ወዲዳ ናቤታ ዱፉዋ ሂንቴ ሎይሲያ ጊሾ ኤንታ ኢታ አሱዋስ ሂንቴ ማርካ። ⁴⁹ ሄሳ ጊሾ፥ ዶሳይ ባ ጨንጫቴሳን፥ (ናቤታኔ ሃዋሬታ ታ ሂንቴው ኪታና፥ ሺን ሂንቴ ባጋታ ወዳና፤ ሃራታ ጎዳና) ያጊስ። ⁵⁰ ሄሳ ጊሾ፥ ሃ ዮሌቴሳይ አላሜይ ሜዴቶሳፕ ሃኖ ጋካናው ጉኪዳ ናቤታ ኡባ ሱሳስ አይሼታና። ⁵¹ አቤላፕ ዶሚዲ ያርሾ ቤሳሲኔ ዶሳ ኬሳፌ ጊዱዋን ጉኪዳ ዛካሪያሳ ሱሳ ጊሾ ሃ ዮሌቴሳይ አይሼታና። ^s

⁵² «ሂጌ አስታማሬቶ፥ ሂንቴና አዩ፥ ኤራቴሳ ቁልፒያ ሂንቴ ኩሼን አይኬዴታ፥ ሺን ሂንቴው ጌሌኬታ ሃራታካ ጌልሴኬታ።» ያጊስ።

⁵³ ዮሱሲ ያፕ ባናው ኬያ ወዴ ሂጌ አስታማሬቲኔ ፋሪሳዌቲ ኢያራ ኤቄቲዲ አይሾን ዋይሶሶና። ⁵⁴ ኢያ ዶናፕ ኬያ ቃላን ኢያ አይካናው ኮዩዲ ሄሳ አሲዶሶና።

^m11:29 ማቶ 16:4፤ ማር 8:12 ⁿ11:30 ዮሃ 3:4

^o11:31 1ካዎ 10:1-10፤ 2ታሪ 9:1-12 ^p11:32 ዮሃ 3:5

^q11:33 ማቶ 5:15፤ ማር 4:21፤ ሉቃ 8:16 ^r11:42 ሉዌ 27:30

^s11:51 ሜዴ 4:8፤ 2ታሪ 24:20-21

አያና ሚንሴሶ

(ማቶ 10:26-27)

12 ሄ ዎዴ ዳሮ ሙኩሉን ታይቤቲያ አሳይዎ ለላ ቦላ ዩዴታና ጋካናው አሲ አሳ ቦላ ሺቂዲ ዴዲሺን፤ ዩሱሲ ባ ታማሬታኮ፤ «ፋሪሳዊታ ኢርሹዋፌ ናጌቲቲ፤ ሄሲካ ኤንታ ጩቦቴላ፤¹ 2 ቆንጮና ቆሴቲዲ፤ ኤሬቶና ጊሚዲ አቲያባይ አይኮይካ ባዋ፤³ ሂዛ፤ ሂንቱ ዱማን አዲዳባይ ኡባይ ፖፖን ሲዔታና፤ ቆልዓ ጋላን ካልካሺዳባይ ዳባባን አዴታና፤

4 «ታ ባጋቶ፤ ታ አዴይሳ ሲዒቲ፤ አሹዋ ዎዶሶና፤ አቲን ሃራ አይኮካ አሳናው ዳንዳዎናይሳታስ ባቦፊቲ፤⁵ ሃኖሺን፤ ሂንቱ ባባናው ቤሴይሳ ታ ሂንቱው ቆንጨሳና፤ ሄሲካ ዎዲዳ፤ ጉዬ ጋናሜን ዩጋናው ዎልቃይ ዴዴይሳስ ኢያው ባቢቲ፤ ኤ፤ ቱማ ጋይስ፤ ኢያው ባቢቲ፤⁶ ኢቻሹ ቡቤቲ ኢሲ ሳንቲሜስ ባይዜቶኮናዩ፤ ሃኖ፤ አቲን ኤንታፌ ኢሲናካ ያሳ ሲንሳን ዶጌቲኩ፤⁷ ሃሪ አቶሺን፤ ሂንቱ ሁዔ ቢናናይካ ፓይዴቲዲ ዴዴስ፤ ሂዛ፤ ባቦፊቲ፤ ዳሮ ቡቤታ፤ ሂንቱ አዴታ፤

8 «ታ አዴይሳ ሲዒቲ፤ አሳ ሲንሳን ታው ማርካቲያ ኡባስ አሳ ናዓይ ያሳ ኪታንቾታ ሲንሳን ማርካታና፤⁹ አሳ ሲንሳን ታና ካይዴሳስ ያሳ ኪታንቾታ ሲንሳን ታ ኢያ ካዳና፤¹⁰ አሳ ናዓ ቦላ ካዴ ቃላ ሃሳያ ኡባይ ማርታ ዴማና፤ ሺን ጌሻ አያና ቦላ ካዴ ቃላ አይቴይሲ ማሬቴና፤^v

11 «አሲ ሂንቱና አይኪዲ አይሁዴ ዎሳ ኪሳን፤ ዳይናታ ሲንሳን፤ ካዎታ ሲንሳን ጎሼቺያ ዎዴ አይ አዳኔኮኔ ዎይጊ ዛሬኔኮ ሂርጎፊቲ፤^{w12} ሄ ዎዴ ሂንቱ አዳናባ ጌሻ አያናይ ሂንቱና ታማርሳና» ያጊስ።

ዱሬ ኡራ ኤያቴሳ

13 አሳ ጊዶፌ ኢሲ አሲ ዩሱሳኮ ዩዲ፤ «ታ ኢሻይ ታው ኑ አዋ ላታ፤ ሻካና ሜላ ኢያው አዳ» ያጊስ።

14 ዩሱሲ ዛሬዲ፤ «ላ አዲያው፤ ሂንቱ ቦላ ታና ዳይናኔ ላታ ሻኪያ ጨማ አሲዳይ አኔ?» ያጊስ።

15 ቃሲካ ዩሱሲ፤ «አሳ ዴዎይ ሻሎ ዳሮቴላን

ጊዶና ጊሾ ያሬ አጊዲ ሚንሲዲ ሂንቱና ናጌቲ» ያጊስ።

16 ካሊዲካ ሌሚሶን፤ «ጋዴይ ዳሮ ካሲ ኢሚያ ኢሲ ዱሬ ኡራይ ዴዴስ፤¹⁷ ሄ ኡራይ፤ (ታ ካሳ ታኒ ሺሻናው ቤሲ ጉሂዳ ጊሾ አይ አሶ?) ያጊዲ ባ ዎዛናን ቆጊስ፤¹⁸ ሂዛ፤ ያታና፤ ካሲ ዴዲያ ሻሌታ ላላዳ ሃራ ዳልጋ ሻሌታ ኬፃና፤ ካሳኔ ታው ዴዲያባ ኡባ ኢያን ዩጋና፤¹⁹ ባ ሼምፔኮ፤ (ታ ሼምፔቲ፤ ዳሮ ላይሳስ ኔው ጊዲያ ሻሎ ሺሻስ፤ ሂዛ፤ ሼምፓዳ ማ፤ ኡያ፤ ኡፋይታ) ያጋና።

20 «ሺን ያሳይ፤ (ላ፤ ኤያ አዲያው፤ ሃቺ ቃማ ኔ ሼምፒያ ኔ፤ ኤኪታዉሱ፤ ሂዛ፤ ኔ ሺሺዳባይ አዴስ ጊዳኔ?) ያጊስ።

21 «ሄሳ ጊሾ፤ ባው ዱሬቴሲ ሳዓን ሺሺያ አሳስ፤ ያሳ ማታን ዱሬ ጊዶና አሳስ ዉርሴሳይ ሃ ኡራይሳ ሜላ» ያጊስ።

ኡንዔቶፊቲ

(ማቶ 6:25-34)

22 ሄሳፌ ጉዬ፤ ዩሱሲ ባ ታማሬታኮ፤ «ሂዛ፤ ታ አዲያባ ሲዒቲ፤ ሂንቱ ሼምፑዋስ አይ ሚኖ ሂንቱ ቦላስ አይ ሚኖ ያጊዲ ኡንዔቶፊቲ፤²³ ሼምፖይ ካሳፌ ቦሊ አፊላ፤ አዴስ፤²⁴ ካፎታ ቤዒቲ ዜርኮና፤ ኪሾኮና፤ ኤሌይካ ሻሌይካ ባዋ፤ ሺን ያሳይ ኤንታና ሙዜስ፤ ሂንቱ ካፎታ፤ ዳሮ አዴታ፤²⁵ ሃኖሺን፤ ሂንቱፌ ኡንዔቲዲ ባ ላይሳ ቦላ ኢሲ ቃማ ጉጃናው ዳንዳዔይ አኔ? ²⁶ ሂዛ፤ ሃ ጉሳባ አሳናው ዳንዳዎና ሂንቱ ሃራባስ አይስ ኡንዔቲቲ? ²⁷ አኔ ጨሻቲ ዋኒዲ ዲጨያኮ ቤዒቲ፤ ዋዮኮናኔ ሱቆኮና፤ ሃሪ አቶሺን፤ ሶሎሞኔይ ባ ዴዲያ ቦንቾ ኡባን ኤንታፌ ኢሱዋ ሜላካ ማዒቤና፤^{x28} ሂንቱና፤ አማኖይ ፓጨዳይሳቶ፤ ሂዛ፤ ያሳይ ሃቺ ቤንቲዲ ዎንቶ ታማን ዩጊታና ጨሻታ ሃይሳዳ ማይዚኮ፤ ሂንቱና ዋቲ አሲ ማይዚኮ፤²⁹ ሄሳ ጊሾ፤ አይ ሚኖ ዎይኮ አይ ኡዬኖ ጊዲ ኡንዔቶፊቲ፤³⁰ ሄ ኡባስ ያሳ አማኖና አሳቲ ኡንዔቶሶና፤ ሺን ሂንቱ አዋይ ያሳይ ሄሲ ኡባይ ሂንቱው ኮሺይሳ ኤሬስ፤³¹ ኡባፌ አሲዲ ያሳ ካዎቴላ ኮዩቲ ሄሲ ኡባይ ሂንቱው ጉጂ ኢሜታና።

32 «ሂንቱና፤ ጉሳ ዴሬቶ፤ ያዮፊቲ፤ ሂንቱ አዋ ያሳይ ካዎቴላ ሂንቱው ኢማናው ኡፋይቴስ።

^t12:1 ማቶ 16:6፤ ማር 8:15 ^u12:2 ማር 4:22፤ ሉቃ 8:17 ^v12:10 ማቶ 12:32፤ ማር 3:29 ^w12:11 ማቶ 10:19-20፤ ማር 13:11፤ ሉቃ 21:14-15
^x12:27 1ካዎ 10:4-7፤ 2ታሪ 9:3-6

33 ሂንቴው ዴዲያባ ባይዚዲ ማንቆታስ ኢሚቴ።
ካይሶይ ኤኮናሶን፣ ቢሊ ሞናሶን፣ ጨዋና
ካርቂታን፣ ወሮና ሻሉዋ ሳሉዋን ሺሺቴ።³⁴ ሂንቴ
ዎዛናይ ሂንቴ ሻሎይ ዴዲያሱዋን ጊዳና።

ባርኪዲ ናን

35 «ቃንሳን ዳንጨዲ ጊጌቲቴ፤ ሂንቴ ዎምፔይ
ፖዲዳይሳ ጊዶ።³⁶ ባንታ ጎዳይ ያጋኖፔ ሲማና
ጋካናው ባርኪዲ ናጌይሳታዳ፣ ጎዳይ ዩዲ ዌጊያ
ዎዴ ኤሌሲዲ ዶያናው ጊጊዳ አሳታ ዳኒቴ።
³⁷ ባንታ ጎዳይ ሲሚያ ዎዴ ዲስኮና ዴዲሺ
ናጌይሳቲ አንጄቲዳይሳታ። ቱማ ጋይስ፤ ጎዳይ
ቃንሳን ዳንጨዲ ጋይታ ዩቸዋን ኡቲሲዲ ሞኪስ።
³⁸ ጎዳይ ላይ ጊዲን ጊዲ ቢላሄ ጊዲን ዎይኮ
ዎንቲማሴ ጊዲን ዩዲ፣ ሄሳ ሜላ ዲስኮና ናጊሺን
ዴሚያ ሄ አይሌቲ አንጄቲዳይሳታ።³⁹ ሺን ሃይሳ
ኤሪቴ፤ ካይሶይ አዉዴ ያኒኮ ኬላዎይ ኤሪያኮ
ኬላይ ቦኪቲያ ዎዴ ሲዲ ጊዲ ቢዴና።⁴⁰ ሂንቴካ
ጊጊዲ ናጌቴ፤ አሳ ናዳይ ሂንቴ ቆፖና ዎዴ ያና»
ያጊስ።

41 ጲሮሲካ፣ «ጎዳው ሃ ሌሚሱዋ ኑ ዓላሳስ
አዳዩ ዎይኮ አሳ ኡባሲ?» ያጊስ።

42 ጎዳይ ዛሪዲ፣ «ሂዛ፣ ካሳ ሙዛናው ቢሲያ
ዎዲያን ኢማና ሜላ ጎዳይ ባ አይሌታ ቦላ ሹሚዳ
አማንሴይሲኔ ዎዛናማ ሃላቃይ ኦኔ? ⁴³ ጎዳይ
ሲሚያ ዎዴ ሄሳ ሜላ አሲሺ ቤንቲያ አይሌይ
ኢ አንጄቲዳይሳ ⁴⁴ ታ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ባ
ጎዳስ ዴዲያ ሻሎ ኡባ ቦላ ኢ ሹሜታና።⁴⁵ ሺን ሄ
አይሌይ፣ (ታ ጎዳይ ኤሌ ዩና) ያጊዲ ባ ዎዛናን
ቆፒዲ፣ ማጫ አይሌታኔ አይሌ አይሌታ ዋዲኮ፣
ቃሲ ባው ኮዩዳ ሜላ ሚሺኔ ኡዩሺ ማሶቲኮ፣
⁴⁶ ሄ አይሊያ ጎዳይ ኢ ቆፖና ጋላሳኒኔ ሂርጎና
ዎዴ ያና። ዩዲ ኢያ ቃንዌሬሲዲ፣ ኢያ ቃዳ
አማኖና አሳታራ አሳና።

47 «ጎዳ ሺኒያዳ ጊጎናይሲኔ ኢያ ጎዳይ አይ
ዶሲያኮ ኤሪሺ አሶና አይሌይ ዳሮ ጋራፌታና።
⁴⁸ ሺን ባ ጎዳ ሺኒያ ኤሮና አቲዲ ጋራፌታናው
ቤሴይሳ አሲዳይ ጉሳራ ጋራፌታና። ጋሶይካ
ዳሮ ኢሜቲዳይሳፌ ዳሮ ኮዩቴስ፣ ዳሮ ሃዳራ
ኤኪዳይሳፌካ ዳሮ ኢማና ጊዲ ናጌቴስ።

ሳሮቴሳስ ጊዶናሺን ሻኪቴሳሳ

(ማፍ 10:34-36)

49 «ታኒ ዩዳይ ቢታ ቦላ ታማ አይሳና።
ሃዲ ታማይ አይኪያኮ ታና ዋቲ ኡፋይሳንዴሻ!
⁵⁰ ሃናሺን፣ ታ ሃዲ ዓማቂቲያ ዌንቃቴይ ዴዴስ።
ኢ ፖሌታና ጋካናው ታ ዳሮ ኡንዔታይስ።
⁵¹ ሳዓ ቦላ ሳሮቴሲ ኤሃናው ዩዳ ሂንቴው ዳኒ?
ጊዴና፣ ታ ዩዳይ ሻካናሳ።⁵² ሃዲፌ ዶሚዲ
ዎሊ ጊዶን ሻኪቲዳ ኢቻሹ ኬላ አሳቲ ኢሲፌ
ዴዎሶና። ናምዓቲ ሄቫታ ቦላ፣ ሄቫቲካ ናምዓታ
ቦላ፣ ዴንዲዲ ሻኪቶሶና።⁵³ አዋይ ናዓ ቦላ፣
ናዓይካ አዋ ቦላ፣ አያ ናዔ ቦላ፣ ናዲያ አዬ ቦላ፣
አዚና አያ ናዓ ማፔ ቦላ፣ ናዓ ማፔያ አዚና አዬ
ቦላ፣ ዴንዲዲ ሻኪታና።»^c

ሳይሳታ ማሎ

(ማፍ 16:2-3)

54 ቃሲካ አሳኮ፣ «ወሎሃ ባጋራ ሳሎይ ሻራቲያ
ዎዴ ቤዲዲ፣ ኤሌሲዲ፣ (ኢሪ ያና) ያጌታ፣
ሄሳዳካ ሃኔስ።⁵⁵ ዱጌሃ ጫርኮይ ጫርኪያ ዎዴ
(ሳዓይ አዋና) ያጌታ፣ ሄሳዳካ ሃኔስ» ያጊስ።
⁵⁶ ሂንቴኖ፣ ጩቦቶ፣ ሳሎባኔ ሳዓባ ሻኪ ኤሬታሺን
ሃ ዎዲያ ሻኪ ኤሮይ ሂንቴና ዋኒዲ ያኒዴ?

57 «ያቲን፣ ሂንቴ ሁዒስ አይስ ቱማ
ፒርዴኬቲ? ⁵⁸ ኔ ሞርኪያራ ዎላ ዳይና ሲንሳን
ኤቃናው ባሺ እጌ ቦላ ጊጋናው ኮያ። ኔ ጊጎና
ኢዊኮ ሃሺቺዲ ዳይና ሲንሲ ኔና ኡፋና። ዳይናይ
ኔና ፖሊሴስ አሲ ኢማና። ኢ ኔና ዎይኔን
ዩጋና።⁵⁹ ሲዲቴ፣ ኢሲ ባካኒ አቶና ጨጋ አንጋና
ጋካናው ኔ ያፔ ኬዮናይሳ ኤራ» ያጊስ።

ናጋራፔ ሲዎ

13 ሄ ዎዴ ዩሱሳኮ አሳይ ዩዲ ጲላዎሲ
ዎዲዲ ኤንታ ሱሳራ ኤንታ ያርሹዋ
ዋላኪዳ ጋሊላ አሳባ አዲዳ አሳቲ ሄ ቤሳን
ዴዎሶና።² ኢ ሃይሳዳ ያጊዲ ዛሪስ፤ «ያቲን
ሄ ጋሊላ አሳቲ ሄ ኢታ ሃይቆ ሃይቂዳ ጊሾ
ጋሊላን ዴዲያ አሳ ኡባፌ አዲዳ ናጋራንቶ
ዳኖና? ³ ጊዴና! ጊዶሺን፣ ሂንቴካ ማሮታን
ሲዎና ኢዊኮ፣ ኡባይ ሄሳዳ ዳያና።⁴ ዎይኮ ቃሲ
ሳሊሆሜ ጊያ ቤሳን ጊምቤይ ዎዲዲ ዎዲዳ ታማኔ
ሆስፑን አሳይ ዩሩሳላሜን ዴዲያ አሳ ኡባፌ

^y12:35 ማፍ 25:1-13 ^z12:36 ማር 13:34-36 ^a12:39 ማፍ 24:23-44
^b12:50 ማር 10:38 ^c12:53 ሚክ 7:6

አዲዳ ናጋራንቾ ዳኖና? ⁵ ጊዴና! ሺን ሂንቴካ ማርታን ሲሞና ኢሂኮ ኡባይ ሄሳዳ ዳያና።»

⁶ ቃሲካ ዩሱሲ ሃይሳዳ ጊዲ ሌሚሶ አዲስ፡ «ኢሲ ኡራስ ወይኔ ጋዴን ቶኬቲዳ ባላሴ ሚሲያ ዴዓዉሱ። ኢ ኢፔ አይፌ ኮዩ ዩዲ አይኮካ ዴሚቤና። ⁷ ጋዲያ ጎዳይ ወይኔ አሳንቸዋኮ፡ (አይፌ ዴማናው ኮያዳ ሄቸ ላይሲ ሲሜሬታዳ አይኮካ ዴማቢኬ። ሄሳ ጊሾ፡ ቃንፃ ዲጋ፤ አይስ ቢታ ሜሊሳይ?) ያጊስ።

⁸ «ሺን አሳንቾይ፡ (ጎዳው፡ ኢ ዩቸዋ አሳዳ አሻ ዩጋና ጋካናው ሃ ላይሳስ አጋርኪ። ⁹ ሃ ላይሲ አይፊኮ ሎዶ፡ ኢሂኮ ቃንፃ አጋ) » ያጊዲ ዛሪስ።

ዞኮ ኩኒዳ ማጫሲያ ፓፃሱ

¹⁰ ዩሱሲ ሳምባታ ጋላስ አይሁዴ ዎሳ ኬሳን ታማርሴስ። ¹¹ ሄ ቤሳን ታማኔ ሆስፑን ላይሲ ቱና አያኒ ዞኮ ኩኒሲዳ ኢሲ ማጫሲያ ዴዓዉሱ። ኢያ ኩናፔ ዴንዶይሳን ሱሬ ኤቃናው ዳንዳዑኩ። ¹² ዩሱሲ ኢዮ ቤዒዳ ወዴ ዪጊዲ፡ «ሃ ማጫሴቱ፡ ኔ ሃርጊያፌ ፓፃዳሳ» ያጊስ። ¹³ ባ ኩሺያ ኢ ቦላ ዎሲን፡ ኢያ ሶሁዋራ ሱራዳ ኤቃሱ። ያሳካ ጋላታሱ።

¹⁴ ሺን አይሁዴ ዎሳ ኬሳ ሃላቃይ ዩሎቲዲ አሳኮ፡ «አሶ አሲያ ኡሱፑን ጋሳሳቲ ዴዎሶና። ሄሳ ጊሾ፡ ሄ ጋሳሳታን ዩዲ ፓፂቴፔ አቲን ሳምባታ ጋላስ ጊዴና» ያጊስ። ^d

¹⁵ ጎዳይ፡ «ጩቦቶ፡ ሂንቴ ጊዶፌ ቦሪ ወይኮ ሃሬ ሳምባታ ጋላስ ዛዳሎፔ ቢሊዲ ሃሴ ኡሻናው ኤፎናይ አኔ? ¹⁶ ያቲን፡ ሃ ማጫሲያ አብራሃሜ ናዓ ጊዳሺ ዓላሄን ቃሺታዳ ታማኔ ሆስፑን ላይሲ ኩሜሲ ዴዒዳሪስ ሳምባታ ጋላስ ቢርሺቴሲ ኮሺኔ?» ያጊዲ አይቺስ።

¹⁷ ኢ ሄሳ አዲዳ ወዴ ኤቄቴይሳቲ ኡባይ ዩላቲዶሶና። ሺን አሳ ኡባይ ኢ አሲዳ ማላሊሲያ አሶ ኡባን ኡፋይቲዶሶና።

¹⁸ ሄሳፌ ጉዩ፡ ዩሱሲ ሃይሳዳ ያጊስ፡ «ዎሳ ካዎቴሳይ አይ ዳኒ? ኢያ አይቢራ ዳኒሶ? ¹⁹ ዎሳ ካዎቴሳይ ኢሲ አሲ ባ ጎሻን ቶኪዳ ዎላ አይፌ ሜላ። ኢ ዲጪዲ ሚሲ ጊዲስ። ሳሎ ካፎቲ ኢያ ታሺያ ቦላ ሺምፒዶሶና።

²⁰ ቃሲ፡ «ዎሳ ካዎቴሳ አይቢራ ዳኒሶ? ²¹ ኢሲ ማጫሲያ ዳሮ ዲሌራ ዋሳካዳ ሙኑቂዳ ጉሳ ኢርሾ ዳኔስ» ያጊስ።

ፀንሳ ዉላ

²² ሄሳፌ ጉዩ፡ ዩሱሲ ዩሩሳላሜ ቢሺ ኢ ካንሲያ አጊያን ዴዒያ ካታማታኒኔ ጉታታን ታማርሲሺ አዲስ። ²³ ኢሲ አሲ ዩሱሳኮ፡ «ጎዳው፡ አታናይ ጉሳ አሳ ዓላሴ?» ያጊዲ አይቺስ።

ዩሱሲ ኤንታኮ፡ ²⁴ «ሲዒቱ፡ ፀንሳ ዉላራ ጌላናው ባቄቲቱ። ዳሮቲ ጌላናው ኮዮሶና ሺን ኤንታው ሃኔና። ²⁵ ኬሳዋይ ዴንዲዲ ዉላ ጎርዲዳፔ ጉዩ (ኑስ ዶያርኪ) ያጊሺ ካሬን ኤቂዲ ዪሲ አይኬታ። ሺን ኢ፡ (ሂንቴ አኔኮኔ አዉፔ ዩዳኮ ታ ኤሪኪ) ጊዲ ዛሪና። ²⁶ ሄ ወዴ ሂንቴ፡ (ኔራ ዎላ ሚዳ፡ ኡዩዳ፡ ኑ ዳባባንካ ታማርሳዳሳ) ያጋና።

²⁷ «ኢ ዛሪዲ፡ (ሂንቴ አኔኮኔ አዉፔ ዩዳኮ ኤሪኬ። ሂንቴኖ፡ ጌላቶ ታፔ ሃኬቱ) ያጋና። ^{e28} አብራሃሜ፡ ዩሳቃ፡ ያይቆባኔ ናቤታ ኡባ ዎሳ ካዎቴሳን ቤዓና፡ ሺን ሂንቴ ካሬን ዎዲዲ አቲያ ወዴ ሂንቴው ዩሆኔ አቺ ጋርጩሲ ጊዳና። ²⁹ አሳይ ዶሎሃፔ፡ ዉሎሃፔ፡ ፑዴሃፔኔ ዱጌሃፔ ዩዲ ዎሳ ካዎቴሳን ጊቢራ ቦላ ኡታና። ^{f30} ሄሳ ጊሾ፡ ሃዒ ዴሳን ጉዩ ጊዲዳይሳታፔ ሲንሴ ጊዳናይሳቲ፡ ሲንሴ ጊዲዳይሳታፔ ጉዩ ጊዳናይሳቲ ዴዎሶና» ያጊስ። ^g

ዩሱሲ ዩሩሳላሜስ ዩኪስ

(ማቶ 23:37-39)

³¹ ሄ ወዴ ፋሪሳዌታፔ ኢሶቲ ኢሶቲ ዩዲ፡ «ሄሮዲሲ ኔና ወዳናው ኮያ ጊሾ ሃ ቤሳፌ ዴንዳዳ ባ ጊዶሶና።

³² ኢ ዛሪዲ፡ «ቢዲ፡ ሄ ዎርካናስ ሄኮ፡ (ሃቺኔ ዎንቶ ቱና አያናታ ኬሳና፡ ሃርጋንቾታ ፓሳና፡ ሄቫንሶ ጋላሳን ኩሻ ቦላ ጋካና) ያጊስ ጊቱ። ³³ ሃኖፔ አቲን፡ ናቤይ ዩሩሳላሜፔ ካሬን ሃይቃናው ቤሴና። ሄሳ ጊሾ፡ ሃቺ፡ ዎንቶኔ ዎንቲ ፔዒን ሄ ቤሳ ባናው ዴንዳስ።

³⁴ «ዩሩሳላሜ፡ ዩሩሳላሜ፡ ናቤታ ዎዲያሬ፡ ኔኮ ኪቴቲዳይሳታ ቸቻን ጫዲያሬ፡ ኩቶይ ባ ናይታ ባ ቁፊያፔ ጋርሳን ሺሺያዳ ኔ ናይታ ታ ቁሲያፔ ጋርሳን አፑን ቶሆ ሺሻናው ኮያዲና፡ ሺን ሂንቴ ኢዓስ ጊዴታ። ³⁵ ታ ሂንቴው አዳይስ፤ ሂንቴ ኬሳይ ካይሳታና። ጎዳ ሱንሳን ዩይሲ

^d13:14 ኬሳ 20:9-10፤ ዛሬ 5:13-14 ^e13:27 ማዝ 6:8

^f13:29 ማቶ 8:11-12፤ 22:13፤ 25:30 ^g13:30 ማቶ 19:30፤ 20:16፤ ማር 10:31

አንጄቲዳይሳ ሂንቱ ጋና ጋካናው ታና ዴሜኬታ»
ያጊስ።^h

ዮሱሴ ፋሪሳዊያ ሶን

14 ኢሲ ሳምባታ ጋላስ ዮሱሴ ኢሲ ፋሪሳዊታ ሃላቃ ሶ ካሲ ማናው ጌሊያ ዎዴ አሳይ ጫዲ ይሰሰና።² ሄ ቤሳን ሻዉሄ ሃርጌን ዋዬቲያ ኢሲ አሲ ኢያው ሲንሳ ባጋራ ዜንዲስ።³ ዮሱሴ ፋሪሳዊታኮኔ ሂጌ አስታማራታኮ፣ «ሳምባታ ጋላስ ሃርጋንኝ ፓሶይ ዎጌዬ ዎጋ ጊዴኔ?» ያጊዲ አይቺስ።⁴ ኤንቲ ሲዲ ጊዶሶና። ዮሱሴ ሃርጌቲያ አራ ቦቺ ፓሲዲ ሞይዚስ።

⁵ «ቃሲካ ሂንቱፌ ኢሱዋስ ናዲ ዎይኮ ቦሪ ሳምባታ ጋላስ አፎን ዉሊኮ ኤሌሲዲ ኬሶናይ አኔ?»ⁱ ያጊዲ አይቺስ።⁶ ኤንቲ ኢሲባካ ዛራናው ዳንዳዲባኮና።

⁷ ዮሱሴ ኢማቱዋስ ዌጌቲዳይሳቲ ቦንኝ ቤሲ ዶሪሺን ቤዲዲ፣ ሃ ሌሚሱዋ አዲስ።⁸ «ኢሲ አሲ ኔና ያጋኖ ዌጊኮ ቦንኝ ቤሳን ኡቶፋ። ኔፔ አዲ ቦንቼቲያ አሲ ዌጌታናው ዳንዳዲስ።^j ሂንቱና ናምዓታካ ዌጊዳይሲ ዬዲ፣ «ኔ ቤሳ ሃ ኢማሳስ ዬዳ» ያጊያ ዎዴ ኔኔ ዮላታሼ ዚቃ ቤሲ ዎዳሳ።¹⁰ ጊዶሺን፣ ኔ ዌጌቲዳ ዎዴ ኮይሮታዳ ዚቃ ቤሲ ቤዳዳ ኡታ። ዌጎይሲ ዬዲ፣ «ታ ላጊያው፣ ሃ ቦንኝ ቤሳን ኡታ» ያጋና። ሄ ዎዴ ኔራ ኢሲፌ ዌጌቲዳ አሳ ኡባ ሲንሳን ኔ ቦንቼታና።¹¹ ባና ቶቁ ቶቁ አሲያ ኡባይ ካዉያና፤ ባና ዘቂ ዘቂ አሲያ ኡባይ ቶቁ ቶቁ ጋና።»^k

¹² ቃሲ ዮሱሴ ኢያ ሞኪዳ ኬሳ አዋኮ፣ «ቁማ ዎይኮ ካሆ ኢማቶ ዌጊያ ዎዴ ኔኔ ኩሼ ዛሮ ዌጎና ሜላ ኔ ላጌታ ዎይኮ ኔ ኢሻታ ዎይኮ ኔ ዳቦታ ዎይኮ ኔ ዱሬ ሾሮታ ኢማቶ ዌጎፓ።¹³ ጊዶሺን፣ ኔ ኢማቶ ጊጊሲዳ ዎዴ ማንቆታ፣ ዎቤታ፣ ጉንዳታኔ ቆቁታ ዌጋ፤ ኔኔ አንጄታና።¹⁴ ሃይሳቲ ኩሼ ዛራናው ዳንዳዳና ጊሾ ኩሼ ዛሮይ ጌሻታ ዴንዶ ጋላሳን ኔው ሲማና» ያጊስ።

ጊታ ኢማቱዋ

(ማቶ 22፡1-10)

¹⁵ ዮሱሳራ ዎላ ኢማቶ ቦላ ኡቶይሳታ ጊዶፌ ኢሶይ ሄሳ ሲዲዲ፣ «ዶሳ ካዎቴሳን ኢማቶ ቦላ ኡቱይሲ አንጄቲዳይሳ» ያጊስ።

¹⁶ ዮሱሴ፣ «ኢሲ አሲ ጊታ ኢማቶ ጊጊሲዲ ዳሮ አሳታ ዌጊስ።¹⁷ ኢማቶይ ሞኪቲያ ሳቱይ ጋኪያ ዎዴ ዌጌቲዳ ኢማሳታ፣ «ሄኮ ኡባባይ ጊጊስ፣ ሃ ዬቱ» ያጊዲ ዌጋናዳ ባ አይሊያ ኬቲስ።

¹⁸ «ሺን ኡባይካ ባንታ ጋሶ ጋሶ ሜዲዶሶና። ኢሶይ፣ «ሃዲ ቡሮ ጋዴ ሻሚዳ ጊሾ ባዳ ቤዳናው ኮሺስ ሃያና ታና አጋርኪ ያጋ» ያጊስ።¹⁹ ሃንኮይ፣ «ኢቻሹ ዋሳ ቦሪ ሻማስ ኤንታና ዋሃ ቤዳና ጊሾ ሃያና ታና ላንጮፋ» ያጊስ።²⁰ ቃሲ ሃራይ፣ «ታኔ ቡሮ ሜዳን ዴዲያ ጊሾ ያናው ዳንዳዲኪ» ያጊስ።

²¹ «አይሌይ ሲሚ ዬዲ ሄ ኡባ ባ ጎዳስ አዲስ። ሄ ዎዴ ያጋኖ አዋይ ሃንቁቲዲ አይሊያኮ፣ «ኤሌሳዳ ካታማን ዴዲያ ዎጋ አጌታኔ ዳጋላታ ባዳ፣ ማንቆታ፣ ዎቤታ፣ ቆቁታኔ ጉንዳታ ሃ ኤሃ» ያጊስ።

²² «አይሌይ፣ «ታ ጎዳው፣ ኔ ኬቲዳይሲ ኡባይ ፖሌቲስ፣ ሺን ሃዲካ ቤሲ ዴዲስ» ያጊስ።

²³ «ጎዳይ አይሊያኮ፣ «ሆሮጋታ ቦላኔ፣ ጋዴ ጊዶ አጌታ ኬያ፣ ታ ኬሳይ ኩማና ጋካናው ዴሚዳ ኡባ ያና ሜላ አሳ።²⁴ ታ ሂንቱው አዳይስ፤ ኢማቶቲዳይሳታፔ አኒካ ታ ጊቢራፔ ሞናይሳ ኤራቱ» ጊስ» ያጊስ።

ጎዳ ካሎይ ያርሺሴስ

²⁵ ዳሮ አሳይ ኢያራ ዎላ ቢሺን ዮሱሴ ኤንታኮ ጉዬ ሲሚዲ፣²⁶ «ታኮ ያ ኡባይ ባ አዋኔ ባ አዬው፣ ባ ማቺዉኔ ባ ናይታ፣ ባ ኢሻታኔ ባ ሚቼታ፣ ሃሪ አቶሺን ባ ዴቡዋ ኢያናይ ታ ታማራ ጊዳናው ዳንዳዳና።¹²⁷ ባ ማስቃሊያ ቶኪዲ ታና ካሎናይ ታ ታማራ ጊዳናው ዳንዳዳና።^m

²⁸ «ሂንቱፌ ኢሲ አሲ ሹቻ ኬሲ ኬሃናው ኮይኮ፣ ኬሳ ኬሂዲ አንጋናው አይ ሜላ ሚሼ ኮሺያኮ ኮይሮቲዲ ኤራናው ቆፒ ቤያናይ አኔ?²⁹ ሄሳ ጊዶና ኢሂኮ፣ ሃ ኡራይ ባሶ ሹቻ ሂሂን ቁስቱሲ ዶኒኮ፣³⁰ ቤዲያ ኡባይ፣ «ሃ ኡራይ

^h13:35 ማዝ 118፡26፤ ኤር 22፡5 ⁱ14:5 ማቶ 12፡11 ^j14:8 ሌሚ 25፡6-7

^k14:11 ማቶ 23፡12፤ ሉቃ 18፡14 ^l14:26 ማቶ 10፡37

^m14:27 ማቶ 10፡13፤ 16፡24፤ ማር 8፡34፤ ሉቃ 9፡23

ጊምቤሲ አይኪን ቁስታናው ኢያ ዶኒስ) ያጊዲ ቦርሶና።

³¹ «ዎይኮ ኢሲ ካዎይ ሃራ ካዎራ አሌታናው ዴንዲሼ ላታሙ ሙኩሉ አላንቸታ ኤኪ ያ ካወዋራ ታሙ ሙኩሉ አላንቸታራ ኤቄታናው ዳንዳዓናይሳኔ ዳንዳዖናይሳ ኡቲዲ ዞሬቶናይ እኔ? ³² ኤቄታናው ዳንዳዓቶናባ ጊዲኮ፥ ሄ ሃራ ካወዋራ ሃሆን ዴዲሼን ጊጋናው ኮይሮቲዲ ጨማ ዩዲዲ አይቼስ። ³³ ሄሳዳካ፥ ሂንቴፌ አኒካ ባው ዴዲያባ ኡባ አጎና ኢዲኮ ታ ታማሬ ጊዳናው ዳንዳዓና።

³⁴ «ማዲይሪ ሎዶ፥ ሺን ማዲይሪ ባ ማልዑዋ አጊኮ፥ ዋኒዲ ማዲኒ ጌቱታናው ዳንዳዳ? ³⁵ ቢታቴላስካ አራዳቴላስካ ማዶናባ ጊዲያ ጊሾ ዎራ ዩጌቱስ፥ ሂዛ፥ ሲዲያ ሃይሲ ዴዲያ አሲ ሲዎ» ያጊስ።

ዳዬዳ ዶርሳ
(ማቶ 18:12-14)

15 ኢሲ ጋላስ ቃራፃ ቃንዲይሳቲኔ ናጋራንቸቲ ዩሱሳ ቲሚርቲያ ሲዓናው ኢያ ዩሹዋን ሺቂዶሶና። ¹² ሺን ፋሪሳዌቲኔ ሂጌ አስታማሬቲ፥ «ሃይሲ ኡራይ ናጋራንቸታ ሺሺዲ ኤኪስ፥ ኤንታራ ኢሲፌ ሜስ» ያጊዲ ዙዙሚዶሶና።

³ ዩሱሲ ያጊዲ ሃይሳ ሌሚሶ ኤንታው አዲስ፡ ⁴ «ሂንቴ ጊዶፌ ኢሱዋስ ዌቱ ዶርሳቲ ዴዲያባ ጊዲኮ ኤንታፌ ኢሶይ ዳዬኮ ኡዱፋን ታማኔ ኡዱፋናታ ባዞን አጊዲ ዳዮይሳ ዴማና ጋካናው ኮዮናይ እኔ? ⁵ ዴሚዳ ዎዴ ኡፋይቲዲ ባ ጋናን ቶኪዲ፥ ⁶ ባ ሶ ሲሜስ፥ ባ ላጌታኔ ሾሮታ ኢሲፌ ዌጊዲ፥ (ዳዬዳ ታ ዶርሳ ዴማስ፥ ታራ ኢሲፌ ኡፋይቲቱ) ያጊስ። ⁷ ሄሳዳካ፥ ማሮቲ ኮሾና ኡዱፋን ታማኔ ኡዱፋን ዊሎታፔ አሲዲ ማሮታን ጌሊያ ኢሲ ናጋራንቸታ ጋሶን ሳሎን ጊታ ኡፋይሲ ጊዴስ።

⁸ «ዎይኮ ታሙ ቢሪ ዴዲያ ኢሲ ማጫሲያ ታማፌ ኢሲያ ዳዬኮ ዴማና ጋካናው ዎምፔ አይሳዳ ኪሳ ፒታዳ ሚንሳ ኮዮናራ እኔ? ⁹ ዴሚዳ ዎዴ ባ ላጌታኔ ባ ሾሮታ ዊጋዳ (ዳዬዳ ታ ኢሲ ቢራ ዴሚዳ ጊሾ ታራ ኡፋይቲቱ) ያጋጠሱ። ¹⁰ ሲዲቱ፥ ሄሳ ሜላ ኢሲ ማሮቴላን ጌሊያ ናጋራንቸታን ያሳ ኪታንቸታ ሲንሳን ኡፋይሲ ጊዴስ» ያጊስ።

ዳዬዳ ናዓ

¹¹ ዛሪዲ ዩሱሲ፥ «ኢሲ ኡራስ ናምዑ ናይቲ ዴዎሶና። ¹² ኤንታፌ ካሎ ናዓይ ባ አዋኮ፥ (ታ አዋው፥ ኔ ሻሉዋፔ ታ ጊሹዋ ታው ኢማ) ያጊስ። አዋይ ባ ሻሉዋ ባ ናይታስ ሻኪስ። ¹³ ጉላ ጋላሳፔ ጉዬ ካሎ ናዓይ ባ ጊሹዋ ኡባ ቃቺ ኤኪዲ ሃሆ ቢታ ቢስ፥ ያን አልታጫን ሻሉዋ ቶቺዲ እንጊስ። ¹⁴ ኢ ባው ዴዲያባ ኡባ ወርሲዳፔ ጉዬ ሄ ቢታ ኡባን ሚኖ ኮሺ ኪዬን ሜቶቲስ። ¹⁵ ሄሳ ጊሾ፥ ሄ ቢታ አሳፔ ኢሱዋ ሶ ጋታ ጌሊስ፥ ኡራይ ኢያ ጉዱንሶ ሄማኖ ሜላ ባ ሞላ ዩዲስ። ¹⁶ ጉዱንሶቲ ሚያ ሃርቁዋፌ ማናው አዋቲስ፥ ሺን ኢዮካ ኢያው ኢሚያ አሲ ቢንቲቢና። ¹⁷ ዎዛኒ ሲሚን፥ (አፑን ታ አዋ አይሌታስ ካሲ ዎራ ዎዲን ታ ሃይሳን ኮሻራ ሃይቃናው ጋካዲና?) ¹⁸ ዴንዳዳ ታ አዋኮ ባዳ፥ (ታ አዋው፥ ሳሎን ያሳ፥ ሳዓን ኔና ቆሃስ። ¹⁹ ሂዛፔ ኔ ናዓ ጌቱታዳ ዌጌታናው ታው ቢሶና ጊሾ ኔ ሶን ዴዲያ አይሌታፔ ኢሱዋዳ ታና ፓይዳ) ያጋና» ያጊስ። ²⁰ ሄሳ ጊሾ፥ ዴንዲዲ ባ አዋኮ ቢስ።

«ሃናሺን፥ ኢ ቡሮ ሃሆን ዴዲሺን አዋይ ቃዴቲዲ፥ ኢያኮ ዎዲ ቢዲ ኢዲሚዲ ዩራስ። ²¹ ናዓይካ፥ (ታ አዋው ሳሎን ያሳ፥ ሳዓን ኔና ታ ቆሃስ። ሂዛፔ ኔ ናዓ ጌቱታዳ ዌጌታናው ቢሲኪ) ያጊስ።

²² «ኢያ አዋይ አይሌታ ዌጊዲ፥ (ኤሌሲዲ ኡባፌ ሎዶ ጊዲዳ ማዶ ኤሂዲ ኢያ ማይዚቴ፤ ኢያ ቢራዴን ሳጋዮ፥ ኢያ ቶሁዋን ጫማ አሲቴ። ²³ ሞዶ ጋታርሜንሶ ኤሂዲ ሹኪቴ፥ ሞስ፥ ኡፋይቶስ። ²⁴ ታ ናዓይ ሃይሲ ሃይቂስ፥ ሺን ሃዲ ፓዊስ፤ ዳይስ፥ ሺን ቢንቲስ) ያጊስ። ሄሳፌ ጉዬ፥ ኡፋይቲሲ አይኪዶሶና።

²⁵ «ሄ ዎዴ ባይራ ናዓይ ጎሻ ጋዴን ዴዒስ። ያፔ ዩሺ ሶ ማቲሺን ዩሲኔ ጉፋ ጊርሲ ሲዒስ። ²⁶ ኢ፥ አይሌታፔ ኢሱዋ ዌጊዲ ሃንደባይ አይቤኮ ኤራናው አይቼስ። ²⁷ አይሌይ፥ (ኔ ኢሻይ ሳሮ ዩዳ ጊሾ ኔ አዋይ ሞዶ ጋታርሜንሶ ኢያው ሹኪስ) ያጊስ።

²⁸ «ባይራ ኢሻይ ዩሎቲዲ ሶ ጌላናዉካ ኮዩቢና። አዋይ ካሬ ኪዬዲ ሶ ጌላና ሜላ ኢያ ዎሲስ። ²⁹ ሺን ኢ ባ አዋኮ፥ (ሄኮ፥ ሃይሳ ሜላ ላይሲ ታ ኔው አይሌታዳ ኔ ኪታፔ ኢሱዋካ ፓጪሶና ኔው ኪቴቲን ታ ታ ላጌታራ ኡፋይታና

¹⁵1 ሉቃ 5:29-30

ሜላ ሃሪ አቶሺን አሲ ላቃ ዴሼ አማባካ።
30 ሃኖሺን፡ ሃይሲ ኔ ናዓይ ኔ ሻሉዋ ላይማታራ ዶሚሲዲ ዪን ሞዶ ታታርሜንሶ ሹካዳሳ) » ያጊስ።

31 «አዋይካ፡ (ታ ናዓው፡ ነኒ ኡባ ዎዴ ታራ ዴዓሳ፡ ታባይ ኡባይ ነሳ። 32 ሃይሲ ኔ አሻይ ሃይቂስ፡ ሺን ፓሂስ፤ ዳይስ፡ ሺን ቤንቲስ። ሄሳ ጊሾ፡ ዳሮ ኡፋይታናው ቤሴስ) ያጋና» ያጊስ።

አማኔቶና ሹማ ሌሚስ

16 ዮሱሲ ባ ታማራታኮ፡ «አሲ ዱሬ ኡራስ ኢያፕ ጋርሳራ አሲ ሹማይ ዴዔስ። ሄ ሹማይ ባ ጎዳ ሻሉዋ ቶቼስ ያጊያ ዎሬይ ኬላዋ ጋኪስ። 2 ኬላዋይ ሹማ ያጊሲዲ፡ (ታኒ ዎይጊያባ ሲዓዲና? ሂዛፕ ነኒ ታ ኬላስ ሹማ ጊዳዳ አሳናው ዳንዳዎና ጊሾ ታ ሻሉዋ ታው ሼዳ) ያጊስ።

3 «ሄ ሹማይካ ባ ዎዛናን ሃይሳዳ ያጊዲ ቆፒስ። (ታ ጎዳይ ታና ሹማቴሳፌ ዎሳና ሃኔስ፡ ጎያ አቃናው ዎልቂ ባዋ፡ ዎሳ ማናው ዮላዮስ፤ ያቲን ታ ዋና? 4 ሹማቴሳፌ ታ ዎዲያ ዎዴ አሳይ ታና ሞካና ሜላ አሳናባ ታ ኤራይስ) ያጊስ።

5 «ሄሳ ጊሾ፡ ኢያ ጎዳ አጮይ ዴዒያ አሳ አሲዋ አሲዋ ያጊ ኤሂዲ ኮይሮ ኡራኮ፡ (ኔ ቦላ ታ ጎዳ አጮይ አይ ሜሊ ዴዒ?) ያጊዲ አይቺስ።

6 «ኢ፡ (ላታሙ ባርሜሌ ዛይቴ አጮይ ዴዔስ) ያጊስ።

«ሹማይ፡ (ዉሌ ዋርቃቲያ ሄዔ፡ ኤሌሳዳ፡ ታሙ ባርሜሌ ዛይቴ አጮይ ዴዔስ ጋዳ ዓፋ) ያጊስ።

7 «ሄሳፌ ካሊዲ ናምዓንሉዋኮ፡ (ኔው አፑኒ ዴዒ?) ያጊስ።

«ኢ፡ (370 ኩንታሌ ጊስቴ አጮይ ዴዔስ) ያጊስ።

«ሹማይ፡ (ኔ ዉሌ ዋርቃቲያ ሄዔ፡ ኤሌሳዳ፡ 296 ኩንታሌ ያጋዳ ዓፋ) ያጊስ። 8 ኬላዋይ አማኔቲቦና ሹማ ኢያ ቢላማቴሳስ ናሺስ። ሃ አላሚያ ናይቲ አሴ አይሳን ፖዎ ናይታፕ አዲዳ ዎዛናማታ።

9 «ሄሳ ጊሾ፡ ታ ሂንቴው አዳይስ፤ ሃ አላሚያ ሚሺይ ዉሪያ ዎዴ ሜሪና ኬሳን ሞኪታና ሜላ ሃ ሚሺያራ ሂንቴው ላጌታ ሻሚቴ።

10 ኡባፌ ጉሳባን አማኔቲዳይ ዳሮባን አማኔቲዳይሳ ጊዴስ። ቃሲ ኡባፌ ጉሳባን አማኔቶናይሲ ዳሮባን

አማኔቲና። 11 ሂዛ፡ ሃ አላሚያ ሚሺን ሂንቴ አማኔቶና ኢዚኮ ቱማ ሚሺ ሂንቴው አኒ ሃዳራ ኢማኔ? 12 ሂንቴ ሃራ አሳ ሚሺን አማኔቶና ኢዚኮ፡ ሂንቴ ቡዞ ሚሺ ሂንቴው አኒ ኢማኔ?

13 «አሲ አይሌይ ናምዑ ጎዳታስ ሃራታናው ዳንዳዔና። ኢሱዋ ኢዚኮ ሃንኩዋ ዶሴስ ዎይኮ ኢሱዋኮ ሺቂኮ ሃንኩዋ ካዴስ። ሄሳዳካ፡ ሂንቴ ዎሳሲኔ ሚሺስ ሃራታናው ዳንዳዔኬታ።»^o

14 ሚሺ ዶሲያ ፋሪሳዌቲ ሄሳ ሲዒዳ ዎዴ ዮሱሳ ቂልቂሲዶሶና። 15 ኢ፡ «ሂንቴ ሂንቴና አሳ ሲንሳን ያሊሴታ፡ ሺን ዎሳይ ሂንቴ ዎዛና ኤሬስ። አሳ ሲንሳን ቦንቹቲዳይሲ ዎሳ ሲንሳን ቦሬቲዳይሳ።

16 «ሙሴ ሂጊይኔ ናቤታ ኪታይ ዮሃንሳ ጋካናው ሂንቴው አዴቲሺ ጋምዒስ። ሄሳፌ ጉዬ፡ ዎሳ ካዎቴሳ ዎንጊላይ ሳባኪቲሺ ጋምዒስ። አሲ ኡባይ ያ ጌላናው ዳፌቴስ።^{p17} ጊዶሺን፡ ሂጊያፌ አሲ ላፋ ፒዳሌይ አታናፕ ሳሎይኔ ሳዓይ አዴይሲ ካዉዮስ።^q

18 «ባ ማቺው ዮዲዲ ሃራ ኤኪያ ኡባይ ላሜስ። ባ አዚናፕ አንጄቲዳሮ ኤኪይሲካ ላሜስ» ያጊስ።^r

ዱሬ ኡራኔ አላዛራ

19 «አልዶኔ አሌቆ አፊላ ማዒያ፡ ሳዒ ኢንጄቲን ጋላስ ጋላስ ኡፋይሳን ዴዒያ ኢሲ ዱሬ አሲ ዴዔስ። 20 ሃሪ ቃሲ አሳቴሳይ ኩሜሲ ማዱንዲዳ ኢሲ አላዛራ ጌቴቲያ ማንቆይ ሄ ዱሬ ኡራ ካሬን ዩጌቲዲ አቲዳይሲ ዴዔስ። 21 ኮሻፕ ዴንዶይሳን ዱሬ ኡራ ጋይታፕ ዎዲያ ቲፊያ ማናው አሞቲሺ ዴዔስ። ሃሪ አቶሺን፡ ካናቲ ዩዲ ኢያ ማዱንሳ ላጮሶና።

22 «ሄ ማንቆይ ሃይቂስ፤ ኪታንቾቲ ኢያ አብራሃሜ ኪዑዋ ኤፊዶሶና። ቃሲ ዱሬ ኡራይካ ሃይቂዲ ሞጊቲስ። 23 ሲዎሌን ኡንዔቲዲ ዴዒሺ ዶቁ ጊዲ ሃሆን አብራሃሜኔ ኢያ ኪዎን ዴዒያ አላዛራ ቢዒስ። 24 ኢ፡ (አዋው አብራሃሜ፡ ታው ቃዴታርኪ፤ ሃ ላጮ ታማን ኡንዔታዳ ዴዒያ ጊሾ አላዛሪ ባ ቢራዲያ ሃሳን ዩዲዲ ታ ኢንፃርሳ ላኮሳና ሜላ ሃያና ኢያ ዮዳርኪ) ያጊዲ ዋሲስ።

25 «ሺን አብራሃሜይ ኢያኮ፡ (ታ ናዓው፡ ኔ ሳዓን ዴዒያ ዎዴ ሎዎባታ ኤኪዳይሳ፡ ቃሲ አላዛሪ ኢታባታ ኤኪዳይሳ አኪካ። ሺን ሃዒ ኢ ሃይሳን ኡፋይቴስ፡ ቃሲ ነኒ ዋዮታሺ ዴዓሳ)

^o16:13 ማቶ 6:24 ^p16:16 ማቶ 11:12-13 ^q16:17 ማቶ 5:18
^r16:18 ማቶ 5:32፤ 1ቆሮ 7:10-11

ያገስ። ²⁶ ሃ አባፌ አዲዲ፡ ሃጥ ሂንቱ፡ ሂኒጥ ሃ ኑኮ አዳናው ኮዬይሳቲ ፒኖና ሜላ ኑሲኔ ሂንቱስ ጊዶን ጊታ አፎይ ዴዔስ) ያገስ።

²⁷ «ዱሬ ኡራይ፡ (አዋው፡ ያኮ አላዛራ ታ አዋ ሶ ኪታና ሜላ ታ ኔና ዎሳይስ። ²⁸ ታው ኢቻሹ ኢሻቲ ዴዒዶሶና፡ ኤንቲካ ሃ ዋዬ ቤሳ ዮና ሜላ ኤንታው ቢዲ ማርካቶ) ያገስ።

²⁹ «ሺን አብራሃሜይ፡ (ኤንታው ሙሴሬ ናቤታራ ዴዎሶና፤ ኤንቲ አዲያባ ሲዎና) ያገስ።

³⁰ «ዱሬ ኡራይ፡ (አዋው አብራሃሜ፡ ሄሳሶ ጊዴና፤ ኢሲ አሲ ሃይቆፕ ዴንዲዲ ቢኮ ኤንቲ ማሮታን ጌላና) ያገስ።

³¹ «አብራሃሜይ፡ (ሙሴኔ ናቤታ ሲዎና ኢዲኮ፡ ሃሪ አቶሺን ሃይቆፕ ኢሲ አሲ ዴንዲ አዲኮካ አማኖኮና) ያገስ።»

አይሺሲያ አዋቴሲ

17 ዩሱሲ ባ ታማሬታኮ፡ «አሴ ዱቤሲዲ ናጋራን ጌልሲያባይ ዮና አገና። ጊዶሺን፡ ናጋራን ጌላና ሜላ አሲያ ኡራ አዩ» ያገስ። ² ሄ ኡራይ ካሎታፕ ኢሱዋ ባሌሳናፕ ዎባ ባ ቆዴን ቃቺዲ አባን ዉሊኮ ኢያው ሎዎ። ³ ሄሳ ጊሾ ናጌቲቱ። ^s

«ኔ ኢሻይ ናጋራ አሲኮ ሃንቄታ፤ ቂሮቲዲ ማሮቴሳን ሲሚኮ፡ ኢያው አቶ ያጋ። ⁴ ኢሲ ጋላሳን ላፑን ቶሆ ቆሂዲ፡ ላፑን ቶሆ፡ (ታኒ ታ ባላ ኤራስ ታና ማራ) ያገዲ ኔኮ ዩኮ ኢያው አቶ ጋ።»

⁵ ሃዋሬቲ ጎዳኮ፡ «አማኖ ኑስ ጉጃርኪ» ያገደሶና።

⁶ ጎዳይ፡ «ጋሼ አይፌ ሜላ አማኖይ ሂንቱው ዴዒኮ (ሃይሳ ዎላ ሾዴታዳ አባ ጊዶን ቶኬታ) ያገኘ ሂንቱው ኪቱታና» ያገስ።

⁷ ጉጃዲካ ዩሱሲ፡ «ሂንቱ ጊዶፌ ኢሱዋስ ጎሻንቾይ ዎይኮ ዶርሴ ሄሚያ አይሌይ ዴዒኮ አሶ ጋዴፕ ዎይኮ ዉዴፕ ሶ ሲሚያ ዎዴ (ኤሌ ሃያዳ ካሲ ማናው ኡታ) ያገይ ዴዒ? ⁸ ዴና፡ (ታው ካሆ ጊጊሳ፤ ታኒ ማዳ፡ ኡያዳ አጋና ጋካናው ኤቃዳ ሙዛ። ሄሳፌ ጉዩ፡ ኔኒ ቃሲ ማሳኔ ኡያሳ) ያገኔዩ? ⁹ ሂዛ፡ ጎዳይ፡ አይሌይ ኪታ ፖሊዳ ጊሾ አንጂዩ? ¹⁰ ሄሳ ጊሾ፡ ሂንቱካ ኪቱቶይሳ ኡባ

ፖሊዳ ዎዴ (ኑ ፓሶና አይሌታ፤ አሳናው ቤሲያ አሱዋ ፖሊዳ) ያገቱ» ያገስ።

ባሮ ሃርጊያፌ ጌዩዳ ታሙ አሳታ

¹¹ ዩሱሲ ዩሩሳላሜ ቢሼ ሳማሪሲኔ ጋሊላ ቤታስ ጊዶራ ካንሲዲ አዲስ። ¹² ኢሲ ጉታ ጌሊያ ዎዴ ባሮ ሃርጌን አይኬቲዳ ታሙ አሳቲ ኢያ ዴሚዶሶና። ኤንቲካ ሃሆን ኤቂዲ፡ ¹³ «ጎዳ ዩሱሳ፡ ኑስ ቃዴታርኪ» ያገዲ ዋሲዶሶና።

¹⁴ ኢ ኤንታ ቤዒዳ ዎዴ «ቢዲ ሂንቱናቴሳ አይሁዴ ካሂኔ ቤሲቱ» ያገስ። ኤንቲ አጊያ ቦላ ቢሼ ፓዲዶሶና። ^t

¹⁵ ኤንታፌ ኢሶይ ባ ፓፁዋ ቤዒዳ ዎዴ ዶቁ ጊዳ ቃላን ያሳ ቦንቺሼ ዩሱሳኮ ሲሚስ። ¹⁶ ኢ ሳማሬ ቤታ አሲ፡ ሺን ዩሱሳ ቶሁዋ ቦላ ጉፋኒዲ ኢያ ጋላቲስ።

¹⁷ ዩሱሲ፡ «ፓዲዳይ ታሙ አሳታ ጊዶኮናዩ? ያቲን፡ ኡዱፋናቲ አው ቢዶና? ¹⁸ ሃ አላጋ ኡራፕ **አቲን ሃሪ ሲሚዲ ያሳ ጋላቱይ ዴና ጉሴዩ?» ያገዲ አይቺስ። ¹⁹ ኡራኮ፡ «ኔ አማኖይ ኔና ፓሲስ፤ ዴንዳዳ ባ» ያገስ።

ያሳ ካዎቴሳ ዩሳ

(ማቶ 24:23-28፤ 37-41)

²⁰ ፋሪሳዌቲ፡ «ያሳ ካዎቴሳይ አዉዴ ያኔ?» ጊዲ ዩሱሳ አይቺዶሶና። ኢ፡ «ያሳ ካዎቴሳይ ቤንቲያ ማላን ዩና። ²¹ ቃሲካ ኢዮ፡ (ሃኒና ዎይኮ ሂኒና ያጋናው ዳንዳዒና። አይስ ጊኮ፡ ያሳ ካዎቴሳይ ሂንቱ ጊዶን ዴዔስ) » ያገዲ ዛሪስ።

²² ዩሱሲ ባ ታማሬታኮ፡ «አሳ ናዓ ጋላሳታፕ ኢሱዋ ቤዓናው ሂንቱ አዋቲያ ዎዴይ ያና፡ ሺን ሂንቱ ቤዒኬታ። ²³ አሳይ፡ (ኢ ያን ዴዔስ) ዎይኮ፡ (ሃይሳን ዴዔስ) ያጋና፡ ሺን ኤንታና ካሊዲ ቦፒቱ። ²⁴ ዎልዓንሲ ዎልዓሚዲ ሳሉዋ ጋፃፕ ጋፃ ፖዒሲያ ሜላ አሳ ናዓ ዩሳ ጋላሳይ ሄሳዳ ሃናና። ²⁵ ሺን ሄሲ ሃናናፕ ሲንሴ አሳ ናዓይ ዳሮ ዋያናዉኔ ሃ ዩሌቴሳን ኢዲታናው ቤሲስ። ²⁶ ኖሄ ዎዴ ሃኒዳይሳ ሜላ አሳ ናዓ ዎዲያንካ ሄሳዳ ሃናና። ^{u27} ኖሄይ ማርካቢያን ጌሊዳ ቃማ ጋካናው አሳይ ሚሼኔ ኡዩሼ፡ ኤኪሼኔ ጌሊሼ ዴዒሺን ጳዮ ሃሳይ ዩዲ ኡባ ጳይሲስ።^v ²⁸ ሎሄ ሳይሳንካ ሄሳሶ ሃኒስ። አሳይ ሚሼኔ ኡዩሼ፡ ሻሚሼኔ ባይዚሼ፡ ቶኪሼኔ

^{**}17:18 ሃ አላጋ ኡራፕ፡ ባሮ ሃርጊያፌ ፓዲዳ ኡራይ አላጋ ጌቱቲዳይ ኢ አይሁዴ ጊዶና ጊሾሳ።

^s17:3 ማቶ 18:15 ^t17:14 ሌዌ 14:1-32

^u17:26 ሜዴ 6:5-8

^v17:27 ሜዴ 7:6-24

ከዚህ ጋር ጋምረዶሶና።^{w29} ሎዊይ ሶዶሜፔ ከዩዳ ጋላስ ዲኔ ጌቴቲያ ፀጊያባይ ሳሎፔ ቡኪዲ ኡባ ዳይሲስ።³⁰ አሳ ናዓይ ቆንጪያ ወደካ ሄሳዳ ሃናና።

³¹ «ሄ ጋላሳን አኒካ ካሬን ዴዔይ ከሳ ጊዶን ዴዔያባ ኤካናው ሶ ጌሎፖ። ሄሳዳካ፤ ጋዴን ዴዔያ አሲ አይኮስካ ሶ ሲሞፎ።^{x32} ሎዊ ማቺው አከኪቱ፤^{y33} ባ ሽምፒው አሻናው ኮያ አሲ አኒካ ዳይሳና፤ ባ ሽምፒው አሲ ኢሚያ አኒካ ኢ አሻና።^{z34} ታ ሂንቴው አዳይስ፤ ሄ ጋላሳን ናምቡ አሳቲ ኢሲ አርሳን ዜንዓና። ኢሶይ ኤኬታና፤ ሃንኮይ አታና።³⁵ ናምቡ ማጫሳቲ ዎላ ጋጪሺን ኢሲያ ኤኬታና፤ ሃንኪያ አታና።³⁶ ናምቡ አሳቲ ዎላ ጋዴን ጎዬይሳታፔ ኢሶይ ኤኬታና፤ ሃንኮይ አታና።^{††} ያጊስ።

³⁷ ኤንቲ፤ «ጎዳው አው ኤኬታኔ?» ያጊዲ አይቺዶሶና።

ኢ፤ «ባወቁት ዴዔያ ቤሳን አንኮቲ ሸቆሶና» ያጊስ።

ሚኒዲ ዎሳና ሜላ ታማርሲስ

18 ዩሱሲ ባ ታማሬታ አዛሎና ኡባ ዎዴ ዎሳና ሜላ ታማርሳናው ኮዩዲ ያጊዲ ሌሚሶ አዲስ።² «ኢሲ ካታማን ያሳስ ያሽቶና አሳስካ ዩላቶና ኢሲ ዳይኒ ዴዔስ³ ሄ ካታማን ኢሲ አምዒያ ዳዓዉሱ። ኢያካ፤ (ታዉኔ ታ ሞርኪያስ ጊዶን ዴዔያ ሞቱዋ ፒርዳ) ያጋዳ ኡባ ዎዴ ሄ ዳይናኮ ሲሜሬታዉሱ።⁴ ዳይናይ ጉሳ ዎዴስ ኢ አዳ ሲያና ኢዚስ፤ ሺን ጉዬፔ ባ ዎዛና፤ (ታኒ ያሳስ ያዮና፤ አሳስ ዩላቶና ኢዚካ፤⁵ ሃ አምዒያ ታና ዋይሲያ ጊሾ ኢው ፒርዳና፤ ያቶና ኢዚኮ ኡባ ዎዴ ያዳ ታና ሳሌሳና) ያጊዲ ቆፒስ» ያጊስ።

⁶ ጎዳይካ፤ «ጌላ ዳይናይ ጊዳይሳ ሲዒዴታ፤⁷ ያሳይ ቃማኔ ጋላስ ኢያኮ ዋሲያ ባ ዶሪዳይሳታስ ፒርዴኔዬ? ኤንታና ማዳናው ጋምረዬ? ⁸ ታ ሂንቴው አዴይሳ ሲዒቱ፤ ኤሌሲዲ ፒርዳና። ጊዶሺን፤ አሳ ናዓይ ያ ዎዴ ሳዓ ቦላ አማኖ ዴማንዴሻ?» ያጊስ።

ፋሪሳዊዬን ቃራግ ቃንዚሴይሳ

⁹ ቃሲ ዛሪዲ፤ ዩሱሲ፤ ባንታና ዊሎ አሳዳ አሲዲ ጩቄቴይሳታሲኔ ሃራታ ካዴይሳታስ ሃይሳዳ ያጊዲ ሌሚሶ አዲስ።¹⁰ «ናምቡ አሳቲ ዎሳናው ያሳ ከሲ ቢዶሶና። ኢሶይ ፋሪሳዊ ሃንኮይ ቃሲ ቃራግ ቃንዚሴይ አሲ።¹¹ ፋሪሳዊይ ኤቂዲ ባው ዎሲሺ፤ (ዮሳው ታኒ ሃራታ ሜላ ቦንቃንቾ፤ ጌላኔ ሳይማቲያ አሲ፤ አዲዳ ቃሲ ሃ ቃራግ ቃንዚሴይ ኡራ ሜላ ጊዶና ጊሾ ኔና ጋላታይስ።¹² ሳሚንታፌ ናምቡ ቶሆ ያማይስ፤ ታ ዴሚያባ ኡባፌ አሲራታ ከሳይስ) ያጊስ።

¹³ «ሺን ቃራግ ቃንዚሴይሲ ቃሲ ሃሆን ኤቂዲ ሃሪ አቶሺን ሳሎ ቅቁ ጊዲ ዊላናዉካ ያዩዲ ባ ቲራ ኢጪሺ (ዮሳው፤ ታና ናጋራንቺዋ ማራርኪ) ጊዲ ዎሲስ።¹⁴ ታ ሂንቴው አዴይሳ ሲዒቱ፤ ፋሪሳዊያፔ ሃይሲ ቃራግ ቃንዚሴይሲ ያሳ ሲንሳን ዊሎ ጊዲዲ ባ ሶ ሲሚስ። አይስ ጊኮ፤ ባና ቅቁ ቅቁ አሲያ አሲ ካዉያና፤ ባና ካዉሺያ አሲ ቅቁ ቅቁ ጋና» ያጊስ።^a

ዩሱሳኔ ዮጋ ናይታ

(ማቶ 19:13-30፤ ማር 10:13-31)

¹⁵ ዩሱሲ ዮጋ ናይታ ቦላ ባ ኩሺያ ዎሲዲ አንጃና ሜላ አሳይ ኢያኮ ኤሆሶና። ዩሱሳ ካንጃና ሜላ አሳይ ኢያኮ ኤሆሶና ያጊዲ ካጪዶሶና።¹⁶ ሺን ዩሱሲ ናይታ ባኮ ዊጊዲ፤ «ዮጋ ናይታ ታኮ ያናይሳ ዲጎፊቱ፤ ዮ ጊቱ። አይስ ጊኮ፤ ያሳ ካዎቴሳይ ኤንታዳ ሃኒዳይሳታሳ።¹⁷ ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ያሳ ካዎቴሳ ዮጋ ናይታሶ ኤኮናይ አኒካ ያ ጌሌና» ያጊስ።

ዱሬ ኡራ አይሻ

(ማቶ 19:16-30፤ ማር 10:17-31)

¹⁸ አይሁዴ ሃላቃታፔ ኢሶይ፤ «ኬሃ አስታማሪያው፤ ሜሪና ዴቡዋ ዴማናው አይ አሶ?» ያጊዲ አይቺስ።

¹⁹ ዩሱሲ ኢያኮ፤ «አይስ ታና ኬሃው ያጋዳ ዊጋይ? ኢሲ ያሳፌ አቲን ሃሪ ኬሂ ባዋ።²⁰ ላሞፋ፤ ዎዶፓ፤ ካይሶቶፓ፤ ዎርዶ

††17:36 ኢሲ ኢሲ ማፃፋታን ፓይዶ 36 ዴና።

w17:28 ሜዴ 18:20-19:25

x17:31 ማቶ 24:17-18፤ ማር 13:15-16 y17:32 ሜዴ 19:26 z17:33 ማቶ 10:39፤ 16:25፤ ማር 8:35፤ ሉቃ 9:24፤ ዮሃ 12:25 a18:14 ማቶ 23:12፤ ሉቃ 14:11

ማርካቶ፥ ኔ አዋኔ ኔ አዩው በንቻ ያጊያ ኪታ ኤራይ» ያጊዲ አይቺስ።^b

²¹ ኡራይካ፥ «ሄሳታ ኡባ ታኒ ናዓቴሳፌ ዶማዳ ናጋሼ ጋምዓስ» ያጊስ።

²² ዩሱሲ ሄሳ ሲዲዳ ዎዴ «ሂዛ፥ ኔው ኢሲባይ ፓጩስ፤ ኔው ዴዲያባ ኡባ ባይዛዳ ማንቆታስ ኢማ፤ ሳሎን ኔና ሻሎይ ናጌስ። ያታ ሲማዳ ታና ካላ» ያጊስ።²³ ሺን ኡራይ ሄሳ ሲዲዳ ዎዴ ኢያው ዳር ሻሎይ ዴዲያ ጊሾ ዳር ቂርቲስ።

²⁴ ዩሱሲ ኡራ ቤዲዲ፥ «ዱሬ አሳስ ያሳ ካዎቴሳ ጌሎይ ዋኒዲ ኡንዓንዴሻ? ²⁵ ዱሬይ ያሳ ካዎቴሳ ገላናይሳፌ ጊማሌይ ናርፔ ሉሆራ ካንሴይሲ ካዉዩስ» ያጊስ።

²⁶ ሄሳ ሲዲዳ አሳይ፥ «ሄሳ ጊዲት አኒ አታኔ?» ያጊዶሶና።

²⁷ ዩሱሲ፥ «አሳስ ዳንዳዔቶናባይ ያሳስ ዳንዳዔቴስ» ያጊስ።

²⁸ ጴጊሮሲ፥ «ሄት ኑኒ ኑባ ኡባ አጊዲ ኔና ካሊዳ» ያጊስ።

²⁹ «ዩሱሲ ቱማ ታ ሂንቴው አዳይስ፤ ያሳ ካዎቴሳስ ጊዲ ባ ኬሳ ዎይት ባ ማቺው ዎይት ባ ኢሻታ ዎይት ባ አዋኔ ባ አዩው ዎይት ባ ናይታ አጊዳይ፤ ³⁰ ሃ ዎዲያን ዳኮ ዳር፥ ያና አላሚያን ሜሪና ዴዑዋ ኤኮናይ አኒካ ባዋ» ያጊስ።

ዩሱሲ ባ ሃይቁዋባ ዛሪ አዲስ

(ማቶ 20:17-19፤ ማር 10:32-34)

³¹ ዩሱሲ ታማኔ ናምዓታ ባኮ ፄጊዲ፥ «አኔ ዩሩሳላሜ ቦስ፥ ናቤቲ አሳ ናዓባ ዓፌዳባ ኡባይ ያን ፖሌታና። ³² ኢ አይሁዴ ጊዶና አሳስ አዲዲ ኢሜታና። ኤንቲ ኢያ ቶቻና፥ ጫያናኔ ኢያ ቦላ ጩታና። ³³ ኢያ ጋራፌዳፔ ጉዩ ዎዳና፥ ሺን ሄሻንሶ ጋላሳን ኢ ሃይቆፔ ዴንዳና» ያጊስ።

³⁴ ሺን ኢያ ታማሬቲ ሄሳ ኡባፌ ኢሲባካ አኬኪቦኮና። ኢያ ፀራይ ኤንታው ቆሴቲዳ ጊሾ ኢ ዎይጊዳኮ ኤሪቦኮና።

ቆቄ ኡራይ ፄሊስ

(ማቶ 20:29-34፤ ማር 10:46-52)

³⁵ ዩሱሲ ኢያርኮ ማታቲያ ዎዴ ኢሲ ቆቄ ኡራይ አጌ ጋግን ኡቲዲ ዎሴስ።³⁶ ቆቄ ኡራይ አሳይ ሄ ቤሳራ አዲሺን ሲዲዲ፥ «ኢ አይቤ?» ጊዲ አይቺስ።³⁷ ኤንቲ፥ «ናዚሬቴ ዩሱሲ ሃይሳራ አዴስ» ያጊዶሶና።

³⁸ ኢ፥ «ዳዊቴ ናዓው፥ ዩሱሳ፥ ታና ማራርኪ» ያጊዲ ዋሲስ።

³⁹ ሲንሴ ሲንሴ ቢያ አሳቲ፥ «ሲዲ ጋ» ጊዲ ሃንቄቲዶሶና። ሺን ኢ፥ «ዳዊቴ ናዓው፥ ታና ማራ» ያጊዲ ዳርሲ ዋሲስ።

⁴⁰ ዩሱሲ ኤቂዲ ኡራ ባኮ ኤሃና ሜሳ ኪቲስ። ኡራይካ፥ ኢያኮ ሺቂን፥⁴¹ «ታ ኔው አይ አሳና ሜሳ ኮያይ?» ያጊዲ አይቺስ።

ቆቄይ፥ «ጎዳው ታ ፄላናው ኮያይስ» ያጊስ።

⁴² ዩሱሲ፥ «ፄላ፥ ኔ አማኖይ ኔና ፓሊስ» ያጊስ።⁴³ ኡራይ ሶዉዋራ ፄሊ አጊስ። ያሳ በንቺሼ ዩሱሳ ካሊስ። አሳ ኡባይ ሄሳ ቤዲዲ ያሳ ጋላቲዶሶና።

ቃራዓ ቃንፂሲያ ዛኪዮሳ

19 ዩሱሲ ኢያርኮ ጌሊዲ አዴስ።² ያን ዛኪዮሳ ጌቱቲያ ቃራዓ ቃንፂሴይሳታ ሃላቃይ ዴዓስ። ኢ ዳር ዱሬ።³ ኢ ዩሱሲ አኔኮ ቤዓናው ኮዩስ። ኢ ቃንሲ ጊዲያ ጊሾ አሳ ዳርቴሳፌ ዴንዶይሳን ዩሱሳ ቤዓናው ዳንዳዔቤና።⁴ ዩሱሳ ቤዓናው ኮዩዲ ኢ ቢያ አጊያስ ሲንሴ ዎፂ ቢዲ ኢሲ ቦባ ሚሳ ቦላ ኬዩስ።⁵ ዩሱሲ ሄ ቤሳ ጋኪሼ ቅቂ ጊዲ ቤዲዲ፥ «ዛኪዮሳ፥ ሃቺ ታ ኔ ሶን ፔዓናው ቤሲያ ጊሾ ኤሌ ዎዳ» ያጊስ።⁶ ኢ ኤሌሲ ዎዲዲ ኡፋይሳን ዩሱሳ ሞኪስ።

⁷ ሄ ቤሳን ዴዲያ አሳ ኡባይ ሄሳ ቤዲዲ፥ «ናጋራንቸዋ ሶ ጌሊዲ ሞኪታንው ሃኔስ» ያጊዲ ዙዙሚዶሶና።⁸ ጊዶሺን፥ ዛኪዮሲ ኤቂዲ ጎዳኮ፥ «ጎዳው፥ ሄኮ ታው ዴዲያ ሻሎ ኡባፌ ባጋ ማንቆታስ ኢማና። አሳፔ አይባካ ዎርዶን ባሌሳዳ ኤኪዳባ ጊዲት አይዱ ኩሼ ዛራና» ያጊስ።

⁹ ዩሱሲ ቃሲ፥ «ሃ ኡራይ አብራሃሜ ናዓ ጊዲዳ ጊሾ ሃቺ አቶቴሳይ ሃ ሶ ዩስ።¹⁰ አሳ ናዓይ ዩዳይ ዳዩዳይሳ ኮያናሳኔ አሻናሳ» ያጊስ።
c

ታሙ ሚናኔታ ሌሚሱዋ

(ማቶ 25:14-30)

¹¹ አሳይ ሄሳ ሲዲያ ዎዴ ዩሱሲ ዩሩሳላሜ ማታቲዳ ጊሾኔ ያሳ ካዎቴሳይ ሃዲ ማታራ ቆንጫና ዳኒዳ ጊሾ ኤንታው ሌሚሶ አዴስ።^{d12} ሄሳ ጊሾ፥ ዩሱሲ፥ «ኢሲ ጌታ አሲ ዴዔይሲ ባው ካዎቴሲ ኤኪዲ ያናው ሃራ ቢታ ቢስ።¹³ ኢያው አሲያ

^b18:20 ኪሳ 20:12-16፤ ዛሬ 5:16-20

^c19:10 ማቶ 18:10

^d19:11 ማቶ 25:14-30

አይሌታ፤ ታማታ ያገደ አሁን አሁን ታሙ ሚናኔ ። አሁን (ታ ሲማዳ ያና ጋካናው ሃ ሚሸያራ ዛሬኳ) ያገደ።

¹⁴ «ሄ ቢታ አሳይ አያ አሁን ገሾ ሃ ኡራይ ኑ ቦላ ካዎታና ሜላ ኑ ኮኮኮ ያገደ አሴ አያ ጉዩራ ኪቲዶሶና።

¹⁵ «ጊዶሺን፥ ሄ ኡራይ ካዎ ጊዲዲ ባ ቢታ ሲሚስ፥ ሄ ታሙ አይሌቲ አሁን አሁን ሚሸያን አይ ሜላ ዛሬኳ ወዲሲዳኮ ኤራናው ኮዩዲ ኤንታና ያገደሰ።

¹⁶ «ኮዩሮይሲ ዩዲ፥ (ኃዳው፥ ኔ ታው አሁን ሚሸያ ሃራ ታማ ወዲስ) ያገደ።

¹⁷ «አያ ጎዳይ፥ (ኔኖ አማኔቲዳ አይሊያው ሎዎ አሳዳሳ፥ ኔኒ ጉሳባን አማኔቲዳ ገሾ ኔው ታሙ ካታማታ ቦላ ማታ አማስ) ያገደ።

¹⁸ «ናምዓንሶይካ ዩዲ፥ (ኃዳው፥ ኔ ታው አሁን ሚሸያ ሃራ አቻሻ ወዲስ) ያገደ።

¹⁹ «ጎዳይ አያኮ፥ (ኔዉካ ቃሲ አቻሹ ካታማታ ቦላ ማታ አማስ) ያገደ።

²⁰ «ሄኮ ሄቫንሶይ ዩዲ፥ (ኃዳው፥ ታ ጩቃን ያዳና ናጊዳ ኔ ሚሸያ ሃናሹ። ²¹ አይስ ጊኮ፥ ኔኒ ኔባ ጊዶናባ ኤኬይሳኔ ኔ ዜሮናባ ቡጪያ አታ አሲ ጊዲያ ገሾ ኔው ያያስ) ያገደ።

²² «አያ ጎዳይ ዛሪዲ፥ (ኔኖ አታ አይሊያው ኔ ዶናሶ ታ ኔና ፒርዳና፥ ታ ዎሶናባ ኤኬይሳኔ ዜሮናባ ቡጪያ አሲ ጊዶይሳ ኔ ኤሪኮ፥ ²³ ታ ያዳ ታ ሚሸያ ወዴራ ኤካና ሜላ ዛሬኳ አሳስ አይስ አማቢኪ?)

²⁴ «አያ ጎዳይ ሄ ቤሳን ኤቂዳይሳታኮ፥ (አያራ ዴዲያ ሚሸያ ኤኬዲ ታማ ወዲሲዳይሳስ አሁን) ያገደ።

²⁵ «ኤንቲ፥ (ኃዳው፥ አያው ካሴካ ታሙ ሚናኔይ ዴዲስ) ያገደሶና።

²⁶ «ጎዳይ፥ ታ ሂንቴው አዳይስ፤ (ዴዲያ አባስ ሃሪ ጉዢታና፥ ሺን ባይናይሳፊ ሃራይ አቶ አያው ዴዲያራካ ኤኬታና። ^{e27} ጊዶሺን፥ ታ ኤንታ ቦላ ካዎቶና ሜላ ኮዩዳይሳታ ሄ ታ ሞርኬታ ሃ ታ ሲንሴ ኤሂዲ ጎይሪቴ) ጊስ» ያገደ። ^f

ዩሱሲ ጊታ ቦንቾን ዩሩሳሌም ጌሊስ

(ማቶ 21፡1-11፤ ማር

11፡1-11፤ ዮሃ 12፡12-19)

²⁸ ዩሱሲ ሄሳ አዲዳይሳፊ ጉዩ ኤንታፌ ሲንሴ አዲ ሃሙቲዲ ዩሩሳሌም ቢስ። ²⁹ ሻማሆ ዴሪያ ¹¹ ቦላ ዴዲያ ቤቴፋጌኔ ቢታኒያ ማታቲዳ ዎዴ ባ ታማራታ፤ ናምዓታ ያገደ ኪቲስ። ³⁰ «ሂንቴ ሲንሳን ዴዲያ ጉታ ቢቴ፥ ሂንቴ ያ ጋኪያ ዎዴ አኒካ ቶንና ቃሽቲዲ ዴዲያ ሃራ ማሪ ዴማና፥ አያ ቢሊዲ ሃ ኤኪ ዩቴ። ³¹ አኒካ፥ (አይስ ቢሊቴ?) ጊዲ አይቺኮ፥ (ኃዳይ አያ ኮዩስ) ያገደ።

³² ኪቴቲዳይሳቲ ቢዲ አ ጊዳይሳዳ ሃኒን ቢዲዶሶና። ³³ ኤንቲ ሃራ ማሪ ቢሊሺን ጎዳቲ ቢዲዲ፥ «ሃራ ማሪ አይስ ቢሊቴ?» ያገደሶና።

³⁴ ኤንቲ ዛሪዲ፥ «ጎዳይ አያ ኮዩስ» ያገደሶና።

³⁵ ያፔ ሃራ ማሪ ዩሱሳኮ ኤሂዶሶና። ባንታ ማዑዋ ሃራ ማሪ ዙኮን ዩጊዲ ዩሱሳ ሃራ ማሪ ቦላ ኡቲሲዶሶና። ³⁶ አሳይካ አ ቢያ አጊያ ቦላ ባንታ ማዑዋ ሂዲዶሶና።

³⁷ ሻማሆ ዴሪያ ዱጊሳ ወዲሲያ አጊያኮ ማቲያ ዎዴ ታይቦን ኪሂ ዳሮ አሳይ ኤንቲ ቢዲዳ ማላሲያባን ኡፋይቲዲ ባንታ ቃላ ቁቁ አሲዲ፥

³⁸ «ጎዳ ሱንሳን ያ ካዎይ አንጄቲዳይሳ ሳሉዋን ሳሮይ

ኡባፌ ቅቃ ሳሉዋን ቦንቾይ ያሳስ ጊዶ።»

ያገደ ያሳ ጋላቲዶሶና። ^g

³⁹ አሳ ጊዶፌ አሲ አሲ ፋሪሳዌቲ ዩሱሳኮ፥ «አስታማሪያው፥ ኔ ታማራታ ሃይዚቴ ጋዳ ሃንቂታ» ያገደሶና።

⁴⁰ አ ኤንታኮ፥ «ኤንቲ ሲዲ ጊኮ ሹቻቲ ዋሳና» ያገደ።

⁴¹ ዩሱሲ ዩሩሳሌም ማቲሺ ካታማ ቢዲዲ አያው ዩኪስ። ⁴² «ኔው ሳሮ ጊዳናይሳ ሃቺ ኔ ኤሪዳባ ጊዲያኮሺን፥ ሃዲ ኔ አይፊያ፤ ጌሚስ።

⁴³ ኔ ሞርኬቲ ኔ ዩቸዋ ዲሪዲ ዱማ ዱማ አጊያራ ኔና ቴቂዲ ኡንዲሲያ ዎዴይ ያና። ⁴⁴ ኔና ኔ ዲርሳ ጋርሳን ዴዲያ ኔ ናይታ ዳይሳና። አሲ

፡19:13 ሚናኔ፥ ሚናኔይ ጊሪኬ ዶና፥ አሲ ሚናኔይ አሲ ጋሳሳ አሳንቾስ ሄቭ አገና ዳሞዜ ጊዴስ።

¹¹ 19:29 ሻማሆ ዴሪያ፥ ሻማሆይ ዳሮ ዶሊያ ዴሬ ጉሱ።

^e 19:26 ማቶ 13፡12፤ ማር 4፡25፤ ሉቃ 8፡18 ^f 19:27 ማቶ 25፡14-30

^g 19:38 ማዝ 118፡26

ኢሲ ሹቹ ዴንሲዲ ላላና፥ አይስ ጊኮ ሶሳይ ኔና አሻናው ያ ወዲያ ኤራባካ) ያጊዲ ኢው ዩኪስ።

⁴⁵ ሄሳፌ ጉዩ፥ ዩሱሲ ሶሳ ኬሲ ጌሊዲ ዛልዔይሳታ ያፔ ኅዲስ። ⁴⁶ ቃሲ፥ « (ታ ኬሳይ ሶሳ ዎሲያ ኬሲ ጊዳና) ጊዲ ዓፌቲስ፥ ሺን ሂንቴ ታ ኬሳ ፓንጋታ ኅንጎሎ አሲዴታ» ያጊስ። ^h

⁴⁷ ጋላስ ጋላስ ሶሳ ኬሳን ታማርሴስ። ካሂኔታ ሃላቃቲ፥ ሂጌ አስታማሬቲኔ ዴሪያ ጨማቲ ኢያ ዎዳናው አጌ ኮዮሶና። ⁱ⁴⁸ ጊዴሺን፥ አሳ ኡባይ ኢያ ቲማርቲያ ባንታ ዎዛና ዩጊዲ ሲዒያ ጊሾ ኤንታው አላናባይ ዳይስ።

ዩሱሳ ማታይ አይዑዴታስ አይሾ ጊዲስ
(ማቶ 21:23-27፤ ማር 11:27-33)

20 ኢሲ ጋላስ ዩሱሲ ሶሳ ኬሳን አሳ ታማርሴሺኒኔ ዎንጌላ ማርካቲሺን፥ ካሂኔ ሃላቃቲ፥ ሂጌ አስታማሬቲኔ ዴሪያ ጨማቲ ኢሲፌ ኢያኮ ዩዲ፥ ² «ኔኒ ሃይሳታ አይቢ ማታን አሲያኮ ኑስ አዳ። ሃ ማታ ኔው ኢሚዳይ አኔ?» ያጊዲ አይቺዶሶና።

³ ኢ ኤንታታ፥ «ታካ ሂንቴና ኢሲባ አይቻና፥ አኔ ታው ዛሪቴ። ⁴ ግማቂያ ዮሃኒሳ ሂንቃቴይ ሶሳፌዬ አሳፔ?» ያጊስ።

⁵ ኤንቲ ዎሊ ጊዶን ያጊዲ ዘራቲዶሶና፥ «ሶሳፌ ጊኮ ያቲን፥ አይስ አማኒቤኬቲ?» ያጋና።

⁶ «አሳፔ ጊኮ፥ አሳ ኡባይ ዮሃኒሲ ናቤ ጊዴይሳ አማኒያ ጊሾ ኑና ሹቻን ጫዳና።»

⁷ ያኒያ ጊሾ፥ «አዉፔኮ ኑ ኤሮኮ» ያጊዲ ዛሪዶሶና።

⁸ ዩሱሲ ዛሪዲ፥ «ሂዛ፥ ታካ አይ ማታን ሃይሳታ አሲያኮ ሂንቴው አዲኬ» ያጊስ።

ጎሻንቾታ ሌሚሱዋ

(ማቶ 21:33-46፤ ማር 12:1-12)

⁹ ሄሳፌ ጉዩ፥ ዩሱሲ ያጊዲ ሃ ሌሚሱዋ አሳስ አዲስ፥ «ኢሲ አሲ ዎይኔ ቶኪስ። ጎሻንቾታስ ኬራ ኢሚዲ ዳሮ ዎዴ ጋምዲዲ ያናው ሃራ ቢታ ቢስ። ^{j10} ዎይኔ አይፊያ ማሂያ ዎዴይ ጋኪን ዎይኒያ አይፊያፔ ኢያው ዩዳና ሜላ ጎሻንቾታኮ ባ አይሊያ ኪቲስ። ሺን ጎሻንቾቲ ሄ አይሊያ አይኪዲ ዋዲዲ ሜላ ኩሼ ዩዲዶሶና።

¹¹ ካሊዲካ ሃራ አይሊያ ኪቲስ። ቃሲ ጎሻንቾቲ ኢያ ዋዲዲ፥ ካዉሺዲ ሜላ ኩሼ ዩዲዶሶና።

¹² ሃሂካ ዛሪዲ ሄሻንቶ አይሊያ ኪቲስ። ጎሻንቾቲ ኢያካ ማዱንዚሲዲ ዎይኒያ ጊዶፌ ጋዓ ኬሲዲ ዩጊዶሶና።

¹³ «ዎይኒያ ጎዳይ፥ (ያቲን ታ አይ አሶ? አኔ ቃሲ ታ ዶሲያ ታ ናዓ ዩዳና፤ አኒ ኤሪ ኤንቲ ኢያ ቦንቾና አጎኮና) ያጊስ።

¹⁴ «ሺን ጎሻንቾቲ ኡራ ናዓ ቤዒዳ ዎዴ (ሃይሲ ኢያ ላቴይሳ፥ ሃ ዩቴ ኢያ ዎዳና፥ ያቲኮ ላታይ ኑስ ጊዳና) ያጊዲ ዘራቲዶሶና። ¹⁵ ዎይኒያ ጊዶፌ ጋዓ ኬሲዲ ዎዲዶሶና።

«ያቲን፥ ዎይኒያ ጎዳይ ሄ አሳታ ዋታኔ? ¹⁶ ዩዲ ሄ ጎሻንቾታ ዳይሳና፥ ዎይኒያ ቤሳ ሃራ አሳታስ ኢማና። አሳይ ሄሳ ሲዒዳ ዎዴ (ሺንቻሌ ሄሳ ሜላባ ኤሆፖ) ያጊዶሶና።

¹⁷ ዩሱሲ ኤንታ ጫዲ ዒሊዲ፥ «ያቲን (ጊምቤ ኬሂያ አሳቲ ቦሪዳ ሹቻይ፥ ኬሳስ ማላኔ ሚኖቴሲ ኢሚያ ኡባፌ አዲያ ሹቹ ጊዲስ)

ጌቴቲዲ ዓፌቲዳይሳ ቢርሸሳይ አይቤ? ^{k18} ሄ ሹቻ ቦላ ኩንዲያ ኡባይ ቆዒታና፥ ሹቻይ ኢያ ቦላ ዎዲያ ኡባይ ሊቃና» ያጊስ።

¹⁹ ሂጌ አስታማሬቲኔ ካሂኔ ሃላቃቲ ሃ ሌሚሶይ አዴቲዳይ ኤንታ ቦላ ጊዴይሳ ኤሪዲ ሄ ዎዴ ኢያ አይካናው ኮዩዶሶና፥ ሺን አሳስ ባቢዶሶና።

ጊራባ

(ማቶ 22:15-22፤ ማር 12:13-17)

²⁰ ሄሳ ጊሾ፥ ዩሱሳ ዴሪያ ሃሪያ ሮሜ ካዉዋ ማታስ አሲ ኢማናው ኮዩዲ ኢያ ዶናፔ ባላ ቃላ ናጎሶና። ሄሳ ፖሊሳናው ዒሎ ዳኒዲ ጨሚያ አሳታ ኢያኮ ኪቲዶሶና። ²¹ ኪቴቲዲ ቢዳ አሳቲ፥ «አስታማሪያው፥ ኔኒ አዴይሲኔ ታማርሴይሲ ሊኬ ጊዴይሳ፥ ቃሲ ሶሳ አጊያ ቱማቴሳን ታማርሴይሳኔ እናካ ሻኮናይሳ ኑ ኤሮስ። ²² ሃኖሺን፥ ሮሜ ካዉዋስ ጊራ ጊራናው ቤሲ ቤሴኔ?» ያጊዲ ኢያ አይቺዶሶና።

²³ ሺን ኢ ኤንታ ዎዛና ኢታቴሳ ኤሪዳ ጊሾ ²⁴ «አኔ ታና ኢሲ ሳንቲሜ ቤሲቴ፥ ኢያ ቦላ ዴዒያ ሚሲሎይኔ ሱንሳይ አዴባዩ?» ያጊስ።

ኤንቲ ዛሪዲ፥ «ሮሜ ካዉዋ ቄሳፌይሳ» ያጊዶሶና።

²⁵ ኢ ዛሪዲ፥ «ያቲኮ፥ ቄሳፌይሳ ቄሳፌስ፥ ሶሳይሳ ሶሳስ ኢሚቴ» ያጊስ።

^h19:46 ኢሳ 56:7፤ ኤር 7:11 ⁱ19:47 ሉቃ 21:37 ^j20:9 ኢሳ 5:1
^k20:17 ማዝ 118:22

26 ሄሳ ጊሾ፤ ኢ ዛሬዳ ዛፋዋን አሳ ሲንሳን ባላ ደማናው ዳንዳሲባኑ። ኢያ ዛፋዋን ማላሌቲዲ ሲሂ ጊዶሶና።

ሃይቆፔ ዴንዶባ

(ማቶ 22:23-33፤ ማር 12:18-27)

27 ሃይቆፔ ዴንዶባ ባዋ ያጊያ ሳዱቃዊታፔ ኢሶቲ ኢሶቲ ዩሱሳኮ ዩዲ፤ 128 «አስታማሪያው፤ ኢሲ አሲ ማቾ ኤኪዲ ናዓ ዩሎና ሃይቂኮ፤ ኢያ ኢሻይ ሄ ማጫሲው ኤኪዲ ናይታ ዩሊዲ ባ ኢሻስ ዘሬሲ አሻና ሜላ ሙሴይ ዓሬስ። m29 ሄኮ ላፑን ኢሻቲ ዴዶሶና። ኮይርዶሲ ማቾ ኤኪዲ ናዓ ዩሎና ሃይቂኮ። 30 ናምዓንሶይ ኢዮ ኤኪዲ ናዓ ዩሎና ሃይቂኮ። 31 ሄቫንሶይካ ሄሳሶ ሃኒስ። ላፑናቲ ኡባይ ሄሳዳ ሃኒዲ ኢዮ ኤኪዶሶና፤ ሺን ናዓ ዩሎና ሃይቂዶሶና። 32 ዉርሴሳን ማጫሲያ ሃይቃሱ። 33 ሂዛ፤ ላፑን አዴይ ኢዮ ኤኪዳ ጊሾ ሃይቆፔ ዴንዲያ ዎዴ ኢያ ኦዴ ማቾ ጊዳኔ?» ያጊዲ አይቺዶሶና።

34 ዩሱሲ ዛሬዲ፤ «አሳይ ሃ ዎዲያን ኤኮሶናኔ ጊሎሶና። 35 ሺን ሃይቆፔ ዴንዲዲ ያና አላሚያን ዳናው ቤሴይሳቲ ኤኮኮናኔ ጊሎኮና። 36 ኤንቲ ኪታንቾ ሜላ ጊዲያ ጊሾ ሲንሳፌ ሃይቆኮና። ሃይቆፔ ዴንዲዳ ጊሾ ኤንቲ ዶሳ ናይታ። 37 ሙሴይ ጎዳ፤ (አብራሃሜ ጎዳ፤ ዩሳቃ ጎዳ፤ ያይቆባ ጎዳ) ጊዲ ቱሺያ ጊዶን ፀጌቲያ ታማ ታሪኪያ ዓፌዳይሳን ሃይቂዳ አሳይ ዴንዴይሳ ቤሴስ። n38 ኡባይ ኢያው ዴዎን ዴዔይሳታ ጊዲያ ጊሾ ኢ ዴዎን ዴዔይሳታ ጎዳፔ አቲን ሃይቂዳይሳታ ጎዳ ጊዴና» ያጊዲ ዛሬስ።

39 ሂጌ አስታማሪታፔ ኢሶቲ ኢሶቲ፤ «አስታማሪያው፤ ሎዶባ አዳዳሳ» ያጊዶሶና። 40 ሄሳፌ ጉዩ፤ ሃራ አይሾ አይቻናው ያዩዶሶና።

ኪሪስቶሲ አዴ ናዔ

(ማቶ 22:41-46፤ ማር 12:35-37)

41 ኢያፔ ካሊዲ ዩሱሲ ኤንታኮ፤ «አሳይ ኪሪስቶሳ ዋቲዲ ዳዊቱ ናዓ ያንና? 42-43 አይስ ጊኮ፤ ዳዊቱይ ባ ሁዔን ባ ማዓፋን፤ (ዶሳይ ታ ጎዳኮ «ታ ኔ ሞርኪታ ኔ ቶዎይ ዩዲያሶ አሳና ጋካናው ታፔ ኡሻቻ ባጋን ኡታ» ጊስ) ያጊስ። 0

44 «ሂዛ፤ ዳዊቱይ ኪሪስቶሳ፤ (ጎዳ ጊዲ ዌጊሼ ኢያው ናዓ ዋኒዲ ጊዲ?) » ያጊስ።

45 ዴሬይ ኡባይ ሲሂሺን ባ ታማሪታኮ፤ 46 «አዱሳ ማዶ ማሂዲ ዩሼ ዶሴይሳታ፤ ጊያን ቦንቾ ሳርሶ፤ አይሁዴ ዎሳ ኪሳን ቦንቾ አይዴ፤ ሞኬቲያ ሶንካ ቦንቾ ቤሲ ኮያ ሂጌ አስታማሪታፔ ናጌቲ። 47 ኤንቲ አምዔታ ኪሳ ካሎሶሶና፤ ዊሎ አሲ ዳኒዲ ዎሳ አዱሶሶና። ኤንቲ ኢታ ፒርዳ ኤካና» ያጊስ።

አምዔ ሙዓታ

(ማር 12:41-44)

21 ዱሬ አሳይ ዶሳ ኪሳን ሙዓታ ሳሂኒያን ዩጊሺን ዩሱሲ ቋቂ ጊዲ አሳ ቤዒስ። 2 ቃሲ ኢሲ ማንቆ አምዒያ ናምዑ ሲኪና ዩጊሺን ቤዒዲ፤ 3 «ታ ሂንቱው ቱማ አዳይስ፤ ሃ ማንቆ አምዒያ ኡባሬ አሳዳ ኢማሱ። 4 አይስ ጊኮ፤ ሃ አሳ ኡባይ ባንታው ዴዒያባፔ ኢሚዶሶና፤ ሺን ኢያ ባ ፓጪያፔ፤ ባው ዴዒያ አቂዋ ኡባ ኢማሱ» ያጊስ።

ዉርሴሳ ዎዲያ ማላታታ

(ማቶ 24:3-14፤ ማር 13:3-23)

5 ዩሱሳ ታማሪታፔ ኢሶቲ ኢሶቲ ዶሳ ኪሳይ ዳር ሎዒያ ሹቻኒኔ አሳይ ዶሳስ ኢሚዳ ኢሞታን ሎዒዳይሳ አዴቶሶና። 6 ሺን ዩሱሲ፤ «ሃ ሂንቱ ቤዒያባይ ኡባይ ላሌቶና፤ ሹቺ ሹቻ ቦላ ጊምቤቲዳ ሜላ አቶና ዎዴያ ያና» ያጊስ።

7 ኤንቲካ፤ «አስታማሪያው፤ ሃ ኡባይ ሃናናይ አዉዴ? ቃሲ ሃይሲ ሃናናይሳስ ማላታይ አይቤ?» ያጊዲ አይቺዶሶና።

8 ዩሱሲ ያጊዲ ኤንታው ዛሮ ኢሚስ፤ «ባሌቶና ሜላ ናጌቲ። ዳሮቲ፤ (ታኒ ኪሪስቶሳ፤ ዎዴይ ማታቲስ) ያጊሼ ታ ሱንሳን ያና፤ ሺን ሂንቱ ኤንታ ካሎፊ። 9 ሂንቱ አላባኔ አሳ ጌላቴሳ ሲሂያ ዎዴ ዳጋሞፊ። ሄሲ ሲንሳቲዲ ሃናናይሲ አቶናባ ጊዲያ ጊሾ ዎዲያ ዉርሴሳይ ኤሌሲዲ ዩና» ያጊስ።

10 ካሊዲካ፤ «ዴሬይ ዴሪያ ቦላ፤ ካዎቱሳይ ካዎቱሳ ቦላ ዴንዳና። 11 ጊታ ቢታ ቃዎይ ሃናና፤ ኮሻይኔ ጋዶይ ዱማ ዱማ ቢሳን ዳራና፤ ያሺያባይኔ ጊታ ማላታቲ ሳሎፔ ቆንጫና። 12 ሺን ሃ ኡባይ ሃናናፔ ሲንሴ ታ ሱንሳ ጊሾ ጊዲ አሳይ ሂንቱና ጎዳናኔ አይካና። አይሁዴ ዎሳ ኪሳኒኔ ቃሾ ኪሳን ሂንቱና ዩጋና፤ ካዎታ ሲንሴኔ ዴሪያ ሃራይሳታ ሲንሴ ሂንቱና ኤፋና። 13 ሄሲካ

l20:27 ሃ.አ 23:8 m20:28 ዛሬ 25:5 n20:37 ኪሳ 3:6 o20:42-43 ማዝ 110:1

ታባ ሂንቱ ኤንታው ማርካታናው ሎዎ አገ ጊዳና።¹⁴ ሄሳ ጊሾ፡ ሂንቱ አይሼቲያ ዎዴ ዎይጊዲ ዛር ኢማኔ ጊዲ ሂንቱ ዎዛናን ኡንዔቶና ሜላ አከኪቱ።¹⁵ አይስ ጊኮ፡ ሂንቱ ሞርኬቲ ሂንቱራ ኤቄታናውኔ ፓላማናው ዳንዳዎና ዶናኔ ጨንጫቴሲ ታ ሂንቱው ኢማና።¹⁶ ሃሪ አቶሺን፡ ሂንቱና ዩሊዳሳቲ፡ ሂንቱ ኢሻቲ፡ ሂንቱ ዳቦቲኔ ሳቴቲ ሂንቱና አሲ ኢማና። ሂንቱ ጊዶፌ ኢሶታ ኢሶታ ዎዳና።¹⁷ ታ ሱንሳ ጊሾ አሳ ኡባ ሲንሳን ሂንቱ ኢዬቲዳይሳታ ጊዳና።¹⁸ ሺን ሃሪ አቶሺን፡ ሂንቱ ቢናናፔ ኢሶይካ ዳዬና።¹⁹ ፖሎ ዳንዳዎን ሂንቱ፡ ሂንቱ ሽምፑዋ አሻና።»

²⁰ «ዩሩሳላሜ ካታማይ ዎታዳሬን ዲሬቲዲ ኡቲዳሺን ሂንቱ ቢዒኮ ኢያው ዳዮይ ማታቲዳይሳ ኤሬቱ።²¹ ሄ ዎዴ ዩሁዳን ዴዒያ ኡባይ ዴሪያኮ ባቃቶ፡ ካታማን ዴዔይሳቲ ያፔ ኬዮ፡ ጋግሪያን ዴዔይሳቲ ካታማ ጉሎፖ።²² አይስ ጊኮ፡ ሃ ሃፌቲዳባይ ፖሎታና ሜላ ሄሲ ያሳይ ኩሼ ዛሪያ ዎዴ።²³ ሳዓ ቦላ ጊታ ሜቶይ ያና፡ ሄሳንካ አሳ ቦላ ያሳ ሃንቆይ ያና። ሄሳ ጊሾ፡ ቃንሳቲዳይሳታኔ ዳንፊይሳታ አዩ።²⁴ ኤንቲ ማሻን ሃይቃና፡ አሳ ኡባይ አላጋ ቢታ ዲዔታና። አይሁዴ ጊዶና አሳ ዎዴይ ፖሎታና ጋካናው ዩሩሳላሜይ ኤንታናን ዩዴቲዳይሳ ጊዳና።

²⁵ «አዋን፡ አገናኒኔ፡ ያሊንቶታ ቦላ ማላታቲ ሃኒዲ ቤንታና። አባፌኔ ዙሊያ ዴሹዋፔ ዴንዶይሳን ቤታን ዴዒያ አሳይ ኡንዔታናኔ ያርካና።²⁶ ሳሉዋ ዎልቃቲ ቡቄታና ጊሾ አሳይ ያሻኒኔ ቤታ ቦላ አይቢ ሃናንዴሻ ጊዲ ናጎን ባንታና ባሌታና።²⁷ ሄ ዎዴ አሳ ናዓይ ዎልቃኒኔ ጊታ ቦንቹዋን ሻራራ ዩሺን ኤንቲ ቤዓና።²⁸ ሂንቱ አቶቲሳይ ማታቲዳ ጊሾ ሃ ሃኖቲ ፖሎቴሲ አይኪያ ዎዴ ጊጌቲ ኤቄቱ፡ ሂንቱ ሁዒያ ዶቄ አሲዲ ዔሊቱ» ያጊስ።

²⁹ ካሊዲካ፡ ሃይሳዳ ጊዲ ሌሚሶ አዲስ፡ «ባላሴ ሚሳኔ ሃራ ሚሳታ ኡባ ቢዒቱ።³⁰ ኤንቲ አጪያ ዎዴ ቶርቹይ ማታቲዳይሳ ሂንቱ ኤሬታ።³¹ ሄሳዳ ሃ ሃኖቲ ፖሎቲሺን ሂንቱ ቢዒኮ ያሳ ካዎቲሳይ ማታቲዳይሳ ኤሬቱ።

³² «ታ ሂንቱው ቱማ አዳይስ፤ ሃ ኡባይ ፖሎታና ጋካናው ሃ ዩሎቲሳይ አዴና።³³ ሳሎይኔ ሳዓይ አዳና፡ ሺን ታ ቃላይ አዴና።

³⁴ «ሂዛ፡ ዳሲ ባይና ዴዎን፡ ኡሻ ዳርኒኔ ዱሳባስ ኡንዔቴሳን ሂንቱ ዎዛናይ አይኪቶና ሜላኔ ሄ ቃማይ አከኮና ሂዬዳ ሂንቱ ቦላ ጋኮና ሜላ ናጌቲቱ።³⁵ ሄ ቃማይ ቢታ ኩሜሳን ዴዒያ ኡባ ቦላ ጋካና።³⁶ ሄሳ ጊሾ፡ ያ ኢታፔ አታናውኔ አሳ ናዓ ሲንሳን ኤቃናው ዳንዳዎና ሜላ ኡባ ዎዴ ሚኒዲ ዎሲቱ» ያጊስ።

³⁷ ጋላስ ጋላስ ዩሱሲ ያሳ ኬሳን ታማርሲሹ፡ ቃማ ቃማ ሻማሆ ዴሪያ ቦላ ኬዱዲ አቄስ።³⁸ አሳይ ኡባይ ኢያ ሲዓናው ዎንታ ጉራ ኢያኮ ያሳ ኬሲ ዮሶና።

ዩሁዲ ዩሱሳ አሲ ኢማናው ማቄቲስ

(ማቶ 26:1-5፤ 14፤ 16፤ ማር

14:1-2፤ 10-11፤ ዮሃ 11:45-53)

22 ሄ ዎዴ (ፋሲካ) ያጊያ ኡይሳ ባሌይ ማቲስ።¹ ሂሂኔ ሃላቃቲኔ ሂጌ አስታማሬቲ አሳስ ያዩዳ ጊሾ ዋቲዲ ዩሱሳ ባንታ ጊዶፌ ዳይሳኒኮ አጌ ኮዮሶና።² ሃላዔይ ታማኔ ናምዓታፔ ኢሱዋ ጊዲዳ አስቆርታ ዩሁዳ ጌቱቴይሳ ጊዶ ጌሊስ።³ ዩሁዲ ካሂኔ ሃላቃታኒ ያሳ ኬሳ ናጌይሳታ ሃላቃታኮ ቢዲ ዩሱሳ ዋቲ አሲ ኢማኔኮ ኤንታራ ማቄቲስ።⁴ ኤንቲካ ሄሳን ኡፋይቲዲ ሚሼ ኢማናው ኢያራ ዘሬቲዶሶና።⁵ ኤንቲካ ሄሳን ኡፋይቲዲ ሚሼ ኢማናው ኢያራ ዘሬቲዶሶና።⁶ ኢካ ዘሬቲሳን ጊጊስ። አሲ ኤንታው ኢማናው አሲ ባይና ኢንጄ ዎዴ ናጊሹ ዴዔስ።

ዉርሴሳ ካሁዋ

(ማቶ 26:17-25፤ ማር

14:12-21፤ ዮሃ 13:21-30)

⁷ ሄሳፌ ጉዩ፡ ፋሲካ ዶርሳይ ሹኬቲያ ኡይሳ ባሌይ ጋኪስ።⁸ ዩሱሲ፡ «ፋሲካ ካሁዋ ማና ሜላ ቢዲ ኑስ ጊጊሲቱ» ያጊዲ ጴይሮሳኔ ዮሃኒሳ ኬቲስ።⁹ ኤንቲ፡ «ኑ አዉን ጊጊሳና ሜላ ኔ ኮያይ» ያጊዲ አይቹዶሶና።¹⁰ ኢ ኤንታኮ፡ «ሄኮ ሂንቱ ካታማ ጌሊሺን ሃሳ አቶ ቶኪዳ አዴይ ሂንቱራ ጋዔታና። ኢ ቢዲ ጌሊያ ኬሳ ኢያ ካሊዲ ጌሊቱ።¹¹ ኬሳዋኮ አስታማሬይ፡ (ታ ታ ታማሬታራ ዎላ ፋሲካ ካሁዋ ማናው ኢማሳ ኬሲ አዉኔ? ያጊስ) ጊቱ።¹² ኢ ፖቂያ ቦላ ሂዔቲዲ ጊጊዲ ዴዒያ ዳልጋ ኪፊሌ ሂንቱና ቤሳና፡ ያን ጊጊሲቱ» ያጊስ።¹³ ኤንቲ ቢዲ

^P21:14 ሉቃ 12:11-12 ^Q21:22 ሆሴ 9:7

[†]21:25 ኢሳ 13:10፤ ሂዝ 32:7፤ ኤር 2:31፤ ዮቆ 6:12

^S21:27 ዳኔ 7:13፤ ዮቆ 1:7 [†]21:37 ሉቃ 19:47 ^U22:1 ኬሳ 12:1

ዮሴፊ ጊዳይሳዳ ሃኒን ዴሚዶሶና። ፋሲካ ባሌ ካህድ ያን ጊጊሲዶሶና።

¹⁴ ሳቴይካ ጋኪዳ ዎዴ ዮሴፊ ሃዋሬታራ ዎላ ካህድ ቦላ አቲስ። ¹⁵ ኢ ኤንታኮ፡ «ታ ዋዬ ኤካናፔ ሲንሴ ሃ ካህድ ሂንቴራ ማናው ዳሮ አሞታስ። ¹⁶ ሂዛ፡ ሲዒቴ! ያሳ ካዎቴሳን ሃይሳስ ቢርሼሳይ ፖሌታና ጋካናው ሃ ካህድ ዛራዳ ሚኬ» ያጊስ። ¹⁷ አሻ ኤኪዲ ጋላቲ ሲሚዲ፡ «ሄዒቴ ሃይሳ ሂንቴ ጊዶን ሻኬቲቴ። ¹⁸ ሲዒቴ! ያሳ ካዎቴሳይ ያና ጋካናው ሃቺፌ ዶማዳ ሃ ዎይኔ አሻፌ ዛራዳ አዩኬ» ያጊስ።

¹⁹ አዶሳ ኤኪዲ፡ ጋላቲ ሲሚዲ፡ «ሃይሲ ሂንቴው ኢሜቲያ ታ አሾዋ። ሃይሳ አሲሼ ታና ቆፒቴ» ያጊዲ ሜንሲዲ ኤንታው ኢሚስ።

²⁰ ሄሳዳካ፡ ካህድፔ ጉዬ አሻ ኤኪዲ፡ «ሃ አሻይ ሂንቴው ጉኪዳ ታ ሱሳን ጊዲያ አራሳ ጫቁዋ። ^{v21} ጊዶሺን፡ ታና አሲ ኢማና አራ ኩሼይ ታራ ኢሲፌ ጋይታና። ^{w22} አሳ ናዓይ ኢያው ጌቱቶይሳ ሜላ ሃይቃናው ዴዔስ፡ ሺን ኢያ አሲ ኢሚያ አራ አዩ» ያጊስ። ²³ ኤንቲ ባንታ ጊዶን፡ «ሃይሳ አኒ አሳኔ» ጊዲ ዎሊ አይቺዶሶና።

²⁴ ቃሲ ኤንታ ጊዶን ጊታ ጊዳናይ አኔ ጊያ ፓላሚ ሜዴቲስ።^x ²⁵ ዮሴፊ ኤንታኮ፡ «ዴሪያ ካዎቲ ባንታ አሳ ዎልቃን ሃሮሶና፤ ባንታ ዴሪያ ቦላ ጎዳቴይሳታስካ ባንታና፡ (ሎዎ አሴይሳታ) ያጊዲ ዒጎሶና። ^{y26} ሺን ሂንቴ ጊዶን ሄሳ ሜላ ጊዶፖ። ሂንቴ ጊዶን ባይራቴይ ካሎዳ ሃና፤ ^zካሌሴይሲ ካሌይሳዳ ሃና። ²⁷ ሃናሺን፡ ሞኬይሳፌኔ ሞኬቴይሳፌ አዉሲ አዲ? ሞኬቴይሳ ጊዴኔዩ? ሺን ታኒ ሂንቴ ጊዶን ሞኬይሳ ሜላ።^a

²⁸ «ሂንቴካ ታ ሜቱዋን ታፔ ሻኬቶና ታራ ሚኒዲ ኤቂዳይሳታ። ²⁹⁻³⁰ ሂንቴ ታ ጋይታፔ ማና ሜላ፡ አዶና ሜላኔ አራታታ ቦላ አቲዲ ታማኔ ናምዑ ኢስራዔል ሸሻታ ቦላ ፒርዳና ሜላ ታ አዋይ ታና ሹሚዳይሳዳ ታካ ሂንቴና ታ ካዎቴሳን ሹማና» ያጊስ።^b

³¹ ካሊዲካ ዮሴፊ፡ «ሲሞና፡ ሲሞና፡ ዓላሄይ ሂንቴና ጊስቴዳ ሃርቃናው ዎሲስ። ³² ሺን ታኒ ኔ

አማናይ ዳዮና ሜላ ኔው ጋናታስ። ኔካ ሲሚዳ ዎዴ ኔ ኢሻታ ሚንሳ» ያጊስ።

³³ ሲሞኒ፡ «ጎዳው፡ ታኒ ኔራ ቃሺታናዉኔ ሃይቃናው ጊጌታስ» ያጊስ።

³⁴ ዮሴፊ ጴዊሮሳኮ፡ «ታ ኔው አዳይስ፤ ሃቺ ኩቶይ ዋሳናፔ ሲንሴ ኔ ታና ሄዙ ቶሆ ካዳና» ያጊስ። ³⁵ ካሊዲካ፡ ዮሴፊ ኤንታኮ፡ «ታኒ ሂንቴና ኮሮጆይ፡ ካርጊቴይኔ ጫሚ ባይና ኪቲዳ ዎዴ ሂንቴው ፓጪዳባይ ዴዒ?» ያጊዲ አይቺስ።^c

ኤንቲ ዛሪዲ፡ «አይኮይካ ፓጪቤና» ያጊዶሶና።

³⁶ ኢ ኤንታኮ፡ «ሃዒ ኮሮጆይኔ ካርጊቴይ ዴዔይ አይኮ፤ ማሺ ባይናይ ባ አፊላ ባይዚዲ ማሻ ሻዋ። ³⁷ ሃ ሲዒቴ! (ጌላታራ ታይቤቲስ) ጌቲቲዲ ዓፌቲዳይሲ ታናን ፖሌታናው ቤሴስ። ኤ፡ ታ ጊሾ ዓፌቲዳባይ ፖሌቲይሲ ቱማቲስ» ያጊስ።^d

³⁸ ኢያ ታማሬቲ፡ «ጎዳው ሃይሳን ናምዑ ማሺ ዴዔስ» ያጊዶሶና።

ኢ፡ «ጊዳና» ያጊስ።

ዮሴፊ ሻማሆ ዴሪያ ቦላ ዎሲስ

(ማቶ 26፡36-46፤ ማር 14፡32-42)

³⁹ ዮሴፊ ካሴ ሜዜቲዳይሳዳ ዴንዲዲ ሻማሆ ዴሪያ ቦላ ኬዩስ። ኢያ ታማሬቲ ኢያ ካሊዶሶና። ⁴⁰ ሄ ቤሳ ጋኪዳ ዎዴ «ፓጩን ጌሎና ሜላ ዎሲቴ» ያጊስ። ⁴¹ ኤንታፌ ሹቺ ሆሊን ጋኪያ ሶ ሜላ ሃኪዲ ጉልባቲዲ ዎሲስ። ⁴² «ታ አዋው፡ ኔ ሸኔ ጊዲኮ ሃ ሜቱዋ ታፔ አሳ። ሺን ታ ሸኔ ጊዶፖ ኔ ሸኔይ ሃና» ያጊዲ ዎሲስ። ⁴³ ኪታንቾይ ሳሎፔ ቆንጪዲ ሚንሲስ። ⁴⁴ ዳሮ አንዔቲዲ ሚንሲዲ ዎሲስ። ኢያ ጫዋይካ ሱሲ ዎኪያዳ ሳዓን ዎኪስ።

⁴⁵ ዮሴፊ ዎሳ ዉርሲዲ ባ ታማሬታኮ ዩስ። ኤንቲ፡ አዛኒያፔ ዴንዶይሳን ዳቡሪዲ ዲስኪዳሺን ዴሚዲ። ⁴⁶ «አይስ ዲስኬቲ? ፓጩን ጌሎና ሜላ ዴንዲዲ ዎሲቴ» ያጊስ።

^v22:20 ኤር 31፡31 ^w22:21 ማዝ 41፡9

^x22:24 ማቶ 18፡1፤ ማር 9፡34፤ ሉቃ 9፡46 ^y22:25 ማቶ 20፡25-27፤ ማር 10፡42-44

^z22:26 ማቶ 23፡11፤ ማር 9፡35 ^a22:27 ዮ.ቆ 13፡12 ^b22:29-30 ማቶ 19፡28

^c22:35 ማቶ 10፡9-10፤ ማር 6፡8-9፤ ሉቃ 9፡3 ^d22:37 ኢሳ 53፡12

ዮሴፊን አይከቲስ

(ማጥ 26:47-56፤ ማር 14:43-50፤ ዮሃ 18:3-11)

47 ኢ ቡሮ አዳ ቦላ ዴሲሺን ዳሮ አሳቲ ዩዶሶና። ታማኔ ናምዓታፔ ኢሶይ ዩሁዳ ጌቴይሲ ኤንታና ካሌሴስ። ኢ ዮሱሳ ዮራናው ማቲ ሸቂስ። 48 ሺን ዮሱሳ፡ «ዩሁዳ፡ አሳ ናዓ ዮራዳ አሳ ኢማኔ?» ያጊስ።

49 ዮሱሳ ታማሬቲ ሄ ሃኑዋ ቢዲዲ፡ «ጎዳው ማሻን ሾጪኖ?» ያጊዶሶና። 50 ኤንታ ጊዶፌ ኢሶይ ካሂኔ ሃላቃ አሳንቸዋ ሾጪዲ ኡሻቻ ሃይሳ ቃንዲዲ ዩጊስ።

51 ሺን ዮሱሳ፡ «አጋ! ዲጎፊቴ» §§ያጊስ። ኡራ ሃይሳ ቦቺዲ ፓሲስ።

52 ሄሳፌ ጉዬ፡ ዮሱሳ ባና አይካናው ዩዳ ካሂኔ ሃላቃታቱ፡ ዶሳ ኬሳ ናጊዶሳታ ሹማታኮኔ ጪማታቱ፡ «ፓኖ አይኪያ አሳዳ ማሺኔ ምዓ አይኪዲ ዩዴቲ? 53 ኡባ ጋላስ ዶሳ ኬሳን ታ ሂንቴራ ዴዲያ ዎዴ ታ ቦላ ኩሼ ዎሲቢኪታ። ሺን ሃይሲ ዱማ ካዎቴሳይ ሃሪዳ ዎዴኔ ሂንቴ ዎዴ» ያጊስ። ር

ጴጊሮሲ ዮሱሳ ካዲስ

(ማጥ 26:57-58፤ 67-75፤ ማር 14:53-54፤ 66-72፤ ዮሃ 18:12-18፤ 25-27)

54 ሄሳፌ ጉዬ፡ ዮሱሳ አይኪዲ ካሂኔ ሃላቃ ዛባ ኤፌዶሶና። ጴጊሮሲ ሃሆን ዮሱሳ ካሌስ። 55 አሳቲ ካሂኔ ሃላቃ ዛባን ታማ ኤሲዲ ዎላ ኡቲዳሺን ጴጊሮሲ ኤንታራ ኢሲፌ ኡቲስ። 56 ኢሲ አይሊያ ጴጊሮሲ ታማ ማታን ኡቲዳይሳ ጫዳ ያላዳ፡ «ሃ ኡራይ ኢያራ ዴዴስ» ያጋሱ።

57 ሺን ጴጊሮሲ፡ «ሃ ማጫሴቴ ታ ሄ ኡራ ኤሪኬ» ያጊዲ ካዲስ።

58 ጉሳ ዎዴፔ ጉዬ ኢሲ ሃራ አይዶ ኢያ ቢዲዲ፡ «ኔካ ኤንታፌ ኢሱዋ» ያጊስ።

ሺን ጴጊሮሲ፡ «ሃ አዲያው ታና ጊዲኬ» ያጊስ።

59 ኢሲ ሳቴ ሜላ ጋምዲዳፔ ጉዬ ኢሲ ሃራ አይዶ ቲሊሲዲ፡ «ሃ ኡራይ ጋሊላፔ ጊዲያ ጊሾ ሲዴይ ባይና ኢያራ ዴዴስ» ያጊስ።

60 ሺን ጴጊሮሲ፡ «ሃ አዲያው፡ ኔ ጌይሳ ታ ኤሪኬ» ያጊስ። ኢ ሄ አዳ አንጎና ዴዲሺን ኩቶይ ዋሲስ።

61 ጎዳይ ጉዬ ሲሚዲ ጴጊሮሳ ያሊስ። ጴጊሮሲ፡ «ሃቺ ኩቶይ ዋሳናፔ ሲንሴ ኔ ታና ሄቩ ቶሆ ካዳና» ያጊዲ፡ ጎዳይ አዲዳ ቃላ አኬኪስ።

62 ጴጊሮሲ ካሬ ኬዬዲ ዳሮ ኮኮሪዲ ዩኪስ።

63 ዮሱሳ ናጊያ አሳቲ ኢያ ሌቂሶኔ ዴሼሲ አይኪዶሶና። 64 ኢያ አይፊያ ጎዚዲ «አኔ ቲንቢቴ አዳ፤ ኔና ዴቺዳይ አኔ?» ያጊዲ አይቾሶና። 65 ሃራ ዳሮ ጫሼ ጫዬዲ ካዉሾሶና።

ዮሱሳ ጴላዎሳ ሲንሴኔ ሄሮዲሳ ሲንሴ ሸቂስ

(ማጥ 26:59-66፤ ማር 14:55-64፤ ዮሃ 18:19-24)

66 ሳዲ ዎንቲያ ዎዴ አይሁዴ ቢታ ጪማቲ፡ ካሂኔ ሃላቃቲኔ ሂጌ አስታማሬቲ ሸቂዲ፡ ዮሱሳ ባንታ ሲንሴ ሸሸዶሶና። 67 ኤንቲ፡ «ኔኔ ኪሪስቶሴ? አኔ ኑስ አዳ?» ያጊዲ አይቺዶሶና።

ዮሱሳ፡ «ታ አዲያኮ አማኔኪታ። 68 ታ አይቺያኮ ዛሬኪታ። 69 ሺን አሳ ናዓይ ሃይሳፌ ጌዴ ባጋን ዎሊቃማ ዶሳ ኡሻቻ ባጋን ኡታና» ያጊስ።

70 ሄ ዎዴ ኡባይ፡ «ያቲን፡ ኔኔ ዶሳ ናዴ?» ያጊዶሶና።

ኢ፡ «ታ ዶሳ ናዓ ጊዴይሳ ሂንቴ ጊዴታ» ያጊስ።

71 ኤንቲ፡ «ሂዛ፡ ሃራ ማርካ አይ ኮሺ? ኢ ባ ኢንፃርሳን አዲሺን ኑ ሲዲዳ» ያጊዶሶና።

ዮሱሳ ጴላዎሳ ሲንሳን

(ማጥ 27:1-2፤ 11-14፤

ማር 15:1-5፤ ዮሃ 18:28-38)

23 ሄ ቢሳን ሸቂዳ ሻንጎቲ ኡባይ ዴንዲዲ ዮሱሳ ጴላዎሳኮ ኤፌዶሶና። 2 «ሃ ኡራይ ኑ አሳ ባሌሲሺን፡ ካዉዋስ ጊራ ጊሮና ሜላ ዲጊሺኔኔ ቃሲ፡ «ታኔ ኪሪስቶሳ ሂንቴ ካዉዋ» ያጊሺን ዴሚዳ» ያጊዲ ሞቲዶሶና።

3 ጴላዎሲ ዮሱሳ፡ «ኔኔ አይሁዴታ ካዎዩ?» ያጊዲ አይቺስ።

ዮሱሳ፡ «ኤ፡ ኔ ጊዳይሳ ሜላ» ያጊስ።

§§22:51 አጋ! ዲጎፊቴ፡ ዮሱሳ ሃ ቢሳን አጋ ያጊዳይ ኢያ አሻናው ጊዲ አሳቲ ኡራ ሃይሳ ቃንዶይሳ አጋ ቃንዶፋ ጊዳይሳኔ፡ ሃራቲ ኢያ አይካናው ዩዳይሳታ ዲጎፊቴ ሃዲ ኤንታ ዎዴ ያጊዳይሳ ናምዑ ቆፋታ ዎሊ ጋሊዲ አይኪስ።

4 ጳጳሱ ካሂኔ ሃላቃታኮኔ አሳኮ፡ «ሃ ኡራ ቦላ ታኒ ኢሲ ባላካ ዴማቢኬ» ያጊስ። 5 ሺን ኤንቲ፡ «ሃ ኡራይ ጋሊላፔ ዶሚዲ ሃይሳ ጋካናው ዩሁዳ ኩሜሳ ኢታባስ ዴንፎሴስ» ያጊዲ ሚንሲ አዲዶሶና።

6 ጳጳሱ ሄሳ ሲዲዳ ዎዴ ዩሱሲ ጋሊላ አሴኮ ኤራናው ኮዬዲ ኢያ አይቺስ። 7 ዩሱሲ ሄሮዲሳ ቢታፌ ዩዳ አሲ ጊዴይሳ ጳጳሱ ኤሪዳ ዎዴ ሄሮዲሲ ሄ ዎዴ ዩሩሳላሚን ዴዲያ ጊሾ ኢያኮ ዩዲስ።

8 ሄሮዲሲ ዩሱሳ ቢዓናው ዳሮ ዎዴፔ ኮዩሺ ዴዲያ ጊሾ ኢያ ቢዲዳ ዎዴ ዳሮ ኡፋይቲስ። አይስ ጊኮ፡ ኢያባ ሲዲዳ ጊሾ ማላሊሲያባ አሲን ቢዓናው አሞቲሺ ዴዲስ። 9 ሄሮዲሲ ዩሱሳ ዳሮ አይሾታ አይቺስ፡ ሺን ኢ አይኮካ ዛሪቢና። 10 ካሂኔታ ሃላቃቲኔ ሂጌ አስታማሬቲ ያን ኤቂዲ ሚንሲዲ ኢያ ሞቶሶና። 11 ሄሮዲሳራኔ ኢያ ዎታዳሬታራ ዩሱሳ ካዲዶሶና ሴቂሲዶሶና። ቦንቾ አፊላ ማይዚዲ ጳጳሳኮ ዛሪዲ ዩዲዶሶና። 12 ሄሮዲሳራኔ ጳጳሳራ ካሴ ሞርኬሺን ሄ ጋላስ ዎላ ጊጊዶሶና።

13 ጳጳሱ ካሂኔ ሃላቃታ፡ አሳ ሃራይሳታኔ አሳ ዪጊዲ፡ 14 «ሃ ኡራይ አሳ ጌላቲሳስ ዴንፎሴስ» ጊዲ ታኮ ኤሂዴታ። ታካ ሂንቴ ሲንሳን ፒልጋዳ ሂንቴ ሺሺዳ ሞቱዋስ አይቢ ባላካ ዴማቢኬ። 15 ሄሮዲሲ፡ ሄሳሶ አይቢ ባላካ ኢያ ቦላ ዴሚቦና ጊሾ ኑኮ ዩዲስ። ቱማካ ሃ ኡራይ ሃይቆስ ጋሊያ አይቢ ባላካ አሲቢና። 16 ሄሳ ጊሾ፡ ኢያ ጋራፋዳ ቢላ ዩዳና» ያጊስ። 17 ሄሳ ኢ ጊዳይ ፋሲካ ባሌ ዎዴ ኢሲ አሲ ኤንታው ቢላናይሲ ኢያው አቶናባ ጊዲያ ጊሾሳ።

18 ዴሬይ ኡባይ ኢሲ ቦላ፡ «ሃ ኡራ ጊዴ ዲጋ፡ ኑስ ባርባና ቢላ» ያጊዲ ዋሲዶሶና። 19 ባርባኒ ካታማ ጊዶን አሳ ኢታባስ ዴንፎሴዲ አሴ ዎዲዲ ቃሺቲዳ አሲ።

20 ጳጳሱ ዩሱሳ ቢላናው ኮዬዲ አሳስ ዛሪ አዲስ። 21 ጊዶሺን፡ አሳይ፡ «ካቃ! ካቃ!» ያጊዲ ዋሲዶሶና። 22 ጳጳሱ ሄቫንሶ፡ «ሃ ኡራይ ቆሂዳባይ አይቢ? ዎዶስ ጋሊያ ባላ ታ ዴማቢኬ። ሄሳ ጊሾ፡ ጋራፋዳ ዩዳ አጋና» ያጊስ።

23 ኤንቲ ባንታ ቃላ ዶቁ አሲዲ፡ «ካቂታናው ቤሴስ» ጊዲ ሚንሲ ዋሲዶሶና። ኤንታ ዋሶይካ ያኒስ። 24 ኤንታ አይሻ ጊሾ ጊዲ ጳጳሱ ኢያ ቦላ ፒርዲስ። 25 አሳ ኢታባስ ዴንፎሴዳሳኔ አሴ ዎዲዲ ቃሺቲዳይሳ ቢላና ሜላ ዎሲዳ፡ ሄ ኡራ ኤንታው ቢሊስ። ሺን ዩሱሳ ኤንቲ ኮዬዳባ አሳና ሜላ ኤንታው አሲ ኢሚስ።

ዩሱሳ ካቂዶሶና

(ማቶ 27፡31-44፤ ማር

15፡21-32፤ ዮሃ 19፡17-27)

26 ዩሱሳ አይኪዲ ኤፊሺን ሲሞና ጊያ ቄሪና ቢታ አይዴ ጋሃሬፔ ዩሺን፡ ዴሚዲ ማስቃሊያ ቶሲዲ ዩሱሳ ካሊዲ ባና ሜላ ኡንዴሲዶሶና። 27 ዳሮ አሳይኔ ባንታ ቲራ ኢፊሺ ዩኪያ ማጫሳቲ ኢያ ጉዩያራ ካሎሶና።

28 ሺን ዩሱሲ ኤንታኮ ጉዩ ሲሚዲ፡ «ሂንቴና፡ ዩሩሳላሚ ማጫሳቶ፡ ሂንቴ ሁዲሲኔ ሂንቴ ናይታስ ዩኪቴፔ አቲን ታው ዩኮፊቱ። 29 «ሄኮ ማይንሳቲ፡ ዩሎና ኡሎቲኔ ዳንሶና ዳንሳቲ አንጄቲዶሶና» ሂንቴ ያጋና ጋላሳይ ያና። 30 ሄ ዎዴ ዴሬታ፡ «ኑ ቦላ ኩንዲቱ፡» ዙማታካ፡ «ኑና ካሚቴ» ያጋና። ^{f31}ሂዛ፡ ቃዬ ሚሳ ሄሳሶ አሲኮ ሜላ ሚሳ ዋታንዴሻ?» ያጊስ።

32 ኢያራ ዎዳናው ሃራ ናምዑ ዎራንቼታ ኤፊዶሶና። 33 ቄራኒዮ *ጌቲቲያ ቢሳ ጋሊዲ ካቂዶሶና። ዎራንቼታፔ ኢሱዋ ኡሻቻ ባጋራ ሃንኩዋ ሃዲርሳ ባጋራ ካቂዶሶና። 34 ዩሱሲ፡ «ታ አዋው፡ ኤንቲ አይ አሲያኮ ኤርና ጊሾ ኔኒ ኤንታው አቶ ያጋ» ያጊስ። 8

ኤንቲ ኢያ አፊላ ቦላ ሳማ ዩጊዲ ሻኬቲዲ ኤኪዶሶና።

35 አሳይ ኤቂዲ ዪሎሶና፡ ሺን ዴሪያ ሃራይሳቲ፡ «ሃራታ አሺስ፤ ያሳይ ዶሪዳ ኪሪስቶሲ ኢያ ጊዲኮ አኔ ባና አሾ» ያጊዲ ሴቂሲዶሶና። ^{h36}ዎታዳሬቲ ኢያኮ ሺቂዲ፡ ጫላ ዎይኔ ኡሻ ኢሚዶሶና። ⁱ³⁷ያቲዲ፡ «ኔኒ አይሁዴታ ካዎ ጊዲኮ ኔ ሁዲያ አሻ» ያጊዲ ሴቂሲዶሶና።

38 ኢያው ሁዲ ባጋራ፡ «ሃይሲ አይሁዴታ ካዎ» ያጊያ ፀፌይ ዴዲስ። ³⁹ካቂቲዳ

*23:33 ቄራኒዮ፡ ቄራኒዮ ጊዶሲ ጊሪኬ ዶና፡ አራማይኬ ዶናን «ጎልጎታ» ዎይኮ «ሁዲ ጉጌ» ጉሱ፡ ቄራኒዮ ጊያ ስንሳይ ኢሜቲዳይ ዩሱሲ ካቂቲዳይ አሳ ሁዲ ጉጌ ዳኒያ ቢሳን ጊዲያ ጊሾሳ። ሄ ቢሳይ ሮሜ ካዎቴሳይ ዎራንቼታ ካቂያ ቢሲ። (ማቶ 27፡ 33፤ ማር 15፡22፤ ዮሃ 19፡17)

^f23:30 ሆሴ 10፡8፤ ዮ.ቆ 6፡16 ^g23:34 ማዝ 22፡18

^h23:35 ማዝ 22፡18፤ ማዝ 22፡7 ⁱ23:36 ማዝ 69፡21

ዎራንቼታ፤ ኢሶይ ጫሼ ሳዓራ ጎቺሼ፡ «አኔ ኔኒ ኪሪስቶስ ጊዲኮ፡ ኔናካ ኑናካ አሻ» ያጊስ።

⁴⁰ ሺን ሃንኮ ዎራንቼይ፡ «ኔኒ ሃይሳ ሜላ ፒርዳን ዴዓሼ ሃሪ አቶሺን፡ ያሳስ ያዩኪ? ⁴¹ ኑኒ ኑ ባሳስ ቤሲያ ፒርዳ ኤኮስ፡ ሺን ሃ ኡራይ ኢሲ ኢታባካ አሲቤና» ያጊዲ ሃንቁቲስ።

⁴² ቃሲካ፡ «ዩሱሳ፡ ኔ ኔ ካዎቴሳራ ያ ዎዴ ታና ቆፓ» ያጊስ።

⁴³ ዩሱሲ፡ «ታ ኔው ቱማ አዳይስ፤ ሃቺ ኔኒ ታራ ታናቱን ጊዳና» ያጊስ።

⁴⁴⁻⁴⁵ ሄ ጋላስ ኡሱፑን ሳቴፔ ቢዲ ኡዱፉን ሳቴ ታካናው አዋይ ፖውዋ ዲጊዳ ጊሾ ቢታ ኡባ ቦላ ዱማ ጊዲስ። ያሳ ኬሳ ማጋራጆይ ዳኬቲዲ ናምዓን ሻኬቲስ። ^{j46} ዩሱሲ፡ ቃላ ቶቁ አሲዲ፡ «ታ አዋው፡ ታ ታ ሼምፒው ኔ ኩሼን ሼዳይስ» ያጊዲ ሃይቂስ። ^k

⁴⁷ ማቶ ሃላቃይ፡ ሃኒዳይሳ ቤዒዲ፡ «ሃይሲ ኡራይ ቱማካ ሂሎ» ያጊዲ ያሳ ጋላቲስ። ⁴⁸ ሃ ሃኒያባ ቤዓናው ሄ ቤሳ ሺቂዳ አሳ ኡባይ ሃኒዳባ ቤዒዳ ዎዴ ባንታ ቲራ ኢጪሼ ባንታ ሶ ሲሚዶሶና። ⁴⁹ ጊዶሺን፡ ዩሱሳ ማታን ኡሪያ አሳ ኡባይ፡ ሄሳዳካ ጋሊላፔ ካሊዲ ዬዳ ማጫሳቲ ሄሳ ቤዒሼ ሃሆን ኤቂዶሶና። ^l

⁵⁰⁻⁵¹ አይሁዴ ሻንጎታፔ ኢሶይ፡ ዮሴፋ ጌቴቲያ ኡራይ ዴዔስ። ኢ አርማቲያሳ ጌቴቲያ ዩሁዳ ካታማፔ ዩስ። ኢ ሎዶኔ ሂሎ አሲ ጊዲያ ጊሾ ያሳ ካዎቴሳ ዩሳ ናጊስ። ሻንጎታፔ ኢሱዋ ጊዲሼ ኤንታ ዞሬቴሳኒኔ አሱዋን ዴና። ⁵² ሄ ኡራይ ጲላዖሳኮ ቢዲ፡ ዩሱሳ አሃ ሞጋናው ታው ኢማ ጊዲ ዎሲስ። ⁵³ ጲላዖሲ ኤካ ያጊን፡ ዩሱሳ አሃ ዎዲሲዲ አፊላራ ሃሂስ። ዛላፌ ዎጪዲ ኬሲዳ ሃራ አሲ ሞፕቶና አራሳ ዱፎን ዎሲስ። ⁵⁴ ሳምባቲ ጊላና ሃኒያ ጊሾ ሄ ጋላሳይ ጊጌቴሳ ቃማ።

⁵⁵ ጋሊላፔ ዴንዲዲ ዩሱሳ ካሊዲ ዬዳ ማጫሳቲ ዮሴፋራ ቢዲ ኢያ አሃ ዋቲ ሞጊያኮ ዱፉዋ አኬኪዲ ቤዒዶሶና። ⁵⁶ ያፔ ሲሚዲ ሺቶኔ ቂባቲያ ጊጊሲዶሶና። ሂጌይ ኪቲይሳ ሜላ ሳምባታ ጋላስ ሼምፒ ፔዒዶሶና። ^m

ዩሱሲ ሃይቆፔ ዴንዲስ

(ማቶ 28፡1-10፤ ማር

16፡1-8፤ ዮሃ 20፡1-10)

24 ሳሚንታፌ ኮይሮ ጋላስ፡ ዎጋ ዎዴ ዎንታ ዳሮ ጉራ፡ ማጫሳቲ ባንታ ጊጊሲዳ ሺቱዋ ኤኪዲ ዱፉዋ ቢዶሶና። ² ኤንቲ ያ ጋኪያ ዎዴ ዱፉዋ ዶናን ዴዒያ ሹቻይ ጎንዴሬቲዲ ኪቶይሳ ዴሚዶሶና። ³ ኤንቲ ዱፉዋ ጋሲ ጌሊዶሶና፡ ሺን ጎዳ ዩሱሳ አሃ ዴሚቦኮና። ⁴ ኤንቲ ያን ኤቂዲ አይቢ ሃኒዴ ጊዲ ቆፒሺን አኬኮና ዳሮ ጳሊያ አፊላ ማዒዳ ናምዑ አሳቲ ኤንታ ማታን ኤቂዶሶና። ⁵ ማጫሳቲ ያሼቲዲ ባንታ ሁዒያ ሳዓን ቢቂ አሲዲ ዴዒሺን፡ አሳቲ ኤንታኮ፡ «ዴዎን ዴዒይሳ ሃይቆታ ጊዶን አይስ ኮዬቲ? ⁶⁻⁷ ኢ ሃይሳን ዴና፤ ሃይቆፔ ዴንዲስ፡ (አሳ ናዓይ ናጋራንቾታ ኩሼን አዲ ኢሜታና፤ ኤንቲካ ኢያ ካቃና። ⁿ ኢ ሄሻንሶ ቃማን ሃይቆፔ ዴንዳና) ያጊዲ፡ ኢ ሂንቴራ ጋሊላን ዴዒሼ ሂንቴው አዲዳ ቃላ ቆፒቱ» ያጊስ።

⁸ ማጫሳቲ ሄ ዎዴ ኢያ ቃላ ቆፒዶሶና።

⁹ ማጫሳቲ ዱፉዋፔ ሲሚዲ ሃኒዳባ ኡባ ታማኔ ኢሶታሲኔ ሃራታሲካ አዲዶሶና። ¹⁰ ሄሳ ሃዋሬታስ አዲዳይ ማግዴላ ማይራሞ፡ ዮሃና፡ ያይቆባ አዬው ማይራሞኔ ኤንታራ ዴዒያ ሃራ ማጫሳታ። ¹¹ ሺን ኤንታው ማጫሳቲ አዲዳይሲ ኤልሞ ዳኒን አማኒቦኮና። ¹² ሺን ጴግሮሲ ዴንዲ ዎሃዲ ዱፎ ቢስ። ሄ ቤሳ ጋኪዲ ሆኪ ጋሲ ሄሊያ ዎዴ ሞጎ አፊላ ሃላላ ቤዒስ። ሃኒዳባን ማላሌቲሼ ባ ሶ ሲሚስ።

ኤማሁሴ አጊያ ቦላ

(ማር 16፡12-13)

¹³ ሄ ጋላስ ካሊያ ታማሬታፔ ናምዓቲ ዩሩሳላሜፔ ታማኔ ኢሲ ኪሎ ሚቲሬ ሃኪያ ኤማሁሴ ጉታ ቦሶና። ¹⁴ ኤንቲ ዎላ ሃኒዳባ ኡባ አዴቶሶና። ¹⁵ ኤንቲ ሄ ሃኖታባ ቆፒሼኔ አዴቲሼ ቢያ ዎዴ ዩሱሲ ባ ሁዒን ሺቂዲ ኤንታራ ቤስ። ¹⁶ ሃኖሺን፡ ኤንቲ ኢያ ኤሮና ሜላ ኤንታ አይፌይ አይኬቲስ።

¹⁷ ኢ፡ «ሂንቴ ዎላ አጌ ቦላ ዴዒሼ አዴቲይሲ አይቤ?» ያጊስ።

^j23:44-45 ኪሳ 26፡31 ^k23:46 ማዝ 31፡5

^l23:49 ሉቃ 8፡2 ^m23:56 ኪሳ 20፡10፤ ዛሬ 5፡14 ⁿ24:6-7 ማቶ 16፡21፤ 17፡22-23፤ 20፡18-19፤ ማር 8፡31፤ 9፡31፤ 10፡33-34፤ ሉቃ 9፡22፤ 18፡31-33

ኤንቲ አዛኒዲ ሲዒ ጊዲ ኤቂዶሶና።¹⁸ ኤንታፌ ኢሶይ ቄሊዮጳ ጌቴይሲ፡ «ሃ ቃማታ ጊዶን ዮሩሳላሜን ሃኒዳባ ኤርናይሲ፡ ኔ ቢታስ ኢማሴዮ?» ያጊስ።

¹⁹ ኢ ዛሪዲ፡ «ኢ ሃኒዳይሲ አይቤ?» ያጊዲ አይቺስ።

ኤንቲ፡ «ዶሳ ሲንሳኒኔ አሳ ሲንሳን አሶኒኔ አዳን ሚኖ ናቤ ጊዲዳ ናዚሬቴ ዮሱሳባ።²⁰ ኢያ ካሂኔ ሃላቃቲኔ ኑና ሃሬይሳቲ ሃይቆ ፒርዳስ አሲ ኢሚዲ፡ ካቂዶሶና።²¹ ኑኒ ኢስራዔል አሳ ዎዛንዴ ጊዲ ኡፋይቲዲ ናጊዳሺን ሃይሲ ሃኒን ሃቺ ሄቫንሶ ቃማ።²² ቃሲ ኑ ጊዶፌ ኢሲ ኢሲ ማጫሳቲ ኑና ማላሊሲዶሶና። ኤንቲ ሃቺ ዎንታ ጉራ ዱፋዎ ቢዶሶና።²³ ኢያ አሃ ዳዩዳ ዎዴ ሲሚ ዩዲ፡ «ኢ ፓፃ ዴዔስ» ያጊያ ኪታንቾቲ ቆንጨን ቢዒዳ ያጊዲ አዲዶሶና።²⁴ ኑ ጊዶፌካ ኢሶቲ ኢሶቲ ዱፋዎ ቢዲ ማጫሳቲ አዲዳይሳሶ ሃኒን ቢዒዶሶና፡ ሺን ኢያ ቢዒቦኮና» ያጊስ።

²⁵ ኢ ኤንታታ፡ «ሂንቴኖ፡ አኪኮና አሳው፡ ሂንቴ ዎዛናይ ናቤቲ አዲዳባ ኡባ አማናናው ጋምዒይሳቶ፡²⁶ ኪሪስቶሲ ሃ ሜቱዋ ኤካናዉኔ ባ ቦንቹዋን ጌላናው ቤሴኔ?» ያጊስ።²⁷ ሙሴፔኔ ናቤታ ኡባፌ ዴንዲዲ ጌሻ ማፃፋን ኢያባይ ፃፌቲዳይሳ ኡባ ኤንታው ቆንጨሲስ።

²⁸ ኤንቲ ቢያ ጉታኮ ማታቲዳ ዎዴ ዮሱሲ አዲዲ ሃሆ ሶ ቢያ ዳኒን፡²⁹ ኤንቲ፡ «ሳዓይ ቃሚዳ ጊሾ ኑራ አቃ» ያጊዲ ሚንሲዲ ዎሲዶሶና። ሄሳ ጊሾ፡ ኤንታራ አቃናው ጌሊስ።

³⁰ ኤንታራ ኢሲፌ ጋይታ ቦላ ኡቲዲ፡ ኡይሳ ዴንሲዲ፡ ሜንሲ አንጂዲ ኤንታው ኢሚስ።

³¹ ሄ ዎዴ ኤንቲ ኤራና ሜላ ኤንታ አይፌይ ዶዩቲስ። ኤንቲካ ኤሪዶሶና። ሺን ኢ ኤንታፌ ጊሚስ።³² ኤንቲ፡ «ኑ አጊያ ቦላ ዴዒሺን ኢ ኑስ ጌሻ ማፃፋ ቢርሺሺኒኔ ኑና ሃሳዩሲሺን ኑ ዎዛናይ ፀጌቲቤኔ?» ያጊዶሶና።³³ ሄ ዎዴ ዴንዲዲ ጉዩ ዮሩሳላሜ ዩዶሶና። ታማኔ ኢሶቲኔ ሃራቲ ኢሲ ቦላ ሺቂዲ ዴዒሺን ዴሚዶሶና።³⁴ ኤንቲ፡ «ጎዳይ ቱማ ዴንዲስ፤ ሲሞናስ ቆንጨስ» ያጊዶሶና።

³⁵ ሄ ናምዑ ታማሬቲ ኤማሁሴ አጊያ ቦላ ዴዒሺን ሃኒዳይሳኔ ኡይሳ ሜንሲዳ ዎዴ ዋቲ ኢያ ኤሪዳኮ ኤንታው አዲዶሶና።

ዮሱሲ ባ ታማሬታስ ቆንጨስ

(ማቶ 28:16-20፤ ማር 16:14-18፤

ዮሃ 20:19-23፤ ሃ.አ 1:6-8)

³⁶ ናምዑ ታማሬቲ ሄሳ አዳ ቦላ ዴዒሺን፡ ዮሱሲ ኤንታ ጊዶን ኤቂዲ፡ «ሳርይ ሂንቴው ጊዶ» ያጊስ።

³⁷ ጊዶሺን፡ ኤንቲ ዳጋሚዲ፡ ሞይቲሌ ቤዒዳ ዳኒን ያዩዶሶና።

³⁸ ኢ ኤንታታ፡ «አይስ ባቢዴቲ? አይስ ሲዴይ ሂንቴ ዎዛናን ጌሊዴ?»³⁹ ታ ኩሺያኔ ታ ቶሁዋ ቤዒቲ፤ ታኒ ታና። ቃሲ አይኪዲ ቤዒቲ፤ ታናን ሂንቴ ቤዒይሳዳ፡ ሞይቲሌስ አሾይኔ ሜቱሴ ባዋ» ያጊስ።⁴⁰ ያጊዲ፡ ባ ቶሁዋኔ ባ ኩሺያ ኤንታ ቤሲስ።⁴¹ ኤንቲ ኡፋይሳፌ ዴንዶይሳን አማናና ማላሌቴላን ዴዒሺን፡ ዮሱሲ ኤንታታ፡ «ሃይሳን ሂንቴው ሚያባይ ዴዒ?» ያጊስ።⁴² ኤንቲ ኢሲ ጫጩቲዳ ሞሎ ኢያው ኢሚዶሶና።⁴³ ኢ ኤኪዲ ኤንታ ሲንሳን ሚስ።

⁴⁴ ኢ፡ «ታ ሂንቴራ ጋምዒዳ ዎዴ ኡባን ሙሴ ማፃፋታን፡ ናቤታ ማፃፋታኒኔ ማዝሙሬ ማፃፋታን፡ ታ ጊሾ ፃፌቲዳባይ ኡባይ ፖሌታናው ቤሴስ ያጋዳ ታ ሂንቴው አዲዳ ቃላይ ሃይሳ» ያጊስ።

⁴⁵ ሄ ዎዴ ጌሻ ማፃፋታ አኪካና ሜላ ዎዛና ኤንታ ዶዩስ።⁴⁶ ሄሳዳካ፡ «ኪሪስቶሲ ዋዩ ኤካና፡ ሄቫንሶ ቃማን ሃይቆፔ ዴንዳና ያጊዲ ፃፌቲስ።⁴⁷ ዮሩሳላሜፔ ዴንዲዲ አሳ ኡባስ ናጋራፔ ማርቴሳይኔ አቶቴሳይ ኢያ ሱንሳን ማርካታና።⁴⁸ ሂንቴ ሄሳስ ማርካታ።⁴⁹ ሄኮ፡ ታካ ታ አዋይ ኢሚዳ ኡፋይሳ ሂንቴው ዩዳና። ሂንቴ ሳሎፔ ዎልቃ ማና ጋካናው ዮሩሳላሜ ካታማን ጋምዒቴ» ያጊስ።⁰

ዮሱሲ ዴንዲስ

(ማር 16:19-20፤ ሃ.አ 1:9-11)

⁵⁰ ሄሳፌ ጉዩ፡ ቢታኒያ ካታማ ኤንታና ኤኪዲ ቢስ። ባ ኩሺያ ዴንሲዲ አንጂስ።^{p51} ኤንታና አንጂሼ ኤንታፌ ሻኪቲዲ ፑዴ ሳሎ ኤኪቲስ።⁵² ኤንቲ ዚጊ ጎይኒዲ ዳር ኡፋይሳን ዮሩሳላሜ ሲሚዶሶና።⁵³ ዶሳ ኡባ ዎዴ ጋላቲሼ ዶሳ ኪሳን ጋምዒዶሶና።

ጥሃኒ 9፡ፊዳ

ዮሱስ ኪሪስቶስ ወንጌላ

ጋላ ቆፋ

ጥሃኒ 9፡ፊዳ፡ «አሴ ጊዲዲ አሳ ጊደን ቤንቲዳ ያሳ ቃላ» ያጊዲ ቆንጨሴስ፡ ሃ ወንጌላይ 9፡ፊዳይ፡ ኢያ ናባቢያ አሳይ ዮሱስ አሳ አሼይሳ ጊዲዲ ያና ጌቴቲዳ ያሳ ናሳ ጊደይሳ አማናና ሜላኔ ኢያን አማኔይሳታስ ሜሪና ዴይ ዴይሳ ኤንቲ ኤራና ሜላሳ (20:31)።

ወንጌላስ ኮይሮ ኪፊሌይ ሜሪናሳ ጊዲዳ ያሳ ቃላይ ዮሱስ ኢሶ ጊደይሳ አዲ ሲሚዲ፡ ዮሱስ አሼይሳ ጊዲዲ ያና ጊዳ ያሳ ናሳ ጊደይሳ ቤሲያ ዱማ ዱማ ማላታታ ቆንጨሴስ፡ 9፡ፊዳ፡ ዮሱስ ኪሪስቶስ ባ ሁዔን ቱማ ያሳ ናሳኔ ያሳ አዋራ ኢሶ ጊደይሳ (1:1) ቦላ ቆንጨሴስ፡ ዮሱስ ባ ሁዔን ታ አብራሃሜኔ ካሴ ዴዓይስ (8:58) ያጊስ፡ ወርሴሳን ቶማስ፡ «ታ ጎዳው፡ ታ ያሳው» ያጊዲ ዪጊስ (20:28)። ሄሳፊ ካሊዲ ቃሲ ሃ ማላታታቲ ቤንቲዳ አይፊያ ኦዲያ ታሪኬቲ ካሎሶና፡ ሃ ኪፊሌይ ኢሲ ኢሲ አሳይ ዮሱሳ አማኒዲ ኢያ ካሴይሳታ ጊዲዳይሳ ኦዴስ፤ ቃሲ ሃራቲ ኢያራ ዋኒዲ ኤቄቲዳኮኔ ዋኒዲ አማናና ኢዲዳኮ ኦሶሶና፡ ሼምፖ 13-17 ታካናው ዮሱስ አይኬቲዳ አማርሲ ኢያው፡ ኢያ ታማራታራ አይ ሜላ ሚና ጋሄቴሲ ዴዓያኮ፡ ቃሲ ወንቴሳ ጋላስ ካቄታናፔ ሲንሴ ጊጌቴሳ ቃላኔ ሚንሴሶ ቃላ ኤንታው አዲዳይሳ ቆንጨሴስ፡ ወርሴሳ ሼምፖቲ ዮሱስ አይኬቲዳባኔ ፒርዳስ ሺቂዳባ፡ ኢያ ካቄቴሳኔ ኢያ ዴንዱዋ፡ ሄሳዳካ ዴንዱዋፊ ጉዬ ባ ታማራታስ ኢ ቆንጨዳ ቆንጨሳባ አዶሶና።

ጥሃኒ ወንጌላ አይፊ ቆፋታ

ጌሎ ቆፋ 1:1-18

9፡ፊዳ ዮሃንስ ዮሱሳ ኮይሮ ታማራታ 1:19-

51

ዮሱስ ቆንጨን አሶ አይኮይሳ 2:1-12:50

ወርሴሳ ቃማታ ዮሩሳላሜ ሄራን 13:1-19:42

ጎዳ ዴንዱዋኔ ቆንጨሳ 20:1-31

ኩሻ ቆፋ፡ ጋሊላን ዛሪዲ ባ ታማራታስ ቆንጨይሳ 21:1-25

ዴይ ቃላ

1 ቃላይ ኮይሮ ዴዔስ፡ ቃላይካ ያሳራ ዴዔስ፤ ሄ ቃላይ ያሳ፡ ²ኮይሮፔ ቃላይ ያሳራ ዴዔስ፡ ³ያሳይ ኡባባ ቃላ ባጋራ ሜዲስ፡ ሜዴቲዳባፔ ኢሶይካ ኢያ ባጋራ ሜዴቲናባይ ባዋ፡ ⁴ኢያን ዴይ ዴዔስ፤ ሄ ዴይ ያሳስ ፖ፡ ⁵ፖይ ዱማን ፖዔስ፤ ዱማይ ፖዑዋ ያጊሴና።

⁶ያሳይ ኪቲዳ፡ ኢሲ ጥሃኒ ጊያ አሲ ዴዔስ፡ ⁷አሳ ኡባይ ፖዑዋን አማናና ሜላ ኢ ፖሶስ ማርካ ጊዲዲ ዩስ፡ ⁸ኢ ፖዑዋባ ማርካታናው ዩሲፔ አቲን ባ ሁዔን ፖሶ ጊዴና፡ ⁹አሳ ኡባስ ፖዒሲያ ቱማ ፖይ አላሚያ ዩስ።

¹⁰ቃላይ አላሜን ዴዔስ፡ ያሳይ ቃላን አላሚያ ሜዲስ፡ ሺን አላሜይ ኢያ ኤሪቤና፡ ¹¹ኢ ባይሳታኮ ዩስ፡ ሺን ኢያይሳቲ ኢያ ኤኪቦኮና፡ ¹²ሺን ኢ ባና ኤኪዳይሳታሲ ኢያ ሱንሳን አማኒዳይሳታስ ያሳ ናይታ ጊዳና ሜላ ማታ ኢሚስ፡ ¹³ኤንቲ ያሳፊ ዩሌቲዶሶና አቲን አሲ ዩሌቲያ ወጋን ወይኮ አዴ ሺኔን ወይኮ አሳ አዋን ዩሌቲቦኮና፡ ያሳይ ኢ ኤንታ አዋ።

¹⁴ቃላይ አሴ ጊዲስ፤ አዶ ኬሃቴሳኔ ቱማ ኩሚዲ ኑ ጊደን ዴዔስ፡ ኢ አዋስ ኢሲ ናሳ ጊዲዲ ኤኪዳ ኢያ ቦንቺዋ ኑኔ ቤዒዳ።

¹⁵ጥሃኒ ኢያባ ማርካቲስ፡ ባ ቃላ ዶቄ አሲዲ፡ «ታኔ፡ (ታፔ ጉዬራ ዩይሲ ታፔ ካሴ ዴዒያ ጊሾ ታፔ አዴስ) ጋዳ ማርካቲዳይሲ ሃይሳ» ያጊስ።

¹⁶ኑኔ ኡባይ ኢያ አዶ ኬሃቴሳ ኩሚሳፊ አንጆ ቦላ አንጆ ኤኪዳ፡ ¹⁷ያሳይ ሂጊያ ሙሴ ባጋራ ኢሚስ፡ ሺን አዶ ኬሃቴሳይኔ ቱማቴሳይ ዮሱስ ኪሪስቶስ ባጋራ ዩስ፡ ¹⁸ያሳ ቤዒዳ አሲ አኒካ ባዋ፤ ባ አዋ ማታን ዴዒያ ኢሲ ናሳ ሃላሊ ባው ያሴ ጊዲዳይሲ ኢያ ቆንጨሲስ።

9፡ፊዳ ዮሃንስ ማርካቲሳ

(ማቶ 3:1-12፤ ማር 1:1-8፤ ሉቃ 3:1-8)

¹⁹ዮሩሳላሜን ዴዒያ አይሁዴ ሃላቃቲ፡ ካሂኔታኔ ሌቄታ፡ «ኔኒ አኔ?» ጊዲ፡ ጥሃኒ አይቻና ሜላ ኢያኮ ኪቲን፡ ጥሃኒ ኤንታው ማርካቲዳ ማርካቲሳይ ሃይሳ።

²⁰ጥሃኒ፡ «ታኒ ኪሪስቶስ ጊዲኬ» ያጊዲ፡ ጌሺዲ ማርካቲሲፔ አቲን ካዲሴና።

21 ኤንቲ፡ «ያቲን፡ ኔኒ አኔ? ኔኒ ኤሊያሴዮ?»

ያጊዲ አይቺዶሶና።^፫

የሃኒሳ፡ «አካይ ጊዲኬ» ያጊስ።

ቃሲ ኤንቲ፡ «ኔኒ ያና ጌቱቲዳ ናቢያዮ?» ያጊዲ አይቺዶሶና።

የሃኒሳ፡ «አካይ» ጊዲ ዛሪስ።

22 ያቲን፡ «ኔኒ አኔ? ኑኒ ኑና ከቲዳይሳታስ አዳና ሜላ ኔኒ ኔና አና ጋይ?» ያጊዶሶና።

23 የሃኒሳ ዛሪዲ፡ «ናቢያ ኢሳያሲ ጊዳይሳዳ፡ (ኃዳ አጊያ ሱሪሲቴ!)

ጊዲ ባዞ ቢታን ዋሲያ አራ ቃላይ ታና»

ያጊስ።^፩

24 ቃሲ ፋሪሳዌቲ ከቲዳ አሳቲ 25 የሃኒሳት፡ «ኔኒ ከሪስቶሳ ዎይኮ ኤሊያሳ ዎይኮ ናቢ ጊዶና ኢዲት፡ ያቲን አይስ ማቃይ?» ጊዲ አይቺዶሶና።

26 የሃኒሳ ዛሪዲ፡ «ታኒ ሃሳን ማቃይስ፡ ሺን ሂንቱ ኤሮና አሲ ሂንቱ ጊዶን ኤቂስ፡ 27 ኢ ታፔ ጉዬራ ዮስ፡ ታኒ ሃሪ አቶሺን ኢያ ጫማ ዎዶናዋ ቢላናው ቤሲኬ» ያጊስ።

28 ሄሲ አባይ ዮርዳኖሴ ሻፋፔ ሄፊንሳን፡ ቢታኒያ ካታማን፡ የሃኒሳ ማቃይ ቤሳን ሃኒስ።

ዖሳ ዶርሳ

29 የሃኒሳ ዎንቴሳ ጋላስ ዮሱሲ ባኮ ዩሺን ቤዲዲ፡ «አላሚያ ናጋራ ቁቺያ ዖሳ ዶርሳይ ሃይሳ! 30 ታኒ፡ (ታፔ ጉዬራ ኢሲ አሲ ያና። ኢ ታፔ ካሴ ዴዲያ ጊሾ ታፔ አዴስ) ጋዳ አዲዳይሲ ሃይሳ። 31 ኢ አኔኮ ታኒ ኤሪኬ። ሺን ኢስራዴሌ አሳስ ኢያ ቆንጪሳናው ሃሳን ማቃሾ ያስ» ያጊስ።

32 የሃኒሳ ሃይሳዳ ያጊዲ ማርካቲስ፡ «ጊሻ አያናይ ሳሎፔ ሆሌዳ ዎዲሺኔ ኢያራ ዴዲሺን ቤዓስ። 33 ሄሲ ሃናናፔ ካሴ ታኒ ኢያ ኤሪኬ። ሺን ሃሳን ማቃናው ታና ከቲዳ ዖሳይ፡ (ጊሻ አያናይ ዎዲዲ ኢያራ ዴዲሺን ኔኒ ቤዓናይሲኔ ጊሻ አያናን ማቃናይሲ ኢያ) ያጊዲ ታው አዲስ።

34 ታኒ ሄሲ ሃኒሺን ቤዓዳ፡ ኢ ዖሳ ናዓ ጊዲዳይሳ ማርካታይስ» ያጊስ።

ዮሱሳ ካሊዳ ኮይሮ ታማሬታ

35 ቃሲ ዎንቴሳ ጋላስ የሃኒሳ ባ ታማሬታፔ ናምዓታራ ኢሲፌ ኤቂስ። 36 ዮሱሲ አዲሺን የሃኒሳ ቤዲዲ፡ «ዖሳ ዶርሳይ ሃይሲሽ!» ያጊስ።

37 ናምዑ የሃኒሳ ታማሬቲ የሃኒሳ ጌይሳ ሲዲዲ ዮሱሳ ካሊዶሶና። 38 ዮሱሲ ባና ካሌይሳታ ጉዬ ሲሚ ቤዲዲ፡ «አይ ኮዬቲ?» ያጊዲ አይቺስ።

ኤንቲ ዛሪዲ፡ «አስታማሪያው፡ ኔኒ አዉን ዴዓይ?» ያጊዶሶና።

39 ዮሱሲ ኤንታት፡ «ሃ ዩዲ ቤዲቴ» ያጊስ። ኤንቲ ቤዲ ኢ ዴዲያስዋ ቤዲዶሶና። ሄ ጋላስ ሳዓይ ታሙ ሳቴ ሄራ ጊዲያ ጊሾ ኢያ ማታን ፔዲዶሶና።

40 የሃኒሳ ጊዳይሳ ሲዲዲ፡ ዮሱሳ ካሊዳ ናምዑ ታማሬታፔ ኢሶይ፡ ሲሞን ጴዊሮሳ ኢሻ ኢንዲሪያሳ። 41 ኢንዲሪያሲ ኮይሮ ባ ኢሻ ሲሞናራ ጋሄቲዲ፡ «ኑኒ ከሪስቶሳ ዴሚዳ» ያጊስ። 42 ኢንዲሪያሲ ሲሞና ዮሱሳኮ ኤሂስ።

ዮሱሲ ሲሞና ቤዲዲ፡ «ኔኒ ዮና ናዓ ሲሞና፤ ኔ ሱንሳይ ኬፋ ጊዲ ዌጌታና» ያጊስ።

ዮሱሲ ፊልጶሳኔ ናቲናዔላ ዌጊስ

43 ዎንቴሳ ጋላስ ዮሱሲ ጋሊላ ቢታ ባናው ቆፋ ቃቺስ። ኢ ፊልጶሳራ ጋሄቲዲ፡ «ታና ካላ!» ያጊስ። 44 ፊልጶሲ፡ ኢንዲሪያሲኔ ጴዊሮሲ ዴዲዳ ቤቴሳይዳ ካታማፔ ዩዳ አሴ።

45 ፊልጶሲ ናቲናዔላራ ጋሄቲዲ፡ «ሙሴይ ሂጌ ማፃፋን፡ ቃሲ ናቤቲካ ኢያባ ፃፊዳ ዮሴፋ ናዓ ናዘራቴ ዮሱሳ ኑኒ ዴሚዳ» ያጊስ።

46 ናቲናዔሊ ዛሪዲ፡ «ናዘራቴ ካታማፔ ሎዖባይ ኬያናው ዳንዳዲ?» ያጊስ።

ፊልጶሲ፡ «ያዳ ቤዓ» ያጊስ።

47 ናቲናዔሊ ባኮ ዩይሳ ዮሱሲ ቤዲዲ፡ «ጌኔይ ባይና ቱማ ኢስራዴሌ አሲ ሃይሳ!» ያጊስ።

48 ናቲናዔሊ ዮሱሳት፡ «ኔኒ ታና አዉን ኤራይ?» ያጊስ።

ዮሱሲ ዛሪዲ፡ «ፊልጶሲ ኔና ዌጋናፔ ሲንሴ፡ ኔኒ ባላሴ ሚሳ ጋርሳን ዴዲሺን ታኒ ኔና ቤዓስ» ያጊስ።

49 ናቲናዔሊ ዛሪዲ፡ «አስታማሪያው፡ ኔኒ ዖሳ ናዓ! ኔኒ ኢስራዴሌ ካዎ!» ያጊስ።

†1:42 ኬፋ፡ ጊያ ቃላይ አራማይኬ ዶና ጊዲሺን፡ ጊሪኬ ዶናን ቢርሽሳይ ጴዊሮሳ ዎይኮ ዛላ ጉሱ።

፫1:21 ሚሊ 4:5፤ ዛሬ 18:15-18 ፩1:23 ኢሳ 40:3

⁵⁰ ዩሱሲ ኢያሱ፡ «ታኒ ኔና ባላሴ ሚሳ ጋርሳን ቤዓስ ጊዳ ጊሾ አማናይ? ኔኒ ሃይሳፌ አዲያ ቤዓና!» ያጊስ። ⁵¹ ቃሲ ዩሱሲ፡ «ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ሳሎይ ዶዬቲን፡ ሦሳ ኪታንቾቲ አሳ ናዓ ቦላ ኬዬሺኒኔ ዎዲሺን ሂንቴ ቤዓና» ያጊስ። ^t

ዩሱሲ ያጋኖ ቤሳን

2 ሄቫንሶ ጋላስ ጋሊላ ቤታን ቃና ካታማን ያጋኖይ ያጋኔቲስ። ዩሱሳ አያ ሄ ያጋኑዋን ዴዓጠሱ። ² ዩሱሲካ ባ ታማሬታራ ኢሲፌ ሄ ያጋኑዋ ያጊቲስ። ³ ዎይኔ ኡሻይ ጠሪን፡ ዩሱሳ አያ ዩሱሳት፡ «ኤንታው ዎይኔ ኡሻይ ጠሪስ» ያጋሱ።

⁴ ዩሱሲ ዛሪዲ፡ «ታ አዬ፡ ኔ ሃይሳን ጌሎፓ? ታ ዎዴይ ቡሮ ጋኪቤና» ያጊስ።

⁵ ዩሱሳ አያ አሳንቾታት፡ «ኢ ሂንቴው አዲያ ባ አይቢባ ጊዲኮካ አሲቴ» ያጋሱ።

⁶ አይሁዴቲ ባንታ ጊሾ ዎጋስ ጎጭቲያ ኡሱፑን ሹቻ ባላቲ ሄ ቤሳን ዴዎሶና። ኢሲ ኢሲ ባላይ ናምቡ ዎይኮ ሄቹ ፁጋ አይኬስ። ⁷ ዩሱሲ አሳንቾታት፡ «ባላታን ሃሴ ኩንሲቴ» ያጊስ። ኤንቲ ባላታስ ዶና ጋካናው ሃሴ ኩንሲዶሶና። ⁸ ዩሱሲ ኤንታት፡ «ሃዲ ዱቂዲ ያጋኑዋ አዋቴሳን ፖሊሴይሳስ ኢሚቴ» ያጊስ። ኤንቲ ኢያው ኤፌዲ ኢሚዶሶና።

⁹ ያጋኑዋ አዋቴሳን ፖሊሴይሲ ዎይኔ ኡሺ ሳሜቲዳ ሃሳ ጋንዒ ኤኪዲ አጠፎ ዩዳኮ ኤሪቤና፡ ሺን ሃሳ ኩንሲዳ አሳንቾቲ ኤሪሶና። ያጋኑዋ አዋቴሳን ፖሊሴይሲ ማቺው ኤኬይሳ ያጊዲ፡

¹⁰ «አኒካ ሎዎ ዎይኔ ኡሻ አሳ ኮይሮቲዲ ኡሺስ። ያቲዲ አሳይ ኡዬ ካሊዳፔ ጉዬ ቂራሪያ ኢሜስ። ሺን ኔኒ ሎዎ ዎይኔ ኡሻ ሃኖ ጋካናው ዎሳ አጋዳሳ» ያጊስ።

¹¹ ዩሱሲ ሃ ኮይሮ ማላታ ጋሊላ ቤታን ቃና ካታማን አሲስ፤ ሄሳን ባ ጊታቴሳ ቤሲስ። ኢያ ታማሬቲ ኢያ አማኒዶሶና።

¹² ሄሳፌ ጉዬ፡ ዩሱሲ ባ አዬሬ፡ ባ ኢሻታራኔ ባ ታማሬታራ ኢሲፌ ቂፊርናሆሜ ካታማ ቤዲ ጉሳ ጋላስ ጋምዒስ። ^u

ዩሱሲ ሦሳ ኬሳፌ ዛልዲይሳታ ኬሲስ

(ማቶ 21:12-13፤ ማር

11:15-17፤ ሉቃ 19:45-46)

¹³ አይሁዴቲ ቦንቺያ ፓሲካ ባሌ ጋላሳይ ማታቲን ዩሱሲ ዩሩሳላሜ ቤስ። ^{v14} ቤዲ ሦሳ ኬሳን ቦራታ፡ ሚዛታ፡ ዶርሳታኔ ሆሌታ ባይዜይሳታኔ ባንታ አይዲያን ኡቲዲ ሚሼ ሳሜይሳታ ዴሚስ። ¹⁵ ኢ ፁርቃፌ ዶቂዲ አሳ ኡባ ኤንታ ሜሄታራ ሦሳ ኬሳፌ ጎዲዲ ካሬ ኬሲስ። ሚሼ ሳሜይሳታ ሃርጼዛታካ አሲ ዩ-ጊዲ ኤንታ ሚሺያ ላሊስ። ¹⁶ ሆሌ ባይዜይሳታ፡ «ሃ ሆሌታ ሃይሳፌ ኬሲቴ፤ ታ አዋ ኬሳ ጊያ አሶፊቴ» ያጊስ።

¹⁷ ኢያ ታማሬቲ ጊሻ ማፃፋን፡ «ታኒ ኔ ኬሳስ ሚሼቲያ ሚሻይ ታና ታማዳ ፁጌስ» ጌቴቲዲ ሃፌቲዳይሳ አኪኪዶሶና። ^w

¹⁸ ሄሳፌ ጉዬ፡ አይሁዴቲ ዛሪዲ፡ «ኔ ሃይሳ አሳናው ኔው ማቲ ዴዲይሳስ ኑና አይ ማላታ አሳዳ ቤሳኔ?» ያጊዶሶና።

¹⁹ ዩሱሲ፡ «ሃ ሦሳ ኬሳ ላሊቴ፤ ታኒ ሄቹ ጋላሳን ዛራዳ ኬፃና» ያጊስ። ^x

²⁰ ቃሲካ አይሁዴቲ፡ «ሃ ሦሳ ኬሳ ኬፃናው አይታማኔ ኡሱፑን ላይሲ ኤኪስ፡ ሺን ኔኒ ሄቹ ጋላሳን ኬፃኔ?» ያጊዶሶና።

²¹ ሺን ዩሱሲ አዲያ ሦሳ ኬሳይ ባ አሳቴሳባ። ²² ሄሳ ጊሾ፡ ዩሱሲ ሃይቆፔ ዴንዲዳፔ ጉዬ ኢያ ታማሬቲ ኢ ሄሳ ጊዳይሳ አኪኪዶሶና። ቃሲ ኤንቲ ጊሻ ማፃፋን ሃፌቲዳይሳኔ ዩሱሲ አዲዳይሳ አማኒዶሶና።

²³ ዩሱሲ ፓሲካ ቦንቺያ ቤሳን ዩሩሳላሜን ዴዒሺን፡ ኢ አሲዳ ማላታታ ቤዲዲ ዳሮ አሳይ ኢያ አማኒዶሶና። ²⁴ ሺን ዩሱሲ አሳ ኡባ ኤሪያ ጊሾ ኤንታ አማኒቤና። ²⁵ አሳ ዎዛናን ዴዒያባ ኢ ባ ሁዔን ኤሪያ ጊሾ አሳባ አኒካ ኢያው አዳና ሜሳ ኮሺቤና።

ዩሱሳኔ ኒቆዲሞሳ

3 ፋሪሳዌታ ያራፔ ጊዲዳ፡ አይሁዴታ ሃላቃይ፡ ኒቆዲሞሳ ጊያ ኢሲ አዴይ ዴዒስ። ² ኒቆዲሞሲ ቃማ ዩሱሳኮ ዩዲ፡ «አስታማሪያው፡ ኔኒ ሦሳይ ኪቲዳ አስታማሪ ጊዴይሳ ኑኒ ኤሮስ። አይስ ጊኮ፡ ሦሳይ ኢያራ

^t1:51 ሜዴ 28:12 ^u2:12 ማቶ 4:13 ^v2:13 ኬሳ 12:1-27 ^w2:17 ማዝ 69:9
^x2:19 ማቶ 26:61፤ 27:40፤ ማር 14:58፤ 15:29

ዶና ኢሂኮ ሃ ኔኒ አሲያ ማላታ አሳናው ዳንዳሲያ አሲ ባዋ» ያጊስ።

³ ዩሱሲ ዛሪዲ፥ «ታኒ ኔው ቱማ አዳይስ፤ አኒካ ዛሪ ዩሌቶና ኢሂኮ ያሳ ካዎቴላ ቤዓናው ዳንዳሲያ» ያጊስ።

⁴ ኒቆዲሞስ፥ «ጨጋ አሲ ዋኒዲ ዛሪ ዩሌታናው ዳንዳሲ? ባ አዩ አሎ ሲሚ ጌሊዲ ዛሪ ዩሌታናው ዳንዳሲ?» ያጊስ።

⁵ ዩሱሲ ዛሪዲ፥ «ታኒ ኔው ቱማ አዳይስ፤ አኒካ ሃሳፌኔ ጌሻ አያናፔ ዩሌቶና ኢሂኮ፥ ያሳ ካዎቴላ ገላናው ዳንዳሲ። ⁶ አሾ ናዓቴሲ አወፔኔ አዩፔ ዩስ፤ ያሳ ናዓቴሲ ጌሻ አያናፔ ኢሚቴስ። ⁷ ታኒ፥ «ሂንቴ ዛሪ ዩሌታናው ቤሴስ) ጋዳ ሂንቴው አዲዳ ጊሾ ኔኒ ማላሌቶፋ። ⁸ ጫርኮይ ባ ኮዬዳ ቤሲ ጫርኬስ። ኔኒ ኢያ ኮሺንቻ ሲዓሳፔ አቲን ኢ አወፔ ያኮ ዎይኮ አው ቢያኮ ኤራካ። አያናፔ ዩሌቲዳ አባይ ሄሳ ሜላ» ያጊስ።

⁹ ያቲን ኒቆዲሞስ፥ «ሄሲ ዋኒዲ ሃናናው ዳንዳሲ?» ያጊዲ አይቺስ።

¹⁰ ዩሱሲ ዛሪዲ፥ «ኔኒ አስራዔላታ አስታማሬ ጊዳሼ ሃይሳ ኤሪኪ? ¹¹ ታኒ ኔው ቱማ አዳይስ፤ ኑ ኤሪያባ አዶሲኔ ቤዒዳባ ማርካቶስ፥ ሺን ኑ ማርካቲላ ሂንቴ ኤኬኬታ። ¹² ታኒ ሂንቴው ሳዓባ አዲን ሂንቴ አማኖናባ ጊዲኮ ሳሎባ አዲን ዋቲ አማናኔ? ¹³ ሳሎፔ ዎዲዳ አሳ ናዓፔ አቲን ሳሎ ኬዬዳይ አኒካ ባዋ፤ [ሳሎን ዴዒያ አሳ ናዓይ ታና]» ቷያጊስ።

¹⁴⁻¹⁵ ሙሴይ ባዞ ቢታን ቢራታ ሾሺ ካቂዳይሳዳ ታና አማኒዳ አባይ ሜሪና ዴዐዋ ኤካና ሜላ አሳ ናዓይ ቶቂ ጋናው ቤሴስ። ሃ

¹⁶ ያሳ ናዓ አማኒያ አባይ ሜሪና ዴዐዋ ላታናፔ አቲን ዳዮና ሜላ ያሳይ ሃ አላሚያ ዳር ዶሲዳ ጊሾ ባ ኢሲ ናዓ ኢሚስ። ¹⁷ ያሳይ ባ ናዓ ሃ አላሚያ ኪቲዳይ አላሚያ ፒርዳናው ጊዶናሺን አላሚያ ኢያ ባጋራ አሻናሳ።

¹⁸ ናዓ አማኒያ አኒካ ፒርዴቴና፥ ሺን ናዓ አማኖና አኒካ ኢሲ ያሳ ናዓ አማኒና ጊሾ ሃዒ ፒርዴቲስ። ¹⁹ ፒርዳይካ ሃይሳ፥ ፖዶይ አላሚያ ዩስ፥ ሺን አሳ አሶይ ኢታ ጊዲያ ጊሾ አሳይ ፖዐዋፔ አሲዲ ዱማ ዶሴስ። ²⁰ ኢታባ አሲያ አኒካ ፖዶ ኢሂስ። አይስ ጊኮ፥ ባ አሶይ ቆንጮና

ሜላ ፖዐዋኮ ዩና። ²¹ ሺን ቱማ አሲያ አኒካ ያሳይ ኪቲዳይሳዳ ኢ አሲዳይሳ ፖዶይ ቆንጪሳና ሜላ ፖዐዋኮ ዩስ።

ዩሱሲና ማጣቂያ ጥሃኒሳ

²² ሄሳፌ ጉዩ፥ ዩሱሲኔ ኢያ ታማሬቲ ዩሁዳ ቢታ ቢዶሶና፥ ዩሱሲ ያን ማጣቂሼ ኤንታራ ጉሳ ዎዴ አቲስ።

²³ ቃሲ ጥሃኒሲ ሳሌሜ ማታን ዴዒያ ሄናና ጊያሶን ጊዲያ ሃሲ ዴዒያ ጊሾ አሳ ያን ማጣቂስ። አሳይካ ያ ቢዲ ማጣቂቶሶና። ²⁴ ሄ ዎዴ ጥሃኒሲ ቡር ቃሺቲቤና። ፯

²⁵ ሄሳፌ ጉዩ፥ ጥሃኒሳ ታማሬቲኔ ኢሲ አይሁዴ አዴይ ¹ጊሾ ዎጋባ ፓላሚዶሶና። ²⁶ ኤንቲ ጥሃኒሳኮ ቢዲ፥ «አስታማሪያው፥ የርዳኖሴ ሻፋፔ ሄፊንሳን ኔራ ዴዔይሲ፥ ኔኒ ኢያባ ማርካቲዳይሲ፥ ሄኮ ማጣቂስ። አሳይ አባይካ ኢያኮ ሶሶና» ያጊዶሶና።

²⁷ ጥሃኒሲ ዛሪዲ፥ «ዶሳይ ኢሞና አሲ አይቢባካ ኤካናው ዳንዳሲ። ²⁸ (ታኒ ኪሪስቶሳ ጊዲኬ፥ ሺን ኢያፔ ሲንሴ ኪቲታስ) ጊዳይሳስ ሂንቴ፥ ሂንቴ ሁዔን ታው ማርካ። ^{a29} ጌሎስ ጊጊዳራ ኤኬናው ጊጊዳይሳሳ፥ ኤኬይሳ ላጌይ ኢያ ማታን ኤቂዲ ኢ ጌይሳ ሲዒያ ዎዴ ዳር አፋይቴስ። ሄሳ ጊሾ፥ ሃይሲ ታ አፋይሳይ ፖሎቲስ። ³⁰ ኢ ጊታታናው ታኒ ጉዓናው ቤሴስ» ያጊስ።

³¹ በላፌ ዩይሲ አባፌ ቦላ፥ ሳዓፔ ቤንቲዳይሲ ሳዓባ፥ ኢ ሳዓባ አዴስ። ሳሎፔ ዩይሲ አባፌ ቦላ። ³² ኢ ባ ቤዒዳባኔ ሲዒዳባ ማርካቲስ፥ ሺን ኢያ ማርካቲላ ኤኬይ ባዋ። ³³ ኢያ ማርካቲላ ኤኬይ አኒካ ያሳይ ቱማ ጊዴይሳ ቆንጪሴስ። ³⁴ ያሳይ ባ ጌሻ አያና ኢያው ኩሜሲ ኢሚያ ጊሾ ያሳይ ኪቲዳይሲ ያሳ ቃላ አዴስ። ³⁵ አዋይ ባ ናዓ ዶሲዲ አባባ ኢያ ኩሼን ዎሲስ። ^b ³⁶ ናዓ አማኒያ አራስ ሜሪና ዴዶይ ዴዔስ። ሺን ናዓ አማኖናይሳ ቦላ ያሳ ሃንቆይ ዴዔሲፔ አቲን ኢ ዴዶ ዴሜና።

ዩሱሲና ሳማሬ ማጫሲው

4 ዩሱሲ ጥሃኒሳይሳፌ ዳሪያ ካሌይሳታ ባኮ ¹ሺሼይሳኔ ማጣቂይሳ ፋሪሳቂቲ ሲዒዶሶና። ² ጊዲኮካ ዩሱሳ ታማሬቲ ማጣቂዶሶናፔ አቲን

‡3:13 ሳሎን ዴዒያ አሳ ናዓይ ታና፥ ኢሲ ኢሲ ቤኒ ማፃፋቲ ጉጆሶና።
¶3:25 ኢሲ አይሁዴ አዴይ፥ ኢሲ ኢሲ ማፃፋቲ «ጉሳ አይሁዴ አሳቲ» ያጎሶና።

ሃ3:14-15 ታይ 21:9 ጌ3:24 ማቶ 14:3፤ ማር 6:17፤ ሉቃ 3:19-20
a3:28 ጥሃ 1:20 b3:35 ማቶ 11:27፤ ሉቃ 10:22

ዮሴፊ አናካ ማቀባባሪያ። ³ ዮሴፊ አሳይ አሊያ ባረዳላ ሲረዳ ወደ ዮሁዳ ሄደው ለገባው ቤት። ⁴ ጋሊላ ቢሾ ሳማሬራ አባናደሲ አሊያው አቶናባ ገደሰ።

⁵ ሄሳ ጊሾ፡ ያይቆቢ ባ ናዓ ዮሴፊስ አሊያው ጋዲያ ማታን ደዲያ ሲካሬ ጊያ ሳማሬ ካታማ ቢስ። ⁶ ሄ ቤሳን ያይቆባ ሃሳ አሳይ ደዲስ። ዮሴፊ ሃሙሳን ዳቡሪዲ ሄ ሃሳ አሳ ማታን አቲስ። ሄ ወደ ሳዓይ አሱፑን ሳቴ ሄራ።

⁷ አሲ ሳማሬ ካታማ ማጫስ ሄ አላፌ ሃሴ ቲካናው ያሱ። ዮሴፊ ሄ ማጫስ፡ «ታና ሃሴ አብረኩ» ያገለ። ⁸ ሄ ወደ ዮሴፊ ታማሬቲ ካሲ ሻማናው ካታማ ቢደሰናሽን።

⁹ ሄ ማጫሲያ ዛራዳ፡ «ኔኒ አይሁዴ አሴ ገዳሼ፡ ሳማሬ ማጫስ ገዲያ ታና ዋናዳ ሃሴ አብረኩ?» ያጋሱ። ሄሳ አሊያ ገዳይ አይሁዴቲ ሳማሬታራ ጋሄቶና ጊሾሳ። ^d

¹⁰ ዮሴፊ ዛራዲ፡ «ኔኒ ያሳ አሞታኔ ሃሴ ታና አብረኩ ገደሲ አኔኮ ኤሪዳባ ገዲያኮ አሊያ ኔ ወሳና፤ አካ ኔው ደዎ አሊያ ሃሴ አሊያናሽን» ያገለ።

¹¹ ማጫሲያ ዛራዳ፡ «ጎዳው፡ ኔው ዱቂያባይ ባዋ፤ አሳይካ ዚቃ። ያቲን፡ ደዎ አሊያ ሃሴ ኔ አውፔ ኤካኔ? ¹² ኑስ ሃ ሃሳ አሳ አሊያ ኑ አዋ ያይቆባፔ ኔኒ አዳይ? አ፡ አሊያ ናይቲኔ አሊያ ሜሄይ ሃ አላፌ አይደሰና» ያጋሱ።

¹³ ዮሴፊ፡ «ሃ ሃላፌ አይደሰ አኒካ ዛሪ ሳሞታና። ¹⁴ ሽን ታኒ አሊያና ሃሳ አይደሰ አኒካ አብካ ሳሞታና። ታኒ አሊያና ሃሳይ አሊያ ገደን ሜሪና ደዎ አሊያ ጎጊያ ፑልቶ ገዳና» ያገለ።

¹⁵ ማጫሲያ ዛራዳ፡ «ጎዳው፡ ታኒ ሳሞቶና ሜላኔ ሃሴ ቲካናው ሃ ቤሳ ዮና ሜላ ታው ሄ ሃሳ አሊያ» ያጋሱ።

¹⁶ ዮሴፊ አኮ፡ «ባዳ ኔ አዚና ጌጋዳ ያ» ያገለ።

¹⁷ ማጫሲያ ዛራዳ፡ «ታው አዚኒ ባዋ» ያጋሱ። ዮሴፊ አኮ፡ «ታው አዚኒ ባዋ ጉሳን ባላባካ። ¹⁸ ኔው ካሴ አብረኩ አዚናቲ ደዎሶና። ሃሳ ኔራ ደዲያ አይደሰ ኔ አዚና ገደና። ኔኒ ሃሳ ተማ አዳዳሳ» ያገለ።

¹⁹ ማጫሲያ ዛራዳ፡ «ጎዳው፡ ኔኒ ናቤ ገደደሳ ታኒ ኤራስ። ²⁰ ኑ አዋቲ ሃ ደወሪያ ባላ ያሳ ጎይኒደሰና። ሽን ሂንቱ አይሁዴቲ አሲ ያሴ ጎይናናው ቤሲያ ቤሳይ ዮሩሳላሜና ጌታ» ያጋሱ።

²¹ ዮሴፊ፡ «ሃ ማጫሴቱ ታና አማና፤ ሃ ደወሪያ ባላ ወይኮ ዮሩሳላሜን አዋ ሂንቱ ጎይናና ወደደ ያና። ²² ሂንቱ ሳማሬቲ ኤሪናይሳ ጎይኔታ። ሽን ኑኒ አቶቱሳይ አይሁዴፔ ያ ጊሾ ኑ ኤሪደሳ ጎይናስ። ²³ ሽን አዋ ተማን ጎይኔይሳቲ አያናኒኔ ተማቱሳን ጎይናና ወደደ ማታቲስ፤ ሃሳካ ጋኪስ። ሂዛ፡ አዋይ ኮይሪ ሃይሳ ሜላ አገደን ጎይኔይሳታ። ²⁴ ያሳይ አያና፤ አሊያው ጎይኔይሳቲ አያናኒኔ ተማቱሳን ጎይናናው ቤሴስ» ያገለ።

²⁵ ማጫሲያ ዛራዳ፡ «ኪሪስቶሲ ያናይሳ ታኒ ኤራይስ። አሊ ያ ወደ ኑስ አብባ አዳና» ያጋሱ።

²⁶ ዮሴፊ፡ «ሃ ኔራ አይደሰ ታኒ አሊያ» ያገለ።

²⁷ ኤንቲ አይቲሽን፡ ዮሴፊ ታማሬቲ ቢዳ ቤሳፌ ሲሚደሰና፡ ዮሴፊ ማጫሳራ አይቲሽን ኤንቲ ቤዲዲ ዳሮ ማላቤቲደሰና፡ ሽን ማጫሴቲ፡ «አይ ኮያይ?» ወይኮ ዮሴፊ፡ «አራ አይስ አይታይ?» ገዳይ አኒካ ባዋ።

²⁸ ሃላፌ ጉዬ፡ ማጫሲያ ባ ሃሳ አቱዋ አጋዳ ጉዬ ካታማ ባዳ አሳኮ። ²⁹ «ታኒ አሲዳባ አብ ታው አዲዳ አዲያ ቤዳናው ዮዲቱ። አሊ ኪሪስቶሳ ገዳንደሻ?» ያጋሱ። ³⁰ አሳይ ካታማፔ ኬዬዲ ዮሴፊ ቢደሰና።

³¹ ሄሲ ሃኒሽን፡ አሊያ ታማሬቲ ዮሴፊ፡ «ጉሳባ ማርኪ» ያገዲ ወሲደሰና።

³² ሽን አ፡ «ታው ሂንቱ ኤሪና ካሲ ታ ሜይሲ ደዲስ» ያገለ።

³³ ሄሳ ጊሾ፡ አሊያ ታማሬቲ ባንታ ገደን፡ «አሊያው ሚያባ አሲ ኤሆና አገና?» ያገደሰና።

³⁴ ዮሴፊ ኤንታኮ፡ «ታ ካሳይ ታና ኪቲዳይሳ ሽኒያ አሳናይሳኔ አሊያ አሱዋ ፖላናይሳ። ³⁵ ሂንቱ፡ (አይዱ አገናፔ ጉዬ ካሳይ ጫኪታና) ጌኬቲዬ? ሽን ታኒ ሂንቱው አዳይስ፤ ካሳይ ካዲዲ ሽሾስ ጋኪዳይሳ ሎይሲ ሂሊቱ። ³⁶ ዘራይሲኔ ጫኪይሲ አሲፌ አፋይታና ሜላ ጫኪይሲ ዳሞዜ ኤክስ ቃሲ ካሳ ሜሪና ደዎስ ሽሾስ። ³⁷ ሂዛ፡ (አሲይ ዘራስ፤ ሃንኮይ ቃሲ ጫኪስ) ጊያ አዳይ ተማ። ³⁸ ሂንቱ ዳቡሪበናይሳ ሽሻና ሜላ ታኒ ሂንቱና ኪታስ። ሃራቲ አሲ ዳቡሪዳሱዋን ገሊዲ ሂንቱ ኤንታ ዳቡራ አይፊያ ኤክደታ» ያገለ።

³⁹ ማጫሲያ፡ «አ፡ ታኒ አሲዳ አብባ አዲስ» ጋዳ ማርካቲዳ ጊሾ ሄ ካታማን ደዲያ ሳማሬ አሳፔ ዳሮቲ ዮሴፊ አማኒደሰና። ⁴⁰ ሳማሬ አሳይ ዮሴፊ፡ «ከሄ፡ ባንታ ማታን ጋምዳና ሜላ ዮሴፊ ወሲን አሊ ያን ናምዑ ጋላስ አቲስ።

^c4:5 ሜዴ 33:19፤ አሊያ 24:32 ^d4:9 አዝ 4:1-5፤ ናህ 4:1-2

41 ኢ. አዲያ ቃላ ጊሾ ካሴይሳፌ ዳሮ አሳይ አማኒዶሶና። 42 ቃሲ ኤንቲ ማጫሴኮ፤ «ሃገሩ ኑ አማኒይ ኑ ሁጫን ኢ ጌይሳ ሲጊዳ ጊሾሳፌ አቲን ኔኒ ማርካቲዳ ጊሾሳ ጊዴና። ቃሲ ኢ ቱማ ሃ አላሚያ አሽይሳ ጊዴይሳ ኑኒ ኤሪዳ» ያጊዶሶና።

ዩሱሲ ኢሲ ሹማ ናዓ ፓሲስ

43 ናምዑ ጋላሳፔ ጉዬ፤ ዩሱሲ ያፔ ከዬዲ ጋሊላ ቢታ ቢስ። 44 ዩሱሲ ባ ሁጫን፤ «ናቤይ ባ ቢታን ቦንቼቴና» ያጊዲ ካሴቲዲ አዲስ።
e45 ዩሱሲ ጋሊላ ጋኪዳ ወዴ ጋሊላ አሳይ ኢያ ሞኪዶሶና። አይስ ጊኮ፤ ፓሲካ ባሌ ቦንቼያ ጋላስ ኤንቲ ዩሩሳላሚን ዴጊያ ጊሾ ኢ አሲዳባ ኡባ ቢጊዶሶና።^f

46 ዩሱሲ ሃሳ ወይኔ ኡሺ ላሚዳ ቤሳ፤ ጋሊላን ዴጊያ ቃና ካታማ ቢስ። ቂፊርናሆሜን ካዎ ኬሳን አሲያ ኢሲ ሹማስ ናዓይ ሃርጌቲስ።^g47 ዩሱሲ ዩሁዳፔ ጋሊላ ዩዳይሳ ሄ ሹማይ ሲጊዲ ኢያኮ ዩስ። ሃይቃናው ማቲዳ ባ ናዓ ቢዲ ፓሳና ሜላ ዩሱሳ ወሲስ።

48 ዩሱሲ ሹማኮ፤ «የሳይ አሲያ ማላታታኔ አራሳባታ ቢዶና ዴጊሼ ሂንቱ ኡባራካ አማኔኬታ» ያጊስ።

49 ሹማይ ዛሪዲ፤ «ጎዳው፤ ታ ናዓይ ሃይቆና ዴጊሺን ታራ ዩዳርኪ» ያጊስ።

50 ዩሱሲ፤ «ኔ ሶ ባ፤ ኔ ናዓይ ፓዓና» ያጊስ።

ሄ ሹማይ ዩሱሲ ጊዳይሳ አማኒዲ ባ ሶ ቢስ።

51 ኢ ባ ሶ ቢሺን ኢያ አይሌቲ ኢያኮ ዩሼ ኢያራ አጊን ጋጃቲዲ፤ «ኔ ናዓይ ፓሂስ» ጊዶሶና።

52 ኢ ባ አይሌታ ባ ናዓስ አይ ሳቴን ሎጊዳኮ አይቺስ። ኤንቲ ዛሪዲ፤ «ዚኔ ላፑን ሳቴን ሚሻይ አጊስ» ያጊዶሶና።⁵³ ናዓ አዋይ ዩሱሲ ባኮ፤ «ኔ ናዓይ ፓዓና» ጊዳይ ሄ ሳቲያን ጊዴይሳ አኬኪስ። ሄሳ ጊሾ፤ ኢኔ ኢያ ሶ አሳ ኡባይ አማኒዶሶና።

54 ሄሲ ዩሱሲ ዩሁዳፔ ጋሊላ ዩዲ አሲዳ ናምዓንሶ ማላታ።

ዩሱሲ ኢሲ ጉንዳ አዲያ ፓሲስ

5 ሄሳፌ ጉዬ፤ ዩሱሲ አይሁዴቲ ቦንቼያ ባሊያስ ዩሩሳላሚ ቢስ።² ዩሩሳላሚን ዶርሳ ፔንጊያ ማታን ኢብራይስጢ ዶናን ቤቴሳይዳ ጊያ ቴቂቲዳ ሃሲ ዴጌስ። ሄ ቴቂቲ ኡቲዳ ሃሳ

ማታን ኢቻሹ ሼምፒያ ቤሳቲ ዴዎሶና።³ [ሄሳን ሃሳይ ቃዓናይሳ ናጊያ] ዳሮ ሃርጋንቾቲ፤ ቆቂቲ፤ ወቤቲኔ ጉንዳቲ ዚንጊዶሶና።⁴ [አይስ ጊኮ፤ ኢሲ ኢሲ ቶሆ ጎዳ ኪታንቾይ ቴቂቲዳ ሃሳን ወዲዲ ሃሳ ቃሴስ። ሃሳይ ቃዲያ ወዴ ኮይሮ ጌሊዳ ኡራይ ባና አይኪዳ አይ ሃርጌፌካ ፓሂስ።]⁵ ሄ ቤሳን ሃስታማኔ ሆስፑን ሳይሲ ሃርጌቲዳ ኢሲ አዴይ ዴጌስ።⁶ ዩሱሲ ያን ዚንጊዳ አዲያ ቤጊዲ፤ ቃሲ ዳሮ ወዴ ሃርጌቲዳይሳ ኤሪዲ አዲያኮ፤ «ፓዓናው ኮያይ?» ያጊስ።

⁷ ሃርጋንቾይ ዛሪዲ፤ «ጎዳው፤ ሃሳይ ቃዲያ ወዴ ታና ሃሳን ዩጊያ አሲ ባዋ፤ ታኒ ገላና ሃኒያ ወዴ ሃራይ ታፔ ሲንሳቲዲ ጌሊ ኪቼስ» ያጊስ።

⁸ ዩሱሲ ኢያኮ፤ «ዴንዳ ኤቃ፤ ኔ አልጋ ቶካዳ ባ» ያጊስ።⁹ አዴይ ሶሁዋራካ ፓሂስ፤ ባ አልጋ ቶኪዲ ቢስ።

ሄሲ ሳምባታ ጋላሳን ሃኒስ።¹⁰ ሄሳ ጊሾ፤ አይሁዴቲ ፓዲዳ አዲያኮ፤ «ሃቺ ሳዓይ ሳምባታ፤ ኔኒ ኔ አልጋ ቶኪይሲ ዎጋ ጊዴና» ያጊዶሶና።^h

¹¹ ሺን አዴይ፤ «ታና ፓሲዳይሲ፤ ኔ አልጋ ቶካዳ ባ ጊስ» ያጊዲ ዛሪስ።

¹² ኤንቲ ኢያኮ፤ «ኔና፤ ኔ አልጋ ቶካዳ ባ ጊዳይ ኢ አኔ?» ያጊዲ አይቺዶሶና።

¹³ ሺን ዩሱሲ ሄ ቤሳን ዳሮ አሳ ጊዶራ ኤሪሶና ካንሲዲ ቢዳ ጊሾ አዴይ ባና ፓሲዳይ አኔኮ ኤሬና።¹⁴ ዩሱሲ ጉዬፔ ሄ አዲያ ያሳ ኬሳን ዴሚዲ፤ «ሄኮ፤ ኔኒ ፓዓዳሳ፤ ሃይሳፌ ኢታባይ ኔና ጋኮና ሜላ ዛራዳ ናጋራ አሶፋ» ያጊስ።

¹⁵ ሄሳፌ ጉዬ፤ አዴይ ቢዲ ባና ፓሲዳይሲ ዩሱሳ ጊዲዳይሳ አይሁዴታስ አዲስ።
¹⁶ ዩሱሲ ሄሳ ሳምባታ ጋላስ አሲዳ ጊሾ አይሁዴቲ ዩሱሳ ጎዳ አይኪዶሶና።¹⁷ ዩሱሲ ዛሪዲ፤ «ታ አዋይ ኡባ ወዴ ለሴስ፤ ታካ አሳናው ቤሴስ» ያጊስ።

¹⁸ ዩሱሲ ሳምባታ ቦንቾና ጊሾ ሃላላስ ጊዶናሺን ያሳይ ባ አዋ ጊዲ ባና ያሳራ ጊጊሲዳ ጊሾ አይሁዴቲ ኢያ ወዳናው ካሴፔ ሚንሲዲ ኮዩዶሶና።

ያሳ ናዓ ማታ

¹⁹ ዩሱሲ ዛሪዲ፤ «ታኒ ሂንቱው ቱማ አዳይስ፤ ናዓይ ባርካ አይኮካ አሳናው ዳንዳጌና። ኢ ባ

§5:4 ኢሲ ኢሲ ቤኒ ማዓፋቲ ፓይዶ ሄቫስ ኮይሮ ባጋኔ ፓይዶ አይዳ ጉጆኮና።

e4:44 ማቶ 13:57፤ ማር 6:4፤ ሉቃ 4:24

f4:45 ዮሃ 2:23 §4:46 ዮሃ 2:1-11

h5:10 ናህ 13:19፤ ኤር 17:21

አዋይ አሲሺን ቤዎይሳ ፃላላ አሴስ። አዋይ አሴይሳ ናዓይካ አሴስ።²⁰ አዋይ ባ ናዓ ዶሲያ ጊሾ ኢ አሲያ አሶ አብ ባ ናዓ ቤሴስ። ሂንቴ ማላሌታና ሜላ ኢ ሃይሳፌ አዲያ አሶ ባ ናዓ ቤሳና።²¹ አዋይ ሃይቂዳይሳታ ሃይቆፔ ዴንሲዲ ኤንታው ዴዎ ኢሜይሳዳ ናዓይካ ባ ኮዬይሳታስ ዴዎ ኢሜስ።²² አዋይ ናዓስ ፒርዳ ማታ አብ ኢሚስቴ አቲን ኢ አናካ ፒርዴና።²³ አሳይ አብይ አዋ ቦንቼይሳዳ ናዓካ ቦንቻና። ናዓ ቦንቻና አኒካ ናዓ ኪቲዳ አዋካ ቦንቼና።

²⁴ «ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ታ ቃላ ሲዴይሳሲኔ ታና ኪቲዳይሳ አማኔይሳስ ሜሪና ዴዎይ ዴዔስ። ኢ ሃይቆፔ ዴዎን ፒኒዳ ጊሾ ፒርዴቴና።²⁵ ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ሃይቂዳ አሳይ ዶሳ ናዓ ቃላ ሲዴያ ዎዴይ ያና፤ ሄሲካ ሃዲ። ሄ ቃላ ሲዴይ ዴዎን ዳና።²⁶ አዋይ ዴዎስ ፑልቶ ጊዲዳይሳዳ ናዓካ ዴዎስ ፑልቶ አሲስ።²⁷ ናዓይ አሳ ናዓ ጊዲያ ጊሾ አዋይ ናዓስ ፒርዳ ማታ ኢሚስ።

²⁸ «ዱፎን ዴዔይሳቲ ኢያ ቃላ ሲዲዲ ዴንዲያ ዎዴይ ያና ጊሾ ሃይሳን ማላሌቶፊቴ።²⁹ ሎዎ አሲዳይሳቲ ዴዎን ዳናው ቃሲ ኢታ አሲዳይሳቲ ፒርዳ ኤካናው ዱፎፔ ዴንዳና።ⁱ

ዩሱሳስ ማርካቲዳ አሳታ

³⁰ «ታኒ ታ ማታን አይቢባካ አሳናው ዳንዳዲኬ። ዶሳይ ታው አዲዳይሳዳ ፒርዳይስ። ታኒ ታና ኪቲዳይሲ ኮያባ አሳይሲፔ አቲን ታ ኮያባ አሶና ጊሾ ታ ፒርዳይ ቱማ።

³¹ «ታኒ ታባ ማርካቲቲ ታ ማርካቲሳይ ቱማ ጊዴና።³² ታባ ማርካቲያ ሃሪ ዴዔስ፤ ኢ ታባ ማርካቲይሲ ቱማ ጊዴይሳ ታኒ ኤራይስ።

³³ «ሂንቴ ዮሃንሳኮ አሲ ኪቲን ኢ ቱማስ ማርካቲስ።^{j34} ታኒ ሄሳ ሂንቴው አዴይ፤ ሂንቴ አታና ሜላ ጋዳፔ አቲን አሳ ማርካቲሲ ታው ኮሺን ጊዴና።³⁵ ዮሃንሲ ሙቃዳዳ ኤሃሼ ፖዒስ። ሂንቴ ጉሳ ዎዴ ኢያ ፖውዋን አፋፋይቲይታ።

³⁶ «ሺን ታው ዮሃንሳፔ አዲያ ማርኪ ዴዔስ። ታኒ አሳና ሜላ ታ አዋይ ታው ኢሚዳ አሶቲ ታባ ማርካቲሶና፤ አዋይ ታና ኪቲዳይሳ ቆንጨሶሶና።

³⁷ «ቃሲ ታና ኪቲዳ አዋይካ ባ ሁዔን ታባ ማርካቲስ። ሂንቴ ኢያ ቃላ አብራካ ሲዒቤኬታ ዎይኮ ኢያ ማላ ቤዒቤኬታ።^{k38} ኢ ኪቲዳይሳ ሂንቴ አማኖና ጊሾ ኢያ ቃላይ ሂንቴ ዎዳናን ባዋ።

³⁹ «ጌሻ ማፃፋታፔ ሜሪና ዴዎ ዴማናባ ሂንቴው ዳኒን ኤንታ ፒልጌታ፤ ኤንቲ ታባ ማርካቲሶና።⁴⁰ ሺን ሂንቴ ዴዎ ዴማናው ታኮ ያናው ኮዬኬታ።

⁴¹ «አሳፔ ታኒ ቦንቾ ኮዬኬ።⁴² ሺን ታኒ ሂንቴ ዎዳናን ዶሳ ሲቆይ ባይናይሳ ኤራይስ።⁴³ ታኒ ታ አዋ ማታን ያስ፤ ሺን ታና ሞኪቤኬታ። ሃራይ ባ ማታን ያ ዎዴ ኢያ ሞኪታ።⁴⁴ ሂንቴ ኢሶይ ኢሱዋፌ ቦንቾ ኮዬይሳቲ፤ ኢሲ ዶሳፌ ያ ጋላታ ኤካናው ኮዬናይሳቲ፤ ዋኒዲ ታና አማናናው ዳንዳዲቲ?

⁴⁵ «ታኒ ታ አዋ ሲንሳን ሂንቴና ሞቲያባ ሂንቴው ዳናፖ። ሂንቴና ሞታናይ ሂንቴ አፋይሳን ናጊያ ሙሴ።⁴⁶ ሂንቴ ሙሴ አማኒዳባ ጊዲያኮ ኢ ታባ ፃፊዳ ጊሾ ታናካ አማናናሺን።⁴⁷ ሺን ሂንቴ ኢ ፃፊዳይሳ አማኖና ኢዒኮ ታ ቃላ ዋቲዲ አማናኔ?» ያጊስ።

ዩሱሲ ኢቻሹ ሙኩሉ አሳ ሙዚስ

(ማቶ 14:13-21፤ ማር

6:30-44፤ ሉቃ 9:10-17)

6 ሄሳፌ ጉዩ፤ ዩሱሲ ዒባርዮሳ ጊያ ጋሊላ አባፌ ሄፊንሲ ፒኒስ።² ኢ ሃርጋንቾታ ፓሶን አሲዳ ማላታ ቤዒዳ ጊሾ ዳሮ አሳይ ኢያ ካሊዶሶና።³ ዩሱሲ ዴሪያ ቦላ ኬዬዲ፤ ያን ባ ታማራታራ ኢሲፌ አቲስ።⁴ አይሁዴቲ ቦንቹያ ፓሲካ ባሌ ጋላሳይ ጋኪስ።⁵ ዩሱሲ ዳሮ አሳይ ባኮ ዩይሳ ቤዒዲ ፊልጶሳኮ፤ «ሃ አሳ አብ ሙዛናው ጊዲያ ካሲ አወፔ ሻማኔ?» ያጊስ።⁶ ኢ ሄሳ ፊልጶሳ ፓጫናው ጊሲፔ አቲን ኢ ባ ሁዔን አይ አሳኔኮ ኤራስ።

⁷ ፊልጶሲ ዛሪዲ ዩሱሳኮ፤ «ሃሪ አቶሺን፤ ሁዔን ሁዔን፤ ኢሲ ኢሲ ባርሲ ጋሳናው፤ ናምዑ ዪቱ ዲናሬን **ኦይሉ ሻሚንካ ጊዴና» ያጊስ።

⁸ ቃሲ ዩሱሳ ታማራታፔ ኢሶይ፤ ሲሞን ጴዒርሳ ኢሻይ ኢንዲሪያሲ፤⁹ «ኢቻሹ ባንጋ ሶሎኔ ናምዑ ሞሎ አይኪዳ ኢሲ ናዓይ ሃይሳን

**6:7 ዲናሬ፡ ኢሲ ዲናሬይ ኢሲ አሲ ኢሲ ጋሳስ አሲ ፔዒዲ ኤኪያ ሚሼ። ናምዑ ዪቱ ዲናሬይ ኢሲ አሲ ላይሳ ባጋ አሲዲ ኤኪያ ሚሼ ኬና። (ማቶ 20:2) ዪሊቴ።

i5:29 ዳኔ 12:2 j5:33 ዮሃ 1:19-27፤ 3:27-30

k5:37 ማቶ 3:17፤ ማር 1:11፤ ሉቃ 3:22

ዴዔስ፡ ሺን ሃ አሳ ኡባስ ሄሲ አይ ማዳኔ?» ያጊስ።

¹⁰ ዩሱሲ ባ ታማሬታኮ፡ «አሳ ኡቲሲቴ» ያጊስ። ሄ ቤሳን ዳሮ ማቲ ዴዔስ፤ አሳ ኡባይ ኡቲስ፡ አዴ አሳ ታይቦይ ኢቻሹ ሙኩሉ ጊዳና።

¹¹ ዩሱሲ ኡይሳ ኤኪዲ ያሳ ጋላቲ ሲሚዲ ያን ኡቲዳ አሳስ ጊሺስ። ሞሉዋካ ኤኪዲ ሄሳዳ አሲዲ ኢሚን፡ አሳይ ባ ኮዩዳይሳ ሜላ ሚስ። ¹² ኤንቲ ኡባይ ካሊዳፔ ጉዬ ዩሱሲ ባ ታማሬታኮ፡ «ኢሲባይካ ኢቶና ሜላ አቲዳ ቲፊያ ሸሺቴ» ያጊስ። ¹³ ሄሳ ጊሾ፡ ኤንቲ ኡባ ሸሺዶሶና። አሳይ ሚን አቲዳ ባንጋ ሶሎ ቲፊያ ሸሺዲ ታማኔ ናምቡ ጋይታ ኩንሲዶሶና።

¹⁴ አሳይ ዩሱሲ አሲዳ ማላታታ ቤዒዳ ዎዴ «ሃይሲ ቱማ ሃ አላሚያ ያና ጌቱቲዳ ናቢያ» ያጊዶሶና። ¹⁵ ዩሱሲ ኤንቲ ኢያ አይኪዲ ዎልቃን ካዎ አሳናው ሃኔይሳ ኤሪዲ፡ ባርካ ዴሪያ ቦላ ዛሪ ኬዩስ።

ዩሱሲ አባ ቦላራ ሃሙቲስ

(ማቶ 14:22-33፤ ማር 6:45-52)

¹⁶ ሳዓይ አማርሲዳ ዎዴ ዩሱሳ ታማሬቲ አባኮ ዎዲዶሶና። ¹⁷ ሳዓይ ቃሚዳ ጊሾኔ ዩሱሲ ቡሮ ኤንታኮ ዩቦና ጊሾ ኢያ ታማሬቲ ዎንሎን ጌሊዲ አባ ፒኒዲ ቂፊርናሆሜ ባናው ዴንዲዶሶና።

¹⁸ ዎልቃማ ጫርኮይ ጫርኪዳ ጊሾ አባይ ቃዔስ።

¹⁹ ኢቻሹ ዎይኮ ኡሱፑን ኪሎ ሚቲሬ ጊዴይሳ ሜላ ኤንቲ አባ ፒዲዲ ቢዳፔ ጉዬ ዩሱሲ አባ ቦላራ ሃሙቲሼ ዩይሳ ቤዒዲ ያዩዶሶና።

²⁰ ሺን ኢ፡ «ባቦፊቴ፡ ታና» ያጊስ። ²¹ ኤንቲ ኡፋይቲዲ ኢያ ዎንሎዋን ጌልሲዶሶና፤ ኢራካ ዎንሎይ ኤንቲ ቢያ አባ ጋፃ ጋኪስ።

ዩሱሲ ዴዎ ኡይሳ

²² ዎንቱሳ ጋላስ አባፌ ሄፊንሳን አቲዳ ዳሮ አሳይ ኢሲ ዎንሎ ፃላሊ ዴዔይሳ ቤዒዶሶና። ዩሱሲ ባ ታማሬታራ ዎንሎዋን ጌሊዲ፡ ኤንታራ ቦናይሳኔ ኤንቲ ባንታርካ ቢዳይሳ አኪኪዶሶና።

²³ ሺን ሂባርዮሳፔ ሃራ ዎንሎቲ ዩሱሲ ያሳ ጋላቲን፡ አሳይ ኡይሳ ሚዳ ቤሳ ዩዶሶና።

²⁴ አሳይ ዩሱሲ ዎይኮ ኢያ ታማሬቲ ያን ባይናይሳ ቤዒዲ፡ ዩሱሳ ኮያናው ዎንሎታን ጌሊዲ ቂፊርናሆሜ ቢዶሶና።

²⁵ አሳይ ዩሱሳ አባፌ ሄፊንሳን ዴሚዳ ዎዴ «አስታማሪያው፡ ሃ አጤዴ ያዲ?» ያጊስ።

²⁶ ዩሱሲ ዛሪዲ፡ «ታኒ ሂንቱው ቱማ አዳይስ፤ ሂንቱ ታና ኮዬይ ኡይሲ ሚዲ ካሊዳ ጊሾሳፌ አቲን ማላታ ቤዒዳ ጊሾሳ ጊዴና። ²⁷ ሳሚያ ካሳስ አሶፊቴ፡ ሺን ሜሪና ዴዎ ኢሚያ ካሳስ አሲቴ። ያሳ አዋይ ኢ አሳና ሜላ ኢያው ማታ ኢሚዳ ጊሾ ሄ ካሳ አሳ ናዓይ ሂንቱው ኢማና» ያጊስ።

²⁸ ያቲን ኤንቲ፡ «ኑኒ ያሳ አሱዋ አሳናው አይ አሳኔ?» ያጊዲ ዩሱሳ አይቸዶሶና።

²⁹ ዩሱሲ ዛሪዲ፡ «ሂንቱ አሳና ሜላ ያሳይ ኮያ አሶይ ሃይሳ፡ ኢ ኪቲዳይሳ አማኒቴ» ያጊስ።

³⁰ ኤንቲ ዛሪዲ፡ «ኑኒ ቤዒዲ፡ ኔና አማናና ሜላ አይ ማላታ ኔ ቤሳኔ? ኔ አይ አሳኔ? ³¹ ገሻ ማፃፋን፡ (ኤንቲ ማና ሜላ ኡይሱ ሳሎፔ ኢሚስ) ጌቱቲ ፃፌቲዳይሳ ሉ አዋቲ ባዞ ቢታን ማና ሚዶሶና» ያጊዶሶና። ¹

³² ዩሱሲ፡ «ታኒ ሂንቱው ቱማ አዳይስ፤ ሂንቱው ሳሎፔ ቱማ ኡይሳ ኢሚዳይ ታ አዋፔ አቲን ሙሴ ጊዴና። ³³ ሂዛ፡ ያሳይ ኢሚያ ኡይሳይ ሳሎፔ ዎዲዳይሲ አላሚያስ ዴዎ ኢሜይሳ» ያጊስ።

³⁴ ኤንቲ ዛሪዲ፡ «ጎዳው፡ ኑስ ሄ ኡይሳ ኡባ ዎዴ ኢማ» ያጊዶሶና።

³⁵ ዩሱሲ፡ «ታኒ ዴዎ ኢሚያ ኡይሳ፤ ታኮ ያ አኒካ ኡባራካ ኮሻቴና፡ ቃሲ ታና አማኒያ ኡራይ ኡባራካ ሳዋቴና። ³⁶ ሺን ታኒ ሂንቱው አዳስ፤ ሂንቱ ታና ቤዒዴታ፡ ሺን አማኒኬታ። ³⁷ ታ አዋይ ታው ኢሚያ ኡባይ ታኮ ያና፤ ቃሲ ታኮ ያ አናካ ካሬ ዩዲኬ። ³⁸ ታኒ ታ ኮያባ አሳናው ጊዶናሺን ታና ኪቲዳይሲ ኮያባ አሳናው ሳሎፔ ያስ። ³⁹ ታና ኪቲዳይሲ ኮዬይ ሃይሳ፡ ታኒ ኢ ታው ኢሚዳ ኡባታካ ወርሴሳ ጋላስ ሃይቆፔ ዴንሳና ሜላፔ አቲን ኢሱዋካ ዳይሳና ሜላ ኮዬና። ⁴⁰ ሂዛ፡ ታ አዋይ ኮዬይ ሄሳ፡ ናዓ ቤዒዲ አማኒያ ኡባይ ሜሪና ዴዎዋ ኤካና፤ ታኒ ሄ ኡባ ወርሴሳ ጋላስ ሜሪና ዴዎስ ሃይቆፔ ዴንሳና» ያጊስ።

⁴¹ ዩሱሲ፡ «ታኒ ሳሎፔ ዎዲዳ ኡይሳ» ጊዳ ጊሾ አይሁዴቲ ኢያ ቦላ ዙዙሚዶሶና። ⁴² ኤንቲ፡ «ሃይሲ ኑኒ ኢያ አዋኔ ኢያ አዬው ኤሪያ ዮሴፋ ናዓ ዩሱሳ ጊዴኔ? ያቲን፡ ኢ ዋኒዲ፡ (ታኒ ሳሎፔ ዎዳስ) ጋናው ዳንዳዒ?» ያጊዶሶና።

⁴³ ዩሱሲ ዛሪዲ፡ «ኢሶይ ኢሱዋራ ዙዙሜይሳ አጊቴ። ⁴⁴ ታና ኪቲዳ ታ አዋይ ታኮ ኤሂያ

¹6:31 ኬሳ 6:4፤ 15፤ ማዝ 78:24

አሳፔ አቲን ታኮ ያናው ዳንዳዊያ አኒካ ባዋ። ታኒ ወርሴሳ ጋላስ ኢያ ሜሪና ዴዎስ ሃይቆፔ ዴንሳና።⁴⁵ ናቤቲ፥ (ዎሳይ አሳ ኡባ ታማርሳና) ያጊዲ ሃፊዶሶና። አዋ ሲዔይሲኔ ኢያፔ ታማሪያ አኒካ ታኮ ዩስ።^{m46} ዎሳ ማታፔ ዩዳይሳፌ አቲን አዋ ቤዒዳይ አኒካ ባዋ፤ ኢያ ሃላሊ አዋ ቤዒስ።

⁴⁷ «ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ታና አማኒያ አዴስካ ሜሪና ዴዎይ ዴዔስ።⁴⁸ ታኒ ዴዎ ኢሚያ ኡይሳ።⁴⁹ ሂንቴ አዋቲ ባዞን ማና ሚዶሶና፤ ሺን ሃይቂዶሶና።⁵⁰ ሳሎፔ ያ ኡይሳይ ሃይሳ፤ ሄ ኡይሳ ሚያ አኒካ ሃይቂና።⁵¹ ሳሎፔ ዩዳ ዴዎ ኡይሳይ ታና። አኒካ ሃ ኡይሳ ሚኮ ሜሪናው ዳና። ቃሲ ሃ አላሜይ ዴዎን ዳና ሜላ ታኒ ሂንቴው ኢማና ኡይሳይ ታ አሹዋ» ያጊስ።

⁵² አይሁዴቲ፥ «ሃ አይይ ባ አሹዋ ኑ ማና ሜላ ኑስ ዋቲዲ ኢማናው ዳንዳዊ?» ያጊዲ ባንታ ጊዶን ፓላሚዶሶና።

⁵³ ሄሳ ጊሾ፥ ዩሱሲ ኤንታኮ፥ «ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ አሳ ናዓ አሹዋ፥ ሂንቴ ሞና ኢዲኮ፥ ቃሲ ኢያ ሱሳ ሂንቴ ኡዮና ኢዲኮ፥ ሂንቴው ዴዎይ ባዋ።⁵⁴ ታ አሹዋ ሚያ ኡራሲኔ ታ ሱሳ ኡያ ኡራስ ሜሪና ዴዎይ ዴዔስ። ታኒ ወርሴሳ ጋላስ ኢያ ሃይቆፔ ዴንሳና።⁵⁵ ታ አሾይ ቱማ ካሲ፤ ታ ሱሳይካ ቱማ ኡሹ።⁵⁶ ታ አሹዋ ሚያ ኡራይኔ ታ ሱሳ ኡያ ኡራይ ታናን ዴዔስ፤ ታካ ኢያን ዴዓይስ።⁵⁷ ዴዎ አዋይ ታና ኪቲን፥ ታኒ ኢያ ባጋራ ዴዎን ዴዔይሳዳ፥ ታና ሚያ ኡራይካ ታ ጋሶን ዴዎን ዳና።⁵⁸ ሳሎፔ ዎዲዳ ኡይሳይ ሃይሳ፥ ሂንቴ አዋቲ ሚዲ ሃይቂዳ ማና ሜላ ጊዴና፤ ሃ ኡይሳ ሚያ ኡራይ ሜሪናው ዳና» ያጊስ።

⁵⁹ ዩሱሲ ቂፊርናሆሜ ካታማን አይሁዴ ዎሳ ኬሳን ሃይሳ ታማርሲስ።

ሜሪና ዴዎ ቃላ

⁶⁰ ዩሱሳ ታማራታፔ ዳሪያ ባጋይ ሄሳ ሲዒዳ ዎዴ «ሃይሲ ጌሎና ቲሚርቱ፤ ሃይሲ አዴስ ጌሊ?» ያጊዶሶና።

⁶¹ ዩሱሲ ባ ታማራቲ ሄሳስ ዙዙሚዳይሳ ኤሪዲ፥ «ሃይሲ ሂንቴና ዱቢ?»⁶² ያቲን፥ አሳ ናዓይ ካሲ ዴዒያሱዋ ፑዴ ኬዩሺን ሂንቴ ቤዒዲ ዎይጋንዴቲ? ⁶³ ጌሻ አያናይ ዴዎ ኢሜስ፤ አሳ ዎልቂ አይኮካ ማዴና፥ ታ ሂንቴው አዲያ ቃላይ

ዴዎ ኢሚያ ጌሻ አያናፔ ዩስ።⁶⁴ ሺን ሂንቴ ጊዶን አማናናይሳቲ ዴዎሶና» ያጊስ። አማናናይሳቲ አናንቴኮ ዩሱሲ ኮይሮፔ ዶሚዲ ኤሬስ። ቃሲ ባና አሲ ኢማናይ አኒኮ ኤሬስ።⁶⁵ ቃሲካ ዩሱሲ፥ «አዋይ ባ ጎና አኒካ ታኮ ያናው ዳንዳዔና ጋዳ ታኒ አዲዳይ ሄሳ ጊሾሳ» ያጊስ።

⁶⁶ ሄሳ ጋሶን፥ ዩሱሳ ካሌይሳታፔ ዳሮቲ ኢያ አጊዲ ጉዩ ሲሚዶሶና፤ ዛሪ ኢያ ካሊቦኮና።⁶⁷ ዩሱሲ ታማኔ ናምቡ ባ ታማሬታ፥ «ሂንቴካ አጊዲ ባናው ኮይቲ?» ያጊዲ አይቺስ።

⁶⁸ ሲሞን ጴግሮሲ ዛሪዲ፥ «ጎዳው፥ ኑኒ አዴኮ ባኒ? ኔው ሜሪና ዴዎ ኢሚያ ቃላይ ዴዔስ።ⁿ⁶⁹ ኔኒ ዎሳ ጌሻ ጊዴይሳ ኑኒ አማናሲኔ ኤሮስ» ያጊስ።

⁷⁰ ዩሱሲ ኤንታኮ፥ «ታኒ ሂንቴና ታማኔ ናምዓታ ዶራቢኪና? ሺን ሂንቴፌ ኢሶይ ሃላሄ» ያጊስ።⁷¹ ዩሱሲ ሄሳ ጊዳይ ሲሞና ናዓ አስቆርታ ዩሁዳሳ፥ ዩሁዲ ዩሱሳ አሲ ኢማናው ዴዒያ ታማኔ ናምቡ ታማሬታፔ ኢሱዋ።

ዩሱሳራኔ ኢያ ኢሻታራ

7 ሄሳፌ ጉዩ፥ አይሁዴቲ ዩሱሳ ዎዳናው ኮያ ጊሾ ኢ ዩሁዳ አጊዲ ጋሊላን ሲሜራቴስ።² አይሁዴቲ ቦንቺያ ሻቃራ ባሌይ ቦንቺታናው ማቲስ።³ ሄሳ ጊሾ፥ ዩሱሳ ኢሻቲ፥ «ኔ ታማራቲ ኔኒ አሲያ ማላታታ ቤዓና ሜላ ሃይሳፌ ዴንዳዳ ዩሁዳ ቢታ ባ።⁴ ባው ኤሬታናው ኮያ አሲ አኒካ ባ አሱዋ ጌንፔና። ኔኒ ሃይሳታ አሳዳ ኔባ አላሚያ ኤሪሳ» ያጊዶሶና።⁵ ኢያ ኢሻቲ ሄሳ ጊዳይ ኢያን አማኒቦና ጊሾሳ።

⁶ ዩሱሲ ኤንታኮ፥ «ታው ኢንጄ ዎዴይ ጋኪቤና፥ ሺን ሂንቴው ኡባ ዎዴይ ኢንጄቴስ።⁷ አላሜይ ሂንቴና ኢያናው ዳንዳዔና፥ ሺን ታኒ አላሚያ አሶይ ኢታ ጊዴይሳ ማርካቲያ ጊሾ ታና ኢዲስ።⁸ ሂንቴ ባሊያ ቢቱ፤ ታ ዎዴይ ጋኪቦና ጊሾ ታኒ ባሊያ ቢኬ» ያጊስ።⁹ ኢ ሄሳ ጊዲ ጋሊላን አቲስ።

ዩሱሲ ባሊያ ቦንቻናው ቢስ

¹⁰ ኢያ ኢሻቲ ባሊያ ቦንቻናው ቢዳፔ ጉዩ ዩሱሲ አናካ ኤሪሶና ቆሳን ሄ ቤሳ ቢስ።¹¹ አይሁዴቲ ባሊያ ቦንቺያ ቤሳን፥ «ኢ አወን ዴዒ?» ያጊዲ ኢያ ኮዩዶሶና።

^m6:45 ኢሳ 54:13 ⁿ6:68 ማቶ 16:16፤ ማር 8:29፤ ሉቃ 9:20
^o7:2 ሌዌ 23:34፤ ዛሬ 16:13

12 አሳይ ካልካሸዱ ኢያባ አዴቶሶና። ባጋይ፥ «ኢ ሎዋ አሲ» ጊያ ወዴ ሃራቲ ቃሲ፥ «አካይ፥ ኢ አሳ ባሌሴስ» ያጎሶና። 13 ሺን አይሁዴ ሃላቃታስ ያዩዳ ጊሾ አኒካ ኢያባ ቆንጨን አዴቴና።

14 ባሊያ ቦንቺዳ ጊዶ ጋሊያ ወዴ ዩሱሲ ያሳ ኬሲ ቢዲ ታማርሶ አይኪስ። 15 አይሁዴቲ፥ «ሃ አዴይ ቲሚርቴ ታማርና ሃይሳ ኡባ ዋቲ ኤሪዴ?» ያጊዲ ማላሌቲዶሶና።

16 ዩሱሲ ዛሪዲ፥ «ታ ታማርሲያ ቲሚርቴይ ታና ኪቲዳ ያሳ ማታፍ ያ ቲሚርቴፌ አቲን ታባ ጊዴና። 17 ያሳ ሺኒያ አሳናው ኮያ አኒካ ሃ ቲሚርቴይ ያሳ ማታፍ ዩያኮኔ ወይኮ ታኒ ታፍ አዲያኮ ኤራና። 18 ባባ አዲያ አኒካ ባ ሁዒ ቦንቾ ኮዩስ። ሺን ባና ኪቲዳይሳ ቦንቾዋ ኮያ አኒካ ኢ ቱማንቾ፤ ኢያን ወርዶይ ባዋ። 19 ሙሴይ ሂንቴው ሂጊያ ኢሚስ፥ ሺን ሂንቴፌ አኒካ ሂጊያ ናጊቤና። ያቲን አይስ ታና ወዳናው ኮዩቲ?» ያጊስ።

20 አሳይ ዛሪዲ፥ «ኔና ሃላሄይ አይኪስ፤ ኔና ወዳናው አኔ ኮዩይ?» ያጊዶሶና።

21 ዩሱሲ፥ «ታኒ ኢሲ ማላታ አሲን ሂንቴ ኡባይ ማላሌቲዶታ። 22 ሂንቴ፥ ሂንቴ ናይታ ቃፃራና ሜላ ሙሴይ ኪቲስ። ሺን ቃፃሮ ሂንቴ ማይዛቲ ዶሚዶሶናፍ አቲን ሙሴ ጊዴና። ሄሳ ጊሾ፥ ሂንቴ ሳምባታ ጋላስ አዴ ናይታ ቃፃሬታ። 23 ሙሴ ሂጊይ ኪቲዳ ጊሾ ሂንቴ ሳምባታ ጋላስ ቃፃሪያባ ጊዲኮ፥ ታኒ ኢሲ አሳ ኩሜሳ አሳቴሳ ፓሲዳ ጊሾ ታራ አይስ ካጨቲ?» 24 ቱማ ፒርዳ ፒርዲቴፍ አቲን አሳ ሶምዖ ቤዒዲ ፒርዶፊቴ» ያጊስ።

ዩሱሲ፥ ኢ ኪሪስቶስ?

25 ዩሩሳላሜ አሳፍ ኢሶቲ ኢሶቲ፥ «ኤንቲ ወዳናው ኮያ ኡራይ ሃይሳ ጊዴኔ? 26 ሄኮ፥ ኢ ቆንጨን አዴስ፤ ኤንቲ ኢያ አይኮካ ጎኮና። ኢ ኪሪስቶሳ ጊዴይሳ አይሁዴ ሃላቃቲ ቱማ ኤሪዶናሻ? 27 ኪሪስቶሲ ያ ወዴ ኢ አዉፍ ያኮ አኒካ ኤራና፥ ሺን ኢ አዉፍ ዩዳኮ ኑ ኤሮስ» ያጊዶሶና።

28 ዩሱሲ ያሳ ኬሳን ታማርሲሼ ባ ቃላ ቶቁ አሲዲ፥ «ቱማ ሂንቴ ታኒ አኔኮኔ ታ አዉፍ ዩዳኮ ኤራቲ? ታኒ ታ ማታን ያቢኬ፥ ሺን ታና ኪቲዳይሲ ቱማንቾ፤ ሂንቴ ኢያ ኤራኬታ። 29 ሺን ታኒ ኢ ኪቲን ኢያ ማታፍ ዩዳ ጊሾ ኢያ ኤራይስ» ያጊስ።

30 ሄሳ ጊሾ፥ ኤንቲ ኢያ አይካናው ኮዩዶሶና። ሺን ኢያ ወዴይ ቡሮ ጋኪቦና ጊሾ አኒካ ኢያ ቦላ ኩሼ ወሲቤና። 31 ሺን ዳሮ አሳይ ዩሱሳ አማኒዲ፥ «ኪሪስቶሲ ያ ወዴ ሃ ኡራይ አሲዳ ማላታታፍ ዳሪያ ማላታ አሳኔዩ?» ያጊዶሶና።

ዩሱሳ አይካናው ወታዳሬቲ ኪቲቲዶሶና

32 ፋሪሳዌቲ ዳሮ አሳይ ዩሱሳባ ካልካሸይሳ ሲዲዶሶና። ካሂኔ ሃላቃቲኔ ፋሪሳዌቲ ኢያ አይሲዲ ቃሺሳናው ያሳ ኬሲ ናጌይሳታ ኪቲዶሶና።

33 ዩሱሲ፥ «ታኒ ሂንቴራ ጉሳ ወዴ ጋምዓና፤ ሄሳፌ ጉዩ ታና ኪቲዳይሳኮ ባና። 34 ሂንቴ ታና ኮያና፥ ሺን ዴሜኬታ። ታኒ ዴዒያሱዋ ሂንቴ ያናው ዳንዳኔኬታ» ያጊስ።

35 አይሁዴቲ ኢሶይ ኢሱዋራ፥ «ሃይሲ ኑኒ ዴሞናሶ አው ባና ሃኒ? ጊሪኬ ካታማን ዴዒያ አይሁዴታኮ ቢዲ ጊሪኬታ ታማርሳናው ሃኒዩ? 36 (ሂንቴ ታና ኮያና፥ ሺን ዴሜኬታ) ቃሲ፥ (ታኒ ዴዒያሱዋ ሂንቴ ያናው ዳንዳኔኬታ) ጉሳይ አይ ጉሴ?» ያጊዶሶና።

ዴዎ ሃሳ

37 ባሊያ ቦንቺያ ጋላሳታፍ ወልቃማኔ ወርሴሳ ጋላሳን ዩሱሲ ዴንዲዲ፥ ባ ቃላ ቶቁ አሲዲ፥ «ሳሞቲዳ አኒካ ታኮ ዩዲ ኡዮ። 38 ታና አማኒያ አኒካ ጊሻ ማፃፋይ ጊዳይሳዳ ዴዎ ኢሚያ ፑልቶ ሃሳይ ኢያፍ ጎጋና» ያጊስ። 39 ኢ ሄሳ ጊዳይ ኢያ አማኒዳይሳቲ ኤካናው ዴዒያ ጊሻ አያናባ። ዩሱሲ ቡሮ ቦንቼቲቦና ጊሾ ሄ ወዴ ጊሻ አያናይ ኢሜቲቤና።

አሳ ጊዶን ሻኬቴሲ ሜዴቲስ

40 ሄ አሳፍ ዳሮቲ ኢ ጊይሳ ሲዲዲ፥ «ቱማ ሃይሲ ናቢያ» †† ያጊዶሶና።

††7:40 ናቢያ፥ ሃ ቤሳን ናቢያ ጌቲቲዳይ ያና ጊዲ ኤንቲ ናጊያ ናቢያ ቆንጨሴስ። (ጥሃ 1:21 ጸሊቴ።)

P7:22 ሌዌ 12:3፤ ሜዴ 17:10 47:23 ጥሃ 5:9 17:37 ሌዌ 23:36

S7:38 ሂዝ 47:1፤ ዛካ 14:8

⁴¹ ሃራቲ ቃሲ፡ «ሃይሲ ኪሪስቶሳ» ያጊዶሶና።
ሺን ሃራቲ ቃሲ፡ «ኪሪስቶሲ ጋሊላፔ ዋኒዲ ኬዩ?» ⁴² ጌሻ ማፃፋይ፡ «ኪሪስቶሲ ዳዊቱ ሽሻፔ ዳዊቱይ ዴዲዳ ቤቴሌሜ ካታማፔ ያና» ያጊደሶና። ⁴³ ሄሳ ጊሾ፡ ዮሱሳ ጋሶን አሳይ ባንታ ጊዶን ሻኬቲዶሶና። ⁴⁴ ሄ አሳፔ ኢሶቲ ኢሶቲ ኢያ አይካናው ኮዩዶሶና፡ ሺን አኒካ ኢያ ቦላ ኩሼ ዎሲቢና።

አይሁዴ ሃላቃቲ አማኒቦካና

⁴⁵ ሶሳ ኬሳ ናጌይሳቲ ካሂኔ ሃላቃታኮኔ ፋሪሳዊታኮ ጉዬ ሲሚ ዪን ኤንቲ፡ «አይስ ኢያ ኤሂቤኬቲ?» ያጊዲ አይቺዶሶና።

⁴⁶ ሶሳ ኬሳ ናጌይሳቲ ኤንታኮ፡ «ሃ አዴይ አዴቴይሳሶ አኒካ አዴቴና» ያጊዲ ዛሪዶሶና።

⁴⁷ ፋሪሳዊቲ ዛሪዲ፡ «ኢ ሂንቴናካ ባሌሲዴ?» ⁴⁸ አይሁዴ ሃላቃታፔ ዎይኮ ፋሪሳዊቱፔ ኢያ አማኒዳ አሲ ዴዲ? ⁴⁹ ሙሴ ሂጊያ ኤሮና ሃ አሳይ ቃንጌቲዳባ» ያጊደሶና።

⁵⁰ ፋሪሳዊታፔ ኢሶይ ቃማ ዮሱሳኮ ቢዳ ኒቆዲሞሲ ኤንታኮ፡ ⁵¹ «ኢሲ አሲ ጊያባ ሲዶና ዎይኮ ኢ አይ አሲዳኮ ኤሮና ዴዲሼ ኮይሮቲዲ ኢያ ቦላ ፒርዴይሲ ኑ ሂጊያን ዴዲ?» ያጊስ።

⁵² ኤንቲ ዛሪዲ፡ «ኔኒካ ቃሲ ጋሊላ ቢታ አሴ? ጋሊላ ቢታፌ ናቤይ ኬዮናይሳ ጌሻ ማፃፋፔ ፒልጋዳ ዴማ» ያጊደሶና።

ሳይማቴሳን አይኬቲዳ ማጫሲው

8 ኢሶይ ኢሶይ አጊዲ ባ ሶ ባ ሶ ቢስ፡ ሺን ዮሱሲ ሻማሆ ዴሪያ ቦላ ቢስ። ² ቃሲ ዎንቴሳ ጋላስ ጉራ ሶሳ ኬሲ ሲሚስ። ዳሮ አሳይ ኢያኮ ዪን ኡቲዲ ኤንታ ታማርሲስ። ³ ሂጊ አስታማራቲኔ ፋሪሳዊቲ ሳይማቴሺን አይኬዳ ኢሲ ማጫሲው ኢያኮ ኤሂዶሶና። ኤንቲ አሳ ኡባ ሲንሳን ኢዮ ኤሲዲ፡ ⁴ «አስታማሪያው፡ ሃ ማጫሲያ ሳይማቴሺን ኑ አይኬዳ። ⁵ ሙሴ ሂጊይ ሃኒ ሜላ ማጫስ ሹቻን ጫዴታ ሃይቃና ሜላ ኪቴስ። ያቲን፡ ኔኒ ዎይጋይ?» ያጊደሶና። ^፶

⁶ ኤንቲ ሄሳ ጊዳይ ዮሱሳ ፓጪዲ ኢያ ሞቲያባ ዴማናሳ። ሺን ዮሱሲ ሆኪዲ ባ ቢራዴን ቢታ ቦላ ዓፊስ። ⁷ ኤንቲ ኢያ ዛሪ ዛሪ አይቺዲ አጎና ኢዊን፡ ፑዴ ዶቁ ጊዲ፡ «ሂንቴ ጊዶን ናጋራ

አሲቦና አሲ ኮይሮቲዲ ኢዮ ሹቻን ጫዴ» ያጊስ። ⁸ ቃሲካ ሆኪዲ ቢታ ቦላ ዓፊስ።

⁹ ኤንቲ ሄሳ ሲዲዳ ዎዴ ጨማታፔ ዶሚዲ ኢሶይ ኢሶይ ኬዩሼ ወሪዶሶና። ዮሱሳ ዓላሊ ሄ ቤሳን ኤቂዳ ማጫሲራ አቲስ። ¹⁰ ኢ ፑዴ ዶቁ ጊዲ ማጫሴኮ፡ «ማጫሴቴ፡ አሳቲ አው ቢዶና? ኔ ቦላ ፒርዲዳይ አኒካ ባዌ?» ያጊስ።

¹¹ ማጫሲያ፡ «ጎዳው፡ አኒካ ባዌ» ያጋሱ።

ዮሱሲ ዛሪዲ፡ «ታኒካ ኔ ቦላ ፒርዲኬ። ባ፤ ዛራዳ ናጋራ አሶፋ» ያጊስ።

ዮሱሲ አላሚያስ ፖዎ

¹² ቃሲካ ዮሱሲ አሳኮ፡ «ታኒ አላሚያስ ፖዎ፡ ታና ካሊያ አኒካ ዴዎ ኢሚያ ፖውዋ ኤካናፔ አቲን ዱማን ሲሜሬቴና» ያጊዲ አዲስ። ^፱

¹³ ፋሪሳዊቲ፡ «ኔ ኔባ ማርካታሳ፡ ሺን ኔ ማርካቴሳይ ቱማ ጊዴና» ያጊደሶና። ^፳

¹⁴ ዮሱሲ ዛሪዲ፡ «ታኒ ታባ ማርካቲኮካ ታ ማርካቴሳይ ቱማ፡ አይስ ጊኮ፡ ታኒ አወፔ ዪዳኮ ቃሲ አው ቢያኮ ኤራይስ፡ ሺን ሂንቴ ኤሬኬታ። ¹⁵ ሂንቴ አሳ ቆፋን ፒርዴታ፤ ታኒ ኢሲ አሳ ቦላካ ፒርዲኬ። ¹⁶ ታኒ ፒርዲያባ ጊዲኮካ ታ ፒርዳይ ቱማ፡ አይስ ጊኮ፡ ታና ኪቲዳ ታ አዋይ ታራ ዴዴሲፔ አቲን ታኒ ታርካ ዴዲኬ። ¹⁷ ናምዑ አሳ ማርካቴሲ ቱማ ጊዴይሲ ሂንቴ ሂጊያን ዓፊቲስ። ^{፲8} ታኒ ታባ ታ ሁዒን ማርካታይስ፤ ቃሲ ታና ኪቲዳ ታ አዋይካ ታባ ማርካቴስ» ያጊስ።

¹⁹ ኤንቲ፡ «ኔ አዋይ አወን ዴዲ?» ያጊዲ ኢያ አይቺዶሶና።

ዮሱሲ ዛሪዲ፡ «ሂንቴ ታና ዎይኮ ታ አዋ ኤሬኬታ። ታና ኤሪዳባ ጊዲያኮ፡ ሂንቴ ታ አዋካ ኤራናሺን» ያጊስ።

²⁰ ዮሱሲ ሶሳ ኬሳን ሙፃታ ሚሺያ ዩጊያ ሳዊኔይ ዴዲያ ቤሳን ሄሳ ታማርሲስ። ኢያ ቃማይ ቡሮ ጋኪቦና ጊሾ አኒካ ኢያ አይኪቢና።

²¹ ቃሲካ ዮሱሲ ኤንታኮ፡ «ታኒ ባና፤ ሂንቴ ታና ኮያና፤ ሺን ሂንቴ አቶቴሲ ዴሞና ሂንቴ ናጋራን ሃይቃና። ታኒ ቢያሱዋ ባናው ሂንቴ ዳንዳዴኬታ» ያጊስ።

²² አይሁዴ ሃላቃቲ፡ «ኢ፡ (ታኒ ቢያሱዋ ሂንቴ ባናው ዳንዳዴኬታ) ያጊስ። ኢ ባና ባርካ ዎዳኔዮ?» ያጊደሶና።

፲7:42 2ሳሙ 7:12፤ ሚክ 5:2 ፲7:50 ጥሃ 3:1፤ 2

፱8:5 ሌዌ 20:10፤ ዛሬ 22:22-24 ፱8:12 ማጥ 5:14፤ ጥሃ 9:5 ፳8:13 ጥሃ 5:31

፱8:17 ዛሬ 19:15

²³ ዩሱሲ ዛሬዲ፡ «ሂንቴ ጋርሳፌ፤ ታኒ በላፌ። ሂንቴ ሃ አላሚያፕ፡ ታኒ ሃ አላሚያፕ ጊዲኬ።
²⁴ ሂንቴ አቶቴሲ ዴሞና ሂንቴ ናጋራን ሃይቃና ጋዳ ታኒ ሂንቴው አዲዳይ ሄሳሳ። ታኒ ታና ጊዴይሳ ሂንቴ አማናና ኢዊኮ ሂንቴ አቶቴሲ ዴሞና ሂንቴ ናጋራን ሃይቃና» ያጊስ።

²⁵ ኤንቲ፡ «ኔኒ አኔ?» ያጊዲ አይቺዶሶና።

ዩሱሲ ዛሬዲ፡ «ታኒ፡ ኮይሮፕ ሂንቴው አዲዳይ ታና።²⁶ ታኒ ሂንቴባ አዳዳ ፒርዲያባይ ዳሮባይ ዴዔስ። ሺን ታና ኪቲዳይሲ ተማንቾ፤ ቃሲ ታኒ ኢያፕ ሲዲዳይሳ ሃላላ አላሚያስ አዳይስ» ያጊስ።

²⁷ ዩሱሲ ባ አዋባ አዴይሳ ኤንቲ አኬከበኮና።
²⁸ ሄሳ ጊሾ፡ ዩሱሲ ኤንታኮ፡ «ሂንቴ አሳ ናዓ ፑዴ ቅቁ አሲያ ወዴ ታኒ ታና ጊዴይሳ ሂንቴ ኤራና። ቃሲካ ታኒ ታ ማታን አይኮካ አሶናይሳኔ ታ አዋይ ታና ታማርሲዳይሳ አዴይሳ ሂንቴ ኤራና።²⁹ ታና ኪቲዳይሲ ታራ ዴዔስ። ታኒ ኡባ ወዴ ኢያ ኡፋይሲያባ አሲያ ጊሾ ኢ ታና ታ ሃላላ አጊቤና» ያጊስ።

³⁰ ዩሱሲ ሄሳ አዲሺን ሲዲዳ ዳሮ አሳይ ኢያ አማኒዶሶና።

ናጋራ አይሉቴሳፌ ኬሲ

³¹ ዩሱሲ ባና አማኒዳ አሳታኮ፡ «ሂንቴ ታ ቲሚርቲያስ ኪቴቲኮ ተማ ታና ካሌይሳታ።
³² ሂንቴ ተማ ኤራና፤ ተማይካ ሂንቴና አይሉቴሳፌ ኬሳና» ያጊስ።

³³ ኤንቲ ዛሬዲ፡ «ኑኒ አብራሃሜ ሸሺ፤ ኑኒ አዴስካ አይሉቴቦኮ። ኔኒ ወይጋዳ፡ «ሂንቴ አይሉቴሳፌ ኬያና» ጋይ?» ያጊዶሶና።^z

³⁴ ዩሱሲ ዛሬዲ፡ «ታኒ ሂንቴው ተማ አዳይስ፤ ናጋራ አሲያ አኒካ ናጋራ አይሉ።³⁵ አይሉይ ሜሪናው ሶ አሳራ ዴና፤ ሺን ናዓይ ሜሪናው ሶ አሳራ ዴዔስ።³⁶ ናዓይ ሂንቴና አይሉቴሳፌ ኬሲኮ ሂንቴ አይሉቴሳፌ ተማ ኬያና።³⁷ ሂንቴ አብራሃሜ ሸሺ ጊዴይሳ ታኒ ኤራይስ። ሺን ታ ቃላይ ሂንቴ ወዛናን ባይና ጊሾ ታና ወዳናው ኮዬታ።³⁸ ታኒ ታ አዋይ ታና ቤሲዳይሳ አዳይስ፤ ሺን ሂንቴካ ሂንቴ አዋፕ ሲዲዳይሳ አሴታ» ያጊስ።

³⁹ ኤንቲ ዛሬዲ፡ «ኑ አዋይ አብራሃሜ» ያጊዶሶና።

ዩሱሲ ኤንታኮ፡ «ሂንቴ አብራሃሜ ናይታ ጊዲያኮ ኢ አሲዳይሳ አሳና።⁴⁰ ሺን ዶሳፌ

ሲዲዳ ተማ አዲዳ ታና ሂንቴ ወዳናው ኮዬታ። አብራሃሜይ ሄሳዳ አሲቢና።⁴¹ ሂንቴ፡ ሂንቴ አዋይ አሲዳይሳ አሴታ» ያጊስ።

ኤንቲ ዛሬዲ፡ «ኑኒ ተማ ዶሳ ናይታ፤ ኑስ ኢሲ አዋይ ዶሳ ሃላሊ ዴዔስ» ያጊዶሶና።

⁴² ዩሱሲ ኤንታኮ፡ «ዶሳይ ተማ ሂንቴ አዋ ጊዲያኮ ሂንቴ ታና ዶሳና፤ አይስ ጊኮ፡ ታኒ ዶሳ ማታፕ ዶዳ ሃይሳን ዴዓይስ። ታና ኢ ኪቲስፕ አቲን ታኒ ታ ማታን ያቢኬ።⁴³ ታኒ ጊይሳ ሂንቴ ሲዓናው ኮዮና ጊሾ ታ ጊያባይ ሂንቴው ጌሌና።⁴⁴ ሂንቴ፡ ሂንቴ አዋ ሃላሄ ናይታ። ቃሲ ሂንቴ፡ ሂንቴ አዋይ አዋቲያባ አሳናው ኮዬታ። ኢ ኮይሮፕ ዶሚዲ ሽምፖ ወዴይሳ፤ ተሚ ኢያን ባይና ጊሾ ኢ ተማ ኢዳስ። ወርዶይ ኢያው ሜቅ ጊዲዳ ጊሾኔ ኢ ወርዶ አዋ ጊዲያ ጊሾ ወርዶ አዴቲሺ ባፕ አዴቴስ።⁴⁵ ታኒ ተማ ሃሳያይስ፤ ሺን ሂንቴ ታና አማኒኬታ።⁴⁶ ሂንቴፌ፡ «ኔኒ ናጋራ አሲሺን ታ ቤዓስ» ጋናው ዳንዳዔይ አኔ? ታኒ ተማ አዴቲያባ ጊዲኮ ታና አይስ አማኒኬቲ?
⁴⁷ ዶሳ አሲ ዶሳይ ጊያባ ሲዔስ። ሂንቴ ዶሳ አሲ ጊዶና ጊሾ ዶሳይ ጊያባ ሲዔኬታ» ያጊስ።

ዩሱሲ አብራሃሜፕ ሲንሴ

⁴⁸ አይሁዴቲ ዛሬዲ፡ « «ኔኒ ሳማሬ አሲ፤ ኔናን ቱና አያናይ ዴዔስ» ጊሼ ሊኬ ጊዶኮ?» ያጊዶሶና።

⁴⁹ ዩሱሲ ኤንታኮ «ታ ቦላ ቱና አያኒ ባዋ። ታኒ ታ አዋ ቦንቻይስ፤ ሺን ሂንቴ ታና ካዉሸታ።
⁵⁰ ታኒ ታ ሁዔ ቦንቾ ኮዬኬ፤ ታኒ ቦንቹታና ሜላ ኮዬይሲኔ ታው ፒርዴይሲ ዴዔስ።⁵¹ ታኒ ሂንቴው ተማ አዳይስ፤ ታ ቃላ ናጊያ አኒካ ሃይቁና» ያጊስ።

⁵² አይሁዴቲ ዛሬዲ፡ «ኔ ቦላ ቱና አያናይ ዴዔይሳ ኑኒ ሃዒ ኤራዳ። አብራሃሜይ ሃይቁስ፤ ናቤቲካ ሃይቁዶሶና። ሺን ኔኒ፡ «ታ ቃላ ናጊያ አኒካ ሃይቁና» ያጋሳ።⁵³ ኔኒ ሃይቁዳ ኑ አዋ አብራሃሜፕ አዳዬ? ናቤቲካ ቃሲ ሃይቁዶሶና። ኔኒ ኔና አና ጋዳ ቆፓይ?» ያጊዶሶና።

⁵⁴ ዩሱሲ፡ «ታኒ ታና ቦንቹኮ ታ ቦንቾይ ሃዳ። ሂንቴ፡ «ኑ ዶሳ» ጊያ ታ አዋይ ኢ ታና ቦንቹስ።⁵⁵ ሂንቴ ኢያ ኤሮና ኢዊኮ ታኒ ኢያ ኤራይስ። ታኒ ኢያ ኤራኬ ጊኮ ሂንቴ ሜላ ወርዶታይስ። ሺን ታኒ ኢያ ኤራይስ፤ ቃሲ ኢያ ቃላካ ናጋይስ።⁵⁶ ሂንቴ አዋይ አብራሃሜይ ታ

የሳ ጋላሳ ቤዒዲ ኡፋይታናው አሞቲስ፤ ቤዒዲካ ኡፋይቲስ» ያጊደሱ።

⁵⁷ አይሁዴቲ ዛሪዲ፥ «ሃሪ አቶሺን፥ ኔው ኢሻታሙ ላይሲ ኩሚቤናሺን ዋናዳ አብራሃማ ቤዓስ ጋይ?» ያጊደሱና።

⁵⁸ ዩሱሲ ኤንታኮ፥ «ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳዳስ፤ አብራሃማይ ዩሉታናፕ ካሴ ታኒ ታና » ያጊደስ።

⁵⁹ ሄሳ ጊሾ፥ ኤንቲ ዩሱሳ ጫዳናው ሹቺ ኤኪዶሶና። ሺን ዩሱሲ ኤንታፌ ጌሚዲ ያሳ ኬሳፌ ኬዬዲ ቢስ።

ዩሱሲ ቆቄ ጊዲዲ ዩሉቲዳ አዲያ ፓሲስ

9 ዩሱሲ ቢሽ ዩሉቶሳፕ ቆቄ ጊዲዲ ዴዒያ ኢሲ አዲያ ቤዒስ። ² ኢያ ታማሬቲ፥ «አስታማሪያው፥ ሃ አዴይ ቆቄ ጊዲዲ ዩሉታና ሜላ ናጋራ አሲዳይ አኔ? ኢ አሲዴዬ ዎይኮ ኢያ ዩሊዳይሳቲ አሲዶና?» ያጊዲ አይቺዶሶና።

³ ዩሱሲ፥ «የሳ አሶይ ኢያ ቦላ ቆንጫና ሜላፕ አቲን ኢ ዎይኮ ኢያ ዩሊዳይሳቲ ናጋራ አሲዳ ጊሾ ጊዴና። ⁴ ሳዒ ጋላስ ዴዒሺን ታና ኪቲዳይሳ አሰዋ ኑ አሳናው ቢሴስ። አኒካ አሳናው ዳንዳዎና ቃማይ ዩስ። ⁵ ታኒ አላሚያን ዴዓሼ አላሚያስ ፖያ» ያጊደስ። ^a

⁶ ዩሱሲ ሄሳ ጊዲ ሳዓን ጩቲስ። ባ ጩቻን ጉሳ ቢታ ላኮሲዲ ሄ ኡርቃን ቆቄ አዲያ አይፊያ ቲዩስ። ⁷ ያቲዲ፥ «ባዳ ሳሊሆሜ (ሳሊሆሜ ጉሳይ ኪቴቲዳይሳ ጉሱ) ጊያ ቴቄቲዳ ሃሳን ኔ አይፊያ ሜጩታ» ያጊደስ። ሄሳ ጊሾ፥ አዴይ ቢዲ ባ አይፊያ ሜጩቲዲ ዌሊሼ ሲሚስ።

⁸ አዲያ ሾሮቲኔ አዴይ ካሴ ዎሲሺን ቤዒዳ አሳይ፥ «ሃይሲ ኡቲዲ ዎሲያ አዲያ ጊዴኔዬ?» ያጊደሱና።

⁹ ኢሲ ኢሲ አሳይ፥ «ሃይሲ ኢያ» ያጊደሱና። ሃራቲ ቃሲ፥ «አካይ፥ ሃይሲ ኢያ ዳኔሲፕ አቲን ኢያ ጊዴና» ያጊደሱና።

ሺን አዴይ፥ «ኤ፥ ታና» ያጊደስ።

¹⁰ ኤንቲ ኢያኮ፥ «ያቲን ኔ አይፊያ ዋኒዲ ዌሊዴ?» ያጊዲ አይቺዶሶና።

¹¹ ኢ ዛሪዲ፥ «ዩሱሳ ጊያ አዴይ ጉሳ ኡርቃ ላኮሲዲ ታ አይፊያ ቲዩዲ፥ (ሳሊሆሜ ባዳ ኔ አይፊያ ሜጩታ) ያጊገ፥ ታኒ ባዳ ሜጩታዳ ዌላ አጋስ» ያጊደስ።

¹² ኤንቲ ኢያኮ፥ «ኢ አውን ዴዒ?» ያጊዲ አይቺዶሶና።

አዴይ፥ «ታኒ ኤሪኬ» ያጊደስ።

ፋሪሳዌቲ ሃኒዳባ ኤራናው ኮዩዶሶና

¹³ ኤንቲ ካሴ ቆቄ፥ ሺን ሃዒ ዌሊዳ አዲያ ፋሪሳዌታኮ ኤፊዶሶና። ¹⁴ ዩሱሲ ኡርቃ ላኮሲዲ አዲያ አይፊያ ፓሲዳ ጋላሳይ ሳምባታ ጋላስ።

¹⁵ ሄሳ ጊሾ፥ አዴይ ዋኒዲ ዌሊዳኮ ፋሪሳዌቲ ኢያ ዛሪ አይቺዶሶና። አዴይ ኤንታኮ፥ «ኢ ታ አይፊያን ጉሳ ኡርቃ ቲዩስ። ታ አይፊያ ሜጩታዳ ሃዒ ዌላይስ» ያጊደስ።

¹⁶ ፋሪሳዌታፕ ኢሶቲ ኢሶቲ፥ «ሃይሳ አሲዳ አዴይ ሳምባታ ሂጊያ ናንና ጊሾ ያሳ ማታፕ ዩቤና» ያጊደሱና።

ሺን ሃራቲ፥ «ናጋራንኹ አሲ ሃይሳ ሜላ ማላታ ዋቲ አሳናው ዳንዳዒ?» ያጊዲ ባንታ ጊዶን ሻኪቲዶሶና።

¹⁷ ሄሳ ጊሾ፥ ፋሪሳዌቲ አዲያኮ፥ «ኢ ኔ አይፊያ ዌሊሲዳ ጊሾ ኔ ኢያባ ዎይጋይ?» ያጊደሱና።

አዴይ፥ «ኢ ናቤ» ያጊደስ።

¹⁸ አይሁዴ ሃላቃቲ፥ ኢያ አይዉኔ አዋ ዌጊዲ አይቻና ጋካናው፥ አዴይ ካሴ ቆቄ ጊዲዳይሳኔ ሃዒ ኢ ዌሊዳሳ አማኒቦኮና። ¹⁹ ኤንቲ ኢያ አይዉኔ ኢያ አዋኮ፥ «ሂንቴ (ቆቄ ጊዲዲ ዩሉቲስ) ጊያ ሂንቴ ናዓይ ሃይሴ? ያቲን፥ ሃዒ ዋኒዲ ዌሊዴ?» ያጊዲ አይቺዶሶና።

²⁰ ኢያ ዩሊዳይሳቲ፥ «ሃይሲ ኑ ናዓ ጊዲዳይሳኔ ቆቄ ጊዲዲ ኢ ዩሉቲዳይሳ ኑ ኤሮስ። ²¹ ሺን ሃዒ ኢ ዋኒዲ ዌሊዳኮ ቃሲ ኢያ አይፊያ አኒ ፓሲዳኮ ኑኒ ኤሮኮ። ኢያ አይቺቲ። ኢ ባና ኤሪዳ አሲ ጊዲያ ጊሾ ባባ አዳናው ዳንዳዒስ» ያጊደሱና።

²² ኢያ ዩሊዳይሳቲ ሄሳ ጊዳይ አይሁዴታስ ያዩዳ ጊሾሳ። አይስ ጊኮ፥ አይሁዴቲ፥ ዩሱሲ ኢ ኪሪስቶሳ ያጊዲ ማርካቲያ አሲ ዴዒኮ ሄ ኡራ አይሁዴ ዎሳ ኪሳፌ ሂላናው ኮይሮቲዲ ዞሬ ቃቺዶሶና። ²³ ኢያ ዩሊዳይሳቲ፥ «ኢ ባና ኤሪዳ አሲ፤ ኢያ አይቺቲ» ያጊዳይ ሄሳሳ።

²⁴ ሄሳ ጊሾ፥ ቆቄ ጊዲዲ ዩሉቲዳ አዲያ ኤንቲ ዛሪ ዌጊዲ፥ «ቱማ አዳናው ያሳን ጫቃ፤ ሃ አዴይ ናጋራንኹ ጊዴይሳ ኑ ኤሮስ» ያጊደሱና።

²⁵ አዴይ ዛሪዲ፡ «ኢ ናጋራንች ጊዲን፡ ጊዶና ኢባን ታ ኤሪኬ፡ ታኒ ቆቄ ጊዴይሳኔ ሃዲ ዌሌይሳ ሄ ኢሲባ ኤራይስ» ያጊስ።

²⁶ ኤንቲ ዛሪዲ፡ «ኢ ኔው አይ አሲዴ? ኢ ኔ አይፊዎ ዋቲ ፓሲዴ?» ያጊዶሶና።

²⁷ ኢ ኤንታኮ፡ «ታኒ ሂንቱው አዳስ፡ ሺን ሲዲቤኬታ፡ አይስ ዛሪ ሲዳናው ኮቡቲ? ሂንቱካ ኢያ ታማሪ ጊዳናው ኮቡቲቡ?» ያጊስ።

²⁸ ኤንቲ ኢያ ጫዬዲ፡ «ኔ ሄ ኡራ ታማሪ ጊዳ፤ ኑኒ ሙሴ ታማሪ። ²⁹ ያሳይ ሙሴስ አዲዳይሳ ኑኒ ኤሮስ፡ ሺን ሃ ኡራይ ኢ አዉፔ ዪዳኮካ ኑ ኤሮኮ» ያጊዶሶና።

³⁰ አዴይ ኤንታኮ፡ «ኢ አዉፔ ዪዳኮ ሂንቱ ኤሮናይሲ ማላሲሲያባ፡ ሺን ኢ ታ አይፊያ ፓሲስ። ³¹ ያሳ ቦንቼይሳኔ ኢ ኮያባ አሲያ ኡራ ያሳይ ሲዴሲፔ አቲን ናጋራንችታ ሲዴና። ³² ሳሎይ ሳዲ ሜዴቶሳፔ ቆቄ ጊዲዲ ዩሉቲዳ አሳ አይፊ ፓሲዳይ አኒካ ባዋ። ³³ ሃ አዴይ ያሳፊ ኪቱቲቦናባ ጊዲያኮ ኢሲባካ አሳናው ዳንዳዔና» ያጊስ።

³⁴ ኤንቲ ዛሪዲ፡ «ኔኒ ናጋራን ዩሉታዳ ዲጪዳይሲ ኑና ታማርሳናው ኮያይ?» ያጊዶሶና። ኢያ አይሁዴ ዎሳ ኪሳፊ ሂሊዶሶና።

ዎዛና ቆቄቱሲ

³⁵ ዩሱሲ ኤንቲ አዲያ ኪሲዳይሳ ሲዲዳ ዎዴ ኢያ ዴሚዲ፡ «አሳ ናዓ አማናይ?» ያጊዲ አይቺስ።

³⁶ አዴይ ዩሱሳኮ፡ «ጎዳው፡ ታኒ ኢያ አማናና ሜላ ኢ አኔ? ታው አዳርኪ?» ያጊስ።

³⁷ ዩሱሲ አዲያኮ፡ «ኔኒ ኢያ ቤዓዳሳ፤ ሃ ኔራ አዴቴይሲ ኢያ» ያጊስ።

³⁸ አዴይ ዛሪዲ፡ «ጎዳው፡ አማናይስ» ያጊዲ ዩሱሳስ ጎይኒስ።

³⁹ ዩሱሲ፡ «ቆቄቲ ዌላና ሜላኔ ዌሌይሳቲ ቆቃና ሜላ ታኒ ፒርዳናው ሃ አላሚያ ያስ» ያጊስ።

⁴⁰ ኢያራ ዴዒያ ጉሳ ፋሪሳዊቲ ሄሳ ሲዲዲ፡ «ኑ ቆቄቡ?» ያጊዲ አይቺዶሶና።

⁴¹ ዩሱሲ፡ «ሂንቱ ቆቄ ጊዲያኮ ሂንቱው ናጋራ ጊዴና። ሺን ሃዲ ሂንቱ ዌሎስ ጊያ ጊሾ ሂንቱ፡ ሂንቱ ናጋራን ዴዔታ» ያጊስ።

ዩሱሲ ሎዎ ሄንሳንች

10 ዩሱሲ፡ «ታኒ ሂንቱው ቱማ አዳይስ፤ ዶርሳ ጊርቤ ጊዶ ፔንጌራ ጊዶና ሃራሶራ ጌሊያ አኒካ ካይሶኔ ፓንጋ። ² ሺን ፔንጌራ ጌሌይሲ ዶርሳታ ሄሜይሳ። ³ ፔንጊያ ናጌይሲ ኢያው ፔንጊያ ዶዩስ፤ ዶርሳቲካ ኢያ ቃላ ሲዶሶና። ኢ ባ ዶርሳታ ኤንታ ሱንሳን ሱንሳን ዌጌስ፤ ኤንታ ካሌሲዲ ካሪ ኬሴስ። ⁴ ኢ ባይሳታ ካሪ ኬሲዳፔ ጉቡ ኤንታ ሲንሳን ሃሙቴስ። ኤንቲ ኢያ ቃላ ኤሪያ ጊሾ ኢያ ካሎሶና። ⁵ ሃራ ኡራ ቃላ ኤንቲ ኤሮና ጊሾ ኢያፔ ባቃቶሶናፔ አቲን ኢያ ጌዶ ካሎኮና» ያጊስ።

⁶ ዩሱሲ ኤንታው ሃ ሌሚሱዋ አዲስ፡ ሺን ኢ አይ ጊዳኮ ኤንቲ አኬኪቦኮና።

⁷ ዛሪዲ ዩሱሲ ኤንታኮ፡ «ታኒ ሂንቱው ቱማ አዳይስ፤ ታኒ ዶርሳታስ ፔንጌ። ⁸ ታፔ ሲንሴ ዪዳ ኡባይ ካይሶኔ ፓንጋ፡ ሺን ዶርሳቲ ኤንታ ሲዲቦኮና። ⁹ ፔንጌይ ታና፤ ታ ባጋራ ጌሊያ አኒካ አታና። ኢ ታ ባጋራ ጌላናኔ ኬያና፤ ሎዎ ሄሜቲያ ቤሲ ዴማና። ¹⁰ ካይሶይ ካይሶታናው፡ ሹካናዉኔ ዳይሳናው ዩሲፔ አቲን ሃራባስ ዩና። ታኒ ኤንታው ዴዎይ ዳና ሜላኔ ኩሚዲ ፓላሃና ሜላ ያስ።

¹¹ «ታኒ ሎዎ ሄንሳንች፤ ሎዎ ሄንሳንችይ ባ ዶርሳታ ጊሾ ባ ሽምፑዋ አሲ ኢሜስ። ¹² ኬራ ሄሚያ አሲ ዶርሳታ ጎዳኔ ሄንሳንች ጊዶና ጊሾ ሱዱሜይ ያ ዎዴ ቤዲዲ ዶርሳታ አጊዲ ቤስ። ሄሳ ጊሾ፡ ሱዱሜይ ዶርሳታ አይኪዲ ላሌስ። ¹³ ኬራ ሄሜይሲ ሚሼስ ሄሚያ ጊሾኔ ዶርሳታባይ ኢያ ቆፊሶና ጊሾ ዶርሳታ አጊዲ ባቃቴስ።

¹⁴⁻¹⁵ «ታኒ ሎዎ ሄንሳንች። ታ አዋይ ታና ኤራይሳዳ ታኒካ ታ አዋ ኤራይስ። ሄሳዳካ፡ ታኒ ታ ዶርሳታ ኤራይስ፤ ታ ዶርሳቲካ ታና ኤሮሶና። ታኒ ታ ዶርሳታ ጊሾ ታ ሽምፑዋ አሳ ኢማይስ። ¹⁶ ሃ ዉዲያን ባይና ሃራ ዶርሳቲ ታው ዴዎሶና። ታኒ ኤንታካ ኤሃናው ቤሴስ። ኤንቲ ታ ቃላ ሲዳና፤ ኤንቲ ኢሲ ዉዴ ጊዳና፤ ሄንሳንችይካ ኢሱዋ።

¹⁷ «ታኒ ታ ሽምፑዋ አሳ ኢማዳ ዛራ ኤኪያ ጊሾ ታ አዋይ ታና ዶሴስ። ¹⁸ ታ ዶሳዳ ታ ሽምፑዋ አሳ ኢማይሲፔ አቲን ታፔ አኒካ ኤኪና። ታ ታ ሽምፑዋ አሳ ኢማናዉኔ ዛራ ኤካናው ማቲ

^b10:14-15 ማቶ 11:27፤ ሉቃ 10:22

ታው ዴዔስ። ታኒ አሳና ሜላ ታ አዋይ ታና ኪቲዳይሲ ሃይሳ» ያጊስ።

¹⁹ ሄሳ ኢ ጊዳ ጊሾ አይሁዴታ ጊዶን ቃሲካ ሻኬቴሲ ሜዴቲስ። ²⁰ ኤንታፌ ዳሪያ ባጋይ፡ «ኢያን ቱና አያኒ ዴዔስ! ኢ ጎዬስ! ኢ ጊያባ አይስ ሲዔቲ?» ያጊዶሶና።

²¹ ሃራቲ ቃሲ፡ «ሃላሄይ አይኪዳ አሲ ሃይሳዳ አዴቴና። ቱና አያኒ ቆቄ አይፌ ዌሊሳናው ዳንዳዒዬ?» ያጊዶሶና።

ዩሱሲ አሳ ናዓ

²² ዩሩሳላሜን ያሳ ኪሳ አንጂሲዳ ጋላሳታ ቦንቺያ ባሌይ ጋኪስ፤ ሄ ዎዴ ሳሂ ባልጎ።

²³ ዩሱሲ ያሳ ኪሳን ሶሎሞኔ ባራንዳን ሲሜሬቴስ። ²⁴ አይሁዴቲ ዩሱሳ ዩሾን ሺቂ ኤቂዲ፡ «ኔኒ ኑና አዉዴ ጋካናው ሲዴራ ዎሳኔ? ኔኒ ኪሪስቶሳ ጊዲኮ አኔ ኑስ ጌሻዳ ኦዳ» ያጊዶሶና።

²⁵ ዩሱሲ ዛሪዲ ኤንታኮ፡ «ታኒ ሂንቴው አዳስ፤ ሺን ታና አማኔኪታ። ታኒ ታ አዋይ ታው ኢሚዳ ማታን አሲያ አሶይ ታባ ማርካቴስ።

²⁶ ሺን ታኒ ሂንቴው አዲዳይሳዳ ሂንቴ ታ ዶርሴ ጊዶና ጊሾ አማኔኪታ። ²⁷ ታ ዶርሳቲ ታ ቃላ ሲዶሶና። ታኒ ኤንታ ኤራይስ፤ ኤንቲካ ታና ካሎሶና። ²⁸ ታኒ ኤንታው ሜሪና ዴዑዋ ኢማይስ፤ ኤንቲ ኡባራካ ዳዮኮና። አኒካ ታ ኩሼፕ ኤንታ ቦንቂ ኤካናው ዳንዳዒና። ²⁹ ኤንታ ታው ኢሚዳ ታ አዋይ ኡባፌ አዴስ ፡፡ አኒካ ታ አዋ ኩሼፕ ኤንታ ቦንቂ ኤካናው ዳንዳዒና። ³⁰ ታኒ ታ አዋይ ኢሲና» ያጊስ።

³¹ አይሁዴቲ ዩሱሳ ጫዳናው ቃሲካ ሹቺ ዴንሲዶሶና። ³² ዩሱሲ ኤንታኮ፡ «ታኒ አሳና ሜላ ታ አዋይ ታው ኢሚዳ ዳሮ ሎዎ አሶታ ሂንቴና አሳ ቢሳስ። ሄሳታፕ አዉሳ ጊሾ ታና ሹቻን ጫዳናው ኮዬቲ?» ያጊስ።

³³ አይሁዴቲ ዛሪዲ፡ «ኑኒ ኔና ኔ ሎዎ አሶ ጊሾ ሹቻን ጫዳናው ኮዮኮ። ሺን ኔኒ ያሳ ጫያ ጊሾኔ አሴ ጊዳሼ ኔ ኔና ያሴ ጊያ ጊሾሳ» ያጊዶሶና። ^c

³⁴ ዩሱሲ ዛሪዲ፡ «ጊሻ ማፃፋን ያሳይ፡ «ሂንቴ ያሳታ» ጊዳይሲ ዓፌቲቤኔ?» ^d ³⁵ ጊሻ ማፃፋይ ሜሪናው ላሜቴና። ያሳይ ባ ቃላ ኢሚዳ አሳታ፡

(ያሳታ) ጊዲ ዌጊኮ፡ ³⁶ አዋይ ዶሪዲ ሃ አላሚያ ኪቲዳ ታና ያሳ ናዓ ዋቲዲ (ያሳ ጫያሳ) ያጌቲ?

³⁷ ታኒ ታ አዋይ አሴይሳ አሶና ኢዊኮ ታና አማናፒቱ። ³⁸ ሺን ታኒ አሲያባ ጊዲኮ ሂንቴ ታና አማናና ኢዊኮኮ፡ ታ አዋይ ታናን ዴዔይሳኔ ታካ ታ አዋን ዴዔይሳ ሂንቴ ኤራና ሜላ ታ አሱዋ አማኒቱ» ያጊስ።

³⁹ ቃሲካ ኤንቲ ኢያ አይካናው ኮዬዶሶና፡ ሺን ኢ ኤንታፌ ኪሲ ኤኪስ።

⁴⁰ የሃኒሲ ካሴ ፃማቂያ ቤሳ፡ ዮርዳኖሴ ሻፋፕ ሄሬንሲ ዩሱሲ ፒኒዲ ያን ዴዒስ። ^{e41} ዳሮ አሳይ ዩሱሳኮ ዩዲ፡ «የሃኒሲ ማላታ አሲቤና፡ ሺን ኢ ሃ አዲያባ አዲዳባይ ኡባይ ቱማ» ያጊዶሶና። ⁴² ያን ዳሮ አሳይ ዩሱሳ አማኒዶሶና።

አላዛራ ሃይቁዋ

11 ቢታኒያ ጉታን አላዛራ ጊያ ኢሲ አዴይ ሃርጌቲስ። ቢታኒይ ማይራማኔ ኢ ሚቺያ ማርታ ዴዒያ ጉታ። ^{f2} ማይራማ ጎዳ ቶሁዋ ሺቶ ቲያዳ ባ ቢናናን ኢያ ቶሁዋ ቁቺዳሮ። ሃርጌቲዳይ ኢ ኢሻ አላዛራ። ^{g3} ሄሳ ጊሾ፡ ሚቺቲ፡ «ጎዳው፡ ኔ ዶሴይሲ ሃርጌቲስ» ጊዲ ዩሱሳኮ ኪቲዶሶና።

⁴ ዩሱሲ ሄሳ ሲዒዳ ዎዴ «ሃ ሃርጌይ፡ ያሳይኔ ኢያ ናዓይ ቦንቺታና ሜላፕ አቲን ሃይቆስ ጋሲያ ሃርጌ ጊዴና» ያጊስ።

⁵ ዩሱሲ ማርታ፡ ኢ ሚቺዉኔ አላዛራ ዶሴስ።

⁶ ሺን አላዛራ ሃርጌዳይሳ ዩሱሲ ሲዒዲ ባ ዴዒያ ቤሳን ናምዑ ጋላስ ጋምዒስ። ⁷ ሄሳፌ ጉዬ፡ ዩሱሲ ባ ታማራታኮ፡ «ዛሪዲ ዩሁዳ ቢታ ቦስ» ያጊስ።

⁸ ኢያ ታማራቲ ዛሪዲ፡ «አስታማሪያው፡ ጉሳ ዎዴፕ ካሴ አይሁዴቲ ኔና ሹቻን ጫዲዲ ዎዳናው ኮዬዶሶና፤ ሃሂካ ያ ባኔ?» ያጊዶሶና።

⁹ ዩሱሲ፡ «ኢሲ ጋላሳን ታማኔ ናምዑ ሳቲይ ዴዔስ ጊዴኔዬ? ጋላስ ሃሙቲያ አሲ ሃ አላሚያ ፖዑዋ ቤዒያ ጊሾ ዱቤቴና። ¹⁰ ሺን ቃማ ሃሙቲያ አኒካ ፖዎይ ባይና ጊሾ ዱቤቴስ» ያጊስ።

¹¹ ዩሱሲ ሄሳ ጊዳፕ ጉዬ ኤንታኮ፡ «ኑ ዶሲያ አላዛራ ዲስኪስ፡ ሺን ኢያ ዴንሳናው ታኒ ባና» ያጊስ።

፡፡10:29 ታ አዋይ ኡባፌ አዴስ፡ ኢሲ ኢሲ ቤኒ ማፃፋቲ፡ «ታ አዋይ ታው ኢሚዳ ኤንቲ ኡባፌ አዶሶና» ያጎሶና።

^c10:33 ሌዌ 24:16 ^d10:34 ማዝ 82:6 ^e10:40 ዮሃ 1:28

^f11:1 ሉቃ 10:38-39 ^g11:2 ዮሃ 12:3

12 ኢያ ታማሬቲ ዛሬ፤ «ጎዳው፤ ኢ ዲስኪዳባ ጊዲኮ ኢያው ሎዓና» ያጊደሶና።

13 ዮሱሲ አላዛሪ ሃይቂዳይሳ አዲስ፤ ሺን ኤንታው ሮ ዲስኮ ዳኒስ። 14 ሄሳ ጊሾ፤ ዮሱሲ ጊሺዲ ኤንታኮ፤ «አላዛሪ ሃይቂስ። 15 ሂንቴ አማናና ሜላ ታኒ ሄ ቤሳን ዴዎናይሳስ ሂንቴ ጊሾ ኡፋይታይስ። አኔ ዮዲቴ፤ ኢያኮ ቦስ» ያጊስ።

16 ሄሳፌ ጉዬ፤ ዲዲሞሳ 11 ጌቴቲያ ቶማሲ ባ ላጌ ታማሬታኮ፤ «አስታማሪያራ ሃይቃናው ኑካ ቦስ» ያጊስ።

ዮሱሲ ዴንዶኔ ዴዎ

17 ዮሱሲ ጋኪያ ዎዴ አላዛሪ ሞጊቲን አይዱ ጋላስ ጊዲስ። 18 ቢታኔይ ዩፋሳላሜቴ ሄቩ ኪሎ ሚቲሬ ሜላ ሃኪስ። 19 ዳሮ አይሁዴቲ ማርታኔ ማይራሞ ኤንታ ኢሻይ ሃይቂዳይሳስ ሚንሴሳናው ዩደሶና።

20 ማርታ ዮሱሲ ዩዳይሳ ሲዓዳ ኢያ ሞካናው ኬያሱ፤ ሺን ማይራማ ሶን አታሱ። 21 ማርታ ዮሱሳኮ፤ «ጎዳው፤ ኔኒ ሃይሳን ዴዲዳባ ጊዲያኮ ታ ኢሻይ ሃይቂና። 22 ሺን ሃዲ ጊዲኮካ ኔኒ ዎሲያባ ያሳይ ኔው ኢማናይሳ ታኒ ኤራይስ» ያጋሱ።

23 ዮሱሲ፤ «ኔ ኢሻይ ሃይቆፔ ዴንዳና» ያጊስ።

24 ማርታ ኢያኮ፤ «ወርሴሳ ጋላስ ኢ ሃይቆፔ ዴንዳናይሳ ኤራይስ» ያጋሱ።

25 ዮሱሲ ኢኮ፤ «ታኒ ዴንዶኔ ዴዎ፤ ታና አማኒያ አኒካ ሃይቂኮካ ዴዎን ዳና። 26 ቃሲ ዴዎን ዴዴይኔ ታና አማኒያ አኒካ ሃይቂና። ሄሳ ኔኒ አማናይ?» ያጊስ።

27 ማርታ ዛሬዳ፤ «ጎዳው፤ ኤ ታኒ አማናይስ! ኔኒ ያሳ ናዓ፤ አላሚያ ያናው ዴዲያ ኪሪስቶሳ ጊዴይሳ ታኒ አማናይስ» ያጋሱ።

28 ማርታ ሄሳ ጊዳፔ ጉዬ፤ ባዳ ባ ሚቺው ጊማን ሂጋዳ፤ «አስታማሬይ ዩዲ ኔና ኮዬስ» ያጋሱ።

29 ማይራማ ሄሳ ሲዲዳ ዎዴ ሌሌሳ ዴንዳ ኤቃዳ ዮሱሳኮ ባሱ። 30 ሄ ዎዴ ዮሱሲ ማርታራ ጋሄቲዳ ቤሳን ዴዴስ፤ ቡሮ ጉታ ጋኪቤና። 31 ማይራሞ ሚንሴሲሺ ኢራ ሶን ዴዲያ አይሁዴቲ፤ ኢያ ዴንዳ ኤቃዳ ሌሌሳዳ ካሬ ኬዩዳይሳ ቤዲዲ፤ ዱፎ ባዳ ዩካናው ሃኒያ ዳኒን ኢዮ ካሊዲ ኬዩደሶና።

32 ማይራማ ዮሱሲ ዴዲያሱዋ ባዳ ኢያ ቤዲዳ ዎዴ ኢያ ቶሁዋ ቦላ ኩንዳዳ፤ «ጎዳው፤ ኔኒ

ሃይሳን ዴዲዳባ ጊዲያኮ ታ ኢሻይ ሃይቂናሺን» ያጋሱ።

33 ዮሱሲ ማይራማኔ ኢራ ዴዲያ፤ አይሁዴቲ ዩኬይሳ ቤዲዲ፤ ባ ዎዛናን ዳሮ ሴሌቲዲ፤ 34 «አዉን ሞጊዴቲ?» ያጊዲ አይቺን፤ «ጎዳው፤ ያዳ ቤዓ» ያጊዲ ዛሬደሶና።

35 ዮሱሲ አፋጊስ። 36 ሄሳ ጊሾ፤ አይሁዴቲ፤ «ኢ አላዛራ አይ ሜላ ዶሲያኮ ቤዲቴ» ያጊደሶና።

37 ሺን ኤንታፌ ኢሶቲ ኢሶቲ፤ «ሃይሲ ቆቂያ ሄሊሲዳይሲ ሃ አዴይ ሃይቆና ሜላ አሳናው ዳንዳዴሺን?» ያጊደሶና።

ዮሱሲ አላዛሪ ሃይቆፔ ዴንሲስ

38 ቃሲካ ዮሱሲ ሴሌቲዲ፤ አላዛሪ ሞጊቲዳ ዱፋዋ ቤስ፤ ሄ ዱፎይ ሹቻን ጎርዴቲዳ ጎንጎሎ።

39 ዮሱሲ፤ «ሹቻ ዴንሲቴ» ያጊዲ ኪቲስ።

ማርታ፤ «ጎዳው፤ ኢ ሃይቆሳፔ አይዱ ጋላስ ጊዲዳ ጊሾ ሃዲ ሂንቃና» ያጋሱ።

40 ዮሱሲ ማርታኮ፤ «ኔ አማኒያባ ጊዲኮ ያሳ ቦንቹዋ ቤዓናይሳ ታኒ ኔው አዳቢኪና?» ያጊስ።

41 ኤንቲ ሹቻ ዴንሲን ዮሱሲ ሳሎ ፑዴ ሄሊዲ፤ «አዋው፤ ታና ኔ ሲዲዳ ጊሾ ኔና ጋላታይስ። 42 ኔ ኡባ ዎዴ ታና ሲዲዳ ታኒ ኤራይስ። ሺን ሃይሳን ኤቂዳ አሳይ ኔኒ ታና ኪቲዳይሳ አማናና ሜላ ታኒ ኤንታ ጊሾ ሃይሳ ጋይስ» ያጊስ። 43 ዮሱሲ ሄሳ ጊዳፔ ጉዬ፤ ባ ቃላ ቁቁ አሲዲ፤ «አላዛራ፤ ሃ ኬያ!» ያጊስ። 44 ሃይቂዳ አዴይ ዚዴቲዳ ሜላ ኩሼይኔ ቶሆይ ሻሎን ቃሼቲዲ ዴዲሺን ኢያ አይፌ ካሬይ ጎዜቲዳ ሜላ ዱፋዋፔ ኬዩስ። ዮሱሲ ኤንታ፤ «ቢርሺቴ! ቦ ጊቴ!» ያጊስ።

ኪሪስቶሳ ቦላ ማቄቲደሶና

(ማቶ 26:1-5፤ ማር 14:1-2፤ ሉቃ 22:1-2)

45 ሄሳ ጊሾ፤ ማይራሚኮ ዩዳ አይሁዴታፔ ዳሮቲ ዮሱሲ አሲዳይሳ ቤዲዲ ኢያ አማኒደሶና።

46 ሺን ኤንታፌ ኢሶቲ ኢሶቲ ፋሪሳዌታኮ ቤዲ ዮሱሲ አሲዳይሳ ኤንታው አዲደሶና። 47 ሄሳፌ ጉዬ፤ ካሂኔ ሃላቃቲኔ ፋሪሳዌቲ ሻንጉዋ ሺሺዲ፤ «ሃ አዴይ ዳሮ ማላታታ አሲያ ጊሾ ኑ አይ አሲኖ? 48 ኑኒ ኢያ ሲዲ ጊዲ አጊኮ አሳ ኡባይ ኢያ አማናና፤ ቃሲ ሮሜ ቤታ አሳቲ ዩዲ ኑ ያሳ ኬሳኔ ኑ ዴሪያ ዳይሳና» ያጊደሶና።

49 ኤንታፌ ኢሶይ ቃያፋ ጌይሲ፤ ሄ ሳይሲ ካሂኔ ሃላቃ ጊዲዳይሲ፤ «ሂንቴ አይኮካ ኤሬኬታ!

11 11:16 ዲዲሞሳ፤ ጉሳይ ሜንቴ ጉሱ።

50 አሳይ አባይ ዳይዳፌ አሳ አባ ጊሾ ኢሲ አሲ ሃይቂይሲ ሎዎ ጊዴይሳ ኤሬኬቲ?» ያጊስ።

51 ኢ ሄሳ ባፔ ጊቤና። ሺን ሄ ላይሲ ካሂኔ ሃላቃ ጊዲያ ጊሾ ዩሱሲ አይሁዴ አሳ ጊሾ ሃይቃናው ቤሴይሳ ቲንቢቴ አዲስ። 52 ቃሲ ዩሱሲ አይሁዴ አሳ ሃላላስ ጊዶናሺን ላሌቲዲ ዴዲያ ያሳ አሳ አባ ኢሲፌ ሺሻናውኔ ኢሲ አሲ አሳናው ሃይቃና።

53 ሄ ጋላሳፔ ዶሚዲ ኤንቲ ኢያ ዎዳናው ማቂቲዶሶና። 54 ሄሳ ጊሾ፥ ዩሱሲ አይሁዴታ ጊዶን ቆንጮን ሲሜሬቲቤና። ሺን ባዞ ቢታ ማታን ዴዲያ ኤፍሬሜ ጉታ ቤስ። ባ ታማሬታራ ሄ ቤሳን ጋምዲስ።

55 አይሁዴቲ ቦንቺያ ፓሲካ ጋላሳይ ማቲስ። ቃሲ ዳሮ አሳይ ባንታና ጌሻናው ፓሲካ ቦንቺያ ጋላሳይ ጋካናፔ ሲንሴ ሄ ቢታፌ ዩሩሳላሜ ቢዶሶና። 56 ኤንቲ ያሳ ኬሳን ኤቂዲ ዩሱሳ ዩሳ ናጊያ ጊሾ «አይ ቆፔቲ? ዩሱሲ ባሊያ ቦንቻናው ዩኔ?» ያጊዲ ኢሶይ ኢሱዋ አይቺዶሶና። 57 ካሂኔ ሃላቃቲኔ ፋሪሳዌቲ ዩሱሳ አይካናው፥ ኢ ዴዲያሱዋ ኤሪያ አኒካ ባንታው አዳና ሜላ ኪቲዶሶና።

ዩሱሳ ሺቶ ቲዬዳ ማጫሲው
(ማቶ 26:6-13፤ ማር 14:3-9)

12 ፓሲካ ቦንቺያ ጋላሳፔ አሱፑን ጋላስ ሲንሳቲዲ፥ ዩሱሲ ሃይቆፔ ዴንሲዳ አላዛሪ ዴዲያ ጉታ፥ ቢታኒያ ቤስ። 2 ሄ ቤሳን ኤንቲ ኢያው ካሆ ጊጊሲዶሶና። አላዛሪ ዩሱሳራ ኢሲፌ ጋይታ ቦላ አቲዳሺን ማርታ ኤንታና ሞካውሱ። 3 ማይራማ ናርዶሴ ጊያ ዳሮ አልዎ ጌሻ ሺቶ ኤሃዳ ዩሱሳ ቶሁዋ ቲያሱ። ባ ቢናናን ኢያ ቶሁዋ ቱቻሱ፤ ኬሳ አባይ ሺቶ ሳዎን ቶንጉ ጊስ።^h

4 ሺን ዩሱሳ ታማሬታፔ ኢሶይ፥ ዩሱሳ አሲ ኢማናይሲ፥ አስቆርታ ዩሁዲ፥ 5 «አይስ ሃ ሺቶይ ሄቩ ዌቱ ዲናሬን ባይዜቲዲ፥ ሚሼይ ማንቆታስ ኢሜቴኔ?» ያጊስ። 6 ኢ ካይሶ ጊዲዳ ጊሾ ሄሳ ጊሲፔ አቲን ማንቆታስ ቃጴቲዲ ጊቤና። ኢ ሚሼ ካርጊታ አይኬይሳ ጊዲያ ጊሾ አባ ዎዴ ኢያፔ ባው ኤኬስ።

7 ዩሱሲ፥ «ኢያ ባው ዴዲያባ ታ ሞኅ ጋላሳስ ሚንጂዳ ጊሾ ኢያ አጋጊቴ። 8 ማንቆቲ አባ

ዎዴ ሂንቴራ ዳና፥ ሺን ታኒ አባ ዎዴ ሂንቴራ ዴዲኬ» ያጊስ።ⁱ

9 ሄ ዎዴ ዳሮ አሳይ ዩሱሲ ቢታኒያን ዴዴይሳ ሲዲዲ ያ ቢዶሶና። ኤንቲ ዩሱሳ ሃላላ ጊዶናሺን ኢ ሃይቆፔ ዴንሲዳ አላዛሪካ ቤዓናው ቢዶሶና። 10 ሄሳ ጊሾ፥ ካሂኔ ሃላቃቲ አላዛሪካ ቃሲ ዎዳናው ማቂቲዶሶና። 11 አይስ ጊኮ፥ አላዛራ ጋሶን ዳሮ አይሁዴቲ ኤንታና ኢዲዲ ዩሱሳ አማኖሶና።

ዩሱሲ ቦንቻን ዩሩሳላሜ ጌሊስ

(ማቶ 21:1-11፤ ማር

11:1-11፤ ሉቃ 19:28-40)

12 ዎንቴሳ ጋላስ ፓሲካ ቦንቺያ ቤሳ ዬዳ ዳሮ አሳይ ዩሱሲ ዩሩሳላሜ ቤይሳ ሲዲዲ፥ 13 ዘምባ ሃይሲ ኤኪዲ ኢያ ሞካናው ኬዬዶሶና። ባንታ ቃላ ጵቁ አሲዲ፥

«ሆሳና! ያሳይ ጋላቴቶ!

ኀዳ ሱንሳን ዩይሲ አንጂቶ!

ያሳይ ኢስራዴሌ ካዉዋ አንጅ!»

ያጊዶሶና።^j

14-15 ጊሻ ማፃፋን፥

«ዒዮኔ ካታማው፥ ባቦፋ!

ሄኮ፥ ኔ ካዎይ ሃሬ ማራ ቦላ አቲዲ ዩስ»

ጌቴቲዳይሳዳ ዩሱሲ ሃሬ ማሪ ዴሚዲ ኢያ ቶጊስ።^k

16 ዩሱሳ ታማሬቲ ሄሳ ካሴ አኬኪቦኮና። ሺን ዩሱሲ ቦንቺቲዳፔ ጉዬ ኤንቲ ሄሳ አባ አኬኪዶሶና። ሄሲ አባይ ጊሻ ማፃፋይ ጊዳይሳዳ ሃኒስ።

17 ዩሱሲ አላዛራ ዱፎፔ ዌጊዲ፥ ሃይቆፔ ዴንሲዳ ዎዴ ኢያራ ዴዲያ ዳሮ አሳይ ዩሱሳባ ማርካቲዶሶና። 18 ዳሮ አሳይ ኢያ ሞካናው ኬዬዳይ፥ ኢ ሄ ማላታታ አሲዳይስሳ ሲዲዳ ጊሾሳ። 19 ሄሳ ጊሾ፥ ፋሪሳዌቲ ኢሶይ ኢሱዋኮ፥ «ኑ አይኮካ አሳናው ዳንዳዎናይሳ ቤዲቴ፤ ዴሬ አባይ ኢያ ካሌስ» ያጊዶሶና።

20 ፓሲካ ቦንቺያ ጋላስ ኃይናናው ዩሩሳላሜ ቢዳይሳታ ጊዶን ኢሲ ኢሲ ጊሪኬ አሳቲ ዴዶሶና። 21 ኤንቲ ጋሊላ ቤታን ቤቴሳይዳ ካታማፔ ዬዳ ፊልጶሳኮ ቤዲ፥ «ኀዳው፥ ኑኒ ዩሱሳ ቤዓናው ኮዮስ» ያጊዲ ዎሲዶሶና። 22 ፊልጶሲ ቢዲ ኢንዲሪያሳስ አዲን ናምዓይ ቢዲ፥ ዩሱሳስ አዲዶሶና።

^h12:3 ሉቃ 7:37-38

ⁱ12:8 ዛሬ 15:11

^j12:13 ማዝ 118:25-26

^k12:14-15 ዛካ 9:9

²³ ዩሱሲ ኤንታቱ፡ «አሳ ናዓይ፥ ቦንቼቲያ ወዴይ ጋኪስ። ²⁴ ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ኢሲ ጊስቴ አይፌይ ቢታን ወዲዲ ወቆና ኢዊኮ ባርካ አቴስ። ሺን ሄ ጊስቴ አይፌይ ወቂኮ ዳሮ አይፌ አይፌስ። ²⁵ ባ ሽምጥዋ ዶሲያ አኒካ ዳይሴስ፤ ባ ሽምጥዋ ሃ አላሚያን ኢዊያ አኒካ ሜሪና ዴዎስ አሼስ። ¹²⁶ ታኒ ዴዊያሱዋን ታራ ዳና ሜላ ታው አሳናው ኮያ አኒካ ታና ካሳናው ቤሴስ። ታው አሲያ አናካ ታ አዋይ ቦንቻና።

ዩሱሲ ባ ሃይቁዋባ ሲንሳቲዲ አዲስ

²⁷ «ሃዲ ታ ሽምጥ ዳሮ ኡንዔቲስ፤ ያቲን ወይን? (ታ አዋው፥ ታና ሃ ሳቴቴ አሻርኪ) ያን? አካይ፥ ታኒ ዩዳይ ዋዩ ኤካናሳ። ²⁸ ታ አዋው፥ ኔ ሱንሳ ቦንቻ» ያጊስ።

ሄ ወዴ ሳሎ፤ «ታኒ ታ ሱንሳ ቦንቻስ፤ ዛራዳካ ቦንቻና» ያጊያ ቃላይ ዩስ።

²⁹ ሄ ቤሳን ኤቂዳ ዳሮ አሳይ ሄ ቃላ ሲዲዲ፥ «ሄሲ ዳዳ» ያጊዶሶና።

ሃራቲ ቃሲ፥ «ኪታንቾይ ኢያው አዲስ» ያጊዶሶና።

³⁰ ዩሱሲ ዛራዲ ኤንታቱ፥ «ሃ ቃላይ ሂንቴ ጊሾ ዩሲ፤ አቲን ታ ጊሾ ጊዴና። ³¹ ሃ አላሚይ ፒርዴቲያ ወዴይ ሃዲ፤ ሃ አላሚያ ሃራይሲ ሃዲ ካሬ ሆሌታና። ³² ቃሲ ታኒ ሳንቴ ቶቂ አሴቲዳ ወዴ አሳ ኡባ ታኮ ኤሃና» ያጊስ። ³³ ኢ ሄሳ ጊዳይ አይ ሜላ ሃይቆ ሃይቃኔኮ ኤንታው ቆንጨሳናሳ።

³⁴ ዳሮ አሳይ ዛራዲ፥ «ኑ ሂጌይ ኪሪስቶሲ ሜሪናው ዴዔይሳ አዴስ። ያቲን፥ ኔኒ ወይጋዳ፥ (አሳ ናዓይ ቶቂ ጋናው ቤሴስ) ጋይ? (ኢ፥ አሳ ናዓይ አኔ?) » ያጊዶሶና። ^m

³⁵ ዩሱሲ፥ «ፖሪያ ሂንቴራ ጉሳ ወዴ ጋምዓና። ሂንቴው ዱሞና ሜላ ፖሪያ ዴዊሺን፥ ፖውዋን ሃሙቲቴ። ዱማን ሃሙቲያ አሲ አው ቢያኮ ኤሬና። ³⁶ ፖሪ ናይታ ጊዳና ሜላ ፖሪያ ዴዊሺን ፖውዋ አማኒቴ» ያጊስ።

አይሁዴቲ አማኒቦክና

ዩሱሲ ሄሳ አዲዳቴ ጉዩ ቢዲ ኤንታፊሬ ጊሚስ። ³⁷ ኢ ሄሳ ሜላ ማላታታ ኤንታ ሲንሳን አሲንካ አማኒቦክና። ³⁸ ናቢያ ኢሳያሲ፥ «ንዳው፥ ኑ ማርካቴሳ አኒ አማኒዴ?» ⁿ ንዳይ ባ ወልቃ አዴስ ቆንጨሲዴ?»

ጊዳይሲ ቱማ ጊዳና ሜላ ኤንቲ ኢያ አማኒቦክና።

³⁹⁻⁴⁰ ቃሲካ ኢሳያሲ፥

«ኤንታ አይፌይ ዌሎና ሜላ፥

ኤንታ ወዛና አኬኮና ሜላ፥

ኤንቲ ያሳኮ ሲሚን፥ ኢ ኤንታ ፓሶና ሜላ፥

ያሳይ ኤንታ አይፌያ ቆቂሲስ።

ኤንታ ወዛና ሚንሲስ»

ጊዳ ጊሾ ኤንቲ አማናናው ዳንዳሲቦክና። ^o

⁴¹ ኢሳያሲ ሄሳ ጊዳይ፥ ዩሱሳ ቦንቼዋ ቤዲዳ ጊሾኔ ኢያባ አዲዳ ጊሾሳ።

⁴² ጊዲኮካ፥ አይሁዴታ ሃላቃታፔካ ዳሮቲ ዩሱሳ አማኒዶሶና። ሺን ፋሪሳዌቲ ባንታና አይሁዴታ ወሳ ኬሳፌ ኬሶሶና ጊዲ ያዩዳ ጊሾ አማኒዳ ጊዲ ቆንጨን ማርካቲቦክና። ⁴³ ሄሳ ኤንቲ አሲዳይ፥ ያሳን ኤሬታናይሳፌ አሲዲ አሳን ኤሬታናይሳ ዶሲዳ ጊሾሳ።

⁴⁴ ዩሱሲ ባ ቃላ ቶቂ አሲዲ፥ «ታና አማኒያ አኒካ ታና ኪቲዳይሳካ አማኒስ፤ አቲን ታ ዓላላ አማኒና። ⁴⁵ ታና ቤዲያ አኒካ ታና ኪቲዳይሳካ ቤዴስ። ⁴⁶ ታና አማኒያ ኡባይ ዱማን ዶና ሜላ ታኒ ፖሪ ጊዳዳ አላሚያ ያስ። ⁴⁷ ታ ቃላ ሲዲዲ ኪቲቶና አናካ ታኒ ፒርዲኬ። አይስ ጊኮ፥ ታኒ አላሚያ አሻናው ያሲ፤ አቲን ፒርዳናው ያቢኬ። ⁴⁸ ታና ኢዌይሳኔ ታ ቃላ ኤኮና አናካ ፒርዴይሲ ዴዔስ። ታኒ አዲዳ ቃላይ ዉርሴሳ ጋላስ ሄ ኡራ ፒርዳና። ⁴⁹ አይስ ጊኮ፥ ታኒ ሄሳ ታፔ አዲኬ፥ ሺን ታና ኪቲዳ ታ አዋይ ታኒ ጋናይሳኔ አዳናይሳ ኪቲስ። ⁵⁰ ቃሲ ኢያ ኪቲይ ሜሪና ዴዎ ጊዴይሳ ታኒ ኤሬይስ። ሄሳ ጊሾ፥ ታኒ አዴይሲ ታ አዋይ ታና አዳ ጊዳይሳ» ያጊስ።

ዩሱሲ ባ ታማሬታ ቶሁዋ ሜጨስ

13 ፓሲካ ቦንቼያ ጋላሳይ ጋካና፤ ሲንሳቲዲ ሃ አላሚያ አጊዲ አዋኮ ቢያ ወዴይ ጋኪዳይሳ ዩሱሲ ኤሪስ። ሃ አላሚያን ዴዊያ ባይሳታ ኡባ ወዴ ዶሲስ፤ ዉርሴሳ ጋካናዉካ ኤንታ ዶሲስ።

² ዩሱሳራኔ ኢያ ታማሬታራ ኢሲፌ ካሆ ሞሶና። ሄሳፌ ካሴ ዓላሄይ ሲሞና ናዓ አስቆርታ ዩሁዲ ዩሱሳ አሲ ኢማናዳ ኢያ ወዛናን ኢታ ቆፋ ወሲስ። ³ ዩሱሲ አዋይ ኡባባ ኢያ ኩሼን ወሲዳይሳ፥ ኢ ያሳ ማታፔ ዩዳይሳኔ ሲሚዲ ኢያኮ ባናይሳ ኤሪስ። ⁴ ዩሱሲ ጋይታ ቦላፌ

¹12:25 ማፉ 10:39፤ 16:25፤ ማር 8:35፤ ሉቃ 9:24፤ 17:33 ^m12:34 ማዝ 110:4፤ ኢሳ 9:7፤ ሂዝ 37:25፤ ዳኔ 7:14 ⁿ12:38 ኢሳ 53:1 ^o12:39-40 ኢሳ 6:10

ዴንዲዲ በላ ባጋ ማዑዋ ቃሪ ዎሲዲ፥ ፖፃ ኤኪዲ ባ ያሳን ማርፃፊስ።⁵ ሄሳፌ ጉዬ፥ ሃሴ ሜቻ ሚሼን ቲጊዲ፥ ባ ታማሬታ ቶሁዋ ሜጨስ፤ ቃሲ ባ ያሳን ዳንጨዳ ፖፃን ቁቺስ።

⁶ ዩሱሲ ሲሞን ጴጊሮሳኮ ያ ዎዴ ጴጊሮሲ፥ «ጎዳው፥ ኔ ታ ቶሁዋ ሜጫኔ?» ያጊስ።

⁷ ዩሱሲ ዛሪዲ ኢያኮ፥ «ታኒ አሴይሳ ኔ ሃዲ ኤራካ፥ ሺን ጉዬፕ አኬካና» ያጊስ።

⁸ ያቲን፥ ጴጊሮሲ፥ «ኔ ታ ቶሁዋ ኡባራካ ሜጫካ» ያጊስ።

ዩሱሲ ኢያኮ፥ «ታኒ ኔ ቶሁዋ ሜጮና ኢዪኮ ኔጪኔ ታው ኢሲፌቴሲ ባዋ» ያጊስ።

⁹ ጴጊሮሲ ዩሱሳኮ፥ «ጎዳው፥ ያቲኮ፥ ታ ቶሁዋ ፃላላ ጊዶናሺን ታ ኩሺያኔ ታ ሁዲያ ሜጫ» ያጊስ።

¹⁰ ዩሱሲ ዛሪዲ፥ «በላ ሜጨቲዳ አኒካ ቶሆፕ ሃራባ ሜጨታናው ኮሼና፤ ኢያው ኡባሶይ ጌሺ። ሂንቴ ጌሺ፥ ሺን ኡባይ ጌሺ ጊዴኬታ» ያጊስ።

¹¹ ዩሱሲ ባና አሲ ኢማና ኡራይ አኒኮ ኤሪያ ጊሾ «ሂንቴ ኡባይ ጌሺ ጊዴኬታ» ያጊስ።

¹² ኤንታ ቶሁዋ ሜጨዳፕ ጉዬ ዩሱሲ ባ ማዑዋ ዛሪ ማዲስ። ሲሚ ጋይታ በላ ኡቲዲ ኤንታኮ፥ «ታኒ ሂንቴው አሲዳይሳ አኬኬቲ?»^p ¹³ ሂንቴ ታና አስታማሬኔ ጎዳ ጌታ፤ ታኒ ሂንቴ ጌይሳ ጊዲያ ጊሾ ሎዎ ጊዴታ። ¹⁴ ታኒ ሂንቴው ጎዳኔ አስታማሬ ጊዳሺ ሂንቴ ቶሁዋ ሜጨኮ ሂንቴካ ኢሶይ ኢሱዋስ ሄሳዳ አሳናው ቤሴስ።

¹⁵ ሂዛ፥ ታኒ ሂንቴው አሲዳይሳዳ ሂንቴካ አሳና ሜላ ሂንቴው ሌሚሶ ጊዳስ። ¹⁶ ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ አይሌይ ባ ጎዳፕ፥ ኪቴቲዳይሲ ኪቲዳይሳፌ አዴና።^q ¹⁷ ሂንቴ ሄሳ ኤሪዲ አሲያባ ጊዲኮ አንጄቲዳይሳታ።

¹⁸ «ታኒ ሂንቴና ኡባ ጊኬ፤ ታኒ ዶሪዳይሳታ ኤራይስ። ሺን ጊሻ ማፃፋን፥ (ታ ባርሲዳይሲ ታ ኩሺያ ሳዪስ) ጌቴቲዳይሲ ቱማ ጊዳናው ቤሴስ።^r ¹⁹ ታኒ ታና ጊዴይሳ ሂንቴ አማናና ሜላ ሄሲ ሃናናፕ ሲንሳታዳ ሂንቴው አዳይስ። ²⁰ ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ታኒ ኪቲዳ አናካ ሞኪያ ኡራይ ታና ሞኪስ። ታና ሞኪያ አኒካ ታና ኪቲዳይሳ ሞኪስ» ያጊስ።^s

ዩሱሲ ባና አሲ ኢማናይ አኒኮ ኮይሮቲዲ አዲስ (ማቶ 26፡20-25፤ ማር 14፡17-21፤ ሉቃ 22፡21-23)

²¹ ዩሱሲ ሄሳ አዲዳፕ ጉዬ ባ ዎዛናን ዳሮ ኡንዔቲዲ፥ «ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ታና ሂንቴፌ ኢሶይ አሲ ኢማና» ጊዲ ቆንጨሲዲ አዲስ።

²² ኢ አዴባ አዲያኮ ኢያ ታማሬታስ ኤሬቶና ኢዪን ኢሶይ ኢሱዋ ያሊዶሶና። ²³ ኢያ ታማሬታፕ ኢሶይ፥ ዩሱሲ ዶሴይሲ፥ ዩሱሳ ማታን ኡቲስ። ²⁴ ሄሳ ጊሾ፥ ሲሞን ጴጊሮሲ ኢያ ቃምዶቲዲ፥ «ኢ አና ጊያኮ አኔ አይቻ» ያጊስ።

²⁵ ሄሳ ጊሾ፥ ሄ ታማሬይ ዩሱሳኮ ሺቂዲ ሃይሳን፥ «ጎዳው፥ ኢ አኔ?» ያጊስ።

²⁶ ዩሱሲ ዛሪዲ፥ «ታኒ ኡይሳ ዎዪን ቱሻዳ ባርሴይሳ» ያጊስ። ቃሲ ኡይሳ ሜንሲ ኤኪዲ፥ ዎዪን ቱሺዲ፥ ሲሞና ናዓ አስቆሮታ ዩሁዳ ባርሲስ። ²⁷ ዩሁዲ ኡይሳ ባሪዳፕ ጉዬ ፃላሄይ ሶሁዋራ ዩሁዳን ጌሊስ። ዩሱሲ ኢያኮ፥ «ኔኒ አሳናው ቆፒዳባ ኤሌሳዳ አሳ» ያጊስ። ²⁸ ሺን ጋይታ በላ ኡቲዳይሳታፕ አኒካ ዩሱሲ ሄሳ አይስ ኢያኮ ጊዳኮ ኤሪቤና። ²⁹ ዩሁዲ ሚሼ አይኪያ ጊሾ ኢያ ታማሬታፕ ኢሶቲ ኢሶቲ ዩሱሲ ኢያ፥ «ፓሲካ ቦንቺያ ጋላሳስ ባንታው ኮሺያባ ሻማ ዎይኮ ማንቆታስ ሙፃታ ኢማ ጊስ» ያጊዲ ቆፒዶሶና።

³⁰ ዩሁዲ ኡይሳ ባሪዳ ሜላ ሶሁዋራ ካሬ ኬዩስ። ሄ ዎዴ ሳዲ ቃማ።

አራሳ ኪታ

³¹ ዩሁዲ ካሬ ኬዩዳፕ ጉዬ፥ ዩሱሲ፥ «ሃዲ አሳ ናዓይ ቦንቹቲስ፤ ዎሳይካ ኢያ ባጋራ ቦንቹቲስ። ³² ዎሳይ ኢያ ባጋራ ቦንቹቲኮ ኢ ባ ሁዒን አሳ ናዓ ቦንቻና፤ ቃሲ ኢ ሄሳ ኤሌሲዲ አሳና። ³³ ታ ናይቶ፥ ታኒ ሂንቴራ ዳሮ ዎዴ ጋምዒኬ። ሂንቴ ታና ኮያና፥ ሺን ታኒ አይሁዴታስ አዲዳይሳ ሜላ፥ (ሂንቴ ታኒ ቢያሱዋ ባናው ዳንዳዒኬታ።)^t ³⁴ ታኒ ሂንቴው ኢሚያ አራሳ ኪታይ ሃይሳ፤ ኢሶይ ኢሱዋ ዶሴቴ። ታኒ ሂንቴና ዶሴዳይሳዳ ሂንቴ ኢሶይ ኢሱዋ ዶሳናው

^p13:12 ሉቃ 22:27 ^q13:16 ማቶ 10:24፤ ሉቃ 6:40፤ ዮሃ 15:20

^r13:18 ማዝ 41:9 ^s13:20 ማቶ 10:40፤ ማር 9:37፤ ሉቃ 9:48፤ 10:16

^t13:33 ዮሃ 7:34

ቤሴስ።¹³⁵ ሂንቴ አሰይ አሱዋራ ዶሴቲኮ ሂንቴ ታ ታማራ ጊዴይሳ አሳ አባይ ኤራና» ያጊስ።

ጳጊሮሲ ካዳናይሳ ዩሱሲ ኮይሮቲዲ አዲስ

(ማቶ 26:31-35፤ ማር

14:27-31፤ ሉቃ 22:31-34)

³⁶ ሲሞን ጳጊሮሲ ዩሱሳኮ፥ «ኅዳው፥ ኔኒ አው ባይ?» ያጊስ።

ዩሱሲ ዛሪዲ፥ «ታኒ ቢያሱዋ ኔኒ ሃዲ ካላናው ዳንዳዓካ፥ ሺን ጉዩፔ ታና ካላና» ያጊስ።

³⁷ ጳጊሮሲ፥ «ኅዳው፥ ታኒ ኔና ሃዲ ካላናው አይስ ዳንዳዓኪና? ታኒ ኔ ጊሾ ሃይቃናዉካ ጊጋ አታስ» ያጊስ።

³⁸ ዩሱሲ ዛሪዲ፥ «ታ ጊሾ ሃይቃናው ቁማ ጊጋ አታዲ? ታኒ ኔው ቁማ አዳይስ፤ ኩቶይ ዋሳናፔ ሲንሴ ኔኒ ታና ሄቩ ቶሆ ካዳና» ያጊስ።

ዩሱሲ አዋኮ ኤፊያ አጌ

14 ዩሱሲ ባ ታማራታኮ፥ «ሂንቴ ዎዛናይ ኡንዔቶፎ፥ ያሳ አማኒቱ፥ ታናካ አማኒቱ።² ታ አዋ ኪሳን ዳሮ ቤሲ ዴዓስ። ታኒ ሂንቴው ቤሴ ጊጊሳናው ባይስ። ሄሳ ጊዶናኮ ታኒ ሂንቴው አዲኬሺን።³ ታኒ ባዳ ቤሴ ጊጊሲዳፔ ጉዩ ታኒ ዴዒያሱዋን ሂንቴ ዳና ሜላ ሲማ ያዳ ሂንቴና ታኮ ኤፋና።⁴ ሂንቴ ታኒ ቢያሱዋ ኤፊያ አጊያ ኤሬታ» ያጊስ።

⁵ ያቲን፥ ቶማሲ፥ «ኅዳው፥ ኔኒ ቢያሱዋ ኑኒ ኤሮኮ፤ አጊያ ዋቲዲ ኤራናው ዳንዳዓኒ?» ያጊስ።

⁶ ዩሱሲ ዛሪዲ፥ «አጌይ፥ ቁማይኔ ዴዎይ ታና። ታ ባጋራ ጊዶና ኢዲኮ አኒካ ታ አዋኮ ባናው ዳንዳዓና።⁷ ሂንቴ ታና ኤሪያባ ጊዲያኮ፥ ታ አዋካ ኤራና። ሺን ሂዛፔ ዶሚዲ ሂንቴ ኢያ ኤሬታኔ ኢያ ቢዲዴታ» ያጊስ።

⁸ ፊልጶሲ ዩሱሳኮ፥ «ኅዳው፥ አዋ ኑና ቤሳ፤ ሄሲ ኑስ ጊዳና» ያጊስ።

⁹ ዩሱሲ ዛሪዲ፥ «ታኒ ሃይሳ ሜላ ዎዴ ሂንቴራ ዴዒንካ ታና ኤሪኪ? ታና ቢዲዳ አራይ አዋካ ቢዲስ። ያቲን፥ ኔኒ ዎይጋዳ፥ (አዋ ኑና ቤሳ) ጋይ? ¹⁰ ታኒ አዋራ ኢሲኖ ጊዴይሳኔ አዋይካ ታራ ኢሲኖ ጊዴይሳ ኔኒ አማኒኪዩ? ታኒ ሂንቴው አዲያ ቃላ ታኒ ታፔ አዲኬ፥ ሺን ታናን ዴዒያ አዋይ ባ አሱዋ አሴስ።¹¹ ታኒ አዋን ዴዒይሳኔ አዋይካ ታናን ዴዒይሳ አማኒቱ። ሄሳ አማኖና ኢዲኮ ታ አሲያባታን ታና አማኒቱ።

¹² «ታኒ ሂንቴው ቁማ አዳይስ፤ ታና አማኒያ አራይ ታኒ አሲያ አሱዋፔ አዲያ አሶ አሳና። ታኒ አዋኮ ቢያ ጊሾ ታና አማኒያ አኒካ ሃይሳፌ አዲያ አሶ አሳና።¹³ አዋይ ናዓ ባጋራ ቦንቹታና ሜላ ታ ሱንሳን ሂንቴ ዎሲያ አባ ታ ሂንቴው አሳና።¹⁴ ታ ሱንሳን አይቢባካ ሂንቴ አይቺኮ ታ ሂንቴው አሳና።

ዩሱሲ ጌሻ አያና ኢማናው ቃላ ጌሊስ

¹⁵ «ሂንቴ ታና ዶሲኮ ታ ኪታ ናጋና።¹⁶ ታኒ አዋ ዎሳና፤ ሂንቴራ ሜሪናው ዳና ሜላ ሚንሴሴይሳ ሂንቴው ኢማና።¹⁷ ሄ አያናይ ያሳ ቁማ ቆንጨሴስ። ሃ አላሚያ አሳይ ኢያ ቤዶና ጊሾኔ ኤሮና ጊሾ ኢያ ኤካናው ዳንዳዎካና። ሺን ኢ ሂንቴራ ዴዒያ ጊሾኔ ሂንቴ ጊዶን ዳና ጊሾ ሂንቴ ኢያ ኤሬታ።

¹⁸ «ታኒ ሂንቴና አያ አዉ ባይና ናዓዳ ሂንቴ ዓላላ አጊኬ፤ ሲማዳ ሂንቴኮ ያና።¹⁹ ጉላ ዎዴፔ ጉዩ አላሜይ ታና ዛሪ ቤዒና፥ ሺን ሂንቴ ቤዒና። ታኒ ዴዎን ዴዒያ ጊሾ ሂንቴካ ዴዎን ዴዒና።²⁰ ታኒ ታ አዋን፥ ሂንቴ ታናን፥ ቃሲ ታኒ ሂንቴናን ዴዒይሳ ሂንቴ ሄ ጋላስ ኤራና።

²¹ «ታ ኪታ ኤኪዲ ናጌይ ታና ዶሴስ። ታና ዶሴይሳ ታ አዋይካ ዶሴስ፤ ታኒካ ኢያ ዶሳይስ፤ ታኒ ኢያው ቆንጫና» ያጊስ።

²² አስቆሮታ ዩሁዳ ጊዶና ዩሁዲ ዩሱሳኮ፥ «ኅዳው፥ ኔኒ ዋታዳ አላሚያስ ጊዶናሺን ኑስ ኔና ቆንጨሳኔ?» ያጊስ።

²³ ዩሱሲ ዛሪዲ፥ «ታና ዶሲያ አኒካ ታ ቃላስ ኪቱታና። ታ አዋይ ኢያ ዶሳና። ቃሲ ታ አዋይኔ ታኒ ኢያኮ ዩዲ ኢያራ ዳና።²⁴ ታና ዶሶና አኒካ ታ ቃላስ ኪቱቱና። ሂንቴ ሲዒያ ቃላይ ታና ኪቱዳ አዋባፔ አቲን ታባ ጊዴና።

²⁵ «ታኒ ሂንቴራ ሃዲ ዴዓሺ ሄሳ ሂንቴው አዳስ።²⁶ ሺን አዋይ ታ ሱንሳን ኪታና ሚንሴሴያ ጌሻ አያናይ፥ ሂንቴና አባባ ታማርሳና። ታኒ ሂንቴው አዲዳ አባ ኢ ሂንቴና ሃሳዩሳና።

²⁷ «ሳሮቱሲ ሂንቴው ኢማና። ታኒ ታ ሳሮቱሳ ሂንቴው ኢማና። ታ ኢሚያ ሳሮቱሳይ አላሜይ ኢሚያ ሳሮቱሳ ሜላ ጊዴና። ሄሳ ጊሾ፥ ኡንዔቶፊቱ፥ ያዩፊቱ።²⁸ (ታኒ ባና፥ ሺን ሲማዳ ሂንቴኮ ያና) ጊዳይሳ ሲዒዴታ። ሂንቴ ታና ቁማ ዶሲያባ ጊዲያኮ ታ አዋይ ታፔ አዲያ ጊሾ ታኒ ኢያኮ ቤይሳን ሂንቴ አፋይታና።²⁹ ሄሲ ሃኒያ

¹¹13:34 የሃ 15:12፤ 17፤ 1ዮሃ 3:23፤ 2ዮሃ 5

ዎዴ ሂንቴ አማናና ሜላ ሄሲ ሃናና ዴሂሺን ሲንሳታዳ ታኒ ሂንቴው አዳስ።

³⁰ «ሃ አላሚያ ሃሬይሲ ያ ጊሾ ሂዛፔ ጉዬ ሂንቴራ ዳሮ አዴቲኬ። ታና ኢ አይኮካ አሳናው ዳንዳዔና። ³¹ ሺን ታኒ አዋ ዶሴይሳ አላሚይ ኤራና ሜላ ታ አዋይ ታና ኪቲዳይሳ አብ አሳይስ። ዴንዲቴ፤ ሃይሳፌ ቦስ።

ዎይኒያ ቴማ አብይ ዩሱሳ

15 «ታኒ ዎይኒያ ቴማ አብ። ጎሻንቾይ ታ አዋ። ² ታ ቦላ ዴሂያ አይፌ አይፎና ታሺያ አብ ካሬስ። አይፌያ ታሺያ ካሴይሳፌ አዲ አይፋና ሜላ ሄ ታሺያ ኢ ጊጊሳና። ³ ታኒ ሂንቴው አዲዳ ቃላ ጊሾ ሂንቴ ጊሺ። ⁴ ታናን ዴሂቴ፤ ታኒካ ሂንቴናን ዴዓና። ዎይኒያ ታሺይ አብራ ዴዎና ኢዊኮ ሄ ታሺይ ባርካ አይፌ አይፋናው ዳንዳዔና። ሄሳዳካ፤ ሂንቴካ ታናን ዴዎና ኢዊኮ አይፌ አይፋናው ዳንዳዔኬታ።

⁵ «ታኒ ዎይኒያ አብ፤ ሂንቴ ታሺታ። ታናን ዴዔይሲኔ ታኒ ኢያን ዴዔይሲ። ኢ ዳሮ አይፌ አይፋና። ታ ባይና ሂንቴ ዓላላ አይኮካ አሳናው ዳንዳዔኬታ። ⁶ ታናን ዶና አራይ ታሺዳ ካሬን ዩጊቲዲ ሜላና። ሄሳ ሜላ ታሺቲ ሺቂዲ ታማን ዩጊታና፤ ፀጊታና። ⁷ ሂንቴ ታናን ዴዔኮ፤ ታ ቃላይካ ሂንቴናን ዴዔኮ፤ ሂንቴ ኮያባይ አይባ ጊዲኮካ ዎሲቴ፤ ሂንቴ ኤካና። ⁸ ሂንቴ ዳሮ አይፌ አይፌያ ታ ታማሬ ጊዲኮ፤ ሄሳን ታ አዋይ ቦንቼታና። ⁹ አዋይ ታና ዶሴይሳዳ ታኒካ ሂንቴና ዶሳይስ፤ ታ ሲቁዋን ዴዔቴ። ¹⁰ ታኒ ታ አዋ ኪታ ናጋዳ ኢያ ሲቁዋን ዴዔዳይሳዳ ሂንቴካ ታ ኪታ ናጊኮ ታ ሲቁዋን ዳና።

¹¹ «ታ አራይሳይ ሂንቴናን ጊዳና ሜላኔ ሂንቴ አራይሳይ ፖሎ ጊዳና ሜላ ታኒ ሂንቴው ሄሳ አዳስ። ¹² ታ ኪታይ ሃይሳ፤ ታኒ ሂንቴና ዶሴይሳዳ ሂንቴካ ኢሶይ ኢሱዋ ዶሴቴ። ¹³ ባ ሺምፑዋ ባ ላጊያስ አሲዲ ኢሜይሳፌ አዲያ ጊታ ሲቆይ ባዋ። ¹⁴ ታኒ ሂንቴና ኪቲዳባ አብ አሲኮ ሂንቴ ዶሴቲዳይሳታ።

¹⁵ «አይሌይ ባ ጎዳይ አሲያባ ኤሮና ጊሾ ታኒ ሂንቴና ሂዛፔ ጉዬ አይሌታ ጊኬ። ሺን ታ አዋፔ ሲዲዳ አብ ታኒ ሂንቴው አዲዳ ጊሾ ሂንቴና ዶሴቲዳይሳታ ጋስ። ¹⁶ ታኒ ሂንቴና ዶራሲፔ አቲን ሂንቴ ታና ዶሪሲኬታ። ሂንቴ ቢዲ ዳዮና

አይፌ አይፋና ሜላ ታኒ ሂንቴና ሹማስ። ያኒኮ ታ አዋይ ሂንቴ ታ ሱንሳን ዎሲዳባ አብ ኢማና። ¹⁷ ታ ኪታይ ሃይሳ፤ ኢሶይ ኢሱዋ ዶሴቴ።

ዩሱሲ አላሚይ ኢዳናይሳ አዲስ

¹⁸ «አላሚይ ሂንቴና ኢዊኮ ኮይሮቲዲ ታና ኢዊዳይሳ አኪኪቴ። ¹⁹ ሂንቴ አላሚያባ ጊዲያኮ አላሚይ ባባዳ ሂንቴና ዶሳና። ሺን ታኒ ሂንቴና አላሚፔ ዶሪዳ ጊሾኔ ሂንቴ አላሚያባ ጊዶና ጊሾ አላሚይ ሂንቴና ኢዊስ። ²⁰ (አይሌይ ባ ጎዳፔ አዴና) ጋዳ ታኒ ሂንቴው አዲዳይሳ አኪኪቴ። ኤንቲ ታና ጎዲዳባ ጊዲኮ ሂንቴናካ ጎዳና። ኤንቲ ታ ቃላ ናጊዳባ ጊዲኮ ሂንቴ ቃላካ ናጋና። ²¹ ሺን ኤንቲ ታና ኪቲዳይሳ ኤሮና ጊሾ ሃ አብ ታ ጋሶን ሂንቴ ቦላ አሳና። ²² ታኒ ያዳ አዶናባ ጊዲያኮ ኤንታው ናጋራ ጊዶና። ሺን ሃዲ ኤንቲ አሲዳ ናጋራስ ጋሶያባይ ባዋ። ²³ ታና ኢዊይሲ ታ አዋካ ኢዊስ። ²⁴ አኒካ አሲቦና አሶ ታ ኤንታ ጊዶን አሳቦናባ ጊዲያኮ ኤንታው ናጋራ ጊዶና አታና። ሺን ሃዲ ኤንቲ ታኒ አሲዳ አሱዋ ቢዲዲ ታናካ ታ አዋካ ኢዊዶሶና። ²⁵ ሺን ኤንታ ሂጊያን፤ (ታና ጮ ኢዊዶሶና) ጌቲቲዲ ሃፌቲዳይሲ ፖሌታና ሜላ ሄሲ ሃኒስ። ^x

²⁶ «አዋፔ ያ ቴማ ቆንጨሲያ አያና ታ ሂንቴው ኪታና። ኢ ሂንቴና ሚንሴሳና፤ ታባ ማርካታና። ²⁷ ሂንቴካ ኮይሮፔ ዶሚዲ ታራ ዴዔያ ጊሾ ታባ ማርካታና።

16 «ታኒ ሄሳ ሂንቴ አማኖይ ዳዮና ሜላ ሂንቴው አዳስ። ² ኤንቲ ሂንቴና አይሁዴ ዎሳ ኬሳታፔ ኬሲ ዬዳና። ሄሳዳካ፤ ሂንቴና ዎዲያ አኒካ ዶሲ ኮያባ አሲያ ዳኒያ ዎዴይ ያና። ³ ኤንቲ ሄሳ ሂንቴ ቦላ አሴይ ታና ዎይኮ አዋ ኤሮና ጊሾሳ። ⁴ ሺን ኤንቲ ሄሳ ሂንቴ ቦላ አሲያ ዎዴይ ጋኪያ ዎዴ ታኒ ሂንቴው አዲዳይሳ ሂንቴ አኪካና ሜላ ታኒ ሂንቴው ሃይሳ አዳስ።

ጊሻ አያና አሱዋ

«ሲንሳታዳ ታኒ ሃይሳ ሂንቴው አዶና ጋምዲዳይ ታ ሂንቴራ ዴዔያ ጊሾሳ። ⁵ ሺን ሃዲ ታኒ ታና ኪቲዳይሳኮ ባይስ፤ ሂንቴፌ አኒካ፤ (አጢ ባይ?) ጊዲ ታና አይቼይ ባዋ። ⁶ ሺን ታኒ ሄሳ አዲዳ ጊሾ ሂንቴ ዎዛናን ዳሮ አዛኖይ ዴዔስ። ⁷ ሺን ታኒ ሂንቴው ቴማ አዳይስ፤

^v15:12 የሃ 13:34፤ 15:17፤ 1ዮሃ 3:23፤ 2ዮሃ 5

^w15:20 ማቶ 10:24፤ ሉቃ 6:40፤ የሃ 13:16 ^x15:25 ማዝ 35:19፤ 69:4

ታኒ ቢኮ ሂንቴው ሎዎ። አይስ ጊኮ፥ ታኒ ቦና ኢዊኮ ሚንቬሴይሲ ሂንቴኮ ዩና። ሺን ታኒ ቢኮ ኢያ ሂንቴኮ ዩናና። ⁸ ሚንቬሴይሲ ዩዲ፥ ናጋራባ፥ ሂሎቴሳባኔ ፒርዳባ ሃ አላሚያ አሳ ኤሪሳና። ⁹ ናጋራባይ፥ አሳይ ታና አማኖና ጊሾሳ። ¹⁰ ሂሎቴሳባይ፥ ታኒ አዋኮ ቢያ ጊሾኔ ሂንቴ ታና ዛሪ ቤዎና ጊሾሳ። ¹¹ ፒርዳባይ፥ ቃሲ አላሚያ ሃሪይሲ ፒርዶቴዳ ጊሾሳ።

¹² «ታኒ ሂንቴው አዲያባይ ዳርባይ ዴዔስ፥ ሺን ሃዲ ሂንቴው ጌሴና። ¹³ ቱማ አያናይ ያ ወዴ ሂንቴና ቱማቴሳ ኡባኮ ካሌሳና። ኢ ሲዲዳባ አዴሲፕ ኣቲን ባፕ አይቢባካ አዴና። ቃሲ ሲንሳፌ ያናባ ሂንቴው ኢ አዳና። ¹⁴ ኢ ታው ዴዔይሳፌ ኤኪዲ ሂንቴው አዲያ ጊሾ ኢ ታና ቦንቻና። ¹⁵ አዋስ ዴዲያባ ኡባይ ታባ፤ «ሚንቬሴይሲ ታው ዴዔይሳፌ ኤኪዲ ሂንቴው አዳና» ታኒ ጊዳይ ሄሳሳ።

ሂንቴ አዛኖይ ኡፋይሳን ላሜታና

¹⁶ «ጉሳ ወዴፕ ጉዬ ታና ቤዔኬታ፤ ቃሲ ጉሳ ወዴፕ ጉዬ ሂንቴ ታና ቤዓና» ያጊስ።

¹⁷ ኢያ ታማሬታፕ ኢሶቲ ኢሶቲ ባንታ ጊዶን፥ «ጉሳ ወዴፕ ጉዬ ሂንቴ ታና ቤዔኬታ፤ ቃሲ ጉሳ ወዴፕ ጉዬ ሂንቴ ታና ቤዓና፤ ቃሲካ ታኒ አዋኮ ባይስ ጉሳይ ወይ ጉሴ?» ያጊዶሶና። ¹⁸ «ጉሳ ወዴፕ ጉዬ ጌይሲ ወይ ጉሴ? ኢ አይ አዴቴያኮ ኑስ ኤሬቴና» ያጊዶሶና።

¹⁹ ኤንቲ ባና አይቻናው ኮዬይሳ ዩሱሲ ኤሪዲ፥ «ታኒ፥ (ጉሳ ወዴፕ ጉዬ ታና ቤዔኬታ፤ ቃሲ ጉሳ ወዴፕ ጉዬ ሂንቴ ታና ቤዓና) ጊዳይሳስ ሂንቴ ኢሶይ ኢሱዋ አይቼቲ? ²⁰ ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ሂንቴ ዩካናኔ አፉዓና፥ ሺን ሃ አላሜይ ኡፋይታና። ሃዲ ሂንቴ አዛናና፥ ሺን ሂንቴ አዛኖይ ኡፋይሳን ላሜታና። ²¹ ኢሲ ማጫሲያ ናዓ ዩላና ሃኒያ ወዴ ባ ዩሎ ወዴይ ጋኪዳ ጊሾ ሂርጋጋሁ። ሺን ናዓ ዩሊዳፕ ጉዬ ናዒ ሃ አላሚያን ዩሎቴዳ ኡፋይሳ ጊሾ ባ ኡንዓ ዶጋጋሁ። ²² ሄሳዳካ፥ ሂንቴካ ሂንቴ ዎዛናን አዛኔታ፥ ሺን ታኒ ሂንቴና ዛሪዳ ቤዓና፥ ሂንቴ ዎዛናይ ዳር ኡፋይታና፤ ሄ ኡፋይሳ አኒካ ሂንቴፌ ኤኪና።

²³ «ሄ ጋላስ ሂንቴ ታና አይቢባካ ዎሴኬታ። ታኒ ሂንቴው ቱማ አዳይስ፤ ሂንቴ ታ ሱንሳን ዎሲያባ ኡባ አዋይ ሂንቴው ኢማና። ²⁴ ሃዲ ጋካናው ታ ሱንሳን አይቢባካ ዎሲቤኬታ። ሂንቴ ኡፋይሳይ ፖሎ ጊዳና ሜላ ያሳ ዎሲቴ፤ ሂንቴ ኤካና።

²⁵ «ታኒ ሃዲ ጋካናው ሂንቴው ሌሚሶን አዳስ፥ ሂዛፕ ታኒ ሌሚሶን አዶና ወዴይ ያና። ሺን አዋባ ታኒ ሂንቴው ቆንጮን አዳና። ²⁶ ሄ ጋላስ ሂንቴ ታ ሱንሳን አዋ ዎሳና፤ ሂንቴ ጊሾ ታኒ አዋ ዎሲኬ። ²⁷ አይስ ጊኮ፥ አዋይ ባ ሁዔን ሂንቴና ዶሴስ። ሂንቴ ታና ዶሴያ ጊሾኔ ታኒ አዋ ማታፕ ዩዳይሳ አማኒዳ ጊሾ ኢ ሂንቴና ዶሴስ። ²⁸ ታኒ አዋ ማታፕ ሃ አላሚያ ያስ፤ ቃሲ አላሚያ አጋዳ አዋኮ ባና» ያጊስ።

²⁹ ኢያ ታማሬቲ ዛሪዲ፥ «ሄኮ፥ ሃዲ ኔኒ ቆንጮን አዳሳ፤ ሌሚሶን አይኮካ አዳካ። ³⁰ ኔኒ ኡባባ ኤሬይሳ ኑኒ ሃዲ ኤሮስ፤ ቃሲ ኔና አኒካ አይቻና ሜላ ኔኒ ኮያካ። ሄሲ ኑና ኔኒ ያሳፌ ኪቴቴዳይሳ አማንቬስ» ያጊዶሶና።

³¹ ያቲን፥ ዩሱሲ ዛሪዲ ኤንታኮ፥ «ሃዲ አማኔቲ? ³² ሄኮ፥ ሂንቴ፥ ሂንቴ ሶ ሂንቴ ሶ ላሌቲያ ወዴይኔ ታ ያላላ ዩጊ አጊዲ ባቃቲያ ወዴይ ያና፤ ሃዲካ ዩኪቺስ። ሺን አዋይ ታራ ዴዲያ ጊሾ ታ ታ ያላላ ጊዲኬ። ³³ ሂንቴ ታራ ዴዲሼ ሳርይ ሂንቴው ዳና ሚላ ታኒ ሄሳ አዳስ። አላሜን ዴዲሼ ሂንቴ ዋዩታና። ሺን ሚኒቴ፤ ታኒ አላሚያ ያናስ» ያጊስ።

ዩሱሳ ዎሳ

17 ዩሱሲ ሄሳ አዲዳፕ ጉዬ ፑዴ ሳሎ ሄሊዲ፥ ሃይሳዳ ያጊስ፥ «አዋው፥ ሳቲይ ጋኪስ፤ ኔ ናዓይ ኔና ቦንቻና ሜላ ኔኒ ኔ ናዓ ቦንቻ። ² ኔኒ ኢያው ኢሚዳ ኡባስ ኢ ሜሪና ዴዑዋ ኢማና ሚላ አሳ ኡባ ቦላ ኢያው ማታ ኢማዳ። ³ ሜሪና ዴዎይ፥ ኔና፥ ኢሲ ቱማ ያሳኔ ኔ ኪቲዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ኤሮ። ⁴ ኔኒ ታ አሳና ሚላ ኢሚዳ አሱዋ ፖላዳ ኔና ሳዓን ቦንቻስ። ⁵ ሃዲካ፥ አዋው፥ አላሜይ ሜዴታናፕ ሲንቬ ኔ ማታን ታው ዴዲያ ቦንቻዋን ታና ቦንቻ።

⁶ «አላሚያ አሳፕ ኔኒ ታው ኢሚዳይሳታ ኔና ኤሪሳና። ኤንቲ ኔይሳታ፤ ኔኒ ኤንታ ታው ኢማዳ። ኤንቲ ኔ ቃላስካ ኪቴቴዶሶና። ⁷ ኔኒ ታው ኢሚዳ ኡባባይ ኔፕ ዩዳይሳ ኤንቲ ሃዲ ኤሮሶና። ⁸ ኔኒ ታው ኢሚዳ ቃላ ታኒ ኤንታው ኢማስ፤ ኤንቲካ ሄ ቃላ ኤኪዶሶና። ታኒ ኔ ማታፕ ዩዳይሲ ቱማ ጊዴይሳ ኤሪዲ ኔኒ ታና ኪቴዳይሳካ አማኒዶሶና።

⁹ «ታኒ ኤንታው ዎሳይስ። ኤንቲ ኔይሳታ ጊዲያ ጊሾ ኔኒ ታው ኢሚዳ አሳስ ዎሳይሲፕ ኣቲን አላሚያስ ዎሲኬ። ¹⁰ ታው ዴዲያ ኡባባይ ኔባ፤ ኔው ዴዲያ ኡባይካ ታባ። ታኒ ኤንታ ባጋራ

በንቼታስ።¹¹ ታኒ ሂዛፔ ጉዬ አላሜን ዴዒኬ፤
ኤንቲ አላሜን ዴዎሶና። ታኒ ሃዒ ኔኮ ባይስ።
ጌሻ አዋው፥ ሃ ኔኒ ታው ኢሚዳይሳቲ ኔራኔ
ታራ ኢሲኖ ጊዳይሳሳ ኤንቲ ኢሲኖ ጊዳና
ሜላ ኤንታ ኔ ታው ኢሚዳ ኔ ሱንሳን ናጋ።
¹² ታኒ ኤንታራ ሳዓን ዴዓሼ፥ ኔ ታው ኢሚዳ ኔ
ሱንሳ ወልቃን ኤንታ ናጋስ። ጌሻ ማፃፋይ ጊዳይሲ
ፖሌታና ሜላ ዳዮይ ቤሲያ ኡራፔ አቲን ኤንታፌ
ሃሪ አኒካ ዳዩቤና።

¹³ «ሃዒ ታኒ ኔኮ ባይስ። ታ ኡፋይሳይ ኤንታ
ዎዛናን ፖሎ ጊዳና ሜላ ሃይሳ ታኒ አላሜን ዴዓሼ
አዳይስ።¹⁴ ታኒ ኤንታው ኔ ቃላ ኢማስ። ታኒ
አላሜፔ ጊዳናይሳሳ፥ ኤንቲካ አላሜፔ ጊዳና ጊሾ
አላሜይ ኤንታ ኢጊስ።¹⁵ ኔኒ ሃላሄፔ ኤንታ ናጋና
ሜላፔ አቲን አላሜፔ ኬሳና ሜላ ዎሲኬ።¹⁶ ታኒ
አላሜፔ ጊዳናይሳሳ ኤንቲካ አላሜፔ ጊዳኮና።
¹⁷ ኔኒ ኔ ቱማቴሳን ኤንታ ኔባ አሳ፤ ኔ ቃላይካ
ቱማ።¹⁸ ኔኒ ታና አላሚያ ኪቲዳይሳሳ ታኒካ
ኤንታ አላሚያ ኪታስ።¹⁹ ቃሲ ኤንቲ ቱማ ኔባ
ጊዳና ሜላ ኤንታ ጊሾ ታኒ ታ ሁዲያ ኔው
ኢማይስ።

²⁰ «ታኒ ኤንታ ሃላላስ ጊዳናሺን ኤንቲ ቃላ
አዲን፥ ታና አማናይሳታስካ ዎሳይስ።²¹ ኤንቲ
ኡባይ ኢሲኖ ጊዳና ሜላ ታኒ ዎሳይስ። አዋው፥
ኔ ታናን ዴዔይሳሳ፥ ቃሲ ታ ኔናን ዴዔይሳሳ
ኤንቲ ኑናን ዳና ሜላ ዎሳይስ። ሄ ዎዴ ኔኒ
ታና ኪቲዳይሳ አላሜይ አማናና።²² ኔኒኔ ታኒ
ኢሲኖ ጊዳይሳሳ፥ ኤንቲ ኢሲኖ ጊዳና ሜላ፥
ኔኒ ታና በንቼዳይሳሳ፥ ታኒካ ኤንታ በንቻስ።
²³ ታኒ ኤንታን፥ ኔኒ ታናን ዴዔይሳሳ ኤንቲ
ፖሎ ኢሲኖ ጊዳና ሜላ ኔና ዎሳይስ። ሄሲካ፥
ኔ ታና ኪቲዳይሳኔ ኔ ታና ዶሲዳ ዶሎዋን ኤንታ
ዶሲዳይሳ አላሜይ ኤራን ሜላሳ።

²⁴ «አዋው፥ ኔኒ ታው ኢሚዳይሳቲ ታኒ
ዴዒያሱዋን ታራ ዳና ሜላ ኮያይስ። አላሜይ
ሜዴታናፔ ሲንሴ ኔኒ ታና ዶሲዳ ጊሾ ታው
ኢሚዳ ታ በንቼዋ ኤንቲ ቤዓና።

²⁵ «ጌሻ አዋው፥ አላሜይ ኔና ኤሬና፥ ሺን
ታኒ ኤራይስ። ቃሲ ኔኒ ታና ኪቲዳይሳ ሃይሳቲ
ኤራሶና።²⁶ ኔኒ ታና ሲቂዳ ሲቆይ ኤንታናን ዳና
ሜላ፥ ቃሲ ታኒ ኤንታናን ጊዳና ሜላ፥ ታኒ ኔ
ሱንሳ ኤንታ ኤሪሳስ፤ ሲንሳስካ ኤሪሳና» ያጊስ።

ዩሱብ አይኪቴሳ

(ማቶ 26:47-56፤ ማር

14:43-50፤ ሉቃ 22:47-53)

18 ዩሱብ ዎሳ አንጊዳፔ ጉዬ ባ ታማሬታራ
ቁዲሮና ዛንጋራ ፒኒዲ፥ ሄ ቤሳን ዴዒያ
አታኪልቲያ ጊዳ ጌሊዶሶና።² ዩሱብ ኡባ ዎዴ
ባ ታማሬታራ ያን ሺቂያ ጊሾ ዩሱብ አሲ ኢሚዳ
ዩሁዲ ሄ ቤሳ ኤሬስ።³ ሄሳ ጊሾ፥ ዩሁዲ ፓኖሴ፥
ዎምፔ፥ ቶራኔ ጎንዳሴ አይኪዳ ዳሮ ዎታዳሬታ፥
ካሂኔ ሃላቃቲኔ ፋሪሳዌቲ ኪቲዳ ዎሳ ኬሳ ናጊያ
ፖሊሴታ ካሴሲ ኤኪዲ፥ ሄ ቤሳ ቤስ።

⁴ ዩሱብ ባና ጋካና ሃኒያባ ኡባ ኤሪዲ፥ ጋፃ
ኬዬዲ፥ «አና ኮዬቲ?» ያጊስ።

⁵ ኤንቲ ዛሪዲ፥ «ናዚሬቴ ዩሱብ ኮዮስ»
ያጊዶሶና።

ኢ ዛሪዲ፥ «ታኒ ዩሱብ» ያጊስ።

ዩሱብ አሲ ኢሚዳ ዩሁዲ ያን ኤንታራ ኤቂስ።
⁶ ኢ፥ «ታኒ ዩሱብ» ጊዳ ዎዴ ኤንቲ ጉዬ
ሺቂዲ፥ ሳዓን ኩንዲዶሶና።⁷ ዩሱብ ቃሲካ፥
«አና ኮዬቲ?» ያጊዲ አይቺስ።

ኤንቲ፥ «ናዚሬቴ ዩሱብ ኮዮስ» ያጊዶሶና።

⁸ ኢ ዛሪዲ፥ «ታኒ ዩሱብ ጊዳይሳ ሂንቴው
አዳስ። ሂዛ፥ ሂንቴ ታና ኮያባ ጊዲኮ ሃይሳታ
ዩዲቴ» ያጊስ።⁹ ኢ ሄሳ ጊዳይ፥ «አዋው፥
ኔኒ ታው ኢሚዳይሳታፔ ሃሪ አቶሺን ኢሱዋካ
ዳይሳቢኬ» ጊዳይሲ ፖሌታና ሜላሳ።

¹⁰ ሲዋን ጴጊሮሳስ ማሺ ዴዔስ። ኢ ሄ ማሻ
ሾዲዲ ካሂኔ ሃላቃ አይሊያስ ኡሻቻ ሃይሳ
ሾጪዲ፥ ቃንፂ ዩጊስ። ሄ አይሊያ ሱንሳይ
ማልኮሳ።¹¹ ዩሱብ ጴጊሮሳኮ፥ «ኔ ማሻ ሾሁዋን
ዛራ። ታ አዋይ ታው ኢሚዳ ፀዓፔ ታኒ ኡዮናባ
ኔው ዳኒ?» ያጊስ።²

ዩሱብ ሃና ሲንሴ ሺቂስ

(ማቶ 26:57-58፤ ማር

14:53-54፤ ሉቃ 22:54)

¹² ሮሜ ዎታዳሬቲኔ ኤንታ ሃላቃይ ዎሳ
ኬሳ ናጊያ ፖሊሴታራ ኢሲፌ ዩሱብ አይኪዲ
ቃቺዶሶና።¹³ ኮይሮ ዩሱብ ሃናኮ ኤሬዶሶና።
ሃኒ ሄ ሳይሲ ካሂኔ ሃላቃ ጊዲያ ቃያፋ ቦሎ።
¹⁴ ቃያፌ፥ «አሳ ኡባ ጊሾ ኢሲ አሲ ሃይቂኮ
ሎዎ» ጊዲ ካሴ አይሁዴታ ዞሪዳይሳ።^a

ሃ17:12 ማዝ 41:9፤ የሃ 13:18 ፳18:11 ማቶ 26:39፤ ማር 14:36፤ ሉቃ 22:42

^a18:14 የሃ 11:49-50

ጴጊሮሲ ዩሱፋ ካዲስ

(ማቶ 26:69-70፤ ማር

14:66-68፤ ሉቃ 22:55-57)

¹⁵ ሲሞን ጴጊሮሲኔ ሃራ ኢሲ ታማሬይ ዩሱፋ ካሊዲ ቢዶሶና፡ ካሂኔ ሃላቃይ ሄ ሃራ ታማሪያ ሎይሲ ኤሬስ፡ ሄሳ ጊሾ፡ ኢ ዩሱፋራ ካሂኔ ሃላቃ ዛባ ጌሊስ። ¹⁶ ሺን ጴጊሮሲ ካሬራ ዲርሳ ፔንጌን ኤቂስ፡ ካሂኔ ሃላቃይ ኤሪያ ሃራ ታማሬይ ካሬ ኬዬዲ፡ ፔንጊያ ናጊያ ናዔስ አዲዲ፡ ጴጊሮሳ ጋሲ ጌልሲስ። ¹⁷ ፔንጊያ ናጊያ ናዔያ ጴጊሮሳኮ፡ «ኔኔ፡ ሄ አዲያ ታማሬታፔ ኢሱዋ ጊዲኪ?» ያጋሱ።

ጴጊሮሲ ዛሪዲ፡ «አካይ፡ ታኒ ጊዲኬ» ያጊስ።

¹⁸ ሳዓይ ሜጊያ ጊሾ አይሌቲኔ ናጌይሳቲ ዊፋ ታማ ኤሲዲ፡ ዩዩ አዲ ኤቂዲ ካዮሶና፡ ጴጊሮሲካ ኤንታራ ኤቂዲ ታማ ካዩስ።

ካሂኔ ሃላቃይ ዩሱፋ አይቺስ

(ማቶ 26:59-66፤ ማር

14:55-64፤ ሉቃ 22:66-71)

¹⁹ ካሂኔ ሃላቃይ ዩሱፋ፡ ኢያ ታማሬታባኔ ኢያ ቲሚርቲያባ አይቺስ። ²⁰ ዩሱሲ ዛሪዲ፡ «ታኒ አሳ ኡባስ ቆንጮን አዳስ፡ ታኒ አይሁዴ ኡባይ ሺቂያ አይሁዴ ዎሳ ኬሳኒኔ ዮሳ ኬሳን ኡባ ዎዴ ታማርሳስ። ጌማን አይኮካ አዳቢኬ። ²¹ ያቲን፡ ኔኒ ታና አይስ አይቻይ? ታ አዲሺን ሲዒዳ አሳ አይቻ፡ ሄ አሳይ ታኒ አዲዲዳይሳ ኤሮሶና» ያጊስ።

²² ዩሱሲ ሄሳ ጊዳ ዎዴ ሄ ቤሳን ኤቂዳ ዎታዳሬታፔ ኢሶይ ዩሱፋ ባቂዲ፡ «ካሂኔ ሃላቃስ ሃይሳዳ ዛራይ?» ያጊስ።

²³ ዩሱሲ ዛሪዲ፡ «ታኒ ኢታባ አዲዳባ ጊዲኮ ሃይሳን ዴዒያ አሳ ኡባ ሲንሳን አዳ። ሺን ታኒ ቱማ አዲዳባ ጊዲኮ ታና አይስ ባቃይ?» ያጊስ።

²⁴ ሄሳ ጊሾ፡ ሃኒ፡ ዩሱሲ ቃሺቲዳ ሜላ ካሂኔ ሃላቃ ቃያፋኮ ዩዲስ።

ጴጊሮሲ ዩሱፋ ዛሪ ካዲስ

(ማቶ 26:71-75፤ ማር

14:69-72፤ ሉቃ 22:58-62)

²⁵ ጴጊሮሲ ያን ኤቂዲ፡ ታማ ካዩሺን፡ ሃራቲ ኢያኮ፡ «ኔኒ ሃ አዲያ ታማሬታፔ ኢሱዋ ጊዲኪ?» ያጊስ።

ጴጊሮሲ ዛሪዲ፡ «አካይ፡ ታኒ ጊዲኬ» ያጊዲ ካዲስ።

²⁶ ካሂኔ ሃላቃ አይሌታፔ ኢሶይ፡ ጴጊሮሲ ሃይሳ ቃንጊዳ አዲያ ዳቦይ፡ ጴጊሮሳኮ፡ «ታኒ ኔና ኢያራ አታኪልቲያ ጊዶን ቤዓቢኪና?» ያጊዲ አይቺስ።

²⁷ ጴጊሮሲ ቃሲካ ካዲስ፡ ሶሁዋራ ኩቶይ ዋሲ አጊስ።

ዩሱሲ ጴላዎሳ ሲንሳን

(ማቶ 27:1-2፤ 11-14፤ ማር

15:1-5፤ ሉቃ 23:1-5)

²⁸ ዎንታ ጉራ፡ ኤንቲ ዩሱፋ ቃያፋ ሶፔ ዴሪያ ሃሬይሳ አሶ ኬሲ ኤፊዶሶና፡ አይሁዴቲ ፓሲካ ባሌ ካሳ ማናው ባንታና ቱኒሶና ሜላ ዴሪያ ሃሬይሳ አሶ ኬሳ ጌሊቡና። ²⁹ ሄሳ ጊሾ፡ ጴላዎሲ ኤንታኮ ካሬ ኬዬዲ፡ «ሃ አዲያ አይስ ሞቱቲ?» ያጊስ። ³⁰ ኤንቲ፡ «ኢ ኢታ አሶናባ ጊዲያኮ ኑኒ ኢያ ኔኮ ኤሆኮ» ያጊዶሶና።

³¹ ጴላዎሲ ዛሪዲ፡ «ሂንቴ ኢያ ኤኪ ኤፊዲ፡ ሂንቴ ሂጌይ ጌይሳዳ ኢያ ቦላ ፐርዲቴ» ያጊስ።

አይሁዴቲ፡ «አናካ ዎዲያ ማቲ ኑስ ባዋ» ያጊዶሶና፤ ³² ሄሲ ሃኒዳይ ዩሱሲ አይ ሜላ ሃይቆ ሃይቃኔኮ ኤሪሳናው አዲዳይሲ ፖሌታናሳ። ^b

³³ ጴላዎሲ ባ አሶ ኬሳ ዛሪ ጌሊዲ፡ ዩሱፋ ዌጊዲ፡ «ኔኒ አይሁዴ ካዎ?» ያጊዲ አይቺስ።

³⁴ ዩሱሲ ጴላዎሳ፡ «ሃ አይሻ ኔኒ ኔፔ አይቻዩ ዎይኮ ሃራ አሲ ኔው ታባ አዲዴ?» ያጊስ።

³⁵ ጴላዎሲ ዛሪዲ፡ «ታ አይሁዴ አሴ? ኔ አሳይኔ ካሂኔ ሃላቃቲ ኔና ታው አሲ ኢሚዶሶና፡ ኔ አይ አሳዲ?» ያጊስ።

³⁶ ዩሱሲ፡ «ታ ካዎቴሳይ ሃ አላሚያና ጊዴና፡ ኢ ሃይሳን ጊዲያኮ ታ አይሁዴታ ሃላቃታስ አዳ ኢሚቶና ሜላ ታ አይሌቲ ታው አሌታና። ሺን ታ ካዎቴሳይ ሃ አላሚያና ጊዴና» ያጊስ።

³⁷ ሄሳ ጊሾ፡ ጴላዎሲ ዩሱሳኮ፡ «ያቲን፡ ኔኒ ካዎዩ?» ያጊዲ አይቺስ።

ዩሱሲ ዛሪዲ፡ «ቱማ ታ ካዎ ጊዴይሳ ኔ ጋዳሳ፡ ታኒ ዩሌቲዳይኔ ሃ አላሚያ ዩዳይ ቱማቴሳስ ማርካታናሳ፡ ቱማ ባጋ ጊዲዳ አኒካ ታኒ ጌይሳ ሲዔስ» ያጊስ።

³⁸ ጴላዎሲ፡ «ቱሚ አይቤ?» ያጊስ።

ጴላዎሲ ሄሳ ጊዳፔ ጉዩ አይሁዴታኮ ካሬ ኬዬዲ፡ «ታኒ ኢያፔ አይ ኢታካ ዴማቢኬ።

^b18:32 የሃ 3:14፤ 12:32

39 ሺን ፓሲካ ባሌ ጋላስ፡ ኢሲ አሴ ሂንቴው ቃሾፕ ቢሊያ ሜዜይ ዴዔስ። ታኒ ሂንቴው አይሁዴታ ካዉዋ ቢላና ሜላ ኮዬቲ?» ያጊስ።

40 ኤንቲ ዛሪዲ፡ ባንታ ቃላ ጵቁ አሲዲ፡ «ባርባና ቢላፌ አቲን ኢያ ጊዴና» ያጊዶሶና። ሺን ባርባኒ ፓንጋ።

ዎታዳሬቲ ዮሱሳ ቶቺዶሶና

(ማቶ 27:27-32፤ ማር 15:15-21)

19 ሄሳፌ ጉዬ፡ ጳላሞሲ ዮሱሳ ጋራፊሲስ።² ዎታዳሬቲ አጉንሳ ካላቻ ሜዲዲ ኢያ ሁዔን ዎሲዶሶና። ቃሲ ዞዎ ማዎ ኢያ ማይዚዶሶና።³ ኢያኮ ሺቂዲ፡ «አይሁዴ ካዉዋው፡ ሜሪናው ካዎታ» ያጊዲ ኢያ ባቂዶሶና።

⁴ ጳላሞሲ ቃሲካ ካሬ ኬዬዲ፡ አይሁዴታኮ፡ «ሄኮ፡ ታኒ ኢያፕ አይ ኢታካ ዴማበናይሳ ሂንቴ ኤራና ሜላ ኢያ ሂንቴኮ ካሬ ኬሳና» ያጊስ።⁵ ሄሳፌ ጉዬ፡ ዮሱሲ አጉንሳ ካላቻ ባ ሁዔን ዎሲዲ፡ ዞዎ ማዎ ማዲዲ፡ ካሬ ኬዬስ። ጳላሞሲ አይሁዴታኮ፡ «ኡራ ሃይሳ ቤዒቱ» ያጊስ።

⁶ ካሂኔ ሃላቃቲኔ ያሳ ኬሳ ናጌይሳቲ ኢያ ቤዒዳ ዎዴ ባንታ ቃላ ጵቁ አሲዲ፡ «ማስቃሊያ ቦላ ካቃ! ካቃ!» ያጊዶሶና።

ጳላሞሲ ኤንታኮ፡ «ሂንቴ ኢያ ኤፌዲ፡ ማስቃሊያ ቦላ ካቂቱ። ታኒ ኢያፕ አይ ኢታካ ዴማበኪ» ያጊስ።

⁷ አይሁዴቲ ዛሪዲ፡ «ኑስ ሂጌይ ዴዔስ። ኢ ባና ያሳ ናዓ አሲዳ ጊሾ ኑ ሂጊያሶ ኢ ሃይቃናው ቤሴስ» ያጊዶሶና።

⁸ ጳላሞሲ ሄሳ ሲዒዳ ዎዴ ካሴይሳፌ ዳሮ ያዬስ።⁹ ቃሲካ ጳላሞሲ ባ አሶ ኬሲ ሲሚ ጌሊዲ ዮሱሳኮ፡ «ኔኒ አዉፕ ያዲ?» ያጊዲ አይቺስ። ሺን ዮሱሲ ኢያው አይኮካ ዛሪቢና።¹⁰ ሄሳ ጊሾ፡ ጳላሞሲ፡ «ታው አዲኪ? ኔና ቢላናው ዎይኮ ማስቃሊያ ቦላ ካቃናው ታው ማቲ ዴዔይሳ ኤሪኪ?» ያጊስ።

¹¹ ዮሱሲ፡ «ዶሳይ ኔው ማታ ኢሚበናባ ጊዲያኮ ታ ቦላ ማቲ ኔው ዴናሺን። ሄሳ ጊሾ፡ ታና ኔው አሲ ኢሚዳይስ አዲያ ናጋራ አሲስ» ያጊስ።

ዮሱሳ ቦላ ሃይቆ ፒርዲዶሶና

(ማቶ 27:15-31፤ ማር

15:6-20፤ ሉቃ 23:13-25)

¹² ጳላሞሲ ሄሳ ሲዒዳ ዎዴ ዮሱሳ ቢላናው አጌ ኮዬስ። ሺን አይሁዴቲ ባንታ ቃላ ጵቁ አሲዲ፡ «ኔኒ ኢያ ቢሊያባ ጊዲኮ ካዉዋ ቂሳሬ ባጋ ጊዳካ። ባና ካዎ ጊያ አኒካ ቂሳሬ ሞርኬ» ያጊዶሶና።

¹³ ጳላሞሲ ሄሳ ሲዒዲ ዮሱሳ ካሬ ኬሲስ። ያቲዲ፡ «ሎቼ ሹቺ» ጊያሶን ፒርሳ አይዲያን ኡቲስ። ኢብራይስጢ ቃላን ሄ ቤሳይ «ጋባታ» ጉሱ።¹⁴ ሄ ጋላሳይ ፓሲካ ባሌ ቦንቻናው ጊጌቱሳ ጋላስ። ሄ ዎዴ ሳዒ ኡሱፑን ሳቱ ሄራ። ጳላሞሲ አይሁዴታኮ፡ «ሂንቴ ካዉዋ ሃይሳ ቤዒቱ» ያጊስ።

¹⁵ አይሁዴቲ ባንታ ቃላ ጵቁ አሲዲ፡ «ዲጋ! ዲጋ! ማስቃሊያ ቦላ ካቃ» ያጊዶሶና።

ጳላሞሲ ዛሪዲ፡ «ሂንቴ ካዉዋ ታኒ ማስቃሊያ ቦላ ካቃናይሳ ኮዬቲ?» ያጊዲ አይቺስ።

ካሂኔ ሃላቃቲ፡ «ቂሳሬፕ ሃራ ካዎይ ኑስ ባዋ» ያጊዶሶና።

¹⁶ ሄሳፌ ጉዬ፡ ኤንቲ ዮሱሳ ማስቃሊያ ቦላ ካቃና ሜላ ጳላሞሲ ኤንታው አሲ ኢሚስ።

ዮሱሲ ካቂቲስ

(ማቶ 27:32-44፤ ማር

15:21-32፤ ሉቃ 23:26-43)

ኤንቲ ዮሱሳ አይኪዲ ኤፌዶሶና።¹⁷ ዮሱሲ ባ ማስቃሊያ ቶኪዲ፡ «ሁዔ ጉጌ» ጊያ ቤሳ ቢስ። «ሁዔ ጉጌ» ጉሳይ ኢብራይስጢ ቃላን «ጎልጎታ» ጉሱ።¹⁸ ኤንቲ ሄ ቤሳን ማስቃሊያ ቦላ ዮሱሳ ካቂዶሶና። ቃሲ ኢያራ ሃራ ናምዑ አሳታ፡ ኢሱዋ ያ ባጋራ ሃንኩዋ ሃ ባጋራ ማስቃሊያ ቦላ ካቂዶሶና።¹⁹ ጳላሞሲ፡ «አይሁዴታ ካዉዋ፡ ናዚሬቱ ዮሱሳ» ያጊያ ፀፌ ያፌዲ ማስቃሊያ ቦላ ዎሲስ።²⁰ ዮሱሲ ማስቃሊያ ቦላ ካቂቲዳ ቤሳይ ካታማስ ማታን ዴዒያ ጊሾ ዳሮ አይሁዴቲ ሄ ፀፌያ ናባቢዶሶና። ፀፌያ ያፌቲዳይ ኢብራይስጢ ዶናን፡ ላቲኔ ዶናኒኔ ጊሪኬ ዶናና።²¹ ሄሳ ጊሾ፡ ካሂኔ ሃላቃቲ ጳላሞሳኮ፡ « (ሃ አይዬ ባና አይሁዴ ካዎ ያጊስ) ጋዳ ዓፋፕ አቲን (አይሁዴ ካዎ) ጋዳ ዓፎፓ» ያጊዶሶና።

²² ያቲን፡ ጳላሞሲ፡ «ታ ያፌዳይሳ ዓፋስ» ያጊዲ ዛሪስ።

²³ ዎታዳሬቲ ማስቃሊያ ቦላ ኢያ ካቂዳፕ ጉዬ ኢያ ማዑዋ ኤኪዲ፡ አይዱ ቤሳን ሻኪዲ፡ ኢሶ

ኢሶ ኤኪዶሶና። ዩዳ ማቴቲያ ኢያ አዱሳ ማዑዋ ኤኪዶሶና። ²⁴ዎታዳሬቲ፥ «አና ጋካኔኮ፥ ሳማ ዩጋናፔ አቲን ማዑዋ ፔጶኮ» ያጊዶሶና። ሄሲ ሃኒዳይ ጌሻ ማፃፋን፥

«ታ ማዑዋ ሻኪ ኤኪዶሶና፤ ታ አዱሳ ማዑዋ በላካ ሳማ ዩጊዶሶና» ጌቴቲዳይሲ ፖሌታና ሜላሳ። ሮሄሳ ጊሾ፥ ዎታዳሬቲ ሄሳ አሲዶሶና።

²⁵ሺን ዩሱሳ ማስቃሊያ ማታን ኢያ አያ፥ ኢያ አዩ ሚቺያ፥ ቄሊዮጴ ማቺያ ማይራማኔ ማግዴላ ማይራማ ኤቂዶሶና። ²⁶ዩሱሲ ባ አዩጩ ኢ ዶሲያ ታማሬይ ያን ኤቂዳይሳታ ቤዒዲ፥ ባ አዩኮ፥ «ታ አዩ፥ ኔ ናሳ ሃይሳ ቤዓ» ያጊስ።

²⁷ሄሳፌ ጉዩ፥ ሄ ታማሪያኮ፥ «ኔ አዩው ሃኖ ቤዓ» ያጊስ። ሄ ታማሬይ ኢዮ ሄ ዎዴፔ ዶሚዲ ባራ ዳና ሜላ ሶ ኤፌስ።

ዩሱሲ ሃይቂስ

(ማቶ 27:45-56፤ ማር

15:33-41፤ ሉቃ 23:44-49)

²⁸ሄሳፌ ጉዩ፥ ዩሱሲ አባይ ሃዒ ፖሌቲዳይሳ ኤራዲ፥ ጌሻ ማፃፋን ፃፌቲዳይሲ ፖሌታና ሜላ «ታና ሳማስ» ያጊስ። ^d

²⁹ሄ ቤሳን ኢሲ ፁጋ ኩሜሳ ጫላ ዎይኔይ ዴዔስ። ኤንቲ ኢስፖንጂ ሄ ዎይኔያን ዩጊዶ፥ ሂሶጴ ሚሳ ሄራን ዎሲዲ፥ ዩሱሳ ዶናኮ ሺሺዶሶና። ³⁰ዩሱሲ ዎይኔያ ጋንፂ ቤዒዲ፥ «ፖሌቲስ» ያጊስ።

ሄሳፌ ጉዩ፥ ባ ሁዒያ ዘቂ አሲዲ ባ ሼምፑዋ ኢሚስ።

ዩሱሳ ሚያ ቶራን ጫዲዶሶና

³¹ሄ ጋላሳይ ጊጌቴሳ ጋላስ ጊዲያ ጊሾኔ ዎንቴሳ ጋላሳይ ቦንሾ ሳምባታ ጊዲያ ጊሾ አሳታ አሃይ ማስቃሊያ በላ ሳምባታ ጋላስ ፔዶና ሜላ ኤንታ ቶሁዋ ሜንሲዲ፥ ማስቃሊያፔ ዎዲሳና ሜላ አይሁዴቲ ጳላሶሳ ዎሲዶሶና። ³²ሄሳ ጊሾ፥ ዎታዳሬቲ ቤዲ፥ ዩሱሳራ ካቂቲዳ ናምዑ አሳታ ቶሁዋ ሜንሲዶሶና። ³³ሺን ዩሱሳኮ ዩዳ ዎዴ ኢ ሃይቂዳይሳ ቤዒዲ፥ ኢያ ቶሁዋ ሜንሲቡካና። ³⁴ሺን ዎታዳሬታፔ ኢሶይ ኢያ ሚያ ቶራን ጫዲን ሶሁዋራ ሱሲኔ ሃሲ ጎጊስ። ³⁵ሂንቴ አማናና ሜላ ሄሳ ቤዒዳይሲ ማርካቲስ። ኢያ

ማርካቲሳይካ ቱማ። ቃሲ ኢ አዴይሲ ቱማ ጊዴይሳ ኤፌስ። ³⁶ሄሲ ሃኒዳይ ጌሻ ማፃፋይ፥ «ኢያ ሜቄሳታፔ ኢሶይካ ሜቄና» ጊዳይሲ ፖሌታና ሜላሳ። ^{e37}ቃሲካ ጌሻ ማፃፋይ ሃራ ቤሳን፥ «ኤንቲ ባንታ ጫዲዳይሳ ቤዓና» ያጊስ። ^f

ዩሱሲ ሞጌቲስ

(ማቶ 27:57-61፤ ማር

15:42-47፤ ሉቃ 23:50-56)

³⁸ሄሳፌ ጉዩ፥ አርማቲያሳ ካታማፔ ዩዳ ዮሴፌ ዩሱሳ አሃ ኤካናው ጳላሶሳ ዎሲስ። ዮሴፌ አይሁዴታስ ያዩዳ ጊሾ ቆሳን ዩሱሳ ካሌይሳ።

ጳላሶሲ፥ «ኤካ» ያጊስ። ሄሳ ጊሾ፥ ዮሴፌ ቤዲ ዩሱሳ አሃ ኤኪስ። ³⁹ቃሲ ኒቆዲሞስ፥ ሃይሳፌ ካሴ ዩሱሳኮ ቃማ ዩዳይሲ፥ ካርቤኔ ጎዳሬ ኡሳራ ዋላኪቲዳ ሃስታማኔ ኢሲ ኪሎ ጊራሜ ጊዲያ ሺቶ ኤኪዲ ዮሴፋራ ዩስ። ⁴⁰ሄ ናምዑ አሳቲ ዩሱሳ አሃ ኤኪዲ፥ አይሁዴቲ አሃ ፃሊያ ማራን፥ ሺቶራ፥ ሞጎ አፊላን ፃሊዶሶና። ⁴¹ዩሱሲ ማስቃሊያ በላ ካቂቲዳ ቤሳን ዳሮ አታኪልቴይ ዴዔስ። ሄ አታኪልቲያ ጊዶን ሹቻፌ ዎጩቲዲ አሴቲዳ ቡሮ አኒካ ሞጌቲቦና አራሳ ዱፎይ ዴዔስ። ⁴²ሄ ጎንጎሎይ ማታን ዴዒያ ጊሾኔ አይሁዴቲ ሳምባታስ ጊጌቲያ ጋላስ ጊዲያ ጊሾ ዩሱሳ አሃ ያን ሞጊዶሶና።

ዩሱሲ ሃይቆፔ ዴንዲስ

(ማቶ 28:1-8፤ ማር 16:1-8፤ ሉቃ 24:1-12)

20 ዎጋ ዎዴ ዎንታ ቡሮ ጌዮና ዴዒሺን፥ ማግዴላ ማይራማ፥ ዩሱሲ ሞጌቲዳ ዱፋዋ ባዳ ሹቻይ ሄ ዱፋዋ ዶናፔ ዴንዲዳይሳ ቤዓስ። ²ሲሞን ጳሊሮሳኮኔ ዩሱሲ ዶሲያ ሃንኮ ታማሪያኮ ዎፃ ባዳ፥ «ዱፋዋፔ ጎዳ ኤፌዶሶና፤ ኢያ አውን ዎሲዳኮ ኑ ኤሮኮ» ያጋሱ።

³ሄሳ ጊሾ፥ ጳሊሮሲኔ ሃንኮ ታማሬይ ኪዩዲ ዱፋዋ ቤዶሶና። ⁴ናምዓይካ ኢሲፌ ዎፃዶሶና፥ ሺን ሃንኮ ታማሬይ ጳሊሮሳፔ አዲዲ ሲንሳቲዲ ዱፋዋ ጋኪስ። ⁵ሄ ታማሬይ ሆኪዲ፥ ሞጎ አፊላ ቤዒስ፥ ሺን ዱፋዋን ዎዲቤና። ⁶ሲሞን ጳሊሮሲ ኢያ ካሊ ዩዲ፥ ዱፋዋን ዎዲዲ ሞጎ አፊላይ ያን ዴዔይሳ ቤዒስ። ⁷ቃሲ ዩሱሳ ሁዒን ፃሊቲዳ አፊላይ ፃሊቲዳ ሜላ ዱማ ኢሲ ቤሳን ዴዔይሳ

^c19:24 ማዝ 22:18 ^d19:28 ማዝ 69:21፤ 22:15 ^e19:36 ኪሳ 12:46፤ ታይ 9:12፤ ማዝ 34:20 ^f19:37 ዛካ 12:10፤ ዮቆ 1:7 ^g19:39 ዮሃ 3:1-2

ቤዒስ። ሄ አፊላይ ዱማ ዴዒሲፔ አቲን ሞኅ አፊላሪ ኢሲፌ ዴና።⁸ ሄ ዎዴ ሲንሳቲዲ ዱፉዋ ጋኪዳ ሃንኮ ታማሬይ ጌሊ ቤዒዲ አማኒስ።⁹ ዮሱሲ ሃይቆፔ ዴንዳናው ቤሴይሳ አዲያ ጌሻ ማፃፋ ቃላ ኤንቲ ቡሮ አኬኪቦኮና።¹⁰ ሄሳፌ ጉዬ፥ ኢያ ታማሬቲ ባንታ ሶ ሲሚዲ ቢዶሶና።

ዮሱሲ ማግዴላ ማይራሚስ ቤንቲስ
(ማቶ 28:9-10፤ ማር 16:9-11)

¹¹ ሺን ማይራማ ሄ ዱፉዋ ዶናን ኤቃዳ ዩካሺ ሆካዳ ዱፉዋ ጊዶ ያሳሱ።¹² ቦሳ ማገ ማዒዳ ናምዑ ኪታንቾቲ ዮሱሳ አሃይ ዚንዒዳሱዋን ኢሶይ ሁዒሶሪ ሃንኮይ ቶሆሶሪ ኡቲዳሺን ቤዓሱ።¹³ ኤንቲ ኢኮ፥ «ማጫሴቴ፥ አይስ ዩካይ?» ያጊዲ አይቺዶሶና።

ኢያ፥ «ኤንቲ ታ ጎዳ ኤፊዶሶና፤ ኤንቲ አዉን ዎሲዳኮ ታኒ ኤሪኬ» ያጋሱ።

¹⁴ ሄሳ ጊዳፔ ጉዬ፥ ኢያ ጉዬ ሲማ ያሊያ ዎዴ ዮሱሲ ያን ኤቂዳይሳ ቤዓሱ። ሺን ኢ ዮሱሳ ጊዲዳይሳ ኤራቡኩ።¹⁵ ዮሱሲ ኢኮ፥ «ማጫሴቴ፥ አይስ ዩካይ? አና ኮያይ?» ያጊዲ አይቺስ።

ማይራማ አታኪልቴ አሳንቺዋ ዳኒን፥ «ጎዳው፥ ኔ ኤኪዳባ ጊዲኮ፥ ኢያ አዉን ዎሲዳኮ ታው አዳርኪ። ታኒ ኢያ ኤካና» ያጋሱ።

¹⁶ ዮሱሲ ኢኮ፥ «ማይራሚ» ያጊስ።

ኢያ ኢያኮ ሲማዳ፥ ኢብራይስፄ ዶናን «ሬቡኒ» ያጋሱ። ሄሳስ ቢርሼሳይ «አስታማሪያው» ጉሱ።

¹⁷ ዮሱሲ ኢኮ፥ «ታኒ ቡሮ ታ አዋኮ ቦና ጊሾ ታና አይካዳ አሻናው ኮዮፓ። ሺን ታ ኢሻታኮ ባዳ፥ (ታኒ ታ አዋኮኔ ሂንቴ አዋኮ፥ ታ ያሳኮኔ ሂንቴ ያሳኮ፥ ሲማና ጊስ) ጋዳ ኤንታው አዳ» ያጊስ።

¹⁸ ማግዴላ ማይራማ ጎዳ ቤዒዳይሳኔ አው ሄሳ ኢ አዲዲዳይሳ ባዳ ኢያ ታማሬታስ አዳሱ።

ዮሱሲ ባ ታማሬታስ ቆንጨስ

(ማቶ 28:16-20፤ ማር

16:14-18፤ ሉቃ 24:36-49)

¹⁹ ዎጋ ዎዴ አማርሲ፥ ኢያ ታማሬቲ አይሁዴታስ ያዩዲ ካሪያ ጎርዲዲ ሺቂ ኡቲዳሺን፥ ዮሱሲ ዩዲ፥ ኤንታ ጊዶን ኤቂዲ፥

«ሳሮይ ሂንቴው ጊዶ» ያጊስ።²⁰ ሄሳ ጊዲ ሲሚዲ ባ ኩሺያኔ ባ ሚያ ኤንታ ቤሲስ። ኢያ ታማሬቲ ጎዳ ቤዒዳ ዎዴ ዳሮ ኡፋይቲዶሶና።²¹ ዮሱሲ ዛሪዲ ኤንታኮ፥ «ሳሮይ ሂንቴው ጊዶ፤ ታ አዋይ ታና ኪቲዳይሳዳ ታኒካ ሂንቴና ኪታይስ» ያጊስ።²² ሄሳ ጊዳፔ ጉዬ፥ ኤንታ ቦሳ ኡፋ ጊዲ ፑኒስ። ቃሲ፥ «ጌሻ አያና ኤኪቴ።²³ ሂንቴ አቶ ጊዳ አሳ ናጋራይ አቶ ጌቴታና። ሂንቴ አቶ ጎናይሳታ ናጋራይ አቶ ጌቴቴና» ያጊስ።^h

ዮሱሳኔ ቶማሳ

²⁴ ሺን ታማኔ ናምዑ ታማሬታፔ ኢሶይ፥ ዲዲሞሳ §§ጌቴቲያ ቶማሲ፥ ዮሱሲ ዩዳ ዎዴ ኤንታራ ዴና።²⁵ ሄሳ ጊሾ፥ ሃንኮ ኢያ ታማሬቲ ቶማሳኮ፥ «ኑኒ ጎዳ ቤዒዳ» ያጊዶሶና።

ሺን ቶማሲ ኤንታኮ፥ «ሚሲማሬን ኢ ጫዴቲዳ ኢያ ኩሺያን ዴዒያ ቤታ ቤዶናኔ ሄ ቤታ ታ ቤራዴን ቦቾና፥ ቃሲ ታ ኩሺያ ኢያ ሚያን ዩዳ ቤዶና አማኒኬ» ያጊስ።

²⁶ ሳሚንታፌ ጉዬ፥ ዮሱሳ ታማሬቲ ቃሲካ ሶን ሺቂዲ ኡቲዶሶና፤ ቶማሲካ ኤንታራ ዴዒስ። ካሬይ ጎርዴቲዲ ዴዒሺን ዮሱሲ ዩዲ፥ ኤንታ ጊዶን ኤቂዲ፥ «ሳሮይ ሂንቴው ጊዶ» ያጊስ።²⁷ ሄሳፌ ጉዬ፥ ዮሱሲ ቶማሳኮ፥ «ታ ኩሺያ ኔ ቢራዲያን ቦቾዳ ቤዓ። ቃሲ ኔ ኩሺያ ታ ሚያን ዩዳዳ ቤዓ፤ ሲጵፓ፥ አማና» ያጊስ።

²⁸ ቶማሲ ዛሪዲ፥ «ታ ጎዳው፥ ታ ያሳው» ያጊስ።

²⁹ ያቲን ዮሱሲ፥ «ኔኒ ታና ቤዒዳ ጊሾ አማናዳሳ፤ ሺን ታና ቤዶና አማኒዳይሳቲ አንጄቲዳይሳታ» ያጊስ።

ሃ ማፃፋ ቆፋ

³⁰ ዮሱሲ ሃ ማፃፋን ፃፌቲቦና ሃራ ዳሮ ማላታታ ባ ታማሬታ ሲንሳን አሲስ።³¹ ሺን ዮሱሲ ኢ ኪሪስቶሳ፥ ያሳ ናዓ ጊዴይሳ ሂንቴ አማናና ሚላኔ አማኒዲ ኢያ ሱንሳን ዴዎ ዴማና ሚላ ሄሲ ፃፌቲስ።

ዮሱሲ ላፑን ባ ታማሬታስ ቆንጨስ

21 ሄሳፌ ጉዬ፥ ዮሱሲ ዒባርዮሳ አባ ማታን ባ ታማሬታስ ዛሪ ቆንጨስ። ኢ

§§20:24 ዲዲሞሳ ጌዳሳ ቢርሼሳ ጥሃ 11:16 ያሊቴ።

^h20:23 ማቶ 16:19፤ 18:18

ኤንታው ሃይሳፌ ካሊዲ ዴዲያ ሃኖታን ቆንጨስ።
² ሲሞን ጴጊሮሲ፡ ሜንቴ ጌቲያ ቶማሲ፡ ቃና
ጋሊላፔ ዩዳ ናቲናፌሊ፡ ዛብዲዮሳ ናይቲኔ ዮሱሳ
ታማሬታፔ ሃራ ናምዓቲ ኢሲፌ ዴዎሶና።

³ ሲሞን ጴጊሮሲ ኤንታታ፡ «ታኒ ሞሎ
አይካናው ባይስ» ያጊስ።¹

ኤንቲ፡ «ኮካ ኔራ ባና» ያጊዲ፡ ዎንሉዋ ጊዶ
ጌሲዶሶና፡ ሺን ኤንቲ ሄ ቃማን አይቢ ሞሎካ
አይኪቦኮና።

⁴ ዎንታ ጉራ ገልቄይ ዶላናፔ ሲንሴ፡ ዮሱሲ
አባ ጋንን ኤቂስ፡ ሺን ኢያ ታማሬቲ ዮሱሳ
ጊዲዳይሳ ኤርቦኮና።⁵ ዮሱሲ ኤንታታ፡ «ታ
ሳጌቶ፡ ሞሎ አይኪቤኬቲ?» ያጊስ።

ኤንቲ ዛሪዲ፡ «አይኮካ አይኪቦኮ» ያጊዶሶና።

⁶ ኢ ዛሪዲ፡ «ሂንቴ ጊቲያ ዎንሉዋፔ ኡሻቻ
ባጋራ ዮጊቴ፤ ጉሳ ሞሎ ሂንቴ አይካና» ያጊስ።
ሄሳ ጊሾ፡ ጊቲያ ኡሻቻ ባጋራ ዮጊዶሶና። ሞሎይ
ዳሪዳ ጊሾ ጎቺዲ ኬሳናው ዶኔቲዶሶና።¹

⁷ ዮሱሲ ዶሲያ ታማሬይ ጴጊሮሳታ፡ «ሃይሲ
ጎዳ!» ያጊስ። ሲሞን ጴጊሮሲ ኢ ጎዳ ጊዳይሳ
ሲዲዳ ዎዴ ካሎ ዴዲያ ጊሾ ባ ማዑዋ ማዲዲ
አባ ጊዶ ጉፒ ጌሊስ።⁸ ሺን ዎንሉዋን አቲዳ ሃንኮ
ታማሬቲ ሞሎይ ኩሚዳ ጊቲያ ጎቺዲ፡ አባፌ
ጋፃ ኬዬዶሶና። ኤንቲ አባፌ ናምዑ ፂቱ ዋዳ
ሜላ ሃኮሶና።⁹ ኤንቲ አባፌ ጋፃ ኬዬዳ ዎዴ ሂፋ
ቦንቆን ሞሎይ ዴዴይሳኔ ኡይሲ ቤዲዶሶና።

¹⁰ ዮሱሲ ኤንታታ፡ «ሃዲ ሂንቴ አይኪዳ
ሞሎዋፔ ጉሳራ ሃሚቴ» ያጊስ።

¹¹ ሲሞን ጴጊሮሲ ዎንሉዋን ጌሊዲ፡ ጌታኔ
ኢሻታማኔ ሄዡ ዎጋ ሞሎቲ ኩሚዳ ጊቲያ ጎቺዲ
አባፌ ጋፃ ኬሲስ። ሞሎይ ሄሳ ሜላ ዳሮ ጊዲን
ጊቴይ ዳኬቲቤና።

¹² ዮሱሲ ኤንታታ፡ «ሃ ዩዲ ሚቴ» ያጊስ። ኢ
ጎዳ ጊዴይሳ ኤንቲ ኤሪዳ ጊሾ ኢያ ታማሬታፔ
ኢሶይካ፡ «ኔኒ አኔ?» ጊዲ ኢያ አይቻናው
ሚኒዳይ ባዋ።¹³ ዮሱሲ ዩዲ፡ ኡይሳ ኤኪዲ
ኤንታው ኢሚስ፤ ሞሎዋካ ሄሳዳ ኢሚስ።

¹⁴ ዮሱሲ ሃይቆፔ ዴንዲዲ ባ ታማሬታስ
ቆንጨሺን ሃይሲ ሄዳን።

ዮሱሳኔ ጴጊሮሳ

¹⁵ ኤንቲ ሚዳፔ ጉዬ፡ ዮሱሲ ሲሞን
ጴጊሮሳታ፡ «ዮና *ናዓው ሲሞና፡ ታና ሃይሳታፔ
አሳዳ ዶሳይ?» ያጊስ።

ሲሞን ጴጊሮሲ፡ «ኤ ጎዳው፡ ታኒ ኔና ዶሴይሳ
ኔ ኤራሳ» ያጊስ።

ዮሱሲ ኢያታ፡ «ታ ዶርሳ ማራታ ሄማ» ያጊስ።

¹⁶ ዮሱሲ ቃሲካ፡ «ዮና ናዓው ሲሞና፡ ታና
ዶሳይ?» ያጊስ።

ሲሞን ጴጊሮሲ፡ «ኤ ጎዳው፡ ታኒ ኔና ዶሴይሳ
ኔ ኤራሳ» ያጊስ።

ዮሱሲ፡ «ታ ዶርሳታ ሄማ» ያጊስ።

¹⁷ ዮሱሲ ሄዳን፡ «ዮና ናዓው ሲሞና፡ ታና
ዶሳይ?» ያጊስ።

ዮሱሲ ሄዳን፡ ሲሞን ጴጊሮሳታ፡ «ታና
ዶሳይ?» ያጊዲ አይቺዳ ጊሾ ጴጊሮሲ አዛኒዲ፡
«ጎዳው፡ ኔኒ ኡባባ ኤራሳ፤ ታኒ ኔና ዶሴይሳ ኔ
ኤራሳ» ያጊስ።

ዮሱሲ፡ «ታ ዶርሳታ ሄማ።¹⁸ ታኒ ኔው
ቴማ አዳይስ፤ ኔኒ ናዓቴሳን ዴዲያ ዎዴ ኔርካ
ዳንጩታዳ፡ ኔ ኮዬዳ ሶ ባሳ። ሺን ኔ ጨሚዳ
ዎዴ ኔ ኩሺያ ሚጫ ቤሳና። ሃሪ ዳንጨሳና፤ ኔ
ዶሶና ሶ ኤፋና» ያጊስ።¹⁹ ዮሱሲ ሄሳ ጴጊሮሲ
አይ ሜላ ሃይቆ ሃይቂዲ፡ ዶሳ ቦንቺሳኔኮ ኤሪሳናው
ጊስ። ሄሳ ጊዳፔ ጉዬ፡ ዮሱሲ ጴጊሮሳታ፡ «ታና
ካላ» ያጊስ።

ዮሱሳኔ ሃንኮ ታማሪያ

²⁰ ጴጊሮሲ ጉዬ ሲሚዲ፡ ዮሱሲ ዶሲያ
ታማሬይ ባፔ ጉዬራ ዮይሳ ቤዲስ። ሄ ታማሬይ፡
ካሆ ሚያሶን ዮሱሳኮ ሺቂዲ፡ «ጎዳው፡ ኔና አሲ
ኢማናይ አኔ?» ጊዳይሳ።^{k21} ጴጊሮሲ ሄ ታማሪያ
ቤዲዲ፡ «ጎዳው፡ ሃ አዴይ ቃሲ ዋናኔ?» ያጊዲ
ዮሱሳ አይቺስ።

²² ዮሱሲ ኢያታ፡ «ታኒ ያና ጋካናው ኢ ዳና
ሜላ ታኒ ኮይኮ፡ ሄሲ ኔና አይ ሜቲዴ? ኔኒ ታና
ካላ» ያጊስ።

²³ ሄሳ ጊሾ፡ ሄ ታማሬይ ሃይቂና ጊያ አዳይ
ኢሻታ ኡባ ጋኪስ። ሺን ዮሱሲ፡ «ታኒ ያና
ጋካናው፡ ኢ ዳና ሜላ ታኒ ኮይኮ ኔና አይ
ሜቲዴ?» ያጊሲፔ አቲን «ሃይቂና» ጊቤና።

*21:15 ዮና፡ ጊሪኬ ዶናን ዮና ጊያ ሱንሳይ የሃኒሳ ጊያ ሱንሳስ ሳጰሶ ሱንሱ።

i21:3 ሉቃ 5:5 j21:6 ሉቃ 5:6 k21:20 ዮሃ 13:25

²⁴ ሃ አዳባ ማርካቲዳይኔ ሃይሳ ሃፊዳይ ሄ
ታማሪያ። አያ ማርካቴሳይ ቱማ ጊዴይሳ ኑኒ
ኤሮስ።

²⁵ ዩሱሲ አሲዳ ሃራ ዳሮባይ ደዔስ። ታ
ቆፒን፥ አባባይ ሁዔን ሁዔን ሃፊቲዳኮ፥ ሃፊቲያ
ማፃታስ ኩሜሳ አላሜይ ዎሳንው ጊዳናባ ዳኔና።

ሃዋሬታ አሱዋ

ጋሳ ቆፋ

ሃዋሬታ አሱ ማፃፋይ፥ ሉቃስ ዎንጌላ ካሊዲ ዓፌቲዳ ማፃፋ። ማፃፋስ ዴዲያ ዋና ቆፋይ ኮይሮ ዩሱስ ካሊዳ አሳቲ ጌሻ አያናይ ካሌሲን፥ ኢያባ አዲያ ቃላ፥ «ዩሩሳላሜን፥ ዩሁዳ ቢታ ኡባን፥ ሳማሬን፥ ሳዓ ጋፃፕ ጋፃ ጋካናው» (1:8) ዎንጌላ ቢታ ኡባ ዋቲ ታሲዳኮ አዳናሳ። ማፃፋይ፥ አማኖይ አይሁዴ አሳታ ጊዶን ዶሜቲዲ፥ ኩሜሳ አላሜን ዴዲያ አሳ ኡባ አማኖ ጊዳና ጋካናው ዋኒዲ ዳልጊዳኮ አዲያ ታሪኬ። ሃ ማፃፋ ዓፌቲ፥ አማኒያ አሳቲ ሮሜ ካዎቱሳ ኩንዲሳናው ጋርሳራ ማቂቲያ አሲ ጊዶናይሳኔ አማኖይ አይሁዴታ ሃይማኖቱ ፖሎ አሲይሳ ጊዴይሳ ኤሪሳናው ኬሂ ዳቡሪዲ አሲስ።

ሃዋሬታ አሱ ማፃፋን ዩሱሳባ አዲያ ዎንጌላይ ታኪያ ቤሳይ ዎዴን ዎዴን ዳልጊ ዳልጊ ቤይሳኔ ዎሳ ኬሲ ኤቂዳይሳ ቆንጨሲያ ሄኹ አይፌ ኪፌሌታን ሻካናው ዳንዳዔቱስ።

1. አማኖይ ዩሱሲ ሳሎ ኬዬ ሲሚን ዶሜቲዳይሳ።

2. አማኖይ ኢስራዔል ቢታ ኡባ ታኪዳይሳ።

3. ሮሜ ጉጂዲ ሜዲቲራኔ አባ ዩሹዋን ዴዲያ ቢታ ኡባን ዳልጊዳይሳ ቤሲስ።

ሃዋሬታ አሱ ማፃፋን አዲዲ ቤንቴይ ጌሻ አያና አሶ ጊዲሺን፥ ጴንዬቆስ፤ ጋላስ ዩሩሳላሜን ዴዲያ አማኔይሳታ ቦላ ዎልቃራ ዎዲዳይሳ አዴስ። ሄሳዳክ፥ ማፃፋ ጊዶን ቆንጨዳ አሶታ ኡባን ቤንቲዳይሳዳ ጌሻ አያናይ ዎሳ ኬሳኔ ዎሳ ኬሳ አይሴይሳታ ካሌሲዳይሳኔ ሚንሴሲዳይሳ ጉጂዲ አዴስ። ቤኒ ዎዴ ኢሜቲያ አማኖ ኪታይ ዱማ ዱማ አዴቲዳ ቃላፕ ኬሶን ኬሶን ኤኬቲስ። ሃዋሬታ አሱዋ ጊዶን አሴቲዳ አሶታ ኪታይ አማኒያ አሳ ዴፖኒኔ ዎሳ ኬሳ ኢሲፌቴሳን ዴዲያ ዎልቃይ አይ ሜላ ጊቱኮ ቤሲስ።

ሃዋሬታ አሱዋ አይፌ ቆፋታ

ማርካቴሳስ ጊጌቱሲ 1:1-26

1) ዩሱስ ወርሴሳ ኪታኔ ኢሚዳ ኡፋይሳ 1:1-14

2) ዩሁዳ ቤሳን ሃራ ዶሩዋ 1:15-26

ዩሩሳላሜን ማርካቴሲ 2:1-8:3

ዩሁዳኒኔ ሳማሬን ማርካቴሲ 8:4-12:25

ጳውሎሳ ሃዋሬቱሳ አሱዋ 13:1-28:31

1) ኮይሮ ሃዋሬቱሳ ቡሳ 13:1-14:28

2) ዩሩሳላሜ ሺቁዋ 15:1-35

3) ናምዓንሶ ሃዋሬቱሳ ቡሳ 15:36-18:22

4) ሄኸንሶ ሃዋሬቱሳ ቡሳ 18:23-21:16

5) ጳውሎሲ ዩሩሳላሜን፥ ቂሳሪያኒኔ ሮሜን ቃሼቱሳ 21:17-28:31

1¹⁻² ቴዎፊሎሳ፥ ዩሱሲ ባ አሱዋ አይኪዳ ዎዴፕ ሳሎ ቢዳ ጋላሳ ጋካናው፥ አሲዳባኔ ታማርሲዳባ ኡባ ታኒ ታ ኮይሮ ማፃፋን ዓፋስ። ሳሎ ባናፕ ሲንሴ ኢ ባ ዶሪዳ ሃዋሬታ ጌሻ አያናን ኪቲስ።¹³ ኢ ባ ዋያፕ ጉዬ ሃይቆፕ ዴንዲዳይሳ ሲዴይ ባይና ቆንጨሲዲ ኤንታው ባና ቤሲስ። አይታሙ ጋላስ ኤንታው ቆንጨዲ ዎሳ ካዎቱሳባ ኤንታ ታማርሲስ።⁴ ኢሲ ዎዴ ኤንታራ ኢሲፌ ሚሼ ኤንታ ሃይሳዳ ያጊዲ ኪቲስ። «ታ ሂንቴው አዲዳ፥ ታ አዋይ ኢማና ጊዳ ኡፋይሳ ቃላ ናጊቴፕ አቲን ዩሩሳላሜፕ ኬዮፒቲ።^{m5} አይስ ጊኮ፥ ዮሃኒሲ ሃሳን ዓማቂስ፥ ሺን ጉሳ ዎዴፕ ጉዬ ጌሻ አያናን ሂንቴ ዓማቂታና» ያጊስ።ⁿ

⁶ ሃዋሬቲ ዩሱሳራ ጋሄቲዳ ዎዴ ኢያኮ፥ «ጎዳው፥ ኢስራዔሌታስ ኔ ካዎቱሳ ዛራና ዎዴይ ሃይሴ?» ያጊዲ አይቺዶሶና።

⁷ ዩሱሲ ኤንታኮ፥ «ታ አዋይ ባ ማታን አሲያ ዎዲያኔ ሳይሳ ሂንቴ ኤራናው ዳንዳዔኪታ።⁸ ሺን ጌሻ አያናይ ሂንቴ ቦላ ዎዲያ ዎዴ ሂንቴ ዎልቃን ኩማና። ያኒ ሲሚዲ፥ ዩሩሳላሜን፥ ዩሁዳ ቢታ ኡባን፥ ሳማሬኒኔ ሳዓ ጋፃ ጋካናው ታው ማርካታ ጊዳና» ያጊስ።^o

⁹ ሄሳ ጊዳይሳፌ ጉዬ ኤንቲ ሄሊሺን፥ ዶቁ ዶቁ ጊዲ፥ ሳሎዋ ቢን ሻራይካ ኢያ ኤንታ አይፊያፕ ጌንሲስ።^p

¹⁰ ዩሱሲ ቢያ ዎዴ ኤንቲ ሳሎ ቲሺ አሲዲ ሄሊሺን፥ ቦላ ማፖ ማዲዳ ናምዑ አሳቲ አኬኮና ኤንታ ማታን ኤቂዲ፥¹¹ «ጋሊላ አሳው፥ ሳሎ ሄሊሺ፥ ሂንቴ አይስ ኤቂዲ፥ ሃ ሂንቴ ቤዲሺን ሳሎ ቢዳ ዩሱሲ ሄሳዳክ ሲሚዲ ያና» ያጊዶሶና።

^l1:1-2 ሉቃ 1:1-4 ^m1:4 ሉቃ 24:49

ⁿ1:5 ማቶ 3:11፤ ማር 1:8፤ ሉቃ 3:16፤ ዮሃ 1:33

^o1:8 ማቶ 28:19፤ ማር 16:15፤ ሉቃ 24:47-48 ^p1:9 ማር 16:19፤ ሉቃ 24:50-51

ዩሁዳ ቤሳን ማቲያሲ ዶሬቲስ

(ማቶ 27:3-10)

¹² ሄሳፌ ጉዩ፥ ሃዋሬቲ ሻማሆ ዴሪያፔ ዩሩሳላሜ ሲሚዶሶና፥ ሻማሆ ዴሬይ ዩሩሳላሜስ ማታን ዴዔስ፥ ¹³ ኤንቲ ዩሩሳላሜ ጌሊዲ፥ ባንታ ዴዒያ ቤሳ ፖቂያ ቦላ ኬዩዶሶና፥ ኤንቲካ፥ ጳዊሮሳ፥ ዮሃንሳ፥ ያይቆባ፥ ኢንዲሪያሳ፥ ፊልጳሳ፥ ቶማሳ፥ ባርቶሎሚዮሳ፥ ማቶሳ፥ ኢልፊዮሳ ናዓ ያይቆባ፥ ባ ቢታስ ሚሼቲያ ሲሞናኔ ያይቆባ ናዓ ዩሁዳ፥ ¹⁴ ሃይሳቲ አባይ ማጫሳታራ፥ ዩሱሳ አዩ ማይራሚራኔ ዩሱሳ ኢሻታራ አባይ ኢሲ ዎዛናን ጊዲዲ ሚንሲዲ ዎሶሶና፥

¹⁵ ሄ ዎዴ ጳዊሮሲ ዒታኔ ላታማ ጊዲያ አማኒያ አሳይ ሺቂዳ ቤሳን ዴንዲ ኤቂዲ፥ ሃይሳዳ ያጊስ፥ ¹⁶ «አሳው፥ ዩሱሳ አይኪዳይሳታ ካሌሲዳ ዩሁዳባ ጌሻ አያናይ ካሲ ዳቂቱ ዶናን አዲዳ ያሳ ቃላይ ፖሌታናው ቤሴስ፥ ¹⁷ ዩሁዲ ኑራ ኢሲፌ ሃ አሱዋ አሳናው ዶሬቲዳ አሲ።»

¹⁸ ሺን ዩሁዲ ባ ኢታ አሱዋን ዴሚዳ ሚሼን ጋዴ ሻሚስ፥ ኢ ጉፋኒዲ ኩንዲን፥ ኢያ አሎይ ዳኬቲስ፤ ኢያ ማራጩይ አባይ ካሬ ኬዩስ፥ ¹⁹ ዩሁዳ ቦላ ሃኒዳባ ዩሩሳላሜን ዴዒያ አሳ አባይ ሲዒስ፥ ሄሳ ጊሾ፥ ሄ ጋዲያ ባንታ ቃላን አኬልዳማ (ሱሳ ጋዴ) ጊዲ ዌጊዶሶና፥

²⁰ «ሄሲካ ማዝሙሬ ማፃፋን፥ (ኢያ ኬሳይ ካሎ አቶ፤ አኒካ ኢያን ዴዎፖ፥ ቃሲ ኢያ ሹማቴሳ ሃሪ ኤኮ) ጌቴቲ ፃፌቲስ። ^፫

²¹ «ሄሳ ጊሾ፥ ጎዳ ዩሱሲ ኑ ጊዶን ሲሜሬቲዳ ዎዴ አባን ኑራ ዴዔይሳታፔ፥ ²² ቃሲ ፃማቂያ ዮሃንሳ ዎዲያፔ ዶሚዲ ጎዳ ዩሱሲ ሳሎ ቤዳ ጋላስ ጋካናው ኑራ ዴዔይሳታፔ ኢሲ አሲ ኢያ ዴንዱዋስ ኑራ ማርካ ጊዳናው ቤሴስ) ያጊስ። ⁵

²³ ሄሳ ጊሾ፥ አሳይ ዶሩዋስ ዮስዖሳ ጊያ ባርሳባሳ ጌቴቲያ ዮሴፋኔ ማቲያሳ ናምዓ ሺሺዶሶና፥ ²⁴ ሄሳፌ ጉዩ፥ ያሳ ዎሲሼ፥ «አሳ አባ ዎዛና ኤሪያ ጎዳው፥ ሃ ናምዓታፔ ኔ አና ዶሪዳኮ ኑና ቤሳ፥ ²⁵ ዩሁዲ ባ ቤሳ ቢዲ፥ አጊዳ አሱዋኔ ሃዋሬቴሳ አሱዋ ኤካና ሜላ ሃይሳታፔ ኑስ ቆንጫሳ» ያጊዶሶና፥ ²⁶ ኤንታ ቦላ ሳማ

ዩጊዶሶና፥ ሳማይ ማቲያሳ ቦላ ዎዲን ማቲያሲ ታማኔ ኢሲ ሃዋሬታ ቦላ ጉዡቲስ።

ጌሻ አያና ዩሳ

2 ጳንዪቆስዜ ጊያ ጋላሳይ ጋኪዳ ዎዴ አማኒያ አሳ አባይ ኢሲፌ ኢሲ ቤሳን ሺቂዲ ዴዎሶና፥ ¹² ቆፖና ዎልቃማ ጎቴዳ ጉሚያ ጉንሳይ አኬኮና ሳሎፔ ዩዲ ኤንቲ ዴዒያ ኬሳ ኩሚስ፥ ³ ቃሲ ታማ ላጮ ዳኒያ ኢንፃርሳቲ ኤንታው ቤንቲሼ፥ ሻኬቲ ሻኬቲ ኤንታ አባ ቦላ ዎዲዶሶና፥ ⁴ ኤንቲ አባይ ጌሻ አያናን ኩሚዲ ዳማ ዳማ ዶናን አዴታና ሚላ ጌሻ አያናይ ኤንታ ዳንዳዒሲን ሃሳያ ዶሚዶሶና፥

⁵ ሄ ዎዴ ቢታ አባፌ ዩዳ ያሳ ያያ አይሁቴቲ ዩሩሳላሜን ዴዎሶና፥ ⁶ ሄ ጉንሳ ሲዒዳ ዎዴ ዳሮ አሳይ ሺቂዶሶና፥ አማኒያ አሳይ ኤንታ ቃላን አዴቲሺን ሲዒዳ ጊሾ ⁷ ማላሌቲዲ፥ «ሃ አዴቲያ አሳ አባይ ጋሊላ አሴ ጊዶኮናዬ? ⁸ ያቲን፥ ኑኒ፥ ኑ ዩሎቲዳ ቢታ ዶናን ኤንቲ አዴቲሺን ዋኒዲ ሲዓናው ዳንዳዒዶ? ⁹ ኑኒ ጳርዜን፥ ሜዶናን፥ ኤላሜን፥ ናምዑ ሻፋታፔ ጊዶን ዴዔይሳቲ፥ ዩሁዳን፥ ቃጳዩቂያን፥ ጳንዖሳን፥ ኢሲያን፥ ¹⁰ ጳርዜን፥ ጳንፊሌን፥ ጊብዌን፥ ቃሬና ማታን ዴዒያ ሊቢያን ዴዔይሳታ፥ ኑፔ ባጋቲካ ሮሜፔ ዩዳ አሳታ፥ ¹¹ አይሁዴቲኔ አይሁዴቴሳ አማኖ ጌሊዳ አሳቲ፥ ቃርዜሳኔ አራቤ አሳቲ፥ ያሳይ አሲዳ ጊታ አሱዋ ኑ ቃላን አዴቲሺን ሲዶስ) ያጊዶሶና፥ ¹² አባይ ማላሌቲዲ፥ ጋናባ ዳዩዲ ዎሊኮ፥ «ላ ሃይሲ አይ ጉሴ?» ያጊዶሶና፥ ¹³ ሺን ሃራቲ፥ «ሃይሳቲ አዩዲ ማሶቲዶሶና» ያጊዲ ቄልቂሲዶሶና፥

ጳዊሮሳ ሃሳያ

¹⁴ ሺን ጳዊሮሲ፥ ታማኔ ኢሲ ሃዋሬታራ ዴንዲ ኤቂዲ፥ ባ ቃላ ዶቄ አሲዲ፥ ኤንታው ሃይሳዳ ያጊዲ አዲስ፥ «አይሁዴቶ፥ ዩሩሳላሜን ዴዒያ አባቶ፥ ታኒ አዴይሳ ሲዒቱ፥ ¹⁵ ዎንታፌ ሄቹ ሳቴ ጊዲያ ጊሾ ሂንቴ ቆፔይሳዳ ሃ አሳቲ ማሶቲዎኮና፤ ሄሲ ሂንቴው ኤሬቶ፥ ¹⁶ ሺን ሃይሲ ሃኒዳይ ናቢያ ኢዩዔሊ አዲዳይሲ ፖሌታና ሜላሳ፥

¹⁷ « (ዮሳይ፥ ዎዲያ ዉርሴሳን ሃይሳዳ ሃናና ያጌስ፥

ባ1:13 ማቶ 10:2-4፤ ማር 3:16-19፤ ሉቃ 6:14-16 ፫1:20 ማዝ 69:25፤ 109:8

51:22 ማቶ 3:16፤ ማር 1:9፤ ሉቃ 3:21 ፫2:1 ሉቄ 23:15-21፤ ዛሬ 16:9-11

ታኒ አሳ አብ ቦላ ታ አያና ጉሳና።
 ሂንቴ አዴ ናይቲኒ ማጫ ናይቲ።
 ቲንቢቴ አዳና።
 ሂንቴ ያላጋቲ ቆንጮሲ ቤዓና፤
 ሂንቴ ጨማቲ አሙሆ አሙሃና። ^u
¹⁸ ሄ ጋላሳታን ታና አማኒያ አዴ አይሌታ ቦላኔ
 ማጫ አይሌታ ቦላ
 ታኒ ታ አያና ጉሳና፤
 ኤንቲ ቲንቢቴ አዳና።
¹⁹ ቃሲ ታኒ ቦላ ሳሉዋን አራሳባ።
 ጋርሳ ሳዓንካ ማላ ቤሳና።
 ሱሲ፥ ታሚኔ ዎልቃማ ጫጋኒ ቤንታና።
²⁰ ጊታኔ ቦንሾ ጊዲዳ ጎዳ ጋላሳይ
 ጋካናፔ ሲንሴ አዋይ ዲማና፤
 አጌናይካ ሱሲ ዳናና።
²¹ ሄ ዎዴ ሄሳዳ ሃናና፤
 ጎዳ ሱንሳ ዌጊያ አኒካ አታና) ያጊስ።
²² «ኢስራዔል አሳው፥ ሃ ቃላ ሲዒቴ።
 ናዘሬቴ ዩሱፋ አናቴሳይ፥ ያሳይ ሂንቴ ጊዶን
 አሲዳ ዎልቃማ አሱዋኒኒ ማላታታን ሂንቴው
 ቆንጮይሳ ሂንቴ፥ ሂንቴ ሁዔን ኤሬታ። ²³ ያሳ
 ካሴ ኤራኒኔ ኢያ ሼኒያን ዩሱሲ ሂንቴው አዲ
 ኢሜቲስ። ሂንቴ ኢያ ናጋራንሾቲ ማስቃሊያ ቦላ
 ካቂዲ ዎዳና ሜላ አሲ ኢሚዴታ። ^{v24} ሺን ያሳይ
 ሃይቆ ዎልቃ ዲጊዲ ኢያ ዴንሲስ። ሄሳ ጊሾ፥
 ሃይቆይ ኢያ አይካናው ዳንዳዒቤና። ^{w25} ዳዊቱይ
 ኢያባ አዲሼ፥
 (ታኒ ያርኮና ሜላ፥
 ጎዳይ ታ ኡሻቻን ዴዔስ።
 ጎዳ አብ ዎዴ ታ ማታን ቤዓይስ።
²⁶ ሄሳ ጊሾ፥ ታ ዎዛናይ ኡፋይቲስ፤
 ታ ኢንፃርሳን ኡፋይሲ ኩሚስ፤
 ሃይቂያ ታ አሳቴሳይ ኡፋይሳን ዳና።
²⁷ አይስ ጊኮ፥ ታ ሼምፑዋ ሲዎሌን አጋካ።
 ቃሲ ኔ ጊሻ ናዓ አሃ ዎቂሳካ።
²⁸ ኔኒ ታና ዴዎ አጊያ ኤሪሳዳ።
 ኔኒ ታራ ዴዔይሳን ታ ኡፋይሳይ ኩሚሲ ጊዴስ)^x
 ያጊስ።

²⁹ «አሳው፥ ኑ አዋ ዳዊቱባ ታ ሂንቴው ጊሻዳ
 አዳና። ዳዊቱይ ሃይቂዲ ሞጌቲስ፤ ኢያ ዱፎይ ሃቺ
 ጋካናው ኑ ማታን ዴዔስ። ³⁰ ዳዊቱይ ናቤ ጊዲዳ
 ጊሾ ያሳይ ኢያ ሼሻፔ ኢሱዋ ኢያ ካዎቴሳ አራታ

ቦላ አቲሳናው ኢያው ጫቂዳ ጫቂዋ ኤሬስ።
^{y31} ሄሳ ጊሾ፥ ኪሪስቶሳ ዴንዱዋ ሲንሴ ዌሊዲ፥
 (ኢያ ሼምፓይ ሲዎሌን አቲቤና፤ ኢያ አሳቴሳይካ
 ዎቂቤና) ጊዲ አዲስ።

³² «ያሳይ፥ ሃ ዩሱፋ ሃይቁዋፔ ዴንሲዳይሳስ
 ኑኒ አብይ ማርካ። ³³ ሄሳ ጊሾ፥ ያሳይ ባራ ሃራና
 ሜላ ባፔ ኡሻቻ ባጋራ ኢያ ዶቁ ዶቁ አሲዲ፥
 ኢያው ኢማና ጌቴቲዳ ጊሻ አያና ኤኪዲ፥ ሃይሳ
 ሂንቴ ሃዒ ቤዔይሳኔ ሲዔይሳ ኑ ቦላ ጉሲስ።
³⁴⁻³⁵ ጋሶይካ፥ ዳዊቱይ ባ ሁዔን ሳሎ ቢቤናሺን
 ያጊስ።

(ጎዳይ፥ ታ ጎዳ፥ «ታኒ ኔ ሞርኪታ
 ኔ ቶሆይ ዩዲያሶ አሳና ጋካናው
 ሃይሳን ታፔ ኡሻቻ ባጋን ኡታ» ጊስ)
 ያጊስ።^z

³⁶ «ሄሳ ጊሾ፥ ሃ ሂንቴ ማስቃሊያ ቦላ ካቂዳ
 ዩሱፋ፥ ያሳይ ጎዳኔ ኪሪስቶሳ አሲዳይሳ ኢስራዔል
 አሳ አብይ ቱማ ኤሮ» ያጊስ።

³⁷ አሳይ ጴዊሮሲ ጊዳይሳ ሲዒዳ ዎዴ ባንታ
 ዎዛናን ቦሼቲዲ ጴዊሮሳኔ ሃንኮ ሃዋሬታኮ፥
 «ኢሻቶ፥ ያቲን ኑኒ አይ አሲና?» ያጊዶሶና።

³⁸ ጴዊሮሲ ኤንታኮ፥ «ሂንቴ ናጋራይ አቶ
 ጌቴታና ሜላ ናጋራፔ ሲሚዲ፥ ሂንቴ ኢሶይ
 ኢሶይ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ሱንሳን ፃማቂቲቴ። ያሳይ
 ኢሚያ ጊሻ አያና ሂንቴ ኤካና። ³⁹ ጋሶይካ ያሳይ
 ኢማና ጊዳ ኡፋይሳ ቃላይ ሂንቴስ፥ ሂንቴ
 ናይታሲኔ ጎዳይ ኑ ያሳይ ባኮ ዌጊያ ሃሆን ዴዒያ
 ኡባሳ» ያጊስ።

⁴⁰ ጴዊሮሲ ኤንታው ሃራ ቃላካ ጉጂ
 ማርካቲዲ፥ «ሃ ዎዲያ ጌላ አሳ ቦላ ያናው ዴዒያ
 ፒርዳፌ ሂንቴ ሁዒያ አሸቴ» ያጊዲ ዞሪስ።

⁴¹ ጴዊሮሲ አዲዳይሳ ኤኪዳይሳቲ ፃማቂቲዶሶና።
 ሄ ጋላስ ሄሹ መኩሉ ጊዲያ አሳይ አማኒዶሶና።

⁴² ኤንቲ ሃዋሬታ ቲማርቲያን፥ ኢሲፌቴሳን፥
 ኡይሳ ሙሳኒኔ ያሳ ዎሳን ሚኖሶና።

አማኒያ አሳ ኢሲፌቴሳ ዴዑዋ

⁴³ ሃዋሬታ ኩሼን ዳሮ አራሳባይኔ ማላቲ
 አሴቲያ ጊሾ አሳ አብይ ያዩዶሶና። ⁴⁴ አማኒዳ
 አብይ ኢሲፌ ዴዶሶና፤ ባንታው ዴዒያባ አብ
 ኢሲፌ ሻኪቶሶና። ^{a45} ኤንቲ ባንታው ዴዒያባ
 ባይዚዲ ሚሺያ ኢሱዋስ ኢሱዋስ ኮሺዳ ሜላ

^u2:17 ኢዩ 2:28-32 ^v2:23 ማቶ 27:35፤ ማር 15:24፤ ሉቃ 23:33፤ ዮሃ 19:18

^w2:24 ማቶ 28:5-6፤ ማር 16:6፤ ሉቃ 24:5 ^x2:28 ማዝ 16:8-1

^y2:30 ማዝ 132:11፤ ^z2ሳሙ 7:12-13 ²2:34-35 ማዝ 110:1 ^a2:44 ሃ.አ 4:32-35

ሻኮሶና።⁴⁶ ኡባ ጋላስ ኢሲ ዎዛናን ጊዲዲ ያሳ ኬሳን ሺቆሶና። ባንታ ኬሳን ኢሶይ ኢሱዋ ያጊዲ ኡፋይሳኒኔ አሽኬ ዎዛናን ካሳ ሞሶና።⁴⁷ ያሳ ጋላቲሼ አሳ ኡባን ሳቤቲዶሶና። ጎዳይ አቴይሳታ ጋላስ ጋላስ ኤንታ ቦላ ጉጂስ።

ዎቤ አዴይ ፓዊስ

3 ኢሲ ጋላስ ጳዊሮሲኔ ዮሃኒሲ ያሳ ዎሳናው አዱፋን ሳቴን ያሳ ኬሲ ቢዶሶና።² ዬሌቶሶፔ ዶሚዲ ዎቤ ጊዲዳ ኢሲ አዴይ ያሳ ኬሲ ጌሊያ አሳፕ ሚሼ ዎሳና ሜላ ኡባ ዎዴ ሎዎ ጊያ ያሳ ኬሳ ፔንጊያን ኤሂዲ ዎሶሶና።³ ዎቤ አዴይ ጳዊሮሲኔ ዮሃኒሲ ያሳ ኬሲ ጌላና ሃኒሺን ቤዒዲ ኤንታ ሚሼ ዎሲስ።

⁴ ኤንቲካ ኢያ ጫዲ ዊሊዲ፡ «ኑኮ ሃ ዊላ» ያጊዶሶና።⁵ ዎቤ አዴይ ኤንታፌ አይኮ ኤካና ዳኒን ኤንታኮ ዊሊስ።⁶ ሺን ጳዊሮሲ ኢያኮ፡ «ታው ሚሼይ ባዋ፡ ሺን ታው ዴዒያባ ታኒ ኔው ኢማና። ናዘሬቴ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ሱንሳን ዴንዳዳ ሃሙታ» ያጊስ።

⁷ ሃሳፌ ጉዬ፡ ዎቤ አዴያ ኡሻቻ ኩሺያ አይኪዲ ዴንሲስ። ኤሌሲዲ ኢያ ቶሆይኔ ቂንጫፊሌይ ሚኒ አጊስ።⁸ አዴይ ጉፒዲ ዴንዲ ኤቂስ። ጌዴኔ ሃ ሃሙሲ ዶሚስ። ሃሳፌ ጉዬ፡ ሃሙቲሼ፡ ጉፒሼኔ ያሳ ጋላቲሼ ኤንታራ ኢሲፌ ያሳ ኬሲ ጌሊስ።

⁹ ኢ ሃሙቲሼኒኔ ያሳ ጋላቲሼን አሳ ኡባይ ኢያ ቤዒዶሶና።¹⁰ ቤዒዳ ኡባይ ሚሼ ዎሳናው ሎዎ ጊያ ያሳ ኬሳ ፔንጊን ኡቲዳይሲ ኢያ ጊዲዳይሳ ኤሪዶሶና፤ ኢ ሃኒዳባ ቤዒዲ ማላሌቲዶሶና።

ጳዊሮሲ ያሳ ኬሳን ሃሳዬዳ ሃሳዩ

¹¹ አዴይ ጳዊሮሳፔኔ ዮሃኒሳፕ ዱዊኬ ጊዲ አይኪዲ ዴዒሺን አሳ ኡባይ ማላሌቲዲ፡ ሶሎሞኔ ባራንዳ ጊያሶን ኢሲፌ ኤንታኮ ዎዲዶሶና።¹² ጳዊሮሲ አሳ ቤዒዳ ዎዴ አሳኮ፡ «ኢስራዌሌ አሳው፡ አይስ ሃይሳን ማላሌቲ? ዎይኮ አይስ ኑና ጫዲ ዊሌቲ? ኑኒ ኑ ዎልቃን ዎይኮ ኑ ዊሎቴሳን ሃ አዲያ ሃሙሲዳባ ሂንቱው ዳኒ?»¹³ አብራሃሜ፡ ዩሳቃ፡ ያይቆባ ያሳይ፡ ኑ አዋታ ያሳይ፡ ባ ናሳ ዩሱሳ ቦንቺስ። ሺን ሂንቱ ሃይቆስ አሲ ኢሚዳይሳ ጲላዎሲ ቢላናው ኮዬንካ ሂንቱ

ኢያ ሲንሳን፡ «ኑኒ ኢያ ኤሮኮ» ያጊዴታ።^{b14} ሂንቱ ጌሻኔ ዊሎዋ፡ «ኑኒ ኢያ ኤሮኮ» ጊዲ፡ ሼምፓ ዎዲዳይሳ ሂንቱው ቢላና ሜላ ጲላዎሳ ዎሲዴታ።^{c15} ዴዑዋ ኢሜይሳ ሂንቱ ዎዲዴታ፡ ሺን ያሳይ ሃይቆፔ ኢያ ዴንሲስ። ሄሳስ ኑኒ ማርካ።¹⁶ ሃ ሂንቱ ቤዒዶሲኔ ኤሪዶ አዴይ ፓዊዲ ሚኒዳይ ዩሱሳ ሱንሳን አማኒዳይሳና። ሃ ሂንቱ ኡባ ሲንሳን ኢያ ሃይሳዳ ፓሲዳይ ኢ ዩሱሳ አማኒዳ ጊሾሳ።

¹⁷ «ሃዒካ ታ ኢሻቶ፡ ሂንቱካ ሂንቱና ካሌሴይሳታዳ፡ ኤሮና አሲዳይሳ ታኒ ኤራይስ።¹⁸ ሺን ያሳይ ቤኒ ናቤታ ኡባ ዶናን፡ «ኪሪስቶሲ ዋዬ ኤካናው ቤሴስ» ያጊዳይሲ ሃይሳዳ ፖሌታና ሜላ አሲስ።¹⁹ ሂዛ፡ ያሳይ ሂንቱ ናጋራ አቶ ጋና ሜላ ጎዳኮ ሲሚቱ።²⁰ ጎዳ ማታፔ ሚንሴሶ ዎዴይ ሂንቱው ዶና፡ ያሳይ ኪሪስቶሳ ጊዳና ሜላ ሲንሳቲዲ ዶሪዳ ዩሱሳ ሂንቱው ዩዳና።²¹ ያሳይ ባ ጌሻ ናቤታ ዶናን ቤኒ አዲዳይሳ ሜላ ኡባባይ አራዊያ ዎዴይ ጋካናው ዩሱሲ ሳሎን ጋምዓናው ቤሴስ።²² ሙሴይ፡ «ጎዳ ያሳይ ታና ዴንሲዳይሳ ሜላ ሂንቱ ጊያፌ ሂንቱው ናቤ ዴንሳና። ሂንቱ ኢ ጌይሳ ኡባ ሲዒቱ።^{d23} ሄ ናቤይ አዴይሳ ሲዶና አሲ አኒካ አሳ ጊያፌ ሻኬቲዲ ጳዮ» ያጊስ።^e

²⁴ «ቃሲ ሳሙዒላፔ ዶሚዲ ዴዒያ ናቤቲ ኡባይ ሃ ዎዲያባ አዲዶሶና።²⁵ ሂንቱ ናቤታ ናይታ፤ ቃሲ ያሳይ አብራሃሜስ፡ «ሳዓን ዴዒያ አሳ ኡባ ታኒ ኔ ሼሻ ባጋራ አንጃና» ያጊዲ ኑ አዋታስ ጌሊዳ ቃላ ላቲያ ናይታ።^{f26} ያሳይ ሂንቱና ኡባ ሂንቱ ኢታ አጊያፔ ዛሪዲ አንጃና ሜላ ባ ናሳ ዴንሲዲ ሂንቱው ኮይሮ ዩዲስ» ያጊስ።

ጳዊሮሲኔ ዮሃኒሲ አይሁዴ ሻንጎ ሲንሳን

4 ጳዊሮሲኔ ዮሃኒሲ አሳስ አዲሺን ካሂኔ ሃላቃቲ፡ ያሳ ኬሳ ናጌይሳታ ሃላቃይኔ ሳዱቃዊቲ ኤንታኮ ዩዶሶና።² ኤንቲ ዩሱሲ ሃይቆፔ ዴንዶይሳኒ ኢያ ጋሶን ሃይቆፔ ዴንዶይ ዴዒይሳ አሳ ታማርሲዳ ጊሾ ዩሎቲዶሶና።³ ሄሳ ጊሾ፡ ኤንታ አይኪዲ ሳሳይ አማርሲዳ ጊሾ ዎንታና ጋካናው ቃሾ ኬሲ ጌልሲዶሶና።⁴ ሺን ቃላ ሲዒዳይሳታፔ ዳሮቲ አማኒዶሶና። አማኒዳ አዴ አሳ ታይቦይ ኢቻሹ ሙኩሉኮ ቢስ።

^b3:13 ኬሳ 3:15

^c3:14 ማቶ 27:15-23፤ ማር 15:6-14፤ ሉቃ 23:13-23፤ ዮሃ 19:12-15

^d3:22 ዛሬ 18:15፤ 18 ^e3:23 ዛሬ 18:19 ^f3:25 ሜዴ 22:18

⁵ዎንቴሳ ጋላስ ዴሪያ ሃሬይሳቲ፥ ጨማቲኔ፥ ሂጌ አስታማሬቲ ዩሩሳላሜን ሺቂዶሶና። ⁶ሄ አሳ ጊዶን ካሂኔ ሃላቃይ ሃኒ፥ ቃያፊ፥ ዮሃኒሲ፥ ኢስኪንዲሬይኔ ካሂኔ ሃላቃ ሶ አሳቲ ኡባይ ዴዎሶና። ⁷ሃዋሬታ ባንታ ሲንሳን ኤሲዲ፥ «አይቢ ወልቃን ዎይኮ አዴ ሱንሳን ሃይሳ ሂንቴ አሲዴቲ?» ያጊዲ አይቺዶሶና።

⁸ሄ ዎዴ ጴጊሮሲ ጌሻ አያናን ኩሚዲ፥ «ዴሪያ ሃሬይሳቶ፥ ጨማቶ፥ ⁹ሃቺ ሃ ዎቤ አዲያስ አሴቲዳ ሎዎ አሱዋሲኔ ኢ ዋኒዲ ፓዊዳኮ ሂንቴ ኑና አይቺኮ፥ ¹⁰ማስቃሊያ ቦላ ሂንቴ ካቂን፥ ያሳይ ሃይቆፕ ዴንሲዳ ናዚሬቴ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ሱንሳን ሃ አዴይ ፓዊዲ ሂንቴ ሲንሳን ኤቂዳይሲ ሂንቴዉኔ ኢስራዌሌ አሳ ኡባስ ኤሬቶ።

¹¹(ጊምቤይሳቲ ቦሪዲ ኢዲዳ ሹቻይ፥ ጎዳ ዓጱዋ ሚንሲያ፥ ኡባፌ አዲያ ሹቹ ጊዲስ፤ ሄ ሹቻይ ዩሱሳ።)፩

¹²ሄሳ ጊሾ፥ አቶቴሲ ኢያ ባጋሬፕ አቲን ሃራ አዴ ባጋሬካ ባዋ፥ ኑኒ ኢያ ሱንሳን አታና ሜላ አሳ ኡባስ ያሳይ ሳሎፕ ጋርሳን ኢሚዳ ሃራ ሱንሲ ባዋ» ያጊስ።

¹³ሺቂዳ አሳይ ጴጊሮሲኔ ዮሃኒሲ ሚኒዳ ሚኖቴሳ ቤዒዳ ዎዴ ኤንቲ ታማሪቦና ጮ አሲ ጊዲዳይሳ አኪኪዲ ማላሌቲዶሶና፤ ኤንቲ ዩሱሳራ ዴዴይሳ ኤሪዶሶና። ¹⁴ቃሲ ፓዊዳ አዴይ ጴጊሮሳራኔ ዮሃኒሳራ ኤቂዳይሳ አሳይ ቤዒዲ ጊያባ ዳዩዶሶና። ¹⁵ሺን ጴጊሮሳኔ ዮሃኒሳ ካሬ ኬያና ሜላ አሲዲ ባንታ ጊዶን፥ ¹⁶«ሃ አሳታ ኑ አይ አሲኖ? ኤንታ ኩሼን አሴቲዳ ጊታ ማላታይ ዩሩሳላሜን ዴዒያ ኡባስ ቤንቴስ፥ ኑኒ ሄሳ ኤሮኮ ጋናው ዳንዳዎኮ። ¹⁷ሺን ሃ አዳይ አሳ ጊዶን ሳሌቶና ሜላ ሂዛፕ ጉዩ ሃ አሳቲ ዩሱሳ ሱንሳን አዴስካ አዶና ሜላ ሚንሲዲ ናጊሳና» ያጊዲ ዞሬቲዶሶና።

¹⁸ኤንታ ዪጊዲ፥ ዩሱሳ ሱንሳን ሂዛፕ አዶና ሜላ ዎይኮ ታማሪቦና ሜላ ኪቲዶሶና። ¹⁹ሺን ጴጊሮሲኔ ዮሃኒሲ ኤንታኮ ዛሪዲ፥ «ዶሳስ ኪቴታናይሳፌኔ ሂንቴው ኪቴታናይሳፌ ያሳ ሲንሳን አዉሲ ሎዎኮ አኔ ሂንቴ ፒርዲቴ። ²⁰ኑኒ ቤዒዳባኔ ሲዒዳባ አዶና አጋናው ዳንዳዎኮ» ያጊዶሶና።

²¹ቢታ ጨማቲኔ ዴሪያ ሃሬይሳቲ ካሴፕ ሚንሲ ናጊሲዲ ኤንታ ዩዲ አጊዶሶና። አሳይ ሃኒዳባስ ያሳ ጋላቲያ ጊሾ ኤንታ ሴራናው ዳንዳዒቦኮና። ²²ሄ ማላታን ሃርጊያፌ ፓሲዳ አዲያስ ሳይሳይ አይታማፕ አዲስ።

አማኒያ አሳ ዎሳ

²³ጴጊሮሲኔ ዮሃኒሲ ቢርሼቲዲ ባንታ ዳቦታኮ ቢዲ፥ ካሂኔ ሃላቃቲኔ ጨማቲ ባንታኮ ጊያባ ኡባ ኤንታው አዲዶሶና። ²⁴ኤንቲ ሄሳ ሲዒዳ ዎዴ ኢሲ ዎዛናን ጊዲዲ ያሳ ሃይሳዳ ያጊዲ ዎሲዶሶና፥ «ኡባ ሃሪያ ጎዳው፥ ሳሉዋ፥ ሳዓ፥ አባኔ ኤንታ ጊዶን ዴዒያ ኡባባ ሚዲዳይሶና።^h ²⁵ኔኒ ኔ አይሊያ፥ ኑ አዋ ዳዊቴ ዶናን ጊሻ አያናን።

(ዴሬይ አይስ ዩሎቲዶና? አሳይ አይስ ጮ ማቂቲዶና?)ⁱ

²⁶ሳዓ ካዎቲኔ

ዴሪያ ሃሬይሳቲ ኢሲፌ ጎዳ ቦላኔ ኪሪስቶሳ ቦላ ዴንዲዶሶና) ያጋዳሳ።

²⁷«ቴማካ፥ ሄሪዲሲኔ ጴንዌ ጴላዎሲ አይሁዴ ጊዶና አሳራኔ ኢስራዌሌ አሳራ ኔ ዶሪዳ ኔ ጊሻ ናዓ ዩሱሳ ቦላ ዴንዳናው ሃ ካታማን ሺቂዶሶና። ^{j28}ቃሲ ኔኒ ኔ ዎልቃኒኔ ኔ ሼኒያን አሳና ጋዳ ቆፓ ኡቲዳባ ኡባ ፖሊዶሶና። ²⁹ሃዒካ ጎዳው፥ ኤንታ ማንዴሳ ቤዓ፤ ኑኒ ኔ አይሌቲ ኔ ቃላ ኩሜሳ ዎዛናን አዳና ሜላ ኑና ዳንዳዒሳ። ³⁰ኔ ጊሻ ናዓ ዩሱሳ ሱንሳን ሃርጋንቾታ ፓሳናው፥ አራሳባይኔ ማላታቲ አሴታና ሜላ ኔ ኩሺያ ሚጫ» ጊዲ ዎሲዶሶና።

³¹ኤንቲ ያሳ ዎሲዳፕ ጉዩ ሄ ኤንቲ ሺቂዳሶይ ቃዒስ። ኤንታ ኡባን ጊሻ አያኒ ኩሚን ያሳ ቃላ ሚኖቴሳን አዲዶሶና።

ኮይሮ አማኒዳ አሳ ኢሲፌቴሳ

³²አማኒይሳቲ ኡባይ ቆፋኒኔ ዎዛናን ኢሲኖ ጊዲዶሶና። ኤንቲ ባንታው ዴዒያባ ታባ ጎናሺን ኢሲፌ ሻኬቶሶና።^{k33}ሃዋርቲ ጎዳ ዩሱሲ ሃይቆፕ ዴንዲዳይሳ ጊታ ዎልቃን ማርካቶሶና። ያሳይ ኤንታ ኡባስ አዶ ኬሃቴሳ ዳርሲዲ ኢሚስ። ³⁴ቢቲ ዎይኮ ኬሲ ዴዴይሳቲ ኡባይ ባይዚ ኤኪዳ ሚሺያ ኤሂያ ጊሾ አማኒይሳታ ጊዶን

፩4:11 ማዝ 118:22 ^h4:24 ኬሳ 20:11፤ ናህ 9:6፤ ማዝ 146:6 ⁱ4:25 ማዝ 2:1-2
^j4:27 ማቶ 27:1-2፤ ማር 15:1፤ ሉቃ 23:1፤ 7-11፤ ዮሃ 18:28-29
^k4:32 ሃ.አ 2:44-45

ሜቶታንቾይ ኢሶይካ ባዋ። ³⁵ሚሺያ ኤሂዲ ሃዋራታስ ኢዋሶና፤ ሄ ሚሺያ ኢሱዋስ ኢሱዋስ ኮሼይሳዳ ሻኪ ሻኪ ኢሚስ።

³⁶ቆጲሮሳ ጊያ ቤሳን ዩሌቲዳ ዮሴፋ ጊያ ሌዌ ሼሻፕ ጊዲዳ ኢሶይ ዴዔስ። ኢያ ሱንሳ ሃዋራቲ ባርናባሳ (ሚንሴሶ ናዓ) ጊዶሶና። ³⁷ባርናባሳ ባው ዴዒያ ቢታ ባይዚዲ ሚሺያ ኤሂዲ ሃዋራታስ ኢሚስ።

ሃናኒያኔ ኢያ ማቺው ሳጲሮ

5 ኢሲ ሃናኒያ ጊያ አዴይ ባ ማቼ ሳጲራራ ጋዴ ባይዚስ። ²ሄ ባይዚዳ ሚሺያፕፕ ባ ማቺያ ኤሪሺን ባጋ አሺዲ፡ አቲዳይሳ ኤሂዲ ሃዋራታስ ኢሚስ።

³ሺን ጴዊሮሲ ሃናኒያኮ፡ «ኔኒ ጌሻ አያና ጨማና ሜላኔ ጋዲያ ባይዚዳ ሚሺያፕፕ ሻካዳ አሻና ሜላ ዓላሄይ ኔ ዎዛናን አይስ ጌሊዴ?» ⁴ኔኒ ባይዛናፕ ካሴ ጋዴይ ኔባ ጊዴኔዬ? ቃሲ ኔኒ ባይዛ ሲሚንካ ሚሼይ ኔባ ጊዴኔዬ? ያቲን፡ ሄሳ ሜላባ አሳናው አይስ ኔ ዎዛናን ቆፓዲ? ኔኒ ያሳ ቦላ ዎርዶታዳሳፕ አቲን አሳ ቦላ ዎርዶታባካ» ያጊስ።

⁵ሃናኒይ ሄ ቃላ ሲዲዳ ሜላ ኩንዲዲ ሃይቂስ፤ ሄሳ ሲዲዳ ኡባይ ዳሮ ያዩስ። ⁶ናዓቴላ አሳቲ ሶ ጌሊዲ ኢያ አሃ ዓዲ ኤፊዲ ሞጊዶሶና።

⁷ሄኹ ሳቴፕ ጉዬ ሃናኒያ ማቺያ ሄሳ ኤሮና ዴዓሼ ጴዊሮሲ ዴዒያሱዋ ጌላሱ። ⁸ጴዊሮሲ ኢኮ፡ «ሂንቴ ጋዲያ ሃይሳ ሜላ ሚሼስ ባይዚዴቲ? አኔ ታው አዳ?» ያጊስ።

ኢያካ፡ «ኤ፡ ሃይሳ ሜላ ሚሼስ ባይዚዳ» ያጋሱ።

⁹ጴዊሮሲ ማጫሲው፡ «ኔራኔ ኔ አዚናራ ጎዳ አያና ፓጫናው አይስ ዞራቲዴቲ? ሄኮ፡ ኔ አዚና ሞጊዳ አሳቲ ካሬን ዴዎሶና፤ ኔናካ ኤንቲ ካሬ ኬሳና» ያጊስ።

¹⁰ማጫሲያ ኢራካ ጴዊሮሳ ቶውዋ ማታን ኩንዳዳ ሃይቃ አጋሱ፤ ናዓቴላቲ ጌሊያ ዎዴ ሃይቂዳሮ ዴሚዲ ካሬ ኬሲዲ፡ ኢ አዚና ማታን ሞጊዶሶና። ¹¹ኩሜላ ዎሳ ኬሳይኔ ሄሳ ሲዲዳ ሃራ አሳ ኡባይ ዳሮ ያዩዶሶና።

አራሳባታኔ ማላሲሲያባታ

¹²ሃዋራቲ ዳሮ ማላታታኔ አራሳባታ አሳ ጊዶን አሶሶና። አማኒያ ኡባይ ሶሎሞኔ ባራንዳን ኢሲፌ ሺቆሶና። ¹³ሃራ አሳፕ ኤንታራ ጋሄታናው ኢሲ

አሲካ ሚኒቤና፡ ሺን አሳይ ኤንታ ቦንቼስ። ¹⁴አማኒያ አዴታኔ ማጫሳታ ታይቦይ ካሴይሳፌ ዳሪሼ ቢስ። ¹⁵ሄሳ ጊሾ፡ አሳይ ሃርጋንቾታ ሃላኒኔ አልጋን ቶኪዲ ጴዊሮሲ አጂያ ዎዴ ኢያ ኩያይ ኤንታፌ ኢሶታ ኢሶታ ቦላ ሼምፓና ሜላ አጌ ዶናን ኬሲዲ ዎሶሶና። ¹⁶ቃሲ ዳሮ አሳይ ዩሩሳላሜ ማታን ዴዒያ ካታማታፕ ሃርጋንቾታኔ ቱና አያኒ ዎይሲያ አሳታ ኤኪዲ ዮሶና፤ ኡባይካ ፓዲዶሶና።

ሃዋራታ ቦላ ጎዲ ዴንዲስ

¹⁷ካሂኔ ሃላቃይኔ ኢያራ ዴዒያ ሳዱቃዊቲ ኡባይ ቃናቴን ኩሚዲ ሃዋራታ ቦላ ዴንዲዶሶና። ¹⁸ሃዋራታ አይኪዲ ዴሪያ ቃሾ ኬሳን ዩጊዶሶና። ¹⁹ሺን ጎዳ ኪታንቾይ ቃማ ቃሾ ኬሳ ፔንጊያ ዶዩዲ ሃዋራታ ካሬ ኬሲዲ፡ ²⁰«ቢዲ፡ ያሳ ኬሳን ኤቂዲ ሃ አራሳ ዴዎ ቃላ አሳ ኡባስ አዲቱ» ያጊስ። ²¹ሃዋራቲ ሄሳ ሲዲዳ ዎዴ ዎንታ ጉራ ያሳ ኬሲ ጌሊዲ ታማርሶ ዶሚዶሶና።

ካሂኔታ ሃላቃይኔ ኢያራ ዴዒይሳቲ ዩዲ፡ ኢስራዔል ጨማታ ኡባ ዔጊ ሺሺዲ ሃዋራታ ባንታ ሲንፌ ኤሃና ሜላ ዎታዳሬታ ቃሾ ኬሲ ኪቲዶሶና። ²²ሺን ዎታዳሬቲ ቃሾ ኬሲ ቢዲ ሃዋራታ ዴሚቦኮና። ጉዬ ሲሚ ዩዲ ዴዴሶና፡ ²³«ኮኒ ቢያ ዎዴ ቃሾ ኬሳ ፔንጊይ ሚንሲ ጎርዴቲን፡ ናጌይሳቲ ፔንጊን ኤቂዳይሳታ ዴሚዳ። ሺን ኮኒ ካሪያ ዶያ ዎዴ ጊዶን ሃሪ አቶሺን ኢሲ አሲካ ባዋ» ያጊዶሶና። ²⁴ሄሳ ጊሾ፡ ያሳ ኬሳ ዎታዳሬታ ኪቴይሲኔ ካሂኔ ሃላቃቲ ሄሳ ሲዲዳ ዎዴ «ሃዋራታ ቦላ አይቢ ሃኒዴ?» ያጊዲ ሂርጊዶሶና።

²⁵ሄ ዎዴ ኢሲ አዴይ ኤንታኮ ዩዲ፡ «ሄኮ፡ ቃሾ ኬሲ ሂንቴ ጌልሲዳ አሳቲ ያሳ ኬሳን ኤቂዲ አሳ ታማርሶሶና» ያጊዲ ኤንታው አዲስ። ²⁶ያሳ ኬሳ ዎታዳሬታ ኪቴይሲ ባ ዎታዳሬታራ ቢዲ ሃዋራታ ኤሂስ፡ ሺን ኤንቲ ባንታና አሳይ ሹቻን ጫዳና ጊዲ ያዩዳ ጊሾ ኤንታ አዳሺዲ ኤሂዶሶና።

²⁷ኤንቲ ሃዋራታ ኤሂዲ፡ ሺቂዳ ሻንጉዋ ሲንሳን ኤሲን ካሂኔ ሃላቃይ ኤንታኮ፡ ²⁸«ሂንቴና ኮኒ ሄ ኡራ ሱንሳን ታማርሶና ሜላ ሚንሲዲ ኪቲቦኮ? ሄኮ፡ ሂንቴ ቲሚርቲያ ዩሩሳላሜ ካታማ ኡባ ጋሲዴታ። ሄ ኡራ ሼምፑዋስ ኮና አይሳናው ቆፕቲ?» ያጊዲ አይቺስ። ¹

²⁹ ጲጢሮሳራኔ ሃንኮ ሃዋሬታራ ኤንታው ዛሪሼ፥ «ኑኒ አሳስ ኪቴታናፕ ያሳስ ኪቴታናው ቤሴስ።
³⁰ ማስቃሊያ ቦላ ሂንቱ ካቂዲ ወዲያ ዩሱሳ ኑ አዋታ ያሳይ ሃይቆፕ ዴንሲስ።³¹ ኢስራዌሌቲ ናጋራቴ ሲማና ሜላኔ ኤንታ ናጋራይ አቶ ጌቴታና ሜላ ያሳይ ዩሱሳ ሃሪይሳኔ አሼይሳ አሲዲ ቦንቾን ባፔ ኡሻቻ ባጋን ኡቲሲስ።³² ሄሳስ ኑኒ ማርካ፤ ቃሲ ያሳይ ባና አማኔይሳታስ ኢሚዳ ጊሻ አያናይካ ማርካ» ያጊዶሶና።

³³ ሺቂዳ አሳይ ሄሳ ሲዲዳ ወዴ ዳሮ ዩሎቲዲ፥ ሃዋሬታ ወዳናው ቆፒዶሶና።³⁴ ሺን አሳ ኡባን ዳሮ ቦንቼቲዳ፥ ሂጌ አስታማሪይ፥ ጋማሊያሌ ጊያ ኢሲ ፋሪሳዌይ ዴንዲ ኤቂዲ ሃዋሬታ ጉሳ ወዴስ ካሪ ኪሳና ሜላ ኪቲስ።³⁵ ሄሳፌ ጉዩ፥ ሺቂዳ አሳኮ፥ «ኢስራዌሌ አሳው፥ ሃ አሳታ ቦላ ሂንቱ አሳናው ቆፒያባፕ ናጌቲቴ።³⁶ አይስ ጊኮ፥ ሃይሳፌ ካሴ ቴዎዳሲ ባና፥ (ታኒ ጊታ) ጊዲ ዴንዲን፥ አይዱ ዌቱ ጊዲያ አሳቲ ኢያራ ኢሲፌዶሶና። ሺን ኢያ ወዲን ኢያ ካሊዳ ኡባይ ላሌቲን ፓሶና አሲ ጊዲዲ አቲዶሶና።³⁷ ሄሳፌ ጉዩ፥ አሳይ ታይቤቲያ ወዴ ጋሊላ ዩሁዲ ዴንዲዲ ዳሮ አሳ ፓንጋዬዲ ካሌሲስ፥ ሺን ኢያካ ወዲን ኢያ ካሊዳ አሳ ኡባይ ላሌቲስ።³⁸ ሃዲካ ታ ሂንቱው አዳይስ፤ ሃ አሳታቴ ሻኪቲቴ፤ ኤንታ ቦቾፊቴ። አይስ ጊኮ፥ ሃ ቆፋኔ ሃ አሱዋ አሲ አሲያባ ጊዲኮ ዳያና።³⁹ ሺን ሃ ቆፋይኔ ሃ አሶይ ያሳፌ ዩዳባ ጊዲኮ፥ ሂንቱ ኤንታ ዳይሳናው ዳንዳዪታ። ጌላዳ ያኒሼ ሂንቱ ያሳራ ካጩታና» ያጊዲ አዲስ። ሄሳ ጊሾ፥ ሺቂዳ አሳይ ጋማሊያሌ ዞሪያ ኤኪዶሶና።

⁴⁰ ሃዋሬታ ሶ ዌጊዲ ሲሶን ጋራፊሲስ። ሄሳፌ ጉዩ፥ ኤንታኮ፥ «ዩሱሳ ሱንሳ ናምዓንሶ ዴንሶፊቴ» ጊዲ ቢርሺ ዩዲዶሶና።⁴¹ ዩሱሳ ሱንሳ ጊሾ ኤንቲ ካወያናይሲ ቤሲያባ ጊዴይሳ ኤሪዳ ጊሾ ሻንጉዋ ሲንሳፌ ኡፋይቲሼ ኪዩዶሶና።⁴² ኤንቲ ኡባ ወዴ ያሳ ኪሳኒኔ አሳ ሶን ዩሱሲ ኢ ኪሪስቶሳ ጊዴይሳ ታማርሶኔ ሳባኮ አጊቦኮና።

ላፑን አሳታ ዶሬቴሳ

6 ሄ ወዴ ካሌይሳታ ታይቦይ ዳሪ ዳሪ ቢሺን፥ ጊሪኬ ዶና አዴቲያ አይሁዴቲ ዩሁዳን ዩሌቲዲ ዴዲያ አይሁዴታ ቦላ ዙዙሚዶሶና። አይስ ጊኮ፥ ጊሪኬ ዶና አዴቲያ አይሁዴቲ፥ «ጋላስ ጋላስ ኢሜቲያ ካሳን ኑ አምዔቲ ናቂቶሶና» ያጊዶሶና።² ታማኔ ናምዑ ሃዋሬቲ

ዎሳ ኪሳ አሳ ኡባ ዌጊዲ፥ «ኑኒ ያሳ ቃላ አዴይሳ አጊዲ ካሲ ጊሻናው ኑስ ቤሴና።³ ሂዛ፥ ኢሻቶ፥ ሎዎ አሳታ፥ ጊሻ አያናኒኔ ጨንጫቴሳን ኩሚዳ ላፑን አሳታ ሂንቱ ጊዶፌ ዶሪቴ፤ ኑኒ ኤንታ ሃ አሱዋስ ሹማና።⁴ ሺን ኑኒ፥ ኑ ኩሜሳ ወዲያ ያሳ ዎሳኒኔ ቃላ ታማርሶን ፔሻና» ያጊዶሶና።

⁵ ሃዋሬቲ አዲዳ አዳይ አሳ ኡባ ኡፋይሲስ። ሄሳ ጊሾ፥ አማናይኔ ጊሻ አያኒ ኩሚዳ ኢስጊፋኖሴ፥ ፊልጶሳ፥ ጳሮኮሮሳ፥ ኒቃሪኔ፥ ጊሞና፥ ጳርሜናኔ አይሁዴ አማኖ ጌሊ ሲሚዳ አንዎኪያ ኒቆላዎሳ ዶሪዶሶና።⁶ ኤንታ ሃዋሬታ ሲንሳን ኤሲን፥ ሃዋሬቲ ኤንታ ቦላ ኩሼ ወሲዲ ያሳ ዎሲዶሶና።

⁷ ያሳ ቃላይ ዳልጊ ዳልጊ ቢስ። ዩሩሳላሜን ዴዲያ አማኔይሳታ ታይቦይ ዳሪ ዳሪ ቢስ፤ ዳሮ ካሂኔቲካ አማኒዶሶና።

ኢስጊፋኖሴይ አይኬቲስ

⁸ ኢስጊፋኖሴይ አዶ ኬሃቴሳኒኔ ዎልቃን ኩሚዲ አሳ ጊዶን አራሳባታኔ ማላታታ አሴስ።⁹ አይሌቴሳፌ ኬዩዳ አይሁዴ ዎሳ ኪሳ አሳይ ቁሬናፔኔ ኢስኪንዲሪያፔ ኪልቂያፌኔ ኢሲያፔ ዩዳ ኢሲ ኢሲ አሳቲ ዴንዲዲ ኢስጊፋኖሴራ ፓላሚዶሶና።¹⁰ ሺን ኢስጊፋኖሴይ አያና ዎልቃን አዴቲያ ጨንጫቴሳ ኤንቲ ኤቂታናው ዳንዳዲቦኮና።

¹¹ ሄ ወዴ ኤንቲ፥ «ሙሴኔ ያሳ ኢ ጫዩሺን ሲዲዳ» ጊያ ዎርዶ አሳታ ሻሚዶሶና።¹² ሄሳዳ አሲዲ ቢታ ጨማታኔ ሂጌ አስታማሪታ ኢያ ቦላ ዴንሲዶሶና። ኢስጊፋኖሴይ አይኪዲ ሻንጉዋ ሲንሴ ኤፊዶሶና።¹³ ኢያ ቦላ ፓይዲዳ ዎርዶ ማርካቲ፥ «ሃ ኡራይ ሃ ያሳ ኪሳኔ ሙሴ ሂጊያ ዛሪ ዛሪ ጫዩስ።¹⁴ ኢ፥ (ሃይሲ ናዘሬቴ ዩሱሲ፥ ሃ ያሳ ኪሳ ላላና፤ ቃሲ ሙሴይ ኑስ ኢሚዳ ሂጊያ ላማና) ያጊሺን ኑኒ ሲዲዳ» ያጊዶሶና።

¹⁵ ሻንጉ ሺቆን ኡቲዳ አሳ ኡባይ ኢስጊፋኖሴ ሎይሲዲ ዌሊያ ወዴ ኢያ ሶምዶይ ኪታንቾ ሶምዶ ዳኔስ።

ኢስጊፋኖሴ ሃሳያ

7 ካሂኔታ ሃላቃይ ኢስጊፋኖሴኮ፥ «ሃይሲ ቱሜ?» ያጊዲ አይቺስ።

² ኢስጊፋኖሴይ፥ «ታ ኢሻቶ፥ ታ አዋቶ፥ ሲዲቲ! ኑ አዋ አብራሃሜይ ካራኔን ዳናው ባናፔ ሲንሴ ማሴሪያሚያን ዴዲሺን፥ ቦንቾ ያሳይ

ኢያው ቆንጨዲ፥ ^{m3} (ኔ ቢታፌኔ ኔ ዳቦታፔ ሻኬታዳ ታኒ ኔና ቤሲያ ቢታ ባ) ያጊስ። ⁴ ሄ ወዴ አብራሃሜይ ካልዳዌታ ቢታፌ ኬዬዲ ካራኔን ዳናው ቢስ። ኢያ አዋይ ሃይቂዳፔ ጉዬ ያሳይ ኢያ ሃ ቢታ ሃዲ ሂንቴ ዴዲያ ቤሳ ኤሂስ። ⁿ⁵ ኢ ሃ ቢታፌ ሃሪ አቶሺን ቶሆይ ዩዲያ ቤሲካ አብራሃሜስ ኢሚቢና። ሺን ናዲ ኢያው ባይና ወዴ ያሳይ ሃ ቢታ ኢያውኔ ኢያ ሼሻስ ላታ አሲዲ ኢማናይሳ ቃላ ጊሊስ። ^{o6} ያሳይ አብራሃሜስ፥ (ኔ ሼሻይ ሃራ ቢታን ኢማላቴሳን ዳና፤ ያን አይዱ ዌቱ ላይሲ ኤንቲ አይሌቴሳን ሃሬታና። ^{p7} ሺን ታኒ ኔ ሼሻ ሃሪያ ዴሪያ ቦላ ፒርዳና። ሄሳፌ ጉዬ፥ ኤንቲ ሄ ቢታፌ ኬዬዲ ሃይሳን ታው ጎይናና) ያጊስ። ^{q8} ያሳይ አብራሃሜ ሼሻይ ቃግሬታና ሜላ ኢያራ ጫቂን፥ ዩሳቂ ዩሌቲዳ ሆስፑንሳ ጋላሳን ቃግሪስ። ዩሳቂ ያይቆባ ቃግሪስ፤ ቃሲ ያይቆቢ ታማኔ ናምቡ ባ ናይታ፥ ኑ አዋታ ማይዛታ ቃግሪስ። ^r

⁹ «ያይቆባ ናይቲ ዮሴፉ ቃናቲዲ ጊብዌ ቢታን አይሌቴሳስ ባይዚዶሶና፥ ሺን ያሳይ ኢያራ ዴዴስ። ^{s10} ኢያ፥ ኢያ ዋዩ አባሬ ኬሲስ። ጊብዌ ካወዋ ሲንሳን ሳባኔ ጨንጫቴሲ ኢያው ኢሚስ። ጊብዌ ካወይ ዮሴፉስ ጊብዌ ቢታኔ ባ ኬሳ ኡባ አይሳናዳ ሃላቃቴሲ ኢሚስ። ^t

¹¹ «ጊብዌ ቢታኒኔ ካናኔ ቢታ ኡባን ኮሺ ጊሊዲ ዳሮ አሳ ኡንዴሲስ። ሄ ወዴ ኑ ማይዛቲ ካሲ ዴማናው ዳንዳዲቦኮና። ^{u12} ያይቆቢ ጊብዌ ቢታን ካሲ ዴዴይሳ ሲዲዲ ኑ አዋታ ኮይሮ ያ ዩዲስ። ¹³ ናምዓንሶ ቡሳን ዮሴፌ ባ ኢሻታስ ባናቴሳ ኤሪሲስ። ጊብዌ ካወይካ ዮሴፉ ሼሻ ኤሪስ። ^{v14} ዮሴፌ ባ አዋ ያይቆባኔ ባ ዳቦ ኡባ፥ ላፑን ታማኔ ኢቻሹ አሳ ባኮ ያና ሜላ ኬቲዲ ኤሂሲስ። ^{w15} ያይቆቢ ጊብዌ ቢታ ወዲስ፤ ኢኔ ኢያ ናይቲ ያን ሃይቂዶሶና። ^{x16} ኤንታ አሃይ ሄ ቤሳፌ ሴኬሚ ቢታ ቶኬቲዲ ቢዲ፥ ያን አብራሃሜይ ሃዋሬ ናይታፔ ዳሮ ቢራን ሻሚዳ ዱፎን ሞጌቲስ። ^y

¹⁷ «ሺን ያሳይ አብራሃሜስ ኢማና ጊዳይሳ ፖሊያ ወዴይ ጋካናው ማቲዳ ወዴ ጊብዌ ቢታን ዴዲያ ኑ አሳይ ዳሪ ዳሪ ቢስ። ^{z18} ሄሳፌ ጉዬ፥ ዮሴፉ ኤሮና ሃራ ካወይ ጊብዌ ቢታን ካወቲስ። ¹⁹ ሄ ካወይ ኑ ዜሬሳ ጊኒዲ ጉሳ ናይቲ ሃይቃና ሜላ ኤንታ ካሬ ኬሲ ዩጋና ሜላ ኑ አዋታ ኡንዴሲስ።^a

²⁰ «ሄ ወዴ ሙሴይ ዩሌቲስ፤ ኢ ያሳ ሲንሳን ዳሮ ሎዎ ናዳ። ባ አዋ ኬሳን ሄሹ አጌና ጋካናው ዲጨስ። ^{b21} ሙሴይ ወራ ሆሌቲዳ ወዴ ጊብዌ ካወዋ ናዲያ ዴማ ኤካዳ ባ ናዳ አሳዳ ኢያ ዲቻሱ። ^{c22} ሙሴይ ጊብዌታ ጨንጫቴሳ ኡባ ታማሪዲ አዳኒኔ አሶን ሚኖ አሲ ጊዲስ።

²³ «ሙሴስ ላይሳይ አይታማ ኩሚዳ ወዴ ባ ኢሻታ፥ ኢስራዴሌታ ቤዓናው ባ ወዛናን ቆፒስ። ^{d24} ኢስራዴሌታፔ ኢሱዋ ጊብዌ ኢሶይ ቆሂሺን ቤዲዲ ሄ ኢስራዴሌ ኡራ ሚዲዲ፥ ሄ ቆሂዳ ጊብዌ ኡራ ወዲዲ ኩሼ ዛሪስ። ²⁵ ሙሴይ ባ ኢሻታ ባ ባጋራ ያሳይ አሻናው ሃኔይሳ ኤንቲ አኬካና ጊዲ ቆፒስ፥ ሺን ኤንቲ አኬኪቦኮና።

²⁶ «ወንቴሳ ጋላስ ናምቡ ኢስራዴሌ አሳቲ ኢሶይ ኢሱዋራ ዋዴቲሺን ዴሚዲ ኤንታ ሲጌሳናው ኮዩዲ፥ (አሳቶ፥ ሂንቴ ኢሻንታ፤ አይስ ኢሶይ ኢሱዋ ቆሄቲ?) ያጊስ።

²⁷ «ሺን ባ ላጊያ ቆሄይሲ ሙሴኮ፥ (ኔና ኑ ቦላ ሃሬይሳኔ ዳይና አሲዳይ አኔ?) ²⁸ ኔኒ ዜኔ ጊብዌ ኡራ ወዲዳይሳዳ ታና ወዳናው ኮያይ?) ያጊዲ ሙሴ ሱጊ ዩዲስ። ²⁹ ሙሴይ ሄሳ ሲዲዳ ወዴ ጊብዌፌ ቤቲዲ ሚዲያሜ ቢታን ቤቲ አሲ ጊዲዲ ዴዲሼ ናምቡ አዴ ናይታ ዩሊስ። ^e

³⁰ «ጎዳ ኪታንቾይ አይታሙ ላይሳፌ ጉዬ ሲና ዴሪያ ማታን ዴዲያ ባዞ ቱሺያ ጊዶን ኤዲያ ታማ ላሌ። ጊዶን ሙሴስ ቤንቲስ። ^{f31} ሙሴይ ባ ቤዲዳይሳን ማላሌቲዲ፥ ሎይሲ ቤዓናው ቱሺያ ማቲ ሺቂዲ ዴዲሺን፥ ጎዳ ቃላይ፥ ³² (ታኒ ኔ አዋታ፥ አብራሃሜ ያሳ፥ ዩሳቃ ያሳ፥ ያይቆባ ያሳ) ያጊሼ ሙሴኮ ዩስ። ሙሴይ ያሻን ኮኮሪዲ ዌላናው ዳንዳዲቢና።

m7:2 ሜዴ 12:1 n7:4 ሜዴ 11:31፤ 12:4
 o7:5 ሜዴ 12:7፤ 13:15፤ 15:18፤ 17:8 p7:6 ሜዴ 15:13-14 q7:7 ኬሳ 3:12
 r7:8 ሜዴ 17:10-14፤ 21:2-4፤ 25፤ 26፤ 29:31-35 s7:9 ሜዴ 37:11፤ 28፤ 39:2፤ 21 t7:10 ሜዴ 41:39-41 u7:11 ሜዴ 42:1-2 v7:13 ሜዴ 45:1፤ 16
 w7:14 ሜዴ 45:9-10፤ 17-18፤ 46:27 x7:15 ሜዴ 46:1-7፤ 49:33
 y7:16 ሜዴ 23:3-16፤ 33:19፤ 50:7-13፤ ኢያ 24:32 z7:17 ኬሳ 1:7-8
 a7:19 ኬሳ 1:10-11፤ 22 b7:20 ኬሳ 2:2 c7:21 ኬሳ 2:3-10
 d7:23 ኬሳ 2:11-15 e7:29 ኬሳ 18:3-4 f7:30 ኬሳ 3:1-10

³³ «ጎዳይ ሙሴቱ፡ ሄኒ ኤቂዳ ቢታይ ጌሺ ጊዲያ ጊሾ ኔ ቶሁዋን ዴዲያ ጫማ ኬሳ። ³⁴ ታኒ ጊብዜን ዴዲያ ታ አሳ ኡንዔቴሳ ቤዓስ። ኤንታ ዋሱዋ ሲዓዳ ኤንታ አሻናው ወዳስ። ሃዲ ሃያ! ታኒ ኔና ጊብዜ ኪታና) ያጊስ።

³⁵ «ኢስራዔሌቲ ሙሴ፡ ሄና ኑና ሃሬይሳኔ ዳይና አሲዳይ እኔ?) ያጊዲ ኢዲዳይሳ ቱሺያ ጊዶን ኢያው ቤንቲዳ ኪታንቹዋ ባጋራ ሃሬይሳኔ አሺይሳ አሲዲ ያሳይ ኪቲስ። ³⁶ ሙሴይ ኢስራዔሌታ ጊብዜፌ ኬሲዲ ማላሲያባታኔ አራሳባታ ጊብዜ ቢታኒኔ ዘዋ አባን አሲዲ ኤንታ አይታሙ ላይሲ ባዞ ቢታን ካሌሲስ።^h

³⁷ «ኢስራዔሌ አሳት፡ (የሳይ ታና ዴንሲዳይሳሳ ሂንቱ ሺሻ ጊዶፌ ታ ሜላ ናቤ ሂንቱው ዴንሳና) ያጊዳይ ሄ ሙሴ። ³⁸ ባዞ ቢታን ሺቂዳ ኢስራዔሌ አሳራ ዴዲዳይሲ፡ ኑ አዋታራኔ ሲና ዴሪያ ቦላ ኢያው አዲዳ ኪታንቹዋራ ዴዲዳ ሙሴይ ኢያ። ያቲዲ፡ ያሳ ዴያ ቃላ ኑስ ኢማናው ኤኪስ። ^j

³⁹ «ሺን ኑ ማይዛቲ ሙሴስ ኪቱታናው ዶሲቡና፤ ኢያ ኢዲዲ ጉዩ ጊብዜ ሲማናው አዋቲዶሶና። ⁴⁰ ቃሲ አሮናት፡ ሱና ካሌሲያ ያሳታ ኑስ አሳ። አይስ ጊኮ፡ ሃይሲ ኑና ጊብዜፌ ኤሂዳ ሙሴይ፡ ዋኒዳኮ ኑኒ ኤሮኮ) ያጊዶሶና። ^{k41} ሄ ወዴ ማሪ ዳኒሲዲ ኤቃ አሲዶሶና። ሄ ኤቃስ ያርሾ ያርሺዲ ባንታ ኩሺን አሲዳ አሱዋን ኡፋይቲዶሶና።^{l42} ሺን ያሳይ ኤንታው ዘኮ ዛሪስ። ኤንቲ ሳሎ ያሊንቶታ ጎይናና ሜላ ኤንታ ዩጊ አጊስ። ናቤታ ማፃፋን፡

(ኢስራዔሌ አሳው፡ አይታሙ ላይሲ ኩሜሲ ባዞ ቢታን ሹኪዳ ሜሂያኔ

ያርሺዳ ያርሹዋ ታው ያርሺዴቲ።^m

⁴³ ሂንቱ፡ ሂንቱው ጎይናናው ኬሲዳ ኤቃኔ

ዋሎኬ ዱንካኒያ

ሬፋና ጊያ ሂንቱ ያሳ ያሊንቶ ሚሲሊያ ቶኪዴታ።

ታኒ ሂንቱና ባቢሎኔፕ

ሂኒ ባጋ ዩዳና) ጌቱቲዲ ዓፌቲስ።

⁴⁴ «ኑ አዋታስ ባዞ ቢታን ማርካ ዱንካኒይ ዴዔስ። ኢያካ ያሳይ ሙሴ ኪቲዳይሳዳኔ ኢያ ቤሲዳይሳዳ አሲስ።ⁿ⁴⁵ ቃሲ ኑ አዋቲ ሄ ዱንካኒያ

ባንታ አዋታፔ ኤኪዲ ያሳይ ካሴ ዩዴሲዳ አይሁዴ ጊዶና አሳ ቢታ አይኪዳ ወዴ ኢያሱራ ያ ኤኪዲ ጌሊዶሶና። ሄ ዱንካኒይ ዳዊቱ ወዴ ጋካናዉካ ሄ ቤሳን ዴዲስ። ^{o46} ዳዊቱይ ያሳን ሳቤቲስ። ቃሲ ያይቆባ ጎዳይ ዴዓና ኬሳ ኬፃናው ያሳ ወሲስ። ^{p47} ሺን ኢያው ኬሳ ኬዲዳይ ሶሎሞኔ። ^q

⁴⁸ «ሃኖሺን፡ ኡባፌ ቦላ ያሳይ አሲ ኬዲዳ ኬሳን ዴና። ናቤይ ጊዳይሳ ሜላ፡

⁴⁹ ሳሎይ ታ አራታ፡

ሳዳይካ ታ ቶዎይ ዩዲያሶ።

ያቲን፡ ታው ሂንቱ አይ ሜላ ኬሲ ኬፃኔ?

ወይኮ ታኒ ሺምፒዶሶይ አዉኔ?^{r50} ሃ ኡባ ታ

ኩሺያን አሳቢኪና?) ያጊስ ጎዳይ።

⁵¹ «ሂንቱ ዋኒዳ ሲዶና አሴ? ሂንቱ ወዛናይ ያሳ ቃላ ኤካናው አይስ ኢዲዴ? ሂንቱ ሃይሳይ አይስ ቱሊዴ? ሂንቱ፡ ሂንቱ አዋታሶ ኡባ ወዴ ጊሻ አያናራ ኤቁቱታ። ^{s52} ናቤታ ጊዶፌ ሂንቱ አዋቲ ጎዶናይ እኔ? ያሳ ናዓይ፡ ጌሎይ ያናይሳ ካሴቲዲ አዲዳይሳታ ወዲዶሶና። ሃዲ ሂንቱ ኢያ አሲ ኢሚዲ ወዲዴታ። ⁵³ ሂንቱ ኪታንቹዋ ኩሺፔ ያሳ ሂጊያ ኤኪዴታ፡ ሺን ኪቱቲቤኪታ» ያጊስ።

ኢስዲፋኖሴይ ሹቻን ጫዴቲስ

⁵⁴ ኤንቲ ሄሳ ሲዲዳ ወዴ ባንታ ወዛናን ኢስዲፋኖሴ ቦላ ዳሮ ዩሎቲዲ፡ ባንታ ሜቱርሻ ሳዲዲ ማንዲዶሶና። ⁵⁵ ሺን ኢስዲፋኖሴይ ጊሻ አያናን ኩሚዲ፡ ሳሎ ፑዴ ጌሊዲ፡ ያሳ ቦንቹዋኔ ዩሱሳ ያሳ ኡሻቻ ባጋን ኤቁዳይሳ ቤዲስ።

⁵⁶ «ሄኮ፡ ታኒ ሳሎይ ዶዩቲን፡ አሳ ናዓይ፡ ያሳ ኡሻቻ ባጋን ኤቁዳይሳ ቤዳይስ» ያጊስ።

⁵⁷ ቃላ ዶቁ አሲዲ ዋሲሺ፡ ባንታ ሃይሳ አይኪዲ ኢሲፌ ኢያኮ ወዲዶሶና ⁵⁸ ኢያ ካታማፔ ጋፃ ኬሲዲ፡ ሹቻን ጫዲዶሶና። ማርካቲ ባንታ ማዑዋ ኢሲ ሳዶላ ጊያ ናዓቱሳ ማታን ወዲዶሶና።

⁵⁹ ኢስዲፋኖሴይ፡ «ታ ጎዳ ዩሱሳ፡ ታ ሺምፔዋ ኤካ» ያጊዲ ጌጊሺን ኤንቲ ኢያ ሹቻን ጫዶሶና። ⁶⁰ ጉልባቲዲ፡ ባ ቃላ ዶቁ አሲዲ፡ «ታ ጎዳው፡ ሃ ናጋራ ኤንታው አቶ ጋ» ያጊስ። ሄሳ ያጊዲ ሲሚዳ ሜላ ሃይቁ አጊስ።

87:35 ኬሳ 2:14 ^h7:36 ኬሳ 7:5፤ 14:21፤ ታይ 14:33 ⁱ7:37 ዛሬ 18:15፤ 18 ፓ7:38 ኬሳ 19:1-20:17፤ ዛሬ 5:1-33 ^k7:40 ኬሳ 32:1 ^l7:41 ኬሳ 32:2-6
^m7:42 አዋ 5:25-27 ⁿ7:44 ኬሳ 25:9፤ 40 ^o7:45 ኢያ 3:14-17
^p7:46 2ሳሙ 7:1-16፤ 1ታሪ 17:1-14 ^q7:47 1ካዎ 6:1-38፤ 2ታሪ 3:1-17
^r7:49 ኢሳ 66:1-2 ^s7:51 ኢሳ 63:10

ሳዖሊ አማኒያ አሳ ጎዲስ

8 ሳዖሊ ኢስባላሚን ዴዲያ ዎሳ ኬሳን ጊታ ጎዲ ዴንዲስ። ሃዋሬቲ አቲን አማኔይሳቲ ኡባይ ዩሁዳ ቢታኒኒ ሳማሬ ቢታን ላሌቲዶሶና። ² ኢሲ ኢሲ ዎሳ አሳቲ ኢስባላሚን ሞጊዶሶና፤ ቃሲ ኢያው ዳሮ ዩኪዶሶና። ³ ሺን ሳዖሊ ዎሳ ኬሳ ዳይሳናው ኮዩስ። ሶ ሶ ዩዩ ጌሊዲ፤ አማኒያ አዴታኒ ማጫሳታ ጎቺ ጎቺ ኬሲዲ ቃሾ ኬሲ ጌልሴስ። ^t

ዎንጌላይ ሳማሬን ሳባኬቲስ

⁴ ላሌቲዳ አማኔይሳቲ ቢዳ ቢሳ ኡባን ቃላ አዲዶሶና። ⁵ ፊልጶሲ ሳማሬ ካታማ ቢዲ ኪሪስቶሳባ አሳስ አዲስ። ⁶ ዳሮ አሳይ ፊልጶሲ ጊዳይሳ ሲዲዳ ዎዴኔ ኢ አሊያ ማላታታ ቢዲዳ ዎዴ ኢያ አኬኪዲ ሲዲዶሶና። ⁷ ቱና አያናቲ ዋሲዲ ዳሮ አሳፕ ኬዩዶሶና፤ ቃሲ ዳሮ ጉንዳቲኔ ዎቤቲ ቢሌቲዶሶና። ⁸ ሄ ካታማን ዴዲያ አሳይ ዳሮ ኡፋይቲዶሶና።

⁹ ሺን ሲሞና ጊያ ኢሲ ኡራይ ሄ ካታማን ዴዴስ። ኢ፤ (ባና ጊታ) ጊዲ ሳማሬ አሳ ማሮቴሳን ማላሊሲሺ ጋምዲስ። ¹⁰ ጉሳፌ ጊታ ጋካናው ዴዲያ አሳ ኡባይ፤ «ጊታ ዎሳ ዎልቃይ ሃይሳ» ጊዲ ኢያባ ሲዶሶና። ¹¹ ዳሮ ዎዴፕ ዶሚዲ ማሮቲሺ ሳማሬ አሳ ማላሊሲዳ ጊሾ አሳይ ኢያባ ሲዶሶና። ¹² ሺን ፊልጶሲ ዎሳ ካዎቴሳባኔ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ሱንሳባ አዴታሲኔ ማጫታስ አዲን፤ ኤንቲ ኢያባ አማኒዲ ሃማቄቲዶሶና። ¹³ ቃሲ ሲሞኒካ ባ ሁዔን አማኒዲ ሃማቄቲስ። ፊልጶሳራ ኢሲፌ ቢዳ ቢሳ ኡባን አሌቲያ ጊታ ማላታታ ቢዲዲ ማላሌቲስ።

¹⁴ ዩሩሳላሚን ዴዲያ ሃዋሬቲ ሳማሬ አሳይ ዎሳ ቃላ ኤኪዳይሳ ሲዲዳ ዎዴ ጴዊሮሳኔ ዮሃኒሳ ኤንታኮ ዩዲዶሶና። ¹⁵ ጴዊሮሳኔ ዮሃኒሲ ቢዲ፤ አማኔይሳቲ ጌሻ አያና ኤካና ሜላ ኤንታው ዎሳ ዎሲዶሶና። ¹⁶ አይስ ጊኮ፤ ሳማሬ አሳቲ ጎዳ ዩሱሳ ሱንሳ ሃላላን ሃማቄቲዶሶናፕ አቲን ኤንታፌ ኢሱዋ ቦላካ ጌሻ አያኒ ዎዲቢና። ¹⁷ ሄ ዎዴ ጴዊሮሳኔ ዮሃኒሲ ባንታ ኩሺያ ኤንታ ቦላ ዎሲን፤ ኤንቲ ጌሻ አያና ኤኪዶሶና።

¹⁸ ሃዋሬቲ ባንታ ኩሺያ ኤንታ ቦላ ዎሲን፤ ኤንታው ጌሻ አያና ኢሜቲዳይሳ ሲሞኒ ቢዲዳ

ዎዴ ጴዊሮሳኔ ዮሃኒሳስ ሚሼ ኤሂዲ፤ ¹⁹ «ታኒካ ታ ኩሺያ ዎሊያ ኡባይ ጌሻ አያና ኤካና ሜላ ሃ ማታ ታውካ ኢሜርኬቲ» ያጊስ።

²⁰ ሺን ጴዊሮሲ ኢያኮ፤ «ኔኒ ዎሳ ኢሞታ ሚሼን ሻማናው ቆፒዳ ጊሾ ኔ ሚሼይ ኔራ ዳዮ። ²¹ ኔ ዎዛናይ ዎሳ ሲንሳን ሱሬ ጊዶና ጊሾ ኔው ሃይሳን ጊሾይ ዎይኮ ቃዲ ባዋ። ²² ሂዛ፤ ሃ ኔ ዎዛና ኢታቴሳ ጊሾ ናጋራፕ ሲማ። ኔ ዎዛናን ዴዲያ ኢታ ቆፋ ዎሳይ አቶ ጋና ሜላ ዎሳ ዎሳ። ²³ ጋሶይካ፤ ኔኒ ኢታ ቃናቴኒኔ ናጋራ ቃሹዋን ዴዲይሳ ታኒ ቢዳይስ» ያጊስ።

²⁴ ሲሞኒ ዛሪዲ፤ «ሂንቴ ጊዳይሳፌ ኢሶይካ ታና ጋኮና ሜላ ታው ዎሳ ዎሲቱ» ያጊስ።

²⁵ ጴዊሮሳኔ ዮሃኒሲ ማርካቲዳፕኔ ጎዳ ቃላ አዲዳፕ ጉዩ ዩሩሳላሚ ሲሚዶሶና። ሳማሬን ዴዲያ ዳሮ ጉታታን ዎንጌላ አዲዶሶና።

ፊልጶሲ ቶጲያ ሞሪና ሃማቄስ

²⁶ ጎዳ ኪታንቾይ ፊልጶሳኮ፤ «ዴንዳዳ ዩሩሳላሚፕ ጋዛ ኤፊያ ባዞ ቢታ አጊያኮ ባ። ሄ አጌይ ዱጌሃ ባጋራ ዴዴስ» ያጊስ። ²⁷ ፊልጶሲ ዴንዲዲ ቢስ። ሂንዴኬ ጊያ ቶጲያ ካዌስ ኢ ሚሼ ኡባ ናጊያ ቶጲያ አሲ ዴዴስ። ኢካ ጎይናናው ዩሩሳላሚ ቢስ። ²⁸ ፓራ ጋሪያን ኡቲዲ፤ ዩሩሳላሚፕ ባ ቢታ ሲሚሼ ናቢያ ኢሳያሳ ማፃፋ ናባቤስ።

²⁹ ጌሻ አያናይ ፊልጶሳኮ፤ «ሄ ጋሪያኮ ባዳ ኢያ ማቲ ሺቃ» ያጊስ።

³⁰ ያቲን ፊልጶሲ ዎዲ ቢዲ ጋኪያ ዎዴ ሞሪናይ ናቢያ ኢሳያሳ ማፃፋፕ ናባቢሺን ሲዲዲ፤ «ኔ ናባቢያሲ ኔው ጌሊ?» ያጊስ።

³¹ ሞሪናይ፤ «ታው አዲ ጌልሲያ አሲ ባይና ዋኒዲ ጌላኔ?» ያጊስ። ባራ ጋሪያን ኬዩዲ ኡታና ሜላ ፊልጶሳ ዎሲስ። ³² ሞሪናይ ናባቢያ ማፃፋ ኪፊሌይ፤ ^u

«ኢ ዶርሳዳ ሹኬታናው ሳጌቲስ፤ ዶርሳ ማሪ ባ ኢኪሲያ ሜዴይሳታ ሲንሳን ሲዲ ጌይሳዳ፤

ኢካ ባ ዶና ዶዩቤና።

³³ ኢ ካወዩስ፤ ኢያው ጊሎ ፒርዲ ዳይስ። ኢያ ዴዶይ ሃ ሳዓፕ ቃንዲቲዳ ጊሾ ኢያ ሹሻባ አኔ አዳናይ?» ያጊስ።

³⁴ ሞሪናይ ዛሪዲ ፊልጶሳኮ፤ «ናቢይ አዴባ አዴ? ባባ አዲዬ ዎይኮ ሃራ አሳባ አዴ? ታው

^t8:3 ሃ.አ 22:4-5፤ 26:9-11 ^u8:32 ኢሳ 53:7-8

አዳርኪ» ያጊስ። ³⁵ ፊልጶስ ዛሪዲ፥ ሦሳ ቃላ ሄ ቤሳፌ ዶሚዲ፥ ዩሱፋሳ አዲያ ዎንጌላ ኢያው አዲስ።

³⁶ ኤንቲ ቢሼ ሃሲ ዴዲያሶ ጋኪዶሶና። ሞሪናይ፥ «ሃሴ ሃይሳ ቤዓ፤ ታ ሃማቂቶና ሜላ አይቢ ዲጊ?» ያጊስ።

³⁷ ፊልጶስ ኢያኮ፥ «ኔኒ ኔ ኩሜሳ ዎዛናፔ አማኒኮ ዳንዳዓሳ» ያጊስ።

ኢ ዛሪዲ፥ «ዩሱስ ኪሪስቶስ ሦሳ ናዓ ጊዴይሳ ታኒ አማናይስ» ያጊስ።

³⁸ ጋሬይ ኤቃና ሜላ ሞሪናይ ኪቲን፥ ናምዓይ ዎዲዲ ሃሳን ጌሊዶሶና፤ ፊልጶስ ኢያ ሃማቂስ።

³⁹ ኤንቲ ሃሳፌ ጋዓ ኬዬዳ ዎዴ ጎዳ አያናይ ፊልጶሳ ቆፖና ኤኪስ። ናምዓንሶ ሞሪናይ ፊልጶሳ ቤዒቤና፥ ሺን ባ አጊያ ኡፋይቲሼ ቢስ።

⁴⁰ ፊልጶስ አዛዎናን ባና ዴሚስ። ቃሲ ቂሳሪያ ያና ጋካናው ካታማታን ዩዩዲ ዎንጌላ ማርካቲስ።

ሳዖሊ ኪሪስቶሳ አማኒስ

(ሃ.አ 22:6-16፤ 26:12-18)

9 ሄ ዎዴ ሳዖሊ ጎዳ ካሌይሳታ ዎዳናው ማንዲዲ ካሂኔ ሃላቃኮ ቢስ። ² ጎዳ አጊያ ካሊያ አዴታኔ ማጫታ ዴሚኮ፥ ቃቺሼ ዩሩሳላሜ ኤሃናው፥ ዳማስቆን ዴዲያ አይሁዴ ዎሳ ኬሳታስ ዳብዳቤይ ሃፌታና ሜላ ኢያ ዎሲስ።

³ ኢ ቢዲ፥ ዳማስቆ ካታማ ጋካናው ማቲሺን፥ ቆፖና ሳሎፔ ዎልቃማ ፖዖይ ኢያ ዩሹዋን ፖዒስ። ⁴ ኢ ሳዓን ኩንዲዳሺን፥ «ሳዖላ፥ ሳዖላ፥ አይስ ታና ጎዳይ?» ጊያ ቃላ ሲዒስ።

⁵ ሳዖሊ፥ «ጎዳው፥ ኔኒ አኔ?» ያጊዲ አይቺስ። «ታኒ፥ ኔኒ ጎዲያ ዩሱሳ» ያጊስ።

⁶ ሺን ሳዖሊ ኮኮሪሼኔ ማላሌቲሼ፥ «ጎዳው፥ ታኒ አይ አሳና ሜላ ኮያይ?» ያጊስ።

ጎዳይ ኢያኮ፥ «ዴንዳዳ ካታማ ገላ፤ ኔኒ አሳናው ቤሲያባይ ያን ኔው አዴታና» ያጊስ።

⁷ ሳዖላው አጊያ ቢያ አሳቲ አይኮካ አዴቶና ኤቂ አቲዶሶና። ቃላ ሲዖሶና፥ ሺን አናካ ቤዒቦኮና።

⁸ ሳዖሊ ኩንዲዳ ቢሳፌ ዴንዲዲ ሄሊያ ዎዴ ኢያ አይፌይ ዴሞና ኢሄስ። ሄሳ ጊሾ፥ ኤንቲ ኢያ ኩሺያ አይኪዲ ካሌሲዲ ዳማስቆ ጌሊዶሶና።

⁹ ሄቹ ጋላስ ጋካናው ኢ ሄሳናው ዳንዳዒቤና፤ አይኮካ ሚቤና፤ ኡዩቤና።

¹⁰ ዳማስቆን ኢሲ ሃናኒያ ጊያ ዩሱሳ ታማሬይ ዴዒስ። ጎዳይ ቆንጩሳን፥ «ሃናኒያ» ያጊዲ ሄጊስ።

ሃናኒይ ዛሪዲ፥ «ታ ጎዳው፥ ሃይሳን ዴዓይስ» ያጊስ።

¹¹ ጎዳይ ኢያኮ፥ «ዴንዳዳ ሱሬ ጌቴቲያ አጊያ ባዳ፥ ዩሁዳ ሶን ሳዖላ ጊያ ቴርሴሴፔ ዩዳ ኡራ ኮያ፤ ሳዖሊ ዎሴስ። ¹² ቃሲ ሃናኒይ ጌሊዲ፥ ሳዖሊ ናምዓንሶ ሄላና ሜላ ባ ኩሺያ ኢያ ቦላ ዎሊሺን ቆንጩሳን ቤዒስ» ያጊስ።

¹³ ሃናኒይ ዛሪዲ፥ «ጎዳው፥ ዩሩሳላሜን ኔ ጌሻ አሳ ቦላ ሄ ኡራይ አይ ሜላ ኢታባ አሲዳኮ ታኒ ዳሮ አሳፔ ሲዓስ። ¹⁴ ቃሲ ዳማስቆን ኔ ሱንሳ ሄጊይሳታ ኡባ ቃቻናው፥ ካሂኔ ሃላቃቲ ኢያው ማታ ኢሚዶሶና» ያጊስ።

¹⁵ ሺን ጎዳይ ኢያኮ፥ «ሳዖሊ አይሁዴ ጊዶና አሳ ሲንሳን፥ ካዎታ ሲንሳኒኔ ኢስራጬ አሳ ሲንሳን፥ ታ ሱንሳ ኤሪሳናውኔ ታው አሳናው ዶሬቲዳ ሚሼ ጊዲያ ጊሾ ኔኒ ኢያኮ ባ። ¹⁶ አይስ ጊኮ፥ ታ ሱንሳ ጊሾ ኢ አይ ሜላ ዋዩ ኤካናው ቤሲያኮ ታኒ ኢያ ቤሳና» ያጊስ።

¹⁷ ሃናኒይ ቢዲ፥ ሶ ጌሊዲ፥ ባ ኩሺያ ሳዖላ ቦላ ዎሊዲ፥ «ታ ኢሻ ሳዖላ፥ ኔኒ ያ አጊያን ኔው ቤንቲዳ ጎዳ ዩሱሲ፥ ኔኒ ሄላና ሜላኔ ጌሻ አያናን ኩማና ሜላ ታና ኪቲስ» ያጊስ።

¹⁸ ኤሌሲዲ፥ ሳዖላ አይፌያፔ ኢሲ ፖቆ ሜላባይ ዎዲን፥ ሳዖሊ ናምዓንሶ ሄሊስ። ቃሲ ዴንዲዲ ሃማቂቲስ። ¹⁹ ካሲ ሚዲ ሃሊዲ፥ ዳማስቆን ዴዲያ አማኒይሳታራ ጉሳ ጋላስ ጋምዒስ።

ሳዖሊ ዳማስቆን ታማርሲስ

²⁰ ኤሌሲዲ ሳዖሊ፥ «ዩሱሲ ሦሳ ናዓ» ያጊዲ ዳማስቆን ዴዲያ አይሁዴ ዎሳ ኬሳታን ቃላ ታማርሲስ።

²¹ ሄሳ ሲዒዳ ኡባይ ማላሌቲዲ፥ «ሃይሲ ዩሩሳላሜን ዩሱሳ ሱንሳ ሄጊይሳታ ቃቺይሳ ጊዴኔዬ? ቃሲ ሃ ዩዳይ ኤንታ ቃቺዲ፥ ካሂኔ ሃላቃታ ሲንሴ ኤፋናሳ ጊዴኔ?» ያጊደሶና።

²² ሺን ሳዖሊ ቃላ አዶን ሚኒ ሚኒ ቢስ። ዩሱሲ፥ ኢ ኪሪስቶሳ ጊዴይሳ ቆንጩሲዲ አዲዳ ጊሾ ዳማስቆን ዴዲያ አይሁዴቲ ኢያው ዛሪያባ ዳዩዶሶና።

²³ ዳሮ ጋላሳፔ ጉዩ አይሁዴቲ ሺቂዲ፥ ሳዖላ ዎዳናው ዞሬቲዶሶና። ²⁴ ሺን አይሁዴቲ ባና

ዎዳናው ቆፒዳይሳ ሳቦሊ ሲዲስ። ኤንቲ ኢያ ዎዳናው ቃማኔ ጋላስ ካታማ ፔንጊያን ናጎሶና።
25 ሺን ኢያ ታማሬቲ ኢያ ቃማ ኤፌዲ፥ ጊምቤ ዲርሳ ማስኮቲያራ ዳቕራ ወዲሲዶሶና።

ሳቦሊ ዩሩሳላሜን ታማርሲስ

26 ሳቦሊ ዩሩሳላሜን ጋኪዳ ወዴ አማኔይሳታራ ጋሄታናው ኮዬስ። ሺን ኢ ኪሪስቶሳ አማኒዳይሲ ኤንታው ቱማ ዳኖና ኢዪን ኢያው ያዩዶሶና።
27 ሺን ባርናባሲ ሳቦላ ሃዋሬታኮ ኤፌስ። ኦጌን ጎዳይ ዋኒዲ ቆንጨዳኮኔ ሃሳዩሲዳኮ፥ ቃሲ ሳቦሊ ዳማስቆን ዩሱሳ ሱንሳን ያኖና ዋቲዲ ቃላ ኦዲዳኮ ኤንታው ገሺዲ ኦዲስ። 28 ሳቦሊ ዩሩሳላሜን ዩዩዲ ጎዳ ሱንሳን ያኖና ቃላ ኦዲሼ፥ ሃዋሬታራ ኢሲፌ ዴዲስ። 29 ቃሲ ሳቦሊ ጊሪኬ ቃላ ሃሳያ አይሁዴታራ ኦዴቲሼ ፓላሜስ። ሺን ኤንቲ ኢያ ዎዳናው ኮዩዶሶና። 30 አማኒያ አሳቲ ሄሳ ሲዲዲ፥ ሳቦላ ቂሳሪያ ኤፌዲ ቴርሴሴ ዩዲዶሶና።

31 ዩሁዳን፥ ጋሊላኒኔ ሳማሬ ኡባን ዴዲያ ዎሳ ኬሳቲ ሳርቴሳን ዴዲዶሶና። ቃሲ ሚኒዶሶና፤ ጎዳስ ያዩሼ ጌሻ አያና ሚንፌሉዋን ዳሪ ዳሪ ቢዶሶና።

ጳጊሮሲ ሊዳኒኔ ዮጴን ታማርሲስ

32 ጳጊሮሲ ቢታ ኡባ ዩዩሼ ሊዳን ዴዲያ አማኒያ አሳታኮ ጋኪስ። 33 ያን ሆስፑን ላይሲ ኩሜሲ ጉንዲዲ አርሳን ዜንዲዲ ዴዲያ ኤኒያ ጊያ ኦዲያ ዴሚስ። 34 ጳጊሮሲ፥ «ኤኒያ፥ ዩሱስ ኪሪስቶሲ ኔና ፓሳና፤ ዴንዳዳ ኔ ሂዮ ዴንሳ» ያጊስ። ኢካ ኤሴሲዲ ዴንዲ ኤቂስ። 35 ሊዳኒኔ ሳርናን ዴዲያ አሳ ኡባይ ኤኒያ ቤዲዲ፥ ጎዳኮ ሲሚዶሶና።

36 ዮጴ ካታማን ኢሲ ሃቢቶ ጊያ አማኒያራ ዴዳዉሱ። (ሃቢቶ ጉሳይ ጊንዔ ጉሱ) ኢያ ባ ዴዲዳ ወዴ ኡባን ሎዶባ አሳሸኔ ማንቆታ ማዳሼ ዴዳሱ። 37 ሄ ወዴ ኢያ ሃርጋዳ ሃይቂን፥ አሳይ ኢ አሃ ሜጨዲ፥ ፖቂያ ቦላ ኬሲዲ ዜንዲሲዶሶና። 38 ሊዲ ዮጴስ ማታ፥ አማኔይሳቲ ጳጊሮሲ ሊዳን ዴዴይሳ ሲዲዲ፥ «ሃያና ኑኮ ኤሴሳዳ ያ» ያጊያ ኪታ ናምዑ አሳታ ቦላ ኢያኮ ኪቲዶሶና።

39 ሄሳ ጊሾ፥ ጳጊሮሲ ዴንዲዲ፥ ኤንታራ ቢስ። ያ ጋኪን፥ ፖቂያ ቦላ ዴዲያ ኪፌሊያ ኢያ ጌልሲዶሶና። አምዒቲ ጳጊሮሳ ዩሹዋን ኤቂዲ ዩኪሼ ዶርቃ ኤንታራ ፓዮ ዴዳሼ አሲዳ ቃሚሴታኔ አፊላታ ኡባ ጳጊሮሳ ቤሲዶሶና።
40 ጳጊሮሲ ኤንታ ኡባ ካሬ ኬሲዲ፥ ጉልባቲዲ

ዶሳ ወሲስ። ቃሲ አሃኮ ሲሚዲ፥ «ሃቢቴ፥ ዴንዳ» ያጊስ። ሃቢታ ባ አይፊያ ዶያዳ ጳጊሮሳ ቤዳዳ፥ ዴንዳ ኡታሱ። 41 ጳጊሮሲ ኢዮ ባ ኩሺያን ማዲዲ ዴንሲ ኤሴስ። ሄሳፌ ጉዩ፥ አማኔይሳታኔ አምዒታ ሄጊዲ፥ ዴንዲዳሮ ኤንታ ሲንሴ ሺሺስ።

42 ሃ አዳይ ዮጴ ካታማ ኡባ ጋኪስ። ዳሮ አሳይ ጎዳ አማኒዶሶና። 43 ጳጊሮሲ ዮጴን ሲሞና ጊያ ጋልባ ሃሼይሳ ሶን ዳሮ ጋላስ ጋምዲስ።

ጳጊሮሳኔ ቆርኔሊዮሳ

10 ቂሳሪያን፥ «ሃሌ አላ አሳታ» ጌቲቲያ አላንቾታ ጊዶን ኢሲ ቆርኔሊዮሳ ጌቲቲያ ማቶ ሃላቃይ ዴዳስ። 2 ቆርኔሊዮሲ ባ ሶ አሳራ ዶሳ ሚንሲ አማኒያ አሲኔ ዶሳ ጎይኒያ አሲ። አይሁዴ ማንቆታካ ዳሮ ማዴስ፥ ቃሲ ዶሳ ኡባ ወዴ ወሴስ። 3 ኢሲ ጋላስ ኡዱፉን ሳቲ ሄራን ዶሳ ኪታንቾይ ኢያኮ ዩዲ፥ «ቆርኔሊዮሳ» ጊዲ ሄጊሺን ኢ ቆንጨሳን ገሺዲ ቤዲስ።

4 ቆርኔሊዮሲ ዳጋሚዲ ኪታንቾዋ ቲሺ አሲ ሄሊዲ፥ «ጎዳው፥ ኢ አይቢ?» ያጊስ።

ኪታንቾይ ዛሪዲ፥ «ኔ ወሳይኔ ማንቆታ ኔ ማዴይሲ ዶሳ ሲንሳን ሃሳዩቲስ። 5 ሃዲ ዮጴ አሴ ኪታዳ፥ ጳጊሮሳ ጊያ ሲሞና ኤሂሳ። 6 ጳጊሮሲ አባ ዶናን ጋልባ ሃሺያ ሲሞና ሶን ኢማሳቴሲ ሲራቲስ» ያጊስ።

7 ቆርኔሊዮሲ ባው ኦዲዳ ኪታንቾይ ቢን፥ ባ አይሌታፔ ናምዓታኔ ዶሳ ጎይኒያ ባ ማታ ዎታዳሬታፔ ኢሱዋ ሄጊዲ፥ 8 ኤንታው ኡባባ ኦዲዲ ዮጴ ኪቲስ።

9 ዎንቴሳ ጋላስ ኤንቲ ቢዲ፥ ዮጴ ካታማ ማቲሺን ኡሱፑን ሳቲ ሄራን ዶሳ ዎሳናው ጳጊሮሲ ፖቂ ቦላ ኬይስ። 10 ኢ ኮሻቲዲ ካሲ ማናው ኮዩስ፥ ሺን ካሲ ካሂሺን ኢ ቆንጨሲ ቤዲስ። 11 ሳሎይ ዶዩቲን፥ ጊታ አፊላ ዳኒያባይ አይዱ ባጋራ አይኬቲዲ ወዲሺን ኢ ቤዲስ። 12 ኢያን አይዱ ቶሆራ ዴዲያ ሜሄቲ፥ ወራ ዶዳቲ፥ ኡሎራ ጎሼቲያ ሜዴቴሳቲኔ ሳሎ ካፎቲ ኡባይ ዴዳስ። 13 ሄ ወዴ «ጳጊሮሳ፥ ዴንዳ ኤቃዳ ቹካዳ ማ» ጊያ ቃሊ ኢያኮ ዩስ።

14 ሺን ጳጊሮሲ፥ «ጎዳው፥ አካይ! ታ ቱናባ ኡባራካ ማ ኤሪኬ» ያጊስ።

15 ቃሲ፥ «ዶሳይ ገሺዳይሳ ኔኒ ቱና ጎፓ» ጊያ ቃሊ ናምዓንሶ ኢያኮ ዩስ። 16 ሄሲካ፥ ሄሹ ቶሆ ሃኒዳፔ ጉዩ ሄ ጊታ አፊላ ዳኒይሲ ኤሴሲዲ ፑዴ ሳሎ ኤኬቲስ።

17 ጴጊሮሲ ባ ቤዲዳ ቆንጮሳ ቢርሸሳይ፡ «አይ ጊዳንዴሻ?» ጊዲ ባ ዎዛናን ቆፒሺን፡ ቆርኔሊዮሲ ከቲዳ አሳቲ ሲሞና ሶ አይቺ ዴሚዲ ካሬን ኤቂዶሶና። 18 ባንታ ቃላ ጶቁ አሲዲ፡ «ጴጊሮሳ ጊያ ሲሞኒ ኢማሳቴሳን ዴዔይ ሃይሳኔ?» ያጊዲ አይቺዶሶና።

19 ጴጊሮሲ ቆንጮሳን ቤዲዳባ ቆፋ ቦላ ዴዒሺን፡ ጌሻ አያኒ ኢያኮ፡ «ሄኮ፡ ሄኹ አሳቲ ኔና ኮዮሶና። 20 ዴንዳዳ ዎዳ፡ ታኒ ኤንታ ከቲዳ ጊሾ ሲጾና ኤንታራ ባ» ያጊስ።

21 ጴጊሮሲ አሳታኮ ዎዲዲ፡ «ሂንቴ ኮዬይ ታና፤ አይስ ዩዴቲ?» ያጊስ።

22 ኤንቲ ዛሬዲ፡ «ኑና ማቶ ሃላቃይ ቆርኔሊዮሲ ከቲስ። ኢ ዒሎ፡ ያሳ ጎይኒያ አሲኔ አይሁዴ አሳ ኡባን ዳሮ ቦንቼቲዳ አሲ። ቆርኔሊዮሲ፡ ኔና ባ ሶ ኤሂሲዲ ቃላ ኔፕ ሲዓና ሜላ ጊሻ ከታንቾይ ኢያው አዲስ» ያጊዶሶና። 23 ጴጊሮሲ አሳታ ሶ ጌሊሲዲ ሞኪስ።

ዎንቴሳ ጋላስ፡ ዴንዲዲ ኤንታራ ቢስ። ዮጴ ካታማን ዴዒያ አማኔይሳታፕ ኢሶቲ ኢሶቲ ኢያራ ኢሲፊ ቢዶሶና። 24 ዎንቴሳ ጋላስ፡ ቂሳሪያ ጋኪዶሶና። ቆርኔሊዮሲ ባ ዳቦታኔ ባ ማታ ላጌታ ኢሲፊ ዒጊ ሺሺዲ፡ ጴጊሮሳ ናጊስ። 25 ጴጊሮሲ ሶ ጌላና ሃኒሺን፡ ቆርኔሊዮሲ ኢያራ ጋሄቲዲ ኢያ ሲንሳን ኩንዲዲ ኢያው ጎይናው ኮዩስ። 26 ሺን ጴጊሮሲ፡ «ዴንዳ፡ ታካ ታ ሁዔን ኔ ሜላ አሴ» ያጊዲ ኢያ ዴንሲስ።

27 ጴጊሮሲ ቆርኔሊዮሳራ አዴቲሼ ሶ ጌሊያ ዎዴ ዳሮ አሳይ ሸቂዳይሳ ዴሚስ። 28 ኢ አሳኮ፡ «አይሁዴ አሲ ሃራ ዴሬራ ኢሲፋናው ዎይኮ ጋሄታናው ዎጋ ጊዶናይሳ ሂንቴ ኤሬታ። ሺን ታኒ አናካ ቱና ዎይኮ ጌሺ ጊዴና ጎና ሜላ ያሳይ ታና ቢሲስ። 29 ሄሳ ጊሾ፡ ሂንቴ ታኮ ከቲን ኢያይ ባይና ያስ። ሃዒ ታና አይስ ዒጊሲዳኮ ታው አዲቴ» ያጊስ።

30 ቆርኔሊዮሲ፡ «ታኒ ሃቺ አይዱ ጋላሳፕ ካሴ ሃናዴ ኡዱፋን ሳቴ ዎሳ ዎሲሺን፡ ጳሊያ ማዎ ማዒዳ አሲ ታ ሲንሳን ኤቂስ። 31 ኢ ታኮ፡ «ቆርኔሊዮሳ፡ ያሳይ ኔ ዎሳ ሲዒስ፡ ኔኒ ማንቆታ ማዲዳይሳካ ሃሳይስ። 32 ሂዛ፡ አሴ ዮጴ ከታዳ፡ ሲሞን ጴጊሮሳ ጊዶሳ ዒጊሳ። ኢ፡ ሲሞና ጊያ ጋልባ ሃሺያ ኡራ ሶን አባ ዶናን ሲራቲስ» ያጊስ።

33 ሄሳ ጊሾ፡ ታኒ ኔኮ ኤሌሳዳ ከታስ፤ ኔ ሎዎ

ያዳሳ። ሂዛ፡ ያሳይ ኔና ከቲዳባ ኡባ ሲዓናው ሃዒ ኑኒ ኡባይ ሃይሳን ጎዳ ሲንሳን ዴዎስ» ያጊስ።

ጴጊሮሳ ሃሳያ

34 ካሊዲካ፡ ጴጊሮሲ፡ «ያሳይ አሳ ሰምዎ ቤዲዲ አሴ አሳፕ ሻኬና። w35 ሺን አሴ ኡባ አና ጊዲኮካ ባው ያዬይሳኔ ዒሎ አሶ አሴይሳን ያሳይ ኡፋይቴይሳ ታኒ ቱማ አኬካስ። 36 ያሳይ፡ ኡባ ጎዳ ጊዲዳ ዩሱስ ከሪስቶሳ ባጋራ ሳሮቴሳ አዲሼ ሃ ዎንጌላ ኢስራዔሌ አሳስ ከቲዳይሳ ሂንቴ ኤሬታ።

37 ዮሃኒሲ ዒንቃቴባ ጋሊላን ሳባኪዳ ዎዲያፕ ዶሚዲ ዩሁዳ ቢታ ኡባ ጋካናው ሃኒዳባ ሂንቴ ኤሬታ። 38 ያሳይ ናዚሬቴ ዩሱሳስ ጊሻ አያናኔ ዎልቃ ኢሚስ። ያሳይ ኢያራ ዴዒያ ጊሾ ሎዎባ ኢ አሲሼ ዓላሄ ኩሺን ሃሬቲዳ ኡባ ፓሲሼ ዩዩስ።

39 «አይሁዴ ቢታኒኔ ዩሩሳላሜን ኢ አሲዳ ኡባባስ ኑኒ ማርካታ። ኤንቲ ማስቃሊያ ቦላ ካቂዲ ኢያ ዎዲዶሶና። 40 ሺን ያሳይ ሄኻንሶ ጋላሳን ሃይቆፕ ኢያ ዴንሲዲ አሳስ ቆንጫና ሜላ አሲስ። 41 ሄ ቆንጮሳይ ያሳይ ኮይሮ ዶሪዳ ማርካታሳፌ አቲን አሳ ኡባስ ጊዴና። ኢ ሃይቆፕ ዴንዲዳፕ ጉዬ ኢያራ ሚዳኔ ኡዬዳ። 42 ኑኒ ዎንጌላ አሳስ አዳና ሜላኔ ፓዓ ዴዴይሳታ ቦላኔ ሃይቂዳይሳታ ቦላ ፒርዳናው ያሳይ ሹሚዳይ ዩሱሳ ጊዴይሳ ማርካታና ሜላ ኑና ከቲስ። 43 ያሳይ ኢያ አማኒያ ኡባ ናጋራይ፡ ኢያ ሱንሳን አቶ ጌቴቴይሳ ናቤቲ ማርካቶሶና» ያጊስ።

አይሁዴ ጊዶና አሳቲ አማኒዲ ጊሻ አያና ኤኪዶሶና

44 ጴጊሮሲ ቡሮ ሄ አዳ አንጎናሺን ቃላ ሲዒያ ኡባ ቦላ ጊሻ አያኒ ዎዲስ። 45 ጴጊሮሳራ ዮጴፌ ዩዳ አማኒያ ቃፃሬቲዳ አይሁዴ ኡባይ፡ አይሁዴ ጊዶናይሳታ ቦላ ጊሻ አያኒ ጉኪዳ ጊሾ ማላሌቲዶሶና። 46 ጋሶይካ፡ ኤንቲ ዱማ ዱማ ዶናን ሃሳይሺኒኔ ያሳ ጊታቴሳ ሳቢሺን ሲዒዶሶና።

ሄ ዎዴ ጴጊሮሲ ዛሬዲ፡ 47 «ሃይሳቲ ቃሲ ኑ ሜላ ጊሻ አያና ኤኪዳይሳቲ ማማቂቶና ሜላ ሃሴ ዲጋናይ አኔ?» ያጊስ። 48 ኤንቲ ዩሱስ ከሪስቶሳ ሱንሳን ማማቂታና ሜላ ኤንታ ከቲስ። ሄሳፌ ጉዬ፡ ኤንቲ ባንታራ ጉሳ ጋላስ ኡታና ሜላ ጴጊሮሳ ዎሲዶሶና።

ጴጊሮሲ ባ አሲዳባ ዩሩሳላሜ ዎሳ ኬሳስ አዲስ

11 ሃዋሬቲኔ ዩሁዳ አብን ዴዒያ አማኔይሳቲ፥ አይሁዴ ጊዶናይሳቲካ ዎሳ ቃላ ኤኪዳይሳ ሲዒዶሶና። ²ጴጊሮሲ ዩሩሳላሜ ቢዳ ዎዴ ቃፃሬቲዳ አማኔይሳቲ፥ ³ኢያኮ፥ «ኔኒ ቃፃሬቲቦናይሳታኮ ጌላዳ ኤንታራ ካሲ አይስ ማዲ?» ያጊዶሶና።

⁴ሺን ጴጊሮሲ ሃኒዳባ ኮይሮፔ ዶሚዲ ማራን ማራን አዲስ፥ ⁵«ታኒ ዮጴ ካታማን ዎሳ ዎሳሼ ቆንጩሲ ቤዓስ፥ ጌታ አፊላ ዳኒያባይ አይዱ ባጋራ አይኬቲዲ ሳሎፔ ዎዲሼ ታኮ ዩስ። ⁶ታኒ ቲሺ አሳ ኢያ ጊዶ ያሊያ ዎዴ አይዱ ቶሆራ ዴዒያ ሜሄታ፥ ዎራ ዶዓታ፥ ኡሎራ ጎሼቲያ ሜዴቴሳታኔ ሳሎ ካፎታ ቤዓስ። ⁷(ጴጊሮሳ፥ ዴንዳ፥ ሹካዳ ማ) ጊያ ቃላ ሲዓስ።

⁸«ሺን ታኒ፥ (ጎዳው፥ አካይ፥ ቱናባይ ዎይኮ ጊዮናባይ ኡባካ ታ ዶናኮ ሺቂ ኤፊና) ያጋስ።

⁹«(ዶሳይ ጌሺዳይሳ ኔኒ ቱና ጎፓ) ያጊያ ቃሊ ናምዓንን ሳሎፔ ዩስ።

¹⁰«ሄሲ ሄቹ ቶሆ ሃኒን፥ ወርሴሳን ኡባባይ ሳሎ ፑዴ ኤኬቲስ። ¹¹ሄ ሳቴንካ ሄቹ አሳቲ ቂሳሪያፔ ታኮ ኪቴቲዲ ታኒ ዴዒያ ኬላ ጋኪ አጊዶሶና። ¹²ሲዶና ኤንታራ ባና ሜላ አያናኢ ታው አዲስ፥ ቃሲ ሃ ኡሎፑን ኢሻቲ ዮጴፌ ታራ ቂሳሪያ ቢዳይሳታራ ቆርኔሊዮሳ ሶ ጌሊዳ። ¹³ኪታንቾይ ኢያ ሶን ኤቂዲ፥ (ዮጴ ኪታዳ ጴጊሮሳ ጌቴቲያ ሲሞና ያጊሳ። ¹⁴ኔናኔ ኔ ሶ አሳ ኡባ አሺያ ቃላ ኢ ኔው አዳና) ጊዳይሳ ቆርኔሊዮስ ኑስ አዲስ።

¹⁵«ታኒ ሃሳያ ዶሚያ ዎዴ ጌሻ አያናይ ኮይሮ ኑ ቦላ ዎዲዳይሳዳ ኤንታ ቦላካ ዎዲ አጊስ። ¹⁶ሄ ዎዴ (ዮሃኒሲ ሃሳን ማማቂ፥ ሺን ሂንቴ ጌሻ አያናን ማማቂታና) ያጊዳ ጎዳ ቃላይ ታው ቆፌቲስ። ^{x17}ዶሳይ ኑስ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ አማኒዳይሳታስ ኢሚዳ ኢሞታ አይሁዴ ጊዶናይሳታስካ ኢሚኮ፥ ያቲን ዎሳ ዲጋናው ታኒ አኔ?» ያጊስ።

¹⁸ኤንቲ ሄሳ ሲዒዳ ዎዴ ባንታ ፓላማ አጊዲ፥ «ሄሳ ጊዲኮ፥ ዶሳይ አይሁዴ ጊዶናይሳቲካ ናጋራፔ ሲሚዲ ዴዎን ዳናዳ ቃዳ ኢሚስ» ያጊዲ ዎሳ ጋላቲዶሶና።

አንዮኪያ ዎሳ ኬላ

¹⁹ኢስፂፋናሴ ሃይቆስ ጋሲዳ ጎዳ ጋሶን ላሌቲዳ አማኔይሳቲ ቃላ አይሁዴታ ሃላላስ አዲሼ ሲሮፊንቄ፥ ቆጲሮሳኔ አንዮኪያ ጋካናው ዩዩዶሶና። ^{y20}ሺን ቆጲሮሳፔኔ ቄሬናፔ ዩዳ ኢሲ ኢሲ አማኒያ አሳቲ አንዮኪያ ቢዲ፥ ጎዳ ዩሱሳ ዎንጌላ ጊሪኬ አሳስካ አዲዶሶና። ²¹ጎዳ ዎልቃይ ኤንታራ ዴዒስ፤ ቃሲ ዳሮ አሳይ አማኒዲ ጎዳኮ ሲሚዶሶና።

²²ሄ አዳ ዩሩሳላሜን ዴዒያ ዎሳ ኬላይ ሲዒዳ ጊሾ ባርናባሳ አንዮኪያ ኪቲስ። ²³ባርናባሲ አንዮኪያ ቢዳ ዎዴ ዎሳ አዶ ኬሃቴሳ አሱዋ ቢዒዲ ኡፋይቲስ፥ ኤንቲ ኡባይ ባንታ ኩሜሳ ዎዛናን ጎዳን ሚኒዲ ዳና ሜላ ኤንታ ዞሪስ። ²⁴ባርናባሲ ጌሻ አያናይኔ አማናይ ኩሚዳ ሎዎ አሲ ጊዲያ ጊሾ ዳሮ አሳይ ጎዳ አማኒዶሶና።

²⁵ሄሳፌ ጉዩ፥ ባርናባሲ ሳዎላ ኮያናው ቱርሴሴ ቢስ። ²⁶ያን ሳዎላ ዴሚዳ ዎዴ አንዮኪያ ኤኪዲ ዩስ። ባርናባሲኔ ሳዎሊ ዎሳ ኬላ አሳራ ላይሲ ኩሜሲ ኡቲዲ ዳሮ አሳ ታማርሲዶሶና። አማኔይሳቲ አንዮኪያን «ኪሪስታኔ» ጌቴቲዲ ኮይሮ ያጌቲዶሶና።

²⁷ሄ ዎዴ ኢሲ ኢሲ ናቤቲ ዩሩሳላሜፔ አንዮኪያ ዎዲዶሶና። ²⁸ኤንታ ጊዶፌ አጋቦሳ ጌይሲ ዴንዲዲ ቢታ ኡባን ጌታ ኮሺ ኬያናይሳ አያና ዎልቃን ቲንቢቴ አዲስ። ሄሲ ሃኒዳይ ሮሜ ካወዋ ቃላወዲዮሳ ዎዴና። ^{z29}አማኔይሳቲ ሁዒን ሁዒን ባንታ ዎልቃ ሜላ ሚሼ ኬሲዲ ዩሁዳን ዴዒያ አማኔይሳታስ ማዴ ዩዳናው ቆፋ ቃቺዶሶና። ³⁰ኤንቲ ሄሳዳ አሲዲ፥ ሚሺያ ባርናባሳ ቦላኔ ሳዎላ ቦላ ዎሳ ኬላ ጨማታስ ዩዲዶሶና።

ዎሳ ኬላ ቦላ ዎልቃማ ጎዲ ጋኪስ

12 ሄ ዎዴ ካዎይ ሄሮዲሲ [†]ዎሳ ኬላ አሳፔ ባጋ ጎዳ ዶሚስ። ²ዮሃኒሳ ኢሻ ያይቆባ ማሻን ዎዲሲስ። ³ሄሲ አይሁዴታ ኡፋይሲዳይሳ ቢዒዲ፥ ጉጂዲ ጴጊሮሳካ አይሲስ። ሄሲ ሃኒዳይ ፓሲካ ባሌ ቦንቺያ ጋላሳታና። ⁴ጴጊሮሳ አይኪዲ ቃቺስ። ፓሲካ ቦንቺያ ጋላሳታፔ ጉዩ ዴሪያ ሲንሴ አሳናው ቆፒዲ፥ አይዱ አይዱ ዎታዳሬቲ

[†]12:1 ካዎይ ሄሮዲሲ፥ ሃይሲ ካዎይ ሄሮዲሲ፥ ሄሮዲሳ አጊርጳ ጊያ ኮይሩዋ። ኢ፥ 37-44 ማሮቴሳ ላይሳ ጋካናው ሃሪስ። ኢ ካወዋ ሄሮዲሳስ ናዓ ናዓ

ኢያ ናጋና ሜላ ታማኔ አሱዋን ወታዳሬታስ አሲ ኢሚስ።^{a5} ሄሳ ጊሾ፡ ጴጊሮሲ ቃሾ ኬሳን ናጌቴስ። ሺን ዎሳ ኬሳ አሳይ ኢያው ሚንሲዲ ያሳ ዎሶሶና።

ከታንቾይ ጴጊሮሳ ቃሾ ኬሳፌ ኬሲስ

⁶ ሄሮዲሲ ጴጊሮሳ አሳ ሲንሴ ሺሻናፔ ካሴ ቃማ ጴጊሮሲ ናምዑ ባጋራ ናምዑ ወታዳሬታራ ሳንሳላታን ቃሼቲዲ ኤንታ ጊዶን ዲስኪስ። ናጌይሳቲ ቃሾ ኬሳ ፔንጌታን ኤቂዲ ናንሶና።⁷ አክኮና ዴዒሺን ጎዳ ከታንቾይ ቆንጨስ። ቃሾ ኬሳን ፖዶይ ፖዒስ። ከታንቾይ ጴጊሮሳ ሚያ ቦቹ ባርኪሲዲ፡ «ኤሌ ዴንዳ» ያጊስ። ኢራካ ሳንሳላታይ ኢያ ኩሺያፔ ወዲ አጊስ።⁸ ከታንቾይ ኢያኮ፡ «ኔ ማዑዋ ማግ፡ ኔ ጫማካ አሳ» ያጊስ። ጴጊሮሲ ሄሳዳ አሲስ፤ ከታንቾይ፡ «ኔ ላሃና ማዳዳ ታና ካላ» ያጊስ።

⁹ ጴጊሮሲ ቃሾ ኬሳፌ ኬዱዲ ከታንቾዋ ካሲስ። ኢያው ቆንጨሱ ቢዒያባ ዳኒሲፔ አቲን ከታንቾይ አሲያባይ ቱማ ዳኒቤና።¹⁰ ከታንቾይ፤ ጴጊሮሲ ኮይሩዋኔ ናምዓንሶ ወታዳሪያ አዲዲ ካታማ ኤፊያ ቢራታ ፔንጊያኮ ጋኪዶሶና። ፔንጌይ ኤንታው ባርካ ዶዬቲ አጊስ። ኤንቲ ኬዬዲ ኢሲ አጊያራ ቢሺን ከታንቾይ አክኮና ጴጊሮሳፔ ሻኬቲ አጊስ።

¹¹ ጴጊሮሳስ ዎሃኒ ሲሚን፡ «ታና ጎዳይ ባ ከታንቾዋ ከቲዲ፡ ሄሮዲሳ ኩሼፔኔ ናጊዲ ኡቲዳ አይሁዴ አሳ ኡባፌ አሺዳይሳ ሃዒ ቱማ ኤራስ» ያጊስ።

¹² ኢ ሄሳ አክኪዳ ዎዴ ዳሮ አሳይ ኢሲፌ ሺቂዲ ያሳ ዎሲያ ቤሳ፡ ማርቆሳ ጊያ ዮሃንሳ አዬ ማይራሚ ሶ ቤስ።¹³ ያን ካሬን ኤቂዲ ያጊስ። ኢሲ ሮዳ ጊያ አሳንቺያ ፔንጊያ ዶያናው ያሱ።¹⁴ ሮዳ ጴጊሮሳ ቃላ ጊዲዳይሳ ኤሪዳ ዎዴ ኡፋይሳን ኩማዳ ካሪያ ዶዬና ጉዬ ዎፃ ባዳ፡ «ጴጊሮሲ ካሬን ኤቂስ» ያጋዳ አሳስ አዳሱ።

¹⁵ አሳይ ኢኮ፡ «ኔኒ ጎያይ!» ያጊዶሶና። ሮዳ ጴጊሮሳ ጊዲዳይሳ ገሻዳ አዳሱ። ኤንቲ፡ «ሄሲ ኢያ ናጊያ ከታንቾዋ» ያጊዶሶና።

¹⁶ ሺን ጴጊሮሲ ካሬን ኤቂዲ ያጊዲ አጎና ኢዪን አሳይ ካሪያ ዶዬዲ ኢያ ቢዒዲ ማላሌቲዶሶና።¹⁷ ሺን ኤንቲ ሲዒ ጋና ሜላ ጴጊሮሲ ባ ኩሺያን

ማሊዲ ጎዳይ ቃሾ ኬሳፌ ኢያ ዋቲ ኬሲዳኮ ኤንታው ቆንጨሲ አዲዲ፡ «ሃይሳ ያይቆባሲኔ አማኒያ አሳታስ አዲቴ» ጊዲ ያፔ ኬዬዲ ሃራሶ ቤስ።

¹⁸ ሳዒ ዎንቲያ ዎዴ «ጴጊሮሲ አው ቢዴ» ጊዲ ወታዳሬቲ ዎሊ ጊዶን ዳሮ ካጨዶሶና።¹⁹ ሄሮዲሲ ጴጊሮሳ ኮዬሲን፡ ኢ ዳዬዳ ዎዴ ናጌይሳታ ቆሪዲ፡ ኤንታ ወዳና ሜላ ከቲስ። ሄሳፌ ጉዬ፡ ሄሮዲሲ ዬሁዳፔ ቂሳሪያ ዎዲዲ ያን ጉሳ ዎዴ ኡቲስ።

ሄሮዲሳ ሃይቀዋ

²⁰ ሄሮዲሲ ጊሮሳ አሳ ቦላኔ ሲዶና አሳ ቦላ ዳሮ ሃንቁቲስ። ኤንታ ቢታይ ካሲ ሄሮዲሳ ቢታፌ ዴሚያ ጊሾ ኤንቲ ኢሲፌ ጊዲዲ ኢያ ሞሪና ቢላስዶሳ ባንታው ጨማ አሲዲ ጊጋናው ሄሮዲሳኮ ቢዶሶና።

²¹ ሄሮዲሲ ሱንሲዳ ጋሳሳን ባ ካዎቴሳ አፈላ ማዒዲ፡ አራታ ቦላ ኡቲዲ አሳስ አዲስ።

²² አሳይ፡ «ሄሲ ያሳ ቃላ፡ አሳ ቃላ ጊዴና» ያጊዲ ዋሲዶሶና።²³ ሄሮዲሲ ያሳ ቦንቺቦና ጊሾ ኢራካ ጎዳ ከታንቾይ ኢያ ዴቺን ጉፁኔን ሜቴቲዲ ሃይቂስ።

²⁴ ሺን ያሳ ቃላይ ዲጨሽኔ ዳልጊሼ ቤስ።

²⁵ ባርናባሲኔ ሳዎሊ ባንታ አሱዋ ፖሊዲ ማርቆሳ ጊያ ዮሃንሳ ባንታራ ኤኪዲ ዬሩሳላሜፔ ሲሚዶሶና።

ባርናባሲኔ ሳዎሊ ከቴቲዶሶና

13 አንዮኪያን ዴዒያ ዎሳ ኬሳን ናቤቲኔ አስታማሬቲ ዴዎሶና። ኤንቲ ባርናባሳ፡ ካሬሲ ጌቴቲያ ሲሞና፡ ቂሬናፔ ዬዳ ሉክዮሳ፡ ካዉዋ ሄሮዲሳራ ዲጨዳ ሚናሄኔ ሳዎላ።² ኤንቲ ጎዳ ጎይኒሺኒኔ ዎሚሺን ገሻ አያናይ፡ «ታኒ ያጊዳ አሱዋስ ባርናባሳኔ ሳዎላ ታው ዱማዬቴ» ያጊስ።

³ ሄሳ ጊሾ፡ ኤንቲ ዎሚዳፔኔ ዎሲዳፔ ጉዬ ባንታ ኩሺያ ኤንታ ቦላ ዎሲዲ ዬዲዶሶና።

ባርናባሲኔ ሳዎሊ ቆጶሮሳ ቢዶሶና

⁴ ሄሳ ጊሾ፡ ገሻ አያኒ ኤንታ ከቲስ። ሴሌዉቂ ቢዶሶና፤ ያፔ ማርካቤን ጌሊዲ ቆጶሮሳ ሃሳን ቴቂቲዳ ቢታ ቢዶሶና።⁵ ኤንቲ ሲልማና ጋኪዲ

^a12:4 ኬሳ 12:1-27

አይሁዴ ዎሳ ኬሳታን ያሳ ቃላ አዲዶሶና። ዮሃንሲ ቶማዲኼ ኤንታራ ዴዔስ።

⁶ ኤንቲ ቆጲሮሳ ሃሳን ቴቂቲዳ ቢታ ካንሲዲ ጳፉ ጋኪያ ዎዴ ኢሲ ዎርዳንኝ ናቢያ ባር-ዮሱሳ ጊያ አይሁዴ ማሩዋ ዴሚዶሶና። ⁷ ሄ ማሮዴ ዴሪያ አይሲያ ሳርጊዮስ ጳውሎሲ ጊያ አኬካንኝ አዲያራ ዴዔስ። ሳርጊዮስ ጳውሎሲ ባርናባሳኔ ሳዖላ ባኮ ያጊዲ ያሳ ቃላ ሲዓናው ኮዩስ። ⁸ ሺን ጊሪኬ ዶናን ማሩዋ ሱንሳይ «ኤልማሳ» ጌቴቴስ። ኢ ዴሪያ ሃሬይሲ አማናና ሜላ ዲጋናው ኮዩዲ ባርናባሳኔ ጳውሎሳራ ኤቂቲስ።

⁹ ሺን ጳውሎሳ ጊያ ሳዖሊ ጌሻ አያናን ኩሚዲ ማሩዋ ጫዲ ያሊዲ። ¹⁰ «ላ፣ ሃላሄ ናዓው፣ ኢታቴሲ ኡባይ ኩሚዳይሶ፣ ሂሎቴሳ ኡባስ ሞርኪያው፣ ሱሬ ጎዳ አጊያ ሚርቄይሳ አጊኪ?» ¹¹ ሄኮ፣ ሃዲ ጎዳ ኩሼይ ኔ ቦላ ዴዔስ። ኔኒ ቆቄ ጊዳና፤ ጉሳ ዎዴስ አዋ ፖዖ ቤዓካ» ያጊስ።

ኢራ ጫጋናይኔ ዲማይ ኢያ አይፊያ ጎዚን፣ ባ ኩሺያ አይኪዲ ካሌሲያ አሲ ኮዩሼ ዩዩስ። ¹² ዴሪያ ሃሬይሲ ሄሳ ቤዲዳ ዎዴ ጎዳባ ታማርሴይሳን ማላሌቲዲ አማኒስ።

ባርናባሳኔ ጳውሎሲ ጲሲዲያ አንዎኪያ ቢዶሶና

¹³ ጳውሎሲኔ ኢያራ ዴዔይሳቲ ጳፉፕ ዴንዲዲ፣ ጲንፊሊያን ዴዲያ ጴርጌ ማርካቤራ ቢዶሶና። ዮሃንሲ ኤንታሬ ሻኬቲዲ ዩሩሳላሜ ሲሚስ። ¹⁴ ሺን ኤንቲ ጴርጌሬ አዲዲ ጲሲዲያን ዴዲያ አንዎኪያ ጋኪዶሶና። ሳምባታ ጋላስ አይሁዴ ዎሳ ኬሲ ጌሲዲ ኡቲዶሶና። ¹⁵ ሙሴ ሂጌይኔ ናቢታ ማፃፋይ ናባቤቲዳፕ ጉዩ አይሁዴ ዎሳ ኬሳ ሃላቃቲ፣ «ኑ ኢሻቶ፣ አሳ ሚንሴሲያ ቃሊ ሂንቴው ዴዲያኮ አሳስ አዴርኬቲ» ያጊዲ ኤንታኮ ኬቲዶሶና።

¹⁶ ጳውሎሲ ዴንዲ ኤቂዲ ባ ኩሼ ማሊዲ፣ «ኢስራዔል አሳታው፣ ቃሲ ያሳ ጎይኒያ አይሁዴ ጊዶና አሳው፣ ሲዲቴ። ¹⁷ ሃ ኢስራዔል አሳ ያሳይ፣ ኑ ማይዛታ ዶሪስ። ጊብዜ ቢታን

ኢማሳቴሳን ኤንቲ ዴዲሺን፣ ኤንታ ዳርሲዲ ባ ጊታ ዎልቃን ጊብዜ ቢታሬ ኤንታ ኬሲስ። ^{b18} ባዞ ቢታን አይታሙ ላይሳ ሜላ ኤንታ ዳንዳዲስ። ^{c19} ካናኔ ቢታን አይሁዴ ጊዶና ላፑን ካዎቴሳታ ዲጊዲ ኤንታ ቢታ ባ አሳ ላቲሲስ። ^{d20} ሄሳሬ ጉዩ፣ ናቢያ ሳሙዔላ ዎዴ ጋካናው አይዱ ያታኔ ኢሻታሙ ላይሳ ሜላ አይሲያ ዳይናታ ኤንታው ኢሚስ። ^{e21} ሄሳሬ ጉዩ፣ ኤንቲ ባንታው ካዎ ኢማና ሜላ ዎሲን፣ ያሳይ ቢኒያሜ ሺሻፕ ቂሴ ናዓ፣ ሳዖላ አይታሙ ላይሲ ካዎታና ሜላ ኤንታው ኢሚስ። ^{f22} ያሳይ ሳዖላ ሻሪዳፕ ጉዩ ኤንታ ቦላ ዳዊቱ ካዎሲስ። ያሳይ ዳዊቱባ ማርካቲሼ፣ «ታኒ ኮያ ኡባ ታ ዎዛና ሜላ አሲያ ኢሴዩ ናዓ ዳዊቱ ዴማስ» ያጊስ። ^g

²³ «ያሳይ፣ «ታኒ ዳዊቱ ሺሻፕ ኢስራዔል ዴሪያ አሼይሳ ኤሃና» ጊዳይሳ ሜላ ዩሱሳ ኤሂስ። ²⁴ ዩሱሲ ያናፕ ሲንሴ ኢስራዔል አሳ ኡባይ ባንታ ናጋራቴ ሲሚዲ ማዎቄታና ሜላ ዮሃንሲ ቃላ አዲስ። ^{h25} ቃሲ ዮሃንሲ ባ አሱዋ ሙርሳና ሃኒሼ አሳኮ፣ «ታና ኦና ጊዲ ቆቴቲ? ታኒ ሂንቴ ናጊያ ኬሪስቶሳ ጊዲኬ፣ ሺን ታኒ ኢያ ጫማ ቢርሻናው ታው ቤሶናይሲ ታፕ ጉዩራ ዩስ» ያጊስ። ⁱ

²⁶ «ኢሻቶ፣ አብራሃሜ ሺሻቶ፣ ቃሲ ሃይሳን አይሁዴ ጊዶናሺን ያሳስ ያዩይሳቶ፣ ሃ አቶቴሳ ቃላይ ኑስ ኬቴቲስ። ²⁷ አይስ ጊኮ፣ ዩሩሳላሜን ዴዲያ አሳይኔ ኤንታ ሃላቃቲ ዩሱሳ ኤሪቦካና። ሳምባታ ኡባን ናባቤቲያ ናቢታ ቃላ አኬኪቦና ጊሾ ኢያ ቦላ ፒርዲዲ ናቢቲ አዲዳ ቃላ ፖሊዶሶና። ²⁸ ዩሱሳ ዎዲሳናው ኢሲ ጋሶይካ ዳዩን ጲላዖሲ ኢያ ዎዳና ሜላ ዎሲዶሶና። ^{j29} ኤንቲ ዩሱሳባይ ጌሻ ማፃፋን ፃሬቲዳባ ኡባ ፖሊዳ ዎዴ ማስቃሊያፕ ኢያ ዎዲሲዲ ሞጊዶሶና። ^{k30} ሺን ያሳይ ሃይቆፕ ዩሱሳ ዴንሲስ። ³¹ ሄሳሬ ጉዩ፣ ኢ ባራ ጋሊላፕ ዩሩሳላሜ ዩዳይሳታስ ዳር ቶሆ ቤንቲስ። ኤንቲ ሃዲ ኢያባ አሳስ ማርካቶሶና። ^l

†13:5 ዮሃንሲ፡ ሃ ቤሳን ፃሬቲዳ ዮሃንሲ፡ ሃዋሪያ ዮሃንሳ ጊዶናሺን ዮሃንስ ማርቆሳ ጌቴቲያ ማርቆሳ ዎንጌላ ፃሬዳይሳ።

^b13:17 ኬሳ 1:7፤ ኬሳ 12:51 ^c13:18 ታይ 14:34፤ ዛሬ 1:31

^d13:19 ዛሬ 7:1፤ ኢያ 14:1 ^e13:20 ዛሬ 2:16፤ 1ሳሙ 3:20

^f13:21 1ሳሙ 8:5፤ 10:21 ^g13:22 1ሳሙ 13:14፤ 16:12፤ ማዝ 89:20

^h13:24 ማር 1:4፤ ሉቃ 3:3 ⁱ13:25 ማቶ 3:11፤ ማር 1:7፤ ሉቃ 3:16፤ ዮሃ 1:20፤

27 ^j13:28 ማቶ 27:22-23፤ ማር 15:13-14፤ ሉቃ 23:21-23፤ ዮሃ 19:15 ^k13:29

ማቶ 27:57-61፤ ማር 15:42-47፤ ሉቃ 23:50-56፤ ዮሃ 19:38-42 ^l13:31 ሃ.አ 1:3

³² «የሳይ ኑ አዋታስ ኢማና ጊዳ ዎንጌላ ኑኒ ሂንቴው አደስ። ³³ ዳዊቱይ ባ ማዝሙሬ ማፃፋን ናምዓንሶ ሼምፑዋን፤

፡፭ኒ፥ ታ ናዓ፥

ታኒ ሃቺ ኔና ዩላስ)

ጌቴቲዲ ሃፌቲዳ ዩሱሳ፥ የሳይ ሃይቆፔ ዴንሲዲ ኑ ማይዛታስ ኢማና ጊዳይሳ ኑስ ኤንታ ናይታስ ፖሊስ። ^{m34} ኢ ዎቆና ሜላ የሳይ ሃይቆፔ ኢያ ዴንሶን ኤሪሳናው፤

፡፭ኒ፥ ዳዊቱስ ኢማና ጊዳ

አማኔቲዳ ጌሻ አንጃዋ ሂንቴው ኢማና) ያጊዲ አዲስ። ⁿ

³⁵ ሄሳ ጊሾ፥ ማዝሙሬ ማፃፋን ሃራሶን ቃሲ፥

፡፭ ጌሻ ናዓ አሃ ዎቂሳካ) ያጌስ። ^o

³⁶ «ዳዊቱይ ባ ዎዴ ያሳ ቆፋ ፖሊዳፔ ጉዬ ሃይቂዲ ባ አዋታራ ሞጌቲዲ ዎቂስ። ³⁷ ሺን የሳይ ሃይቆፔ ዴንሲዳይሲ ዎቂቤና።

³⁸ «ሄሳ ጊሾ፥ ታ ኢሻቶ፥ ናጋራ አቶቴሳይ ዩሱሳ ባጋራ ካሴቲዲ ሂንቴው አዴቲዳይሳ ኤሪቴ። ሙሴ ሂጌይ ናጋራፔ ሂሊሳናው ዳንዳዔና። ³⁹ ሺን ዩሱሳ አማኒያ ኡባይ ናጋራፔ ሂሊስ። ⁴⁰ ሄሳ ጊሾ፥ ናቤቲ ጊዳይሲ ሂንቴ ቦላ ጋኮና ሜላ ናጌቲቴ።

⁴¹ (የሳይ ጊዳባ ለቂሴይሳቶ! ቤዒቴ! ማላሌቲቴ! ዳዩቴ!

አኒካ አዲን፥ ሂንቴ አማኖና አሱዋ

ታኒ ሂንቴ ዎዲያን አሳና) » ያጌስ። ^p

⁴² ጳውሎስኒ ካርናባሲ አይሁዴ ዎሳ ኬሳፌ ኬዬሺን፥ ካሊያ ሳምባታን ሄሳ ጉጂዲ አዳና ሜላ አሳይ ኤንታና ዎሲዶሶና። ⁴³ ሺቆይ ላሌቲዳፔ ጉዬ ዳሮ አይሁዴቲኔ አይሁዴታ አማኑዋን ጌሊዲ ያሳ ጎይኒያ ዳሮቲ ጳውሎስኒ ካርናባሳ ካሊዶሶና። አማኒዳይሳቲ ያሳ አጾ ኬሃቴሳን ሚኒዲ ዳና ሜላ ኤንታ ዘሪዶሶና።

⁴⁴ ካሊያ ሳምባታን ካታማን ዴዒያ አሳፔ ዳሮቲ ያሳ ቃላ ሲዓናው ሸቂዶሶና። ⁴⁵ ሺን አይሁዴቲ ዳሮ አሳ ቤዒዳ ዎዴ ጳውሎስኒ ቃናቲዲ ኢያ ሃሳያ ኢዲዲ ኢያ ጫዶዶሶና።

⁴⁶ ጳውሎስኒ ካርናባሲ ያዮና፥ «የሳ ቃላይ ኮይሮቲዲ ሂንቴው አዴታናው ኮሼስ። ሺን ሂንቴ ቃላ ኢዲዲ ሜሪና ዴዐዋ ኤካናው ኑስ ቤሴና ጊዲ ሂንቴ፥ ሂንቴ ሁዔን ፒርዲዳ ጊሾ ሂዛ ኑኒ አይሁዴ ጊዶናይሳታኮ ሲሞስ። ⁴⁷ ጋሶይካ ጎዳይ፥ ፡፭ሳሜ ኩሜሳይ ኔ ባጋራ አታና ሜላ፤

ታኒ ኔና አይሁዴ ጊዶና ዴሪያስ ፖዋ አሳስ) ያጊዲ ኑና ኪቲስ» ያጊዶሶና። ^q

⁴⁸ አይሁዴ ጊዶናይሳቲ ሄሳ ሲዒዳ ዎዴ ኡፋይቲዲ ያሳ ቃላ ቦንቺዶሶና። ቃሲ ሜሪና ዴዐዋስ ዶራቲዳ ኡባይ አማኒዶሶና።

⁴⁹ ጎዳ ቃላይ ሄ ቤታ ኡባ ጋኪስ። ⁵⁰ ሺን አይሁዴቲ፥ አይሁዴ ጊዶና ዶሴ ጎይኒያ ዱሬ ማጫሳታኔ ካታማን ዴዒያ ጌታ አሳታ ጳውሎስ ቦላኔ ባርናባሳ ቦላ ዴንሴሲዶሶና። ሄ አሳቲ ኤንታ ጎዳ ዶሚዲ ባንታ ቤታፌ ኬሲዶሶና። ⁵¹ ሺን ጳውሎስኒኒ ካርናባሳ ኢዲይሳታስ ማላ ጊዳና ሜላ ባንታ ቶሁዋፔ ባና ፒቲዲ ኢቆኒዮኔ ካታማ ቤዶሶና። ^{r52} ቃሲ አንዮኪያን ዴዒያ አማኔይሳቲ ጌሻ አያናኒኔ ኡፋይሳን ኩሚዶሶና።

ጳውሎስኒ ካርናባሲ ኢቆኒዮኔ ቤዶሶና

14 ካሴይሳዳካ፥ ጳውሎስኒ ካርናባሲ ኢቆኒዮኔን አይሁዴታ ዎሳ ኬሲ ጌሊዲ ዳሮ አይሁዴቲኔ አይሁዴ ጊዶናይሳቲ አማናና ጋካናው ቃላ አዲዶሶና። ² ሺን አማኒቦና አይሁዴቲ፥ አይሁዴ ጊዶናይሳታ ዎዛና ላሚዲ ኢሻታ ቦላ ዴንሴሲዶሶና። ³ ሃዋሬቲ ያን ዳሮ ዎዴ ጋምዒዶሶና። ኤንቲ ያዮና ጎዳባ አዲዶሶና። ጎዳይ ማላታታኔ አራሳባ ኤንቲ አሳና ሜላ ኤንታው ማታ ኢሚዲ ባ አጾ ኬሃቴሳ ቃላይ ቱማ ጊዴይሳ ቆንጨሲስ። ⁴ ሺን ሄ ካታማ አሳይ ሻኬቲዲ፥ ባጋይ አይሁዴታራ ባጋይ ቃሲ ሃዋሬታራ ጊዲስ።

⁵ አይሁዴ ጊዶናይሳቲኔ አይሁዴቲ ባንታ ሃላቃታራ ኢሲፌ ጊዲዲ ሃዋሬታ ቆሃናውኔ ሹቻን ጫዳናው ኮዬዶሶና። ⁶ ሃዋሬቲ ሄሳ ኤሪዲ፥ ሊስዒራኔ ዳርቤ ጊያ ሊቃዶኒያ ካታማታኔ ኤንታ ሄራን ዴዒያ ቤታ ባቃቲዶሶና። ⁷ ያን ዎንጌላ አዲዶሶና።

ጳውሎስኒ ካርናባሲ ሊስዒራኒኔ ዳርቤን

⁸ ዩሌቶሳፕ ዶሚዲ ናምዑ ቶዞይ ዎቢን ሃሙቲ ኤሮና ኢሲ አዴይ ሊስዒራን ዴዔስ። ⁹ ሄ አዴይ ጳውሎስኒ አዲሺን ኡቲዲ ሲዔስ። ጳውሎስኒ ኢያ ጫዲዲ ዒሊያ ዎዴ ፓዋናው ኢያው አማኖይ ዴዔይሳ ቤዒዲ፥ ¹⁰ ባ ቃላ ዶቁ አሲዲ፥ «ሲቲ ጋዳ ኔ ቶሁዋን ኤቃ» ያጌስ። ያቲን፥ ጉፒ ዴንዲ ኤቂዲ ሃሙሲ ዶሚስ።

^m13:33 ማዝ 2:7 ⁿ13:34 ኢሳ 55:3 ^o13:35 ማዝ 16:10 ^p13:41 ኢብ 1:5
^q13:47 ኢሳ 42:6፤ 49:6 ^r13:51 ማቶ 10:14፤ ማር 6:11፤ ሉቃ 9:5፤ 10:11

¹¹ ጳውሎስ፣ አሲዳይሳ አሳይ ቤዒዲ ባንታ ቃላ ጶቁ አሲዲ ሊቃዎን ዶናን፤ «የሳቲ አሴ ዳኒዲ ኑኮ ወዲዶሶና» ያጊዶሶና። ¹² ባርናባሳ፤ «ዲያ» ጊዲ፤ ጳውሎስ ሃሳያን ዋናቲያ ጊሾ ኢያ፤ «ሄርሜሳ» ጊዲ ሱንሲዶሶና። ¹³ ካታማፔ ጋዋን ዴዒያ ኤቃ ዲያ ኬሳ ካሂኔይኔ አሳይ ኮርማታኔ አሌቆ ጨሻታ ሃዋሬታስ ያርሻናው ኮዬዲ ካታማ ፔንጌ ኤሂዶሶና።

¹⁴ ሺን ባርናባሳኔ ጳውሎስ ሄሳ ሲዒዳ ወዴ ኤንቲ አሳናው ቆፒዳይሳ ኢዲዲ ባንታ ማውዋ ፔዲዶሶና። አሳ ጊዶ ወዲ ጌሊዲ፤ ¹⁵ ባንታ ቃላ ጶቁ አሲዲ፤ «አሳው፤ ሃይሳ አይስ አሴቲ? ኑካ ሂንቱ ሜላ አሴ፤ ሃ ፓሶናባፔ ሳሉዋኔ ሳዓ፤ አባኔ ኤንታ ጊዶን ዴዒያ ኡባባ ሜዲዳ ዴዎ ያሳኮ ሂንቱ ሲማና ሜላ ሂንቱው ኑኔ ዎንጌላ አዶስ። ¹⁶ ኢ ቤኒ አሳ ባንታ አጊያ ባና ሜላ ዩዲ አጊስ። ¹⁷ ሺን ኢራ ሳሉዋፔ ቡኪሲስ፤ ካሳካ ዎዴን ዎዴን ኢሚስ፤ ካሲ ኢሚዲ ሂንቱና ዳሮ ኡፋይሲስ፤ ያቲዲ ሂንቱው ሎዋባ አሲዲ ባው ማርካ ዳይሲቤና» ያጊዶሶና። ¹⁸ ሃዋሬቲ ሄሳ ጊዲ ባንታው አሳይ ያርሾና ሜላ ዋዬዲ ዲጊዶሶና።

¹⁹ አንዮኪያፔኔ ኢቆኒዮኔፔ ዩዳ አይሁዴቲ፤ አሳ ባንታ ባጋ ዛሪዲ ሹቻን ጳውሎስ ጫዲዶሶና። ኤንታው ኢ ሃይቂዳባ ዳኒን ካታማፔ ጋዋ ጎቺ ኤፌዲ ዩጊዶሶና። ²⁰ ሺን አማኔይሳቲ ዩዲ፤ ኢያ ዩሹዋን ኤቂዳሺን ኢ ዴንዲዲ ካታማ ጌሊስ። ዎንቱሳ ጋላስ ባርናባሳሪ ኢሲፌ ዳርቤ ቤስ።

ጳውሎስኔ ባርናባሳሪ ሶሪያ አንዮኪያ ሲሚዶሶና

²¹ ኤንቲ ዳርቤ ካታማን ዎንጌላ አዲዲ ዳሮታ አማንሴዳፔ ጉዩ ሊስዒራ፤ ኢቆኒዮኔኔ ጲሲዲያ አንዮኪያ ሲሚዶሶና። ²² ያን አማኔይሳታ ሚንሴሲሼኔ ኤንቲ አማኖን ሚኒዲ ዴዓና ሜላ ዞሪሼ፤ «የሳ ካዎቱሳ ጌላናው ኑኔ ዳሮ ዋዩ ኤካናው ቤሴስ» ያጊዲ ታማርሲዶሶና። ²³ ቃሲ ዎሳ ኬሳታስ ሁዒን ሁዒን ጨማታ ዶሪዶሶና። ያሚዳፔኔ ዎሲዳፔ ጉዩ ኤንቲ አማኒዳ ጎዳስ ኤንታ ሃዳራ ኢሚዶሶና።

²⁴ ጲሲዲያ ቤታ ካንሲዲ አዲዲ ጲንፊሊያ ቢዶሶና። ²⁵ ጲርጌን ቃላ አዲዳፔ ጉዩ አፃሊያ ቢዶሶና። ²⁶ ያፔ ኤንቲ ባንታ ፖሊዳ አሱዋስ ያሳ አጶ ኬሃቱሳስ ኤንታ ሃዳራ ኢሚዳ አንዮኪያ ማርካቤራ ሲሚዶሶና።

²⁷ አንዮኪያ ጋኪዳ ዎዴ ዎሳ ኬሳ አሳ ሺሺዲ ያሳይ ኤንታራ አሲዳ አሱዋ ኡባኔ አይሁዴ ጊዶና አሳይ አማናና ሜላ ኤንታው ዋቲ ፔንጌ ዶዬዳኮ አዲዶሶና። ²⁸ ሄሳን አማኔይሳታራ ዳሮ ዎዴ ጋዎዒዶሶና።

ዩሩሳላሚ ሺቁዋ

15 ኢሲ ኢሲ አሳቲ ዩሁዳፔ አንዮኪያ ቢዲ፤ «ሙሴ ዎጋሪ ሂንቱ ቃዓሬቶና ኢዲኮ አታናው ዳንዳዒኬታ» ጊዲ አማኔይሳታ ታማርሶ ዶሚዶሶና። ¹² ሄሲ ጳውሎስኔ ባርናባሳ ኤንታራ ዳሮ ፓላማናዳኔ ካጫናዳ አሲስ። ሄሳ ጊሾ፤ አንዮኪያን ዴዒያ ኢሲ ኢሲ አሳቲ ጳውሎስራኔ ባርናባሳሪ ዩሩሳላሚ ቢዲ ሃዋሬታራኔ ጨማታራ ጋሄቲዲ ሄ አዳ ቢላና ሜላ ቆፋ ቃቺዶሶና።

³ ዎሳ ኬሳይ ኤንታ ኪቲን ቢዶሶና። ኤንቲ ሲርፊንቁ ሳማሬራ አዲሼ አይሁዴ ጊዶናይሳቲ ያሳኮ ዋኒዲ ሲሚዳኮ አዲዶሶና። ሄሲ አማኔይሳታ ኡባ ዳሮ ኡፋይሲስ። ⁴ ኤንቲ ዩሩሳላሚ ጋኪዳ ዎዴ ዎሳ ኬሳይ፤ ሃዋሬቲኔ ጨማቲ ኤንታ ሞኪዶሶና። ያሳይ ባንታራ አሲዳባ ኡባ አዲዶሶና። ⁵ ሺን ፋሪሳዌታ ባጋፌ አማኒዳ ኢሲ ኢሲ አሳቲ ዴንዲ ኤቂዲ፤ «አይሁዴ ጊዶናሺን አማኒዳ አሳቲ ቃዓሬታናው ሙሴ ሂጊያ ናጋናው ቤሴስ» ያጊዶሶና።

⁶ ሃዋሬቲኔ ጨማቲ ሄሳ ዞሬታናው ሸቂዶሶና። ⁷ ዳሮ ሃሳዩዳፔ ጉዩ፤ ጲዒሮሲ ዴንዲ ኤቂዲ፤ «ታ ኢሻቶ፤ አይሁዴ ጊዶናይሳቲ ዎንጌላ ቃላ ታ ዶናፔ ሲዒዲ አማናና ሜላ ካሴቲዲ ታና ያሳይ ሂንቱ ጊዶፌ ዶሪዳይሳ ሂንቱ ኤሬታ። ⁸ አሳ ዎዛና ኤሪያ ያሳይ ጌሻ አያና ኑስ ኢሚዳይሳዳ ኤንታውካ ኢሚዲ ቱማይስ። ⁹ አማኖን ኤንታ ዎዛና ጌሺዳ ጊሾ ኑ ጊዶኒኔ ኤንታ ጊዶን ዳማቱሲ ዎሲቤና። ¹⁰ ሄሳ ጊሾ፤ ኑ አዋቲኔ ኑኔ ቶካናው ዳንዳዒቦና ቃዎባራ አማኔይሳታ ሞርጌን ዎሲዲ ሃዒ አይስ ያሳ ፓፎቲ? ¹¹ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ አጶ ኬሃቱሳን ኤንቲ አቲዳይሳዳ ኑካ አቲዳይሳ አማኖስ» ያጊስ።

¹² አሳይ ሲዒ ጊዲ፤ ባርናባሳኔ ጳውሎስ አይሁዴ ጊዶና አሳ ጊዶን ባንታ ባጋራ ያሳይ አሲዳ ማሳታታኔ አራሳባ ኡባ አዲሺን ሲዶሶና።

⁹14:15 ኬሳ 20:11፤ ማዝ 146:6 ¹¹15:1 ሌዌ 12:3 ¹²15:7 ሃ.አ 10:1-43
¹³15:8 ሃ.አ 2:4፤ 10:44

¹³ኤንቲ ሃሳያ አንጊዳፔ ጉዬ ያይቆቢ፥ «ኢሻቶ፥ ታ ጌይሳ ሲጊቴ። ¹⁴የሳይ አይሁዴ ጊደናይሳታ ጊደፌ ባ አሴ ዶራናው ኮዬዲ ኤንታና ኮይሮ ዋቲዲ ቆፒዳኮ ሲሞኒ አዲስ። ¹⁵ናቢታ ቃላይ ሃይሳራ ጊኔስ። ጌሻ ማፃፋን፥ ¹⁶‹ሃይሳፌ ጉዬ፥ ታኒ ሲማና፥ ኩንዲዳ ዳዊቴ ካዎቴላ ዴንሳና።^W ላሴቲዳ ኬሳካ ዛራ ኤሳና። ¹⁷አቲዳ አሳ አባይ ታኮ ያና፥ ታኒ ዪጊዳ አይሁዴ ጊደና አሳ አባይ ታና ኮያና። ¹⁸ቤኒፔ ዶማዳ ሄሲ ኤሬታና ሜላ አሲዳ ያሳይ፥ ታኒ ያጋይስ) ያጊስ። ¹⁹«ሄሳ ጊሾ፥ ታ ቆፋይ ያሳኮ ሲሚያ አይሁዴ ጊደናይሳታ ኑኒ ዋይሶናኮ ሎዶ። ²⁰ሺን ኤንቲ ኤቃስ ያርሼቲዲ ቱኒዳባ ሞና ሜላ፥ ላይማቶና ሜላ፥ ባዉታ ሞና ሜላኔ ሱሲ ኡዮና ሜላ ኤንታው ኑኒ ዳብዳቤ ፃፋናው ኮሼስ። ^{x21}ሙሴ ሂጌይ ቤኒፔ ዶሚዲ ሳምባታን ሳምባታን አይሁዴ ዎሳ ኬሳታን ናባቤቲሼ ካታማ ኡባን ሳባኬቴስ» ያጊስ። ²²ሄሳፌ ጉዬ፥ ሃዋሬቲኔ ጨማቲ ዎሳ ኬሳ አሳ አባራ ኢሲፌ ባንታ ጊደፌ ጉሳ አሳታ ዶሪዲ ጳውሎሳራኔ ባርናባሳራ አንዶኪያ ዩዳናው ቆፋ ቃቺዶሶና። ኤንቲ ዳሮ ቦንቹቲዳ ናምዑ አሳታ ባርናባሳ ጌቴቲያ ዩሁዳኔ ሲላሴ ዶሪዶሶና። ²³ሃይሳዳ ጌቴቲ ፃፌቲዳ ዳብዳቤያ ኤንታ ቦላ ዩዲዶሶና፥ «ኑኒ ሃዋሬቲኔ ጨማቲ ሂንቴ ኢሻቲ፥ አንዶኪያን፥ ሶሪያኒኔ ኪልቂያን ዴዒያ አይሁዴ ጊደና ኢሻታስ ኑ ሳርሱዋ ኪቶስ። ²⁴«ኑኒ ኪቶና አሳቲ ኑ ጊደፌ ቢዲ፥ «ሂንቴ ቃፃሬታናዉኔ ሂጊያ ናጋናው ቤሴስ) ጊዲ፥ ሂንቴና ዋይሲዳይሳኔ ዩሎዩዳይሳ ሲጊዳ። ²⁵ኑኒ ዶሲያ ባርናባሳኔ ጳውሎሳ ዶሬቲዳ አሳታራ ኢሲፌ ሂንቴኮ ኪታናው ኢሲ ዎዛናን ኑ ቆፋ ቃቺዳ። ²⁶ኤንቲ ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ጊሾ ባንታ ዴዑዋ አሲ ኢሚዶሶና። ²⁷ሄሳ ጊሾ፥ ኑኒ ፃፌዳይሳ ኤንቲ ባንታ ዶናን ጉጂዲ ሂንቴው አዳና ሜላ ዩሁዳኔ ሲላሴ ኪቲዳ። ²⁸«ሃ ኮሼይሳታፔ አቲን ሃራ ቶዎ ሂንቴና ቶሶና ሜላ ኑኒ ጊሻ አያናይ አዳ ቃቺዳ። ²⁹ኤቃስ ያርሼቲዲ ቱኒዳባ ሞፒቴ፥ ሱሱ ኡዮፒቴ፥ ባዉታ

ሞፒቴ፥ ላይማቶፒቴ። ሃ ኡባፌ ሂንቴ፥ ሂንቴ ሁዒያ ናጊኮ ሎዶባ አሴታ» ያጊዶሶና።

³⁰ሄሳ ጊሾ፥ ኪቴቲዳይሳቲ ሞይዜቲዲ አንዶኪያ ቢዲ አማኒያ አሳ ሺሺዲ፥ ዳብዳቤ ኢሚዶሶና። ³¹ኤንቲ ሄ ሚንፌሲያ ዳብዳቤያ ናባቤዳ ዎይ ኡፋይቲዶሶና። ³²ቃሲ ዩሁዳኔ ሲላሴይ ባንታ ሁዒን ናቤ ጊዲያ ጊሾ አማኔይሳታ ሎይሲ ዞሪዲ ሚንፌሲዶሶና። ³³ኤንቲ አንዶኪያን ጉሳ ጋላስ አቲዳፔ ጉዬ ኢሻቲ ሎዶ ሞይዘን ባንታና ኪቲዳይሳታኮ ሲሚዶሶና። ³⁴†[ሺን ሲላሴይ ያን አታናው ኮዩስ።]

³⁵ቃሲ ጳውሎሲኔ ባርናባሲ ሃራ ዳሮ አሳታራ ኢሲፌ ጎዳ ቃላ ታማርሲሼኔ ዎንጌላ አዲሼ አንዶኪያን ጋምዒዶሶና።

ጳውሎሲኔ ባርናባሲ ሻኪቲዶሶና

³⁶ጉሳ ጋላሳፔ ጉዬ ጳውሎሲ ባርናባሳኮ፥ «ኑኒ ጎዳ ቃላ አዲዳ ካታማ ኡባን አማኔይሳቲ ዋኒዲ ዴዒያኮ ጉዬ ሲሚሼ ያሞሳና» ያጊስ። ³⁷ባርናባሲ ማርቆሳ ጌቴቲያ ዮሃኒስ ባንታራ ኡፋናው ኮዩስ። ³⁸ሺን ጳውሎሲ ማርቆሳ ባንታራ ኡፋናው ኮዩቤና። ጋሶይካ፥ ኢ ጲንፊሊያን ሻኪቲዲ ኤንታራ አሳናው ቢቤና። ^{y39}ኤንታ ጊዶን ኢታ አሺ ኬዬን ኢሶይ ኢሱዋፌ ሻኪቲዶሶና። ባርናባሲ ማርቆሳ ኤኪዲ ማርካቤራ ቆጲሮሳ ቢስ። ⁴⁰ሺን ጳውሎሲ ሲላሴ ዶሪስ፤ አማኔይሳቲ ጳውሎሳ ያሳ አቶ ኬሃቴሳስ ሃዳራ ኢሚዳፔ ጉዬ ኢ ኬዬዲ ቢስ። ⁴¹ያቲዲ፥ ዎሳ ኬሳታ ሚንፌሲሼ ሶሪያራኔ ኪልቂያራ አዲስ።

ዒሞቲዮሲ ጳውሎሳራኔ ሲላሴራ ጋሄቲስ

16 ጳውሎሲ ዳርቤኔ ሊስዒራ ቢስ። ያን ዒሞቲዮሳ ጊያ አማኒያ አሲ ዴዒስ። ኢያ አያ አማኒያ አይሁዴ ማጫስ፥ ኢያ አዋይ ጊሪኬ አሲ። ²ሊስዒራኒኔ ኢቆኒዮኔን ዴዒያ አማኔይሳቲ ዒሞቲዮሳ ሎይሲዲ ማርካቲዶሶና። ³ጳውሎሲ ዒሞቲዮሳ ባራ ኡፋናው ኮዩዲ፥ ኢያ አዋይ ጊሪኬ አሲ ጊዲዳይሳ ሄ ቤሳን ዴዒያ አይሁዴ ኡባይ ኤሪያ ጊሾ ኢያ ቃፃሪስ። ⁴ኤንቲ ካታማታራ ቢሼ ዩሩሳላሚን ዴዒያ ሃዋሬቲኔ ጨማቲ ዎሲዳ ሂጊያ አማኔይሳቲ ናጋና ሜላ ኤንታው አዲሼ አዲዶሶና።

[†]15:34 ኢሲ ኢሲ ማፃፋታን ፓይዶ 34 ባዋ።

^W15:16 አዋ 9: 11-12 ^x15:20 ኬሳ 34: 15-17፤ ሌዌ 17: 10-16፤ 18:6-23
^y15:38 ሃ.አ 13: 13

⁵ ሄሳ ጊሾ፥ ዎሳ ኬሳቲ አማኖን ሚኒሺ፥ ታይበንካ ጋላስ ጋላስ ዳሪ ዳሪ ቢዶሶና።

ጳውሎስ ማቄዶኒያ ባናዳ ዌጌቲስ

⁶ ኢሲያን ቃላ አዶና ሚላ ጌሻ አያናይ ኤንታ ዲጊዳ ጊሾ ጲርጌራኔ ጋላቲያ ቢታራ አዲዶሶና። ⁷ ኤንቲ ሚሲያ ዛዋ ጋኪዳ ዎዴ ቢቲኒያ ባናው ኮዬዶሶና። ሺን ዩሱሳ አያናይ ኤንታ ዲጊስ። ⁸ ሄሳ ጊሾ፥ ኤንቲ ሚሲያ ማታራ አዲሽ ዊሮዳ ዎዲዶሶና። ⁹ ጳውሎስ ቃማ ቆንጮላን ኢሲ ማቄዶኒያ አሲ ባኮ፥ «ማቄዶኒያ ፒናዳ ኑና ማዳርኪ» ያጊሽ ኤቂዳ ዎሲሺን ቢዲስ። ¹⁰ ቆንጮላ ኢ ቢዲዳጌ ጉዬ ኤሌሲዲ ኑኒ ማቄዶኒያ ባናው ኮዬዳ፥ ሄሲካ፥ ዎንጊላ ያን ዴዲያ አሳስ አዳናው ያሳይ ኑና ዌጊዳይሳ ኤሪዳ ጊሾሳ።

ሊዲያ ኪሪስቶሳ አማናሱ

¹¹ ዊሮዳዳጌ ዴንዲዲ ማርካቤን ጌሊዲ ሳሞቲራቄ ቢዳ፥ ዎንቴሳ ጋላስ ናጵሌ ቢዳ። ¹² ያፔ ዴንዲዲ ማቄዶኒያ ቢታን ዴዲያ ፊልጲሲዩሳ ጊያ ኮይሮ ካታማ ቢዳ። ቃሲ ፊልጲሲዩሲ ሮሜ አሳይ ዴዲያ ካታማ፥ ኑኒ ሄ ካታማን ጉሳ ጋላስ ኡቲዳ።

¹³ ሳምባታ ጋላስ ካታማፔ ጋዋን ሻፋ ዶናን አይሁዴቲ ያሳ ዎሲያ ቤሲ ዴዴይሳ ኤሪዲ ያ ቢዳ፥ ሄ ቤሳን ሺቂዳ ማጫሳስ ቃላ አዲዳ።

¹⁴ ኑና ሲዲያ አሳፔ ኢሲ ሊዲያ ጌቱቲያ ቲያቲሮና ካታማፔ ዬዳ፥ ያሳ አማኒዳ ዘዎ አፊላ ዛልዲያ፥ ማጫሲያ ዴወላቡ፥ ጳውሎስ አዴይሳ ኢያ ሲዓና ሚላ ያሳይ ኢ ዎዛና ዶዬስ። ¹⁵ ሊዲያ ባ ሶ አሳራ ኢሲፌ ማማቄቲዳፔ ጉዬ ኑኮ፥ «ሂንቴ ታና ጎዳ ቱማ አማናሱ ጊኮ ታ ሶ ዩዲቴ» ጋዳ ሚጎሳዳ ዎሳሱ።

ጳውሎሲኔ ሲላሲ ቃሼቲዶሶና

¹⁶ ኑኒ ያሳ ዎሲያ ቤሳ ቢሺን ኢታ አያኒ ኢ ቦላ ዴዲዲ ካይሲያ ኢሲ ጌላዎ አይሌይ ኑራ ጋሄታሱ። ኢያ ካያዳ ዳሮ ሚሽ ባ ጎዳታስ ኤሃውሱ። ¹⁷ ጳውሎሳኔ ኑና ካላዳ፥ «ሃይሳቲ ኡባፌ ቦላ ያሳ አይሌታ! ኤንቲ ሂንቴ አታና ኦጊያ አዴይሳታ» ጋዳ ዋሳሱ።

¹⁸ ኡባ ጋላስ ሄሳዳ ጋወሱ። ሺን ጳውሎስ ዩሎቲዲ ጉዬ ሲሚዲ፥ ሄ አያና፥ «ዩሎስ ኪሪስቶሳ ሱንሳን ኢፔ ኬያ» ጊዲ ኪቲስ፥ አራካ ኢታ አያናይ ኢፔ ኬዬ አጊስ።

¹⁹ ሺን ኢ ጎዳቲ ባንታው ሚሽ ዴሚያ አጌይ ዳዩዳይሳ ቢዲዲ፥ ጳውሎሳኔ ሲላሲ አይኪዲ፥ ዳባባ ዳይናታ ሲንሴ ጎቺ ኤፊዶሶና። ²⁰ ዳይናታ ሲንሴ ኤንታ ኤፊዲ፥ «ሃይሳቲ አይሁዴ አሲ ጊዲሽ ኑ ካታማ አሳ ዳሮ ዋይሶሶና። ²¹ ኑኒ ሮሜ ቢታ አሲ ጊዲሽ ኤካናወኔ አሳናው ዎጋ ጊዶናባ ታማርሶሶና» ያጊዶሶና።

²² አሳይ ኢሲ ባጋ ጊዲዲ፥ ጳውሎሳ ቦላኔ ሲላሲ ቦላ ዴንዲዶሶና፥ ዳይናቲ ኤንታ ማዑዋ ቃሪዲ ሃምዓን ኤንታ ሾሚና ሚላ ኪቲዶሶና። ²³ ኤንታ ዳሮ ዋዲዳፔ ጉዬ ቃሾ ኬሲ ጌልሲዶሶና፥ ቃሾ ኬሳ ናጌይሲ ኤንታ ሚንሲ ናጋና ሚላ ኪቲዶሶና። ²⁴ ቃሾ ኬሳ ናጌይሲ ሄ ኪታ ኤኪዲ፥ ጳውሎሳኔ ሲላሲ ቃሾ ኬሳስ ቆልዓ ጌልሲስ፥ ኤንታ ቶሁዋ ዱሂስ

²⁵ ሺን ጊዲ ቢላሄ ጊዲያ ዎዴ ጳውሎሳራኔ ሲላሲራ ዎሲሽኔ ማዝሙራ ዩዊሽ ያሳ ጋላቶሶና፥ ቃሾ ኬሳን ዴዲያ ሃራ አሳቲካ ኤንቲ ጊያባ ሲዶሶና። ²⁶ ቆፖና ቃሾ ኬሳ ባሶይ ቃዋና ጋካናው ቢታ ቃይይ ሃኒስ፥ ሄ ሳቴንካ ፔንጌ ኡባይ ዶዩቲ አጊስ፤ ቃሼቲዳ አሳ ኡባ ሳንሳላታይ ቢርሼቲ ዎዲስ። ²⁷ ቃሾ ኬሳ ናጌይሲ ዲስኮፌ ባርኪዳ ዎዴ ቃሾ ኬሳ ፔንጌ ኡባይ ዶዩቲዳይሳ ቢዲዲ ቃሾ አሳይ ኬሲ ኤኪ ቢዳባ ዳኒን ባና ዎዳናው ማሽ ኤኪስ። ²⁸ ሺን ጳውሎስ ቃላ ዶቁ አሲዲ «ኑ ኡባይ ሃይሳን ዴዲያ ጊሾ ኔኒ ኔና ቆሆፓ» ያጊስ።

²⁹ ቃሾ ኬሳ ናጌይሲ ዎምፔ ዎሲ ኤኪዲ ኤሌሲዲ ጋሲ ዎሂስ፥ ኮኮሪሽ ጳውሎሳ ሲንሳኒኔ ሲላሲ ሲንሳን ጉፋኒስ። ³⁰ ኤንታ ካሬ ኬሲዲ፥ «ታ ጎዳቶ፥ ታኒ አታናው አይ አሳናው ቤሲ?» ያጊስ።

³¹ ጳውሎሳራኔ ሲላሲ ኢያኮ፥ «ጎዳ ዩሎስ ኪሪስቶሳ አማና፤ ኔራኔ ኔ ሶ አሳራ አታና» ያጊዶሶና። ³² ኤንቲ ኢያሲኔ ኢያ ሶን ዴዲያ ኡባስ ጎዳ ቃላ አዲዶሶና። ³³ ቃማ ሄ ሳቴንካ ቃሾ ኬሳ ናጌይሲ ኤንታ ኤፊዲ ኤንታ ማዱንሳ ሜጨስ፥ ኤሌሲዲ ባ ሶ አሳ ኡባራ ማማቄቲስ። ³⁴ ጳውሎሳኔ ሲላሲ ባ ሶ ኤፊዲ ኤንታው ካሲ አሲስ። ኢ ባ ሶ አሳ ኡባራ ያሳ አማኒዳ ጊሾ ኡፋይቲስ።

³⁵ ሳሳይ ዎንቲን ዳይናቲ፥ «ሄ አሳታ ቢላ» ያጊዲ ፖሊሴ ሃላቃታ ኢያኮ ኪቲዶሶና። ³⁶ ቃሾ ኬሳ ናጌይሲ፥ «ሂንቴ ቢሌታና ሚላ ዳይናቲ ኪቲዶሶና፥ ሂዛ፥ ኬዬዲ ሳሮ ቢቴ» ያጊዲ ሄ ኪታ ጳውሎሳስ አዲስ።

³⁷ ሺን ጳውሎስ ሄ ፖሊሴ ሃላቃታት፡ «ኑኒ ሮሜ አሲ [§]ጊዲሺን ኤንቲ ኑና ፒርዲ ባይና አሳ ሲንሳን ዋዲዲ፡ ቃሾ ኬሳን ዩጊዶሶና። ሃዲ ኑና ጌማን ኬዬዲ ቦ ጎና? ሃኔና፡ ኤንቲ ባንታ ሁዔን ዩዲ ኑና ኬሶ» ያጊስ።

³⁸ ፖሊሴ ሃላቃቲ ዳይናታስ ሄሳ አዲን፡ ጳውሎሳራኔ ሲላሴራ ሮሜ ቢታ አሲ ጊዲዳይሳ ሲዲዳ ዎዴ ያዩዶሶና። ³⁹ ሄሳ ጊሾ፡ ዳይናቲ ዩዲ ኤንታት፡ «ኑኒ ሂንቴና ቆሂዳ» ጊዶሶና። ቃሾ ኬሳፌ ካሬ ኤንታ ኬሲዲ፡ ካታማፔ ኬዬዲ ባና ሜላ ዎሲዶሶና። ⁴⁰ ጳውሎሳራኔ ሲላሴራ ቃሾ ኬሳፌ ኬዬዲ ሊዲያ ሶ ቢዶሶና። ያን አማኔይሳታራ ጋሄቲዲ ኤንታ ሚንሴሲዲ ኬዬዲ ቢዶሶና።

ጳውሎስ ቴሴሎንቄን ታማርሲስ

17 ጳውሎሳራኔ ሲላሴራ አዎፊጳሊሳራኔ አጳሎኒያራ አዲዲ ቴሴሎንቄ ቢዶሶና። ያን አይሁዴ ዎሳ ኬሲ ዴዔስ። ² ጳውሎስ ካሴይሳዳ ያ ጌሊስ። ያን ሄቩ ሳሚንታ ያሳ ቃላፔ አሳስ አዲስ። ³ ኪሪስቶሲ ዋዬ ኤካናወኔ ሃይቆፔ ዴንዳናው ቤሴይሳ ኤንታው ቆንጨሲዲ አዲሼ፡ «ዩሱሲ ሃ ታኒ ሂንቴው አዴይሲ ኪሪስቶሳ» ያጊስ። ⁴ ኤንታፌ ኢሶቲ ኢሶቲ አዳይ ቱማ ጊዴይሳ ማዲዲ ጳውሎሳራኔ ሲላሴራ ኢሲፊዶሶና። ሄሳዳካ፡ ያሳ ጎይኒያ ዳሮ ጊሪኬ አሳይኔ ዳሮ ቦንቹቲዳ ማጫሳቲካ ኤንታራ ኢሲፊዶሶና።

⁵ ሺን አይሁዴቲ ቃናቲዲ ኢሲ ኢሲ አሶይ ባይና ኢታ አሳታ አጌፔ ሺሺዶሶና። ካታማን ቡቄሲ ኬሲዶሶና፤ ጳውሎሳኔ ሲላሴ አሳስ አሲ ኢማናው ኮዩዲ ያሶና ኬሳ ቴቂዶሶና። ⁶ ጳውሎስኔ ሲላሴ ኤንታው ቢንቶና ኢዊን፡ ያሶናኔ ኢሲ ኢሲ አማኔይሳታ ካታማ ሃላቃታት ጎቼ ኤፊዲ፡ «ሃይሳቲ ቢታ ሉባ ቡቄይሳቲ ሃዲ ኑኮ ዩዶሶና። ⁷ ያሶኒ ኤንታ ባ ሶን ዎሲስ። ሃይሳቲ፡ «ዩሱሳ ጊያ ሃራ ካዎይ ዴዔስ» ጊዲ ቄሳሬ ኪታ ሜንሶሶና» ያጊዲ ዶቄ ጊዳ ቃላን አዲዶሶና።

⁸ ሺቂዳ አሳይኔ ካታማ ሃላቃቲ ሄሳ ሲዲዲ ሃናናባ ዳዩዶሶና። ⁹ ሃላቃቲ ያሶናኔ ሃራታ ዋሴን ቢርሺዶሶና።

ጳውሎስ ቤሪያን ታማርሲስ

¹⁰ አማኔይሳቲ ጳውሎሳኔ ሲላሴ ቃማራ ቤሪያ ዩዲዶሶና። ቤሪያ ጋኪዲ፡ አይሁዴ ዎሳ ኬሲ ጌሊዶሶና። ¹¹ ቤሪያ አሳቲ ቴሴሎንቄ አሳታፔ አዲዳ ሱሬታ። ኤንቲ ቃላ ኩሜሳ ዎዛናፔ ኤኪዶሶና፤ ጳውሎስ ጊዳይሲ ቱማ ጊዴይሳ ሻኪ ኤራናው ጋላስ ጋላስ ጌሻ ማፃፋታ ዓናሶሶና። ¹² ሄሳ ጊሾ፡ ኤንታፌ ዳሮቲ፡ ጊሪኬታፔካ ቦንቹቲዳ ዳሮ ማጫሳቲኔ ዳሮ አዴቲ አማኒዶሶና።

¹³ ሺን ቴሴሎንቄን ዴዲያ አይሁዴቲ ጳውሎስ ያሳ ቃላ ቤሪያንካ አዲዳይሳ ሲዲዳ ዎዴ ቤሪያ ዩዲ አሳ ቡቂዶሶና። ¹⁴ ሄሳፌ ጉዩ፡ አማኔይሳቲ ኤሴሲዲ ጳውሎሳ አባ ማቲ ዩዲዶሶና። ሺን ሲላሴይኔ ዊሞቲዮሲ ቤሪያን አቲዶሶና። ¹⁵ ጳውሎሳ ዎዩዚዳ አሳቲ አቴና ጋሲዶሶና። ሄ አሳቲ ሲላሴይኔ ዊሞቲዮሲ ባንታው ዳንዳዔቲዳ ሜላ ኤሴሲዲ ባኮ ያና ሜላ ጳውሎስ ኪቲዳ ኪታ ኤኪዲ ቤሪያ ሲሚዶሶና።

ጳውሎስ አቴና ቢስ

¹⁶ ጳውሎስ አቴናን ሲላሴኔ ዊሞቲዮሳ ናጊሼ፡ ካታማን ኤቂ ኩሚዳይሳ ቤዲዲ ዩሎቲስ። ¹⁷ ሄሳ ጊሾ፡ አይሁዴ ዎሳ ኬሳን አይሁዴታራኔ ያሳ ጎይኒያ አይሁዴ ጊዶና አሳታራ ቃሲ ባራ ጋሄቲያ አሳታራ ኡባ ዎዴ ፓላሜስ። ¹⁸ ኤጲቆሮሳኔ ኢስቶይኬ ጌቴቲያ ጩጋታፔ ኢሲ ኢሲ ኤራንቾቲ ጳውሎሳራ ፓላሚዶሶና። ኤንታፌ ኢሶቲ ኢሶቲ፡ «ሃ ዮያማይ አይ አዳናው ኮዩ?» ያጊዶሶና።

ሃራቲ ጳውሎስ ዩሱሳባኔ ሃይቆፔ ኢ ዴንዲዳይሳ ባንታው አዲዳ ጊሾ «አራሳ ያሳታባ አዲያ ዳኔስ» ያጊዶሶና።

¹⁹ ጳውሎሳ አይኪዲ አርዮስፓጎሳ ጊያ ሺቆ ቤሳ ኤፊዲ፡ «ሃ ኔኒ ታማርሲያ አራሳባይ አይቤኮ ኑና ኤሪሲኪ?» ²⁰ አይስ ጊኮ፡ ኔኒ ኑስ አራሳባ አዳሳ፤ ሂዛ ሄሲ አይቤኮ ኑኒ ኤራናው ኮዮስ» ያጊዶሶና። ²¹ አቴና አሳ ሉባይኔ ያን ዴዲያ ኢማሳቲ አራሳባ አዴቶናኔ ሲያና ፔዎኮና።

²² ጳውሎስ አርዮስፓጎሳን ሺቂዳ አሳ ሲንሳን ኤቂዲ፡ «አቴና አሳው፡ ሂንቴ ያሳታስ ሉባባን ዳሮ ያዩይሳ ታኒ ቤዳይስ። ²³ ታኒ ሂንቴ ካታማራ ዩያሼ ሂንቴ ጎይኒያ ቤሳታ ቤዲያ ዎዴ «ኤሬቶና

§16:37 ሮሜ አሲ፡ ጳውሎስ ሮሜ አሲ ያጊዲ ባና ዊጊዳይ ሄ ዎዴ አይሁዴ ቢታ ሃሬይ ሮሜ ካዎቴሳ ጊዲዳ ጊሾሳ። ሄ ዎዴ ሮሜ ቢታን ዴዲያ አሳይ ፒርዲ ባይና ጋራፌቶኮና።

የሳስ) ጌቴቲ ዓፌቲዳ ያርሾ ቤሳ ዴማስ። ሃ ሂንቴ ኤሮናሽን ጎይኔይሳ ታኒ ሂንቴው አዳይስ። ²⁴ ሳዓኔ ሳዓን ዴዒያ ኡባባ ሜዲዳ ያሳይ። ሳሉዋኔ ሳዓ ጎዳይ። አሲ ኬዊዳ ኬሳን ዴና። ²²⁵ ኢ ዴዎ። ሽምፖኔ ኡባባ አሳ ኡባስ ኢሚያ ጊሾ ፓጪ ዴዒያ አሳዳ አሳ ያዴ ኮዬና። ²⁶ ያሳይ አሳ ዜሬሲ ኡባ ኢሲ አዲያፌ ሜዲዳ ቢታ ኡባን ወሲስ። ያቲዲ ኤንቲ ዴዓና ወዲያሲኔ ቤሳስ ዛዋ ኢሚስ። ²⁷ ኢ ሄሳ አሲዳይ አሲ ኢያ ኮያና ሜላኔ ፒሊጊዲ ዴማና ሜላሳ። ሃኒኮካ ኢ ኑፔ ጊሚቢና። ²⁸ ሂንቴፌ ኢሲ ኢሲ ዩዌይሳቲ። ሱኒ ኢያ ናይታ) ጊዳይሳዳ። ሱኒ ኢያን ፓፃ ዴዎስ። ቃዎስ።) ²⁹ ሂዛ። ኑኒ ያሳ ናይታ ጊዲያ ጊሾ (የሳይ አሳ ሂላቴሳኒኔ ቆፋን ወርቃፌ ወይኮ ቢራፔ ወይኮ ሹቻፌ አሴቲዳባ ዳኒስ) ያጊዲ ቆፓናው ቤሴና። ³⁰ ሄሳ ጊሾ። ያሳይ ካሴ ወዴ አሳይ ኤሮና አሲዳይሳ አጊዲ አዲስ። ሺን ሃዲ ኡባሶን ዴዒያ አሲ ኡባይ ናጋራፔ ሲማና ሜላ ኬቴስ። ³¹ አይስ ጊኮ። ያሳይ ባ ዶሪዳ አዲያን ሳዓን ዴዒያ አሳ ኡባ ቦላ ዊሎ ፒርዳ ፒርዳናው ቃማ ጊጊሲ ወሲስ። ኢያ ሃይቆፔ ዴንሲዲ ሄሳ አሳ ኡባስ ተማዬስ) ያጊስ።

³² ኤንታፌ ኢሲ ኢሲ አሳቲ ሃይቆፔ ዴንዶባ ጳውሎሳፔ ሲዒዲ። ኢያ ቦላ ቁልቂሲዶሶና። ሺን ሃራቲ። «ኑኒ ሄሳ ኔፔ ጉጂዲ ሲዓናው ኮዮስ) ያጊዶሶና። ³³ ሄሳ ጊሾ። ጳውሎሲ ኤንታ ጊዶፌ ኬዬስ። ³⁴ ሺን ኢሲ ኢሲ አዴቲ ጳውሎሳራ ጋሄቲዲ አማኒዶሶና። ኤንታ ጊዶፌ አርዮስፓጎሳን ሺቁዋን ዴዒያ ዲዮናስዮሳ ጊያ አዴይ። ዳማርሶ ጊያ ኢሲ ማጫሲያኔ ሃራቲ ዴዎሶና።

ጳውሎሲ ቆሮንቶሳ ቢስ

18 ሄሳፌ ጉዬ። ጳውሎሲ አቴናፔ ኬዬዲ። ቆሮንቶሳ ቢስ። ² ያን አቂላ ጊያ ጳንዶሳን ዩሎቲዳ ኢሲ አይሁዴ አሲ ዴሚስ። አይሁዴ አሳ ኡባይ ሮሜፔ ኬያና ሜላ ካዎይ ቃላዉዲዮሲ ኬቲዳ ጊሾ ጉሳ ወዴፔ ካሴ ኢ ባ ማቼ ጳራስቂላራ ዓሌፔ ዩስ። ጳውሎሲ ኤንታራ ጋሄታናው ቢስ። ³ ኢያ አሶይ ኤንታይሳዳ ዱንካኔ ሲኮ ጊዲያ ጊሾ ኤንታራ ኡቲዲ ኢሲፌ አሲስ። ⁴ ጳውሎሲ ሳምባታ ኡባን አይሁዴታኔ ጊሪኬታ አማንሳናው አይሁዴ ወሳ ኬሳን ፓላሜስ።

⁵ ሲሳሲይኔ ዊሞቲዮሲ ማቂዶኒያፔ ዩዳ ወዴ ጳውሎሲ ባ ኩሜሳ ወዲያ ኢሚዲ አይሁዴታስ

ዩሎሲ ኢ። ኪሪስቶሳ ጊዲ ቃላ አዲስ። ⁶ ሺን ኤንቲ ጳውሎሳ ኢዊዲ ኢያ ጫዬን ጳውሎሲ ባ ማዑዋፔ ባና ቆቆሬሼ። «ሂንቴ ጎሜይ ሂንቴና አይኮ፤ ታኒ ሄሳን ዴዒኬ። ሂዛፔ ጉዬ። ታኒ አይሁዴ ጊዶና አሳኮ ባይስ) ያጊስ።

⁷ ያፔ ኬዬዲ ያሳ ጎይኒያ ቲቶስ ዮስዶሳ ጊያ ኡራ ሶ ቢስ። ዮስዶሳ ኬሳይ አይሁዴ ወሳ ኬሳ ማታን ዴዒስ። ⁸ አይሁዴ ወሳ ኬሳ ሃላቃይ ቃሪስጶሲ ባ ሶ አሳ ኡባራ ጎዳ አማኒስ። ቆሮንቶሳ አሳታፔካ ዳሮቲ ያሳ ቃላ ሲዒዳ ወዴ አማኒዲ ሃማቂቲዶሶና።

⁹ ጎዳይ ኢሲ ቃማ ጳውሎሳስ ቆንጪዲ። «ያዮፋ፤ አዳ። ሲዒ ጎፓ። ¹⁰ ታኒ ኔራ ዴዓይስ። ታው ሃ ካታማን ዳሮ አሲ ዴዒያ ጊሾ ኔና ቆሂዲ ኢታባን ዩጋና አሲ አኒካ ባዋ) ያጊስ። ¹¹ ሄሳ ጊሾ። ጳውሎሲ ያሳ ቃላ አሳ ታማርሲሼ ኢሲ ላይሲኔ ኡሎፔን አጌና ኤንታራ ኡቲስ።

¹² ጋሊዮሲ አካያ ቢታ አይሲያ ወዴ አይሁዴቲ ኢሲፌ ጳውሎሳ ቦላ ዴንዲዲ ፒርዳ ኬሲ ኢያ ኤፌዲ። ¹³ «ሃ አዴይ ሂጊያ ኢዊዲ። አሳይ ያሳ ጎይናና ሜላ አሴስ) ያጊዶሶና።

¹⁴ ጳውሎሲ ሃሳናና ሃኒሺን። ጋሊዮሲ አይሁዴታኮ። «አይሁዴቶ። ሄሲ ኢታ አሶ ወይኮ ናቆ ጊዲያኮ ታኒ ሂንቴባ ዳንዳዳ ሲዓናው ቤሴስ። ¹⁵ ሺን ቃላስ። ሱንሳሲኔ ሂንቴ ሂጊያስ ሂንቴ ፓላሚያባ ጊዲኮ ሂንቴ። ሂንቴው ቢሊቴ፤ ሄሳ ታኒ ፒርዲኬ) ያጊስ። ¹⁶ ያቲዲ። ኤንታ ፒርዳ ኬሳፌ ካሬ ኬሲስ። ¹⁷ ሄሳፌ ጉዬ። ጊሪኬ አሳ ኡባይ አይሁዴ ወሳ ኬሳ ሃላቃ ሶስቴኒሳ አይኪዲ ፒርዳ ኬሳ ሲንሳን ዋዲዶሶና። ሺን ጋሊዮሲ ሄሳ ፓፃባ ጊቢና።

ጳውሎሲ አንዶኪያ ቢስ

¹⁸ ጳውሎሲ ዳሮ ጋላስ ቆሮንቶሳን ኡቲዳፔ ጉዬ አማኒያ አሳ ሳሮሲዲ። ጳራስቂላራኔ አቂላራ ማርካቢራ ሶሪያ ቢስ። ሺን ኢ ባናፔ ሲንሴ ባው ጋሶይ ዴዒያ ጊሾ ኪንኪሪያ ካታማን ባ ሁዒያ ቡሉሴቲስ። ¹⁹ ኤንቲ ኤፌሶና ጋኪዳ ወዴ ጳውሎሲ ጳራስቂላኔ አቂላ ያን አጊስ። ሺን ባው አይሁዴ ወሳ ኬሲ ጌሊዲ አይሁዴታራ አዴቲስ። ²⁰ ኤንቲ ባንታራ ዳሮ ወዴ ኡታና ሜላ ጳውሎሳ ወሲዶሶና ሺን ኢ ኢዒስ። ²¹ ኤንታፌ ሻኬቲሼ። «ታኒ ያ ባሊያ ዩሩሳላሜን ቦንቻናው ቤሴስ። ሺን ያሲ ጊኮ ሂንቴኮ ሲማዳ ያና) ያጊዲ ኤፌሶናፔ

²17:24 1ካዎ 8:27፤ ኢሳ 42:5፤ ሃ.አ 7:48

³18:18 ታይ 6:18

ማርካቤራ ቢስ። ²² ቂሳሪያ ጋኪዳ ዎዴ ዮሩሳላሜ ቢዲ ዎሳ ኬሳ አሳ ሳርሲዳፔ ጉዬ አንዎኪያ ቢስ። ²³ ያን ጉሳ ዎዴ ጋምሲዳፔ ጉዬ አማኒያ አሳታ ኡባ ሚንሴሲሼ ጋሳቲያራኔ ጲርጌራ አዲስ።

አጲሎሲ ኤፌሶናኒኔ ቆርንቶሳን

²⁴ ኢስኪንዲሪያን ዮሴቲዳ ኢሲ አጲሎሳ ጊያ አይሁዴ ዓሲ ኤፌሶና ቢስ። ኢ አዳ ኤሪያ አሲኔ ያሳ ቃላ ዳሮ ኤሪያ አሲ። ²⁵ ኢ ጎዳ አጊያ ታማሪዲ፤ አያናን ፀጊቲዲ ዮሱሳባ ሱሬ ታማርሴስ። ጊዶሺን፤ ዮሃኒሳ ሂንቃቲያ ፃላላ ኤሬስ። ²⁶ ኢ አይሁዴ ዎሳ ኬሳን ያዮና ታማርሴስ። ጲሪስቂሊኔ አቂሲ ኢ አይሁዴ ሲዒዳ ዎዴ ኢያ ባንታራ ሶ ኤሬዲ ያሳ አጊያ ካሴይሳፌ ጊሺዲ ኢያው አዲዶሶና።

²⁷ አጲሎሲ አካያ ባናው ኮዬን ኤፌሶናን ዴዒያ አማኒያ አሳይ ኢያ ቆፋ ኤኪዲ አካያን ዴዒያ አማኔይሳቲ ኢያ ሞካና ሜላ ኤንታው ዳብዳቤ ፃፊዶሶና። ኢ ያ ጋኪዳ ዎዴ ያሳ አዶ ኬሃቴሳ ባጋራ ዮሱስ ኪሪስቶሳ አማኒዳይሳታ ዳሮ ማዲስ። ²⁸ አይስ ጊኮ፤ ዮሱሲ ኢ ኪሪስቶሳ ጊዴይሳ አይሁዴታስ ያሳ ቃላፔ ቆንጨሲዲ ዴሪያ ሲንሳን ሚንሴ አዲዲ ኤንታ ላሲስ።

ጳውሎሲ ኤፌሶና ቢስ

19 አጲሎሲ ቆርንቶሳን ዴዒሺን፤ ጳውሎሲ ቆሞ ባጋራ አዲዲ ኤፌሶና ቢስ። ያን ኢሲ ኢሲ አማኒያ አሳታ ዴሚስ። ² ኤንታኮ፤ «ሂንቴ አማኒዳ ዎዴ ጌሻ አያና ኤኪዴቲ?» ያጊዲ አይቺስ።

ኤንቲ፤ «አካይ፤ ኤኪቦኮ፤ ሃሪ አቶሺን፤ ጌሻ አያኒ ዴዒያባካ ሲዒቦኮ» ያጊዶሶና።

³ ጳውሎሲ ኤንታኮ፤ «ያቲን፤ አይቢን ፃማቂቲዴቲ?» ያጊስ።

ኤንቲ፤ «ኑኒ ዮሃኒሳ ሂንቃቲያን ፃማቂቲዳ» ያጊዲ ዛሪዶሶና።

⁴ ጳውሎሲ፤ «ዮሃኒሲ ባፔ ጉዬራ ያ ዮሱስ ኪሪስቶሳን አሳይ አማናና ሜላ አሳስ አዲሼ፤ ናጋራፔ ሲሞ ቤሲያ ሂንቃቲያን ፃማቂስ» ያጊስ።
b

⁵ ኤንቲ ሄሳ ሲዒዳ ዎዴ ጎዳ ዮሱስ ኪሪስቶሳ ታማሪ ጊዳናው ፃማቂቲዶሶና። ⁶ ጳውሎሲ ባ ኩሺያ ኤንታ ቦላ ዎሲዳ ዎዴ ጌሻ አያኒ ኤንታ

ቦላ ዎዲን፤ ዱማ ዱማ ዶናን አዴቲዶሶና፤ ቃሲ ቲንቢቲ አዲዶሶና። ⁷ ሄ ቤሳን ታማኔ ናምዓ ጊዲያ አሳቲ ዴዶሶና።

⁸ ጳውሎሲ አይሁዴ ዎሳ ኬሳ ጌሊዲ፤ ያሳ ካሞቴሳባ ያዮና ፓላሚሼኔ ሎይሲ ቆንጨሲሼ ኤንታራ ሄቩ አጌና ጋካናው ጋምሲስ። ⁹ ሺን ኤንታፌ ኢሶቲ ኢሶቲ ዱቤ ጊዲዲ ዳሮ አሳ ሲንሳን ጎዳ አጊያ ጫዬዲ አማናና ኢዲዶሶና። ጳውሎሲ አማኔይሳታ ኤንታፌ ሻኪ ኤኪዲ ሂራኖሳ ጊያ ቲሚርቲ ኬሳን ኡባ ዎዴ ኤንታ ታማርሴስ። ¹⁰ ጳውሎሲ ናምዑ ላይሲ ጋካናው ቃላ አዲስ። ሄሳ ጊሾ፤ ኢሲያን ዴዒያ አሳ ኡባይ፤ አይሁዴቲኔ አይሁዴ ጊዶናይሳቲ ጎዳ ቃላ ሲዒዶሶና።

ያሳይ ጳውሎሳ ኩሺን አሲዳ ማላታታ

¹¹ ያሳይ ጳውሎሳ ኩሺን ዎልቃማ ማላታታ አሲስ። ¹² ሄሳ ጊሾ፤ አሳይ ኢያ ቦላ ቦቺዳ ማራቢያ ዎይኮ ማዑዋ ሃርጋንቾታስ ኤሬሶና። ኤንቲካ ፓዶሶና፤ ቱና አያናቲካ ኤንታፌ ኬዮሶና።

¹³ ቱና አያናታ ኬሲሼ ዩያ አይሁዴታፔ ኢሶቲ ኢሶቲ፤ «ጳውሎሲ ሳባኪያ ዮሱሳ ሱንሳን ኬዬቲ ጊዲ ሂንቴና ኪቶስ» ያጊዲ፤ ቱና አያናቲ አይኪዳ አሳታ ቦላ ጎዳ ዮሱሳ ሱንሳ ሂጊዶሶና ¹⁴ ካሂኔ ሃላቃ አስቂዌ ጊያ ኢሲ አይሁዴ አዲያስ ሄሳ አሲያ ላፔን ናይቲ ዴዶሶና።

¹⁵ ሺን ቱና አያናይ ኤንታኮ፤ «ታኒ ዮሱሳካ ጳውሎሳካ ኤራይስ፤ ሺን ሂንቴ አናንቴ?» ያጊስ።

¹⁶ ቱና አያናይ አይኪዳ አይይ ኤንታ ቦላ ጉፒ ዎዲዲ፤ ኤንታ ማዱንዲሲዲ፤ ሄ ኬሳፌ ካሎ ባቃታና ጋካናው ዎልቃሚስ። ¹⁷ ኤሬሶናን ዴዒያ አይሁዴቲኔ አይሁዴ ጊዶናይሳቲ ኡባይ ሄሳ ሲዒዲ ዳሮ ያዬዶሶና። ጎዳ ዮሱሳ ሱንሳይ ዳሮ ቦንቼቲስ። ¹⁸ አማኔይሳታፔ ዳሮቲ ባንታ አሲዳ ኢታ አሰዋ ፓሂሺኔ ቆንጨፍን አዲሼ ዮሶና። ¹⁹ ቢቱይሳታፔ ዳሮቲ ባንታ ማፃፋታ ሺሺዲ አሳ ኡባ ሲንሳን ፀጊዶሶና። ሄ ማፃፋታ ጋቲያ ቆዳይ ኢሻታሙ ሙኩሉ ቢራ ሳንቲሜ ²⁰ ሂሳዳ ሃኒዲ ያሳ ቃላይ ዲጨሺኔ ዳልጊሼ ቢስ።

ኤፌሶና ካታማን አሺ ዴንዲስ

²¹ ሄሲ ፖሌቲዳፔ ጉዬ ጳውሎሲ፤ «ታኒ ዮሩሳላሜ ባ ሲማዳ ሮሜካ ባናው ቤሴስ» ያጊዲ

^{**}19:19 ቢራ ሳንቲሜ፤ ማቶሳ 26:15 ጂሊቴ።

^b19:4 ማቶ 3:11፤ ማር 1:4፤ 7-8፤ ሉቃ 3:4፤ 16፤ ዮሃ 1:26-27

ማቄዶኒያራኔ አካያራ አዲዲ ዩሩሳላሜ ባናው ቆፋ ታቺስ።²² ቃሲ ባና ማዴይሳታፔ ናምዓታ ሂሞቲዮሳኔ ኤራስዮሳ ማቄዶኒያ ኪቲዲ፤ ባው ኢሲያን ጉሳ ዎዴ ጋምዲስ።

²³ ሄ ዎዴ ጎዳ አጊያ ጊሾ ኤፌሶናን ዎልቃማ ካቺ ኬዬስ።²⁴ ኢሲ ቢራ አሲያ ዲሜቢሮሳ ጊያ ኡራይ አርሜሚሲ ኤቃ ኬሳ ሚሲሊያ ቢራፔ አሲዲ ዳሮ ዎዴ ዴሜስ።²⁵ ሄሳ ጊሾ፤ ሄሳ ሜላ አሶ አሴይሳታ ኢሲፌ ሺሺዲ፤ «አሳው፤ ኑ ዱራቴሳይ ሃ አሱዋን ጊዴይሳ ሂንቴ ኤፊታ።²⁶ ሃይሲ ጳውሎስ፤ «አሳ ኩሺን አሴቲዳይሳቲ ያሳታ ጊዶኮናን ያጊዲ፤ ኤፌሶናኒኔ ጉሳ ቢታታፔ አቲን ኩሜሳ ኢሲያ ኡባን ዴዲያ ዳሮ አሳ አዲ አማንሲዳይሳኔ ባሌሲዳይሳ ሂንቴ ቤዲዴታኔ ሲዲዴታ።²⁷ ሚቶ ጊዲዳይ፤ ኑ አሶይ ካዴቴይሳ ፃላላ ጊዶናሺን ኢሲያኒኔ ቢታ ኡባን ዴዲያ አሲ ጎይኒያ ጊታ ያሴ አርሜሚሲ ኬሳይ ቦንቼቶና አቴይሳኔ ኢ ጊታቴሳይካ ኩንዳናይሳ» ያጊስ።

²⁸ አሳይ ሄሳ ሲዲዳ ዎዴ ሺኔን ፀጌቲዲ፤ «ኤፌሶና አርሜሚሳ ጊታ» ያጊዲ ዋሲዶሶና።²⁹ ሄ ዋሶይ ካታማ ኡባ ጋኪስ። ጳውሎሳራ ሃሙቲያ ማቄዶኒያ አሳታ፤ ጋዮሳኔ አርስቢሮኮሳ አይኪዲ ጎቺሼ ካሳ ቤሳ ዎዲዶሶና።³⁰ ጳውሎሲካ አሳይ ሺቂዳሱዋ ጌላናው ኮዩስ፤ ሺን አማኔይሳቲ ኢያ ዲጊዶሶና።³¹ ኢሲያ ቢታ ሃላቃታፔ ጳውሎሳ ላጌ ጊዲዳ ኢሶቲ ኢሶቲ ጳውሎሳኮ ኪቲዲ፤ «ካሳ ቤሳ ቆንጮን ኬያዳ ቤንቶፋ» ጊዲ ኢያ ዎሲዶሶና።

³² ሺቂዳ አሳስ ሃናናባይ ዳይስ፤ ዳሪያ ባጋ አሳይ ሃሪ አቶሺን አይስ ሺቂዳኮ ኤሮና ጊሾ ኢሶይ ኢሲባስ ዋሲያ ዎዴ ሃንኮይ ሃራባስ ዋሴስ።³³ አይሁዴቲ ኢስኪንዲሬ ጊያ አዲያ አሲ ቤሲን፤ ኢሲ ኢሲ አሳይ ኢ ጋናባ አዲዲ ኢያ ሲንሴ አሲዶሶና። ኢ አሳይ ሲዲ ጋና ሜላ ባ ኩሺያን ማሊ ቤሲዲ፤ አሳስ ሞቱታናው ኤቂስ።³⁴ ሺን ኢስኪንዲሬይ አይሁዴ አሲ ጊዲዳይሳ አሳይ ኤሪዳ ዎዴ ናምዑ ሳቴ ጊዳናይሳ ሜላ ኡባይ ኢሲ ቃላን፤ «ኤፌሶና አርሜሚሳ ጊታ» ያጊዲ ዋሲዶሶና።

³⁵ ዉርሴሳን ካታማ ፃፊይ አሳ ሲዲ አሲዲ፤ «ኤፌሶና አሳው! ኤፌሶና ካታማይ ጊታ አርሜሚሲ ኤቃ ኬሳኔ ሳሎፔ ዎዲዳ፤ ኢ ሹቻ ሚሲሊያ ናጌይሳ ጊዴይሳ ኤሮና አሲ ባዋ።³⁶ ሃይሳ ካሺ ጊያ አሲ ባይና ጊሾ ሂንቴ ሲዲ ጋናዉኔ ዲርጊዲ አይኮ አሶና ኢጋናው ቤሲስ።³⁷ ሂንቴ ሃ አሳታ፤ ኤቃ ኬሳ ሚሺ ካይሶቲናይሳታኔ ኑ ያሳታ ጫይቦናይሳታ

ኤሂዴታ።³⁸ ሄሳ ጊሾ፤ ዲሜቢሮሲኔ ኢያራ ዴዲያ አሳንቸቲ አሳ ሞታናው ኮይኮ፤ ፒርዳ ኬሳይ ዶያ ዴዴስ፤ ዳይናቲካ ዴዶሶና፤ ኤንቲ ሞታናው ዳንዳዶሶና።³⁹ ሺን ሂንቴ ሃራ አዳ ኮይኮ፤ ሻንጎ ሺቆን አዳይ ቤዴቶ።⁴⁰ ሄሳ ጊዶና ኢዲኮ ሃቺ ሃንዳባስ ሮሜ ካዎቴሳይ ኑና አይቻና። ሃ ቡቄሳስ ጋሶይ ባይና ጊሾ ኑኔ ጋሶ አዳናው ዳንዳዶኮ»⁴¹ ያጊዲ ሺቂዋ ላሊስ።

ጳውሎሲ ማቄዶኒያኔ ጊርኬ ቢስ

20 ዋሶይ ዴጪዳፔ ጉዩ ጳውሎሲ አማኒያ አሳታ ዲጊሲዲ ኤንታ ዞሪዳፔ ጉዩ ሳርሴዲ ማቄዶኒያ ባናው ኬዬስ።² ኢ አዲያ ቢታታን ዴዲያ አማኒያ አሳ ቃላ አዲዲ ሚንሴሲዳፔ ጉዩ ጊርኬ ቢታ ቢስ።³ ኢ ያን ሄሹ አጌና ኡቲዲ፤ ማርካቤራ ሶሪያ ባናው ቆፒዲ ዴዲሺን፤ አይሁዴቲ ባና ዎዳናው ኮይይሳ ኤሪዲ ማቄዶኒያራ ጉዩ ሲማናው ኮዩስ።

⁴ ጳውሎሳ ሞይዚዳይሳቲ ቤሪያፔ ጳርሁሳ ናዓ ሶጳቢሮሳ፤ ቴሴሎንቄፌ አርስቢሮኮሳኔ ሲኮንዱሳ፤ ዴርቤፌ ጋዮሳ፤ ኢሲያፔ ቲኪቆሳ፤ ዊሪፊሞሳኔ ሂሞቲዮሳ።⁵ ሄሳቲ ሲንሴ ቤዲ ኑና ዊርዳዳን ናንሶና።⁶ ኑኔ ኡይሳ ባሊያ ቦንቼዳፔ ጉዩ ፊልጲሲዩሳፔ ማርካቤራ ዴንዲዲ፤ ኢቻሻንሶ ጋላሳን ኤንታ ዊርዳዳን ጋኪዲ ያን ላፑን ጋላስ ጋምዲዳ።

ጳውሎሲ ዊርዳዳን

⁷ ሳሚንታፌ ኮይሮ ጋላሳን ኑኔ ኡይሳ ሜንሳናው ሺቂዲ ዴዲሺን፤ ጳውሎሲ ዎንቴሴ ባናው ቆፒዳ ጊሾ ኤንታው ቃላ አዲሺ ጊዲ ቢላሄ ጋካናው አዳ አዱሲስ።⁸ ኑኔ ሺቂዲ ኡቲዳ ፖቂያን ዳሮ ፖዶይ ዴዴስ።⁹ ኤዉቢኮሳ ጊያ ኢሲ ናዓቴሳይ ማስኮቴ ቦላ ኡቲዲ፤ ባና ዶጊዲ ዲስኪስ። ጳውሎሲ አዳ አዱሲዳ ዎዴ ኤዉቢኮሲ ዲስኮ ኤዱዲ ሄቫንሶ ፖቂያፔ ኩንዲዲ ሃይቂዳይሳ አሳይ ዴንሲስ።¹⁰ ሺን ጳውሎሲ ዎዲዲ፤ ኢያ ቦላ ጉፋኒስ። ኢያ ኢዲሚዲ፤ «ኢ ሃይቂቤና፤ ሂርጎፊቴ» ያጊስ።¹¹ ሄሳፌ ጉዩ፤ ፑዴ ፖቂያ ቦላ ኬዬዲ ኡይሳ ሜንሴዲ ሚስ። ሳዲ ዎንታና ጋካናው አሳስ አዲዳፔ ጉዩ ዴንዲዲ ቢስ።¹² ሄ ፓዊዳ ናቴሳ ሶ ኤፊዲ ዳሮ ኡፋይቲዶሶና።

ጳውሎሲ ዊርዳዳፔ ሚሊሄ ቢስ

¹³ ሺን ጳውሎሲ ባና ያፔ ሞካና ሜላ ኑስ አዲዳ ጊሾ ካሴቲዲ ማርካቤዶኮ ቢዲ፤ አሶሳ ባናው

ዴንዲዳ። አይስ ጊኮ፥ ኢ ቶሆን ባናው ቆፒዳ ጊሾ ኑና ሄሳሳ ኪቲስ። ¹⁴ኢ ኑራ አሰሳን ጋሄቲን ማርካቢያን ኢያ ኤኪዲ ሚባሊኔ ቢዳ። ¹⁵ዎንቴሳ ጋላስ ያፔ ዴንዲዳ ማርካቢራ ኪሶን ሲንፎን ዴዲያ ቢሳ ጋኪዳ፤ ቃሲ ዎንቴሳ ጋላስ ሳሞሳ ፒኒዲ ካሊያ ጋላስ ሚሊዪ ጋኪዳ። ¹⁶ጳውሎሲ ኢሲያን ዳሮ ጋምዖና ኤፌሶና ማታራ አዳናው ቆፒስ። ባው ዳንዳዔቲኮ ጴንዪቆስዪ ባሊያ ጋላስ ዩሩሳላሜ ጋካናው ኤሶቴስ።

ጳውሎሲ ኤፌሶና ጨማታ ዞሪስ

¹⁷ጳውሎሲ ሚሊዪፔ ኤፌሶና ኪቲዲ ዎሳ ኪሳ ጨማታ ዪጊሲስ። ¹⁸ዎሳ ኪሳ ጨማቲ ኢያኮ ዩን፥ ኤንታኮ ሃይሳዳ ያጊስ፡ «ታኒ ኢሲያ ጌሊዳ ኮይሮ ጋላሳፔ ዶሚዳ ሂንቴራ ዴዲዳ ዎዴ ኡባን ዋና ዴዲዳኮ ሂንቴ ኤሬታ። ¹⁹አይሁዴቲ ዱላቲዲ ታ ቦላ ሜቶ ጋሲኮካ ታኒ አሽኬቴሳኒዲ ዳሮ አፉሳን ጎዳስ አሳስ። ²⁰ዳባባንካ ሂንቴ ኪሳን ኪሳን ሂንቴና ታማርሲሼ ሂንቴና ማዲያባፔ ኢሲባካ ፓጨሳቢኪ። ²¹ታኒ አይሁዴታሲኒ አይሁዴ ጊዶናይሳታስ ናጋራፔ ያሳኮ ሲማና ሜላኔ ኑ ጎዳ ዩሱሳ አማናና ሜላ ማርካታስ።

²²«ያን ታና አይቢ ጋካኔኮ ኤሪኪ፥ ሽን ሃዲ ታኒ ጊሻ አያናስ ኪቲታዳ ዩሩሳላሜ ባይስ። ²³ጊሻ አያናይ ቃሾይኔ ዋይይ ታና ናጌይሳ ካታማ ኡባን ታው ማርካቲስ። ²⁴ሺን ታ ዎሳ ፖላናዉኔ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳፔ ኤኪዳ አሱዋ፥ ያሳ አጾ ኬሃቴሳ ዎንጌላ ማርካቲይሳ ፖላናው ታ ሽምፒው ፓሶናባዳ ቆዳይስ። ^c

²⁵«ታኒ ሃዲካ ያሳ ካዎቴሳ ማርካታሼ ሂንቴ ኡባ ጊዶን ዩያስ። ሂዛፔ ጉዩ ሂንቴፌ አኒካ ታና ቤዖናይሳ ኤሬይስ። ²⁶ሄሳ ጊሾ፥ ሂንቴፌ ኢሲ ኡራይ ዳይኮካ ታ አይሼቶናይሳ ሃቺ ሂንቴው ጊሻዳ አዳይስ። ²⁷አይስ ጊኮ፥ ያሳይ አሳናው ቆፒዳባ ኡባ ሂንቴው አይቢባካ አሾና አዳስ።

²⁸«ባ ናዓ ሱሳን ዎዚዳ ያሳ ዎሳ ኪሳ ናጊቲ። ጊሻ አያናይ ሂንቴና ሃላቃ አሲዲ ዶሪዳ ዉዲያሲኒ ሂንቴ ሁዲያስ ናጊቲ። ²⁹ታኒ ቢዳፔ ጉዩ፥ ዉዲያስ ቃጴቶና ኢታ ሱዱሜቲ ሂንቴ ጊዶ ጌላናይሳ ታ ኤሬይስ። ³⁰አማኔይሳታ ባንታ ጌዶ ካሌሳናው ዎርዶ ታማርሲያ አሳቲ ሂንቴ ጊዶፌ ዴንዳና። ³¹ሄሳ ጊሾ፥ ታኒ ሄሹ ላይሲ ቃማኔ

ጋላስ አፉሳን ሂንቴና ሁዲን ሁዲን ሚንፎሲዳይሳ ቆፒሼ ናጊቲ።።

³²«ሃዲካ ሂንቴና ሚንሳናዉኔ ጊሻ አሳራ ላቲሳናው ዳንዳዲያ ያሳሲኔ ኢያ አጾ ኬሃቴሳ ቃላስ ሂንቴና ሃዳራ ኢማይስ።

³³«ታኒ አፔካ ቢራ ዎይኮ ዎርቃ ዎይኮ አፌላ አሞታቢኪ። ³⁴ታኒ ታ ኩሼን አሳዳ ታናኔ ታራ ዴዲይሳታ ኮሺዳባ ማዲዳይሳ ሂንቴ፥ ሂንቴ ሁዲን ኤሬታ። ³⁵ሂንቴ ሃይሳዳ ዳቡሪዲ አሲሼ ዳቡራንቾታ ማዳናይሳኔ ጎዳ ዩሱሲ፥ (ኤኬይሳፌ ኢሜይሲ አንጄቲዳይሳ) ጊዳ ቃላ ሂንቴ ቆፓናው ቤሴይሳ ታኒ ሂንቴና ኡባባን ቢሳስ» ያጊስ።

³⁶ጳውሎሲ ሄሳ አዲ አንጊዲ ኤንታ ኡባራ ጉልባቲዲ ያሳ ዎሲስ። ³⁷ኤንቲ ኡባይካ ጳውሎሳ ኢዲሚዲ ዩኪዲ ዩራዶሶና። ³⁸ኢ ካሪዲ፥ «ታና ቢዴኬታ» ያጊዳ ቃላይ ኤንታ ዳሮ አዛንሲስ። ኤንቲ ማርካቢያ ጋካናው ኢያ ሞይዚዶሶና።

ጳውሎሲ ዩሩሳላሜ ቢስ

21 ኑኒ ኤፌሶና ጨማታፔ ሻኬቲዳ ሜላ ቆሴ ቢዳ። ዎንቴሳ ጋላስ ሮዳ ጋኪዲ ያፔ ጳጳራ ቢዳ። ²ሲሮፊንቄ ፒኒያ ማርካቢ ዴሚዲ ኢያን ጌሊዲ ባናው ዴንዲዳ። ³ኑኒ ቆጲሮሳ ቢናናው ዳንዳዲያ ሶ ዩዲ፥ ቆጲሮሳ ሃዲሮሳ ባጋ አጊዲ ሶሪያ ቢዳ። ማርካቢይ ባ ጫና ያን ዎሳናው ኮይዳ ጊሾ ሂሮሳ ቢዳ። ⁴ያን አማኒያ አሳታ ዴሚዲ ኤንታራ ላፑን ጋላስ ኡቲዳ። ጳውሎሲ ዩሩሳላሜ ቦና ሜላ ኤንቲ ኢያው አያናን አዲዶሶና። ⁵ኑኒ ኤንታራ ኡቲያ ዎዴይ ዉሪን ኬዩዲ ቢዳ። ኤንቲ ኡባይ ባንታ ማጫሳታራኔ ባንታ ናይታራ ኢሲፌ ካታማፔ ካሬ ኬሲዲ ኑና ሞይዚዶሶና። ኑኒ አባ ዶናን ጉልባቲዲ ያሳ ዎሲዳ። ⁶ሄሳፌ ጉዩ፥ ዎሊ ሳሮሲዲ ኑ ማርካቢያን ጌሊዳ፤ ኤንቲ ባንታ ሶ ሲሚዶሶና።

⁷ኑኒ አባ አጊያ አንጊዲ፥ ሂሮሳፔ ጴጌሌማይሳ ጋኪዳ። ያን አማኒያ አሳታ ሳሮሲዲ፥ ኤንታ ማታን ኢሲ ጋላስ ፔዲዳ። ⁸ዎንቴሳ ጋላስ ኬዩዲ፥ ቂሳሪያ ቢዳ። ሳባኪያ ፊልጳሳ ሶ ጋኪዲ ኢያ ማታን ኡቲዳ። ኢ ዩሩሳላሜን ካሴ ዶሬቲዳ ላፑናታፔ ኢሱዋ። ^{d9}ፊልጳሳስ ናቢ ጊዲዳ አይዱ ጌላዖ ናይቲ ዴዶሶና።

¹⁰ኑኒ ኡንዴና ጋላስ ያን ኡቲዲ ዴዲሺን አጋቦሳ ጊያ ናቢይ ዩሁዳፔ ቂሳሪያ ዩስ። ^{e11}ኑኮ ዩዲ ጳውሎሳ ሳቂያ ኤኪዲ ባ ኩሺያኔ ባ ቶሁዋ

ቃቺዲ፡ «ጌሻ አያናይ ሃ ሳቂያ ጎዳ፡ ዩሩሳላሜን አይሁዴቲ ሃይሳዳ ቃቺዲ፡ አይሁዴ ጊዶና አሳስ አሲዲ ኢማና ያጌስ» ያጊስ።

¹² ኑኒ ሄሳ ሲዲዳ ዎዴ ኑኒ ያን ዴዲያ አሳቲ ጳውሎሲ ዩሩሳላሜ ቦና ሜላ ዎሲዳ። ¹³ ሺን ጳውሎሲ ዛሪዲ፡ «ሂንቱ ሃይሳዳ ዩኪሼ አይስ ታ ዎዛና ሹጊሴቲ? ታኒ፡ ጎዳ ዩሱሳ ሱንሳ ጊሾ ቃሹቴላ ሃላላ ጊዶናሺን ዩሩሳላሜን ሃይቃናዉካ ጊጌታስ» ያጊስ።

¹⁴ ኑ ዞሪያ ኢ ኤኮና ኢሂን፡ «ጎዳ ሸኔይ ሃኖ» ያጊዲ ሲዲ ጊዳ።

¹⁵ ያን ጉሳ ዎዴ ጋምዲዳቴ ጉዩ ጊጌቲዲ ዩሩሳላሜ ባናው ኪዬዳ። ¹⁶ ቂሳሪያን ዴዲያ አማኒያ አሳታፔ ጉሳቲ ኑራ ቢዶሶና። ኤንቲ ኑኒ ሺምፓናሱዋ ሚናሶና ጊያ ቆጲሮሳ አዲያ ሶ ኤፊዶሶና። ሚናሶኒ ኮይሮ አማኒዳ አሳፔ አሱዋ።

ጳውሎሲ ዩሩሳላሜ ጋኪስ

¹⁷ ኑኒ ዩሩሳላሜ ጋኪዳ ዎዴ አማኒያ አሳቲ ኑና ኡፋይሳን ሞኪዶሶና። ¹⁸ ዎንቴላ ጋላስ ጳውሎሲኔ ኑኒ ያይቆባራ ጋሄታናው ቢዳ። ዎሳ ኬላ ጨማቲ ኡባቲካ ያን ዴዶሶና። ¹⁹ ጳውሎሲ ኤንታ ሳሮሲዳቴ ጉዩ አይሁዴ ጊዶና አሳ ጊዶን ባ ባጋራ ያሳይ አሲዳባ ኡባ ኤንታው አዲስ።

²⁰ ኤንቲ ሄሳ ሲዲዳ ዎዴ ያሳ ጋላቲዲ ጳውሎሳኮ ሃይሳዳ ያጊዶሶና፡ «ኑ ኢሻው፡ አይሁዴታ ጊዶን አፑን ሙኩሳቲ ያሳ አማኒዳኮ ኔ ቤዓሳ፤ ኤንቲ ኡባይካ ሂጊያ ሚንሲ ናንሶና።

²¹ ኔኒ አይሁዴ ጊዶናይሳታ ቢታን ዴዲያ አይሁዴ ኡባይ ባንታ ናይታ ቃፃሮና ሜላ፡ አይሁዴታ ዎጋ ካሎና ሜላኔ ሙሴ ሂጊያ ኢፃና ሜላ ኔኒ ታማርሴይሳ ዩሩሳላሜን ዴዲያ አይሁዴቲ ሲዲዶሶና። ²² ያቲን አይቤ ሎዎ? ኔኒ ዩዳይሳ ዳሮቲ ሲዓና።

²³ «ሄሳ ጊሾ፡ ኑኒ ኔው አዴይሳ ሲዓ፤ ጋሶይ ዴዲያ አይዱ አሳቲ ኑ ማታን ዴዶሶና። ^{f24} ኤንታ ኤካዳ ኤንታራ ጌያ፤ ቃሲ ኤንቲ ባንታ ሁዲያ ሜዴታና ሜላ ኤንታው ሚሼ ኢማ። ኤንቲ ካሴ ኔባ ሲዲዳይሲ ቱማ ጊዶናይሳኔ ኔኒ ኔ ሁዴንካ ሂጌ ናጊያ አሲ ጊዴይሳ ኡባይ ኤራና።

²⁵ «ሺን አማኒዳ አይሁዴ ጊዶና አሳታ ጊዲኮ፡ ኤንቲ ኤቃስ ያርሼቲዳባ ሞና ሜላ፡ ሱሉ ኡዮና ሜላ፡ ባዉታ ሞና ሜላኔ ላይማቶና ሜላ፡ ኑኒ አዳ ቃቺዲ፡ ኤንታው ዳብዳቤ ፃፊዳ» ያጊዶሶና። ፩

²⁶ ሄሳፌ ጉዩ፡ ጳውሎሲ ዎንቴላ ጋላስ አሳታ ኤኪዲ፡ ኤንታራ ጌዩስ። ኢ ባንታ ጌያ ጋሳሳይ አዉዴ ፖሎቲያኮ ኤሪሳናዉኔ ባንታ ያርሹዋ አዉዴ ያርሻኔኮ ኤሪሳናው ያሳ ኬሲ ጌሊስ።

ጳውሎሲ አይኪቲስ

²⁷ ላፑን ጋሳሳይ ዉራና ሃኒሺን፡ ኢሲያፔ ዩዳ አይሁዴቲ ያሳ ኬላን ጳውሎሳ ቤዲዲ፡ አሳ ኡባ ዴንሴሲዲ ጳውሎሳ አይኪዶሶና። ²⁸ «ኢስራዴሌ አሳው፡ ኑና ማዲቱ፤ ሃ ኡራይ፡ ኑ ዴሪያ፡ ኑ ሂጊያኔ ሃ ያሳ ኬላ ኢፃና ሜላ አሳ ኡባ ታማርሴስ። ሄሲካ ጊዶና ኢሂን አይሁዴ ጊዶናይሳታ ያሳ ኬሲ ጌልሲዲ፡ ሃ ጊሻ ቤሳ ቱኒሲስ» ያጊዲ ዋሲዶሶና። ²⁹ ኤንቲ ሄሳ ጊዳይ ካሴ ኤፊሶና ሂሮፊሞሳ ጳውሎሳራ ካታማን ቤዲዳ ጊሾ ሃዲ ጳውሎሲ ያሳ ኬሲ ኢያ ኤኪ ጌሊዳባ ኤንታው ዳኒስ። ^h

³⁰ ካታማ ኡባይ ቡቄቲስ፤ አሳ ኡባይ ሽቂዲ ጳውሎሳ አይኪዲ ያሳ ኬላፌ ካራ ጎቺዶሶና። ያሳ ኬላ ፔንጌቲ ኤሌሲዲ ጎርዴቲዶሶና። ³¹ አሳይ ጳውሎሳ ዎዳና ሃኒሺን፡ «ዩሩሳላሜ ካታማይ ኩሜሲ ቡቄቲስ» ጊያ አዳይ ሮሜ ሻላቃኮ ጋኪስ። ³² ሻላቃይ ዎታዳሬታኔ ማቶ ሃላቃታ ኤኪዲ ዎዲሼ ዩስ። አሳይ ሻላቃኔ ዎታዳሬታ ቤዲዳ ዎዴ ጳውሎሳ ዋዴይሳ አጋጊዶሶና።

³³ ሄ ዎዴ ሻላቃይ ሽቂዲ፡ ጳውሎሳ አይኪዲ፡ ናምዑ ሳንሳላታን ቃሹታና ሜላ ኪቲስ። ያቲዲ፡ ኢ አኔኮኔ አይ አሲዳኮ አሳ አይቺስ። ³⁴ አሳፔ ባጋይ ኢሲባ ጊዲ ዋሲያ ዎዴ ሃራቲ ሃራባ ጊዲ ዋሴስ። ዋሶይ ዳሪዳ ጊሾ ሻላቃይ ቱማ ሻካንው ዳንዳዳቶና ኢሂን፡ ዎታዳሬቲ ጳውሎሳ ባንታ ዴዲያሶ ኤፋና ሜላ ኪቲስ። ³⁵ ጳውሎሲ ዩዲ ኬያ ዴሳ ጋኪያ ዎዴ አሳ ሱጌሳ ጊሾ ዎታዳሬቲ ኢያ ቶኪዶሶና። ³⁶ ዳሮ አሳይ፡ «ኢ ሃይቆ!» ያጊዲ ዋሲሼ ካሎሶና።

ጳውሎሲ ሞቱዋስ ዛሮ ኢሚስ

³⁷ ዎታዳሬቲ ጳውሎሳ ባንታ ዴዲያሱዋ ጌልሳና ሃኒሺን፡ ጳውሎሲ ሻላቃኮ፡ «ታኒ ኔው ኢሲባ አዶ?» ያጊስ።

ኢ ጳውሎሳኮ፡ «ኔኒ ጊሪኬ ዶና ኤራይ? ³⁸ ኔኒ ሃይሳፌ ሲንሴ ቡቄሲ ሜዲዲ ሺምፓ ዎዲዳ አይዱ ሙኩሉ አሳታ ኤኪዲ ባዞ ጌሊዳ ጊብዜ ኡራ ጊዲኪ?» ያጊስ።

^f21:23 ታይ 6: 13-21 ^g21:25 ሃ.አ 15: 29 ^h21:29 ሃ.አ 20: 4

³⁹ ሺን ጳውሎስ፡ «ታኒ፡ ኪልቂያን ዴዲያ ኤሬቲዳ ቱርሴሴ ካታማን ዮሴቲዳ አይሁዴ አሲ። ሃያና ታና አዲሳርኪ?» ያጊስ።

⁴⁰ ሻላቃይ ኢያኮ፡ «አዳ» ያጊን ጳውሎስ ዴሳ ቦላ ኤቂዲ፡ አሳይ ሲዒ ጋና ሜላ ባ ኩሺያን ማሊስ። አሳይ ሲዒ ጊን ኢብራይስጺ ዶናን ሃይሳዳ ያጊስ።

22 «ታ ኢሻቶ፡ ታ አዋቶ፡ ታኒ ሃዒ ሂንቴው ኢሚያ ዛሩዋ ሲዒቴ።» ² ጳውሎስ ኤንታው ኢብራይስጺ ዶናን አዴይሳ ሲዒዲ ካሴይሳፌ አሲዲ ሲዒ ጊዶሶና። ኢ ካሊዲ፡

³ «ታኒ ኪልቂያን ዴዲያ ቱርሴሴን ዮሴታዳ ሃ ካታማን ዲጫስ። ታ አስታማሬይካ ጋማሊያሌ፤ ታኒ ኑ አዋታ ሂጊያ ሚንሳ ታማሪዳ፡ ሃቺ ሂንቴ ኡባይ ሃኔይሳዳ ያሳስ ሚሼቲያ አይሁዴ አሲ።

¹⁴ ታኒ ሃ ኦጊያ ካሊያ ማጫታኔ አይታ አይካዳ ቃሾ ኪሳን ዮጋሼን ኤንታ ዎዲሳና ጋካናው ዋዬ ቤሲዳ አሲ። ¹⁵ ሄሳዳካ፡ ካሂኔ ሃላቃይኔ ሻንጎ ኡባይ ታባ ማርካታናው ዳንዳዔስ። ታኒ ዳማስቆን ዴዲያ ኤንታ ኢሻታስ ኤንታፌ ዳብዳቤ ኤካዳ ያን ዴዲያ አሳቲ ቃሼቲዲ ሴሬታና ሜላ ዮሩሳላሜ ኤንታ ኤሃናው ያ ባስ።

⁶ «ታኒ ባዳ ዳማስቆ ማቲዳ ዎዴ ሴታ ጋሳስ ቆፖና ሳሎፕ ጊታ ፖዶይ ታ ዩሹዋን ፖዒስ።

⁷ ታኒ ሳዓን ኩንዳ ዴዒሺን፡ ሳዶላ፡ ሳዶላ፡ ታና አይስ ጎዳይ?» ጊያ ቃላ ሲዓስ። ⁸ ታኒ ዛራዳ፡ «ጎዳው፡ ኔኒ አኔ?» ያጋስ።

ኢ ዛራዲ፡ «ታኒ፡ ኔኒ ጎዳያ ናዘሬቴ ዮሱሳ» ያጊስ። ⁹ ታራ ዴዒይሳቲ ፖዑዋ ቤዒዶሶናፕ አቲን ታው አዴይሳ ቃላ አኬኪቦካና።

¹⁰ «ታኒ፡ «ጎዳው፡ ታ አይ አሉ?» ያጋስ።

«ጎዳይ ታኮ፡ «ዴንዳዳ ዳማስቆ ባ። ኔኒ አሳና ሜላ ያሳይ ቆፒዳባ ኡባይ ያን ኔው አዴታና» ያጊስ። ¹¹ ሄ ዎልቃማ ፖዑዋ ጋሶን ታ አይፌይ ቆቂን፡ ታራ ዴዒያ አሳቲ ታ ኩሺያ አይኪዲ፡ ታና ጎቺን ዳማስቆ ጋካስ።

¹² «ዳማስቆን ዴዲያ አይሁዴ ኡባይ ዳሮ ቦንቺያ ኢሲ ሃናኒያ ጊያ አዴይ፡ ኑ ሂጊያ ቦንቺይሲኔ ያሳ ሚንሲ ዎሴይሲ ዴዒስ። ¹³ ሃናኔይ ታኮ ዩዲ፡ ታ ማታን ኤቂዲ፡ «ታ ኢሻው ሳዶላ፡ ዩላ» ያጊስ። ኤሴሳዳ ታኒ ኢያ ዩላ አጋስ።

¹⁴ «ኢ ታኮ፡ «ኑ አዋታ ያሳይ ኔኒ ኢያ ሺኒያ ኤራና ሜላ፡ ኢያ ሂሎ ናጎ ቤጎና ሜላኔ ኢያ ዶናፕ ቃላ ሲጎና ሜላ ካሴቲዲ ኔና ዶሪስ።

¹⁵ ኔኒ ቤዒዳባኔ ሲዒዳባ አሳ ኡባ ሲንሳን ኢያው ማርካታና። ¹⁶ ሃዒ አይስ ጋምዓይ? ዴንዳዳ ሃማቂታ፤ ኢያ ሱንሳ ዪጋዳ ኔ ናጋራፕ ሜጩታ» ያጊስ።

¹⁷ «ታኒ ጉዬ ዮሩሳላሜ ሲማዳ ያሳ ኪሳን ዎሲሺን፡ ታው ቆንጩሲ ቤንቲስ። ¹⁸ ቆንጩሳን ጎዳይ ታኮ፡ «ኔ ታው ማርካቲያ ማርካቴሳ አሳይ ኤኮና ጊሾ ኤሴሳዳ ዮሩሳላሜፕ ኬያ» ያጊሺን ቤዓስ።

¹⁹ «ታኒ፡ «ጎዳው፡ አይሁዴ ዎሳ ኪሳ ኡባን ኔና አማኔይሳታ አይካዳ ዋዲዳይሳኔ ቃሾ ኪሳን ዮጊዳይሳ ኤንቲ ኤሮሶና። ²⁰ ኤንቲ ኔ ማርካ ኢስባፋናሴ ዎዲያ ዎዴ ታኒ ሄ አዳን ኢሲፋስ። ቃሲ ኤንታ ማታን ኤቃዳ ኢያ ዎዴይሳታ ማዑዋ ናጋይስ» ያጊስ። ^k

²¹ «ጎዳይ ታኮ፡ «ታኒ ኔና አይሁዴ ጊዶና አሳኮ ሃሆሶ ኪቲያ ጊሾ ዴንዳዳ ባ» » ያጊስ።

ጳውሎስ ሮሜ አሲ ጊዴይሳ ቆንጩሲስ

²² ጳውሎስ ሄ ቃላ አዲዲ አንጋና ጋካናው አሳይ ኢ ጌይሳ ሲዶሶና። ሄሳፌ ጉዬ፡ ባንታ ቃላ ቅቂ አሲዲ፡ «ሃይሳ ቢታፌ ዳይሳ! ኢ ዳናው ቤሴና» ያጊዶሶና።

²³ ኤንቲ ዎጫሚሺን፡ ባንታ ማዑዋ ቦላ ሆሊሺኒኔ ባና ቦላ ላሊሺን፤ ²⁴ ሻላቃይ ቤዒዲ ዎታዳሬቲ ጳውሎሳ ባንታ ዴዒያሱዋ ኤፋና ሜላ ኪቲስ። ቃሲ አሳይ አይስ ሄሳዳ ዎጫሚዳኮ ኤራናው ኮዬዲ ጳውሎሳ ሊሶን ጋራፌዲ ፒልጋና ሜላ ኤንታ ኪቲስ። ²⁵ ሺን ዎታዳሬቲ ጳውሎሳ ዳፎን ሚንሲ ቃቺዲ ጋራፋና ሃኒያ ዎዴ ጳውሎስ ባ ማታን ኤቂዳ ማቶ ሃላቃኮ፡ «ሮሜ አሲ ^{††}ፒርዲ ባይና ጋራፌይሲ ሂንቴው ዎጊ?» ያጊስ።

²⁶ ማቶ ሃላቃይ ሄሳ ሲዒዳ ዎዴ ሻላቃኮ ቢዲ፡ «ሃ አዴይ ሮሜ አሲ። ኔኒ አይ አሳናው ቆፓይ?» ያጊዲ አይቺስ።

²⁷ ሻላቃይ ጳውሎሳኮ ሺቂዲ፡ «ኔኒ ሮሜ አሲ? አኔ ታው አዳ» ያጊስ።

ጳውሎስ፡ «ኤ» ያጊስ።

²⁸ ሻላቃይ ዛራዲ፡ «ታኒ ሃ ጋዴቴሳ ዳሮ ሚሺን ሻማስ» ያጊስ።

^{††}22:25 ሮሜ አሲ፡ 16፡37 ዪሊቴ።

ⁱ22:3 ሃ.አ 5፡34-39 ^j22:4 ሃ.አ 8፡3፤ 26፡9-11 ^k22:20 ሃ.አ 7፡58

ሺን ጳውሎስ፡ «ታ ሃ ጋዴቴሳ ዩሌቴሳን ዴማ ኤካስ» ያጊስ።

²⁹ ሄሳ ጊሾ፡ ጳውሎስ ፒልጋናው ቆፒዳይሳቲ ኢራ ኢያፔ ሻኬቲዶሶና። ሻላቃይ ሮሜ አሲ ሳንሳላታን ታቺዳይሳ ኤሪዳ ዎዴ ያዩስ።

ጳውሎስ አይሁዴ ሻንጎ ሲንሴ ሺቂስ

³⁰ ዎንቴሳ ጋላስ ሻላቃይ፡ አይሁዴቲ ጳውሎስ አይስ ሞቲዳኮ ጌሺ ኤራናው ኮዩስ። ካሂኔ ሃላቃቲኔ ሻንጎ ኡባይ ሺቃና ሜላ ኪቲስ፤ ቃሲ ጳውሎስ ቃሾፕ ቢሊሲዲ ኤንታ ሲንሳን ኤሲስ።

23 ጳውሎስ ሺቁዋ ጫዲ ዌሊዲ፡ «ታ ኢሻቶ፡ ታኒ ሃቺ ጋካናው ዶሳ ሲንሳን ታ ዴዎ ኡባን ሎዎ ዎዛናን ዴዓስ» ያጊስ። ² ካሂኔ ሃላቃይ ሃናኔይ፡ ጳውሎስ ዶናን ባቃና ሜላ ኢያ ማታን ኤቂዳይሳታ ኪቲስ። ³ ሄ ዎዴ ጳውሎስ ኢያኮ፡ «ላ ኔ ቦቂንቴ ቲዬዳ ጎዳ ዳኔይሶ፡ ዶሳይ ኔና ባቃና። ኔኒ ታ ቦላ ሂጊዶሶ ፒርዳናው ኡታዳ ዴዓሼ ሂጊይ ባይና ታና ባቃና ሜላ ኪታይ?» ያጊስ። ¹

⁴ ጳውሎስ ማታን ኤቂዳይሳቲ ኢያኮ፡ «ኔ ዶሳ ካሂኔ ሃላቃ ጫያይ?» ያጊዶሶና።

⁵ ጳውሎስ፡ «ታ ኢሻቶ፡ ኢ ካሂኔ ሃላቃ ጊዲዳይሳ ታኒ ኤራቢኬ፤ አይስ ጊኮ ዶሳ ቃላን፡ (ኔ ዴሪያ አይሴይሳ ቦላ ኢታ ቃላ ሃሳዮፓ) ጌቴቲ ዓፌቲስ» ያጊስ። ^m

⁶ ሺን ጳውሎስ ሄ ቢሳን ዴዒያ አሳፔ ባጋቲ ሳዱቃዌታ፡ ባጋቲ ፋሪሳዌታ ጊዴይሳ ቤዒዲ፡ «ታ ኢሻቶ፡ ታኒ ፋሪሳዌኔ ፋሪሳዌ ናዓ፤ (ሃይቂዳይሳቲ ሃይቆፔ ዴንዳና) ጋዳ ታኒ ኡፋይሳን ናጊያ ጊሾ ኤንቲ ታ ቦላ ፒርዶሶና» ያጊዲ አዲስ። ⁿ

⁷ ጳውሎስ ሄሳ ጊዳ ዎዴ ፋሪሳዌታ ጊዶኒኔ ሳዱቃዌታ ጊዶን እሺ ኬዩን ሻኬቲዶሶና። ⁸ አይስ ጊኮ፡ ሳዱቃዌቲ፡ «ሃይቂዳ አሲ ዴንዴና፤ ኪታንቾይካ አያኒካ ባዋ» ያንሶና። ሺን ፋሪሳዌቲ ናምዓይካ ዴዔይሳ አማኖሶና። ⁹ ጊታ ካቺ ኬዩስ፤ ፋሪሳዌታ ባጋ ጊዲዳ ሂጊ አስታማሬቲ ዴንዲ ኤቂዲ፡ «ሃ ኡራ ቦላ አይቢ ባላካ ዴሚቦኮ፤ ኢያው አያኒ ዎይኮ ኪታንቾይ ሃሳዮና አጊና» ያጊዲ ፓላሚዶሶና።

¹⁰ አሻይ ዳሪን አሳይ ጳውሎስ ሻቂሬሶና ሜላ ጊዲ፡ ሻላቃይ ባ ዎታዳሬቲ ዎዲዲ ኤንታ ጊዶፌ

ኢያ ኤሌሲ ኬሲዲ ባንታ ዴዒያሱዋ ኤፋና ሜላ ኪቲስ።

¹¹ ሄ ቃማ ጎዳይ ጳውሎስ ማታን ኤቂዲ፡ «ጳውሎስ፡ ኔኒ ታው ዩሩሳላሜን ማርካቲዳይሳዳ ሮሜንካ ማርካታናው ቤሴስ፤ ሚና፤ አይኮይ ባዋ» ያጊስ።

ጳውሎስ ዎዳናው ማቂቲዶሶና

¹² ዎንቴሳ ጋላስ አይሁዴቲ፡ «ጳውሎስ ዎዶና ዴዒሼ ሞኮ ኡዮኮ» ጊዲ ጫቂዶሶና። ¹³ ጳውሎስ ቦላ ሄሳ ማቂቲዳ አሳቲ አይታማፔ ዳሮሶና። ¹⁴ ኤንቲ ካሂኔ ሃላቃታኒኔ ዴሪያ ጨማታኮ ቢዲ፡ «ኑኒ ጳውሎስ ዎዶና ዴዒሼ ካሲ ጊያባ ሞኮ ጊዲ ጫቂዳ። ¹⁵ ሂዛ፡ ሂንቴኔ ሻንጎይ ኢያባ ጊሺዲ ፒልጊያባይ ዴዒያ ዳኒሲዲ፡ ጳውሎስ ሂንቴኮ ኤሃና ሜላ ሻላቃ አይቺቴ። ኑኒ ኢ ሃ ሺቁዋ ጋካናፔ ሲንሴ ኢያ ዎዳናው ጊጊዲ ኡቲዳ» ያጊዶሶና።

¹⁶ ሺን ጳውሎስ ሚቹ ናዓይ ሄ ማቁዋ ሲዒዳ ዎዴ ቢዲ ዎታዳሬቲ ዴዒያሱዋ ጌሊዲ፡ ጳውሎስስ አዲስ። ¹⁷ ጳውሎስ ማቶ ሃላቃታፔ ኢሱዋ ዌጊዲ፡ «ሃ ናዓይ ሻላቃስ አዲያባይ ዴዒያ ጊሾ ኢያ ሻላቃኮ ኤፋ» ያጊስ።

¹⁸ ማቶ ሃላቃይ ናዓ ሻላቃኮ ኤፌዲ፡ «ቃሾ ኬሳን ዴዒያ ጳውሎስ ታና ባኮ ዌጊዲ፡ ሃ ናዓይ ኔው አዲያባይ ዴዒያ ጊሾ ኢያ ኔኮ ኤሃና ሜላ ታና ዎሲስ» ያጊስ።

¹⁹ ሻላቃይ ናዓ ኩሺያ አይኪዲ፡ ዱማ ካሬ ኬሲዲ፡ «ኔኒ ታው አዳናባይ አይቤ?» ያጊዲ አይቺስ።

²⁰ ናዓይ ሻላቃኮ፡ «አይሁዴቲ ጳውሎስ ካሴፔ ሚንሲ ፒልጋናው ኮዩዳባ ዳኒሲዲ ኔኒ ዎንቶ ኢያ ሺቁዋ ኤሃና ሜላ ኔና ዎሳናው ዘሬታ ቃቺዶሶና። ²¹ ሺን ኔኒ ኤንቲ ጊያባ ሲዶፓ። አይስ ጊኮ፡ አይታማፔ ዳሪያ አሳቲ ጳውሎስ ዎዶና ዴዒሼ (ካሲ ሞኮ፡ ሃሴ ኡዮኮ) ጊዲ ጫቂዲ፡ ቆሴቲዲ ኢያ ናንሶና። ሃዒ ኔ ጊያባ ዓላላ ሲዓናው ናንሶና» ያጊስ።

²² ሻላቃይ ዛሪዲ፡ «ሃ አዳ ኔ ታው አዲዳይሳ ሃራ አዴስካ አዶፓ» ያጊዲ ናዓ ጉዬ ዩዲስ።

^l23:3 ማቶ 23:27-28 ^m23:5 ኬሳ 22:28 ⁿ23:6 ሃ.አ 26:5፤ ፊል 3:5
^o23:8 ማቶ 22:23፤ ማር 12:18፤ ሉቃ 20:27

ጳውሎስ ዴሪያ አይሲያ ፊልኪስ ሲንሴ ሸቂስ

²³ ሻላቃይ ማቶ ሃላቃታፔ ናምዓታ ዌጊዲ፥ «ቃማፌ ሄቩ ሳቴን ቂሳሪያ ባናው፥ ናምዑ ዌቱ ምታዳሬታ፥ ላፑን ታሙ ፓራ አሳታኔ ናምዑ ዌቱ ቶራንቾታ ጊጊሲቴ። ²⁴ ዴሪያ አይሲያ ፊልኪስክ ጳውሎስ ሳሮ ታሳናው ቶጋ ሜሄ ጊጊሲቴ» ያጊዲ ኤንታ ኪቲስ። ²⁵ ሻላቃይ ፊልኪስክ ሃይሳዳ ጊያ ዳብዳቤ ሃፊስ፡

²⁶ «ቃላዉዲዮሳ ሉሲዮሳፔ ዴሪያ አይሲያ ቦንቾ ፊልኪስክ፥ ሳሮይ ኔው ጊዶ። ²⁷ አይሁዴቲ ሃ ኡራ አይኪዲ ምዳና ሃኒሺን፥ ኢ ሮሜ ቢታ አሲ ጊዶይሳ ኡራዳ ምታዳሬታራ ታካዳ ኢያ አሻስ። ²⁸ ኤንቲ ኢያ አይስ ሞቲያኮ ኡራናው ኮያዳ ኤንታ ሸቂዋን ኢያ ሸሻሽ። ²⁹ ኤንቲ ባንታ ሂጊያስ ኢያ ሞቲዳይሳፌ አቲን ኢያ ምዲሲያባ ምይኮ ቃሺሲያባ ጊዶናይሳ ታ ዴማስ። ³⁰ ኤንቲ ሃ ኡራ ቦላ ማቱቲዳ ዚጊርሳይ ታና ታኪን፥ ታኒ ኤሌሳዳ ኢያ ኔኮ ዩዳስ፥ ኢያ ሞቲዳሳቲ ኔ ሲንሳን ቢዲ ሞታና ሜላ ኪታስ» ያጊስ።

³¹ ሄሳ ጊሾ፥ ምታዳሬቲ ኪቴቲዳይሳዳ ጳውሎስ ኤኪዲ፥ ቃማ አንቲጳሪሳ ጋሲዶሶና። ³² ምንቴሳ ጋላስ ፓራ አሳቲ ኢያራ ባና ሜላ አሲዲ ቶሆ አሳቲ ጉዩ ሲሚዶሶና። ³³ ቶጋይ ቂሳሪያ ታኪዲ ዳብዳቤያ ዴሪያ አይሴይሳስ ኢሚዲ፥ ጳውሎስ ኢያ ሲንሴ አሲዶሶና። ³⁴ ዴሪያ አይሴይሲ ዳብዳቤያ ናባቢዳፔ ጉዩ «ጳውሎስ፥ ኔ አው አዉራጃ አሴ?» ጊዲ ኢያ አይቺስ። ኢ ኪልቂያ አሲ ጊዶይሳ ኡራዳ ምዴ ³⁵ «ታኒ ኔባ ኔና ሞቲዳሳቲ ያ ምዴ ሲዓና» ያጊስ። ምታዳሬቲ ጳውሎስ ሄሮዲስ ኪሳን ናጋና ሜላ ኪቲስ።

ጳውሎስ አይሁዴቲ ሞቲዶሶና

24 ኢቻሹ ጋላሳፔ ጉዩ ካሂኔ ሃላቃይ፥ ሃናኔይ፥ ጨማታራኔ ዌርዌሎስ ጊያ ኢሲ ሃባቃራ ቂሳሪያ ቢስ፥ ኤንቲ ዴሪያ አይሴይሳ ቦላ ጳውሎስ ሞቲዶሶና። ² ጳውሎስ ዌጊቲዲ ጌሊዳ ምዴ ዌርዌሎስ ኢያ ሃይሳዳ ያጊዲ ሞቲስ፡

«ቦንቾ ፊልኪስ፥ ኑኒ ኔ ባጋራ ዳሮ ሳሮቴሳ ዴሚዳ፥ ኔ ሎዎ አይሱዋን ኑ ቢታይ ዳሮ ላሜቲስ። ³ ቦንቾ ፊልኪስ፥ ኑኒ አዉንካ አዉዴ ጊዲን ዳሮ ታላታን ሄሳ ኤኮስ። ⁴ ታኒ ኔና ጋምሲሶናሺን ኔኒ ኔ ኪሃቴሳን ኑባ ቃንሳን ሲዓና ሜላ ኔና ምሳይስ። ⁵ ሃ ኡራይ ዱቤ ጊዲዲ ቢታ

ኡባን ዴዲያ አይሁዴታ ጊዶን ቡቂሲ ሜዲዲ ናዚራዌታ ባጋ አሳ ካሌሴይሳ ጊዶይሳ ኡሪዳ። ⁶ ሃሪ አቶሺን፥ ዶሳ ኪሳ ቱኒሳና ሃኒሺን ኑኒ ኢያ አይኪዳ፤ ኑ ሂጊያዳ ኢያ ቦላ ፒርዳናው ቆፒዳ። ⁷ ሺን ሻላቃ ሉሲዮሲ ዩዲ፥ ምልቃን ኑ ኩሼፔ ኢያ ምሲ ኤኪስ። ⁸ ኢያ ሞቲዳሳቲክ ኔኮ ያና ሜላ ኪቲስ። ኔኒ ኔ ሁዔን ሃ ኡራ ፒልጋዳ ኑኒ ኢያ ሞቲያ ሞቱዋ ኡባ ኤራናው ዳንዳሳስ» ያጊስ።

⁹ አይሁዴቲካ፥ «ሃ አዳይ ቱማ» ጊዲ ኢያ ቆፋ ማዲዶሶና።

ጳውሎስ ሞቱዋስ ዛሮ ኢሚስ

¹⁰ ዴሪያ አይሴይሲ ጳውሎስ አዳ ጊዲ ማሊስ። ጳውሎስ ሃይሳዳ ጊዲ ዛሪስ፡ «ኔኒ ዳሮ ምዴፔ ዶማዳ፥ ሃ አሳስ ፒርዳሺ ዴዲይሳ ኡራዳ ታ አዳስ ኡፋይሳን ዛሮ ኢማይስ። ¹¹ ታኒ ጎይናናው ዩሩሳላሜ ኬዬን ታማኔ ናምዑ ታላሳፔ አዶናይሳ ኔኒ ኔ ሁዔን ኡራናው ዳንዳሳስ። ¹² አይሁዴቲ ታና ዶሳ ኪሳን ጊዲን አይሁዴ ምሳ ኪሳን ጊዲን ካታማን ጊዲን አዴራካ ፓላሚሺን ምይኮ አሴ ሸሻዳ ማቂሺን ኢሲ አሲካ ዴሚቤና። ¹³ ሃዲካ ኤንቲ ታና ሞቲያባስ ማርካ ዴማናው ዳንዳሳስና።

¹⁴ «ሺን ታኒ ኢሲባ አማናይስ፤ ታኒ ሂጊን ዴዲያባኔ ናቤቲ ሃፊዳ ኡባባ አማናዳ፥ ኑ አዋታ ዶሳ፥ ኤንቲ ምርዶ ጊያ አጊያን ጎይናይስ። ¹⁵ ኤንቲ ባንታ ሁዔን አማኔይሳ ሜላ ዌሎቲኔ ናጋራንቾቲ ሃይቆፔ ዴንዳናይሳ ታካ አማናይስ። ¹⁶ ሄሳ ጊሾ፥ ታኒ ዶሳ ሲንሳኒኔ አሳ ሲንሳን ኡባ ምዴ ሎዎ ካሂ ታው ዳና ሜላ ሚናይስ።

¹⁷ «ታኒ ዩሩሳላሜፔ ኬዮሳፔ ዳሮ ሳይሳፌ ጉዩ ታ ቢታ ማንቆታስ ማዴ ኢማናዉኔ ያርሾ ያርሻናው ዩሩሳላሜ ባስ። ¹⁸ ታኒ ዶሳ ኪሳን ሄሳ አሳዳ ጊሻ ምጋ ፖላ ሲሚን ታና ዴሚዶሶና። ሄ ምዴ ታራ አሲ ባዋ፥ አሺካ ኬዬቤና። ¹⁹ ሺን ኢሲያፔ ዩዳ ኢሲ ኢሲ አይሁዴቲ ያን ዴዶሶና፤ ኤንቲ ታ ቦላ አዳ ኮይኮ ዩዲ ታና ኔ ቦላ ሞታናው ዳንዳሳስና። ²⁰ ምይኮ ታኒ ሻንጉዋ ሲንሴ ሸቂዳ ምዴ አሲዳ ባሊ ዴዲኮ ሃይሳቲ ኔ ሲንሳን ዴዲይሳቲ አዶና። ²¹ ታኒ ኤንታ ጊዶን ኤቃዳ፥ (ሃይቂዳይሳቲ ዴንዳና ጋዳ ዋሳዳ አዲዳ ጊሾ ሃቺ ሂንቴ ሲንሳን ታ ቦላ ፒርዶሶና) ጋስ፤ ሄሳፌ ሃራባ አሳቢኪ» ያጊስ። ⁹

²² ሺን ፊልኪሲ ዶሳ አጊያባ ጌሺ ኡሪዳ ጊሾ «ታኒ ሂንቴ አዳ ሻላቃ ሉሲዮሲ ያ ምዴ ፒርዳና»

ያጊዲ ሞይዚስ።²³ ፊልኪሲ ቃሲ ጳውሎስ ቃቾና ናጋና ሜላኔ ኢያ ዳቦታቴ አኒካ ኢያ አይቻናው ዩሺን ዲጎና ሜላ ማቶ ሃላቃስ አዲስ።

ጳውሎሲ ፊልኪሳ ሲንሴኔ ዲናሲላ ሲንሴ ሺቂስ

²⁴ ጉሳ ጋላሳፕ ጉዩ፥ ፊልኪሲ አይሁዴ ባጋ ጊዲዳ ባ ማቼ ዲናሲላራ ዩዲ ጳውሎስ ኪቲ ኤሂሲዲ ዩሱስ ኪሪስቶስን አማናባ ኢያፕ ሲዲስ።

²⁵ ጳውሎሲ ዊሎቴሳባ፥ ባ ሁዔ ሃሮባኔ ያናው ዴዲያ ፒርዳባ አዲሺን፥ ፊልኪሲ ያዩዲ፥ «ኔኒ ሃዲስ ባ፤ ታው ኢንጄቲዳ ዎዴ ኔና ዊጊሳና» ያጊስ።²⁶ ሄ ዎዴ ጳውሎሳፕ ጉቦ ኤካናው ቆፒዲ ኢያ ዛሪ ዛሪ ዊጊሲዲ ኢያራ አዴቴስ።

²⁷ ናምዑ ላይሳፌ ጉዩ፥ ፊልኪሳ ቤሳ ጳርቂዮስ ፊስቦሲ ኤኪስ። ፊልኪሲ አይሁዴታ ኡፋይሳናው ኮዩዲ ጳውሎስ ቢሎና አጋጊስ።

ጳውሎሲ ሮሜ ካወዋስ አቤት ጊስ

25 ፊስቦሲ ካዎቲዳ ሄቩ ጋላሳፕ ጉዩ ቂሳሪያፕ ዩሩሳላሜ ቢስ።² ያን ካሂኔ ሃላቃቲኔ አይሁዴታ ካሌሴይሳቲ ጳውሎስ ሞቲዶሶና።³ ጳውሎስ ዩሩሳላሜ ኤሂሺን አጊን ቆሴቲዲ ኢያ ዎዳናው ኤንታው ኢንጄታና ሜላ ባንታና ማዶ ጊዲ ፊስቦሳ ዎሲዶሶና።⁴ ፊስቦሲ ኤንታኮ፥ «ጳውሎሲ፥ ቂሳሪያን ቃሾ ኬሳን ዴዴስ፤ ታኒ ታ ሁዔንካ ኤሌሳዳ ጉዩ ሲማና ሃናይስ።⁵ ኢ ባሊዳባይ ዴዲኮ ሂንቴ ጊዶን አዋቴይሳቲ ታራ ቂሳሪያ ቢዲ ኢያ ሞቶና» ያጊዲ ዛሪስ።

⁶ ፊስቦሲ ኤንታ ማታን ሆስፑን ዎይኮ ታው ጋላሳ ሜላ ጋምዲዳፕ ጉዩ ቂሳሪያ ቢስ። ዎንቴሳ ጋላስ ፒርዳ አይዲያን ኡቲዲ ጳውሎስ ኤሃና ሜላ ኪቲስ።⁷ ኢ ዩን ዩሩሳላሜፕ ዩዳ አይሁዴቲ ኢያ ዩሹዋን ኤቂዲ ኤንቲ ሳሳናው ዳንዳዮና ዳሮ ዴዎ ሞቶ ኢያ ቦላ ሺሺዶሶና።⁸ ጳውሎሲ ዛሪዲ፥ «ታኒ አይሁዴ ሂጊያ ጊዲን ዮሳ ኬሳ ዎይኮ ሮሜ ካወዋ ቂሳሪ ናቃቢኬ» ያጊስ።

⁹ ሺን ፊስቦሲ አይሁዴታ ኡፋይሳናው ኮዩዲ ጳውሎስ፥ «ዩሩሳላሜ ባዳ ሃ ሞቴዋባ ያን ታ ሲንሳን ፒርዴታናው ኮያይ?» ያጊዲ አይቺስ።

¹⁰ ሺን ጳውሎሲ፥ «ታኒ ፒርዴታናው ቤሲያ ቂሳሪ ፒርዳ ኬሳን ኤቃ ኪቻስ። ኔኒ ሎይሳ ኤሬይሳዳ ታኒ አይሁዴታ አይቢንካ ናቃቢኬ።

¹¹ ሂዛ፥ ታኒ ናቂዳባይ ዎይኮ ሃይቆስ ጋሊያባ ኦሊዳባ ጊዲኮ ሃይቆፕ ታና አሻ ጊኬ። ሺን ኤንቲ ታና ሞቲያ ሞቶይ ሮሞ ጊዳፕ ጉዩ አኒካ ታና

ኤንታው አሲ ኢማናው ዳንዳዴና። ቂሳሪይ ታባ ፒርዶ ጋዳ አይቻይስ» ያጊስ።

¹² ሄ ዎዴ ፊስቦሲ ባ ዙራንቾታራ ዙሬቲዲ፥ «ኔኒ ቂሳሪይ ታባ ፒርዶ ጋዳ አይቻዳሳ፤ ቂሳሪኮ ባሳ» ያጊዲ ዛሪስ።

ጳውሎሲ አጊርጳ ሲንሴኔ ባርኒቄ ሲንሴ ሺቂስ

¹³ ጉሳ ጋላሳፕ ጉዩ ካዎይ አጊርጳኔ ባርኒቄይ ፊስቦሳ ሳሮሳናው ቂሳሪያ ቢዶሶና።¹⁴ ያን ኤንቲ ዳሮ ጋላስ ጋምዲን፥ ፊስቦሲ ካወዋስ ጳውሎስ ሃይሳዳ ያጊዲ አዲስ፤ «ፊልኪሲ ቢሎና አጊዲ ቢዳ ኢሲ አዴይ ሃይሳን ዴዴስ።¹⁵ ታኒ ዩሩሳላሜ ቢዳ ዎዴ ካሂኔ ሃላቃቲኔ አይሁዴ ጪማቲ ኢያ ቦላ ፒርዳና ሜላ ታና ዎሲዲ ኢያባ ታው አዲዶሶና።¹⁶ ታኒ፥ «ሞቴቲዳ ኡራይ ባና ሞቴይሳታ ሲንሳን ኤቂዲ ባ ሞቲዳባስ ዛሮ ኢሞናሺን፥ አና ጊዲኮካ አዲዲ ኢሜቴይሲ ሮሜ ሂጌ ጊዴና» ያጋዳ ኤንታው ዛራስ።

¹⁷ «ሄሳ ጊሾ፥ ኤንቲ ሃይሳን ሺቂዳ ዎዴ ታኒ ጋምዶና ዎንቴሳ ጋላስ ፒርዳ ኬሳ ጌሳዳ ጳውሎስ ኤሃና ሜላ ኪታስ።¹⁸ ኢያ ሞቴይሳቲ ኢያ ማታን ኤቂዲ፥ ኢታባን ኢያ ሞቶና አንኮና ጋዳ ታኒ ቆፒዳይሳ ሜላ ኢያ ሞቲቦኮና።¹⁹ ሺን ኤንቲ ባንታ አማናባኔ ጳውሎሲ፥ «ፓዳ ዴዴስ» ጊያ ኢሲ ሃይቂዳ ዩሱሳ ጌቴቲያ አዲያባ ኢያራ ፓላሞሶና።²⁰ ሃ አዳይ ታና ቫካናው ሜቲዳ ጊሾ ጳውሎሲ ዩሩሳላሜ ቢዲ፥ ያን ፒርዴታናው ኮያኮ ጋዳ ኢያ አይቻስ።²¹ ሺን ጳውሎሲ ባ አዳ ቂሳሪይ ቢዳና ጋካናው ቃሾ ኬሳን ጋምዳናው አይቺስ። ታኒ ኢያ ቂሳሪኮ ዩዳና ጋካናው ኢ ቃሺታና ሜላ ኪታስ» ያጊስ።

²² ሄሳ ጊሾ፥ አጊርጳ ፊስቦሳ፥ «ታኒ ታ ሁዔንካ ሄ ኡራይ ጊያባ ሲዳናው ኮያይስ» ያጊስ። ፊስቦሲ ኢያኮ፥ «ኔኒ ዎንቶ ኢ ጊያባ ሲዳና» ያጊስ።

²³ ዎንቴሳ ጋላስ አጊርጳኔ ባርኒቄይ ጊታ ቦንቾን ቫላቃታራኔ ካታማን ዴዲያ ጊታ አሳታራ ዩዲ ፒርዳ ኬሳ ጌሊዶሶና። ፊስቦሲ ጳውሎስ ዊጊሲዲ ኤሂስ።²⁴ ፊስቦሲ፥ «ካዋው አጊርጳ፥ ሃይሳን ኑራ ዴዲያ አሳው፥ አይሁዴቲ ዩሩሳላሜንካ ሃይሳንካ ዋሲዲ፥ «ኢ ሂዛፕ ጉዩ ፓዳ ዳናው ቤሴና» ያጊዲ፥ ታና ዎሲዳ ኡራ ሃይሳ ቤዔታ።²⁵ ሺን ኢያ ሃይቆስ ጋሊያባ አይቢባካ ታኒ ዴማቢኬ። ኢ ባ ሁዔን፥ «ቂሳሪይ ታባ ፒርዶ ያጋዳ አይቻይስ» ጊዳ ጊሾ ቂሳሪኮ ኢያ ዩዳናው ቆፋ ቃቻስ።²⁶ ታኒ ኢያባ ታ ጎዳ ቂሳሪስ ዓፋናው

ጊዲያ ጋሶይ አይቢካ ባዋ። ሄሳ ጊሾ፥ ኢያባ ሂንቴ ቤሂኮ ታ ሃፊያባይ ቤንታኔኮ ጋዳ ሂንቴ ሲንሴ ኡባራካ ካዋው፥ አጊርጳ፥ ኔ ሲንሴ ኢያ ኤሃስ።²⁷ አይስ ጊኮ፥ ቃሼቲዳ አሲ ቦላ ዳይናስ አሲያ ዎዴ ኢ አይስ ሞቴቲዳኮ ቆንጨሶና አጌይሲ ታው ኤያቴሲ ዳኔስ» ያጊስ።

ጳውሎሲ አጊርጳ ሲንሳን ዛሪዳ ዛሩዋ

26 አጊርጳ ጳውሎሳኮ፥ «ኔኒ ኔባ አዳናው ዳንዳዓሳ» ያጊስ። ሄ ዎዴ ጳውሎሲ ባ ኩሺያ ዴንሴዲ ሃይሳዳ ያጊስ።

² «ካዋው፥ አጊርጳ፥ አይሁዴቲ ታና ሞቲዳባስ ዛሮ ኢማናው ሃቺ ኔ ሲንሳን ኤቃሼ ታ ቃዳይ ሎዎ ጋዳ ቆፓይስ።³ ኔኒ አይሁዴ ዎጋኔ ፓላማ ሎይሳዳ ኤሪያ ጊሾ ታና ሳሌቶና ሲዓና ሜላ ዎሳይስ።

⁴ «ታኒ ናዓቴሳፌ ዶማዳ ታ አሳ ጊዶኒኔ ዩሩሳላሜን ዴዲዳ ታ ዴውዋ አይሁዴ ኡባይ ኤሮሶና።⁵ ታኒ ኮይሮፔ ዶማዳ፥ ኑ አማኖ ሂጊያ ሚንሴዲ ናጊያ ፋሪሳዌታ ያራፔ ጊዴይሳ ኤንቲ ማርካታናው ኮይኮ ኤሮሶና።¹⁶ ሃዲካ ታኒ ዶሳይ ኑ አዋታስ ኢማና ጊዳ ኡፋይሳ ናጊያ ጊሾ ሞቴታዳ ሃይሳን ኤቃስ።⁷ ቃሲ ታማኔ ናምዑ ኑ አዋታ ሸሻይ ዶሳ ቃማኔ ጋላስ ሚንሴዲ ጎይኒሼ ዶሳይ ኢማና ጊዳይሳ ኤካናው ኡፋይሳን ናጎሶና። ካዋው አጊርጳ፥ አይሁዴቲ ታና ሞቴይ ታኒ ኡፋይሳን ሄሳ ናጊያ ጊሾሳ።⁸ አይሁዴቶ፥ ዶሳይ ሃይቂዳይሳታ ዴንሴይሳ አይስ አማኔኬቲ?

⁹ «ካሴ ታኒ ታ ሁዴንካ ናዘሬቴ ዩሱሳ ሱንሳ ቴቃናው ዳንዳዔቲዳባ ኡባ አሳናው ቤሴስ ጋዳ ቆፓስ።¹⁰ ታኒ ዩሩሳላሜን አሲዳይ ሃይሳ። ካሂኔ ሃላቃታፔ ማታ ኤካዳ ዶሳ አሳታፔ ዳሮታ ቃሺሳስ። ኤንታ ዎዲያ ዎዴካ ኤንታ ሃይቁዋ ዶሳስ።¹¹ ዳሮ ዎዴ አይሁዴ ዎሳ ኬሳ ኡባን ኤንቲ ሴሬታና ሜላኔ ዩሱሳ ጫዴዲ ካዳና ሜላ ኡንዔሳስ። ታኒ ዎጊ ባይና ኤንታ ሃንቁታዳ ሃሪ አቶሺን፥ ሃራ ቢታ ካታማታ ጋካናው ኤንታ ጎዳስ።

¹² «ታኒ ሃ አዳስ ካሂኔ ሃላቃታፔ ማታኔ ኪታ ኤካዳ ዳማስቆ ባይስ።¹³ ካዋው፥ ታኒ ሴታ ጋላስ አጊያን ዴዲሺን አዋ ፖፑፔ ዳሮ አዲያ ፖፑይ ታ ዩሹዋኒኔ ታራ ቤይሳታ ዩሹዋን ሳሎፔ ፖዲስ።

¹⁴ ኑኒ ኡባይካ ሳዓን ኩንዲዳ ዎዴ ኢብራይስጺ ዶናን፥ (ሳዎላ፥ ሳዎላ፥ ታና አይስ ጎዳይ? ኔኒ ኔና ጫዲያ ምዓ ቃኪኮ ኔና ቆሃሳ) ያጊዲ ታው አዲሺን ሲዓስ።

¹⁵ «ታኒ፥ (ጎዳው፥ ኔኒ እኔ?) ያጋስ።

«ጎዳይ፥ (ታኒ፥ ኔኒ ጎዲያ ዩሱሳ፤¹⁶ ሺን ዴንዳ ኤቃ። ሃቺ ኔኒ ታና ቤዲዳይሳኒኔ ሲንሳፌ ታ ኔና ቤሳኝሳ ሃራታስ ማርካታና ሜላ ታ አሳንቾ አሳዳ ኔና ሹማናው ኔው ቤንታስ።¹⁷ ኢስራዔል አሳታፔኔ ታኒ ኔና ኤንታኮ ኪቲያ አይሁዴ ጊዶናይሳታፔ ኔና አሻና።¹⁸ ኔኒ ኤንታ አይፊያ ዶያና፥ ዱማፔ ፖፑኮ፥ ሃላሄ ኩሼፔ ዶሳኮ ኤንታ ዛራና። ኤንቲ ታናን አማኒዲ ናጋራ አቶቴሳ ኤካና። ዶሳይ ዶሪዳ አሳ ጊዶን ባንታ ላታ ዴማና) ያጊስ።

¹⁹ «ካዋው አጊርጳ፥ ሄሳ ጊሾ፥ ታው ሳሎፔ ቤንቲዳ ቆንጨሳስ ኪቴታናይሳ ኢፃቢኬ።²⁰ ሺን ታኒ ኮይሮታዳ ዳማስቆን ሄሳፌ ጉዬ ዩሩሳላሜኒኔ ዩሁዳ ቢታ ኡባን ዴዴይሳቲኔ አይሁዴ ጊዶናይሳቲ ባንታ ናጋራፔ ዶሳኮ ሲማና ሜላኔ ናጋራፔ ሲሙዋ ቤሲያ አሶ አሳና ሜላ ቃላ አዳስ።²¹ ሄሳ ጊሾ፥ አይሁዴቲ ታና ዶሳ ኬሳን አይኪዲ ዎዳናው ኮዩዶሶና።²² ሃቺ ጋካናው ዶሳ ማዴይ ታፔ ሻኬቲቤና፤ ያኒያ ጊሾ፥ ጉሳሲኔ ጊታስ ማርካታሼ ሃይሳን ኤቃስ። ናቤቲኔ ሙሴይ ሃናና ጊዲ አዲዳይሳፌ ሃራ ኢሲባካ ታኒ አዲዳባይ ባዋ።²³ ሄሲካ፥ (ኪሪስቶሲ ዋዬ ኤካናው ቤሴስ፤ ቃሲ ሃይቆፔ ኮይሮ ዴንዲዲ አይሁዴታሲኔ አይሁዴ ጊዶናይሳታስ አቶቴሳ ፖፑ አዳናው ቤሴስ) ጊዳይሳ» ያጊስ።²⁴

²⁴ ጳውሎሲ ሄሳ ያጊዲ ዛሪሺን፥ ፊስዎሲ ባ ቃላ ቶቂ አሲዲ፥ «ጳውሎሳ፥ ኔ ጎያዳሳ፤ ኔ ዳሮ ቲሚርቴይ ኔና ጎሻስ ጋሴስ» ያጊስ።

²⁵ ሺን ጳውሎሲ፥ «ቦንቾ ፊስዎሳ፥ ታኒ ቴማባኔ ቤሲያባ አዳይሲፔ አቲን ጎያቢኬ።²⁶ ታኒ ቆንጨን አዲያ አዳ ካዎይ ኤሬስ። ሃ አዳይ ጌማን አሴቲቦና ጊሾ ኢሶይካ ኢያፔ ጌዎናይሳ ታኒ ገሻዳ ኤራይስ።

²⁷ «ካዋው አጊርጳ፥ ኔኒ ናቤታ አማናሳ ጊዲኪ? ኔኒ አማኔይሳ ታኒ ኤራይስ» ያጊስ።

²⁸ ካዎይ አጊርጳ፥ ጳውሎሳኮ፥ «ሃ ጉሳ ሳቴን ታና አማንሳናው ኮያይ?» ያጊስ።

¹26:5 ሃ.አ 23:6፤ ፊል 3:5 ⁵26:9 ሃ.አ 8:3፤ 22:4-5

¹²26:20 ሃ.አ 9:20፤ 28-29 ¹⁶26:23 1ቆሮ 15:20፤ ኢሳ 42:6፤ 49:6

²⁹ ጳውሎስ፡ «ዳሮ ዎዴ ጊዲን ጉሳ ዎዴ ኔ ሃላላ ጊደናሺን ሃቺ ታና ሲዲያ ኡባይ ሃ ቃሹዋፔ አቲን ታ ሜላ ጊዳና ሜላ ያሳ ዎሳይስ» ያጊስ።

³⁰ ሄሳፌ ጉዬ፡ ካዎይ ፊስዎሲ፡ ባርኒቄይኔ ኤንታራ ኡቲዳ ኡባይካ ዴንዲዶሶና። ³¹ ያፔ ኬዱዲ ቢሼ ኢሶይ ኢሱዋራ፡ «ሃ ኡራይ ሃይቆስ ዎይኮ ቃሾስ ጋሲያባ አይኮካ አሲቤና» ያጊዲ አዴቲዶሶና። ³² አጊርጺ ፊስዎሳኮ፡ «ሃ ኡራይ (ቄሳሬይ ታባ ፒርዶ) ጎናኮ ቢሌታናው ዳንዳዴስ፡ ሺን አቲስ» ያጊስ።

ጳውሎስ ሮሜ ቢስ

27 ኑኒ ማርካቤራ ሃሌ ባናው ቃቺዳ ዎዴ አወጊስዎሳ ዎታዳሬታ ጌቴይሳታፔ ኢሲ ዩሊዮሳ ጊያ ማቶ ሃላቃስ ጳውሎስኔ ሃራ ጉሳ ቃሾ አሳታ ኢሚዶሶና። ² ኢሲያ ጋዋን ዴዲያ ቢታታ ቢያ አዲራሚዊኔ ማርካቤን ጌሊዲ ዴንዲዳ፡ ማቄዶኒያ አሲ ጊዲዳ ቴሴሎንቄ አርስቢሮኮሲ ኑራ ዴዴስ።

³ ዎንቴሳ ጋላስ ኑኒ ሲዶና ጋኪሺን፡ ዩሊዮሲ ጳውሎስስ ኬሂዲ ባ ላጌታኮ ቢዲ ኮሺያባን ማዴታና ሜላ ኤንታኮ ዩዲስ። ⁴ ያፔ ዴንዲዲ ሲንሳራ ኑ ቦላ ጫርኪያ ጊሾ ሃሳን ቴቂቲዳ ቢታ፡ ቆጲሮሳን ዜምፒዲ አዲዳ። ⁵ ኪልቂያኔ ጲንፊሊያ ማታን ዴዲያ አባ ፒኒዲ ሊቂያን ዴዲያ ሙራ ጋኪዳ። ⁶ ያን ማቶ ሃላቃይ ሃሌ ቢያ ኢስኪንዲሪያ ማርካቤ ዴሚዲ፡ ኢያን ኑና ጌልሲስ።

⁷ ኑኒ ዳሮ ጋላስ ሎዳራ ቢዲ፡ ዳሮ ሜቶን ቃንዶሳ ካታማ ማታ ጋኪዳ። ያራ ባናው ኑና ጫርኮይ ዲጊን ሳልሞናራ አዲዲ ሃሳን ቴቂቲዳ ቢታ፡ ቃርባሳን ዜምፒዲ አዲዳ። ⁸ ዳሮ ሜቶን ጋዋ ጋዋ አይኪዲ ላሲያ ካታማ ማታን ዴዲያ አባ ዶናን «ማርካቤይ ዎፑ ጊዲ ሽምፒዶሶ» ጊያ ቤሳ ጋኪዳ።

⁹ ኑኒ ያን ዳሮ ዎዲያ ጋምዲዳፔ ጉዬ ዎሚ ቢሌቲን፡ ማርካቤራ ቡሲ ሜቲያ ጊሾ ጳውሎስ ኤንታ ዞሪስ። ¹⁰ «አሳው፡ ኑ ቡሳን ጊታ ቦሺኔ ዳሮ ቆሆይ ዴዴይሲ ታው ቤንቴስ፤ ቆሆይ ጫና ቦላኔ ማርካቤያ ቦላ ሃላላ ጊደናሺን ኑ ዴዑዋ ቦላካ ጋካና» ያጊስ። ¹¹ ሺን ማቶ ሃላቃይ ጳውሎስ ጊዳይሳፌ አሲዲ ማርካቤያ ላጌይሲኔ ማርካቤያ ጎዳይ ጌይሳ አማኒስ። ¹² ሄ አባ ዶናን ዴዲያ ካታማይ ባልጎ አጌና አሳናው ኤንታው ኢንጂቶና ጊሾ ዳሪያ አሳቲ ባንታው ዳንዳዴቲኮ ፊንቄ ካታማ ጋኪዲ ባልጎ አጌና ያን አሳናው ዞሬቲዶሶና።

ፊንቄይ ፑዴሃ-ዉሎሃፔኔ ዱጌሃ-ዉሎሃፔ ጊዶን አባ ዶናን ዴዲያ ካታማ።

አባ ቦላ ጎቴይ ዴንዲስ

¹³ ካወሻ ዱጌሃ ጫርኮይ ሎዳራ ጫርኪዳ ዎዴ ባንታ ቆፒዳይሳዳ ሃኒዳባ ዳኒን ዴንዲዲ፡ ማርካቤይ ቃዶና ሜላ አይኪያ ቢራታ ፑዴ ኤኪዲ ቃርባሳ ማታራ አዲዶሶና። ¹⁴ ሺን ዳሮ ጋምዶና «አዉራቂስ» ጊያ ዎልቃማ ጎቴይ ሃሳን ቴቂቲዳ ቢታፌ ዱጌ ኤንታ ቦላ ዴንዲስ። ¹⁵ ሄ ጎቴይ ማርካቤያ ሱጊዲ ኤፎና ዲጊዳ ጊሾ ጫርኮይ ማርካቤያ ባ ዶሲዳ ሶ ኤፊስ።

¹⁶ ኑኒ ቄዳ ጊያ ሃሳን ቴቂቲዳ ቢታ ዜምፒዲ ቢሼ ዳሮ ሜቶቴቲዲ ማርካቤያ ዎንሎዋ አሻናው ዳንዳዲዳ። ¹⁷ ኤንቲ ዎንሎዋ ፑዴ ኬሲዳፔ ጉዬ ዎዶሩዋን ማርካቤያ ቦላ ሃዲዲ፡ ሚንሲ ቃቺዶሶና። ሱርቲሳ ጊያ ሻፊያን ባንታና ዶምዴሳና ጊዲ ሂርጊዲ፡ ማርካቤያ ሻራ ዎዲሲዲ ማርካቤያ ጮ ዩዲ አጊዶሶና።

¹⁸ ጎቴይ ዎልቃሚሼ ቢን ዎንቴሳ ጋላስ ጫናፔ ባጋ አባን ሆሎ አይኪዶሶና። ¹⁹ ሄዋንሶ ጋላስ ማርካቤያ ሚሺያ ኤኪዲ ባንታ ኩሼን ሆሊዶሶና። ²⁰ ኑኒ ዳሮ ጋላስ አዋ አይፌኔ ያሊንቶ ቢያና ጊሾኔ ዎልቃማ ኡሾይ ኑ ቦላ ኡሺዳ ጊሾ ሲንሳፌ ሽምፖራ አታና ጊዲ ቆፒቦኮ።

²¹ ሄ ዎዴ ኤንቲ ዳሮ ጋላስ ካሲ ሞና ጋምዲዳ ጊሾ ጳውሎስ ኤንታ ጊዶን ዴንዲ ኤቂዲ፡ «አሳው፡ ሂንቴ ታ ዞሪያ ኤኪዲ ቃርባሳፔ ዴንዶና አጊዳኮ ሃ ሜቶይኔ ቆሆይ ኑና ጋኪና። ²² ሺን ታኒ ሂንቴና ያዮፊቴ ጋዳ ዞራይስ፤ አይስ ጊኮ፡ ሃ ማርካቤይ ዳያናፔ አቲን ሂንቴፌ ኢሲ አሳ ሽምፖይካ ዳዬና። ²³ ዚኔ ቃማ ታ ኢያባ ጊዲዳይሲኔ ታ ጎይኒያ ያሳይ ኪቲዳ ኪታንቾይ ታ ማታን ኤቂዲ፡ ²⁴ (ጳውሎሳ፡ ያዮፋ፤ ኔኒ ሮሜ ካወዋ ቄሳሬ ሲንሳን ኤቃናው ቢሴስ። ሄኮ ያሳይ ኔ ጊሾ ኔራ ቢያ አሳ ኡባ ሽምፑዋ አሸሸ) ያጊስ። ²⁵ ሄሳ ጊሾ፡ አሳው፡ ያዮፊቴ። ሄ ኪታንቾይ ታው አዲዳይሲ ሃናናይሳ ታኒ አማናይስ። ²⁶ ሺን ጫርኮይ ኑና ኤፌዲ ኢሲ ሃሳን ቴቂቲዳ ቢታ ጋዋን ሆላና» ያጊስ።

²⁷ ታማኔ አይዳንሶ ቃማን ሜዲቲራኔ አባን ኑና ጫርኮይ ጌዴኔ ሃ ሱጊሺን፡ ጊዲ ቢላሄ ጊዲያ ዎዴ ማርካቤያን አሴይሳታስ ቢታኮ ማቲዳባ ዳኒስ። ²⁸ ኤንቲ ጨሞቴሳ ኤራናው ኮዩዲ ዎዶሮ ቄራን ዴዲያባ ቃቺዲ አባን ዩጊን፡ አባይ ሆስፑን ታሙ ዋዳ ጊዲስ። ጉሲ ጋምዲዲ፡ ዛሪ ዩጊን

አሱዋን ታሙ ዋሳ ጊዲስ።²⁹ ኤንቲ አባ ጋፃን ዴዲያ ሹቸን ደምዔቶና ሜላ ያዩዲ፤ ማርካቢይ ቦና ሜላ አይኪያ አይዱ ቢራታታ ማርካቢያ፤ ጉዩራ አባን ዩጊዲ፤ ሳዓይ ዎንታና ሜላ ያሳ ዎሶሶና።³⁰ ማርካቢያን አሴይሳቲ ማርካቢያ፤ ባቃታናው ኮዩዲ፤ ማርካቢይ ቦና ሜላ አይኪያ ቢራታታ ማርካቢያ፤ ሲንሳ ባጋራ አባን ዩጊያ ዳኒን ዎንሉዋ አባን ዩጊዶሶና።³¹ ጳውሎሲ ማቶ ሃላቃኑ ዎታዳሬታኮ፤ «ሃይሳቲ ማርካቢያን ሼምፒ አቶና ኢዲኮ ሂንቱ አታናው ዳንዳዔኪታ» ያጊስ።³² ሄሳ ጊሾ፤ ዎታዳሬቲ ዎንሎይ ቃሼቲዳ ዎዶሩዋ ቃንፃዲ ዩዲ አጊዶሶና።

³³ ሳዒ ዎንታና ሃኒሺን አባይ ካሲ ማና ሜላ ጳውሎሲ አሳኮ፤ «ሂንቱ ካሲ ሞና ናጊሼ ሃቺራ ታማኔ አይዱ ጋላስ ጋምዒዴታ።³⁴ ሄሳ ጊሾ፤ ጉሳ ካሲ ሂንቱ ማና ሜላ ታኒ ሂንቱና ዎሳይስ። ሂንቱ ጋሽታና ሜላ ጉሳ ካሲ ማናው ኮሺስ፤ ሃሪ አቶሺን ሂንቱ ሁዒ ቢናና፤ አሶይካ ዳዩና» ያጊስ።³⁵ ጳውሎሲ ሄሳ ጊዲ አይሲ ኤኪዲ አባ ሲንሳን ያሳ ጋላቲስ፤ አይሳ ሜንሲዲ ሙሱ ዶሚስ።³⁶ አባይ ሚኔቲዳ ባንታው ካሲ ኤኪዲ ሚዶሶና።³⁷ ኑኒ ማርካቢያን ዴዲይሳቲ ናምዑ ዪታኔ ላፑን ታማኔ አሱዋና።³⁸ ኤንቲ ሚዲ ካሊዳ ዎዴ ጫና ጊስቲያ አባን ዩጊዲ ማርካቢያ ዴፀዋ ካወሸዶሶና።

ማርካቢይ ሚዲስ

³⁹ ሳዒ ዎንቲዳ ዎዴ ማርካቢያ አሳንቸቲ አው ቢታ ጋኪዳኮ ኤሮናሺን፤ አባ ጋፃን ዴዲያ ሻፌኔ ሲሊዋ ቢዲዶሶና፤ ባንታው ዳንዳዔቲኮ ማርካቢያ ሄ ሻፌያኮ ሸሻናው ቆፒዶሶና።⁴⁰ ያቲዲ፤ ማርካቢይ ቦና ሜላ አይኪያ ቢራታታ ቢርሺዲ አባን ዩጊዶሶና። ሄ ዎዴ ላጊያ ሚሳ ቃቺያ ዎዶሩዋ ቢርሺዶሶና። ሄሳፌ ጉዩ፤ ጫርኮይ ማርካቢያ ሲንሴ ሱጋና ሜላ ማርካቢያ ኤፊያ ሻራ ሲንሳ ባጋራ ቶቂ አሲዲ ቡሱ ዶሚዶሶና።⁴¹ ሺን ማርካቢይ ሻፌ ዶሬን ደምዔቲዲ ሚቴቲስ። ማርካቢያስ ሲንሳ ባጋይ ፀጉኒዲ ሻፊያ ጫዲ አይኪዲ ቃዶና ኢዲን፤ ጉዩ ባጋይ ዙሊያ ሱንሳን ሜቂሬቲሴ አይኪስ።

⁴² ዎታዳሬቲ ቃሾ አሳፔ አሶይካ ሃሳ ዋዲዲ ኬሲ ኤኮና ሜላ ኤንታ ዎዳናው ዞሬቲዶሶና።⁴³ ሺን ማቶ ሃላቃይ ጳውሎሳ አሻናው ኮዩዲ

ዎታዳሬታ ዞሬታ ኢዲስ። ሃሴ ዋዶ ኤሪያ አባይ ማርካቢያ፤ ሃሳን ጉፒ ጉፒ ዎዲዲ ካሴቲዲ ጋፃ ኬያና ሜላ ኪቲስ።⁴⁴ አቲዳይሳቲ ሳንቃ ቦላኔ፤ ማርካቢያ ሜዑዋ ቦላ ኬያና ሜላ ኪቲስ። ሄሳዳ ሃኒዲ አባይ ጋፃ ሳርራ ኬዶዶሶና።

ጳውሎሲ ማልታ ጊያ ሃሳን ቴቂቲዳ ቢታ ቢስ

28 ኑኒ ጋፃ ሳር ኬዶዳ ዎዴ ጋኪዳ ሃሳን ቴቂቲዳ ቢታይ ማልታ ጌቱቂሳ ኤሪዳ።² ማልታ አሳይ ኑስ ዳር ኬሃ ኬሂዶሶና። ኢሪ ቡኪያ ጊሾኔ ሚጊያ ጊሾ ታማ ኤሴዲ ኑና አባ ሞኪዶሶና።³ ጳውሎሲ ዳር አፊራ ሸሺዲ ታማን ዎሲሺን፤ ሾሺ ሴላ ጊሾ ኬዶዲ ኢያ ኩሺያ ቦላ ሃዲቲዲ ኢያ ዱኪስ።⁴ ማልታ አሳይ ሾሺ ጳውሎሳ ኩሺን ሃዲቲዳይሳ ቢዲዳ ዎዴ አሶይ ኢሱዋኮ፤ «ቱማ ሃ አራይ ሸምፖ ዎዲዳ አሲ፤ ሃሪ አቶሺን አባፌ ኢ አቲንካ ያሳ ፒርዳፌ^{††} አቲዲ ፓፃ ዳናው ዳንዳዒቢና» ያጊዶሶና።⁵ ሺን ጳውሎሲ ባ ኩሺያ፤ ሾሻ ወፃርኪዲ፤ ታማን ዩጊስ፤ ኢያ አይኮካ ቆሂቢና።⁶ ኤንቲ፤ «ኢያ አሳቴሳይ ኪዲስ፤ ዎይኮ አኪኮና ኩንዲዲ ሃይቂስ» ጊዲ ናሳሶና። ሺን ዳር ዎዴ ናጊዲ ኢያ አሳቴሳን አይቢካ ዱማቲዳባይ ዳዩን፤ «ሃይሲ ዶሴ» ያጊዲ ባንታ ቆፋ ላሚዶሶና።⁷ ሄ ሄራን ሃሳን ቴቂቲዳ ቢታ ሃላቃ፤ ፑፕሊዮሳ ጌዳሳስ ጋዴይ ዴዒስ፤ ሄሹ ጋላስ ጋካናው ኢ ኑና ሲቆን ሞኪስ።⁸ ፑፕሊዮሳ አዋይ ቆዶ፤ ሚሻኔ አሎ አቲሶን ሃርጌቲዲ ዚንዒዲ ዴዒስ። ጳውሎሲ ኢያ ሶ ጌሊዲ ኢያው ያሳ ዎሲስ፤ ባ ኩሺያ ኢያ ቦላ ዎሲዲ ፓሲስ።⁹ ሄሳፌ ጉዩ፤ ማልታን ዴዲያ ሃርጊያ ሃራ አሳቲካ ዩዲ ፓዲዶሶና።¹⁰ ኤንቲ ኑና ዳር ቦንቺዶሶና፤ ኑኒ ማርካቢራ ባናው ዴንዲዳ ዎዴ አኒስ ኮሺያባ ኑስ ኢሚዶሶና።

ጳውሎሲ ማልታፌ ሮሜ ቢስ

¹¹ ሄሹ አጊናፔ ጉዩ፤ ማልታን ባልጎ አሲዲ ኢስኪንዲሪያ ማርካቢራ ባናው ዴንዲዳ። ሄ ማርካቢያ ቦላ ዲዮስቆሮሳ ጊያ ሜንቱ ኤቃታ ሚሲሌይ ዴዒስ።¹² ሲራኩሴ ካታማ ጌሊዲ ያን ሄሹ ጋላስ አቲዳ።¹³ ያፔ ዴንዲዲ ሬጊዩሜ ካታማ ጋኪዳ። ኢሲ ጋላሳፔ ጉዩ፤ ዱጌሃ ባጋ ጫርኮይ ጫርኪን፤ ዎንቱሳ ጋላስ ፑቲዮሴ ካታማ ጋኪዳ።¹⁴ ያን ኑኒ ኢሲ ኢሲ አማኒያ አሳታ

††28:4 ያሳ ፒርዳፌ፡ ሄ ዎዴ ሄ ቢታን ዱማ ዱማ ማጫ ያሳቲ ዴዶሶና። ኤንታፌ ኢሲኒያ ኢታ አሲያ አሳ ፒርዲያሮ። ኢያ ፒርዳ ዶሲ ጌቱታ ዪጌታሱ።

ዴሚን፡ ባንታራ ሳሚንታ ጋምዓና ሜላ ኑና
ዎሲዶሶና። ሄሳፌ ጉዬ፡ ሮሜ ቢዳ።

¹⁵ ሮሜን ዴሂያ አማኒያ አሳቲ ኑባ ሲዲዲ፡
አፊዮሳ ጊያን፡ ሄሹ አቂያሶ ጊያ ቤሳ ጋካናው
ኑና ሞካናው ዩዶሶና። ጳውሎሲ ኤንታ ቤዲዳ
ዎዴ ያሳ ጋላቲዲ ሚኔቲስ።

ጳውሎሲ ሮሜን

¹⁶ ኑኒ ሮሜ ጌሊዳ ዎዴ ጳውሎሲ ባና ናጊያ
ዎታዳሪያራ ባርካ ዴዎ ጌቴቲስ።

¹⁷ ሄሹ ጋላሳፕ ጉዬ፡ ጳውሎሲ አይሁዴታ
ሃላቃታ ባኮ ያጊሲስ። ኤንቲ ሺቂዳ ዎዴ ኤንታኮ፡
«ታ ኢሻቶ፡ ታኒ ኑ አሳ ዎይኮ ኑ አዋታ
ዎጋ ቦላ አይቢ ቆሆካ አሳቢኬ፡ ሺን ታና
ዩሩሳላሜን ቃቺዲ ሮሜ አሳስ አሲዲ ኢሚዶሶና።

¹⁸ ኤንቲ ታ ሞቴዋ ቤዲዲ ሃይቆስ ጋሲያባ
ታ ቦላ አይቢባካ ዴሚቦና ጊሾ ታና ቢላናው
ቆፒዶሶና። ¹⁹ ሺን አይሁዴቲ ሄሳ ኢዲዳ ዎዴ
(ታባ ቁሳሬይ ፒርዶ) ያጋሲፕ አቲን ታኒ
ታ ዴሪያ ሞቲያባይ ዴዲን ጊዴና። ^{v20} ታኒ
ሂንቴና ዪጊሲዳይ ሂንቴና ቤዓናዉኔ ሂንቴው ሃይሳ
ኦዳናሳ። ታኒ ሃ ሳንሳላታን ቃሼቲዳይ ኢስራዔል
አሳይ ናጊያ ኡፋይሳ ጊሾሳ» ያጊስ።

²¹ አይሁዴ ሃላቃቲ ጳውሎሳኮ፡ «ኑስ ዩሁዳፕ
ኔባ ሃፌቲዳ ዳብዳቤይ ጋኪቤና። ያፕ ዩዳ አሳታፕ
ኢሶይካ ኔባ ኢታ አዲዳይ ባዋ። ²² ሺን ሃ ኔ ካሊያ
አማኑዋ ዱማ ዱማ ቤሳን አሳይ ኢዪይሳ ኑኒ ኤሪያ
ጊሾ ኔ ቆፋ ሲዓናው ኮዮስ» ያጊዶሶና።

²³ ኤንቲ ባንታ ያና ጋላስ ጳውሎሳስ ቃዓሪዲ፡
ሄ ጋላስ ዳሪዲ ኢ ዴዲያሱዋ ዩዶሶና። ኢ

ዎንታፌ አማርሲ ጋካናው ያሳ ካዎቴሳባ ኤንታው
ማርካቲስ። ቃሲ ኤንቲ ዩሱሳባ አማናና ሜላ
ሙሴ ሂጊያፌኔ ናቤታ ማፃፋፕ ቆንጫሲዲ ኤንታ
ታማርሲስ። ²⁴ ኢሶቲ ኢሶቲ ጳውሎሲ ጊዳይሳ
አማኒዶሶና፡ ሺን ሃራቲ አማኒቦካና። ²⁵ ኤንቲ
ባንታ ጊዶን ኦዳ ማያና ኢዲዳ ዎዴ ጳውሎሲ
ኢሲባ ጊዳፕ ጉዬ ቢዶሶና። ኢ ሃይሳዳ ያጊስ፡
«ጊሻ አያናይ ኑ አዋታስ ናቢያ ኢሳያሳ ዶናን
አዲዳይሲ ቱማ።

²⁶ (ኔኒ ሄ አሳኮ ባዳ፡

ሂንቴ ሲሳ ሲዴታ፡ ሺን ሂንቴው ጌሌና፤

ሂንቴ ቤዎ ቢዴታ፡ ሺን ዴሚኬታ። ^w

²⁷ ሃ አሳ ዎዛናይ ሙሚስ፤

ኤንታ ሃይሳይ ቱሊስ፤

ኤንታ አይፌይካ ጎኬቲስ።

ሄሲ ባይኔኮ፡

ኤንቲ ባንታ አይፌያን ቤዲዲ፡ ባንታ ሃይሳን

ሲዲዲ፡ ባንታ ዎዛናን አኬኪዲ፡

ኤንቲ ታኮ ሲማና፤

ታካ ኤንታ ፓሳናሺን) ያጋ» ያጊስ።

²⁸ «ሂዛ፡ ሃይሲ ያሳ አቶቴሳ ኪታይ አይሁዴ
ጊዶናይሳታስ ጊዴይሳ ኤሬታ። ኤንቲካ ሲዓና»
ያጊስ።

²⁹ ጳውሎሲ ሄሳ ጊዳፕ ጉዬ አይሁዴቲ ባንታ
ጊዶን ዳሮ ፓላሚሼ ኬዬዲ ቢዶሶና።

³⁰ ጳውሎሲ ኬራ ኬሳን ናምዑ ላይሲ ኩሜሲ
ዴዲስ፤ ያን ዴዲሼ ባኮ ያ ኡባ ሞኬስ። ³¹ ያሺ
ባይናኔ ኦኒካ ዲጎናሺን ያሳ ካዎቴሳባ ሳባኪስ፤ ጎዳ
ዩሱስ ኪሪስቶሳባ ቆንጫሲዲ ታማርሴስ።

^v28:19 ሃ.አ 25:11 ^w28:26 ኢሳ 6:9-10

ጳውሎስ ሮሜ አሳስ

ግፊዳ ኪታ

ጋሳ ቆፋ

ሃዋሪያ ጳውሎስ ኪታይ ሮሜ አሳስ ግፊቲዳይ፥ ጳውሎስ ሮሜን ዴዲያ ሦሳ ኬሳ ቤዓናው ቆፒዳ ጊሾ ኢ ቢያ ዎዴ ኤንቲ ጊጊዲ ናጋና ሜላ አሳናሳ። ጳውሎስ ቆፋይ ሮሜን ዴዲያ አማኔይሳታራ ጉሳ ዎዴ አሲዳፔ ጉዩ ኤንቲ ኢያ ማዲን ኢስፔኔ ባናሳ። አማኖባ ኢ ኤሪዳይሳኔ አማኒያ አሳይ ሄ ቲሚርቲያ አሶን ፔሻና ሜላ ቆንጨሲዲ ግፊስ። ሃ ማፃፍን ጳውሎስ ኩሜሳ ኪታይ ሃ ቆፋ አይኬስ።

ጳውሎስ ሮሜን ዴዲያ አማኒያ አሳታ ኮይሮ ሳርሲ ሲሚዲ፥ ካሊዲ ኤንታው ዎሴይሳ ኦዲዳፔ ጉዩ ባ ኪታስ ጉልዓ ቆፋ፥ «ዎንጌላን ሦሳ ሂሎቲሳይ ቆንጨሲ፤ ሄ ሂሎቲሳይ ኮይሮፔ ወርሴሲ ጋካናው አማኖን ቆንጨሲ» ጊዲ አዴስ (1:17)።

ሄሳፌ ጉዩ፥ ሄ ቆፋ ዳልጊሲዲ ግፊስ። አይሁዴታ ጊዲን አይሁዴ ጊዶና አሳ ጊዲን ኡባይ ናጋራስ ሃሬቲዳይሳታ ጊዲያ ጊሾ ኤንቲ ሦሳራ ሲጌታናው ኮሼስ። አሳይ ሦሳራ ሲጌታናው ዳንዳዔይ ዩሱስ ኪሪስቶሳ አማኖና፥ ኤንቲ ሦሳራ ሜዲያ ሃ አራሳ ጋሄቴሳ አይፌይ፥ አራሳ ዴዎ ጊዴይሳ ጳውሎስ ዳልጊሲዲ አዴስ። አማኒያ አሲ ሦሳራ ሳር ዴዔስ፤ ቃሲ ሦሳ አያና ባጋራ ናጋራፔኔ ሃይቆ ዎልቃፌ ኬሲ ኤኬስ። ሼዎፖ 5-8 ጋካናው ጳውሎስ ሦሳ ሂጌይኔ አማኒያ አሳ ዴዎን አሲያ ሦሳ አያና ዎልቃ ቆፋይ አይቤኮ አዴስ። ሄሳፌ ካሊዲ፥ ጳውሎስ፥ «ሦሳይ አሳ ናይታስ ቆፒዳ ቆፋ ጊዶን አይሁዴቲኔ አይሁዴ ጊዶና አሳይ ዋኒዲ ኢሲፌ ዋሂታናው ዳንዳዔ?» ያጊያ አይሻስ ዛሮ ኢማናው ባሄቲስ።

ቃሲ አይሁዴቲ ዩሱሳ ኤኮና ኢዲዳይ ሦሳ ቆፋ ጊዴይሳ አዴስ። ሄሲ ሃኒዳይ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ባጋራ ቆንጨሲዳ አዶ ኬሃቴሳ ጊዶን አሳ ዛሬ ኡባ ሃዳኝ ሜላሳ። ጊዶሺን፥ አይሁዴቲ ዩሱሳ ኤኮና ዎዴይ ያናይሳ ጳውሎስ አማኔስ። ወርሴሳን ጳውሎስ አማኖ ዴዎ ዋኒዲ ዳናው ቤሲያኮ አዴስ። ሦሳስ አሳናባ፥ አማኒያ አሳቲ ባንታ ቢታሲኔ ባንታ ጊዶን ኢሶይ ኢሱዋስ አዋቴሳን

አሳናባኔ ካሃ ጋሶን ሜዴቲያ አይሼታባ ቆንጨሲዲ አዴስ።

ሮሜ ኪታ አይፌ ቆፋታ

ጌሎ ቆፋ 1:1-15

ሮሜ ኪታ ሁዔ ቆፋ 1:16-17

አሳ ናዓስ አቶቴሲ ኮሼይሳ 1:18-3:20

ሦሳይ አሴ አሺያ አጊያ 3:21-4:25

ኪሪስቶሳን ቤንቲያ አራሳ ዴዐዋ 5:1-8:39

ኢስራዔሌስ ሦሳ ቆፋ 9:1-11:36

አማኒያ አሳ ዱሳ 12:1-15:13

ኩሻ ቆፋኔ ሳርሶ 15:14-16:27

1 ዩሱስ ኪሪስቶሳ አይሌ ጊዲዳ፥ ሃዋሪ ጊዳና ሜላ ሄጌቲዳይሳፌኔ ሦሳ ዎንጌላ ሳባካና ሜላ ዶሬቲዳ ጳውሎስ ኪቲዳ ኪታ።

² ሦሳይ ዳሮ ዎዴፔ ሲንሴ ባ ናቤታ ባጋራ ኢማና ያጊዳ ሦሳ ዎንጌላይ ጊሻ ማፃፋታን ግፊቲስ። ³ ሄ ዎንጌላይ አሾን ዳዊቴ ሽሻፔ ዩሌቲዳ፥ ሦሳ ናዓ፥ ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳባ። ⁴ ቃሲ ኢ ባ ጊሻ አያናን ሃይቆፔ ዴንዲዲ፥ ሦሳ ናዓ ጊዴይሳ ጊታ ዎልቃን ቤሲስ። ⁵ ኢያ ባጋራ አይሁዴ ጊዶና አሳ ኡባይ፥ አማኒዲ ኪቴታና ሜላ ኪሪስቶሳ ሱንሳ ጊሾ ሦሳይ አዶ ኬሃቴሳኔ ሃዋራቴሳ ማታ ኑስ ኢሚስ። ⁶ ዩሱስ ኪሪስቶሳስ ጊዳና ሜላ ሄጌቲዳ አሳታፔ ባጋቲ ሂንቴና።

⁷ ሮሜን ዴዲያ፥ ሦሳይ ሲቱይሳታሲኔ ኢያ ጊሻ ዴሬ ጊዳና ሜላ ዶሪዳይሳታስ።

ሦሳ ኑ አዋፔኔ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳፔ አዶ ኬሃቴሳይኔ ሳርቴሳይ ሂንቴው ጊዶ።

ጋሳታ ሦሳ

⁸ አባፌ ኮይሮታዳ፥ ሂንቴ አማኖይ ቢታ ኡባን ሲዔቲዳ ጊሾ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ባጋራ ሂንቴ ጊሾ ታ ሦሳ ጋሳታይስ። ⁹ ታኒ ኢያ ናዓ ዎንጌላባ ኩሚሳ ዎዛናን አዲያ ሦሳይ፥ ታኒ ታ ዎሳን ኡባ ዎዴ ሂንቴና ቆፔይሳስ ኢ ማርካ። ¹⁰ ወርሴሳን፥ ሦሳ ሼኔ ጊዲኮ፥ ታኒ ሂንቴኮ ባናው አጌይ ታው ኢንጄታና ሜላ ኡባ ዎዴ ዎሳይስ። ¹¹ ታኒ ሂንቴው አያና ኢሙዋ ሻካናዉኔ ሂንቴና ቤዓናው ላዎታይስ። ¹² ሄሲካ፥ ታኒ ሂንቴ አማኑዋን፥ ቃሲ ሂንቴ ታ አማኑዋን ሚኔታና ሜላሳ።

¹³ ታ ኢሻቶ፥ ታኒ አይሁዴ ጊዶና አሳፔ አይፌ ዴሚዳይሳዳ፥ ሂንቴፌካ አይፌ ዴማናው ሂንቴኮ ባናው ቆፓስ፥ ሺን ዲጌታስ። ¹⁴ ታማሪዳ አሳሲኔ

ታማሪቦና አሳስ ቃሲ ጨንጫታሲኔ ኤያታስ ታው አጮይ ዴዔስ።

¹⁵ ሄሳ ጊሾ፥ ሮሜን ዴዒያ ሂንቴዉካ ዎንጌላ አዳናው አሞታይስ።

ዎንጌላይ ያሳ ዎልቃ

¹⁶ ኢያ አማኒያ ኡባ፥ ኮይሮቲዲ አይሁዴታ፥ ካሊዲ አይሁዴ ጊዶናይሳታ አሻናው ዎንጌላይ ያሳ ዎልቃ ጊዲያ ጊሾ ታ ዎንጌላን ዩላቲኬ። ^{y17} ጊሎይ አማኖን ዴዎን ዳና ጌቴቲዲ ጌሻ ማፃፍን ሃፌቲስ። ዎንጌላን ያሳ ጊሎቴላይ ቆንጨስ፤ ኮይሮፔ ዉርሴሲ ጋካናው አሳይ ጊሎይ አማኖና። ^z

አሳ ኢታቴሲ

¹⁸ ቱማይ ኤፌቶና ሜላ ባንታ ኢታ አሶን ካሚያ አሳ ቦላኔ ናጋራ ኡባ ቦላ፥ ያሳ ሃንቆይ ሳሎፔ ዎዴስ። ¹⁹ ያሳይ ኤንታው ቆንጫናው ቤሲያባ ቆንጨሲዳ ጊሾ ኤንቲ ያሳባ ኤሮሶና። ²⁰ አላሜይ ሜዴቶሳኑ ዶሚዲ፥ አሳስ ቤንቶና ያሳ ካንዶይ፥ ሄሲካ ኢያ ሜሪና ዎልቃይኔ ያሳቴላይ ኢያ ሜዴቴላን ቆንጨዲ ዴዒያ ጊሾ አሳይ ባንታ ኢታቴላስ ጋሶያባይ ባሞ።

²¹ ኤንቲ ያሳ ኤሪሼ፥ ኢያ ቦንቺቦኮናኔ ጋላቲቦኮና፥ ኤንታ ቆፋይ ማዶናባ ጊዲስ፤ ኤንታ አኬኮና ዎዛናይ ዱሚስ።^a ²² ኤንቲ ባንታና ጨንጫታ ጎሶና፥ ሺን ኤያታ። ²³ ኤንቲ ሃይቆና ያሳ ጎይናናይሳ አጊዲ፥ ሃይቂያ አሳ ሜዶን፥ ካፎታ ሜዶን፥ ዶዓታ ሜዶኒኔ ኡሎራ ጎሼቲያባታ ዳኒሲዲ አሲዳ ሚሲሌታ ጎይኒዶሶና። ^b

²⁴ ሄሳ ጊሾ፥ ኤንቲ ኢሶይ ኢሱዋራ ቦርሶባ አሲዲ፥ ባንታ አሳቴላ ካዉሻና ሜላ ያሳይ ኤንታ ዎዛናይ አሞቲያ ቴና አሶስ ኤንታ ዩጊ አጊስ። ²⁵ ሄሲ ሃኒዳይ ኤንቲ ያሳ ቱማ ዎርዶን ላሚዳ ጊሾኔ ሜዲዳ ያሳ አጊዲ፥ ሜዴቴሲ ጎይኒዳ ጊሾሳ፥ ያሳይ ሜሪናው ጋላቴቲዳይሳ፥ አሚንዲ።

²⁶ ሄሳ ጊሾ፥ ያሳይ ኤንታና ኤንታ ቦርሶ አሙዋስ ዩጊ አጊስ። ኤንታ ማጫሳይ ባንታው ቤሲያ አዴራ ጋሄቴሲ አጊዲ፥ ቤሶናባ ሃኒዲ ማጫሲ ማጫሳራ ጋሄቲዶሶና። ²⁷ ሄሳዳካ፥ አዴቲ ባንታው ቤሲያ ማጫሳራ ጋይቴሲ አጊዲ፥ አዴይ አዴራ ጋሄቲዶሶና፥ አዴቲ ኢሶይ ኢሱዋራ አሞን

ፁጌቲዲ፥ ቦርሶባ አሲዶሶና። ባንታ አሲዳ ባሳስ ቤሲያ ፒርዳ ኤኪዶሶና።

²⁸ ኤንቲ ያሳ ኤሪሼ፥ ሃሪ አቶሺን ኢያባ ቆፓናው ኮዮና ኢዲዳ ጊሾ ቤሶናባ አሳና ሜላ ያሳይ ኤንታና ፓሶና ቆፋስ አሲ ኢሚስ። ²⁹ ኤንታን ጌላቴሲ፥ ኢታቴሲ፥ ዩቂይ፥ ጌይይ፥ ቃናቴይ፥ ሼዎፓ ዎዶይ፥ ፓላሚ፥ ጨዎይኔ ኢታ አሞይ ኩሚስ። ኤንቲ ዚጊሬይሳታ፥ ³⁰ አሳ ሱንሲ ኢሴይሳታ፥ ያሳ ኢዲይሳታ፥ ጫዩይሳታ፥ አቶሬይሳታ፥ ጨቄቴይሳታ፥ ኢታባ አሳናው ኮዩይሳታኔ ባንታ አዩሲኔ አዋስ ኪቴቶናይሳታ፥ ³¹ አኬኮናይሳታ፥ ጫቆ ሚንሴይሳታ፥ ሲቆይ ባይናይሳታ፥ ቃዴይ ባይናይሳታ። ³² ሃይሳታ ሜላ አሴይሳታስ ሃይቆይ ቤሴስ ጊያ ያሳ ሂጊያ ኤሪሼ፥ ሃይሳታ አሶሶና፥ ኤንቲ ባንታው አሶ ሃላላ ጊዶናሺን አሲያ ሃራታካ ናሾሶና።

ያሳ ጊሎ ፒርዳ

2 ሄሳ ጊሾ፥ ኔኖ ሃራታ ቦላ ፒርዴይሶ፥ ኔኒ ጋሶያባይ ባሞ። ኔኒ ሃራታ ቦላ ፒርዳሼ፥ ሄ ኔኒ ፒርዲያ ኡራ ሜላ አሲኮ፥ ኔ፥ ኔ ቦላ ፒርዳሳ። ^{c2} ሄሳ ሜላ አሶ አሴይሳታ ቦላ ያሳይ ጊሎ ፒርዳ ፒርዴይሳ ኑ ኤሮስ። ³ ኔኖ፥ ሄሳ ሜላ አሶ አሴይሳታ ቦላ ፒርዴይሶ፥ ኤንቲ አሴይሳ ሜላ አሴይሶ፥ ኔኒ ያሳ ፒርዳፌ አታናባ ዳኒ? ⁴ ዎይኮ ያሳ ኬሃቴላ፥ ጌንጫኔ ዳንዳዓ ዳሮቴላ ካዳዩ? ያሳይ ኔው ኬሂዳይ ኔና ናጋራፔ ዛራናው ጊዴይሳ ኤሪኪዩ?

⁵ ሺን ሂንቴው ሹቻ ዎዛኒኔ ሲያና ሃይሲ ዴዔስ። ሄሳ ጊሾ፥ ያሳ ሃንቆይኔ ጊሎ ፒርዳይ ቆንጨያ ጋላስ፥ ኔ ቦላ ፒርዳይ ዳራና ሜላ አሳሳ። ⁶ ያሳይ ኢሱዋስ ኢሱዋስ ኢያ አሱዋ ሜላ ኢማና። ^{d7} ሎዎ አሶን ሚኒዲ፥ ጋላታ፥ ቦንቾኔ ዳዮና ዴዑዋ ኮዩይሳታስ ያሳይ ሜሪና ዴዑዋ ኢማና። ⁸ ሺን ባንታና ሲቄይሳታ፥ ቱማ ኢዲይሳታኔ ኢታባ አሳናው ኮዩይሳታ ቦላ ያሳ ሃንቆይኔ ፒርዳይ ያና። ⁹ ኢታባ አሲያ አሳ ኡባ፥ ኮይሮቲዲ አይሁዴታ፥ ካሊዲ አይሁዴ ጊዶና አሳ ሜቶይኔ ዋዩይ ጋካና። ¹⁰ ሺን ያሳይ ሎዎ አሶ አሲያ ኡባስ፥ ኮይሮቲዲ አይሁዴታስ፥ ካሊዲ አይሁዴ ጊዶናይሳታስ ጋላታ፥ ቦንቾኔ ሳሮቴላ ኢማና። ¹¹ ያሳይ ሶምዎ ቤዒዲ አሴ ሻኬና። ^e

y1:16 ማር 8:38 z1:17 ኢብ 2:4 a1:21 ኤፌ 4:17-18 b1:23 ዛሬ 4:16-18
c2:1 ማቶ 7:1፤ ሉቃ 6:37 d2:6 ማዝ 62:12፤ ሌሚ 24:12 e2:11 ዛሬ 10:17

¹² ሂጊይ ባይና ናጋራ አሲዳ አብይ ሂጊይ ባይና ጳያና። ሂጊይ ዴሂሺን፣ ናጋራ አሲዳ አብይ ሂጊን ፒርዴታና። ¹³ ያሳ ሲንሳን ሂጊይሳቲ ሂጊ ናጊይሳታ፤ አቲን ሂጊ ሲሳ ያሳሳ ሲዔይሳታ ጊዶኮና። ¹⁴ ሂጊይ ባይና አይሁዴ ጊዶና አሳይ ሜዶን ሂጊይ ኪቴይሳ አሶሶና። ኤንታው ያፌቲዳ ሂጊይ ባይና ኢዊካ ኤንቲ ባንታ ዎዛናን ሂጊያ ኤሮሶና። ¹⁵ ኤንታ ሃኖታይ፣ ሂጊ ኪታይ ኤንታ ዎዛናን ያፌቲዳሳ ቤሴስ። ቃሲ ኤንታ ካሃይ ኤንታ ቦላ ማርካቴስ። ኤንታ ቆፋይ ኢሲ ኢሲ ቶሆ ኤንታና ባላ ጊስ፤ ኢሲ ኢሲ ቶሆ ኤንታና ሊኬ ጊስ። ¹⁶ ታ ታማርሲዳ ዎንጊላ ማላ ያሳይ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ባጋራ አሳ ዎዛናን ጊሚዳ ቆፋ ፒርዲያ ዎዴ ሄሲ ኤሬታና።

አይሁዴታኔ ኤንታ ሂጊያ

¹⁷ ሺን ኔ ኔና አይሁዴ ጋሳ፤ ሂጊን ዜምፓሳ፤ ያሳን ጩቃሳ። ¹⁸ ኔ አሳና ሜላ ያሳይ ኮያባይ አይቤኮ ኤራሳ። ሂጊያ ታማሪዳ ጊሾ ቱማ ጊዲያባ ዶራናው ኤራሳ። ¹⁹ ኔኒ ቆቂታ ካሌይሳ፣ ቃሲ ዱማን ዴዔይሳታስ ፖዮ ጊዴይሳ ሻካ ኤራሳ። ²⁰ ኔኒ ሂጊያፌ ዴሚዳ ኤራቴሳኒኔ ቱማቴሳን ኤያታ ኤሪሴይሳኔ ዮጋታ ታማርሴይሳ ጊዴይሳ ኤራሳ። ²¹ ያቲን፣ ኔ ሃራታ ታማርሴይሴ ኔ ኔና አይስ ታማርሲኪ? ኔኒ፣ «ካይሶቶፓ» ጋሺ፣ ኔኒ ኔ ሁዔን ካይሶታዬ? ²² ኔኒ፣ «ላሞፋ» ጋሺ፣ ኔኒ ኔ ሁዔን ላማዬ? ኔኒ ኤቃ ኢገሽ፣ ኤቃይ ዴዔያ ኬላ ቦንቃዬ? ²³ ኔኒ ያሳ ሂጊያን ጩቂታሳ፣ ሺን ሂጊያስ ኪቴቶና ኢግዳ ያሳ ዩላያይ? ²⁴ ጊሻ ማግፋን፣ «ሂንቴ ጋሶን ያሳ ሱንሳይ አይሁዴ ጊዶና አሳታን ጫዬቴስ» ጌቱቲዲ ያፌቲስ። ^f

²⁵ ኔ ሂጊስ ኪቴቲኮ፣ ኔ ቃግሬቲሳስ ማዴይ ዴዔስ፣ ሺን ኔኒ ሂጊያስ ኪቴቶና ኢዊኮ ኔ ቃግሬቲሳይ ቃግሬቲቦና ሜላ ጊዴስ። ²⁶ አይሁዴ ጊዶና አሲ ቃግሬቶና ዴዔሺ፣ ሂጊያስ ኪቴቲኮ፣ ያሳይ ኢያ ቃግሬቲዳ ሜላ ታይቤኔ? ²⁷ ሂንቴ፣ አይሁዴ አሳቲ፣ ሂንቴው ያፌቲዳ ሂጊይኔ ቃግሮይ ዴዔሺን፣ ሂንቴ ሂጊስ ኪቴቶና ኢዊኮ፣ አይሁዴ ጊዶና አሳይ ቃግሬቶና ኢዊካካ ሂጊስ ኪቴቲዲ፣ ሂንቴ ቦላ ፒርዳና። [¶]

²⁸ ሂዛ፣ ሱንሳን አይሁዴ ጊዲዳ አብይ ቱማ አይሁዴ ጊዴና። ቃሲ ካሬ አሳቴሳ ቃግሮይ ቱማ ቃግሮ ጊዴና። ²⁹ ሺን ቱማ አይሁዴቴሲ ጋሳ ባጋን

አይሁዴ ጊዴይሳ። ቱማ ቃግሬቴሲ ያሳ አያናን አሴቲያ ዎዛና ቃግሬቴሳፌ አቲን ያፌቲዳ ሂጊያን አሴቲያ አሳቴሳ ቃግሮ ጊዴና። ሄ ኡራይ ጋሳታ ያሳፌ ኤኬሲፔ አቲን አሳፔ ጊዴና። ^g

አይሁዴታ አማኖና ኢያ

3 ያቲን፣ አይሁዴ ጊዶን አይ ዱማቴሲ ዴዔ? ዎይኮ ቃግሬቴሳን አይ ማዴይ ዴዔ? ² ቱማካ አይሁዴ ጊዶይ ዳሮ አገራ ማዴስ። ኡባፌ ሲንሴ ያሳይ ባ ቃላ ሃዳራ አይሁዴታስ ኢሚስ።

³ ያቲን፣ ኤንታፌ ኢሶቲ ኢሶቲ ቃላ አማኖና ኢዊኮ፣ ኤንታ ኢያይ ያሳ አማኔቴሳ ዲጊዬ? ⁴ ዲጊና! አሳ አብይ ዎርዳንኾ ጊዲኮካ ያሳይ ቱማ ጊዶ። ጊሻ ማግፋን፣

«ኔ ቃላን ኔ ሂላሳ፤ ኔና ሞቴይሳ ፒርዳን ላሳሳ»

ጌቱቲዲ ያፌቲስ። ^h

⁵ ያቲን፣ ኑ ናጋራይ ያሳይ ሂሎ ጊዴይሳ ቤሲያባ ጊዲኮ፣ ኑ ዎይጋኔ? ያሳይ ኑ ናጋራ ጊሾ ኑ ቦላ ፒርዲኮ፣ ሊኬ ጊዴኔዬ? ሃይሳ ታኒ አሳ ቆፋሶ ጋይስ። ⁶ ሄሲ ኡባራካ ሃኔና። ሄሳዳ ሃኒኮ፣ ያሳይ ሃ አላሚያ ቦላ ሞቲ ፒርዳኔ?

⁷ ሺን ታ ዎርዶቴሳይ ያሳ ቱማ ቆንጨሲዲ፣ ኢያ ቦንቹዎ ዳርሲ ቤሲያባ ጊዲኮ፣ ያቲን፣ አይስ ታ ቦላ ናጋራንኾዳ ፒርዴቲ? ⁸ ኢሲ ኢሲ አሳይ፣ «ሎዶይ ያና ሜላ ኢታ አሶስ» ያጊዲ ታማርሲያዳ አሲዲ ታና ሞቶሶና። ሄሳ ሜላ አሳ ቦላ ያ ያሳ ፒርዳይ ሊኬ።

አሲ አብይ ናጋራንኾ

⁹ ያቲን፣ ኑኒ ዎይጋኔ? ኑ አይሁዴቲ፣ አይሁዴ ጊዶናይሳታፔ አዶናዬ? ጊዴና! አይሁዴ ጊዲን፣ አይሁዴ ጊዶና ኢዊን አብይ ናጋራንኾ ጊዴይሳ ታኒ ካሴታዳ ሂንቴው አዳስ።

¹⁰ ጊሻ ማግፋን፣

«ሂሎ አሲ ኢሶይካ ባሞ። ⁱ

¹¹ አኬኪያ አሲ ባሞ፣

ያሳ ኮያ አኒካ ባሞ።

¹² አሳ አብይ ያሳስ ዞኮ ዛሪዶሶና፤

አብይ ኢሲፌ ፓሶናባ ጊዲዶሶና።

ሎዶ አሲያ አኒካ ባሞ፤

ኢሲ አሲካ ባሞ።

¹³ ኤንታ ዶናፔ ኬያ ቃላይ፣

[¶]2:27 ሂንቴ ቦላ ፒርዳና፣ ኤንታ ሃኖታይ ዎይኮ ኤንታ ኪቴቴሳይ ሂንቴ ቦላ ፒርዳና።

^f2:24 ኢሳ 52:5 ^g2:29 ዛሬ 30:6 ^h3:4 ማዝ 51:4 ⁱ3:10 ማዝ 14:1-3፤ 53:1-3

ዶሎቲዳ ዱፎፔ ኬያ ዊንቆ ሜላ፤

ባንታ ኢንፃርሳን ጨዋሶና።

ኤንታ ዶናፔ አሴ ምዲያ፤

ሾሻ ማርዜይ ኬዬስ።^j

¹⁴ ኤንታ ዶናን ጫዋ አዳይኔ ባዴሲ ኩሚስ።^k

¹⁵ ኤንቲ ሱሲ ጉሳናው ኤሌሶሶና።^l

¹⁶ ኤንታ አጊያን ጳዮይኔ ቆሆይ ዴዔስ።

¹⁷ ኤንቲ ሳሮቴላ አጊያ ኤሮኮና።

¹⁸ ባንታ ዴዑዋን ያሳስ ያዮኮና።

ጌቴቲዲ ፃፌቲስ።^m

¹⁹ አሴ ኡባ ዶና አይሳናዉኔ ኩሜሳ አላሚያ ያሳ ፐርዳፌ ጋርሳን ሺሻናው፤ ሂጊይ ኢሜቲዳይ ሂጊፌ ጋርሳን አቄይሳታስ ጊዴይሳ ኑ ኤሮስ።
²⁰ ሄሳ ጊሾ፤ አኒካ ሂጊስ ኪቴቲዲ ያሳ ሲንሳን ሂላናው ዳንዳዔና። ሂጊይ አሲ ኡባይ ናጋራንቸ ጊዴይሳ ቤሴስ።ⁿ

ዊሎቴሲ አማኖና

²¹ ሺን ሃዲ ያሳይ አሲ ሂጊይ ባይናሺን ዊሊያ አጌ ቆንጨሲስ። ሄ አጊያ ሙሴ ሂጊይኔ ናቤቲ ማርካቲዶሶና።²² ሃ ዊሎቴላ፤ ያሳይ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ባጋራ አሳ ኡባስ ሻኮይ ባይና ኢሜስ።

²³ አሳ ኡባይ ናጋራ አሲዶሶና፤ ያሳይ ኤንታው ኢሚያ ቦንቹዋፌ ሃኪዲ አቲዶሶና።²⁴ ሺን ኤንቲ ያሳ አጼ ኬሃቴላን፤ ምዚያ ኪሪስቶስ ዩሱሳ ባጋራ ጮ ዊሊዶሶና።²⁵ ያሳይ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ያርሾ አሲዲ ኢሚዳይ፤ ኢያ አማኒያ ኡባይ ኢያ ሱሳን ናጋራ ማርቴሲ ዴማና ሜላሳ። ያሳይ ሄሳ አሲዳይ ባ ዳንዳዎን ካሴ ናጋራ ታይቦና አጊዲ፤ ባ ዊሎቴላ ቤሳናሳ።²⁶ ሃዲ ምዲያን ዩሱሳ አማኒያ ኡባ ዊሊሲዲ፤ ያሳይ ባ ሁዒን ዊሎ ጊዴይሳ ቤሴስ።

²⁷ ያቲን፤ ኑ ጩቄቲያባይ አይቢ ዴዒ? አይቢካ ባዋ። ኑኒ ጩቄቲይ ሂጊስ ኪቴቲያ ጊሾዬ? አካይ! አማኖ ጊሾሳ።²⁸ ያሳይ አሴ ዊሊሲይ አማኖናፔ አቲን ሂጊስ ኪቴቲላን ጊዶናይሳ ኑ አኬኮስ።

²⁹ ምይኮ ያሳይ አይሁዴታ ፃላላ ያሴዬ? አይሁዴ ጊዶናይሳታስ ያሴ ጊዴኔዬ? ቱማ፤ አይሁዴ ጊዶናይሳታስካ ኢ ያሴ።³⁰ ያሳይ ኢሶ፤ አይሁዴታኔ አይሁዴ ጊዶናይሳታ አማኖን ዊሊሴይ ኢያ።³¹ ያቲን፤ ኑኒ ሂጊያ አማኖ ጊሾ ሻሮስ ጉሴዬ? ጊዴና! ሂጊያ ሚንሶሲፔ አቲን።

አብራሃሜይ አማኖን ዊሊስ

4 ያቲን፤ ኑ ማይዛይ አብራሃሜይ አይ ዴሚዴ? ² አብራሃሜይ አሶን ዊሊዳባ ጊዲያኮ፤ ኢ ጩቄቲያባይ ዴዔስ፤ ጊዶሺን፤ ያሳ ሲንሳን ጩቄታናው ዳንዳዔና።³ ጌሻ ማፃፋይ፤ «አብራሃሜይ ያሳ አማኒስ፤ ያሳይ ሄሳ ኢያው ዊሎቴሲ አሲዲ ኤኪስ» ያጌስ።^p

⁴ አሲያ ኡራይ ኤኪያ ዳሞዜይ፤ ኢያ አሶ ምልቃስ ጨጌቲያ ጋቴፔ አቲን ኢያው ኢሞታ ጊዴና።⁵ ሺን አሶ አሶና አኒካ ናጋራንቸዋ ዊሊሲያ ያሳ አማኒኮ፤ ኢያ አማኖይ ኢያው ዊሎቴሲ ጊዲዲ ታይቤቴስ።⁶ ጌሻ ማፃፋን ዳዊቴይ፤ አሶይ ባይና ያሳይ ዊሊሲያ አሳቲ አይ ሜላ አንጄቲዳኮ ሃይሳዳ ያጊዲ ቆንጨሲስ።

⁷ «ኤንታ ባላይ አቶ ጌቴቲዳይሳቲኔ ኤንታ ናጋራይ ካሜቲዳይሳቲ አንጄቲዳይሳታ።^q ⁸ ጎዳይ ኢያ ናጋራ ታይቦና አሲ አንጄቲዳይሳ» ያጌስ።

⁹ ያቲን፤ ዳዊቴይ አዲዳ አንጄይ ቃፃሬቲዳ አሳ ፃላላሴዬ? ምይኮ ቃፃሬቲቦና አሳሴ? ኑኒ፤ «ጌሻ ማፃፋይ፤ (አብራሃሜይ ያሳ አማኒስ፤ ያሳይ ሄሳ ኢያው ዊሎቴሲ አሲዲ ኤኪስ) ያጌስ» ጊዳ።¹⁰ ያቲን፤ ሄሲ አዉዴ ሃኒዴ? አብራሃሜይ ቃፃሬቲኔዬ? ምይኮ ቃፃሬቶና ዴዒሺኔ? ቃፃሬታናፔ ሲንሴ ሃኒሲፔ አቲን ጉዩ ጊዴና።

¹¹ አብራሃሜይ ቃፃሬታናፔ ሲንሴ ኢያ አማኖይ ኢያው ዊሎቴሲ ጊዲዲ ታይቤቲዳይሳ ኤሪሳናው፤ ኢያ ቃፃሮይ ማላታ ጊዲስ። ሄሳ ጊሾ፤ አብራሃሜይ ቃፃሬቶና አማኒይሳታሲኔ አማኖን ዊሴይሳታ ኡባስ አዋ ጊዲስ።^{r12} ኢ ቃፃሬቲዳይሳታስካ አዋ። አብራሃሜይ ኤንታው አዋ ጊዲዳይ ኤንቲ ቃፃሬቲዳ ጊሾ ፃላላስ ጊዶናሺን ኢ ቃፃሬታናፔ ሲንሴ አማኒዳ አማኑዋ ኤንቲ ካሊዳ ጊሾሳ።

ያሳ ኡፋይሳይ አማኖን ኤኬቴስ

¹³ አብራሃሜሲኔ ኢያ ሺሻስ፤ «አላሚያ ታ ሂንቴው ኢማና» ያጊዳ ኡፋይሳይ፤ አብራሃሜይ አማኖን ዊሊዳ ጊሾሳፌ አቲን ሂጊ ናጊዲ ፖሊዳ

j3:13 ማዝ 5:9፤ 140:3 k3:14 ማዝ 10:7 l3:15 ኢሳ 59:7-8
m3:18 ማዝ 36:1 n3:20 ማዝ 143:2፤ ጋላ 2:16 o3:30 ዛሬ 6:4፤ ጋላ 3:20
p4:3 ሜዴ 15:6፤ ጋላ 3:6 q4:7 ማዝ 32:1-2 r4:11 ሜዴ 17:10

ጊሾ ጊዴና።^{s14} ሂረስ ከቴቲዳይሳቲ ሶሳይ ኢማና ጊዳ ኡፋይሳ ላታኤይሳታ ጊዲኮ፥ አሳ አማኖይ ማዴና፤ ሶሳ ኡፋይሳይካ ሃዳ ጊዲስ።^{t15} ሂረ ሜንሶይ ሶሳ ሃንቆ ኤሄስ፥ ሺን ሂረይ ባይናሶን ሂረ ሜንሶይ ባዋ።

¹⁶ ሄሳ ጊሾ፥ ሶሳይ ኢሚዳ ኡፋይሳይ አማኖን ኤኬቴስ። ሃ ኡፋይሳይ አብራሃሜ ሽሻ ኡባስ ሶሳ አቶ ኬሃቴሳ ባጋራ ኢሜቲዳይሳ ቆንጨሴስ። ሄሴካ ሂረ ናጌይሳታ ሃላላስ ጊደናሺን አብራሃሜዳ አማኒዳ ኡባሳ። አብራሃሜይ ኑ ኡባስ አዋ።^{u17} ጊሻ ማፃፋን፥ «ታ ኔና ዳሮ ካዎቴሳታስ አዋ አሳስ» ጌቴቲዲ አብራሃሜ ጊሾ ሃፌቲስ። ሃ ኡፋይሳይ አብራሃሜስ ኢሜቲዳይ ሃይቂዳይሳታስ ዴዎ ኢሚይሴኔ አራሳባ አሲያ ሶሳይ ኢያ ጊዴይሳ ኢ አማኒዳ ጊሾሳ።^v

¹⁸ ሶሳይ አብራሃሜስ ዳሮ ዘሬሲ ኢማናይሳ ጫቂስ። ኡፋይሴ አሳናው አይኮካ ዳንዳዔቶና ዎዴ አብራሃሜይ ሶሳን አማኒዳ ጊሾኔ ኡፋይሴ አሲዳ ጊሾ ዳሮ ካዎቴሳታስ አዋ ጊዲስ።^{w19} አብራሃሜስ ዪቱ ላይሲ ኩማና ሃኒኮካ፥ ባ ዳቡሪዳ አሳቴሳኔ ሳራ ናዓ ዩላናው ዳንዳዎይሳ ኤሪሼ ባ አማኑዋን ዳቡሪቤና።^x

²⁰ ጊዶሺን፥ ኢ ባ አማኑዋን ሚኒዲ ሶሳስ ቦንቾ ኢሚስቴ ኣቲን ሶሳይ ኢሚዳ ኡፋይሳ አማኖና ኢዲዲ፥ ሲዲቤና።²¹ አብራሃሜይ፥ ሶሳይ ጫቂዳ ጫቂዋ ፖላናይሳ ባ ኩሜሳ ዎዛናን አማኒስ።²² ሄሳ ጊሾ፥ ሶሳይ ኢያ አማኑዋ ሂሎቴሳን ታይቤስ።

²³ ሺን፥ «ኢያው ሂሎቴሳን ታይቤስ» ጊያ ቃላይ አብራሃሜ ሃላላስ ሃፌቲቤና።²⁴ ሄ ቃላይ ኑ ጎዳ ዩሱሳ ሃይቆቴ ዴንሲዳ ሶሳ አማኒያ ኑስካ ኑ አማኖይ ሂሎቴሳን ታይቤታና ሜላ ሃፌቲስ።²⁵ ሶሳይ ኢያ ኑ ናጋራ ጊሾ ሃይቆስ አሲዲ ኢሚስ፤ ኢ ኑና ሂሲሳናው ሃይቆቴ ዴንዲስ።^y

ሶሳን ዴዲያ ሳሮቴሳ

5 ሂዛ፥ ኑ አማኖን ሂሲዳ ጊሾ ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ባጋራ ሶሳራ ኑስ ሳሮቴሲ ዴዴስ።² ኑኒ ኢያ ባጋራ ሃዲ ኑ ኤቂዳ አቶ ኬሃቴሳ ጊዶ አማኖን ጌሊዳ። ሄሳ ጊሾ፥ ኑ ሶሳ ቦንቾዋ ሻኬታናው ዴዲያ ኡፋይሳን ጩቁቶስ።

³ ሄሳ ሃላላ ጊደናሺን ሜቶይ ዳንዳዓ ኤሄይሳ ኑ ኤሪያ ጊሾ ኑ ሜቱዋንካ ጩቁቶስ።⁴ ቃሲ

ዳንዳዓይ ጌንጫ፥ ጌንጫይ ኡፋይሴ ኢሜይሳ ኑ ኤሮስ።⁵ ኑስ ኢሚዳ ጊሻ አያና ባጋራ ሶሳይ ባ ሲቂዋ ኑ ዎዛናን ጉሲዳ ጊሾ ሄ ኡፋይሳይ ኑና ዩላዬና።

⁶ ኑኒ ቡሮ ዳቡራንቾታ ጊዲዲ ዴዲሺን፥ ሶሳ ዎዴይ ጋኪን፥ ኪሪስቶሲ ናጋራንቾታ ጊሾ ሃይቂስ።⁷ ሂሎ አሳ ጊሾ ሃይቃና አሲ ዴማናይሴ ዳሮ ሜቶ፥ ሺን ኬሃ አሳ ጊሾ ሃይቃና አሲ አኒ ኤሪ ቤንቶና አጌና።⁸ ሺን ኑኒ ቡሮ ናጋራንቾ ጊዲዲ ዴዲሺን፥ ኪሪስቶሲ ኑ ጊሾ ሃይቂስ። ሄሲ ሶሳይ ኑና አይ ሚላ ሲቂያኮ ኢያ ሲቂዋ ቤሴስ።⁹ ሂዛ፥ ኑኒ ኪሪስቶሳ ሱሳን ሂሲዳባ ጊዲኮ፥ ኡባሬ አሲዲ ኢያ ባጋራ ሶሳ ሃንቁዎሬ አታና።¹⁰ ኑኒ ሶሳራ ካሴ ሞርኬ፥ ሺን ኢያ ናዓ ሃይቁዋን ኢያራ ሲጌቲዳ፥ ሄሳሬ አሲዲ፥ ሃዲ ኑኒ ሶሳራ ሲጌቲዳቴ ጉዬ ኢያ ናዓ ዴዐዋ ጋሶን ኑኒ አታና።¹¹ ሄሳ ሃላላ ጊደናሺን ሃዲ ኑና ሶሳራ ሲጌሲዳ ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ባጋራ ኑ ሶሳን ጩቁቶስ።

አዳሜኔ ኪሪስቶሳ

¹² አዳሜ ባጋራ ናጋሪ ሃ አላሚያ ጌሊስ። ሄ ናጋራ ባጋራ ሃይቆይ ዩስ። አሲ ኡባይ ናጋራ አሲዳ ጊሾ ሃይቆይ አሳ ዛሬ ኡባ ጋኪስ።²¹³ ሂረይ ኢሜታናቴ ሲንሴ አላሜን ናጋሪ ዴዴስ፥ ሺን ሂረይ ባይና ዎዴ ናጋሪ ናጋራ ጊዲዲ ታይቤቴና።¹⁴ ሺን አዳሜቴ ሙሴ ጋካናው ሃይቆይ አሳ ኡባ ሃሪስ። ሃሪ አቶሺን፥ አዳሜዳ ሂረስ ኪቴቶና ኢዲዲ፥ ናጋራ አሲቦናይሳታ ቦላካ ሃይቆይ ካዎቲስ።

አዳሜይ ያና ዩሱሳስ ሌሚስ።¹⁵ ሺን ሶሳ አቶ ኬሃቴሳይ አዳሜ ናጋራ ሜላ ጊዴና። ኢሲ አሳ ናጋራ ባጋራ ዳሮ አሳይ ሃይቂስ። ሺን ዩሱስ ኪሪስቶሳ ባጋራ ሶሳ አቶ ኬሃቴሳይ አሳ ኡባስ ዳሪዲ ኢሜቲስ።¹⁶ አዳሜ ናጋራ ጊደኒኔ ሶሳ ኢዋታ ጊዶን ዳሮ ዱማቴሲ ዴዴስ። ኢሲ አሳ ናጋራ ጋሶን ሶሳይ ኢያ ቦላ ፐርዲስ። ሺን አሳይ ዳሮ ናጋራ አሲንካ ሶሳ አቶ ኬሃቴሳይ ሂሎቴሳ ኤሂስ።¹⁷ ኢሲ አሳ ናጋራ ጋሶን ሃይቆይ አሳ ኡባ ቦላ ካዎቲስ። ሺን ዩሱስ ኪሪስቶሳ ባጋራ ሶሳ አቶ ኬሃቴሳይ ሂሎቴሳ ኢዋታ ኤኪያ ኡባይ፥ ያኖ ዴዎን ዴዎሶና።

^s4:13 ሜዴ 17:4-6፤ 22:17-18፤ ጋላ 3:29 ^t4:14 ጋላ 3:18 ^u4:16 ጋላ 3:7
^v4:17 ሜዴ 17:5 ^w4:18 ሜዴ 15:5 ^x4:19 ሜዴ 17:17 ^y4:25 ኢሳ 53:4-5
^z5:12 ሜዴ 3:6

¹⁸ ሂዛ፡ ኢሲ አሲ ናጋራ አሲዳ ጋሶን አሳ ኡባ ቦላ ፒርዲ ዩዳይሳዳ ኢሲ አሲ ዊሎ አሲዳ ጋሶን፡ ሦሳይ አሲ ኡባ ዊሊሲዲ ኤንታው ዴዎ ኢሜስ።

¹⁹ ኢሲ አሲ ኪቴቶና ኢዊዳ ጋሶን፡ ዳሮ አሳይ ናጋራንቶ ጊዲዳይሳዳ ኢሲ አሳ ኪቴቴላን ዳሮ አሳይ ዊላና።

²⁰ አሳይ ናጋራ ዎልቃ ኤሪና ሜላ ሂጊይ ዩስ፡ ሺን ናጋራ ዎልቃይ ዳሪዳ ዎዴ ሦሳ አዶ ኬሃቴሳይ አዲዲ ዳሪስ። ²¹ ናጋሪ ሃይቆ ዎልቃን ካዎቲዳይሳ ሜላ ሦሳ አዶ ኬሃቴሳይ ዊሎቴላ ዎልቃን ካዎቲዲ፡ ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ባጋራ ኑና ሜሪና ዴዑዋኮ ካሌሴስ።

ናጋራስ ሃይቂዲ ኪሪስቶሳን ዴዎ

6 ያቲን፡ ኑኒ ዎይጋ፤ ሦሳ አዶ ኬሃቴሳይ ዳሪና ሜላ ናጋራን ሚኒዲ ዴዒኖ? ² አካይ፡ ኑኒ ናጋራስ ሃይቂዳባ ጊዲኮ፡ ያቲን፡ ኑኒ ሂዛ፤ ዋኒዲ ናጋራን ዳኔ? ³ ኑ ኡባይ ኪሪስቶስ ዩሱሳራ ኢሲፋናው ማጣቲዳ ዎዴ ኢያ ሃይቂዋን ኢያራ ኢሲፋናው ማጣቲዳይሳ ኤሬኪቴቦ? ⁴ ኑ ማጣቲዳ ዎዴ ኪሪስቶሳራ ሃይቂዳኔ ሞጌቲዳ። ኪሪስቶሲ ሦሳ አዋ ቦንቾ ዎልቃን ሃይቆፔ ዴንዲዳይሳ ሜላ ኑካ ኦራሳ ዴዎን ዳና። ^a

⁵ ኑ ኢያ ሃይቂዋን ኢያራ ኢሲኖ ጊዲኮ፡ ሄሳዳካ፡ ኢያ ዴንዱዋን ኢያራ ኢሲኖ ጊዳና። ⁶ ኑ ሂዛ፤ ናጋራስ አይሌ ጊዶና ሜላኔ ኑ ናጋራንቾ አሳቴላ ዎልቃይ ዳያና ሜላ ኑ ጨማ አሳቴላይ ኪሪስቶሳራ ካቂቲዳይሳ ኤሮስ። ⁷ ኢሲ አሲ ኪሪስቶሳን ሃይቂዳባ ጊዲኮ፡ ኢ ናጋራ ዎልቃፌ ሳዓ ኬዩስ። ⁸ ኑኒ ኪሪስቶሳራ ሃይቂኮ፡ ኢያራ ዴዎን ዳናይሳ አማኖስ። ⁹ ኪሪስቶሲ ሃይቆፔ ዴንዲዳ ጊሾ ዛሪ ኢ ሃይቆናይሳኔ ሃይቆይ ሲንሳፌ ኢያ ሃሮናይሳ ኑ ኤሮስ። ¹⁰ ኢ ሃይቂዳ ዎዴ ናጋራስ ኢሲ ቶዋ ወርሴሲ ጋካናው ሃይቂኮ፡ ሺን ሃዒ ዴዎን ሦሳስ ዴዒስ። ¹¹ ሄሳዳካ፡ ሂንቴ ናጋራስ ሃይቂዲ፡ ጎዳ ኪሪስቶስ ዩሱሳ ባጋራ ሦሳስ ዴዎን ዴዒይሳ ቆፒቴ።

¹² ሄሳ ጊሾ፡ ሂንቴ፡ ሂንቴ አሳቴላ አሙዋስ ኪቴቶና ሜላ ሃይቂያ ሂንቴ አሳቴላ ናጋሪ ሃሮፖ። ¹³ ቃሲ ሂንቴ አሳቴላ ናጋራ አሳናው ጌላቴላ ሚሼ አሲዲ ኢሞፊቴ። ሺን ሂንቴ ሃይቆፔ ዴንዲዲ፡ ዴዎን ዴዒያ አሳዳ ሂንቴ አሳቴላ ሦሳስ ኢሚቴ። ቃሲ ሂንቴ ኩሜላ አሳቴላ ዊሎ አሶ አሳናው ሦሳስ አሲ ኢሚቴ። ¹⁴ ሂንቴ ሦሳ አዶ ኬሃቴሳ ጋርሳን

ዴዒታፔ አቲን ሂጌፌ ጋርሳን ዴዎና ጊሾ ናጋሪ ሂንቴና ሃራናው ቤሴና።

ዊሎቴላ አይሌ

¹⁵ ያቲን፡ ኑ ዎይጋ፤ ሂጌፌ ጋርሳን ጊዶናሺን ሦሳ አዶ ኬሃቴሳ ጋርሳን ዴዒያ ጊሾ ናጋራ አሳኔቦ? አካይ! ¹⁶ ሂንቴ ኢሲ አሳስ ኪቴታናው ሂንቴና አይሌ አሲዲ ኢሚያ ዎዴ ሄ ሂንቴ ኪቴቴይሳስ አይሌ ጊዴይሳ ኤሬታ። ሄሳዳካ፡ ሂንቴ ናጋራስ ኪቴቲኮ፡ ሂንቴው ሃይቆ ኤሂያ ናጋራስ አይሌ ጊዴታ። ዎይኮ ሂንቴ ሦሳስ ኪቴቲኮ ዊሎቴላ ኤሂያ ሦሳስ አይሌ ጊዴታ። ¹⁷ ካሴ ሂንቴ ናጋራስ አይሌ፡ ሺን ሃዒ ሂንቴ ኤኪዳ ቱማ ቲሚርቲያስ ኩሜላ ዎዛናፔ ኪቴቲዳ ጊሾ ሦሳስ ጋላቲ ጊዶ። ¹⁸ ሂንቴ ናጋራ አይሌቴላ ቃሾፔ ቤሌቲዲ ዊሎቴላ አይሌ ጊዲዴታ።

¹⁹ ሂንቴ ሂንቴ ቆፋን ዳቡራንቾ ጊዲያ ጊሾ ታኒ ኦዴስካ ጌሊያ ኦጌን ኦዳይስ። ካሴ ሂንቴ፡ ሂንቴ አሳቴላ ቱናኔ ኢታባ አሳናው አይሌ አሲዲ ኢሚዳይሳ ሜላ ሃዒ ሂንቴ አሳቴላ ጌሺ ጊዳና ሜላ ዊሎቴላ አይሌ አሲዲ ኢሚቴ።

²⁰ ሂንቴ ናጋራስ አይሌቲዲ ዴዒያ ዎዴ ዊሎቴላስ ሃሬቴኪታ። ²¹ ሂንቴና ሃዒ ዩላያ ቤኒ ሂንቴ ኢታ አሱዋፔ አይ ማዴ ዴሚዴቲ? ሄ አሶታ ወርሴሳይ ሃይቆ። ²² ሺን ሂንቴ ናጋራ አይሌቴላ ቃሾፔ ቤሌቲዲ፡ ሦሳስ አይሌ ጊዲዴታ። ሄሲ ሂንቴና ጌሺ አሲዲ ሜሪና ዴዑዋኮ ካሌሴስ። ²³ ናጋራ ጋቴይ ሃይቆ። ሺን ሦሳይ፡ ኑ ጎዳ ኪሪስቶስ ዩሱሳ ባጋራ ኢሚያ ኢሞታይ ሜሪና ዴዎ።

ኤኮ ጌሎ ሌሚሶ

7 ታ ኢሻቶ፡ ታኒ ኦዴይ ሂጌ ኤሪያ አሳታሳ። ሂጊይ ኢሲ አሲ ፓዓ ዴዒያ ዎዴ ኡባን ኢያ ሃሬስ። ² ሌሚሶስ፡ አዘና ጌሊዳ ማጫሲያ ኢ አዘናይ ፓዓ ዴዒያ ዎዴ ሂጌን ኢያራ ቃሼታሱ። ሺን ኢ አዘናይ ሃይቂኮ ኢያራ ኢያ ጫቂዳ ጫቂይ ኢዮ ሃሬና። ³ ሄሳ ጊሾ፡ ኢያ ባ አዘናይ ፓዓ ዴዒሺን፡ ሃራ አዴ ጌሊኮ፡ ኢያ ሳሚዳሮ ጌቴታዉሱ። ሺን ኢ አዘናይ ሃይቂኮ፡ ጫቂይ ኢዮ ሃሮና ጊሾ ኢያ ሃራ አዘና ጌሊኮ፡ ኢያ ሳሚዳሮ ጌቴቲኩ።

⁴ ሄሳ ጊሾ፡ ታ ኢሻቶ፡ ሂንቴ ኪሪስቶሳ አሳቴላ ባጋራ ሂጌ ዎልቃስ ሃይቂዲ፡ ሦሳስ አይፌ

አይፋናው ሃይቆፔ ዴንዲዳ ከሪስቶሳስ ጊዲዴታ።
 5 ኑ አሾ አሞይ ኑና ሃሪን፡ ኑ ዴዲያ ምዴ ሂጊይ ጉጂ ናጋራ አሳና ሜላ ኑና ዴንፊሴስ። ኑ አሳቴሳ ጊዴን ኢታ አሞቴሲ ዴዲያ ጊሾ ኑኒ ሃይቆ አይፊ አይፋና ሜላ አሲስ። 6 ሺን ሃዲ ኑኒ ኑና ቃቺዳ ሂጊያስ ሃይቂዳ ጊሾ ኑኒ ሂጊ ቃሾፔ ቢሌቲዳ። ሄሳ ጊሾ፡ ጊሻ አያና ኦጊን ያሳስ ኪቴቶሲፔ አቲን ሃፌቲዳ ጨማ ሂጊያስ ኪቴቶት።

ሂጊኔ ናጋራ

7 ያቲን፡ ኑኒ ምይጋኔ? ሂጊይ ባ ሁዔን ናጋራ? ጊዴና! ሺን ሂጊይ ናጋሪ አይቤኮ ታና ኤሪሲስ። ሂጊይ፡ «አሞቶፋ» ጎናኮ፡ አሞቴሲ አይቤኮ ታኒ ኤሪኬ። 8 ሺን ታ ኡባባ አሞታና ሜላ ናጋሪ ሂጊ ባጋራ ታናን ኦጊ ዴሚስ። ሂጊይ ባይኔኮ ናጋሪ ሃይቂዳይሳ።

9 ካሴ ሂጊይ ባይና ምዴ ታ ፓዓ፡ ሺን ሂጊይ ኢሜቲዳ ምዴ ናጋሪ ፓዓን ታ ቃሲ ሃይቃስ። 10 ታኒ ዴዎን ዳና ሜላ ያሳይ ኢሚዳ ሂጊይ ታው ሃይቆ ኤሂስ። 11 ናጋሪ ሂጊ ባጋራ ታና ጨሚያ ኦጊ ዴሚዲ፡ ምዲስ።^c

12 ሄሳ ጊሾ፡ ሂጊይ ጊሺ፤ ኢያን ሃፌቲዳ ኪታይካ ጊሺ፡ ሂሎኔ ሎዎ።

13 ያቲን፡ ሎዎ ጊዲዳባይ ታ ቦላ ሃይቆ ኤሂዴዬ? ጊዴና! ሺን ናጋሪ ናጋራ ጊዴይሲ ቆንጫና ሜላ ሎዎባን ማዴቲዲ ታው ሃይቆ ኤሂስ። ሄሳ ጊሾ፡ ናጋራ ናጋራቴሳይ ሂጊ ባጋራ አዲዲ ኤፌቲስ።

14 ኑኒ ሂጊይ አያናባ ጊዴይሳ ኤርስ። ሺን ታኒ ናጋራስ ባይዜቲዳ አሾ አሲ። 15 ታኒ አሲያባ አከኪኬ፤ ታኒ ዶሲያባ አሳናይሳ አጋዳ ታ ኢዲያባ አሳይስ።^d 16 ታኒ ኢዲያባ አሲያባ ጊዲኮ፡ ሂጊይ ሎዎ ጊዴይሳ ማዓይስ። 17 ሄሳ ጊዲኮ፡ ሄ አሱዋ ታናን ዴዲያ ናጋራይ አሳይሲፔ አቲን ታ አሲኬ።

18 ታናን፡ ሄሲካ ታ አሹዋን ሎዎባይ ባይናይሳ ኤራይስ። ሎዎባ አሲያ አሞቴሲ ታናን ዴዔስ፡ ሺን ሎዎባ አሳናው ዳንዳዲኬ። 19 ታኒ ኢዲያ ኢታባ አሳይሲፔ አቲን ታ ዶሲያ ሎዎባ አሲኬ። 20 ታኒ ኢዲያባ አሲያባ ጊዲኮ፡ ሄሳ ታናን ዴዲያ ናጋራይ አሴሲፔ አቲን አሴይ ታና ጊዲኬ።

21 ሂዛ፡ ታ ሎዎባ አሳናው ዶሲሺን፡ ኢታባ አሶይ ምጋ ጊዴይሳ ዴማስ። 22 ታኒ ታ ምዛናን ያሳ ሂጊያን ኡፋይታይስ። 23 ሺን ታ አሳቴሳ ጊዴን ዴዲያ ታ ቆፋ ሂጊያራ አሌቲያ ዱማ ሂጊ

ቤዓይስ። ሄ ሂጊይ ታ አሳቴሳ ጊዴን አሲያ ናጋራ ሂጊያስ ታና አይሌ አሲዲ ኢሚስ። 24 ታኒ ሞኒዳ ዩባታ አሴ? ሃይቆስ ኤፊያ ሃ አሳቴሳፌ ታና አሻናይ አኔ? 25 ኑ ጎዳ ዩሱስ ከሪስቶሳ ባጋራ ታና አሺያ ያሳስ ጋላቲ ጊዴ።

ሂዛ፡ ታኒ ታ ቆፋን ያሳ ሂጊያስ ሃፌታይስ፤ ሺን ታ አሳቴሳን ታና ናጋራ አሲሲያ ሂጊያስ ሃፌታይስ።

ጊሻ አያናን ዴዎ

8 ሄሳ ጊሾ፡ ከሪስቶስ ዩሱሳን ዴዔይሳቲ ሃዲ ፐርዴቶኮና። 2 ከሪስቶስ ዩሱሳ ባጋራ ኑስ ዴዎ ኢሚያ ጊሻ አያና ሂጊይ፡ ታና ናጋራኔ ሃይቆ ሂጊ አይሌቴሳፌ ኬሲስ። 3 ኑ ናጋራ አሳቴሳ ጋሶን፡ ሂጊይ ዳቡራንቸ ጊዲያ ጊሾ ኑና አሻናው ዳንዳዲቤና፡ ያሳይ ባ ናዓ ናጋራንቸ አሳ ሌሚሶን ናጋራስ ያርሾ ጊዳና ሜላ ኪቲዲ ሄሳ አሲስ። ያቲዲ፡ ያሳይ ከሪስቶሳ አሹዋ ባጋራ ናጋራ፡ ናጋራንቸ አሳ ጊዴን ፐርዲስ። 4 ያሳይ ሄሳ አሲዳይ፡ ኑ አሾ አሞይ ኮዩይሳዳ ጊዴናሺን ጊሻ አያናይ ኮዩይሳዳ ዴዲያ ኑ ቦላ ሂጊያ ዊሎ ኪታይ ፖሌታና ሜላሳ።

5 ባንታ አሾ አሙዋ ካሊዲ ዴዔይሳቲ ባንታና ኡፋይሲያባ ቆፖሶና። ሺን ጊሻ አያና ሺኔን ዴዔይሳቲ ጊሻ አያና ኡፋይሲያባ ቆፖሶና። 6 ኑ ቆፋይ አሾ አሞስ ሃሬቲኮ ሃይቆ ኤሄስ፡ ሺን አያና አሞስ ሃሬቲኮ ዴዎኔ ሳርቴሲ ኤሄስ። 7 አሾ አሞስ ሃሬቲያ አሲ ያሳ ሂጊያስ ኪቴታናው ኮዩና ጊሾኔ ኪቴታናው ዳንዳዎና ጊሾ ያሳራ ሞርኬ። 8 ባንታ አሾ አሙዋስ ሃሬቴይሳቲ ያሳ ኡፋይሳናው ዳንዳዎኮና።

9 ሺን ያሳ አያናይ ሂንቴናን ዴዲኮኔ ሂንቴና ሃሪኮ፡ ሂንቴ አያና ሺኔን ዴዔታፔ አቲን ሂንቴ አሾ አሙዋስ ሃሬቴኬታ። ከሪስቶሳ አያናይ ባይና አኒካ ከሪስቶሳባ ጊዴና። 10 ሺን ከሪስቶሲ ሂንቴናን ዴዲኮ፡ ሂንቴ አሳቴሳይ ናጋራ ጋሶን ሃይቂዳይሳ። ሺን ሂንቴ አያናይ ዊሎቴሳ ጋሶን ዴዎን ዴዔስ። 11 ሺን ዩሱሳ ሃይቆፔ ዴንሲዳ ያሳ አያናይ ሂንቴናን ዴዲኮ፡ ከሪስቶሳ ሃይቆፔ ዴንሲዳ ያሳይ፡ ሂንቴናን ዴዲያ ባ ጊሻ አያናን ሃይቂያ ሂንቴ አሳቴሳስ ዴዎ ኢማና።^e

12 ሂዛ፡ ታ ኢሻቶ፡ ኑኒ ኑ አሾ አሙዋ ካሊዲ ዳናው ቤሴና። 13 ሂንቴ፡ ሂንቴ አሾ አሙዋስ ዴዲኮ ሃይቃና፡ ሺን ጊሻ አያና ምልቃን ናጋራ

^b7:7 ኬሳ 20:17፤ ^{ዛሬ} 5:21 ^c7:11 ሜዴ 3:13 ^d7:15 ጋላ 5:17 ^e8:11 1ቆሮ 3:16

አሱዋ ወዲኮ ሂንቴ ዴያን ዳና።¹⁴ የሳ አያናይ ካሌሲያ ኡባይ የሳ ናይታ።¹⁵ ኑኒ፥ «አባ፥ ታ አዋው» ያጊዲ ዪጊያ፥ የሳ ናይታ አሲያ ጌሻ አያና ኤኪዳፔ አቲን ዛሪዲ ያሻን ዳናው አይሌ አሲያ አያና ኤኪቦኮ።¹⁶ የሳ አያናይ ኑ አያናራ ጊዲዲ ኑኒ የሳ ናይታ ጊዴይሳ ማርካቴስ።¹⁷ ኑኒ ኢያ ናይታ ጊዲኮ የሳ አንጃዋ ላታና፤ ኪሪስቶሳራ ዎላ ሄ አንጃዋ ላታና። ቃሲ ኑኒ ኪሪስቶሳራ ሜቱዋ ኤኪኮ ኢያራ ዎላ ኢያ ቦንቹዋን ሻኬታና።

ያና ቦንቹዋ

¹⁸ ኑኒ ሃዲ ዋዬቲያ ዋያ፥ ሲንሳፌ ኑስ ቆንጫና ቦንቹዋራ ጋሲ ቤዲኮ፥ ጊኒሳናው ዳንዳዔቴና ጋዳ ቆፓይስ።¹⁹ ሜዴቴሳ ኡባይ የሳ ናይታ ቆንጩሳ ዳሮ ላዎቲዲ ናንሶና።²⁰ ሜዴቴሳ ኡባይ ሃዳ ጊዲስ፤ ሄሲካ፥ ሜዴቴሳ ዶሮን ጊዶናሺን ኡፋይሳን ናጋና ሜላ አሲዳ የሳ ሽኔን ሃኒስ።²¹ ሜዴቴሳይ ባ ሁዔን ዳዮ አይሌቴሳፌ ዎዜቲዲ፥ የሳ ናይታራ ዎላ ቦንቹ ላዓ ሻኬታና።²² ሜዴቴሳይ ኢሲፌ ሃኖ ጋካናው ሚያይ አይኪዳ ማጫሳዳ አሌኒኔ ኡንዓን ዴዔይሳ ኑ ኤሮስ።²³ ቃሲ ሄሳ ሜዴቴሳ 9ላላ ጊዶናሺን ጌሻ አያና ባይራ ኢዎታዳ ኤኪዳ ኑኒ፥ ኑ ሁዔን ኑ አሳቴሳስ ዎዞ ጊዲዳ የሳ ናይታ ጊዳና ኡፋይሳ ናጊሼ ኑ አሳቴሳን አሎስ።²⁴ ሃ ኡፋይሳን ኑኒ አቲዳ። ሺን ኑኒ ኡፋይሲ አሲያባይ ቤንቲያ ጊዲኮ ሄሳ እኒ ኡፋይሲ አሲ? ²⁵ ሺን ኑ ቤያናባ ዴማና ጊዲ ኡፋይሳን ናጊኮ ሄሳ ዳንዳዓን ናንስ።

²⁶ ሄሳዳ ጌሻ አያናይ ኑ ዳቡራን ማዴስ። ኑኒ የሳ ዋቲ ዎሳናው ቤሲያኮ ኤሮኮ፥ ሺን ጌሻ አያናይ ባ ሁዔን፥ አሲ አዳናው ዳንዳዔቴና ቃላን ኑስ ጋናቴስ።²⁷ ቃሲ አሳ ዎዛና ኤሪያ የሳይ ጌሻ አያና ቆፋይ አይቤኮ ኤሬስ። ጌሻ አያናይ የሳ ሽኒያዳ ጌሻታስ ጋናቴስ።

²⁸ የሳ ሲቁይሳታሲኔ ኢያ ሽኒያዳ ዪጊቲዳይሳታስ የሳይ ኡባ ሎዎስ አሌይሳ ኤሮስ።²⁹ የሳይ ኮይሮቲዲ ኤሪዳይሳቲ ባ ናዓ ዳናና ሜላኔ ናዓይካ አማኔይሳታ ጊዶን ባይራ ጊዳና ሜላ ኤንታ ዱማዬዲ ዎሲስ።³⁰ የሳይ ኮይሮቲዲ ዱማዬዳይሳታ ዪጊስ፤ ሄ ዪጊዳይሳታ ዪሊሲስ፤ ሄ ዪሊሲዳይሳታ ቃሲ ቦንቹስ።

የሳ ሲቁዋ

³¹ ያቲን፥ ኑ ሃ ኡባስ ዎይጋኔ? የሳይ ኑ ባጋ ጊዲኮ ኑራ አኔ ኤቁታናይ? ³² ኢ ሃሪ አቶሺን፥ ባ ናዓስ ቃዴቶናሺን፥ ኑ ጊሾ አሲ ኢሚስ። ያቲን፥ ባ ናዓ ኑስ አሲ ኢሚዳይሲ ዋንዲ ኡባባ ጮ ኢሜኔ?

³³ የሳይ ኤንታና ዪሊሲዳ ጊሾ ኢ ዶሪዳይሳታ አኔ ዎታናይ? ³⁴ ያቲን፥ ኤንታ ቦላ ፒርዳናው ዳንዳዔይ አኔ? አኒካ ባዋ፥ ሃይቆፔ ዴንዲዲ የሳ ኡሻቻን ኡቲዳ፥ ኪሪስቶስ ዩሱሲ፥ ኢ ኑስ ጋናቴስ።

³⁵ ሂዛ፥ ኑና ኪሪስቶሳ ሲቁዋፔ ሻካናይ አኔ? ዋዬዬ ዎይኮ ሜቶዬ ዎይኮ ንዴዬ ዎይኮ ኮሺዬ ዎይኮ ካሎቴሴዬ ዎይኮ ያሺዬ ዎይኮ አሌዬ?

³⁶ ጊሻ ማዓፋን፥ «ኑኒ ኔ ጊሾ ጋላሳ ኩሜላ ሃይቆስ፤ ሹካስ ኤፊያ ዶርሳዳ ታይቤቲዳ»¹ ጌቴቲዲ ዓፌቲዳይሳ ሜላ ጊዲስ።

³⁷ ሺን ኑኒ፥ ኑና ሲቁዳ ኪሪስቶሳን ሃ ኡባ ፖሎ ዮኖስ።

³⁸ ሄሳ ጊሾ፥ ሃይቆ ጊዲን ዴያ ጊዲን ኪታንቾታ ጊዲን ሃሪይሳታ ጊዲን ሃዲ ዴዔይሳ ጊዲን ሲንሳፌ ያናይሳ ጊዲን ዎልቃማታ ጊዲን፥³⁹ ሳሎ ዎልቃ ጊዲን ሳዓ ዎልቃ ጊዲን አይ ሜዴቴሲ ጊዲን ኑ ንዳ፥ ኪሪስቶስ ዩሱሳን ዴዔይ የሳ ሲቁዋፔ ኑና ሻካናው ዳንዳዳይሳ ታኒ ኤራስ።

ኢስራዔሌታ ዶሬቴሳ

9 ታኒ ኪሪስቶሳን ቱማ አዳይስ፥ ዎርዶቲኬ። ጊሻ አያናይ ካሌሲያ ታ ካሃይ ታኒ ዎርዶቶናይሳ ታው ማርካቴስ።² ታ ዎዛናን ኢስራዔሌታስ ዳሮ ቃዴታይሲኔ ቃማ ጋላስ ቆፓይስ።³ ታኒ፥ ታ ኢሻታ ጊሾ ኪሪስቶሳፔ ሻኬታዳ የሳ ቃንጊሳፌ ጋርሳን ዴዔዳኮ ዶሳይሲሺን።⁴ ኤንቲ ኢስራዔሌታ፥ የሳይ ኤንታ ባ ናይታ አሲስ፥ ባ ቦንቹዋ ኤንታው ቆንጩሲስ። ኤንታራ ጫቂስ፤ ሂጊያ ኤንታው ኢሚስ። ኤንቲ የሳ ንይናና ቱማ ኦጊያ ቤሲስ፤ የሳይ ኡፋይሳ ቃላ ኤንታው ኢሚስ።⁵ ኤንቲ ዩሌቴሳን ማይዛታ ዛሬ፤ ቃሲ ኪሪስቶሲ አሾን ኤንታ ዛሬ ጊዲዲ

^f8:15 ማር 14:36፤ ጋላ 4:6 ^g8:20 ሜዴ 3:17-19 ^h8:23 2ቆሮ 5:2-4
ⁱ8:36 ማዝ 44:2 ^j9:4 ኬላ 4:22

ዩስ። ኡባፌ ቦላ ጊዲዳ ያሳይ ሜሪናው ጋላቴቶ። አሚንዒ!

⁶ ጊዶሺን፥ ያሳይ ጌሊዳ ቃላይ ፖሌቶና አቲስ ጉሱ ጊዶና። ኢስራዔል አሳ ኡባይ ያሳ አሲ ጊዶኮና። ⁷ ቃሲ አብራሃሜ ዛሬ ኡባይ አብራሃሜ ናይታ ጊዶኮና። ያሳይ አብራሃሜስ፥ «ኔ ዜሬሳይ ዩሳቃ ባጋራ ዌጌታና» ያጊስ። ^{k8} ሄሳ ጉሳይ አሾን ዩሌቲዳ ናይቲ ኡባይ ያሳ ናይታ ጊዶኮና። ሺን ቱማ ኢስራዔል ናይቲ ያሳይ አብራሃሜስ ጌሊዳ ቃላዳ ዩሌቲዳ ናይታ። ⁹ ያሳይ ኢማና ጊዲ ጌሊዳ ቃላይ፥ «ታኒ ዎንቶ ላይሲ ሃኖዴ ያና፤ ሳራካ አዴ ናዓ ዩላና»¹ ያጊደሳ።

¹⁰ ሄሳ ዓላላ ጊዶናሺን ኢርቢቂኔ ዩሳቂ ዩሊዳ ሜንቴ አዴ ናይታባ አኪኪቴ። ¹¹ ኤንቲ ዩሌታናፕ ዎይኮ ኢታ ዎይኮ ሎዎ አሳናፕ ሲንሴ ያሳ ዶርይ አሶን ጊዶናሺን ዌሳን ጊዴይሳ ቆንጨሳናው፥ ¹² «ባይራይ ካሎቅስ ኪቴታና» ያጊዲ ጎዳይ ኢርቢቃስ አዲስ። ^{m13} ሄሲካ ጊሻ ማፃፋን፥ «ያይቆባ ዶሳስ፥ ኤሳዌ ኢዓስ»ⁿ ጌቴቲዲ ዓፌቲስ።

¹⁴ ያቲን፥ ኩኒ ዎይጋኔ? ያሳይ አሴ አሳፕ ሻኪዩ? ጊዶና። ¹⁵ ጎዳይ ሙሴኮ፥ «ታ ማራናው ኮዩዳይሳታ ማራና፤ ታ ቃዴታናው ኮዩዳይሳታስ ቃዴታና»^o ያጊስ። ¹⁶ ሂዛ፥ ያሳ ዶርይ አሳ ሽኔን ዎይኮ አሶን ጊዶናሺን ኢያ ማሮቴላና።

¹⁷ ጊሻ ማፃፋን፥ ጊብዌ ካወቀኮ፥ «ታኒ፥ ታ ዎልቃ ኔናን ቤሳናውኔ ታ ሱንሳይ አላሜ ኡባን ኤሬታና ሜላ ሄሳስ ኔና ካዎሳስ»^p ጌቴቲዲ ዓፌቲስ። ¹⁸ ሂዛ፥ ያሳይ ማራናው ኮዩይሳ ማሬስ፤ ዎዛና ሙሚሳናው ኮዩይሳ ዎዛና ሙሚሴስ።

ያሳ ሃንቁዋኔ ማሮቴላ

¹⁹ ሂንቴፌ ኢሶይ፥ «ያቲን፥ ያሳይ አሴ ኢታ አሶ ጊሾ አይስ ቦሪ? ያሳ ሽኒያ ኢዓስ ጋናይ አኔ?» ያጊዲ አይቻናው ዳንዳዒስ።

²⁰ ሺን ታ ኢሻው፥ ያሳራ ፓላማናው ኔኒ አኔ? ኡርቃፌ ሜዴቲዳ ሚሼይ ባና ሜዲዳይሳ፥ «ታና ሃይሳዳ አሳዳ አይስ ሜዳዲ?»^q ጊዲ አይቻናው ዳንዳዒ? ²¹ ዎይኮ ኡርቃ ሜዴይሲ ኢሲ ኡርቃፌ ኢሱዋ ቦንቾ ሚሼ፥ ሃንኩዋ ቃሲ ቶሼ ሚሼ አሲዲ ሜዳናው ማቲ ባዌ?

²² ያሳይ ባ ሃንቁዋ ቤሳናውኔ ባ ዎልቃ ኤሪሳናው ኮዩዲ፥ ፒርዳስ ጊጊዳ ሃንቆ ናይታ ዳሮ ጌንጫን ዳንዳዒዳኮ ኔ አይ ኤራይ? ²³ ሄሳ ኢ አሲዳይ ኮይሮቲዲ ቦንቾስ ጊጊሲዳ፥ ባ ዶሪዳ ናይታስ ባ ቦንቾዋ ቆንጨሳናዓ። ²⁴ አይሁዴ ጊዲን፥ ዎይኮ አይሁዴ ጊዶና አሳ ኡባይ ያሳን ዶሬቲዳ።

²⁵ ናቢያ ሆሴዔ ማፃፋን፥ «ታ አሴ ጊዶናይሳታ፥ (ታ አሴ) ጋዳ ዌጋና፥ ታ ሲቃቦና ዴሪያ፥ (ሲቂቲዳይሳታ) ጋዳ ዌጋና። ^r

²⁶ ኤንቲ፥ (ታ አሴ ጊዴኬታ) ጌቴቲ ዌጌቲዳ ቤሳን፥ (ዴዎ ያሳ ናይታ) ጌቴቲዲ ዌጌታና»^s ያጊስ።

²⁷ ናቢያ ኢሳያሲ ኢስራዔል አሳባ፥ «ኢስራዔል አሳይ አባ ጋዓን ዴዒያ ሻፊያዳ ዳሪኮካ፥

ኤንታፌ ጉሳ አሳ ዓላሊ አታና። ^t

²⁸ ጎዳይ አላሚያ ኡባ ቦላ ኤሌሲዲ ፖሎ ፒርዳና።» ²⁹ ቃሲካ ኢሳያሲ፥

«ኡባፌ ዎልቃማ ጎዳይ ኑስ ጉሳ ዜሬሲ አሾናባ ጊዲያኮ፥

ኩኒ ሶዶሜኔ ጋዋራ ካታማዳ ዳያናሺን»^u ያጊዲ ኮይሮቲዲ አዲስ።

³⁰ ያቲን፥ ኑ ዎይጋኔ? ዊሎቴሳ ኮዩቦና አይሁዴ ጊዶና አሳይ አማኖን ዊሎቴሲ ዴሚዶሶና። ³¹ ሺን ዊሎቴሳኮ ጋሲያ ሂጌይ ዴዒያ ኢስራዔል አሳይ ዊሎቴሲ ዴሚቦኮና። ³² አይስ ዴሚቦኮና? ኤንቲ ዊሎቴሳ አማኖን ጊዶናሺን አሶን ኤካናው ኮዩዳ ጊሾሳ። ያኒያ ጊሾ፥ ኤንቲ፥ «ዱቢያ ሹቻን» ዱቢቲዶሶና። ³³ ጊሻ ማፃፋን፥

«ታኒ ዊዮኔን ዱቢ ኩንዲሲያ ሹቻ ዎሳና፥ ኢያን አማኒያ አኒካ ዩላቴና»^v

ጌቴቲዲ ዓፌቲስ።

10 ታ ኢሻቶ፥ ታ ኩሜሳ ዎዛናን ታ አዎቴይኔ ያሳ ዎሴይ ኢስራዔልይ አታና ሜላሳ። ² ኤንቲ ያሳስ ሚሼቶሶናሺን፥ ቱማ ኤራቴላን ሚሼቶናይሳ ታ ማርካታይስ። ³ ኤንቲ ያሳ ዊሎቴሳ አጊያ ኤርና ኢዊዲ፥ ባንታ ሁዔ ዊሎቴሳ ካሊዶሶናፕ አቲን ያሳ ዊሎቴሳ ኮዩቦኮና። ⁴ አሲ ኡባይ አማኖን ዊላና ሜላ ኪሪስቶሲ ሂጊያ ፖሊስ።

k9:7 ሜዴ 21:12 l9:9 ሜዴ 18:10 m9:12 ሜዴ 25:23 n9:13 ሚሊ 1:2 o9:15 ኪሳ 33:19 p9:17 ኪሳ 9:16 q9:20 ኢሳ 29:16፤ 45:9 r9:25 ሆሴ 2:23 s9:26 ሆሴ 1:10 t9:27 ኢሳ 10:22-23 u9:29 ኢሳ 1:9 v9:33 ኢሳ 28:16

አቶቴሳይ ኡባሳ

⁵ አሲ ሂጌ ናጊዲ ኤኪያ ዊሎቴሳባ ሙሴይ ዓፊሼ፥ «ሂጌ ናጊያ አኒካ ሄ ሂጊያ ናጊዳ ሜላ ዴዔስ»^w ያጊስ። ⁶ ሺን አማኖን ኤኪያ ዊሎቴሳባ ጌቴቲዳይ ሃይሳ፥ «ኔ ዎዛናን፥ (አኒ ሳሎ ኬያኔ?) ያጎፓ፤ ሄሲ ኪሪስቶሳ ዎዲሳናሳ።^x ⁷ ዎይኮ፥ (ዱጌ ሳዓ ጋርሲ ዎዳናይ አኔ?) ጎፓ፤ ሄሲ ኪሪስቶሳ ዱፎፔ ኬሳናሳ። ⁸ ሺን ያጊዲ ዓፊቲስ፥ (ዮሳ ቃላይ ኔ ማታና፤ ኔ ዶናኒኔ ኔ ዎዛናን ዴዔስ) ኑኒ ሂጌቱው አዲያ አማኖ ቃላይ ሃይሳ።

⁹ «ዬሱሲ ጎዳ» ጋዳ ኔ ዶናን ማርካቲኮኔ ዮሳይ ኢያ ሃይቆፔ ዴንሲዳይሳ ኔ ዎዛናን አማኒኮ፥ ኔ አታና። ¹⁰ አሲ ባ ዎዛናን አማኒዲ ዊሎስ፤ ባ ዶናን ማርካቲዲ አቴስ። ¹¹ ጌሻ ማፃፋይ፥ «ኢያን አማኒያ አኒካ ዬላቴና»^y ያጊስ። ¹² ኢሲ ዮሳይ ኡባ ጎዳ ጊዲያ ጊሾ አይሁዴታ ጊዶኒኔ አይሁዴ ጊዶና አሳ ጊዶን ዱማቴሲ ባዋ፥ ኢ ባና ዊጊያ ኡባስ ዳሮ ኬሃ። ¹³ ጌሻ ማፃፋይ፥ «ጎዳ ሱንሳ ዊጊያ አኒካ አታና»^z ያጊስ።

¹⁴ ያቲን፥ ኤንቲ አማኖና ዴዒሼ ዋኒዲ ኢያ ዊጋናው ዳንዳዮና፥ ኤንቲ ኢያባ ሲዮና ዴዒሼ ዋቲዲ ኢያ አማኖናው ዳንዳዮና፥ ቃሲ ኤንታው ቃላ አዲያ አሲ ባይና ዴዒሺን፥ ዋኒዲ ሲዓናው ዳንዳዮና፥ ¹⁵ ኪቴቲዳ አሲ ባይና ዴዒሺን፥ ቃላይ ዋኒዲ አይታናው ዳንዳዒ፥ ጌሻ ማፃፋን፥ «ኡፋይሳ ዎንጌላ አዲያ አሳ ቶሆቲ ዋኒዲ ሎዮና!»^a ያጊዲ ዓፊቲስ።

¹⁶ ሺን ኢሳያሲ፥ «ጎዳው፥ ኑ ማርካቴሳ አኒ አማኒዴ?»^b ያጊዳይሳ፥ ኡባይ ዎንጌላ አማኒቦኮና። ¹⁷ ሄሳ ጊሾ፥ አማኖይ ሲሳፌ ዬስ፤ ሲሲ ኪሪስቶሳ ቃላፔ ዬስ።

¹⁸ ጊዶሺን፥ ኢስራዔሌ አሳይ ቃላ ሲዒቦኮና ጉሴዮ? አካይ ሲዒዶሶና፥ ጌሻ ማፃፋን፥ «ኤንታ ቃላይ ቢታ ኡባን ሲዒቲስ፥ ኤንታ አዳይ ሳዓ ጋፃ ጋኪስ»^c ያጊቲስ። ¹⁹ ሺን ኢስራዔሌ አሳይ ኤሪቦኮና ጉሴዮ? ሙሴይ ካሴ፥

«ታኒ ሂንቴና ሌቄቲዳ አሳን ቂሮይሳና፤ ቃሲ ኤያ አሳን ሂንቴና ዩሎያና»^d ያጊስ።

²⁰ ቃሲ ኢሳያሲ፥

«ታና ኮዩቦና አሳስ ቤንታስ፤ ታና አይቺቦና አሳስ ቆንጫስ»^e ያጊዲ ያኖና አዲስ።

²¹ ሺን ኢሳያሲ ኢስራዔሌታባ አዲሼ፥ «ኡባ ዎዴ ኪቴቶና አሳሲኔ ታና ኢዊያ አሳስ ታ ኩሺያ ሚጫስ»^f ያጊስ።

ዮሳይ ኢስራዔሌታ አጊቤና

11 አኔ ታ አይቻይስ፥ ያቲን፥ ዮሳይ ባ አሳ አጊዴዮ? አጊቤና! ታኒ ታ ሁዔን ኢስራዔሌ፤ አብራሃሜ ሸሺ፤ ቤኒያሜ ዛሬ። ⁸² ዮሳይ ኮይሮ ዶሪዳ ባ አሳታ ዩጊና፥ ጌሻ ማፃፋን፥ ኤሊያሲ ኢስራዔሌታ ዮሳ ሲንሳን ዋቲ ዋቲዳኮ፥ ሂንቴ ኤሬኬቲ? ³ ኤሊያሲ፥ «ጎዳው፥ ኤንቲ ኔ ናቤታ ዎዲዶሶና፥ ኔ ያርሾ ቤሳካ ላሲዶሶና፥ ታ ታርካ አታስ፤ ኤንቲ ታናካ ዎዳናው ኮዮሶና»^h ያጊስ።

⁴ ዮሳይ ኢያው ዎይጊ ዛሪዴ? «ባዓሌ ኤቃስ ጎይኒቦና ላፑን ሙኩሉ አሳ ታው አሻስ»ⁱ ያጊስ።

⁵ ሂሳዳካ፥ ሃ ዎዲያን ዮሳይ ባ አፆ ኬሃቴሳን ዶሪዳ ጉሳ ኢስራዔሌቲ ዴዶሶና። ⁶ ኢ ኤንታ ዶሪዳይ ባ አፆ ኬሃቴሳናፔ አቲን ኤንታ አሶን ጊዴና፥ ዶሮይ አሶን ጊዲኮ፥ ኢያ አፆ ኬሃቴሳይ ቱማ አፆ ኬሃቴሲ ጊዴና።

⁷ ያቲን፥ ዋኒዴ? ኢስራዔሌቲ ባንታ ኮዩባ ዴሚቦኮና፥ ሺን ዮሳይ ዶሪዳ ጉሳቲ ዴሚዶሶና፥ አቲዳይሳቲ ባንታ ዎዛና ሙሚሲዶሶና። ⁸ ሄሲካ፥ ጌሻ ማፃፋን፥

«ኤንቲ ባንታ አይፊያን ቤዮናዳ

ባንታ ሃይሳን ሲዮናዳ፥

ሃኖ ጋካናው ኤንታው

ዮሳይ አዛላ አያና ኢሚስ»^j

ጌቴቲዲ ዓፊቲዳይሳዳ ሃኒስ። ⁹ ቃሲ ዳዊቴይ፥

«ኤንቲ ሚያ ጋይታይ ኤንታ ሂዬዳ አይኮ፤

ኤንታ ጉፋንሲያ አፎ ጊዶ፤

ኤንታ ኢታቴሳይ ኤንታ ቦላ ጋኮ። ^k

¹⁰ ኤንቲ ዊሎናዳ ኤንታ አይፌይ ጎኪቶ፤

ኡባ ዎዴ ሜቶን ኤንቲ ኩኒዲ ዴዎ» ያጊስ።

¹¹ ያቲን፥ አይሁዴቲ ዛሪ ዴንዶና ሜላ ኩንዲዶናዬ? ጊዴና! ኤንታ ኩንዴሳይ አይሁዴ ጊዶና አሳይ አታና ሜላ ጋሶ ጊዲስ። ሄሲካ

w10:5 ሌዌ 18:5 x10:6 ዛሬ 30:12-14 y10:11 ኢሳ 28:16 z10:13 ኢዩ 2:32

a10:15 ኢሳ 52:7 b10:16 ኢሳ 53:1 c10:18 ማዝ 19:4 d10:19 ዛሬ 32:21

e10:20 ኢሳ 65:1 f10:21 ኢሳ 65:2 g11:1 ፊል 3:5 h11:3 1ካዎ 19:10፣ 14

i11:4 1ካዎ 19:18 j11:8 ዛሬ 29:4፤ ኢሳ 29:10 k11:9 ማዝ 69:22-23

ሂንቴ ሻኪ ኤራናው ሂንቴ ቆፋን ላሜቲቴ፤ አቲን ሃ አላሚያ ዳናፒቴ።

³ ሶሳይ ሂንቴ ኢሱዋስ ኢሱዋስ ኢሚዳ አማኑዋ ሜላ ዎዛናማ አሳዳ ቆፒቴ። ቆፓናው ቤሴይሳፌ አሲዲ ሂንቴና ዱማዪዲ፥ አቶሮን ቆፓፊቴ ጋዳ ታው ኢሜቲዳ አዶ ኬሃቴሳን ሂንቴው አዳይስ። ⁴ ኑ ኢሲ አሳቴሳ ጊዶን ዱማ ዱማ ኪፊሌቲ ዴሶሶና፤ ሄ ዱማ ዱማ ኪፊሌታስ ዱማ ዱማ አሶይ ዴዔስ። ⁵ ሄሳዳ፥ ኑኒ ዳሮ አሲ ጊዲኮካ ኪሪስቶሳን ኢሲ አሳቴሳ ጊዲዳ። ኑኒ ኢሲ አሳቴሳ ጊዲዲ ዱማ ዱማ ኪፊሌቲ ኢሶይ ኢሱዋራ አይኪቲዳ። ⁶ ኑስ ኢሜቲዳ አዶ ኬሃቴሳን ዱማ ዱማ ኢሞታቲ ዴሶሶና፥ ኑ ኢሞይ ቲንቢት አዶ ጊዲኮ፥ ኑስ ዴዒያ አማኑዋ ሜላ አዳናው ቤሴስ። ⁷ ኑ ኢሞይ ሃራታ ማዴ ጊዲኮ፥ ሄ ኦሱዋን ሚናናው ቤሴስ፤ ታማርሶ ጊዲኮ፥ ሄ ታማርሶዋን ሚናናው ቤሴስ። ⁸ ኑ ኢሞይ ሃራታ ሚንሴሶ ጊዲኮ፥ ሚኒዲ ሚንሴሳናው ቤሴስ። ኑ ኢሞይ ኑስ ዴዒያባቴ ሃራታስ ኢሞ ጊዲኮ፥ ዎዛና፤ ኢማናው ቤሴስ። ኑ ኢሞይ አይሶ ጊዲኮ፥ ሚኒዲ አይሳናው ቤሴስ። ኑ ኢሞይ ሃራታስ ኬሆ ጊዲኮ፥ ኡፋይሳን ኬሃናው ቤሴስ።

⁹ ሂንቴ ሲቆይ ቆዴ፤ ቆሞን ጊዳናው ቤሴና። ኢታባ ኢዲቲ፤ ሎሶ ሚንሴዲ አይኪቴ። ¹⁰ ኢሶይ ኢሱዋራ ኢሻዳ ሲቂቴ፤ ኢሶይ ኢሱዋ ቦንቺቴ። ¹¹ አዛሎፊቴ፤ ሂንቴ አያናን ሚኒዲ ጎዳስ አሲቴ። ¹² ሶሳይ ኢሚዳ ኡፋይሳን ኡፋይቲቴ፤ ሜቱዋ ዳንዳዒቴ፤ ኡባ ዎዴ ሶሳ ዎሲቴ። ¹³ አማኒያ ጊሻታ ኮሺያባን ማዲቴ፤ ኢማሳታ ሞኪቴ።

¹⁴ ሂንቴና ጎዴይሳታ አንጂቴ፤ አንጂቴ፤ አቲን ባዶፊቴ። ¹⁵ ኡፋይቲሳታራ ኡፋይቲቴ፤ ዩኬይሳታራ ዩኪቴ። ¹⁶ ኢሶይ ኢሱዋራ ኢሲ ቆፋን ዴዒቴ። አቶሮ ቆፋ አጊዲ፥ ሂንቴና ካወሺዲ፥ ካወሻ አሶ አሲቴ። ሂንቴ ሂንቴና ጨንጫ ጊዲ ቆፓፊቴ። ¹⁷ አኒካ ሂንቴው ኢታባ አሲኮ፥ ሄ ኡራስ ኢታ ዛሮፒቴ። አሳ ኡባ ሲንሳን ናሺሲያ ሎሶ አሶ አሲቴ። ¹⁸ አሳ ኡባራ ሳሮን ዳናው ሂንቴው ዳንዳዒቲያ ኡባ አሲቴ። ¹⁹ ታ ኢሻቶ፥ ሂንቴ፥ ሂንቴ ሁዔን አሳስ ሃሎ ኬሆፒቴ። ሶሳይ ሃሎ ኬሆና ሜላ ኢያው አጋጊቴ። ጊሻ ማፃፋን፥

«ታኒ ሃሎ ኬያና፤ ታኒ ኩሼ ዛራና»^{፡፡} ሦጌስ ጎዳይ፥ ጌቴቲዲ ፃፌቲስ።

²⁰ ሺን ጊሻ ማፃፋን፥ «ኔ ሞርኬይ ኮሻቲኮ ሙዛ፤ ኢ ሳሞቲኮ ኡሻ። ኔኒ ሄሳ አሲኮ ኢያ ሁዔን ዩላ ታማ ቦንቆ ቆሳሳ»^{፡፡} ጌቴቲዲ ፃፌቲስ። ²¹ ኢታ ሎሶን ሶና፤ አቲን ኢታን ሦኔቶፋ።

ዴሪያ አይሴይሳታስ ኪቴቴሲ

13 ሶሳ ሼኔ ጊዶናሺን ማቲ ኢሜቶና ጊሾኔ ሃዲ ዴዒያ ሹማቲካ ሶሳ ሼኔን ሹሜቲዳ ጊሾ አሲ ኡባይ ዴሪያ አይሴይሳታስ ኪቴታናው ቤሴስ። ² ሄሳ ጊሾ፥ ማታራ ዴዔይሳታስ ኪቴቶና ኢዲያ አኒካ ሶሳ ኪታ ኢዲስ። ኪቴቶና ኢዲያ አኒካ ባ ቦላ ፒርዳ ኤሄስ። ³ አይሴይሳቲ ኢታ አሴይሳታ፤ አቲን ሎሶ አሴይሳታ ያሾኮና። አይሴይሳታስ ያዮና አጋናው ኮያይ? ያኮ ሎሶ አሳ፤ ኤንቲ ኔና ጋላታና። ⁴ ኤንቲ ኔው ሎሶሳ አሳናው ሹሜቲዳ ሶሳ አይሴ። ሺን ኔኒ ኢታባ አሲኮ፥ ኤንቲ ኢታባ አሲዳይሳ ሴሪያ ጊሾ ኢያው ያያ። ኤንቲ ኢታ አሴይሳታ ሴሪዲ፥ ሶሳ ሃንቁዋ ቆንጨሲያ ሶሳ አይሴ። ⁵ ሄሳ ጊሾ፥ ሶሳ ሃንቁዋ ፃላሳስ ጊዶናሺን ሂንቴ ካሃይ ማርካቲያ ጊሾ ዴሪያ አይሴይሳታስ ኪቴታናው ቤሴስ።

⁶ ሂንቴ ጌራ ጌሬይካ ሄሳሳ፥ ዴሪያ አይሴይሳቲ ሄ ኦሱዋ አሴይ፥ ኤንቲ ሶሳ አይሴታ ጊዲዳ ጊሾሳ። ⁷ ኢሱዋስ ኢሱዋስ ቤሴይሳ ኢሚቴ። ጌራ ጌራናው ቤሴይሳስ ጌራቴ፤ ታራፃ ቃንፃናው ቤሴይሳስ ቃራፃ ቃንፃቴ፤ ያያናው ቤሴይሳስ ያዩቴ፤ ቦንቾይ ቤሴይሳ ቦንቺቴ።

ሲቂቴቴ

⁸ ኢሶይ ኢሱዋራ ሲቂቴቴ። ሲቆ አሞፕ አቲን ሂንቴ ቦላ ሃራ አሞይ ዶፖ። አሴ ሲቂያ አኒካ ሂጌይ ጌይሳ ፖሊስ። ⁹ «ላሞፋ፤ ዎዶፓ፤ ካይሶቶፓ፤ አሞቶፋ» ጊያ ኪታይኔ ሃራ ኪታ ኡባይ፥ «አሴ ኔ ሁዔዳ ዶሳ» ጊያ ኪታን ቃሼቲስ። ¹⁰ አሴ ሲቂያ አኒካ ኢያ ቦላ ኢታባ አሴና፥ ሄሳ ጊሾ፥ አሴ ሲቂያሲ ሂጌ ኪታ ፖሊስ።

¹12:4 1ቆሮ 12:12 ⁵12:6 1ቆሮ 12:4-11 ^፫12:14 ማቶ 5:44፤ ሉቃ 6:28
¹¹12:16 ሌሚ 3:7 ^{፡፡}12:19 ዛሬ 32:35 ^{፡፡}12:20 ሌሚ 25:21 ^{፡፡}13:6 ማቶ 22:21፤
ማር 12:17፤ ሉቃ 20:25 ^{፡፡}13:9 ኬሳ 20:13-17፤ ዛሬ 5:17-19፤ ሌዌ 19:18

¹¹ ዲስኮፌ ሂንቴ ባርኪያ ዎዴይ ሃዲ ጊዴይሳ አኬኪዲ ሄሳ አሲቴ። ኑ አታና ዎዴይ ኮይሮ ኑ አማኒዳ ዎዴያፔ ሃዲ ኑኮ ማቲስ። ¹² ዱማ ዎዴይ አዳናው ሃኔስ፤ ዎንታይ ማቲስ። ሂዛ፡ ኑኒ ዱማ አሶ አጊዲ ፖዦ አላ ሚሼ አይኮስ። ¹³ አኔ ጋላስ ፖዦን ዴዒያ አሳዳ ማራን ዴዎስ። ማሶኒኔ ሳይማቴሳራ ጋሄቲያ ዱማ ዱማ ቱና አሶታን። §§ ፓላማኒኔ ቃናቲን ጊዶፖ። ¹⁴ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶስ ካንዱዋ ማዒቴ፤ ሂንቴ ናጋራንቾ አሳቴሳይ ባ አሙዋ ፖላና ሜላ ኢያው ቆፖፊቴ።

አሳ ቦላ ፒርዶፊቴ

14 አማኖን ዳቡሪዳ አናካ ሺሺ ኤኪቴፔ አቲን ኢያ ቆፋ ቦላ ፒርዶፊቴ። ²² ሌሚሶስ፡ አማኖን ሚኒዳ ኢሲ አሲ አይ ካሲካ ማናው ዳንዳዒስ። ሺን አማኖን ዳቡሪያ አሲ አታኪልቴ ዓላላ ሜስ። ³ ኡባባ ሚያ አሲ ሞና ኡራ ካዶፖ። ኡባባ ሞና አሲ ሚያ ኡራ ቦላ ፒርዶፎ። ያሳይ ኡባ ሚያ ኡራ ሺሺ ኤኪስ። ⁴ ሃራ አሳ አይሌ ቦላ ፒርዶይ ኔኒ አኔ? ኢ ዳቡሪን ዎይኮ ሚኒን ባ ጎዳሳ። ጎዳይ ኢያ ኤሳናው ዳንዳዒያ ጊሾ ኢ ሚኒዲ ኤቃና።

⁵ ቃሲ «ኢሲ ጋላሳይ ሃራ ጋላሳፔ አዴስ» ያጊዲ ቆፒያ አሲ ዴዔስ። ሃራይ ቃሲ፡ «ጋላሳቲ ኡባይ ኢሲ ሜላ» ጊዲ ቆፔስ። ሺን ኢሶይ ኢሶይ ባ ቆፋ አኬኪዲ ቃቾ። ⁶ ኢሲ ጋላሳ ሃራ ጋላሳታፔ አሲዲ ቦንቺያ አኒካ ጎዳ ቦንቾስ ጊዲ አሴስ። ኡባ ካሲ ሚያ አሲ ጎዳ ቦንቾስ ጊዲ ሜስ። ኢ ሚያ ሄ ካሳ ጊሾ ያሳ ጋላቴስ። ኡባ ካሲ ሞና አሲ ጎዳ ቦንቾስ ሞና አኒስ፤ ቃሲ ሞና አንን ያሳ ጋላቴስ። ⁷ ኑፔ አኒካ ባው ዴና፤ ቃሲ ኑ ጊዶፊ አኒካ ባው ሃይቁና። ⁸ ኑ ዴዎን ዴዒኮ ጎዳስ ዴዎስ፤ ቃሲ ሃይቁኮካ ጎዳስ ሃይቆስ። ሂዛ፡ ኑ ዴዎን ዴዒን ዎይኮ ሃይቁን ጎዳሳ።

⁹ ኪሪስቶሲ ሃይቁዲ ሃይቆፔ ዴንዲዳይ፡ ዴዎን ዴዔይሳታሲኔ ሃይቁዳይሳታስ ጎዳ ጊዳናሳ። ¹⁰ ያቲን፡ ኔኒ ኔ ኢሻ ቦላ አይስ ፒርዳይ? ዎይኮ ኔኒ ኔ ኢሻ አይስ ካዳይ? ኑኒ ኡባይ ያሳ ፒርዳ አራታ ሲንሳን ኤቃና። ^a

¹¹ ጊሻ ማፃፋን ጎዳይ፡ «ታኒ ዴዎን ዴዓይስ፤

አሳ ኡባይ ታ ሲንሳን ጉልባታና፤ ታኒ ያሴ ጊዴይሳ ማርካታና»^b ያጌስ። ¹² ሂዛ፡ ኑ አሲዳባስ ኑ ሁዔን ሁዔን ያሳ ሲንሳን ሺቂዲ ዛሮ ኢማና።

ሃራ አሲ ዱቢሶፋ

¹³ ሄሳ ጊሾ፡ ኑኒ ኢሶይ ኢሱዋ ቦላ ፒርዶይሳ አንስ። ሺን ሂንቴ ኢሻ ዱብሲዲ ዎይኮ ቃዒዲ ናጋራን ጌልሲያባ አሶናዳ ናጌቲቴ። ¹⁴ ጎዳ ዩሱሳ አማኒያ አሳዳ፡ ባ ሁዔን ቱና ጊዲዳ ካሲ ባይናይሳ ታኒ ጊሻዳ ኤራይስ። ሺን ኢሲ አሲ ኢሲባ ቱና ጊዲ ቆፒኮ ሄሲ ኢያው ቱና ጊዴስ። ¹⁵ ኔ ሚያ ካሳ ጊሾ ኔ ኢሻ ዱቢያባ ጊዲት፡ ኪሪስቶሲን ዴዒያ ኔ ኢሻ ሲቃካ። ኪሪስቶሲ ኢያ ጊሾ ሃይቁዳ ኡራ ኔ ሚያ ካሳን ኢያ አያና ዴዑዋ ዳይሶፋ። ¹⁶ ሂዛ፡ ሂንቴው ዴዒያ ላዓቲሳ ሃራቲ ቦራና ሜላ አሶፊቴ። ¹⁷ ያሳ ካዎቴሳይ ጊሻ አያናን ቤንቲያ ዒሎቴሲ፡ ሳሮቴሲኔ ቱማ ኡፋይሲፊ አቲን ሙሳባኔ ኡሻባ ጊዴና። ¹⁸ ሄሳዳ ኪሪስቶሳስ አሲያ አሲ ያሳ ኡፋይሴስ፤ አሳንካ አንጄቴስ።

¹⁹ ሄሳ ጊሾ፡ አኔ ኑኒ ሳሮቴሲ ቤንቲያ አጊያኔ ኢሱዋ ኢሱዋ አማኖን ሚንሲያ አጊያ ኮዮስ። ²⁰ ካሳ ጊሾ ጋዳ ያሳ አሱዋ ዳይስሶፋ። ኡባ ካሲ ሜቴቴስ፡ ሺን ሃራ አሲ ናጋራን ዱብሲያ ካሲ ሙሲ ኢታ። ²¹ ኔ ኢሻይ ዱቢቶና ሜላ አሾ ሞና ዎይኮ ኡሾ ኡዮና ዎይኮ ኔ ኢሻ ዱቢያ ሃራባ አሶና አጎይ ሎ።

²² ሂዛ፡ ሃ ኔ አማኑዋ ኔ ጊዶኒኔ ኔ ያሳ ጊዶን ናጋ። ሊኬ ጊዲ ቆፒዳባ አሲያ ዎዴ ኢያ ካሃይ ሞቶና ኡራይ አንጄቲዳይሳ። ²³ ሺን ሲዲሺ ሚያ ኡራስ ኢያ ሙሳይ አማኖን ጊዶና ጊሾ ፒርዶቴስ። አማኖይ ባይና አሴቲዳ አሶ ኡባይ ናጋራ።

ሃራታ ኡፋይሳናው ቤሴስ

15 ኑኒ አማኖን ሚኒዳይሳቲ ዳቡራንቾታ ቶሁዋ ቶካናው ቤሴስ። ኑኒ ኑና ኡፋይሳናው ቤሴና። ² ኑኒ ኑ ኢሻ አማኖን ሚንሳናው ኢያ ማዳናውኔ ኡፋይሳናው ቤሴስ። ³ ኪሪስቶሲ ባና ኡፋይሲቤና። ሺን ጊሻ ማፃፋን፡ «አሳይ ኔና ጫዱዳ ጫሻይ ታና ጋኪስ»^c

§§13:13 ሳይማቴሳራ ጋሄቲያ ዱማ ዱማ ቱና አሶታን፡ ዎይኮ ዩሳን፡ ማሶን፡ ሳይማቶን፡ ቃይዒን ጊዶፖ ጊዲ ቢሳናው ዳንዳዒቴስ። ሳይማቴሳራ ጋሄቲያ ዱማ ዱማ ቱና አሶቲ አሲ ያሳ ሃሮፔ ካራ ኬዬዲ ዶዓ ካንዶ ኤኪዲ ፖሊያ አሶ ጉሱ።

^a14:1 ቆላ 2:16 ^a14:10 2ቆሮ 5:10 ^b14:11 ኢሳ 45:23 ^c15:3 ማዝ 69:9

ጌቴቲ ዓፌቲዳይሳዳ ሃኒስ።⁴ ጌሻ ማፃፋይ ኢሚያ ጌንጫኒኔ ሚንቬሱዋን ኑ ኡፋይሳ ኤካና ሜላ ጌሻ ማፃፋን ዓፌቲዳ ኡባይ ኑና ታማርሳናው ዓፌቲስ።
⁵ ጌንጫኔ ሚኖቴሲ ኢሚያ ጎዳይ ሂንቴ ኪሪስቶስ ዩሱሳ ካሊያ ዎዴ ኢሲፌቴሲ ሂንቴው ኢዋ።⁶ ሄሲካ፣ ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ አዋ፣ ያሳ፣ ኢሲ ዎዛናኒኔ ኢሲ ቃላን ሂንቴ ቦንቻና ሜላሳ።

ዎንጌላይ አሳ ኡባሳ

⁷ ኪሪስቶሲ ሂንቴና ኤኪዳይሳዳ ያሳ ቦንቻስ ኢሶይ ኢሱዋ ኤኪቴ።⁸ ያሳይ ቤኒ አዋታስ ኢሚዳ ኡፋይሳይ ፖሌታና ሜላኔ ኢያ ቴማቴሳይ ኤፊታና ሜላ ኪሪስቶሲ አይሁዴታ አይሌ ጊዲዲ ዩዳይሳ ታ ሂንቴው አዳይስ።⁹ ኪሪስቶሲ አይሁዴታ አይሌ ጊዲዳ ሃራ ሐይሁ ቃሲ አይሁዴ ጊዶና አሳቲ ያሳ ኢያ ማሮቴሳ ጊሾ ጋላታና ሜላሳ። ጌሻ ማፃፋን፣
«ታ ኔና አይሁዴ ጊዶና አሳ ጊዶን ጋላታና፤
ኔ ሱንሳ ሳባና»^d
ጌቴቲዲ ዓፌቲዳይሳዳ ሃኒስ።

¹⁰ ቃሲ፡

«አይሁዴ ጊዶና አሳው፣
ያሳ ዴሪያራ ኡፋይቲቴ»^e
ያጌቲስ።

¹¹ ቃሲ ዛሪዲ፡

«አይሁዴ ጊዶና አሳው፣
ጎዳ ጋላቲቴ፤
ካዎቴሳ ኡባይ ኢያ ሳቢቴ»^f
ያጌቲስ።

¹² ሄሳሳ ኢሳያሲ፡

«ኢሴዩ ዛሬ፤ ዩሌቲያ ኢሶይ ያና፤
ኢ ካዎቴሳ ኡባ ሃራና።
ኤንቲ ባንታ ኡፋይሳ ኢያ ቦላ ዎሳና»^g
ያጌስ።

¹³ ጌሻ አያና ዎልቃን ሂንቴ ዲጫና ሜላ ኡፋይሲ ኢሚያ ያሳይ፣ ሂንቴ አማኑዋ ጋሶን ሂንቴው ኡፋይሲኔ ሳሮቴሲ ኩሜሲ ኢዋ።

ጳውሎሲ ዓፌዳ ጋሱዋ

¹⁴ ታ ኢሻቶ፣ ሂንቴናን ሎዎቴሲኔ ኤራቴሲ ኩሚዳይሳ ቃሲ ኢሶይ ኢሱዋ ዞራናው ዳንዳዴይሳ

ታ ጌሻዳ ኤራይስ።¹⁵ ታኒ ሂንቴና ኢሲ ኢሲባ ጉጃ አኪኪሳናው ኮያዳ ያዮና ሃ ዳብዳቢያ ሂንቴው ዓፋስ።¹⁶ ታኒ ኪሪስቶስ ዩሱሳ አይሌ ጊዳዳ፣ አይሁዴ ጊዶና አሳስ ካሂኔዳ አሳዳ፣ ዎንጌላ አዳና ሜላ ያሳይ ታው አጼ ኪሃቴሳ ኢሚስ። አይሁዴ ጊዶና አሳይ ጌሻ አያናን ጌዬዲ፣ ያሳ ኡፋይሲያ ያርሾ ጊዳና ሜላ ያሳይ ሄሳ አሲስ።

¹⁷ ታኒ ኪሪስቶስ ዩሱሳን ጊዳዳ ያሳስ አሲያ አሱዋን ጩቄታይስ።¹⁸ አይሁዴ ጊዶና አሳይ ያሳስ ኪቴታናዳ፣ ኪሪስቶሲ ታ ቃላኔ ታ አሱዋ ባጋራ አሲዳ አሱዋ፤ አቲን ሃሪ ታ ጩቄቲያባይ ባዋ።¹⁹ ያሳይ ሄሳ ማለታኒኔ ጌሻ አያና ዎልቃን ዋቲ አሲዳኮ ታ ሂንቴው አዳና። ታኒ ዩሩሳላሜ፤ ዶማዳ፣ ኢሊዋርቆኔ ጋካናው ኪሪስቶሳ ዎንጌላ ሳባካስ።²⁰ ታኒ ሃራ አሲ ባሲዳ ቢሳን ኪሃናው ኮዩኬ። ኪሪስቶሳ ሱንሳይ ዒኒቲቦና ቢሳን ዎንጌላ አዳናው አዋታይስ።²¹ ጌሻ ማፃፋን፣
«ኢያባይ አዴቲቦና አሳቲ ኢያ ቢዓና፤
ኢያባ ሲዒቦና አሳቲ አኪካና»^h
ጌቴቲዲ ዓፌቲስ።

ጳውሎሲ ሮሜ ባናው ቆፒስ

²² ሄሳ ጋሶን፣ ታኒ ሂንቴኮ ያናው ዳንዳዓቢኬ።
ⁱ²³ ሺን ታኒ ሃዒ ሃ ሄራን ታ አሱዋ ኦንጊዳ ጊሾኔ ዳሮ ላይሳፌ ዶማዳ ሂንቴና ቢዓናው ላዎቲዳ ጊሾ
²⁴ ታኒ ኢስፔኔ ባሼ ሂንቴና ቢዓናው ቆፓስ። ቃሲ ጉሳ ዎዴ ሂንቴራ ኡፋይቲዳ፤ ጉዩ ኢስፔኔ ቢያ ዎዴ ሂንቴ ታ ኦጊያስ ታና ማዳና ሜላ ኮያይስ።
²⁵ ሺን ሃዒ ታኒ ያሳ አሳታ ማዳናው ዩሩሳላሜ ባይስ።²⁶ ማቄዶኒያኔ አካያን ዴዒያ ያሳ አሳቲ፣ ዩሩሳላሜን ዴዒያ ማንቆታ ሚሺን ማዳናው ኮዩዳ ጊሾሳ።^{j27} ኤንቲ ማንቆታ ማዳናይሲ ኤንታው አቶናባ ጊዲዳ ጊሾ ባንታ ሁዒን ሄሳ አሳናው ቆፋ ቃቺዶሶና። አይሁዴቲ አይሁዴ ጊዶናይሳታራ አያና አንጃዋ ሻኬቲኮ፣ ኤንቲ ቃሲ ባንታው ዴዒያባን አይሁዴታ ማዳናው ቢሲስ።^{k28} ሄሳ ጊሾ፣ ታኒ ሄ ሺቂዳ ሚሺያ ኤንታው ኢሚዳ፤ ጉዩ ኢስፔኔ ባሼ ሂንቴ ማታራ አሳና።²⁹ ታኒ ሂንቴኮ ቢያ ዎዴ ኪሪስቶሳ አንጃዋን ኩማዳ ባናይሳ ኤራይስ።

³⁰ ታ ኢሻቶ፣ ታው ያሳ ዎሲሼ ታ ባዒያን ታራ ኤቃና ሜላ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳኒኔ ጌሻ አያና

^d15:9 2ሳሙ 22:50፤ ማዝ 18:49 ^e15:10 ዛሬ 32:43 ^f15:11 ማዝ 117:1
^g15:12 ኢሳ 11:10 ^h15:21 ኢሳ 52:15 ⁱ15:22 ሮሜ 1:13
^j15:26 1ቆሮ 16:1-4 ^k15:27 1ቆሮ 9:11

ሲቁዋን ሂንቴና ዎሳይስ።³¹ የሳይ ታና ዩሁዳን ዴዲያ አማኖና አሳታፔ አሻናዳኔ ዩሩሳላሜን ታ አሳና አሶይ የሳ አሳታ ማታን ኤኬታና ሜላ ታው ዎሲቴ።³² ቃሲ ያሲ ጊኮ፥ ታኒ ሂንቴኮ ባዳ ኡፋይሳን ሂንቴራ ሼምፓና ሜላ ታው ዎሲቴ።³³ ሳሮቴሳ የሳይ ሂንቴ ኡባራ ጊዶ። አሚንዒ።

ሳሮሶ

16 ኪንኪሪያ ካታማን ዴዲያ ዎሳ ኬሳን አሲያ ኑ ሚቺያ ፌባ ሎዎ ማጫስ ጊዴይሳ ሂንቴ ኤራና ሜላ ኮያይስ።² ሂንቴ ኢዮ አማኒያ አሳታፔ ጎዳ ሱንሳን ሞካናው ቢሲያ አማኒያ አሳታፔ ኢሱዋዳ ሞከቴ። ኢያ ሂንቴፌ ኮያባ ኡባ ኢዮ ማዲቴ። ኢያ ባ ሁዒን ዳሮ አሳ ማዳሱ፤ ቃሲ ታና ታ ሁዒንካ ዳሮ ማዳሱ።

³ ኪሪስቶስ ዩሱሳ አሱዋ ታራ ኢሲፌ አሲያ ጲሪስቁላኔ አቁላ ሳሮ ጊቴ።¹⁴ ኤንቲ ታ ጊሾ ባንታ ሼምፑዋ አሲ ኢሚዶሶና። ታ የላላ ጊዶናሺን አይሁዴ ጊዶና አሳ ዎሳ ኬሳ ኡባይ ኤንታ ጋላቴስ።⁵ ኤንታ ሶን ሺቂያ አማኒያ አሳ ሳሮ ጊቴ።

ኢሲያ ቢታን ኪሪስቶሳ ኮይሮ አማኒዳ፥ ታ ዶሲያ ኤጳኔዎሳስ ታ ሳሮሱዋ አዲቴ።

⁶ ሂንቴ ጊሾ አሶን ዳሮ ዳቡራዳ ማይራዋ ሳሮ ጊቴ።⁷ ታራ ቃሾ ኬሳን አሲዳ ታ አይሁዴ ላጌታ አንዲሮኒቆሳኔ ዩኒያሳ ሳሮ ጊቴ። ኤንቲ ዩሱሳ ሃዋሬታ ጊዶን ኤሬቲዳይሳታ። ቃሲ ኤንቲ ኪሪስቶሳ ታፔ ሲንሴ አማኒዶሶና።

⁸ ጎዳን አማኒያ ታ ሲቆ ላጊያ፥ አምጲሊያዎሳ ሳሮ ጊቴ።⁹ ኪሪስቶሳ አሱዋ ኑራ ኢሲፌ አሲያ ኡርባኖሴኔ ታ ዶሲያ ኢስታኩሳ ሳሮ ጊቴ።

¹⁰ ኪሪስቶሳን አማንሲያ አይሊያ አጴሊሳስ ታ ሳሮሱዋ አዲቴ። አርስዎቡሎሳ ሶ አሳስ ታ ሳሮሱዋ አዲቴ።¹¹ ታ አይሁዴ ላጊያ ሄሮዲዮና ሳሮ ጊቴ።

ናርሲሳኔ ኢያ ሶ አሳፔ ኪሪስቶሳ አማኒዳይሳታ ሳሮ ጊቴ።

¹² ጎዳ አሱዋን ዳቡሪያ ቲሩፋይናኔ ቲሩፎሳ ሳሮ ጊቴ። ቃሲ ጎዳስ ዳሮ ዳቡራዳ አሲያ፥ ታ ዶሲያ ጴርሲሶ ሳሮ ጊቴ።¹³ ጎዳ አሱዋን ዳሮ ኤሬቲዳ ኑራሳሲኔ ታና ባ ናዓዳ ቢዲያ ኢያ አዩስ ታ ሳሮሱዋ አዲቴ።^{m14} አሲኒኪርቶሳስ፥

ፊሌጎናስ፥ ሄርሜሳስ፥ ፓቲሮባሳሲኔ ኤንታራ ዴዲያ አማኒያ ኢሻታ ኡባስ ታ ሳሮሱዋ አዲቴ።¹⁵ ፊሎሎጉሳ፥ ዩሲያ፥ ኔሪያ፥ ኢያ ሚቺው፥ አሎምፖሳኔ ኤንታራ ዴዲያ አማኒያ አሳ ኡባ ሳሮ ጊቴ።

¹⁶ ጊሻ ዩሬቴሲ ዩሬቲሼ፥ ኢሶይ ኢሱዋ ሳሮሲቴ። ኪሪስቶሳ ዎሳ ኬሳ ኡባይ ሂንቴና ሳሮ ያጎሶና።

ዉርሴሳ ዞሬ

¹⁷ ታ ኢሻቶ፥ ሂንቴ ታማሪዳ ቲሚርቲያ ኢዲዲ፥ ሂንቴ ጊዶን ሻኬቴሴኔ ሜቶ ሜዲያ አሳታፔ ናጌቲቴ። ኤንታፌ ሃኪቴ።¹⁸ ሄሳ ሜላ አሳቲ ባንታው አሶናፔ አቲን ኑ ጎዳ ኪሪስቶሳስ አሶኮና። ባንታ ማልዒያ ዶናኒኔ ሳጴሲያ ቃላን አይኮ ኤሮና አሳ ዎዛና ባሌሶሶና።¹⁹ ዎንጌላስ ሂንቴ ኪቴቲዳይሳ አሳ ኡባይ ሲዒዳይሲ ታና ኡፋይሴስ። ሺን ሂንቴ ሎዎባ ኤራና ሜላኔ ኢታባፔ ሃካና ሜላ ታ ኮያይስ።²⁰ ሳሮቴሳ የሳይ የላሂያ ሂንቴ ቶሁዋፔ ጋርሳን ጋጪ ዩጋና።

ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ አይ ኬሃቴሳይ ሂንቴራ ጊዶ።

²¹ ታራ አሲያ ዒሞቲዮሲ ሂንቴና ሳሮ ያጌስ። በሄሳዳካ፥ ታ ዳቦቲ ሉቂዮሲ፥ ያሶኒኔ ሶስጳዒሮሲ ሂንቴና ሳሮ ያጎሶና።

²² ሃ ዳብዳቢያ ጳጤሎሳስ የፊዳ ታኒ፥ የርዒዮሲ፥ ሂንቴና ጎዳ ሱንሳን ሳሮ ያጋይስ።

²³ ታና ሞኪዳይኔ ዎሳ ኬሳ ኡባይ ኢያ ሶን ሺቂያ ጋዮሲ፥ ሂንቴና ሳሮ ያጌስ። ካታማ ሚሺያ አይኪያ ኤራስዎሲኔ ኑ ኢሻ ቃርዖሲ ሂንቴና ሳሮ ያጎሶና።^{o[24} ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ አይ ኬሃቴሳይ ሂንቴ ኡባራ ጊዶ። አሚንዒ።]

²⁵ የሳስ ጋላቲ ጊዶ። ታኒ፥ ዩሱስ ኪሪስቶሳባ አዲያ ዎንጌላ ቃላኒኔ ዳሮ ዎዴፔ ቆሴቲዲ ጋምዒዳ ቱማቴሳን፥ የሳይ ሂንቴና አማኖን ሚንሲዲ ኤሳናው ዳንዳዒስ።²⁶ ሺን ሃዒ ሄ ቱማይ ቆንጪስ። ካዎቴሳ ኡባይ አማኒዲ ኪቴታና ሜላ ሜሪና የሳ ኪታን ናቢቲ ሄ ቱማባ የፊዶሶና።

²⁷ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ባጋራ ጪንጫቴሲ ኢያ የላላስ ዴዲያ፥ ኢሲ የሳስ ሜሪናው ቦንቾይ ጊዶ። አሚንዒ።

*16:24 ቤኒ ኮይሮ ማፃፋታን ፓይዶ 24 ዴና።

^l16:3 ሃ.አ 18:2 ^m16:13 ማር 15:21 ⁿ16:21 ሃ.አ 16:1

^o16:23 ሃ.አ 19:29፤ 1ቆሮ 1:14፤ 2ዒሞ 4:20

ጳውሎስ ቆሮንቶሳ አሳስ

ዓፌዳ ኮይሮ ኪታ

ጋሳ ቆፋ

ጳውሎስ ቆሮንቶሳ አሳስ ዓፌዳ ኮይሮ ኪታይ ዓፌቲዳይ፡ ጳውሎስ ቆሮንቶሳን ኤስዳ ዎሳ ኬሳን አማኒያ አሳ ዴዎኒኔ አማኖ ቦላ ዴንዲዳ ሜቱዋስ ዛሮ ኢማናሳ። ሄ ዎዴ ቆሮንቶሳ ካታማይ ቢታን ዴዲያ ዱማ ዱማ አሳይ ዴዲያ ጊሪኬ ካታማኔ አካያ ጊያ ሮሜ አወራጃስ ዋና ካታማ። ሄ ካታማይ ዛልዒን ኤሬቲዳ፡ ዎጋን ሚኒዳ፡ ዱማ ዱማ ኢታ ዴዎን ዳልጊዳይሳኔ ሃይማኖቱ ዳሮቱሳን ኤሬቲዳይሳ።

ሃዋሬይ ሚንሲዲ አዳናው ኮዪዳይ፡ ሄ ዎሳ ኬሳ ጊዶን ሜዴቲዳ ሻዎቱሳሳ፡ ዱማ ዱማ ኢታ ዴዎባ፡ ላይማቱሳሳ፡ ኤኮ ጌሎባ፡ ዎሳ ኬሳ ዎጋባ፡ ጌሻ አያና ኢሞታታባኔ ሃይቆፔ ዴንዶባ። ዎንጌላይ ሃ አይሻታ ዋቲ ዛሪያኮ ሃዋሬይ ናጊዲ አዴስ።

ሲቆይ ዶሳይ ባ አሳስ ኢሚዳ አዶ ኢሞታ ጊዴይሳ ሼዎፖ ታማኔ ሄሻይ ቆንጨሴስ፤ ቃሲ ሼዎፖ ታማኔ ሄሻይ ሃ ማፃፋን ዳሮ ኤሬቲዳ ኪፊሌ ጌቲቲዲ ኤሬቲስ።

1 ቆሮንቶሳ ኪታ አይፌ ቆፋታ

ጌሎ ቆፋ 1:1-9

አማኒያ አሳ ጊዶን ሜዴቲዳ ሻኔቱሳ 1:9-4:21

ላይማቱሲኔ ሶ አሳ ዴዎ ዎጋ 5:1-7:40

አማኒያ አሳኔ አማኖና አሳ 8:1-11:1

ዎሳ ኬሲኔ ጎይኖ ዎጋ 11:2-14:40

ኪሪስቶሳ ዴንዱዋኔ አማኒያ አሳ ዴንዱዋ 15:1-58

ዩሁዳን ዴዲያ ሜቶቱቲዳ አማኒያ አሳስ ማዶ 16:1-4

ኩሻ ቆፋ 16:5-24

1 ዶሳ ሺኒያን ዩሱስ ኪሪስቶሳ ሃዋሬ ጊዳናው ዓፌቲዳ ጳውሎሲኔ፡ ኑ ኢሻ ሶስቱኒሲ፡
2 ቆሮንቶሳን ዴዲያ ዶሳ ዎሳ ኬሳስ፡ ዩሱስ ኪሪስቶሳን ጌዩዳይሳታሲኔ ጌሺ ጊዳና ሜላ ዌቲዳይሳታስ፤ ቃሲ ኤንታሲኔ ኑስ ጎዳ ጊዲያ

ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ሱንሳ አባ ቤሳን ዌጊያ አባስ፤ ^P

³ ዶሳይ፡ ኑ አዋይኔ ጎዳይ ዩሱስ ኪሪስቶሲ ሂንቴው አዶ ኬሃቴሳኔ ሳሮቱሳ ኢሞ።

ጳውሎስ ዶሳ ጋላቴስ

⁴ ዶሳይ ኪሪስቶስ ዩሱሳ ባጋራ ሂንቴው ኢሚዳ አዶ ኬሃቴሳ ጊሾ ታኒ አባ ዎዴ ዶሳ ጋላታይስ።

⁵ ኢያን አዳኒኔ ኤሬቱሳ አባን ሂንቴ ዱሬቲዴታ።

⁶ ታኒ ኪሪስቶሳ ማርካቲዳይሲ ቱማ ጊዴይሳ ሄሲ ቆንጨሴስ። ⁷ ሄሳ ጊሾ፡ ሂንቴ ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ዩሳ ናጊሼ ዴዲሺን፡ አይ አያና ኢሞይካ ሂንቴው ፓጩና። ⁸ ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሲ ሲሚያ ዎዴ ሂንቴ ቦሬቶናይሳታ ጊዳና ሜላ ኢ ወርሴሲ ጋካናው ሂንቴና ሚንሳና። ⁹ ባ ናዓ፡ ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳራ ኢሲፌቱሳይ ዳና ሜላ ሂንቴና ዌጊዳ ዶሳይ አማኔቲዳይሳ።

ዎሳ ኬሳን ዴዲያ ሻሁዋ

¹⁰ ታ ኢሻቶ፡ ሂንቴ ጊዶን ሻኬቱሲ ዶናዳ ሂንቴ ኢሲ ዎዛናኒኔ ኢሲ ቆፋን ኢሶ ጊዲዲ፡ ዳና ሜላ ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ሱንሳን ታ ሂንቴና ዎሳይስ። ¹¹ ታ ኢሻቶ፡ ቁሎኔ ሶ አሳይ ሂንቴ ጊዶን አሺ ዴዴይሳ ታው አዲዶሶና። ¹² ሂንቴፌ ኢሶቲ ኢሶቲ፡ «ታኒ ጳውሎሳሳ፤ ታኒ አጲሎሳሳ፤ ታኒ ጴይሮሳሳ፤ ታኒ ኪሪስቶሳሳ» ያጌታ። ¹³ ኪሪስቶሲ ሻኬቲዴዬ? ሂንቴ ጊሾ ማስቃሊያ ቦላ ካቱቲዳይ ጳውሎሴዬ? ዎይኮ ሂንቴ ጳውሎሳ ሱንሳን ማማቱቲዴቲዬ?

¹⁴ ታኒ ቃሪስጳሲኔ ጋሮሲ አቲን ሂንቴፌ አናካ ማማቃቦና ጊሾ ዶሳ ጋላታይስ። ¹⁵ ሄሳ ጊሾ፡ አኒካ ሂንቴና ታ ሱንሳን ማማቱቲዴታ ጋናው ዳንዳዔና። ¹⁶ ቃሲ ኢስጊፋኖሴ ሶ አሳካ ታ ማማቱዳይሳ አኬካይስ፡ ሺን ሃራ አና ማማቱዳኮ ሃሳዩኬ። ¹⁷ ኪሪስቶሲ ታና ኪቲዳይ ዎንጌላ አዳና ሜላሳፌ አቲን ማማቃና ሜላ ጊዴና። ኪሪስቶሲ ማስቃሊያ ቦላ ሃይቱዳይሲ ሃዳ ጊዶና ሜላ ታኒ አሳ ጨንጫቱሳ ቃላን አዲኬ።

ኪሪስቶሲ ዶሳ ዎልቃኔ ጨንጫቱሳ

¹⁸ ኪሪስቶሲ ማስቃሊያ ቦላ ሃይቱዳይሳ አዲያ ቃላይ ጳይዶሳታስ ኤያቱሲ፡ ሺን ኑስ አቱይሳታስ ዶሳ ዎልቃ። ¹⁹ ጌሻ ማፃፋን፡

P1:2 ሃ.አ 18:1 Q1:12 ሃ.አ 18:24 T1:14 ሃ.አ 18:8፤ ሃ.አ 19:29፤ ሮሜ 16:23

S1:16 1ቆሮ 16:15

«ታኒ ጨንጫታ ጨንጫቴሳ ዳይሳና፤
አኬካንቾታ አኬካ ባሌሳና»
ያጌስ።^፲

²⁰ ያቲን፡ ጨንጨ አዉን ዴዒ? ሂጌ
አስታማሬይ አዉን ዴዒ? ዎይኮ ሃ ሳዓ ኤራንቾይ
አዉን ዴዒ? ያሳይ ሃ ሳዓ ጨንጫቴሳ ኤያቴሲ
አሲቤኒ?^፲

²¹ ሃ ሳዓ አሳይ ባንታ ጨንጫቴሳን ያሳ
ኤሮና ሜላ ባ ጨንጫቴሳን ዲጊዲ፡ ኤያቴሳን
ታይቤቲያ፡ ኑኒ አዲያ ቃላን አማኔይሳታ አሻናው
ያሳ ሸኔ ጊዲስ። ²² አይሁዴቲ ማላታ ቤዓናው
ኮዮሶና፤ ቃሲ ጊሪኬቲ ጨንጫቴሲ ኮዮሶና።
²³ ሺን ኑኒ ማስቃሊያ ቦላ ካቂቲዳ ኪሪስቶሳ
ሳባኮስ። ሄሲ አይሁዳታስ ዱቤ፤ ቃሲ ጊሪኬታስ
ኤያቴሲ። ²⁴ ሺን ያሳይ ዊጊዳይሳታስ፡ አይሁዴ
ጊዲን፡ ጊሪኬ ጊዲን ኪሪስቶሲ ያሳ ዎልቃኔ ኢያ
ጨንጫቴሳ። ²⁵ ያሳ ኤያቴሳይ አሳ ጨንጫቴሳፌ
አዴስ፤ ቃሲ ያሳ ዳቡራይ አሳ ሚኖቴሳፌ ሚኔስ።

²⁶ ሂዛ፡ ታ ኢሻቶ፡ ያሳይ ሂንቴና ዊጊያ ዎዴ
ሂንቴ አይ ሜላ አሴኮ ቆፒቴ። አሳ ቆፋን ሂንቴ
ጊዶን ጨንጫቲ፡ ዎልቃማቲኔ ቶቃ ዛሬቲ ዶኮና።
²⁷ ሺን ያሳይ ጨንጫታ ዩላያናው አላሜን ዴዒያ
ኤያታ ዶሪስ፤ ቃሲ ሚኖታ ዩላያናው አላሜን
ዴዒያ ዳቡራንቾታ ዶሪስ። ²⁸ ያሳይ ሃ አላሚያን
ጊታ ጌቴቲዳባ ዳይሳናው፡ ሃ ሳዓ ካዉሻባ፡
ካዴቲዳባኔ ፓሶናባ ዶሪስ። ²⁹ አኒካ ያሳ ሲንሳን
ጨቁቶና ሜላ ሄሳ አሲስ። ³⁰ ሺን ያሳይ ሂንቴው
ኪሪስቶስ ዩሱሳራ ኢሲፌቴሲ ዳና ሜላ አሲስ።
ኢ ኑስ ያሳፌ ጨንጫቴሲ፡ ዊሎቴሲ፡ ጌሻቴሲኔ
አቶቴሲ ጊዲስ። ³¹ ሄሳ ጊሾ፡ ጌሻ ማፃፋን፡
«ጨቁቲያ አኒካ ጎዳን ጨቆ» ያጌስ። ^፶

ኪሪስቶሳ ካቂቴሳ

2 ታ ኢሻቶ፡ ታኒ ኮይሮ ያሳ ቃላ ሂንቴው
አዳሺ ዬዳ ዎዴ ዶና ቢላቴሳኒኔ ጨንጫቴሳን
ያቢኬ። ² ታኒ ሂንቴራ ዴዒያ ዎዴ ማስቃሊያ
ቦላ ካቂቲዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳፔ አቲን ሃራባ
ኤራናው ኮዩኪ ጋዳ ታ ቆፋ ቃቻስ። ³ ታ
ሂንቴራ ዴዒያ ዎዴ ዳቡራን፡ ያሻኒኔ ዳሮ
ኮኮርሳን ዴዓስ። ^{፵4} ታ ኪታይኔ ታ ቲሚርቱይ
ዶና ቢላቴሳኒኔ ጨንጫቴሳን ጊዶናሺን ጌሻ አያና
ዎልቃ ቆንጨሲሳና። ⁵ ሄሲካ፡ ሂንቴ አማኖይ

ያሳ ዎልቃናፔ አቲን አሳ ጨንጫቴሳን ዜምፖና
ሜላሳ።

ያሳ ጨንጫቴሳ

⁶ አያና ዴዎን ዲጨዳይሳታስ ኑኒ ጨንጫቴሳ
ቃላን አዶስ። ሺን ሄ ጨንጫቴሳይ፡ ሃ ሳዓ
ጨንጫቴሳ ዎይኮ ዳያናው ዴዒያ ሃ ሳዓ
ሃሬይሳታ ጨንጫቴሳ ጊዴና። ⁷ ሺን ኑኒ አዲያ
ጨንጫቴሳይ፡ ዳሮ ዎዴፔ ሲንሴ ያሳይ ኑ
ቦንቼዋስ ጊጊሲዳይሳኔ ጊሚዲ ዴዒያ ፁራ
ጨንጫቴሳ። ⁸ ሃ ሳዓ ሃሬይሳታፔ አኒካ ሃ
ጨንጫቴሳ ኤሪቤና። ኤንቲ ኤሪዳባ ጊዲያኮ፡
ቦንቾ ጎዳ ማስቃሊያ ቦላ ካቆኮና። ⁹ ሺን ጌሻ
ማፃፋን፡

«አይፌይ ቤዒቦናባ፡

ሃይሲ ሲዒቦናባ፡

ዎዛኒ ቆፒቦናባ፡

ያሳይ ባና ሲቁይሳታስ ጊጊሲስ» ያጌስ። ^፻

¹⁰ ያሳይ ባ ፁራ ባ አያና ባጋራ ኑስ ቆንጨሲስ።
ጌሻ አያናይ ሃሪ አቶሺን ጊሚዳ ያሳ ፁራ ኡባ
ፒልጌስ። ¹¹ አሳን ዴዒያ አሳ አያናፔ አቲን አሳባ
አኒካ ኤራና። ሄሳዳካ፡ ያሳባ ያሳ አያናፔ አቲን
አኒካ ኤራና። ¹² ያሳይ ኑስ ጮ ኢሚዳባ ኑ ኤራና
ሜላ ያሳ አያና ኤኪዳፔ አቲን ሃ ሳዓ አያና
ኤኪቦኮ።

¹³ ኑኒ አያናባ፡ አያና አሳታስ አሳ ጨንጫቴሳን
ጊዶናሺን ያሳ አያናይ ኢሚያ ጨንጫቴሳን
ታማርሶስ። ¹⁴ ሺን ጌሻ አያናይ ባይና አሲ ያሳ
አያና ኢሞታታ ኤኬና። ሄሲ ኢያው ኤያቴሲ፤
ኡባይ ጌሻ አያናን ፒልጌቲያ ጊሾ ኢ ኤራናው
ዳንዳዒና። ¹⁵ ሺን ጌሻ አያኒ ዴዒያ አሲ ኡባባ
ፒልጌስ፡ ሺን ኢያ አኒካ ፒልጌና። ¹⁶ ጌሻ
ማፃፋን፡

«ጎዳ ዎዛና ኤሬይ አኔ?

ኢያ ዞራናው ዳንዳዒይ አኔ?»

ጌቴቲዲ ዓሬቲዳይሳ ሜላ። ሺን ኑስ ኪሪስቶሳ
ዎዛኒ ዴዔስ። ^ሃ

ያሳ አሳንቾታ

3 ታ ኢሻቶ፡ ሂንቴ ኪሪስቶሳን ቡሮ ዮጋኔ
አማኖና አሳሶ ዴዒያ ጊሾ ታኒ አያናባ
ሂንቴው አዳናው ዳንዳዓቢኬ። ² ሂንቴ ሚኖ ካሲ
ማናው ዳንዳዒቦና ጊሾ ታኒ ሂንቴና ማሲ ፓሃስ፤

፲1:19 ኢሳ 29:14 ፲1:20 ኢዮ 12:17፤ ኢሳ 19:12፤ 33:18፤ 44:25

፶1:31 ኤር 9:24 ፵2:3 ሃ.አ 18:9 ፻2:9 ኢሳ 64:4 ሃ2:16 ኢሳ 40:13

ሃዲካ ዳንዳሲቤኬታ።²³ ሃዲካ ሂንቴ አማኖና አሳዳ ዴዔታ። ሂንቴ ጊዶን ዴዒያ ቃናቴይኔ ፓላማይ ሂንቴ አማኖና አሳዳ ዴዔይሳ ኤሪሴኔ? ሂንቴ አማኖና አሳዳ ሃኔታ።⁴ ሂንቴፌ ኢሶይ፡ «ታኒ ጳውሎሳሳ» ሃራይ ቃሲ፡ «ታኒ አጲሎሳሳ» ጊኮ፡ አማኖና አሳ ሜላ ጊዴኬቲ?^a

⁵ ያቲን፡ አጲሎሲ አኔ? ጳውሎሲ አኔ? ኑኒ ሂንቴና አማንሲዳ ያሳ አሳንኝታ። ያሳይ ኢሱዋስ ኢሱዋስ ኢሚዳ አሱዋ ሜላ አሲያ አሳንኝታ ጊዶኮናዬ? ⁶ ታ ቶካስ፤ አጲሎሲ ሃሴ ኡሺስ፡ ሺን ዲቼይ ያሳ።^{b7} ሄሳ ጊሾ፡ ዲቼዳ ያሳፌ አቲን ቶኬይካ ሃሴ ኡሺይካ አይኮካ ጊዴና።⁸ ቶኬይኔ ሃሴ ኡሺይ ዎሊ ሜላ፡ ሺን ኢሶይ ኢሶይ ባ አሱዋ ሜላ ያሳይ ኢሚያ ዎይቱዋ ኤካና።⁹ ኑኒ ኢሲፌ ያሳስ አሲያ ኢያ አሳንኝታ ጊዲያ ጊሾ ሂንቴ ያሳ ሾቃ፤ ያሳ ኬሲ።¹⁰ ያሳይ ታው ኢሚዳ አጲ ኬሃቴላ ሜላ ሂሳንኝ አናዲዳ ባሱዋ ዬጋስ። ሃራ ኡራይ ኢያ ቦላ ኬዲስ፡ ሺን ኢያ ቦላ ኬዲያ አኒካ ዋቲዲ ኬዲያኮ፡ ባው ናጌቶ።¹¹ ኢሲ ቶሆ ዬጌቲዳ ባሱዋ፤ ሃራ ባሶ ዬጋናው አኒካ ዳንዳዔና። ሄ ባሶይካ ዬሱስ ኪሪስቶሳ።¹² ሺን ሃ ባሱዋ ቦላ አኒካ ዎርቃን ዎይኮ ቢራን ጊዲን፡ አልዎ ሹቻን ዎይኮ ሚሳን ጊዲን፡ ማታን ዎይኮ ማታን ኬዲኮ።¹³ ኢሲ ኢሲ አሲ ሄ ባሱዋ ቦላ አይቢን ኬዲዳኮ ፒርዳ ጋሳስ ታማን ፓጩቲዲ ቆንጫና።¹⁴ አኒካ ሄ ባሱዋ ቦላ ኬዲዳ ኬሳይ ታማን ፀጌቶና አቲኮ፡ ባ ዎይቱዋ ኤካና።¹⁵ ሺን አዴ አሶይካ ታማን ፀጌቲኮ፡ ሄ ኡራስ ዎይቶይ ባዋ። ጊዶሺን፡ ኢ ባ ሁዔን ታማ፤ ኬሲ ኤኪዳ አሳዳ አታና።

¹⁶ ሂንቴ ያሳ ኬሲ ጊዴይሳኔ ያሳ አያናይ ሂንቴናን ዴዔይሳ ኤሬኬቲ?^c ¹⁷ አኒካ ያሳ ኬሲ ሳሊኮ፡ ያሳይካ ኢያ ላላና። ያሳ ኬሳይ ጊሺ፤ ሄ ኬሳይካ ሂንቴና።

¹⁸ አኒካ ባና ጨዋፎ። ሃ ሳሳ ጨንጫቴሳን ባና ጨንጫ አሲዲ ኤኪያ አኒካ ያሳ ሲንሳን ጨንጫ ጊዳናው ኤያ ጊዶ።¹⁹ ሃ ሳሳ ጨንጫቴሳይ ያሳ ሲንሳን ኤያቴሴ። ጊሻ ማፃፋን፡ «ያሳይ ጨንጫታ ኤንታ ጌኔ ቆፋን አይኬስ» ያጌስ።^d

²⁰ ቃሲ፡ «ጨንጫታ ቆፋይ ማዶናባ ጊዴይሳ ጎዳይ ኤሬስ» ያጌስ።^e

²¹ ሄሳ ጊሾ፡ ኡባይ ሂንቴሳ ጊዲያ ጊሾ አኒካ አሳን ጨቁቶፎ።²² ጳውሎሲ፡ አጲሎሲኔ ጲዊሮሲ፡ ሃ አላሜይ፡ ዴዎይ፡ ሃይቆይ፡ ሃዲ ዴዔይ፡ ሲንሳፌ ያናይሲ፡ ኡባይ ሂንቴሳ።²³ ሂንቴ ኪሪስቶሳሳ፤ ኪሪስቶሲ ያሳሳ።

ኪሪስቶሳ ሃዋሬታ

4 አሳይ ኑና ኪሪስቶሳ አይሌዳኔ ያሳ ፀራ ቆንጨሳናው ሃዳሪ ኢሜቲዳ አሳዳ አሲዲ ቆፖ።² ሄ ሃዳሪ ኤኪዳ አሳቲ ባንታ ጎዳስ አማኔቲዳይሳታ ጊዳናው ቤሴስ።³ ሺን ሂንቴ ዎይኮ ሃራይ ታና ፒርዲኮ፡ ታው አይኮካ ጊዴና። ሃራይ አቶ፡ ታካ ታ ቦላ ፒርዲኬ።⁴ ታ ካሃይ ጊሺ፡ ሺን ሄሲ ታ ፖሎ ዒሎ ጊዴይሳ ቤሴና። ታ ቦላ ፒርዳናይ ጎዳ ፃላላ።⁵ ሄሳ ጊሾ፡ ዎዴይ ጋኮና፡ ጎዳይ ዮና አዴ ቦላካ ፒርዶሬቱ። ኢ ጳማን ጌሚዳባ ፖዎ ኬሴና፤ አሳ ዎዛናን ቆሴቲዳ ቆፋ ቆንጨሳና። ሄ ዎዴ ኢሶይ ኢሶይ ያሳፌ ጋላታ ኤካና።

⁶ ታ ኢሻቶ፡ ሂንቴ ጊሾ አጲሎሳኔ ታና ሌሚሶ አሳዳ ሂንቴው አዳስ። ሄሳ ታ አሲዳይ፡ «ፃፌቲዳይሳፌ አጶፋ» ያጊያ ዞሪያ ሂንቴ ኑፔ ታማራና ሜላሳ። ሄሳ ጊሾ፡ አኒካ ኢሱዋ ሳቢዲ ሃንኩዋ ካዳናው ቤሴና።⁷ ሄ ሃራታ፤ አይቢን አዳይ? ኔኒ ኤካቦናባይ አይቢ ዴዒ? ያቲን፡ ኔኒ ኤኪዳባ ሃራ አሳፔ ኤኪዳ ጊዲኮ፡ ኤኪቦና አሳዳ አይስ ጨቁታይ?

⁸ ሃዲ ሂንቴ ካሊዴታ። ሃዲ ሂንቴ ዱሬቲዴታ። ኑኒ ባይና ሂንቴ ፃላላ ካዎቲዴታ። ሂንቴ ቱማ ካዎቲዳባ ጊዲያኮ፡ ኑኒ ሂንቴራ ካዎታናሺን።⁹ ያሳይ ኑና ሃዋሬታ፡ ሃይቆ ፒርዴቲዳ አሳዳ አሳ ኡባፌ ኑና ጉዬ አሲዳ ታው ዳኔስ። ኑኒ ሃ አላሚያስ፡ ኪታንኝታሲኔ አሳስ ካሳባ ጊዲዳ።

¹⁰ ኑኒ ኪሪስቶሳ ጊሾ ኤያ ጊዲዳ፡ ሺን ሂንቴ ኪሪስቶሳን ጨንጫታ ጊዲዴታ። ኑኒ ዳቦራንኝ፡ ሺን ሂንቴ ሚና ጊዲዴታ። ሂንቴ ቦንፔቲዴታ፡ ሺን ኑኒ ቶሼቲዳ።¹¹ ሃዲ ጋካናው ኑ ኩሻቶስ፡ ሳዎቶስ፡ ካሎቶስ፡ ዋዴቶስ፤ ዳና ሶ ዳይዲ ቶይላቶስ።¹² ኑኒ ኑ ኩሼን አሲ አቆስ። ኑና አሲ ባዲያ ዎዴ አንጀስ፤ ኑና ጎዲያ ዎዴ ዳንዳዎስ።^{f13} ኑ ቦላ ኢታባ አዴቲያ ዎዴ ሎዎ ቃላ ዛሮስ።

²³:2 ኢብ 5:12-13 ^a3:4 1ቆሮ 1:12 ^b3:6 ሃ.አ 18:4-11፤ 24-28

^c3:16 1ቆሮ 6:19፤ 2ቆሮ 6:16 ^d3:19 ኢዮ 5:13 ^e3:20 ማዝ 94:11

^f4:12 ሃ.አ 18:3

ኑ ሃዲ ጋካናው ሃ አላሚያ ፒቶኔ ወራ ዩጌቲያ ቡሬ ጊዲዳ።

¹⁴ ታኒ ሄሳ ሃፊዳይ፥ ታ ሲቂያ ናይታዳ፥ ሂንቴና ዘራናው ሃፋሲፔ አቲን ዩላያናው ጊዴና። ¹⁵ ኪሪስቶሳን ሂንቴና ዲቺያ ታይቦፔ ቦላ ጊዲዳ ካሌሴይሳቲ ዴዲኮካ፥ ሂንቴው ኢሲ አወ ዴዴስ። ታ ሂንቴና ኪሪስቶስ ዩሱሳ ዎንጌላን ዩላስ። ¹⁶ ሂዛ፥ ሂንቴ ታና ሌሚሶ አሲዲ ካላና ሜላ ሂንቴና ዎሳይስ። ⁸¹⁷ ሄሳ ጊሾ፥ አማኔቲዳ፥ ታ ሲቂያ፥ ጎዳን ታ ናዓ፥ ሂሞቲዮሳ ሂንቴኮ ኪታስ። ኢ ዱማ ዱማ ቤሳን ዴዲያ ዎሳ ኬሳን ታ ታማርሲዳ፥ ኪሪስቶሳ ዩሱሳን ዴዲያ ታ ኦጊያ ሂንቴና ሃሳዩሳና።

¹⁸ ታኒ ሂንቴኮ ዮናባ ዳኒን፥ አቶሪያ ኢሲ ኢሲ አሳቲ ዴዎሶና። ¹⁹ ሺን ጎዳይ ጊኮ፥ ማታ ዎዴ ታኒ ሂንቴኮ ባና፥ ሄ ዎዴ አቶራንቾታ አዳ ሃላላ ጊዶናሺን ኤንታ ዎልቃካ ኤራና። ²⁰ ዎሳ ካዎቱላይ አዳ ጊዶናሺን ዎልቃ። ²¹ ታኒ ሂንቴኮ ሃምዓራ ቦዬ ዎይኮ ሲቆራኔ አሽኪ አያናራ ቦ? አወሳ ዶሬቲ?

አማኒያ አሳ ጊዶን ዴዲያ ዩላያ አሶ

5 ሂንቴ ጊዶን ላይማቴሲ ዴዴይሲ ዘጊሬቴስ። ሄሳ ሜላ ላይማቴሲ ሃሪ አቶሺን፥ አማኖና አሳይካ አሶኮና። ሂንቴ ጊዶን ባ አዋ ማቼራ ቱኒዳ አሲ ዴዴስ። ^{h2} ሄሳን ሂንቴ ቂርታናወኔ ዩላታናው ቤሴ፥ ሺን አቶርቲዴታ። ሄሳ ሜላ ቦርሶባ አሲዳ ኡራ ሂንቴ ጊዶፌ ኬሳናው ቤሴ፥

³ ታኒ አሾን ሂንቴራ ዶና ኢዲኮካ አያናን ታ ሂንቴራ ዴዳይስ። ታኒ ሂንቴራ ዴዲያ አሳዳ ሃናዳ ሄሳ ሜላ አሱዋ አሲዳ ኡራ ቦላ ፒርዳስ። ⁴ ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ሱንሳን ሂንቴ ሺቂያ ዎዴ ታኒ አያናን ሂንቴራ ዳና። ሄሳን ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ዎልቃይ ሂንቴራ ጊዳና። ⁵ ሄ ኡራ ናጋራ አሾይ ተዳዩዲ፥ ኢያ አያናይ ጎዳ ዩሱሳ ፒርዳ ጋላሳን አታና ሜላ ኢ ሃላሄስ አዲ ኢሜቶ።

⁶ ሂንቴ ጩቆይ ሎዎ ጊዴና፥ ጉሳ ኢርሾይ ሙኑቃ ኡባ ዴንፌይሳ ኤሬኬቲዬ? ⁱ ⁷ ሂንቴ ሃዲ ኢርሾይ ባይና ሙኑቃ ጊዳና ሜላ፥ ናጋራ ኢርሾዋ ሂንቴፌ ኬሲቴ። ኑስ ፓሲካ ዶርሳ ጊዲዳ ኪሪስቶሲ ያርሼቲስ። ^{j8} ሄሳ ጊሾ፥ ጌኔይኔ

ኢታቴሲ ዴዲያ ኢርሾዋራ ጊዶናሺን ቱማቴሲኔ ጌሻቴሲ ዴዲያ ኡይሳራ ኑ ባሊያ ቦንቾስ። ^k

⁹ ታ ካሴ ሃፊዳ ዳብዳቢያን ሂንቴ ላይማቴያ አሳራ ጋሄቶና ሜላ ሂንቴው አዳስ። ¹⁰ ሄሳ ጉሳይ ሃ አላሚያን ዴዲያ ላይማቴይሳታራ ዎይኮ ኡዜታራ ዎይኮ ካይሶታራ ዎይኮ ኤቃ ጎይኔይሳታራ ፖሎ ጋሄቶፊቴ ጉሱ ጊዴና። ሄሳ ጊዲኮ፥ ሃ አላሚያፔ ሂንቴ ኬያናው ቤሴስ ሺን አቲስ። ¹¹ ሺን አማናይስ ያጊሼ ላይማቴይሳታራ ዎይኮ ኡዜታራ ዎይኮ ኤቃ ጎይኔይሳታራ ዎይኮ ጫዩይሳታራ ዎይኮ ማሶቴይሳታራ ዎይኮ ካይሶታራ ጋሄቶፊቴ ጋዳ ሂንቴው አዳይስ። ሄሳ ሜላ አሳራ ሃሪ አቶሺን፥ ካሲካ ሞፒቴ።

¹² ዎሳ ኬሳፌ ካሬራ ዴዴይሳታ ቦላ ፒርዳናው ታና አይቤ ጋሴይ? ዎሳ ኬሳን ዴዴይሳታ ቦላ ሂንቴ ፒርዴኬቲዬ? ¹³ ሺን ካሬራ ዴዴይሳታ ቦላ ዎሳይ ፒርዳና፥ ሄ ኢታባ አሲያ ኡራ ሂንቴ ጊዶፌ ኬሲቴ። ^l

አማኒያ አሳ ጊዶን ዴዲያ ሞቶ

6 ሂንቴ ጊዶፌ ኢሶይ ኢሱዋራ ሞቶይ ዴዲኮ፥ ሄሳ አማኒያ አሳ ሲንሳን ፒርዴታናይሳ አጊዲ አማኖና አሳ ሲንሳን ፒርዴታናው ዋኒዲ ቢ? ² ጌሻቲ አላሚያ ቦላ ፒርዳናይሳ ሂንቴ ኤሬኬቲ? ያቲን፥ ሂንቴ አላሚያ ቦላ ፒርዲያባ ጊዲኮ፥ ሃይሳ ሜላ ጉሳባ ፒርዳናው ዋኒዲ ዳንዳዬኬቲ? ³ ኑኒ ኪታንቾታ ቦላ ፒርዳናይሳ ኤሬኬቲ? ያቲን፥ ሃ ሳዓ ዱሳባ ቦላ ፒርዳናይሲ ሂንቴና ዋኒዲ ዎኒ? ⁴ ያቲን፥ ሄሳ ሜላ ሜቶይ ሂንቴ ጊዶን ሜዴቲኮ፥ ዎሳ ኬሳ አይፌን ካዴቲዳ አሳ ሲንሳን ፒርዴታናው ዋቲ ኤሬኬቲ? ⁵ ታኒ ሂንቴና ዩላያናው ሄሳ ጋይስ። ሂንቴ ጊዶን ካጩቲዳ አሳታ ሲጌሳናው ዳንዳዲያ አኬካ አሲ ባዌ? ⁶ ያቲን፥ ኢሲ አማኔይሲ ሃንኮ አማኔይሳ ፒርዳ ኬሳን አማኖና አሳ ሲንሳን ሞታናው ቤስ?

⁷ ሂዛ፥ ሂንቴ ኢሶይ ኢሱዋ ሞቲያባ ጊዲኮ ሄሲ ሂንቴ ኩንዴሳ ቤሴስ። ሄሳፌ ሂንቴ ቆሄቲኮኔ ጨሜቲኮ ኬሄኔ? ⁸ ሺን ሂንቴ ዎሊ ጊዶን አማኔይሳቲ ኢሶይ ኢሱዋ ቆሄታኔ ጨሜታ።

⁹ ጌላቲ ዎሳ ካዎቱሳ ላቶናይሳ ሂንቴ ኤሬኬቲ? ሂንቴና ጨዋፊቴ፥ ላይማቴይሳቲ ዎይኮ ኤቃ ጎይኔይሳቲ ዎይኮ ቃይዲይሳቲ ዎይኮ አዴራ

[†]5:5 ናጋራ አሾይ፡ ናጋራ ሜዶይ ዎይኮ ናጋራ አሳቴሳይ።

84:16 1ቆሮ 11:1፤ ፊል 3:17 ^h5:1 ዛሬ 22:30 ⁱ5:6 ጋላ 5:9 ^j5:7 ኬሳ 12:5

^k5:8 ኬሳ 13:7፤ ዛሬ 16:3 ^l5:13 ዛሬ 13:5፤ 17:7

አደራ ጋሄቴይሳቲ፥ ¹⁰ ወይኮ ካይሶቲ ወይኮ ኡዜቲ ወይኮ ማሶቴይሳቲ ወይኮ ጫዬይሳቲ ወይኮ ቦንቄይሳቲ ያሳ ካዎቴሳ ላቶኮና። ¹¹ ሂንቴፌ ኢሲ ኢሲ አሳቲ ካሴ ሄሳ ሜላ። ሺን ሂንቴ ሃሂ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ሱንሳኒኔ ያሳ አያናን ሜጩቲዴታ፤ ጌዩዴታ፤ ሂሊዴታ።

ሂንቴ አሳቴሳን ያሳ ቦንቹቴ

¹² ሂንቴ፥ «ኑ ኮዬዳባ አሳናው ዳንዳዎስ» ያጌታ። ሺን ኡባይ ሂንቴና ማዴና። ታኒ ኮዬዳባ ኡባ አሳናው ዳንዳዳይስ፥ ሺን አይቢካ ታና ሃሬና። ¹³ ሂንቴ፥ «ካሲ ኡሎሳ፤ ኡሎይካ ካሳሳ» ያጌታ። ሺን ያሳይ ኡሎዋካ ካሳካ ዳይሳናይሳ ታ ሂንቴው አዳይስ። ኑ አሳቴሳይ ጎዳሳፌ አቲን ሳይማቴሳሳ ጊዴና። ጎዳይካ ኑ አሳቴሳሳ። ¹⁴ ያሳይ ጎዳ ሃይቆፔ ዴንሲዳይሳዳ፥ ኑናካ ሃይቆፔ ባ ዎልቃን ዴንሳና።

¹⁵ ሂንቴ አሳቴሳይ ኪሪስቶሳ አሳቴሳፌ ባጋ ጊዴይሳ ኡሬኬቲ? ያቲን፥ ታኒ ኪሪስቶሳ አሳቴሳፌ ባጋ ኡፋዳ ሳይማቴሳ አሳቴሲ ጊዳና ሜላ አሶ? ሃኔና! ¹⁶ ሳይማቲያ ኡራይ ኢ ጋሄቲያ አሴራ ኢሲ አሳቴሲ ጊዴይሳ ኡሬኬቲ? ጌሻ ማፃፋን፥ «ኤንቲ ናምዓይ ኢሲ አሳቴሲ ጊዳና» ጌቴቲዲ ፃሬቲስ። ¹⁷ ሺን ጎዳራ ኢሲፊያ ኡራይ ኢያራ አያናን ኢሶ ጊዴስ።

¹⁸ ሳይማቴሳፌ ሃኪቴ፥ ኢሲ ኡራይ አሲያ ሃራ ናጋራይ ኢያ አሳቴሳፌ ካሬራ አሴቴስ፥ ሺን ሳይማቲያ አሲ ባ አሳቴሳ ቦላ ናጋራ አሴስ። ¹⁹ ሂንቴ አሳቴሳይ ያሳይ ሂንቴው ኢሚዳ ሂንቴናን ዴዲያ ጌሻ አያና ኬሲ ጊዴይሳ ኡሬኬቲ? ሂንቴ ሂንቴባ ጊዴኬታ። ²⁰ ያሳይ ሂንቴና ጋቴን ሻሚስ። ሄሳ ጊሾ፥ ሂንቴ አሳቴሳን ያሳ ቦንቹቴ።

ኤኮ ጌሎባ

7 ሂንቴ ታው ፃሬዳ ዳብዳቢያስ ዛሮይ ሃይሳ። ኢሲ አሲ ማቾና ዴዲኮ ሎዎ። ² ሺን ሳይማቴሳፌ አታናው ኢሲ ኢሲ አዴይ ማቾ ኤኮ፤ ቃሲ ኢሲ ኢሲ ማጫሳስ አዚኒ ዴዎ።

³ አዚናይ ባ ማቹስ፥ ቃሲ ማቹያ ባ አዚናስ ቢሲያባ ኩንሶ። ⁴ ማቹስ ባ አሳቴሳ ቦላ ኢው ማቲ ባዋ፥ ሺን ማታይ ኢ አዚናሳ። ሄሳዳካ፥ አዚናስ ኢያ አሳቴሳ ቦላ ማቲ ባዋ፥ ሺን ማታይ ማቹሳ። ⁵ ሂንቴ ዎሳን ጉሳ ዎዴ ጋምዓናው ዞሬቴሳን

ጊዶና ኢሂኮ፥ ኢሶይ ኢሱዋ ዲጎሬቴ። ሄሳ ጋሶን ሂንቴናቴሳ ሃራናው ዶኔቲን፥ ፃላሄይ ሂንቴና ፓጮና ሜላ ኢሲፌ ዴዲቴ። ⁶ ሺን ታኒ ሂንቴና ዞራናው ሃይሳ ጋይሲቴ አቲን ኪታ ጊዴና። ⁷ አሲ ኡባይ ታዳ ማቾ ኤኮና ዴዲያኮ ዶሳይስ፥ ሺን ያሳይ ኢሱዋስ ኢሱዋስ ኢሚዳ ዱማ ኢሞቲ ዴዴስ። ኢሱዋስ ሃይሳ ሜላ ሃንኩዋስ ሄሳ ሜላ ኢሞቲ ዴዴስ።

⁸ ማቾ ኤኪቦናይሳታሲኔ አዚና ጌሊቦናይሳታስ ቃሲ አምዴታስ ታኒ ጌይ፥ ታዳ ኤኮና ዎይኮ ጌሎና ዴዲቴ ጋዳ ዞራይስ። ⁹ ሺን አሞን ፀጌቴይሳፌ ኤኬይሲኔ ጌሎይሲ ሎዎ ጊዲያ ጊሾ ኤንቲ ባንታና ሃራናው ዳንዳዎና ኢሂኮ፥ ኤኮኔ ጌሎ።

¹⁰ ታኒ ኤኪዳይሳታኒ ጌሊዳይሳታ ሃይሳዳ ጋዳ ዞራይስ፤ ታና ጊዲኬ ጎዳይ ኪቴስ፤ ማቹያ ባ አዚናፔ ሻኬቶፎ። ¹¹ ሺን ሻኬቲኮ ሃራ አዚና ጌሎና ባርካ ዴዎ ዎይኮ ባ አዚናራ ጊጎ፥ አዚናይ ባ ማቹው ቢሎፎ።

¹² ሺን ሃራታስ ጎዳ ጊዶናሺን ታኒ ሃይሳዳ ጋይስ። አማኖና ማቾ ዴዲያ አማኒያ አዚኒ ዴዲኮ፥ ኢያ ማቹያ ኢያራ ኢሲፌ ዳናው ኮይኮ ኢዮ ቢሎፎ። ¹³ ቃሲ አማኖና አዚኒ ዴዲያ አማኒያ ማቾ ዴዲኮ፥ ኢ አዚናይ ኢራ ኢሲፌ ዳናው ኮይኮ ኢያፔ ቢሎቶፎ። ¹⁴ አማኖና አዚናይ ባ አማኒያ ማቹ ባጋራ ጌዩስ፤ ቃሲ አማኖና ማቹያ ባ አማኒያ አዚና ባጋራ ጌያውሱ። ሄሲ ባይኔኮ፥ ሂንቴ ናይቲ ቴና ጊዶሶና፥ ሺን ሃሂ ኤንቲ ጌሺ። ¹⁵ ሺን አማኖና አዚናይ ዎይኮ ማቹያ ቢላናው ኮይኮ ቢሎ። አማኒያ ማቹያ ዎይኮ አዚናይ ሄሳ ሜላባን ቃሺቶኮና። ያሳይ ኑና ሳሮቴሳን ዳና ሜላ ፂጊስ። ¹⁶ አማኒያ ማቹቴ፥ ኔኒ አማኖና ኔ አዚና አሻኔኮ አይ ኡራይ? ዎይኮ አማኒያ አዚናው፥ ኔኒ አማኖና ኔ ማቹው አሻኔኮ አይ ኡራይ?

ያሳይ ሂንቴና ፂጊዳይሳዳ ዴዲቴ

¹⁷ ኢሲ ኢሲ አሲ ጎዳይ ኢያው ኢሚዳ ኢሞታዳኔ ያሳይ ኢያ ፂጊዳይሳዳ ዴዎ። ዎሳ ኬሳ ኡባን ታኒ ታማርሲዳ ዎጋይ ሃይሳ። ¹⁸ አኒካ ቃፃሬቲዲ አማኒዳባ ጊዲኮ፥ ቃፃሬቶናዳ ሃኖፖ። ቃፃሬቶና አማኒዳ አኒካ ዴዲኮ፥ ቃፃሬታናው ኮዮፖ። ¹⁹ ያሳ ኪታ ፖላናው ቢሴስፔ አቲን ቃፃሬቲን ቃፃሬቶና አጊን አይኮካ ማዴና።

፳፭:12 1ቆሮ 10:23 ፳፭:16 ሜዴ 2:24 ፬፭:19 1ቆሮ 3:16፤ 2ቆሮ 6:16
፱፯:10 ማቶ 5:32፤ 19:9፤ ማር 10:11-12፤ ሉቃ 16:18

20 ኢሲ ኢሲ አሲ የሳይ ባና ዌጊያ ዎዴ ዴዴይሳዳ ዴዎ። 21 የሳይ ኔና ዌጊያ ዎዴ ኔኒ አይሌ? አይኮይ ባዋ ሄሳስ ኡንዔቶፋ። ሺን ኔኒ አይሌቴሳፌ ላሳ ኬያናው ዳንዳዒኮ ዩዳ ኬያ። 22 አይሌ ጊዲ ዴዒሺ ጎዳን ዌጌቲዳ አሲ ጎዳን አይሌቴሳፌ ላሳ ኬያ። ሄሳዳካ፣ አይሌ ጊዴና ዴዒሺ፣ ጎዳን ዌጌቲዳ አሲ ኪሪስቶሳ አይሌ። 23 የሳይ ሂንቴና ጋቴን ሻሚዳ ጊሾ አሳ አይሌ ጊዴፒቴ። 24 ታ ኢሻቶ፣ ሂንቴ ኢሶይ ኢሶይ ዌጌቲያ ዎዴ ዴዒያ ዴዐዋን የሳራ ኢሲፌ ዴዒቴ።

ኤኪቦና፣ ጌሊቦና አሳባኔ አምዔታባ

25 ጌላዎታባ ጎዳይ ታና ኪቲዳባይ ባዋ። ሺን ጎዳይ ታው ኢሚዳ ማሮቴሳ ሜላ ታኒ ሂንቴና ዞራይስ። 26 ሂዛ፣ ሃዒ ሜቱዋ ጊሾ ኤኮና ዎይኮ ጌሎና ዱሲ ታው ሎዎ ዳኔስ። 27 ኔ ማቾ ኤኪዳባ ጊዲኮ፣ ቢላናው ኮዮፓ። ኔ ማቾ ኤካቦናባ ጊዲኮ፣ ኤካናው ኮዮፓ። 28 ሺን ኔ ማቾ ኤኪኮ ናጋሪ ባዋ። ሄሳዳ ጌላዒያካ አዘና ጌሊኮ ናጋሪ ባዋ። ሺን ኤኪያ ጌሊያ አሳስ ሃ ሳሳን ዳሮ ሜቶይ ዴዒያ ጊሾ ሂንቴ ሄሳፌ አታና ሜላ ታ ኮያይስ።

29 ታ ኢሻቶ፣ ታ ጌይ ሄሳ፤ ዎዴይ ዉሪስ። ሂዛቴ ሲንሴ ማቻ ዴዒይሲ ማቾ ኤኮናይሳዳ ዴዎ። 30 ዩኬይሳቲ ዩኮናዳ፣ ኡፋይቴይሳቲ ኡፋይቶናዳ፣ ሻሚይሳቲ አይኮይካ ባይናዳ ባንታና ታይቦ። 31 ሃ ሳሳ ሻሎዋን ማዴቴይሳቲ ማዴቲቦናዳ ሃኖ፣ ሃ አላሚያ ማላይ አዳና።

32 ሂንቴ ሂርጊ ባይና ዳና ሜላ ታ ዶሳይስ። ማቾ ኤኪቦናይሲ ጎዳ ኡፋይሳናው ኮያ ጊሾ ጎዳባ ቆፔስ። 33 ሺን ማቾ ኤኪዳይሲ ባ ማቺው ኡፋይሳናው ኮያ ጊሾ ሃ ሳሳባ ቆፔስ። 34 ኢያ ቆፋይ ናምዓን ሻኬቱስ። አዘና ጌላቦና ጌላዒያ ባ አሳቴሳኒኔ ባ ሺምፑዋን ጊያዳ ጎዳ ኡፋይሳናው ኮያ ጊሾ ጎዳባ ቆፓውሱ። ሺን አዘና ጌሊዳራ ባ አዘና ኡፋይሳናው ኮያ ጊሾ ሳሳባ ቆፓውሱ።

35 ታኒ ሄሳ ሂንቴው አዴይ፣ ሂንቴ ማዴታና ሜላሳፌ አቲን ሂንቴና ኡንዔሳናው ጊዴና። ሺን ሂንቴ ቆፋይ ሻኬቶና ማራን ዴዒዲ ጎዳ ኡፋይሲያባ ሂንቴ አሳና ሜላ ታኒ አዳይስ።

36 አኒካ ባ አይቺዳ ጌላዒስ ጌሎ ዎዴይ አዲስ ጊዲ ኢዮ አጋናው ቆፒኮ፣ ሄሲ ቃሲ ኢው ሎዎ ጊዴናይሲ ኢያው ሲዔቲኮ፣ ባ ኮዩዳይሳ አሶ፤ ኤንቲ ኤኬቶ፣ ጌሌቶ፤ ሄሳን ናጋሪ ባዋ።

37 ሺን ኢሲ አሲ ኡንዔሲያባይ ዳይን፣ ባ ዎዛናን ሚኒዲ፣ ባና ሃሪዲ፣ ባ አይቺዳ ጌላዒው ኤኮና

አጋናው ኮይኮ ሎይሲስ። 38 ሄሳ ጊሾ፣ ጌላዒው ኤኪያ ኡራይ ሎይሲስ፤ ቃሲ ኤኮና ኡራይ ዳሮ ሎይሲስ።

39 ማቺያ ባ አዘናይ ፓዓ ዴዒያ ዎዴ ኡባን ኢያራ ቃሺታሱ። ሺን ኢ አዘናይ ሃይቂኮ፣ ባ ዶሲዳ አዘና ጌላናው ዳንዳዒውሱ። ጊዴሺን፣ ኢያ ጌሊያ አዴይ አማኒያ አሲ ጊዳናው ቤሴስ። 40 ታ ቆፋን ጊዲኮ፣ ኢያ ጌሎና ዴዒኮ ኡፋይሳን ዳና። ቃሲ ታው፣ ታ ቦላ የሳ አያኒ ዴዒያ ዳኔስ።

ኤቃስ ያርሼቲዳ ካሳባ

8 ኤቃስ ያርሼቲያ ካሳባ ጊዲኮ ኑ ኡባይ ኤሮስ። ኤራቴሲ አቶርሴስ፣ ሺን ሲቆይ ዲቼስ። 2 አኒካ ባና ኤራይስ ጊዲ ቆፒኮ፣ ኢ ቡሮ ኤራናው ቤሴይሳ ኤሪቤና። 3 ሺን አኒካ የሳ ሲቂኮ ኢ የሳ ማታን ኤሬቲዳይሳ።

4 ሄሳ ጊሾ፣ ኤቃስ ያርሼቲዳ ካሲ ሙሳባ ጊዲኮ ሃ አላሚያን ጎዲ ኢሲ የሳፌ አቲን ሃሪ ባይና ጊሾ ኤቂ ፓሶናባ ጊዴይሳ ኑኒ ኤሮስ። 5 ዶሴ ጊዴናሺን ሳሎኒኔ ሳሳን ዶሴ ጌቴቲ ዌጌቲያ ዳሮ የሳቲኔ ጎዳቲ ዴዒኮካ። 6 ኡባባ ሜዲዳ፣ ኑ ኢያባ ጊዲዳ፣ ኢሲ የሳይ፣ አዋይ፣ ኑስ ዴዒስ። ኡባይ ኢያ ባጋራ ሜዴቲዳ፣ ኑካ ኢያ ባጋራ ዴዎ ዴሚዳ ኢሲ ጎዳይ፣ ዩሱስ ኪሪስቶሲ ኑስ ዴዒስ።

7 ሺን ሃይሳ ኤሬይ ኡባ ጊዴና። ኢሲ ኢሲ አሳይ ኤቃ ጎይኖራ ሜዜቲዳ ጊሾ ካሲ ሚያ ዎዴ ኤቃስ ያርሼቲዳባ አሲዲ ኤኮሶና። ሄ ዎዴ ኤንታ ካሃይ ዳቡራ ጊዲያ ጊሾ ቱኔስ። 8 ሺን ካሲ ኑና የሳራ ዳቦዬና። ኑ ዋና አጊዲ አይኮካ ቆሄቶኮ፤ ቃሲ ሚዲ ዱማ ጎዔቶኮ።

9 ሺን ሂንቴ ኮዩዳባ ማናው ሳሃቴሲ ሂንቴው ዴዒኮካ ሄሲ አማኖን ሚኖናይሳታ ዱቦና ሜላ ናጌቲቴ። 10 ኔኒ ኔና ኤራንቾ ጋዳ ኤቃስ ያርሼቲዳ ካሲ ማናው ኤቃ ኬሳን ኡቲዳሺን፣ አማኖን ሚኖናይሲ ኔና ቤዒኮ ሄሲ ኢያ ኤቃስ ያርሼቲዳ ካሲ ማና ሜላ ዴንሴሴኔ? 11 ሂዛ፣ ኔ ኤራቴሳ ጋሶን ኪሪስቶሲ ኢያ ጊሾ ሃይቂዳ፣ አማኖን ሚኖና ኔ ኢሻይ፣ ዳይስ። 12 ሄሳዳ አሲዲ፣ አማኖን ሚኖና ሂንቴ ኢሻታ ቆሂሺኔ ኤንታ ካሃ ማዱንዒሲሺ ኪሪስቶሳ ቆሄታ። 13 ሄሳ ጊሾ፣ ካሲ ታ ኢሻ ዱቢያባ ጊዲኮ፣ ኢ ዱቢቶና ሜላ አሾ ኡባራካ ሚኬ።

ሃዋሬታ ማታ

9 ታኒ ዩዳ ዴዒያ አሲ ጊዲኪና? ታ ሃዋሬ ጊዲኪና? ታኒ ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ

ቢግቢኪና? ሂንቴ ጎዳን ታ ዳቡራ አይፌ ጊዴኬቲ? ² ሂንቴ ጎዳባ ጊዲያ ጊሾ ታ ሃራታስ ሃዋሬ ጊዶና ኢዊኮካ፥ ሂንቴው ሃዋሬ ጊዴይሳስ ሂንቴ ማርካ።

³ ታና ሃዋሬ ጊዴና ጌይሳታስ ታ ኢሚያ ዛሮይ ሃይሳ። ⁴ ኑ ሂንቴፌ ማናዉኔ ኡያናው ቱማ ኑስ ማቲ ባዌ? ⁵ ሃንኮ ሃዋሬታዳ፥ ጎዳ ኢሻታዳኔ ጴዊሮሳዳ፥ አማኒያ ኑ ማፔታ ኤኪ ሃሙታናው ኑስ ማቲ ባዌ? ⁶ ወይኮ አሲዲ ማናው ቢሴይ ታራኔ ባርናባሳ ሃላሴ? ⁷ ባ ሚሼን ወታዳሬታሲ አሴይ አኔ? ወይኮ ወይኔ ቶኪዲ፥ ኢያፔ አይፌ ሞናይ አኔ? ወይኮ ዉዴ ሄሚሼ፥ ሄ ዉዲያፔ ማሲ ኡዮናይ አኔ?

⁸ ታኒ ሄሳ አሳ ቆፋሶ ጋይናዬ? ሂንጌ ሄሳ ጌኔ? ⁹ ሙሴ ሂጊያን፥ «ዉዱማን ካሳ ዬዲያ ቦራ ዶና ቃሾፋ» ጌቴቲዲ ሃፌቲስ። ያቲን ያሳይ ሄሳ ቦራስ ቆፒዲ ጊዴ። ¹⁰ ያሳይ ሄሳ ጊዳይ ኑስ ቆፒዲ ጊዴኔ? ኤ ኑ ጊሾሳ። ጎዬይሲካ፥ ካሳ ጌሼይሲካ ባና ጋኬይሳ ኤካና ጊዲ ኡፋይሳን አሳናው ቢሴስ ጌቴቲዲ ቱማ ኑ ጊሾ ሃፌቲስ። ¹¹ ኑኒ ሂንቴ ጊዶን አያና ዘሬሲ ዘራዳ ጊዲኮ አሾስ ኮሺያባ ኑ ሂንቴፌ ኤኪኮ፥ ሄሲ ጊታባዬ? ¹² ሃራቲ ሄሳ ሂንቴፌ ኤካናው ኤንታው ማቲ ዴዒኮ፥ ኑስ ኤንታይሳፌ አዲያ ማቲ ዴዒስ።

ሺን ኑኒ ኪሪስቶሳ ወንጌላስ ዱቤ ጊዶና ሜላ፥ ኡባ ጌንጮሲፔ አቲን ሄ ማታን ጎዔቲቦኮ። ¹³ ያሳ ኬሳን አሲያ አሳቲ ባንታ ካሳ ያሳ ኬሳፌ ኤኬይሳ ኤሬኬቲ? ቃሲ ያርሾ ቤሳን አሴይሳቲ ያርሾዋፌ ኤኬይሳ ኤሬኬቲ? ¹⁴ ሄሳዳካ፥ ወንጌላ ማርካቴይሳቲ ዱሳስ ኮሺያባ ወንጌላፔ ኤካና ሜላ ጎዳይ ኪቲስ። ⁵

¹⁵ ሺን ታኒ ሃ ማታ ኡባን አይኮካ ጎዔታቢኬ። ታኒ ሃይሳ ሃፌዳይ ታ ማታ ቦንቸሳናው ኮያዳ ጊዴና። አኒካ ታ ጩቁዋ ሃዳ አሳናፔ ሃይቆይ ታው ሎዶ። ¹⁶ ታኒ ወንጌላ አዴይ ኪቴቲዳ ጊሾሳፌ አቲን ታና ጩቁሲያባ ጊዴና። ወንጌላ አዶና ኢዊኮ፥ ታና አዬ። ¹⁷ ታኒ ወንጌላ ዶሳዳ ሳባኪኮ ታው ወይቶይ ዴዒስ። ሺን ታኒ ወንጌላ ዶሶና ኪቴታዳ ሳባኪያባ ጊዲኮ ሄሳ ያሳይ ታው ሃዳራ ኢሚስ። ¹⁸ ያቲን፥ ታ ወይቶይ አይቤ? ታኒ ወንጌላ ሳባኪያ ወዴ ታ ማታን ጎዔቶና ወንጌላ ጮ ሳባኪይሲ ታው ወይቶ።

¹⁹ ታኒ አዴስካ አይሌ ጊዲኬ፥ ሺን ዳርታ አሻናው ኡባስ አይሌ ጊዳስ። ²⁰ ታኒ አይሁዴታ አሻናው ኤንታራ ኤንታ ጊዳስ። ታ ሁዔን ሂንፌ ጋርሳን ዴዒኬ፥ ሺን ሂንፌ ጋርሳን ዴዒይሳታ አሻናው ሂንፌ ጋርሳን ዴዒያ አሲ ጊዳስ። ²¹ ያሳ ሂጊያፌ ካሬ ኬዮና፥ ኪሪስቶሳ ሂጊያስ ኪቴታሼ፥ ሂንጌ ባይናይሳታ አሻናው ሂንጌ ባይና አሳዳ ጊዳስ። ²² ታኒ ዳቡራንቾታ አሻናው ዳቡራንቾ ጊዳስ። ታኒ ጉሳታ አሻናው ኡባራ ኡባ ሃናስ። ²³ ታኒ ወንጌላ አንጁዋ ሻኬታናው፥ ሃ ኡባ ወንጌላ ጊሾ ሃናስ።

²⁴ ወሳን ጋዴቲያ ኡባይ ወዲስ፥ ሺን ኢሱዋ ሃላሊ ወይቶ ኤኬይሳ ኤሬኬቲ? ሄሳዳ ሂንቴካ ወይቱዋ ኤካናው ወዲቱ። ²⁵ ጋዴቲያ አሳ ኡባይ ኡባባን ባንታና ሃሬስ። ኤንቲ ሄሳ ዳቡሬይ ዳያ ካላቻ ወይቶ ኤካናሳ። ሺን ኑኒ ዳቡሬይ ሜሪና ካላቻ ወይቱዋ ኤካናሳ። ²⁶ ሄሳ ጊሾ፥ ታኒ ቆፊ ባይና አሳዳ ወዲኬ። ጫርኮ ዬማፒያ አሳዳ ጮ ኩሼ ዬዲኬ። ²⁷ ሺን ታኒ ሃራታስ ወንጌላ ሳባኪያፔ ጉዬ ታ ሁዔን ዬጌቲዳ አሲ ጊዶና ሜላ ታ አሳቴሳ ወልቃን ሃራዳ ታው ኪቴታና ሜላ አሳይስ።

ኤቃ ጎይናፊቴ

10 ታ ኢሻቶ፥ ታኒ ሂንቴ ሃይሳ አኬካና ሜላ ኮያይስ። ኑ አዋቲ ኡባይ ሻራፔ ጋርሳራ ሃሙቲዶሶና፤ ኡባይ አባ ፒኒዶሶና። ¹² ኤንቲ ሙሴራ ኢሲፋናው ሻራኒኔ አባን ሃማቄቲዶሶና። ³ ኤንቲ ኡባይ ኢሲ አያና ካሳ ሚዶሶና። ¹⁴ ቃሲ ኡባይ ኢሲ አያና ኡሻ ኡዬዶሶና። ኤንቲ ባንታና ካሊያ አያና ዛላፌ ፑልቲዳ ኡሻ ኡዬዶሶና፤ ሄ ዛላይካ ኪሪስቶሳ። ¹⁵ ሺን ያሳይ ኤንታፌ ዳርታን ኡፋይቲቦና ጊሾ ኤንታ አሃይ ባዞ ቢታን ወዲዲ አቲስ። ¹⁶

⁶ ኤንቲ ኢታባ አሞቲዳይሳዳ፥ ኑካ ኢታባ አሞቶና ሜላ ሄሲ ኡባይ ኑስ ሌሚሶ ጊዲስ። ¹⁷ ጊሻ ማፃፋን፥ «አሳይ ማናዉኔ ኡያናው ኡቲዶሶና፤ ቃሲ ዬፃናው ዴንዲዶሶና» ጌቴቲዳይሳዳ ኤንታፌ ኢሶቲ ኢሶቲ ኤቃ

99:9 ዛሬ 25:4፤ 1፻፵ 5:18 ፻9:11 ሮሜ 15:27 99:14 ማቶ 10:10፤ ሉቃ 10:7

፲0:1 ኬሳ 13:21-22፤ 14:22-29 10:3 ኬሳ 16:35

፲0:4 ኬሳ 17:6፤ ታይ 20:11 10:5 ታይ 14:29-30 10:6 ታይ 11:4

ጎይዲያዊ ሚላ ሂንቱ ኤቃ ጎይኖፊቴ።^{y8} ኤንታፌ ኢሶቲ ኢሶቲ ላይማቲዳይሳ ሉ ላይማታናው ቤሴና። ሄሳ ጋሶን ኤንታፌ ኢሲ ጋሳስ ላታማኔ ሄዙ መኩሉ አሲ ሃይቂስ።^{z9} ኤንታፌ ኢሶቲ ኢሶቲ ጎዳ ፓጩዲ ሾሻን ዱኬቲዲ ሃይቂዳይሳ ሉ ጎዳ ፓጩናው ቤሴና።^{a10} ኤንታፌ ኢሶቲ ኢሶቲ ዙዙሚዲ ሃይቆ ኤሂያ ኪታንቸዋን ዳይዳይሳ ሂንቱካ ዙዙዋፊቴ።^b

¹¹ ሃ ኤንታ ቦላ ጋኪዳ ኡባይ ኑ ናጌታና ሚላ ኑስ ለሚሶ ጊዲስ። ቃሲ ዎዴ ወርሴሳ ቦላ ዴዲያ ኑስ ቲሚርቱ ጊዳና ሚላ ሃ ኡባይ ፃፊቲስ።

¹² ሄሳ ጊሾ፣ ታ ኤቃስ ጊያ አኒካ ኩንዶና ሚላ ባና ናን።¹³ አሲ ኡባ ጋኪያ ፓጩፔ አቲን ዱማ ፓጩይ ሂንቱና ጋኪቤና። ሂንቱ ዎልቃይ ዳንዳዲሳፊ አዲያ ፓጩን ሂንቱ ፓጩቶና ሚላ አሲ ኢዋና ሶሳይ አማኔቲዳይሳ። ሂንቱና ፓጩይ ጋኪያ ዎዴ ሄ ፓጩያ ኢ ሂንቱና ዳንዳዲሳና። ቃሲ ሄ ፓጩያፔ ሂንቱ ኪያና አጊያ ኢ ጊጊሳና።

¹⁴ ሂዛ፣ ታ አልዎ ኢሻቶ፣ ኤቃ ጎይኖፊ ሃኪቴ።¹⁵ ሂንቱ ዎዛናማ አሲ ጊዲዳ ጊሾ ታ ሃይሳ አዳይስ። ታኒ ጌይሲ ቱማ ጊዴይሳ ሂንቱ ሂንቱ ሁዔን ፒርዲቴ።¹⁶ ኑኒ ሶሳ ጋላቲዲ ሻኬቲያ አንጆ ፀዓይ ኪሪስቶሳ ሰላራ ኢሲፊቴሲ ዴዴይሳ ጊዴኔዬ? ቃሲ ኑኒ ባሲያ ኡይሳይ ኪሪስቶሳ አሹዋራ ኢሲፊቴሲ ዴዴይሳ ጊዴኔዬ?^c ¹⁷ ኑኒ ዳር ጊዲኮካ ኡይሳይ ኢሲኖ፣ ኑ ሄ ኢሲ ኡይሳ ሻኬቲያ ጊሾ ኢሲ አሳቴሲ።

¹⁸ አኔ ኢስራዔል አሳይ አሲዳይሳ አከኪቴ። ያርሼቲዳ ያርሹዋ ሜይሳታስ ያርሾ ቤሳራ ኢሲፊቴሲ ባዌዬ?^d ¹⁹ ታኒ አይ ጋናው ኮያዳ ጋይና? ኤቃስ ያርሼቲዳ ካሳይ ዎይኮ ኤቃይ ፓሲያ ባጊዴና።²⁰ ኤንቲ ያርሼይ ሶሳስ ጊዶናሺን ቱና አያናታሳ። ሄሳ ጊሾ፣ ሂንቱው ቱና አያናታራ ኢሲፊቴሲ ዳና ሚላ ኮዪኪ።^{e21} ሂንቱ ጎዳ ፀዓፔ ኡዪሼ፣ ቃሲ ቱና አያናታ ፀዓፔ ኡያናው ዳንዳዲኪታ። ጎዳ ጋይታፔ ሚሼ ቃሲ ቱና አያናታ ጋይታፔ ማናው ዳንዳዲኪታ።²² ኑ ሄሳ አሲዲ ጎዳ ዩሎዮና? ኑ ኢያፔ አዲያ ሚኖዬ?^f

²³ ሂንቱ፣ «ኡባባ አሶና ሚላ ዲጊያባይ ባዋ» ጌታ፣ ሺን ኡባይ ማዴና። ሂንቱ፣ «ኡባባ አሶና ሚላ ዲጊያባይ ባዋ» ጌታ፣ ሺን ኡባባይ ዲቼና።

²⁴ ኢሲ ኢሲ አሲ፣ ሃራ አሲ ማዲያባ ቆፓናው ቤሴሲፔ አቲን ባና ማዲያባ ፃላላ ቆፓፎ።

²⁵ ሂንቱ ካሃ ሲዴን ጌልሲያ አይሻ ዴንሶና ጊያን ባይዜቲያ አሹዋ ጮ ሚቴ።²⁶ አይስ ጊኮ፣ «ሳዒኔ ሳዓን ዴዲያ ኡባይ ጎዳሳ።»^h

²⁷ ኢሲ አማኖና አሲ ሂንቱና ኢማታናው ኮዪዲ ሄጊኮ ባናው ኮይኮ ቤቴ። ሂንቱ ካሃን ሜዴቲያ አይሻን ሲዶና ሂንቱ ሲንሴ አሲያባ ኡባ ሚቴ።

²⁸ ሺን ኢሲ አሲ፣ «ሃይሲ ኤቃስ ያርሼቲዳባ» ጊኮ፣ ሄ ሂንቱው አዲዳ አዲያ ጊሾኔ ሂንቱ ካሃ ጊሾ ሄ ካሳ ሞፒቴ።²⁹ ታኒ፣ ካሃ ጊሾ ጊይ ሄ ሂንቱው አዲዳ ኡራ ካሃ ጉሱፊ አቲን ሂንቱ ካሃ ጊዴና።

ሃራ አሳ ካሃ ጊሾ ጋዳ ታኒ ታ ሳዓቴሳ ቦላ አይስ ፒርዶ? ³⁰ ታኒ ሚያ ካሳ ሶሳ ጋላታዳ ሚኮ ባሲዳዳ አይስ ቦሬቲያና?

³¹ ሂዛ፣ ሂንቱ አይ ሚኮ አይ ኡዪኮ፣ ዎይኮ አይ አሲኮካ ኡባባ ሶሳ ቦንቾስ አሲቴ።

³² አይሁዴታ ጊዲን ጊሪኪታ ጊዲን ዎይኮ ሶሳ ዎሳ ኪሲ ጊዲን አዴስካ ዱቤ ጊዶፒቴ።³³ ታኒ ኡባ ዎዴ ዳርታ አሻናው ኤንቲ ማዴቲያ አጌ ኮያይሲፔ አቲን ታና ማዲያ አጌ ኮዪኪ።

11 ታኒ ኪሪስቶሳ ለሚሰዋ ካሌይሳዳ፣ ሂንቱካ ታና ካሊቴ።ⁱ

ጎይኖ ማራ

² ሂንቱ ኡባባን ታና ቆፒያ ጊሾኔ ታ ታማርሲዳ ቲሚርቲያ ሚንሲዲ ናጊዳ ጊሾ ታ ሂንቱና ጋላታይስ።³ ሺን ኪሪስቶሲ አዴ ኡባስ ሁዔ፣ አዴይ ማጫሳስ ሁዔ፣ ቃሲ ሶሳይ ኪሪስቶሳስ ሁዔ ጊዴይሳ ሂንቱ ኤራና ሚላ ታ ኮያይስ።⁴ ባ ሁዲያ ጉሉንቲዲ ሶሳ ዎሲያ ዎይኮ ቲንቤቱ አዲያ አዴ ኡባይ ሁዔ ጊዲዳ ኪሪስቶሳ ቶቼስ።⁵ ባ ሁዲያ ቃጮና ሶሳ ዎሲያ ዎይኮ ቲንቤቱ አዲያ ማጫሲያ ሁዔ ጊዲዳ ባ አኪና ቶቻወሱ። ባ ሁዲያ ቃጮና ማጫሲያ ባ ሁዲያ ሜዴቲዳ ማጫሳ ሚላ።

⁶ ማጫሲ ባ ሁዲያ ቃጮና ኢዪኮ፣ ባ ሁዲያ ቃንዪቶ፣ ሺን ኢው ሁዲያ ቃንዶይ ዎይኮ ሜዶይ ቦርሶ ጊዲኮ ባ ሁዲያ ቃጮ።⁷ አዴይ ሶሳ ለሚሶኔ ሶሳ ቦንቾ ጊዲያ ጊሾ ባ ሁዲያ ቃቻናው ቤሴና፣ ሺን ማጫሲ አዴስ ቦንቾ።^{j8} ማጫሲ

^y10:7 ኪሳ 32:6 ^z10:8 ታይ 25:1-18 ^a10:9 ታይ 21:5-6

^b10:10 ታይ 16:41-49 ^c10:16 ማቶ 26:26-28፤ ማር 14:22-24፤ ሉቃ 22:19-20

^d10:18 ሌዌ 7:6 ^e10:20 ዛሬ 32:17 ^f10:22 ዛሬ 32:21 ^g10:23 1ቆሮ 6:12

^h10:26 ማዝ 24:1 ⁱ11:1 1ቆሮ 4:16፤ ፊል 3:17 ^j11:7 ሜዴ 1:26-27

አደፌ ሜዴታሱፔ አቲን አደይ ማጫሳፔ ሜዴቲቤና።^k 9 ማጫሲ አደስ ሜዴቲቤፔ አቲን አደይ ማጫሳስ ሜዴቲቤና። 10 ሃይሳ ጊሾኔ ኪታንቾታ ጊሾ ማጫሲ ባው ማቲ ዴዴይሳ ቤሲያ ማላ ባ ሁዔን ቃጫናው ቤስስ።

11 ሺን ጎዳ ቆፋን ማጫሲ አደይ ባይና ዴና፤ አደይካ ማጫሲ ባይና ዴዔና። 12 ማጫሲ አደፌ ሜዴቲዳይሳዳ አደይካ ማጫሳፔ ዩሌቲስ። ሺን ኡባባይካ ዶሳፌ ሜዴቲስ።

13 አኔ ሂንቴ ፒርዲቴ። ማጫሲ ባ ሁዔ ቃጫና ዶሳ ዎሳናው ቤስ? 14 አደይ ባ ሁዔያ ዲቺክ ኢያው ቦርሶ ጊዴይሳ ሃሪ አቶሺን ሜዴቲሲ ሂንቴና ታማርሴኔ? 15 ሺን ማጫሲ ባ ሁዔያ ዲቺክ ኢው ቦንቾ ጊዴኔ? ማጫሳስ ሁዔይ ኢሜቲዳይ ኢያ ባና ካማና ሜላሳ። 16 ሺን ሃይሳ ቦላ ፓላማናው ኮያ አሲ ዴዒኮ፤ ኑስ ጊዲን ዎይኮ ዶሳ ዎሳ ኬሳታስ ጊዲን ሃይሳፌ ሃሪ ዎጊ ባዋ።

ጎዳ ካሁዋ ኤኪያ ማራ

(ማቶ 26:26-29፤ ማር

14:22-25፤ ሉቃ 22:14-20)

17 ሂንቴ ኢሲፌ ሺቂይ ጎዳስ ጊዴናሺን ቆሆስ ጊዲያ ጊሾ ሃዒ ታ ኢሚያ ኪታን ሂንቴና ናሺኬ። 18 ታ ኮይሮ ሲዒዳይ፤ ሂንቴ ዎሳ ኬሳን ሺቂያ ዎዴ ሂንቴ ጊዴን ሻፄቱሲ ዴዴይሳ። ሄ ታ ሲዒዳይሳፌ ባጋይ ቱማ ጊዴይሳ አማናይስ። 19 ሂንቴ ጊዴፌ ቱማ ዴዴይሳቲ አናንቴኮ ኤፌታና ሜላ ሂንቴ ጊዴን ሻኮይ ዳናይሲ አቴና። 20 ሂንቴ ኢሲፌ ሺቂያ ዎዴ ሂንቴ ሺቂይ ጎዳ ካሁዋ ማናሳ ጊዴና። 21 ሂንቴ ካሲ ሚያ ዎዴ ኢሶይ ኢሱዋ ናንና ባይሳ ባይሳ ሚያ ጊሾ ኢሶይ ኮሻቴስ ሃንኮይ ቃሲ ማሶቴስ። 22 ቱማ ሂንቴ ማናዉኔ ኡያናው ሂንቴው ኬሲ ባዌ? ዎይኮ ዶሳ ዎሳ ኬሳ ካዴቲ? አይኮይ ባይና ማንቆታ ዩላዩቲ? ታ ሂንቴና ዎይጎ? ሃይሳስ ታ ሂንቴና ናሾ? ናሺኬ።

23 ታኒ ሂንቴው ኢሚዳ ቲማርቲያ ጎዳፔ ኤካስ። ጎዳ ዩሱሲ አዲዲ ኢሜቲያ ቃማን ኡይሳ ኤኪዲ፤ 24 ዶሳ ጋላቲስ። ኡይሳ ባሲዲ «ሄዒቴ፤ ሚቴ። ሃይሲ ሂንቴው ኢሜቲያ ታ አሹዋ። ሃይሳ ሚሺ ታና ሃሳዩቴ» ያጊስ። 25 ሄሳዳካ፤ ካሁዋ ሚዲ ሲሚን፤ ፁዓ ኤኪዲ፤ «ሃይሲ ፁዓይ ታ ሱሳን ኤቂያ ኦራሳ ጫቁዋ። ሂንቴ ኢያፔ ኡያ ዎዴ ኡባን ታና ሃሳዩቴ» ያጊስ። ^{l26} ሂንቴ ሃ

ኡይሳ ሚያ ዎዴኔ ሃ ፁዓ ኡያ ዎዴ ኡባን ጎዳይ ያና ጋካናው ኢያ ሃይቁዋ አዴታ።

27 ሄሳ ጊሾ፤ ቤሶና ኦጊያን ጎዳ ኡይሳ ሚያ ዎይኮ ጎዳ ፁዓ ኡያ ኦኒካ ኢያ አሹዋኔ ሱሳ ቶቺዳ ጊሾ ባ ናጋራን አይሼቴስ። 28 ሺን አሲ ባና ፓጮ። ያቲዲ ኡይሳ ዋ፤ ፁዓፔካ ኡዮ። 29 ጎዳ አሹዋባ ሻኪ ኤሮና፤ ኡይሳ ሜይኔ ፁዓፔ ኡዮይ፤ ባ ቦላ ፒርዳ ሜሲኔ ኡዮስ። 30 ሄሳ ጊሾ፤ ሂንቴ ጊዴፌ ዳሮቲ ዳቡሪዶሶና፤ ሃርጊዶሶና፤ ቃሲ ኡንዴና አሳቲ ሃይቂዶሶና። 31 ሺን ኑ ኑና ፓጪ ቤዒዳባ ጊዲያኮ፤ ኑ ቦላ ፒርዴታናሺን። 32 አላሚይ ፒርዴቲያ ዎዴ ኑ አላሚያራ ፒርዴቶና ሜላ ሃዒ ጎዳይ ኑና ሴሬስ።

33 ሄሳ ጊሾ፤ ታ ኢሻቶ፤ ጎዳ ካሁዋ ማናው ሂንቴ ሺቂያ ዎዴ ኢሶይ ኢሱዋ ጋሲ ኤኪቴ። 34 ሂንቴ ሺቆይ ፒርዳስ ጊዴና ሜላ ኮሻቲዳ ኦኒካ ዴዒኮ፤ ባ ሶን ዋ።

አቲዳባ ታኒ ያ ባዳ ሂንቴው አዳና።

ጌሻ አያና ኢሞታታ

12 ታ ኢሻቶ፤ ጌሻ አያና ኢሞታታባ ሂንቴ ኤራና ሜላ ታ ኮያስ። ² ሂንቴ ዶሳ አማናና ዎዴ ዶኒ ባይና ኤቃታን ጎሽቲዲ፤ ሂንቴ ኤሮና ሶ ቤዳይሳ ኤሬታ። ³ ዶሳ አያናይ ካሌሲያ አሲ ኦኒካ፤ «ዩሱሲ ቃንጌቶ» ያጊና። ቃሲ ጌሻ አያናይ ካሌሶና ዴዒሺን፤ ኦኒካ፤ «ዩሱሲ ጎዳ» ጋናው ዳንዳዎናይሳ ሂንቴ ኤራና ሜላ ኮያይስ።

⁴ ዱማ ዱማ አያና ኢሞታቲ ዴዶሶና፤ ሺን ኢሞታታ ኢሚያ አያናይ ኢሱዋ። ^{m5} ኑ ጎዳስ ኦሲያ ዱማ ዱማ ኦሶቲ ዴዶሶና፤ ሺን ጎዳይ ኢሱዋ። ⁶ ኑ ጎዳስ ኦሲያ ዱማ ዱማ ኦጌቲ ዴዶሶና፤ ሺን ሄ ኦጌታን አሳ ኡባን ኦሲያ ዶሳይ ኢሱዋ። ⁷ ሺን ኢሱዋስ ኢሱዋስ ኢሜቲዳ ኢሞታታን ሃራታ ማዳና ሜላ ጌሻ አያናይ ቆንጩስ።

⁸ ጌሻ አያናይ ኢሱዋስ ጨንጫቴሲ ኩሚዳ ቃላ ኢሜስ፤ ቃሲ ኢሱዋስ ኤራቴሲ ኩሚዳ ቃላ ኢሜስ። ⁹ ሄ ጌሻ አያናይ ኢሱዋስ አማና፤ ሃንኩዋስ ቃሲ ፓሲያ ዎልቃ ኢሜስ። ¹⁰ ጌሻ አያናይ ኢሱዋስ ማላታ ኦሲያ ዎልቃ፤ ኢሱዋስ ቲንቢቴ ኦዲያ ዎልቃ ኢሜስ። ኢሱዋስ አያናፔ አያና ሻኪ ኤሪያ ዎልቃ፤ ኢሱዋስ ዱማ ዱማ ዶናን ኦዲያ ዎልቃ፤ ቃሲ ኢሱዋስ ዱማ ዱማ ዶናን ኦዲቲዳይሳ ቢርሺያ ዎልቃ ኢሜስ። ¹¹ ሺን

^k11:8 ሜዴ 2:18-23 ^l11:25 ኬሳ 24:6-8፤ ኤር 31:31-34 ^m12:4 ሮሜ 12:6-8

ሃ ኡባ አሴይ ሄ ኢሲ ጌሻ አያና። ኢ ኮያ ሜላ ኢሲ ኢሲ አሳስ ዱማ ዱማ ኢሞታ ኢሜስ።

አሳቴሳኔ ዱማ ዱማ ቢሊቴታ

12 ኢሲ አሳቴሳን ዳሮ ቢሊቴቲ ዴዎሶና፤ ሺን ሄ ዱማ ዱማ ቢሊቴቲ ኢሲ አሳቴሲ ጊዶሶና። ሄሳዳካ፤ ኪሪስቶሲ ዱማ ዱማ ቢሊቴቲ ዴዲያ አሳቴሳ ሜላ።ⁿ¹³ ኑኒ አይሁዴ ጊዲን ጊሪኬ ጊዲን አይሌ ጊዲን ዎማና ጊዲን፤ ኡባይ ኢሲ አሳቴሲ ጊዳናው ጌሻ አያናን ማቆቲዳ። ቃሲ ኑ ኡባይ ኢሲ ጌሻ አያና ኤኪዳ።

14 ኑ አሳቴሳን ዱማ ዱማ ቢሊቴቲ ዴዎሶና፤ አቲን ኢሲ ቢሊቴ ጊዴና።¹⁵ ቶሆይ፤ «ታኒ ኩሺ ጊዶና ጊሾ ቢሊቴ ጊዲኬ» ጊኮ፤ ኢ ሄሳ ጊዳ ጊሾ ቢሊቴቴሳይ አቲዬ፤¹⁶ ሃይሲ፤ «ታኒ አይፌ ጊዶና ጊሾ ቢሊቴ ጊዲኬ» ጊኮ፤ ኢ ሄሳ ጊዳ ጊሾ አሳቴሳፌ ኢሲ ቢሊቴ ጊዴይሲ አቲዬ፤¹⁷ አሳቴሳ ኡባይ አይፌ ሃላላ ጊዲዳኮ፤ ኑ አይቢን ሲዓኔ? ቃሲ አሳቴሲ ኡባይ ሃይሳ ሃላላ ጊዲዳኮ ኑ አይቢን ሲንጋኔ?

18 ሺን ያሳይ ባ ኮዬዳይሳዳ፤ አሳቴሳ ጊዶን ዱማ ዱማ ቢሊቴታ ዎሲስ።¹⁹ ኡባይ ኢሲ ቢሊቴ ጊዲዳኮ አሳቴሲ ዋኒዲ ዳኔ? ²⁰ሺን ቢሊቴቲ ዳሮ ጊዲኮካ፤ አሳቴሳይ ኢሶ።

21 አይፌይ ኩሺኮ፤ «ኔ ታው ኮሻካ» ጋናው ዳንዳዔና። ዎይኮ ሁዔይ ቶሆኮ፤ «ኔ ታው ኮሻካ» ጋናው ዳንዳዔና።²² ሺን ዳቡራ ዳኒያ አሳቴሳ ቢሊቴቲ ኑስ አዲዲ ኮሾሶና።²³ ቦንቾ ኮሺና ጊዲ ኑ ቆፒያ ኑ ቢሊቴታ፤ ባጋታ ዳሮ ቦንቾስ። ቃሲ ኑ ቦርሴቲያ ኑ አሳቴሳ ቢሊቴታ አሲ ቦንቾዲ ናጎስ።²⁴ ኑ ቤዒን ቦርሶና አሳቴሳ ቢሊቴታስ ቦንቾ ኮሺና። ሺን ያሳይ ኑ አሳቴሳ ቢሊቴታ ዎሊራ ጋሴሲዲ ቦርሲያ ቢሊቴታስ አዲያ ቦንቾ ኢሚስ።²⁵ አሳቴሳ ቢሊቴቲ ኢሶይ ኢሶዋራ ሻኮ ሜዶና ዎሊስ ቆፓና ሜላ አሲዲ ሜዲስ።²⁶ አሳቴሳ ቢሊቴታ፤ ኢሶይ ሳኬቲኮ ቢሊቴቲ ኡባይ ኢያራ ሳኬቶሶና። አሳቴሳ ቢሊቴታ፤ ኢሶይ ቦንቾቲኮ ቢሊቴቲ ኡባይ ኢያራ ኡፋይቶሶና።

27 ሂንቴ ኡባይ ኪሪስቶሳ አሳቴሲ፤ ቃሲ ሂንቴ ኢሶይ ኢሶይ ኢያ ቢሊቴታ።²⁸ ዎሳ ኬሳን ያሳይ፤ ኮይሮ ሃዋሬታ፤ ናምዓንሶ ናቤታ፤ ሄሻንሶ አስታማሬታ፤ ካሊዲ ማላታ አሴይሳታ፤ ፓሴይሳታ፤ ሃራታ ማዴይሳታ፤ ዎሳ ኬሳ

አይሴይሳታ፤ ዱማ ዱማ ዶናን ሃሳይሳታ ዎሲስ።^o

29 ኡባይ ሃዋሬ? ኡባይ ናቤ? ኡባይ አስታማሬ? ኡባይ ማላታ አሲ? ³⁰ ኡባይ ፓሲዬ? ኡባይ ዱማ ዱማ ዶናን አይቴ? ኡባይ ዱማ ዱማ ዶናን አይፋይሳ ቢርሺ? ³¹ ሺን ኡባፌ አዲያ ኢሞታ ሚንሲዲ ኮዬቴ።

ቃሲ ኡባፌ አዲያ አጊያ ታ ሂንቴና ቤሳና።

ቱማ ሲቆ

13 ታኒ አሳ ቃላኔ ኪታንቾ ቃላ አዴታናው ዳንዳዔኮካ፤ ታው ሲቆይ ዳይኮ፤ ሞ ጊሪያ ዳላ ሜላ።² ቲንቢቴ አዲያ ኢሞይ ታው ዴዲኮካ፤ ፀራ ኡባ ኤርኮካ፤ ኤራቴሲ ኡባይ ዴዲኮካ፤ ቃሲ ዴሪያ ዴንሲዲ ሃራሶ ኤፊያ አማኖይ ታው ዴዲኮካ፤ ሲቆይ ዳይኮ፤ ታ አይኮካ ጊዲኬ።^{p3} ታው ዴዲያባ ኡባ ማንቆታስ ኢሚኮካ፤ ሃሪ አቶሺን፤ ታና ታማስ አሳ ኢሚኮካ፤ ሲቆይ ዳይኮ ታና አይኮካ ማዴና።

⁴ ሲቆይ ዳንዳዓንቾ። ሲቆይ ኬሃ። ሲቆይ ቃናቴና። ሲቆይ ጩቁቴና። ሲቆይ አቶሬና።⁵ ሲቆይ ቤሶናባ አሴና። ሲቆይ ኡዜቴና። ሲቆይ ዩሎቴና። ሲቆይ ባ ቆሆ ፓይዴና።⁶ ሲቆይ ቱማን ኡፋይቴሲቴ አቲን ዎርዶን ኡፋይቴና።⁷ ሲቆይ ኡባ ዳንዳዔስ፤ ኡባ አማኔስ፤ ሎዎባይ ሃናና ጊዲ፤ ኡፋይሳን ናጌስ፤ ኡባ ጌንጩስ።

⁸ ሲቆይ ጩሴሲ ጋካናው ዳይና። ሺን ቲንቢቴይ አታና፤ ዱማ ዱማ ዶናን አይቴይሲ አታና፤ ኤራቴሲካ አዳና።⁹ ኑ ኤራቴሳፌ ጉሲ ኤርስ፤ ቲንቢቲያ፤ ባጋ አዶስ።¹⁰ ሺን ፖሎ ጊዲዳይሲ ያ ዎዴ ፖሎ ጊዶናይሲ አታና።

¹¹ ታኒ ናዓ ዴዲያ ዎዴ ናዓዳ ሃሳይስ፤ ናዓዳ ቆፓይስ፤ ናዓዳ አኬካይስ። ታ ካሃሚዳ ዎዴ ናዓቴሳ ሃኑዋ አጋስ።¹² ሃዒ ፖዎይ ባይናሶን ማስቶቴን ቤዔይሳዳ ቤዎስ፤ ሺን ሄ ዎዴ ኑ ቆንጩን ቤዓና። ሃዒ ኑ ኤራቴሳፌ ጉሳ ኤርስ፤ ሺን ሄ ዎዴ ያሳይ ኑና ኤሬይሳዳ ፖሎ ኤራና።

¹³ ሂዛ፤ አማኖይ፤ ኡፋይሲኔ ሲቆይ፤ ሃ ሄሻቲ ኤቂዲ ዳና። ሺን ሃይሳታ፤ አዴይ ሲቆ።

ቲንቢቴኔ ዱማ ዱማ ዶና

14 ሲቆ ካሊቴ። አያና ኢሞታታ ሚንሲዲ ኮዬቴ፤ ኡባፌ አሲዲ፤ ቲንቢቴ ኢሞታ ሚንሲዲ ኮዬቴ።² ዱማ ዱማ ዶናን አይቲያ አሲ

ⁿ12:12 ሮሜ 12:4-5 ^o12:28 ኤፌ 4:11

^p13:2 ማቶ 17:20፤ 21:21፤ ማር 11:23

የሳስ አዴሲፔ አቲን አሳስ አዴና። ሺን አሳስ ቆንጨባና ፀራ አያና ወልቃን አዴቲያ ጊሾ አኒካ ኢ አዴቴይሳ አኬኪና። ³ ሺን ቲንቢቴ አዴይሳቲ አሴ ዲቻናው፥ ሚንሴሳናውኔ ሚንሳናው አሳስ አዴስ። ⁴ ዱማ ዱማ ዶናን አዲያ አሲ ባና ዲቼስ። ሺን ቲንቢቴ አዲያ አሲ ወሳ ኬሳ ዲቼስ።

⁵ ሂንቴ ኡባይ ዱማ ዱማ ዶናን አዴቲያኮ ታ ዶሳይስ። ሺን ቲንቢቴ አዳናይሳ አሳዳ ዶሳይስ። ዱማ ዱማ ዶናን አዴቴይሳ ወሳ ኬሲ ዲቻናው ቢርሺያ አሲ ዳዩኮ፥ ዱማ ዱማ ዶናን አዴቴያሳፌ ቲንቢቴ አዴይሲ አዴስ።

⁶ ሺን ታ ኢሻቶ፥ ታኒ ሂንቴኮ ባዳ ቆንጨሳን ወይኮ ኤራቴሳን ወይኮ ቲንቢቴ አዶን ወይኮ ቲሚርቴን ጊዶናሺን ዱማ ዱማ ዶናን አዴቲኮ ሂንቴና አይ ማዳኔ? ⁷ ዱማ ዱማ ዬሳ ሚሼታስ ኢሲ ቆሞ ጊርሲ ዴሲኮ፥ ሱሱልዔ ጊርሲኔ ዲሳ ጊርሲ ዋቲዲ ሻኪ ኤራኔ? ⁸ ቃሲ ሞይዜ ፑኖይ ጊዩዲ ኤሬቶና ኢቂኮ አሳስ ጊጌቴይ አኔ? ⁹ ሄሳዳካ፥ ዱማ ዱማ ዶናን ሂንቴ አዴቴይሲ ቆንጨ ጊዶና ኢቂኮ ሂንቴ አዴይሳ አኒ ኤራኔ? ሄሲ ጫርኮስ አዲያ ሜላ።

¹⁰ ሃ አላሚያን ዳሮ ዶናቲ ዴዎሶና፤ ሄ ኡባስ ቢርሼሲ ዴዔስ። ¹¹ ሺን ኢሲ አሲ አዴቲያ ዶና ታኒ ኤሮና ኢቂኮ ኢ ታው ኢማሴ ጊዴስ፤ ታካ ኢያው ኢማሴ ጊዳይስ። ¹² ሄሳዳካ፥ ጌሻ አያና ኢሞታ ሂንቴ ኤካናው ሚንሴዲ ኮይኮ፥ ወሳ ኬሲ ዲቻናው ኡባፌ አዲያ ኢሞታ ኮይቴ።

¹³ ዱማ ዱማ ዶናን አዴቲያ አሲ ባ አዳ ቢርሻናው ቢርሼሳ ኢሞታይ ኢሜታና ሜላ ዎሳ ወሶ። ¹⁴ ታኒ ዱማ ዱማ ዶናን ዎሳ ወሲኮ፥ ታ አያናይ ወሴስ፥ ሺን ታ ወዛናይ አይኮካ ጎዔቴና። ¹⁵ ያቲን፥ ታ አይ አሳናው ኮሺ? ታኒ ታ አያናን ወሳይስ፤ ታ ወዛናንካ ወሳይስ። ታኒ ታ አያናን ዬግይስ፤ ታ ወዛናንካ ዬግይስ። ¹⁶ ሄሳ ጊዶና ኢቂኮ ኔኒ ኔ አያናን ዎሳ ጋላቲያ ወዴ ሄ ቤሳን ኔኒ ጊይሳ ኤሮና አሲ ኔ ጋላቴይሳ ወይጊዲ፥ «አሚንዒ» ጋኔ? ¹⁷ ኔኒ ዎሳ ጋላቴይሲ ሎዶ፥ ሺን ሃራ አሲ ማዴና።

¹⁸ ታ ሂንቴ ኡባፌ አሳዳ ዱማ ዱማ ዶናን አዴቲያ ጊሾ ዎሳ ጋላታይስ። ¹⁹ ሺን ታኒ ወሳ ኬሳን ሃራታ ታማርሳናው ዱማ ዱማ ዶናን ታሙ ሙኩሉ ቃላ አዴታናፕ ኤሬቲያ ዶናን ኢቻሹ ቃላ አዴታናው ዶሳይስ።

²⁰ ታ ኢሻቶ፥ ሂንቴ ቆፋን ናይታዳ ሃኖፒቴ። ሂንቴ ኢታባስ ናይታዳ ሃኒቴፕ አቲን ሂንቴ ቆፋን ካሃማታ ጊዲቴ። ²¹ ጎዳይ፥ ጌሻ ማፃፋን፥

«ታኒ ሃ አሳስ፥ ዱማ ዱማ ዶናን አዴቲያ አሳኒኔ ኢማሳ ኢንፃርሳን አዴቲያ አሳን አዳና። ሺን ሄሲ ሃኒኒካ ታና ሲዎኮና» ያጌስ። ⁹

²² ሂዛ፥ ዱማ ዱማ ዶናን ሃሳዮይ፥ አማኖና አሳስ ማላ ጊዴሲፒ አቲን አማኒያ አሳሳ ጊዴና፥ ቲንቢቴይ አማኒያ አሳስ ማላ ጊዴሲፒ አቲን አማኖና አሳሳ ጊዴና።

²³ ወሳ ኬሳ አሳይ ኢሲፌ ሺቂያ ወዴ ኡባይ ዱማ ዱማ ዶናን አዴቲኮ ኤሮና ወይኮ አማኖና አሳይ ሂንቴ ሺቁዋ ዩዲ፥ «ሃይሳቲ ጎዮሶና» ጎኮናዬ? ²⁴ ሺን ኤሮና ወይኮ አማኖና አሳይ ወሳ ኬሲ ያ ወዴ አሳይ ቲንቢቴ አዲሺን፥ ሲዒኮ ባ ናጋራ አኬካና፤ ቃሲ ኢ ሲዒዳ ቃላን ፐርዴታና። ²⁵ ኤንቲ ኢያ ወዛናን ጊሚዳ ቆፋ ቆንጨሳና። ሄሳዳካ፥ «ቱማ ዎሳይ ሂንቴ ጊዶን ዴዔስ» ያጊዲ ማርካቲዲ፥ ጉፋኒዲ ዎሳስ ጎይናና።

ጎይኖ ማራ

²⁶ ታ ኢሻቶ፥ ኑ ወይጊኖ? ሂንቴ ኢሲፌ ሺቂያ ወዴ ኢሱዋስ ማዝሙሬይ ዴዔስ፤ ኢሱዋስ ታማርሶ ኢሞቲ ዴዔስ፤ ኢሱዋስ ቆንጨሲ ዴዔስ፤ ኢሱዋስ ዱማ ዱማ ዶናን ሃሳዮይ ዴዔስ፤ ኢሱዋስ ቢርሼሳ ኢሞቲ ዴዔስ። ሄ ኡባይ ወሳ ኬሲ ዲቼያባ ጊዳናው ቤሴስ። ²⁷ ዱማ ዱማ ዶናን አዴቲያ አሳቲ ዴዒኮ፥ ናምዓ ወይኮ ዳሪኮ ሄሻ ጊዲዲ ማራን ማራን ሃሳያናው ቤሴስ። ኤንቲ አዴቴይሳ ሃራ አሲ ቢርሾ። ²⁸ ሺን ቢርሺያ አሲ ዳዩኮ፥ ዱማ ዱማ ዶናን አዴቴይሲ ወሳ ኬሳን ሲዒ ጎ፥ ባዉኔ ባ ዎሳስ አዶ።

²⁹ ቲንቢቴ አዴይሳቲ ናምዓ ወይኮ ሄሻ ጊዲዲ አዶ። ቃሲ ሃራቲ ኤንቲ ጊያባ ፐርዶና። ³⁰ ሄ ሺቁዋን ዴዒያ ሃራ አሳስ ኢሲባይ ቆንጨኮ ካሴ አዴቴይሲ ሲዒ ጎ። ³¹ ኡባይ ታማራና ሜላኔ ኡባይ ሚናና ሜላ ማራን ማራን ቲንቢቴ አዳናው ዳንዳዔታ። ³² ናቤታ አያናይ ናቤታስ ኪቴቱስ። ³³ ጌሻታ ወሳ ኬሳ ኡባይ ሜዜቲዳይሳዳ ዎሳይ ሳሮቴሳ ዎሳፌ አቲን ጫቦ ዎሲ ጊዴና።

³⁴ ማጫሲ ወሳ ኬሳን ሲዒ ጎ። ሙሴ ሂጌይ ጊይሳዳ ኤንቲ ሃራቶፌ አቲን ወሳ ኬሳን አዳናው ኤንታው ማቲ ባዋ። ³⁵ ማጫሲ ወሳ ኬሳን ሃሳዮይ

በርሶ ጊዲያ ጊሾ ኢሲባ ኤራናው ኮይኮ ሶን ባንታ አዘናታ አይኸና።

³⁶ ሦላ ቃላ ኮይሮ ሂንቱ ኤሂዴቲ? ዎይኮ ሦላ ቃላይ ሂንቱ ዓላላኮ ዪዴ? ³⁷ አኒካ ባና ናቢ ዎይኮ ባና ሦላ አሲ ጊዲ ቆፒኮ፥ ታኒ ሂንቱው ዓፌይሲ ጎዳ ኪታ ጊዴይሳ አኪኮ። ³⁸ ሺን አኒካ አኪኮና አኪኮ አኪ ኣኪኪቶፎ።

³⁹ ሄሳ ጊሾ፥ ታ ኢሻቶ፥ ቲንቢቱ አዳናው ሚንሲዲ አሞቲቱ፤ ቃሲ ዱማ ዱማ ዶናን አዴቴይሳካ ዲጎፊቱ። ⁴⁰ ሺን ኡባይካ ዎጋኒኔ ማራን ጊዶ።

ኪሪስቶሳ ሃይቆፔ ዴንዱዋ

15 ታ ኢሻቶ፥ ታ ሂንቱው ማርካቲዳ ዎንጊላ ሂንቱ ኤኪዳይሳኒ ሂንቱ አማኖይ ኢያን ኤቂዳይሳ ሂንቱ አኪካና ሜላ ኮያይስ። ² ታ ታማርሲዳ ዎንጊላ ሚንሲዲ አይኪኮ ሂንቱ ኢያን አታና። ሄሲ ሃኖና ኢዲኮ ሂንቱ አማናኦይ ሃዳ ጊዳና።

³ ታኒ ኤኪዳ ኡባፌ አዲያ ኪታ ካሴታዳ ሂንቱው ኢማስ። ሄሲካ፥ ጊሻ ማፃፋይ ጌይሳዳ፥ ኪሪስቶሲ ኑ ናጋራ ጊሾ ሃይቂስ። ¹⁴ ሞጌቲስ፤ ጊሻ ማፃፋይ ጌይሳዳ፥ ሄሻንቶ ጋላሳን ሃይቆፔ ዴንዲስ። ¹⁵ ጴሮሳስ ቆንጨስ። ሄሳፌ ጉዬ፥ ታማኔ ናምዑ ሃዋሬታስ ቆንጨስ። ¹⁶ ሄሳፌ ጉዬ፥ ኢቻሹ ዪታፔ ዳሪያ አሳስ ኢሲ ቶሆ ቆንጨስ። ኤንታፌ ዳሪያ ባጋይ ሃዲ ጋካናው ፓፃ ዴዎሶና፥ ሺን ጉሳቲ ሃይቂዶሶና። ⁷ ሄሳፌ ጉዬ፥ ያይቆስ ቆንጨስ፤ ጉዬፔ ባ ሃዋሬታ ኡባስ ቆንጨስ።

⁸ ቃሲ ዉርሴሳን አዉጫያ ሜላ ጊዲዳ ታው ቆንጨስ። ¹⁹ ታኒ ዩሱሳ ሃዋሬታ ኡባፌ ላፋ። ታኒ ሦላ ዎሳ ኬሳ ጎዲዳ ጊሾ ዩሱሳ ሃዋሬ ጌቱታዳ ዪጌታናው ቢሶናይሳ። ¹⁰ ሺን ሦላ አዶ ኬሃቱሳን ታ ሃዲ ጊዲዳይሳ ጊዳስ፤ ኢ ታው ኢሚዳ አዶ ኬሃቱሳይ ሜላ አቲቤና። ታኒ ሃንኮ ሃዋሬታፔ አሳዳ ዳኮራስ። ሺን ታራ ዴዲያ ሦላ አዶ ኬሃቱሳይ አሲስፔ አቲን ታና ጊዲኬ። ¹¹ ሂዛ፥ ታና ጊዲን ኤንቲ፥ ኑ ኡባይ ታማርሴይ ሄሳ፤ ሂንቱካ ሄ ኪታ አማኒዴታ።

ሃቆፔ ዴንዶ

¹² ኪሪስቶሲ ሃይቆፔ ዴንዲዳይሳ ኑ ሳባኪያ ዎዴ ሂንቱፌ ኢሶቲ ኢሶቲ ያቲን፥ ዎይጊዲ፥ «ሃይቆፔ ዴንዶይ ባዋ» ያጎና? ¹³ ሃይቆፔ ዴንዶይ ባይናባ ጊዲኮ ኪሪስቶሲ ሃይቆፔ ዴንዲቤና ጉሱ። ¹⁴ ኪሪስቶሲ ሃይቆፔ ዴንዲቤናባ ጊዲኮ ኑ ቲሚርቱይ ቃሲ ሂንቱ አማኖይካ ሃዳ። ¹⁵ ሃይቆፔ ዴንዶይ ባይናሺን፥ ኑኒ ሦሳይ፥ «ኪሪስቶሳ ሃይቆፔ ዴንሲስ» ያጊዲ ሳባኪሼ ሦላ ዎርዳንኸ ማርካታ ጊዲዳ ጉሱ። ¹⁶ ሃይቂዳ አሳይ ሃይቆፔ ዴንዲቤናባ ጊዲኮ ሂዛ፥ ኪሪስቶሲ ሃይቆፔ ዴንዲቤና። ¹⁷ ኪሪስቶሲ ሃይቆፔ ዴንዶናባ ጊዲኮ፥ ሂንቱ አማኖይ ሃዳ፤ ቃሲ ሂንቱ ሃዲ ጋካናው ሂንቱ ናጋራን ዴዲታ። ¹⁸ ሂዛ፥ ኪሪስቶሳ አማኒዲ ሃይቂዳይሳቲካ ዳዩዶሶና ጉሱ። ¹⁹ ኑኒ ሃ አላሚያ ዴዑዋ ዓላላስ ኪሪስቶሳን ኡፋይሲ አሲዳባ ጊዲኮ፥ ሃ ሳዓን ዴዲያ አሳ ኡባፌ ኑባይ አዲዳ ዪባታ።

²⁰ ሺን ኪሪስቶሲ ሃይቂዳይሳታስ ሃይቆፔ ዴንዶን ባይራ ጊዲዲ ቱማ ዴንዲስ። ²¹ ሃይቆይ ኢሲ አሳ ባጋራ ሃ አላሚያ ዪዳይሳዳ ሃይቆፔ ዴንዶይ ኢሲ አሳ ባጋራ ዩስ። ²² አዳሜ ባጋራ አሳ ኡባይ ሃይቂዳይሳዳ ኪሪስቶሳ ባጋራ አሳ ኡባይ ዴዎን ዳና። ²³ ሺን ኢሶይ ኢሶይ ባ ማራን ማራን ዴንዳና፥ ኪሪስቶሲ ኡባፌ ካሴቲዲ ዴንዲስ፤ ሄሳፌ ጉዬ፥ ኪሪስቶሳይሳቲ ኢ ያ ዎዴ ዴንዳና።

²⁴ ሄሳፌ ጉዬ፥ ኪሪስቶሲ ሃሬይሳ፥ ማታኒ ዎልቃ ኡባ ዳይሲዲ፥ ካዎቴሳ ሦላ አዋስ ኢሚያ ዎዴ ዎዲያ ዉርሴሳይ ያና። ²⁵ ሦሳይ ኢያ ሞርኬታ ኡባ ኢያ ቶሁዋፔ ጋርሳን ዎሳና ጋካናው ኪሪስቶሲ ሃራናው ቢሴስ። ²⁶ ዉርሴሳን ኢ ዳይሳናው ዴዲያ ሞርኬይ ሃይቆ። ²⁷ ጊሻ ማፃፋን፥ «ሦሳይ ኡባባ ኢያ ማታፔ ጋርሳን ሃሪሲስ» ጌቱቲዲ ዓፌቲስ። ሺን ኡባ ኢያ ማታፔ ጋርሳን ሃሪሲስ ጌይሲ፥ ኡባባ ኢያ ማታፔ ጋርሳን ሃሪሲዳ ሦላ ጉጅና። ²⁸ ኡባባይ ኪሪስቶሳ ማታፔ ጋርሳን ሃሬቲዳፔ ጉዬ ኪሪስቶሲ ቃሲ ባ ሁዱን ኡባባ ባው ሃሪሲዳ ሦሳስ ሃሬታና፥ ሄ ዎዴ ሦሳይ ባ ዓላላ ኡባ ሃራና።

†15:3 ኢሳ 53:5-12 §15:4 ማዝ 16:8-10፤ ማቶ 12:40፤ ሃ.አ 2:24-32
‡15:5 ማቶ 28:16-17፤ ማር 16:14፤ ሉቃ 24:34፤ 36፤ ዮሃ 20:19
፱15:8 ሃ.አ 9:3-6 ሂ15:9 ሃ.አ 8:3 ሠ15:25 ማዝ 110:1 ጳ15:27 ማዝ 8:6

29 ሃይቂዳይሳቲ ዴንዶናባ ጊዲኮ ኤንታ ጊሾ አሳስ አይቢ ዎዴይ ዴዒ? ሃይቂዳይሳቲ ዴንዶናባ ጊዲኮ ያቲን፥ አይስ፥ አሳይ ሃይቂዳይሳታ ጊሾ ማወቅና?

30 ያቲን፥ ኑኒ አይስ ኡባ ዎዴ ኑናቴሳ ሜቶስ አሲ ኢዋና? 31 ታ ኢሻቶ፥ ታ ጋላስ ጋላስ ሃይቆስ አዳዳ ኢሜታይስ፥ ሄሲካ፥ ጎዳ ኪሪስቶስ ዩሱሳን ዴዒያ ዴዎጦ ኢሲፌቴሳን ሂንቴናን ጩቂያ ጊሾሳ። 32 አሳ ቆፋሶ ጊዲኮ፥ ታኒ ኤፌሶናን ዶዓራ ቡቴቲዳይሲ ታና አይ ማዲ? ሃይቂዳይሳቲ ሃይቆፔ ዴንዶናባ ጊዲኮ፥ «ዎንቶ ኑ ሃይቂያ ጊሾ ሃቺ ማና ኡያና» ያጊያ አሳ ሜላ ጊዶስ። ሃ

33 ጪሚቶፊቴ! ኢታ ላጌቴሲ ሎዎ አማሊያ ኢሴስ። 34 ሂንቴ አኬካኮ ሲሚቴ፥ ናጋራ አሶፊቴ፥ ሂንቴፊ ኢሲ ኢሲ አሳይ ያሳ ኤርኮና፥ ታኒ ሂንቴና ዩላያናው ሄሳ ጋይስ።

ዴንዶ አሳቴሲ

35 ኢሲ አሲ፥ «ሃይቂዳ አሳይ ዋኒዲ ዴንዳኔ? ኤንቲ አይ ሜላ አሳቴሳራ ያኔ?» ያጎና አጌና። 36 ኔዋ ኤያው፥ ኔኒ ቢታን ዜሪያ ዜሬሳይ ሃይቆና ዶሌና። 37 ኔኒ ዜሬይ ጊስቴ ጊዲን ዎይኮ ሃራ ካሳ ቆዋ አይፌ ሃላላ ዜራሳፔ አቲን ዶሊዳ ዶላ ጊዴና። 38 ሺን ያሳይ ዜሬሳስ ባ ዶሲዳ ሜላ ሜዴቴሲ ኢሜስ። ዱማ ዱማ ዜሬሳስ ዱማ ዱማ አሳቴሲ ኢሜስ። 39 ሜዴቴሳ ኡባ አሾይ ኢሶ ጊዴና። ሺን አሳ አሾይ ኢሱዋ፤ ሜሄ አሾይ ዱማ፤ ካፎታ አሾይ ዱማ፤ ቃሲ ሞሎ አሾይ ዱማ።

40 ሳሎ አሳቴሲ ዴዔስ፤ ቃሲ ሳዓ አሳቴሲ ዴዔስ። ሺን ሳሎ አሳቴሳ ቦንሾይ ዱማ፤ ቃሲ ሳዓ አሳቴሳ ቦንሾይ ዱማ። 41 አዋ ቦንሾይ ዱማ፤ አጌና ቦንሾይ ዱማ፤ ያሊንቶታ ቦንሾይ ዱማ፤ ኢሲ ያሊንቶይ ሃንኮ ያሊንቱዋፊ ቦንሾን ዱማቴስ።

42 ሃይቂዳይሳቲ ሃይቆፔ ዴንዲያ ዎዴ ሄሳዳ ሃናና፥ ሃይቂያ አሳቴሳይ ዜሬቴስ፤ ሃይቆና አሳቴሲ ጊዲዲ ዴንዴስ። 43 ቶሺን ዜሬቲዲ፥ ቦንሾን ዴንዳና፤ ዳቡራን ዜሬቲዲ፥ ዎልቃን ዴንዳና። 44 ሜዴቴሳ አሳቴሳይ ዜሬቲዲ፥ አያና አሳቴሲ ጊዲዲ ዴንዳና። ሜዴታ አሳቴሲ ዴዒኮ፥ አያና አሳቴሲ ቶዴዔስ።

45 ሄሳዳካ፥ ጌሻ ማፃፋን፥ «ኮይሮ አዴይ፥ አዳሜይ፥ ፓፃ ዴዒያ አሴ ጊዲዲ ሜዴቲስ»^ጊ ያጌስ። ሺን ዉርሴሳ አዳሜይ፥ ኪሪስቶሲ፥ ዴዎ ኢሚያ አያና ጊዲስ። 46 ሺን ሜዴታ አሲ ኮይሮ ዩን፥ ጉዩፔ አያና አሲ ዩሲፔ አቲን አያና አሲ ኮይሮ ዩቤና። 47 ኮይሮ አዳሜይ ቢታፌ ሜዴቲዳ ቢታ አሲ፤ ናምዓንሶ አዳሜይ ሳሎፔ ዩዳ ሳሎ አሲ። 48 ቢታፌ ሜዴቲዳይሳቲ ቢታፌ ሜዴቲዳይሳ ዳኖሶና፥ ሳሎይሳቲ ሳሎፔ ዩዳይሳ ዳኖሶና። 49 ኑኒ ቢታፌ ሜዴቲዳ አዲያ ዳኒይሳ ሜላ ሳሎፔ ዩዳ አዲያ ዳናና።

50 ታ ኢሻቶ፥ ታ ጌይሲ ሄሳ፤ ሃዒ ኑ ማዒዳ አሳቴሳይ ያሳ ካዎቴሳ ላታናው ዳንዳዒና፥ ዎቂያ አሳቴሳይ ዎቆና አሳቴሳ ላቴና።

51 ታ ሂንቴው ኢሲ ፀራ አዳና፥ ኑ ኡባይ ሃይቆኮ፥ ሺን ዉርሴሳን ኡባይ ላሜታና። 52 ዋይዜይ ፑኔቲያ ዎዴ አይፌይ ቂጲ ዒላናው ሃሳዮና ላሜታና፥ ሃይቂዳ አሳይ ዎቆና አሲ ጊዲዲ ዴንዳና፤ ኑካ ላሜታና።^ጋ 53 ሃይሲ ዎቂይሲ ዎቆናይሳ፥ ሃይሲ ሃይቂይሲ ሃይቆናይሳ ማዓናው ቤሴስ።

54 ሃይሲ ዎቂይሲ ዎቆናይሳ፥ ቃሲ ሃይሲ ሃይቂይሲ ሃይቆናይሳ ማጊያ ዎዴ ጌሻ ማፃፋን፥ «ሃይቆይ ያኖን ሚቴቲስ»^ገ ጊያ ቃላይ ፖሌታና።

55 ሄሳዳካ፥ «ሃይቆ፥ ኔ ያኖይ አዉን ዴዒ? ሃይቆ፥ ኔ ቆሂያ ዎልቃይ አዉን ዴዒ?»^ገ ጊዳ ቃላይ ፖሌታና። 56 ሃይቆይ ዱኪያ ዎልቃይ ናጋራ፤ ቃሲ ናጋራ ዎልቃይ ሂጌ። 57 ሺን ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ባጋራ ኑስ ያኖ ኢሚያ ያሳ ጋላቲ ጋኮ።

58 ሄሳ ጊሾ፥ ታ ሲቆ ኢሻቶ፥ ቃያ ሚኒዲ ኤቂቴ። ጎዳ አሱዋን ሂንቴ ዳቡሬይሲ ጮ ጊዶናይሳ ኤሪዲ ኡባ ዎዴ ጎዳ አሱዋ አዛሎና አሲቴ።

አማኒያ አሳስ ሺቂዳ ማዱዋ

16 አማኒያ አሳስ ሚሺ ሺሾባ ጋላቲያ አሲቴ።^ገ 2 ሚሺያ ሺሾይ ታ ሂንቴኮ ቢያ ዎዴ ጊዶና ሜላ ኢሶይ ኢሶይ ሳሚንታፊ ኮይሮ ጋላስ፥ ዎጋ ዎዴ ዎጋ ዎዴ ባ ዴሜይሳፊ ኬሲዲ ባ ሶን

፳15:44 አያና አሳቴሲ፥ ጌሻ አያናይ ሃሪዳ ዎይኮ ጌሻ አያናይ ዴዎ ኢሚያ አሳቴሲ ጉሱ።

ሃ15:32 ኢሳ 22:13 ጊ15:45 ሜዴ 2:7 ጋ15:52 1ቴሴ 4:15-17

ገ15:54 ኢሳ 25:8 ገ15:55 ሆሴ 13:14 ገ16:1 ሮሜ 15:25-26

ዳጋዮ።³ ታኒ ያ ቢዳ ዎዴ ሚሺያ ዩሩሳላሜ ጋሳና ሜላ ሂንቴ ዶሪያ አሳስ ዳብዳቤ ኢማዳ ኤንታ ዩሩሳላሜ ኪታና።⁴ ኤንታራ ታ ቡሳይ ኮሺያባ ጊዲኮ ኤንቲ ታራ ባናው ዳንዳዎሶና።

ጳውሎሳ ቆፋ

⁵ ታኒ ማቄዶኒያራ አዳናው ቆፒዳ ጊሾ ያ ባዳ ሂንቴኮ ያና።⁶ ታ ቢያሶ አው ጊዲኮካ፤ ታ ቡሳን ሂንቴ ታና ማዳና ሜላ ሂንቴ ማታን ጉሳ ዎዴ ጋምዖና አጊኬ። ባልጎ አጌናታ ሂንቴ ማታን አሶና ዋያ አጋና።⁷ ታኒ አጌራ አዳሺ ሂንቴና ቤዓናው ኮዩኬ። ጎዳይ ጊኮ፤ ሂንቴ ማታን ጉሳ ዎዴ ታካናው ቆፓይስ።

⁸ ሺን ታኒ ጴንዪቆስዪ ባሌይ ጋካናው ኤፌሶናን ጋምዓና።⁹ ታው አሶይ ኩሚዳ ዳልጋ ፔንጌይ ዶዬቲስ፤ ሺን ዳር ኤቁቲያ ሞርኬቲ ዴዎሶና።^f

¹⁰ ኢ ታ ሜላ ጎዳ አሶ አሊያ አሲ ጊዲያ ጊሾ ሂሞቲዮሲ ሂንቴኮ ቢኮ፤ ሂንቴ ማታን ኢ ሂርጎና ዳና ሜላ አሊቴ።^g ¹¹ አኒካ ኢያ ካዶፖ። ኢ ታኮ ሳር ሲማና ሜላ ኢያ ማዲዲ ሞይዚቴ። ታኒ ኢ ሃንኮ አማኔይሳታራ ሲማናይሳ ናጋይስ።

¹² ኦ ኢሻ አጲሎሲ ሃንኮ አማኔይሳታራ ሂንቴኮ ባና ሜላ ታ ኢያ ሚንሳ ዎሳስ። ሃዲ ሂንቴኮ ባናው ኮዩቤና፤ ሺን ኢያው ኢንጄቲያ ዎዴ ሂንቴኮ ባና።

ወርሴሳ ዞሬኔ ሳርሶ

¹³ ባርኪቴ፤ አማኖን ኤቂቴ፤ ፃሊቴ፤ ሚኒቴ።

¹⁴ አሶ አባ ሲቆን አሊቴ።

¹⁵ ታ ኢሻቶ፤ ኢስዊፋኖሴይኔ ኢያ ሶ አሳይ አካያን ኤንቲ ኮይሮ አማኒዳይሳታ ጊዴይሳኔ አማኔይሳታ ማዳናው ባንታና አሊ ኢሚዳይሳ ሂንቴ ኤሬታ።^{h16} ሂንቴካ ኤንታ ሜላ አሳሲኔ፤ ኤንታራ አሶን ዳቡሪያ አባስ ኪቴታና ሜላ ታ ሂንቴና ዎሳይስ።

¹⁷ ኢስዊፋኖሴይ፤ ፎርቹናሲኔ አካይቆሲ ታኮ ዩዳይሲ ታና ኡፋይሲስ። ሂንቴ ባይና ቤሳን ኤንቲ ሂንቴና ጊዲዲ ታ ፓጫ ኩንሲዶሶና።¹⁸ ኤንቲ ሂንቴና ኡፋይሲዳይሳዳ ታናካ ኡፋይሲዶሶና። ሄሳ ሜላ አሳታ ዶጎፒቴ።

¹⁹ ኢሲያ ዎሳ ኬሳ አሳይ ሂንቴና ሳር ጎሶና። አቂሊኔ ጰሪስቂሳ ባንታ ሶን ሺቂያ ዎሳ ኬሳ አሳራ ኢሲፌ ሂንቴና ጎዳ ሱንሳን ዎዛናፔ ሳርሶሶና።ⁱ

²⁰ አማኒያ ኢሻቲ አባይ ሂንቴና ሳር ያጎሶና።

²¹ ጊሻ ዩሬቴሲ ዩሬቲሼ ኢሶይ ኢሱዋ ሳርሲቴ።

²² ጎዳ ዶሶና አሲ ዴዲኮ፤ ቃንጌቲዳይሳ ጊዶ።

ኦ ጎዳው፤ ሃያ!

²³ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ አዶ ኬሃቴሳይ ሂንቴራ ጊዶ።

²⁴ ታ ሲቆይ ኪሪስቶስ ዩሱሳን ዴዲያ ሂንቴ አባራ ጊዶ። አሚንዒ።

^e16:5 ሃ.አ 19:21 ^f16:9 ሌዌ 23:15-21፤ ሣሬ 16:9-11፤ ሃ.አ 19:8-10
^g16:10 1ቆሮ 4:17 ^h16:15 1ቆሮ 1:16 ⁱ16:19 ሃ.አ 18:2

ጳውሎስ ቆሮንቶሳ አሳስ

ፃፊዳ ናምዓንሶ ኪታ

ጋሳ ቆፋ

ጳውሎስ ቆሮንቶሳ አሳስ ፃፊዳ ናምዓንሶ ኪታይ ፃፊቷዳይ፡ ኢያው ቆሮንቶሳ ዎሳ ኬሳራ ዴዲያ ጋሄቴሳይ ዳሮ ሜቶ ጊዶ ጌሊዲ ዴዲያ ዎዴና። ኢሲ ኢሲ ዎሳ ኬሳ አሳቲ ጳውሎሳ ኢታ ቦሬ ቦሪኮካ ጳውሎስ ሲጋ ሜዳናው ኢያው አዋይ ዴዲያሳ ቢሲስ። ሄሲ ሃኒያ ዎዴ ጊታ ኡፋይሳ ኡፋይታናው ዳንዳዲያሳ ቆንጨሴስ።

ጳውሎስ ባ ኪታን ኮይሮ ኪፊሊያን፡ ቆሮንቶሳ ዎሳ ኬሳራ ኢያው ዴዲያ ጋሄቴሳ ቆንጨሴዲ፡ ዎሳ ኬሳን ሜዴቲዳ ቦሪያሲኔ ኢፀዋስ አይስ ሚኖ ዛሮ ኢሚዳኮ ኦዴስ። ሄሳራ ጋሲዲ ኢያ ሴራይ ኤንታ ናጋራፔ ዛሪዲ ሲጋን ጋሲዳ ጊሾ ኢ ኡፋይቲዳ ኡፋይሳ ኤንታው ቆንጨሴስ። ካሊዲካ፡ ዩሁዳን ዴዲያ አማኒያ አሳ ማዳናው ባንታው ዴዲያባፔ ጮ ኢማና ሜላ ሃሳይሴስ። ወርሴሳ ሼምፖታን ጳውሎስ ባ ሃዋሬቴሳ ቦሳ ዴንዲዳ ሞቱዋስ ዛሮ ኢሜስ። ጋሶይካ፡ ቆሮንቶሳ ዎሳ ኬሳን ዴዲያ ኢሲ ኢሲ አሳቲ ባንታና፡ «ቱማ ሃዋሬ» አሲዲ፡ «ጳውሎሳ ዎርዳንኾ ሃዋሬ» አሲዲ ሞቶሶና።

2 ቆሮንቶሳ ኪታ አይፌ ቆፋታ

ጌሎ ቆፋ 1:1-11

ጳውሎሳኔ ቆሮንቶሳ ዎሳ ኬሳ 1:12-7:16

ዩሁዳን ዴዲያ አማኒያ አሳ ማዴ 8:1-9:15

ጳውሎስ ባ ሃዋሬቴሳ ማታስ ኢሚዳ ዛሮ 10:1-13:10

ኩሻ ቆፋ 13:11-14

1 ዎሳ ሼኔን ዩሱስ ኪሪስቶሳ ሃዋሬ ጊዲዳ ጳውሎስኔ፡ ኦ ኢሻ ዒሞቲዮሲ፡

ቆሮንቶሳን ዴዲያ ዎሳ ዎሳ ኬሳሲኔ አካያ ቢታን ዴዲያ ዎሳ አሳ ኡባስ ፃፊዳ ኪታ።^j

² ዎሳ ኦ አዋፔኔ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳፔ፡ አጾ ኬሃቴሳይኔ ሳሮቴሳይ ሂንቴው ጊዶ።

ጳውሎስ ዎሳ ጋላቴስ

³ ማሮቴሳ አዋስ፡ ኡባ ዎዴ ኦና ሚንፊሲያ ዎሳስ፡ ኦ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ አዋስ ጋላቲ ጊዶ።⁴ ዎሳይ ኦስ ኢሚዳ ሚንፊሲያን፡ ሜቶን

ዴዲያሳታ ኦ ሚንፊሳና ሜላ ዎሳይ ኦና ኦ ሜቶ ኡባን ሚንፊሲስ።⁵ ኦኒ ኪሪስቶሳ ዳሮ ዋያ ሻኬቲዳይሳዳ ቃሲ ኦኒ ኢያ ዳሮ ሚንፊሲያን ሚናና።⁶ ኦኒ ዋዩቲኮ ሄሲ ሂንቴና ሚንፊሳናሳኔ ሂንቴና አሻናሳ። ቃሲ ኦኒ ሚኔቲኮ ኦኒ ጌንጨዳ ዋያ ሜላ ሂንቴካ ጌንጨዲ፡ ዎሳይ ሂንቴው ኢሚያ ሚንፊሲያን ሚናና።⁷ ሂንቴ ኦ ኤኪዳ ሜቱዋ ሜላ ኤኪዲ፡ ኦ ሚንፊሲያን ሻኬታናይሳ ኦ ኤሪያ ጊሾ ኦ ኡፋይሳይ ሂንቴናን ሚኖ።

⁸ ኦ ኢሻቶ፡ ኢሲያ ቢታን ኦና ጋኪዳ ሜቱዋ ሂንቴ ኤራና ሜላ ኮዮስ። ሄ ኦና ጋኪዳ ሜቶይ ኦ ዎልቃፌ ዳሪን፡ ሃይቆና አቶኮ ጊዲ ኡፋይሲ ቃንዒዳሺን።^{k9} ኦኒ ኦ ቦላ ሃይቆ ፐርዲ ፐርዴቲዳ ሜላ ቆፐዳ። ሺን ኦኒ ኦ ሁዒን ጊዶናሺን፡ ሃይቂዳይሳታ ዴንሲያ ዎሳን አማኔታና ሜላ ሄሲ ሃኒስ።¹⁰ ዎሳይ ሄሳ ሜላ ኢታ ሃይቆፔ ኦና አሺስ፤ ሃዲካ አሻና፡ ሲንሳፊካ ኢ ኦና አሻና ጊዲ ኢያን ኡፋይሲ ዎሶስ።¹¹ ዎሳን ኦና ማዲቴ። ዳሮ ዎሳ ጋሶን ዎሳ ማዱዋ ኦ ዴሚያ ዎዴ ዳሮ አሳይ ኦ ጊሾ ዎሳ ጋላቶሶና።

ጳውሎስ ባናው ቆፐዳ ቆፋ ላሚስ

¹² ኦኒ ኦ ጊሻ ካሃን ጨቁቶስ። ኦኒ ሃ አላሚያን ዴዲዳ ዴዑዋን ኡባራካ ኦ ዴዲዳ ዴዑዋን ቱማቴሳኒኔ ሱራቴሳን ሂንቴራ ዴዲዳ። ሄሲካ፡ ሃ አላሚያ ጨንጫቴሳን ጊዶናሺን ዎሳ አጾ ኬሃቴሳና።¹³ ኦ ሂንቴው ፃፊዳ ዳባባይ ሂንቴ ናባባናዉኔ አኪካናው ዳንዳዲያባፔ አቲን ሃራ ጊዴና። ሂንቴ ኢያ አኪካናው ዳንዳዲያሳ ታ አማናይስ።¹⁴ ሃዲ ሂንቴ ኦና ሃኒዳ ኬና ኤሬታ፡ ሺን ሲንሳፊ ኩሜሲ ኤራናይሳ ታ አማኔታይስ። ኦ ጎዳ ዩሱስ ሲሚያ ዎዴ ኦኒ ሂንቴናን ጨቁቲዳይሳዳ ሂንቴካ ኦናን ጨቁታና።

¹⁵ ሄሳ ታኒ ሎይሳ ኤሪዳ ጊሾ ሂንቴ ናምዓንሶ ጎዴታና ሜላ ካሴታዳ ሂንቴኮ ባናው ቆፋ ቃቻስ።¹⁶ ታኒ ማቂዶኒያ ባሺኔ ያፔ ሲማሺ ሂንቴና ቢዳና። ታኒ ያፔ ዩሁዳ ቢያ ዎዴ ሂንቴ ታና ታ አጊያን ማዳና ጋዳ ቆፓስ።¹⁷ ታኒ ሄሳ ጋሺ አይ አሳናው ቢሲያኮ ኤሮና አሲ ዳናይና? ዎይኮ ታኒ ታ ቆፋ ቃቺያ ዎዴ አሳ ቆፋዳ፡ ኢሲ ቶዋ «ኤ» ቃሲ ኢሲ ቶዋ «አካይ» ጊያ አሳ ሜሴዮ?

¹⁸ ሺን ዎሳይ አማኔቲይሳ ጊዲያ ጊሾ ኦ ሂንቴው አዲያ ቃላይ «ኤ» ዎይኮ «አካይ» ጊይሳ ጊዴና።¹⁹ ታኒ፡ ሲላሴይኔ ዒሞቲዮሲ ሂንቴው ማርካቲዳ

ሶሳ ናዓይ፥ ዩሱስ ከሪስቶሲ ኡባ ዎዴ «ኤፔ» አቲን «ኤ» ኔ «አካይ» ጊዴና። ^{m20} ሶሳይ ኢማና ጊዳ ኡባይ ከሪስቶሳ ባጋራ «ኤ» ጊዴስ። ኑኒ ከሪስቶሳ ባጋራ ሶሳ ቦንቾስ፥ «አሚንዒ» ጌይ ሄሳ ጊሾሳ። ²¹ ኑኒ ሂንቴ ከሪስቶሳን ሚኒዲ ኤቃና ሜላ አሲዳይኔ ባ አሱዋስ ዶሪዳይ ሶሳ። ²² ኑኒ ኢያባ ጊዴይሳ ኤሪሳናው ባ ማታሚያ ኑ ቦላ ዎሲስ፤ ቃሲ ባ ጌሻ አያና አይሲ አሲዲ ኑ ዎዛናን ዎሲስ።

²³ ታኒ ቆሮንቶሳ ቦና አጊዳይ ሂንቴ አዛኖና አታና ሜላሳ፤ ሄሲ ዎርዶ ጊዲኮ ሶሳይ ታ ሼምፔዋ ታፔ ኤኮ። ²⁴ ሂንቴ፥ ሂንቴ አማኑዋን ሚኒዲ ዴዒያ ጊሾ ኑ ሂንቴና ኡፋይሳናው ሂንቴራ ኢሲፌ አሴይሳታፔ አቲን ሂንቴና ዎልቃን አማንሴይሳታ ጊዶኮ።

2 ታኒ ናምዓንሶ ሂንቴኮ ቢኪ ጋዳ ቆፋ ቃቺዳይ ሂንቴና አዛንሶና አጋናሳ። ² ታኒ ሂንቴና አዛንሲኮካ ታ አዛንሲዳ ሂንቴፌ ሃሪ ታና ኡፋይሳናው ዴዒይ አኔ? ³ ታኒ ሂንቴው ሄ ዳብዳቢያ ሃፊዳይ፥ ታ ሂንቴና ቤዓናው ቢያ ዎዴ ታና ኡፋይሳናው ቤሲያ አሳን ታ አዛናናው ኮዮና ጊሾሳ፥ ታ ኡፋይቲያ ዎዴ ሂንቴ ኡባይካ ኡፋይታናይሳ ታ አማናይስ። ⁴ ታኒ ዳሮ ዋዬኒኔ ኡንዓን ቃሲ ዳሮ አፋሳን ሃፊዳይ፥ ሂንቴና አዛንሳናሳ ጊዶናሺን ታኒ ሂንቴና ኡባ አይ ሜላ ዶሲያኮ ሂንቴና ኤሪሳና ሜላሳ።

ቆሂዳይሳ ማርባ

⁵ አሴ አዛንሲዳ አኒካ ዴዒኮ ታ ኢያ ባላ ዳርሳናው ኮዩኬፌ አቲን ታና ጊዶናሺን ሂንቴፌ ዳሮታ አዛንሲስ። ⁶ ሂንቴፌ ዳሪያ አሳይ ሄ ኡራ ሴሪዳ ሴራይ ኢያው ጊዳና። ⁷ ሄሳ ጊሾ፥ ሄ ኡራይ ዳሮ አዛኒዲ፥ ኡፋይሲ ቃንዎና ሜላ ሂንቴ ኢያ ማራናውኔ ሚንሴሳናው ቤሴስ። ⁸ ሂንቴ ኢያ ሲቄይሳ ዛሪ ኢያው ቆንጨሳና ሜላ ታ ሂንቴና ዎሳይስ። ⁹ ታ ሄ ዳብዳቢያ ሂንቴው ሃፊዳይ፥ ሂንቴ ፓጩቲዲ፥ ኡባባን ታው ኪቴቴይሳ ኤራናው ኮዩዳ ጊሾሳ። ¹⁰ ሂንቴ ማሪያ ኡራ ታካ ማራና። ታኒ ማራናባይ አይቢ ዴዒኮካ፥ ከሪስቶሳ ሲንሳን ሂንቴ ጊሾ ጋዳ ማራስ። ¹¹ ታኒ ሄሳ አሲዳይ ሃላሂያ ጨዋ አሱዋ ኑ ኤሪያ ጊሾ ሃላሄን ጨሜቶና አታና ሜላሳ።

ዊሮዓዳን ጳውሎሳ ኡንዒቲላ

¹² ታኒ ከሪስቶሳ ዎንጌላ ሳባካናው ዊሮዓዳ ቢዳ ዎዴ ጎዳይ ያን ታው አሶ አጌ ጊጊሲዲ ዎሲስ።ⁿ ¹³ ሺን ታኒ ታ ኢሻ ቲቶ ያን ዴማቦና ጊሾ ታ ዎዛናይ ሼምፔቤና። ሄሳ ጊሾ፥ ያን ዴዒያ አሳ ሳሮሳዳ ኢያ ኮያናው ማቄዶኒያ ባስ።

¹⁴ ሺን ከሪስቶሳ ባጋራ ኡባ ዎዴ ኑና ዮኖን ካሌሲያኔ ሺቶ ሜላ ሳዊያ ከሪስቶሳባ ኑ ኤሪያ ቲሚርቲያ ኡባ ቤሲ ጋሳና ሜላ አሲያ ሶሳ ጋላቲ ጋኮ። ¹⁵ ኑኒ አቲያ አሳ ጊዶኒኔ ዳያ አሳ ጊዶን ከሪስቶሳ ባጋራ ሶሳስ ኢሜቲዳ ሳዊያ ሺቶ ሜላ። ¹⁶ ዳያ አሳስ ሃይቆኮ ኤፊያ ሃይቆ ፔኖ፤ ቃሲ አቲያ አሳስ ዴዎኮ ኤፊያ ዴዎ ሳዎ፤ ያቲን፥ ሄሳ ሜላ አሱዋስ ጊዳናይ አኔ? ¹⁷ ኑኒ ሶሳ ቃላ ዎዴ ዴማናው ኮዩዲ ዋሳኪዲ ዛልዒያ ዳሮ አሳ ሜላ ጊዶኮ። ሺን ሶሳይ ኪቲዳ ሱራ አሳታ ሜላ ከሪስቶሳን ዴዒዲ ሶሳ ሲንሳን ቃላ አዶስ።

አራሳ ጫቁዋ አሳንቾታ

3 ኑኒ ዛሪዲ ኑና ሳቢኖዩ? ዎይኮ ሃራ አሳዳ፥ ሳባ ዳብዳቢያ ሂንቴው ዩዳናው ዎይኮ ሂንቴፌ ኤካናው ኑና ኮሺዩ? ² አሲ ኡባይ ሂንቴና ኤራና ሜላኔ ናባባና ሜላ ሂንቴ ኑ ዎዛናን ሃፊቲዲ ዴዒያ ኑ ዳብዳቢ። ³ ሂንቴ ቃላሜን ጊዶናሺን ዴዎ ሶሳ አያናን፥ ሹቻ ቦላ ጊዶናሺን አሳ ዎዛናን ሃፊቲዳይሳታኔ ኑናን ሃጋዜቲዳ ከሪስቶሳ ዳብዳቢ ጊዴይሳ ቤሲዴታ።^o

⁴ ኑ ሄሳ ጊዳይ፥ ከሪስቶሳ ባጋራ ሶሳን አማኖይ ኑስ ዴዒያ ጊሾሳ። ⁵ ኑ ሄሳ አሳናው ዳንዳዒዳይ ሶሳ ዎልቃናፔ አቲን ኑኒ ኑ ዎልቃን አይኮካ አሳናው ዳንዳዎኮ። ⁶ ኑ አራሳ ጫቁዋ አሳንቾታ ጊዳና ሜላ ሶሳይ ኑና ዳንዳዒሲስ። ሄ አራሳ ጫቆይ ጌሻ አያናን ቤንቲዳይሳፌ አቲን ሃፊቲዳ ሂጌን ጊዴና። ሂጌይ ዎዴስ፥ ሺን ጌሻ አያናይ ዴዎ ኢሜስ።^p

⁷ ሹቻ ቦላ ሃፊቲዳ ሂጌይ ኢሜቲያ ዎዴ ሶሳ ቦንቾይ ቆንጨስ፥ ሙሴ ሶምዑዋን ዴዒያ ቦንቾይ ዳዩሺ ቢያባ ጊዲኮካ፥ ኢስራዒሌ አሳይ ኢያ ሶምዑዋ ቲሺ አሲዲ ዊላናው ዳንዳዒሲኮና። ሂዛ፥ ሃይቆ ኤሂያ ሂጌይ ሄሳ ሜላ ቦንቾን ቆንጨኮ፥^{q8} ያቲን፥ ጌሻ አያናን አሴቲያ አሱዋ ቦንቾይ

^m1:19 ሃ.አ 18:5 ⁿ2:12 ሃ.አ 20:1

^o3:3 ኪሳ 24:12፤ ኤር 31:33፤ ሂዝ 11:19፤ 36:26 ^p3:6 ኤር 31:31

^q3:7 ኪሳ 34:29

ዋኒዲ አዴኔ? ⁹ አሳ ቦላ ፒርዳ ኤሂያ ሂጊይ ቦንቾ ጊዲኮ ያቲን፥ አሴ ሂሊሲያ አራሳ አጌይ ዋኒዲ አዲዲ ቦንቹቲ፥ ¹⁰ ካሴ ቦንቾ ጊዲዳይሳ ሃሂ አዲያ ቦንቾይ ዴዔይሳራ ጋሲ ቢዲያ ወዴ ቦንቾይ ባይናባ ጊዲስ፥ ¹¹ ጉሳ ወዴስ ቆንጨዲ ጉዩፔ ዳይዳይሲ ሃይሳዳ ቦንቹቲ፥ ሜሪናው ዴዔይሲ ዋኒዲ አዲዲ ቦንቹቲ፥

¹² ኑስ ሃይሳ ሜላ ኡፋይሳይ ዴዔያ ጊሾ ዩላቶና አዴቶስ፥ ¹³ ኑኒ፥ ኢስራዔል አሳይ ዳይሼ ቢያ ቦንቹዋ ዉርሴሳ ቢያና ሜላ ባ ሶምዑዋ ካሚዳ ሙሴ ሜላ ጊዶኩ፥ ¹⁴ ሺን ኤንታ ወዛናይ ዶጨስ፥ ሃቺ ጋካናው ኤንቲ ጋልዓ ጫቁዋ ናባቢያ ወዴ ኤንታ ወዛናይ ሄ ካማን ካሜቲ ዴዔስ፥ ሄ ካማይ ኪሪስቶሳ ሃላላን ቃራቲስ፥ ¹⁵ ሺን ሃቺ ጋካናዉካ ኤንቲ ሙሴ ማፃፋ ናባቢያ ወዴ ኡባን ሄ ካማይ ኤንታ ወዛና ካሜስ፥ ¹⁶ ሺን አኒካ ጎዳኮ ሲሚያ ወዴ አዉዴካ ሄ ካማይ ቃራቲስ፥ ¹⁷ ጎዳይ አያና፤ ጎዳ አያናይ ዴዔያ ቢሳን ላዓቲሲ ዴዔስ፥ ¹⁸ ኑኒ ኡባይ ካሜቲቦና ሶምዶን ጎዳ ቦንቹዋ ቢዓና፥ ¹ ኑኒ አያና ጊዲዳ ጎዳ ማላ ዳናናው ቦንቾፌ ቦንቾን ላሚታና፥

ቱማ ሃዋሬቲሳ አሱዋ

4 ሂዛ፥ ያሳይ ባ ማሮቲሳን ሃ አሱዋ ኑስ ኢሚዳ ጊሾ ኑኒ ኡፋይሲ ቃንዶኩ፥ ² ኑኒ ዩላያ ጌማ አሶ ኡባ አጊዳ፤ ጌኔ አሶ አሶኮ፤ ያሳ ቃላ ወርዶራ ዋላኮኩ፥ ቱማ ቆንጨን ሃሳዩሼ፥ አሳ ኡባ ካሃይ ኑና ኤካና ሜላ ያሳ ሲንሳን ኑና ሺሾስ፥

³ ኑኒ አዲያ ወንጌላይ ጌሚዳባ ጊዲኮካ፥ ጌሚዳይ ዳዮ አጌን ዴዔያ አሳሳ፥ ⁴ ሃ አላሚያ ሃሪያ ያሳይ አማናና አሳ ወዛና ጎዚስ፥ ኤንቲ ያሳ ማላን ቆንጨዳ ኪሪስቶሳ ቦንቾ ወንጌላ ፖዑዋ ቢያና ሜላ ዲጊስ፥ ⁵ ኑኒ፥ ዩሱስ ኪሪስቶሲ ጎዳ ጊዴይሳኔ ኑ ኢያ ጊሾ ሂንቱ አሳንቾ ጊዴይሳ አዶሲፔ አቲን ኑባ አዶኩ፥ ⁶ «ዱማን ፖጋይ ፖጋ» ጊዳ ያሳይ፥ ኪሪስቶሳ ሶምዑዋን ፖዒያ ያሳ ቦንቹዋ ኤራ ፖዑዋ ኢማናው ባ ፖዑዋ ኑ ወዛናን ፖዒሲስ፥ [†]

⁷ ሺን ኡባፌ አዲያ ወልቃይ ኑባ ጊዶናሺን ያሳባ ጊዴይሳ ቢሳናው ሃ ቦንቾ ሻሎይ ሜቃ ሚሼ ሺዲዳ ኑ አሳቲሳን ዴዔስ፥

⁸ ኑ ኡባ ባጋራካ ዋዩቲዳ፥ ሺን ሜቄሬቲቦኩ፥ ኑስ ሃዲርሲ ጊዲስ፥ ሺን ኡፋይሲ ቃንጊቦኩ፥ ⁹ ኑ፥ ዋርኬታን ጎዴቲዳ፥ ሺን ላጌ ዳዩቦኩ፥ ኑ ዋርኬታን ሾጮቲዲ ኩንዲዳ፥ ሺን ዳዩቦኩ፥ ¹⁰ ዩሱሳ ዴዶይ ኑ አሳቲሳን ቆንጫና ሜላ ኢያ ሃይቁዋ ኡባ ወዴ ኑ አሳቲሳን ቶኪዲ ዩዮስ፥ ¹¹ ዩሱሳ ዴዶይ ሃይቁያ ኑ አሳቲሳን ቆንጫና ሜላ ፓፃ ዴዔያ ኑኒ ኢያ ጊሾ ኡባ ወዴ ሃይቆስ አዲዲ ኢሜቶስ፥ ¹² ሂዛ፥ ሃይቆይ ኑናን አሲያ ወዴ ዴዶይ ሂንቱናን አሴስ፥

¹³ ጌሻ ማፃፋን፥ «ታ አማናስ፤ ሄሳ ጊሾ ሃሳያስ»¹¹ ያጌቲስ፥ ሄሳ ሜላ አማናይ ኑስ ዴዔያ ጊሾ ሃሳዮስ፥ ¹⁴ ጎዳ ዩሱሳ ሃይቆፔ ዴንሲዳ ያሳይ፥ ኑናካ ዩሱሳራ ሃይቆፔ ዴንሳናይሳኔ ሂንቱራ ኢሲፌ ባ ሲንሴ ሺሻናይሳ ኤርስ፥ ¹⁵ ሄሲ ኡባይ ሃኒዳይ ሂንቱ ጊሾሳ፥ ያሳ አቶ ኬሃቲሳይ ዳሮ አሳ ጋኪያ ወዴ አሳይ ያሳ ቦንቹዋስ ዳሮ ጋላታ ኢማና፥

አማኖን ዴዶ

¹⁶ ሄሳ ጊሾ፥ ኑኒ ኡፋይሲ ቃንዶኩ፥ ኑ ቢንቲያ አሳቲሳይ ዳቡሪሼ ቢያባ ጊዲኮካ፥ ኑ አያና አሳቲሳይ ጋላስ ጋላስ አራዔስ፥ ¹⁷ ሃሂስ ኑኒ ዋዩቲያ ሃ ካዉሻ ዋዩይ፥ ኡባፌ ኬሂ ጊታቲያ ሜሪና ቦንቹዋ ኑስ ኢሚሳና፥ ¹⁸ ኑኒ ቢንቲያባ ጊዶናሺን ቢንቶናባ ዔሎስ፥ ቢንቲያባይ ሃሂሳ፥ ሺን ቢንቶናባይ ሜሪናሳ፥

5 ሃሂ ኑ ዴዔያ ዱንካኔ ዳኒያ ሃ ሳዓ አሳቲሳይ ሳሌቲኮካ፥ አሲ ኬዒቦና፥ ያሳይ ኬዒዳ ሜሪና ኬሳይ ኑስ ሳሎን ዴዔይሳ ኤርስ፥ ² ሳሎ አሳቲሳ ማናናው አዋቲሼ ሃሂ ሃ ሳዓን ዴዔሼ አሎስ፥ ³ ኑኒ ሄሳ ማዒያ ወዴ ካሎቶኩ፥ ⁴ ዱንካኔ ዳኒያ ሃ ሳዓ አሳቲሳን ኑ ዴዔሼ ዴዔቲዲ አሎስ፥ ሃይቁያ ኑ አሳቲሳይ ዴዶን ላሚታና ሜላ ሳሎ አሳቲሳ ማናናው ኮዮሲፔ አቲን አሹዋፔ ሻኬታናው ኮዩዲ ጊዴና፥ ⁵ ኑና ሃይሳስ ጊጊሲዳይ ያሳ፥ ቃሲ ሲንሳፌ ያናባስ አይሲ አሲዲ ባ አያና ኑስ ኢሚስ፥

⁶ ሄሳ ጊሾ፥ ኑኒ ሃ ሳዓ አሳቲሳን ዴዔያ ወዴ ኡባን ጎዳፔ ሃኪዲ ዴዔይሳ ኤርኮካ ኡባ ወዴ አማኔቲዲ ዴዶስ፥ ⁷ ኑኒ ዴዔይ አማናናፔ አቲን ቢዒያባን ጊዴና፥ ⁸ ኑ ሃ ሳዓ አሳቲሳፌ ሻኬቲዲ፥

[†]3:18 ቢዓና፥ ማስቶቴዳ ዛሪዲ ጳሊሳና ጌቲቲ ቢርሼታናው ዳንዳዔስ፥
[§]4:7 ሜቃ ሚሼ፥ ሃ ቢሳን ሜቃ ሚሼ ጌቲቲዳይ ቢታፌ አሴቲዳ ሚሼታ ቢሳናሳ - አቶ፥ ሻቴ፥ ቢሼ...

ኑ ሶ ቢዲ ጎዳራ ኢሲፌ ዳናው አሞቲያ ጊሾ አማኔቲዲ ዴዎስ። ⁹ሄሳ ጊሾ፡ ኑ ሃ አሳቴሳን ዴዲን ዎይኮ ሃ አሳቴሳፌ ሻኬቲን፡ ኑ አሞይ ኢያ ኡፋይሳናይሳ። ¹⁰ኑኒ ኢሶይ ኢሶይ ሃ ሳዓን ዴዲሺ ሎዎ ጊዲን ዎይኮ ኢታ ጊዲን፡ አሲዳ አሱዋስ ቤሲያ ፒርዳ ኤካናው ኪሪስቶሳ ፒርዳ አራታ ሲንሳን ሺቃና። ^v

አሴ ያሳራ ሲጌሶ

¹¹ሂዛ፡ ኑኒ ጎዳ ቦንቼይሲ አይ ጉሴኮ ኤሪያ ጊሾ አሳይ ኑ አዴይሳ ኤካና ሜላ ዘርስ። ያሳይ፡ ኑኒ እኔኮ ኑና ኤሬስ፤ ቃሲ ሂንቴካ ሂንቴ ካሃን ኑ እኔኮ ኤሬታ ያጋዳ ቆፓይስ። ¹²ዎዛናን ጊዶናሺን ማላን ጨቁቲያ አሳ ዶና አይሳናው ሂንቴ ኑናን ጨቁታና ሜላ ሂንቴው ጋሶ ጊዳናው ኮዮሲፔ አቲን ኑ ኑና ዛሪዲ ናሻናው ኮዮኮ። ¹³ኑ ጎሽ ጊዲኮ ያሳ ቦንቾሳ፤ ዎዛናማ ጊዲኮ ሂንቴሳ። ¹⁴ኢሶይ ኡባስ ሃይቂዳይሳኒ ኡባይ ቃሲ ኢያራ ሃይቂዳይሳ ኑ ኤሪያ ጊሾ ኪሪስቶሳ ሲቆይ ኑና ሃሬስ። ¹⁵ዴዎን ዴዴይሳቲ ሂዛፔ ጉዬ ባንታው ጊዶናሺን ኤንታው ሃይቂዳይሳሲኒ ሃይቆፔ ዴንዲዳይሳስ ዳና ሜላ ኪሪስቶሲ አሳ ኡባ ጊሾ ሃይቂስ።

¹⁶ሂዛፔ ጉዬ፡ ኑኒ አናካ አሳ ቆፋን ፒርዶኮ። ሃይሳፌ ካሴ ኑኒ ኪሪስቶሳካ አሳ ቆፋን ፒርዲዳባ ጊዲኮካ፡ ሂዛፔ ሄሳዳ ፒርዶኮ። ¹⁷ሄሳ ጊሾ፡ እኒካ ኪሪስቶሳን ዴዲኮ አራሳ ሜዴቴሲ፤ ጋልዓ ሜዴቴሳይ አዲስ፤ ኡባይካ አራሲ ጊዲስ። ¹⁸ሄሳ ኡባ ያሳይ አሲስ። ኢ ኪሪስቶሳ ባጋራ ኑና ባራ ሲጌሲስ። ቃሲ ሃራታ ባራ ሲጌሳና ሜላ ኑስ ሲጌሶ አሶ ኢሚስ። ¹⁹ያሳይ ኪሪስቶሳ ባጋራ አሳ ኡባ ባራ ሲጌሲስ። ኤንታ ናጋራ ታይቢቤና፤ ቃሲ አሳ ባራ ሲጌሲያ ቃላ ኑስ ኢሚስ።

²⁰ያሳይ አሳ ኑ ባጋራ ዊጊያ ጊሾ ኑ ኪሪስቶሳን ኪቴቲዲ አሳ ያሳራ ሲጌቲቲ ጊዲ ኪሪስቶሳ ጊሾ ዎሶስ። ²¹ኑኒ ያሳ ዊሎቴሳ ኪሪስቶሳ ባጋራ ኤካና ሜላ፡ ናጋራ ኤሮና ኪሪስቶሳ ኑ ጊሾ ናጋራንቾ አሳዳ አሲስ።**

6 ኑኒ ያሳራ ኢሲፌ አሲያ አሲ ጊዴይሳዳ፡ ሂንቴ ኤኪዳ አቶ ኬሃቴሳ ሃዳ አሶና ሜላ ኑ ሂንቴና ዎሶስ። ²ያሳይ፡ «ታ ኔና ሲዓና ዎዴን ሲዓስ፤

አቶቴሳ ጋላሳን ኔና ማዳስ»

ያጌስ። ሄኮ፡ ታ ሲዲያ ዎዴይ ሃዲ፤ አቶቴሳ ጋላሳይ ሃቺ። ^w

³እኒካ ኑ አሱዋ ቦራና ሜላኒ ኑናን ዱቤታና ሜላ ኮዮኮ። ⁴ጊዶሺን፡ ኑ ቱማ ያሳ አሳንቾታ ጊዴይሳ ኑ አሲያ ኡባባን ቤሲዳ። ዳሮ ጌንጫን፡ ዋዬን፡ ሜዶን፡ ኡንዓን፡ ⁵ጋራፌቴሳን፡ ቃሾን፡ ኢዎን ኩሚዳ ዎጫማን፡ ዳቡራን፡ ዲስኮ ዳዮን፡ ዎማን፡ ^{x6}ጊሻቴሳን፡ ኤራቴሳን፡ ዳንዳዓን፡ ኬሃቴሳን፡ ጊሻ አያናን፡ ቱማ ሲቆን፡ ⁷ቱማ ሃሳያኒኒ ያሳ ዎልቃን ኑኒ ኢያ አሳንቾታ ጊዴይሳ ቤሲዳ። ቃሲ ዊሎቴሳይ ኑስ ቶራኒ ጎንዳሌ። ⁸ኑኒ ቦንቼቲዳኒ ቶሺቲዳ፤ ጫዬቲዳኒ ጋላቴቲዳ። ቱማ ሃሳዮስ፡ ሺን አሳይ ኑና ዎርዳንቾ ጊዶሶና። ⁹ኑ አሳን ኤሬቲዳ አሲ፡ ሺን ኤሬቶና አሳ ሜላ ጊዲዳ። ሃይቂዶሶና ያጌቲዳ፡ ሺን ፓዓ ዴዎስ፤ ሾጩቲዳ፡ ሺን ሃይቂቡኮ። ¹⁰ኑኒ አዛኒኮካ ኡባ ዎዴ ኡፋይቶስ። ኑ ማንቆ ዳናስ፡ ሺን ዳሮ አሳ ዱሬዮስ። ቃሲ አይኮይካ ባይና አሲ ዳናስ፡ ሺን ኡባይ ኑባ።

¹¹ቆሮንቶሳ አሳው፡ ኑ ሂንቴው ቆንጩን አዲዳ፤ ኑ ኡሎዋ ሂንቴና ቤሲዳ። ¹²ሂንቴ ኑና ሂንቴ ሲቁዋ ቤሶና ዲጊዴታፔ አቲን ኑ ኑ ሲቁዋ ሂንቴና ዲጊቡኮ። ¹³አዉ ባ ናይታስ አዴይሳዳ ታ ሂንቴው አዳይስ፤ ኑ ሂንቴና ኑ ኡሎዋ ቤሲዳይሳዳ፡ ሂንቴካ ሂንቴ ኡሎዋ ኑና ቤሲቴ።

አማኖና አሳራ ዴዲያ ኢሲፌቴሳ አጎ

¹⁴አማኖና አሳራ ቤሶና እጌን ዋዜቶፊቴ። ዊሎቴሳሲኒ ናጋራስ አይቢ ጋሄቴሲ ዴዲ? ፖዎሲኒ ዱማስ አይቢ ኢሲፌቴሲ ዴዲ? ¹⁵ኪሪስቶሳኒ ዓላሄ ኢሲፌ ጋሲያባይ አይቢ? ቃሲ አማኔይሲኒ አማኖናይሲ ኢሲፌ ኮዊያባይ አይቢ? ¹⁶ያሳ ኬሳስ ኤቃታራ አይቢ ኢሲፌቴሲ ዴዲ? ያሳይ፡

«ታኒ ኤንታ ጊዶን ዴዓና፡

ኤንታ ጊዶን ሃሙታና፡

ታኒ ኤንታ ያሳ ጊዳና፤

ኤንቲካ ታ አሴ ጊዳና»

ጊዳይሳዳ፡ ኑኒ ዴዎ ያሳ ኬሲ።^y ¹⁷ሄሳዳካ፡ ጎዳይ፡

«ኤንታ ጊዶፌ ሻኬቲዲ ኬዬቴ፤

**5:21 ናጋራንቾቾ አሳዳ፡ ናጋራ ያርሾ አሲስ።

^v5:10 ሮሜ 14:10 ^w6:2 ኢሳ 49:8 ^x6:5 ሃ.አ 16:23

^y6:16 ሉዌ 26:12፤ ሂዝ 37:27፤ 1ቆሮ 3:16፤ 6:19

ቱና ጊዲዳባ ቦቾፊቴ፤

ታ ሂንቴና ኤካና።²

¹⁸ ታ ሂንቴው አዋ ጊዳና፤

ሂንቴ ታው አዴ ናይታኔ ማጫ ናይታ ጊዳና፤
ያጌስ አብፌ ወልቃማ ጎዳይ» ያጌስ።^a

7 ሂዛ፥ ታ ሲቆቶ፥ ሃ አፋይሳይ ኑስ ዴዲያ
ጊሾ ኑ አሹዋኔ ኑ ሼምፑዋ ቱኒሲያባ አብፌ
ኑና ጌሾስ። ያሳስ ያዪዲ ኑ ጌሻቴላ ፖሎ አሶስ።

ጳውሎሳ አፋይሳ

² ሂንቴ አሎዋ ኑና ቤሲቴ። ኑኒ አናካ ናቂቦኮ፤
አናካ ቆሂቦኮ፤ አናካ ጨሚቦኮ።³ ታኒ ሄሳ ሂንቴ
ቦላ ፐርዳናው ጊኬ። ሃይሳፌ ካሴ ታ ሂንቴው
አዲዳይሳዳ፥ ሂንቴ ኑ ወዛናን ዴዴታ፤ ኑ ፓዓ
ዴዲንካ ሃይቂንካ ሂንቴፌ ሻኪቶኮ።⁴ ታ አዲያባ
ሂንቴፌ ቆቲኪ፤ ታ ሂንቴናን ጨቁታይስ፤ ኑ
ዋዬ አባን ሚኒታይስ፤ ቃሲ ጊታ አፋይሲ
አፋይታይስ።

⁵ ኑኒ ማቂደኒያ ቢዳ ወዴ አባ ባጋራ ዋዬቲዳፕ
አቲን ሼምፐቦኮ። ካሬራ ዋርኬታን፥ ኑ ጋሳን
ያሻን አንዴቲዳ።^{b6} ሺን አዛኒዳይሳታ ሚንፌሲያ
ዶሳይ፥ ቲቶ ዩሳን ኑና ሚንፌሲስ።⁷ ኑና
ሚንፌሲዳይ ቲቶ ዩሳ ሃላላ ጊዶናሺን ሂንቴካ ኢያ
ሚንፌሲዳይሳና፥ ሂንቴ ታና ላዋቴይሳ፥ ታው
አዛኒዳይ ታው ቆፔይሳ ታ ሲዲዳ ወዴ ታና
ዳሮ አፋይሲስ።

⁸ ታ ዳብዳቤይ ሂንቴና አዛንሲኮካ አይስ
ዓፋዲናሻ ጋዳ ቂሮቲኬ። ታ ቂሮቲዳይ ታ ዓፊዳ
ዳብዳቤይ ሂንቴና ጉሳ ወዴስ አዛንሲዳ ጊሾሳ።
⁹ ሃዲ ታኒ አፋይቲዳይ፥ ታ ሂንቴና አዛንሲዳ ጊሾ
ጊዶናሺን ሂንቴ አዛኖይ ሂንቴና ሂንቴ ናጋራፔ
ዛሪዳ ጊሾሳ። ዶሳይ ባ ሼኒያዳ ሂንቴና አዛንሲሲፔ
አቲን ኑ ሂንቴና አይቢንካ ቆሂቦኮ።¹⁰ ዶሳይ
ኮያ አዛኖይ፥ አቶቴላኮ ጋሲያ ናጋራፔ ሲዋ
ኤሄስ፤ ኢያን ቂሮያባይ ባዋ። ሺን ሃ ሳዓ አዛኖይ
ሃይቆ ኤሄስ።¹¹ ሂንቴ አዛኖይ ሂንቴናን አይፊሲዳ
አይፊያ ቤዲቴ። ሄ አዛኖይ ሂንቴና አይ ሜላ
ዴንፌሲዳኮ፥ አይ ሜላ ዛሮ ኢማናዳ ጊጊሲዳኮ፥
ሄ አራ ቦላ አይ ሜላ ሃንቂሲዳኮ፥ አይ ሜላ
ታው ያያና ሜላ አሲዳኮ፥ አይ ሜላ አዋዬዳኮ፥
ሄ አራ ሴራናው አይ ሜላ ጊጊዳኮ ቤዲቴ። ሃ
አባባን ሂንቴ ጌሺ ጊዴይሳ ማርካዬዴታ።

¹² ሄሳ ጊሾ፥ ታኒ ሃ ዳብዳቤያ ሂንቴው
ዓፊዳይ፥ ናቂዳ አራ ወይኮ ናቂቲዳ አራ ጊሾ
ጊዴና። ሺን ሂንቴ ኑስ አይ ሜላ ቆፒያኮ ዶሳ
ሲንሳን ሂንቴ፥ ሂንቴና ቤዓና ሜላ ዓፋስ።¹³ ኑኒ
አፋይቲዳይ ሄሳ ጊሾሳ፥ ኑ አፋይሳፌ አዲዲ ኑና
ዳሮ አፋይሲዳይ፥ ሂንቴ ቲቶ አፋይሲዳይሳኔ
ኢያ ወዛና ሼምፐሲዳይሳ።¹⁴ ታኒ ሂንቴና ናሻዳ
ኢያው አዲን ሂንቴ ታና ዬላዬቤኬታ። ሺን ኑኒ
አባ ወዴ ሂንቴው ቲማ አዲዳ፤ ሄሳዳካ ኑኒ
ቲቶ ሲንሳን ሂንቴና ናሽዳይሲ ቲማ ጊዲስ።
¹⁵ ሂንቴ ኢያው ያሻን ኮኮሪዲ፥ ኢያ ዋኪዳይሳ
ቃሲ ኢያው አይ ሜላ ኪቴቲዳኮ ኢ ቆፒያ
ወዴ ሂንቴው ዴዲያ ሲቆይ ሚኒሺ ቢስ።¹⁶ ታኒ
አባባን ሂንቴናን አማኔቲያ ጊሾ አፋይታይስ።

ኢዋባ

8 ኑ ኢሻቶ፥ ዶሳይ ማቂደኒያን ዴዲያ
ወላ ኪሳታስ ኢሚዳ አዶ ኪሃቴላ ሂንቴ
ኤራና ሜላ ኑ ኮዮስ።^{c2} ኤንቲ ጊታ ሜቶን
ፓጩቲዶሶና፥ ሺን ኤንታ አፋይሳይ ወልቃማ።
ኤንታ ማንቆቴላስ ዛቂ ባዋ፥ ሺን ባንታ ኢሙዋን
ዳሮ ኪሂዶሶና።³ ኤንቲ ባንታ ወልቃ ሜላኔ
ባንታ ወልቃፌ አዴይሳ ዶሲዲ ኢሚዳይሳስ ታ
ማርካ።⁴ ኤንቲ ዶሳ አሳ ማዲያ ሎዶ አሶ ኑራ
አሳናው ኮዬዲ ኑና ዳሮ ወሲዶሶና።⁵ ኤንቲ ኑኒ
ቆፒዳይሳፌ አሲዲ አሲዶሶና፥ ኮይሮቲዲ ባንታና
ጎዳስ ኢሚዶሶና፤ ካሊዲ፥ ዶሳ ሼኒያዳ ባንታና
ኑስ ኢሚዶሶና።

⁶ ሃ ሎዶ አሱዋ ዶሚዳ ቲቶይ ጉጂ አሳናዳኔ
ሂንቴና ማዲዲ፥ ሄ አሱዋ ፖሊሳናዳ ኢያ
ወሲዳ።⁷ ሺን ሂንቴ አባባን፥ አማኖን፥ ሃሳያን፥
ኤራቴላን፥ ጊታ አዋን፥ ኑና ሲቆኒኔ አባባን
ዱሬቲዳይሳዳ ሃ ሎዶ አሱዋንካ ሂንቴ ኪሃ ጊዳና
ሜላ ኑ ኮዮስ።

⁸ ታኒ ሄሳ ኪታናው ጊኬ። ሺን ሃራታ ጊታ
አሙዋ ሂንቴ ሲቂዋራ ጋሳ ቤዓዳ ሂንቴ አይ ኪና
ቲሜኮ ኤራናው ጋይስ።⁹ ሂንቴ ኑ ጎዳ ዬሱስ
ኪሪስቶሳ አዶ ኪሃቴላ ኤሬታ። ኪሪስቶሲ ዱሬ
ጊዲ አቲዲ፥ ሂንቴ ኢያ ማንቆቴላን ዱሬታናዳ
ሂንቴ ጊሾ ማንቂስ።

¹⁰ ታኒ ሃ ሉዳን ሂንቴና ማዲያ ዞሬ ዞራናው
ኮያይስ። ሂንቴ ዘላይሲ ኢማናው ዓላላ ጊዶናሺን
ሄሳ አሳናው አዋቴላንካ ሂንቴ ኮይሮ።¹¹ ሂንቴ

^a6:17 ኢሳ 52:11 ^a6:18 2ሳሙ 7:14፤ 1ታሪ 17:13፤ ኢሳ 43:6፤ ኤር 31:9
^b7:5 2ታሪ 2:13 ^c8:11 ሮሜ 15:26

አሳናው ዶሚያ አሱዋ ሃዲ ፖሊቱ። ሂንቴ ሂንቴው ዴዔይሳ ኬና ኢሚኮ፡ ሄሲ ሂንቴ ኢማናው ዳሮ አሞቴይሳ ቆንጨሴስ።¹² ኢሲ አሲ ኢማናው አሞቴኮ፡ ኢያ ኢሞይ ሶሳ ሲንሳን ኤኬቴይ፡ ኢ ባው ዴዔይሳ ኬና ኢሚናፔ አቲን ባይናባፔ ኢማናው አንጌቲን ጊዴና።

¹³ ታኒ ሄሳ ጌይ፡ ሂንቴ ኡባይ ኢሲ ጊና ጊዳና ሜላሳፌ አቲን ሃራቲ ዋያፔ ሼምፒን ሂንቴ ዋይታና ሜላሳ ጊዴና።¹⁴ ዎዴ ኤንታ ፓላሃይ ሂንቴ ፓጫ ኩንሳና ሜላ ሃዲ ሂንቴ ፓላሃይ ኤንታ ፓጫ ኩንሶ። ሄሳን ሂንቴ ጊና ጊዳና።¹⁵ ጊሻ ማፃፋን፡ «ዳሮ ሺሺዳይሳስ ፓላሂቤና፤ ጉሳ ሺሺዳይሳስ ፓጨቤና» ጌቴቲ ሃፌቲዳይሳ ሜላ።^d

ቲቶኔ ኢያ ላጌታ

¹⁶ ኑ ሂንቴው ቆፔይሳዳ ቲቶይካ ሂንቴው ቆፓና ሜላ አሲዳ ሶሳይ ጋላቴቶ።¹⁷ ቲቶይ ሂንቴኮ ቢዳይ፡ ኑ ኢያ ዴንፌሲዳ ጊሾ ሃላላ ጊዶናሺን ኢ ባ ሼኔን ባናው አሞቴዳ ጊሾሳ።¹⁸ ዎንጌላ ማርካቴሳን ዎሳ ኬሳ ኡባን ዳሮ ኤፌቲዳ ኢሻ፡ ኑኒ ቲቶራ ኢሲፌ ኪቶስ።¹⁹ ሄሳ ቦላ ኑኒ ሃ ኬሃ ኢሞታ ኤፌያ ዎዴ ኑራ ባና ሜላ ሃ ሎዎ አሱዋን ጎዳ ቦንቻናዉኔ ሃራታ ማዳናው ዴዔያ አሙዋ ቤሳናው ኢ ዎሳ ኬሳታን ዶሬቲስ።

²⁰ ሃ ኢሜቲዳ ኬሃ ኢሙዋ፡ ኑ አሶ ቦላ ፔሺያ ዎዴ ቦሬቶና ሜላ ናጌቶስ።²¹ ኑኒ ጎዳ ሲንሳን ሃላላ ጊዶናሺን አሳ ሲንሳንካ ሎዎ ጊዲዳባ አሶስ።^e

²² ቃሲ ዳሮ ዎዴ ፓጨን ሚኒዲ አዲዳ ኑ ኢሻ፡ ኤንታራ ሂንቴኮ ኪቲዳ። ኢ ሂንቴናን ኬሂ አማኔቲያ ጊሾ ሃዲ ሂንቴና ማዳናው ዳሮ አሞቴስ።²³ ቲቶባ ኤራናው ኮይኮ፡ ኢ ሂንቴና ማዳናው ታራ አሲያ ታ አሶ ላጊያ። ሃንኮ ኢሻታባ ጊዲኮ ዎሳ ኬሳቲ ኪቲዳይሳታ፤ ቃሲ አሳይ ኤንታ ዱሳ ቢዲዲ ኪሪስቶሳ ቦንቾሶና።²⁴ ሄሳ ጊሾ፡ ዎሳ ኬሳቲ ሂንቴ ሲቁዋኔ ኑ ሂንቴና ናሼይሲ ቱማ ጊዴይሳ ቆንጨሳናው ሂንቴ ሲቁዋ ሃ አሳታ ቤሲቱ።

አማኒያ አሳስ ኬሲዳ ሚሺያ

9 አማኒያ አሳስ ኬሲያ ሚሺያባ ታ ሂንቴው ሃፋናው ኮሺና።² ሂንቴ ማዳናው ኬሂ አሞቴይሳ ታ ኤራይስ። ሂንቴ አካያ አሳይ፡ ዚላይሳፌ ዶሚዲ ማዳናው ጊጌቲዳይሳ ታኒ

ማቄዶኒያ አሳስ ዶና ኩንሳዳ አዳስ። ሂንቴ ጌታ አሞይካ ኤንታፌ ዳሮታ ዴንፌሲስ።³ ሃ አሱዋን ሂንቴናን ኑ ጨቁቲያ ጨቆይ ሃዳ ጊዶና ሜላ ኮይሮ ሂንቴባ ታ አዲዳይሳዳ ሂንቴ ጊጌቲዲ ናጋና ሜላ ሃ ኢሻታ ሂንቴኮ ኪታስ።⁴ ማቄዶኒያ አሳይ ታራ ቢዲ፡ ሂንቴ ጊጌቶና ዴዔሺን፡ ዴሚኮ፡ ኑ ሂንቴናን ዩላታና፤ ቃሲ ሂንቴ ኑፔ አዶ ዩላታና።⁵ ሄሳ ጊሾ፡ ሃ ኢሻቲ ታፔ ሲንሳቲዲ ሂንቴኮ ቢዲ፡ ሂንቴ ኢማና ጊዳ ኢሙዋ ካሴቲዲ ጊጊሳና ሜላ ታ ኤንታና ኪታስ። ታኒ ጋኪያ ዎዴ ሄ ኢሞይ ጊጊ ኡቴስ። ሄ ዎዴ ሄ ኬሃቴሳ ኢሞይ ዎልቃን ጊዶናሺን ዶሳን ጊዴይሳ ኤሪሴስ።

⁶ ሃይሳ አኬኪቱ፤ ጉሱ ዘሪዳይ ጉሱ ጫካና፤ ዳሮ ዘሪዳይ ዳሮ ጫካና።⁷ ሶሳይ ኡፋይሳን ኢሚያ ኡራ ዶሲያ ጊሾ ዎልቃን ዎይኮ ዶሲ ባይና ጊዶናሺን ኢሲ ኢሲ አሲ ባ ዎዛናን ቆፒዳይሳዳ ዶሳን ኢማናው ቤሴስ።⁸ ኡባ ዎዴ ኡባባን ኮሺያባ ኡባ ዴሚዲ ሎዎ አሶ ኡባ አሳናው ዳንዳዓና ሜላ ሶሳይ ሂንቴው ባ አንጃዋ ዳርሳና።⁹ ጊሻ ማፃፋን፡

«ኢ ባ ሻሉዋ ማንቆታስ ላሊስ፤ ኢያ ሂሎቴሳይ ሜሪናው ዴዓና» ያጌስ።^f ¹⁰ ዘሪይሳስ ዘራሊ፡ ማናው ካሲ ኢሚያ ጎዳይ፡ ሂንቴ ዘሪያ ዘራሳ ዳርሲዲ ኢማና። ሂንቴ ሂሎቴሳ አይፊያካ ዳርሳና። ፩

¹¹ ዳሮ አሳይ ሂንቴ ኢሚያ ኢሙዋ ኑፔ ኤኪዲ፡ ሶሳ ጋላታናዳ፡ ሂንቴ ኡባ ዎዴ ዳርሲዲ ኢሜይሳታ ጊዳና ሜላ ሶሳይ ሂንቴና ኡባ ባጋራ ዱሬያና።¹² ሃ ሂንቴ ኢሚያ ኢሞይ አማኒያ አሳ ፓጫ ኩንሶ ሃላላ ጊዶናሺን አሳይ ሶሳ ጋላታናው ጋሶ ጊዴስ።¹³ ሃ ሂንቴ አሶይ ሂንቴ አማኑዋ ኤርሲዲ ኪሪስቶሳ ዎንጌላ ሂንቴ አማኒዲኔ ኢያው ኪቴቲዲ ሂንቴው ዴዔያባ ኤንታራኔ ሃራታራ ሻኬቲዳ ጊሾ ኡባይ ሶሳ ቦንቻና።¹⁴ ሶሳይ ሂንቴው ኢሚዳ አዶ ኬሃቴሳ ጊሾ ኤንቲ ሂንቴው ሶሳ ዎሲሼ ሂንቴና ቤዓናው ላሞቶሶና።¹⁵ ዛዊ ባይና ሶሳ ኢሙዋስ ሶሳይ ጋላቴቶ።

ጳውሎሲ ሞቴይሳታስ ዛሪዳ ዛሩዋ

10 ታ ሂንቴራ ዴዔያ ዎዴ ሹን፡ ቃሲ ሂንቴፌ ሃኪያ ዎዴ ኑ ቦላ ሚኔስ ያጌቲዳ፡ ጳውሎሲ፡ ኬሃኔ አሽኬ ጊዲዳ ኪሪስቶሳ ሱንሳን ሂንቴና ዎሳይስ።² ታኒ ሂንቴኮ ቢያ ዎዴ ኑ አሾ ቆፋራ ሲሜሬቲያ አሲ አሲዲ ቆፒያ አሳ

^d8:15 ኬሳ 16:18 ^e8:21 ሉሚ 3:4 ^f9:9 ማዝ 112:9 ^g9:10 ኢሳ 55:10

በላ ሚኖ ቃላን አዴታናው ቆፋ ቃቻስ። ሂንቴ በላ ሄሳዳ አዴታና ሜላ ሂንቴ ታና አሶናዳ ሂንቴና ዎሳይስ። ³ኑኒ ሃ ሳባን ዴሂኮካ ሃ ሳባ አሳዳ አሌቶኮ። ⁴ኑ አላ ሚሼይ ሃ ሳባይሳ ጊዴና። ሺን ሚፃ ላሳናው ዎልቃራ ዴሂያ ሶሳ ቶራ። ቱማራ ኤቁቲያ ፓላማኔ። ⁵ሶሳ ኤሮና ሜላ ዲጊያ አቶሮ ቆፋ ኡባ ላሎስ። አሳ ቆፋ ኡባ ዲሂዲ ኪሪስቶሳስ ኪቴታና ሜላ አሶስ። ⁶ሂንቴ ኪቴቴሳይ ፖሎ ጊዴያ ዎዴ ኑኒ ኪቴቴሳ ኢያ ኡባ ሴራናው ጊጌታና።

⁷ሂንቴ አይፌይ ቤሂዳ ሜላ ፒርዴታ። አኒካ ባና ኪሪስቶሳሳ ጊዴ ቆፒያባ ጊዴኮ። ኑካ ኪሪስቶሳሳ ጊዴይሳ ኤሮ። ⁸ጎዳይ ታው ኢሚዳ ማታን ጨቁቲኮካ ሄሳን ዩላቲኬ። ሄ ማታይ ታው ኢሜቲዳይ ሂንቴና ዲቻናሳፌ አቲን ቆሃናሳ ጊዴና። ⁹ታኒ ታ ዳብዳቢያን ሂንቴና ያሺሳናው ኮያዳ ፃፊዳባ ዳናፖ። ¹⁰ኢሲ ኢሲ አሳይ። «ጳውሎሳ ዳብዳቢያ ዴዎኔ ዎልቃማ፤ ሺን ኢያ ሶምፖን ቤሂያ ዎዴ ኢ ዳቡራንቾ፤ ኢያ አዳይካ ፓሴና» ያሰሰና። ¹¹ሄ አሳቲ ኑ ሃሆን ዴሂሺ ፃፊያ ዳብዳቢያኒኔ ማታን ሂንቴራ ዴሂሺ አሲያ አሱዋ ጊዴን ዱማቲሲ ባይናይሳ አኪኮ።

¹²ኑኒ ባንታና ናሺያ አሳታራ ኑና ጊናያናው ዎይኮ ጋዴያናው ኮቶኮ። ሺን ኤንቲ ባንታና ባንታራ ጊናዬዲ ዎይኮ ጋዴዬዲ ቤሂሺ ኤያ።

¹³ሺን ኑኒ ሶሳይ ኑስ ኢሚዳ ዳሳን ጨቁቶሲፔ አቲን ዛዋ ፒኒዲ ጨቁቶኮ፤ ሄ ዛዋይ ሂንቴኮካ ጋኬስ። ¹⁴ኑኒ ቤሴይሳፌ አሲዲ ጨቁቶኮ፤ ሺን ኪሪስቶሳ ዎንጌላ ሂንቴኮ ጋሲዳይሳን ጨቁቶስ። ¹⁵ኑኒ ሶሳይ ኤሲዳ ዛዋፔ ፒኒዲ፤ ሃራቲ አሲዳ አሶን ጨቁቶኮ። ጊዴሺን፤ ሂንቴ አማኖይ ዲጫና ሜላ ሶሳይ ኢሚዳ ዛዋን ሂንቴ ጊዴን ኑ አሲያ አሶይ ዳልጋና ጊዲ ቆፖስ። ¹⁶ኑኒ ሃራ አሲ ባ ዛዋን አሲዳ አሶን ጌሊዲ ጨቁቶኮ፤ ሺን ሂንቴፌ ፒኒዲ ሃራታስ ዎንጌላ ማርካታናው ዳንዳዎስ። ¹⁷ሺን፤ ጊሻ ማፃፋን፤ «ጨቁያ ኡባይ ጎዳ ሎዎቴሳን ጨቆ» ያጊዲ ፃፊቲስ።^{h18}ጎዳይ ናሺያ ኡራፔ አቲን ባና ባው ናሺያ ኡራይ ናሺቴና።

ጳውሎሳኔ ዎርዳንቾ ሃዋሬታ

11 ታ ጉሳ ኤያቴሳ ሂንቴ ሃሂካ ዳንዳዳና ጋዳ ቆፓይስ፤ ሃያና ዳንዳሂቲ። ²ሶሳይ ሂንቴው ቆፒዳይስሳዳ፤ ታካ ሂንቴው ቆፓይስ።

ታኒ ሂንቴና ጊሻ ጌላሂዳ ኢሲ አዲያ፤ ኪሪስቶሳስ ኢማናው አይቻ ዎሳስ።

³ሺን ሾሻይ ባ ጌኒያን ሄዋኖ ባሌሲዳይሳዳ አኒ ኤሪ ሂንቴ ዎዛናይ ኢቲዲ ኪሪስቶሳስ ዴሂያ ሂንቴ ሱሬቴሳኔ ጊሻቴሳ አጋንዴቲ ጋዳ ሂርጋይስ።ⁱ⁴ኢሲ አሲ ዬዲ፤ ኑኒ ሂንቴው ማርካቲዳ ዩሱሳፔ ሃራ ዩሱሳ ሂንቴው ማርካቲኮ፤ ዎይኮ ሂንቴ ኤኪዳ አያናፔኔ ዎንጌላፔ ሃራ አያናኔ ዎንጌላ ሂንቴው አዲኮ፤ ሲሂ ጊዲ ኤኬታ።

⁵ሺን ታኒ ዩሱስ ኪቲዳ «ጊታ ሃዋሬታፔ» ጉፃይስ ጋዳ ቆፒኬ። ⁶ታኒ አዳ ኤሮና አሲ ጊዲኮካ፤ ኤራቴሲ ታው ዴሄስ። ሄሳ ታ ሂንቴው ዳሮ አጌን ቆንጫሳስ።

⁷ታኒ ሚሺ አይቾና ሶሳ ዎንጌላ ሂንቴው ሎ አዲዳይሲኔ ሂንቴና ጵቁ አሳዳ ታና ቶቺዳይሲ ታው ናጋራ ጊዲ? ⁸ታኒ ሂንቴው አሳናው ሃራ ዎሳ ኪሳታፔ ሚሺ ቦንቃ ኤካስ። ⁹ታ ሂንቴራ ዴሂያ ዎዴ ታና ሜቲንካ ሂንቴፌ ኢሲ አሲካ ዋይሳቢኬ። ማቁዶኒያፔ ዬዳ አማኔይሳቲ ታና ኮሺያባ ኡባን ማዶዶሶና። ሃቺ ጋካናው ታ ሂንቴው ቶሆ ጊዳቢኬ ሲንሳስካ ቶሆ ጊዲኬ።^{j10}ኪሪስቶሳ ቱማቴሳይ ታናን ዴሂሺን፤ ታ ጨቁዋ አካያ ቢታን ታና አኒካ ዲጌና። ¹¹ታ ሃይሳ አይስ ጋይና? ሂንቴና ዶሶና ጊሾሴዬ? ታኒ ሂንቴና ዶሴይሳ ሶሳይ ኤሬስ።

¹²«ኑካ ሂንቴ ሜላ አሶስ» ያጊዲ ጨቁያ ሃንኮ ሃዋሬታ ጨቁዋ ጋሱዋ ዳይሳናው ሃሂ ታ አሴይሳ ሲንሳስካ አሳና። ¹³ሃይሳ ሜላ አሳቲ ኪሪስቶሳ ሃዋሬ ዳናናው ባንታና ላሚያ ዎርዳንቾ ሃዋሬታኔ ጨሚያ አሳንቾታ። ¹⁴ሄሲ ማላሲሲያባ ጊዴና፤ አይስ ጊኮ፤ ፃላሄይ ፖዎ ኪታንቾ ዳናናው ባና ላሚስ። ¹⁵ሄሳ ጊሾ፤ ፃላሄ አሳንቾቲ ፂሎቴሳ አሳንቾታ ዳናናው ባንታና ላሚኮ ሄሲ ጊታባ ጊዴና። ኤንቲ ዉርሴሳን ባንታ አሱዋዳ ኤካና።

ጳውሎሳ ጋኪዳ ሜቱዋ

¹⁶አኒካ ታና ኤያ ጊዲ ቆፖና ሜላ ዛራዳካ አዳይስ። ታ ሂንቴው ኤያ ዳኒኮካ ታ ጉሳራ ጨቁታና ሜላ ታና ኤያ አሲዲ ኤኬቴ። ¹⁷ታኒ ሃይሳዳ ጨቁታዳ አዴቴይ፤ ጎዳይ ኮዬይሳዳ ጊዶናሺን ኤያቴሳን አዳይስ። ¹⁸ዳሮ አሳይ ሃ ሳባባን ጨቁቲያ ጊሾ ታካ ጨቁታና። ¹⁹ሂንቴ ዎዛናማ ጊዲያ ጊሾ ኤያ አሳባ ኡፋይሳን ዳንዳዔታ። ²⁰አኒካ ሂንቴና አይሌይኮ ዎይኮ

^h10:17 ኤር 9:24 ⁱ11:3 ሜዴ 3:1-5 ^j11:9 ፊል 4:15-18

ሂንቴና ቦንቂኮ ዎይኮ ባው ማዴታናው ሂንቴኮ ሺቂኮ ዎይኮ ሂንቴ ቦላ አቶርቲኮ ዎይኮ ሂንቴና ባቂኮ ሂንቴ ዳንዳዔታ።²¹ ኑኒ ሄሳ አሳናው ዳሮ ዳቡራንቾ ጊዴይሳ ዩላታሺ ታ አዳይስ።

ሺን አኒካ ሚኒዲ ጨቁቲኮ፥ ታካ ጨቁታናው ሚናይስ። ታኒ ሄሳ ኤያ አሳዳ አዴታይስ።²² ኤንቲ ኢብራዌ፥ ታካ ኢብራዌ። ኤንቲ ኢስራዔል፥ ታካ ኢስራዔል። ኤንቲ አብራሃሜ ሼሼ፥ ታካ አብራሃሜ ሼሼ።²³ ኤንቲ ኪሪስቶሳ አሳናቸ፥ ታኒ ንሻ አሳዳ አዳይስ፥ ኤንታፌ አዲያ ኪሪስቶሳ አሳናቸ። ታኒ አሶን ዳሮ ዳቡራስ፤ ዳሮ ዎዴ ቃሼታስ፤ ጋራፌታስ፤ ዳሮ ዎዴ ሃይቆፕ አታስ።^{k24} አይሁዴቲ ታና ሃስታማኔ ኡዱፋና ኢቻሹ ቶሆ ጋራፌዶሶና።^{l25} ሄቹ ቶሆ ፃምዓን ሾጩታስ፤ ኢሲ ቶሆ ሹቻን ጫዴታስ፤ ማርካቤዴ ሄቹ ቶሆ ሚዒስ፤ አባ ጊዶን ኢሲ ቃማ ኩሚሲ አቃዳ ፔዓስ።^{m26} ታኒ ዳሮ ኦጊያ ዳቡራን ሃሙታስ። ኪዓ ሃሳፌኔ ፓንጋፌ አታስ። አይሁዴቲኔ አይሁዴ ጊዶና አሳይ ታ ቦላ ሜቶ ጋሲዶሶና። ካታማይ፥ ባዞይ፥ አባይ፥ ታና ያሺስ፤ አማኒያ ዳኒያ አሳቲ ታና ዋይሲዶሶና።ⁿ²⁷ ታኒ አሶን ዳቡራሲኔ ጫዋታስ፥ ዳሮ ቶሆ ዲስኮ ዳያስ፥ ኮሻታስ፥ ሳሞታስ፥ ዳሮ ቶሆ ምስስ፥ ሜጌታስ፥ ካሎታስ።

²⁸ ሃራባ ኡባ ታይቦና ኡባ ዎዴ ታና ቆፊሴይ ዎሳ ኬሳታባ።²⁹ ኢሲ አሲ ዳቡሪያ ዎዴ ኢያራ ታ ዳቡራቢኪና? ኢሲ አሲ ናጋራን ጱቤቲያ ዎዴ ታ አዉዴ ቂሮቶና አጋዲና?

³⁰ ታ ጨቁታናው ኮሺያባ ጊዲኮ ታኒ ዳቡራንቾ ጊዴይሳ ኤሪሲያባን ጨቁታና።³¹ ሜሪናው ቦንቹቲዳ ሶሳይ፥ ኑ ንዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ አዋይ፥ ታ ዎርዶቶናይሳ ኤሬስ።³² ዳማስቆ ካታማን አሬታሳ ጊያ ካዉዋፕ ጋርሳራ ሃሬይሲ ታና አይሳናው ኮዩዲ ዳማስቆ ካታማ ፔንጊያ ናጊሲስ።^{o33} ሺን አሳይ ታና ዳቾን ዩጊዲ፥ ካታማ ዲርሳ ማስኮቲያራ ዎዲሲን ታኒ ኢያ ኩሺያፕ አታስ።

ጳውሎሳ ቆንጩሳ

12 ጨቁቱሳስ ንዒ ባይናይሳ ኤራይስ። ሺን ጨቁታናው ኮሺኮ፥ ንዳፕ ኤኪዳ ቆንጩሳን ጨቃና።² ታማኔ አይዱ ሳይሳፌ ካሴ፥ ኪሪስቶሳ አማኒያ ኢሲ ኡራይ ሄቫንሶ ሳሉዋ ቢዳይሳ ታ ኤራይስ። ሄ ኡራይ አሾን

ዎይኮ አሾፕ ካሬራ ቢዳኮ ታ ኤሪኬ፤ ሶሳይ ኤሬስ።³ ሄ ኡራይ ሄቫንሶ ሳሉዋ ኤኬቲዳይሳ ኤራይስ። ሺን ኢ አሾን ዎይኮ አሾፕ ካሬራ ኤኬቲዳኮ ታ ኤሪኬ፤ ሶሳይ ኤሬስ።⁴ ሄ ኡራይ ጋናቴ ኤኬቲዲ አሲ ቆንጩሳናዉኔ አሲ አዳናው ዳንዳዳናባ ሲዒስ።⁵ ታኒ ሄ አዲያባን ጨቁታና፥ ሺን ታኒ ታ ዳቡራፕ አቲን ታናን ጨቁቲያባይ ባዋ።⁶ ታኒ ቱማ አዴቲያ ጊሾ ጨቁታናው ኮይኮካ ኤያ ጊዲኬ። ሺን አሲ ታ አሴይሳ ቤዔይሳፌኔ ሲዔይሳፌ አሲዲ ቆፓና ሜላ ጋዳ ጨቁቱሲ አጋይስ።

⁷ ታው ቆንጩዳ ጊታ ቆንጩሳን ታ አቶርቶና ሜላ ታና ዋይሳናው ታ አሾዋን ጫዲያ ፃላሂያ ኪታንቾይ ታው ኢሜቲስ።⁸ ሃ ዋይሲያባ ታፕ ዲጋና ሜላ ታኒ ንዳ ሄቹ ቶሆ ዎሳስ።⁹ ሺን ንዳይ፥ «ታ ዎልቃይ ኔ ዳቡራን ቆንጩያ ጊሾ ታ አጵ ኬሃቴሳይ ኔው ጊዳና» ያጊስ። ኪሪስቶሳ ዎልቃይ ታናን ቆንጩሳ ሜላ ታ ዳቡራን ኡፋይታሺ ጨቁታይስ።¹⁰ ታኒ ኪሪስቶሳ ጊሾ ዳቡሪያ ዎዴ ጫዩቲያ ዎዴ ዋዩቲያ ዎዴ ንዴቲያ ዎዴ ሜቶቲያ ዎዴ ታ ዳቡራን ኡፋይታይስ። አይስ ጊኮ፥ ታ ዳቡሪያ ዎዴ ሄ ዎዴ ሚናይስ።

ጳውሎሲ ቆሮንቶሳ አሳስ ቆፔስ

¹¹ ታኒ ኤያ አሳዳ ጨቁታስ። ሄሳዳ ታ ጨቁታና ሜላ አሲዳይ ሂንቴና። ታ፥ ታ ሁዔን ኤሬቶና አሲ ጊዲኮካ፥ «ጊታ ሃዋሬታ» ጌቴቴይሳታፕ ጉዲኬ። ሄሳ ታው ማርካታናው ቤሴይ ሂንቴናሺን።¹² ታ ሂንቴ ጊዶን ዴዓሺ ዳንዳዓን አሲዳ ማለታቲኔ ማላቲ ታ ቱማ ሃዋሬ ጊዴይሳ ቤሶሶና።¹³ ታ ሂንቴው ቶሆ ጊዶናይሳፌ አቲን ሃራ ዎሳ ኬሳታፕ ሂንቴ አይቢን ጉዲዴቲ? ሄሲ ባላ ጊዲኮ ታና ማሪቴ።

¹⁴ ታኒ ሂንቴኮ ባናው ጊጌቲሺን ሃይሲ ታው ሄቫንሶ። ታ ሂንቴናፕ አቲን ሂንቴው ዴዒያባ ኮዮና ጊሾ ሂንቴና ዋይሳናው ኮዩኬ። ዩሊዳይሳቲ ባንታ ናይታስ ሻሎ ሚንጀሶናፕ አቲን ናይቲ ባንታና ዩሊዳይሳታስ ሻሎ ሚንጀኮና።¹⁵ ታ ሂንቴ ጊሾ ታው ዴዒያባኔ ታና አሳ ኢሚንካ ታና ኡፋይሴስ። ያቲን፥ ታኒ ሂንቴና ሄሳዳ ኬሃ ሲቂያ ዎዴ ሂንቴ ታና ጉሳራ ሲቂቲ?

¹⁶ ጊዲኮካ፥ ታ ሂንቴው ቶሆ ጊዲኬ፤ ዋይሳቢኬ፤ ሺን ሂንቴና ጨዋኒኔ ጌኔን አይኪዳባ

^k11:23 ሃ.አ 16:23 ^l11:24 ዛሬ 25:3 ^m11:25 ሃ.አ 16:22፤ 14:19
ⁿ11:26 ሃ.አ 9:23፤ 14:15 ^o11:32 ሃ.አ 9:23-25

ሂንቴው ዳኖና አገና። ¹⁷ ሃሪ አቶሺን፥ ታ ሂንቴኮ ኪቲዳ አሳታፔ ሂንቴና ጨሚዳ አሲ ዴዒ?
¹⁸ ቲቶይ ሂንቴኮ ባና ሜላ ታኒ ዎሳስ፤ ቃሲ አማኒያ ኢሻካ ኢያራ ዬዳስ። ያቲን፥ ቲቶይ ሂንቴና ጨሚዴ? ኑኒ ኑ አሱዋ ኢሲ አያናን አሲቦኮ? ቃሲ ኑ ሃኖይካ ኢሲኖ ጊዴኔ?

¹⁹ ኑ አባ ዎዴ ሂንቴ ሲንሳን ኑና ሂሊሳናው ሞቲቲያባ ሂንቴው ዳኒ? ኑ ኪሪስቶሳን ዴዒዲ ዎሳ ሲንሳን ሃዒ ጋካናው አዶስ። ኑ ሲቆ ኢሻቶ፥ ኑ ሃ አባ አሴይ ሂንቴና ዲቻናሳ። ²⁰ ታ ሂንቴኮ ቢያ ዎዴ እኒ ኤሪ ሂንቴ ታ ኮዬይሳዳ ሃኖና፥ ቃሲ ታካ ሂንቴ ኮዬይሳዳ ሃኖና ጋሄቶና አካኮ ጋዳ ያያይስ። ቃሲ እኒ ኤሪ ሂንቴ ጊዶን ፓላሚ፥ ቃናቴይ፥ ሃንቆይ፥ ዬቄይ፥ ዚጊርሲ፥ አሳ ሱንሱ ኢሶይ፥ አቶሮይኔ ካቺ ዶና አገና ጋዳ ያያይስ። ²¹ ታኒ ናምዓንሶ ሂንቴኮ ቢያ ዎዴ ዎሳይ ሂንቴ ሲንሳን ታና ካጪሻና ጋዳ ያያይስ። ካሴ ናጋራ አሲዲ ሄ ባንታ አሲዳ ቲናቴሳፌ፥ ላይማቴሳፌ ዬላያ አሱዋፔ ሲሚቦና አሳታ ቢዓዳ አዛኖና አጊኬ ጋዳ ያያይስ።

ወርሴሳ ዞሬኔ ሳሮሶ

13 ታ ሂንቴኮ ቢሺን ሃይሲ ሄቫንሶ። አይ ሞቶይካ ናምዑ ዎይኮ ሄቩ ማርካን ሚኔስ። ^{p2} ታኒ ናምዓንሶ ሂንቴራ ጋሄቲዳ ዎዴ ሂንቴ ጊዶን ካሴ ናጋራ አሲዳ ኡራኔ ሃራታ አባ ሴርና አጊኬ ጋዳ አዳ ዎሳስ። ሃዒ ታ ሃካዳ ዴዒኮካ ሲማዳ ሂንቴኮ ቢያ ዎዴ አዴስካ ቃዴቲኬ።

³ ታናን ዴዒዲ አዴይ ኪሪስቶሳ ጊዴይሳ ሂንቴ ኤራናው ኮዬታ። ኢ ሂንቴራ ሃሳያ ዎዴ ዎልቃማፔ አቲን ሂንቴ ጊዶን ዳቡራንቾ

ጊዴና። ⁴ ኪሪስቶሲ ማስቃሊያ ቦላ ዳቡራን ካቄቲስ፥ ሺን ዎሳ ዎልቃን ዴዎን ዴዔስ። ኢ ዳቡራንቾ ጊዲዳይሳዳ፥ ኑካ ዳቡራንቾ። ሺን ሂንቴና ሃጋዛናው ዎሳ ዎልቃን ኢያራ ዴዎን ዳና።

⁵ አማኖን ሚኒዲ ዴዒያኮ ሂንቴና ሂንቴው ፓጪ ቤዒቴ። ፓጪን ሂንቴ ኩንዶና አቲኮ፥ ኪሪስቶሲ ሂንቴናን ዴዔይሳ ሂንቴ ኤሬታ። ሺን ኪሪስቶሲ ሂንቴናን ዶና ኢዒኮ ሂንቴ ኩንዴታ። ⁶ ኑኒ ፓጪን ኩንዶናይሳ ሂንቴ ኤሬታ ጋዳ አማናይስ።

⁷ ሂንቴ ኢታባ አሶና ሜላ ኑኒ ዎሳ ዎሶስ። ኑኒ ሚኖ ጊዴይሳ አሳይ ቤዓና ሜላ ጊዶናሺን ኑኒ ሚኖ ጊዶና ኢዒኮካ፥ ሂንቴ ሎዎ አሳና ሜላ ኑኒ ዎሶስ። ⁸ ኑኒ ቴማስ አሶሲፔ አቲን ቴማራ ኤቄቲያባ አይባካ አሶኮ። ⁹ ኑ ዳቡሪያ ዎዴ ሂንቴ ቃሲ ሚኒያ ዎዴ ኑና አፋይሴስ። ሂንቴ ቦሬይ ባይናይሳታ ጊዳና ሜላ ኑ ሂንቴው ዎሳ ዎሶስ።

¹⁰ ታኒ ሂንቴፌ ሃካዳ ዴዒሺ ሃፊዳይ ሄሳ ጊሾሳ። ታኒ ሂንቴኮ ቢያ ዎዴ ጎዳይ ታው ኢሚዳ ማታን ዜምፓዳ ሂንቴ ቦላ ጎዳታናው ኮዬኬ። ጎዳይ ታው ማታ ኢሚዳይ፥ ሂንቴና ማዳናሳፌ አቲን ቆሃናሳ ጊዴና።

¹¹ ወርሴሳን ታ ኢሻቶ፥ ሳሮ ዴዒቴ። ቦሬይ ባይና ዴዒቴ፤ ታ ዞሪያ ሲዒቴ። ኢሲ ዎዛናን ጊዲዲ ዴዒቴ፤ ሳሮቴሳን ዴዒቴ። ሲቆኔ ሳሮ ኢሚያ ዎሳይ ሂንቴራ ጊዶ።

¹² ጌሻ ዬሬቴሲ ዬሬቲሺ፥ ኢሶይ ኢሱዋ ሳሮሲቴ። ¹³ ዎሳ አሳ አባይ ሂንቴና ሳሮ ሳሮ ያጎሶና።

¹⁴ ጎዳ ዬሱስ ኪሪስቶሳ አቶ ኬሃቴሳይ፥ ዎሳ ሲቆይ፥ ጌሻ አያና ኢሲፌቴሳይ ሂንቴ አባራ ጊዶ።

ጳውሎስ ጋላቲያ አሳስ

ፃፊዳ ኪታ

ጋላ ቆፋ

ዮሱስ አሼይሳ ጊዴይሳ አዲያ ዎንጌላ ቃላይ ዱማ ዱማ ቤሳን ሳባኬቲን፤ አይሁዴ ጊዶና አሳይ አማኒ አማኒ ቢያ ዎዴ «ኪሪስታኔ ጊዳናው ሙሴ ሂጌ ፖላናው ኮሺዬ ኮሺኔ?» ያጊያ አይሾይ ኢሲፌ ዴንዲስ። ሄ ዎዴ ጳውሎስ፤ «ኪሪስታኔ ጊዳናው ሙሴ ሂጌ ፖላናው ኮሺና፤ ዮሱሳን አራሳ ዴያ ዴማናው ኮሺያ ዋናይ አማኖ። አሳይ ያሳ ሲንሳን ሂላናው ዳንዳዔይ አማኖ ፃላላን» ያጊዲ ታማርሲስ። ሺን ጉሳ ኢሲያን፤ ጋላቲያ አውራጃን ዴዲያ ዎሳ ኬሳን ዴዲያ አሳ ጊዶን፤ «አሲ ያሳ ሲንሳን ሂላናው ዮሱሳ አማኖ ፃላላ ጊዶናሺን ሙሴ ሂጊያካ ፖላናው ኮሺስ» ያጊዲ ጳውሎሳ ቲሚርቲያ ጳልቲያ አሳቲ ዴያሶና።

ጳውሎስ ጋላቲያ ማፃፋ ፃፊዳይ፤ ሄ ባላ ቲሚርቲያን ጨማቲዳ አሳ ቱማ አማኑዋኮኔ አማኖ ዴውዋኮ ዛራናሳ። ጳውሎስ ዮሱሳ ሃዋሬ ጊዴይሳ ቲላይዲ ሐዶ አይኪስ። ኢያ ሃዋሬ አሲዲ ዌጊዳይ አሴ ጊዶናሺን ያሳ ጊዴይሳኔ ኢ ኪቴቲዳይ አይሁዴ ጊዶና አሳስ ጊዴይሳ ቆንጨሲዲ አዲስ። ኢያራ አይሴሲዲ አሳይ ሂላናው ዳንዳዔይ አማኖ ፃላላና ጊዴይሳ አዴስ። ወርሴሳ ሼምፖታን አማኖ ዴያይ ዮሱሳ አማኖን ቤንቲያ ሲቆፔ ፑልቴይሳ ጊዴይሳ አዴስ።

ጋላቲያ ኪታ አይፌ ቆፋታ

ጌሎ ቆፋ 1:1-10

ጳውሎሳ ሃዋሬቴሳ ማታ 1:11-2:21

ያሳ አዶ ኬሃቴሳ ዎንጌላ 3:1-4:31

ላዓቴሴኔ አማኖን ዱሱ 5:1-6:10

ኩሻ ቆፋ 6:11-18

1 አሳፔ ዎይኮ አሳ ባጋራ ጊዶናሺን ዮሱስ ኪሪስቶሳፔኔ ኢያ ሃይቆፔ ዴንሲዳ ያሳ አዋፔ ሃዋሬ ጊዳና ሜላ ኪቴቲዳ ታ ጳውሎስ፤ ² ታራ ዴዲያ አማኒያ ኢሻቲ ኡባይ፤ ጋላቲያን ዴዲያ ዎሳ ኬሳታስ ኪቴቲዳ ኪታ።

³ ያሳይ ኑ አዋይኔ ኑ ጎዳ ዮሱስ ኪሪስቶሲ ሂንቴው አዶ ኬሃቴሳኔ ሳሮቴሳ ኢሞ።

⁴ ሃ ኢታ ዎዲያፔ ኑና አሻናው፤ ኑ ያሳ፤ ኑ አዋ ሼኔን ኪሪስቶሲ ኑ ናጋራ ጊሾ ባና አሲ ኢሚስ። ⁵ ያሳስ ሜሪናፔ ሜሪና ጋካናው ቦንቾይ ጊዶ። አሚንዲ።

ቱማ ዎንጌላይ ኢሲና

⁶ ኪሪስቶሳ አዶ ኬሃቴሳን ሂንቴና ዌጊዳ ያሳ አጊዲ፤ ሃራ ዎንጌላኮ፤ ሂንቴ ኤሴሲዲ፤ ዋኒዲ ሲሚዳኮ ታና ማላሲሴስ። ⁷ ሂንቴና ባሌሳናዉኔ ኪሪስቶሳ ዎንጌላ ዎቢሳንው ኮያ ጉሳ አሳቲ ዴያሶናፔ አቲን ቱማ ዎንጌላይ ኢሲና። ⁸ ሺን ኑና ጊዲን ዎይኮ ሳሎ ኪታንቾ ጊዲን ኑኒ ሂንቴው ኮይሮ አዲዳ ዎንጌላፔ ዱማቲያ ሃራ ዎንጌላ ሂንቴው አዲያባ ጊዲኮ፤ ኢ ቃንጌቲዳባ ጊዶ። ⁹ ሃይሳፌ ሲንሴ ኑኒ ጊዳይሳዳ ሃዲካ ዛራዳ ጋይስ። ሂንቴ ኤኪዳ ዎንጌላፔ ዱማቲያ ዎንጌላ አኒካ ሂንቴው አዲኮ ሄ ኡራይ ቃንጌቲዳባ ጊዶ።

¹⁰ ያቲን፤ ታና አሲ ናሻና ሜላ ኮያይና? ዎይኮ ያሲ ናሻና ሜላ ኮያይና? ዎይኮ ታ አሴ ኡፋይሳናው ኮያይና? ታ አሴ ኡፋይሳናው ኮያባ ጊዲኮ፤ ኪሪስቶሳ አይሴ ጊዲኬ።

ጳውሎሳ ዌጌቴሳ

¹¹ ታ ኢሻቶ፤ ታ ሂንቴው አዲዳ ዎንጌላይ አሳፔ ጊዶናይሳ ሂንቴ ኤራና ሜላ ታ ኮያይስ። ¹² ታው ሃ ዎንጌላ ዮሱስ ኪሪስቶሲ ቆንጨሲሲፔ አቲን አሳፔ ኤካቢኬ ዎይኮ አሲ ታና ታማርሲቤና።

¹³ ታ ካሴ አይሁዴ አማኖን ዴዲያ ዎዴ ዋና ዴዲዳኮ፤ ሂንቴ ሲዲዴታ። ታ ዎሳ ኬሳ ቃዴይ ባይና ጎዳናዉኔ ዳይሳናው ባዌታስ። ¹⁴ አይሁዴ አማኖ ናንን፤ ታ ዎዴን ዴዲያ አይሁዴ ኢሻታፔ አዳይስ። ኑ አዋታ ዎጋስካ አዳዳ ሚሺታይስ። ፫

¹⁵ ሺን ታ ቡሮ ታ አዬ ኡሎን ዴዲሺን ያሳይ ታና ዶሪስ፤ ባ አዶ ኬሃቴሳን ታና ዌጊስ። ¹⁶ አይሁዴ ጊዶና አሳስ ዎንጌላ አዳና ሜላ ያሳይ ባ ናዓ ታው ቆንጨሲዳ ዎዴ ታ አዴራካ ዞራታቢኬ። ¹⁷ ዎይኮ ታፔ ሲንሴ ሃዋሬ ጊዲዳይሳታራ ጋሄታናው ዮሩሳላሚ ባቢኬ። ሺን ታ ካሴታዳ አራቤ ቢታ ባስ፤ ሄሳፌ ሲማዳ ዳማስቆ ካታማ ያስ። ¹⁸ ሄሹ ላይሳፌ ጉዬ፤ ጴጊሮሳራ ጋሄታናው ዮሩሳላሚ ባዳ ኢያራ ታማኔ

ባ1:13 ሃ.አ 8:3፤ 22:4-5፤ 26:9-11 ፫1:14 ሃ.አ 22:3

፫1:15 ሃ.አ 9:3-6፤ 22:6-10፤ 26:13-18

ኢፑሹ ጋላስ አታስ።¹⁹ ሺን ጎዳ ኢሻ ያይቆባ፤ አቲን ሃንኮ ሃዋሬታ ቤዓቢኬ።

²⁰ ታ ሂንቴው ሃፊይዳይሲ ዎርዶ ጊዶናይሳ ያሳ ሲንሳን ሂንቴው ቆንጨሳይስ።

²¹ ሄሳፌ ጉዬ፥ ታኒ ሶሪያ ቤታኔ ኪልቂያ ቤታ ባስ።²² ዩሁዳን ዴዒያ ዎሳ ኬሳ አሳይ ታና ቤዒዲ ኤሪቦኮና።²³ ሺን ኤንቲ፥ «ካሴ ኑና ጎዲያ ኡራይ፥ ሃዒ ሄ ኢ ዳይሳናው ኮያ አማኑዋባ ሳባኬስ» ያጌይሳ ሲዒዶሶና።²⁴ ሲዒዳ አባይ ታ ጋሶን ያሳ ጋላቲዶሶና።

ሃዋሬቲ ጳውሎስ ኤኪዶሶና

2 ታማኔ አይዱ ላይሳፌ ጉዬ፥ ባርናባሳሪ ዛራዳ ዩሩሳላሜ ባስ። ሄ ዎዴ ቲቶ ታራ ኤካዳ ባስ።¹² ያሳይ ታው ቆንጨሲዳ ቆንጨሳን ያ ባዳ አይሁዴ ጊዶና አሳ ጊዶን ታ ሳባኪያ ዎንጌላ ኤንታው ቆንጨሳስ። ካሴ ታ ዎዒዳ ዎሳይኔ ሃዒካ ታ ዎዒያ ዎሳይ ሃዳ ጊዶና ሜላ ጋዳ ካሌሴይሳታ ዱማ ሺሻዳ ኤንታው አዳስ።³ ሃሪ አቶሺን፥ ታራ ዴዒያ ቲቶይ ጊሪኬ አሲ ጊዲኮካ፥ ቃዓፌ ጊዲ ኡንዴሲቦኮና።⁴ ጊዶሺን፥ አማኒያ ኢሻታ ዳኒዲ ኑ ጊዶ ጌሊዳ ኢሶቲ ኢሶቲ ኢ ቃዓሬታና ሜላ ኮዩዶሶና። ሄ አሳቲ ኪሪስቶስ ዩሱሳን ኑስ ዴዒያ ላዓቴሳ ዎቺዲ ቤዓናው ጌማን ኑ ጊዶ ጌሊዲ ዛሪዲ ኑና አይሌ አሳናው ኮዩሶና።⁵ ሺን ቱማ ዎንጌላይ ሂንቴናን ሚኒዲ ዳና ሜላ ኑኒ ሃሪ አቶሺን፥ ጉሳ ዎዴስካ ኤንታው ኩሺ ኢሚቦኮ።

⁶ ሺን ሃላቃ ዳኒያ አሳታ አናቴሳይ ታው አይኮካ ጊዴና። ያሳይ አሳ ሶምዎ ቤዒዲ ፒርዴና። ሃ አሳቲ ታ ማርካቲያ ዎንጌላ ቦላ ጉጂዳባይ ባዋ።⁷ ሺን ጴጊሮሲ፥ አይሁዴታስ ዎንጌላ አዳና ሜላ ያሳይ ኢያው ሃዳራ ኢሚዳይሳዳ ታዉካ አይሁዴ ጊዶና አሳስ ዎንጌላ አዲያ ሃዳራ ኢሚዳይሳ ኤንቲ ጉዬ፤ ቤዒዶሶና።⁸ ሂዛ፥ ጴጊሮሲ አይሁዴታ ሃዋሬ ጊዳና ሜላ አሲዳ ያሳይ፥ ታካ አይሁዴ ጊዶና አሳስ ሃዋሬ ጊዳና ሜላ አሲስ።⁹ ቃሲ ቱሱ ዳኒዲ ቤንቲያ ያይቆቢ፥ ጴጊሮሲኔ ዮሃንሲ፥ ታው ኢሜቲዳ አዶ ኬሃቴሳ ቤዒዳ ዎዴ ኑራ ኢሲፊዳይሳ ቆንጨሳናው ታ ኩሺያኔ ባርናባሳ ኩሺያ አይኪዶሶና። ኑኒ አይሁዴ ጊዶና አሳኮ፥ ቃሲ ኤንቲ አይሁዴ አሳኮ ባናው ጊጊዶሶና።¹⁰ ኤንቲ ኑና ሚንሲዲ ሃዳራ ጊዳይ፥

ኑኒ ማንቆታስ ቆፓናይሳ። ካሴካ ታ ሄሳ አሳናው አዋቴይስ።

ጳውሎስ ጴጊሮሳ ቲሚርቲያ ጳልቂስ

¹¹ ጴጊሮሲ አንዶኪያ ካታማ ዩዳ ዎዴ ኢ ባሊዳ ጊሾ ታኒ ኢያ ሶምዎን «ኔኒ ባላዳሳ» ጋስ።¹² ያይቆቢ ኪቲዳ ጉሳ አሳይ ያና፤ ሺን ኤንቲ ዩዳ፤ ጉዬ፥ «አይሁዴ ጊዶና አሳራ ሜስ፥ ሺን ኤንቲ ዩዳ፤ ጉዬ፥ «አይሁዴ ጊዶና አሳ፤ አማኒዳይሳቲ ቃዓሬታናው ቤሴስ» ጊያ አሳስ ያዩዲ ኤንታፌ ሻኬቲስ።¹³ ቃሲ ሃንኮ አማኒዳ አይሁዴቲ ጴጊሮሳ ሃኑዋ ካሊዶሶና። ሃሪ አቶሺን፥ ባርናባሲካ ኢያ ቆፋን ሃሽቲስ።

¹⁴ ሺን ኤንቲ ዎንጌላ ቱማቴሳን ሱሬ ሃውቶናይሳ ቤዓዳ፥ ጴጊሮሳ አሳ ኡባ ሲንሳን፥ «ኔኒ አይሁዴ ጊዳሺ፥ አይሁዴ ዎጋሶ ጊዶናሺን አይሁዴ ጊዶና አሳዳ ዴዓሳ፤ ያቲን፥ ዋናዳ አይሁዴ ጊዶናይሳታ፥ (አይሁዴ ዎጋን ዴዒቴ ጋዳ ዎልቃታይ?) » ያጋስ።

¹⁵ ኑኒ ዩሌታን አይሁዴ፥ ሺን ናጋራንቾ ጊዲዳ አይሁዴ ጊዶና አሳ ሜላ ጊዶኮ።¹⁶ ሺን አሲ ዩሱስ ኪሪስቶሳ አማኒዲ ዒሌሲ፤ አቲን ሂጌ ናጊዲ ዒሎናይሳ ኤሮስ። አኒካ ሂጌ ናጊዲ ዒሎና ጊሾ ኑካ ሂጌ ናጊዲ ጊዶናሺን ኪሪስቶሳን አማኒዲ ዒላና ሜላ ኪሪስቶስ ዩሱሳ አማኒዳ።^W

¹⁷ ኑ አይሁዴቲካ ኪሪስቶሳ ባጋራ ዒላናው ኮሸስ። ሄሳ ጊዲኮ ኑካ ሃራ አሳዳ ናጋራንቾ ጊዴይሳ ቤዎስ። ያቲን፥ ኑ ናጋራ አሳና ሜላ ዴንፌሴይ ኪሪስቶሳ ጉሴዩ? ኡባካ ጊዴና!¹⁸ ሂዛ፥ ታ ላሊዳይሳ ዛራዳ ኬዒያባ ጊዲኮ ታኒ ታ ሁዒን ሂጌ ሚንፌይሳ ጊዴይሳ ቆንጨሳይስ።¹⁹ ታኒ ያሳስ ዳና ሜላ ሂጌ ባጋራ ሂጌስ ሃይቃስ።²⁰ ታኒ ኪሪስቶሳራ ማስቃሊያ ቦላ ካቂታስ። ታኒ ሂዛ፤ ታው ዴዒኬ፥ ሺን ኪሪስቶሲ ታናን ዴዒስ። ታ ሃዒ ዴዒያ ዴውዋ፥ ታና ዶሲዲ ታ ጊሾ ባና አሲ ኢሚዳ ያሳ ናዓ አማናዳ ዴዒይስ።²¹ ታኒ ያሳ አዶ ኬሃቴሳ ሃዳ አሲኬ። ዒሎቴሲ አሳስ ሂጌ ባጋራ ቤንቲያባ ጊዲያኮ፥ ኪሪስቶሲ ሮሞ ሃይቂስ ጉሱ።

ዒሎቴሲ አማኖና

3 ሂንቴና፥ አኬኪ ባይና ጋላቲያ አሳው፥ ሂንቴ አይፊያ ሲንሳን ኪሪስቶሲ ማስቃሌ

፳1:18 ሃ.አ 9:26-30 ፳2:1 ሃ.አ 11:30፤ 15:2 ፳2:6 ዛሬ 10:17
፳2:16 ማዝ 143:2፤ ሮሜ 3:20፤ 22

በላ ካቂቲዳ ሚሲሌዳ ቆንጨዲ ቤንቴስ። ያቲን፡ ቱማስ ሂንቴ ኪቴቶና ሜላ ሂንቴና ቢቲዳይ አኔ? ² ታ ኢሲባ ኤራናው ኮያይስ፤ ሂንቴ ገሻ አያና ኤኪዳይ ሂጌ ናጊዲዬ ምይኮ ሂንቴ ሲዲዳ ምንጌላ አማኒዲ ኤኪዴቲ? ³ ሂንቴ ሄሳ ሜላ ኤዬ? ሂንቴ ሶሳ አያናን ዶሚዲ፡ ሃዲ ምልቃን ፖላናው ኮዬቲ? ⁴ ሂንቴ ምንጌላ ጋሶን ዳሮ ዋዩቲዳይ ሜሌ? ሄ ዋዩ ኡባይ ፎጦ ጊዲዴ? ⁵ ሶሳይ ሂንቴው ገሻ አያና ኢሜይኔ ሂንቴ ጊዶን ማላታታ አሴይ፡ ሂንቴ ሂጌ ናጊዳ ጊሾዬ ምይኮ ምንጌላ ሲዲዲ አማኒዳ ጊሾ?

⁶ አኔ አብራሃሜ ቢዲቴ፡ «ኢ ሶሳ አማኒስ፤ ሶሳይ ኢያው ሄሳ ሂሎቴሲ አሴዲ ኤኪስ»^x ጌቴቲዲ ሃፌቲስ። ⁷ ሂዛ፡ አማኔይሳቲ አብራሃሜ ናይታ ጊዴይሳ ኤሪቴ። ^{y8} ሶሳይ አይሁዴ ጊዶና አሳ አማኖን ሂሊሳናይሳ ገሻ ማፃፋይ ቢዲዲ፡ «ካምቴሳ ኡባይ ኔናን አንጄታና» ያጊዲ፡ ምንጌላ አብራሃሜስ ካሴቲዲ አዲስ። ^{z9} ሄሳ ጊሾ፡ አማኒያ ኡባይ አማኒዳ አብራሃሜራ ኢሲፌ አንጄቲዶሶና።

¹⁰ ሂጌ ናጊዲ ሂላና ጊያ አኒካ ቃንጌቲዳይሳ። አይስ ጊኮ፡ ገሻ ማፃፋን፡ «ሂጌ ማፃፋን ሃፌቲዳ ኡባ ናንና አኒካ ቃንጌቲዳይሳ ጊዶ» ጌቴቲዲ ሃፌቲስ። ^{a11} «ሂሎይ አማኖን ዳና» ጌቴቲዲ ሃፌቲዳ ጊሾ አኒካ ሶሳ ሲንሳን ሂጌ ናጊዲ ሂሎናይሲ ኤሬቲዳባ። ^{b12} ሂጌይ አማኖን ዜምፔና። ሺን፡ «ሂጊያ ናጊያ አኒካ ሂጊያን ዴዎን ዳና» ያጌስ። ^c

¹³ «ሚሳ በላ ካቂቲዲ ሃይቂያ አኒካ ቃንጌቲዳይሳ» ጌቴቲ ሃፌቲዳ ጊሾ ኪሪስቶሲ ኑ ጊሾ ቃንጌቲዳይሳ ጊዲዲ፡ ኑና ሂጌ ቃንጌሳፌ ምዚስ። ^{d14} ሶሳይ አብራሃሜስ ኢሚዳ አንጄይ፡ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ባጋራ አይሁዴ ጊዶና አሳ ጋካና ሚላኔ ሶሳይ ኢማና ጊዳ ገሻ አያና ኑኒ አማኖን ኤካና ሚላ ሄሳ አሴስ።

ሂጌ ኡፋይሳ ቃላ

¹⁵ ታ ኢሻቶ፡ ታ ሂንቴው አሳ ዴዎን ሜዜ ጊዲዲ ዴዲያባ ሌሚሶ አሳዳ አዳይስ። አሲ ጫቂዳ ጫቆይ ሚኒዳፔ ጉዬ፡ አኒካ ሄ ጫቂዋ ሻራናው ምይኮ ኢያ በላ ሃራ ጉጃናው ዳንዳዴና። ¹⁶ ሶሳይ ሄ ኪኪ ቃላ አብራሃሜሲኔ ኢያ ዜሬሳስ ኢሚስ።

ገሻ ማፃፋይ፡ ዳሮ አሳስ አዲያዳ፡ «ኔ ዜሬሳታስ» ጌና። ሺን ኢሲ አሳስ አዲያዳ፡ «ኔ ዜሬሳስ» ያጌስ፤ ኢካ ኪሪስቶሳ። ^e

¹⁷ ታኒ ጌይ ሃይሳ፤ አይዱ ሄታኔ ሃስታሙ ላይሳፌ ጉዬ ኢሜቲዳ ሂጌይ፡ ኮይሮ ሶሳይ ሚንሲዳ ጫቂዋ ሻራይ ኡፋይሳ ቃላ ዳይሳናው ዳንዳዴና። ^{f18} ሶሳይ ኢሚያ ላታይ ሂጌን ኤኪቲያባ ጊዲያኮ ሶሳይ ኢሚያ ኡፋይሳ ባጋራ ጊዴይሲ አቴስ። ሺን ሶሳይ ባ አጵ ኪሃቴሳን ላታ አብራሃሜስ ኡፋይሳ ቃላ ባጋራ ኢሚስ። ^g

¹⁹ ያቲን፡ ሂጌይ አይስ ኢሜቲዴ? ሂጌይ ኢሜቲዳይ፡ አብራሃሜስ ኡፋይሳ ቃሊ ኢሜቲዳ ዜሬሳይ ያና ጋካናው ኢታ አሶይ አይቤኮ ኤሪሳናሳ። ሂጌይ ኪታንቾታ ባጋራ ኢሜቲዲ፡ ጊዶ ጊዲዲ ሲጌሲያ ኢሲ አሳ ባጋራ አሶ በላ ፔዲስ። ²⁰ ጊዶ ጊዲዲ ሲጌሲያ ኡራይ ኢሲ አሳ ሃላላስ ጊዴና፡ ሺን ሶሳይ ኢሲና።

²¹ ያቲን፡ ሂጌይ ሶሳ ኡፋይሳ ቃሊ ኤቂቲዬ? አካይ፡ ጊዴና! ሂጌይ ኢሜቲዳይ አሳስ ዴዎ ኢማናው ጊዲያኮ፡ ሂሎቴሲ ሂጌ ባጋራ ቤንታናሺን። ²² ሺን ዩሱስ ኪሪስቶሳ አማኒን ቤንቲያ ኡፋይሳ ቃላይ አማኔይሳታስ ኢሜታና ሜላ ኩሜሳ አላሜይ ናጋራስ ሃሬቲዲ ዴዴይሳ ገሻ ማፃፋይ አዴስ።

²³ ሺን አማኖይ ያናፔ ካሴ ሂጌይ ኑና ቃቺ ምሲስ። ሄ አማኖይ ቆንጫና ጋካናው ሂጌይ ኑ በላ ጎርዲ ምሲስ። ²⁴ ሄሳ ጊሾ፡ ኑኒ አማኖን ሂላና ሜላ ኪሪስቶሲ ያና ጋካናው ሂጌይ ናዓ ናጊያ አሳ ሜላ ኑና ናጌይሳ ጊዲስ። ²⁵ ሺን ሃዲ አማኖይ ዬዳ ጊሾ ሂጌይ ሂዛፔ ጉዬ ናዓ ናጊያ አሳ ሜላ ኑና ናጌይሲ አቲስ።

²⁶ ሂንቴ ኡባይ ዩሱስ ኪሪስቶሳ አማኒዲ ሶሳ ናይታ ጊዲዴታ። ²⁷ ኪሪስቶሳራ ኢሲኖ ጊዳናው ማጭቲዳ ኡባይ ኪሪስቶሳ ማዶዳ ማዲዴታ። ²⁸ ሂንቴ ኡባይ ኪሪስቶሳን ኢሲኖ ጊዲያ ጊሾ አይሁዴ አሳ ጊዶኒኔ ጊሪኬ አሳ ጊዶን፡ አይሌ ጊዶኒኔ ምማኖ ጊዶን፡ አዴ ጊዶኒኔ ማጫሳ ጊዶን ዱማቴሲ ባዋ። ²⁹ ሂዛ፡ ሂንቴ ኪሪስቶሳባ ጊዲኮ ሂንቴ አብራሃሜ ዛሬ። ሶሳ ኡፋይሳ ቃላዳ ሂንቴ ላቴይሳታ። ^h

4 ታ ጌይሲ ሃይሳ፡ ላቴይ ናዓ ጊዲ ዴዲሺ፡ ላቴሎ ኡባይ ኢያባ ጊዲኮካ፡ ኢ አይሌፌ

^x3:6 ሜዴ 15:6፤ ^y3:7 ሮሜ 4:16 ^z3:8 ሜዴ 12:3
^a3:10 ዛሬ 27:26 ^b3:11 ኢብ 2:4 ^c3:12 ሌዌ 18:5 ^d3:13 ዛሬ 21:23
^e3:16 ሜዴ 12:7 ^f3:17 ኬሳ 12:40 ^g3:18 ሮሜ 4:14 ^h3:29 ሮሜ 4:13

አይኮካ ዱማቴና። ²ሺን ኢያ አዋይ ጊዳ ወዴይ ጋካናው ኢ ሃዳራ ኤኪዳይሳታ ኩሼኒኔ ናጌይሳታ ኩሼን ዴዔስ። ³ሄሳዳካ፥ ኑኒ ናዓቴላን ዴዒያ ወዴ አላሚያ ወጋስ አይሌቲዲ ዴዒዳ። ⁴ሺን ወዴይ ጋኪዳ ወዴ ያሳይ ሂጌፌ ጋርሳን፥ ማጫሳፔ ዮሌቲዳ ባ ናዓ ኪቲስ። ⁵ኢ ሄሳ አሲዳይ፥ ሂጌስ ሃሬቲዲ ዴዒይሳታ ወዛናዉኔ ኑና ባ ናይታ አሳናሳ።ⁱ

⁶ኑ ያሳ ናይታ ጊዲያ ጊሾ «አባ፥ አዋው» ጊዲ ዪጊያ ባ ናዓ አያና ኑ ወዛና ጊዴ ኪቲስ። ⁷ሄሳ ጊሾ፥ ሂዛፔ ኔኒ ያሳ ናዓፔ አቲን አይሌ ጊዳካ። ኔኒ ኢያ ናዓ ጊዲኮ፥ ያሳ ላቴይሳ ጊዳዳሳ።

ጳውሎሲ ጋላቲያ አሳስ ቆፒስ

⁸ሂንቴ ካሴ ያሳ ኤሮና ወዴ ያሴ ጊዶናይሳታስ አይሌ ጊዲዲ ሃሬቲዴታ። ⁹ሺን ሃዒ ሂንቴ ያሳ ኤሪዴታ፤ ኡባራካ ያሳን ኤሬቲዴታ። ያቲን ፓሶናኔ ጎዶና አላሜ ወጋታኮ ጉዬ ዋኒዲ ሲሜቲ? ወዲ ኤቲዲ፥ ዋኒዲ ኤንታው አይሌ ጊዳናው ኮዩቲ? ¹⁰ዱማ ጊዲዳ ጋላሳታ፥ አጌናታ፥ ወዴታኔ ላይሳታ ሂንቴ ሎይሲ ቦንፔታ። ¹¹ታና ሂንቴባይ ያሼስ፤ ታ ሂንቴው ጮ ዳቡራዲናሻ?

¹²ታ ኢሻቶ፥ ታ ሂንቴዳ ሃኒዳ ጊሾ ሂንቴካ ታዳ ሃኒቴ ጋዳ ሂንቴና ወሳይስ። ሂንቴ ታና አይቢንካ ቆሂቤኪታ። ¹³ታኒ ኮይሮ ሃርጌታሼ ሂንቴው ወንጌላ አዲዳይሳ ሂንቴ ኤሬታ። ¹⁴ታ ሃርጌይ ሂንቴው ፓጩ ጊዲኮካ፥ ታና ሳሌቲቤኪታ፤ ኢዪቤኪታ። ሺን ታና ያሳ ኪታንቾ ወይኮ ኪሪስቶስ ዮሱሳ ሞኪይሳዳ ሞኪዴታ።

¹⁵ያቲን፥ ሄ ሂንቴው ዴዒያ ኡፋይሳይ ኡባይ አው ቢዴ? ሂንቴው ዳንዳዔቲዳኮ፥ ሂንቴ ታው፥ ሂንቴ አይፊያ ኬሲዲ ኢሚያኮ ኢዶናይሳ ታ ማርካታይስ። ¹⁶ያቲን፥ ታ ሂንቴው ቱማ አዲዳ ጊሾ ሂንቴው ሞርኬ ጊዳዲናዩ?

¹⁷ሄ አሳቲ ሂንቴና ባንታኮ ዛራናው ኮዮሶና፥ ሺን ኤንታ ቆፋይ ሎዮሳ ጊዴና። ኤንታ ቆፋይ ሂንቴና ሻካናሳኔ ሂንቴ ኤንታው ቆፓና ሜላ አሳናሳ። ¹⁸ሎዮባ አሳናው አሞቲኮ ሎዮ፥ ሺን ሄሲ ታ ሂንቴራ ዴዒያ ወዴ ዓላላ ጊዶናሺን ኡባ ወዴ ጊዶ።

¹⁹ታ ሲቆ ናይቶ፥ ኪሪስቶሲ ሂንቴናን ሚሲሌታና ጋካናው ዮሎስ ማጫሲ ሚያቴይሳዳ ታ ሂንቴ ጊሾ ሚያታይስ። ²⁰ሂንቴባይ ታው

ሃዲርሲ ጊዲን ታ ኡንዔታስ፤ ሃዒ ሂንቴ ጊዶን ታ ቤንታዳ ሼኔታዳ አዲያኮ አይ ሜላ ዶሳይናሺን።

አጋሮኔ ሳሮ

²¹መሴ ሂጌን ሃሬቲዲ ዳናው ኮዩይሳቶ፥ አኔ ታው አዲቴ፤ ሂጌይ አይ ጊያኮ ኤሬኬቲ? ²²ጌሻ ማፃፋይ፥ «አብራሃሜስ አይሌፌኔ ጎዳቴፌ ዮሌቲዳ ናምዑ ናይቲ ዴዎሶና» ያጌስ። ²³አይሌ ናዓይ አሲ ናዓ ዮሊያ ማራን ዮሌቲስ፥ ሺን ጎዳቴ ናዓይ ያሳ ኡፋይሳ ቃላን ዮሌቲስ።

²⁴ሃ ማጫሳቲ ናምዑ ጫቆታስ ለሚሶ ጊዲዲ ኤኬቶሶና። ኤንታፌ ኢሲኒያ፥ ሲና ዴሪያፔ ዬዳራ፥ ባ ናይታ አይሌቴሳስ ዮላሱ፤ ኢያካ አጋሮ። ²⁵አጋራ አራቤ ቢታን ዴዒያ ሲና ዴሪያን ለሚሴታዳ ሃዒ ዴዒያ ዮሩሳላሚ ዳናዉሱ። አይስ ጊኮ፥ ኢያ ባ ናይታራ አይሌቴሳን ዴዓዉሱ። ²⁶ሺን ሳሎን ዴዒያ ዮሩሳላሚይ አይሌቴሳን ዴዑኩ፤ ኢያ ኑ ኡባስ አዮ። ²⁷ጌሻ ማፃፋይ፥

«ናቴ፥ ዮሎና ማይንሴቴ ኡፋይታ፤ ናቴ ሚያታ ኤሮናፌ ኢሊላ። አዘናራ ዴዒያ ማጫሴፔ፥ አዘኒ ባይና ማጫሴስ ናይቲ ዳር» ያጌስ። ^k

²⁸ታ ኢሻቶ፥ ሂንቴ ዩሳቃዳ ያሳ ኡፋይሳ ቃላን ዮሌቲዳ ናይታ። ²⁹ሺን ሄ ወዴ አሳ ማራዳ ዮሌቲዳይሲ፥ አያና ወልቃን ዮሌቲዳይሳ ጎዲስ። ሃቺካ ሄሳ ሜላ። ³⁰ሺን ጌሻ ማፃፋይ ወይጊ? «አይሌ ናዓይ ጎዳቴ ናዓራ ኢሲፌ ላቶና ጊሾ አይሊው ኢ ናዓራ ወላ ኬሳ ዮዳ» ያጌስ። ^{m31}ሄሳ ጊሾ፥ ታ ኢሻቶ፥ ኑኒ ጎዳቴ ናይታፔ አቲን አይሌ ናይታ ጊዶኮ።

ኪሪስቶሳን ዴዒያ ላዓቴሳ

5 ኑኒ ላዓቴሳን ዳና ሜላ ኪሪስቶሲ ኑና አይሌቴሳፌ ኬሲስ። ሂዛ፥ ሚኒዲ ኤቂቴ፤ ዛሪዲ አይሌቴሳ ቃምባራን ጌሎፒቴ።

²ታ፥ ጳውሎሲ፥ ጌይሳ ሲዒቴ። ሂንቴ ቃፃሬታናው ኮይኮ፥ ኪሪስቶሲ ሂንቴና አይኮካ ማዴና። ³ቃፃሬቲያ አኒካ ሂጌይ ኪቲያ ኡባ ፖላናው ቤሴይሳ ጉጃዳ ታ አዳይስ። ⁴ሂጌ ናጌዲ ዒላናው ኮዩይሳቶ፥ ኪሪስቶሳፔ ሻኬቲዴታ፤ ያሳ አዶ ኬሃቴሳፌ ኩንዲዴታ። ⁵ሺን ኑኒ ያሳ አያና ባጋራ አማናን ዒላናው ኡፋይሳን ናንስ።

ⁱ4:5 ሮሜ 8:15-17 ^j4:22 ሜዴ 16:15፤ 21:2 ^k4:27 ኢሳ 54:1

^l4:29 ሜዴ 21:9 ^m4:30 ሜዴ 21:10

⁶ ሂዛ፡ ኪሪስቶስ ዮሱሳን ዴዒኮ፡ ሲቆን ቆንጨያ አማኖ፤ አቲን ቃፃሬቲን፡ ቃፃሬቶና አጊን ኑና አይኮካ ማዴና።

⁷ ካሴ ሂንቴ ሎዖ ዎዪታ፡ ሺን ሃዒ ቱማስ ኪቴቶና ሜላ ሂንቴና ዲጊዳይ አኔ? ⁸ ሃይሳ ሜላ ኢታ ጨዋይ ሂንቴና ዌጊዳ ያሳፌ ዩቤና። ⁹ ሄሲካ፡ «ጉሳ ኢርሾይ ሙኑቃ ኡባ ዴንሴስ።»¹¹ ጌቴቲዲ ዓፌቲዳይሳ ሜላ። ¹⁰ ሂንቴው ሃራ ቆፊ ባይናይሳስ ታ ጎዳን አማኔታይስ። ሺን ሂንቴና ቡቂያ አኒካ ያሳፌ ባ ፒርዳ ኤካና።

¹¹ ታ ኢሻቶ፡ ታ ሃዒ ጋካናው ቃፃሮ ሳባኪያባ ጊዲኮ፡ ያቲን ታና አይስ ጎዶና? ሄሲ ቱማ ጊዲያኮ ኪሪስቶሳ ማስቃሊያባ ታማርሶይ አሳስ ቆቤ ጊዴናሺን። ¹² ሂንቴና ቡቂይሳቲ ቃፃሬቴሳ ዓላላ ጊዶናሺን ባንታና ቃራቲያኮካ ታ ዶሳይስ።

¹³ ታ ኢሻቶ፡ ሂንቴ ላዓ ዳናው ዌጌቲዴታ። ጊዶሺን፡ ሂንቴ ላዓቴሳይ አሾ አዋ ፖላናው ሂንቴው ጋሶ ጊዶፖ፤ ሄሳፌ አሲዲ ኢሶይ ኢሱዋ ሲቆን ማዲቴ። ¹⁴ ሂጌ ኡባይ፡ «አሴ ኔዳ ዶሳ» ያጊያ ኢሲ ቃላን ቃሺቲስ። ¹⁵ ሺን ሂንቴ ኢሶይ ኢሱዋራ ሳፔቲያባኔ ሜቴቲያባ ጊዲኮ፡ ሂንቴ ዎሊ ሠርሶና ሜላ ናጌቲቴ።

አያና ዴዎኔ አሾ ዴዎ

¹⁶ ሂዛ፡ ታ ሂንቴው አዳይስ፤ አያናን ዴዒቴ፤ ሂንቴ አሾ አሙዋ ፖሎፒቴ። ¹⁷ አሾ አዋይ አያና አሙዋራ ዋርኬ፤ ቃሲ አያና አዋይካ አሾ አሙዋራ ዋርኬ። ኤንቲ ኢሶይ ኢሱዋራ ኢፔቲያ ጊሾ ሂንቴ ዶሲያባ አሳናው ዳንዳዒኬታ። ¹⁸ ሺን አያናይ ሂንቴና ካሌሲያባ ጊዲኮ ሂጌይ ሂንቴና ሃሬና።

¹⁹ አሾ አሶቲ ኤሬቲዳይሳታ፤ ኤንቲካ፡ ሳይማቴሲ፡ ቴናቴሲ፡ ቃይዌ፡ ²⁰ ኤቃ ጎይኖ፡ ቤታ፡ ዋርኬቴሲ፡ ካቺ፡ ቃናቴ፡ ሃንቆ፡ ባና ዶሶ፡ ሻኬቴሲ፡ ኢታ ቶቤ ²¹ ጌኔ፡ ማሶ፡ ዮሴኔ ሄሳ ሄሳ ሜላታ። ካሴ ታ ሂንቴው አዳዳይሳዳ ሃዒካ ታ ሂንቴው አዳይስ። ሃይሳ ሜላባታ አሴይሳቲ ያሳ ካዎቴሳ ላቶኮና።

²² ሺን አያና አይፌይ፡ ሲቆ፡ ኡፋይሲ፡ ሳሮቴሲ፡ ዳንዳዓ፡ ኪሃቴሲ፡ ሎዮቴሲ፡ አማኖ፡ ²³ አሻኬቴሲ፡ ባና ሃሮ። ሃይሳ ሜላባታ ኢዲያ ሂጌይ ባዋ።

²⁴ ኪሪስቶስ ዮሱሳባ ጊዲዳይሳቲ ባንታ አሹዋ ኢያ ኢታ ቆፋራኔ ኢያ አሙዋራ ኢሲፌ

ማስቃሊያ ቦላ ካቂዶሶና። ²⁵ ኑ አያናን ዴዒያባ ጊዲኮ፡ ኑና አያናይ ካሌሶ። ²⁶ አኔ ኢሶይ ኢሱዋ ዩሎዩሼኔ ቃናቲሼ ሮጦ ጩቄቴይሳ አጎስ።

ኢሶይ ኢሱዋ ማዲቴ

6 ታ ኢሻቶ፡ ኢሲ አሲ ናጋራን ኩንዲኮ፡ አያናን ዴዒያ ሂንቴ ሄ ኡራ አሻኬቴሳን ሱሪሲቴ። ሺን ኔኒ ሄሳ ሜላባን ፓጩቶና ሜላ ኔና ናጋ። ² ኢሶይ ኢሱዋ ዴዎ ቶሁዋ ቶኪቴ፡ ያቲኮ ኪሪስቶሳ ሂጊያ ፖሌታ። ³ ኢሲ አሲ አይኮይካ ባዋሺን፡ ባና ሃራታፕ ሎዖ ጊዲ ቆፒቲ፡ ኢ ባና ጨሜስ። ⁴ ሺን ኢሲ ኢሲ አሲ ባ አሱዋ ፓጮ። ሄሳፌ ጉዬ፡ ሃራታራ ባና ጋዴዬይሳ አጊዲ ባው ጩቄቲያባ ዴሜስ። ⁵ ኢሲ ኢሲ አሲ ባ ቶሁዋ ባው ቶካናው ቤሴስ።

⁶ ያሳ ቃላ ታማሪያ አኒካ ሎዖባ ኡባ ባ አስታማሪያራ ሻኬቴስ።

⁷ ሂንቴ፡ ሂንቴና ጨዋፊቴ። አሲ ባ ዜሪዳባ ዛሪዲ ጫኪያ ጊሾ ያሳ ቦላ ቁልቁሪፒቴ። ⁸ ባ አሾ አሙዋ ኩንሳናው ዜሪያ አኒካ፡ ባ አሾ አሙዋፕ ሃይቆ ቡጫና። ሺን አያና ኡፋይሳናው ዜሪያ አኒካ አያናፕ ሜሪና ዴዎ ጫካና። ⁹ አኔ ሎዖ አሶ አሳናው አዛሌይሳ አጎስ። ኑኒ አዛሎና ኢዲኮ ዎዴይ ጋኪያ ዎዴ ኑ ዜሪዳይሳ ጫካና። ¹⁰ ኑ ኢንጄ ዎዴ ዴሚኮ፡ አሳ ኡባስ፡ አሲዲካ አማኒያ አሳስ ሎዖ አሶስ።

ወርሴሳ ዞሬኔ ሳሮታ

¹¹ ታኒ ታ ኩሼን፡ አይ ሜላ ጊታ ፒዳሌን ሂንቴው ዓፌዳኮ ቤዒቴ። ¹² አሳ ሲንሳን ሎዖ ጊዲዲ ቤንታናው ኮያ አሳቲ ሂንቴ ቃፃሬታና ሜላ ኮዮሶና። ሺን ሄሳ ኤንቲ አሴይ፡ ኪሪስቶሳ ማስቃሊያ ጊሾ ኤንታና ጎዲ ጋኮና ሜላሳ። ¹³ ኤንቲ ሂንቴ ቃፃሬቴሳን ጩቄታናው ኮዩዲ ሂንቴና ቃፃሬቶ ጎሶናፕ አቲን ቃፃሬቲዳይሳቲካ ባንታ ሁዒን ሂጊያ ናኸና።

¹⁴ ሺን አላሜይ ታው ካቂቲዳይሳፌኔ ታኒካ አላሚያስ ካቂቲዳ፡ ጎዳ ዮሱስ ኪሪስቶሳ ማስቃሊያፕ አቲን ሃራ ጩቄቴሲ ታፕ ሃኮ። ¹⁵ ሂዛ፡ ቃፃሬቲን ቃፃሬቶና አጊን አይኮካ ማዴና። ማዴይ አራሳ ሜዴቴሲ ጊዶ። ¹⁶ ሃ ዎጋ ካሊያ ኡባሲኔ ያሳ ዴሬ ጊዲዳ ኢስራዔሌስ ሳሮቴሳይኔ ማሮቴሳይ ጊዶ።

¹⁷ ታኒ ዩሱሳስ ማዱንዲዳ ቤታ ታ አሳቴሳን
ቶኪዳ ጊሾ ሂዛ፤ ታና አኒካ ዋይሶ።

¹⁸ ታ ኢሻቶ፥ ኑ ኅዳ ዩሱስ ከሪስቶሳ አፆ
ኬሃቴሳይ ሂንቴራ ጊዶ። አሚን።

ጳውሎሲ ኤፌሶና አሳስ

ግሬዳ ኪታ

ጋላ ቆፋ

ጳውሎሲ ኤፌሶናን ዴዲያ አሳስ ግሬዳ ኪታን ኡባፌ አሲዲ ዪሊዳባይ፡ «ዎዴይ ጋኪያ ዎዴይ ምዴይ ምዴይ ቆፋይ፡ ሳሎኒኔ ሳዓን ዴዲያ ሜዴቴላ ኡባይ ኪሪስቶሳፕ ጋርሳን ጊዳና ሜላሳ» ያጊያ ቆፋ (1:10)። ሄሳ ቦላ ጉጂዲ ዩሱስ ኪሪስቶሳፊ ዴዲያ ኢሲፌቴላን፡ አሳ ዜሬሲ ኡባይ ኢሲኖ ጊዳና ሜላ ሃ ጊታ ቆፋ አሶን ፔሻና ሜላ ሶሳ አሳ ሃሳዩሴስ።

ኤፌሶና ኪታ ኮይሮ ኪፊሊያን ግሬይ ካራ ቆፋ ጊዲዳ ኢሲፌቴላባ ገፋናው ዶሚዳይሳ ዳልጊሲዲ፡ ሶሳ አዋይ ባ አሳ ዋቲ ዶሪዳኮ፡ ኤንቲካ ኢያ ናዓ፡ ዩሱስ ኪሪስቶሳን ባንታ ናጋራፔ ማርታ ዶሚዲ ዋኒዲ ላዓ ኪዬዳኮኔ፡ ሶሳ ጊታ ኡፋይሳ ቃላይ ገሻ አያና ባጋራ ቱማ ጊዴይሲ ኤሬቴዳኮ አይስ። ናምዓንሶ ኪፊሊያን ቃሲ ግሬይ ሃ ኪታ ናባቢያ አሳይ ባንታ ኢሲፌቴላ ዴውዋን ኪሪስቶሳን ኤንታው ዴዲያ ኢሲፌቴላይ ቱማ ጊዳና ሜላ ኤንቲ ዋኒዲ ዳናው ቤሲያኮ ቆፊሴስ።

አሳይ ኪሪስቶሳን ዴዲያ ኢሲፌቴላ ዋኒዲ ዳናው ቤሲያኮ ዱማ ዱማ ሌሚሶን ቆንጨስ። ዎሳ ኬሲ አሳቴላ ሌሚሶ ጊዲያ ዎዴ ኪሪስቶሲ ሄ አሳቴላስ ሁዔ። ዎሳ ኬሲ ጊምቤ ኬሳን ሌሚሴቴያ ዎዴ ኪሪስቶሲ ሄ ኬሳ ጎዳ ገጹዋ ሚንሲያ ዋና ሹቻ። ዎሳ ኬሲ ማቺን ሌሚሴቴያ ዎዴ ኪሪስቶሲ አዚናን ሌሚሴቴስ። ግሬይ ኪሪስቶሳ ባጋራ ቆንጨዳ ሶሳ አጵ ኬሃቴላ ዳሮ ናሺዲ አዲሺ፡ ጊዶይ ጨዋቲያ ሃሳያ ሃሳዩስ። ኢ ኡባባ፡ ኪሪስቶሳ ሲቁዋ፡ ኢያ ያርሼቴላ፡ ኢ ኢሚዳ ናጋራ አቶቴላ፡ ኢያ አጵ ኬሃቴላኔ ኢያ ገሻቴላ ባጋራ ዪሴስ።

ኤፌሶና ኪታ አይፌ ቆፋታ

ሳርሶ 1:1-2

ኪሪስቶሳኔ ዎሳ ኬሲ 1:3-3:21

ኪሪስቶሳን ዴዲያ አራሳ ዴውዋ 4:1-6:20

ኩሻ ቆፋ 6:21-24

1 ሶሳ ሽኔን ኪሪስቶስ ዩሱሳ ሃዋሬ ጊዲዳ ጳውሎሳ፡ ኤፌሶናን ዴዲያ ገሻታሲኔ ኪሪስቶስ ዩሱሳ አማኔይሳታስ ግሬቴዳ ኪታ። ¹

² ሶሳ ኑ አዋፔኔ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳፔ አጵ ኬሃቴላይኔ ሳርቴላይ ሂንቴው ጊዶ።

ኪሪስቶሳን ዴዲያ አያና አንጃዋ

³ ሳሎን ዴዲያ አያና አንጃ ኡባን ኪሪስቶሳ ባጋራ ኑና አንጃዳ፡ ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ አዋይ፡ ሶሳይ ጋላቴቶ። ⁴ ኑኒ ኢያ ሲንሳን ገሻታኔ ቦሬይ ባይናይሳታ ጊዳና ሜላ ሶሳይ አላሜይ ሜዴታናፔ ካሲ ኪሪስቶሳ ባጋራ ባ ሲቁዋን ኑና ዶሪስ። ⁵ ሶሳይ ባ ሽኒያን ባ ዶሲዳይሳዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ባጋራ ኑና ባ ናይታ አሳናው ካሴቴዲ ቆፒ ዎሲስ። ⁶ ሶሳይ ባ ሲቂያ ናዓ ባጋራ ኑስ ጮ ኢሚዳ አጵ ኬሃቴላይ ቦንቼታና ሜላ ሄሳ አሲስ።

⁷ ሶሳ አጵ ኬሃቴላ ዱራቴላዳ ኪሪስቶሳ ሱሳን ዎዜቲዲ ናጋራ አቶቴላ ዴሚዳ። ⁸ ባ አጵ ኬሃቴላ ጨንጫቴላኒኔ ኤሬቴላን ኩንሲዲ ኑስ ኢሚስ። ⁹ ሶሳይ ባ ዶሲዳይሳዳ ኪሪስቶሳ ባጋራ ኢያ ሽኒያ ፁራ ኑ ኤራና ሜላ አሲስ። ¹⁰ ዎዴይ ጋኪያ ዎዴ ሶሳይ ምዴይ ቆፒዳ ቆፋይ፡ ሳሎኒኔ ሳዓን ዴዲያ ሜዴቴላ ኡባይ ኪሪስቶሳፔ ጋርሳን ጊዳና ሜላሳ። ¹¹ ኡባባ ባ ሽኒያዳ አሲያ ሶሳይ፡ ካሴቴዲ ባ ቆፒ ዎሲዳይሳዳ ኪሪስቶሳ ባጋራ ኑኒ ኢያባ ጊዳና ሜላ ኑና ዶሪስ። ¹² ሄሳ ኢ አሲዳይ፡ ኪሪስቶሳን ኡፋይሲ ዎሲዲ ናንን ኮይሮ ጊዲዳ ኑኒ ሶሳ ቦንቼዋ ጋላታን ቆንጨሳና ሜላሳ። ¹³ ሂንቴካ ሂንቴ አቶቴላ ዎንጊላ፡ ሄሲካ ቱማ ቃላ ሲዲዳ ዎዴ ኪሪስቶሳ አማኒዴታ። ሶሳይ ሂንቴው ኢማና ጊዳ ገሻ አያናን ሂንቴ አታሜቲዴታ። ¹⁴ ሶሳ ቦንቹይ ጋላቴታና ሜላ ሶሳይ ባ አሳ ዎዛና ጋካናው ገሻ አያና ኑስ አይሉ አሲዲ ኢሚስ።

ጳውሎሳ ዎሳ

¹⁵ ሄሳ ጊሾ፡ ጎዳ ዩሱሳ ሂንቴ አማኔይሳኔ ገሻታ ኡባ ሂንቴ ሲቂይሳ ታ ሲዲዳ ዎዴ ¹⁶ ታ ዎሳን ሂንቴና ቆፓሼ ሂንቴ ጊሾ ሶሳ ጋላቴይሳ አጋቢኬ። ¹⁷ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ሶሳይ፡ ቦንቹ አዋይ፡ ሶሳ ሂንቴ አሲ ኤራናዳ ጨንጫቴላኔ ቆንጨሳ አያና ሂንቴው ኢማናዳ ታኒ ሶሳ ዎሳይስ። ¹⁸ ሶሳይ ሂንቴና ዪጊዳ ኡፋይሳይኔ ገሻቲ ላቲያ ቦንቹ ላታይ አይ ሜላ ዳርኮ ሂንቴ ኤራና ሜላ ሶሳይ ሂንቴ ዎዛና አይፊያ ዶያና ሜላ ታኒ ሶሳ ዎሳይስ።

19 ቃሲ ኢያ አማኒያ ኑናን አሲያ ኢያ ወልቃይ አይ ሜላ አዲዳ ጊቴኮ ሂንቴ ኤራና ሜላ ወሳይስ። ሄ ወልቃይ የኔቶናኔ ዳቡርና ወልቃ። ሃ ኑናን ዴዲዲ አሲያ ወልቃይ፤ 20 ከሪስቶሳ ሃይቆፔ ዴንሲዲ፤ ሳሎን ያሳፊ ኡቫቻ ባጋራ ኡቲሲዳ ጊታ ወልቃይ ኢሲና። s21 ኢያ ሱንሳይ፤ አይሴይሳታፔኔ ማታ አዋታፔ፤ ሃሬይሳታፔኔ ጎዳታፔ፤ ቦላ ጊዲዲ ሃ አሳሚያ ዓላላን ጊዶናሺን ሲንሳፊ ያና አሳሚያንካ ሃራ ሱንሳታ ኡባፊ ዶቃ። 22 ያሳይ ኡባ ከሪስቶሳ ቶሁዋፔ ጋርሳን ሃሪሲስ፤ ቃሲ ወሳ ኬሳን ኡባባን ጎዳ ጊዳና ሜላ ኢያ ሹሚስ። t23 ወሳ ኬሳይ ከሪስቶሳ ኩሚሲ አሲያ ኢያ አሳቴላ፤ ሜዴቴላይ ዴዲያ ቤሳ ኡባን ከሪስቶሲ ባ ሁዔን ኡባባ ኩንሴይሳ።

ከሪስቶሳን ሃይቆፔ ዴዎ ፒኔሲ

2 ሃይሳፊ ካሴ ሂንቴ፤ ሂንቴ ናጋራኔ ሂንቴ ቆሁዋ ጋሶን ሃይቂዳይሳታ። u2 ሄ ወዴ ሂንቴ ሃ አሳሚያ ኢታ ኦጊያ ካሲዴታ። ጫርኩዋ ቦላ ዴዲያ አያና ወልቃታ ሃላቃሲኔ ሃዲካ ያሳስ ኪቴቶና አሳ ሃሪያ አያናስ ኪቴቲዴታ። 3 ኑ ኡባይካ ካሴ ሄ አሳታ ጊዶን ኑ አሾ አሙዋኔ ኑ ወዛና ሽኒያ ካሊዲ ዴዲዳ። ኑካ ሃራታ ሜላ ኑ ሜዴቴላን ያሳ ሃንቁዋ ኤካናው ዴዴይሳታ።

4 ሺን ያሳ ጊታ ማርቴሳፊኔ ኑስ ዴዲያ ጊታ ሲቁዋፔ ዴንዲዳይሳን፤ 5 ሃሪ አቶሺን ኑኒ ኑ ቆሁዋን ሃይቂዲ ዴዲሺን ከሪስቶሳ ባጋራ ኑስ ዴዎ ኢሚስ። ሂንቴካ አቲዳይ ያሳ አዶ ኬሃቴሳና። 6 ያሳይ ኑና ከሪስቶሳራ ኢሲፊ ሃይቆፔ ዴንሲዲ ሳሎ ሱሁዋን ኢያራ ኢሲፊ ወሲስ። 7 ኢ ሄሳ አሲዳይ፤ ከሪስቶስ ዩሱሳ ባጋራ ኑስ ቆንጨሲዳ ባ ኬሃቴሳኔ ዛዊ ባይና ባ አዶ ኬሃቴሳ ዱሬቴሳ ያና ሳይሳን ኑና ቤሳናሳ። 8 ሂንቴ አዶ ኬሃቴሳን አማኖን አቲዴታ። ሄሲካ፤ ያሳ ኢዋታፔ አቲን ሂንቴ አሶን ቤንቲዳባ ጊዴና። 9 አኒካ ጨቁቶና ሜላ አቶቴሳይ ቤንቲዳይ አሶን ጊዴና። 10 ኑኒ ያሳ ሜዴቴሲ፤ ኢ ኑስ ካሴቲዲ ጊጊሲ ወሲዳ ሎዎ አሶታ አሳና ሜላ ከሪስቶስ ዩሱሳ ባጋራ ኦራሲ ሜዴቲዳ።

ከሪስቶሳራ ዴዲያ ኢሲፊቴላ

11 ሄሳ ጊሾ፤ ሂንቴፍ ዩሴታን አይሁዴ ጊዶናይሳቶ፤ አይሁዴቲ ባንታው አሳ ኩሼን

ቃፃሬቲዲ፤ ሂንቴና ቃሲ ቃፃሬቲቦናይሳታ ጊዲ ዪጌይሳ አኬኪቴ። 12 ሄ ወዴ ሂንቴ ከሪስቶሳፔ ሻኬቲ ዴዲዳይሳ፤ ኢስራዬሌ አሳስ አላጋ ጊዲዲ ዴዲዳይሳ፤ ያሳ ኡፋይሳ ቃላፔ ሃኪዲ ዴዲዳይሳ ሃ አሳሚያን ኡፋይሲኔ ያሲ ባይና ዴዲዳይሳ አኬኪቴ። 13 ሺን ሂንቴ ካሴ ሃኪዲ ዴዲዳይሳቲ፤ ሃዲ ከሪስቶስ ዩሱሳን ዴዲዲ ከሪስቶሳ ሱሳን ማታ ሺቂዴታ።

14 ከሪስቶሲ ኑ ሳርቴላ፤ ኢ አይሁዴኔ አይሁዴ ጊዶና አሳ ቲሚዲ፤ ናምዓ ሻኪ ወሲዳ ዋርኬቴላ ጎዳ ሳሊስ። 15 ኢ ባናን ሃ ናምዑ ዛሬታፔ ኢሲ አራሳ አሴ ሜዲዲ፤ ሂጊያ ኢያ ኪታራኔ ወጋታራ ኢሲፊ ባ አሳቴሳን ዳይሲዲ ሳርቴሲ ኢሚስ። v16 ከሪስቶሲ ማስቃሊያ ቦላ ሃይቂዲ ዋርኬቴላ ዳይሲስ፤ ቃሲ ናምዑ ዛሬታ ኢሲ አሳቴሲ አሲዲ ያሳራ ሲጊሲስ። w

17 ከሪስቶሲ ዩዲ፤ ያሳፊ ሃኪዲ ዴዲያ ሂንቴው፤ ቃሲ ማቲዲ ዴዲያ ኤንታው ሳርቴላ ወንጌላ አዲስ። x18 ኑ ኡባይ ኢያ ባጋራ ኢሲ አያናን አዋ ሲንሴ ሺቃናው ዳንዳዎስ።

19 ሂዛፔ ሂንቴ አላጋ ወይኮ ኢማሴ ጊዴኬታ፤ ሺን ሂንቴ ሃዲ ጌሻታ ቤታ አሲኔ ያሳ ሶ አሲ። 20 ሂንቴ ሃዋሬቲኔ ናቤቲ ባሲዳ ባሱዋ ቦላ ኬዪቲዴታ። ጎዳ ዓጹዋ ሚንሲያ ሹቻይ ከሪስቶስ ዩሱሳ። 21 ኢያን ኬሳ ኡባይ ኢሲፊ አይኬቲዲ ጎዳን ጌሻ ያሳ ኬሲ ጊዳናው ዲጩስ። 22 ሂንቴ ቃሲ ያሳይ ባ አያናን ዴዲያ ኬሲ ጊዳናው ከሪስቶሳን ኢሲፊ ኬዪቴታ።

አይሁዴ ጊዶና አሳስ ሃዋሬ ጊዲዳ ጳውሎሳ

3 ሄሳ ጊሾ፤ ታኒ፤ ጳውሎሲ፤ አይሁዴ ጊዶና ሂንቴ ጊሾ ከሪስቶስ ዩሱሳን ቃሾ አሲ ጊዳስ። 2 ታ ሂንቴና ማዳና ሜላ ያሳይ ባ አዶ ኬሃቴሳን ታው ኢሚዳ ሃ አሱዋባ ሂንቴ ሎይሲ ሲዲዴታ። 3 ታ ሂንቴው ካሴ ቃንሳን ዓፊዳይሳዳ ያሳይ ባ ፁራ ቆንጨሳን ታው ቆንጨሲስ። 4 ታ ዓፊዳይሳ ሂንቴ ናባቢያ ወዴ ከሪስቶሳ ፁራ ታ አይ ሜላ ኤሪዳኮ ሂንቴ አኬካናው ዳንዳዴታ። y5 ሃ ፁራይ ጌሻ ሃዋሬታሲኔ ናቤታስ ሃዲ አያና ባጋራ ቆንጨዳይሳዳ ቤኒ ወዴ አሳስ ሄሳዳ ቆንጨሲቤና። 6 ፁራይ ሃይሳ፤ አይሁዴ ጊዶና አሳይ ወንጌላ ባጋራ ኢስራዬሌታራ ኢሲፊ ያሳ አንጃዋ ላቶሶና፤ ኢስራዬሌታራ ኢሲ ኬሳ

s1:20 ማዝ 110:1 t1:22 ማዝ 8:6፤ ቆላ 1:22-23፤ 1:18 u2:1 ቆላ 2:13
v2:15 ቆላ 2:14 w2:16 ቆላ 1:20 x2:17 ኢሳ 57:19 y3:4 ቆላ 1:26-27

አሲ ጊደሶና፤ ከሪስቶስ ዩሱባ ባጋራ ያሳ ኡፋይሳ ቃላ ኤኮሶና።

⁷ ያሳይ ባ አሲያ ወልቃ ባጋራ ታው ኢሚዳ አቶ ኬሃቴሳን ሃ ወንጌላስ አሳንቾ ጊዳስ። ⁸ ታኒ ጌሻታ ኡባፌ ላፋ ጊዲኮካ አይሁዴ ጊዶና አሳስ ዛዊ ባይና ከሪስቶሳ ዱሬቴሳ ወንጌላ አዳና ሜላ ሃ አቶ ኬሃቴሳይ ታው ኢሜቲስ። ⁹ ቃሲ ካሴ ወዲያን ኡባ ሜዲዳ ያሳን ቆሴቲዲ ዴዒያ ፀራስ፤ ያሳ ቆፋይ አይቤኮ ቆንጪሳናው አቶ ኬሃቴሳይ ታው ኢሜቲስ። ¹⁰ ያሳይ ሄሳ አሲዳይ ሃዒ ወዲያን ያሳ ኬሳ ባጋራ ሳሎ ሶሁዋን ዴዒያ ሃላቃታሲኔ ሃሬይሳታስ ባ ዱማ ዱማ ቆንጪሳ ኤሪሳናሳ። ¹¹ ያሳይ ባ ሜሪና ቆፋ ኑ ጎዳ ከሪስቶስ ዩሱባ ባጋራ ፖላናው ሄሳ አሲስ። ¹² ኑ አማኖን ያሺ ባይና ያሳኮ ሺቃና ሜላ ከሪስቶሲ ኑስ ሚኖቴሲኔ ላዓቴሲ ኢሚስ።

¹³ ታኒ ሂንቴ ጊሾ ዋዬ ኤኪያ ጊሾ ሂንቴ ታ ዋያን ዩላቶናዳ ሂንቴና ያሳይስ፤ ታኒ ሂንቴ ቦንቹዋስ ዋዬታይስ።

ኤፌሶና አሳስ ወሴቲዳ ያሳ

¹⁴ ታኒ አዋ ሲንሳን ጉልባታዳ ወሴይ ሄሳ ጊሾሳ። ¹⁵ ሳሎኒኔ ሳዓን ዴዒያ ኢሲ ኢሲ ሶ አሳይ ኢያን ሱንሴቴስ። ¹⁶ ያሳይ ባ ቦንቾ ዱሬቴሳፌ ሂንቴ ጋርሳ አሳቴሳ ሚንሲያ ወልቃ ባ አያና ባጋራ ኢማና ሜላ ሂንቴው ያሳይስ። ¹⁷ ቃሲ አማኖን ከሪስቶሲ ሂንቴ ዎዛናን ዳና ሜላኔ ሂንቴ ሲቆን ፃጵ ዩዲዲ ሚኒዲ ዳና ሜላ ያሳይስ። ¹⁸ ሄሳዳካ፤ ከሪስቶሳ ሲቆይ አይ ሜላ ዳልጌኮ፤ አዱሴኮ፤ ቶቄኮኔ ጨዋኮ ጌሻታ ኡባራ ኤሪያ ወልቃ ሂንቴ አኬካና ሜላ ያሳይስ። ¹⁹ ኤራቴሳፌ አዲያ ከሪስቶሳ ሲቆዋ ሂንቴ ኤራና ሜላ ቃሲ ዴዒያ ኢሚያ ያሳ ወልቃን ሂንቴ ኩማና ሜላ ታ ያሳይስ።

²⁰ ሂዛ፤ ኑ ጊደን አሲያ ባ ወልቃ ባጋራ ኑኒ ወሴይሳፌ ወይኮ ቆፔይሳፌ አሲዲ አሳናው ዳንዳዒያ ያሳስ። ²¹ ያሳ ኬሳኒኔ ከሪስቶስ ዩሱባን ወዴ ኡባን ሜሪናፔ ሜሪና ጋካናው ቦንቾይ ጊዶ። አሚንዒ።

ከሪስቶሳ ዴዒያ ኢሲፌቴሳ

4 ሂዛ፤ ጎዳ ጊሾ ቃሼቲዳ ታኒ፤ ሂንቴ ዌጌቲዳ ዌሳስ ቤሲያ ዴዒያ ዳና ሜላ ሂንቴና ያሳይስ። ² ሂንቴ ኡባ ወዴ አዳኔ ሃዮ ጊዲቴ፤ ኢሶይ ኢሱዋ

ዳንዳዒቴኔ ሲቆን ዴዒቴ። ²³ ሳሮቴሳን ቃሼቲዲ አያናይ ኢሚያ ኢሲፌቴሳ ናጋናው ሚኒቴ። ⁴ ያሳይ ሂንቴና ዌጊዳ ወዴ ኢሲ ኡፋይሳስ ዌጊዳይሳዳ ኢሲ አሳቴሲኔ ኢሲ አያኒ ዴዒስ። ⁵ ኢሲ ጎዳይ፤ ኢሲ አማኖይኔ ኢሲ ዌንቃቴይ ዴዒስ። ⁶ ኡባፌ ቦላ ጊዲዳ፤ ኡባ ባጋራ አሲያኔ ኡባ ጊደን ዴዒያ ኢሲ ያሳይ፤ ኡባ አዋይ ዴዒስ።

⁷ ሺን ከሪስቶሲ ኢማናው ኮዩዳይሳዳ ኑ ኢሶይ ኢሶይ ዱማ ዱማ ኢዋታ ኤኪዳ። ⁸ ሄሳ ጊሾ፤ ያሳ ቃላይ፤

«ኢ ፑዴ ኬዬዳ ወዴ ዲዒቲዳ ዳርታ ባራ ኤኪዲ ቢስ፤ አሳስካ ኢዋታ ኢሚስ»

ያጌስ።^a ⁹ ያቲን፤ «ፑዴ ኬዬስ» ጉሳይ ወይ ጉሴ? ኢ ኮይሮ ዱጌ፤ ሳዓ ዜቃ ቤሳ ወዲስ ጉሱ ጊዶና ኢዒኮ አይ ጉሴ? ¹⁰ ሃ ዱጌ ወዲዳይሲ፤ ኡባ ቤሳን ቤንታናው ኡባፌ ቶቃ ሳሉዋ ኬዩዳይሲ ኢያ።

¹¹ ኢ ኢሶታ ኢሶታ ሃዋሬታ፤ ኢሶታ ኢሶታ ናቤታ፤ ኢሶታ ኢሶታ ወንጌላ ሳባኪታ፤ ኢሶታ ኢሶታ ያሳ ኬሲ ሄሜይሳታ፤ ኢሶታ ኢሶታ አስታማሬታ አሲዲ ኢሚስ። ¹² ኢ ሄሳ አሲዳይ ከሪስቶሳ አሳቴሲ ጊዲዳ ያሳ ኬሲ ዲቻናዉኔ አማኒያ አሳ ያሳ አሶስ ጊጊሳናሳ። ¹³ ሄሳዳካ፤ ኑ ኡባይ ያሳ ናዓ ኤሪዲ አማኖን ቤንቲያ ኢሲፌቴሳኮ ጋኪዲ፤ ከሪስቶሳ አያና ዴዒዋ ኩሜሳ ጋኪዲ ዲጫና ሜላሳ።

¹⁴ ሂዛፔ ጉዬ፤ አሳ ጌኔ ጨዋን ጊጊዳ ባሌሲያ ወርዶ ቲሚርቴ ጫርኮኒኔ ሆቤን ጌዴኔ ሃ ኩሎ ካዒያ ናይታ ሜላ ጊዳናው ቤሲና። ¹⁵ ሺን ኑኒ ቱማ ሲቆን አዲሼ አሳቴሳስ ሁዒ ጊዲያ ከሪስቶሳራ ዴዒያ ኢሲፌቴሳ ጉጂ ጉጂ ዲቾስ። ¹⁶ ኩሜሳ አሳቴሳይ ከሪስቶሳ ቦላ ዜምፔስ ቃሲ ዱማ ዱማ አሳቴሳ ቢሊቴቲ ኢሶይ ኢሱዋራ አይኬቲዲ ኡቲስ። ኢሲ ኢሲ አሳቴሳ ኬፌሌይ ባ አሱዋ አሲያ ወዴ ኩሜሳ አሳቴሳይ ሲቆን ዲጩስ። ^b

ከሪስቶሳን አራሳ ዴዒያ

¹⁷ ሄሳ ጊሾ፤ ታኒ ሃይሳ ሂንቴው ጎዳ ሱንሳን አዳይሲኔ ማርካታይስ። ጎዒ ባይና ቆፋ ቆፒያ አይሁዴ ጊደና አሳታዳ ዴዐፒቴ። ¹⁸ ኤንታ ቆፋይ ዲሚስ፤ ባንታ ዎዛና ሙሚሲዶሶና። ኤንቲ

ኤፌሶና ጳውሎስ ኢየሱስ ጊዲ ያሳይ ኢሚያ ዴዑዋፔ ሃኪዶሶና። ¹⁹ኤንቲ ዩባ ጊያባ ኤፎኮና፤ ኤንቲ ላይማቴሳስ ባንታና አሲ ኢሚዶሶና፤ ቃሲ ቴናባ ኡባ ጉዬ ጎና አሶሶና።

²⁰ሺን ሂንቴ ኪሪስቶሳ ኤሪዳይ ሄሳ ሜላ አጌን ጊዴና። ²¹ኢያባ ቱማ ሲዲዴታ። ቃሲ ዩሱሳን ዴዲያ ቱማ ሜላ ኢያፔ ታማሪዴታ። ²²ሂንቴ ካሴ ዴዲያ ዴዎ አጊያ አጊቴ። ቃሲ ባ ሚሚያ አሞን ጳያ ሂንቴ ጩጋ አሳቴሳ ዲጊቴ። ²³ሂንቴ ዎዛና ቆፋን አራፂቴ። ²⁴ቱማ ሂሎቴሳኒኔ ገሻቴሳን ያሳ ሌሚሶን ሜዴቲዳ አራሳ አሳቴሳ ማዒቴ። ^d

²⁵ሂዛ፥ ዎርዶ አዴቆፊቴ። ኑኒ ኡባይ ኪሪስቶሳ አሳቴሳ ቢሊቴታ ጊዲያ ጊሾ አሳ ኡባራ ቱማ አዴቲቴ። ^{e26}ሃንቁቲቴ፤ ሺን ሂንቴ ሃንቁዋን ናጋራ አሶፊቴ። ሂንቴ ሃንቁቲ ዴዲሺን አዊ ዉሎፎ። ^{f27}ዓላሄስ ቤሴ ኢሞፊቴ። ²⁸ካይሲያ ኡራይ ሂዛፔ ጉዬ ካይሶቶፖ። ሺን ማንቆታ ማዲያባይ ኢያው ዳና ሜላ ባ ኩሺን ሎዋባ አሶ።

²⁹ሂንቴ ዶናፔ ኢታ ቃሲ ኬዮፖ። ሺን ሲዴይሳታ ጎዳና ሜላኔ ሃራታ ሚን፴ሲያ ኮሺያ ሎዎ ቃሲ ሂንቴ ዶናፔ ኬዮ። ³⁰ዶሳይ ሂንቴና ዎዚያ ጋላሳስ ሂንቴና አታሚዲ ዎሲዳ ያሳ አያና አዛንሶፊቴ። ³¹ጫሜቴሲ፥ ዩሎ፥ ሃንቆ፥ ዋሶ፥ ጫሺኔ ኢታ ኡባ ሂንቴፌ ሃሲቴ። ³²አሲዲ ኢሶይ ኢሱዋስ ኬሃኔ ቃዴቴይሳታ ጊዲቴ። ዶሳይ ኪሪስቶሳ ባጋራ ሂንቴው አቶ ጊዳይሳዳ ሂንቴካ ዎሊስ አቶ ጊቴ። ^g

5 ሂዛ፥ ዶሳይ ዶሲያ ናይታዳ ኢያ ዳኒቴ። ²ኪሪስቶሲ ኑና ዶሲዲ ባና ኑ ጊሾ ያሳስ ሳዊያ ኢሞኔ ያርሾ አሲዲ ኢሚዳይሳዳ ሂንቴካ ሲቆን ዴዲቴ። ^h

³ሺን ላይማቴሲ፥ ቴናቴሲኔ ኡዜቴሲ አማኒያ አሳስ ቤሶና ጊሾ ሂንቴ ጊዶን ኡባራካ ሲዴቶፎ። ⁴ዶሳ ጋላቲቴፔ አቲን ዩላያባይኔ ኤያ አዲ ዎይኮ ቂዴይ ሂንቴው ቤሶና ጊሾ ሂንቴ ጊዶን ኡባካ ዴዎፖ። ⁵ሃይሳ ኤሪቴ፤ አኒካ ላይማቴይ ዎይኮ ቴናባ አሴይ ዎይኮ ኡዜቴይ ኪሪስቶሳ ካዎቴሳኔ ያሳ ካዎቴሳ ላታናው ዳንዳዔና። ኡዜቴሲ ኤቃ ጎይዮ ሜላ።

⁶ሃይሳታ ጋሶን ያሳ ሃንቆይ ኪቴቶና አሳ ቦላ ያና ጊሾ አኒካ ሂንቴና ፓሶና አዳን ጨሞፎ። ⁷ሄሳ

ሜላ አሳራ ኢሲፌቴሲ አሶፊቴ። ⁸ካሴ ሂንቴ ጳማን ዴዲዴታ፥ ሺን ሃዲ ጎዳ ባጋራ ፖፖን ዴዴታ። ሂዛ፥ ፖዎ አሳዳ ፖፖን ሲሜሬቲቴ። ⁹ፖዎይ ሎዎቴሲ፥ ሂሎቴሲኔ ቱማቴሲ አይፌስ።

¹⁰ጎዳ ኡፋይሲያባ አሳናው ኮዩቴ። ¹¹ጎዲ ባይና ጳማ አሶ ቆንጨሲቴፔ አቲን ኢያራ ኢሲፎፒቴ። ¹²ኤንቲ ጌማን አሲያ አሱዋ ሃሪ አቶሺን አዳናዉካ ዩላዩስ። ¹³ሺን ኡባባይ ፖፖን ኬያ ዎዴ ቆንጨን ቤንቴስ። ¹⁴ፖዎይ ኡባባ ቆንጨን ቤሴስ። ሄሳ ጊሾ፥

«ኔኖ ዲስኬይሶ ባርካ፤

ሃይቆፔ ዴንዳ፤

ኪሪስቶሲ ኔ ቦላ ፖዳና» ያጌቲስ።

¹⁵ሂዛ፥ ሂንቴ ዋኒዲ ዴዲያኮ አኬኪ ቤዲቴ። ጨንጫታ ጊዲቴፔ አቲን ኤያታ ጊዶፒቴ።

¹⁶ላይሳይ ኢታ ጊዲያ ጊሾ ኢንጂቲያ ዎዴ ኡባ ጎዴቲቴ። ⁱ¹⁷ሄሳ ጊሾ፥ ጎዳ ሺኔይ አይቤኮ አኬኪቴፔ አቲን ኤዮፒቴ።

¹⁸ጊሻ አያናን ጋላስ ጋላስ ኩሚቴፔ አቲን ጳዮኮ ሂንቴና ካሌሲያ ጊሾ ዎይኔ ኡሻን ማሶቆፊቴ።

¹⁹ማዝሙሬን፥ ሳባኒኔ አያና ዩላን፥ ኢሶይ ኢሱዋራ አዴቲቴ። ቃሲ ሂንቴ ዎዛናን ዛማሪሺኔ ሳቢሺ ጎዳ ጋላቲቴ። ^{j20}ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ሱንሳን ኡባ ዎዴ ያሳ አዋ ኡባባስ ጋላቲቴ።

²¹ኪሪስቶሳ ቦንቹዋስ ጊዲ ኢሶይ ኢሱዋስ ሃሬቲቴ።

አዚናባኔ ማቺባ

²²ማቹቶ፥ ጎዳስ ሃሬቴይሳዳ ሂንቴ አዚናታስ ሃሬቲቴ። ^{k23}ኪሪስቶሲ ዎሳ ኬሳስ ሁዔ ጊዴይሳዳ አዚኒካ ባ ማቹስ ሁዔ። ቃሲ ኪሪስቶሲ ባ አሳቴሲ ጊዲዳ ዎሳ ኬሳ አሺይሳ። ²⁴ሺን ዎሳ ኬሳይ ኪሪስቶሳስ ሃሬቴይሳዳ ማቹቲ ባንታ አዚናታስ ኡባባን ሃሬታናው ቤሴስ።

²⁵አዚናቶ፥ ኪሪስቶሲ ዎሳ ኬሳ ዶሲዲ ባና ኢው ኢሚዳይሳዳ ሂንቴካ ሂንቴ ማቹታ ዶሲቴ። ^{l26}ኢ ዎሳ ኬሳ ባ ቃላ ባጋራ ሃሳን ሜጨዲ ጌሺስ። ²⁷ኪሪስቶሲ ዎሳ ኬሳ ቂቲ ዎይኮ ሶምዎ ቴሲ ዎይኮ ሄሳ ሜላባይ ባይና ኢ ኩሜሳ ቦንቹዋራ ጌሺኔ ቦሬቶናፎ አሲዲ ባኮ ሺሻናው ኮዩዲ ሄሳ አሲስ። ²⁸ሄሳዳካ፥ አዚናቲ ባንታና ዶሴይሳዳ ባንታ ማቹታ ዶሳናው ቤሴስ። ባ ማቹው ዶሴይሲ

^c4:22 ቆላ 3:9 ^d4:24 ሜዴ 1:26፤ ቆላ 3:10 ^e4:25 ዛካ 8:16 ^f4:26 ማዝ 4:4
^g4:32 ቆላ 3:13 ^h5:2 ኬሳ 29:18፤ ማዝ 40:6 ⁱ5:16 ቆላ 4:5
^j5:19 ቆላ 3:16-17 ^k5:22 ቆላ 3:18፤ 1ጴጊ 3:1 ^l5:25 ቆላ 3:19፤ 1ጴጊ 3:7

ባና ዶሴስ። ²⁹ ባና ኢሂያ አሲ አኒካ ባዋ፥ ሺን ኪሪስቶስ ዎሳ ኪሳስ አሴይሳዳ ባ አሳቴሳ ሙዜሲኔ ናጌስ። ³⁰ ኑኒ ኪሪስቶሳ አሳቴሳ ቢሊቴታ።

³¹ ዎሳ ቃላይ፥ «ሄሳ ጊሾ፥ አሲ ባ አዋኔ ባ አዩው አጊዲ፥ ባ ማፍራ ኢሲፌ ዳና፤ ኤንቲ ናምዓይካ ኢሲ አሾ ጊዳና» ያጌስ። ^{m32} ሃይሲ ጊታ ፁራ፥ ሺን ታኒ ሄሳ ኪሪስቶሳባኔ ዎሳ ኪሳባ ሌሚሶ አሳዳ አዳይስ። ³³ ጊዶሺን፥ ሂንቴ ኢሶይ ኢሶይ ሂንቴ ማፍታ ሂንቴ፥ ሂንቴና ዶሴይሳዳ ዶሴቴ። ኢሲ ኢሲ ማቻ ባ አዚና ቦንቻናው ቤሴስ።

ናይታባኔ ዩሊዳይሳታባ

6 ናይቶ፥ ሂንቴ ጎዳባ ጊዲያ ጊሾ ሂንቴና ዩሊዳይሳታስ ኪቴቲቴ። ሄሲ ሂንቴው ቤሲያባ። ⁿ² «ኔ አዩውኔ ኔ አዋ ቦንቻ።» ሄሲ ኡፋይሳ ቃሊ ዴዲያ ኮይሮ ኪታ። ^{o3} «ኔ ሄሳ ፖሊያባ ጊዲኮ ኡባይ ኔው ኢንጄታና፤ ኔ ላይሳይ ሳዓ ቦላ አዱቃና።»

⁴ አዋቶ፥ ሂንቴ ናይታ ጎዳ ቃላ ታማርሶኒኔ ኤንታ ካሌሶን ዲፔቴፍ አቲን ኤንታና ጫሚሶፒቴ። P

ጎዳታባኔ አይሌታባ

⁵ አይሌቶ፥ ኪሪስቶሳስ ኪቴቴይሳዳ ሂንቴ ሳዓ ጎዳታስ ያሻን፥ ቦንቾኒኔ ሱሬ ዎዛናን ኪቴቲቴ። ^{q6} ኤንታ ሲንሳን ሳባ ዴማናው ኤንቲ ቤዲያ ዎዴ ፃላላ አሶፊቴ። ሺን ኪሪስቶሳ አይሌታዳ ዎሳ ሺኒያ ዎዛናፍ ፖሊቴ። ⁷ አሳስ ጊዶናሺን ጎዳስ ጊዲ ሂንቴ ኩሜሳ ዎዛናፍ አሲቴ። ⁸ አይሌ ጊዲን ዎይኮ ጎዳ ጊዲን ኢሶይ ኢሶይ ባ አሲዳ ሎዎ አሱዋስ ጎዳፕ ዎይቶ ኤካናይሳ ኤሬታ።

⁹ ጎዳቶ፥ አሳ ሶምዎ ቤዲዲ ማዶና ጎዳይ፥ ሳሉዋን ዴዲይሳ ኤሬታ። ሄሳ ጊሾ፥ ሂንቴ አይሌታ ማንዴይሳ አጊዲ ኤንቲ ሂንቴው ቦንቾን ኪቴቴይሳ ሜላ ሂንቴ ኤንታው ሎዎባ አሲቴ።†

ዎሳ አላ ሚሼታ

¹⁰ ዉርሴሳን፥ ጎዳኒኔ ኢያ ጊታ ዎልቃን ሚኒቴ። ¹¹ ፃላሄ ጨሙዋ ኤቂታናው ዳንዳዓና

ሜላ ዎሳይ ሂንቴው ኢሚዳ አላ ሚሺያ ኡባ ማዲቴ። ¹² ኑ አላይ አሳራ ጊዶናሺን ሳሎን ዴዲያ ቴና አያና አላንቾታራ፥ ማታ አዋታራ፥ ሃሬይሳታራኔ ሃ ዱማ አላሚያ ዎልቃታራ።

¹³ ሄሳ ጊሾ፥ ኢታ ጋላሳ ቴቃናውኔ ኡባ ፖሊዲ፥ ሚኒዲ ኤቃናው ሂንቴ ዳንዳዓና ሜላ ዎሳ አላ ሚሼታ ኡባ ማዲቴ። ¹⁴⁻¹⁵ ቴማ ፂሳን ዳንጮዳ ዳንጨዲ፥ ሂሎቴሳ ፁፋሬዳ ቲራን ዎሲዲ፥ ሳርቴሳ ዎንጌላ ሂንቴ ቶሁዋን ጫማዳ አሲዲ ሚኒዲ ኤቂቴ። ^{s16} ሄ ኡባፌ አሲዲ፥ ፃላሄይ ዩዲያ ላሂያ ታማ ዶንጌ ኡባ ቶይሳናው ዳንዳዲያ አማኑዋ ኡባ ዎዴ ጎንዳሌዳ አይኪቴ። ¹⁷ ዎሳ አቶቴሳ ቢራታ ባርኔፃዳ ሂንቴ ሁዔን ዎሲቴ፤ ቃሲ ጊሻ አያና ማሻ፥ ኢካ ዎሳ ቃላ አይኪቴ። ^{t18} ዎሳ አጎፊቴ፤ ሃሬታስካ ጋናቲቴ፤ ኡባ ዎዴ አያናን ዎሲቴ። ሄሳን፥ ጊሻታስ ሳሌቶና ሚኒዲ ኡባ ዎዴ ዎሲቴ።

¹⁹ ታኒ ዎንጌላ ፁራ ያሺ ባይና ቆንጨሳዳ አዳና ሜላ ዎሳይ ታው ቃላ ኢማና ሜላ ዎሲቴ። ²⁰ ታኒ ሄሳ አሳናው ኪቴታስ ሃዲካ ቃሾን ዴዲይ ሄ ዎንጌላ ጊሾሳ። ያኒያ ጊሾ፥ ታኒ ያሺ ባይና ቤሴይሳዳ አዳና ሜላ ታው ዎሲቴ።

ዉርሴሳ ሳርሶ

²¹ ታኒ ዋና ዴዲያኮኔ አይ አሲያኮ ሂንቴ ኤሬና ሜላ ኑ ሲቆ ኢሻይ፥ ጎዳ አሱዋን አማኔቲዳ አሳንቾይ፥ ቲኪቆሲ፥ ታባ ኡባ ሂንቴው አዳና። ^{u22} ኑኒ ኡባይ ዋኒዲ ዴዲያኮ ሂንቴው አዳና ሜላኔ ሂንቴና ሚንሴሳና ሜላ ታኒ ኢያ ሂንቴኮ ኪታስ። ²³ ዎሳ አዋፍ፥ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳፍ ሳርቴሳይኔ ሲቆይ አማኖራ ኢሲፌ አማኒያ ኡባስ ጊዶ። ²⁴ ኢርዎና ሲቆን ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ሲቂያ ኡባራ ዎሳ አዶ ኪሃቴሳይ ጊዶ።

m5:31 ሜዴ 2:24 n6:1 ቆላ 3:20 o6:2 ኪሳ 20:12፤ ዛሬ 5:16 p6:4 ቆላ 3:21
q6:5 ቆላ 3:22-25 r6:9 ቆላ 4:1፤ ዛሬ 10:17፤ ቆላ 3:25 s6:14-15 ኢሳ 11:5፤ ኢሳ
59:17፤ 52:7 t6:17 ኢሳ 59:17 u6:21 ሃ.አ 20:4፤ 2ሂዋ 4:12፤ ቆላ 4:7-8

ጳውሎስ ፊልጲሲዩሳ አሳስ

ፃፊዳ ኪታ

ጋላ ቆፋ

ጳውሎስ ፊልጲሲዩሳ አሳስ ፃፊዳ ኪታይ ፃፈቲዳይ፡ ሮሜ ቤታን ማቄዶኒያ አወራጃን፡ ፊልጲሲዩሳ ቤታን ዴዒያ ምሳ ኬሳሳ፡ ሄ ምሳ ኬሳይ ጳውሎስ አወሮፓ ቤታን ኮይሮ ኤሲዳ ምሳ ኬሳ፡ ሃ ኪታይ ፃፈቲዳይ፡ ጳውሎስ ቃሾ ኬሳን ዴዒያ ምዴ ሃራ አማኒያ አሳንቸቲ ኢያ ኢዲዳ ምዴኔ ፊልጲሲዩሳ ምሳ ኬሳን ዴንዲዳ ምርዶ ቲሚርቲያ ጋሶን ኢያ ምዛናይ ዳሮ አዛኒዳ ምዴ፡ ጊዶሺን፡ ጳውሎስ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ሚንሲዲ አማኒያ ጊሾ ሃ ኪታን ቆንጨዲ ቤንቴይ፡ ኡፋይሲኔ ኩሜሳ አማኔቴሲ፡ ፊልጲሲዩሳን ዴዒያ ዳሮ አሳይ ሮሜፔ ዲዔቲዲ ዩዳ አሲ፡ ኤንቲ ሮሜ ቤታስ ሚሹቶሶናኔ ሎይሲ ናጎሶና፡ ኤንታፊ ኢሶቲ ኢሶቲ አማኒዲ ባንታ ቤታ አሳን ጎዴቲዶሶና፡ ሄ ጎዳይ ኤንታ ቦላ ሜቶኔ ማንቆቴሲ ኤሂስ (ሃ.አ 16:20-21)።

ጳውሎስ ሃ ኪታ ፃፊዳ ኮይሮ ጋሶይ ኢያ ሜቱዋ ምዴ ኢያ ማዳናው ፊልጲሲዩሳ አማኒያ አሳይ ኢሞታ ኢያው ዩዲዳ ጊሾ ኤንታ ጋላታናሳ፡ ኢያ ቦላኔ ኤንታ ቦላ ዱማ ዱማ ሜቶይ ጋኪዳባ ጊዲኮካ ኤንቲ ሚኔታና ሜላኔ ኩሜሲ አማኔቲዲ ዳና ሜላ ሃ ዴሚዳ ኢንጂያን ኤንታ ሚንሴሴስ፡ ጨቆኔ ኦቶሮ አጊዲ፡ ዩሱስ ኪሪስቶሳ አሽኬቴሳን ኤንቲ ኩማና ሜላ ሚንሲዲ ኤንታ አኬኪሴስ፡ ዩሱስ ኪሪስቶሳራ ኢሲፌ ጊዶን ኤንቲ ዴሚዳ ዴዶይ ምሳ አዶ ኬሃቴሳፌ ፑልቲዳይሳኔ አማኖን ኤንቲ ኤኪዳይሳፌ አቲን አይሁዴታ ምጋ ፖሎን ቤንቲዳባ ጊዶናይሳ ኤንታ አኬኪሴስ፡ ዩሱስ ኪሪስቶሳራ ኢሲፌ ዴዒያ ኡባስ ምሳይ ኢሚያ ሳናዋኔ ኡፋይሳ ኤንታው ፃፈሰ።

ሃ ኪታይ ኤሬቴይ ኡፋይሲ፡ አማኔቴሲ፡ ኢሲፌቴሲኔ አማኖን ሚኒዲ ዴዶ ቆንጨሲዲ ቤሴይሳና፡ ሄሳ ቦላ ጉጂዲ፡ ጳውሎስ ፊልጲሲዩሳ ምሳ ኬሳ ሲቂያ ጊታ ሲቁዋ ቆንጨሲስ።

ፊልጲሲዩሳ ኪታ አይፌ ቆፋታ

ጌሎ ቆፋ 1:1-11

ጳውሎስ ሃኒዲ ዴዒያ ዱሳ 1:12-26

አማኖን ሴሚሶ ዴዶ 1:27-2:18

ፂሞቲዮሳሲኔ ኤጳፊራዲቱስ ዴዒያ ቆፋ 2:19-30

ሞርኬታፔኔ ኢታታፔ ናጌቴሲ 3:1-4:9

ጳውሎሳኔ ፊልጲሲዩሳ አማኒያ አሳ 4:10-20

ሳሮሶኔ አንጆ 4:21-23

1 ኪሪስቶስ ዩሱሳራ ኢሲፌዳ ጊሾ ምሳ ጊዲዳ፡ ፊልጲሲዩሳ ካታማን ዴዒያ ምሳ ኬሳ ጨማታሲኔ ዳቆኔታ ኡባስ፡ ዩሱስ ኪሪስቶሳ አይሌ ጊዲዳ፡ ጳውሎሳፔኔ ፂሞቲዮሳፔ ኬቴቲዳ ኪታ። ^v

² ኦ አዋ ምሳፌኔ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳፔ አዶ ኬሃቴሳይኔ ሳሮቴሳይ ሂንቴው ጊዶ።

ጳውሎሳ ጋላታ ምሳ

³ ታኒ ሂንቴና ቆፒያ ምዴ ኡባን፡ ታ ምሳ ጋላታይስ። ⁴ ታኒ ሂንቴ ኡባስ ምሳ ምሲያ ምዴ ኡፋይሳን ምሳይስ። ⁵ ሂንቴ ኮይሮ ጋላሳፔ ሃዲ ጋካናው፡ ምንጌላ ማርካቴይሳን ታራ ኢሲፌ ጊዲዲ፡ ታና ማዲዳ ጊሾ ምሳ ጋላታይስ። ⁶ ሂንቴ ጊዶን ሎዎ አሶ ዶሚዳ ምሳይ፡ ኪሪስቶስ ዩሱሲ ሲሚያ ጋላሳይ ጋካናው፡ ፖላናይሳ ኤራይስ።

⁷ ሂንቴ ኡባ ምዴ ታ ምዛናን ዴዔታ፡ ታኒ ኡባ ምዴካ ሄሳዳ ቆፓናው ቤሴስ፡ ሃዲ ታኒ ቃሾን ዴዓሼኔ ቃሼታናፔ ሲንሴ ምንጌላ ናጎኒኔ ምንጌላ ሚንሳ ኤሶን ምሳይ ታው ቃዲዳ ቃዳ ሂንቴካ ታራ ሻኬቲዴታ። ⁸ ታኒ ሂንቴና ኡባ ኪሪስቶስ ዩሱሳ ሲቁዋን አይ ሜላ ላሞቲያኮ ምሳይ ታው ማርካ።

⁹ ሂንቴ ሲቆይ ቱማ ኤራቴሳራኔ አኬካራ ኢሲፌ ጉጂ ጉጂ ዲጫና ሜላ ምሳ ምሳይስ። ¹⁰ ሄሳን ሂንቴ ሎዎባ ሻኪዲ፡ ዶሬይሳታ፡ ኪሪስቶሲ ሲሚያ ጋላሳን ጌሻታኔ ቦሬቶናይሳታ ጊዳና። ¹¹ ሂንቴ ዴዶይ ምሳ ቦንቹዋሲኔ ጋላታስ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ባጋራ ቤንቲያ ሂሎቴሳ አይፌያን ኩሚዲ አይፋና።

ጳውሎሳ ቃሼቴሳይ ምንጌላይ ዳልጋና ሜላ ማዲስ

¹² ታ ኢሻቶ፡ ታና ጋኪዳ ኡባይ ምንጌላይ ዳልጋና ሜላ ቱማ ማዲዳይሳ ሂንቴ ኤራና ሜላ ኮያይስ። ¹³ ታኒ ኪሪስቶሳ ጊሾ ቃሼቲዳይሳ፡ ካዎ ኬሳ ናጌይሳቲኔ ሃይሳን ዴዒያ ሃራቲ ኡባይ ኤሮሶና። ^{w14} ታ ቃሹዋ ጋሶን ኦ ኢሻታፔ ዳሮቲ ጎዳን ኬሂ አማኔቲዶሶና፡ ሄሳ ጊሾ፡ ምሳ ቃላ ያሺ ባይና ካሴይሳፌ አዲ ሚኒዲ ሓዳና ሜላ ሚኖቴሲ ዴሚዶሶና።

¹⁵ ጊዶሺን፡ ኢሶቲ ኢሶቲ ቃናቴኒኒ ፓላማን ኪሪስቶሳባ አዶሶና፡ ሺን ሃራቲ ሱሬ ዎዛና፤ አዶሶና። ¹⁶ ሱሬ ዎዛና፤ አዶሶናቲ፡ ያሳይ ታው ዎንጌላ ናን አሶ ኢሚዳይሳ ኤሪያ ጊሾ ሲቆን አዶሶና። ¹⁷ ሺን ታና ቃናቴይሳቲ ታ ቃሹዋ ቦላ ሃራ ሜቶ ኤሃናባ ኤንታው ዳኒን ባንታና ዶሲዲ ኪሪስቶሳባ አዶሶና፤ አቲን ቱማ ዎዛና፤ አዶሶና። ¹⁸ ሄሲ አይኮካ ሜቴና። ቱማ አጌን ጊዲን ዎይኮ ዎርዶ አጌን ጊዲን ሄ አባን ኪሪስቶሲ ሳባኪቴስ። ታና ሄሲ ኡፋይሴስ። ቃሲ ሃራባይ ታና ኡፋይሴሲያባይ፡ ¹⁹ ታኒ ሂንቴ ዎሳኒኔ ዩሱስ ኪሪስቶሳ አያና ማዱዋን አታናይሳ ኤሪያ ጊሾ ታና ኡፋይሴስ። ²⁰ ታ ጊታ አዎይኔ ኡፋይሳን ናጊያ ናንይ ታ ዩላቶና አታናይሳ። ሺን አባ ዎዴ አሴይሳዳ፡ ሃዲካ ታኒ ፓዓ ዴዲን ዎይኮ ሃይቂን ያዮና ታ ኩሜሳ አሳቴሳን ኪሪስቶሲ ቦንቼታና ጋዳ ሚኖቴሳን አዳይስ። ²¹ ታ ዴዲኮካ ኪሪስቶሳ ዓላላስ ዴዳይስ፤ ቃሲ ታ ሃይቂኮካ ታው አዲዳ ዎዴ። ²² ሺን ታ ፓዓ ዴዲኮ አይፌይ ዴዲያ አሶ አሳና። ሺን ፓዓ ዴዳይሳፌኔ ሃይቆ፤ አዉሳ ዶራኒኮ ታው ኤሬቴና። ²³ ታኒ ሃ ናዎዓታ፤ አዉሳ ዶራኒኮ ኡንዔታስ። ሃ ዴዐዋ፤ ሻኪታዳ ኪሪስቶሳራ ኢሲፌ ዳናው አዎታይስ፤ ኪሪስቶሳራ ኢሲፌ ዴዳይሲ ኡባፌ አዲዳ ሎዎ። ²⁴ ሺን ታኒ ሂንቴ ጊሾ ፓዓ ዴዳይሲ ሂንቴው ዳሮ ኮሺያባ።

²⁵ ሄሲ ታኒ ጌሻዳ ኤራይስ፤ ታኒ፡ ሂንቴ አማኖን ዲጫናዳኔ ኡፋይታናዳ ሂንቴራ ፓዓ ዳና። ²⁶ ሄሲ ጊሾ፡ ታኒ ሂንቴኮ ሲማዳ ያ ዎዴ ኪሪስቶስ ዩሱሳራ ሂንቴ ዴዲያ ዴዐዋን ታናን ዴዲያ ጩቄቴሳይ ሂንቴው ዳራና።

²⁷ ኡባፌ አሲዲ፡ ሂንቴ ኪሪስቶሳ ዎንጌላስ ቦንቾ ኤሂያ ዴዐ ዴዲቴ። ታ ሂንቴና ቤዲን ዎይኮ ቤያና ኢዒን ሂንቴ ኢሲ ቆፋን ሚኒዲ ኤቂዲ፡ ሃራቲ ዎንጌላን አማናና ሜላ ኢሲ ዎዛናን ጊዲዲ ኢሲፌ ባዔይሳ ታ ሲዓና። ²⁸ ሂንቴ ሞርኬታስ ያዮፊቴ። ኤንቲ ሂንቴራ ኤቂቴያባ ጊዲኮ ሄሲ ሂንቴው አቶቴሳስ፡ ኤንታው ዳዮስ ያሳፌ ጊዲዳ ማላ። ²⁹ ኪሪስቶሳስ አሲያ ቃዳይ ሂንቴው ኢሜቲዳይ፡ ሂንቴ ኢያ አማናና ሜላ ዓላላ ጊዶናሺን ሂንቴ ኢያ ጊሾ ሜቶ ኤካና ሜላሳ። ³⁰ ሄሲ ጊሾ፡ ሂንቴ ታ ዋያ ካሴ ቤዲዴታ፤ ሃዲካ ታ ዋዩቴይሳ ሲዴታ። ሂንቴካ ታ ዋያ ሜላ ዋዩቴታ። ^x

ቱማ አሽኬቴሲ

2 ኪሪስቶሳን ሂንቴ ዴዲያ ዴዐይ ሂንቴና ሚንሴስ፤ ቃሲ ኢያ ሲቆይካ ሂንቴና ሚንሴስ። ጌሻ አያናራ ሂንቴው ኢሲፌቴሲ ዴዳስ፤ ሂንቴ ሃራታስ ኬሄታኔ ቃዴቴታ። ² ሂዛ፡ ሂንቴ ኢሲ ቆፋን፡ ሲቆን፡ ኢሲ ዎዛናኒኔ አያናን ኢሲኖ ጊዲዲ ታና ፖሎ ኡፋይሴቴ። ³ ሂንቴና ዶሶን ዎይኮ ጩቄቲያ ሃዳ አዎን ኢሲባካ አሶፊቴ። ሺን ሂንቴ ኢሶይ ኢሲኖፌ ጊታታይስ ያጊዲ ቆፖና ሂንቴና ካዉሺቴ። ⁴ ሂንቴ ኢሶይ ኢሶይ፡ ሃራ አሲ ማዲያባ ኮፍቴ፤ አቲን ሂንቴና ማዲያባ ዓላላ ኮዮፒቴ።

⁵ ኪሪስቶስ ዩሱሳን ዴዲያ ቆፋይ ሂንቴናን ዳናው ቤሴስ።

⁶ ኢያው ኡባ ዎዴ ያሳ ሃኖቴሲ ዴዳስ።

ያኒያ ጊሾ፡ ኢያ ያሳራ ኢሲኖ አሲያ ሃኖታ፡

ዎልታን ኤካናው ኮፍቤና።

⁷ ጊዶሺን፡ ኢ ባው ዴዲያ ቦንቼዋ ኡባ አጊዲ፡

አይሴ ሜዴታ ኤኪስ፤

አሴ ዳኒዲ ቆንጩስ።

⁸ ኢ ባና ካዉሺስ፤

ሃይቃና ጋካናው፡

ሃሪ አቶሺን ማስቃሊያ ቦላ

ሃይቃናው ኪቴቲስ።

⁹ ሄሲ ጊሾ፡ ያሳይ ኢያ ዳሮ ዶቂ ዶቂ አሲስ፤

ቃሲ ሱንሳ ኡባፌካ አዲያ ዶቃ ሱንሳ ኢሚስ።

¹⁰ ሳሎኒኔ ሳዓን፡

ሳዓ፤ ጋርሳን ዴዲያ ኡባይ፡

ዩሱሳ ሱንሳ ቦንቼዋስ ጉልባታና። ^y

¹¹ አሳ ኡባይ ባንታ ኢንዓርሳን፡

ዩሱስ ኪሪስቶሳ ጎዳ ያጊዲ፡

ያሳ አዋ ቦንቼዋስ ማርካታና።

ሃ አላሚያስ ፖዎ ጊዶ

¹² ታ ኢሻቶ፡ ታኒ ሂንቴራ ዴዲያ ዎዴ ኡባን ሂንቴ ኪቴቲዳይሳዳ፡ ሃዲ ታኒ ሂንቴ ማታ፤ ሃኪንካ፡ ካሴይሳፌ አሲዲ፡ ኪቴታናው ቤሴስ። ያሳስ ያሻኒኔ ኮከርሳን ሂንቴ አቶቴሳ ፖላናው አሲቴ። ¹³ ያሳይ፡ ሂንቴ ኢያው ኤሮ ጊዲ ኪቴታና ሜላ ኡባ ዎዴ ሂንቴ ጊዶን አሴስ።

¹⁴ አይ አሶ አሲሼካ ዙዙዋና ዎይኮ ፓላዎና አሲቴ። ¹⁵ ጌላኔ ናጋራንቾ አሳ ጊዶን ቦሬቶናይሳታ፡ ጌሻታኔ ፖኮይ ባይና ያሳ ናይታ

ጊዲቴ። ሂንቴ ኤንታ ጊዶን ሳሎ ያሊንቶዳ ፖሊሼ፤ ¹⁶ ዴዎ ኢሚያ ኪታ ኤንታው ኦዲቴ። ሄ ዎዴ ታ ዳቡሪሳይኔ ታ ኦሶይ ሜላ አቲቦና ጊሾ ኪሪስቶሲ ያ ጋሳስ ታ ሂንቴናን ጨቁታና።

¹⁷ ሂንቴ ያሳስ ኢሚያ አማኖ ኢሞታ ቦላ ታ ሱሳይ ኡሻ ያርሾዳ ^{††}ጉኪኮካ ታና ኡፋይሴስ። ሂንቴካ ታራ ኡፋይታና። ¹⁸ ሄሳዳ ሂንቴካ ኡፋይቲዲ ታናካ ኡፋይሳናው ቤሴስ።

ፂሞቲዮሳኔ ኤጳፊራዲቱሳ

¹⁹ ታኒ ሂንቴ ዴዐዋባ ሲዓዳ ኡፋይታናው ፂሞቲዮሳ ሂንቴኮ ኤሌሳዳ ዩዳና ሜላ ጎዳ ዩሱሲ ታና ማዳናይሳ አማኔታይስ። ²⁰ ሂንቴ ዴዐዋስ ዎዛናፔ ቆፒያ ኢያ ሜላ አሲ ሃሪ ኦኒካ ባዎ።

²¹ ሃራቲ ባንታና ጎሊያባ ኮዮሶናፔ አቲን ዩሱስ ኪሪስቶሲ ኮያባ ኦሶኮና። ²² ኢ ታራ ኢሲፌ ጊዲዲ ናዒ ባ አዋስ ኦሴይሳዳ ዎንጌላ ኦሶ ኦሲዳይሳኔ አማኔቲያ አሲ ጊዴይሳ ሂንቴ ኤፊታ።

²³ ሄሳ ጊሾ፤ ታባይ ሃኒያባ ቤዓዳ ኤሌሳዳ ኢያ ሂንቴኮ ዩዳና ጋዳ ቆፓይስ። ²⁴ ታኒ፤ ታ ሁዔን ማታ ዎዴን ሂንቴኮ ባናይሳ ጎዳን አማኔታይስ።

²⁵ ሄሳዳካ፤ ታኒ፤ ታ ኢሻ ኤጳፊራዲቱሳ፤ ታራ ኢሲፌ ታ ባጋ ጊዲዲ ኦሲዳይሳ፤ ኦሴቲዳይሳኔ፤ ታና ማዳናው ሂንቴው ኪቴቲዳይሳ፤ ሂንቴኮ ኪታናው ቆፓስ። ²⁶ ኢ ሂንቴና ኡባ ቤዓናው ዳሮ ላሞቴስ። ቃሲ ኢ ሃርጌቲዳይሳ ሂንቴ ሲዒዳ ጊሾ ባ ዎዛናን ዳሮ ኡንዔቲስ። ²⁷ ኢ ቱማ ሃርጌቲዲ ሃይቂ ኪቺዲ አቲስ። ሺን ያሳይ ኢያው ቃዴቲስ። ኢያ ያላሳስ ጊዶናሺን ኦዛኖይ ኦዛኖ ቦላ ጉዢቶናዳ፤ ታዉካ ቃዴቲስ።

²⁸ ሂዛ፤ ሂንቴ ኢያ ዛሪ ቤዒዲ ኡፋይታናዳ ታዉካ ታ ዎዛና ሴላይ ኢርዓናዳ ታኒ ኢያ ኤሌሳዳ ሂንቴኮ ዩዳናው አሞታይስ። ²⁹ ጎዳስ ሃጋዚያ አሳዳ ኢያ ኩሜሳ ኡፋይሳን ሞኪቴ። ቃሲ ኢያ ሜላ አሳ ኡባካ ቦንቺቴ። ³⁰ ሂንቴ ታ ማታን ጊዲዲ አሳናው ዳንዳዎና ማዲያ ማዲዲ ኪሪስቶሳ ኦሱዋ ጊሾ ባ ሺምፑዋስ ሚሹቶና ኢዒዲ ሃይቂ ኪቺዲ አቲስ።

ቱማ ሂሎቴሳ

3 ዉርሴሳን፤ ታ ኢሻቶ፤ ሂንቴ ጎዳባ ጊዲያ ጊሾ ኡፋይቲቴ። ታኒ ካሴ ዓፊዳይሳ ዛራዳ ዓፋናይሲ ታና ዋይሴና፤ ሺን ሂንቴና ባላፔ ናጋና።

² ኢታባ ኦሲያ ካናታፔ፤ ቃሲ ቃዓሬታናው ኮሼስ ጊያ ኢታ አሳታፔ ናጌቲቴ። ³ ኑኒ ያሳ ጊሻ አያናን ጎይኒያ ጊሾኔ ኑ ዴዐዋን ኪሪስቶስ ዩሱሳን ጨቁቲያ ጊሾ ቱማ ቃዓሮ ቃዓሬቲዳይሳታ። ኑኒ ካሬ አሳቴሳ ቦላ ኦሴቲያባን ጨቁቶኮ።

⁴ ታ ካሬ አሳቴሳን ጨቁታናው ኮሺኮ ታ ዳሮባን ጨቁታናው ዳንዳዓይስ። አይ ኦሲካ ባ ካሬ አሳቴሳን ጨቁቲያባይ ባው ዴዔስ ጊዲ ቆፒኮ፤ ታኒ ኢያፔ ዳሮ አዳዳ ጨቁቲያባይ ዴዔስ። ⁵ ታኒ ዩሴቲዳ ሳሚንታራ ቃዓሬታስ። ታኒ ዩሴታን ኢስራዔሌ፤ ታኒ ቢኒያሜ ዛሬ፤ ታኒ ዋላኪ ባይና አይሁዴ አሴ። አይሁዴ ሂጌ ናጎን ጊዲኮ ታኒ ፋሪሳዊ። ⁶ አይሁዴ አማኑዋስ ሚሹቴሳን ጊዲኮ ታኒ ዎሳ ኪሳ ዩዴሳስ። ኢሲ አሲ ሂጌ ናጊዲ ሂሊያባ ጊዲኮ፤ ታናን ቦሬይ ቤንቲቤና። ^b

⁷ ሺን ካሴ ታና ማዴስ ጋዳ ቆፒዳባ ኡባ፤ ኪሪስቶሳ ጊሾ ጋዳ ማዶናባ አሳዳ ታይባስ። ⁸ ሄሳ ያላላ ጊዶናሺን ታኒ ታ ጎዳ ኪሪስቶስ ዩሱሳ ኤፊይሲ ሃራባ ኡባፌ ዳሮ አዲያ ጊሾ ሄ ኡባ ዎዴይ ባይናባዳ ታይባስ። ታኒ ኢያ ጊሾ ኡባባ ዳያስ። ኪሪስቶሳ ዴማናው ኡባባ ዎራ ሆሴቲዳ ቡሬዳ ታይባይስ። ታኒ ዩሱሳራ ኢሲኖ ጊዳስ።

⁹ ታኒ ሂጌስ ኪቴታዳ ዴሚያ ታ ሁዔ ሂሎቴሲ ታው ባዎ። ኪሪስቶሳ አማኒን ቤንቲያ ሂሎቴሳይ፤ ያሳ ማታፔ ያ ሂሎቴሳይ ሃዒ ታው ዴዔስ።

¹⁰ ታኒ ኪሪስቶሳኔ ኢያ ዴንዶ ዎልቃ ኤራናው ኮያይስ። ታኒ ኢያ ሜቱዋ ኢያራ ሻኪታናዉኔ ኢያ ሃይቁዋን ኢያ ዳናናው አሞታይስ። ¹¹ ሄሳዳካ፤ ሃይቆፔ ዴንዳዳ ሜሪናው ዴዎን ዳናይሳ ኡፋይሲ አሳይስ።

ጋዓ ጋካናው ዎዒቴ

¹² ታኒ ሃዒ ጋዓ ጋካስ ዎይኮ ታናን ባሊ ባዎ ጊኬ። ሺን ኪሪስቶስ ዩሱሲ ታና አይኪዳ ጊሾ ታኒ ታ ሲንሳን ዴዒያ ዎይቱዋ አይካናው

^{††}2:17 ታ ሱሳይ ኡሻ ያርሾዳ፤ ኢሲ ኢሲ ዎዴ ያርሾ ቤሳን ያርሹቲያ ሜሄ ያርሹዋ ቦላ ሃሴ ዎይኮ ዎይኔ ኡሻይ ጉኪስ።

²2:15 ዛሬ 32:5 ³3:5 ሃ.አ 23:6፤ 26:5፤ ሮሜ 11:1
^b3:6 ሃ.አ 8:3፤ 22:4፤ 26:9-11

ዎዓይሲኔ ቡቴታይስ። ¹³ ታ ኢሻቶ፥ ታኒ ሄሳ ዴማስ ጋዳ ቆፒኬ፥ ሺን ታኒ ኢሲባ አሳይስ። ታፔ ጉዩራ ዴዔይሳ ዶጋዳ ሲንሳን ዴዔይሳ አይካናው ዛቱራይስ። ¹⁴ ሄሳ ጊሾ፥ ታኒ ጋዓ ጋካናው ዎዓይስ። ያሳይ ከሪስቶስ ዩሱሳ ባጋራ ሳሎ ዴዐዋስ ዩጊዳ ዎይቱዋ ኤካናው ዳቡራይስ።

¹⁵ ሂዛ፥ ኑኒ አያናን ጋሽቲዳ አባይ ሄሳ ቆፓናው ቤሴስ። ሂንቴፌ ባጋታስ ዱማቲያ ቆፊ ዴዒኮ፥ ሄሳካ ያሳይ ሂንቴው ቆንጨሳና። ¹⁶ ጊዲኮካ፥ ኑኒ ሃዋ ጋካናው ዴዒዳ ዴዐዋን፥ አኔ ሲንሴ ቦስ።

¹⁷ ታ ኢሻቶ፥ ታና ዳኒቴ፤ ሄሳዳካ፥ ኑ ሌሚሱዋ ካሊያ አሳታ አከኪዲ ቤዒቴ። ^{c18} ታኒ ሄሳ ሂንቴው ካሴ ዳሮ ቶሆ አዳስ፥ ሺን ሃዒካ ዛራዳ አፋሳን አዳይስ። ከሪስቶሲ ማስቃሲያ ቦላ ሃይቂዳይሳስ ባንታና ሞርኬ አሲዳ ዳሮ አሳቲ ዴዐሶና። ¹⁹ ኤንታ ወርሴሳይ ዳዮ፤ ኤንታ ኡሎይ ኤንታው ያሴ። ዩላታናው ቤሲያባን ኤንቲ ጨቁቶሶና፤ ቃሲ ሃ ሳሳባ ዓላላ ቆፖሶና። ²⁰ ኑ ቤታይ ሳሎዋና፥ ሳሎፔ ዩዲ ኑና አሻናው ዴዒያ ጎዳ ዩሱስ ከሪስቶሳ ናንስ። ²¹ ከሪስቶሲ አባባ ባ ማታፔ ጋርሳን አሳናው ዳንዳዒያ ባ ዎልቃን ኑ ዳቡራንቾ አሳቴሳ ላሚዲ ባ ቦንቾ አሳቴሳ ዳኒሳና።

ወርሴሳ ዞሬ

4 ታ ኢሻቶ፥ ታ ዶሴይሳቶ፥ ታ ላሞቴይሳቶ፥ ታና ኡፋይሴይሳቶ፥ ታና ጊታዩይሳቶ ሂዛ ጎዳን ሚኒዲ ኤቂቴ።

² ኤዎዲኔ ሲንዒካ፥ ሂንቴ ናምዓይ፥ ኢሲ ቆፋን ሚቺዳ ጎዳን ዳናዳ ታኒ ሂንቴና ዞራይስ። ³ ታራ አሲያ አማንሴይሶ፥ ኔኒ ሃ ማጫሳታ ማዳና ሜላ ታ ኔና ዎሳይስ። ሃ ማጫሳቲ ታራ፥ ቄሌሚንዎሳራኔ ኤንታ ሱንሳይ ያሳ ዴዐ ማፃፋን ዓፌቲዳ ሃራታራ ኢሲፌ ዎንጊላ አባ ቤሳ ጋሳናው ዳቡሪዶሶና።

⁴ ጎዳራ ሂንቴ ዴዒያ ዴዐዋን አባ ዎዴ ኡፋይቲቴ። ታኒ ሄሳ ጉጃዳካ አዳይስ፤ አፋይቲቴ።

⁵ አሳ አባይ ሂንቴ አሽኬቴሳ ኤሮ፤ ጎዳይ ማታን ያና። ⁶ ያሳ ሂንቴ ዎሲያ ዎዴ አባን ኢያ ጋላቲሼ፥ ሂንቴና ኮሺያባ አባስ ዎሲቴፔ አቲን አይቢባስካ ሂርጎፊቴ። ⁷ አሳ ኤራቴሳ አባፌ አዲያ ያሳ ሳሮቴሳይ፥ ሂንቴ ዎዛናኔ ሂንቴ ቆፋ ጎዳ ዩሱስ ከሪስቶሳ ባጋራ ናጋና።

⁸ ወርሴሳን፥ ታ ኢሻቶ፥ ሂንቴ ዎዛናን ሎዎባኔ ጋላቲሲያባ ቆፒቴ። ቱማ ጊዲያባ አባ፥ ቦንቾባ

አባ፥ ቆሆ ጊዶናባ አባ፥ ጊሻባ አባ፥ ሲቆባ አባኔ ኡፋይሴያባ አባ ቆፒቴ። ⁹ ሂንቴ ታፔ ታማሪዳባ፥ ኤኪዳባ፥ ሲዒዳባኔ ቤዒዳባ አባ አሲቴ። ሳሮቴሳ ኢሚያ ያሳይ ሂንቴራ ኢሲፌ ጊዳና።

ጳውሎሲ ኢሜቲዳ ኢሞታስ ጋላቲስ

¹⁰ ዳሮ ዎዴፔ ጉዩ፥ ሂንቴ ታባ ዛሪዲ ቆፓናው ዶሚዳ ጊሾ ታኒ ጎዳን ዳሮ ኡፋይታይስ። ሄሳ ጉሳይ፥ ታው ቆፓናው ሂንቴው ኢንጄቶና ኢዲዳይሳፌ አቲን ታው ቆፋ አጊቤኬታ። ¹¹ ታኒ ሄሳ ታና ሜቲዳ ጊሾ ጊኬ፤ ታው ዴዒያባይ ጊዳና ጉሱ ታማራስ። ¹² ታኒ ሜቶቴቲዲ ዴዒያ ዱሲ ኤራይስ፤ ቃሲ ዱሬቲዲ ዴዒያ ዱሲካ ኤራይስ። አዉን ጊዲን ቃሲ አይ ዎዴካ ታኒ ካሎኔ ኮሻ፥ ፓጩኔ ፓላሃ ታማራስ። ¹³ ከሪስቶሲ ታው ኢሚያ ዎልቃን አባባ አሳናው ዳንዳዳይስ።

¹⁴ ጊዲኮካ፥ ሂንቴ ታ ሜቱዋ ታራ ኤኪዳይሳን ሎዎ አሲዴታ። ¹⁵ ፊልጲሲዩሳ አሳው፥ ዎንጊላ ኮይሮ አዳናው ታኒ ማቄዶኒያፔ ኬያ ዎዴ ኢሚያባንካ ኤኪያባንካ ሂንቴ ዎሳ ኬሳፌ አቲን ሃሪ ታና ማዴቦናይሳ ሂንቴ ኤፊታ። ^{d16} ቴሴሎንቄን ሜቶይ ጋኪዳ ዎዴካ ታና ዛሪ ዛሪዲ ማዲዴታ። ^{e17} ታኒ፥ ሂንቴፌ ኢሞታ ኤካናው ኮያዳ ጊዶናሺን ኢሞፔ ያ አንጃዋ ሂንቴ ኤካና ሜላሳ።

¹⁸ ታኒ፥ ሂንቴ ኢሚዳ አባኔ ጊዲዲ ፓላሄይሳ ኤካስ። ሂንቴ ዩዲዳ አባ ኤጳፊራዲቱሳፔ ኤካስ፤ ኮሺያባ አባይ ታው ዴዔስ። ሂንቴ ታው ዩዲዳ ኢሞይ ያሳስ ሳዎ ቶንጉ ጊያ፥ ኢ ዶሲያ፥ ኢ ኡፋይቲያ ያርሾ ሜላ። ^{f19} ታ ያሳይ ባ ቦንቾ ዱሬቴሳፌ፥ ከሪስቶስ ዩሱሳ ባጋራ ሂንቴው ኮሺያባ አባ ኢማና። ²⁰ ኑ አዋ ያሳስ ሜሪናፔ ሜሪና ጋካናው ቦንቾይ ጊዶ። አሚንዒ።

ወርሴሳ ሳሮታ

²¹ ከሪስቶስ ዩሱሳ ባጋራ ያሳባ ጊዲዳ አባ ሳሮ ጊቴ። ታራ ዴዒያ ኢሻቲ ሂንቴና ሳሮ ጎሶና። ²² ያሳባ ጊዲዳ አሳ አባይ፥ አባፌ አሲዲ ካዉዋ ቄሳፌ ኬሳን ዴዔይሳቲ ሂንቴና ሳሮ ጎሶና።

²³ ጎዳ ዩሱስ ከሪስቶሳ አይ ኬሃቴሳይ ሂንቴራ ጊዶ።

^c3:17 1ቆሮ 4:16፤ 11:1 ^d4:15 2ቆሮ 11:9 ^e4:16 ሃ.አ 17:1 ^f4:18 ኬሳ 29:18

ጳውሎስ ቆላሲያ ላሳስ

ግፊዳ ኪታ

ጋላ ቆፋ

ጳውሎስ ቆላሲያ ላሳስ ግፊዳ ኪታይ ግፊቲዳይ፥ ጉሳ ኢሲያን፥ ኤፌሶናፍ ዶሎሃ ባጋራ ዴዲያ ቆላሲያ ላሳስን ዴዲያ ምሳ ኬሳ። ሄ ምሳ ኬሳ ኤሲዳይ ጳውሎሳ ጊዶና ኢጊኮካ፥ ሮሜ ቤታን ኢሲያ ዋና ካታማ ጊዲዳ ኤፌሶናፍ ምንጌላ ላሳንቸታ ኪቱይ ኢያ ጊዲያ ጊሾ ቆላሲያሳስካ አዋቱሲ ኢያው ዴዲስ። ቆላሲያ ምሳ ኬሳን፥ «ምሳ ኤራናውኔ ኩሜሳ አቶቱሳ ዴማናው አሲ ኡባይ አያና ምልቃታሲኔ ማታታስ ጎይናናው ኮሼስ» ያጊያ ምርዶ አስታማሬቲ ዴዴይሳ ጳውሎስ ሲዲስ። ሄ አስታማሬቲ ታማርሲያ ሃራባይ፥ ቃሲ፥ «አሲ ኡባይ ቃባዳ ዳኒያ ምታታስ ሃራታናውኔ ካሳ ምታ ኡባ ናጋናው ኮሼስ» ያጎሶና።

ጳውሎስ ሃ ኪታ ግፊዳይ፥ ቱማ አማኖ ቲማርቲያ ታማርሲዲ፥ ኤንታ ምርዶ ቲማርቲያ ላሳና። ኢ ዛሪዳ ዛሪታፍ ዋናቱይ፥ «ዩሱስ ኪሪስቶሲ ኩሜሳ አቶቱሳ ኢሜስ፤ ሃራ ሃይማኖቱቲኔ አሶቲ ኢያፍ ሃሶሶና» ያጌይሳ። ያሳይ ኪሪስቶሳ ባጋራ አሳሚያ ሜዲስ። ቃሲ ኢያ ባጋራ ዛሪዲ ባኮ ኤሃና። ሃ አሳሚያስ አቶቱሳ ኡፋይሳይ ዴዲይ ኪሪስቶሳ አማኖና። ሄሳ ጊሾ፥ ጳውሎስ ሃ ጊታ ቲማርቲይ አማኒያ አሳ ዴያን ዋኒዲ አሶን ፔዓናው ቤሲያኮ አይስ። ሃ ኪታይኔ ኤፌሶና ላሳስ ግፊዳ ኪታይ፥ ባ አይኪዳ ቆፋኒኔ ኪታን ምሊ ዳኖሶና። ሃ ናምቦ ማፃታ ጊዶን ዴዲያ ዱማቱሳይ፥ ኤፌሶናን ኪሪስቶሲ ምሳ ኬሳስ ሁዔ፥ ቆላሲያሳን ኪሪስቶሲ ሜዴቱሳስ ሁዔ።

ሃ ኪታ ጳውሎሳፍ ኤኪዲ ቆላሲያ ጋሳናው ቤዳ ቲኪቆሳራ ኢሲፌ ዴዴይ አናስሞሳ ጊዴይሳ ቤሶይ ማዲያባ፥ ዋኒዲ ጊኮ፥ ጳውሎስ አናስሞሳ ጊቱቲያ ባ አሳንቸዋባ ፊልሞናስ ሃራ ኪታ ግፊስ።

ቆላሲያ ኪታ አይፌ ቆፋታ

ጌሎ ቆፋ 1:1-8

ኪሪስቶሳ ካንዱዋኔ አሱዋ 1:9-2:19

ኪሪስቶሳን ዴዲያ አራሳ ዴያ 2:20-4:6

ወርሴሳ ሳሮሶኔ ኩሻ ቆፋ 4:7-18

1 ምሳ ሼኔን ኪሪስቶሲ ዩሱሳ ሃዋሬ ጊዲዳ ጳውሎስኔ ኑ ኢሻ ጊሞቲዮሲ፥ ² ቆላሲያ ላሳስን ዴዲያ ኪሪስቶሳን ጊሻታሲኔ አማኔቲዳ አሳስ ግፊዳ ኪታ።

ምሳ ኑ አዋፍ አቶ ኬሃቴሳይኔ ሳሮቱሳይ ሂንቴው ጊዶ።

ጋላታ ምሳ

³ ኑኒ ሂንቴው ምሲያ ምዴ ምሳ ኑ ጎዳ፥ ዩሱስ ኪሪስቶሳ አዋ ኡባ ምዴ ጋላቶስ። ⁴ ኑኒ ኪሪስቶሳ ዩሱሳን ዴዲያ ሂንቴ አማኑዋኔ ጊሻታ ኡባስ ዴዲያ ሂንቴ ሲቁዋ ሲዲዳ። ⁵ ሄሳ ሂንቴ አሲዳይ ሂንቴ ኡፋይሳይ ሳሎን ሂንቴው ናጌቲዳ ጊሾሳ። ሂንቴ ቱማ ኪታ ጊዲዳ ምንጌላ ኮይሮ አማኒዳ ምዴ ሄ ኡፋይሳ ሲዲዴታ። ⁶ ሂንቴ ሄ ምንጌላ ሲዲዳ ምዴኔ ምሳ አቶ ኬሃቴሳ ቱማ ሻኪ ኤሪዳ ምዴፍ ዶሚዲ ሂንቴ ጊዶን ሃኒዳይሳሳ ቤታ ኡባን ዲጨሼኔ አይፊሼ ዴዲስ።

⁷ ሂንቴ ሄሳ ኑራ ኢሲፌ ኪሪስቶሳስ አሲያ አማኔቲዳ፥ ዶሴቲዳ ኤጳፊራፍ ታማሪዴታ። ⁸ ኢ ሄሳ ቦላ ጉሻዲ አያናይ ሂንቴው ኢሚዳ ሲቁዋባ ኑስ አዲስ።

⁹ ሄሳ ጊሾ፥ ኑኒ ሂንቴባ ሲዲዳ ጋላሳፍ ዶሚዲ፥ ምሳይ ባ ሼኒያ ሂንቴና ቤሳና ሜላኔ፥ ጊሻ አያናይ ኢሚያ ኤራቱሳኒኔ ጨንጫቴሳ ኡባን ሂንቴና ኩንሳና ሜላ ኡባ ምዴ ሂንቴው ምሳ ምሶስ። ¹⁰ ሄሳዳካ፥ ጎዳይ ኮይዲሳዳ ሂንቴ ዳና ሜላ፥ ኡባ ምዴ ኢያ ኡፋይሳና ሜላ፥ ሎዎ አሶ ኡባን ሂንቴ አይፌ አይፋና ሜላኔ ምሳ አሲ ኤሪሼ ዲጫና ሜላ ምሳ ምሶስ።

¹¹ ምሳ ቦንቸ ምልቃይ ሂንቴ ኡባባ ጌንጫናዳኔ ዳንዳዓናዳ ባ ሚኖቱሳ ኢሚዲ ሂንቴና ኡፋይሶ።

¹² ቃሲ ጊሻታ ፖዎ ካዎቱሳ ላታና ሜላ ሂንቴና አሲዳ አዋ ጋላቲቱ። ¹³ ኢ ኑና ዱማ ምልቃፌ አሺዲ ባ ዶሲያ ናዓ ካዎቱሳኮ ኤሂስ። ¹⁴ ኢያን ምዜቲዲ ኢያ ሱሳን ናጋራ አቶቱሲ ዴሚዳ። ^h

ኪሪስቶሳ ዶቃቱሳ

¹⁵ ኪሪስቶሲ ቤንቶና ምሳስ ቱማ ሌሚሶ። ኢ ሜዴቱሳ ኡባፌ ባይራ። ¹⁶ ኡባባይ ኢያ ባጋራ ሜዴቲስ። ቤንቲያባቲኔ ቤንቶናባቲ፥ ምልቃቲኔ ጎዳቲ፥ ሃሬይሳቲኔ ማታ አዋቲ፥ ሳሎኒኔ ሳዓን ዴዲያ ኡባይ ኢያውኔ ኢያ ባጋራ ሜዴቲስ። ¹⁷ ኢ ኡባባፍ ካሴ ዴዴስ። ኡባባይ ኢያን ባ ቤሳን

ቤሳን አይኬቲዲ ዴዔስ።¹⁸ ኢ ባ አሳቴሲ ጊዲዳ ምሳ ኬሳስ ሁዔ። ኢ ኡባፌ ቦላ ጊዳናው ሃይቆፔ ዴንዶን ሲንሴኔ ባይራ።ⁱ

¹⁹ ሶሳይ ባ ኩሜሳ ሶሳቴሳራ ኢያን ዳናው ኮዩስ።²⁰ ቃሲ ማስቃሊያ ቦላ ጉሲዳ ባ ናዓ ሱሳን ሳርቴሲ ሜዲዲ ሳሎኒኔ ሳዓን ዴዒያ ኡባ ኢያ ባጋራ ባራ ሲጌሲስ።^j

²¹ ሃይሳፌ ካሴ ሂንቴ ቆፋ ኢታቴሳይ ሂንቴና ሶሳፌ ሻኪሲኔ ኢያራ ሞርኬ አሲስ፤ ሂንቴ አሶይካ ኢታ።²² ሺን ሃዒ ኪሪስቶሲ አሾን ሃይቂዳ ሃይቂዋ ባጋራ ሶሳይ ሂንቴና ባራ ሲጌሲዲ፤ ጊሻታ፤ ቦሬይ ባይናይሳታኔ ሂሎታ አሲስ።²³ ሂንቴ፤ ሂንቴ አማኩዋን ቃሶና ሚኒዲኔ ሃጲዲ ዳናው ቤሴስ። ሂንቴ ምንጌላ ቃላ ሲዒዳ ምዴ ኤኪዳ ኡፋይሳ ሚንሲ አይኪቴ። ሄ ምንጌላይ ሂንቴ ሲዒዳይሳኔ ቤታ ኡባን ሳባኪቲዳይሳ፤ ታ፤ ጳውሎሲካ ሃ ምንጌላስ አሳንቾ ጊዳስ።

ጳውሎሳ ሃዋሬቴሳ አሱዋ

²⁴ ታኒ ሂንቴ ጊሾ ሃዒ ኤኪያ ዋያን ኡፋይታይስ። ኪሪስቶሲ ኢያ አሳቴሲ ጊዲዳ ምሳ ኬሳስ ኤኪዳ ዋያ ታኒ ታ አሹዋን ፖላይስ።²⁵ ሶሳ ቃላ ሂንቴው ፖላዳ አዳና ሜላ ታው ኢሜቲዳ ማታን ምሳ ኬሳስ አሳንቾ ጊዳስ።²⁶ ሃ ቃላይ ካሴ አዲዳ ምዲያን ዩሎቴሳ ኡባፌ ጌሚዲ ዴዔስ። ሺን ሃዒ ሶሳይ ሃ ፀራ አማኒያ ኡባስ ቆንጨሲስ።²⁷ ሶሳይ አይሁዴ ጊዶና አሳ ጊዶን ሃ ፀራ ቦንቾ ዱሬቴሳ ቆንጨሲስ። ኢካ ቦንቾ ኡፋይሲ ጊዲዳ ሂንቴ ጊዶን ዴዒያ ኪሪስቶሳ።

²⁸ ሄሳ ጊሾ፤ ኢሲ ኢሲ አሲ ኪሪስቶሳን ኩሜሳ አሲ አሲዲ ሺሻናው ጨንጫቴሳ ኡባን አሳ ታማርሶኒኔ ዞሬን ኪሪስቶሳባ ሳባኩስ።²⁹ ሶሳይ ባ ጊታ ምልቃን ታናን አሲያ ጊሾ ሃዒ ጋካናው ኢያ ምልቃን ባዒታይሲኔ ዳቡራይስ።

2 ታ ሂንቴዉኔ ሎዶቂያ ካታማን ዴዒያ አሳስ፤ ሄሳዳካ ታና አይፌን ቤዒቦና አሳ ኡባስ አይ ሜላ ባዒቲያኮ ሂንቴ ኤራና ሜላ ኮያይስ።² ታ ባዒቲያ ጋሶይካ ኤንቲ ባንታ ምዛናን ሚኒዲ፤ ሲቆን ቃሼቲዲ፤ ፖሎ ጊዲዳ ኩሜሳ አኪካ ዱሬቴሳ ዴሚዲ ሶሳ ፀራ ኪሪስቶሳ ኤራና ሜሳሳ።³ ኢያን ሶሳይ ሚንጂዳ ኤራይኔ ጨንጫቴሳ ኡባይ ዴዔስ።

⁴ ታ ሄሳ አኒካ ሂንቴና ጨዋ ቃላን ባሌሶና ሜላ ኮያዳ ጋይስ።⁵ ታ ሂንቴፌ ሃካዳ ዴዒኮካ አያናን ሂንቴራ ዴዓይስ። ሂንቴ ዱሳ ማራኔ ኪሪስቶሳ ሂንቴ ሚኒዲ አማኒይሳ ቤዓዳ ኡፋይታይስ።

ኪሪስቶሳን ዴዒያ ኩሜሳ ዴዎ

⁶ ሂንቴ ጎዳ ኪሪስቶስ ዩሱሳ ኤኪዳይሳዳ ኢያን ዴዒቴ።⁷ ኢያን ሃጰ ዩዲቴ፤ ኢያን ኬዔቴ። ሂንቴ ታማሪዳይሳዳ አማኖን ሚኒቴ፤ ሶሳስ ኩሚዲ ፓላሂዳ ጋላታ ኢሚቴ።

⁸ ኪሪስቶሳፕ ጊዶናሺን አሳ ምኒኒ ሃ አላሚያ ሎ ምጋን ካቲዳ ቲሚርቲያኒኔ አሳፕ ዩዳ ኤራቴሳን አኒካ ሂንቴና ጨሚ ባሌሲዲ ዲያና ሜላ ናጌቴ።⁹ ሶሳ ሶሳቴሳይ ኪሪስቶሳ አሳቴሳን ኩሜሲ ዴዔስ።¹⁰ ሂንቴካ ማታሲኔ ምልቃ ኡባስ ሁዔ ጊዲያ ኪሪስቶሳን ኩሚዴታ።

¹¹ ሂንቴ ኪሪስቶሳ አማኒዲ ቃዓሬቲዴታ። ሄሲካ አሳ ኩሺን ጊዶናሺን ሂንቴና ኢታ ሃኖቴሳፌ ዲጊያ ኪሪስቶሳን አሴቲዳ ቃዓሬቴሲ።¹² ሂንቴ ሃማቂቲዳ ምዴ ኪሪስቶሳራ ኢሲፌ ሞጌቲዲ፤ ኪሪስቶሳ ሃይቆፔ ዴንሲዳ ሶሳ ምልቃ አማኒዲ፤ ኪሪስቶሳራ ኢሲፌ ዴንዲዴታ።^k

¹³ ሂንቴ፤ ሂንቴ ናጋራ ጊሾኔ ሂንቴ ጩጋ አሳቴሳ ቃዓሬቶና ጊሾ ሃይቂዲ ዴዒሺን፤ ሶሳይ ሂንቴ ናጋራ አቶ ጊስ። ኪሪስቶሳራ ሂንቴው ዴዎ ኢሚስ።¹⁴ ኢ ኑና ሞቲያኔ ኑራ ኤቂቲያ፤ ኑ ቦላ ሃፌቲዳ አጩዋ ዳኪዲ ማስቃሊያ ቦላ ዲሺዲ አጌፕ ዲጊስ።¹⁵ ኪሪስቶሲ ምልቃታኔ ማታታ ማስቃሊያን ሦኒዲ፤ ኤንታ አላ ዳንጩዋ ቢሊሲዲ፤ ዲዔቲዳ አሳዳ አሲዲ ኤንታ ቆንጩን ዩሺዲ ቤሲስ።

¹⁶ ሄሳ ጊሾ፤ ሚያባን ምይኮ ኡያባን፤ ባሌ ጋላስ ምይኮ አጌኒ ሄሪያ ቃማ ቦንቾን አኒካ ሂንቴ ቦላ ፒርዶፎ።¹⁷ ሃይሳቲ ሲንሳፌ ያናው ዴዒያባታስ ኤሾ፤ ሺን ቱማይ ኪሪስቶሳ።¹⁸ ቆዴፕ ቆዋ አሸኪቴሳኒኔ ኪታንቾ ጎይኖን ጩቂቲያ አኒካ ሂንቴና ሂንቴ ምይቱዋፕ አሾፎ። ሄሳ ሜላ አሲ ባ ቤዒዳ ቆንጩሳን ናሼቲሼ ባ አሾ ቆፋን ሎ አቶርቴስ።¹⁹ ሄሳ ሜላ አሳስ ሁዔ ጊዲዳ ኪሪስቶሳራ ጋሄቴሲ ባዋ። ኢ አሳቴሳ ኡባ ሻያኒኔ ኪሶን ኬሶን ጋሲ አይሲዲ ሙዚዲ ዲቼስ። ሶሳይ ሄሳ ሜላ አጌን አሳቴሳ ኡባስ ዲቺ ኢሜስ።^o

ⁱ1:18 ኤፌ 1:22-23 ^j1:20 ኤፌ 2:16 ^k2:12 ሮሜ 6:4 ^l2:13 ኤፌ 2:1-5
^m2:14 ኤፌ 2:15 ⁿ2:16 ሮሜ 14:1-6 ^o2:19 ኤፌ 4:16

አራሳ ዴዎ

²⁰ ሂንቴ ከሪስቶሳራ ሃይቂዲ ሃ አላሚያ ሃሪያ አያናታ ወልታፊ ላዓ ከዬዴታ። ያቲን፡ አይስ ሻኬቶና አሳዳ ጊዲዲ ሃ ዎጋታስ ሃሬቴቲ?
²¹ ሃ ዎጋቲ፡ «አይኮፋ፤ ላጮፋ፤ ቦሾፋ»
²² ሃ ኡባይ አሳ ዎጋኔ ቲሚርቴ ጊዲያ ጊሾ አሶ ቦላ ፔዒዳገቴ ጉዬ ዳያና።
²³ ሃ ከታቲ ቦንሾኔ ጨንጫቴሲ ዳኒዲ ቤንታናው ዳንዳሶና። ሃ ዎጋቲ ዶሴ ዳሮ ዶሲሲያባ፡ አሽኬኔ ሂንቴ አሳቴሳ ሃሪሲያባ ዳናሶና፡ ሺን ኑ ኢታ አሞቴሳ ቦላ ወልቂ ኤንታው ባዋ።

አራሳ ዴዎ

3 ሂዛ፡ ሂንቴ ከሪስቶሳራ ሃይቆፔ ዴንዲዳይሳዳ፡ ያሳፊ ኡሻቻ ባጋን ኡቲዳ ከሪስቶሲ ዴዒያ ቤሳን፡ ሳሎን ዴዒያባታ ኮዬቴ።
^{p2} ሳሎን ዴዒያሳታ ቦላ ሂንቴ ቆፋ ወሲቴ፤ አቲን ሳዓን ዴዒያባታ ቦላ ዎሶፊቴ።
³ ሂንቴ ሃይቆን ሻኬቲዳ ሜላ ሃ አላሚያ፤ ሻኬቲዴታ። ሂንቴ ዴዎይ ከሪስቶሳራ ኢሲፌ ያሳን ጊሚስ።
⁴ ሂንቴው ዴዎ ጊዲዳ ከሪስቶሲ ቆንጨያ ወዴ ሄ ወዴ ሂንቴካ ኢያራ ቦንሾን ቆንጫና።
⁵ ሄሳ ጊሾ፡ ሂንቴናን ዴዒያ አላሜ አሞታ ወዲቴ። ሄሳቲካ ላይማቴሲ፡ ቴናቴሲ፡ ላይማታናው አሞቴሲ፡ ኤታ ጎዶኖ ሜላ ጊዲዳ ኡዜቴሲ።
⁶ ሃይሳታ ጋሶን ያሳ ሃንቆይ ከቴቶና አሳ ቦላ ያና።
⁷ ሂንቴካ ካሴ ሄ ኢታ ኦጊያን ቢያ አሳ ጊዶን ዴዒሼ ሃይሳታ አሲዴታ።
⁸ ሃዒ ሂንቴ ሄሳታ አሶፊቴ። ቃሲ ሃንቆ፡ ኢዶ፡ ካቺ፡ ዘጊርሲኔ ቦርሶ አዳ ሂንቴፌ ዲጊት።
⁹ ጨጋ አሳቴሳ ኢያ አሱዋራ ሂንቴፌ ቃሪዳ ጊሾ ኢሶይ ኢሱዋስ ወርዶቶፒቴ።
^{q10} ያሳ ሜዶ ዳኒያ፡ ኡራቴሳን ላሜቲዳ አራሳ አሳቴሳ ማዒቴ።
^{r11} ሃ አራሳ ሜዴቴሳን፡ ጊሪኬ አሲ ወይኮ አይሁዴ አሲ፡ ቃፃሬቲዳይ ወይኮ ቃፃሬቶናይ፡ ባርባሬ

አሲ ቱወይኮ ኢስኩቴ አሲ ሳይሌይ ወይኮ ወማኖይ ባዋ። ከሪስቶሲ ኡባ፤ ኢ ኡባን ዴዒስ።

¹² ሄሳ ጊሾ፡ ያሳን ዶሬቲዳ አሳዳ ጊሻታኔ ዶሴቲዳይሳታ ጊዲዲ፡ ማርቴሳ፡ ኬሃቴሳ፡ አሽኬቴሳኔ ዳንዳዓ ማዒቴ።
^{s13} ኢሶይ ኢሱዋ ዳንዳዒቴ። አኒካ ባ ላጊያን ቆሄቲዳባይ ዴዒኮ ኢያው አቶ ጎ። ጎዳይ ሂንቴው አቶ ጊዳይሳዳ ሂንቴካ ወሊስ አቶ ጊቴ።
^{t14} ሄ ኡባ ቦላ ኡባባ ኢሲፌ ሺሺዲ ቃቺያ ሲቆ ማዒቴ።
¹⁵ ያሳይ ሂንቴና ኢሲ አሲ አሲዲ ሄጊዳይ፡ ሳርቴሳስ ጊዲያ ጊሾ ከሪስቶሳ ሳርቴሳይ ሂንቴ ወዛና ሃር።

¹⁶ ከሪስቶሳ ቃላይ ሂንቴ ወዛናን ኩሚዲ ዴዎ። ጨንጫቴሳ ኡባን ኢሶይ ኢሱዋ ታማርሲቴኔ ዞሪቴ። ማዝሙሬን፡ ሳባኒኔ አያና ዬሳን ያሳ ወዛና፤ ጋላቲሼ ዬሂቴ።
^{u17} ያሳ አዋ ዬሱሳ ባጋራ ጋላቲሼ ሂንቴ ኦዴቲያባ ወይኮ ኦሲያባ ኡባ ጎዳ ዬሱሳ ሱንሳን አሲቴ።

አማኒያ አሳ ዱሳ

¹⁸ ማቼቶ፡ አማኒያ አሳስ ቤሲያባ ጊዲያ ጊሾ ሂንቴ አዚናታስ ሃሬቴቴ።
^v

¹⁹ አዚናቶ፡ ሂንቴ ማቼታ ሲቂቴ፤ ኤንታው ኢቶፒቴ።
^w

²⁰ ናይቶ፡ ሂንቴና ዬሊዳይሳታስ ኡባባን ከቴቲቴ፤ ሄሲ ጎዳ ኡፋይሲያባ።
^x

²¹ አዋቶ፡ ሂንቴ ናይቲ ኡፋይሲ ቃንዶና ሜላ ኤንታ ጫሜሶፊቴ።
^y

²² አይሌቶ፡ ሳዓን ሂንቴው ጎዳ ጊዲዳይሳታስ ኡባባን ከቴቲቴ። ጎዳ ቦንቺሼ ሱሬ ወዛና፤ ከቴቲዲ ኤንታ ኡፋይሲቴ፤ አቲን አሲ ቤዎ ጊዲ አሶፊቴ።
^z ²³ ሂንቴ አሲያ አሶ ኡባ አሳስ ጊዶናሺን ጎዳስ አሲያ ሜላ ወዛና፤ አሲቴ።
²⁴ ጎዳ፤ ላታ ወይቶ አሲዲ ሂንቴ ኤኬይሳ ኤሪቴ፤ ሂንቴ ጎዳ ከሪስቶሳ ሃጋዜታ።
²⁵ ያሳይ አሳ ሶሞዎ ቤዒዲ ፒርዶና ጊሾ አኒካ ኢታ አሶ አሲኮ ባ ኢታ አሱዋ ጊሾ ዛሮ ኤካና።
^a

‡3:11 ባርባሬ አሲ፡ ጉሳይ ታማሪቦና ወይኮ ኤርና ወይኮ ዬሌቲዳ ሜላ ሲዒ ጊዲ ዴዒያ አሲ ጉሱ።

¶3:11 ኢስኩቴ አሲ፡ ጉሳይ ወዛና ሚኖ አሲ ወይኮ ወዛና ኢታ አሲ ጉሱ።

p3:1 ማዝ 110:1 q3:9 ኤፌ 4:22 r3:10 ሜዴ 1:26፤ ኤፌ 4:24

s3:12 ኤፌ 4:2 t3:13 ኤፌ 4:32 u3:16 ኤፌ 5:19-20

v3:18 ኤፌ 5:22፤ 1ጴጊ 3:1 w3:19 ኤፌ 5:25፤ 1ጴጊ 3:7 x3:20 ኤፌ 6:1

y3:21 ኤፌ 6:4 z3:22 ኤፌ 6:5-8 a3:25 ኤፌ 6:5-8

4 ጎዳቶ፥ ሂንቴወካ ቃሲ ሳሎን ጎዳይ ዴዔይሳ ኤሪዲ፥ ሂንቴ ኣይሌታስ ሂሎቴሳኒኔ ኢሱዋ ኢሱዋፌ ሻኮና ኮሺያባ ኣሲቴ።^b

² ዶሳ ባርኪዲ ጋላቲሼ ቃንዶና ዎሲቴ። ³ ዶሳይ ባ ቃላስ ፔንጌ ዶያና ሜላኔ ታኒ ሄሳ ጋሶን ቃሾን ዴዒያ ኪሪስቶሳ ፁራ ኣዋጃና ሜላ ኮስካ ዎሲቴ።

⁴ ቃሲ ታካ ቤሴይሳዳ ቃላ ቆንጪሳዳ ኦዳና ሜላ ታው ዶሳ ዎሲቴ።

⁵ ኢንጄቲያ ዎዴ ኡባ ጎዔቲሼ ኣማኖና ኣሳ ማታን ጪንጫቴሳን ዴዒቴ። ^{c6} ሂንቴ ኣሳ ኡባስ ኮሺያ ዛሮ ኢዋ ኤራና ሜላ ሂንቴ ኦዳይ ኡባ ዎዴ ኣጶ ኬሃቴሳን ኩሚዳይሳኔ ማሂኔዳ ማልዒያባ ጊዳናው ቤሴስ።

ወርሴሳ ሳሮታ

⁷ ኑ ሲቆ ኢሻይ ቲኪቆሲ፥ ታራ ኢሲፌ ጎዳ ኦሱዋን ኣይሌ ጊዲዳ፥ ኣማኔቲያ ኦሳንቾይ፥ ታ ዴዑዋባ ሂንቴው ኦዳና። ^{de 8} ታኒ ኢያ ሂንቴኮ ኪቲዳይ፥ ኑ ዋኒዲ ዴዒያኮ ሂንቴው ኦዲዲ ሂንቴና ሚንሴሳና ሜላሳ። ⁹ ኣናስሞሲ፥ ኣማኔቲያ ሲቆ ኢሻይ፥ ሂንቴ ባጋይ፥ ኢያራ ሂንቴኮ ቤስ። ኤንቲ ሃይሳን ሃኒያባ ኡባ ሂንቴው ኦዳና። ^f

¹⁰ ታራ ቃሼቲዳ ኣሪስቂሮኮሲኔ ባርናባሳ ኢሻ ናዓይ ማርቆሲ፥ ሂንቴና ሳሮ ያጎሶና። ታ ሂንቴው

ካሴ ኦዲዳይሳዳ ማርቆሲ ሂንቴኮ ቤኮ ኢያ ሞኪቴ። ^{g11} ዩሱሳ ጊያ ያስዎሲ ሂንቴና ሳሮ ሳሮ ያጌስ። ዶሳ ካዎቴሳ ጊሾ ታራ ኦሲያ ኣሳታ ጊዶፌ ኣይሁዴ ጊዲዳይሳቲ ሃ ሄሻታ፤ ኤንቲ ታና ዳሮ ሚንሴሲዶሶና።

¹² ሂንቴ ባጋይ፥ ኪሪስቶስ ዩሱሳ ኣይሌይ፥ ኤጳፊሪ ሂንቴና ሳሮ ሳሮ ያጌስ። ኢ ሂንቴ ዶሳ ሲንሳን ሚኒዲ ኤቃናዳኔ ዶሳ ሼኒያ ኤሪዲ ፖላና ሜላ ኡባ ዎዴ ዶሳ ሂንቴ ጊሾ ዎሴስ። ^{h13} ኢ ሂንቴ ጊሾኔ ሎዶቂያኒኔ ሂራፖሊሳ ካታማን ዴዒያ ኣሳ ጊሾ ዳሮ ዳቡሪዳይሳ ታ ማርካታይስ።

¹⁴ ኑ ሲቆ ኢሻይ ዶቶሬይ ሉቃሲኔ ዴማሲ፥ ሂንቴና ሳሮ ሳሮ ያጎሶና። ⁱ¹⁵ ሎዶቂያን ዴዒያ ኑ ኢሻታስ፥ ኒምፋሲኔ ኢ ኬሳን ሺቂያ ኣሳስ ኑ ሳሮሉዋ ኦዲቴ።

¹⁶ ሃ ዳብዳቢያ ሂንቴ ናባቢዳፔ ጉዬ፥ ሎዶቂያ ዎሳ ኬሳን ናባቢሲቴ። ሂንቴካ ሎዶቂያ ዎሳ ኬሳይ ሂንቴው ዩዲያ ዳብዳቢያ ናባቢቴ። ¹⁷ ቃሲ ኣርኪጳሳ፥ «ጎዳይ ኔው ኢሚዳ ኦሱዋ ፖላናይሳ ዶጎፓ» ያጊዲ ቆፊሲቴ። ^j

¹⁸ ታኒ፥ ጳወሎሲ፥ ሃ ሳሮሉዋ ታ ኩሼን ፃፋስ። ታ ቃሹዋ ቆፒቴ።

ዶሳ ኣጶ ኬሃቴሳይ ሂንቴራ ጊዶ።

^b4:1 ኤፌ 6:9 ^c4:5 ኤፌ 5:16 ^d4:7 ሃ.አ 20:4፤ 2፻ሞ 4:12

^e4:7 ኤፌ 6:21-22 ^f4:9 ፊልሞ 10-12

^g4:10 ሃ.አ 19:29፤ 27:2፤ ፊልሞ 24፤ ሃ.አ 12:12፤ 25፤ 13:13፤ 15:37-39

^h4:12 ቆላ 1:7፤ ፊልሞ 23 ⁱ4:14 2፻ሞ 4:10-11፤ ፊልሞ 24 ^j4:17 ፊልሞ 2

ጳውሎሲ ቴሴሎንቄ አሳስ

ፃፊዳ ኮይሮ ኪታ

ጋላ ቆፋ

ቴሴሎንቄይ፥ ሮሜ ቢታን ዴዲያ ማቄዶኒያ አወራጃስ ዋና ካታማ። ጳውሎሲ ፊልጲሲዩሳ ዩዲዲ ቢዳፕ ጉዩ ቴሴሎንቄን ዎሳ ኬሳ ኤሲስ። ጊዶሺን፥ አይሁዴታ አማኑዋ ኤካናው ጊጌቲዲ ኡቲዳ አይሁዴ ጊዶና አሳይ፥ ጳውሎሲ ታማርሲያ፥ ኪሪስቲና አማኖ ቲሚርቲያን ሦኔቲዳ ጊሾ አይሁዴቲ ቃናቲዲ፥ ጳውሎሳ ቲሚርቲያ ጳልቂዶሶና። ሄሳ ጊሾ፥ ጳውሎሲ ጋምሮናሺን ቴሴሎንቄ ዩዲዲ፥ ቢሪያ ቢስ (1፡9-10)። ጉዩፕ ኢ ቴሴሎንቄ ጋኪዳ ዎዴ ኢያ ማዲያ ዒሞቲዮሲ ቴሴሎንቄ ዎሳ ኬሳን ዴዲያ ሃኖታ ኢያው ጊሺዲ አዲስ።

ጳውሎሲ ኮይሮ ኪታ ቴሴሎንቄ አሳስ ፃፊዳይ፥ አማኒያ አሳ ዞራናሳኔ ሚንፊሳናሳ። ኢ ኤንታ አማኑዋኔ ኤንታ ሲቁዋ ሎዋ ማርካቲሳ ሲዲዳ ዎዴ ሶሳ ጋላቲስ። ካሴ ኢ ኤንታ ጊዶን ዴዲዳ ዎዴ አይ ሜላ ዱሱ ዴዲዳኮ ኤንታ ሃሳይሴስ። ሄሳፊ ኪሪስቶሳ ናምዓንሶ ዩሳባ አይሼቲዳ አይሻስ ዛሮ ኢሜስ። ሄ አይሻታፕ ጉሳቲ፥ «ኪሪስቶሲ ናምዓንሶ ያናፕ ሲንሴ ሃይቂዳ አማኒያ አሲ ኪሪስቶሳ ዩሳይ ኢሚያ ሜሪና ዴዎ ኤካናው ዳንዳዲ? ኪሪስቶሲ ናምዓንሶ ያናይ አወዴ?» ጌቴቴይሳታ። ጳውሎሲ ሄ ኢንጄ ዎዲያ ጎዔቲዲ፥ «ኪሪስቶሳ ናምዓንሶ ዩሳ ኡፋይሳን ናጊሼ ኢ ያና ጋካናው ዎፑ ጊዲ ሂንቲ አሶ አሲቴ» ያጊዲ ዞራስ።

1 ቴሴሎንቄ ኪታ አይፌ ቆፋታ

ጌሎ ቆፋ 1፡1

ጳውሎሳ ኡፋይሳኔ ጋላታ 1፡2-3፡13

አማኒያ አሳ ዴዎ ካሴሎዋ 4፡1-12

ኪሪስቶሳ ናምዓንሶ ዩሳባ 4፡13-5፡11

ወርሴሳ ዞሬ 5፡12-22

ኩሻ ቆፋ 5፡23-28

1 ጳውሎሲ ሲላሴይኔ ዒሞቲዮሲ ቴሴሎንቄ ዎሳ ኬሳን ዴዲያ፥ ሶሳ አዋባኔ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳባ ጊዲዳ አሳስ ፃፊዳ ኪታ።^k

አዶ ኬሃቴሳይኔ ሳርይ ሂንቲው ጊዶ።

ቴሴሎንቄ አሳ ዴዎዋኔ አማኑዋ

² ኑኒ ሶሳ ዎሲያ ዎዴ ኡባን ሂንቲና ቆፒሼ ሂንቲ ጊሾ ኡባ ዎዴ ሶሳ ጋላቲስ።³ ሶሳ ኑ አዋ ሲንሳን አማኖን ሂንቲ አሲዳ አሱዋ፥ ሲቆን ሂንቲ ዳቡሪዳ ዳቡራኔ ዩሱስ ኪሪስቶሳን ዴዲያ ኡፋይሳ ኤካናው ሂንቲ ሚኒዲ ኤቂዳ ኤቁዋ ኡባ ዎዴ ቆፖስ።

⁴ ኑ ኢሻቶ፥ ሶሳይ ሂንቲና ዶሴይሳኔ ባ አሴ አሲዲ ሂንቲና ዶሪዳይሳ ኤሮስ።⁵ አይስ ጊኮ፥ ኑኒ ዎንጊላ ዶና ፃላላን ጊዶናሺን ዎልቃን፥ ጊሻ አያናኒኔ ዎንጊላ ቱማ አማኖን ሂንቲው ኤሂዳ። ኑኒ ሂንቲሬ ጋምዲዳ ዎዴ ኡባን ሂንቲ ጊሾ ዋኒዲ ዴዲዳኮ ሂንቲ ኤሬታ።⁶ ሂንቲ ዳሮ ሜቶ ኤኪኮካ ጊሻ አያናይ ኢሚያ ኡፋይሳን ኪታ ኤኪዴታ፤ ኑናኔ ጎዳ ዳኒዴታ።¹⁷ ሄሳ ጊሾ፥ ማቄዶኒያኔ አካያ ቢታን ዴዲያ አማኒያ ኡባስ ሌሚሶ ጊዲዴታ።⁸ ጎዳ ቃላይ ሂንቲሬ ኬዩዲ፥ ማቄዶኒያኒኔ አካያ ፃላላን ጊዶናሺን ሶሳ ሂንቲ አማኒይሴ ኡባስን ሲዔቲስ። ሂዛ፥ ኑኒ ጋናባይ አይኮይካ ባዋ።⁹ ኑኒ ሂንቲኮ ቢዳ ዎዴ ሂንቲ ኑና ሞኪዳ ሞኩዋኔ ሂንቲ፥ ሂንቲ ኤቃ አጊዲ ቱማኔ ዴዎ ሶሳ ሃጋዛናው ሂንቲ ሲሚዳይሳ ኤንቲ ባንታ ሁዔን አዶሶና።¹⁰ ቃሲ ሶሳ ናዓይ፥ ዩሱሲ፥ ሶሳይ ሃይቆፕ ዴዲዳይሴ፥ ሲንሳፊ ያና ሶሳ ሃንቁዋሬ ኑና አሻናይሴ፥ ሳሎፕ ያናይሳ ሂንቲ ናጌይሳ ኤንቲ ማርካቶሶና።

ጳውሎሲ ቴሴሎንቄን አሲዳ አሱዋ

2 ታ ኢሻቶ፥ ኑኒ ሂንቲኮ ቢዳይ ሜላ ጊዶናይሳ ሂንቲ፥ ሂንቲ ሁዔን ኤሬታ።² ሺን ኑኒ ሂንቲኮ ቴሴሎንቄ ያናፕ ሲንሴ ፊልጲሲዩሳ ካታማን ዋዩቲዳይሳኔ ጫዩቲዳይሳ ሂንቲ ኤሬታ። ዳሮ ኢይይ ዴዲኮካ ሂንቲው ኢያ ዎንጊላ አዳና ሜላ ሶሳይ ኑስ ሚኖቴሲ ኢሚስ።^{m3} ኑኒ ሂንቲና ዞሪዳይ ባሌሶን ዎይኮ ጨዋን ዎይኮ ጌኒን ጊዶና።

⁴ ሺን ሶሳይ ኑናን አማኒቲዲ ባ ዎንጊላ አዳና ሜላ ኑስ ሃዳራ ኢሚዳ ጊሾ አዶስ። ኑ ሄሳ አሴይ ኑ ዎዛና ቢዲያ ሶሳ ኡፋይሳናሳፊ አቲን አሴ ኡፋይሳናሳ ጊዶና።⁵ ኑ ሚሼ ያሪዲ ዎርዶ ሂንቲና ሳቢሼ ሂንቲኮ ዮናይሳ ሎይሴዲ ኤሬታ፤ ሶሳይ ኑስ ማርካ።⁶ ኑኒ ሂንቲሬ ጊዲን ዎይኮ ሃራ አሳ አዴሬካ ቦንቾ ኮዩቦኮ።⁷ ኑኒ ኪሪስቶሳ ሃዋሬ ጊዴይሳዳ ኑስ ኮሺያባ ኢሚቴ ጊዲ ኤካናው

^k1:1 ሃ.አ 17:1 ^l1:6 ሃ.አ 17:5-9 ^m2:2 ሃ.አ 16:19-24፤ 17:1-9

ዳንዳዎስ፡ ሺን አያ ባ ናይታ ዲፔይሳ ሜላ ሂንቴ ጊዶን አሽኪ ጊዲዳ።⁸ ኑ ሂንቴና ዶሲዳ ጊሾ ያሳ ዎንጌላ ሂንቴው ሻኮ ያላላ ጊዶናሺን ኑ ዴዑዋካ ሂንቴው ኢማናው ጊጊዳ። ሂንቴ ኑስ ዳሮ አልዶ።⁹ ኑ ኢሻቶ፡ ኑ አሱዋኔ ኑ ዳቡራ ኤሬታ። ሂንቴው ያሳ ዎንጌላ አዲሼ፡ ሂንቴና ዋይሶና ሜላ ቃማኔ ጋላስ አሲዳ።

¹⁰ ኑ ዴዎይ ሂንቴ አማኔይሳታ ማታኒኔ ያሳ ሲንሳን ጊሺ፡ ሂሎኔ ቦሬቶናይሳ ጊዴይሳስ ሂንቴ ማርካ።¹¹ ኑኒ ሂንቴው ሁዔን ሁዔን ዩሊዳይሳቲ ባንታ ናይታስ ሃኔይሳሳ ሃኒዳይሳ ኤሬታ።¹² ኑ ሂንቴና ዞሪዳ፡ ሚንሴሲዳ። ቃሲ ባ ካዎቴሳኔ ባ ቦንቹዋ ሻካናው ሂንቴና ዪጊያ ያሳ ኡፋይሲያ ዴዎ ሂንቴ ዳና ሜላ ሂንቴው ሚንሴዲ አዲዳ።

¹³ ሂንቴው ኑኒ ያሳ ቃላ አዲዳ ዎዴ አሳ ቃላዳ ጊዶናሺን ያሳ ቃላዳ ሲዲዲ ኤኪዳ ጊሾ ኑኒ ኡባ ዎዴ ያሳ ጋላቶስ። ኢ ቴማ ያሳ ቃላ፤ ያሳ ቃላይ አማኒያ ሂንቴናን አሴስ።

¹⁴ ታ ኢሻቶ፡ ሂንቴ ዩሁዳ ቢታን ዴዲያ ዎሳ ኪሳታኔ ያን ኪሪስቶስ ዩሱሳ ካሊያ አሳታዳ ሃኒዴታ። ኤንታ አይሁዴቲ ዋይሲዳይሳዳ ሂንቴናካ ሂንቴ ቢታ አሳይ ዋይሲዶሶና።¹⁵ ሄ አይሁዴቲ ጎዳ ዩሱሳኔ ናቢታ ዎዲዶሶና፤ ቃሲ ኑና ጎዲዶሶና። ኤንቲ ያሳ ኡፋይሶናይሳታኔ አሴ ኡባ ኢዪይሳታ።¹⁶ ኤንቲ ሃሪ አቶሺን፡ አይሁዴ ጊዶና አሳይ አታና ሜላ ኑኒ ኤንታው ቃላ አዴይሳ ዲጎሶና። ሄሳዳ ሃኒዲ ኤንታ ናጋራ ፁዓይ ኩማና ጋካናው ኡባ ዎዴ ናጋራ አሶሶና። ወርሴሳን፡ ያሳ ሃንቆይ ኤንታ ቦላ ዎዴስ።

ጳውሎሲ ቴሴሎንቄ አሳ ዛሪ ቤዓናው አሞቲስ

¹⁷ ሺን ኑ ኢሻቶ፡ ኑኒ ኑ ቆፋን ጊዶናሺን አሾን ሂንቴፌ ሻኪቲዲ ጉሳ ዎዴ ጋምዒዳይሳን ሂንቴና ዳሮ ላሞቲዲ ቤዓናው ኮዩዳ።¹⁸ ኑ ሲሚ ሂንቴኮ ባናው ኮዩዳ። ታኒ ታ ሁዔን ሂንቴኮ ባናው ኮዩስ፡ ሺን ያላሄይ ኑና ዲጊስ።¹⁹ ሂዛ፡ ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሲ ያ ዎዴ ኑ ኡፋይሳይ ዎይኮ ኑ ጩቄቲያ ኑ ካላቻይ አኔ? ሂንቴና ጊዴኬቲዩ?²⁰ ቴማ ሂንቴ ኑ ቦንቾኔ ኑ ኡፋይሲ።

3 ሄሳ ጊሾ፡ ኑስ ጌንጫናው ዳንዳዎቶና ኢዪን፡ አቴና ካታማን ኑርካ አታናው ቆፋ ቃቺዳ።^{p2} ሂንቴና ዞራናዳኔ አማናን ሂንቴና ሚንሴሳናዳ ኑራ ኢሲፌ ያሳስ አሴይሳኔ ኪሪስቶሳ ዎንጌላ

አዲያ ኑ ኢሻ ሂሞቲዮሳ ሂንቴኮ ኪቲዳ።³ ሂንቴና ጋኪዳ ጎዳን ሂንቴፌ አኒካ ጉዩ ሲሞፎ። ሄ ጎዳይ ኑስ ያሳ ሼኔ ጊዴይሳ ሂንቴ፡ ሂንቴ ሁዔን ኤሬታ።⁴ ኑ ሂንቴራ ዴዲያ ዎዴ ጎዲ ጋካናይሳ ሂንቴው ኮይሮቲዲ አዲዳ። ሂንቴ ኤሬይሳ ሜላ ሄሳዳ ሃኒስ።⁵ ሄሳ ጊሾ፡ ታው ጌንጫናው ዳንዳዎቶና ኢዪን፡ «አኒ ኤሪ ያላሄይ ኤንታ ፓጪዲ ኑ ዳቡራ ሜላ አሾና አጌና» ጋዳ ሂንቴ አማኑዋባ ኤራናው ሂሞቲዮሳ ሂንቴኮ ኪታስ።

⁶ ሃዲ ሂሞቲዮሲ ሂንቴ ማታፔ ዩዲ፡ ሂንቴ አማኑዋባኔ ሂንቴ ሲቁዋባ ሎዎ ዎሬ አዲስ። ቃሲ ሂንቴ ኡባ ዎዴ ኑስ ሎዎ ቆፔይሳኔ ኑኒ ሂንቴና ቤዓናው ላሞቴይሳዳ ሂንቴካ ኑና ቤዓናው ላሞቴይሳ ኢ ኑስ አዲስ።^{q7} ታ ኢሻቶ፡ ኑና ጋኪያ ዋያኒኔ ኑ ሜቶ ኡባን ሂንቴ አማኑዋ ጊሾ ሂንቴናን ሚኔቲዳ።⁸ ሂንቴ ጎዳን ሚኒዲ ዴዲኮ ኑካ ዴዎን ዴዎስ።⁹ ሂዛ፡ ኑኒ ሂንቴ ጋሶን ዴሚዳ ኡፋይሳስ ያሳ ዋቲ ጋላቲና?¹⁰ ኑኒ ሂንቴና ቤዓናውኔ ሂንቴ አማኑዋን ፓጪዳባ ኩንሳናው ቃማኔ ጋላስ ኑ ኩሜሳ ዎዛናን ያሳ ዎሶስ።

¹¹ ያሳይ ኑ አዋይ ባ ሁዔኒኔ ኑ ጎዳይ ዩሱስ ኪሪስቶሲ ኑ ሂንቴኮ ባና አጊያ ጊጊሶ።¹² ኑ ሂንቴና ዳሮ ዶሴይሳዳ ጎዳይ ሂንቴ ኢሶይ ኢሱዋ ሲቂያ ሲቆኔ አሴ ኡባ ሲቂያ ሲቆ ሂንቴው ዳርሶኔ ጉጆ።¹³ ኑ ጎዳይ ዩሱስ ኪሪስቶሲ ባ ጌሻታራ ያ ዎዴ ያሳ፡ ኑ አዋ ሲንሳን ሂንቴ ዎዛናይ ጊሼኔ ቦሬይ ባይናይሳ አሲዲ ኢ ሂንቴና ሚንሴሳና።

ያሳ ኡፋይሲያ ዴዎ

4 ወርሴሳን፡ ታ ኢሻቶ፡ ያሳ ኡፋይሳናው ሂንቴ ዋኒዲ ዳናው ቤሲያኮ ኑፔ ታማሪዴታ። ሄሲ ሂንቴ ኮይሮፔ ዴዲዳ ዴዐዋ፡ ሺን ሃዲ ሂንቴ ካሴይሳፌ አሲዲ አሳናዳ ጎዳ ዩሱሳ ሱንሳን ሂንቴና ዎሶሲኔ ዞሮስ።² ኑኒ ጎዳ ዩሱሳ ማታን ሂንቴና ኪቲዳ ኪታይ አወሴኮ ኤሬታ።

³ ያሳይ፡ ሂንቴ ጊሺ ጊዳና ሜላኔ ላይማቶና ሜላ ኮዩስ።⁴ ሂንቴ ኢሶይ ኢሶይ፡ ሂንቴ ማቼታራ ጌሻቲሳኒኔ ቦንቾን ዳናው ቤሴስ።⁵ ያሳ ኤሮናኔ አማናና አሳዳ ላይማቲሳ አሞን ፁጌቶፊቴ።⁶ ኑ ካሴ ሂንቴው አዲዳይሳዳኔ ሚንሴ ዞሪዳይሳዳ ጎዳይ ሄሳ ሜላባ አሲያ ኡባ ፒርዲያ ጊሾ አኒካ ሃይሳታን ባ አማኒያ ኢሻ ናቃናውኔ ጨማናው ቤሴና።⁷ ያሳይ ኑኒ ጊሽቴሳን ዳና ሜላፔ አቲን ቱናቲሳን

^{p2}2:14 ሃ.አ 17:5 ^{q2}2:15 ሃ.አ 9:23፤ 29፤ 13:45፤ 50፤ 14:2፤ 5፤ 19፤ 17:5፤ 13፤ 18:12 ^{p3}3:1 ሃ.አ 17:15 ^{q3}3:6 ሃ.አ 18:5

ዳና ሜላ ዊጊቤና።⁸ ሄሳ ጊሾ፡ ሃ ቲሚርቲያ ኢዚያ አኒካ ሂንቴው ጊሻ አያና ኢሚያ ሶሳ ኢዊስቴ አቲን አሴ ጊዴና።

⁹ ሂንቴ ኢሶይ ኢሱዋ ዋቲ ሲቃኔኮ ሶሳይ ሂንቴና ታማርሲያ ጊሾ ሃዲ ሲቆባ ኑ ህንቴው ሃፋናው ኮሺና።¹⁰ ቃሲ ማቄዶኒያ ቢታን ዴዒያ አማኒያ ኢሻታ ኡባ ቱማ ሂንቴ ዶሴታ። ሺን ኑ ኢሻቶ፡ ሃዲካ ሂንቴ ኤንታ አሲ ዶሳና ሜላ ሂንቴና ዎሶስ።

¹¹ ኑኒ ካሴ ሂንቴው አዲዳይሳዳ ዎፑ ጊዳ ዴዑዋ ዴዒቴ። ሂንቴ፡ ሂንቴ አሶ አሲዲ ሂንቴው ዳሳስ ኮሺያባ ዴማቴ።¹² ሄሳዳ ሃኒኮ፡ አማኖናይሳታ ማታን ሂንቴ ቦንቼታና፤ ቃሲ ሂንቴና ኮሺያባስ አናካ አዳሺኬታ።

ጎዳ ዩሳባ

¹³ ኑ ኢሻቶ፡ አማኒዲ ሃይቂዳ አሳቲ ሃናናባ ሂንቴ ኤራና ሜላ ኮዮስ። ሂንቴ ኤንታ ጊሾ ኡፋይሲ ባይና አሳዳ ካዮቶፊቴ።¹⁴ ኑኒ፡ ዩሱሲ ሃይቂዳይሳኒ ቃሲ ሃይቆፕ ዴንዲዳይሳ አማኖስ። ሄሳዳካ፡ ሶሳይ ዩሱሳ አማኒዲ ሃይቂዳይሳታ ኢያራ ዎላ ኤሃናይሳ አማኖስ።

¹⁵ ጎዳይ ኑስ አዲዳይሳዳ ጎዳይ ያ ጋሳስ ኢያራ ጋሄታናው ኑኒ ፓፃ ዴዒይሳቲ፡ ሃይቂዳይሳታ፤ ሲንሳቶኮ።¹⁶ ጎዳይ ዎልቃማ ኪታራ፡ ኪታንቾታ ሃላቃ ጊርሳራ፡ ሶሳ ዋይዜ ፑኖራ፡ ሳሎ፤ ዎዳና። ኪሪስቶሳ አማኒዲ ሃይቂዳይሳቲ ኮይርቲዲ ሃይቆፕ ዴንዳና።¹⁷ ሄሳፌ ጉዬ፡ ሄ ዎዴ ኑኒ ፓፃ ዴዒይሳቲ፡ ጎዳራ ሻራን ጋሄታናው ኤንታራ ኢሲፌ ሳሎ ኤኮኮታና። ሄሳፌ ጉዬ፡ ኑኒ ጎዳራ ኢሲፌ ሜሪናው ዳና።¹⁸ ሄሳ ጊሾ፡ ሃ ቃላን ኢሶይ ኢሱዋ ሚንፊሲቴ።

ጎዳ ዩሳ ጊጊዲ ናጊቴ

5 ታ ኢሻቶ፡ ሃ ሃኖቲ ሃናና ዎዲያኔ አገና ሂንቴው ሃፋናው ኮሺና።² ጎዳ ጋሳይ ካይሶይ ቃማ ዩይሳዳ ያናይሳ ሂንቴ ሎይሲ ኤፊታ።³ አሳይ፡ «ሳዲ ሳር፡ አይኮይካ ሃኔና» ያጊሺን፡ ማጫስ ኢቁሲ አይኪይሳዳ ጳዮይ ኤንቲ ቆፖና ኤንታ ቦላ ያና። ኤንቲ አይ አጊንካ ኪሲ ኤኮኮና።⁴ ሺን ኑ ኢሻቶ፡ ሄ ጋሳይ ሂንቴው ካይሶይ ዩይሳዳ ያናው ሂንቴ ጳማን ዴዒኬታ።⁵ ሂንቴ ኡባይ ፖዮ አሲኔ ጋሳን ዴዒያ አሲ፤ ኑኒ

ቃማ አሲ ዎይኮ ጳማ አሲ ጊዶኮ።⁶ ሄሳ ጊሾ፡ ኑኒ ሃራቲ ጲስኪይሳዳ ጲስካናው ቤሴና፤ ኑኒ ባርካንጫኔ ጊጊዲ ዳናው ቤሴስ።⁷ ጲስኪይሳቲ ቃማ ጲስኮሶና፤ ማሶቴይሳቲ ቃማ ማሶቶሶና።⁸ ሺን ኑኒ ጋሳሳ አሲ ጊዲያ ጊሾ ጊጊዲ ዳናው ቤሴስ። አማኖኔ ሲቆ ፁሩሬዳ ቲራን ማዲዲ፡ አቶቴሳ ኡፋይሳ ሁዔን ዎሲያ አሳ ቢራታ ባርኔፃዳ ዎሲዲ ዳናው ቤሴስ።⁹ ሶሳይ ኑና ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ባጋራ ኩሜሳ አቶቴሲ ኤካና ሜላ ዶሪስቴ አቲን ሃንቆስ ዶሪቤና።¹⁰ ኑኒ ፓፃ ዴዒን ዎይኮ ሃይቂን፡ ኪሪስቶሲ ያ ዎዴ ኢያራ ኢሲፌ ዳና ሜላ ኪሪስቶሲ ኑ ጊሾ ሃይቂስ።¹¹ ሄሳ ጊሾ፡ ሂንቴ ካሴ አሴይሳዳ፡ ኢሶይ ኢሱዋ ሚንፊሲቴኔ ዲቺቴ።

ጫርሴሳ ዞሬኔ ሳርታ

¹² ኑ ኢሻቶ፡ ሂንቴ ጊዶን አሴይሳታ፡ ሂንቴና ካሴሳና ሜላኔ ዞራና ሜላ ጎዳይ ዶሪዳይሳታ ቦንቻና ሜላ ሂንቴና ዎሶስ።¹³ ኤንቲ አሲያ አሱዋ ጊሾ ኤንታ ዳሮ ቦንቺቴኔ ሲቂቴ። ኢሶይ ኢሱዋራ ሳርቴሳን ዴዒቴ።

¹⁴ ኑ ኢሻቶ፡ ኑኒ ሂንቴና ዞርስ። ቦዛታ ሃንቂቴ፤ ባቢይሳታ ሚንፊሲቴ፤ ዳዑራንቾታ ማዲቴ፤ አሴ ኡባ ዳንዳዒቴ።¹⁵ አኒካ ኢታ ጊሾ ኢታ ዛርና ሜላ ናጌቴ። ሂንቴ ዎሊሲኔ አሳ ኡባስ ሎዋባ አሳናው ሚኒቴ።

¹⁶ ኡባ ዎዴ ኡፋይቲቴ።¹⁷ ኡባ ዎዴ ሶሳ ዎሲቴ።¹⁸ ኡባባን ጋሳቲቴ። ኪሪስቶስ ዩሱሳ ባጋራ ሶሳይ ሂንቴፌ ኮዬይ ሄሳ።

¹⁹ ጊሻ አያና አሱዋ ቶይሶፒቴ።²⁰ ቲንቢቴ ቃላ ካዶፒቴ።²¹ ኡባባ ፓፌቴ፤ ሎዋባ ኤኪቴ።²² ኢታ አሶ ኡባፌ ሃኪቴ።

²³ ሳር ኢሚያ ሶሳይ ባ ሁዔን ሂንቴና ፖሎ ጊሾ። ኑ ጎዳይ ዩሱስ ኪሪስቶሲ ያና ጋሳሳስ፡ ሶሳይ ሂንቴ አያና፡ ሂንቴ ሺዎፑኖኔ ሂንቴ ኩሜሳ አሳቴሳ ቦሬይ ባይና ናን።²⁴ ሂንቴና ዊይይሲ አማኔቲዳይሳ ጊዲያ ጊሾ ሄሳ ኢ ፖላና።

²⁵ ኑ ኢሻቶ፡ ኑስ ሶሳ ዎሲቴ።²⁶ አማኒያ አሳ ኡባ ጊሻ ዩሬቴሳን ሳርሲቴ።²⁷ ሂንቴ ሃ ኪታ አማኒያ አሳ ኡባስ ናባባናዳ ጎዳ ሱንሳን ሂንቴና ዎሳይስ።²⁸ ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ አዶ ኬሃቴሳይ ሂንቴራ ኢሲፌ ጊዶ። አሚንዲ።

¹4:15 1ቆሮ 15:51-52 ⁵5:2 ማቶ 24:43፤ ሉቃ 12:39፤ 2ጴጊ 3:10
¹⁵5:8 ኢሳ 59:17፤ ኤፌ 6:13-17

ጳውሎስ ቴሌሎንቄ አሳስ

ፃፊዳ ናምዓንሶ ኪታ

ጋላ ቆፋ

ኪሪስቶስ ናምዓንሶ ዩሳ ቦላ ዴንዲዳ አይሾይ ፓላማ ሜዲሼ ቢዳ ጊሾ ቴሌሎንቄ ዎሳ ኬሳን ሜቶይ ዳሪ ዳሪ ቢስ። ጳውሎስ ቴሌሎንቄ አሳስ ፃፊዳ ናምዓንሶ ኪታይ፡ «ጎዳ ዩሳ ጋላሳይ ማቲስ» ያጊያ አማኖ ቲሚርቲያ ቦላ ሚንሲዲ አዴስ። ጳውሎስ አዲሼ፡ ኪሪስቶስ ያናፕ ሲንሴ፡ «ጌላ ኡራ» ጌቱቲያ ኪሪስቶስ ኢይሳ ካሌሱዋን ሃ አላሚያ ቦላ ኢታቱሲኔ ጌላቱሲ ዳሪሼ ባና ያጊዲ ኤንታ አማኑዋ ሱሪሴስ።

ሃዋሬይ፡ ሜቶይኔ ዋዩይ ዳሪኮካ ኤንቲ ባንታ አማኑዋን ሚናናዳ ኢኔ ኢያራ ኢሲፌ ዴዔይሳቲ አሴይሳዳ፡ ኤንቲ ባንታ ዱሳስ ኮሺያባ ዴማናው ሚኒዲ አሳና ሜላ ቃሲ ሎዎ አሶ አሳናው ጉዩ ጎና ሜላ ኤንታ ሚንሲዲ ዞሬስ።

2 ቴሌሎንቄ ኪታ አይፌ ቆፋታ

ጌሎ ቆፋ 1:1-2

ጋላታኔ ዎሳ 1:3-12

ኪሪስቶስ ናምዓንሶ ዩሳባ ኢሜቲዳ ቲሚርቄ 2:1-17

አማኖ ዱሳ ዎጋ ቦላ ኢሜቲዳ ዞሬ 3:1-15

ኩሻ ቆፋኔ ሳሮሶ 3:16-18

1 ጳውሎስ፡ ሲላሴይኔ ሂሞቲዮሲ ቴሌሎንቄ ዎሳ ኬሳን ዴዲያ፡ ዎሳ አዋባኔ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶስባ ጊዲዳ አሳስ ፃፊዳ ኪታ።^u

² ዎሳ ኑ አዋፔኔ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳፕ አዶ ኬሃቱሳይኔ ሳሮቱሳይ ሂንቱው ጊዶ።

ኪሪስቶስ ያ ዎዴ ሃናና ፒርዳ

³ ኑ ኢሻቶ፡ ሂንቱ አማኖይኔ ሂንቱ ኢሶይ ኢሱዋኔ ሃራታ ሲቂያ ሲቆይ ዳሮ ዲጪያ ጊሾ ኑኒ ሄሳስ ዎሳ ኡባ ዎዴ ጋላታናው ቢሴስ።⁴ ሂንቱና ጋኪዳ ጎዳኒኔ ዋዩ ኡባን ጌንጫኒኔ አማኖን ሚኒዲ ኤቂዳ ጊሾ ኑኒ ኑ ሁዒን ዎሳ ዎሳ ኬሳታን ሂንቱባ ማርካቲሼ ሂንቱናን ጨቁቶስ።

⁵ ሂንቱ ኢያ ጊሾ ጊዲ ሜቶ ኤኪያ ዎሳ ካዎቱሳስ ቢሴይሳታ ጊዲዲ ታይቤታና ሜላ ዎሳ ጊሎ ፒርዳስ ሃይሲ ማላ።⁶ ዎሳይ ቱማ ፒርዳ

ፒርዳና፡ ዎሳይ ሂንቱና ዋይሴይሳታ ቦላ ዋዩ ኤሃና።⁷ ጎዳይ ዩሱስ ባ ዎልቃማ ኪታንቸታራ፡ ታማ ላጮራ ሳሎፔ ያ ዎዴ ዋዩቲያ ሂንቱናኔ ኑና ሽምፒሳና።⁸ ቃሲ ዎሳይ ባና ኤሮናይሳታኔ ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶስ ዎንጌላስ ኪቱቶናይሳታ ፒርዳና።⁹ ኤንቲ ጎዳ ሲንሳፌኔ ኢያ ቦንቹዋ ዎልቃፌ ሻኬቲዲ ሜሪና ዳዩዋን ፒርዴታና።^{v10} ሄ ጋላስ፡ ኢ ባይሳታኒኔ ባና አማኒይሳታ ኡባን ቦንቹታንጫኔ ሳቤታናው ያ ዎዴ ኑ ሂንቱው አዲዳ ኪታ ሂንቱ አማኒዳ ጊሾ ሂንቱ ኢያ ቦንቹይሳታ ጊዶኒኔ ሳቤይሳታ ጊዶን ዳና።

¹¹ ኑኒ ሂንቱው ኡባ ዎዴ ዎሳ ዎሴይ ሄሳሳ፡ ኑ ዎሳይ ሂንቱና ሄጊዳ ዴወዋስ ቢሴይሳታ ጊዲዲ ታይቤታና ሜላ ኑኒ ዎሶስ፡ ሂንቱ ሎዋባ አሳናው አሞቲያ አሙዋኔ ሂንቱ አማኖ አሱዋ ኢ ባ ዎልቃን ፖሎ።¹² ሄሳን ኑ ዎሳኔ ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶስ አዶ ኬሃቱሳን፡ ጎዳ ዩሱስ ሱንሳ ሂንቱ ቦንቻና፤ ሂንቱናካ ኢ ቦንቻና።

ጌላ ኡራ

2 ኑ ኢሻቶ፡ ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶስ ዩሳባኔ ኑ ኢያራ ጋሄታናው ሺቃናባስ ኑ ሂንቱና ዎሶስ።² ቲንቢቱን ዎይኮ ሃራ አሳፔ ሲዒዳ ቃላን ዎይኮ ኑፔ ኤኪዳ ኪታዳ አሴዲ፡ «ጎዳ ጋላሳይ ጋኪስ» ጊዲ ሂንቱ ዎዛናይ ዳጋዎፎኔ ዋባቆፖ።³ ሂንቱና አኒካ አይ አጌንካ ባሌሶፎ፡ ካሴቲዲ ጠርሴሳ ኡራ ጌላቱሳይ ቆንጮናኔ ዳዩይ ቢሲያ ጌላ ኡራይ ዮና ዴዒሺን፡ ጎዳ ጋላሳይ ጋኪና።⁴ አሲ ጎይኒያባኔ ዎሳያባ ኡባ ኢ ኢፃናኔ ባና ጶቁ አሳና፡ ሃሪ አቶሺን፡ ዎሳ ኬሲ ጌሊ ኡቲዲ፡ «ታኒ ዎሴ» ጋና።^w

⁵ ታኒ ሂንቱራ ዴዓሽ ሂንቱው አዲዳይሳ አኬኬኬቲ፡⁶ ኢ ባ ጋላሳን ያናፔ አቲን ሃዒ ዮናዳ አይቢ ኢያ ቱቂያኮ ኤሬታ።

⁷ አሳስ ቆንጪባና ጌላቱሳ ፀራ ዎልቃይ ሃዒካ አሴስ፡ ሺን ሃዒ ኢያ ቱቂይሲ ዴዔስ። ኢያ ቱቂይሲ አጌፔ ኪቻና ጋካናው ኢ ቆንጪና።⁸ ሄሳፌ ጉዩ፡ ጌላ ኡራይ ቆንጪና፡ ሺን ጎዳ ዩሱስ ባ ዶናፔ ኬያ ሽምፒዋን ባ ቦንቹ ዩሳን ኢያ ዎዳና።^x ⁹ ጌላ ኡራይ ፃላሂያ ዎልቃን ዩዲ ዎርዶ ማሳታታኔ ማላሊሲያባታ አሳና።^y ¹⁰ ሄሳዳካ፡ ዳዩስ ዴዒያ አሳታ ዱማ ዱማ ጪሚያ ኢታ አሶን ባሌሳና፡ ኤንቲ ዳዩዳይ አሺያ ቱማ ዶሲዲ

^u1:1 ሃ.አ 17:1 ^v1:9 ኢሳ 2:10 ^w2:4 ዳኔ 11:36፤ ሂዝ 28:2 ^x2:8 ኢሳ 11:4

^y2:9 ማቶ 24:24

ኤኮና ኢሂዳ ጊሾሳ። ¹¹ሄሳ ጊሾ፥ ኤንቲ ዎርዶ ጊዲያባ አማና ሜላ ያሳይ ዎልቃማ ባሌሶ ኤንታ ቦላ ዬዳና። ¹²ሄሲካ፥ ቱማ አማኖና አሳቲ፥ ናጋራ አሶን ኡፋይቱሳቲ ኡባይ ፒርዴታና ሜላሳ።

አቶቱሳስ ዶሬቲዳ አሳታ

¹³ጎዳይ ዶሲያ ኑ ኢሻቶ፥ ኑኒ ያሳ ሂንቴ ጊሾ ኡባ ዎዴ ጋላታናው ቤሴስ። ሂንቴ አታና ሜላ ያሳይ ገሻ አያና ዎልቃን ሂንቴና ገሺዳይሳኔ ሂንቴካ ቱማ አማኒዳይሳን ኢ ሂንቴና ባይራዳ ዶሪስ። ¹⁴ያሳይ፥ ኑ ሂንቴው አዲዳ ዎንጌላ ባጋራ ሂንቴና ዌጊዳይ፥ ሂንቴ ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳራ ኢሲፌ ቦንቹታናሳ። ¹⁵ሂዛ፥ ኑ ኢሻቶ፥ ሚኒዲ ኤቂቱ። ኑኒ ሂንቴና ኑ ዶናን ጊዲን ዎይኮ ዳብዳቢያን ጊዲን ታማርሲዳ ቱሚርቲያ አይኪቱ።

¹⁶⁻¹⁷ያሳይ ኑ አዋይ ኑና ዶሴስ። ኢ ኑስ ኪሃ፤ ኢ ሜሪና ሚንሴሶኔ ሎዎ ኡፋይሳ ኑስ ኢሚስ። ሂንቴ ኡባ ዎዴ ሎዎባ አሳናዉኔ አዴታናው ኢ ሚንሴሳና ሜላኔ ማዳና ሜላ ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳኔ ያሳ ኑ አዋ ዎሶስ።

ኑስ ዎሲቱ

3 ወርሴሳን ኑ ኢሻቶ፥ ጎዳ ቃላይ ሂንቴ ጊዶን ኤሌሲዲ ዳልጋናዳኔ ቦንቹታናዳ ኑስ ዎሲቱ። ²ሄሳዳካ፥ አሲ ኡባይ ቃላ ሲዲዲ አማኖና ጊሾ ያሳይ ጌላታፔኔ ኢታ አሳታፔ ኑና አሻና ሜላ ኑስ ዎሲቱ።

³ሺን ጎዳይ አማኒቲዳይሳ፤ ኢ ሂንቴና ሚንሴሳናኔ ዓላሄፔ ናጋና። ⁴ኑኒ ሂንቴና ኪቱይሳ ሃዲካ ሲንሳፌካ ሂንቴ አሳናይሳስ ጎዳን ኑኒ አማኒቶስ።

⁵ጎዳይ ሂንቴ ዎዛና ያሳ ሲቁዋኮኔ ኪሪስቶሳ ዳንዳዓኮ ካሌሶ።

አሶ ቢሎና ዴዲቱ

⁶ኑ ኢሻቶ፥ ሂንቴ ኑፔ ኤኪዳ ኪታ ካሎናይሳታፔኔ አሶ ቢሊያ አዛላ አማኒያ አሳታፔ

ሂንቴ ሻኪታናዳ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ሱንሳን ሂንቴና ኪቶስ። ⁷ኑዳ ሃኒዲ ዳናው ቤሴይሳ ሂንቴ፥ ሂንቴ ሁዔን ኤሬታ። ኑኒ ሂንቴራ ዴዲያ ዎዴ አሶ ቢሊቦኮ። ⁸ኑኒ አዴፌካ ካሲ ሜላ ሚቦኮ። ኑስ ዳንዳዔቲዳ ሜላ ቃማኔ ጋላስ አሲ ዳቡሪዲ ዴዲዳፔ አቲን አዴሰካ ቶሆ ጊዲቦኮ። ⁹ኑኒ ሄሳ አሲዳይ፥ ሂንቴው ሌሚሶ ጊዳናሳፌ አቲን ሂንቴፌ ማዴ አይቻናው ኑስ ማቲ ዳይና ጊዴና። ¹⁰ኑ ሂንቴራ ዴዲያ ዎዴካ፥ «አሳናው ኮዮና አሲ አኒካ ሞፖ» ያጊዲ ኪቲዳ።

¹¹ኑኒ ሄሳ ጊዳይ፥ ሂንቴ ጊዶን ኢሲ ኢሲ አዛላቲ ዴዲይሳ ሲዲዳ ጊሾሳ። ሄ አሳቲ ጌልሶናባን ጌሊዲ ሃራታ አሶ ቢሊሶሶናፔ አቲን አይኮካ አሶኮና። ¹²ኑኒ ሄሳ ሜላ አሳቲ ማራ ዴዎ ዳናዳኔ ባንታና ኮሺያባ አሲዲ ዴማናዳ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ሱንሳን ኤንታ ኪቶሲኔ ዞርስ።

¹³ሺን ኑ ኢሻቶ፥ ሎዎ አሶ አሳናው አዛሎፊቱ። ¹⁴ሃዲ ኑኒ ሃ ዳብዳቢያን ኪቲዳ ኪታስ ኪቱቶና አሲ አኒካ ዴዲኮ ሄ ኡራ ኤሪቱ። ኢ ዩላታና ሜላ ኢያፔ ሻኪቲቱ። ¹⁵ሺን ኢያ ኢሻቶ ሴሪቱፔ አቲን ሞርኪዳ ዌሎፊቱ።

ወርሴሳ ሳሮታ

¹⁶ሳሮ ኢሚያ ጎዳይ፥ ባ ሁዔን ሂንቴው ኡባ ዎዴኔ ኡባ ባጋራ ሳሮ ኢሞ። ጎዳይ ሂንቴ ኡባራ ጊዶ።

¹⁷ታኒ ጳዉሎሲ፥ ሃ ኪታ ታ ኩሺን ዓፋስ። ታ ኪታ ኡባስ ማላይ ሃይሳ፤ ታኒ ሄሳዳ ዓፋይስ።

¹⁸ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ አዶ ኪሃቴሳይ ሂንቴ ኡባራ ጊዶ።

ጳውሎስ ዊሞቲዮሳስ

ፃፊዳ ኮይሮ ኪታ

ጋላ ቆፋ

ዊሞቲዮሳ ጌቴቲያ፥ አማኒያ ናዓቴላይ፥ ጉሳ ኢሲያን ዩሎቲስ (ሃ.አ 16፡1-3)። ኢያ አያ አይሁዴ፤ ኢያ አዋይ ቃሲ ጊሪኬ አሲ። ኢ ጳውሎሳራ ኢሲፌ አሴይሳኔ ዎንጌላ አሶን ጳውሎሳ ማታን ማዲያ አሲ። ጳውሎስ ዊሞቲዮሳስ ፃፊዳ ኮይሮ ኪታይ ሄዡ አይፌ ቆፋታ ሚንሰ ያሉስ።

ኡባፌ ኮይሮቲዲ ኪታይ፥ ዎሳ ኬሳን ዴንዲዳ ዎርዶ ቲሚርቲያባ ሚንሰዲ አዴስ። ሃ ኢማሳ ቲሚርቲይ አይሁዴ ቲሚርቲያፌ ባጋ፥ ቃሲ አይሁዴ ጊዶና አሳ ቲሚርቲያፌ ባጋ አይኪስ። ሄሲካ፥ «ሃ ቤንቲያ አላሜይ ናጋራን ኢቲዳ ጊሾ አሲ አቶቴላ ዴማናው ዱማ ጊዲዳ ፀራ ኤራናው፥ ኢሲ ኢሲ ካሳታ ሞና አጋናውኔ ማቾ ኤኮና ዎይኮ አዚና ጌሎና አጋናው ኮሼስ» ያጊያ ቆፋ ባሶ አሲዲ ዴንዲስ።

ናምዓንሶ ቆፋይ፥ ዎሳ ኬሳ አይሶባኔ ጎይኖ ዎጋባ ታማርሲያ ቲሚርቲያ፥ ሄሳዳካ ዎሳ ኬሳ ካሴይሳቲኔ ኤንታ ማዴይሳቲ አይ ሜላ ማራ ዱሱ ዳናው ቤሲያኮ አዴስ።

ወርሴሳን፥ ዊሞቲዮሲ ዩሎስ ኪሪስቶሳስ አሲያ ሎሶ አሲ ዋንዲ ጊዳናው ቤሲያኮ፥ ቃሲ ዱማ ዱማ አማኒያ አሳ ማታን ኢያው ዴዲያ አዋቴላይ አይቤኮ፥ ጳውሎስ ኢያ ዞሪዳ ዞሪያ ዴሞስ።

1 ዊሞቲዮሳ ኪታ አይፌ ቆፋታ

ጌሎ ቆፋ 1፡1-2

ዎሳ ኬሲ አይሲያ አሳስ ኢሜቲዳ አይሶ ዎጋ 1፡3-3፡16

ዊሞቲዮሳስ ኢሜቲዳ ቲሚርቲያ 4፡1-6፡21

1 ኦና አሺያ ያሳኒኔ ኦ ኡፋይሳን ናጊያ ዩሎስ ኪሪስቶሳን ኪቴቲዳ፥ ዩሎስ ኪሪስቶሳ ሃዋሬ ጊዲዳ፥ ጳውሎሳ፤ ² አማኖን ታው ቱማ ናዓ ጊዲዳ ዊሞቲዮሳስ። ³

ዎሳ ኦ አዋ፥ ኦ ጎዳ ኪሪስቶሳ አዶ ኪሃቴላይ፥ ማርቲላይኔ ሳርቲላይ ኔው ጊዶ።

ዎርዶ ቲሚርቲያፌ ናጌቴሲ

³ ታኒ ማቄዶኒያ ባሼ ኔና ሃዳሪዳይሳዳ፥ ኢሲ ኢሲ አሳቲ ዎርዶ ቲሚርቲያ ታማርሴይሳ

ዲጋናው ኔ ኤፌሶናን ጋምዓና ሜላ ኮያይስ። ⁴ ኤንቲ ጎዲ ባይና ሃይሴ አዳኔ ባንታ ኮቻ ታይሎዋ አጋናዳ አዳ። ሄሳ ሜላባይ ፓላማ ካሴሴሲ፤ አቲን አማኖን አሴቲያ ያሳ አሱዋስ ማዴና። ⁵ ሃ ኪታ ሁዔ ቆፋይ ጊሻ ዎዛና፤ ሎሶ ካሃ፤ ቱማ አማኖ፤ ቤንቲያ ሲቁዋ ዴንሴሳናሳ። ⁶ ኢሲ ኢሲ አሳቲ ሃይሳ አጊዲ፥ ፓሶና አዳኮ ሲሚዶሶና። ⁷ ኤንቲ ያሳ ሂጊያ አስታማሬ ጊዳናው ኮሶሶና። ሺን ኤንቲ አይ አዲያኮ ዎይኮ ቱማ አሲዲ አዴይሲ ኢ አይቤኮ ኤርኮና።

⁸ አሲ ቤሴይሳዳ ሂጊያን ጎዔቲኮ ሂጊይ ሎሶ ጊዴይሳ ኤርኮ። ⁹ ኢሲባ አኪካናው ኮሼስ። ሂጊይ ሎሶ አሳስ ሜዴቲቤና። ሺን ሂጊይ፥ ሂጊ ሜንሴይሳታ፥ ዎራንቸታ፥ ያሴ ያሶናይሳታ፥ ሼምፓ ዎዴይሳታ፥ ናጋራንቸታ፥ ጊሻቴሲ ባይናይሳታ፥ ቱናታ፥ ሃሪ አቶሺን ባንታ አዬው ዎይኮ አዋ ዎዴይሳታ፥ ¹⁰ ላሜይሳታ፥ አዴይ አዴራ ላይማቴይሳታ፥ አሴ ባይዜይሳታ፥ ዎርዳንቸታ፥ ዎርዶን ጫቄይሳታ፥ ዎይኮ ቱማ ቲሚርቲያራ ጋሄቶና አይ አሶ አሴይሳታ ሴራናው ኪዩስ። ¹¹ ሄ ቲሚርቲይ ቦንቸኔ አንጄቲዳ ያሳይ ታኒ አዋጃና ሜላ ታው ሃዳራ ኢሚዳ ዎንጌላ ጊዶን ዴዒስ።

ዎሳ ማርቲላስ ጳውሎስ ጋላቲዳ ጋላታ

¹² ታኒ አሲያ አሱዋን ታው ዎልቃ ኢሚዳ ኦ ጎዳ ኪሪስቶስ ዩሎሳ ጋላታይስ። ታና ባ አሱዋስ ሹሚዲ ሄ አሱዋስ ቤሳሳ ጊዲ ታይቤዳ ጊሾ ኢያ ጋላታይስ። ¹³ ታኒ ሃይሳፌ ካሴ ኢያ ጫዬይሳ፥ ኢያ ዩዴሴይሳኔ ሜቶሴይሳ ጊዲኮካ ታኒ ሄሳ ኤርኮና አማኖና አሲዳ ጊሾ ያሳይ ታና ማሪስ። ¹⁴ ኦ ጎዳይ ባ አዶ ኪሃቴላ ታ ቦላ ጉሲዲ፥ ሄ አዶ ኪሃቴላራ አማኖኔ ሲቆ ኪሪስቶስ ዩሎሳ ባጋራ ታው ኢሚስ።

¹⁵ «ኪሪስቶስ ዩሎሲ ናጋራንቸታ አሻናው ሃ አላሚያ ዩስ» ጊያ ቃላይ አማንሴይሳኔ አሳ ኡባይ ኤካናው ቤሴይሳ፥ ኡባፌ አዲዳ ናጋራንቸቹ ታና። ¹⁶ ሺን ሜሪና ዴዑዋ ኤካናው ኢያ አማኒያ አሳስ ታኒ ሎሚሶ ጊዳና ሜላ ዩሎስ ኪሪስቶሲ ዳር ዳንዳዒስ። ታው ኡባፌ አዲዳ ናጋራንቸቹ ያሳይ ባ ማርታ ዳርሲስ። ¹⁷ አይፌን ቤንቶናይሳስ፥ ኢሲ ያሳስ፥ ሃይቆናይሳስ፥ ሜሪና ካዉዋስ፥ ሜሪና፤ ሜሪና ጋካናው ጋላታይኔ ቦንቸኔ ጊዶ። አሚንዲ።

18 ዊሞቲዮሳ፡ ታ ናዓው፡ ካሴ ኔባ ናቤቲ አዲዳ ቃላ ቦላ ኤቃዳ ሃ ኪታ ሃዳራ ኔው ኢማይስ። ኔ ሄ ቃላ ካሊኮ ሎዎ አላ አሌታና።
19 አማኖይኔ ሎዎ ካሂ ኔው ዴዎ። ኢሶቲ ኢሶቲ ካሃ ዳዩዲ ማርካቤይ ሆቤን ዳዩይሳዳ ባንታ አማኑዋ ዳይሲዶሶና።
20 ሄሳ ሃኒዳይሳታ ጊዶን ሄማኔዮሲኔ ኢስኪንዲሬይ ዴዎሶና። ኤንቲ ታማሪዲ ዶሳ ጫዬይሳ አጋና ሜላ ታኒ ዓላሄስ ኤንታና አላ ኢማስ።

ዎሳባኔ ጎይኖባ

2 ኡባፌ ሲንሳታዳ፡ አሳ ኡባስ ዶሳ አይቻናው፡ ዎሳናው፡ ጋናታናው፡ ጋላታናው ቤሴይሳ ታኒ ኔና አኬኪሳይስ።
2 ኦኒ ቱማ አያና ዴዎኒኔ ጌሻቴላን ዶሳ ጎይኒሼ ሳርቴላኒኔ ዎፑ ጊዳ ዴዎን ዳና ሜላ ካዎታሲኔ ሹማታ ኡባስ ዎሲቴ።
3 ሄሳ ሜላ ዎሳይ ኑና አሺዶ ዶሳ ሲንሳን ሎዎኔ ኡፋይሲዎባ።
4 ዶሳይ አሲ ኡባይ አታናዳኔ ቱማ ኤራናዳ ኮዬስ።
5 ኢሲ ዶሲ ዴዎስ። ዶሳፌኔ አሳፕ ጊዶን ጊዲዲ ሲጊሲዶ ኢሶይ ዴዎስ፤ ኢካ አሴ ጊዲዳ ኪሪስቶስ ዩሱሳ።
6 ኢ አሳ ኡባ ዎዛናው ባና አሲ ኢሚስ። ዶሳይ ባ ዎዲያን አሳ ኡባ ዎዛናው ኮዬይሳ ቤሲዶ ማርካይ ሃይሳ።
7 ዶሳይ ታና ዎንጌላስ አስታማሬኔ ሃዋሬ አሲዲ ዶሪዳይ ሄሳሳ። ታኒ ቱማ አዳይስ፤ ዎርዶቲኬ፤ አማኖኔ ቱማ አይሁዴ ጊዶና አሳስ ማርካታና ሜላ ዶሳይ ታና ሹሚስ።^b

8 ሄሳ ጊሾ፡ ኡባ ቤሳን ዴዲያ አዴቲ፡ ባንታና ዶሳስ ዱማዬዲ፡ ሃንቆኔ ፓላማ ዲጊዲ፡ ባንታ ኩሺዶ ፑዴ ዴንሲዲ ዶሳ ዎሳና ሜላ ኮዶይስ።

9 ሄሳዳ ማጫሳይ ባንታና ሃሪዳይሳ ቆንጨሲዶ፡ ቦንቾይኔ ማሪ ዴዲያ ማዑዋ ማዓናው ቤሴስ። ኤንቲ ማሪ ባይና ሁዔ ዳሳን፡ ዎርቃን ዎይኮ ኢንቆን፡ ዎይኮ አልዎ አፊላን ባንታና አሌቂሶ።
c10 ሺን ዶሳስ ጎይናይስ ጊዶ ማጫሳይ ባንታው ቤሴይሳዳ ሎዎባ አሶና።

11 ማጫሲ ኪቴቴላን ሲዒ ጊዲ ታማሮ።
12 ታኒ ማጫሳይ ታማርሳና ሜላ ዎይኮ አዴ ቦላ አዋታና ሜላ ጊዶናሺን ሲዒ ጊዲ ዳና ሜላ ኮዶይስ።
13 አዳሜይ ኮይሮ ሜዴቲስ፤

ጉዬፕ ሄዋና ሜዴታሱ።^d 14 ቃሲ ጨሜታዳ ዶሳ ሂጊዶ ሜንሲዳይ ማጫሲፕ አቲን አዳሜ ጊዴና።
e15 ሺን ማጫሲ አማኖን፡ ሲቆኒኔ ጌሻቴላን ባንታና ሃሪዲ ዴዲያ ስያይታ ዩሎን አታና።

ዎሳ ኬሳ ጨማታ

3 አኒካ፡ «ዎሳ ኬሲ ካሌሲያ አሲ ጊዳናው ኮይኮ ሎዎባ አዋቴስ» ጊያ አዳይ ቱማ።
2 ዎሳ ኬሳ ካሌሲያ አሲ ቦሬቶናይሳ፡ ኢሲ ማቺ ዓላሲ ዴዴይሳ፡ ማሪን ዴዴይሳ፡ ባና ሃሬይሳ፡ ቤሴይሳዳ አሌይሳ፡ ኢማሴ ሞኬይሳ፡ ታማርሳናው ዳንዳዴይሳ፡
f3 ማሶቶናይሳ፡ አዬቶናይሳ፡ ፓላዎናይሳ፡ ሚሺ ሲቆናይሳ፡
4 ኢያ ናይቲ ኢያው ኪቴቴይሳኔ ቦንቹይሳ፡ ባ ኬሳ አይሳናው ዳንዳዴይሳ ጊዳናው ቤሴስ።
5 ኢሲ አሲ ባ ኬሳ አይሳናው ዳንዳዶና ኢዲኮ፡ ዶሳ ዎሳ ኬሲ ዋቲ አይሳናው ዳንዳዲ?

6 አቶሮን ሱጌቲዲ፡ ዓላሄይ ዶሳ ፒርዳን ኩንዲዳይሳዳ ኩንዶና ሜላ፡ አራሲ አማኒዳ አሲ ጊዳናው ቤሴና።
7 ቦሬኒኔ ዓላሄ ዲሄን ጌሎና ሜላ ሄ ኡራይ አማኖና አሳ ማታን ናሹቴይሳ ጊዳናው ቤሴስ።

ዎሳ ኬሳ ዳቆኔታ

8 ሄሳዳ ቃሲ ዎሳ ኬሳ ዳቆኔቲ ቦንቹቲዳይሳታ፡ ናምዑ ዶና አዴቶናይሳታ፡ ዳሮ ዎይኔ ኡሻ ኡዮናይሳታ፡ ሚሺ ያሬቶናይሳታ፡
9 አማኑዋ ፀራ ጌሻ ካሃን ናጌይሳታ ጊዳናው ቤሴስ።
10 ኤንቲ ኮይሮቲዲ ፓጩታናው ኮሺስ፤ ኤንታ ቦላ ቦሬይ ባይና ኢዲኮ፡ ዎሳ ኬሳ ዳቆኔ ጊዲዲ አሶ።

11 ሄሳዳካ፡ ኤንታ ማጫሳቲ ቦንቹቲዳይሳታ፡ ዚጊርናይሳታ፡ ማሪን ዴዴይሳታ፡ ኡባባን አማኔቴይሳታ ጊዳናው ቤሴስ።

12 ዎሳ ኬሳ ዳቆኔቲ ኢሲ ማቺ ዓላሲ ዴዴይሳ ጊዶ፡ ባ ናይታኔ ባ ኬሳ ሎይሲ አይሴይሳ ጊዳናው ቤሴስ።
13 ዎሳ ኬሳ ዳቆኔ ጊዲዲ፡ ሎዎ አሶ አሌይሳቲ፡ ኤንታው ጊታ ቦንቾ ቃሲ ኪሪስቶስ ዩሱሳን ባንታው ዴዲያ አማኑዋባ አዳናው ዳሮ ሚኖቴሲ ዴማና።

§§2:15 ባንታና ሃሪዲ ዴዲያ፡ ዎይኮ ኢያ ዩሊዳ ናይቲ አማኖን፡ ሲቆኒኔ ጌሻቴላን ባንታና ሃሪዲ ዴዲያ።

b2:7 2ዊሞ 1:11 c2:9 1ጴጊ 3:3 d2:13 ሜዴ 2:7፤ 21-22

e2:14 ሜዴ 3:1-6 f3:2 ቲቶ 1:6-9

ጌታ ፀራ

¹⁴ ታኒ ሃ ከታ ኔው ዓፋሼ፥ ኤሌሳዳ ኔኮ ባና ጋዳ ኡፋይሲ ወሳይስ። ¹⁵ ሺን ታኒ ቦና ጋምዒኮ፥ ያሳ ኬሳን አሳይ ዋኒዲ ዳናው ቤሲያኮ ኤራና ሜላ ሃይሳ ኔው ዓፋይስ። ዴዎ ያሳ ኬሳይ ቱማቴሳስ ቱሲኔ ባሶ። ¹⁶ ኑ አማኑዋ ፀራይ ሲዴይ ባይና ጌታ።

ከሪስቶሲ አሾ ማዒዲ ቆንጨስ፤
ኢያ ቱማቴሳ ጌሻ አያናይ ማርካቲስ።
ከታንቾታስ ቤንቲስ፤
ኢ ካዎቴሳ ኡባስ ሳባኬቲስ።
አላሜን ዴዒያ አሳን አማኔቲስ፤
ቦንቾን ሳሎ ኤኬቲስ።

ዎርዶ አስታማሬታ

4 ያና ዎዲያን ባሌሲያ አያናታኔ ቱና አያናታ ቲሚርቲያ ካሊዲ፥ ኢሲ ኢሲ አሳይ አማኑዋ ካዳናይሳ ጌሻ አያናይ ቆንጨሲዲ አዲስ። ² ሄሳ ሜላ ቲሚርቲይ ኤንታ ካሃይ ዶጨን፥ አሳ ባሌሲያ ዎርዳንቾ አስታማሬታፔ ዩስ።

³ ሄሳ ሜላ አሳቲ ኤኮኔ ጌሎ ቃሲ ኢሲ ኢሲ ካሳታ ሞና ሜላ ዲጎሶና፥ ሺን አማኔይሳቲኔ ቱማ ኤሬይሳቲ ያሳ ጋላቲ ዎሲዲ ማና ሜላ ያሳይ ካሲ ሜዲስ። ⁴ ያሳይ ሜዲዳ ኡባባይ ሎዎ። ያሳ ጋላቲዲ ሚኮ ዎሬ ዎዲያባይ አይቢካ ባዋ። ⁵ ኡባባይ ያሳ ቃላኒኔ ዎሳን ጌሺ ጌዴስ።

ከሪስቶሳስ አማኔቲዳ አይሌ ጌዶ

⁶ ሄሳ ጊሾ፥ ኔኒ ሃ ቲሚርቲያ አማኔይሳታ ታማርሲኮ፥ ኑ አማኑዋኒኔ ሎዎ ቲሚርቲያ ከቴታዳ ዲጨዳ ከሪስቶስ ዩሱሳ ሎዎ አይሌ ጌዳና። ⁷ ሺን ጎዒ ባይና ቱማ ጌዶና አዳፔኔ ጨማ ማጫሳ ሃይሲያፔ ባቃታ። ቱማ አያና ዴዎን ዳናው ኔና ሎሂሳ። ⁸ አሲ ባ አሳቴሳ ሚንሳናው አሲያ አሶይ ጉሲ ማዴስ። ሺን ቱማ አያና ዴዎን ባና ሎሂሶይ ሃዒካ ሜሪናዉካ ዴዎ ኢሚያ ኡፋይሲ ዴዒያ ጊሾ ኡባስ ማዴስ። ⁹ ሃ ቃላይ አሳ ኡባይ ኤካናው ቤሲያ ቱማ አዳ። ¹⁰ ኑኒ አሳ ኡባ፥ ኡባሬ አሲዲ አማኔይሳታ አሺያ ዴዎ ያሳሬ ኤካና ጌዲ ኡፋይሳን ናጊያ ጊሾ፥ ሄሳስ ኑኒ አሶን ዳቡርሲኔ ባፄቶስ።

¹¹ ሃይሳ ከታኔ ታማርሳ። ¹² ኔኒ ያላጋ ጌዲያ ጊሾ ኔና አኒካ ካዶፓ። ሺን አማኔይሳታስ ኔኒ አዳን፥ አሶን፥ ሲቆን፥ አማኖኒኔ ጌሻቴሳን ሌሚሶ ጌዳ። ¹³ ታኒ ያና ጋካናው አሳስ ጌሻ ማዓፋ

ናባቦን፥ ሳባኮኒኔ ታማርሶን ሚና። ¹⁴ ቲንቢቴይ አዴቲን፥ ጨማቲ ባንታ ኩሺያ ኔ ቦላ ዎሲዳ ዎዴ ኔኒ ኤኪዳ፥ ኔናን ዴዒያ ጌሻ አያና ኢሞታ ካዶፓ።

¹⁵ ኔ ዲቻይ አሳ ኡባስ ቆንጫና ሜላ ሄሳ ሚንሳ ቆፓ፤ ሃይሳ ኡባ ዎዴ አሳ። ¹⁶ ኔ ሁዒያሲኔ ኔ ቲሚርቲያስ ናጌታ። ኔኒ ሄሳ ኡባ ዎዴ አሲኮ ኔናኔ ኔና ሲዒይሳታ አሻሳ።

አምዒታባ

5 ጨማ አዴታ ኔ አዋዳ ቦንቻፌ አቲን ሃንቱቶፋ። ያላጋ አዴታ ኔ አሻዳ አሳዳ ፃላ። ² ጨማ ማጫሳታ ኔ አዩዳ፥ ያላጋ ማጫሳታ ኔ ሚቹዳ፥ ፖሎ ጌሻቴሳን አይካ።

³ አዘኒ ሃይቂዳ ቱማ አምዒታ ቦንቻ። ⁴ ሺን አምዒስ ናይቲ ዎይኮ ናይታ ናይቲ ዴዒኮ፥ ሄ ናይቲ ቱማ አያና ዴዎን ዴዒይሳ ቤሳናው ባንታና ዩሊዳይሳታኔ፥ ባንታ ዎጋ አዩጠኔ ዎጋ አዋ ማዲዲ ኩሼ ዛሮ ታማሮ። ሄሲ ያሳ ኡፋይሲያባ።

⁵ ባርካ ዴዒያ ቱማ አምዒያ ያሳፌ ማዴ ዴማናው ኡፋይሳን ናጋሱ። ጋሳሲኔ ቃማ ያሳይ ባና ማዳና ሜላ ዎሳጠኩኔ አይቻጠሱ። ⁶ ሺን ሃ አላሚያን ሎዎ ዱሳ ዓላሳ ኮያ አምዒያ ፓፃ ዴዓሼ ሃይቂዳሮ። ⁷ አኒካ ኤንታ ቦርና ሜላ ሃ ከታ ኤንታው ኢማ። ⁸ ሺን ባ ዳቦታስ፥ ኡባሬ አሲዲ ባ ሶ አሳስ ቆፓና አኒካ ባ አማኑዋ ካዲዳይሳ፤ አማናና አሳፔካ አዲዳ ኢታ።

⁹ ሳይሲ ኡሱፔን ታሙ ኩሚቦና አምዒ ሱንሳ ማዝጋባን ፃፎ። ቃሲ ሄሳ ቦላ ኢያ ባ አዘናስ አማኔቲዳሮ ጌዳናው ኮሸስ። ¹⁰ ናይታ ዲሾን፥ ኢማሴ ሞኮን፥ ጌሻታ ቶሁዋ ሜቻን፥ ሜቶቲያ አሳ ማዴን፥ ሎዎ አሶ ኡባስ ባና አሳ ኢሚዳሮኔ ሎዎ አሶን ኤሬቲዳሮ ጌዳናው ቤሴስ።

¹¹ ሺን ያላጋ አምዒታ ሱንሳ ማዝጋባን ፃፎ። ኤንታና አዘና ጌሎ ጌሎ ጌያ አሾ አሞይ አይኪያ ዎዴ ከሪስቶሳ አጋና። ¹² ኤንቲ ኮይሮ ጌሊዳ ቃላ ሜንሲዳ ጊሾ ፒርዴታና። ¹³ ሄሳ ቦላ ኤንቲ አሶ ዳዩዲ ኬሳፌ ኬሴ ዩያና፥ ዩሻ ዓላላ ጌዶናሺን ዘጊርሳኒኔ ባንታና ጋሶናባን ጌሊዲ ቤሶናባ አዴቶሶና። ¹⁴ ሄሳ ጊሾ፥ ኑ ሞርኬቲ ኑ ቦላ አዴቲያ ኢታባ ዴሞና ሜላ ያላጋ አምዒቲ አዘና ጌሊዲ፥ ናዓ ዩሊዲ፥ ባንታ ኬሳ አይሳና ሜላ ዞራይስ። ¹⁵ ሃይሳፌ ካሴ ጉሳ አምዒቲ ዓላሄ ካላናው ጉዩ ሲሚሶሶና።

¹⁶ ኢሲ አማኒያ ማጫሴስ ሶ አሳ ጌዶን አምዒቲ ዴዒኮ ኢያ ኤንታ ማዳናው ቤሴስ። ሄሳዳ አሲኮ፥

ዎሳ ከሳስ ቶሆይ ካዉቡስ። ሄ ዎዴ ዎሳ ከሳይ ማዴ ቢሲያ ቱማ አምጪታ ማዳናው ዳንዳዔስ።

¹⁷ ዎሳ ከሲ ሎይሲ ሄሚያ ጨማቲ፥ ኡባፌ አሲዲ፥ ቃላ ሳባኮኒኒ ታማርሶን ዳቡሬይሳቲ ዳኮ ቦንቾ ኤካናው ቢሴስ። ¹⁸ ጌሻ ማፃፋይ፥ «ዉዱማን ካሳ ዩዲያ ቦራ ዶና ቃቾፋ» ሄሳዳካ፥ «አሳንቾይ ባ ዳሞዚያ ኤካናው ቢሴስ»⁸ ያጌስ።

¹⁹ ናምዑ ዎይኮ ሄኹ ማርኪ ባይና፥ ዎሳ ከሳ ጨማ ሞቲያባ ሲቦፓ። ^{h20} ሃራቲ ያያና ሜላ ናጋራ አሲያ አናካ አሳ ኡባ ሲንሳን ሃንቄታ።

²¹ ኔኒ አሳ ሶምዖ ቢዖና፥ ኢሱዋ ኢሱዋፌ ዱማየና ሃ ከታ ናጋና ሜላ ዶሳ፥ ጎዳ ዩሱስ ከሪስቶሳኒ ዶሬቲዳ ከታንቾታ ሲንሳን ታ ኔና ዞራይስ። ²² አዴ ቦላካ ኔ ኩሺያ ዎሳዳ ሹማናው ኤሌሶፓ። ሃራታ ናጋራን ጌሎፓ፤ ኔና ጌሻቴሳን ናጋ።

²³ ኔኒ ኡባ ዎዴ ሃርጌቲያ ጊሾኔ ኔ ኡሎ ሃርጊያ ጊሾ ሃሳ ፃላላ ኡዮፓ፤ ጉሳ ዎይኔ ኡያ።

²⁴ ኢሲ ኢሲ አሳታ ናጋራይ ቆንጩ፤ ኤንታ ናጋራይ ኤንታ ፒርዳናው ኤንታፌ ሲንሴ አዴስ፥ ሺን ሃራታ ናጋራይ ጉዩፔ ጋምዲያ ቆንጩስ።

²⁵ ሄሳዳ፥ ሎዖ አሶይካ ቆንጩ፤ ቆንጮና ኢዊኮካ ጌማናው ዳንዳዔና።

አይሌታስ ኢሜቲዳ ዞሬ

6 ዎሳ ሱንሳይኔ ኑ ቲሚርቴይ ጫዩቶና ሜላ አይሌቴሳን ዴዔይሳቲ ባንታና ሃሪያ ጎዳታ ቦንቾ። ² አማኒያ ጎዳቲ ዴዔያ አይሌቲ፥ ኤንታ ጎዳቲ ኤንታው ኢሻ ጊዲያ ጊሾ ኤንታ ካዶፓ። ኤንታ አሱዋን ማዴቲያ ጎዳቲ፥ አማኔይሳታኔ ዶሴቲዳይሳታ ጊዲያ ጊሾ ኤንቲ ካሴይሳፌ አሲዲ አሳናው ቢሴስ።

ዎርዶ ቲሚርቴያኔ ቱማ ዱሬቴሳ

ኔኒ ሃይሳ ታማርሳናዉኔ ኤንቲ አሳና ሜላ ዞራናው ቢሴስ። ³ አኒካ ዱማ ቲሚርቴያ ታማርሲያባ ጊዲኮ፥ ኑ ጎዳ ዩሱስ ከሪስቶሳ ቱማ ቃላራኔ ኑ አማኑዋ ቲሚርቴያራ ጋሄቴና። ⁴ ሄ ኡራይ አቶርን ቡጌቲሲፕ አቲን አይኮካ ኤሬና። ኤንታው ኢሲ ቆፋ ቦላ ፓላማናዉኔ አይታናው ኢታ አሞይ ዴዔስ። ሄሲ ቃናቴ፥ አሺ፥ ጫሺ፥ ኢታ ሲዴኔ፥ ⁵ ጊጎና ፓላማ ካሴሴስ። ቃሲ

ኤንታው ኢታ ዎዛኒ ዴዔስ፤ ቱማካ ባሊዶሶና፤ ኤንቲ ዶሳ አማኖይ ዱሬቴሳስ አጌ ጊዲ ቆፖሶና።

⁶ ሺን ታው ዴዔያባይ ጊዳና ጊያ አሳስ ቱማ አያና ዴዎይ ጌታ ዎዴ። ⁷ ኑኒ ሃ አላሚያ አይኮካ ኤሂቦኮ፤ ቃሲ ኢያፔ አይኮካ ኤኪዲ ቦኮ። ⁸ ኑስ ካሲኔ ማዖይ ዴዔኮ ሄሲ ጊዳና። ⁹ ሺን ዱሬቴሲ ኮዩይሳቲ ፓጩኒኔ ሂሄን ጌሎሶና። ቃሲ ኤንታና ዱጌ ዳፊያኔ ዳይሲያ ኤያቴሲኔ ቆሂያ አሞን ኩንዶሶና። ¹⁰ ሚሼ ሲቆይ ኢታቴሳ ኡባስ ፑልቶ። ኢሶቲ ኢሶቲ ሚሼ አሞቲሼ አማኖፔ ባሌቲዲ ዳሮ ሜቶን ባንታና ዩጊዶሶና።

ዊሞቲዮሳስ ኢሜቲዳ ዞሬ ከታ

¹¹ ሺን ኔኖ፥ ዶሳ አሶ፥ ሄሳፌ ባቃታ። ዊሎቴሳ፥ ዶሳ ዳኖ፥ አማኖ፥ ሲቆ፥ ዳንዳዔኔ አሽኬቴሲ ካላ። ¹² አማኖ ባዊያ ሎይሳ ባዊታ። ዳሮ አሳ ሲንሳን ኔ ማርካቲዳ ኔ አማኑዋባ፥ ዶሳይ ኔና ኢያው ዊጊዳ ሜሪና ዴዑዋ አይካ። ¹³ ኡባስ ዴዎ ኢሚያ ዶሳ ሲንሳኒኔ፥ ጴንዌ ጴላዎሳ ሲንሳን ሎዖ ማርካ ማርካቲዳ ከሪስቶስ ዩሱሳ ሲንሳን ታ ኔና ከታይስ። ¹⁴ ኑ ጎዳ ዩሱስ ከሪስቶሲ ቆንጫና ጋካናው ሃ ከታ ባሊኔ ቦሬይ ባይና ናጋ። ¹⁵ ባ ፃላላ ኡባ ሃሪያ ቦንቾ ዶሳይ፥ ካዎታ ካዎይ፥ ጎዳታ ጎዳይ፥ ባ ቆፒዳ ቃማን ዩሱስ ከሪስቶሳ ዛሪ ከታና። ¹⁶ ኢሲ ኢያ ፃላሊ ሃይቄና። አኒካ ሺቃናው ዳንዳዎና ፖዖን ዴዔስ። አኒካ ኢያ ቢዒቢና፤ ቃሲ ቢዓናዉካ ዳንዳዔና። ቦንቾይኔ ሜሪና ዎልቃይ ኢያው ጊዶ። አሚንዒ።

¹⁷ ሃ አላሚያ ዱሬቲ ጮ ዳያ ሻሎን አቶርቶና ሜላኔ ጩቆና ሜላ አዳ። ኑስ ኮሺያባ ፓላሂሲዲ ኢሚያ ኑና አንጂያ፥ ዱሬ ዶሳን አማኔታና ሜላ ኤንታ ከታ። ¹⁸ ኤንቲ ሎዖ አሶ አሳናዳ ሎዖ አሶን ዱሬታናዳ፥ ከሃታኔ ሃራታስ ሻኪይሳታ ጊዳና ሜላ ከታ። ¹⁹ ሄሲ ኤንታው ሲንሳስ ሚኖ ባሶ ጊዲያ ጊሾ ሄ ዎዴ ኤንቲ ቱማ ዴዎይ አይ ዳኒያኮ ኤራና።

²⁰ ዊሞቲዮሳ፥ ኢሲ ኢሲ አሳይ፥ «ኤራቴሲ» ጊያ ኤያ ፓላማፔኔ ሃዳ አዳፔ ባቃታ፤ ኔው ኢሜቲዳ ሃዳራ ናጋ። ²¹ ኢሶቲ ኢሶቲ ኑስ ኤራቴሲ ዴዔስ ያጊሼ አማኑዋ አጊዶሶና።

ዶሳ አዶ ከሃቴሳይ ሂንቱ ኡባራ ጊዶ።

ጳውሎስ ዊሞቲዮሳስ

ፃፊዳ ናምዓንንስ ኪታ

ጋሳ ቆፋ

ጳውሎስ ዊሞቲዮሳስ ፃፊዳ ናምዓንንስ ኪታይ፡ ጳውሎሳራ ኢሲፌ ኦፔይሳኔ ጳውሎሳ ማታን ማዲያ ናዓቴሳ ዊሞቲዮሳ ዘሪያ ዘሪያ አይኪስ። ሄ ዘሪያ አይፌ ቆፋይ፡ «ጌንጫን ሚናናው ቤሴስ» ጌይሳ። ዊሞቲዮሳ ዘሬኔ ሚንሴሶ ቃላ ኤኪዳይ፡ ዩሱስ ኪሪስቶሳባ ቱማ ማርካታና ሚላ ዎንጌላ ቃላኔ ጋልዓ ጫቆ ቲሚርቲያ ሚንሴዲ አይካና ሚላኔ ሜቶይኔ ኢያይ ዳሪኮካ ታማርሶኒኔ ዎንጌላ ሳባኮን ሚናና ሚላሳ።

ዊሞቲዮሳ ሃዳ ኤያቴሳ ፓላማፔ ሃካና ሚላ ዱማ ሚኖ ዘሪያ ኢያው ኢሜቲስ። ሄሳ ሚላ አዳይ አሳ ጳይሴሲፔ አቲን አይኮካ ማዴና።

ሄ ኡባን ዊሞቲዮሳ አኪካናው ቤሲያባይ፡ ጳውሎሳ ሃኖታኔ ኢያ ዱሳ ቆፋ ሄሲካ፡ ኢያ አማኑዋ፡ ኢያ ጌንጫ፡ ኢያ ሲቁዋ፡ ኢያ ዳንዳዓኔ ኢያ ጋኪዳ ሜቱዋ ሌሚሶ አሲዲ ካላናይሳ። ጳውሎስ ሃ ኪታ ፃፊዳይ፡ ኢ ባ ዎሳ ኦንጊዲ ሃይቆስ ጊጌቲዳ ዎዴና።

2 ዊሞቲዮሳ ኪታ አይፌ ቆፋታ

ጌሎ ቆፋ 1:1-2

ዊሞቲዮሳስ ኢሜቲዳ ዘሪያ 1:3-2:13

ወርሴሳ ዎዲያባ 2:14-4:5

ጳውሎስ ሃኒዲ ዴዲያ ዱሳ 4:6-18

ኩሻ ቆፋ 4:19-22

1 ሶሳ ሼኔን፡ ዩሱስ ኪሪስቶሳን ቤንቲዳ ዴዎ ኡፋይሳ ማርካታናው ዩሱስ ኪሪስቶሳ ሃዋሬ ጊዲዳ ጳውሎሳፔ፡ ² ታ ዶሲያ ናዓ ዊሞቲዮሳስ ኪቱቲዳ ኪታ።

ሶሳ አዋፔኔ ኑ ጎዳ ኪሪስቶስ ዩሱሳፔ አጾ ኪሃቴሳይ፡ ማሮቴሳይኔ ሳሮቴሳይ ኔው ጊዶ። ^j

ዊሞቲዮሳስ ኢሜቲዳ ዘሪያ

³ ታኒ፡ ታ ዎሳን ቃማኔ ጋላስ ኔና ቆፓይስ። ታኒ ዎሲያ ዎዴ ታ ማይዛሶ ሶሳኔ ታኒ ሎዎ ካሃን ሃጋዚያ ሶሳ ኔ ጊሾ ጋላታይስ። ⁴ ታኒ ኔ አፋሳ ቆፓይስ፤ ኔና ቤዓዳ ኡፋይታናው ዳሮ ላሞታይስ።

⁵ ቃሲ ኔው ዴዲያ ቱማ አማኑዋ ኤራይስ። ሄ አማኖይ ቤኒ ኔ ዎጋ አዩ ሎይዲኒኔ ኔ አዩ ኤወኒቲን ዴዲያ አማኑዋ ሚላ። ^{k6} ሄሳ ጊሾ፡ ታኒ ታ ኩሺያ ኔ ቦላ ዎሲዳ ዎዴ ሶሳይ ኔው ኢሚዳ ኢሞታ ኔኒ ዛራ ኤሳና ሚላ አኪኪሳይስ። ⁷ አይስ ጊኮ፡ ሶሳይ ኑስ ዎልቃ፡ ሲቆኔ ኑ ሁዔ ሃሪያ አያና ኢሚስፔ አቲን ያሻ አያና ኢሚቤና።

⁸ ሂዛ፡ ኑ ጎዳስ ማርካታናው ዩላቶፓ፤ ቃሲ ኢያ ጊሾ ቃሼቲዳ ታናንካ ዩላቶፓ፤ ሺን ሶሳይ ኔው ኢሚያ ዎልቃን ዎንጌላ ጊሾ ታራ ሜቶ ኤካ። ⁹ ሶሳይ ባ ሼኔኒኔ ባ አጾ ኪሃቴሳን ኑና አሺዲ፡ ባ ጊሻ ዴሬ አሳናው ኑና ዶሪስፔ አቲን ኑኒ አሲዳ አሱዋ ጊሾ ጊዴና። ሃ አጾ ኪሃቴሳ ኪሪስቶስ ዩሱሳ ባጋራ አላሜይ ሚዴታናፔ ሲንሴ ኑስ ኢሚስ። ¹⁰ ሃዲ ሃ አጾ ኪሃቴሳይ ኑና አሺያ ኪሪስቶስ ዩሱሳ ዩሳን ቆንጨስ። ኢ ሃይቆ ዎልቃ ጳይሴዲ፡ ዎንጌላ ባጋራ ጳዮና ዴዎ ኑስ ቆንጨሲስ።

¹¹ ታኒ ዎንጌላ ሳባኪ፡ ሃዋሬኔ አስታማሬ ጊዳና ሚላ ሶሳይ ታና ዶሪስ። ¹² ታኒ ሄሳ ጊሾ ሃ ሜቱዋ ኤካይስ፤ ሺን ታ አማኔይ አኔኮ ኤሪያ ጊሾ ዩላቲኪ። ታው ኢሜቲዳ ሃዳራ ሄ ጋሳሳይ ጋካናው ኢ ናጋናው ዳንዳዔይሳ ኤራይስ።

¹³ ታኒ ኔና ታማርሲዳ ቱማ ቃላ ሌሚሶ አሳ አይካዳ ኪሪስቶስ ዩሱሳ ባጋራ ኑባ ጊዲዳ አማኑዋኒኔ ሲቁዋን ዴዓ። ¹⁴ ኑ ጊዶን ዴዲያ ጊሻ አያና ዎልቃን ኔው ኢሜቲዳ ሎዎ ሃዳራ ናጋ።

¹⁵ ኢሲያ ቤታን ዴዲያ ኡባይ ታፔ ሃኪዳይሳ ኤራሳ፤ ኤንታ ጊዶን ፊጌሎሲኔ ሄርሞጌሴ ዴዎሶና።

¹⁶ አኔስፎሪ ታና ዳሮ ዎዴ ሚንሴሲዳ ጊሾ ጎዳይ ኢያ ሶ አሳስ ቃዴቶ። ታኒ ቃሾ ኪሳን ዴዲያ ዎዴ ኢ ታናን ዩላቲቤና። ¹⁷ ሄሳ ቦላ ኢ ሮሚ ካታማ ዩዳ ዎዴ ታና ሚንሴ ኮዩዲ ዴሚስ። ¹⁸ ወርሴሳ ጋላሳን ጎዳይ ኢያው ቃዴታና ሚላ ታኒ ጎዳ ዎሳይስ። ኤፌሶና ካታማን ኢ ታና አይ ሚላ ማዲዳኮ ኔ ሎይሳ ኤራሳ።

ዩሱስ ኪሪስቶሳን ሚና

2 ሂዛ፡ ታ ናዓው፡ ኪሪስቶስ ዩሱሳን ዴዲያ ማሮቴሳን ሚና። ² ዳሮ ማርካታ ሲንሳን ታኒ ኔና ታማርሲዳ ቲሚርቲያ፡ ሃራታ ታማርሳናው ዳንዳዲያ አማኔቲዳ አሳስ ሃዳራ ኢማ።

³ ዩሱስ ኪሪስቶስን አማንሲያ ምታዳሬ ጊዳዳ ታራ ሜቶ ኤካ። ⁴ አላ ምታዳሬይ ባ ሃላቃ ኡፋይሳናው ጊጌቲሴ፤ አቲን ሃራ አሶን ባና ፔሼና። ⁵ ሄሳዳካ፥ ጋዴ ምዚያ አኒካ ቤሲያ አጌራ ጋዴቶና ኢዊኮ ምይቶ ኤኬና። ⁶ ጎሻን ዳቡሪያ ጎሻንቾይ ባ ዳቡራ አይፊያ፤ ሚያ ኮይሮ አሲ ጊዳናው ቤሲስ። ⁷ ኔ አኬካና ሜላ ጎዳይ ኔና ማዳና ጊሾ ታ ኔው አዲዳባ ኔ ምዛናን ናጋ።

⁸ ታኒ ማርካቲያ ምንጊላ ሜላ ሃይቆፔ ዴንዲዳ፥ ዳዊቱ ዘሬሲ ጊዲዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ቆፓ። ⁹ ታኒ ምንጊላ አዲያ ጊሾ ኢታባ አሲዳ አሳዳ፥ ቃሼታዳ ሜቶ ኤካስ። ሺን ሶሳ ቃላይ ቃሼቱና። ¹⁰ ሄሳ ጊሾ፥ ሶሳይ ዶሪዳ አሳቲ ኪሪስቶስ ዩሱስን ዴዲያ አቶቱሳ ሜሪና ቦንቹዋራ ኤካና ሜላ ኤንታ ጊሾ ኡባባን ሞቡታይስ።

¹¹ ሃይሳዳ ያጊያ ቱማ ቃሊ ዴዴስ፤ «ኑኒ ኢያራ ሃይቂዳባ ጊዲኮ፥ ኢያራ ኢሲፌ ዴዳና። ¹² ኑኒ ጌንጨኮ፥ ኢያራ ኢሲፌ ካዎታና፥ ኑኒ ኢያ ካዲኮ፥ ኢ ኑና ካዳና። ¹³ ኑኒ አማኔቶና ኢዊኮ፥ ኢ አማኔቲዳይሳ ጊዲዲ ዳና፥ አይስ ጊኮ፥ ኢ ባና ካዳናው ዳንዳዳና» ያጌስ።

ሚኖ አሳንቾ

¹⁴ ኔኒ ኤንታ ሃይሳ አኬኪሳ፤ ኤንቲ ቃላታ ጋሶን ፓላሞና ሜላ፥ ጎዳ ሲንፋን ኤንታ ዞራ። ሄሲ ሲዴይሳታ ዳይሴሲ፤ አቲን አይኮካ ማዴና። ¹⁵ ኔኒ ቱማ ቃላ ሱራቴሳን ታማርሴይሳኔ ዩላዮና አሳንቾ ጊዳዳ፥ ሶሳይ ናሺያ አሳዳ፥ ኔናቴሳ ኢያው ኢማናው ሚና። ¹⁶ ሺን ሃ አላሚያስ ኢንጄቲያ ጎሾና አዳ፤ ባቃታ። ሄሳ ሜላ አዳይ አሴ ሶሳፌ ሃሴስ። ¹⁷ ሄሳ ሜላ አዳይ አሳቴሲ ሚዲጊያ ፓሾና ምይዛዘሬ ማዱንፋ ሜላ። ሄሳ ሜላ አዳ አይቱይሳታ ጊያፌ ሄሜኔዮሲኔ ፊሊያሲ ዴሶሶና። ¹⁸ ሃ አሳቲ ቱማ አጊያ አጊዲ፥ «ሃይቂዳ አሳይ ሃይቆፔ ቤኒ ዴንዲዶሶና» ያጊዲ ጉሳ አሳታ አማኑዋ ዳይሲዶሶና።

¹⁹ ጊዶሺን፥ ሶሳይ ሚኖ ዛላ ሂዲዳ ጊሾ ቃዓናው ዳንዳዳና፥ ኢያ ቦላ፥ «ጎዳይ ባይሳታ ኤራስ፥ ጎዳ

ሱንፋ ዪጊያ አኒካ ኢታ አሶፔ ሃኮ» ያጊያ ቃላይ ሃፌቲስ። ⁿ

²⁰ ኢሲ ጊታ ኬሳን ምርቃፌ ምይኮ ቢራፔ አሴቲዳ ሚሼታ ሃላላ ጊዶናሺን ሚሳፌ ምይኮ ኡርቃፌ አሴቲዳ ሚሼቲካ ዴሶሶና። ሄሳታፔ ባጋቲ ቦንቾ አሶስ፥ ቃሲ ባጋቲ ቶሼቲያ አሶስ ፔሶሶና። ²¹ ሄሳ ጊሾ፥ አኒካ ኢታ ኡባ አጊኮኔ ባና ጊሼኮ፥ ቦንቾ አሶ አሲያ ሚሼ ጊዳና፥ ኤንታ ዴሶይ ጊሼኔ ጎዳ ኡፋይሲያባ፥ ቃሲ ኤንቲ ሎሶ አሶ ኡባ አሳናው ዳንዳዴይሳታ ጊዳና።

²² ናዓቴሳ ኢታ አሙዋፔ ባቃታ፥ ጌሻ ምዛናን ጎዳ ዪጊያ አሳታራ ኢሲፌ፥ ሂሎቴሳ፥ አማኑዋ፥ ሲቆኔ ሳሮቴሳ ካላ።

²³ ሺን አሺ ሜዴይሳ ኡራዳ ኤያቴሲኔ ሃዳ ጊዲዳ ፓላማፔ ሃካ። ²⁴ ጎዳ አሳንቾይ አሳ ኡባስ ኬሃ፥ ሎሶ ታማርሴይሳኔ ዳንዳዳንቾ ጊዳናው ቤሲሴ፤ አቲን አይታናው ቤሴና። ²⁵ ኢ ባራ ኤቂቱይሳታ አሽኬቴሳን ሴሬይሳ ጊዳናው ቤሴስ። ኤንቲ ባንታ ናጋራፔ ሲሚዲ ቱማ ኡራናዳ ሶሳይ አሳኔኮ አኒ ኡሪ። ²⁶ ኤንቲ ባንታ ምዛናኮ ሲሚዲ ባ ሺኒያ አሳና ሜላ ኤንታ አይኪዳ ሃላሄ ሂሂያፔ ኬሲ ኤካና።

ዉርሴሳ ጋላሳ ማላታታ

3 ዉርሴሳ ጋላሳን ኡንዴሲያ ምዴይ ያናይሳ ኤራ። ² አሳይ ባንታና ዶሴይሳታ፥ ሚሼ ሲቂይሳታ፥ ጩቂቱይሳታ፥ አቶሬይሳታ፥ ጫዩይሳታ፥ ባንታና ዩሊዳይሳታስ ኪቴቶናይሳታ፥ ጋላቶናይሳታ፥ ጌሻቴሲ ባይናይሳታ፥ ³ ሲቆይ ባይናይሳታ፥ ማርቴሲ ኤሮናይሳታ፥ ዘጊሬይሳታ፥ ባንታና ሃሮናይሳታ፥ ቃዴይ ባይናይሳታ፥ ሎሶ ዶሶናይሳታ፥ ⁴ ሞርኬስ አሲ ኢሜይሳታ፥ ቆፊ ባይናይሳታ፥ አቶሮን ሱጌቱይሳታ፥ ሶሳፌ አሲዲ አሾ ኡፋይሳናው ዶሴይሳታ ጊዳና። ⁵ ኤንቲ አማኒያ ዳናሶና፤ አቲን አማኖ ምልቃ ካዶሶና፤ ኔኒ ሄሳ ሜላ አሳታፔ ባቃታ።

⁶ ኤንታፌ ኢሶቲ ኢሶቲ አሳ ኬሲ ጌሊዲ ናጋራን አይኬቲዳይሳታኔ ዱማ ዱማ አሞን ሱጌቲያ ዳቡራንቾ ማጫሳታ ቦላ ጎዳቶሶና። ⁷ ሄ ማጫሳቲ ኡባ ምዴ ታማሮሶና፥ ሺን ቱማ ኡራናው ዳንዳዶኮና። ⁸ ያኔሲኔ ያምባሬሲ ሙሴራ ኤቂቲዳይሳዳ ሃ አሳቲ ጉጌይ አሶናይሳታኔ አማኖን ኩንዲዳ አሳታ ጊዲያ ጊሾ ቱማራ ኤቂቶሶና።

^m2:12 ማቶ 10:33፤ ሉቃ 12:9 ⁿ2:19 ታይ 16:5

፬⁹ ሺን ያኔሳኔ ያምባሬሳ ኤያቴሳይ ቆንጨዳይሳዳ ኤንታ ኤያቴሳይካ አሳ ኡባ ሲንሳን ቆንጫና ጊሾ ኤንታው ሃኔና።

ወርሴሳ ዞሬ

10 ሺን ኔኒ ታ ቲሚርቲያ፥ ታ ዱሳ፥ ታ ቆፋ፥ ታ አማኑዋ፥ ታ ዳንዳዓ፥ ታ ሲቁዋ፥ ታ ጌንጫ፥ 11 ታ ዩዴቴሳኔ ታ ሜቱዋ ኤራሳ፥ አንዶኪያን፥ ኢቆኒዮኔን፥ ሊስባራ ካታማታን ታና ጋኪዳባኔ ታኒ ዳንዳዒዳ ሜቱዋ ኤራሳ፤ ጎዳይ ታና ሄ ኡባሬ አሸሸ። 12 ኪሪስቶስ ዩሱሳን ያሳ ኡፋይሲያ ዴዎ ዳናው ኮያ ኡባይ ጎዴታና። 13 ኢታ አሳቲኔ ባሌሴይሳቲ ባንታው ባሌቲሼኔ ሃራታ ባሌሲሼ ካሴፕ ኢቲ ኢቲ ባና።

14 ሺን ኔ ታማሪዳ ቱማኒኔ ኔ አማኒዳ አማኑዋን ኤቃ፥ ኔ አዴሬ ታማሪዳኮ ኤራሳ። 15 ኔኒ ኔ ናዓቴሳሬ ዶማዳ ኪሪስቶስ ዩሱሳ አማናዳ አቶቴሲ ዴሚያ ጨንጫቴሲ ኢማናው ዳንዳዒያ ጊሻ ማፃፋታ ኤራዳሳ። 16 ጊሻ ማፃፋ ኡባይ ያሳሬ ኢሜቲዳ ቃላ፥ ሄ ማፃፋይ ቱማ ታማርሳናው፥ ባሊዳይሳታ ሴራናው፥ ሱሪሳናውኔ ዊሎቴሳ ዱሳስ ኮሺያ ዞሬ ኢማናው ማዴስ። 17 ያሳ አሲ ፖሎኔ ሎዎ አሶ ኡባ አሳናው ጊጊዳይሳ ጊዳና ሜላ ማዴስ።

4 ታኒ ኔና ያሳ ሲንሳኒኔ፥ ካዎ ጊዲዲ ሃራናው ቆንጨያ ዎዴ ፓፃታኔ ሃይቂዳይሳታ ፒርዳናው ዴዒያ ኪሪስቶስ ዩሱሳ ሲንሳን ዞራይስ። ² ቃላ እዳ፤ ዎዴይ ኢንጄቲን ኢንጄቶና ኢዊን ሚናዳ እዳ። ዳሮ ዳንዳዓኒኔ ታማርሶን አሳ ዞራ፥ ሴራኔ ዴንሴሳ። ³ አሳይ ቱማ ቲሚርቲያ ሲዎና ኢዊያ ዎዴይ ያና፥ ኤንቲ ባንታ አሙዋ ካሊዲ፥ ባንታው ሲዓናው ኡፋይሲያባ አዲያ አስታማሬታ ሺሾሶና። ⁴ ኤንቲ ቱማ ቲሚርቲያ አጊዲ፥ ቱማ ጊዶና እዳ ሲዓናው ባንታ ሃይሳ ዛሮሶና። ⁵ ሺን ኔኒ ኡባባን ኔና ሃራ፥ ሜቱዋ ዳንዳዓ፥ ዎንጌላ ማርካቴሳ አሱዋ አሳ፥ ኔው ኢሜቲዳ ያሳ አሶ ኡባ ፖላ።

⁶ ታኒ ያርሼቲያ ዎዴይ ጋኪስ፤ ሃ አላሚያ አጋዳ ቢያ ዎዴይ ማቲስ። ⁷ ታኒ ሎዎ አላ አሌታስ፤ ታ ጋዲያ ዎፃዳ ወርሳስ፤ አማኑዋ ናጋስ። ⁸ ሲንሳሬ ዊሎቴሳ ካላቻይ *ታና ናጌስ። ሄሳ ዊሎ ፒርዳ ፒርዲያ ጎዳይ ሄ ጋላስ ታው ኢማና። ሄሳ ታ ፃላላስ ጊዶናሺን ኢያ ቆንጨሳ አሞቲያ ኡባስ ኢማና።

ጳውሎሳ ቡዞ ቆፋታ

⁹ ኤሌሳ ያዳ ታና ቤዓ። ¹⁰ ዴማሲ ሃ አላሚያን ዴዒያባታ ዶሲዲ፥ ታና አጊዲ፥ ቴሴሎንቄ ካታማ ቢስ፥ ቄርቂሲ ጋላቲያ ቢታ፥ ቃሲ ቲቶይ ዲልማዊያ ቢታ ቢስ። ¹¹ ሉቃሳ ፃላሊ ታራ ዴዔስ፥ ማርቆሲ ያሳ አሶን ታና ማዳናው ዳንዳዒያ ጊሾ ኔራ ኤካዳ ያ። ¹² ታኒ ቲኪቆሳ ኤፌሶና ካታማ ኪታስ። ¹³ ኔኒ ያሼ፥ ዊሮዓዳ ካታማን ካርፖሳ ማታን አጋዳ ዩዳ ታ ኮቲያኔ ማፃፋታ ታው ኤካዳ ያ። ኡባካ ጋልባን ፃሬቲዳ ማፃፋታ ኤኮና ዮፓ።

¹⁴ ቢራታ ቆዊያ ኢስኪንዲሬይ ታና ዳሮ ቆሂስ፤ ጎዳይ ኢያ አሱዋዳ ኢያው ዛራና። ¹⁵ ኢ ኑ ቲሚርቲያ ዳሮ ኢዊያ ጊሾ ኢያፕ ኔና ናጋ።

¹⁶ ኮይሮ ታ ሞቴቲያ ዎዴ ኡባይ አጊዲ ቢዶሶናፕ አቲን አኒካ ታና ማዲቤና። ያሳይ ሄ ባላ ኤንታው ታይቦፓ። ¹⁷ ሺን ታኒ ኩሜሳ ኪታ አይሁዴ ጊዶና አሳ ኡባስ ማርካቲን፥ ኤንቲ ሲዓና ሜላ ጎዳይ ታ ማታን ኤቂዲ ታው ዎልቃ ኢሚስ። ቃሲ ኮሻቲዳ ጋሞዳ ዶና ዶዬዳ ሃይቁዋፕ ታና አሸሸ። ¹⁸ ጎዳይ ታና ኢታ ኡባሬ አሸዲ ባ ሳሎ ካዎቴሳ ሳሮን ኤፋና። ኢያው ሜሪናፕ ሜሪና ጋካናው ቦንቾይ ጊዶ። አሚንዒ።

ወርሴሳ ሳሮሶ

¹⁹ ጳሪስቂላስ፥ አቂላሲኔ አኔስፎራ ሶ አሳስ ታ ሳሮሱዋ እዳ። ²⁰ ኤራስዎሲ ቆሮንቶሳ ካታማን አቲስ፥ ዊሮፊሞሲ ሃርጌቲዳ ጊሾ ሚሊዊ ካታማን አጋስ። ²¹ ባልጎይ ጊሳናፕ ሲንሴ ኤሌሳዳ ያ።

*4:8 ዊሎቴሳ ካላቻይ፡ ዊሎቴሳ ዴዎ ጊሾ ታ ኤካና ካላቻ፡ ዊሎቴሳ ታው ካላቻ አሊዲ ኢሜስ ጉሱ።

፬3:8 ኪሳ 7:11 ፱3:11 ሃ.አ 13:14-52፤ 14:1-20 ፱4:10 ቆላ 4:14፤ ፊልሞ 24፤ 2ቆሮ 8:23፤ ጋላ 2:3፤ ቲቶ 1:4 ፫4:11 ቆላ 4:14፤ ፊልሞ 24፤ ሃ.አ 12:12፤ 25፤ 13:13፤ 15:37-39፤ ቆላ 4:10 ፳4:12 ሃ.አ 20:4፤ ኤፌ 6:21-22፤ ቆላ 4:7-8
፫4:14 1ዊሞ 1:20፤ ማገገ 62:12፤ ሮሜ 2:6 ሠ4:19 ሃ.አ 18:2፤ 2ዊሞ 1:16-17
ሃ4:20 ሃ.አ 19:22፤ ሮሜ 16:23፤ ሃ.አ 20:4፤ 21:29

ኤዉቡሉሲ፥ ጵዴሲ፥ ሊኑሲ፥ ቂላዴይኔ ሃራ ሶሳ ማሮቴሳይ ሂንቴ ኡባራ ጊዶ።
 አማኒያ አሳቲ ኡባይ ኔና ሳሮ ሳሮ ጎሶና።
²² ጎዳይ ዩሱስ ከሪስቶሲ ኔ አያናራ ጊዶ።

ጳውሎስ ቲቶስ

ፃፊዱ ኪታ

ጋላ ቆፋ

ቲቶይ አይሁዴ ጊዶና አሲ፥ ሺን ጉዬፔ አማኒዲ፥ ጳውሎስ ዎንጌላ ኪታ አሱዋ አሲያ ዎዴ ማታን ኢያ ማዲዳ አሲ፥ ሄ ዎዴ ቲቶይ፥ ዎሳ ኬሳ ሄላናውኔ ናጋናው ቃርሄሳ ቢታን አቲስ፥ ሃ ኪታይ ሄቩ አይፌ ቆፋታ አይኬስ፥

1) ዎሳ ኬሳ አይሲያ አሳይ፥ ኢታ ዱሱ ዴዲያ ቃርሄሳ አሳ ማታን አይ ሚላ ሎዎ ዱሱ ዳናው ኮሺያኮ ቲቶ አኬኪሴስ፥

2) ዎሳ ኬሳ ጊዶን ዴዲያ ዱማ ዱማ ጩጌታ፥ ሄሲካ፥ ጨማ አሳታ፥ ያላጋ አዴታኔ አይሌታ ዋቲ ታማርሳናው ቤሲያኮ ቲቶ ዞሬስ፥

3) አማኒያ አሳ አማኖ ዱሳባ፥ ሄሲካ፥ ሳርቴሳኒኔ ሲቆን ዳናባ፥ ዎሳ ኬሳ ጊዶፌ አሺ፥ ፓላማኔ ቫሆቴሲ ዲጋናባ ቲቶስ ዞሬ ኢሜስ፥

ቲቶ ኪታ አይፌ ቆፋታ

ጌሎ ቆፋ 1:1-4

ዎሳ ኬሲ ካሌሲያ አሳ 1:5-16

ዎሳ ኬሳን ዴዲያ ዱማ ዱማ ጩጋታ አሶ 2:1-15

ዞሬኔ ናጊሶ 3:1-11

ኩሻ ቆፋ 3:12-15

1 ዩሱስ ኪሪስቶስ ሃዋሬይኔ ዎሳ አይሌይ፥ ጳውሎስ፥ ፃፊዱ ዳብዳቤያ፥ ዎሳይ ዶሪዳ አሳ አማኑዋ ዲቻናዳኔ ቱማ አያና ዴውዋ ዋኒዲ ዳኔኮ ቤሲያ ቱማ ኤራኮ ኤንታ ካሌሳናው ታኒ ኪቴታስ፥² ሄ አማኖይኔ ኤራቴሳይ ሜሪና ዴውዋ ኡፋይሳ ቦላ ዜምርስ፥ ሄሳ ዳር ዎዴፔ ሲንሴ ዎርዶቶና ዎሳይ ኑስ ኢማና ጊዲ ቃላ ጌሊስ፥³ ኑና አሺያ ዎሳይ ባ ዎዴን ሃ ኪታ አዳና ሚላ ታው ሃዳራ ኢሚስ፥

⁴ ኑ ኮሴ አማኑዋን ታ ቱማ ናሳ ጊዲዳ ቲቶ፥

ዎሳ አዋፔኔ ኑና አሺያ ዩሱስ ኪሪስቶስፔ አዶ ኪሃቴሳይ፥ ማርቴሳይኔ ሳርቴሳይ ኔው ጊዶ፥^W

ቲቶይ ቃርሄሳን አሲያ አሱዋ

⁵ ታኒ ኔና ቃርሄሳን አጋዳ ዩዳይ፥ ኔኒ አቲዳባ ጊጊሳናዳኔ ታኒ ኪቴዳይሳዳ ካታማ ኡባን ዎሳ ኬሳ ጨማታ ዶራና ሚላሳ፥⁶ ጨሚ ቦሬቶናይሳ፥ ኢሲ ማቼ አዚና፥ ማራ ዳሶን ዎይኮ ኪቴቴሳ ኢዎን አሲ ቦሮና አማኒያ ናይቲ ዴዲያ አሲ ጊዳናው ቤሴስ፥^{x7} ዎሳ ኬሳ ጨሚ ዎሳ አሱዋ ሃዳራ ኤኪዳ ጊሾ ቦሬቶናይሳ፥ አቶርቶናይሳ፥ ኤሌ ዩሎቶናይሳ፥ ማሶቶናይሳ፥ አዳ ሜዶናይሳኔ ቤሶና ጎዓስ ዳሬቶናይሳ ጊዳናው ቤሴስ፥⁸ ሺን ኢማሴ ሞኪይሳ፥ ሎዎባ ኡባ ዶሴይሳ፥ አኪካንቾ፥ ሂሎ፥ ጌሺኔ ባና ሃሬይሳ ጊዳናው ቤሴስ፥⁹ ሃራታ ሱሬ ቲሚርቲያን ሚንሴሳናውኔ ሄ ቲሚርቲያ ኢዲይሳታ ዛራናው ባ ታማሪዳ ቱማ ቃላን ሚኒዲ ኤቃናው ቤሴስ፥

¹⁰ ኪቴቶናይሳቲ፥ ፓሶና አዳ አዴቴይሳቲ፥ ጨሚይሳቲ ኡባካ ቃፃሬቴሳ ዎጋ ናጊያ ዳር አሳቲ ዴዎሶና፥¹¹ ኤንቲ ቤሶና አጌን ሚሺ ዴማናው ኮዩዲ፥ ታማርሳናው ቤሶናባ ታማርሲሺ ኬሳ አሳ ኡባ ኢሲያ ጊሾ ኤንታ ቲሚርቲያ ቱቃናው ቤሴስ፥¹² ኤንታ ናቢታፔ ኢሶይ፥ «ቃርሄሳ አሳይ ኡባ ዎዴ ዎርዶ አዴቶሶና፤ ኢታ ዶዓታኔ አዛላ ያራምባታ»[†] ያጊስ፥¹³ ሃ ማርካቴሳይ ቱማ ማርካቴሳ፥ ሄሳ ጊሾ፥ ኤንታው ቱማ አማኖይ ዳና ሚላ ኤንታ ሃንቁታ፥¹⁴ ቱማ ኢዲያ አሳ ቲሚርቲያኔ አይሁዴታ ፓሶና ቶሲያ ሲዎና ሚላ ኤንታ ሴራ፥¹⁵ ባንታው ጌሺ ጊዲዳይሳታስ ኡባይ ጌሺ፥ ሺን ቱናታሲኔ አማኖናይስታስ ኤንታ ቆፋይኔ ካሃይ ቱኒዳ ጊሾ ኤንታው አይቢካ ጌሺ ጊዴና፥¹⁶ ኤንቲ ኑ ዎሳ ኤሮስ ጎሶና፥ ሺን ባንታ አሱዋን ኢያ ካዶሶና፥ ኤንቲ ዎሳን ኢዲቴዳይሳታ፥ ኪቴቶናይሳታኔ ሎዎ አሶ ኡባስ ጊዶናይሳታ፥

2 ሺን ኔኒ ሱሬ ቲሚርቲያ ጳልቆና ቲሚርቲ ታማርሳናው ቤሴስ፥² ጨማ አዴቲ ባንታና ሃሬይሳታ፥ ዎፑ ጊዳይሳታ፥ ቦንቼቲዳይሳታ፥ አማኖን፥ ሲቆኒኔ ዳንዳዓን፥ ሚኖ ጊዳና ሚላ ዞራ፥³ ሄሳዳካ፥ ጨማ ማጫሳይ ባንታ ዱሳን ጌሻታ፥ ዚጊሮናይሳታ፥ ዎይኔ ኡሻን ሃሬቶናይሳታኔ ሎዎባ ታማርሴይሳታ ጊዳና ሚላ ታማርሳ፥⁴ ኤንቲ ሄሳዳ ሃኒኮ ያላጋ ማጫሳይ ባንታ አዚናታኔ ባንታ ናይታ ሲቃና ሚላ

[†]1:12 ቃርሄሳ አሳይ ኡባ ዎዴ ዎርዶ አዴቶሶና፤ ኢታ ዶዓታኔ አዛላ ያራምባታ፥ ሄሳ ያጊዲ አዲዳ ናቢይ ኤጲሜንዴሳ ጌቴቴስ፥

ታማርሳናው ዳንዳዎሶና። ⁵ ያሳ ቃላይ በሬቶና ሜላ ባንታና ሃሬይሳታ፤ ጌሻታ፤ ባንታ ሶን አሴይሳታ፤ ኬሃታኔ ባንታ አዘናታስ ኪቴቴይሳታ ጊዳና ሜላ ያላጋ ማጫሳ ታማርሶና።

⁶ ሄሳዳካ፤ ያላጋ አዳቲ ባንታና ሃራና ሜላ ዞራ። ⁷ ኔኒ ኔ ሁዔን ሎዎ አሶ አባን ኤንታው ሎሚሶ ጊዳ። ኔኒ ኔ ቲሚርቲያን ኤቲዳይሳኔ አማኔቲዳይሳ ጊዳ። ⁸ ኑ ሞርኬቲ ኑና ዘጊራናው ጋሶያባይ ኤንታው ዳዩን ኤንቲ ዩላታና ሜላ ኔኒ በሬቶና ሎዎ አዳ አዴታ።

⁹ አይሌቲ አባባን ባንታ ጎዳታስ ኪቴታና ሜላ፤ ኤንታ አፋይሳና ሜላኔ ኤንታራ ፓላሞና ሜላ ዞራ። ¹⁰ ኤንቲ ባንታ ጎዳታፔ ካይሶቶፖ። ሄሲካ፤ ኑና አሺያ ያሳ ቲሚርቲይ፤ አባ አገን ዶሴቲዳይሳ ጊዳና ሜላ ባንታ አሲያ አሱዋን አማኔቲይሳታ ጊዴይሳ ቢሳና ሜላ ኤንታ ዞራ።

¹¹ አሴ አሺያ ያሳ አዶ ኬሃቴሳይ አሳ አባስ ቆንጨስ። ¹² ሄ አዶ ኬሃቴሳይ፤ ኑ ናጋራኔ ሃ አላሚያ አሙዋ አጊዲ፤ ሃ ዎዲያን ኑና ሃሪዲ፤ ቱማ አያና ዴዑዋኒኔ ዊሎቴሳን ዳና ሜላ ኑና ታማርሴስ። ¹³ ኑኒ አንጄቲዳ አፋይሳ ጊዲዳ ጊታ ያሳኔ ኑና አሺያ ዩሱስ ኪሪስቶሳ በንቾ ቆንጨሳ ናንስ። ¹⁴ ኢታ አሶ አባፌ ኑና ዎካናዉኔ ሎዋባ አሳናው አሞቲያ ባ ጌሻ አሲ ኬሳናው ኑ ጊሾ ባና አሲ ኢሚስ። ሃ

¹⁵ ኔኒ ሃይሳ ታማርሳ፤ ኩሜሳ ማታን ዞራ፤ ሴራ፤ አኒካ ኔና ካዶ።

አማኒያ አሳ አሶ

3 አሳይ ዴሪያ ሃሬይሳታስ፤ አዋቴሳይ ዴዴይሳታስ ሃሬታናው፤ ኪቴታናዉኔ ሎዎ አሶ አባ አሳናው ጊጌቲዳይሳታ ጊዳና ሜላ አኬኪሳ። ² ቃሲ ኤንቲ አዴ በላካ ኢታ አዴቶና ሜላ፤ ሳሮ አሲ ጊዳና ሜላ፤ አሽኬታኔ አሳ አባስ ካፌቴይሳታ ጊዳና ሜላ ዞራ። ³ ኑኒ ካሴ

ኤያታ፤ ኪቴቶናይሳታ፤ ባሌቲዳይሳታ፤ ዱማ ዱማ አሾ አፋይሳሲኔ አሞስ አይሌቲዳይሳታ። ኑኒ ኢታቴሳኒኔ ቃናቴን ኩሚዳይሳታ፤ ኑ አሴ ኢዴይሳታ፤ አሲካ ኑና ኢዴይሳታ። ⁴ ሺን አሺያ ያሳ ኬሃቴሳይኔ ሲቆይ ቆንጨዳ ዎዴ ⁵ ኑ አሲዳ ዊሎ አሱዋ ጊሾ ጊዶናሺን ባ ማሮቴሳ ጊሾ ኑና አሺስ። ኑና ኢ አሺዳይ፤ ናምዓንሶ ዩሎቴሳ ሜቻኒኒ ጌሻ አያና ባጋራ ኢሚዳ አራሳ ዴዑዋና። ⁶ ሄ አያና፤ ያሳይ ኑና አሺያ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ባጋራ ኑ በላ ዳርሲዲ ጉሲስ። ⁷ ባ አዶ ኬሃቴሳ ባጋራ ኑና ዊሲሲዲ ሜሪና ዴዑዋ ላታ አፋይሳ አይካና ሜላ ሄሳ አሲስ። ⁸ ሃ ቃላይ አማኔቲዳ ቃላ። ያሳ አማኔይሳቲ ሎዎ አሶ አሳናው ጊጊዳይሳታ ጊዳና ሜላ ኔ ሃ ቃላ ሚንሳዳ አዳና ሜላ ታ ኮያይስ። ሃይሳቲ አሴ አባስ ሎዎኔ ጎዴይሳታ። ⁹ ሺን ኤያቴሳ ፓላማፔ፤ ኮቻ ታይቦፔ፤ ካቻፌኔ ሂጌ ጋሶን ዴንዲያ አሻፌ ናጌታ። ሄሲ ጎዲኔ ዎዴይ ባይናባ። ¹⁰ ሻሆቴሲ ሜዲያ አራ ኮይሮ ዞራ፤ ናምዓንሶ ሃንቁታ ሄሳፌ ጉዩ ኢያፔ ሃካ። ¹¹ ሄሳ ሜላ አሲ ጌላኔ ናጋራንቾ፤ ኢ ባ በላ ፒርዴይሳ ኤራ።

ዉርሴሳ ዞራ

¹² ታኒ ባልጎ ያን ሻጫናው ቆፒዳ ጊሾ አርዌማሳ ዎይኮ ቲኪቆሳ ኔኮ ኪቲያ ዎዴ ኔ ታኮ ኒቆኢሊዮና ያናው ሚና። ²¹³ ሂጌ ኤሪያ ዜናሲኔ አጲሎሲ አጌ ቢያ ዎዴ ኤንታው ኮሺያባይ ፓጮና ሜላ ኤንታ ማዳ። ^{a14} ኑ አሳይካ ፓሶና አሲ ጊዲዲ አቶና ሜላ ባንታው ኮሺያባ ዴማና ሜላ ሎዎ አሶ አሳናው ሚኒዲ ታማሮ።

¹⁵ ታራ ዴዲያ አባይ ኔና ሳሮ ጎሶና፤ አማኖን ኑና ሲቂያ አሳ ሳሮ ጋ።

ያሳ አዶ ኬሃቴሳይ ሂንቴ አባራ ጊዶ። አሚንዲ።

ሃ2:14 ማዝ 130:8፤ ኬሳ 19:5፤ ዛሬ 4:20፤ 7:6፤ 14:2፤ 1ጴፂ 2:9 ጌ3:12 ሃ.አ 20:4፤
ኤፌ 6:21-22፤ ቆላ 4:7-8፤ 2ፂሞ 4:12 ሳ3:13 ሃ.አ 18:24፤ 1ቆሮ 16:12

ጳውሎሲ ፊልሞናስ

ፃፊዳ ዳብዳቤያ

ጋላ ቆፋ

ፊልሞኒ ኤፌሲዳ አማኒያ አሲ። ኢ ቆላሲያሳ ዎሳ ኬሳ አሲ ጊዶና አቴና። ፊልሞናስ አናስሞሳ ጊያ አይሌይ ዴዔስ። ሄ አይሌይ ባ ጎዳፔ ቤቲዲ ቢዳ ዎዴ ቃሾ ኬሳን ዴዒያ ጳውሎሳራ ጋሄቲስ። አናስሞሲ ዩሱሳ አማና ሜላ አሲዳይ ጳውሎሳ። ጳውሎሲ ፊልሞናስ ፃፊዳ ዳብዳቤይ፤ ፊልሞኒ ጉዩ ሲሚዲ ኢያቡ ቢያ ባ አይሊያራ ሲጌታና ሜላ አኬኪሴስ። ጉጂዲካ ሃሂ አናስሞሲ አማኒያ አሲ ጊዲዳ ጊሾ ሂዛፔ ጉዩ አማኒያ ኢሻዳ ኢያ ሞኪ ኤካና ሜላፔ አቲን አይሌዳ ኢያ ታይቦናዳ ኢያው አዴስ።

ፊልሞና ከታ አይፌ ቆፋታ

ሳርሶ 1-3

ጋላታኔ ዎሳ 4-7

ጳውሎሲ አናስሞሳ ጊሾ ፊልሞና ዎሲስ 8-21
ኩሻ ቆፋ 22-25

1 ታኒ ጳውሎሲ፤ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ጊሾ ቃሾን ዴዒይሲኔ ኑ ኢሻ ሂሞቲዮሲ፤ ኑራ አሲያ ኑኒ ዶሲያ ፊልሞናስ፤ ² ኔ ሶን ሸቂያ ዎሳ ኬሳስ፤ ኑ ሚቹ አፊቢያሲኔ ኑራ ኢሲፌ ዴዒያ ዎታዳሬ አርኪጳሳስ ፃፊዳ ከታ። ^b

³ ዎሳ ኑ አዋፔኔ ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳፔ አቶ ኬሃቴሳይኔ ሳርቴሳይ ሂንቴው ጊዶ።

ፊልሞና ሲቁዋኔ አማኑዋ

⁴⁻⁵ ኔኒ ጊሻታ ዶሴይሳኔ ጎዳ ዩሱሳ አማኔይሳ ታኒ ሲዒያ ጊሾ ዎሳ ዎሳሼ ኔና ቆፒያ ዎዴ ኡባን ታ ዎሳ ጋላታይስ። ⁶ ኔኒ ኔ አማኑዋ ሃራታስ ሻኬይሲ ኑስ ኪሪስቶሳ ዩሱሳ ባጋራ ያ ሎዎባ ኡባ ኤሪሳና ሜላ ታኒ ዎሳ ዎሳይስ። ⁷ ጊሻታ ዎዛይ ኔ አቡዋን ሚኒዳ ጊሾ ታ ኢሻው፤ ታኒ ኔ ሲቁዋን ዳሮ ኡፋይሲኔ ሚንሴሶ ዴማስ።

ጳውሎሲ አናስሞሳሳ ፊልሞናስ አዲስ

⁸ ሄሳ ጊሾ፤ ኔኒ አሳናው ቢሲያባ አሳና ሜላ ኔና ከታናው ኪሪስቶሳ ባጋራ ታው ሚኖቴሲ ዴዔስ።

⁹ ታኒ፤ ጪማይ ጳውሎሲ፤ ኪሪስቶስ ዩሱሳስ ሃሂካ ቃሾን ዴዒይሲ፤ ሲቆን ኔና ዎሳይስ።

¹⁰ ታኒ ቃሾን ዴዒሼ ኢያው ዞሪያ አዋ ጊዳዳ ታ ናዓ አናስሞሳ ጊሾ ኔና ዎሳይስ። ^{c11} ኢ ካሴ ኔና ማዴና፤ ሺን ሃሂ ኔናካ ታናካ ቱማ ማዲያ አሲ።

¹²⁻¹³ ታኒ ዎዛናፔ ዶሲያ አናስሞሳ ኔኮ ዩዳይስ። ታኒ ዎንጌላ ጊሾ ቃሼቲዳሺን፤ ኔ ጊሾ ታው አሲዲ ታና ማዳና ሜላ ታ ማታን ኢያ አሻናው ኮያስ። ¹⁴ ሺን ኔ ሺኔዳ አሳናው ኮያሲፔ አቲን ኔራ ዞራቶና ዎልቃን አይኮካ አሳናው ኮዩኬ።

¹⁵ አናስሞሲ ጉሳ ዎዴ ኔፔ ሻኬቲዳይሲ፤ አኒ ኤሪ ሲሚዲ ኡባ ዎዴ ኔራ ዴዎና አጊና። ¹⁶ ሂዛ፤ ሃይሳፌ ጉዩ አናስሞሲ አይሌ ጊዶናሺን አይሌፌ ኢ ዳሮ አዴስ። ኢ ታው አይ ሜላ ሲቆ ኢሼ! ቃሲ ኢ ኔው አሳ ባጋራካ ጎዳ ባጋራካ አዲዳ ኢሻ።

¹⁷ ሂዛ፤ ኔኒ ታና ኔ ሳጌ ጊያባ ጊዲኮ ታና ሞኬይሳዳ ኢያ ሞካ። ¹⁸ ኢ ኔና ቆሂዳባይ ዎይኮ ኢ አጮቲዳባይ ዴዒኮ ታፔ ኤካ። ¹⁹ ሄ አጩዋ ታኒ ቃንዓና ጋዳ ታኒ፤ ጳውሎሲ፤ ታ ኩሼን ፃፋይስ። ኔኒ ታው ኔ ሸምፑዋ አጮታ ኡቲዳይሳ ታኒ ኔና አኬኪሳናው ኮሸና።

²⁰ ታ ኢሻው፤ ጎዳ ባጋራ ኔፔ ማዴ ዴማናው ኮያይስ። ኪሪስቶሳ ባጋራ ታና ሚንሴሳ። ²¹ ታኒ ጊዳይሳፌ ዳሮ ኔኒ አሳናይሳ ኤራዳ ቃሲ ኔ ታው ኪቲታናይሳ አማናዳ ሃይሳ ፃፋይስ።

²² ዎሳይ ሂንቴ ዎሳ ሲዒዲ ታና ሂንቴኮ ጉዩ ዛራና ጋዳ ቆፒያ ጊሾ ታው ኢማሲ ሸምፒያ ኬሲ ጊሊሳ።

ወርሴሳ ሳርታ

²³ ኪሪስቶስ ዩሱሳ ጊሾ ታራ ቃሾን ዴዒያ ኤጳፊሪ ኔና ሳር ሳር ገስ። ^{d24} ቃሲ ታራ ኢሲፌ አሲያ ማርቆሲ፤ አርስዒቲሱ፤ ዴማሲኔ ሉቃሲ ኔና ሳር ሳር ጎሳና። ^e

²⁵ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ አቶ ኬሃቴሳይ ሂንቴ አያናራ ጊዶ።

^b1:2 ቆላ 4:17 ^c1:10 ቆላ 4:9 ^d1:23 ቆላ 1:7፤ 4:12 ^e1:24 ሃ.አ 12:12፤ 25፤ 13:13፤ 15:37-39፤ 19:29፤ 27:2፤ ቆላ 4:10፤ 14፤ 2ፂዋ 4:10-11

ኢብራዊ አሳስ

ገፌቲዳ ኪታ

ጋሳ ቆፋ

ሃ ኪታይ ገፌቲዳይ፡ ዎልቃማ ሜቶይ ጋኪን፡
ባንታ አማኑዋ አጋናው ማቲዳ አማኒያ አሳሳ፡ ሃ
ማፃፋ ገፌይ፡ ዩሱስ ኪሪስቶሲ ወርሴሳኔ ቱማ
ዖሳ ቆንጮሳ ጊዴይሳ ኢብራዊ አሳስ ቤሴስ፡ ሄ
አማኒያ አሳይ ባንታ አማኑዋን ሚናና ሜላ ኤንታ
ሚንሴሴስ፡ ኢ ሄሳን ሄቩ አይፌ ቆፋታ ዋናዬዲ
ቤሴስ፡

1. ዩሱሲ ባ ኤኪዳ ሜቱዋን አዋስ ቱማ
ኪቴቲዳ ሜሪና ዖሳ ናዓ፡ ኢ ዖሳ ናዓ ጊዲዳ
ጊሾ ጋልዓ ጫቁዋ ዎዴ ዴዲያ ናቤታ፡
ኪታንቸታ፡ ሙሴ፡ ቦላ፡

2. ዩሱሲ ጋልዓ ጫቁዋ ካሂንታ፡ ዳሮ አዲያ
ሜሪና ካሂኔ ጊዴይሳ ዖሳይ ባ ሁዔን ማርካቲስ፡

3. ዩሱሳ ባጋራ አማኒያ አሲ ናጋራ፡ ያሻፌኔ
ሃይቆ፡ አቴስ፡ ዩሱሲ ካሂኔ ሃላቃ ጊዴይሳዳ፡
ካሴ ኢብራዊታ አማኖ ዎጋኒኔ ሜሄ ያርሾን ኩያዳ
ቤንቲያ አቶቴሳ ሃሂ ቱማ አሲስ፡

ገፌይ ኢስራዔል አሳ ታሪኪን ዳሮ ኤፌቲዳ
አሳ አማኖ ሌሚሶ አሲ ኤኪዲ (ሼም 11) ሃ
ማፃፋ ናባቢያ አሳቲ ባንታ አማኑዋን ሚናና ሜላ
አከኪሴስ፡ ሄሳዳካ፡ ሼም 12 ናባቢይሳቲ ባንታ
አይፌያ ዩሱሳ ቦላ ዎሲዲ፡ ባንታ አማኑዋን
ሚናና ሜላኔ አይ ሜቶይኔ ዋዬይ ጋኪኮካ፡ ኤንቲ
ጌንጫና ሜላ ዞራስ፡ ወርሴሳን ዞራኒኔ አከኪሶ
ቃላን ባ ኪታ ኩዩስ፡

ኢብራዊ ኪታ አይፌ ቆፋታ

ጌሎ ቆፋ፡ ዖሳይ ኪሪስቶሳን ቆንጪዳይሳ 1:1-

3

ኪሪስቶሲ ኪታንቸታ፡ ቦላ 1:4-2:18

ኪሪስቶሲ ሙሴ፡ ኢያሱ፡ ቦላ 3:1-4:13

ኪሪስቶሳ ካሂኔቴሳይ ቦላ 4:14-7:28

ኪሪስቶሳ ጫቆይ ቦላ 8:1-9:22

ኪሪስቶሳ ያርሾይ ቦላ 9:23-10:39

አማኖ ባይራቴሳ 11:1-12:29

ዖሳ ኡፋይሶ 13:1-19

አንጆኔ ኩሻ ቆፋ 13:20-25

ናዓይ ኪታንቸታ፡ ቦላ

1 ካሴ ዖሳይ፡ ኑ አዋታስ ናቤታ ባጋራ ዱማ
ዱማ ኦጌን ዳሮ ዎዴ አዲስ፡ 2 ሺን ሃ ወርሴሳ
ዎዲያን ኡባ ኢያ ላቲሲዳ ቃሲ አላሚያ ኢያ
ባጋራ ሜዲዳ ባ ናዓ ባጋራ ኑስ አዲስ፡ 3 ናዓይ
ዖሳ ቦንቹዋ ጳሌሳኔ ኩሜሳ ዖሳ ዖሳቴሳ ኤኪዲ፡
ባ ዎልቃማ ቃላን ሃ አላሚያ ካቲሲዲ አይኪስ፡
አሳ ኤንታ ናጋራ፡ ጌሺዳ፡ ጉዬ ኡባፌ ቦላ ዖሳ
ኡሻቻ ባጋን ሳሎዋን ኡቲስ፡

4 ኢያው ኢሜቲዳ ሱንሳይ ኪታንቸታ ሱንሳፌ
ቦላ ጊዴይሳዳ ኢ ኤንታፌ ቦላ፡ 5 ሂዛ፡ ዖሳይ
ኪታንቸታ፡ አዴስ፡

«ኔኒ ታ ናዓ፤

ታ ሃቺ ኔው አዋ ጊዳስ» ጊዴ?

ዎይኮ ቃሲ አዴስ፡

«ታኒ ኢያው አዋ ጊዳና፤

ኢካ ታው ናዓ ጊዳና» ጊዴ?፤

6 ቃሲ ዖሳይ ባ ባይራ ናዓ ሃ አላሚያ ኪቲሼ፡

«ዖሳ ኪታንቸታ ኡባይ ኢያው ጎይኖ»

ያጌስ፡ 7 ዖሳይ ኪታንቸታ ባ አዲሼ፡

«ዖሳይ ባ ኪታንቸታ ጫርኮ፡

ባ አይሌታ ታማ ላጮ አሴስ»

ያጌስ፡ 8 ሺን ባ ናዓ ባ አዲሼ፡

«ዖሳው፡ ኔ ካዎቴሳይ ሜሪናው ዴዔስ፡

ኔ ካዎቴሳ ኔ ሂሎቴሳን አይሳሳ፡ i

9 ኔኒ ሂሎቴሲ ዶሳዳሳ፤ ኢታ ኢፃዳሳ፡

ዖሳይ፡ ኔ ጎዳይ፡ ኔና ኔ ሳጌታ፡ አሲዲ ዶሪስ፡

ኡፋይሳ ዛይቴ ቱኔና ቲዩስ»

ያጌስ፡ 10 ዖሳይ ዛሪዲ፡

«ጎዳው፡ ኮይሮ ኔኒ ሳዓ ሜዳዳሳ፤

ሳሎቲ ኔ ኩሼ አሶ፡ j

11 ሄሳቲ ኡባይ ዳያና፤

ሺን ኔኒ ዳና፡

ኤንቲ ኡባይ አፊላዳ ወራና፡

12 ኔኒ ኤንታ ሳሌናዳ ፃፃና፤

ቃሲ ኤንቲ አፊላዳ ላሜታና፡

ሺን ኔኒ ኡባ ዎዴ ኔና፤

ኔ ላይሳይካ ወራና»

ያጌስ፡ 13 ሺን ዖሳይ ኪታንቸታ፡ አዴስ፡

«ታኒ ኔ ሞርኪታ ኔ ቶሆይ

ዩዲያሶ አሳና ጋካናው፡

†1:9 ኡፋይሳ ዛይቴ፡ ኢ ካዎቴያ ዎዴ አሳይ ኡፋይሳን ኢሊሊዲ ኢያ ካዎሴይሳ ቤሴስ፡

†1:5 ማዝ 2:7፤ 2ሳሙ 7:14፤ 1ታሪ 17:13

81:6 ዛሬ 32:43 h1:7 ማዝ 104:4

i1:8 ማዝ 45:6-7 j1:10 ማዝ 102:25-27

ሃይሳን ታፔ ኡሻቻ ባጋን ኡታ» ጊዴ?^k
¹⁴ኪታንቸታ ኡባይ አቶቴሲ ዴማናው ዴዒያ አሳታ ማዳናው ሶሳይ ኪቲዳ አያናታ ጊዴኮናዩ?

ጊታ አንጃዋ

2 ሄሳ ጊሾ፡ ኑኒ ሲዒዳ ቱማፔ ሃራሰ ኤኬቶና ሜላ ሄ ሲዒዳይሳ ሚንሲዲ ናጋናው ቤሴስ።² ሂዘ፡ ኪታንቸታ ባጋራ አዴቲዳ ቃላይ ቱማ ጊዴኮ፡ ኢያ ናቆይኔ ኪቴቶና ኢያይ ፒርዳ ኤሂያባ ጊዴኮ፡³ ዩቲን፡ ኑኒ ሃይሳ ሜላ ጊታ አቶቴሳ ኢፃስ ጊኮ፡ ዋኒዲ አታኔ? ኮይሮ ጎዳይ ባ ሁዔን ሄ አቶቴሳ አዲስ፤ ቃሲ ኢያፔ ሲዒዳይሳቲ ኑስ ጊሺዲ ማርካቲዶሶና።⁴ ቃሲ ሶሳይ ማላታታን፡ አራሳባታን፡ ዱማ ዱማ ማላታኒኔ ባ ሺኒያዳ ኢሚዳ ጊሻ አያና ኢሞታታን ማርካቲሳ ሚንሲስ።

ዩሱሲ አሴ ጊዲስ

⁵ ሶሳይ ሃ ኑኒ አዲያ ሲንሳፌ ያና አላሚያ፡ ኪታንቸታስ ሃሪሲቤና።⁶ ጊሻ ማፃፋይ ኢሲ ቤሳን ሃይሳዳ ያጊስ፡

«ኔኒ አሳስ ቆፓናው አሲ አይቤ?
ዎይኮ ኔኒ ኢያ ናጋናው ኢ አይቤ?»¹

⁷ ኔ ኢያ ኪታንቸታፔ ጉሳ ዎዴስ ጉሳዳሳ፤ ኢያ ሁዔን ቦንቹኔ ሳባ ካላቻ ዎሳዳሳ።

⁸ ቃሲ ኡባባ ኢያ ቶሁዋፔ ጋርሳን ዎሳዳሳ» ያጊስ፡ ሶሳይ ኡባባ ኢያው ሃሪሲያ ዎዴ ኢያው ሃራቲቦናባይ አይቤካ ባዋ። ሺን ሃዒ ኡባባይ ኢያው ሃራቲሺን ኑኒ ቤዒቦኮ።⁹ ሺን ኑኒ ኪታንቸታፔ ጉሳራ ጉዒዳ ዩሱሳ ቤቦስ፡ ሶሳ አጶ ኬሃቴሳ ጋሶን ዩሱሲ አሳ ኡባስ ሃይቂስ። ኢ ዋዩ ሃይቆ ሃይቂዳ ጊሾ ቦንቹኔ ሳባ ካላቻ ኢያ ሁዔን ዎሲስ።¹⁰ ኡባባይ ኢያወኔ ኢያ ጋሶን ሜዴቲዳ ሶሳይ፡ ዳሮ ናይታ ባራ ቦንቹሳናው ኤንታ አቶቴሳ ሁዒያ፡ ዩሱሳ ዋዩን ፖሎ አሳናው ኢያው ቤሴስ።

¹¹ ዩሱሲኔ ሄ ኢ ጊሺዳ አሳ ኡባይ ኢሲ አዋ ናይታ። ዩሱሲ ኤንታ፡ «ታ ኢሻታ» ጊዲ ሂጋናው ዩላቶናይ ሄሳሳ።¹² ዩሱሲ፡ «ታኒ ኔ ቡንሳ ታ ኢሻታስ አዋጃና፤ ዴሪያ ሺቁዋን ኔና ጋላታና» ያጊስ።^m ¹³ ቃሲ ኢ፡ «ታኒ ታ አማኑዋ ኢያ ቦላ ዎሳና» ቃሲካ፡ «ሶሳይ ታው ኢሚዳ ናይታራ ታ ሃይሳን ዴዓይስ» ያጊስ።ⁿ

¹⁴ ናይቲ አሾይኔ ሱሲ ዴዒይሳታ ጊዲያ ጊሾ ዩሱሲካ ኤንታዳ አሴ ጊዲስ። ኢ ሄሳ አሲዳይ፡ ሃይቆ ቦላ ዎልቂ ዴዒያ ፃላሂያ ባ ሃይቁዋን ዳይሳናሳ።¹⁵ ቃሲ ባንታ ዴዎ ላይሳ ኡባን ሃይቆ ያሻን አይሌቲዲ ዴዒይሳታ አይሌቴሳፌ ዎዛናሳ።

¹⁶ ቱማ ዩሱሲ ዩዳይ አብራሃማ ዜሬሲ ማዳናሳፌ አቲን ኪታንቸታ ማዳናሳ ጊዴና።^o ¹⁷ አሳ ናጋራይ አቶ ጌቴታና ሜላ ሶሳ ሲንሳን ማሪያኔ አማኔቲዳ ካሂኒ ሃላቃ ጊዲስ። ሄሳ ጊሾ፡ ኢ ኡባባን ባ ኢሻታ ዳናናው ቤሴስ።¹⁸ ኢ ባ ሁዔን ፓጩን ዋዩቲዳ ጊሾ ፓጩቴይሳታ ማዳናው ዳንዳዒስ።

ዩሱሲ ሙሴፔ ቦላ

3 ሄሳ ጊሾ፡ ሶሳይ ሂጊዳ ጊሻ ኢሻቶ፡ ኑ አማናን ጎዳ ጊዲ ሂጊያ ሃዋሪያኔ ካሂኒ ሃላቃ ዩሱሳ ቤዒቴ።² ሙሴይ ሶሳ ኬሳ ኡባን አማኔቲዳይሳ ዩሱሲካ ባና ዶሪዳ ሶሳስ አማኔቲዳይሳ።³ ኬሴ ኬዒይሲ ኬሳፌ አዲዲ ቦንቹቴይሳዳ ዩሱሲ ሙሴፔ አዲያ ቦንቹ ኤካናው ቤሴስ።⁴ ኢሲ ኢሲ ኬሳ ኬዒዳ አሲ ዴዒስ፡ ሺን ኡባ ጊጊሲዳይ ሶሳ።⁵ ሙሴይ ሶሳ ኬሳ ኡባን አማኔቲዳ አይሌ ጊዲዲ፡ ሶሳይ ሲንሳፌ ጋናባስ ማርካ ጊዲስ።⁶ ሺን ኪሪስቶሲ ሶሳ ኬሳን ናዓዳ አማኔቲዳይሳ፡ ኑኒ ኤካና ጊዲ ናጊያ ኡፋይሳ ሚንሲዲ ናጊኮ ሶሳ ኬሲ ጊዴስ።

ሶሳ አሳስ ዴዒያ ሼምፑዋ

⁷ ሄሳ ጊሾ፡ ጊሻ አያናይ ጌይሳዳ፡ «ሃቺ ሂንቴ ሶሳይ ጌይሳ ሲዒያ ዎዴ»⁸ ባዞ ቤታን ፓጩያ ጋላስ፡ ሂንቴ አዋቲ ማካሊዳይሳዳ፡ ሂንቴ ዎዛና ሚንሶፌቴ።⁹ ሂንቴ አዋቲ ታና ፓጩዶሶና፤ አይታሙ ላይሲ ታ አሱዋ ቤዒዶሶና።¹⁰ ሄሳ ጊሾ፡ ታ ሄ ዩሌቴሳ ሃንቁታዳ፡ «ኤንቴ ኡባ ዎዴ ባንታ ዎዛናን ባሎሶና፤ ታ ኦጊያ ኤሪቦኮና» ያጋስ።¹¹ ሄሳ ጊሾ፡ ታኒ ታ ሃንቁዋን ጫቃዳ፡ «ታ ሼምፖ ቤሳ ኡባካ ጌሎኮና» ያጋስ»^p ያጊስ።

¹² ታ ኢሻቶ፡ ሂንቴፌ አዴንካ፡ ዴዎ ሶሳፌ ሂንቴና ሻኪያ ኢታኔ አማናና ዎዛኒ ዶና ሜላ

^k1:13 ማዝ 110:1 ^l2:6 ማዝ 8:4-6 ^m2:12 ማዝ 22:22 ⁿ2:13 ኢሳ 8:17-18
^o2:16 ኢሳ 41:8-9 ^p3:11 ማዝ 95:7-11

ናጌቲቱ።¹³ ሂንቴፌ እናካ ናጋሪ ባሌሲን፡ ባ ዎዛና ሚንሶና ሜላ «ሃቺ» ያጌቲዲ ዊጌቲሺን ጋላስ ጋላስ ኢሶይ ኢሱዋራ ዞሬቲቱ።¹⁴ ኑ ኮይሮ አማኑዋ ኑኒ ዉርሴሲ ጋካናው ሚንሲዲ ናጊኮ፡ ኪሪስቶሳራ ኢሲፌ ላታና።¹⁵ ጊሻ ማፃፋን፡ «ሃቺ ያሳይ ጌሳሃ ሂንቴ ሲዒያ ዎዴ ሄ ዎዴ ኤንቲ ማካላቴሳን ሃኒዳይሳዳ፡ ሂንቴ ዎዛና ሚንሶፊቱ» ያጊስ።¹⁶

¹⁶ ያሳይ ጊያባ ሲዒዲ ማካሊዳይ አኔ? ሙሴይ ጊብዌፌ ካሌሲ ኬሲዳ ኡባ ጊዶኮናዬ? ¹⁷ ያሳይ አይታሙ ላይሲ አና ሃንቁቲዴ? ናጋራ አሲዳይሳታኔ ኤንታ አሃይ ባዞ ቢታን ዎዲ አቲዳ አሳታ ጊዶኮናዬ? ¹⁸ ቃሲ ያሳይ፡ «ታ ሼምፖ ቤሳ ጌሌኬታ» ያጊዲ ጫቁዳይ፡ ኢያው ኪቴቶና ኢዒዳ አሳፔ አቲን አዴሴ? ¹⁹ ሂዛ፡ ኤንቲ ሄ ሼምፖ ቤሳ ጌሎና አቲዳይ አማኒቦና ጊሾ ጊዴይሳ ኑ ቤዎስ።

4 ሂዛ፡ ያሳይ ኑና ባ ሼምፖ ቤሳ ጌልሳና ጊዳ ቃላይ ቡሮ ሲንሳፌ ዴዒያ ጊሾ ሂንቴፌ አኒካ ሄ ሼምፖ ቤሳ ጌሎና አቶና ሜላ ናጌቶስ።² ኤንታው ዎንጌላይ ሳባኬቲዳይሳዳ፡ ኑስካ ሳባኬቲስ። ሺን ኤንቲ ሲዒዳባ አማኒዲ ኤኪቦና ጊሾ ኤንታ ሃሳቢና።³ ጊዶሺን፡ አላሜይ ሜዴቶሳፔ ዶሚዲ ያሳ አሶይ ፖሌቲዳይሳ ጊዲኮካ፡ ያሳይ፡ «ታኒ ታ ሃንቁዋን ጫቃዳ፡ ታ ሼምፖ ቤሳ ኡባካ ጌሎኮና» ጊዳይሳዳ፡ ኑኒ አማኒዳይሳቲ ኢያ ሼምፖ ቤሳ ጌላና።⁴ ላፑንሳ ጋላሳባ ኢሲ ቤሳን፡ «ያሳይ ላፑንሳ ጋላሳን ባ አሶ ኡባፌ ሼምፒስ» ያጊስ።⁵ ቃሲካ ሄ ቤሳን፡ «ኤንቲ ታ ሼምፖ ቤሳ ኡባራካ ጌሎኮና» ያጊስ።⁶ ኮይሮ ዎንጌላ ሲዒዳይሳቲ ኪቴቶና ኢዒዲ ሼምፖ ቤሳ ጌሊቦኮና። ያኒያ ጊሾ፡ ሃሳካ ሄ ሼምፖ ቤሳ ጌላና ኢሲ ኢሲ አሳቲ ዴዎሶና።⁷ ሄሳ ጊሾ፡ ያሳይ፡ «ሃቺ» ጊዲ ዊጊሺ ኢሲ ጋላስ ኑስ ቃንዒስ። ዳሮ ዎዴፔ ጉዬ ያሳይ ዳዊቴ ባጋራ፡ «ያሳይ ጊያባ ሃቺ ሂንቴ ሲዒያ ዎዴ ሂንቴ ዎዛና ሚንሶፊቱ» ያጊዲ አዲስ።⁸ ኢያሱይ ኤንታው ሼምፑዋ ኢሚዳባ ጊዲያኮ፡ ያሳይ ሃራ ጋላሳባ ጉዬፔ

አዴናሺን።⁹ ሂዛ፡ ያሳ አሳስ ሳምባታ ሼምፖይ ናጌቲዲ ዴዒስ።¹⁰ ያሳ ሼምፖ ቤሳ ጌሊያ አኒካ፡ ያሳይ ባ አሱዋፔ ሼምፒዳይሳዳ ኢካ ባ አሱዋፔ ሼምፓና።¹¹ ሄሳ ጊሾ፡ አኒካ ሄ አሳ ኪቴቴሳ ኢፁዋ ካሊዲ፡ ኩንዶናዳ ያሳ ሼምፖ ቤሳ ጌላናው ሚኖስ።

¹² ያሳ ቃላይ ዴዎኔ አሴይሳ። ናምዑ ባጋራ ቃራቲዳ ማሻፌ አዲዲ አሮ። ኢ ሼምፖ፡ አያና፡ ፃጵኔ ኮሊዜ ጋካናው ካንሲዲ ጫዴስ። ቃሲ አሳ ዎዛናን ዴዒያ ጊሚዳ ቆፋኔ አሙዋ ሻኪዲ ፒርዴስ።¹³ ያሳ ሲንሳፌ ቆሴቲያባይ አይባ ሜዴቴሲካ ባዋ። ኢያ አይፌ ሲንሳን ኡባባይ ቆንጩኔ ካሎ ዴዒስ። ኑኒ ዛሮ ኢማናው ቤሴይ ኢያ ሲንሳና።

ጌታ ካሂኔ ሃላቃ ዩሱሳ

¹⁴ ሂዛ፡ ሳሎ ኪዬዳ ጌታ ካሂኔ ሃላቃይ፡ ያሳ ናዓይ ዩሱሲ፡ ኑስ ዴዒያ ጊሾ ኑ አማኑዋ ሚንሲዲ ናንስ።¹⁵ ኑ ካሂኔ ሃላቃይ ኑ ዳቡሪያ ዎዴ ኑስ ቃዴታናው ዳንዳዒይሳ። ኢ ናጋራ አሲቢና፡ ሺን ኑዳ ኡባባን ፓጩቲስ።¹⁶ ሂዛ፡ ማሮቴሳ ኤካናወኔ ማዴ ኮሺያ ዎዴ አጾ ኬሃቴሳ ዴማናው አጾ ኬሃቴሳይ ዴዒያሱዋ ያሳ አራታኮ ያዮና ሺቆስ።

5 ኢሲ ኢሲ ካሂኔ ሃላቂ አሳ ጊዶፌ ዶሬቲዲ፡ ያሳራ ጋሊያባን አሳ ጊሾ ኢዋታኔ ናጋራ ያርሾ ያርሻናው ሹሜቴስ።² ኢ ባ ሁዔን ዳቡራንቾ ጊዲያ ጊሾ ኤሮናይሳታሲኔ ባሌይሳታስ ቃዴታናው ዳንዳዒስ።³ ኢ ባ ናጋራ ጊሾኔ አሳ ኡባ ናጋራ ጊሾ ያርሾ ያርሻናው ቤሴይ ሄሳሳ።⁴ አኒካ ሃ ቦንቹዋ ባው ኤካናው ዳንዳዒና፡ ሺን አሮኒ ካሂኔ ሃላቃ ጊዳናው ዊጌቲዳይሳዳ ያሳን ዊጌታናው ቤሴስ።⁵ ሄሳዳካ፡ ኪሪስቶሲ ካሂኔ ሃላቃ ጊዲያ ቦንቹዋ ባው ኤኪቢና፡ ሺን ያሳይ ኢያ፡ «ኔኒ ታ ናዓ። ሃቺ ታ ኔው አዋ ጊዳስ» ያጌስ።⁶ ቃሲ ሃራሶን፡ «ማልኬዳቂይ ካሂኔ ጊዲዳይሳዳ፡ ኔኒ ሜሪናው ካሂኔ ጊዳና» ያጌስ።⁷

፡9:15 ማዝ 95:7-8 ፡13:16 ታይ 14:1-35 ፡4:3 ማዝ 95:11 ፡4:4 ሜዴ 2:2 ፡4:5 ማዝ 95:11 ፡4:7 ማዝ 95:7-8 ፡4:8 ዛሬ 31:7፤ ኢያ 22:4 ፡4:10 ሜዴ 2:2 ፡5:3 ሌዌ 9:7 ፡5:4 ኬሳ 28:1 ፡5:5 ማዝ 2:7 ፡5:6 ማዝ 110:4

7 ዩሱሲ አሴ ጊዲዲ ሃ አላሚያን ዴዲያ ዎዴ ባና ሃይቆፔ አሻናው ዳንዳዲያ ያሳ ዳሮ ዩሆኒኔ አፉሳን ዎሲስ። ኢ፥ ኢያ ቦንቺዲ ኪቴቲዳ ጊሾ ያሳይ ኢያ ዎሳ ሲዲስ።^{c8} ዩሱሲ ያሳ ናዓ ጊዲኮካ ባ ዋዩቲዳ ዋያን ኪቴቴሲ ታማሪስ።⁹ ሄሳንካ፥ ዩሱሲ ባ አሱዋ ፖሊዳፔ ጉዬ ባው ኪቴቲያ ኡባይ ሜሪና አቶቴሳ ዴማና ሜላ ጋሶ ጊዲስ።¹⁰ ያሳይ ማልኬፃዲቄ ሹሚዳይሳዳ ካሂኔ ሃላቃ አሲዲ ኢያ ሹሚስ።

አማኑዋን ዳቡሮና ሜላ ኢሜቲዳ ናጊሶ

11 ሃ ኑ አዳ ቦላ ጉጂ ሃሳያናባይ ዳሮባይ ዴዴስ፥ ሺን ሂንቴ አኬካይ ጉሳ ጊዲያ ጊሾ ሂንቴው አዲ ጌልሳናው ዋይሴስ።¹² ሂንቴ ሃኖዴ አስታማሬ ጊዳናው ቤሴስ፥ ሺን ያሳ ቃላ ኮይሮ ቲሚርቲያ ሂንቴና ዛሪ ታማርሲያ ሃራ አሲ ኮሺስ። ሂንቴ ሚኖ ካሲ ማናው ዳንዳዎና ጊሾ ማሲ ኮሺስ።^{d13} ማሲ ፓሄቲያ አኒካ ዮጋ ናዓ ጊዲያ ጊሾ ሎዎኔ ኢታ ሻኪ ኤሬና።¹⁴ ሺን ሚኖ ካሲ ሎዎኔ ኢታ ሻኪዲ ኤሪያ ካሃማ አሳሳ።

6 ሂዛ፥ ኪሪስቶሳባ ታማርሲያ ኮይሮ ቲሚርቲያ አጊዲ ኪሪስቶሳን ካሃማቴሳኮ ቦስ። ሃይቆ አሶፔ ሲዋባኔ ያሳ አማኖባ ኮይሮ ቲሚርቲያኮ ጉዬ ሲሞኮ።² ሄሳዳካ፥ ሂንቃቴታባ፥¹ ኹሺ ዎሶባ፥ ሃይቆፔ ዴንዶባኔ ሜሪና ፒርዳባ ዛሪ ታማሮኮ።³ ያሳይ ጊኮ ኑ ሄሳ አሳና።

⁴ ኢሲ ቶሆ ፖዎይ ፖዲዳይሳታ፥ ሳሎ ኢሞታ ኤኪዳይሳታ፥ ጌሻ አያናን ሻኪቲዳይሳታ፥⁵ ሎዎ ያሳ ቃላኔ ሲንሳፌ ያና አላሚያ ዎልቃ ቤዲዳይሳታ፥⁶ ጉዬፔ ካዲዳይሳታ ናጋራፔ ናምዓንሶ ዛሪናው ዳንዳዴቴና። አይስ ጊኮ፥ ኤንቲ ባንታ ዳዩዋስ ያሳ ናዓ ዛሪ ካቂያ ሜላ ማስቃሊያ ቦላ ኢያ ካቆሶናኔ አሳ ሲንሳን ካወሾሶና።

⁷ አባ ዎዴ ኢ ቦላ ቡኪያ ኢራ ኡያዳ፥ ጎዬዳ ኡራ ማዲያ ካሲ ኢሚያ ቤቲያ ያሳን አንጄቲዳሮ።⁸ ሺን አጉንሱኔ ኪንቾቴ ዶሊያ ቤቲያ አይቢባካ ማዱኩ፤ ኢው ቃንጌሳይ ማታቲስ፤ ወርሴሳን ፀጌታና።^c

⁹ ኑ ሲቆ አሻቶ፥ ኑኒ ሃይሳዳ አዲያባ ጊዲኮካ፥ ሂንቴና አቶቴሳኮ ካሴሲያ ሎዋባይ ሂንቴው ዴዴይሳ ኤሮስ።¹⁰ ያሳይ ሱሬ ፒርዴይሳ፥ ያሳይ፥

ሂንቴ አሲዳ አሱዋኔ ካሴ ጊዲን ሃዲካ አማኔይሳታ ማዲዲ፥ ኢያው ዴዲያ ሲቁዋ ቤሲዳይሳ ዶጌና።¹¹ ሂንቴ አባይ ኡፋይሳን ናጌይሳ ዴማና ጋካናው ሃ ሚኖቴሳ ወርሴሲ ጋካናው ቤሳና ሜላ ኑ አሞቶስ።¹² ሂንቴ አማኖኒኔ ዳንዳዓን ናጊያ ኡፋይሳ ላቲያ አሳ ዳናና ሜላፔ አቲን አዛላ ጊዳና ሜላ ኮዮኮ።

ያሳይ ኢሚዳ ኡፋይሳይ ሲዲሴና

¹³ ያሳይ አብራሃሜስ ኢማና ጊዲ ጫቂዳ ዎዴ ባፔ አዲያ ሃሪ ጊቲ ባይና ጊሾ ባ ዑዴን ጫቂስ።¹⁴ ኢያኮ፥ «ታኒ ኔና አንጃና፤ ኔ ዜሬላካ ዳርሳና» ያጊስ።^{f15} አብራሃሜይ ዳንዳዓን ናጊዲ ያሳይ ኢማና ጊዳ ኡፋይሳ ኤኪስ።

¹⁶ አሲ ጫቂሺ ባፔ ጊታቲያ ኡራን ጫቂስ፤ ሄ ጫቆይ ጌቴቲዳባ ሚንሲዲ፥ ፓላማ ኡባ ቴቂስ።¹⁷ ሄሳ ጊሾ፥ ያሳይ ባ ላሜቶና ቆፋ ኡፋይሳ ቃላ ላቴይሳታስ ቆንጪሳናው ኮዬዳ ጊሾ ጫቆን ሚንሲስ።¹⁸ ያሳይ ዎርዶቴና፥ ኢያ ኡፋይሳ ቃላይኔ ጫቆይ፥ ናምዓይካ ላሜቶኮና። ሃ ናምዑባታን ኑ ሲንሳን ዴዲያ ኡፋይሳ አይካናው ዳናዳዓና ሜላ ጌሺ ዴማናው ኢያኮ ባቃቲዳ ኑኒ፥ ዎልቃማ ሚንሴሶ ዴማና።

¹⁹ ሃ ኡፋይሳይ ኑ ሺምፑዋስ፥ ማርካቤይ ቃዎናዳ ሚንሲዲ አይኪያ ቢራታ ሜላ። ሄ ኡፋይሳይ ማጋራጃዋፌ ጉዬ ባጋን ዴዲያ ጌሻ ቤሳ ጌሊስ።^{g20} ዩሱሲ ማልኬፃዲቄ ሹማቴሳዳ ሜሪናው ካሂኔ ሃላቃ ጊዲዲ፥ ኑ ጊሾ ኑፔ ሲንሳቲዲ ሄ ቤሳ ጌሊስ።^h

ካሂኒያ ማልኬፃዲቄ

7 ማልኬፃዲቄ፥ ሳሌሜ ካዎይ፥ አባፌ ቦላ ያሳ ካሂኔ። ሄ ማልኬፃዲቄይ አብራሃሜይ ካዎታ አሲ ዶኒዲ ሲሚሺን ኢያራ ጋሄቲዲ ኢያ አንጄስ።ⁱ² አብራሃሜይ ባ ዲዲዳባ አባፌ ኢያው አስራታ ኬሲዲ ኢሚስ። ማልኬፃዲቄ ሱንሳይ ኮይሮ «ፂሎቴሳ ካዎ»፥ ናምዓንሶ፥ «ሳሌሜ ካዎ» ቢርሸሳይ፥ «ሳሮቴሳ ካወዋ» ጉሱ።³ ማልኬፃዲቄስ አያ ዎይኮ አዉ ዎይኮ ዛሬ ፓይዶይ ባዋ። ኢያ ዩሌቴሳስ ዶሜሲ ዎይኮ

^f6:2 ሂንቃቴታባ፥ ሃ ቤሳን ሂንቃቴታባ ጌቴቲዳይ ዱማ ዱማ ጌሾ ዎጋታባ አዳናሳ።

^c5:7 ማቶ 26:36-46፤ ማር 14:32-42፤ ሉቃ 22:39-46 ^d5:12 1ቆሮ 3:2

^e6:8 ሜዴ 3:17-18 ^f6:14 ሜዴ 22:16-17 ^g6:19 ሌዌ 16:2

^h6:20 ማዝ 110:4 ⁱ7:1 ሜዴ 14:17-20

ኢያ ዴዑዋስ ዉርሴሴ ባዋ፥ ሺን ያሳ ናዓ ዳኒዲ ሜሪናው ካሂኔ ጊዲስ።

⁴ ማልኬዓዲቄይ አይ ሜላ ጊቴኮ ቤዒቴ። ኑ አዋታ ማይዛይ፥ አብራሃሜይ፥ ባ ዴዒዳባፕ ኢያው አስራታ ኢሚስ። ⁵ ካሂኔ ጊዲያ ሌዌ ዛሬይ ኢስራዔል አሳፕ፥ ሄሲካ አብራሃሜ ዜሬሴ ጊዲዳ ባንታ ኢሻታፕ አስራታ ኤካና ሜላ ሂጌይ ኪቴስ። ⁶ ማልኬዓዲቄይ ሌዌ ዛሬ ጊዶና ኢዒኮካ አብራሃሜፕ አስራታ ኤኪስ፤ ኡፋይሳ ቃላ ዴዒያ አብራሃሜ አንጂስ። ⁷ ጉሳይ ጊታን አንጂቴይሴ ፓላንሴና።

⁸ ኢሲ ባጋራ፥ አስራታ ኤኬይሳቲ ሃይቂያ አሳታ፥ ሺን ሃራ ባጋራ አስራታ ኤኬይሴ ዴዎን ዴዔስ ያጊዲ አዴቲዳይሳ። ⁹ ሂዛ፥ አስራታ ኤኪያ ሌዌይ፥ አብራሃሜ ባጋራ አስራታ ኢሚስ ጋናው ዳንዳዔቴስ። ¹⁰ አይስ ጊኮ፥ ማልኬዓዲቄይ አብራሃሜራ ጋሄቲያ ዎዴ ሌዌይ ዩሉቲቦናባ ጊዲኮካ፥ ባ ማይዛ አብራሃሜ ጉልባታን ዴዔስ።

¹¹ ኢስራዔል አሳስ ሂጌይ ሌዌ ካሂኔቴላ ባጋራ ኢሜቲስ። ሃ ሌዌ ካሂኔቴላይ ፖሎ ጊዲዳባ ጊዲያኮ አርናይሳ ሜላ ጊዶናሺን፥ ማልኬዓዲቄ ሜላ ሃራ ካሂኔ ሹማናው አይስ ኮሺዴ? ¹² ሂዛ፥ ካሂኔቲ ላሜቲያ ዎዴ ሂጌይካ ቃሲ ላሜታናው ቤሴስ። ¹³ ሃ ኑ ኢያባ አዲያ ኡራይ ሃራ ዛሬ፤ ኢያ ሸሻፕ ኦኒካ ያርሾ ቤሳን ካሂኔቴላን አሲቤና። ¹⁴ ኑ ጎዳይ ዩሁዳ ሸሻፕ ዩዳይሴ ኤሬቲዳይሳ። ጊዶሺን፥ ሙሴይ ካሂንቴባ አዲሼ ዩሁዳ ዛሪያባ አይባካ አዲቤና።

¹⁵ ማልኬዓዲቄ ሜላ ሃራ ካሂኔይ ዩዳባ ጊዲያኮ ሃ ኑ አዲያባይ አዲ ቆንጫና። ¹⁶ ኢ ካሂኔ ጊዲዳይ ዳዮና ዴዑዋ ዎልቃናፕ አቲን ኢያ ማይዛ ሂጌኒኔ ዎጋን ጊዴና። ¹⁷ ጌሻ ማፃፋይ፥ «ማልኬዓዲቄ ካሂኔቴላ ሜላ፥ ኔኒ ሜሪናው ካሂኔ»

ያጊዲ ማርካቴስ። ¹⁸ ኮይሮ ሂጌይ ዳቡራንቾኔ ማዶናባ ጊዲያ ጊሾ ሻሬቲስ። ¹⁹ ሙሴ ሂጌይ አይቤንካ ፖሎ አሳናው ዳንዳዔቤና። ሺን ኑኒ ኢያ ባጋራ ያሳኮ ሺቂያ ኡባሬ አዲያ ኡፋይሳ ቃላይ ኑስ ኢሜቲስ።

²⁰ ኪሪስቶሲ ካሂኔ ጊዲያ ዎዴ ያሳይ ጫቂስ፥ ሺን ሃራቲ ካሂኔ ጊዲዳ ዎዴ ሄሳ ሜላ ጫቆይ ባዋ። ²¹ ሺን ዩሱሲ ጫቆን ካሂኔ ጊዲስ። ያሳይ ያጊዲ ጫቂስ፤

«ጎዳይ ጫቂስ፤ ኢ ባ ቆፋ ላሜና፤ «ኔኒ ሜሪና ካሂኔ» » ያጊስ።²² ሃ ጫቂዋ ጋሶን ዩሱሲ ኑስ ኡባሬ አዲያ ቃላ ጫቂዋስ ዋሴ ጊዲስ።

²³ ካሂኔቴላን አሶና ሜላ ሃይቆይ ኤንታ ዲጊዳ ጊሾ ኮይሮ ካሂኔታ ታይቦይ ዳሮ። ²⁴ ሺን ዩሱሲ ሜሪናው ዴዒያ ጊሾ ኢያ ካሂኔቴላ ሃሪ ላቴና። ²⁵ ሄሳ ጊሾ፥ ኢ ኡባ ዎዴ ኤንታ ጊሾ ጋናታናው ሜሪናው ዴዒያ ጊሾ ያሳኮ ኢያ ባጋራ ዩይሳታ ፖሎ አሻናው ዳንዳዔስ።

²⁶ ሂዛ፥ ኑስ ኮሺያባ ኢሚያ፥ ጊሻይ፥ ቦሬይኔ ቱኒ ባይናይሴ፥ ናጋራንቾታፕ ሻኪቲዳይሴኔ ሳሎዋፕ አዲዲ ቶቂዳ ካሂኔ ሃላቃይ ኑስ ኮሺስ። ²⁷ ኢ ሃንኮ ካሂኔ ሃላቃታ ሜላ ኮይሮ ባ ናጋራ ጊሾ ካሊዲ አሳ ናጋራ ጊሾ ጋላስ ጋላስ ያርሾ ያርሻናው ኮሺና። ኢ ባና ያርሺዳ ዎዴ ዛሬሶና ኦጌን ኢሲ ቶዎ ባና ያርሺስ። ²⁸ ሙሴ ሂጌይ ዳቡራንቾ አሳ ካሂኔ ሃላቃ አሲዲ ሹሜስ። ሺን ሂጊያሬ ጉዬ ዩዳ ጫቆ ቃላይ ሜሪናው ፖሎ ጊዲዳ ያሳ ናዓ ሹሚስ።

ዩሱሲ ኑ ካሂኔ ሃላቃ

8 ኑኒ ሃሳያ ጊታባይ ሄሳ፥ ሳሎዋን ኡባሬ ቦላ ያሳ አራታፕ ኡሻቻ ባጋን ኡቲዳ ሃይሳ ሜላ ካሂኔ ሃላቃይ ኑስ ዴዔስ። ² ኢ አሳን ጊዶናሺን ጎዳን ኤቂዳ ቱማ ዱንካኒያን ያሳ ኪሳን አሴስ።

³ ካሂኔ ሃላቃ ኡባይ ኢሞኔ ያርሾ ያርሻናው ሹሜቲስ። ሄሳ ጊሾ፥ ሃ ካሂኔይ ያርሻናው ኢሲባይ ዳናው ኮሺስ። ⁴ ሂጌይ ኪቴይሳዳ ያርሺያ ካሂኔቲ ዴዒያ ጊሾ ኪሪስቶሲ ሳዓን ዴዒያባ ጊዲያኮ ካሂኔ ጊዴና። ⁵ ኤንቲ ካሂኔቴላን አሲያ ዱንካኒይ ሳሎን ዴዒይሳስ ሌሚሶኔ ኩያ። ሙሴይ ዱንካኒያ ኤሲያ ዎዴ ያሳይ ኢያኮ፥ «ታኒ ኔና ዴሪያ ቦላ ቤሲዳ ሌሚሱዋ ካላዳ አላ» ያጊስ። ⁶ ሺን ዩሱሲ ጊዶ ጊዲዲ ሲጌሲያ ጫቆይ፥ ኮይሮ ጫቂዋፕ አደይሳዳ ኢ ኤኪዳ አሶይ ኤንታይሳሬ አደስ። ሄሲ ኤቂዳይ አዲያ ጫቆ ቃላና።

⁷ ኮይሮ ጫቂዋን ባሊ ባይናባ ጊዲያኮ ናምዓንሶ ጫቆ ኮሺና። ⁸ ሺን ጎዳይ ኢያ ቦሪዲ፥ ሃይሳዳ ያጊስ።

«ታኒ ኢስራዔል አሳራኔ ዩሁዳ አሳራ አራሳ ጫቆ ጫቂያ ዎዴይ ያና። ⁹

9^ሄ ጫቆይ ታ ኤንታ አዋታ ጊብዔ ቢታፌ ኩሺያ አይካዳ፤
ጎቻ ኬሲዳ ዎዴ ኤንታራ ጫቂዳ ጫቁዋ ሜላ ጊዴና።
ኤንቲ ታ ጫቁዋን አማኔቲቦና ጊሾ
ታኒ ኤንታ ዩጋ አጋስ ያጌስ ጎዳይ።
10 ሺን ሂዛፔ ጉዬ ኢስራዔል አሳራ
ታ ጫቃና ጫቆይ ሃይሳ ያጌስ ጎዳይ።
ታኒ ታ ሂጊያ ኤንታ ጉጊያን ዎሳና፤
ኤንታ ዎዛናን ዓፋና።
ታኒ ኤንታ ዎሳ ጊዳና፤
ኤንቲካ ታ አሴ ጊዳና።
11 ኤንታፌ አኒካ ባ ሾሩዋ ዎይኮ ባ ኢሻ፤
(ጎዳ ኤራ) ያጊዲ ታማርሴና።
ኤንቲ ጉሳፌ ጊታ ጋካናው
ኡባይ ታና ኤራና።
12 ታኒ ኤንታ ናቁዋ አቶ ጋና፤
ኤንታ ናጋራ ዛራ ቆፒኪ» ያጌስ።
13 ዎሳይ ሃ ጫቁዋ «ኦራሲ» ጊዲ ዌጊሼ
ኮይሮይሳ ጋልዒሲስ። ሂዛ፤ ጋልዓይኔ ጩታይ ዳያ
ዎዴይ ጋኪስ።

ሳሎ ጎይኖኔ ሳዓ ጎይኖ

9 ኮይሮ ጫቁዋስ ዎሳ ጎይኒያ ዎጋይኔ ሳዓ ዎሳ ኬሳይ ዴዔስ። ² ዱንካኔይ ኤቂስ። ኢያን ዎምፔ ዎሲያ ኮጫይ፤ ዓርጴዛይኔ ጎዳ ሲንሳን ዎሲያ ኡይሳይ ዴዔስ፤ ሄ ቤሳይ ጌሻ ቤሳ ጌቱቴስ። ³ ናምዓንሶ ማጋራጃዎፌ ጉዬ ባጋራ ዴዒያ ቤሳይ ኡባፌ ጌሻ ቤሳ ጌቱቴስ። ⁴ ኢያ ጊዶን ኢዓኔ ጩዬሲያ ዎርቃ ሳዒይይኔ ዎርቃን ሜሼቲዳ ጫቆ ታቦቴይ ዴዔስ። ሄ ጫቆ ታቦቲያን ማናይ ዴዒያ ዎርቃ ዓርይ፤ አጪዳ አሮና ዓምዓይኔ ሙሴ ሂጊይ ዓፌቲዳ ናምዑ ሎቼ ሹቻቲ ዴዎሶና። ¹⁵ ሄ ታቦቲያፔ ቦላ ባጋራ አቶቴሳ ካማ ባንታ ቁፊያን ጌንሲያ ቦንቾ ኪሩቤቲ ዴዎሶና። ሺን ሃዒ ሄ ኡባ ቆንጪሲዲ ሕዳናው ዳንዳዎኮ።
s
⁶ ሃ ኡባይ ሃይሳዳ ጊጊዳፔ ጉዬ፤ ካሂኔቲ ኡባ ዎዴ ባንታ አሱዋ አሳናው ዱንካኒያስ ኮይሮ ኪፊሊያ ጌሎሶና። ¹⁷ ሺን ካሂኔ ሃላቃ ዓላሊ ዱንካኒያስ ናምዓንሶ ኪፊሊያ ሳይሳፌ ኢሲ ቶሆ

ጌሌስ። ኢ ያ ጌሊሼ ባ ናጋራ ጊሾኔ አሳይ ኤሮና አሲዳ ናጋራ ጊሾ ሱሳ ያርሾ ኤኮና ጌሌና።
u8 ኮይሮ ዱንካኔይ ኤቂዲ ዴዒሺን፤ ኡባፌ ጌሻ ቤሳ ኤፊያ ኦጌይ ቡሮ ዶዬቲቦናይሳ ጌሻ አያናይ ሄሳን ኤሪሴስ።
⁹ ሄሲ ሃ ዎዲያስ ሌሚሶ፤ ዎሳስ ኢሜቲያ ኢዋይኔ ያርሾይ ጎይኒያ ኡራ ካሃ ጌሻናው ዳንዳዎናይሳ ሃይሲ ቤሴስ። ¹⁰ ሄሳቲ ሙሳባ፤ ኡሻባኔ ዱማ ዱማ ሜቻ ዎጋታ አዴይሳታ። ኤንቲ ኦራሳ ዎጋይ ያና ጋካናው አሴቲያ ካሬ ባጋ ዎጋታ።
¹¹ ሺን ኪሪስቶሲ ሃዒ ኑ ዴሚዳ ሎዎባታስ ካሂኔ ሃላቃ ጊዲዲ ዩስ። ኢ ጌሊዳ ዱንካኔይ ጊታኔ ፖሎ ጊዲዳይሳ። ሄ ዱንካኔይ አሳ ኩሼን አሴቲቤና ቃሲ ሃ አላሚያባ ጊዴና። ¹² ኪሪስቶሲ ኡባፌ ጌሻ ቤሳ ጌሊያ ዎዴ ዴሻ ሱሴኔ ማራ ሱሲ ኤኪዲ ጌሊቤና። ሺን ሜሪና አቶቴሳ ኢማናው ባ ሱሳ ኤኪዲ ዛሬሶና ኦጌን ኢሲ ቶሆ ጌሊስ።
¹³ ዴሻ ሱሳይኔ ኮርማ ሱሳይ፤ ፀጌቲዳ ኡሳ ቢዶይ፤ ቱኒዳ አሳ ቦላ ዳርጩቲዲ ኤንታና ጌሺያባ ጊዲኮ፤ ^{v14} ሜሪና ጌሻ አያና ባጋራ ቦሬይ ባይና ያርሾ አሲዲ፤ ዎሳስ ባና ኢሚዳ ኪሪስቶሳ ሱሳይ፤ ዴዎ ዎሳ ጎይናና ሜላ ሃይቆ ካሌሲያ አሱዋፔ ኑ ካሃ ዋቲ አሲ ጌሼኔ?
¹⁵ ሄሳ ጊሾ፤ ዌጌቲዳይሳቲ ዎሳይ ኢሚዳ ሜሪና ላታ ኤካና ሜላ ኪሪስቶሲ ኦራሳ ጫቁዋስ ጊዶ ጊዲዲ ሲጌይሳ ጊዲስ። ሄሲ ሃኒዳይ አሳይ ኮይሮ ጫቁዋፔ ጋርሳን ዴዒያ ዎዴ አሲዳ ናጋራፔ ኤንታና ዎዛናው ኢ ሃይቂዳይሳና።
¹⁶ ሂዛ፤ ኬኬይ ዴዒኮ፤ ሄ ኬኪዳ ኡራ ሃይቆይ ኤሬታናው ኮሺስ። ¹⁷ ኬኪዳ ኡራይ ሃይቂኮ ኢያ ኬኬይ ሚኔስ። ኬኪዳ ኡራይ ሃይቆና አቲኮ ኢያ ኬኬይ አሴና።
¹⁸ ሃሪ አቶሺን፤ ኮይሮ ጫቆይካ ሱሲ ባይና ሚኒቤና። ¹⁹ ሙሴይ ሂጊ ኪታ ኡባ አሳስ አዲዳፔ ጉዬ ማራ ሱሴኔ ዴሻ ሱሲ ሃሳራ ዋላኪዲ፤ ዞዎ ዶርሳ ኢኪሴኔ ሂሶጴ ቦንጮ ኤኪዲ፤ ማዓፋ ቦላኔ አሳ ቦላ ዉርሂስ። ^{w20} ሙሴይ አሳኮ፤ «ሂንቱ ናጋና ሜላ ዎሳይ ኪቲዳ ሱሳ ጫቆይ ሃይሳ» ያጌስ። ²¹ ሄሳዳካ፤ ዱንካኒያ ቦላኔ አሲያ ሚሼ ኡባ ቦላ ሱሳ ዉርሂስ። ^{x22} ቱማካ ሂጊይ ጌይሳዳ

p9:2 ኬሳ 26:1-30፤ 25:31-40 q9:3 ኬሳ 26:31-33
t9:4 ኬሳ 30:1-6፤ 25:10-16፤ 16:33፤ ታይ 17:8-10፤ ኬሳ 25:16፤ ዛሬ 10:3-5
s9:5 ኬሳ 25:18-22 t9:6 ታይ 18:2-6 u9:7 ሌዌ 16:2-34
v9:13 ሌዌ 16:15-16፤ ታይ 19:9፤ 17-19 w9:19 ኬሳ 24:6-8 x9:21 ሌዌ 8:15

ጉሳባታ፤ አቲን አብባይ ሱሳን ጌዬስ። ሱሴ ጉኮናሺን አቶቴሲ ባዋ። ^ሃ

ዮሱሳ ፖሎ ያርሼቴሳ

²³ ሳሎዋባስ ሌሚሶ ጊዲዳይሳቲ አባይ ሜሄ ያርሾን ጌያናው ኮሼስ። ሺን ሳሎባቲ ባንታ ሁዔን ሄሳፌ አዲያ ያርሹዋን ጌያናው ኮሼስ።

²⁴ ኪሪስቶሲ ቱማ ያሳ ኬሳስ ሌሚሶ ጊዲዳ፤ አሳ ኩሼን አሴቲዳ አባፌ ጌሻ ቤሳ ጌሊቤና። ሺን ኢ ሃዲ ኑ ጊሾ ያሳ ሲንሳን ቤንታናው ሳሎ ጌሊስ። ²⁵ ካሂኔ ሃላቃይ ላይሳን ላይሳን ባ ሱሴ ጊዶናይሳ ኤኪዲ፤ አባፌ ጌሻ ቤሳ ጌሌስ። ሺን ኪሪስቶሲ ዳሮ ቶሆ ባና ያርሻናው ሳሎ ጌሊቤና። ²⁶ ሄሳዳ ሃኒዳባ ጊዲያኮ፤ ኪሪስቶሲ አላሜይ ሜዴቶሳ፤ ዶሚዲ ዳሮ ቶሆ ዋዬታናው ኮሼስ። ሺን ሃዲ ዎዲያ ዉርሴሳን ናጋራ ዲጋናው ባና ያርሺዲ ዛሬሶና አጌን ኢሲ ቶሆ ቤንቲስ።

²⁷ አሲ አባይ ኢሲ ቶሆ ሃይቃናው ሄሳፌ ጉዬ ፒርዴታናው ቤሴስ። ²⁸ ሄሳዳካ፤ ኪሪስቶሲ ዳሮ አሳ ናጋራ ዲጋናው ኢሲ ቶሆ ያርሼቲስ። ሺን ኢ ናጋራ ቶካናው ጊዶናሺን ባና ናጌይሳታ አሻናው ናምዓንሶ ቆንጫና። ^ጊ

10 ሙሴ ሂጌይ ያናው ዴዲያ ሎዎባታስ ኩያ፤ አቲን ባ ሁዔን ዋና ጊዴና። ሄሳ ጊሾ፤ ላይሳን ላይሳን ፓጩይ ባይና ያርሼቲያ ያርሾይ ጎይናናው ሸቂያ አሳ ፖሎ አሳናው ዳንዳዔና። ² ሂጌይ ኤንታ ፖሎ አሳናው ዳንዳዲዳባ ጊዲያኮ ኤንቲ ያርሾ ያርሼይሳ ኢጋናሺን። ቃሲ ጎይናናው ሸቂያ አሳይ ባንታ ናጋራ፤ ጌያና፤ ኤንታ ካሃይካ ኤንታና ባላ ጊዲ ሞቴና። ³ ሺን ሄ ያርሾቲ ላይሳን ላይሳን ናጋራ ቆሬሶሶና። ⁴ አይስ ጊኮ፤ ኮርማ ሱሴኔ ዴሻ ሱሴ ናጋራ ዲጋናው ዳንዳዔና።

⁵ ሄሳ ጊሾ፤ ኪሪስቶሲ ሃ አላሚያ ዬዳ ዎዴ ሃይሳዳ ያጊስ። ^፩

«ኔኒ ያርሾኔ ኢሞ ኮያባካ፤

ሺን ታው አሾ ጊጊሳዳሳ።

⁶ ኔኒ ፀጌቲያ ያርሾኔኒ

ናጋራ ያርሹዋን አፋይታባካ።

⁷ ሄ ዎዴ (ታ ጊሾ ማፃፍን ገፌቲዳይሳዳ፤

ጎዳው፤ ታኒ ኔ ሼኒያ አሳናው ያስ) ያጋስ»

ያጊስ። ⁸ ያርሾይ ያርሼታና ሜላ ሂጌይ ኪቲያባ ጊዲኮካ፤ ኪሪስቶሲ ኮይሮ፤ «ኔኒ ያርሾኔ ኢሞ፤ ፀጌቲያ ያርሾኔ ናጋራ ያርሾ ኮያባካ፤ ኤንታን አፋይታባካ» ያጊስ። ⁹ ካሊዲካ ኢ፤ «ጎዳው፤

ሄኮ ታኒ ኔ ሼኒያ አሳናው ያስ» ያጊስ። ሄሳ ጊሾ፤ ኪሪስቶሲ ናምዓንሱዋ ኤሳናው ኮይሮይሳ ሻሪስ።

¹⁰ ዮሱስ ኪሪስቶሲ ያሳ ሼኒያ አሲዲ፤ ዛሬሶና አጌን ኢሲ ቶሆ ባ አሹዋ ያርሺዳ ጊሾ ኑኒ ጌዬዳ።

¹¹ ካሂኔ አባይ፤ ናጋራ ዲጋናው ዳንዳዎና ሄ ያርሾታ ጋላስ ጋላስ ያርሺሼ ኤቂዲ ባ አሱዋ አሴስ።^፩ ¹² ሺን ኪሪስቶሲ አባ ዎዴስ ጊዲያ ኢሲ ናጋራ ያርሹዋ ያርሺዲ፤ ያሳፌ አሻቻ ባጋን አቲስ።¹³ ሄ ዎዴያ፤ ዶሚዲ ኢያ ሞርኬቲ ኢያ ቶሆይ ዬዲያባ አሳና ጋካናው ናጊስ። ¹⁴ ኢ ዛሬሶና አጌን ኢሲ ቶሆ ባና ያርሺዳ ያርሹዋን ጊሻታ ሜሪናው ፖሎ አሲስ።

¹⁵ ቃሲ ጊሻ አያናይ ኑስ ሃይሳ ማርካቴስ፤ ኮይሮ ሃይሳዳ ያጊስ።

¹⁶ «ሄ ጋላሳታ፤ ጉዬ፤

ታኒ ኤንታራ ጫቂያ ጫቆይ ሃይሳ፤

ታኒ ታ ሂጊያ ኤንታ ቆፋን ዎሳና፤

ኤንታ ዎዛናን ፃፋና»

ያጊስ።^፩ ¹⁷ ካሊዲካ፤

«ታኒ ኤንታ ናጋራኔ

ኤንታ ኢታ አሱዋ ዛሬ ቆፒኪ»

ያጊስ።^፩ ¹⁸ ሂዛ፤ ናጋራ አቶ ጌቴቲዳ፤ ጉዬ ናጋራስ ያርሼቲያ ያርሾ ኮሼና።

አኔ ያሳኮ ሸቆስ

¹⁹ ሂዛ፤ ታ ኢሻቶ፤ ኑኒ ዮሱሳ ሱሳ ባጋራ አባፌ ጌሻ ቤሳ ጌላናው ኑስ ሚኖቴሲ ዴዔስ።

²⁰ ኑ ጌላናይ ኪሪስቶሲ ባ ማጋራጃዋ፤ ሄሲካ ባ አሹዋ ባጋራ ኑስ ዶዬዳ አራሴኔ ዴዎ ጊዲዳ አጊያና።

²¹ ኑስ ያሳ ኬሳ ቦላ ሹሜቲዳ ጊታ ካሂኔ ሃላቃይ ዴዔስ። ²² ኑኒ ኢታ ካሃ፤ ጌያናው ኑ ዎዛና ዉርዒቲዲ፤ ኑ አሳቴሳ ሂሎ ሃሳን ሜጩቲዲ፤ ሱሬ ዎዛናኒ፤ ፖሎ አማኖን ያሳኮ ሸቆስ። ^፩

²³ ኑስ አፋይሳ ቃላ ኢሚዳ ያሳይ አማንቲዳይሳ ጊዲያ ጊሾ ኑ ማርካቲያ አፋይሳ አሻቻ ሃዲርሲ ጎና ሚንሲዲ አይኮስ። ²⁴ ኢሶይ ኢሱዋ ሲቆሲኔ ሎዎ አሶስ ዋቲ ዴንፌሳኔኮ አኔ ቆፖስ።

^ሃ9:22 ሌዌ 17:11

^ጊ9:28 ኢሳ 53:12

^፩10:5 ማዝ 40:6-8

^፩10:11 ኬሳ 29:38

^፩10:12 ማዝ 110:1

^፩10:16 ኤር 31:33

^፩10:17 ኤር 31:34

^፩10:22 ሌዌ 8:30፤ ሂዝ 36:25

²⁵ ኢሱቲ ኢሱቲ ሜዜ አሲዲ ሺቄይሳ አጊዳይሳዳ ኑኒ ኢሲፌ ሺቄይሳ አጎኮ። ሺን ጎዳ ጋሳሳይ ማታቲዳይሳ ሂንቴ ቤዲያ ጊሾ ሄሳ ካሴይሳፌ አሲዲ አሲቴ።

²⁶ ኑኒ ቴማ ኤራቴሳ ኤኪዳፔ ጉዩ ኤሪሼ ናጋራ አሲኮ፥ ሂዛፔ ኑ ናጋራ ጊሾ ያርሼታና ያርሾይ ባዋ። ²⁷ ሺን ሂዛ አቲዳይ ያሺያ ፒርዳኔ ያሳ ሞርኬታ ቁጋናው ጊጊዳ ዎልቃማ ታማ። ²⁸ መሴ ሂጊያ ኪቴቶና ኢዲዳ አኒካ ናምዑ ዎይኮ ሄቩ አሲ ኢያ ቦላ ማርካቲኮ ቃዴይ ባይናሺን ሃይቄስ። ^{h29} ያቲን፥ ያሳ ናዓ ካዲዳ ኡራይ፥ ባና ጊሺዳ ያሳ ጫቆ ሱሳ ቴናባዳ ቆፒዳ ኡራይ፥ ቃሲ አዶ ኬሃቴሳ አያና ጫዬዳ ኡራይ፥ አይ ሜላ ኢታ ፒርዳ ኤካናው ቤሲያኮ አኔ ቆፒቴ። ⁱ

³⁰ ሂዛ፥ «ሃሎ ኬሶይ ታባ፥ ታ ኩሼ ዛራና» ጊዳይሳ ኑ ኤርስ። ቃሲካ፥ «ጎዳይ ባ አሳ ፒርዳና» ያጊስ። ^{j31} ዴዎ ያሳ ኩሼን ኩንዴሲ ዳሮ ያሺስ።

³² ሂንቴው ያሳ ፖዶይ ፖዒዳፔ ጉዩ ሂንቴ ዳሮ ዋዩን፥ ጊታ ባዜን ጌንጪዳ ቤኒ ዎዲያ ቆፒቴ።

³³ ኢሲ ኢሲ ቶሆ ሂንቴ አሳ ሲንሳን ጫዬቲዴታ፤ ጎዴቲዴታ፤ ኢሲ ኢሲ ቶሆ ሄሳ ሜላ ዋዩይ ጋኪዳ አሳራ ኢሲፌ ዋዩዴታ። ³⁴ ቃሾን ዴዒያ አሳስካ ቃዴቲዴታ። ሂንቴው ሎዶኔ ዳዮና ሻሎይ ሳሎን ዴዒይሳ ሂንቴ ኤሪዳ ጊሾ ሂንቴ ሻሎይ ቦንቄቲያ ዎዴ ኡፋይሳን ዳንዳዒዴታ።

³⁵ ሄሳ ጊሾ፥ ጊታ ዎይቶይ ዴዒያ ሂንቴ ሚኖቴሳ ዩጎፊቴ። ³⁶ ያሳ ሸኒያ ፖሊዲ፥ ኢ ሂንቴው ኢማና ጊዳ ኡፋይሳ ኤካና ጋካናው ጌንጫናው ኮሺስ። ³⁷ ሂዛ፥ ጌሻ ማፃፋን፥ «ኢ፥ ያና ጊዳይሲ ያና፤ ጋምዒና። ^k

³⁸ ሺን ታ ዒሎይ፥ ታናን አማኔቲዲ ዳና፤ አኒካ ጉዩ ሲሚኮ ታና ኡፋይሴና» ያጊስ። ³⁹ ኑኒ አማኔቲዲ አቲያ አሳ ባጋፌ አቲን ጉዩ ሲሚዲ ዳያ አሳ ባጋ ጊዶኮ።

አማኖ

11

አማኖይ ጉሳይ፥ ዴማና ጊዲ ኡፋይሳን አማኔቲዲ ናጊያባኔ ኑ ቤዮናባ ቤዒያዳ

አሲዲ ኤኪያባ። ² ቤኒ አዋቲ አማኖን ያሳፌ ማርካቴሲ ኤኪዶሶና።

³ አላሜይ ያሳ ቃላን ሜዴቲዳይሳ ኑ አማኖን ኤርስ። ቃሲ ቤንቲያባይ ቤንቶናባፔ ሜዴቲስ።^l

⁴ አቤሊ ቃዒላይሳፌ አዲያ ያርሾ ያሳስ ያርሼዳይ አማኖና። ያሳይ አቤላ ኢሙዋ ኡፋይቲዲ ኤኪዳ ዎዴ ኢ ዒሎ ጊዲዳይሳ ማርካቲስ። አቤሊ ሃሪ አቶሺን፥ ሃይቄዲካ ባ አማኑዋን ሃዒ ጋካናው አዴስ። ^m

⁵ ሄኖኬይ ሃይቆና ሳሎ ቢዳይ አማኖና። ያሳይ ኢያ ኤኪዳ ጊሾ አኒካ ኢያ ቤዓናው ዳንዳዒቢና። ሄኖኬይ ሳሎ ኤኪታናፔ ሲንሴ ኢ ያሳ ኡፋይሲዳ አሲ ጊዴይሲ አዴቲስ። ⁿ⁶ አማኖይ ባይና አኒካ ያሳ ኡፋይሳናው ዳንዳዒና። ያሳኮ ያ አኒካ ያሳይ ዴዒይሳኔ ባና ኮዩይሳታስ ዎይቶ ኢሜይሳ አማናናው ኮሺስ።

⁷ ኖሄይ ቡሮ ቤንቶናባስ ያሳይ ኢያው አዲዳ ዎዴ ያሳስ ያዩዲ፥ ባናኔ ባ ሶ አሳ አሻናው አማኖን ማርካቢ ኬዒስ። ያቲዲ ባ አማኑዋን አላሚያ ፒርዲዲ፥ አማኖን ቤንቲያ ዒሎቴሳ ያሳፌ ኤኪስ። ^o

⁸ አብራሃሜይ ላታ አሲዲ ኤካና ቢታ ባና ሜላ ያሳይ ኢያ ዒጊዳ ዎዴ ሃሪ አቶሺን፥ ኢ አው ቢያኮ ኤሮና ኢጊኮካ ኪቴቲዳይ አማኖና። ^{p9} አብራሃሜይ ያሳይ ኢያው ኢማና ጊዳ ቢታን ቤቴ አሳዳ ዴዒዳይ አማኖና። ያሳይ ሄ ኢማና ጊዳይሳ ኢያራ ኢሲፌ ላታናው ዴዒያ ዩሳቃራኔ ያይቆባራ ዎላ ዱንካኔን ዴዒስ። ^{q10} ኢ፥ ያሳይ ቆፒዲ ኬዒዳ ፃላ ባሶይ ዴዒያ ካታማ ናጊስ።

¹¹ ሳራ ባ ሁዒን ጪሚዳባ ጊዲኮካ ኡፋይሲ ኢሚዳ ያሳይ አማኔቲዳይሳ ጊዴይሳ ኤሪዳ ጊሾ ቃንሳታናው ዎልቃ ዴሚዳይ አማኖና። ^{r12} ሄሳ ጊሾ፥ ሃይቄዳ አሲ ዳኒያ ኢሲ አዲያፌ ሳሎ ያሊንቶ ሜላኔ አባ ጋፃን ዴዒያ ታይቦይ ባይና ሻፌ ሜላ ዜሬሳይ ዩሎቲዶሶና። ^s

¹³ ሄ አሳ ኡባይ ባንታው ጌቴቲዳ ኡፋይሳ ቃላ ኤኮና አማኖን ሃይቄዶሶና። ሺን ሃሆራ ሄሳ ቤዒዲ፥ ዴሚዳዳ አሲዲ፥ ኡፋይሳን ኤኪዶሶና። ቃሲ ኤንቲ ሳዓን ኢማሴኔ ቤቴ አሲ ጊዴይሳ ኤሪዶሶና። ^{t14} ሄሳዳ ጊያ አሳይ ባንታ ቢታ ናጊይሳ

^g10:27 ኢሳ 26:11 ^h10:28 ዛሬ 17:6፤ 19:15 ⁱ10:29 ኬሳ 24:8
^j10:30 ዛሬ 32:35፤ 36 ^k10:37 ኢብ 2:3-4 ^l11:3 ሜዴ 1:1፤ ማዝ 33:6፤ 9፤ ዮሃ 1:3 ^m11:4 ሜዴ 4:3-10 ⁿ11:5 ሜዴ 5:21-24 ^o11:7 ሜዴ 6:13-22
^p11:8 ሜዴ 12:1-5 ^q11:9 ሜዴ 35:27 ^r11:11 ሜዴ 18:11-14፤ 21:2
^s11:12 ሜዴ 15:5፤ 22:17፤ 32:12 ^t11:13 ሜዴ 23:4፤ 1ታሪ 29:15፤ ማዝ 39:12

ቆንጨን ቤሴስ።¹⁵ ኤንቲ ሄ አጊዲ ኬዱዳ ቢታ ጉዬ ቆፒዳባ ጊዲያኮ ጉዬ ሲማናው ዳንዳዎሶና።¹⁶ ሺን ሃዲ አዲ ሎዲያ ሳሎ ቢታ ላሞቶሶና። ሄሳ ጊሾ፣ ያሳይ ኤንታው ካታማ ጊጊሲዳ ጊሾ «ኤንታ ያሳይ» ጌቴቲዲ ዩጌታናው ዮላቴና።

¹⁷ አብራሃሜይ ፓጩቲዳ ዎዴ ዮሳቃ ያርሺዳይ አማኖና። ሄ ኡፋይሳ ቃላ ኤኪዳ አብራሃሜይ ባ ኢሲ ናዓ ያርሻናው ጊጊስ።^{u18} ያሳይ አብራሃሜኮ፣ «ኔ ዜሬሳይ ዮሳቃ ባጋራ ዩጌታና» ያጊዲ አዲስ።^{v19} ያሳይ ሃይቆፔ ዴንሳናው ዳንዳዲሳ አብራሃሜይ አማኒዳ ጊሾ ዮሳቃ ሃይቆፔ ፓዒ ዴንዲዳዳ አሲዲ ዛሪ ኤኪስ።

²⁰ ዮሳቂ ዎዴፔ ሃናናባ ኤሪዲ ያይቆባኔ ኤሳዌ አንጂዳይ አማኖና።^w

²¹ ያይቆቢ ሃይቃና ሃኒሼ፣ ኢሲ ኢሲ ዮሴፋ ናይታ አንጂዳይኔ ጉፌ ቦላ ካቲዲ ጎይኒዳይ አማኖና።^x

²² ዮሴፌ ሃይቃናው ማቲዳ ዎዴ ኢስራዔል አሳይ ጊብዔፌ ኬያናይሳ አዲዳይኔ ባ ሜቄሳ አሳናባ ኤንታ ኪቲዳይ አማኖና።^y

²³ ሙሴይ ዮሴቲዳፔ ጉዬ ኢያ አያኔ ኢያ አዋይ ማላ ሎዎ ናዓ ጊዲዳይሳ ቤዒዲ ሄሹ አጊና ቆቲዳይ አማኖና፤ ኤንቲ ካዉዋ አዋጁዋ ያዩቡኮና።^z

²⁴ ሙሴይ ዲጪዳፔ ጉዬ ጊብዔ ካዉዋ ናዔ ናዓ ጌቴታናይሳ ኢዲዳይ አማኖና።^{a25} ሙሴይ ናጋራን ጉሳ ዎዴስ ኡፋይታናፔ፣ ያሳ አሳራ ዋዬ ኤካናይሳ ዶሪስ።²⁶ ኢ ዎዴፔ ዴማና ዎይቱዋ ቲሺ አሲዲ ዩሊዳ ጊሾ ጊብዔ ሻሎዋፔ አሲዲ ኪሪስቶሳ ጊሾ ቦሬታናይሲ ዳሮ አዲያ ዱሬቴሲ ጊዲዳይሳ ኤሪስ።

²⁷ ሙሴይ ካዉዋ ሃንቁዋ ያዮና፣ ጊብዔፌ ኬዱዳይ አማኖና። ቤንቶና ያሳ ቤዒዳ አሳዳ ሃኒዲ ባ ቆፋን ጊንጨስ።²⁸ ሃይቆ ኤሂያ ኪታንቾይ ኢስራዔል አሳ ባይራ ናይታ ዎዶና ሜላ ሙሴይ ፋሲካኔ ሱሳ ዉርዒሳ ዎጋ አሲዳይ አማኖና።^b

²⁹ ኢስራዔል አሳይ ሜላ ቢታራ ሃሙቲያዳ ሃሙቲዲ፣ ዞዎ አባ ፒኒዳይ አማኖና። ሺን ጊብዔ አሳይ ጌላናው ፓጪ ቤዒሺን ሃሳይ ኤንታ ሚቲስ።^c

³⁰ ኢስራዔል አሳይ ኢያርኮ ካታማ ሹቻ ዲርሳ ላፑን ጋላስ ዩዩዲ፣ ኩንዲሲዳይ አማኖና።^{d31} ላይሚያ ራዓባ ቢታ ዎፔይሳታ ሞኪዳ ጊሾ ኪቴቶና አሳራ ሃይቆና ኡቲዳይ አማኖና።^e

³² ሂዛ፣ ሃራ ታ አይ ጎ? ጊዲዮናባ፣ ባራቃባ፣ ሳምሶናባ፣ ዮናታሄባ፣ ዳዊቱባ፣ ሳሙዔላባ፣ ቃሲ ናቤታባ አዳናው ታው ዎዴይ ጊዴና።^{f33} ኤንቲ አማኖን ካዎቴሳታ ያኒዶሶና፤ ዩሎቴሳን አይሲዶሶና፤ ያሳይ አማና ጊዳ ኡፋይሳ ኤኪዶሶና፤ ጋሞታ ዶና ጎርዲዶሶና፤^{g34} ታማ ዎልታ ቶይሲዶሶና፤ ሞርካታ ማሻፌ አቲዶሶና፤ ባንታ ዳቡራን ሚኒዶሶና፤ አላን ዎልቃማ ጊዲዶሶና፤ አላጋ ቶራ ጎዲዶሶና።^{h35} ማጫሳቲ ባንታ ሃይቂዳይሳቲ ሃይቆፔ ፓዒን ኤኪዶሶና።

ቃሲ ሃራቲ አዲያ ሃይቆፔ ዴንዱዋ ኤካናው ኮዩዲ ቃሹዋፔ ቤሴታናይሳ ኢዲዶሶና።ⁱ³⁶ ሃራቲ አሳን ቦሬቲዲ ሊሶን ጋራፌቲዶሶና፤ ሃራቲ ሳንሳላታን ቃሹቲዲ ቃሹ ኬሳን ዩጌቲዶሶና።^{j37} ኤንቲ ሱቻን ጫዴቲዶሶና፤ ማጋዜን ናምዓ ኬዩዲ ጳልቄቲዶሶና፤ ፓጩቲዶሶና፤ ማሻን ሃይቂዶሶና፤ ኤንታው ኡባባይ ዳዩን ሜቶቲዶሶና። ዶርሳ ኢቴኔ ዴሻ ኢቴ ማዒዲ ዩዩዶሶና።^{k38} ኤንታው ሃ አላሜይ ጊጎና ኢዲን ባዞ ቢታን፣ ዴሬ ቦላ፣ ጎንጎሎኒኔ አላ ጊዶን ዩዩዶሶና።

³⁹ ያሳይ ኤንታ አማኑዋባ ማርካቲኮካ፣ ሄ አባይ ጌቴቲዳ ኡፋይሳ ቃላ ኤኪቦኮና።⁴⁰ ያሳይ ኑስ ሎዎባ ቆፒ ዎሲዳ ጊሾ ኤንቲ ኑኒ ባይና ፖሎ ጊዶኮና።

ያሳይ ኑስ አዋ

12 ሂዛ፣ ሻራዳ ኑ ዩሹዋን ዳሪዳ ሃይሳ ሜላ ማርካቲ ኑ ማታን ዴዒያ ጊሾ ኑና ጴቢያ

^u11:17 ሜዴ 22:1-14 ^v11:18 ሜዴ 21:12 ^w11:20 ሜዴ 27:27-29፣ 39-40

^x11:21 ሜዴ 47:3፤ 48:1-20 ^y11:22 ሜዴ 50:24-25፤ ኬሳ 13:19

^z11:23 ኬሳ 1:22፤ 2:2 ^a11:24 ኬሳ 2:10-12

^b11:28 ኬሳ 12:21-30 ^c11:29 ኬሳ 14:21-31 ^d11:30 ኢያ 6:12-21 ^e11:31 ኢያ 2:1-21፤ 6:22-25 ^f11:32 ሃሬ 6:11-8:32፤ 4:6-5:31፤ 13:2-16፤ 11:1-12፤ 1ሳሙ 16:1፤ 1ካዎ 2:11፤ 1ሳሙ 1:1-25 ^g11:33 ዳኔ 6:1-27 ^h11:34 ዳኔ 3:1-30

ⁱ11:35 1ካዎ 17:17-24፤ 2ካዎ 4:25-37 ^j11:36 1ካዎ 22:26-27፤ 2ታሪ 18:25-26፤

ኤር 20:2፤ 37:15፤ 38:6 ^k11:37 2ታሪ 24:21

አባይ አይኪዲ ሃሪያ ናጋራ ዲጊዲ፥ ኑ ሲንሳን ዴዲያ ጋዴ ዎሳ ጌንጫን ዎሶስ።² ኑ አማኑዋስ አጌ ዶዩዳይሳኔ ኑ ወርሴሳ ፖሎዋኮ ኑና ጋሲያ ዩሱሳ ቦላ ኑ አይፊያ ዎሶስ። ዩሱሲ ዎዴፔ ዴዲያ ኡፋይሳ ጊሾ ማስቃሊያ ዋያ ዳንዳዲዲ፥ ዩላ ሃይቁዋ ካዲዲ፥ ያሳፌ ኡሻቻ ባጋን ኡቲስ።

³ ሂዛ፥ ሂንቴ ዶጪዲ ኡፋይሲ ቃንዎና ሜላ ናጋጋንቾታ ኢፁዋ ዳንዳዲዳ ዩሱሳ ቆፒቴ።

⁴ ናጋራራ ዴዲያ ባዲያን ቡሮ ሱሉ ጉሳና ጋካናው ኤቁቲቤኪታ።⁵ ያሳይ ባ ቃላን፥ ባ ናይታዳ ሂንቴና ዞሪዳይሳ ዶጊዴታ።¹

«ታ ናዓው፥ ያሳ ሰራ ሌቆፋ፤ ኢ ኔና ሴሪያ ዎዴ ኡፋይሲ ቃንዎፋ።

⁶ ጎዳይ ባ ዶሲያ ኡራ ሴሬስ፤ ቃሲ ባ ናዓዳ ኤኪያ ኡባ ጋራፌስ»

ያጌስ።⁷ ያሳይ ሂንቴና ባ ናይታዳ ሴሪያ ዎዴ ጌንጪቴ፤ አዋይ ሴሮና ናዲ አኔ? ⁸ ያሳይ ባ ናይታ ኡባ ሴሬስ፤ ሂንቴ ሴሬቶና ኢዊኮ ቱማ ኢያ ናይታ ጊዶናሺን ባላኮ ናይታ።⁹ ቃሲ ኑና ዩሊዳ ኑ አዋቲ ኑና ሴሪሶና፤ ኑካ ኤንታና ቦንቾስ። ያቲን፥ ኑኔ ኑ አያና አዋስ ዋኒዲ አሲ ሃሬቶኮ? ¹⁰ ሂዛ፥ ኑ አዋቲ ባንታው ሎዎ ዳኒዳ ሜላ ጉሳ ዎዴስ ኑና ሴሪሶና። ሺን ያሳይ ኑ ጎዓስ፥ ኑ ኢያ ጌሻቴሳን ሻኪታና ሜላ ሴሬስ።¹¹ ኑኔ ሴሬቲያ ዎዴ ዩሎዩሲፔ አቲን ኡፋይሴና። ሺን ጉዩፔ ሴሬቴሳ ሜዜቲዳ አሳስ ሴራይ፥ ሳሮይ ኩሚዳ ሂሎቴሳ አይፌ አይፊሴስ።

ዞሬኔ ናጊሶ

¹² ሂዛ፥ ሂንቴ አርጋጪዳ ቄሲያኔ ሂንቴ ዳቡሪዳ ጉልባታ ሚንሲቴ።^m ¹³ ዎቤይ ፓዋና ሜላፔ አቲን አሲ ሜቆና ሜላ ሂንቴ ቶሁዋስ ሱሬ አጌ ጊጊሲቴ።ⁿ

¹⁴ አሳ ኡባራ ሳሮ ዳናዉኔ ጌሻቴሳን ዳናው ሚኒቴ፤ ጌሻቴሲ ባይና አኒካ ጎዳ ቤዓናው ዳንዳዳና።¹⁵ ሂንቴፌ አይስካ ያሳ አቶ ኪሃቴሳይ ፓጮናዳ፥ ቃሲ ጫዋ አይፌ አይፊዲ ዳሮ አሳ ቱኒሲያኔ ዳይሲያ ዜሬሳዳ ጊዶና ሜላ ናጌቴቴ።^o ¹⁶ ሂንቴ ጊዶን ሳይማቲያ አሲ ዎይኮ ኢሲ ቶሆ ሚያ ካሳስ ባ ባይራቴሳ ቶቺዲ ባይዚዳ ኤሳዌ

ሜላ አሲ ዶና ሜላ ናጌቴቴ።^{p17} ጉዩፔ ኤሳዌይ ሄ አንጁዋ ኤካናው ኮዩዳ ዎዴ ዲጌቲዳይሳ ኤሬታ። ኢ ሄ አንጁዋ አፋሳን ሚኒዲ ኮይኮካ፥ ዴማናው ዳንዳዲቤና፤ ኢ ናጋራፔ ሲማናው ቃዳ ዴሚቤና።^q

¹⁸ ሂንቴ ኩሼን ቦሼቲያ ሲና ዴሪያኮ፥ ኤዲያ ታማኮ፥ ዳማኮ፥ ጫጋናኮ፥ ጎቲያኮ።^{r19} ዋይዚያ ዋሱዋኮ ዎይኮ ቃላይ ሲዔቲያ ቤሳኮ ዩቤኪታ። ሄ ቃላ ሲዔዳ አሳይ ሃራ ጉዣ ቃላ ሲዎና ሜላ ዎሲዶሶና።²⁰ አይስ ጊኮ፥ «ሃሪ አቶሺን፥ ዶዲ ሄ ዴሪያ ቦቺኮ፥ ሹቻን ጫዴቲዲ ሃይቆ» ያጊዳ ኪታ ኤንቲ ቶካናው ዳንዳዲቦኮና።^{s21} ሄ ሃኒያባይ ዳሮ ዳጋንሲያባ ጊዲዳ ጊሾ ሙሴይ፥ «ታኒ ያሻን ኮኮራስ» ያጊስ።^t

²² ሺን ሂንቴ ዊዮኔ ዴሪያኮ፥ ዴዎ ያሳይ ዴዲያ ዩሩሳላሚ ካታማኮ፥ ኢሲፌ ሺቂዲ ኡፋይቲያ ዳሮ ሙኩሉ ኪታንቾታኮ ሳሉዋ ዩዴታ።²³ ኤንታ ሱንሳይ ሳሎን ሃሬቲዳ ዎሳ ኪሳ ባይራ ናይታኮ፥ አሳ ኡባ ፒርዲያ ያሳኮ፥ ፖሎ ጊዲዳ ዊሎ አሳ አያናታኮ ዩዴታ።²⁴ አራሳ ጫቁዋስ ጊዶ ጊዲዲ ሲጌሲያ ዩሱሳኮ፥ አቤላ ሱሳፌ አዲያባ አዲያ ወርቂቴዳ ሱሳኮ ዩዴታ።^u

²⁵ ሂንቴው አዲያ ኡራ ቃላ ኢሃስ ጎና ሜላ ናጌቴቴ። ካሴይሳቲ ሳዓን ጊዲዲ አዲዳ ኪታ ሲዎና ኢዊዲ አቲቦናባ ጊዲኮ ያቲን፥ ሳሎን ጊዲዲ አዲያ ቃላ ኑኔ ኢሃስ ጊኮ ዋኒዲ አታኔን።^v ²⁶ ሄ ዎዴ ኢያ ቃላይ ሳዓ ቃሲስ። ሺን ሃዲ ታኒ፥ «ሳዓ ሃላላ ጊዶናሺን ኢሲ ቶሆ ዛራዳ ሳሉዋካ ቃላና» ያጊስ።^{w27} «ኢሲ ቶሆ ዛራዳ» ጊያ ቃላይ ቃዎናባይ ሚኒዲ ዳና ሜላ ቃዊያ ሜዴቲዳባቲ ዳያናይሳ ቤሴስ።

²⁸ ኑኔ ቃዓናው ዳንዳዎና ካዎቴሳ ኤኪያ ጊሾ ያሳ ጋላቶስ፤ ያሳ ኡፋይሲያ አጊን ቦንቾኒኔ ያሻቴሳን ኢያ ጎይኖስ።²⁹ ሂዛ፥ ኑ ያሳይ ቱማ ፁጊያ ታማ።^x

ወርሴሳ ዞሬ

13 አማኒያ አሳዳ ኢሶይ ኢሱዋራ ፖሎ ሲቁቴቴ።² ኢማሴ ሞኪይሳ ዶጎፒቴ። ኢሲ ኢሲ አሳቲ ሄሳዳ አሲሺ ኤሮና ኪታንቾታ

¹12:5 ኢዮ 5:17፤ ሌሚ 3:11-12 ^m12:12 ኢሳ 35:3 ⁿ12:13 ሌሚ 4:26

^o12:15 ዛሬ 29:18 ^p12:16 ሜዴ 25:29-34 ^q12:17 ሜዴ 27:30-40

^r12:18 ዛሬ 4:11-12፤ 5:22-27፤ ኪሳ 19:16-22፤ 20:18-21

^s12:20 ኪሳ 19:12-13 ^t12:21 ዛሬ 9:19 ^u12:24 ሜዴ 4:10

^v12:25 ኪሳ 20:22 ^w12:26 ሃጌ 2:6 ^x12:29 ዛሬ 4:24

ሞኪዶሰና። ³ ቃሾን ዴዔይሳታ ሂንቴካ ኤንታራ ኢሲፌ ቃሾን ዴዔይዳ አሲዲ ኤንታና ቆፒቴ። ዋዩ ኤኪያ አሳራ ኢሲፌ ሂንቴካ ዋዩ ኤኪያዳ አሲዲ ኤንታና ቆፒቴ።

⁴ ኤኮይኔ ጌሎይ አሳ ኡባ ማታን ቦንፔቲዳባ ጊዶ። ቃሲ ያሳይ ላይማቴይሳታኔ ላሜይሳታ ፒርዳናው ዴዔያ ጊሾ አዘናይኔ ማቺያ ኢሶይ ኢሱዋስ አማኔታናው ቤሴስ።

⁵ ሚሼ ሲቆፔ ሂንቴና ናጊቴ፤ ሂንቴው ዴዔያባን አሊቴ። ያሳይ፤ «ታኒ ኔና ኡባራካ ዩጊኬ ዎይኮ አጊኬ» ያጊስ። ²⁶ ሄሳ ጊሾ፤ ኑኒ አማኔቲዲ፤ «ጎዳይ ታና ማዴይሳ፤ ታ ያዩኬ፤ አሲ ታና አይ አላኔ?» ያጎስ።^a

⁷ ያሳ ቃላ ኮይሮ ሂንቴው አዲዳ ሂንቴና ካሌሴይሳታ ቆፒቴ። ኤንቲ ዋኒዲ ዴዔዳኮ ኤንታ ዱሳ ቤዔዲ ኤንታ አማኮዋ ካሊቴ።

⁸ ዩሱስ ኪሪስቶሲ ዚኒካ ሃቺካ ሜሪናጣካ ላሜቴና። ⁹ ዱማ ዱማ አራሳ ቲሚርቴን ሃራሶ ቢዲ ዳዮፒቴ፤ ቦፒቴ። ኑ ዎዛናይ ያሳ አጾ ኬሃቴሳን ሚናናው ቤሴስፔ አቲን ሚን ጎዶና ካሳን ዎጋ ፖሎን ጊዶፖ።

¹⁰ ሺን ዱንካኒያ ጊዶን አሲያ ካሂኔቲ ሄ ያርሾ ካሳፌ ማናው ኤንታው ማቲ ባይና ያርሾ ቤሳይ ኑስ ዴዔስ። ¹¹ ካሂኔ ሃላቃይ ናጋራ ያርሾስ ሜሄ ሱሲ ኤኪዲ ያርሻናው ኡባፌ ጌሻ ቤሳ ጌሴስ። ሺን ሄ ሜሂያ አሹዋ ዲርሳፌ ካሬን ፀጌስ። ^{b12} ሄሳዳካ፤ ዩሱሲ ዴሪያ ናጋራፔ ባ ሱሳን ጌሻናው ካታማ ፔንጊያፌ ካሬን ዋዩቲስ። ¹³ ሂዛ፤ ኑኒ ቦሪያ ቶኪዲ ዲርሳፌ ካሬ ኢያኮ ኬዮስ። ¹⁴ ሂዛ፤ ኑስ ሃይሳን ሜሪናው ዴዔያ ካታሚ ባዋ፤ ሺን ኑኒ ያና ካታማ ናጎስ።

¹⁵ ሂዛ፤ ዩሱሳ ባጋራ ኡባ ዎዴ ኢያ ሱንሳስ ማርካቲያ ሜቴርሻ ጋላታ ያርሾ ያሳስ ኢሞስ። ¹⁶ ሎዎባ አሶኔ ሂንቴው ዴዔያባፔ ሜቶቲዳ አሳስ ኢሞ ዶጎፒቴ። ሂዛ፤ ሄሳ ሜላ ያርሾይ ያሳ ኡፋይሴስ።

¹⁷ ሂንቴና ካሌሴይሳታኔ ኪቴቲቴ፤ ኤንቲ ጊያባ አሊቴ። ኤንቲ ባንታ አሲያባስ ያሳ ሲንሳን አይሼታናው ዴዔያ ጊሾ ሂንቴና ሄሞሶና። ሂንቴ ኤንታው ኪቴቲኮ፤ ባንታ አሱዋ ኡፋይቲዲ አሳና፤ ሄሲ ሃኖና ኢዲኮ፤ ኤንቲ አዛኒሼ አሳና፤ ሄሲ ሂንቴና አይቢባካ ማዴና።

¹⁸ ኑስ ያሳ ዎሲቴ። ኑ ካሃይ ጊሺ፤ ኑ ኡባ ዎዴ ሎዎባ አሳናው ኮዮስ። ¹⁹ ታኒ ሂንቴኮ ኤሌሳዳ ያና ሜላ ሂንቴ ታው ሚንሲዲ ያሳ ዎሳና ሜላ ታ ሂንቴና ሃዳራ ጋይስ።

²⁰ ሳሮቴሳ ያሳይ፤ ዶርሳ ሄሚያ ኑ ጎዳ ዩሱሳ፤ ባ ሜሪና ጫቆ ሱሳን ሃይቆፔ ዴንሲዳይሲ፤ ²¹ ኢያ ሺኒያ አሳና ሜላ ሎዎባ ኡባን ኢ ሂንቴና ዳንጪሶ። ኢያ ኡፋይሲያባ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ባጋራ ኑናን ያሳይ አሶ። ዩሱስ ኪሪስቶሳ ባጋራ ያሳስ ሜሪናፔ ሜሪና ጋካናው ቦንሾይ ጊዶ። አሚንዲ።

²² ታ ኢሻቶ፤ ታ ሃ ዳብዳቢያ ሂንቴው ቃንሳን ፃፊዳ ጊሾ ሂንቴ ታ ዞሪያ ሳሌቶና ኤካና ሜላ ታ ሂንቴና ዎሳይስ።

²³ ኑ ኢሻይ፤ ሂሞቲዮሲ ቃሾፔ ቢሌቲዳይሳ ኤሪቴ። ኢ ኤሌሲዲ ታኮ ዩኮ ታ ኢያራ ሂንቴና ባዳ ቤዓና።

²⁴ ሂንቴና ካሌሴይሳታኔ አማኒያ ኡባ ሳሮ ጊቴ። ፃሌፔ ዩዳ አማኒያ አሳይ ሂንቴና ሳሮ ያጎሶና።

²⁵ ያሳ አጾ ኬሃቴሳይ ሂንቴ ኡባራ ጊዶ። አሚንዲ።

^y13:2 ሜዴ 18:1-8፤ 19:1-3 ^z13:5 ዛሬ 31:6፤ 8፤ ኢያ 1:5

^a13:6 ማዝ 118:6 ^b13:11 ሌዌ 16:27

ያይቆቢ ዓፊዳ ኪታ

ጋላ ቆፋ

ያይቆባ ኪታይ፡ አማኒያ አሲ ጋላስ ጋላስ ባ ደቡብ ካሌሲያ ቆፋታ አይኪስ። ሃ ኪታይ ዓፊቲዳይ፡ ቢታ ኡባን ላሌቲዳ ታማኔ ናምዑ አይሁዴ ዜሬሳሳ። ሃ ማፃፋ ዓፊይ፡ ጨንጫቴሲ ኑኒ አሶን ፔሺያ ሂላ፡ አማኒያ አሳ ሞኮባኔ ሎዎ ካንዶስ አጌ ቤሲያ አዳታ ሚሲሌዳ ቆንጨሴስ።

ያይቆባ ኪታይ፡ ማንቆቴሳባ፡ ዱሬቴሳባ፡ ፓጩባ፡ ሎዎ ካንዶባ፡ ቃናቴባ፡ አማኖባ፡ ሎዎ አሶባ፡ ኢንፃርሳ ሃርባ፡ ጨንጫቴሳባ፡ ኢሶይ ኢሱዋራ አሻባ፡ አቶሮባ፡ አሽኪቴሳባ፡ ሃራ አሳ ቦላ ፒርዳባ፡ ጨፍቴሳባ፡ ጌንጫባ፡ ዎሳባኔ አማኒያ አሲ አሳናው ቤሲያባ ኡባ ቆሪዲ ዓፊስ።

ያይቆባ ኪታይ፡ አማኖ ዴዎን አማኖይ አሶን ፔሲያ ሃኖታታ ቆንጨሲዲ ቤሴስ።

ያይቆባ ኪታ አይፌ ቆፋታ

ሳሮሶ 1:1

አማኖኔ ጨንጫቴሲ 1:2-8

ማንቆቴሲ፡ ዱሬቴሲ 1:9-11

ፓጩ 1:12-18

ዖሳ ቃላ ሲሲኔ አሶን ፔሾ 1:19-27

አሴ አሳፔ ዱማዮ ኮሾናይሳ 2:1-13

አማኖኔ አሶ 2:14-26

ኢንፃርሲ ሃርባ 3:1-18

አማኒያ አሲኔ ሃ አላሚያ 4:1-5:6

ዱማ ዱማ ዞሬታ 5:7-20

1 ዖሳኔ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ አይሌይ፡ ያይቆቢ፡ ቢታ ኡባን ላሌቲዳ ታማኔ ናምዑ ሽሻታስ ኪቲዳ ኪታ።^c

ሳሮ፡ አይ ሜላ ዴዔቲ?

አማኖኔ ጨንጫቴሲ

² ታ ኢሻቶ፡ ሂንቴና ዱማ ዱማ ፓጩይ ጋኪያ ዎዴ ሂንቴ ሎዎባ ዴሚዳዳ ኩሜሳ ኡፋይሳን ኤኪቴ። ³ ሂንቴ አማኩዋ ፓጩቴሳይ ዳንዳዓ ሂንቴው ኢሜይሳ ኤሬታ። ⁴ ሂንቴ ወርሴሲ ጋካናው ዳንዳዒኮ አይቢ ፓጩይ ባይና ፖሎኔ ኩሜሲ ጊዴታ። ⁵ ሂንቴፌ አዴስካ ጨንጫቴሲ ዳይኮ ዖሳ ዎሶ፡ ኢያው ኢሜታና። ዖሳይ አናካ ቦሮና ኡባስ ኬሃቴሳን ኢሚያ ዖሴ። ⁶ ሺን ኢ ዎሲያ ዎዴ ሲዶና አማኖን ዖሳ ዎሶ፡ ሲዲያ አኒካ

ጨርኮይ ሱጊን ቃሂያ አባ ዙሌ ሜላ።⁷⁻⁸ ናምዑ ቆፊ ዴዔይኔ ባ ኦጊያን ኤቆና አኒካ ጎዳቴ አይኮካ ዴማና ጊዲ ቆፖፎ።

ማንቆ አሳኔ ዱሬ አሳ

⁹ አማኒያ ማንቆ አሳቲ፡ ዖሳይ ኤንታና ዶቁ አሲያ ዎዴ ኡፋይቶ። ¹⁰ ቃሲ አማኒያ ዱሬ አሳቲ ዖሳይ ኤንታና ዚቂ አሲያ ዎዴ ኡፋይቶ። ዱሬ አሳቲ ጨሻዳ ዳያና።^d ¹¹ አዋይ ባ ሚሻራ ኬዱዲ ማታ ሚሊሲን፡ ጨሻይ ቆሌቴስ፤ ኢያ ሎዎቴሳይካ ዳዩስ። ሄሳዳካ፡ ዱሬ አሳቲ ባንታ አሱዋን ዳቡሪሼ ዳያና።

አሴ ጋኪያ ፓጩያ

¹² ሚቱዋ ዖኒዲ አዲዳቴ ጉዬ፡ ዖሳይ ባና ሲቄይሳታስ ኢማና ጊዲ ቃላ ጌሊዳ ዴዎ ካላቻ ኤካና ጊሾ ሜቶን ጌንጨያ አሲ አንጄቲዳይሳ።

¹³ አኒካ ፓጩቲያ ዎዴ «ታና ዖሳይ ፓጩስ» ጎፖ። ዖሳይ ኢታን ፓጩቴና፤ ቃሲ ኢ አናካ ፓጩና። ¹⁴ ሺን ኢሲ ኢሲ አሲ ባ ኢታ አሙዋን ጎሽቲያ ዎዴኔ ጨሜቲያ ዎዴ ፓጩቴስ። ¹⁵ ሄሳፌ ጉዬ፡ አዋቴሲ ቃንሳቲዲ ናጋራ ዩሌስ፤ ቃሲ ናጋሪ ዲጨዲ ሃይቆ ዩሌስ።

¹⁶ ታ ሲቆ ኢሻቶ፡ ጨሜቶፊቴ። ¹⁷ ሎዎ ኢዎይኔ ኩሜሳ አንጆ ኡባይ ሳሎፔኔ ሳሎዋ ፖዑዋ ሜዲዳ ዖሳ አዋፔ ዩስ። ዖሳይ ኩያዳ ኡባ ዎዴ ላሜቴና። ¹⁸ ኑኒ፡ ኢያ ሜዴቴሳስ ኮይሮ ጊዳና ሜላ ኑና ቱማ ቃላን ባ ሽኔን ዩሊስ።

ሲሲኔ አሶ

¹⁹ ታ ሲቆ ኢሻቶ፡ ሃይሳ አኪኪቴ። አሲ ኡባይ ሲዓናው ኤሌሶ፡ ሺን አዴታናውኔ ሃንቄታናው ኤሌሶ። ²⁰ አሳ ሃንቆይ ዖሳይ ኮያ ዒሎቴሳ ኤሄና። ²¹ ሄሳ ጊሾ፡ ቱና ሃኖታኔ ኢታቴሳ ኡባ ዲጊዲ፡ ዖሳይ ሂንቴ ዎካናን ቶኪዳ ሂንቴ ሽምጥዋ አሻናው ዳንዳዲያ ቃላ አዳቴሳን ኤኪቴ።

²² ሺን ዖሳ ቃላ አሶን ፔሺቴፔ አቲን ሲሳ ዓላላን ሂንቴና ጨዋፊቴ። ²³ ቃላ ሲዲዲ አሶና አሲ፡ ኢ ባ ሶምዑዋ ማስቶቴን ቤዲያ አሳ ሜላ። ²⁴ ኢ ባ ሶምዑዋ ቤዲዲ ቤስ፡ ሺን ኢ አይ ዳኒያኮ ኤሌሲ ዶጌስ። ²⁵ ሺን አኒካ አይሌቴሳፌ ኬሲያ ፖሎ ሂጊያ አኪካን ቤዲዲ፡ ካሊዲ ናጌይ፡ ሲዲዳይሳ ዶጎና አሶን ፔሺያ ኡራይ፡ ባ አሶ ኡባን አንጄታና።

^c1:1 ማቶ 13:55፤ ማር 6:3፤ ሃ.አ 15:13፤ ጋላ 1:19 ^d1:10 ኢሳ 40:6-7

26 ባ ኢንፃርሳ ናጎና አማናይስ ጊያ ኡራይ ባና ጨሜስ፤ ኢያ አማናይ ሃዳ።²⁷ ያሳ አዋ ሲንሳን ቦሬይ ባይና ገሻ አማናይ ሃይሳ፡ አያ አጢ ባይና ናይታኔ አምዔታ ማዶኔ አላሚያ ቱናፔ ባና ናጎ።

አሴ ሻኮፋ

2 ታ ኢሻቶ፡ ሂንቴ ኑ ቦንቾ ጎዳ ዩሱስ ከሪስቶሳ አማኒያባ ጊዲኮ፡ አሳ ሶምዎ ያሊዲ አሴ ቦንቾፊቴ።² ሌሚሶስ፡ ዎርቃ ሚጊዶ አሲዲ፡ ሎዎ ማዎ ሚዒዳ ዱራ አሲ ሂንቴ ሸቂዋ ዩስ። ቃሲ ጩርቃ ማዎ ሚዒዳ ማንቆ አሲካ ዩስ።³ ሎዎ ማዎ ሚዒዳ አዲያ ሂንቴ አሲ ቦንቹዲ፡ «ኔ ሃይሳን ሎዒያ አይዲያን ኡታ» ጊዲ፡ ቃሲ ማንቆ አዲያ፡ «ኔ ያን ኤቃ ዎይኮ ሃይሳን ታ ቶሁዋ ማታን ሳዓን ኡታ» ጌታ።⁴ ያቲን፡ ሂንቴ፡ ሂንቴ ጊዶን ሻኬቴሲ ሚዴይሳታኔ ኢታ ቆፋራ ዴዒያ ዳይናታ ሜላ ጊዴኬቴየ?

5 ታ ሲቆ ኢሻቶ፡ ሲዒቴ። አማኖን ዱሬ ጊዳና ሜላኔ ባና ሲቆይሳታስ ኢማና ጊዳ ሳሎ ካዎቴሳ ላታና ሜላ ሃ ሳዓን ዴዒያ ማንቆታ ያሳይ ዶሪቤኔየ? ⁶ሺን ሂንቴ ማንቆታ ቶፔታ። ሂንቴና ኡንዔሴይሳቲ ዱሬታ ጊዶኮናየ? ሂንቴና ዳይና ሲንሲ ጎፔይሳቲ ኤንታ ጊዶኮናየ? ⁷ሂንቴ ያጌቲዳ ሎዎ ጎዳ ሱንሳ ጫዬይሳቲ ኤንታ ጊዶኮናየ?

8 ሺን ገሻ ማፃፋን፡ «አሴ ኡባ ኔና ኔ ዶሴይሳዳ ዶሳ» ጌቲቲዲ ሃፌቲዳ ያሳ ካዎቴሳ ሂጊያ ሂንቴ ፖሊኮ ሎዎ አሴታ።⁹ ሺን ሂንቴ አሳ ሶምዎ ያሊዲ ቦንቹኮ፡ ናጋራ አሴታ ቃሲ ሂጊይ ሂንቴና ሂጊ ሜንሲዳ አሳዳ ፒርዳና።¹⁰ አኒካ ሂጊ ኡባፌ ኢሱዋ ሜንሲዲ፡ አቲዳ ኡባ ናጊኮ ኡባ ሜንሲዳዳ ታይቤቴስ።¹¹ «ላዋፋ» ጊዳ ጎዳይ፡ ቃሲ «ዎዶፓ» ጊስ። ሺን ኔኒ ላዋና አጋዳ ዎዲዳባ ጊዲኮ፡ ሂጊያ ሜንሳዳሳ።¹² አይሌቴሳፌ ኬሲያ ሂጊያ ሲንሳን ፒርዳ ኤካናው ዴዒያ አሳዳ አዴቲቱኔ አሲቴ።¹³ አሴ ማሮና አናካ ያሳይ ማሮና ፒርዳና። ሺን ማሮቴሳይ ፒርዳ ዶኔስ።

አማኖኔ አሶ

14 ታ ኢሻቶ፡ ሂንቴፌ አሲ አሲ ታው አማኖይ ዴዒስ ጊዲ፡ ባ አማኑዋ አሶን ቤሶና ኢዲኮ ኢያ አይ ማዳኔ? ኢያ አማኖይ ኢያ አሻናው ዳንዳዒ?¹⁵ ሌሚሶስ ኢሲ ኢሻይ ዎይኮ ኢሲ ሚቺያ ካሎቲኮኔ ኤንታው ሚያባይ ዳይኮ፡¹⁶ ሂንቴፌ

ኢሲ አሲ ኤንታኮ፡ «ሳሮ ቤቴ! ታማ ካዬቴ! ካሊዲ ሚቴ!» ጊዲ፡ ኮሺያባ ኤንታው ኢዋና ኢዲኮ ኤንታ አይ ማዲ? ¹⁷ሄሳ ጊሻ፡ አሶይ ባይና አማኖይ ባርካ ሃይቂዳይሳ።

18 ሺን ኢሲ አሲ፡ «ኔው አማኖይ ዴዒስ፤ ቃሲ ታው አሶይ ዴዒስ። ኔኒ ኔ አማኑዋ ኔ አሱዋፔ ሻካዳ ታና ቤሳ፤ ታካ ታ አማኑዋ ታ አሱዋን ኔና ቤሳና» ጋና።¹⁹ ኔኒ፡ ኢሲ ያሳይ ዴዒይሳ አማናሳ፤ ሄሲ ሎዎ። ቱና አያናቲካ አማኖሶና፤ ያሻን ኮኮሮሶና።²⁰ ኔኖ ኤያው! አማኖይ አሶፔ ሻኬቲዲ ማዶናይሳ ኤራናው ኮያይ? ²¹ኑ አዋ አብራሃሜይ፡ ባ ናዓ ዩሳቃ ያርሾ ቤሳ ቦላ ዎሲዳ ዎዴ ባ አሱዋን ያሊቤኔ? ²²ኢያ አማኖይ ኢያ አሶይ ኢሲፌ አሲዳይሳ ቤዒኪ? ኢያ አማኖይ ኢያ አሱዋን ፖሌቲስ።²³ ገሻ ማፃፋይ፡ «አብራሃሜይ ያሳ አማኒስ። ያሳይ ሄሳ ኢያው ያሎቴሲ አሲዲ ታይቤስ» ጊዳይሲ ፖሌቲስ። ቃሲ ኢ ያሳ ዳቦ ጌቲቲዲ ያጌቲስ።^{h24} አሲ አማኖ ፃላላን ጊዶናሺን አሶን ያሊይሳ ቤሳሳ።

25 ሄሳዳካ፡ ላይሚያ ራዓባ ኢስራዔሌፔ ኪቴቲዳይሳታ ሞካዳ ሃራ አጌራ ኤንታ ሞይዚዳ ዎዴ ባ አሱዋን ያላቤኪ?ⁱ

26 ሼምፖይ ሻኬቲዳ አሳቴሳይ ሃይቆ ጊዴይሳዳ፡ አሶይ ሻኬቲዳ አማኖይካ ሃይቂዳይሳ።

ኢንፃርሲ ናጎ

3 ታ ኢሻቶ፡ ሂንቴፌ ዳሮቲ አስታማሬ ጊዶፖ። ኑ፡ አስታማሬቲ ሃራታፔ አዲያ ፒርዳ ኤካናይሳ ሂንቴ ኤሬታ።² ኑ ኡባይ ዳሮባን ባሌቶስ፡ ባ አዳን ባሌቶና አኒካ ባናቴሳ ናጋናው ዳንዳዒያ ፖሎ አሲ።³ ፓራቲ ኑስ ኪቴታና ሜላ ቤሃላ ባርሲዲ ኑኒ ኮያ ቤሲ ኡባ ኤፎስ።⁴ ማርካቤይ ሄሳ ሜላ ጊታ ጊዲሺ ዎልቃማ ጫርኩዋን ሱጌቲኮካ፡ ኢያ ላጊይሲ ባ ኮያ ቤሲ ዛሪዲ ላጊያ ጉሳ ሚሳን ላጊቲዲ ቤስ።⁵ ሄሳዳ ኢንፃርሲ አሳቴሳ ጊዶን ጉሳ ጊዲኮካ ዳሮ ጊታባን ጩቄቴስ።

ጉሳ ታሚ ዳሮ ጊታ ዎራ ፀጌስ።⁶ ኢንፃርሲ ታማ ሜላ። ኢንፃርሲ ኑ አሳቴሳ ጊዶን ኢታን ኩሚዳ አላሜ፤ አሳቴሳ ኡባ ቱኒሴስ። ጋናሜፔ ኬያ ታማዳ ኑ ዴዑዋ ዎሳ ኡባ ፀጌስ።⁷ ዶዓታኔ ካፎታ፡ ኡሎራ ጎሽቴይሳታኔ አባን

፪2:8 ሌዌ 19:18 ፫2:11 ኬሳ 20:13-14፤ ዛሬ 5:17-18 ፪2:21 ሜዴ 22:1-14

h2:23 ሜዴ 15:6፤ 2ታሪ 20:7፤ ኢሳ 41:8 i2:25 ኢያ 2:1-21

ዴዲያ ሜዴቱሳታ ኡባ አሲ ሃሬስ፤ ኤንቲካ ሃሬቲዶሶና።⁸ ሺን አኒካ ኢንፃርሲ ሃሬናው ዳንዳዒቤና። ኢንፃርሲ ዎዲያ ማርዜይ ኩሚዳ ሃሬቶና ኢታ ሜዴቱሴ።⁹ ኑ ኢንፃርሳን፡ ኑ፡ ጎዳኔ ያሳ ጋላቶስ። ቃሲ ኢያራ ያሳ ሌሚሶን ሜዴቲዳ አሳ ቃንጎስ።¹⁰ ኢሲ ዶናፔ ጋላቲኔ ቃንጊሲ ኬዬስ። ታ ኢሻቶ፡ ሄሳዳ ሃናናው ቤሴና።¹¹ ፑልቶይ ኢሲ አላፌ ማልዒያ ሃሲኔ ጫሚያ ሃሲ ፑልታናው ዳንዳዒ? ¹² ታ ኢሻቶ፡ ባላሴ ሚሲ ሻማያ አይፋናው ዳንዳዒ? ዎይኮ ዎይኔ ሚሲ ባላሴ ሚሳ አይፌ አይፋናው ዳንዳዒ? ጫሞ ሃላፌ ማልያ ሃሲ ኬናናው ዳንዳዒና።

ሳሎ ጨንጫቴሳኔ ሳዓ ጨንጫቴሳ

¹³ ሂንቱ ጊዶን ጨንጨኔ አኬካንቾይ አኔ? ባ ሎዎ ዴዑዋ፡ አሽኬቴሳኒኔ ጨንጫቴሳን አሴቲዳ አሶን ቤሶ።¹⁴ ሺን ሂንቱ ዎዛናን ጫሚያ ቃናቴይኔ ባና ዶሶይ ዴዒኮ ጨቁቶፊቴ፤ ቱማ ቦላ ዎርዶቶፒቴ።¹⁵ ሄሳ ሜላ ጨንጫቴሳይ ሳሎፔ ዪዳባ ጊዶናሺን ሄሲ አሳባ፡ አላሜባ፡ ዓላሄባ።¹⁶ ቃናቴይኔ ባና ዶሶይ ዴዒያ ሶን አሺኔ ኢታ አሶ ኡባይ ዴዶሶና።¹⁷ ሺን ቦላፌ ያ ጨንጫቴሳይ ኡባፌ ሲንሴ ጌሺ። ቃሲ ሳሮቴሲ፡ አዳቴሲ፡ ሲዒዲ ኤኬይሳ፡ ቃዴቴይሳ፡ ሎዎ አይፌይ ኩሚዳይሳ፡ አሴ ሻኮናይሳኔ ጨቦቴሲ ባይናይሳ።¹⁸ ሳሮቴሳ ዶሴይሳቲ ሳሮቴሲ ዜሪዲ ጊሎቴሲ ቡጮሶና።

ሃ አላሚያራ ዳቦቶፒቴ

4 አሺኔ አሊ ሂንቱ ጊዶ አዉፔ ዪ? ኤንቲ ዩይ ሂንቱ አሳቴሳ ሃሬናው አሌቲያ ሂንቱ አሾ አሙዋፔ ጊዴኔይ? ² ሂንቱ አሞቴታ፡ ሺን ዴሚኬታ፤ ሄሳ ጊሾ፡ ዎዴታ። ሚንሲ ኮዬታ፡ ሺን ዴማናው ዳንዳዒኬታ፤ ሄሳ ጊሾ፡ አዩቴታኔ አሌቴታ። ሂንቱ ያሳ ዎሶና ጊሾ ኮዩባ ዴሚኬታ።³ ሂንቱ ዎሴታ፡ ሺን ዴሚኬታ። ሂንቱ አሾ አሙዋ ፖላናው ዎቤ አኔን ዎሲያ ጊሾ ዴሚኬታ።⁴ ሂንቱና፡ ላይማቴይሳቶ! ሃ አላሚያ ዶሴይ ያሳራ ሞርኬ ጊዴይሳ ኤሬኬቲ? ሃ አላሚያራ ዳቦታናው ኮዬይ አኒካ ያሳራ ሞርኬ።⁵ ጌሻ ማፃፋይ፡ «ዶሳይ ኑናን ዳና ሜላ አሲዳ አያናይ፡ ኑኒ ኢያው ቡዞ ጊዳና ሜላ አሞቴስ» ጊዳይሳ ጮ ጊዳባ ዳኒ? ⁶ ሺን ጌሻ

ማፃፋይ፡ «ዶሳይ አቶራንቾታ ኢዒስ፡ ሺን ባንታና ካዉሺይሳታስ ማርቴሳ ኢሜስ» ያጊያ ጊሾ ያሳይ ማርቴሳ ዳርሲዲ ኢሜስ።^k

⁷ ሄሳ ጊሾ፡ ያሳስ ሃሬቲቴ፤ ዓላሂያራ ኤቁቲቴ፤ ኢ ሂንቱፌ ሃካና።⁸ ያሳኮ ሺቂቴ፤ ኢ ሂንቱኮ ሺቃና። ሂንቱና፡ ናጋራንቾቶ፡ ሂንቱ ኩሺያ ሜጨቲቴ፤ ናምዑ ቆፊ ዴዒይሳቶ፡ ሂንቱ ዎዛና ጌሺቴ።⁹ ካዮቴቴ፡ ዩኪቴኔ አፉሂቴ። ሂንቱ ሚቻይ ዩሆን፡ ሂንቱ ኡፋይሳይ አዛናን ላሜቶ።¹⁰ ጎዳ ሲንሳን ሂንቱናቴሳ ካዉሺቴ፤ ኢ ሂንቱና ጶቁ ጶቁ አሳና።

አሳ ቦላ ፒርዶፊቴ

¹¹ ታ ኢሻቶ፡ ኢሶይ ኢሶዋ ዚጊሮፒቴ። ባ ኢሻ ዚጊሬይኔ ኢያ ቦላ ፒርዶይ ሂጌ ዚጊሬሲኔ ሂጌ ቦላ ፒርዶስ። ኔኒ ሂጌ ቦላ ፒርዲኮ ሂጌ ቦላ ፒርዶይሳ ጊዳሳፔ አቲን ሂጌ ፖሌይሳ ጊዳካ።¹² ሂጌ ኢሜይኔ ፒርዶይ ያሳ ዓላላ። አሻናዉኔ ዳይሳናው ዳንዳዒይ ኢያ። ያቲን፡ አሳ ቦላ ፒርዲያ ኔኒ አኔ?

ጨቁቶፊቴ

¹³ ሂንቱ፡ «ኑኒ ሃቺ ዎይኮ ዎንቶ ያ ካታማ ዎይኮ ሃ ካታማ ባና፤ ያን ላይሲ ኡታና፤ ዛልዒዲ ዎዲሳና» ያጌይሳቶ፡ ሲዒቴ።¹⁴ ዎንቶ አይቢ ሃናኔኮ ሂንቱ ኤሬኬታ። ሂንቱ ዴዶይ ዋናኔኮ ኤሬይ አኔ? ሂንቱ ጉሳ ዎዴ ቤንቲዲ ዳያ አካ ሜላ።¹⁵ ሄሳ አጊዲ፡ «ጎዳይ ጊኮ ኑኒ ዳና፤ ሃይሳ ዎይኮ ሄሳ አሳና» ያጋናው ቤሴስ።¹⁶ ሺን ሂንቱ ሃዒ አቶርቴታኔ ጨቁቴታ። ሄሳ ሜላ ጨቆ ኡባይ ኢታ።

¹⁷ ሄሳ ጊሾ፡ ሎዶባ አሳናው ኤሪሺ አሶና ኡራስ ሄሲ ናጋራ።

ዱሬታስ ኢሜቲዳ ዞሬ

5 ሂንቱና፡ ዱሬቶ፡ ሂንቱ ቦላ ኢታ ሜቶይ ያ ጊሾ ዩኪቴኔ ዜሌሊቴ።² ሂንቱ ሻሎይ ቡቁስ፤ ሂንቱ አፊላይካ ቢላን ሜቴቲስ።^{m3} ሂንቱ ዎርቃይኔ ሂንቱ ቢራይ ሺዒስ። ሄ ሺዓይ ሂንቱ ቦላ ማርካ ጊዳና። ኢ ሂንቱ አሳቴሳ ታማዳ ማና። ሂንቱ ሃ ዉሪዳ ቃማታን ሂንቱው ሻሎ ዳጋዬታ።⁴ ሂንቱ ጋዴን አሲ ፔዒዳ አሳ ኬራ ሚሺያ ቃንጊቤኬታ። ሄሲ ሂንቱ ቦላ ዋሴስ። ሄ አሳታ

ዋሶይ ወልቃማ ጎዳ ሃይሳን ሲዔቲስ።⁵ ሃ ሳዓን ሂንቴ ኡሎ ዓላላስ ቆፒዲ፥ ኢንጄን ዴዒዴታ። ሹካስ ጊጌቲና ሜሄዳ ሂንቴና ዲኪዴታ።⁶ ሂንቴራ ኤቂታናው ዳንዳዖና ዒሎ አሳ ቦላ ፒርዲዴታ፤ ኢያ ያዲዴታ።

ጌንጫኔ ዎሳ

⁷ ታ ኢሻቶ፥ ጎዳይ ያና ጋካናው ጌንጫቴ። ጎሻንቾይ ቶርቹ ኢራይኔ ሲላ ኢራይ ያና ጋካናው ጌንጫዲ አልዖ ካሳ ናጊዲ ዋቲ ጋሲ ኤኪያኮ ቆፒቴ።⁸ ሄ ጎሻንቹዋዳ ሂንቴካ ጌንጫቴ። ጎዳ ዩሳይ ማታቲዳ ጊሾ ኡፋይሳን ናጊቴ።

⁹ ታ ኢሻቶ፥ ዎሳይ ሂንቴ ቦላ ፒርዶና ሜላ ኢሶይ ኢሱዋ ቦላ ዙዙሞፊቴ። ፒርዴይሲ ፔንጌን ኤቂስ።¹⁰ ታ ኢሻቶ፥ ዋያን ጌንጫዳ፥ ጎዳ ሱንሳን አዲዳ ናቤታ ሌሚሶ አሲዲ ኤኪቴ።¹¹ ዳንዳዓን ጌንጫዳይሳታ ኑኒ አንጄቲዳይሳታ ጎስ። ኢዮቤይ ዋኒዲ ጌንጫዳኮ ሂንቴ ሲዒዴታ። ጎዳይ ዉርሴሳን ኢያ ዋቲ ማዲዳኮ ቤዒዴታ። ኢ ማርቲኔ ቃዴይ ኩሚዳ ጎዳ ጊዲያ ጊሾ ሄሳ አሲስ።⁰

¹² ሺን ኡባፌ ሲንሴ፥ ታ ኢሻቶ፥ ሳሉዋን ጊዲን ዎይኮ ሳዓን ጊዲን ዎይኮ ሃራ አይቢንካ

ጫቆፊቴ። ዎሳ ፒርዳን ሂንቴ ጌሎናዳ ሂንቴ አዳይ ኤ ጊዲኮ፥ «ኤ» ጊቴ፤ አካይ ጊዲኮ፥ «አካይ» ጊቴ።^p

¹³ ሂንቴ ጊዶን ሜቶ ኤኪያ አኒካ ዴዒኮ ዎሳ ዎሶ። ኡፋይቲያ አኒካ ዴዒኮ ጋላታን ዩዎ።¹⁴ ሂንቴፌ ሃርጌቲያ አኒካ ዴዒኮ ዎሳ ኬላ ጨማታ ዒጎ። ኤንቲ ጎዳ ሱንሳን ሻማሆ ዛይቴ ቲዬዲ ኢያው ዎሳ ዎሶ።¹⁵ አማኖን ዎሲዳ ዎሳይ ሃርጋንቹዋ ፓላና። ጎዳይ ኢያ፥ ሃርጊያፌ ዴንሳና፤ ኢ ናጋራ አሲዳባ ጊዲኮካ ጎዳይ ኢያ ማራና።¹⁶ ሄሳ ጊሾ፥ ሂንቴ ፓዓና ሜላ ሂንቴ ናጋራ ኢሶይ ኢሱዋስ ፓዒቴኔ ኢሶይ ኢሱዋስ ዎሲቴ። ዒሎ አሳ ዎሳይ ወልቃማ አሶ አሴስ።

¹⁷ ኤሊያሲ ኑ ሜላ አሴ። ኢሪ ሳዓን ቡኮና ሜላ ሚንሲዲ ዎሳ ዎሲን ሄሹ ላይሲኔ ኡሱፑን አጊና ሳዓን ኢሪ ቡኪቤና።^{q18} ዛሪዲ ኢ ዎሳ ዎሲን ሳሎፔ ኢሪ ቡኪስ፤ ሳዓይካ ካሲ ሞኪስ።^r

¹⁹ ታ ኢሻቶ፥ ሂንቴፌ አኒካ ቱማ አጊያፔ ቡቲኮ፥ ሃራይ ኢያ ቱማኮ ዛሪኮ፥²⁰ ናጋራንቹዋ ኢያ ባላ አጊያፔ ዛሪያ አኒካ፥ ኢያ ሼምፑዋ ሃይቆፔ አሼይሳኔ ኢያ ዳሮ ናጋራስ ማርታ ኢሜይሳ ኤሮ።^s

ⁿ5:4 ዛሬ 24:14-15 ^o5:11 ኢዮ 1:21-22፤ 2:10፤ ማዝ 103:8

^p5:12 ማቶ 5:34-37 ^q5:17 1ካዎ 17:1፤ 18:1 ^r5:18 1ካዎ 18:42-45

^s5:20 ሌሚ 10:12፤ 1ጲ፯ 4:8

ጳጊሮሲ ዓፊዳ

ኮይሮ ኪታ

ጋሳ ቆፋ

ሃዋሪያ ጳጊሮሲ ዓፊዳ ኮይሮ ኪታይ ዓፊቲዳይ፡ «ዶሬቲዳ ሶሳ አሳታ» ጌቴቲ ዌጌቲዳይሳታሲኔ ጉሳ ኢሲያን ፑዴሃ ባጋን ላሌቲዳ አማኒያ አሳሳ። ሃ ኪታ አይፌ ቆፋይ፡ አማኖ ጋሶን ሜቶይኔ ዋይይ ጋኪዳ አሳ ሚንሴሳናሳ። ሃ ማፃፋ ዓፊይ፡ ኢያ ሃይቁዋ፡ ኢያ ዴንዱዋ፡ ኢያ ናምዓንሶ ዩሳ አዲያ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ዎንጌላ ቃላ ኤንታ ሃሳይሴስ። ዩሱስ ኪሪስቶሳ ዴዑዋ ሌሚሶ አሲ ዌሊዲ፡ ሜቱዋ ዳንዳዓን ካንሳናዳ ኤንታ ቆፊሴስ። ሄሳራ ጋሲዲ፡ ሜቶይ ኤንታ አማኑዋ ጌሻቴላ ፓጩይሳኔ፡ «ዩሱስ ኪሪስቶሲ ቆንጩያ ጋላስ» ቤሲያ ዎይቶ ኤንቲ ኤካናው ዴዔይሳ ሃሳይሴስ።

ዓፊይ፡ ኤንቲ ሜቶ ዳንዳዓና ሜላ ሚንሴሴይሳ ቦላ ኪሪስቶሳ ካሊያ አሳቲ ዴዔይሳዳ ዳና ሜላ ቆፊሴስ።

1 ጳጊሮሳ ኪታ አይፌ ቆፋታ

ሳሮሶ 1:1-2

ሶሳይ ኑስ ኢሚዳ አቶቴላ 1:3-12

ጌሻቴላ ዱሱ 1:13-2:10

ሜቶ ዎዴ አማኒያ አሳይ ሃናናው ቤሲያባ 2:11-4:19

ጩማታሲኔ ናዓቴላታስ ኢሜቲዳ ዞሬ 5:1-11
ኩሻ ቆፋ 5:12-14

1 ታኒ፡ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ሃዋሪይ ጳጊሮሲ፤ ጳንሶሳን፡ ጋላቲያን፡ ቃጳይቲያን፡ ኢሲያኒኔ ቤቲኒያን ቤታንሾዳ ላሌቲዲ ዴዔያ ሶሳይ ዶሪዳ፡ አሳስ ሃ ዳብዳቢያ ፃፋስ። ²ዩሱስ ኪሪስቶሳስ ሂንቱ ኪቴታና ሜላኔ ኢያ ሱሳን ጌያና ሜላ፡ ሶሳ አዋይ ባ ካሴ ኤራን ዶሪዳይሳታሲኔ ጌሻ አያናን ጌዱዳ፡ ሂንቱው አዶ ኬሃቴሳይኔ ሳሮቴሳይ ጊዶ።

ጳዮና ኡፋይሳ

³ዩሱስ ኪሪስቶሳ ሃይቆፕ ዴንሲዲ ባ ጊታ ማሮቴላን ናምዓንሶ ዩሌቴላኔ ጳዮና ኡፋይሳ ኢሚዳ ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ አዋይ፡ ሶሳይ ጋላቴቶ። ⁴ቃሲ ሶሳይ ሂንቱው ጳዮና፡ ኢቶናኔ ቡቆና ላታ ሳሎን ጊጊሲስ። ⁵ሄ ላታይ ዎዴ

ዉርሴላን ቆንጩናው ዴዔያ አቶቴላስ ሶሳ ዎልቃን አማኖን ሂንቱው ናጌቲዲ ዴዔስ።

⁶ሃዲ ጉሳ ዎዴስ ሂንቱ ዱማ ዱማ ፓጩን ኡንዔቲኮካ ሄሳን ኡፋይቲቴ። ⁷ሄ ፓጩይ ሂንቱና ጋኪዳይ፡ ታማን ዩጊን ዳያ ዎርቃፌ ሂንቱ አማኖይ አዶኔ ቱማ ጊዴይሳ ቤሳሳና። ሄ ፓጩቲዳ አማኑዋን ዩሱስ ኪሪስቶሲ ቆንጩያ ዎዴ ጋላታ፡ ቦንሾኔ ሳባ ሂንቱ ኤካና። ⁸ሂንቱ ዩሱሳ ቤዒቤኬታ፡ ሺን ኢያ ሲቄታ። ሂንቱ ሃዲ ኢያ ቤዒባናባ ጊዲኮካ፡ ኢያ አማኒታ። ቃሲ አዳን ቆንጩሳናው ዳንዳዔቶና ኡፋይሳኒኔ ቦንሾን ኩሚዴታ። ⁹ሂንቱ አማኖን ናጊያ ሂንቱ ሺምፑዋ አቶቴላ ኤካና።

¹⁰አዶ ኬሃቴላ ባጋራ ሂንቱው ጊጊዳ ሃ አቶቴላባ ናቤቲ ኤራናው ጊታ ኮሻኒኔ ናንን ኮዬዶሶና። ¹¹ኤንታን ዴዔያ ኪሪስቶሳ አያናይ ኢያ ዋያባኔ ሄሳፌ ጉዬ ያና ቦንቹዋባ ካሴቲዲ ማርካቲሺ፡ አዉዴ ዎይኮ ዋኒዲ ሃናኒኮ አኪካን ፒልጊዶሶና። ¹²ናቤቲ አዲዳ ቲንቤቱይ ባንታው ጊዶናሺን ሂንቱው ጊዴይሳ ሶሳይ ሂንቱው ቆንጩሲስ። ሃዲ አሳይ ሂንቱው አዲዳ ዎንጌላ ሳሎፕ ኪቴቲዳ ጌሻ አያና ዎልቃን ሂንቱው አዲዶሶና። ኪታንሾቲካ ሄሳ ቤዓናው አሞቲዶሶና።

ጌሻቴላን ዴዔቱ

¹³ሄሳ ጊሾ፡ አሶስ ሂንቱና ጊጊሲቴ፤ ሂንቱና ሃሪቴ። ዩሱስ ኪሪስቶሲ ቆንጩያ ዎዴ ሂንቱ ኤካና አዶ ኬሃቴላ ኡፋይሳን ናጊቴ። ¹⁴ሶሳ ናይታዳ ኢያው ኪቴቲቴ፤ ሂንቱ ካሴ ኤሮና አሲዳ ኢታ አሙዋ ካሎፊቴ። ¹⁵ሺን ሂንቱና ዌጊዳ ሶሳይ ጊሺ ጊዲዳይሳዳ ሂንቱካ ሂንቱ ዱሳ ኡባን ጊሺ ጊዲቴ። ¹⁶ጌሻ ማፃፋን፡ «ታኒ ጊሺ ጊዲዳ ጊሾ ሂንቱካ ጊሺ ጊዲቴ» ጌቴቲ ዓፊቲስ። ^t

¹⁷አሳ ሶምዎ ቤያና ኢያ አሱዋዳ ፒርዲያ ሶሳ፡ «ኑ አዋው» ጊዲ ዌጊያባ ጊዲኮ፡ ሃ ሳዓ ኢማሳቴላ ዱሳ ያሻን ዴዔቲ። ¹⁸ሂንቱ፡ ሂንቱ አዋታፕ ላቲዳ ፓሶና ዴዑዋፕ ዎዜቲዳይሲ፡ ዳያ ቤራን ዎይኮ ዎርቃን ጊዶናይሳ ኤሬታ። ¹⁹ቦሬይ ዎይኮ ቦርሶይ ባይና ዶርሳ ሱሳዳ አልዎ ጊዲዳ ኪሪስቶሳ ሱሳን ዎዜቲዴታ። ²⁰ሶሳይ አላሜይ ሜዴታናፕ ካሴ ኪሪስቶሳ ዶሪስ፡ ሺን ሃ ዉርሴላ ዎዲያን ኪሪስቶሲ ሂንቱ ጊሾ ቆንጩስ። ²¹ሂንቱ አማኖይኔ ሂንቱ ኡፋይሳይ ሶሳን ጊዳና ሜላ ኢያ

^t1:16 ሌዌ 11:44-45፤ 19:2

ሃይቆፔ ዴንሲዲ፥ ቦንቺዳ ኪሪስቶሳ ባጋራ ያሳን አማኔታ።

²² ሂንቱ ተማቴሳስ ኪቴቲዲ ሂንቴናቴሳ ገሺዴታ። ሂንቱ ኢሶይ ኢሱዋ ዎዛናፔ ሲቂታ፥ ሺን ሃዲክ ተማ ዎዛናፔ ሚንሲዲ ሲቂቱ።

²³ ሂንቱ ናምዓንሶ ዩሌቲዳይ ዳያ ዜሬሳፌ ጊዶናሺን ሜሪናው ዴዒያ ያሳ ቃላን ዳዮና ዜሬሳፌ ዩሌቲዴታ። ²⁴ ያሳ ቃላይ፥

«አሲ ኡባይ ማታ ሜላ፤ ኢያ ቦንቾ ኡባይ ጨሻ ሜላ።

ማታይ ሚሌስ፥ ጨሻይካ ቆሌቴስ። ^u

²⁵ ሺን ጎዳ ቃላይ ሚሪናው ዴዒስ» ያጌስ፥ ሂንቱው አዴቲዳ ዎንጌላ ቃላይ ሃይሳ።

ዴዎ ሹቺኔ ጌሻ ዴሬ

2 ሂዛ፥ ኢታቴሲ ኡባ፥ ጨዋ ኡባ፥ ጨቡቴሲ ቃናቴኔ ዚጊርሲ ኡባ ሂንቱፌ ዲጊቱ። ²⁻³ ጎዳይ ኬሃ ጊዴይሳ ሂንቱ ኤሪዲ ሜዜቲዳይሳዳ ሃዲ ዩሌቲዳ ጉሳ ናይታዳ ሂንቱ አቶቴሳን ዲጨሽ ባናው ያሳ ጌሻ ቃላ ማሳ ኡባ ዎዴ አዋቲቱ። ^v

⁴ አሳን ቦሬቲዲ ያሳን ዶሬቲዳ አልዎ ጊዲዳ ዴዎ ሹቻ፥ ጎዳ ዩሱባኮ ሺቂቱ። ⁵ ሂንቱ አያና ኬሲ ኬዌቲያ ዴዎ ሹቻታ፥ ሂንቱ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ባጋራ ያሳ ኡፋይሲያ አያና ያርሾ ያርሺያ ጌሻ ካሂኔታ። ⁶ ጌሻ ማፃፋን፥

«ሄኮ፥ ታኒ ሂዮኔ ካታማን ጎዳ ፃጵዋ ሚንሲያ፥ ዶሬቲዳ፥ አልዎ ሹቻ ዎሳስ፤

ኢያን አማኒያ ኦኒካ ዩላቴና»

ያጌስ።^w ⁷ ሃ ሹቻይ ሂንቱው አማኔይሳታስ አልዎ፥ ሺን አማኖናይሳታስ፥

«ጊምቤይሳቲ ካዲዲ ኢዲዳ ሹቻይ

ጎዳ ፃጵዋ ሚንሲያ፥

ኡባሬ አዲያ ሹቹ ጊዲስ።»^x

⁸ ቃሲካ፥

«ሃ ሹቻይ አሴ ዱቢያ ሹቹኔ አሴ ኩንዲሲያ ዛላ» ያጌስ፥ ኤንቲ ሄሳስ ቃዴቲዳ ጊሾ ያሳ ቃላ ኪቴቶና ኢዲዲ ዱቢቲዶሶና።^y

⁹ ሺን ያሳይ ዱማፔ ማላሊሲያ ባ ፖዑዋኮ ሂንቱና ዊጊዳይ፥ ሂንቱ ኢያ ሎዎቴሳ ሃራታስ አዳናው ዶሬቲዳ ዛሬ፥ ካዎ ካሂኔ፥ ጌሻ ዴሬኔ ያሳ ዱማ ዴሬ። ^{z10} ሂንቱ ካሴ ያሳ ዴሬ ጊዴኬታ፥

ሺን ሃዲ ሂንቱ ኢያ ዴሬ። ሂንቱ ካሴ ማሮቴሲ ዴሚቤኬታ፥ ሺን ሃዲ ማሮቴሲ ዴሚዴታ። ^a

ያሳ አይሌዳ ዴዎ

¹¹ ታ ኢሻቶ፥ ሂንቱ ሃ ሳዓን ኢማሴኔ ቤታንቾ ጊዲዳይሳዳ ሂንቱ ሼምፑዋ አሊያ አሾ አሞፔ ሃካና ሜላ ታኒ ሂንቱና ዎሳይስ። ¹² አማኖና አሳይ ሂንቱና ኢታ አሲያ አሳዳ ዚጊርያ ዎዴ ያሳይ ኑና ቤዓናው ያ ጋላስ፥ ኤንቲ ሂንቱ ሎዎ አሱዋ ቤዒዲ ያሳ ጋላታና ሜላ ሂንቱው ሎዎ ዴዎ ዴዎ።

¹³ ጎዳ ጊሾ ጊዲ ማታራ ዴዒያ አሳታስ ሃሬቲቱ፤ ኡባፌ ቦላ ጊዲያ ጊሾ ካዉዋስካ ሃሬቲቱ። ¹⁴ ኤንቲ ኢታ አሴይሳታ ሴሬናዉኔ ሎዎ አሴይሳታ ሳባናው ካዉዋፔ ኪቴቲዳ ጊሾ ዴሪያ አይሴይሳታስ ሃሬቲቱ። ¹⁵ ሂንቱ፥ ሂንቱ ሎዎ አሱዋን ኤሮና ኤያ አሳ ዶና አይሳናይሲ ያሳ ሸኔ። ¹⁶ ያሳ አይሌ ጊዲዲ ላዓቴሳን ዴዒቲፔ አቲን ሂንቱ ላዓቴሳ ኢታ አሶስ ካማ አሶፊቱ። ¹⁷ አሳ ኡባ ቦንቺቱ፤ አማኒያ አሳ ሲቂቱ፤ ያሳ ያዩቴ፤ ካዎ ቦንቺቱ።

ኪሪስቶሳ ዋያ ሌሚሱዋ

¹⁸ አይሌቶ፥ ሎዎ ጎዳታሲኔ ኬሃ ጎዳታ ፃላላስ ጊዶናሺን ኢታታስካ ቦንቾን ሃሬቲቱ። ¹⁹ አሲ ያሳ ጊሾ ጊዲ ቤሶና ዋዬ ዋዬቲኮ ያሳይ ኢያ አንጃና። ²⁰ ሺን ሂንቱ ናጋራ አሲን ሂንቱና ዴቺያ ዎዴ ሂንቱ ዳንዳዒኮ ሂንቱው አይ ጋላቲ ዴዒ? ሺን ሎዎሳ አሲዲ ዋዬ ዳንዳዒኮ ያሳይ ሂንቱና ሄሳስ አንጃና። ²¹ ያሳይ ሂንቱና ዌጊዳይ ሄሳ ጊሾሳ፤ ኪሪስቶሲ ሂንቱው ዋዬቲስ፤ ሂንቱ ኢያ ካሳና ሜላ፥ ሂንቱው ሌሚሶ ጊዲስ። ²² ኢ ናጋራ አሲቤና፤ ኢያ ዶናንካ ዎርዶይ ቤንቲቤና። ^{b23} ኤንቲ ኢያ ጫያ ዎዴ ዛሪዲ ጫዩቤና። ሺን ዋዬ ኤኪሼ ዊሎ ፒርዲያ ያሳስ ባ ፒርዳ አጋጊስፔ አቲን ማንዲቤና። ^{c24} ኑኒ ናጋራስ ሃይቂዲ ዊሎቴሳስ ዳና ሜላ ኪሪስቶሲ ባ አሹዋን ኑ ናጋራ ማስቃሊያ ቦላ ቶኪስ፤ ሂንቱ ኢያ ማዱንሳን ፓዊዴታ። ^{d25} ካሴ ሂንቱ ኦጌ ባሊዲ ዳዩዳ ዶርሳ ሜላ፥ ሺን ሃዲ ሂንቱ ሼምፑዋ ሄሜይሳኮኔ ናጌይሳኮ ሲሚዴታ። ^e

^u1:24 ኢሳ 40:6-8 ^v2:2-3 ማዝ 34:8 ^w2:6 ኢሳ 28:16 ^x2:7 ማዝ 118:22
^y2:8 ኢሳ 8:14-15 ^z2:9 ኬሳ 19:5-6፤ ኢሳ 43:20-21፤ ዛሬ 4:20፤ 7:6፤ 14:2፤ ቲቶ 2:14፤ ኢሳ 9:2 ^a2:10 ሆሴ 2:23 ^b2:22 ኢሳ 53:9 ^c2:23 ኢሳ 53:7
^d2:24 ኢሳ 53:5 ^e2:25 ኢሳ 53:6

አዚናባኔ ማቺባ

3¹⁻² ሄሳዳካ፡ ማቼቶ፡ ሂንቱ አዚናታፔ ሦሳ ቃላስ ኪቴቶናይሳቲ ዴሂኮካ አይኮካ አዴቶናሺን፡ ሂንቱ ያሻቴሳኔ ሂንቱ ጌሻ ዴዑዋ ቢሂዲ አማናና ሜላ ኤንታው ሃሬቲቴ።^{f3} ሂንቱ፡ ሂንቱ ሁዔ ፒዶኒቴ ዎርቃ አሶን ዎይኮ ሎዎ ማዶን ሂንቱ ቦላ አሳቴሳ ሎይሶን ጊዶፖ።⁸⁴ ሺን ሂንቱ ዎዛና ጊዶን ዴሂያ ዩጌልሳቴሳይ ሦሳ ሲንሳን ሂንቱው ዳሮ አልዎ ጊዲዲ ዳዮና፡ አሽኬኔ ዎፑ ጊዳ አያና ጊዶ።⁵ ሦሳይ ኢማና ጊዳይሳ አማኒዳ ጌሻ ማጫሳቲ ቢኔ ዎዴ ባንታ አዚናታስ ሃሬቲቴ፡ ባንታና ሄሳዳ ዳሮ ሎይሲዶሶና፡⁶ ሄሳዳ ሳራ አብራሃሜ፡ «ታ ጎዳው» ያጋዳ ዒጋሺ፡ ኢያው ኪቴታሱ፤ ሂንቱካ አይኮካ ያዮና ሎዎባ አሲኮ ኢናይታ።^h

⁷ አዚናቶ፡ ሂንቱ ማቼቲ ሂንቱፌ ዳቡራንቾ ሜዴታ ጊዴይሳ ኤሪዲ፡ ኤንታና ቦንቺቴ፤ ሂንቱ ዎሳ ዱቦና ሜላ ሦሳይ ኢሚዳ ዴዑዋ ኤንቲ ሂንቱራ ኢሲፌ ላቲያ ጊሾ ኤንታ ቦንቺቴ።ⁱ

ሎዎ አሲዲ ሜቶ ኤኮ

⁸ ወርሴሳን፡ ኡባይ ኢሲ ቆፋን ዴሂቴ። ኢሶይ ኢሱዋስ ቃዴቲሺ፡ ኢሻዳ ሲቂቴቲ፤ ቃሲ ኢሶይ ኢሱዋስ ኪሃታኔ አሽኬታ ጊዲቴ።⁹ ኢታ ጊሾስ ኢታ ዎይኮ ጫሻ ጊሾ ጫዶዲ ዛሮፒቴ፤ ሄሳ አጊዲ፡ ሦሳይ ሂንቱው አንጃዎ ኢማናው ሂንቱና ዌጊዳ ጊሾ አንጂቴ።¹⁰ አይስ ጊኮ፡ ጌሻ ማፃፋይ፡ «ዴዎ ዶሴይኔ ሎዎ ዎዴ ቢዓናው ኮዬይ አና ጊዲኮካ ባ ኢንፃርሳን ኢታባኔ ዎርዶ አዴቴይሳ አጎ።^j

¹¹ ኢታባ አሴይሳ አጊዲ ሎዎባ አሶ፤ ሳሮቴሳካ ኪሂ ኮዮኔ ካሎ።

¹² ጎዳ አይፌይ ሂሎታኮ ዌሉስ፤ ቃሲ ኢ ኡባ ዎዴ ኤንታ ዎሳ ሃይዜስ። ሺን ጎዳይ ኢታባ አሴይሳታ ባ ሃንቆ ሶምዑዋን ዌሉስ»

¹³ ሂንቱ ሎዎባ አሳናው አሞቲኮ ሂንቱና ቆሃናይ አኔ? ¹⁴ ሃሪ አቶሺን፡ ሂሎቴሳ ጊሾ ሂንቱ ዋዩቲኮ አንጂቲዳይሳታ። አሳስ ያዮፊቴኔ ሂርጎፊቴ።^{k15} ኪሪስቶሳ ሂንቱ ዎዛናን ቦንቺቴኔ ጎዳዩቴ።

ሦሳይ ሂንቱው ኢሚዳ ኡፋይሳስ ጋሶ አይቺያ አዴስካ ዛሮ ኢማናው ኡባ ዎዴ ጊጊ ኡቲቴ፡ ሺን ሄሳ አሽኬቴሳኒኔ ያሻን አሲቴ።¹⁶ ቃሲ ኪሪስቶሳን ሂንቱ ዴሂያ ሎዎ ዴዑዋ ኢታባ አሲዳባዳ፡ ሂንቱና ጫዶ አሳይ ዚጊርያባን ዩላታና ሜላ ሂንቱ ካሃይ ጌሺ ጊዶ።¹⁷ ሦሳይ ጊዳባ ጊዲኮ ኢታባ አሲዳ ጊሾ ዋዩ ኤኬይሳፌ ሎዎባ አሲዳ ጊሾ ዋዩ ኤኬይሲ ሎዎ።¹⁸ ኪሪስቶሲ ኑና ሦሳኮ ሺሻናው ባው ሂሎ ጊዲዲ ዴሂሺ፡ ናጋራንቾታ ጊሾ ኢሲ ቶዎ ናጋራ ኡባስ ሃይቂስ፤ ኢ ባ አሳቴሳን ሃይቂስ፡ ሺን አያናን ፓዊስ።¹⁹ ቃሲ ሄ አያናን ኢ ቢዲ ቃሾን ዴሂያ ሺምፖታስ ቃላ አዲስ።²⁰ ኖሄይ ማርካቢያ ኪሂያ ዎዴ ሄ ሺምፖቲ ሦሳስ ኪቴቶና ኢሂዶሶና፡ ሺን ሦሳይ ኤንታና ዳንዳሲስ። ሆስፑን አሳ ፃላሊ ማርካቢያን ጌሊዲ፡ ዳዮ ሃሳፌ አቲዶሶና።¹²¹ ሄ ዳዮ ሃሳይ ሃሂ ሂንቱና አሺያ ዒንቃቴ ሌሚሶ ጊዲስ። ሃ ዒንቃቴይ ቦላ ቂታ ሜጮ ጊዶናሺን ሎዎ ካሃ ሦሳፌ ኤካናው ኢያ ዎሲያ ኦጊ ጊዲዲ፡ ኪሪስቶሳ ዴንዱዋ ባጋራ ሂንቱና አሺስ።²² ኢ ሳሎ ቢዲ ሦሳ ኡሻቻን ኡቲዲ፡ ኪታንቾታ፡ ማታ አዋታኔ ዎልቃማታ ሃሬስ።

ሦሳስ ዴዎ

4 ሄሳ ጊሾ፡ ኪሪስቶሲ ባ አሹዋን ኑስ ዋዩቲዳ ጊሾ ሂንቱካ ሄ ቆፋን ሂንቱና ዳንጨሲዲ ሚኒዲ ኤቂቴ። ኪሪስቶሳ ጊሾ ጊዲ ባ አሹዋን ዋዩ ኤኬዳ ኡራይ ናጋራ አሲኬ ጊዲ ቃንፂዳ አሲ።² ሄ ኡራይ ባ አቲዳ ላይሳን ሦሳ ሺኔ አሳናው ኮዩሲፔ አቲን ኢታ አሾ አሞን ዴና።³ ካሴ ሂንቱ አማናና አሳይ ዴሂዳይሳዳ ዴሂዴታ። ሂንቱ ኢታ አሞን፡ ላይማቴሳን፡ ማሶን፡ ቴናቴሲ ዴንሴሲያ ዩሳን፡ ፖኪያ ኤቃ ጎይኖን ካሴ ዴሂዳ ዱሳይ ጊዳና።⁴ አማናና አሳራ ሂንቱ ሾሪ ባይና አሱዋ አሶና ጊሾ ማላሌቲዲ ሂንቱና ጫዶሶና።⁵ ሺን ኤንቲ ፓፃታ ቦላኔ ሃይቂዳ አሳ ቦላ ፒርዳናው ዴሂያ ሦሳስ ዛሮ ኢማና።⁶ ሃይቂዳ አሳስ ዎንጊላይ ሳባኬቲዳይ ሃይሳ ጊሾሳ። ኤንቲ አሳሶ ባንታ አሹዋን ፒርዴታና ቃሲ ባንታ አያናን ሦሳሶ ዴዎን ዳና።

⁷ ሂዛ፡ ኡባባስ ወርሴሳይ ማታቲስ። ሄሳ ጊሾ፡ ዎሳናው ዳንዳዴታና ሜላ ዎፑ ጊዳ ዎዛኒ ዴዎ፤

^{f3}3:1-2 ኤፌ 5:22፤ ቆላ 3:18 ^{g3}3:3 1፻፵ 2:9 ^{h3}3:6 ሜዴ 18:12

ⁱ³3:7 ኤፌ 5:25፤ ቆላ 3:19 ^{j3}3:10 ማዝ 34:12-16

^{k3}3:14 ማቶ 5:10፤ ኢሳ 8:12-13 ^{l3}3:20 ሜዴ 6:1-7:24

ማራራ ዴሲቴ።⁸ ሲቆይ ዳሮ ናጋራ ካሚያ ጊሾ ኡባፌ አሲዲ ኢሶይ ኢሱዋራ ምዛናቴ ሲቋቋ።^{m9} ዙዙዋና ኢሶይ ኢሱዋ ኢሚሳቴሳን ሞኪቴ።¹⁰ ሂንቴ ሶሳፌ ዱማ ዱማ አቶ ኬሃቴሳ ኢሞታ ኤኪዳይሳሳ ሂንቴ ኢሶይ ኢሶይ ሄ ኢሙዋ ቤሲያዳ አይኪዲ ኢሶይ ኢሱዋ ሃጋዚቴ።¹¹ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ባጋራ ኡባባን ሶሳይ ጋላቴታና ሜላ አኒካ አዲያባ ጊዲኮ ሶሳፌ ቃላ ኤኪዳዳ አዶ። ቃሲ አኒካ ማዲያባ ጊዲኮ ሶሳይ ኢያው ኢሚያ ምልቃዳ ማዶ። ቦንቾይኔ ምልቃይ ሜሪናቴ ሜሪና ጋካናው ኢያው ጊዶ። አሚንዲ።

አማኖ ጋሶን ጋኪያ ዋያ

¹² ታ ባጋቶ፡ ሂንቴ ታማዳ ፁጊያ ዋዬ ፓጪያ ጊዶራ አዲያ ምዴ አራሳባይ ሃኒዳዳ ማላሌቶፊቴ።¹³ ሺን ኢያ ቦንቾይ ቆንጪያ ምዴ ሂንቴ ኡፋይሳይ ጊታ ጊዳና ሜላ ኪሪስቶሳ ዋያ ሂንቴ ኤኪይሳን ኡፋይቴቴ።¹⁴ ኪሪስቶሳ ሱንሳ ጊሾ አሲ ሂንቴና ጫያ ምዴ ሶሳ ቦንቾ አያናይ ሂንቴ ቦላ ሽምፒያ ጊሾ ሂንቴ አንጄቲዳይሳታ።¹⁵ ሂንቴፌ ዋዬ ኤኪያ አኒካ ሽምፖ ምዲዳዳ ምይኮ ካይሶቲዳዳ ምይኮ ኢታ አሲዳዳ ምይኮ ጌልሶናባን ጌሊዳዳ ሃኒዲ ዋዬቶፎ።¹⁶ ጊዶሺን፡ አማኖ ጊሾ ዋዬቲኮ ኪሪስቶሳ ሱንሳ ጊሾ ሶሳ ጋላቶቴ አቲን ዩላቶ።

¹⁷ ፒርዲ ሶሳ አሳ ቦላ ዶሚያ ምዴይ ጋኪስ። ሂዛ፡ ሄ ፒርዳይ ኮይሮ ኑ ቦላ ዶሚያባ ጊዲኮ፡ ሶሳ ምንጌላስ ኪቴቶና አሳ ወርሴሳይ አይ ጊዳኔ?¹⁸ ጊሎይ ኡንዓን አቲያባ ጊዲኮ፡ ማካላንቾይኔ ናጋራንቾይ ያቲን ዋናኔ?ⁿ ¹⁹ ሄሳ ጊሾ፡ ሶሳ ሽኔዳ ዋዬ ኤኪይሳቲ ባንታ ሽምፒዋ ሃዳራ ባንታና ሜዲዳ፡ አማንሲያ ሶሳስ ኢሚሺ ሎሞባ አሶ።

ጨማታሲኔ ያላጋታስ ኢሜቲዳ ዞሬ

5 ሂዛ፡ ምሳ ኬሳ ጨማታራ ጨማ ጊዲዳይሲ፡ ኪሪስቶሳ ዋያ ማርካቴይሲኔ ቆንጫናው ዴሲያ ቦንቹዋ ሻኪታናው ዴሲያ ታኒ፡ ሂንቴ ጊዶን ዴሲያ ጨማታ ዞራይስ።² ሂንቴ አዋቴሳፌ

ጋርሳን ዴሲያ ሶሳ ወዲያ ሄሚቴ። ሶሳይ ኮዬይሳዳ ዶሳናቴ አቲን ኡንዔቲዲ ሄሞፊቴ። ቃሲ ሚሺ ኮሻን ጊዶናሺን ሃጋዛናው ዴሲያ ሎሞ ቆፋን ሄሚቴ።^{o3} ሂንቴ አዋቴሳፌ ጋርሳን ዴሲያ ወዲያስ ሌሚሶ ጊዲቴቴ አቲን ጎዳቶፒቴ።⁴ ሄሜይሳታ ሃላቃይ ቆንጪያ ምዴ ቆሌቶና ቦንቾ ካላቻ ሂንቴ ኤካና።

⁵ ሄሳዳካ፡ ያላጋቶ፡ ጨማታስ ሃሬቲቴ። ሂንቴ ኢሶይ ኢሱዋስ አሽኬ ጊዲቴ። ጌሻ ማፃፋን፡ «ሶሳይ ኡቶራንቾታ ኢዲስ፡ ሺን አሽኬታስ አቶ ኬሃቴሳ ኢሜስ» ያጌስ።^{p6} ሶሳይ ባ ምዴ ሂንቴና ቦንቻና ሜላ ምልቃማ ሶሳ ኩሺያቴ ጋርሳን ሂንቴና ካወሺቴ።^{q7} ኢ ሂንቴው ቆፒያ ጊሾ ሂንቴና ሂርጊሲያ ኡባ ኢያ ቦላ ዩጊቴ።

⁸ ሂንቴ ሞርኪይ ፃላሄይ፡ ሚቲያባ ኮዬዲ፡ ጋሞዳ ጉዲሼ ሂንቴ ማታራ ዩያ ጊሾ ሂንቴና ሃሪቴኔ ባርኪቴ።⁹ አላሜን ዴሲያ ሂንቴ ኢሻቲ ሄሳዳ ዋዬ ኤኪይሳ ኡሪዲ፡ አማኖን ሚኒዲ፡ ፃላሂያራ ኤቂቴቴ።¹⁰ ባ ሜሪና ቦንቹዋስ ኪሪስቶስ ዩሱሳ ባጋራ ሂንቴና ዪጊዳ አቶ ኬሃቴሳ ኡባ ሶሳይ፡ ጉሳ ምዴስ ሂንቴ ዋዬቲዳቴ ጉዬ፡ ኢ ባ ሁዒን ሂንቴና ሺሻና፡ ካቲሳና፡ ሚንሲዲ ኤሳና፡ ፃሊሳና።¹¹ ሜሪናቴ ሜሪና ጋካናው ሶሳይ ካዎቶ፡ አሚንዲ።

ወርሴሳ ሳሮሶ

¹² አማኔቲዳ ኢሻ ጋዳ ታ ኤኪያ ሲላሴ ባጋራ ሃ ዳብዳቢያ ሂንቴው ቃንሳን ፃፋስ። ታ ሄሳ ሂንቴው ፃፊዳይ፡ ሂንቴና ዞራናወኔ ሶሳ አቶ ኬሃቴሳይ ቱማ ጊዴይሳ ማርካታናሳ። ሄ አቶ ኬሃቴሳን ሚኒዲ ኤቂቴ።^r

¹³ ሂንቴራ ኢሲፌ ዶሬቲዳ ባቢሎኔን^s ዴሲያ ምሳ ኬሳ አሳይኔ ታ ናዓ ማርቆሲ ሂንቴና፡ «ሳሮ ሳሮ» ያጌስ።^{s14} ሲቆ ዩራቴሳ ዩራቴሺ፡ ኢሶይ ኢሱዋ ሳሮሲቴ።

ኪሪስቶሳን ዴሲያ ሂንቴ ኡባስ ሳሮይ ጊዶ። አሚንዲ።

§5:13 ባቢሎኔን፡ ሃ ቢሳን ባቢሎኔ ጌቴቲዳይ ሮሜ ካታማ ጊዶና አጌና።

m4:8 ሌሚ 10፡12 n4:18 ሌሚ 11፡31 o5:2 ዮሃ 21፡15-17 p5:5 ሌሚ 3፡34

q5:6 ማቶ 23፡12፤ ሉቃ 14፡11፤ 18፡14 r5:12 ሃ.አ 15፡22፤ 40

s5:13 ሃ.አ 12፡12፤ 25፤ 13፡13፤ 15፡37-39፤ ቆላ 4፡10፤ ፊልሞ 24

ጳጊሮሲ ዓፊዳ

ናምዓንሶ ኪታ

ጋሳ ቆፋ

ሃዋሪያ ጳጊሮሲ ዓፊዳ ናምዓንሶ ኪታይ ዓፊቲዳይ፥ ዱማ ዱማ ቤሳን ዴዒያ ቢኒ አማኒያ አሳሳ፥ ሃ ኪታ አይፌ ቆፋይ፥ ወርዶ አስታማሬታ ኢታ አሰዋኔ ኤንታ ቲሚርቲያ ጋሶን ሜዴቲዳ ዩላያ ዴዑዋ ኢዓና ሜላሳ፥ ሄ ሜዴቲዳ ሜቶታ ዲጋናው አጌ ጊዳናይ፥ ዩሱሳ ባንታ አይፌያን ቤዒዳ አሳቲኔ ኢ ታማርሲያ ወዴ ባንታ ሃይሳን ሲዒዳ አሳቲ ታማርሲያ ቲሚርቲያ ባጋራ ያሳባኔ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ባማንሲያ ኤራ አይካናይሳ፥ ዓፊይ ሚንሲዲ አዲዳይ፥ «ኪሪስቶሲ ናምዓንሶ ዩና» ያጊያ ወርዶ ቲሚርቲያ፥ ሄ ቆፋ ሚንሲዲ አዲሼ፥ «ኪሪስቶሲ ሲሚዲ ዮና ጋምዒዳይ፥ አሳ ኡባይ ባ ናጋራፔ ሲማና ሜላፔ አቲን አኒካ ዳያና ሜላ ኮዮና ጊሾሳ» ያጌስ።

2 ጳጊሮሳ ኪታ አይፌ ቆፋታ

ሳሮሶ 1:1-2

አማኒያ አሳ ዒሳ 1:3-21

ወርዶ አስታማሬታ 2:1-22

ኪሪስቶሳ ናምዓንሶ ዩሳ 3:1-18

1 ዩሱስ ኪሪስቶሳ ሃዋሪይኔ ኢያ አይሌይ፥ ታኒ፥ ሲሞን ጳጊሮሲ፥ ኑ ያሳኔ ኑና አሺያ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ዒሎቴሳ ባጋራ ኑይሳ ሜላ አልዎ አማኖ ኤኪዳይሳታስ ሃ ዳብዳቢያ ዓፋስ።

² ያሳኔ ኑ ጎዳ ዩሱሳ ኤሮን አዶ ኬሃቴሳይኔ ሳሮይ ሂንቴው ኩሞ።

ዮሳ ዒሳኔ ዶሩዋ

³ ባ ቦንቾኒኔ ሎዎቴሳን ኑና ዒጊዳ ኢያ ኤሮን ዴዎሲኔ ዮሳ ዳኒዲ ዳናው ኮሺያባ ኡባ ዮሳይ ባ ወልቃን ኑስ ኢሚስ። ⁴ ሂንቴ ኢታ አሞ ጋሶን ሜዴቲያ ሃ አላሚያን ዴዒያ ባሻፌ ኬሲ ኤካናዳኔ ዮሳ ዮሳቴሳን ሻኬታናዳ፥ ሃ ኢሞታታ ባጋራ ዳሮ አልዎኔ ጌታ ኡፋይሳ ኑስ ኢሚስ። ⁵ ሄሳ ጊሾ፥ ሚኒዲ፥ ሂንቴ አማኑዋ ቦላ ሎዎቴሲ፥ ሎዎቴሳ ቦላ ኤራቴሲ፥ ⁶ ኤራቴሳ ቦላ ባና ሃሮ፥ ባና ሃሮ ቦላ ጌንጫ፥ ጌንጫ ቦላ ዮሳ ዳኖ፥ ⁷ ዮሳ ዳኖ ቦላ ኢሻቴሳ ኬሃቴሲ፥ ኢሻቴሳ ኬሃቴሳ ቦላ ሲቆ ጉጂቴ። ⁸ ሃይሳቲ ሂንቴው ዳሪዲ ዴዒያባ ጊዲኮ።

ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ኤሮን ማዲያ አሲኔ አይፌራ ዴዒያ አሲ አሳና። ⁹ ሺን ሄሳቲ ባይና አኒካ ማታን ዴዒያባ ዓላ ቤዒያ ቆቄ። ኢ ባ ካሴ ናጋራፔ ጌዬዳይሳ ዶጊስ።

¹⁰ ሄሳ ጊሾ፥ ታ ኢሻቶ፥ ሂንቴ ዒሳኔ ሂንቴ ዶሩዋ ሚንሳናው ካሴይሳፌ አሲዲ ሚኒቴ። ሂንቴ ሄሳታ አሲያባ ጊዲኮ፥ ዱቤቴኬታ። ¹¹ ሄሳን ኑ ጎዳኔ ኑና አሺያ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ሜሪና ካዎቴሳ ጌሊያ ኩሜሳ ማታይ ሂንቴው ኢሜታና።

¹² ሄሳ ጊሾ፥ ሂንቴ ሃይሳታ ኤሪያባኔ ሄ አይኪዳ ቱማን ሚኒዲ ዴዒያባ ጊዲኮካ፥ ታኒ ሃይሳታ ኡባ ወዴ ሂንቴና ሃሳዬሶ አጊኬ። ¹³ ታኒ ሺምፖራ ዴዒዳ ወዴ ኡባን ሂንቴና ሃሳዬሳናይሲ ኮሺያባ ጋዳ ቆፓይስ። ¹⁴ ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሲ ታው ቆንጨሳዳይሳዳ ታኒ ሃ ሃይቂያ አሳቴሳ ጋምዮና ቃራ ዩጋዳ ባናይሳ ኤራይስ። ¹⁵ ታኒ ሂንቴፌ ሻኬቲኮካ ሂንቴ ሃይሳታ ኡባ ወዴ አኬካና ሜላ ታው ዳንዳዲያባ ኡባ አሳና።

¹⁶ ኑኒ ጎዳ ኪሪስቶሳ ወልቃኔ ኢያ ዩሳባ ሂንቴው አዴይ፥ ኢያ ጌታ ቦንቾዋ ቤዒዲፔ አቲን ሜዲ ኬሲዳ ሃይሴ ጊዴና። ¹⁷ ዳሮ ወልቃማ ቦንቾዋፌ፥ «ታኒ ኡፋይቲያ፥ ታ ዶሲያ ናዓይ ሃይሳ» ያጊያ ቃሳይ ዩዳ ወዴ ዮሳ አዋፔ ቦንቾኔ ጋላታ ኤኪስ። ¹⁸ ኑኒ ጌሻ ዴሪያ ቦላ ኢያራ ዴዒያ ወዴ ሄ ቃሳይ ሳሎፔ ዩሺን ሲዒዳ።

¹⁹ ኑስ ሄሳፌ አዲያ አማኔቲዳ ቲንቢቴ ቃሊ ዴዒስ። ሳዒ ዎንታና ጋካናዉኔ ባካሊ ሂንቴ ዎዛናን ዶሳና ጋካናው፥ ዱማን ፖዒያ ፖዮ አሲ ናጌይሳዳ፥ ሂንቴ ሄ ቃላ ናጊኮ ሎዎ አሴታ። ²⁰ ኡባፌ ካሴቲዲ ሃይሳ ኤራቴ። ጌሻ ማፃፍን ዓፊቲዳ ቲንቢቴ ቃላ አኒካ ባ ዶሲዳዳ ቢርሻናው ዳንዳዒና። ²¹ ቲንቢቴ ኡባ፥ ዮሳይ ኬቲዳ አሳቲ ጌሻ አያናይ ካሴሲን፥ አዲዶሶናፔ አቲን አሳ ሺኔን አዲቦኮና።

ወርዶ አስታማሬታ

2 ሺን ወርዶ ናቤቲ ካሴ አሳ ጊዶን ዴዒይሳ ሜላ ሃዒካ ወርዶ አስታማሬቲ ሂንቴ ጊዶን ዴንዳና። ኤንቲ ባንታና ወዚዳ፥ ጎዳ ካዲዲ፥ ዳይሲያ ወርዶ ቲሚርቲያ ኤሃና። ሄሳን ኤንቲ ባንታ ቦላ ኤሌሲዲ ዳዮ ኤሆሶና። ² ዳሮ አሳይ ዩላያ ኤንታ ኢታ አጊያ ካሳና፥ ኤንታ ጋሶን ቱማ አጌይ ጫዬታና። ³ ወርዶ አስታማሬቲ ሚሺ ያሪዲ ባንታው ሜዲ ኬሲዳ ሃይሴን ሂንቴና ቦንቃና።

¹1:17 ማቶ 17:1-5፤ ማር 9:2-7፤ ሉቃ 9:28-35

በኒፕ ዶሚዲ ኤንታ ፒርዳይ ጊጊ ኡቲስ፤ ኤንታ ጳዮይካ ኤንታና ናጊ ኡቲስ።

⁴ናጋራ አሲዳ ኪታንቾታስ ሶሳይ ቃዴቶና፡ ፒርዳ ጋላስ ጋካናው ጋናሜ ዱማ አላን ኤንታ ቃቺ ዩጊስ። ⁵ሄሳዳካ፡ ሶሳይ ሂሎቴሳባ አዲያ ኖሄኔ ሃራ ላፑን አሳታ አሺዲ፡ ሶሳ ጎይኖና አሳይ ዴዲያ በኒ አላሚያ ቃዴቶና ጳዮ ሃላን ጳይሲስ።^u ⁶ጌላታስ ሌሚሶ ጊዳና ሜላ ሶሳይ ሶዶሜኔ ጋሞራ ካታማታ ቢዶ አሲዲ ፀጊዲ ጳይሲስ።^v ⁷ሂጊስ ኪቴቶና ሳይማቲያ አሳታ ጊዶን ሞቴቲሼ ዴዲዳ ሂሎ ሎሜ ሶሳይ አሺስ። ^{w8}ሄ ሂሎ አዴይ ኤንታ ጊዶን ዴዲሼ፡ ኤንቲ አሲያ ኢታ አሱዋ ጋላስ ጋላስ በዲዳ ወዴኔ ሲዲዳ ወዴ ኢያ ሎዎ ወዛናይ ኡንዔቴስ። ⁹ሄሳ ጊዲኮ፡ ጎዳይ፡ ባና ጎይኒያ አሳታ ፓጩፕ ሞቲ አሻኔኮ፡ ቃሲ ናጋራንቾታ ፒርዳ ጋላሳስ ጋካናው ሞቲዲ ሴሪሼ ናጊሳኒኮ ኤሬስ። ¹⁰ኡባፌ አሲዲ ቴና አሞን አሾ ቆፋ ካሌይሳታኔ ማታ አዋታ ካዴይሳታ፡ ፒርዳ ጋላስ ጋካናው ጎዳይ ናጊሲስ።

ሄ አሳቲ ጋንጄ ሚኖኔ ኦቶራንቾ ጊዲያ ጊሾ ሳሎ ሜዴቴሳታ ጫዩሼ ያዮኮና። ¹¹ሺን ኪታንቾቲ ወርዶ አስታማራታፕ ወልቃኒኔ ሚኖቴሳን ዳሮ አዶሶናሺን ጎዳ ሲንሳን ሳሎ ሜዴቴሳታ ጫዮኮና። ¹²ሺን ሄ አሳቲ ባንታ ኤሮናባን ጌሊዲ ጫዮኮና፡ ኤንቲ አይኪታናውኔ ሃይቃናው ዩሎቲዳ፡ ወዛኒ ባይና ዶዳ ሜላ ሃኖሶና፤ ኤንቲካ ወራ ዶዳዳ ጮ ጳያና።

¹³ኤንቲ ጋሲዳ ሜቱዋዳ ዛሪ ሜቶታና። ሴታ ጋላስ ዩጊሼ ጉፔይሳ ኡፋይሲያባ ጊዲ ቆፖሶና። ኤንቲ ካዉሻታኔ ቴናታ ጊዲ ዴዲሼ ሂንቴራ ሻኪቲያ ሲቆ ኢማቱዋን ኡፋይቶሶና። ¹⁴ሳይማቲያ ማጫሲ ሄሊዲ አጎና አይፌይ ኤንታው ዴዔስ፤ ቃሲ ናጋራ አሴይሳ አጎኮና። አማኖን ሚኒሶና አሳ ጨሞሶና። ኤንታው ኡባ ወዴ አሞቲያ ወዛኒ ዴዔስ፤ ኤንቲ ቃንጌቲዳይሳታ። ¹⁵ኤንቲ ሱሬ አጌ አጊዲ፡ ማካላ ሚሼ ሲቂዲ ባሊዳ፡ ቢዎራ ናዓ ባላማ አጊያ ካሊዶሶና። ^{x16}ኢ ባ ናጋራ ጋሶን ሃንቄቲስ፤ ዶኒ ባይና ሃሬይ አሳዳ ሃሳይዲ ናቢያ ጎሻቴሳ ቴቂስ።

¹⁷ሄ አሳቲ ሜሊዳ ፑልቶታ ሜላኔ ጫርኮይ ቶኪዲ ኤፊያ ሻራ ሜላ፤ ኤንታ ናጌይ ሳካና ዱማ። ¹⁸ኤንቲ ሃዳኔ ኦቶሮ ኦዳ አዴቲሼ ባላን

ዴዲያ አሳ ጊዶፌ ኬሲ ኤኪዲ ቡሮ ሚኒሶና አሳታ ሳይማቲሳ አሾ አሞን ጨሚዲ ባሌሶሶና። ¹⁹ኤንቲ ባንታው ጳዮ አይሌቴሳን ዴዲሼ ሃራታኮ፡ «ሂንቴ አይሌቴሳፌ ኬያና» ያጎሶና። አይስ ጊኮ፡ አሲ ባ ሦኔቲዳባ ኡባስ አይሌ። ²⁰ኤንቲ አሺያ ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ኤሪዲ ሃ አላሚያ ቴናቴሳፌ ኬሲ ኤኪዳፕ ጉዩ፡ ዛሪ ቃዔቲዲ ሦኔቲኮ ካሴ ዴዲያ ዴዑዋፕ ጉዩይሲ ኤንታው ኢታ ጊዳና። ²¹ኤንቲ ሂሎቴሳ አጊያ ኤሪ ሲሚዲ አጌይሳፌ ኮይሮቲዲ ጌሻ ኪታ ኤሮናኮ ኤንታው ሎዎሺን። ²²«ካኒ ባ ጮሻኮ ጉዩ ሲሜስ» ቃሲ፡ «ሜጩቲዳ ጉዱንሶይ ጉዩ ሲሚዲ ኡርቃን ጎንዶሬቴስ» ጊያ ሌሚሶይ ቴማ ጊዴይሲ ኤንታ ቦላ አሴስ።^y

ጎዳይ ያና

3 ታ ሲቆ ኢሻቶ፡ ሃይሲ ታ ሂንቴው ¹ዓፊዳ ዳብዳቤይ ናምዓንሶ፡ ታኒ ሃ ናምዑ ዳብዳቤታካ ሂንቴው ዓፊዳይ፡ ሂንቴ ሱሬ ቆፋ ቆፓናዳ ሂንቴና ዴንሴሳናሳ። ²ቃሲ ጌሻ ናቤቲ በኒ አዲዳ ቃላኔ ኑና አሺያ ጎዳይ፡ ሃሞራታ ባጋራ ኪቲዳ ኪታ ሂንቴ ሃሳያና ሜላ ኮያይስ። ³ኡባፌ ካሴቲዲ፡ ወዴ ወርሴሳን ባንታ አመዋ ካሊዲ አሴ ቶቹይሳቲ፡ ቶቹሼ ያናይሳ ኤሪቴ። ⁴ኤንቲ፡ «ታ ያና ጊዳይሲ አዉን ዴዲ? ኑ አዋቲ ሃይቂዶሶና፡ ሺን ኡባባይ ሳዳይ ሜዴቶሳፕ ዶሚዲ ዴዴይሳዳ ዴዔስ» ያጎሶና። ⁵ዳሮ ወዴፕ ካሴ ሳሎይ ሶሳ ቃላን ሜዴቲዳይሳ፤ ቃሲ ሳዳይ ሃሳፌኔ ሃሳን ሜዴቲዳይሳ ኤሪሼ ካይሶና። ⁶ሄ ወዴ ዴዲያ ሳዳይ ሃሳን ሚቴቲዲ ጳይስ።^b ⁷ሺን ሃዲ ዴዲያ ሳሎይኔ ሳዳይ፡ ጌላቲ ፒርዴቲያ ጋላሳይኔ ጳያ ጋላሳይ ጋካናው ሄ ቃላን ታማስ ናጌቲዲ ዴዎሶና።

⁸ሺን ታ ሲቆ ኢሻቶ፡ ሃ ኢሲባ ዶጎፒቴ። ጎዳ ማታን ኢሲ ጋላሲ ሙኩሉ ሳይሳ ሜላ ጊዴይሳኔ ሙኩሉ ሳይሲ ኢሲ ጋላሳ ሜላ ጊዴይሳ ዶጎፒቴ። ⁹ኢሶቲ ኢሶቲ ጋምዒስ ጊዲ ቆፕይሳዳ፡ ጎዳይ ባ ኡፋይሳ ቃላ ጊሾ ጋምዒና። ሺን አኒካ ጳዮና ሜላ ኮዩዲ፡ ኡባይ ባንታ ናጋራፕ ሲማና ሜላ ሂንቴ ጊሾ ጊዲ ጌንጩስ።

¹⁰ሺን ጎዳ ጋላሳይ ካይሶዳ ያና። ሄ ጋላሳን ሳሎቲ ወልቃማ ጉንሳን ጳያና፤ ሳሎ ሜዴቴሳቲ ታማን ፀጌታና፤ ሳዳይኔ ኢያ ቦላ ዴዲያ ኡባይ

^u2:5 ሜዴ 6:1-7:24 ^v2:6 ሜዴ 19:24
^x2:15 ታይ 22:4-35 ^y2:22 ሌሚ 26:11
^b3:6 ሜዴ 7:11 ^c3:8 ማዝ 90:4

^w2:7 ሜዴ 19:1-16
^z3:3 ዩሁ 18 ^a3:5 ሜዴ 1:6-9

ዳያና።^{d 11} ሂዛ፥ አባባይ ሄሳዳ ሃኒዳ ዳያባ ጊዲኮ ሂንቴ አይ ሜላ አሲ ጊዳናው ቤሲ? ሂንቴ ጌሺኔ ያሳ ዳኒያ ዴያ ዳናው ቤሴስ።¹² ሂንቴ ሲንሳራ ያ ያሳ ጋላሳ ናጊሼ ሂንቴው ዳንዳዔቲያባ አባ አሲዲ ሄ ጋላሳ ኤሶዬቴ። ሄ ጋላስ ሳሎቲኔ ኢያን ዴዲያባይ ታማን ፀጌታና፤ ዎልቃማ ሱላን ቲልዓና።¹³ ሺን ኑኒ ሂሎቴሲ ሃሪያ አራሳ ሳሎኔ አራሳ ሳዓ ያሳ አፋይሳ ቃላዳ ናጎስ።^e

¹⁴ ሄሳ ጊሾ፥ ታ ሲቆ ኢሻቶ፥ ኑ ሄ ጋላሳ ናጊያ ጊሾ ፖኮይኔ ቦሬይ ባይናይሳታ ጊዲዲ፥ ጎዳራ ሳሮን ዳናው ሚኒቴ።¹⁵ አሲ አባይ አታና ሜላ ኮዬዲ ጎዳይ ዳንዳዔይሳ ዶጎፒቴ። ቃሲ ኑ ሲቆ ኢሻይ፥ ጳውሎሲ፥ ያሳይ ኢያው

ኢሚዳ ጨንጫቴሳን ሄሳዳ ሂንቴው ዓፊስ።¹⁶ ኢ ባ ዳብዳቤታ አባን ሄሳታባ ዓፊስ። ኢያ ዳብዳቤታ ጊዶን አኬካናው ዋይሲያ ቆፋቲ ዴያሶና። ታማሪቦናኔ ሚኒቦና አሳቲ ሃራ ያሳ ቃላ ሚርቄይሳዳ ሃ ኪታታካ ዳያናው ማቺዲ ሚርቆሶና።

¹⁷ ሄሳ ጊሾ፥ ታ ሲቆ ኢሻቶ፥ ሂንቴ ሄሳ ኤሪያ ጊሾ ማካላታ ባላን ጨሜቲዲ፥ ዳዮና ሜላኔ ሚኒዲ ዴዲያ ቤሳፌ ኩንዶና ሜላ ናጌቲቴ።

¹⁸ ሺን ሂንቴ ኑና አሺያ ኑ ጎዳ፥ ዩሱስ ኪሪስቶሳ አዶ ኬሃቴሳኒኔ ኤራቴሳን ዲጨቴ። ኢያው ሃዲካ ሜሪናዉካ ቦንቾይ ጊዶ። አሚንዒ።

^d3:10 ማቶ 24:43፤ ሉቃ 12:39፤ 1ቴሴ 5:2፤ ዮቆ 16:15

^e3:13 ኢሳ 65:17፤ 66:22፤ ዮቆ 21:1

ዮሃን 9፡ፊዳ

ኮይሮ ኪታ

ጋሳ ቆፋ

ሃዋርያ ዮሃንስ 9፡ፊዳ ኮይሮ ኪታይ፡ ናምዑ አይፌ ቆፋታ አይኬስ። ሄሲካ ናባቤይሳቲ ያሳራኔ ኢያ ናዓ ዩሱስ ኪሪስቶሳራ ኢሲፌቴሲ ዳና ሜላ ሚንሴሳናሳኔ ሄ ኢሲፌቴሳ ዳይሲያ ወርዶ ቲሚርቲያፌ ሃካና ሜላ ኤንታ አኬኪሳና። ሄ ወዴ ዴንዲዳ ወርዶ ቲሚርቲያይ፡ «ዮሳይ ቤንቶና አያና አላሜ ሜዲስ። ሃ ቤንቲያ አላሚያኔ ኑ አሳቴሳ ዮሳይ ሜዲስና ጊሾ ኢታ። ቃሲ ሃ ቤንቲያ አላሜይኔ ኑ አሳቴሳይ ኑ አያና ቆሃናውኔ ቱኒሳናው ዳንዳዔና» ያጊዲ ታማርሶሶና። ሄሳ ጉሳይ፡ ኮይሮ፡ ዩሱሲ አሴ ጊዲዲ ዩቤና። ናምዓን፡ ኢሲ አሲ ባ አያና ቱኒሶና ዴዒሼ ባ አሾን ናጋራ አሳናው ዳንዳዔስ ያጉሱ።

ሄሳ ጊሾ፡ ዮሃንስ ባ ኪታን፡ ዩሱሲ አሴ ጊዲዲ ዩዳይሳ ካዲያ አኒካ ዮሳ ናዓ ጊዴና (4፡2-3)። ቃሲ ዮሳፌ ዩሴቲዳ አኒካ ኡባ ወዴ ናጋራን ዴዔና (3፡6) ያጊዲ ዓፊስ።

ሄ ወርዶ አስታማሬቲ፡ «አቶቴሲ ጉሳይ፡ ሃ ሳዓ ዱሳስ ኡንዔቴሳፌ ኬዩዲ ዩዳ ጊዲዲ ዴዎ» ያንሶና። ሄሳ ቦላ ጉጂዲ፡ «ኢታኔ ሎዎ ሻኪዲ አይኬሲ ጊዲን፡ ቃሲ ሃራ አሲ ሲቆ ጊዲን አቶቴሳራ አይቢ ጋሄቴሲካ ባዎ» ያንሶና።

9፡ፊይ ሄ ቲሚርቲያ ኢዲዲ፡ «ዩሱስ ኪሪስቶሲ ፖሎ አሴ። ዩሱሳ አማኔይሳቲኔ ዮሳ ሲቂይሳቲ ኡባይ ባንታ ጊዶን ኢሶይ ኢሱዋራ ሲቂታናው ቤሴስ» ያጊዲ አዲስ።

1 ዮሃንስ ኪታ አይፌ ቆፋታ

ጌሎ ቆፋ 1፡1-4

ፖዶኔ ዱማ 1፡5-2፡29

ዮሳ ናይታኔ ዓላሄ ናይታ 3፡1-24

ቱማኔ ወርዶ 4፡1-6

ሲቆ አሶ 4፡7-21

ዶኒያ አማኖ 5፡1-21

ዴዎ ኢሚያ ቃላ

1 ኑኒ ኮይሮፕ ዶሚዲ ዴዒያ፡ ኑ ሃይሳን ሲዲዳ፡ ኑ ዌሊዳ፡ አይፌያን ቤዲዳ፡ ኑ ኩሺያን ቦቺዳ ዴዎ ቃላባ ሂንቴው ዓፊስ። ^{f2} ሄ

ዴዎይ ቆንጨን፡ ኑኒ ኢያ ቤዲዲ፡ ኢያባ ማርካቶስ። አዋ ማታን ዴዒያ ኑስ ቆንጨዳ፡ ሜሪና ዴዐዋባ ሂንቴው አዋጀስ። ^{g3} ኑራ ሂንቴው ኢሲፌቴሲ ዳና ሜላ ኑኒ ቤዲዳይሳኔ ሲዲዳይሳ ሂንቴው አዶስ። ሂንቴው ኑራ ኢሲፌቴሲ ዴዒያ ጊሾ አዋራኔ ኢያ ናዓ ዩሱስ ኪሪስቶሳራ ኢሲፌቴሲ ዴዔስ። ⁴ ኑ ኡፋይሳይ ፖሎ ጊዳና ሜላ ሄሳ ሂንቴው ዓፊስ።

ዮሳይ ፖዶ

⁵ ኑኒ ዴዎ ጊዲዳ ኢያፕ ሲዲዲ፡ ሂንቴው አዲያ ኪታይ ሃይሳ፡ «ዮሳይ ፖዶ፤ ኢያን ዱሚ ባዎ» ያጊይሳ። ⁶ ኑስ ኢያራ ኢሲፌቴሲ ዴዔስ ያጊሼ ዱማን ዴዒኮ፡ ኑ አዳኒኔ ኑ አሱዋን ወርዶቶስ። ⁷ ሺን ፖዶን ኢ ዴዒይሳዳ፡ ኑካ ፖዶን ዴዒኮ፡ ኑስ ወሲ ጊዶን ኢሲፌቴሲ ዴዔስ። ኢያ ናዓ፡ ዩሱሳ ሱሳይ ናጋራ ኡባፌ ኑና ጊሼስ።

⁸ ኑኒ፡ ኑናን ናጋሪ ባዎ ጊኮ ኑ ኑና ጨዋስ፤ ኑናን ቱሚ ባዎ። ⁹ ሺን ዮሳስ ኑ ናጋራ ፓዊኮ፡ ኢ ኑ ናጋራ አቶ ጋናውኔ ኑ ቆሆ አሶ ኡባፌ ኑና ጊሻናው፡ አማኔቲዳይሳኔ ቱማ። ¹⁰ ኑኒ ናጋራ አሲቦኮ ጊኮ ዮሳ ወርዳንቾ ኬሶስ፤ ኢያ ቃላይካ ኑናን ዴና።

ኪሪስቶሲ ኑስ ጋናቴይሳ

2 ታ ናይቶ፡ ናጋራ ሂንቴ አሶና ሜላ ታኒ ሃይሳ ሂንቴው ዓፋይስ። ሺን አኒካ ናጋራ አሲኮ አዋ ማታን ኑስ ጋናቲያ ዌሎይ፡ ዩሱስ ኪሪስቶሲ፡ ዴዔስ። ² ኑ ናጋራይ ኪሪስቶሳ ባጋራ አቶ ጌቴቲስ። ኢ ኑ ናጋራ ዓላሳስ ጊዶናሺን አሳ ኡባ ናጋራስ ያርሼቲስ።

³ ኑኒ ዮሳ ኪታ ናጊኮ፡ ሲዴይ ባይናሺን፡ ቱማ ኑ ኢያ ኤሮስ። ⁴ አኒካ፡ «ታኒ ኢያ ኤራይስ» ያጊሼ፡ ኢያ ኪታ ናንና ኢዊኮ ሄ ኡራይ ወርዳንቾ፤ ቱማቴሲ ኢያን ባዎ። ⁵ ሺን ኢያ ቃላስ ኑ ኪቴቲያባ ጊዲኮ ሄ ኡራይ ዮሳ ሲቂያ ሲቆይ ፖሎ ጊዴስ። ኑኒ ዮሳን ዴዒይሳስ ሄሲ ባው ቱማ ማርካ። ⁶ ታኒ፡ «ዮሳን ዴዒይስ» ጊያ አኒካ ኪሪስቶሲ ዴዒዳይሳዳ ዳናው ቤሴስ።

አራሳ ኪታ

⁷ ታ ሲቆ ኢሻቶ፡ ታኒ ሂንቴው ኮይሮፕ ዴዒያ ጋልዓ ኪታ ዓፋይሲፕ አቲን አራሳ ኪታ ዓፊኬ። ኢካ ሂንቴ ሲዲዳ ሄ ጋልዓ ኪታ። ^{h8} ጊዲኮካ፡

ከሪስቶስኅኒኒ ሂንቴናን ቱማ ጊዲዲ ዴዲያ፥ አራሳ ከታ ገፋይስ። ሱማይ ከቺን፥ ሃሲ ቱማ ፖዶይ ፖዴስ።

⁹ «ፖዶን ዴዳይስ» ጊሼ ባ ኢሻ ኢዲያ አኒካ፥ ሃሲካ ሱማን ዴዴስ። ¹⁰ ባ ኢሻ ዶሲያ አኒካ ፖዶን ዴዴስ። ሄ ኡራን ሃራ አሲ ሱቢያባይ ባዋ። ¹¹ ሺን ባ ኢሻ ኢዲያ አኒካ ሱማን ዴዴስ፤ ሱማን ሃሙቴስ። ሱማይ ኢያ አይፊያ ቆቂሲያ ጊሾ አው ቢያኮ ኤሬና።

¹² ታ ናይቶ፥ ከሪስቶስ ሱንሳ ባጋራ ሂንቴ ናጋራይ አቶ ጌቱቲያ ጊሾ ታኒ ሂንቴው ገፋይስ።

¹³ አዋቶ፥ ኮይሮፔ ዴዲያ፥ ኢያ ሂንቴ ኤሪዳ ጊሾ ሂንቴው ገፋይስ። ያላጋቶ፥ ገላሂያ ሂንቴ ዶኒዳ ጊሾ ሂንቴው ገፋይስ። ¹⁴ ጉሳ ናይቶ፥ ዶሳ ሂንቴ ኤሪዳ ጊሾ ሂንቴው ገፋይስ። አዋቶ፥ ኮይሮፔ ዴዲያ ኢያ ሂንቴ ኤሪዳ ጊሾ ሂንቴው ገፋይስ። ያላጋቶ፥ ሂንቴ ሚኖ ጊዲያ ጊሾ ዶሳ ቃላይ ሂንቴናን ዴዲያ ጊሾኒ ገላሂያ ሂንቴ ዶኒዳ ጊሾ ሂንቴው ገፋይስ።

¹⁵ አላሜ ዎይኮ አላሜን ዴዲያባ ዶሶፒቴ። አላሚያ ዶሲያ አኒካ ዶሳ ዶሴና። ¹⁶ አላሜን ዴዲያ ኡባባይ፥ አሾ አሞቱሲ፥ አይፊን ቤዲዲ አሞቲያባይኒ ሚሺን ጨቁቱሲ አላሜባፔ አቲን ዶሳፊ ጊዴና። ¹⁷ አላሜይኒ አላሜን አሲ አሞቲያ ኡባይ አዳና፥ ሺን ዶሳ ሼኒያ ፖሊያ አኒካ ሜሪናው ዳና።

ከሪስቶስኅ ኤቁቲያ ሞርኬያ

¹⁸ ታ ናይቶ፥ ዎዲያ ወርሴሳይ ማታቲስ። ከሪስቶስ ሞርኬይ ሲንሳፌ ያናይሳ ሂንቴ ሲዲዳይሳዳ ሃሪ አቶሺን፥ ሃሲካ ኢያ ሞርኬቲ ዳሮቲ ዴንዲዶሶና። ሄሳ ጊሾ፥ ዎዲያ ወርሴሳይ ማታቲዳይሳ ኑኒ ሄሳን ኤሪስ። ¹⁹ ሄ ሞርኬቲ ኑ ባጋ ጊዶና ጊሾ ኑ ጊዶፌ ከዬዶሶና። ኤንቲ ኑ ባጋ ጊዲያኮ ኑ ጊዶን ዴዳና፥ ሺን ኤንታፌ አኒካ ኑ ባጋ ጊዶናይሲ ኤሬታና ሜላ ኑ ጊዶፌ ከዬዶሶና።

²⁰ ሺን ከሪስቶሲ ሂንቴ ቦላ ጊሻ አያና ጉሲስ፤ ቃሲ ሂንቴ ኡባይ ቱማ ኤሬታ። ²¹ ቱማ ሂንቴ ኤሪያ ጊሾኒ ቱማን አይቢ ዎርዶይ ባይናይሳ ሂንቴ ኤሪያ ጊሾ ታኒ ሂንቴው ገፋይሲፔ አቲን ቱማ ሂንቴ ኤሮና ጊሾ ጊዴና።

²² ዩሱሲ፥ ዶሳይ ዶሪዳይሳ ጊዴና ጊዲ ካዲያ አሳፔ ሃሪ ዎርዳንቾይ አኒ? ሄሳ ሜላ አሲ ከሪስቶስ ሞርኬ። ኢ ናዓ ካዲኮ አዋካ ካዴስ።

²³ ናዓ ካዲያ አዴስካ አዋይ ባዋ፤ ቃሲ ናዓስ ማርካቲያ አዴስካ አዋይ ዴዴስ።

²⁴ ሄሳ ጊሾ፥ ኮይሮ ሂንቴ ሲዲዳ ቃላ ሂንቴ ዎዛናን ሚንሲዲ ናጊቴ። ኮይሮ ሲዲዳይሳ ሂንቴ ናጊኮ ሂንቴው ናዓራኒ አዋራ ኢሲፌቴሲ ዳና።

²⁵ ናዓይ ኑስ ሜሪና ዴዑዋ ኢማና ጊዲ ቃላ ጌሊስ።

²⁶ ሂንቴና ባሌሲያ አሳ ጊሾ ታኒ ሃይሳ ሂንቴው ገፋስ። ²⁷ ሺን ከሪስቶሲ ሂንቴ ቦላ ባ ጊሻ አያና ጉሲስ። ጊሻ አያናይ ሂንቴናን ዴዲያ ጊሾ አኒካ ሂንቴና ታማርሲ ኮሺና። ኢያ ጊሻ አያናይ ሂንቴና ቱማ ታማርሲፔ አቲን ዎርዶ ጊዴና። ጊሻ አያናይ ሂንቴና ታማርሲዳይሳዳ ከሪስቶስን ዴዲቴ።

²⁸ ሂዛ፥ ታ ናይቶ፥ ኢ ቆንጪያ ዎዴ ኑኒ ያሺ ባይናኒ ኢያ ዩሳ ጋላስ ኢያ ሲንሳን ኑ ዩላን ቆሴቶና ሜላ ኢያን ዴዲቴ። ²⁹ ከሪስቶሲ ዊሎ ጊዴይሳ ሂንቴ ኤሪኮ ዊሎ አሲያ ኡባይ ዶሳ ናዓ ጊዴይሳ ኤሪቴ።

ዶሳ ናይታ

3 ኑኒ ዶሳ ናይታ ጌቱቲዲ ዊጌታና ሜላ ዶሳይ ኑና አይ ሜላ ዶሲዳኮ ቤዲቴ። ኑኒ ቱማካ ዶሳ ናይታ። ሃ አላሜይ ዶሳ ኤሮና ጊሾ ኑናካ ኤሬና።

ⁱ² ታ ሲቆ ኢሻቶ፥ ሃሲ ኑኒ ዶሳ ናይታ፤ ኑኒ አይ ሃናኒኮ ቡሮ ኤሬቲቤና። ሺን ከሪስቶሲ ቆንጪያ ዎዴ ኑኒ ኢያ ዳናናይሳ ኤሪስ። ኢ ቱማ ዴዴይሳ ኑኒ ቤዳና። ³ ከሪስቶስ ቤዳና ጊዲ ኡፋይሳን ናጊያ አኒካ፥ ከሪስቶሲ ጊሺ ጊዲዳይሳዳ ባና ጊሼስ።

⁴ ናጋሪ ሂጌ ሜንሶ ጊዲያ ጊሾ ናጋራ አሲያ ኡባይ ዶሳ ሂጌ ሜንሴስ። ⁵ ከሪስቶሲ አሳ ናጋራ ዳይሳናው ቆንጪዳይሳ ሂንቴ ኤሬታ፤ ኢያን ናጋሪ ባዋ። ^{j6} ከሪስቶስን ዴዲያ አኒካ ናጋራን ዴና። ቃሲ ናጋራን ዴዲያ አኒካ ኢያ ቤዲቤና ዎይኮ ኤሪቤና።

⁷ ታ ናይቶ፥ ሂንቴና አኒካ ባሌሶ፤ ከሪስቶሲ ዊሎ ጊዲዳይሳዳ ዊሎ አሲያ አኒካ ዊሎ። ⁸ ገላሄይ ኮይሮፔ ናጋራ አሲያ ጊሾ ናጋራ ኡባ ዎዴ አሲያ አኒካ ገላሄ ዳቦ። ሄሳ ጊሾ፥ ዶሳ ናዓይ ገላሄ አሶ ዳይሳናው ቆንጪስ። ⁹ ዶሳ ናዓ ጊዲያ አኒካ ዶሳ አያናይ ኢያን ዴዲያ ጊሾ ኢ ኡባ ዎዴ ናጋራን ዴና። ዶሳይ ኢያ አዋ ጊዲያ ጊሾ ናጋራን ዴና።

¹⁰ ዶሳ ናይታ ጊዶኒኒ ገላሄ ናይታ ጊዶን ዴዲያ

ዱማቴሳይ ሄሳን ኤፌቴስ፤ ዊሎ አሶና አሲ ወይኮ ባ ኢሻ ዶሶና አሲ ያሳ ናዓ ጊዴና።

ኢሶይ ኢሱዋ ዶሲቴ

¹¹ኮይሮፔ ሂንቴ ሲዲዳ ኪታይ፡ «ኢሶይ ኢሱዋ ዶሳናው ቤሴስ» ያጊያ ኪታ። ^{k12}ኦኒ ቃዔላ ሜላ ጊዳናው ቤሴና። ቃዔሊ ዓላሄ ዳቦ ጊዲዲ ባ ኢሻ ወዲስ። ኢ ባ ኢሻ አይስ ወዲዴ? ኢያ አሶይ ኢታ ጊዲዳ ጊሾኔ ኢያ ኢሻ አሶይ ሎዎ ጊዲዳ ጊሾ ወዲስ።¹

¹³ታ ኢሻቶ፡ ሃ አላሚያ አሳይ ሂንቴና ኢዲኮ ማላሌቶፊቴ። ¹⁴ኦኒ ኦ ኢሻታ ሲቂያ ጊሾ ሃይቆፔ ዴዎ ፒኒዳይሳ ኤሮስ። ባ ኢሻ ዶሶና አኒካ ሃይቆ ኩያን ዴዔስ። ^{m15}ባ ኢሻ ኢዲያ አኒካ ሽምፖ ወዴስ። ቃሲ ሽምፖ ወዴያ አዴስካ ሜሪና ዴዎይ ባይናይሳ ሂንቴ ኤፊታ። ¹⁶ኪሪስቶሲ ባ ሽምፑዋ ኦ ጊሾ አሲ ኢሚዳይሳን ሲቆይ አይቤኮ ኦኒ ኤሪዳ። ኦካ ኦ ኢሻታ ጊሾ ኦ ሽምፑዋ አሲዲ ኢማናው ቤሴስ። ¹⁷ሺን ዱሬ ጊዲዳ አኒካ ሜቶታንቹዋ ቤዒሼ፡ ኢያው ቃዴቶና ኢዊኮ ባ ዎዛናን ያሳ ሲቆይ ዴዔስ ጋናው ዋኒዲ ዳንዳዒ? ¹⁸ታ ናይቶ፡ ኦኒ አሶኒኔ ቱማቴሳን ኦ ሲቂዋ ቆንጨሳናው ቤሴስቴ አቲን ሮሐ ዓላላን ወይኮ ዶና ዓላላን ሲቂታናው ቤሴና።

ያሳን ዴዒያ አማኔቴሳ

¹⁹ኦኒ ኢሶይ ኢሱዋ ሲቂኮ፡ ኦ ቱማ ባጋ ጊዴይሳ ኤሮስ፤ ሄሳስ ያሳ ሲንሳን ዬላቶኮ። ²⁰ኦ ዎዛናይ ኦ ቦላ ፒርዲያባ ጊዲኮ፡ ያሳይ ኦ ዎዛናፔ ጊታ ጊዴይሳ ኤሮስ፤ ኢ ኡባባ ኤሬስ።

²¹ታ ሲቆ ኢሻቶ፡ ኦ ዎዛናይ ኦ ቦላ ፒርዶናባ ጊዲኮ ኦኒ ያሳ ሲንሳን ያዮኮ። ²²ኦኒ ኢያ ኪታ ናጊያ ጊሾኔ ኢያ ኡፋይሲያባ አሲያ ጊሾ ወሲያ ኡባ ኢያፔ ኤኮስ። ²³ኪሪስቶሲ ኦና ኪቲዳይሳዳ ያሳ ናዓ ዬሱስ ኪሪስቶሳ ሱንሳን አማናናዳኔ ኢሶይ ኢሱዋ ሲቃናዳ ያሳይ ኦና ኪቲስ። ⁿ²⁴ያሳ ኪታ ናጊያ አኒካ ያሳን ዴዔስ፤ ያሳይካ ኢያን ዴዔስ። ያሳይ ኦስ ኢሚዳ ጊሻ አያና ባጋራ ኢ ኦናን ዴዔይሳ ኤሮስ።

አያናታ ሻኪ ኤሪቴ

4 ታ ሲቆ ኢሻቶ፡ አያናታ ኡባ አማኖፒቴ፡ ሺን ኤንቲ ያሳፊ ዬዳኮ ፓጨ ቤዒቴ። አይስ

ጊኮ፡ ዳሮ ዎርዶ ናቤቲ አላሜን ዴንዲዶሶና። ²ያሳ አያና ጊዴይሳ ሂንቴ ሃይሳን ኤሬና፤ «ዬሱስ ኪሪስቶሲ አሴ ጊዲዲ ዬዳይሳ ማርካታይስ» ጊያ አያና ኡባይ ያሳፌ ዬስ። ³ኪሪስቶሲ አሴ ጊዲዲ ዬዳይሳ አማናይስ ጎና አያና ኡባይ ያሳፌ ጊዴና። ሄሲ ኪሪስቶሳ ኢዲያ አያና። ሂንቴ ሄ አያናይ ያናይሳ ካሴ ሲዲዴታ፤ ኢ ሃሪ አቶሺን ሃዒካ አላሜን ዴዔስ።

⁴ታ ናይቶ፡ ሂንቴ ያሳሳ። ሂንቴ ጊዶን ዴዒያ ጊሻ አያናይ አላሜን ዴዒያ አያናፔ ዳሮ ዎልቃማ ጊዲያ ጊሾ ዎርዳንቾ ናቤታ ሂንቴ ያኒዴታ። ⁵ኤንቲ ሃ አላሚያ አሴ ጊዲያ ጊሾ ሃ አላሚያባ አዶሶና፤ ሃ አላሚያ አሳይ ኤንታ አዳ ሲዶሶና። ⁶ኦኒ ያሳፌ ዬሌቲዳ፤ ያሳ ኤሪያ አኒካ ኦና ሲዔስ። ያሳ ኤሮና አኒካ ኦና ሲዔና። ኦኒ ቱማ አያናኔ ዎርዶ አያና ሄሳን ሻኮስ።

ያሳይ ሲቆ

⁷ታ ሲቆ ኢሻቶ፡ ሲቆይ ያሳፌ ያ ጊሾ አኒ ኢሶይ ኢሱዋራ ሲቂቶስ። ሲቂያ አኒካ ያሳ ናዓ፤ ኢ ያሳ ኤሬስ። ⁸ያሳይ ሲቆ ጊዲያ ጊሾ ሲቆና አኒካ ያሳ ኤሬና። ⁹ኦኒ ኪሪስቶሳ ባጋራ ዴዑዋ ዴማና ሜላ ያሳይ ባ ኢሲ ናዓ ሃ አላሚያ ኪቲስ። ያሳይ ኦና ባ ሲቂዋ ሄሳን ቤሲስ። ¹⁰ቱማ ሲቆ ጉሳይ ሃይሳ፡ ኦኒ ያሳ ሲቂዳ ጊሾ ጊዶናሺን ያሳይ ኦና ሲቂዳ ጊሾኔ ኦ ናጋራፔ ኦና ማራናው ባ ናዓ ኪቲዳ ጊሻሳ።

¹¹ታ ሲቆ ኢሻቶ፡ ያሳይ ኦና ሃይሳዳ ሲቂኮ፡ ኦካ ኢሶይ ኢሱዋ ሲቃናው ቤሴስ። ¹²ያሳ ቤዒዳይ አኒካ ባዋ። ኦኒ ኢሶይ ኢሱዋ ሲቂኮ ያሳይ ኦናን ዴዔስ፤ ኢያ ሲቆይካ ኦናን ፖሎ ጊዴስ። ^o

¹³ያሳይ ባ ጊሻ አያና ኦስ ኢሚዳ ጊሾ ኦኒ ያሳን ዴዔይሳኔ ኢካ ኦናን ዴዔይሳ ኤሮስ። ¹⁴አዋይ ባ ናዓ፡ ሃ አላሚያ አሺይሳ ጊዳና ሜላ ኪቲዳይሳ ኦኒ ቤዒዲ ማርካቶስ። ¹⁵ዬሱሲ ያሳ ናዓ ጊዴይሳ ማርካቲያ አዴንካ ያሳይ ዴዔስ፤ ኢካ ያሳን ዴዔስ። ¹⁶ያሳይ ኦና ሲቂይሳ ኦኒ ኤሮሲኔ አማኖስ።

ያሳይ ሲቆ። ሲቆን ዴዒያ አኒካ ያሳን ዴዔስ፤ ያሳይካ ኢያን ዴዔስ። ¹⁷ኦ ዴዎይ ሃ አላሚያን ኪሪስቶሲ ዴዒዳይሳ ሜላ ጊዲያ ጊሾ ፒርዳ ጋሳስ ያዮና ኢያ ሲንሴ ሺቃናው ኢያ ሲቆይ ኦናን ፖሎ

k3:11 ዮሃ 13:34 l3:12 ሜዴ 4:8 m3:14 ዮሃ 5:24
n3:23 ዮሃ 13:34፤ 15:12፤ 17 o4:12 ዮሃ 1:18

ጊዴስ።¹⁸ ሲቆን ያሺ ባዋ፡ ቱማ ሲቆይ ያሺ ከሲ ሆሌስ። ያሺኔ ፒርዲ ኢሲፌ ቢያ ጊሾ ያያ ኡራ ሲቆይ ፖሎ ጊዴና።

¹⁹ ያሳይ ኮይሮ ኑና ሲቂዳ ጊሾ ኑ ሲቆስ።
²⁰ አኒካ፡ «ዮሳ ሲቃይስ» ጊሼ ባ ኢሻ ኢቂኮ፡ ኢ ዎርዳንኝ። አይስ ጊኮ፡ ቤዲያ ባ ኢሻ ሲቆና አኒካ ቤዲቦና ዮሳ ሲቃናው ዋኒዲ ዳንዳዒ?
²¹ ከሪስቶሲ ኑስ ኢሚዳ ከታይ ሃይሳ፤ «ዮሳ ሲቂያ አኒካ ባ ኢሻ ሲቃናው ቤሴስ» ያጌይሳ።

አላሚያ ዮና

5 ዮሱሳ፡ ኢ ከሪስቶሳ ያጊዲ፡ አማኒያ አኒካ ዮሳ ናዓ። አዋ ሲቂያ አኒካ ኢያ ናዓካ ሲቆስ።
² ኑኒ ዮሳ ሲቂያ ጊሾኔ ኢያ ከታ ናጊያ ጊሾ ዮሳ ናይታ ሲቂይሳ ኤሮስ።³ ኑኒ ዮሳ ሲቂኮ፡ ኢያ ከታታ ናጎስ። ኢያ ከታቲ ዴዎ ጊዶኮና።^{p4} አይስ ጊኮ፡ ዮሳ ናዓ ጊዲያ አኒካ ሃ አላሚያ ዮናናው ዳንዳዒስ። ኑኒ ሃ አላሚያ ዮናናይ ኑ አማኑዋና።
⁵ አላሚያ ዮናናው ዳንዳዒይ አኔ? ዮሱሲ ዮሳ ናዓ ጊዴይሳ አማኒያ አሳ ሃላሊ ዮናና።

ከሪስቶሳ ማርካቴይሳ

⁶ ዮሱስ ከሪስቶሲ ሃሳ ቂንቃቲያራኔ ባ ሃይቁአዋ ሱሳራ ዩስ። ኢ፡ ሃሳራኔ ሱሳራ ዩሲፔ አቲን ሃሳ ሃላላራ ዩቤና። ጊሻ አያናይ ቱማ ጊዲያ ጊሾ ሄሲ ቱማ ጊዴይሳ ማርካቴስ።⁷ ሄሹ ማርካቲ ዴዎሶና።⁸ ሄሳቲ፡ ጊሻ አያና፡ ሃሳኔ ሱሳ። ሃ ሄሽታ ማርካቴሳይ ኢሲና።⁹ ኑ አሲ ማርካቴይሳ አማኖስ። ሺን ዮሳ ማርካቴሳይ አሳይሳፌ ዳሮ አዴስ። ዮሳይ ባ ናዓስ ማርካቲዳ ማርካቴሳይ ሃይሳ።¹⁰ ዮሳ ናዓ አማኒያ ኡራ ዎዛናን ሃ

ማርካቴሳይ ዴዒስ። ዮሳ አማኖና አኒካ ዮሳይ ባ ናዓስ ማርካቲዳ ማርካቴሳ አማኒቦና ጊሾ ዮሳ ዎርዳንኝ አሴስ።

¹¹ ሂዛ፡ ማርካቴሳይ ሃይሳ፤ ዮሳይ ኑስ ሜሪና ዴዎ ኢሚስ፤ ሄ ዴዎይካ ኢያ ናዓን ዴዒስ ያጌይሳ።^{q12} ዮሳ ናዓይ ዴዒያ አዴስካ ዴዎይ ዴዒስ። ዮሳ ናዓይ ባይና አዴስካ ዴዎይ ባዋ።

ሜሪና ዴዎ

¹³ ዮሳ ናዓን አማኒያ ሂንቴው ሜሪና ዴዎይ ዴዒይሳ ሂንቴ ኤራና ሜሳ ሃይሳ ሂንቴው ዓፋስ።

¹⁴ ዮሳ ሺኒያዳ አይቢባካ ኢያ ዎሲኮ፡ ኢ ሲዒይሳ ኑኒ ኤሪያ ጊሾ ኢያን አማኔቶስ።¹⁵ ኑኒ ዎሲያ ኡባ ኢ ሲዒይሳ ኤሪኮ፡ ኑኒ ዎሲያባ ኢ ኢማናይሳ ኤሮስ።

¹⁶ አኒካ ባ ኢሻይ ሃይቆ ቤሶና ናጋራ አሲሺን ቤዒኮ፡ ዮሳ ኢያው ዎሳናው ቤሴስ። ሃይቆ ቤሶና ናጋራ አሲዳይሳታስ ዮሳይ ዴዎ ኢማና። ሃይቆ ቤሲያ ናጋሪ ዴዒስ። ታኒ ሂንቴና ሄሳስ ዮሳ ዎሲቴ ጊኬ።¹⁷ ኢታ አሶ ኡባይ ናጋራ፡ ሺን ሃይቆ ቤሶና ናጋሪ ዴዒስ።

¹⁸ ዮሳ ናዓይ ኢያ ናጊያ ጊሾ ዮሳ ናዓ ጊዲዳ አኒካ ናጋራን ኡባ ዎዴ ዴዎናይሳ ኑኒ ኤሮስ። ሃላሄይ ኢያ ቆሃናው ዳንዳዒና።¹⁹ ኑኒ ዮሳሳ ጊዴይሳኔ ሃ ኩሜሳ አላሜይ ሃላሄን ሃሬቴይሳ ኤሮስ።

²⁰ ኑኒ ቱማ ዮሳ ኤራናዳ ዮሳ ናዓይ ዩዳይሳኔ ኑስ አኬካ ኢሚዳይሳ ኤሮስ። ኑኒ ኢያ ናዓ፡ ዮሱስ ከሪስቶሳ ባጋራ ቱማ ዮሳን ዴዎስ። ዮሱሲ ቱማ ዮሳኔ ሜሪና ዴዐዋ።

²¹ ታ ናይቶ፡ ኤቃታፔ ሂንቴ ሃኪቴ።

ዮሃንስ ዓፊዳ

ናምዓንሶ ኪታ

ጋሳ ቆፋ

ዮሃንስ ዓፊዳ ናምዓንሶ ኪታ፥ ዩሱፋ ሃዋሬ ጊዲዳ ጨማይ፥ ዮሃንስ ዓፊስ፥ ዓፊቲዳይካ ዶሬቲዳ ጎዳቴሳኔ ኢ ናይታሳ፥ እኒ ኤሪ፥ ሄሲካ ኢሲ ዎሳ ኬሳሲኔ ኢያን ጎይኒያ አሳስ ጊዶና አጊና፥ ሃ ቃንሳ ኪታይ ዓፊቲዳይ፥ ኤንቲ ኢሶይ ኢሱዋራ ሲቱታና ሜላ አከኪሳናሳኔ ዎርዶ አስታማሬታፔኔ ኤንታ ቲሚርቲያፌ ናጌታና ሜላ ቆፊሳና፥

2 ዮሃንስ ኪታ አይፌ ቆፋታ

ሳሮሶ 1-3

ሲቆይ ኡባፌ ቦላ 4-6

ዎርዶ ቲሚርቲያፌ ናጌቱሰ 7-11

ኩሻ ቆፋ 12-13

1 ታ ጨማይ ዶሬቲዳ ጎዳቴሲኔ ኢ ናይታስ ኪቲዳ ኪታ፥ ታ ዓላላ ጊዶናሺን ቱማ ኤሪያ ኡባይ ሂንቴና ዶሶሶና፥ ² ሃ ቱማይ ኑናን ዴዲያ ጊሾኔ ሜሪናው ኑራ ዳና ጊሾ ታኒ ሂንቴና ቱማ ዶሳይስ፥

³ ዶሳ ኑ አዋኔ ኢያ ናዓ ዩሱስ ኪሪስቶሳ አዶ ኬሃቴሳይ፥ ማሮቴሳይኔ ሳሮቴሳይ ቱማኒኔ ሲቆን ኢሲፌ ኑራ ጊዶ፥

ቱማባኔ ሲቆባ

⁴ አዋይ ኑና ኪቲዳይሳዳ፥ ኔ ናይታፔ ባጋቲ፥ ቱማስ ኪቴቴይሳ ቤዓዳ ታኒ ዳሮ ኡፋይታስ፥

⁵ ጎዳቴ፥ ሃዲካ ኑኒ ኡባይ ኢሶይ ኢሱዋ ሲቃና ሜላ ታኒ ኔና ዎሳይስ፥ ሃ ኪታይ ኮይሮፔ ኑራ ዴዲያ ኪታፔ አቲን ታኒ ኔው ኦራሳ ኪታ ዓፊኬ፥ ⁶ ቱማ ሲቆይ ኑኒ ዶሳ ኪታ ናጊዲ ዳናይሳ፥ ቃሲ ኮይሮፔ ሂንቴ ሲዲዳይሳዳ ኢያ ኪታይ፥ ሂንቴ ኡባይ ሲቆን ዳና ሜላሳ፥

⁷ ዩሱስ ኪሪስቶሲ አሴ ጊዲዲ ዩዳይሳ አማናና፥ ዳሮ ባሌሲያ አሳቲ፥ አላሜን ዴንዲዶሶና፥ ሄሳ ሜላ አሲ እኒካ ባሌሴይሳኔ ኪሪስቶሳ ሞርኬ፥ ⁸ ሂንቴ አሲዳ ኩሜሳ ዎይቱዋ ኤካናው ሚኒቴ፥ ሂንቴ አሲዳይሲ ዳዮና ሜላ ናጌቲቴ፥

⁹ ኪሪስቶሳ ቲሚርቲያን ዶናይሳሲኔ ኢያፔ ሃኪያ ኡራስ ዶሳይ ባዋ፥ ኪሪስቶሳ ቲሚርቲያን ዴዲያ ኡራስ አዋይኔ ናዓይ ዴዎሶና፥ ¹⁰ እኒካ ሂንቴኮ ዩሼ ሃ ቲሚርቲያ ኤሆና ኢዒኮ፥ ሂንቴ ሶ ጌልሶፊቴ፤ ሳሮካ ጎፒቴ፥ ¹¹ ኢያ ሳሮ ጊያ እኒካ ኢያ ኢታ አሱዋን ኢያራ ሻኬቴስ፥

ወርሴሳ ሳሮታ

¹² ታኒ ሂንቴው ዓፋናው ኮዩዳ ዳሮባይ ዴዒስ፥ ሺን ዎርቃቴኒኔ ቃላሜን ዓፋናው ኮዩኬ፥ ኑ ኡፋይሳይ ፖሌታና ሜላ ሂንቴራ ሶምዎን ጋሄታዳ አዴታናው ሂንቴኮ ባና ጋዳ ቆፓይስ፥

¹³ ዶሳይ ዶሪዳ ኔ ሚቹ ናይቲ ኔና ሳሮ ያጎሶና፥

ዮሃንስ ገፊዳ

ሄዻንሉ ኪታ

ጋሳ ቆፋ

ዮሃንስ ገፊዳ ሄዻንሉ ኪታ፥ ዮሱሳ ሃዋሬ ጊዲዳ ጨማይ፥ ዮሃንስ ገፊስ፥ ኢ ገፊዳይካ ጋዮሳ ጊያ ኢሲ ዎሳ ኬሳ ሄማይሳሳ፥ ገፊይ ኢሲ ባጋራ ጋዮሲ ሃራ አማኔይሳታ ማዲዳ ጊሾ ኢያ ጋላቱስ፤ ቃሲ ሃራ ባጋራ ዲዮቲራፊሳ ጌቱቲያ ዎሳ ኬሳ ሃላቃ ጊዳናው ኮያ ጌላ ኡራፔ ናጌታና ሜላ አኬኪሴስ።

3 ዮሃንስ ኪታ አይፌ ቆፋታ

ጌሎ ቆፋ 1-4

ጋዮሲ ጋላቱቲስ 5-8

ዲዮቲራፊሲ ቦሬቲስ 9-10

ዲሜኒሮሲ ጋላቱቲስ 11-12

ኩሻ ቆፋ 13-15

1 ታኒ ጨማይ፥ ቱማ ዶሲያ ጋዮሳስ ኪቲዳ ኪታ። ^{s2} ታ ሲቁዋው፥ ኔኒ ኔ ሺምፑዋን ሎዎ ዴዔይሳ ታ ኤሬይሳዳ ኔው ፓያቱሲ ዳና ሜላኔ ኔ አሲያባይ ሱራና ሜላ ኔው ዎሳ ዎሳይስ። ³ ጉሳ አማኒያ አሳቲ ዪዲ፥ ኡባ ዎዴ ኔኒ ቱማን ዴዔይሳኔ ኔ ቱማቱሳባ ማርካቲዳ ዎዴ ታኒ ዳሮ ኡፋይታስ። ⁴ ታ ናይቲ ቱማቱሳን ዴዔይሳ ሲዔይሳፊ አዲዲ፥ ታና ኡፋይሲያባይ ባዋ።

ጋዮሲ ጋላቱቲስ

⁵ ታ ሲቁዋው፥ ኤንቲ ኔው ኢማሴ ጊዲኮካ፥ ኔኒ አማኒያ አሳታስ አማንሲያ አሶ አሳሳ። ⁶ ኤንቲ

ኔ ሲቁዋዋ ዎሳ ኬሳን ማርካቶሶና፥ ሃዲካ ኤንቲ ቢያ አጊያን ዎሳይ ዶሴይሳዳ አሳዳ ኤንታ ማዲኮ ሎዎ አሳሳ። ⁷ ኤንቲ ኪሪስቶሳ ሱንሳ ጊሾ ኬዬሼ፥ አማናና አሳታፔ አይኮካ ኤኪቦኮና። ⁸ ኦኒ ቱማ አሱዋ ኤንታራ ኢሲፌ አሳናው ሃይሳ ሜላ አሳታ ማዳናው ቤሴስ።

ዲዮቲራፊሳ ዲሜኒሮሳ

⁹ ታኒ ዎሳ ኬሳታስ ዳብዳቤ ፃፋስ፥ ሺን ኤንታ ሃላቃ ጊዳናው ኮያ ዲዮቲራፊሲ ኦኒ ጌይሳ ኤኬና። ¹⁰ ሄሳ ጊሾ፥ ታኒ ያ ቢያ ዎዴ ኢ ኦ ቦላ አዴቲያ ኢታ አዳኔ ኢ አሲዳ አሱዋ አዳና። ኢ ሄሲ ጉዲስ ጊዲ፥ ኦ ኢሻቲ ያ ዎዴ ሞኬና፥ ሃሪ አቶሺን፥ ኤንታ ሞካናው ኮዬይሳታካ ዲጊዲ ዎሳ ኬሳፊ ኬሴስ።

¹¹ ታ ሲቁዋው፥ ሎዎባ ዳናፔ አቲን ኢታባ ዳናፓ። ሎዎባ አሲያ አኒካ ዎሳ አሲ፥ ሺን ኢታባ አሲያ አኒካ ዎሳ ቤዲቤና።

¹² ዲሜኒሮሲ ሎዎ አሲ ጊዴይሳ አሳ ኡባይ ማርካቱስ። ቱማይ ባ ሁዔን ኢያባ ማርካቱስ፤ ኦካ ኢያባ ማርካቶስ፤ ኦ ማርካቱሳይ ቱማ ጊዴይሳ ሂንቱ ኤሬታ።

ወርሴሳ ሳሮታ

¹³ ታኒ ኔው ፃፋናው ኮዬዳ ዳሮባይ ዴዔስ፥ ሺን ቃላሜኒኔ ዎርቃቱን ፃፋናው ኮዬኬ። ¹⁴ ሺን ታኒ ማታራ ኔራ ጋሄታናው ቆፓይስ፤ ሄ ዎዴ ኦኒ አዴታና።

¹⁵ ሳሮይ ኔው ጊዶ።

ኔ ዳቦቲ ኔና ሳሮ ያጎሶና፥ ኦ ዳቦታ ኡባ ኤንታ ሱንሳ ሱንሳ ዪጋዳ ታና «ሳሮ ጊስ» ያጋ።

ዴሁዳ ዓፌዳ ኪታ

ጋሳ ቆፋ

ዴሁዳ ኪታይ ዓፌቲዳይ፡ አማኖና ዴዒሼ አማኒያ አሲ ዳኒዲ ወርዶ ቲሚርቱ ላሊያ አሳታፔ አማኒያ አሳይ ናጌታና ሜላ አኬኪሳና፡ ሃ ቃንሳ ኪታይ ባ ጊዶን አይኪዳ ቆፋታን ናምዓንሶ ጴዊሮሳ ኪታ ዳኒስ፡ ዓፌይ፡ «አማኒያ አሳስ ኢሲ ቶሆኔ ወርሴሲ ጋካናው ኢሜቲዳ አማኑዋስ አሉቲቱ» ያጊዲ ናባቤይሳታ ሚንሲዲ ቆፊሴስ፡

ዴሁዳ ኪታ አይፌ ቆፋታ

ሳሮሶ 1-2

ወርዶ አስታማሬታ ቲሚርቲያኔ ኤንታ ኩንዴሳ 3-16

አማኖ ናጋና ሜላ ኢሜቲዳ ዞሬ 17-23

ጋሳታ ዎሳ 24-25

1 ታኒ ዴሁዳ፡ ዩሱስ ኪሪስቶሳ አይሌይ፡ ያይቆባ ኢሻይ፤

ዮሳይ ዌጊዳይሳታስ፡ ዮሳ አዋይ ዶሴይሳታሲኔ ዩሱስ ኪሪስቶሳን ናጌቲዳይሳታስ ሃ ዳብዳቤያ ያፋይስ፡^t

² ማርቴሲ፡ ሳርቴሲ፤ ሲቆይ ሂንቴው ኩሞ፡

ወርዶ አስታማሬታ

³ ታ ሲቆ ኢሻቶ፡ ኑኒ ኢሲፌ ሻኬቲያ አቶቴሳባ ሂንቴው ዓፋናው ታኒ ዳሮ አሞታስ፡ ሺን አማኒያ አሳስ ኢሲ ቶሆኔ ወርሴሲ ጋካናው ኢሜቲዳ አማኑዋስ አሉታና ሜላ ሂንቴና ዞሬሼ ዓፋናይሲ ታው ኮሺያባ ጊዲስ፡⁴ ኤንታ ፒርዳይ ቤኒፔ ዓፌቲዳ ኡቲዳ፡ ኢሲ ኢሲ አሳቲ አኒካ ኤሮና ሂንቴ ጊዶ ጌሊዶሶና፡ ኤንቲ ዮሳ ኤሮናይሳታ፡ ኤንቲ ኑ ዮሳ አዶ ኬሃቴሳ ሳይማታናው ጎዲቲያ አጌ አሲዲ ኤኮሶና፡ ባ ዓላላ ካዎ ጊዲዳ፡ ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ካዶሶና፡

⁵ ሺን ሂንቴ ሃ ኡባ ኤሪያባ ጊዲኮካ፡ ጎዳይ ኢስራዔል አሳ ጊብዌ ቤታፌ ዋቲ ኬሲዳኮ፡ ቃሲ ጉዩፔ አማኖናይሳታ ዳይሲዳይሳ ታ ሂንቴና አኬኪሳናው ኮያይስ፡^{u6} ባንታ ዴዒያሱዋ አጊዲ፡ ባንታው ኢሜቲዳ ማታ ናጊቦና ኪታንቸታ፡ ጊታ ፒርዳ ጋላሳይ ጋካናው ዮሳይ ኤንታ

ዱማፔ ጋርሳን ሜሪና ሳንሳላታን ቃቺ ዎሲስ፡⁷ ሄሳዳ፡ ሶዶሜኔ ጋሞራ አሳይኔ ኤንታ ማታን ዴዒያ ካታማታን ዴዒያ አሳይ ሳይማቲዶሶና፤ ሳይማቴሳራ ጋሄቲያ ቱናቴሳ አሲዶሶና፡ ኤንቲ ሜሪና ታማን ዋይታናይሳታስ ሌሚሶ ጊዲዶሶና፡^v

⁸ ሄሳዳካ፡ ሃ አሙሃንቸቲ ባንታ አሳቴሳ ቱኒሶሶና፤ ማታ አዋታ ካዶሶና፤ ሳሎ ሜዴቴሳታ ጫዮሶና፡⁹ ሺን ኪታንቸታ ሃላቃይ ሚካዔሌይ ሙሴ አሃስ ዓላሄራ ፓላሚዳ ዎዴ «ጎዳይ ኔና ሴሮ» ያጊሲፔ አቲን ኢያ ቦላ ጫሻ ቃላ አዲዲ ሞታናው ኮዩቢና፡^{w10} ሺን ሃ አሳቲ ባንታው ኤሮናባ ኡባ ጫዮሶና፤ ቃሲ ኤንቲ ዎዛኒ ባይና ሜሄዳ ሜዶን ኤሪያ ኤራይ፡ ኢ ኤንታና ዳይሳና፡¹¹ ኤንታና አዩ! ኤንቲ ቃዔላ አጊያን ቢዶሶና፡ ሚሼ ኮዩዲ ባላማ ባላን ኩንዲዶሶና፡ ቆሬይ ዮሳ ቦላ ዴንዲዳይሳዳ ኤንቲ ዮሳ ቦላ ዴንዲዲ ዳዩዶሶና፡^x

¹² ሃ አሳቲ፡ ሂንቴ ሲቆ ጊቢራ ሚያ ቤሳን ሂንቴራ ኡቲያ ዎዴ ዩሊ ባይና ካዉሻታ፡ ኤንቲ ባንታና ዓላላ ሄሜይሳታ፡ ኤንቲ ጫርኮይ ኤፌያ ኢሪ ባይና ሻራ ሜላ፡ ቃሲ አይፌ ዎዴን አይፌ አይፎና፡ ዓጶራ ሾዴቲድ፡ ናምዑ ቶሆ ሜሊዳ ሚሳ ሜላ፡¹³ ኤንቲ ሃንቁቲዳ አባ ዙሊያ ሜላ ባንታ ፖኩዋ ጎፖንቴይሳታ፡ ኤንቲ ሜሪናው ሳካና ዱማይ ናጊያ ቶይላቲያ ያሊንቶታ፡

¹⁴ አዳሜፔ ዶሚዲ፡ ላፑንሳ ዩሌታ ጊዲዳ ሄኖኬይ፡ ሃ አሳታባ ቲንቢቴ አዲሼ፡ «ሄኮ፡ ጎዳይ፡ ባ ዳሮ ሙኩሉ ጌሻታራ ያና፡^{y15} አሳ ኡባ ፒርዳና፤ ጌላታ ኡባ ኤንቲ አሲዳ ኢታ አሶ ኡባ ጊሾኔ ማካላቴሳን ኤንቲ ዮሳ ቦላ አዴቲዳ ኢታ አዳ ኡባ ጊሾ ፒርዳና» ያጊስ፡¹⁶ ሄ አሳቲ ኡባ ዎዴ ዙዙሜይሳታኔ አዳ ኮዩይሳታ፡ ቃሲ ባንታ ኢታ አሙዋ ካሎሶና፤ ባንታናን ጩቆሶናኔ ባንታና ጎዲያባ ዴማናው ሃራታ ሳቦሶና፡

ወርሴሳ ዞሬ

¹⁷ ሺን ታ ኢሻቶ፡ ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ሃዋሬቲ ካሲ ሂንቴው አዲዳ ቃላ አኬኪቱ፡¹⁸ ኤንቲ፡ «ወርሴሳ ዎዲያን፡ ባንታ አሙዋ ካሊዲ ቶቼይሳቲ ያና» ያጊዶሶና፡^{z19} ሄ አሳቲ

^t1:1 ማቶ 13:55፤ ማር 6:3 ^u1:5 ኬሳ 12:51፤ ታይ 14:29-30

^v1:7 ሜዴ 19:1-24

^w1:9 ዳኔ 10:13፤ 21፤ 12:1፤ ዮቆ 12:7፤ ዛሬ 34:6፤ ዛካ 3:2 ^x1:11 ሜዴ 4:3-8፤

ታይ 22:1-35፤ 16:1-35 ^y1:14 ሜዴ 5:18፤ 21-24 ^z1:18 2ጴጊ 3:3

አሳ ጊዶን ሻሆቴሲ ሜዴይሳታ፥ ባንታ አሾ
አሙዋስ ሃሬቴይሳታኔ ጌሻ አያናይ ባይናይሳታ።

²⁰ ሺን ታ ኢሻቶ፥ ጌሺ ጊዲዳ ሂንቴ አማኑዋን
ሂንቴና ዲቻናው ሚኒቴ፤ ቃሲ ጌሻ አያና ዎልቃን
ዎሲቴ። ²¹ ሂንቴና ሜሪና ዴዑዋኮ ጋሲያ ኑ
ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ ማሮቴሳ ናጊሼ ሂንቴና ያሳ
ሲቁዋን ናጊቴ።

²² ሲዴይ ዴዒያ አሳስ ቃዴቴቴ። ²³ ኢሲ
ኢሲ አሳታ ታማፔ ኬሲ ኤኪቴ። ቃሲ ኢታ
አሞን ቱኒዳ ኤንታ ማዑዋ ኢዲሼ ሃራታስ ያሻን
ቃዴቴቴ።

ጋላታ ዎሳ

²⁴ ሂንቴ ኩንዶና ሜላ ናጋናው ቦሬይ
ባይናይሳታኔ ጊታ ኡፋይሳን ኩሚዳይሳታ ኦሲዲ
ባ ቦንቹዋ ሲንሳን ሂንቴና ሺሻናው ዳንዳዒያ፥
²⁵ ኑና አሺያ ኢሲ ያሳስ፥ ኑ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ
ባጋራ ቦንቾይ፥ ጊታቴሲ፥ ዎልቂኔ ማቲ፥ ካሴካ፥
ሃዒካ፥ ሜሪናዉካ ኢያው ጊዶ። አሚንዒ።

ዮሃንስ ቆንጮሳ

ጋሳ ቆፋ

ዮሃንስ ቆንጮሳይ ዓፌቲዳይ፥ አማኒያ አሳይ ዮሱስ ኪሪስቶስ ባንታው ጎዳ አሲዲ፥ ጌሻቴላን ዴዲያ ጊሾ ኤንታ ሜቶይኔ ዋዬይ ጋኪዳ ዎዴና። ዓፌይ ወዲዲ ዌሊዳ አይፌ ቆፋይ፥ አማኒያ አሳ ኡፋይሳይ ኩሜሲ ጊዳና ሜላ ኤንታ ሚንሴሊድ፥ ኤንታ ጋኪዳ ጎዳኔ ሜቱዋ ጊዶን ባንታ አማኑዋን ሚኒዲ ኤቃና ሜላ ዴንሴሳናሳ።

ማፃፋን ዳሪያ ከፊሌይ ዳርኔ ካሊ ካሊዲ ቆንጪዳ ቆንጮሳ አይከስ። ሃ ቆንጮሳቲ ሄ ዎዴ ዴዲያ አሳስ ጌሌስ፥ ሺን ሃራታስ ፀራ ጊዲዲ ጋምዲስ። ኤንቲ አዴቲዳይካ ሌሚሶ አዳና። ሃ ማፃፋን ዴዲያ ታይቦቲ፥ ማካ ሚሼቲኔ ዶዓቲ ዴሬታኔ አያና ሜዴቴላታ ሌሚሶ። ማዘሙሬ አዘማቹይ ሲሚ ሲሚዲ ዩዌቴይሳዳ፥ ሄ ማፃፋን ዴዲያ ሁዔ ቆፋቲ ዱማ ዱማ ቆንጮሳታ ባጋራ ዱማ ዱማ አጌን ሲሚ ሲሚ ሸቂዶሶና። ሃ ማፃፋን ቢርሼሳስ ዱማ ዱማ ቆፋይ ዴዲኮካ፥ ኢያው ሁዔ ቆፋይ ቆንጮ። ሄሲካ፥ «ዶሳይ ጎዳ ኪሪስቶስ ባጋራ ዛሬሶና አጌን ባ ሞርኬታ፥ ዓላሄራ ጉጂዲ፥ ኢሲ ቶሆኔ ወርሴሲ ጋካናው ያናና። ሄ ዶኑዋፕ ጉዬ፥ ኢያው አማኔቲዲ ዴዲዳ ባ ባጋታ አራሳ ሳሎኔ አራሳ ሳዓ አንጆ ላቲሳና» ያጌይሳ።

ዮሃንስ ቆንጮሳ አይፌ ቆፋታ

ጌሎ ቆፋ 1:1-8

ዮሱሲ ላፑን ዎሳ ኬሳታ ጊዶን 1:9-20

ላፑን ዎሳ ኬሳታስ ዓፌቲዳ ኬታ 2:1-3:22

አራታ፥ ዓሳ ማፃፋኔ ዶርሳ 4:1-5:14

ላፑን ማታሜታ 6:1-8:1

ላፑን ሞይዜታ 8:2-11:19

ዳዊያኔ ናምዑ ዶዓታ 12:1-13:18

ዱማ ዱማ ቆንጮሳታ 14:1-15:8

ላፑን ሃንቆ ፀዓታ 16:1-21

ባቢሎኔ ኩንዴሳ፥ ዶዓኔ ዎርዶ ናቢያ 17:1-20:10

ወርሴሳ ፒርዳ 20:11-15

አራሳ ሳሎ፥ አራሳ ሳዓኔ አራሳ ዩሩሳላሜ 21:1-22:5

ኩሻ ቆፋ 22:6-21

1 ኤሶን ሃናናው ዴዲያባ ባ አይሌታ ቤሳና ሜላ ዶሳይ ኢያው ኢሚዳ ዮሱስ ኪሪስቶስ ቆንጮሳይ ሃይሳ። ዮሱሲ ባ ኪታንቹዋ ኪቲዲ፥ ባ አይሊያ ዮሃንሳስ ቆንጪሲስ። ²ዮሃንሲ ዶሳ ኪታ፥ ዮሱስ ኪሪስቶሲ አሲዳባኔ አዲዳባ ኡባ ማርካቲስ። ³ሃ ኡባይ ሃናናው ዎዴይ ማቲዳ ጊሾ ሃ ቲንቢቱ ቃላ ናባቢያ አጊካ አንጆቲዳይሳ፤ ቃሲ ሃ ቃላ ሲዔይሳቲኔ ዓፌቲዳ ኪታ ናጊያ ኡባይ አንጆቲዳይሳታ።

ላፑን ኢሲያ ዎሳ ኬሳታስ ኪቲቲዳ ሳርሶ

⁴⁻⁵ሃ ዳባዳቢይ፥ ዮሃንሳፕ፥ ኢሲያ ቢታን ዴዲያ ላፑን ዎሳ ኬሳታስ ዓፌቲስ፥ ካሴካ፥ ሃዲካ ዴዲያ፥ ሲንሳፌካ ያናው ዴዲያ ዶሳፌ፥ ቃሲ ኢያ አራታ ሲንሳን ዴዲያ ላፑን አያናታፕ፥ ሄሳዳካ፥ ሃይቆፕ ዴንዶን ኮይሮ ጊዲዳይሳፌ፥ ሳዓ ካዎታ ሃሪያ አማኔቲያ ማርካ ጊዲዳ ዮሱስ ኪሪስቶሳፕ፥ አዶ ኬሃቴሳይኔ ሳርቴሳይ ሂንቴው ጊዶ። ^a

ዮሱሲ ኑና ሲቁስ፥ ቃሲ ባ ሱሳን ናጋራ አይሌቴሳፌ ኑና ሳዓ ኬሲስ። ^{b6}ኑኒ ዶሳ ኢያ አዋስ አሳና ሜላ ኑና ካዎቴሳ ካሂኔ አሲስ። ኢያው ሜሪናፕ ሜሪና ጋካናው ቦንቾይኔ ዎልቃይ ጊዶ። አሚንዲ። ^c

⁷ሄኮ፥ ዮሱሲ ሻራራ ዮስ። አሳ ኡባይ ሃሪ አቶሺን፥ ኢያ ጫዲዳ አሳይካ ኢያ ቤዓና፥ ሳዓን ዴዲያ አሳ ኡባይ ኢያ ጊሾ ዩካና፥ ሄሲ ቱማ ሃናና! አሚንዲ። ^d

⁸«ካሴካ፥ ሃዲካ ዴዴይሲ፥ ሲንሳፌካ ያና ጎዳይ፥ ኡባፌ ዎልቃማ ዶሳይ፥ አልፋኔ አሜጊ ታና» ^{**}ያጌስ ጎዳ ዶሳይ። ^e

ጎዳ ቆንጮሳ

⁹ታኒ፥ ዮሃንሲ፥ ሂንቴ ኢሻይ፥ ሂንቴራ ኢሲፌ ዮሱሳን ዋያ፥ ኢያ ካዎቴሳኔ ኢያ ዳንዳዓ ቤዓስ። ታኒ ዶሳ ቃላ ጊሾኔ ዮሱሳባ ማርካቲዳ ጊሾ ፓዊሞ ጊያ ሃሳን ቴቁቲዳ ቢታን ዴዓይስ።

^{**}1:8 አልፋኔ አሜጋ፥ ጊሪኬ ዶናን አልፋኔ አሜጊ ኮይሮኔ ወርሴሳ ፒዳሌታ፤ ቢርሼሳይካ ኮይሮኔ ወርሴሲ ጉሱ።

^a1:4-5 ኬሳ 3:14፤ ዮ.ቆ 4:5 ^b1:4-5 ኢሳ 55:4፤ ማዝ 89:27

^c1:6 ኬሳ 19:6፤ ዮ.ቆ 5:10 ^d1:7 ዳኔ 7:13፤ ማቶ 24:30፤ ማር 13:26፤ ሉቃ 21:27፤

1ቴሴ 4:17፤ ዛካ 12:10፤ ዮሃ 19:34 ^e1:8 ዮ.ቆ 22:13፤ ኬሳ 3:14

10 ጎዳ ጋላሳን ታ ጌሻ አያናን ሃሬታዳ ዴዓይስ፤
ታፔ ጉዬራ ሞይዜ ፑና ሜላ ጊታ ጊርሲ ሲዓስ።
11 ሄ ጊርሳይ ታና፡ «ኔ ቤዔይሳ ማፃፋን ፃፋዳ፡
ኢሲያን ዴዒያ ላፑን ዎሳ ኬሳታስ፡ ኤፌሶና፡
ሳሚርኔሳ፡ ጴርጋሞና፡ ቲያቲርና፡ ሳርዴሳ፡
ፊላዴፊልፊያኔ ሎዶቲያ ዬዳ።» ያጊስ።

12 ታኒ ታው አዲያ ጊርሳ ቤዓናው ጉዬ ሲማዳ
ዎሞፔ ዎሲያ ላፑን ዎርቃ ኮጫታ ቤዓስ። 13 ሄ
ኮጫታ ጊዶን አሳ ናዓ ዳኔይሳ ቤዓስ። ኢ አዱሳ
አፊላ ባ ቶሁዋ ጋሲ ማዒስ፡ ዎርቃ ዳንጮን ባ
ቲራ ዳንጪስ።^{f14} ኢያ ሁዔይኔ ኢያ ቤናናይ
ቦሳ ዶርሳ ኢኪሴ ሜላ ዎይኮ ሻቻ ሜላ ቦሲ፤
ኢያ አይፌይ ታማ ላጮ ዳኔስ።^{gh} 15 ኢያ
ቶሆይ ታማን ሴሪዲ ዘዒዳ ናሴ ቤራታ ዳኔስ፤
ኢያ ጊርሳይካ ጊታ ሻፋ ኮሺንቻ ሜላ።ⁱ¹⁶ ኢ
ባ ኡሻቻ ኮሺን ላፑን ዎሊንቶታ አይኪስ። ኢያ
ዶናፔ ናምዑ ባጋራ ቃራቲዳ ማሺ ኬዬስ። ኢያ
ሶምዎይ ሴታ ጋላሳ አዋ አይፌ ዳኔስ።

17 ታኒ ኢያ ቤዒዳ ዎዴ ሃይቂዳ አሳዳ ሃናዳ
ኢያ ቶሁዋ ማታን ኩንዳስ። ኢ ባ ኡሻቻ ኮሺያ
ታ ቦሳ ዎሲዲ፡ «ያዮፋ፤ ኮይሮይ ወርሴሳይ ታና።
^{j18} ታኒ ዴዎን ዴዓይስ፤ ታኒ ሃይቃስ፡ ሺን ሄኮ
ሜሪ ሜሪናወካ ዴዎን ዴዓይስ። ሃይቆኔ ሲዎሌ
ቁልፔይ ታ ኮሺና።¹⁹ ሂዛ፡ ሃዒ ሃኒያባኔ ሲንሳፌ
ሃናናባ ኔ ቤዒዳባ ፃፋ።²⁰ ኔኒ ታ ኡሻቻ ኮሺን
ቤዒዳ ላፑን ዎሊንቶታኔ ላፑን ዎርቃ ኮጫታ
ቢርሼሳይ ሃይሳ፡ ላፑን ዎሊንቶቲ ላፑን ዎሳ
ኬሳታ ኪታንቾታ፤ ላፑን ዎርቃ ኮጫቲ ላፑን
ዎሳ ኬሳታ።»

ኤፌሶና ዎሳ ኬሳስ ኪቴቲዳ ኪታ

2 «ኤፌሶና ዎሳ ኬሳ ኪታንቹዋስ ሃይሳዳ ያጋዳ
ፃፋ።

ባ ኡሻቻ ኮሺን ላፑን ዎሊንቶታ
አይኪዳይሲኔ ላፑን ዎርቃ ኮጫታ ጊዶራ
ሃሙቴይሲ ሃይሳዳ ያጊስ፡² ታኒ ኔ አሱዋ፡
ኔ ዳዞራኔ ኔ ጌንጫ ኤራይስ። ኔኒ ኢታ
አሳታባ ጌንጫናው ዳንዳዓባናይሳ ኤራይስ።
ቃሲ ሃዋሬ ጊዶናሺን ባንታና፡ ሃዋሬ
ጌይሳታ ፒልጋ ኤራዳ ኤንቲ ዎርዳንቾ
ጊዴይሳ ዴሚዳይሳ ታ ኤራይስ።³ ኔኒ

ጌንጫዳሳ፤ ታ ሱንሳ ጊሾ ሜቶ ዳንዳዓዳሳ፤
ዎኔታባካ።⁴ ጊዶሺን፡ ሃዒ ታ ኔና ቦሪያባይ
ዴዔስ፤ ሄሲካ ኔኒ ካሴ ኔ ሲቁዋ አጋዳሳ።
⁵ ሂዛ፡ ኔ አይ ሜላ ጶቃ ቤሳፌ ኩንዲዳኮ
አኬካ! ኔ ናጋራፔ ሲማ፤ ኔኒ ካሴ አሲያ
አሱዋ አሳ። ኔኒ ኔ ናጋራፔ ሲሞና ኢዚኮ፡
ኔ ዎምፔ ዎሲያ ኮጫ ኢያ ቤሳፌ ኤካና።
⁶ ሃዒ ታ ኔና ናሺያ ኢሲባይ ዴዔስ፤ ታ
ኢዚያ ኒቆላዌታ አሱዋ ኔካ ኢዳዳሳ።

⁷ ጌሻ አያናይ ዎሳ ኬሳታስ ጊያባ ሲዓናው
ሃይሲ ዴዒያ አኒካ ሲዎ። ዎኒያ አኒካ ዎሳ
ጋናቲያን ዴዒያ ዴዎ ሚሴ አይፌፔ ማና
ሜላ ማታ ኢማና።^k

ሳሚርኔሳ ዎሳ ኬሳስ ኪቴቲዳ ኪታ

⁸ «ሳሚርኔሳ ዎሳ ኬሳ ኪታንቹዋስ ሃይሳዳ ያጋዳ
ፃፋ።

ኮይሮይኔ ወርሴሳይ፡ ሃይቂዳይሲኔ
ሃይቆፔ ዴንዲዳይሲ ሃይሳዳ ያጊስ፡¹

⁹ ታኒ ኔ ዋያኔ ኔ ማንቆቴሳ ኤራይስ፤
ጊዶሺን ኔኒ ዱሬ። አይሁዴ ጊዶናሺን
ባንታና አይሁዴ ጌይሳቲ ጫያ ጫሻ ታ
ኤራይስ፡ ሺን ኤንቲ ፃላሄ ማባራን ዴዎሶና።
¹⁰ ኔኒ ኤካናው ዴዒያ ዋያ ባቦፋ። ፃላሄይ
ሂንቴፌ ኢሶታ ኢሶታ ፓጫናው ቃሾ ኬሳን
ዬጋና፤ ታሙ ጋላስ ጋካናው ሂንቴ ዋዬታና።
ሃይቃና ጋካናው አማኔቲዳይሳ ጊዳ፤ ታ ኔው
ዴዎ ካላቻ ኢማና።

¹¹ ጌሻ አያናይ ዎሳ ኬሳታስ ጊያባ ሲዓናው
ሃይሲ ዴዒያ አኒካ ሲዎ። ዎኒያ አኒካ
ናምዓንሶ ሃይቆዋን ቆሄቴና።^m

ጴርጋሞና ዎሳ ኬሳስ ኪቴቲዳ ኪታ

¹² «ጴርጋሞና ዎሳ ኬሳ ኪታንቹዋስ ሃይሳዳ
ያጋዳ ፃፋ።

ናምዑ ባጋራ ቃራቲዳ ማሺ ዴዒይሲ
ሃይሳዳ ያጊስ፡¹³ ታኒ ኔ ዴዒያ ቤሳ
ኤራይስ፤ ኔኒ ፃላሄ አራታይ ዴዒያ
ቤሳን ዴዓሳ፤ ታ ሱንሳ ሚንሳ ናጋዳሳ።
ሃሪ አቶሺን፡ ፃላሄይ ዴዒያ ሂንቴ

^f1:13 ዳኔ 7:13፤ ዳኔ 10:5 ^g1:14 ዳኔ 7:9 ^h1:14 ዳኔ 10:6

ⁱ1:15 ሂዝ 1:24፤ 43:2 ^j1:17 ኢሳ 44:6፤ 48:12፤ ዮቆ 2:8፤ 22:13

^k2:7 ሜዴ 2:9፤ ዮቆ 22:2፤ ሂዝ 28:13፤ 31:8

^l2:8 ኢሳ 44:6፤ 48:12፤ ዮቆ 1:17፤ 22:13 ^m2:11 ዮቆ 20:14፤ 21:8

ካታማን ሃይቂዳ ታው አማኔቲዳ ማርካይ፥ አንቲጳሲ፥ ዴዲያ ዎዴካ አማኑዋ አጋባካ።

¹⁴ ጊዶሺን፥ ታ ኔና ቦሪያ ጉሳባቲ ዴዎሶና። ሄሲካ ኢስራዌል አሳይ ኤቃስ ያርሼቲዳ ካሳ ሚዲ ቱናና ሚላኔ ላይማቴሳ ናጋራ አሳና ሚላ ባላቃ ታማርሲዳ ባላማ ቲሚርቲያ ኤኪዳ ኢሲ ኢሲ አሳቲ ኔራ ዴዎሶና። ¹⁵ ሄሳዳካ፥ ኒቆላዌታ ቲሚርቲያ ታማሪያ አሳቲ ኔራ ዴዎሶና። ¹⁶ ሄሳ ጊሾ፥ ኔኒ ኔ ናጋራፔ ሲማ። ሄሲ ሃናና ኢዲኮ፥ ታ ኔኮ ኤሌሳ ያዳ ሄ አሳታ ታ ዶናፔ ኬያ ማሻን አላና።

¹⁷ ጊሻ አያናይ ዎሳ ኬሳታስ ጊያባ ሲዓናው ሃይሲ ዴዲያ አኒካ ሲዎ፥ ዎኒያ አዴስካ ቆሴቲዲ ዴዲያ ማናፌ ^{††}ኢማና። ቃሲ ኤኪያ ኡራፔ አቲን ሃራ አሲ ኤሮና አራሳ ሱንሳይ ዓፌቲዳ ቦሳ ሹቻ ታ ኢያው ኢማና።

0

ቲያቲሮና ዎሳ ኬሳስ ኪቴቲዳ ኪታ

¹⁸ «ቲያቲሮና ዎሳ ኬሳ ኪታንቹዋስ ሃይሳዳ ያጋዳ ያጋዳ ዓፋ።

ታማ ላጮ ዳኒያ አይፌይ ዴዌይሲ፥ ቃሲ ታማን ሴሪዳ ናሴ ቢራታ ዳኒያ ቶሆይ ዴዌይሲ፥ ዎሳ ናዓይ፥ ሃይሳዳ ያጌስ። ¹⁹ ታኒ ኔ አሱዋ፥ ኔ ሲቁዋ፥ ኔ አማኑዋ፥ ኔ አሱዋኔ ኔ ጌንጫ ኤራይስ። ኔኒ ኮይሮ አሴይሳፌ ሃዲ አሳዳ አሴይሳካ ኤራይስ።

²⁰ ጊዶሺን፥ ታ ኔና ቦሪያ ኢሲባይ ዴዌስ፤ ባና ናሴ ጊያ ማጫሲው፥ ኤልዛቤሎ፥ አይኮካ ጋባካ። ሄ ማጫሲያ ኤቃስ ያርሼቲዳ ካሳ ሚዲ ቱናናዳኔ ላይማታናዳ አሳዳ ታ አይሌታ ባሌሳሱ።^p ²¹ ኢያ ባ ናጋራፔ ሲማና ሚላ ታ ኢው ዎዴ ኢማስ፥ ሺን ኢያ ሲማናው ኮያቡኩ። ²² ኤንቲ ኢ ባላ አጊያፔ ሲሞና ኢዲኮ፥ ታ ኢዮ ኢታ ሃርጊን ዬጋና፤ ኢራ ላይማቴይሳቲካ ኢታ ዋዬ ዋዬታና። ²³ ታኒ ኢ ናይታ ዎዳና፤ ቃሲ ዎሳ ኬሳ ኡባይ

ታ አሳ ቆፋኔ አሳ ዎዛና ኤሬይሳ ጊዴይሳ ኤራና። ታ ኢሱዋስ ኢሱዋስ ሂንቴ አሱዋዳ አሱዋዳ ኢማና። ^{q24} ሺን ቲያቲሮናን ዴዲያ ሃራታ፥ ሄ ኢታ ቲሚርቲያ ኤኪቦናይሳታኔ፥ «ዓላሄ ጊታ ፀራ» ጌቴቲያ ሃ ቲሚርቲያ ታማሪቦና ሂንቴና ሃራ ዴዎ ቶሆ ቶሲኬ። ²⁵ ጊዶሺን፥ ታ ያና ጋካናው ሂንቴው ዴዲያባ ሚንሲ ናጊቴ።

²⁶ ዎኒይሳሲኔ ወርሴሲ ጋካናው ታው ኪቴቲያ አዴስካ ካዎቴሳታ ሃራና ሚላ ማታ ኢማና። ^r

²⁷ (ኢ ኤንታ ቢራታ ዓምዓን ሃራና፤

ሚቃ ሚሼዳካ ሚንሴሬሳና።)

ሄ ማታይ ታኒ ታ አዋፔ ኤኪዳ ማታ ሚላ።

²⁸ ቃሲ ታ ኢያው ባካላ ያሊንቶ ኢማና።

²⁹ ጊሻ አያናይ ዎሳ ኬሳታስ ጊያባ ሲዓናው ሃይሲ ዴዲያ አኒካ ሲዎ።

ሳርዴሳ ዎሳ ኬሳስ ኪቴቲዳ ኪታ

3 «ሳርዴሳ ዎሳ ኬሳ ኪታንቹዋስ ሃይሳዳ ያጋዳ ዓፋ።

ላፑን ዎሳ አያናታኔ ላፑን ያሊንቶታ አይኪዳይሲ ሃይሳዳ ያጌስ፥ ታኒ ኔ አሱዋ ኤራይስ፤ አሲ ኔና ፓዓ ዴዌስ ጊኮካ፥ ኔ ሃይቃዳሳ። ² ባርካ! ጉሳ አቲዳባኔ ሃይቃናው ማቲዳባ ሚንሳ። ኔ አሶይ ዎሳ ሲንሳን ፖሎ ጊዶናይሳ ዴማስ። ³ ሂዛ፥ ኔ ኤኪዳባኔ ሲዲዳባ አኬካ፤ ናጋ፤ ኔ ናጋራፔ ሲማ። ኔኒ ባርኮና ኢዲኮ ታ ካይሶዳ ያና፤ ታ አይ ዎዴ ያኔኮ ኔ ኤራካ። ⁵

⁴ ሺን ባንታ ማፀዋ ቂታዮና ጉሳ አሳቲ ሳርዴሳን ዴዎሶና። ኤንታው ቤሲያባ ጊዲያ ጊሾ ቦሳ ማዎ ማዲዲ ታራ ሃሙታና። ⁵ ዎኒያ አኒካ ኤንታይሳዳ ቦሳ ማዎ ማዓና። ታኒ ኢያ ሱንሳ ዴዎ ማዓፋፔ ቁቺኬ። ታኒ ታ አዋ ሲንሳኒኔ ኢያ ኪታንቹታ ሲንሳን ኢ ታባ ጊዴይሳ ማርካታና። ^{t6} ጊሻ አያናይ ዎሳ ኬሳታስ ጊያባ ሲዓናው ሃይሲ ዴዲያ አኒካ ሲዎ።

^{††}2:17 ማና፡ ኢስራዌል አሳይ ባዞ ቢታን ሃሙቲያ ዎዴ ሳሎፔ ያሳይ ኤንታው ኢሚዳ ዱማ ካሲ ዎይኮ ኪታንቹ ካሲ።

^p2:14 ታይ 22:5 ^o2:17 ኬሳ 16:14 ^p2:20 1ካዎ 16:31፤ 2ካዎ 9:22

^q2:23 ማዝ 7:9፤ ኤር 17:10፤ ማዝ 62:12 ^r2:26 ማዝ 2:8-9 ^s3:3 ማቶ 24:43

^t3:5 ኬሳ 32:32

ፊላዴልፊያ ዎሳ ኬሳስ ኪቴቲዳ ኪታ

⁷ «ፊላዴልፊያ ዎሳ ኬሳ ኪታንቹዋስ ሃይሳዳ ያጋዳ ዓፋ።

ገሻይኔ ቱማንቾይ፥ ዳዊቴ ቁልፒያ ባ ኩሼን አይኪዳይሲ፥ ሃይሳዳ ያገስ፥ ኢ ጎርዲን አኒካ ዶያናው ዳንዳዔና፤ ቃሲ ኢ ዶዬን አኒካ ጎርዳናው ዳንዳዔና። ^{u8} ታኒ ኔ አሱዋ ኤራስ፤ ሄኮ ታ ኔ ሲንሳን አኒካ ጎርዳናው ዳንዳዎና ዶያ ፔንጌ ዎሳስ። ኔ ዎልቃይ ጉሳ ጊዲኮካ፥ ታ ቃላ ናጋዳሳ፤ ታና ካዳባካ። ⁹ አይሁዴ ጊዶናሺን ባንታና አይሁዴ ጊያ ዎርዶታኔ ዓላሄ ባጋታ ኔኮ ኤሃናኔ ኔ ሲንሳን ጉልባቲሳና። ታ ኔና ዶሴይሳ ኤንታና ኤሪሳና። ^{v10} ኔኒ፥ (ጊንጫ) ጋዳ ታ ኪቲዳ ኪታ ናጊዳ ጊሾ ኩሜሳ አላሚያ ፓጫናው ያ ዋዬ ዎዲያፔ ታኒ ኔና ናጋና።

¹¹ ታኒ ኤሴሳዳ ያና፤ አኒካ ኔ ካላቻ ኤኮና ሜላ ኔው ዴዒያባ ሚንሳዳ አይካ። ¹² ዶኒዳይሳ ታ ዎሳ ኬሳን ቱሱ አሳና፤ ኢ ያን ሜሪናው ዳና። ታኒ ታ ዎሳ ሱንሳኔ ታ ዎሳ ካታማ ሱንሳ ኢያ ቦላ ዓፋና፤ ኢያካ ታ ዎሳ ማታፔ ዎዲያ አራሳ ዩሩሳላሜ። ቃሲ ታ ታ አራሳ ሱንሳካ ኢ ቦላ ዓፋና። ^{w13} ገሻ አያናይ ዎሳ ኬሳታስ ጊያባ ሲዒያ ሃይሲ ዴዒያ አኒካ ሲያ።

ሎዶቂያ ዎሳ ኬሳስ ኪቴቲዳ ኪታ

¹⁴ «ሎዶቂያ ዎሳ ኬሳ ኪታንቹዋስ ሃይሳዳ ያጋዳ ዓፋ።

(አሚንዒ) ጊዲዳ አማኔቲዳ ቱማ ማርካይ፥ ዎሳ ሜዴቴሳ ሃራይሲ ሃይሳዳ ያገስ። ^{x15} ታኒ ኔ አሱዋ አባ ኤራይስ፤ ኔኒ ኢርፃ ዎይኮ ሚሻ ጊዳካ፤ ኔኒ ናምዓፌ ኢሱዋ ጊዲኮ ሎዎ! ¹⁶ ኔኒ ኢርፃ ዎይኮ ሚሻ ጊዶናሺን ቦልዎ ጊዲያ ጊሾ ታ ኔና ታ ዶናፔ ጩታና ሃናይስ። ¹⁷ ሂዛ፥ ኔኒ፥ (ታኒ ዱሬ፥ ሻሎራ ዴዓይስ፥ ታው አይቢባይካ ፓጩቤና) ያጋሳ። ሺን ኔኒ ሜቶታንቾ፥

ማንቆ፥ ቆቂኔ ካሎቲዳ አሲ ጊዴይሳ ኤራካ። ¹⁸ ሄሳ ጊሾ፥ ኔ ዱሬታናው ታማን ጊዬዳ ዎርቃ፥ ኔ ዩላ ካሉዋ ካማናው ቦላ ማዖኔ ሎይሳ ያላናው ማዲያ አይፌ ዳሌ ታፔ ሻማና ሜላ ኔና ዞራይስ።

¹⁹ ታ ዶሴይሳ ሴራይሲኔ ሃንቃይስ፤ ሂዛ ሚና፤ ኔ ናጋራፔ ሲማ። ^{y20} ሄኮ፥ ታ ካሬን ኤቃዳ ዔጋይስ፥ አኒካ ታ ያሳ ሲዒዲ፥ ዉላ ዶዬኮ፥ ኢያኮ ጌላና፤ ኢያራ ኢሲፌ ካሲ ማና፤ ኢካ ታራ ኢሲፌ ማና።

²¹ ታ ያናዳ ታ አዋራ ኢያ አራታን ኡቲዳይሳዳ ዎኒዳይ ታራ ታ አራታን ኡታና ሜላ ማታ ኢማና። ²² ገሻ አያናይ ዎሳ ኬሳታስ ጊያባ ሲዒያ ሃይሲ ዴዒያ አኒካ ሲያ። ያገስ።

ሳሎን ዴዒያ ጎይኖ ዎጋ

4 ሄሳፌ ጉዬ፥ ታኒ ሳሎ ያሊያ ዎዴ ዶዬቲዳ ፔንጌ ቤዓስ። ቃሲ ታ ካሴ ሲዒዳ ዋይዜ ጊርሳ ሜላይ ታኮ፥ «ሃ ኬያ፤ ሃይሳፌ ጉዬ፥ ሃናናው ዴዒያባ ታ ኔና ቤሳና» ያገስ። ² ሄ ዎዴ ታ አያናን ሃራታዳ ዴዓይስ። ሄኮ፥ ሳሎዋን አራታ ቦላ ኢሶይ ኡቲዳይሳ ቤዓስ። ²³ ሄ ኡቲዳይሳ ማላይ ኢያስጴዴኔ ሳርዲዮና ጊያ አልዎ ሹቻ ሜላ። ኢያ አራታ ዩሹዋን አልዎ ሹቺ ዳኒያ ዙላይ ዴዒስ። ⁴ ሄ አራታ ዩሹዋን ላታማኔ አይዱ አራታቲ ዴዎሶና፤ ኤንታ ቦላ ቦላ ማዖ ማዒዲ፥ ሁዒን ዎርቃ ካላቻ ዎሲዳ ላታማኔ አይዱ ጨማቲ ኡቲዶሶና። ⁵ አራታፔ ዎልዓንሲ፥ ጉንሲኔ ዴሾይ ኬዬስ። አራታ ሲንሳን ላፑን ፖዒያ ዎምፔቲ ዴዎሶና፤ ኤንቲ ላፑን ዎሳ አያናታ። ^{a6} አራታ ሲንሳን ቢሪሌ ዳኒያ ጳሊያ ቡርጩኮ አባይ ዴዒስ።
bc

ሲንሳራኔ ጉዩራ አይፌይ ዴዒያ አይዱ ዴዎራ ዴዒያ ሜዴቴሳቲ አራታ ዩሹዋንኔ አራታ ጊዶን ዴዎሶና። ⁷ ኮይሮ ሜዴቴሳ ሜዶይ ጋዎ ዳኒስ፤ ናምዓንሶይ ቦሪ ዳኒስ፤ ሄሻንሶይ አሴ ዳኒስ፤ ቃሲ አይዳንሶይ ፒራዲያ አርጋንሲ ዳኒስ። ⁸ አይዱ ሜዴቴሳታ ኡባስ ኡሱፑን ቁፌይ ዴዒስ፤ ኤንታ

^{u3:7} ኢሳ 22:22፤ ኢዮ 12:14 ^{v3:9} ኢሳ 49:23፤ 60:14፤ ኢሳ 43:4
^{w3:12} ዮቆ 21:2፤ ኢሳ 62:2፤ 65:15 ^{x3:14} ሌሚ 8:22 ^{y3:19} ሌሚ 3:12፤ ኢብ 12:6 ^{z4:2} ሂዝ 1:26-28፤ 10:1 ^{a4:5} ኬሳ 19:16፤ ዮቆ 1:4፤ ዮቆ 8:5፤ 11:19፤ 16:18፤ ሂዝ 1:13፤ ዛካ 4:2 ^{b4:6} ሂዝ 1:22 ^{c4:6} ሂዝ 1:5-10፤ 10:14

አሳቴላ አብይ አይፌን ኩሚስ። ልክንቲ ቃማኔ ጋላስ ቃንዖና፤

«ጌሻው፥ ጌሻው፥ ጌሻው፥

ጎዳው፥ አብፌ ወልቃማ ያሳው፥

ካሴካ፥ ሃዲካ ዴዔይሶ፥ ሲንሳፌ ያናይሶ» ያጎሶና።⁹ ሄ ሜዴቴላቲ አራታን ኡቲዳይሳሲኔ ሜሪናው ዴዔይሳስ ሳባ፥ ቦንቾኔ ጋላታ ኢሚዳ ወይ።¹⁰ ላታማኔ አይዱ ጨማቲ አራታን ኡቲዳይሳኔ ሜሪናው ዴዔይሳ ሲንሳን ጉፋኒዲ ጎይኒዶሶና፤ ባንታ ካላቻ አራታ ሲንሳን ወሲዲ፤¹¹ «ኑ ጎዳው፥ ኑ ያሳው፥

ኔኒ ቦንቾ፥ ሳባኔ ወልቃ ኤካናው ቢሳሳ፥ ኔኒ አባ ሜዳዳሳ፤ አብባይ ኔ ሽኒያዳ ሃኒስ፥ ሜዴቲስ» ያጊዶሶና።

ዶርሳይ ዓሳ ማፃፋ ዶዩስ

5 ሄሳፌ ጉዬ፥ አራታ ቦላ ኡቲዳይሳ አሻቻ ኩሼን ጊዶራኔ ካሬራ ዓፌቲዳ ላፑን ማታሜን ጎርዴቲዳ ዓሳ ማፃፋ ቢዓስ።^{e2} ኢሲ ሚኖ ኪታንቾይ ባ ቃላ ዶቁ አሲዲ፥ «ማታሚያ ቢላናውኔ ማፃፋ ዶያናው ቢሴይ አኔ?» ያጊዲ አዋጂሺን ቢዓስ።³ ሺን ሳሎን ጊዲን ሳዓን ወይኮ ሳዓፔ ጋርሳን ጊዲን ሄ ዓሳ ማፃፋ ቢላናውኔ ጊዱዋ ቢዓናው ዳንዳዔይ አኒካ ቢንቲቤና።⁴ ዓሳ ማፃፋ ቢላናውኔ ኢያ ጊዱዋ ቢዓናው ቢሲያ አሲ ዳዩዳ ጊሾ ታ ዳር ዩካስ።⁵ ያቲን፥ ጨማታፔ ኢሶይ ታኮ፥ «ዩኮፋ! ሄኮ፥ ዩሁዳ ዜፌሲ ጊዲያ ጋዋይ፥ ዳዊቴ ሸሻይ፥ ላፑን ማታሜታ ቢላናውኔ ማፃፋ ዶያናው ዳንዳዔስ» ያጊስ።^f

⁶ ሄሳፌ ጉዬ፥ ሹኬቲዳ ዶርሳይ አራታስ፥ አይዱ ዴዎን ዴዒያ ሜዴቴላታሲኔ ጨማታስ ጊዶን፥ ኤቂዳይሳ ቢዓስ። ኢያው ላፑን ካጮቲኔ ላፑን አይፌቲ ዴዎሶና። ሄሳቲ ሳዓ አብ ኪቴቲዳ ያሳ ላፑን አያናታ።⁸ ሄ ዶርሳይ ቢዲ፥ አራታ ቦላ ኡቲዳይሳ አሻቻ ኩሼፔ ዓሳ ማፃፋ ኤኪስ።⁸ ኢ ሄ ዓሳ ማፃፋ ኤኪዳ ወዴ ዴዎን ዴዒያ አይዱ ሜዴቴላቲኔ ላታማኔ አይዱ ጨማቲ ዶርሳ ሲንሳን ኩንዲዶሶና። ኤንቲ ኢሶይ ኢሶይ ዲሲኔ ጌሻታ ዎሳ ጊዲዳ ኢዓኔይ ኩሚዳ ዎርቃ ሻቱ አይኪዶሶና።^{h9} ኤንቲ፥ «ዓሳ ማፃፋ ኤካናው፥

ማታሚያ ቢላናው ኔው ቢሴስ።ⁱ አይስ ጊኮ፥ ኔኒ ሹኬታዳሳ፤ ዜፌሲ አብፌ፥ ዱማ ዱማ ዶናፔ፥ ያራታፔኔ ካዎቴላታ አብፌ ኔ ሱሳን ያሳስ ወዛዳሳ።

¹⁰ ኤንቲ ኢያ ያሳ አዋስ አሳና ሜላ ኤንታና ካሂኔ ካዎቴሲ አሳዳሳ። ኤንቲካ ቢታ አብ ሃራና» ያጊዲ አራሳ ማዘመሬ ዩዲዶሶና።^j

¹¹ ታ ቢዒያ ወዴ መኩሉ ቶዎ መኩሉኔ ታመ መኩሉ ቶዎ ታመ መኩሉ ጊዲያ ኪታንቾታ ጊርሳ ሲዓስ። ኤንቲካ አራታ፥ አይዱ ዴዎን ዴዒያ ሜዴቴላታኔ፥ ጨማታ ዩሹዋን ኤቂዶሶና።^{k12} ሄ ኪታንቾቲ ዶቁ ጊዳ ቃላን፥ «ሹኬቲዳ ዶርሳይ ወልቃ፥ ዱሬቴሲ፥

ጨንጫቴሲኔ ሚኖቴሲ፥ ቦንቾ፥ ሳባኔ ጋላታ ኤካናው ቢሴስ» ያጊዶሶና።

¹³ ሄሳፌ ጉዬ፥ ሳዓን፥ ሳሎን፥ ሳዓፔ ጋርሳኒኔ አባ ጊዶን ዴዒያ ሜዴቴሲ አብይ፥ «አራታ ቦላ ኡቲዳይሳሲኔ ዶርሳስ፥ ጋላታይ፥ ቦንቾይ፥ ሳባይኔ ወልቃይ ሜሪ ሜሪናው ጊዶ» ያጊዲ ዩዲሺን ሲዓስ።

¹⁴ አይዱ ዴዎን ዴዒያ ሜዴቴላቲ፥ «አሚንዒ» ያጊዶሶና፤ ቃሲ ጨማቲ ጉፋኒዲ ጎይኒዶሶና።

ማታሚያ ዶዩቴላ

6 ዶርሳይ ላፑን ማታሚያፔ ኢሰዋ ዶዩሺን ቢዓስ። ቃሲ አይዱ ዴዎን ዴዒያ ሜዴቴላታፔ ኢሶይ፥ ዳዳ ዴሾ ጊርሳን፥ «ሃያ!» ያጊሺን ሲዓስ።² ሄኮ ቦላ ፓራ ቢዓስ። ሄ ፓራ ቶጊዳሲ ዶንጌ አይኪስ፤ ኢያ ሁዒን ካላቺ ዴዔስ። ኢካ ያኒሺ ያናናው ኪዩስ።¹

³ ቃሲ ዶርሳይ ናምዓንሶ ማታሚያ ዶዩዳ ወዴ ዴዎን ዴዒያ ናምዓንሶ ሜዴቴላይ፥ «ሃያ!» ያጊሺን ሲዓስ።⁴ ቃሲ ሃራ ሲሃ ዞዎ ፓሪ ኪዩስ። ሄ ፓራ ቶጊዳይሳስ ሳዓፔ ሳር ዳይሳና ሜላኔ አሳይ ወሊ ወርሳና ሜላ ማቲኔ ጌታ ማሺ ኢሜቲስ።^m

⁵ ዶርሳይ ሄሻንሶ ማታሚያ ዶዩዳ ወዴ ዴዎን ዴዒያ ሄሻንሶ ሜዴቴላይ፥ «ሃያ!» ያጊሺን

d4:8 ሂዝ 1:18፤ 10:12፤ ኢሳ 6:2 e5:1 ሂዝ 2:9 f5:5 ሜዴ 49:9፤ ኢሳ 11:1
85:6 ኢሳ 53:7፤ ዛካ 4:10 h5:8 ማዝ 141:2 i5:9 ማዝ 33:3፤ 98:1፤ ኢሳ 42:10
j5:10 ኬሳ 19:6፤ ዮቆ 1:6 k5:11 ዳኔ 7:10 l6:2 ዛካ 1:7 m6:4 ዛካ 1:7

ሲዓስ። ሄኮ ካሬሳ ፓራ ቤዓስ፤ ኢካ ባ ኩሼን ሚዛኔ አይኪስ።ⁿ⁶ አይዱ ዴዎን ዴዒያ ሜዴቴሳታ ጊዶፌ። «ኢሲ ጋላሳ አሶስ ዳሞዜ፤ ባጋ ኪሎ ጊስቴ፤ ቃሲ ኢሲ ጋላሳ አሶስ ዳሞዜ፤ ኢሲ ኪሎኔ ባጋ ባንጋ ጊዶ። ሺን ዛይቲያኔ ዎይኒያ ቆሆፓ» ያጊሺን ሲዓስ።

⁷ ዶርሳይ አይዳንሶ ማታሚያ ዶዬዳ ዎዴ አይዳንሶ ዴዎን ዴዒያ ሜዴቴሳይ። «ሃያ!» ያጊሺን ሲዓስ።⁸ ሄኮ ዋንጮ ፓራ ቤዓስ። ሄ ፓራ ቶጊዳይሳ ሱንሳይ ሃይቆ፤ ኢያ ጌዶ ሲዎሌይ ካሌስ። ኤንታው አላሜፔ አይዳንሶ ኩሺያ አላን፤ ኮሻን፤ ጋዶኒኔ ዶዓን ዎዲሳና ሜላ ማቲ ኢሜቲስ።⁹

⁹ ዶርሳይ ኢቻሻንሶ ማታሚያ ዶዬዳ ዎዴ ኤንቲ ዶሳ ቃላ አዲዳ ጊሾኔ ባንታ ማርካቴሳን አማኔቲዳ ጊሾ ሹኪቲዳ አሳ ሽምፖታ ያርሾ ቤሳፌ ጋርሳን ቤዓስ።¹⁰ ኤንቲ ባንታ ቃላ ጶቁ አሲዲ፤ «ኡባ ሃሪያ ጎዳው፤ ጊሻው፤ ቱማንቹዋው፤ ሳዓን ዴዒያ አሳ ቦላ ኔ ፒርዳናይኔ ኑ ሱሳ ጊሾ ሃሎ ኪያናይ አወዴ?» ያጊዶሶና።¹¹ ኤንታ ኢሱዋስ ኢሱዋስ ቦላ ማዎይ ኢሜቲስ። ኤንታይሳዳ ሃኒዲ ሃይቃናው ቤሲያ ኤንታ ላጌታ ታይቦይ ኩማና ጋካናው ጉሳ ዎዴ ሽምፓና ሜላ ኤንታው አይቲስ።

¹² ዶርሳይ ኡሱፑንሳ ማታሚያ ዶዬዳ ዎዴ ታ ቤዓስ፤ ዎልቃማ ቢታ ቃዎይ ሃኒስ። አዋ አይፌይ ካሬዒዲ ካሌ ዳኒስ። አጌናይካ ዞዒዲ ሱሱ ዳኒስ።^{p13} ዎልቃማ ጫርኮይ ጫርኪዲ ባላሴ ሚሳ ቃወዒ አይፌያ ቆቆፌይሳዳ ሳሉዋ ያሊንቶቲ ሳዓን ቆቆፌቲዶሶና።^{q14} ሳሎይ ዓሳ ማዓዳ ዓዔቲዲ አዲስ፤ ዙማይኔ አባን ቴቁቲዳ ቢታቲ ባንታ ቤሳፌ ዳይዶሶና።^{r15} ቢታ ካዎቲ፤ ዴሪያ ሃሬይሳቲ፤ አላ ካሌሴይሳቲ፤ ዱሬቲ፤ ዎልቃማቲ፤ አይሌቲኔ፤ ዎማኖቲ ጎንጎሎኒኔ ዴሪያ ቦላ ዴዒያ ዛላ ሆምዎን ቆሴቲዶሶና።^{s16} ኤንቲካ ዙማኮኔ ዛላኮ፤ «ኑ ቦላ ዎዲቴ፤ ኑና ቆሴቴ፤ አራታን ኡቲዳይሳ አይፌያፔኔ ዶርሳ ሃንቁዋፌ ኑና ጌንሲቴ።^{t17} ሂዛ፤ ጊታ ሃንቆ ጋላሳይ ጋኪስ፤ አኔ ዳንዳዒዲ ኤቃናይ?» ያጊዶሶና።^u

144፥000 አሳታ ቦላ ማታሚያ ዎሴቲስ

7 ሄሳፌ ጉዬ፤ አይዱ ኪታንቾቲ አይዱ ሳዓ ጋዓን ኤቂዳይሳታ ቤዓስ። ሄ ኪታንቾቲ ሳዓ ቦላ ዎይኮ አባ ቦላ ዎይኮ አይ ሚሳ ቦላ ጫርኮይ አይዱ ሳዓ ጋዓፔ ጫርኮና ሜላ ቴቂዶሶና።^{v2} ቃሲ ዴዎ ዶሳ ማታሚያ አይኪዳ ሃራ ኪታንቾይ ዶሎሃ ባጋፌ ኬዬይሳ ቤዓስ። ሄ ኪታንቾይ ባ ቃላ ጶቁ አሲዲ፤ ሳዓኔ አባ ቆሃናው ዎልቂ ኢሜቲዳ አይዱ ኪታንቾታ፤³ ዒጊዲ፤ «ኑኒ ዶሳ አይሌታ ሶምዎን ማታሚያ ዎሳና ጋካናው ቢታ ዎይኮ አባ ዎይኮ ሚሳ ቆሆፔቴ» ያጊስ።^w

⁴ ያቲን፤ ታኒ ዶሳ ማታሚያ ሶምዎን ዎሴቲዳይሳታ ፓይዱዋ ሲዓስ። ኢስራዔሌ ማይዛታ ኡባፌ ዒታኔ አይታማኔ አይዱ ሙኩሉ አሳስ ሶምዎን ማታሚ ዎሲስ።

⁵ ዬሁዳ ዜሬሳፌ ታማኔ ናምዑ ሙኩሉ፤

ሮቤላ ዜሬሳፌ ታማኔ ናምዑ ሙኩሉ፤

ጋዴ ዜሬሳፌ ታማኔ ናምዑ ሙኩሉ፤

⁶ አሴሬ ዜሬሳፌ ታማኔ ናምዑ ሙኩሉ፤

ኒፍታሌሜ ዜሬሳፌ ታማኔ ናምዑ ሙኩሉ፤

ሚናሴ ዜሬሳፌ ታማኔ ናምዑ ሙኩሉ፤

⁷ ሲሞና ዜሬሳፌ ታማኔ ናምዑ ሙኩሉ፤

ሌዌ ዜሬሳፌ ታማኔ ናምዑ ሙኩሉ፤

ዩሳኮሬ ዜሬሳፌ ታማኔ ናምዑ ሙኩሉ፤

⁸ ዛቢሎኔ ዜሬሳፌ ታማኔ ናምዑ ሙኩሉ፤

ዮሴፋ ዜሬሳፌ ታማኔ ናምዑ ሙኩሉ፤

ቢኒያሜ ዜሬሳፌ ታማኔ ናምዑ ሙኩሉ፤

አሳ ሶምዎን ማታሚ ዎሲስ።

ቦላ ማዎ ማዒዳ ዳሮ አሳታ

⁹ ሄሳፌ ጉዬ፤ ዜሬሲ ኡባፌ፤ ካዎቴሳ ኡባፌ፤ ያራ ኡባፌኔ ዱማ ዱማ ዶናፔ ዛዊ ባይና ዳሮ አሳ ቤዓስ። ሄ አሳይ ቦላ ማዎ ማዒዲ፤ ዛምባ ሃይሲ ባንታ ኩሼን አይኪዲ፤ አራታ ሲንሳኒኔ ዶርሳ ሲንሳን ኤቂዶሶና።¹⁰ ኤንቲ ባንታ ቃላ ጶቁ አሲዲ፤ «አቶቴሳይ አራታን ኡቲዳ ኑ ዶሳፌኔ ዶርሳፌ ዬስ» ያጊዶሶና።

¹¹ ኪታንቾቲ ኡባይ፤ አራታ፤ ጨማታኔ አይዱ ሜዴቴሳታ ዩሹዋን ኤቂዶሶና። ኤንቲ አራታ ሲንሳን ጉፋኒዲ ዶሳ ጎይኒዶሶና።

^{n6:5} ዛካ 6:2 ^{96:8} ሂዝ 14:21

^{p6:12} ዮቆ 11:13፤ 16:18፤ ኢሳ 13:10፤ ኤር 2:10 ^{96:13} ኢሳ 34:4

^{t6:14} ዮቆ 16:20 ^{s6:15} ኢሳ 2:19 ^{t6:16} ሆሴ 10:8፤ ሉቃ 23:30

^{u6:17} ኤር 2:11፤ ሚሊ 3:2 ^{v7:1} ኤር 49:36፤ ዳኔ 7:2፤ ዛካ 6:5 ^{w7:3} ሂዝ 9:4

12 «አሚንዒ!

አንጆይ፥ ቦንቾይ፥ ጨንጫቴሳይ፥ ጋላታይ፥
ሳባይ

ዎልቃይ፥ ሚኖቴሳይ ሜሪ ሜሪናው

ኑ ያሳስ ጊዶ።

አሚንዒ!»

ያጊዶሶና።

13 ጨማታቴ ኢሶይ ታኮ፥ «ሃ ቦሳ ማዑዋ
ማዒዳ አሳቲ አናንቴ? ኤንቲ አጤቴ ይዶና?»
ያጊዲ አይቺስ።

14 ታኒ ዛራዳ፥ «ጎዳው፥ ኔ ኤራሳ» ያጋስ።

ኢካ ታኮ፥ «ሃይሳቲ ዳሮ ዋዬ ዋዬዲ
አዲዳይሳታ፥ ኤንቲ ባንታ ማዑዋ ዶርሳ ሱሳን
ሜጨዲ ጊሺዶሶና።^{x15} ሄሳ ጊሾ፥

ኤንቲ ያሳ አራታ ሲንሳን ጊዲዲ

ቃሜኔ ጋላስ ኢያ ኬሳን አሶሶና።

ቃሲ አራታ ቦላ ኡቲዳይሲ ኤንታው ኩያ ጊዳና።

16 ሂዛቴ ጉዬ፥ ኤንቲ ኮሻቶኮና፥ ሳሞቶኮና።

አዊ ዎይኮ ሚሺ ኤንታ ሜና።^y

17 አራታ ጊዶን ኡቲዳ ዶርሳይ ኤንታ ሄማና።

ዴዎ ፑልቶ ሃሳኮ ኤንታ ካሌሳና።^z

ያሳይ ኤንታ አይፊያቴ አፉሳ ኡባ ቁቻና»

ያጊስ።

ላፑንሳ ማታሜይ ዶዬቲስ

8 ዶርሳይ ላፑንሳ ማታሚያ ዶዬዳ ዎዴ ባጋ
ሳቲ ጊዴይሳ ሜላ ሳሎይ ሲዒ ጊስ።

² ሄሳፌ ጉዬ፥ ታኒ ላፑን ሞይዜቲ ኢሜቲዳ
ላፑን ኪታንቾታ ያሳ ሲንሳን ኤቂዳይሳታ ቤዓስ።

³ ኢፃኔ ጩዬሲያ ዎርቃ ሻቱ አይኪዳ ሃራ
ኪታንቾይ ዬዲ፥ ያርሾ ቤሳ ማታን ኤቂስ። ኢ
አራታ ሲንሳን ዴዒያ ዎርቃ ያርሾ ቤሳ ቦላ ጊሻታ
ኡባ ዎሳራ ጉጂዲ ያርሻና ሜላ ኢያው ዳሮ
ኢፃኔይ ኢሜቲስ።⁴ ኢፃኒያ ጩያይ ጊሻታ ዎሳራ
ኢሲፌ ኪታንቾዋ ኩሼቴ ፑዴ ያሳኮ ኬዬስ።

⁵ ሄሳፌ ጉዬ፥ ኪታንቾይ ኢፃኔ ጩዬሲያ ሻቲያ
ኤኪዲ፥ ኢያን ያርሾ ቤሳፌ ቦንቆ ታማ ኩንሲዲ
ሳዓ ዱጌ ሆሊስ። ያቲን ዴሾይ፥ ዎልዓንሲ፥
ጊርሲኔ ቤታ ቃዎይ ሃኒስ።^a

ላፑን ሞይዜታ

⁶ ሄሳፌ ጉዬ፥ ላፑን ኪታንቾቲ ባንታ ሞይዚያ
ፑናናው ጊጌቲዶሶና።

⁷ ኮይሮ ኪታንቾይ ባ ሞይዚያ ፑኒያ ዎዴ ሻቺኔ
ሱሳራ ዋላኬቲዳ ታሚ ሳሎቴ ቡኪስ። ሳዓቴ ሲኮይ
ፀጌቲስ፤ ሚሳፌ ሲኮይ ፀጌቲስ፤ ጨልዎ ማታ
ኡባይ ፀጌቲስ።^b

⁸ ናሞዓንሶ ኪታንቾይ ባ ሞይዚያ ፑኒዳ ዎዴ
ዎልቃማ ዴሬ ዳኒያባይ ታማን ኤፃሼ አባን
ዬጌቲስ። ያቲን፥ አባፌ ሲኮይ ሱሱ ጊዲስ።
⁹ አባን ዴዎን ዴዒያ ሚዴቴሳፌ ሲኮይ ሃይቂስ፤
ማርካቤታቴ ሲኮይ ዳይስ።

¹⁰ ሄሻንሶ ኪታንቾይ ባ ሞይዚያ ፑኒዳ ዎዴ
ዎሞቴዳ ኤፃያ ዎልቃማ ያሊንቶይ ሻፋቴ ሲኩዋ
ቦላኔ ፑልቶታ ቦላ ሳሎቴ ዎዲስ።^c ¹¹ ሄ ያሊንቱዋ
ሱንሳይ ጫዎ ጌቱቲስ። ሃሳፌ ሲኩዋ ጫሚሲስ፤
ሃሳይ ጫሚዳ ጊሾ ዳሮ አሳይ ሄ ሃሳ ኡዬዲ
ሃይቂዶሶና።^d

¹² አይዳንሶ ኪታንቾይ ባ ሞይዚያ ፑኒስ።
አዋቴ፥ አጌናቴኔ ያሊንቶታቴ ሲኩዋ ዴቺስ፤
ኤንታ ፖዑዋቴ ሲኮይ ዱሚስ። ጋላሳቴ ሲኮይ፥
ቃማፌካ ሲኮይ ዱሚስ።^e

¹³ ኢሲ አርጋንሲ ሳሎ ዶቁ ጊዲ፥ ፒራዲሺን
ቤዓስ። ሄ አርጋንሳይ ባ ቃላ ዶቁ አሲዲ፥ «አቲዳ
ሄሹ ኪታንቾቲ ባንታ ሞይዚያ ፑናናው ዴዒያ
ጊሾ ሳዓን ዴዒያ አሳ አዩ! አዩ! አዩ!» ያጊሺን
ሲዓስ።

9 ሄሳፌ ጉዬ፥ ኢቻሻንሶ ኪታንቾይ ባ ሞይዚያ
ፑኒን ሳሎቴ ዱጌ ሳዓ ኩንዲዳ ያሊንቶ ቤዓስ።
ሄ ያሊንቱዋስ ዎልቃማ አላ ቁልቴይ ኢሜቲስ።
² ያሊንቶይ አላ ዶዬዳ ዎዴ ዳልጋ ጮጮቴ ኬያ
ጩያ ሜላ ጩያይ ሄ አላፌ ኬዬስ። ሄ አላፌ
ኬዬዳ ጩያን አዋይኔ ሳሎይ ዱሚዶሶና።^f

³ ሄ ጩያቴ ቦሌይ ኬዬዲ ሳዓን ዎዲስ። ሳዓን
ዴዒያ ኮርኔታስ ዴዒያ ዎልቃ ሜላ ዎልቂ
ቦሌታስ ኢሜቲስ።^g ⁴ ያሳ ማታሜይ ሶሞዎን ባይና
አሳ ያላላቴ አቲን ሳዓን ዴዒያ ማታ ዎይኮ ሚሊ
ዎይኮ አይ ጨልዎባ ጊዲን ቆሆና ሜላ ቦሌታስ
አዴቲስ።^{h5} ቦሌቲ አሳ ኢቻሹ አጌና ጋካናው

^x7:14 ዳኔ 12:1፤ ማቶ 24:21፤ ማር 13:19 ሃ7:16 ኢሳ 49:10

^z7:17 ማዝ 23:1፤ ሂዝ 34:23፤ ማዝ 23:2፤ ኢሳ 49:10፤ ኢሳ 25:8 ^a8:5 ሉዌ 16:12፤

ሂዝ 10:2፤ ኬሳ 19:16፤ ዮቆ 11:19፤ 16:18 ^b8:7 ኬሳ 9:23-25፤ ሂዝ 38:22

^c8:10 ኢሳ 14:12 ^d8:11 ኤር 9:15 ^e8:12 ኢሳ 13:10፤ ሂዝ 32:7፤ ኢዩ 2:10

^f9:2 ሜዴ 19:28 ^g9:3 ኬሳ 10:12 ^h9:4 ሂዝ 9:4

ፓዓ ካዓና ሜላ ማቲ ኢሜቲስፔ አቲን አሳ ዎዳና ሜላ ጊዴና። ኮርኔይ አሴ ዱኪን ዛሜይሳ ሜላ ቦሌይ ዱኪዲ ዛሚሴስ። ⁶ ሄ ጋላሳታን አሳይ ሃይቆ ኮያና፣ ሺን ዴሜና። ኤንቲ ሃይቃናው አሞታና፣ ሺን ሃይቆይ ኤንታፌ ሃካና። ⁷

⁷ ቦሌይ አላስ ጊጊ ኡቲዳ ፓራ ዳኔስ። ቦሊያ ሁዔን ዎርቃ ካላቺ ዴዔስ፤ ኤንታ ሶምዎይካ አሳ ሶምዎ ዳኔስ። ⁸ ኢያ ቢናናይ ማጫሳ ቢናና ሜላ አዱሴ። ኤንታ አቻይካ ጋሞ አቺ ዳኔስ። ⁹ ኤንታው ቲራ ቦላ ዎሲያ ቢራታ ፁናሬይ ዴዔስ፤ ኤንታ ቂሬያ ጊርሳይ አሌታናው ጋላቢያ ፓራኔ ፓራ ጋሬ ጊርሳ ሜላ። ¹⁰ ኤንታው ኮርኔ ጎይና ዳኔን ጎይኔኔ ዱኪያ ዪሺ ዴዔስ። ሄ ጎይናን ኢቻሹ አጊና አሳ ቆሃና ሜላ ማቲ ኢሜቲስ። ¹¹ ኤንታና ሃሪያ ካዎይ ዴዔስ፤ ሄ ካዎይ አላ ኪታንቹዋ። ኢያ ሱንሳይ ኢብራይስጢ ዶናን አብዶና፤ ቃሲ ጊሪኬ ዶናን አጲሊዮና ጌቴቴስ። ኢያ ሱንሳ ቢርሸሳይ «ዳይሴይሳ» ጉሱ።

¹² ኮይሮ አዩይ አዲስ፤ ሄኮ፣ ቡሮ ሃራ ናምዑ አዩቲ ኤሶን ሃናና።

¹³ ኡሱፑንሳ ኪታንቹይ ባ ሞይዚያ ፑኒስ። ያሳ ሲንሳን ኤቂዳ፣ ዎርቃ ያርሾ ቢሳን ዴዔያ አይዱ ካጩታፔ ኢሲ ጊርሲ ሲዓስ። ¹⁴ ሄ ጊርሳይ ሞይዚ አይኪዳ ኡሱፑንሳ ኪታንቹዋኮ፣ «ኤፊራዊሴ ጊያ ጊታ ሻፋን ቃሼቲዳ አይዱ ኪታንቹታ ቢርሻ» ያጊስ። ¹⁵ ቢታ ቦላ ዴዔያ አሳፔ ሲኩዋ ዎዳና ሜላ ሄ ሳቲያስ፣ ሄ ጋላሳስ፣ ሄ አጊናሲኔ ሄ ሳይሳስ ጊጊዲ ኡቲዳ አይዱ ኪታንቹቲ ቢርሸቲዶሶና። ¹⁶ አላ ፓራ ቶጊያ አላንቹታ ፓይዶይ ዳሮ ዪቱ ሚሎኔ ጊዴይሳ ሲዓስ።

¹⁷ ቃሲ ታ ቆንጮሳን ፓራታኔ ሄ ፓራታ ቶጊዳ አሳ ቢዓስ። ሄ አሳይ ቲራን ዎሲያ ቢራታ ፁናሬይ ታማ ቦንቆ ሜላ ዘዎ፣ ያኪንቴ ሜላ፣ ካሬሳ ካሎሴ ሜላኔ ዲኔ ሜላ ጨሊሎ። ፓራታ ሁዔይ ጋሞ ሁዔ ሜላ፤ ኤንታ ዶናፔ ታሚ፣ ጨዩኔ ዲኔይ ኬዩስ። ¹⁸ ፓራታ ዶናፔ ኬዩዳ ታማን፣ ጨያኒኔ ዲኒያን ሄ ሄዡ ጋዶታን ሳዓን ዴዔያ አሳፔ ሲኮይ ሃይቂስ። ¹⁹ ሄ ፓራታ ዎልቃይ ኤንታ ዶና ጊዶኒኔ ጎይናን ዴዔስ። ኤንታ ጎይናይካ ሾሻ ሁዔ ሜላ፤ ኤንቲ ኢያራ አሳ ቆሆሶና።

²⁰ ሃ ጋዶታፔ አቲዳይሳቲ ባንታ ኩሼ አሱዋፔ ሲሚቦኮና። ኤንቲ ቱና አያናን ዎርቃፌ፣ ቢራፔ፣ ናሴ ቢራታፔኔ ሹቻፌ አሴቲዳ ኤቃስ ጎይናሶና። ²¹ ሚላናው፣ ሲዓናው፣ ሃሙታናው ዳንዳዎና ኤቃታስ ጎይኔይሳ አጊቦኮና። ²² አሳይ ዎዴይሳ፣ ቢቴይሳ፣ ሳይማቴይሳኔ ካይሴይሳ አጊዲ ማሮታ አይቺቦኮና።

ኪታንቹዋኔ ጉሳ ማፃፋ

10 ሄሳፌ ጉዩ፣ ታ ሃራ ዎልቃማ ኪታንቹይ ሳሎፔ ሳዓ ዎዲሺን ቢዓስ። ኢ ሻራ ማዒስ፤ ኢያ ሁዔያ ቦላ ዙላይ ዴዔስ። ኢያ ሶምዎይ አዋ ሜላ፤ ኢያ ቶሆይ ታማ ቱሳ ሜላ። ² ሄ ኪታንቹይ ዶያ ዴዔያ ኢሲ ጉሳ ዓሳ ማፃፋ ባ ኩሼን አይኪዲ፣ ባ ኡሻቻ ቶሁዋ አባ ቦላ፣ ባ ሃዲርሳ ቶሁዋ ቢታ ቦላ ኤሲስ። ³ ጉዲያ ጋሞዳ ባ ቃላ ዶቁ አሲዲ ዋሲስ። ኢ ዋሲዳ ዎዴ ላፑን ዳዳቲ ባንታ ጉንሳ ሲሲዶሶና።

⁴ ላፑን ዳዳቲ አዴቲዳ ዎዴ ታ ዓፋናው ጊጌታስ። ሺን ሳሎፔ፣ «ላፑን ዳዳቲ አዲዳይሳ ማታሜን ጎርዳፌ አቲን ዓፊፓ» ያጊያ ጊርሳ ሲዓስ።

⁵ ያቲዲ፣ አባ ቦላኔ ቢታ ቦላ ኤቂዳ፣ ታ ቢዒዳ ኪታንቹይ፣ ባ ኡሻቻ ኩሼያ ሳሎ ፑዴ ሚጨስ። ⁶ ኢ ሚጨዲ ሳሎኒኔ ኢያ ጊዶን ዴዔያ ኡባ፣ ሳዓኒኔ ኢያ ጊዶን ዴዔያ ኡባ፣ አባኔ ኢያ ጊዶን ዴዔያ ኡባ ሜዲዳ፣ ሜሪናው ዴዔያ ያሳ ሱንሳን ጫቂዲ፣ «ሂዛፔ ጉዩ፣ ያሳይ ጋምዒና። ⁷ ሺን ላፑንሳ ኪታንቹይ ባ ሞይዚያ ፑኒያ ዎዴ ያሳይ ባ አይሌ ጊዲዳ ናቢታ ባጋራ ቆንጨሲዳ ፁራ ቆፋይ ፖሌታና» ያጊስ።

⁸ ሄሳፌ ጉዩ፣ አባ ቦላኔ ቢታ ቦላ ኤቂዲ፣ «ኢያ ኩሼን ዶዩቲዲ ዴዔያ ዓሳ ማፃፋ ኪታንቹዋ ኩሼፔ ኤካ» ያጊዲ ናምዓንሶ ታው አዲሺን ሲዓስ። ⁹

⁹ ታኒ ሄ ኪታንቹዋኮ ባዳ፣ ጉሳ ዓሳ ማፃፋ ኢማ ጋዳ አይቻስ። ኢ ታኮ፣ «ኤካዳ ማ፤ ኢ ኔ ኡሎን ጫማና፣ ሺን ኔ ዶናን ኤሳዳ ማልዓና» ያጊስ።

¹⁰ ታኒ ኪታንቹዋ ኩሼፔ ሄ ጉሳ ዓሳ ማፃፋ ኤካዳ ማስ፤ ታ ዶናን ኤሳዳ ማልዒስ፤ ሺን ታ ኡሎን ጫሚስ። ¹¹ ሄሳፌ ጉዩ፣ ታኮ፣ «ኔኒ ያራ ኡባስ፣ ዴሬ ኡባስ፣ ዱማ ዱማ ዶናን

ig:6 ኢዮ 3:21፤ ኤር 8:3 jg:7 ኢዩ 2:4 kg:8 ኢዩ 1:6 lg:9 ኢዩ 2:5
mg:13 ኬሳ 30:1 ng:20 ማዝ 115:4
o10:5 ኬሳ 20:11፤ ዛሬ 32:40፤ ዳኔ 12:7፤ አሞ 3:7 p10:8 ሂዝ 2:8-3:3

አዴቴይሳታሲኔ ካዎታስ ቲንቢቴ ዛራ አዳናው ቤሴስ» ያጊስ።

ናምዑ ማርካታ

11 ሄሳፌ ጉዬ፥ ታው ዋዳ ፃምዓ ኢሚዲ፥ «ባዳ ያሳ ኬሳኔ ያርሾ ቤሳ ዋዳ፤ ያን ጎይኒያ አሳታካ ፓይዳ።^{q2} ሺን ያሳ ኬሳ ካራ ዳባባይ አይሁዴ ጊዶና አሳስ ኢሜቲዳ ጊሾ ዋዶና አጋጋ። አይሁዴ ጊዶና አሳይ ጊሻ ካታማ አይታማኔ ናምዑ አጊና ሃራና።^{r3} ታኒ ካሌ ማዲዳ ታ ናምዑ ማርካታ ኬታና፤ ኤንቲ 1260 ጋላስ ቲንቢቴ አዳና» ያጊስ።

⁴ ሄ ናምዑ ማርካቲ አላሚያ ጎዳ ሲንሳን ኤቂያ ናምዑ ሻማሆ ሚሳታኔ ናምዑ ሆምፔ ወሲያ ኮጫታ።^{s5} አኒካ ኤንታ ቆሃናው ኮይኮ ኤንታ ዶናፔ ታሚ ኬዬዲ፥ ኤንታ ሞርኬታ ዳይሴስ። ኤንታ ቆሃናው ኮያ አኒካ ሄሳዳ ሃይቃና።⁶ ኤንቲ ቲንቢቴ አዲያ ወዴ ኢሪ ቡኮና ሜላ ሳሉዋ ጎርዳናው ኤንታው ማቲ ዴዔስ። ኤንታው ሃሴ ሱሲ ኬሳናው፥ ቃሲ ኤንቲ ኮዬዳ ሜላ ቢታ ዱማ ዱማ ጋዶን ዳይሳናው ኤንታው ማቲ ዴዔስ።^t

⁷ ኤንቲ ባንታ ማርካቴሳ አንጊዳፔ ጉዬ፥ አላፌ ኬያ ዶዳይ ኤንታና አላና። ሄ ዶዳይ ኤንታ ያናና፤ ወዳና።^u ⁸ ኤንታ ጎዳይ ማስቃሊያ ቦላ ካቂቲዳ ጊታ ካታማ አጊያ ቦላ ኤንታ አሃይ ዩጌታና። ሄ ካታማይ ሌሚሶን ሶዶሜ ወይኮ ጊብዔ ጌቴቲ ዩጌቴስ።^{v9} ቃሲ ዜሬሲ አብፌ፥ ያራ አብፌ፥ ዱማ ዱማ ዶናፔኔ ካዎቴሲ አብፌ ዬዳ አሳይ ኤንታ አሃ ሄሹ ጋላሲኔ ባጋ ጋካናው ቤዓና። ኤንታ አሃይ ሞጌቶና ሜላ አሳይ ዲጋና።¹⁰ ሃ ናምዑ ናቤቲ ሳዓን ዴዒያ አሳ ዋይሲዳ ጊሾ አሳይ ኤንታ ሃይቁዋን አፋይታና። ባንታ አፋይሳ ቤሳናው ኢሶይ ኢሱዋስ ኢሞታ ኢማና።

¹¹ ሄሹ ጋላሲኔ ባጋፌ ጉዬ፥ ዴዎ አያናይ ያሳ ማታፔ ዬዲ ኤንታን ጊሊን፥ ኤንቲ ዴንዲ ኤቂዶሶና። ኤንታ ቤዒዳ አባይ ጊታ ያሺ ያዬዶሶና።^{w12} ሄሳፌ ጉዬ፥ ሄ ናምዑ ናቤቲ፥ «ሃ ፑዴ ኬዬቴ» ጊያ ቃላ ሳሎፔ ሲዒዶሶና። ኤንታ ሞርኬቲ ኤንታና ቤዒሺን፥ ኤንቲ ሻራን ጊሊዲ ፑዴ ሳሎ ቢዶሶና።^x

¹³ ሄ ሳቲያን ቢታይ ወልቃማ ቃዶ ቃዒን፥ ካታማፔ ታማንሶ ኩሼይ ዳይስ። ቃሲ ቢታ ቃዶን ላፑን ሙኩሉ አሳይ ሃይቂስ። አቲዳ አሳይ ዳሮ ኮኮሪዲ ባቢዲ፤ ሳሎ ያሳስ ቦንሾ ኢሚዶሶና።^y

¹⁴ ናምዓንሶ አዬይ አዲስ፥ ሺን ሄኮ ሄሻንሶ አዬይ ኤሶን ያና።

ላፑንሳ ሞይዚያ

¹⁵ ላፑንሳ ኬታንሾይ ባ ሞይዚያ ፑኒስ። ሳሎፔ፥ «ሳዓ ካዎቴሳይ ኑ ጎዳሲኔ ኬሪስቶሳስ ጊዲስ፤ ኢ ሜሪናፔ ሜሪና ጋካናው ሃራና» ያጊያ ወልቃማ ቃሳይ ሲዒቲስ።^{z16} ያቲን፥ ያሳ ሲንሳን፥ ባንታ አራታን አቲዳ ላታማኔ አይዱ ጨማቲ ጉፋኒዲ፥ ያሳስ ጎይኒዲ፥

¹⁷ «ሃዒካ ካሲካ ዴዒይሶ፥ ጎዳው፥ አብፌ ወልቃማ ያሳው፥ ኔኒ ጊታ ወልቃ አይካዳሳ። ኔኒ ሃራናው ዶሚዳ ጊሾ ኑኒ ኔና ጋላቶስ።^a

¹⁸ አይሁዴ ጊዶና አሳይ ሃንቂቲዶሶና፥ ሺን ኔ ሃንቆይ ዩስ።^b ሃይቂዳይሳታ ቦላ ኔ ፒርዲያ ወዴይ ዩስ። ኔኒ ኔ አይሌታ፥ ናቤታስ ጊሻታሲኔ ኔ ሱንሳስ ያዬይሳታስ፥ ጉሳታሲኔ ጊታታስ፥ ኤንታ አሱዋዳ ኢሚያ ወዴይ ጋኪስ።

አላሚያ ዳይሴይሳታ ዳይሲያ ወዴይ ዩስ» ያጊዶሶና።

¹⁹ ሳሎን ዴዒያ ያሳ ኬሳይ ዶዬቲስ፤ ኢያ ጊዶን ያሳ ጫቆ ታቦቴይ ቤንቲስ። ቃሲ ወልዓንሲ ወልዓሚስ፥ ዴሾይ ዴቺስ፤ ዳዲ ዱቂስ፤ ቢቲ ቃዒስ፤ ሻቺ ቡኪስ።^c

ማጫሲጤኔ ዳዊያ

12 ሄሳፌ ጉዬ፥ ሳሎን ወልቃማ ማላቲ ቤንቲስ። አዋ ማዓዳ፥ አጊና ቦላ ኤቃዳ፥ ታማኔ ናምዑ ያሊንቶ ካላቻ ባ ሁዔን ወሲዳ ዴዒያ፥ ኢሲ ማጫሲያ ቤንታሱ።² ሄ ማጫሲያ ቃንሴሺን፥ ኢዮ ኢቁሲ አይኪን አንዔታዳ ዋሳሱ።

q11:1 ሂዝ 40:3፤ ዛካ 2:1 r11:2 ሉቃ 21:24 s11:4 ዛካ 4:3
t11:6 1ካዎ 17:1፤ ኬሳ 7:17 u11:7 ዳኔ 7:7፤ ዮቆ 13:5 v11:8 ኢሳ 1:9
w11:11 ሂዝ 37:10 x11:12 2ካዎ 2:11 y11:13 ዮቆ 6:12፤ 16:18
z11:15 ኬሳ 15:18፤ ዳኔ 2:44፤ 7:14 a11:17 ኬሳ 3:14
b11:18 ማዝ 2:5፤ 110:5፤ 115:13 c11:19 ዮቆ 8:5፤ 16:18፤ 21

³ ቃሲ ሃራ ማላቲ ሳሎን ቤንቲስ። ላፑን ሁዔቲኔ ታሙ ካጩቲ ዴዒያ ጌታ ዘዖ ዳዌይ ቤንቲስ። ኢ ባ ሁዔታ ቦላ ላፑን ካላቻ ወሲስ።^d ⁴ ሄ ዳዌይ ባ ጎይናን ያሊንቶታፔ ሲኩዋ ሳሎፔ ዳፊዲ ሳንን ዩጊስ። ሄ ዳዌይ ናዓይ ዩሉቲ ወዲዳ ሜላ ሚታናው ኮዩዲ፥ ዩላናው ኤቄቲያ ማጫሴ ሲንሳን ኤቂስ።^e

⁵ ሄ ማጫሴያ ካዎቴሳ ኡባ ቢራታ ሃምዓን ሃራናው ዴዒያ አዴ ናዓ ዩላስ። ናዓይ ያሳኮኔ ኢያ አራታኮ ፑዴ ኤኬቲስ።^{f6} ማጫሴያ 1260 ጋላስ ጋካናው ኢዮ ናጋና ሜላ ያሳይ ኢው ጊጊሲ ወሲዳ ቤሳ ባዞ ቢታ ባቃታሱ።

⁷ ሳሎን አሊ ሜዴቲስ። ሚካዔሌይ ባ ኪታንቸታራ ዳዊያራ አሌቲስ፤ ዳዌይ ባ ኪታንቸታራ ጊዲዲ ዛሪ አሌቲስ።⁸ ሺን ዳዌይ ዶኔቲዲ ሳሎን ኤንታው ዴዒያ ቤሲ ዳዩዶሶና።⁹ ጌታ ዳዌይ፥ ቤኒ ሾሻይ፥ ሳዓን ዩጊቲስ። ኢካ ዳቡሎሳ ወይኮ ሃላሄ ጌቴቲያ አላሚያ ባሌሴይሳ። ኢ ባ ኪታንቸታራ ኢሲፌ ዱጌ አላሚያ ዩጊቲስ።^h

¹⁰ ሄሳፌ ጉዩ፥ ሳሎን ሃይሳዳ ያጊያ ቃላ ሲዓስ። «ሃዲ አቶቴሳይ፥ ወልቃይኔ ካዎቴሳይ፥ ኑ ያሳሳ፤ ማታይ ኪሪስቶሳስ ጊዲስ። ሂዛ፥ ቃማኔ ጋላስ ያሳ ሲንሳን፥ ኑ ኢሻታ ሞቴይሲ ሳሎፔ ዱጌ ሆሌቲስ።ⁱ

¹¹ ኤንቲ ዶርሳ ሱሳኒኔ ባንታ ማርካቴሳ ቃላን፥ ኢያ አሊዲ ዶኒዶሶና። ኤንቲ ባንታ ሺምፑዋስ ሚሹቶና ባንታና ሃይቆስ አሊ ኢሚዶሶና።

¹² ሄሳ ጊሾ፥ ሳሎኒኔ ኢያ ጊዶን ዴዔይሳቶ ኡፋይቲቴ።

ሺን ቤታኔ አባ አዩ!

ሂዛ፥ ሃላሄይ ባው ጉሳ ወዴይ አቲዳይሳ ኤሪዳ ጊሾ

ወልቃማ ሃንቆን ሂንቴኮ ወዲስ።

¹³ ቃሲ ዳዌይ ባና ሳዓ ዩጊዳይሳ ቤዒዳ ወዴ አዴ ናዓ ዩሊዳ ማጫሴው ጎዲስ።¹⁴ ማጫሴው ሾሻይ ቆሆና ሜላ ሄቩ ላይሲኔ ባጋ ማሼኔ ኡያሼ ኢያ ናጌቲያ ቤሲ ባዞ ቢታ ፒራዳዳ ባና ሜላ

ናምዑ ወልቃማ አርጋንሳ ቂፌይ ኢው ኢሜቲስ።^j

¹⁵ ያቲዲ፥ ማጫሴው ዲዶይ ዲዒዲ ኤፋና ሜላ ዳዌይ ሻፋ ሃሳ ሜላ ባ ዶናፔ ማጫሴ ጉዩራ ጮዩስ።¹⁶ ሺን ቤታይ ማጫሴው ማዲስ፤ ቤታይ ባ ዶና ዶዩዲ ዳዊያ ዶናፔ ኬዩዳ ሃሳ ሚቲስ።¹⁷ ሄ ዳዌይ ማጫሴ ቦላ ዳሮ ሃንቄቲዲ፥ ኢ ዜሬሳታ፥ ያሳ ኪታ ናጌይሳታኔ ዩሱሲ ቆንጪሲዳ ቴማስ አማኔቲዳይሳታ አላናው ቢዲ።¹⁸ አባ ጋንን ዴዒያ ሻፊያን ኤቂስ።

ናምዑ ዶዓታ

13 ሄሳፌ ጉዩ፥ ኢሲ ዶዓይ አባፌ ኬዩሺን ቤዓስ። ኢያው ታሙ ካጩዶኔ ላፑን ሁዔይ ዴዔስ። ሄ ታሙ ካጩታ ቦላ ታሙ ካላቻቲ ዴዎሶና። ሄ ሁዔታ ቦላ ያሳ ጫሻ ሱንሳቲ ሃፌቲዲ ኡቲስ።^{k2} ታ ቤዒዳ ዶዓይ ማሄ ዳኔስ፤ ኢያ ቶሆይ ባባንሳ ቶሆ ሚላ፤ ኢያ ዶናይካ ጋዋ ዶና ዳኔስ። ዳዌይ ባ ወልቃ፥ ባ አራታኔ ባ ጌታ ማታ ሄ ዶዓስ ኢሚስ።^l

³ ሄ ዶዓ ሁዒያፔ ኢሱዋ ቦላ ሃይቆስ ጋሊያ ማዱንሲ ቤዓስ፥ ሺን ሄ ማዱንሳይ ፓሂስ። አላሚያ አሳ ኡባይ ማላሌቲዲ ሄ ዶዓ ካሊስ።⁴ ዳዌይ ባ ማታ ዶዓስ ኢሚዳ ጊሾ አሳ ኡባይ ዳዊያ ጎይኒዶሶና። ቃሲ አሳይ፥ «ዶዓ ሜሊ ኦኔ? ኢያራ አሌታናው ዳንዳዔይ ኦኔ?» ያጊዲ ዶዓስ ጎይኒዶሶና።

⁵ ሄ ዶዓስ አቶርታና ሜላኔ ጫያና ሜላ ዶኒ ኢሜቲስ፤ አይታማኔ ናምዑ አጌና ሃራና ሜላ ማቲ ኢያው ኢሜቲስ።^{m6} ሄ ዶዓይ ያሳ፥ ኢያ ሱንሳ፥ ኢ ዴዒያ ቤሳኔ ሳሎን ዴዒያ ኡባ ቃንጌሲ አይኪስ።⁷ ሄ ዶዓይ ጊሻታራ አሌቲዲ፥ ኤንታና ዶናና ሜላ ወልቂ ኢያው ኢሜቲስ። ያራ ኡባ፥ ዴሬ ኡባ፥ ዱማ ዱማ ዶና ኡባ ቦላኔ ዜሬሲ ኡባ ቦላ ማቲ ኢያው ኢሜቲስ።ⁿ⁸ አላሚይ ሚዴቶሳፔ ዶሚዲ፥ ሹኬቲዳ ዶርሳ ዴዎ ማዓንን ኤንታ ሱንሳይ ሃፌቶና ሃ ሳዓን ዴዒያ አሳ ኡባይ ሄ ዶዓስ ጎይናና።^o

⁹ ሲዒያ ሃይሲ ዴዒያ አሲ ሲዶ።¹⁰ አኒካ ዲዒታናው ዴዔይ ዲዒቲስ። ማሻን ሃይቃናው

^d12:3 ዳኔ 7:7 ^e12:4 ዳኔ 8:10 ^f12:5 ኢሳ 66:7፤ ማዝ 2:9

^g12:7 ዳኔ 10:13 ^h12:9 ሜዴ 3:1፤ ሉቃ 10:18 ⁱ12:10 ኢዮ 1:9

^j12:14 ዳኔ 7:25፤ 12:7 ^k13:1 ዳኔ 7:3፤ ዮቆ 17:3 ^l13:2 ዳኔ 7:4

^m13:5 ዳኔ 7:8፤ 25፤ 11:36 ⁿ13:7 ዳኔ 7:21 ^o13:8 ማዝ 69:28

ዴዔይ ማሻን ሹኪታና። ሄሳንካ ጌሻታ ዳንዳዓይኔ አማኖይ ኤሬታና። ም

¹¹ ቃሲካ፥ ሃራ ዶዒ ሳዓፔ ኬዩሺን ቤዓስ። ኢያው ዶርሳ ካጩ ዳኒያ ናምዑ ካጩይ ዴዔስ፤ ኢያ ሃሳይ ዳዌይሳ ሜላ። ¹² ሄ ዶዓይ ኮይሮ ዶዓ ቤሳን፥ ኢያ ማታን አሴስ። ኢካ ሃይቆስ ጋሲያ ማዱንሳፌ ፓዚዳ ኮይሮ ዶዓስ፤ ቤታን ዴዒያ አሳ ኡባይ ጎዩናና ሜላ አሴስ። ¹³ ሄ ናምዓንሶ ዶዓይ ሃራ አቶሺን፥ ታማ ሳሎፔ አሳ ኡባ ሲንሳን ወዲሳና ጋካናው ጌታ ማላታታ አሴስ። ¹⁴ ኮይሮ ዶዓ ቤሳን አሳና ሜላ፥ ኢያው ኢሜቲዳ ማላታታን ሳዓን ዴዒያ አሳ ኡባ ኢባሴሲስ። ማሻን ማዱንዒዲ ፓዚዳ ዶዓ ቦንቾስ ሚሲሴ ጌጌሳና ሜላ ኤንታና ኪቲስ። ¹⁵ ናምዓንሶ ዶዓይ ኮይሮ ዶዓ ሚሲሊያስ ሽምፖ ኢሚዲ አዴታና ሜላኔ ኢያው ጎይናናይሳቲ ሃይቃና ሜላ አሲያ ማቲ ኢሚቲስ።

¹⁶ ሄ ናምዓንሶ ዶዓይ ጌቲኔ ጉሲ፥ ማንቆይኔ ዱሬይ፥ ወማኖይኔ አይሌይ ባ ኡሻቻ ኩሺን ወይኮ ባ ሶምፖን ማላ ወሳና ሜላ አሴስ። ¹⁷ ሄ ዶዓ ሱንሳይ ወይኮ ኢያ ሱንሳ ፓይዱዋ ማላይ ባይና አሲ አኒካ ባይዛናውኔ ሻማናው ዳንዳዔና።

¹⁸ ጨንጫቴሊ ኮሺይ ሄሳና፥ ኤራቴሊ ዴዒያ አኒካ ሄ ዶዓ ፓይዱዋ ቢርሼሳ ኤር፤ ሄ ፓይዶይ አሳ ሱንሴ። ሄ ፓይዶይ ኡሱፑን ጌታኔ ኡስፑን ታማኔ ኡሱፑና።

ዶርሳኔ 144፥000 አሳ

14 ሄሳፌ ጉዬ፥ ዶርሳይ ጊዮኔ ዴሪያ ቦላ ኤቂዳይሳ ቤዓስ። ኢያራ ኢያ ሱንሳይኔ ኢያ አዋ ሱንሳይ ኤንታ ሶምፖን ፃፌቲዳ፥ 144፥000 አሳይ ዴዔስ። ^{q2} ሳሎፔ ጌታ ሃሳ ጉንሱኔ ዳዳ ጉንሱ ዳኒያ ወልቃማ ጊርሲ ሲዓስ። ቃሲ ታ ሲዒዳ ጊርሳይ ዲሲ ዲዒሺን ሲዒቲያ ጊርሳ ሜላ። ³ 144፥000 አሳይ አራታ ሲንሳን፥ አይዱ ዴዎን ዴዒያ ሜዴቴሳታ ሲንሳኒኔ ጨማታ ሲንሳን ኤቂዲ ኤንታፌ ሃራ አኒካ ታማሪናው ዳንዳዖና አራሳ ማዝሙሬ ዩዒዶሶና። ⁴ ሃይሳቲ ማጫሳራ ባንታና ቱኒሶና ናጊዳ ጌሻታ። ኤንቲ ዶርሳይ ቢያሶ ኡባ ካሎሶና። ኤንቲ ዶሳሲኔ ዶርሳስ ባይራ ጊዲዲ፥ ሺቃናው ሳዓ አሳ ጊዶፌ

ወዜቲዶሶና። ⁵ ኤንቲ ወርዶይኔ ቦሬይ ባይና አሳታ። ፒ

ሄሹ ኪታንቾታ

⁶ ሄሳፌ ጉዬ፥ ሜሪና ወንጌላ ሳዓ ቦላ ዴዒያ ካዎቴሳ ኡባስ፥ ዜሬሲ ኡባስ፥ ያራ ኡባሲኔ ዱማ ዱማ ዶና ኡባስ ማርካታናው ሳሎራ ፒራዲያ ሃራ ኪታንቾ ቤዓስ። ⁷ ሄ ኪታንቾይ ባ ቃላ ጶቁ አሲዲ፥ «ዶሳይ አላሚያ ፒርዲያ ሳቲይ ጋኪዳ ጊሾ ዶሳስ ያዩቴ፤ ኢያ ቦንቹቴ። ሳሎ፥ ሳዓ፥ አባኔ ፑልቶ ሃሳ ሜዲዳ ዶሳ ጎይኒቱ» ያጊስ።

⁸ ኮይሮይሳ ካሊዲ ሃራ ናምዓንሶ ኪታንቾይ፥ «ዴሬ ኡባ ቱናኔ ማሶ ወይኔ ኡሺዳ፥ ጌታ ባቢሎኔይ ኩንዳሱ! ኩንዳሱ!» ያጊዲ ዋሲስ። ^s

⁹ ሄቫንሶ ኪታንቾይ ኤንታ ካሊዲ፥ ባ ቃላ ጶቁ አሲዲ፥ «ዶዓኔ ኢያ ሚሲሊያ ጎይኒያ ቃሲ ኢያ ማላ ባ ሶምፖን ወይኮ ባ ኩሺን ወልያ አኒካ ዴዒኮ። ¹⁰ ኢ ሃንቆ ፁዓን ኩሚዳ ዶሳ ሃንቆ ወይኒያ ኡያና። ኤንቲ ጌሻ ኪታንቾታ ሲንሳኒኔ ዶርሳ ሲንሳን ኤዒያ ዲኔ ታማን ዋሎታና። ¹¹ ኤንታ ዋያ ጩያይ ሜሪ ሜሪናው ጩዩሺ ዳና። ዶዓኔ ኢያ ሚሲሊያ ጎይኔይ ቃሲ ሄ ዶዓ ሱንሳ ማላይ ዴዒያ አኒካ ቃማኔ ጋላስ ሽምፖይ ባይና ካዔታና» ያጊስ። ^u

¹² ዶሳ ኪታ ናጌይሳቲኔ ዩሱሳ አማኔቴይሳቲ ጌንጨያ ሚኖቴሳይ ቆንጨያ ወዴይ ሄሳ።

¹³ ሄሳፌ ጉዬ፥ «ሂዛፔ ጎዳን ሃይቂይሳቲ አንጄቲዳይሳታ» ያጊያ ቃላ ሳሎፔ ሲዓስ። አያናይ፥ «ኤ ቱማ፥ ኤንታ አሶይ ኤንታ ካሊያ ጊሾ ኤንቲ ባንታ ዳቡራፔ ሽምፓና» ያጊስ።

ካሳ ሺሾ ወዴ

¹⁴ ሄሳፌ ጉዬ፥ ቦላ ሻራ ቦላ ኡቲዳ አሳ ናዓ ዳኔይሳ ቤዓስ። ኢ ባ ሁዒን ወርቃ ካላቻ ወሲስ፤ ቃሲ ባ ኩሺን ባጫ አይኪስ። ^{v15} ሃራ ኪታንቾይ ዶሳ ኬሳፌ ኬዩዲ፥ ሻራ ቦላ ኡቲዳይሳኮ ባ ቃላ ጶቁ አሲዲ፥ «ካሳ ሺሾ ወዴይ ጋኪዳ ጊሾ ኔ ባጫ ዩዳዳ ካሳ ጫካ፤ ሳዓን ዴዒያ ካሳይ ጋኪስ» ያጊስ። ^{w16} ያቲን ሻራ ቦላ ኡቲዳይሲ ባ ባጫ ሳዓ ዩዲዲ፥ ሳዓን ዴዒያ ካሳ ጫኪስ።

፱13:10 ኤር 15:2፤ 43:11 ባ14:1 ሂዝ 9:4፤ ዮቆ 7:3 ፒ14:5 ሶፎ 3:13 ስ14:8 ኢሳ 21:9፤ ኤር 51:8፤ ዮቆ 18:2 ፒ14:10 ኢሳ 51:17፤ ሜዴ 19:24፤ ሂዝ 38:22
ሀ14:11 ኢሳ 34:10 ሃ14:14 ዳኔ 7:13-14 ሠ14:15 ኢዩ 3:13

¹⁷ ቃሲካ ሳሎን ዴዲያ ያሳ ኬሳፌ ሃራ ኪታንቾይ ኬዬስ፤ ኢያወካ አጮ ባጪ ዴዴስ።

¹⁸ ታማ ቦላ ማቲ ዴዲያ ሃራ ኪታንቾይ ያርሾ ቤሳፌ ኬዬስ። ኢ ባ ቃላ ቶቁ አሲዲ አጮ ባጫ አይኪዳ ኪታንቾዋኮ፡ «ዎይኔ አይፌይ ቴሪዳ ጊሾ ኔ አጮ ባጫ ዬዳዳ፤ ሳዓን ዴዲያ ዎይኒያፕ ቃንፃ» ያጊስ። ¹⁹ ሄ ኪታንቾይ ባ ባጫ ዬዲዲ፤ ሳዓን ዴዲያ ዎይኒያፕ ቃንፃዲ፤ ያሳ ጊታ ሃንቁዋ ጉምዲያ ቤሳን ዩጊስ። ²⁰ ኤንቲ ካታማፕ ቃንፃ ዴዲያ ዎይኔ አይፌ ጉምዲያ ቤሳን ዩዴቲዶሶና፤ ሱሲ ዎይኒያ ጉምዲያ ቤሳፌ ኬዬዲ ኢሲ ሙኩሉኔ አሰቸን ፂቱ ኪሎ ሚቲሬ ሜላ ሃኪዲ፤ ፓራ ፑሎ ጋኪያ ሜላ ኤሊዲ ቶቁ ጊስ።
x

ወርሴሳ በሻታ

15 ታኒ ሳሎን ሃራ ጊታኔ ማላሊሲያ ማላታ ቤዓስ። ያሳ ወርሴሳ ሃንቁዋ ቆንጪሲያ ላፑን በሻታ አይኪዳ ላፑን ኪታንቾቲ ዴዶሶና።

² ቃሲ ታማራ ዋላኪቲዳ ቡርጩኮ አባ ዳኔይሳ ቤዓስ። ሄ አባ ጋንፃ ዶዓ፤ ኢያ ሚሲሊያኔ ኢያ ሱንሳ ታይቡዋ ዶኒዳይሳታ ቤዓስ። ያሳይ ኤንታው ኢሚዳ ዲሳ አይኪዲ ኤቂዶሶና። ³ ኤንቲ ያሳ አይሊያ ሙሴ ማዝሙሪያኔ ዶርሳ ማዝሙሪያ ሃይሳዳ ያጊድ ዩዶሶና።

«ጎዳው፤ አባፌ ዎልቃማ ያሳው፤ ኔ አሶይ ጊታኔ ማላሊሲያባ፤ ዴሬ አባ ካዋው፤

ኔ አጊይ ሂሎኔ ቱማ። y

⁴ ጊሺ ኔ ሃላላ ጊዲያ ጊሾ

ጎዳው፤ ኔው ያዮናይኔ

ኔ ሱንሳ በንቾናይ አኔ?

ኔ ሂሎ አሶይ አሳ አባስ ቆንጪ ጊዲያ ጊሾ ካዎቴሲ አባይ ኔ ሲንሴ ዩዲ ጎይናና»

ያጊዲ ዩዶሶና። z

⁵ ሄሳፌ ጉዬ፤ ሳሎን ዶዩቲዲ ዴዲያ ያሳ ኬሳ፤ ኢካ ማርካቴሳ ዱንካኒያ ቤዓስ። ^{a6} ላፑን በሻታ አይኪዳ ላፑን ኪታንቾቲ ያሳ ኬሳፌ ኬዬዶሶና። ኤንቲ ጊሺኔ ጳሊያ ሊኖ ማዎ ማዲዶሶና፤ ባንታ ቲራን ዎርቃ ዳንጮ ዳንጪዶሶና። ⁷ አይዱ ሜዴቴሳታፕ ኢሶይ፤ ሜሪናው ዴዲያ ያሳ ሃንቆይ ኩሚዳ ላፑን ዎርቃ ፀዓታ ላፑን

ኪታንቾታስ ኢሚስ። ⁸ ያሳ በንቹዋፌኔ ኢያ ዎልቃፌ ዴንዶይሳን ያሳ ኬሳይ ጩያን ኩሚስ። ላፑን ኪታንቾቲ አይኪዳ ላፑን በሻቲ ፖሌታና ጋካናው ያሳ ኬሳ አኒካ ጌላናው ዳንዳዲቤና። b

ያሳ ሃንቆይ ኩሚዳ ፀዓታ

16 ሄሳፌ ጉዬ፤ ያሳ ኬሳፌ ላፑን ኪታንቾታኮ፤ «ቢዲ ያሳ ሃንቁዋ ላፑን ፀዓታፕ ሳዓን ጉሲቴ» ያጊዲ፤ አዲያ ዎልቃማ ቃላ ሲዓስ።

² ኮይር ኪታንቾይ ቢዲ፤ ባ ፀዓን ዴዴይሳ ሳዓን ጉሲን፤ ዶዓ ማላይ ዴዴይሳታ ቦላኔ ኢያ ሚሲሊያ ጎይኒዳይሳታ ቦላ ኢታኔ ዛሚያ ማዱንሲ ኬዬስ። c

³ ናምዓንሶ ኪታንቾይ ባ ፀዓን ዴዴይሳ አባን ጉሲን፤ አባይ ሃይቂዳ አሳ ሱሲ ዳኒስ። ቃሲ አባን ዴዲያ ሚዴቴሳ አባይ ሃይቂስ።

⁴ ሄቫንሶ ኪታንቾይ ባ ፀዓን ዴዴይሳ ሻፋታኒኔ ፑልቶ ሃሳታን ጉሲን፤ ሃሳቲ ሱሲ ጊዲዶሶና።

^{d5} ሄሳፌ ጉዬ፤ ሃሳ ቦላ ማቲ ዴዲያ ኪታንቾይ ሃይሳዳ ያጊሺን ሲዓስ።

«ሃዲካ ቤኒካ ዴዲያ ጊሻው፤ e

ሃይሳዳ ኔ ፒርዲዳ ጊሾ ኔኒ ሂሎ።

⁶ ኤንቲ ጊሻታ ሱሳኔ ናቤታ ሱሳ ጉሲዳ ጊሾ

ኤንቲ ሱሱ ኡያና ሜላ አሳዳሳ።

ኤንቲ ባንታው ቤሲያባ ኤኪዶሶና»

ያጊስ። ⁷ ያርሾ ቤሳፌ፤

«ጎዳው፤ አባፌ ዎልቃማ ያሳው፤

ኔ ፒርዳይ ቱማኔ ሂሎ»

ያጊያ ቃላ ሲዓስ።

⁸ አይዳንሶ ኪታንቾይ ባ ፀዓን ዴዴይሳ አዋ ቦላ ጉሲን፤ አዋይ ባ ሴላን አሳ ፀጋና ሜላ አዋስ ዎልቂ ኢሚቲስ። ⁹ አሳይ ዎልቃማ ሴላን ፀጊቲዲ፤ ሄ በሻታ ቦላ ማቲ ዴዲያ ያሳ ሱንሳ ባዲዶሶና፤ ባንታ ናጋራፕ ሲሚዲ ያሳ በንቹቡና።

¹⁰ ኢቻሻንሶ ኪታንቾይ ባ ፀዓን ዴዴይሳ ዶዓ አራታ ቦላ ጉሲን፤ ሄ ዶዓ ካዎቴሳይ ጳሚስ። አሳይ ኡንዓ ጊሾ ባንታ ኢንዓርሳ ሳዶሶና። ^{f11} ቃሲ አሳይ ኡንዓ ጊሾኔ ማዱንሳ ጊሾ ሳሎ ያሳ ባዲዶሶና፤ ባንታ አሲዳ ናጋራፕ ሲሚቡና።

¹² አሱፑንሳ ኪታንቾይ ባ ፀዓን ዴዴይሳ ጊታ ኤፌራዊሴ ሻፋን ጉሲን፤ ዶሎሃ ባጋፌ ያና

x14:20 ኢሳ 63:3፤ ኤር.ዜ 1:15፤ ዮ.ቆ 19:15 y15:3 ኬሳ 15:1
z15:4 ኤር 10:7፤ ማዝ 86:9 a15:5 ኬሳ 38:21 b15:8 ኬሳ 40:34፤ 1ካዎ 8:10
c16:2 ኬሳ 9:10 d16:4 ኬሳ 7:17 e16:5 ኬሳ 3:14 f16:10 ኬሳ 10:21

ካዎታስ አጌይ ጊጋና ሜላ ሃሳይ ሜሊስ። ⁸13 ሄሳፌ ጉዬ፡ ሾጅ ዳኒያ ሄዡ ቱና አያናቲ ዳዊያ ዶና፤ ዶዓ ዶናፔኔ ዎርዶ ናቢያ ዶናፔ ኬዩሺን ቤዓስ። ¹⁴ኤንቲ ማላታታ አሲያ ቱና አያናታ። ሄ ሄዡ ቱና አያናቲ ኡባፌ ዎልቃማ ያሳ ጊታ ጋሳሳን ሃናናው ዴዲያ አላስ ሺሻናው አላሜ ካዎታ ኡባከ ባና።

¹⁵«ሄኮ፡ ታ ካይሶዳ ያና! አሳ ሲንሳን ካሎቶናዳኔ ዩላቶናዳ ባርኪዲ፡ ባ ማዑዋ ናጊያ ኡራይ አንጄቲዳይሳ!» ያጊስ። ^h

¹⁶ሄ ቱና አያናቲ ካዎታ ኢብራይስጤ ዶናን አርማጊዶኔ ጊያ ቤሳን ሺሺዶሶና። ⁱ

¹⁷ላፑንሳ ኪታንቾይ ባ ፁዓን ዴዴይሳ ጫርኮ ቦላ ጉሲን፡ ያሳ ኬሳን ዴዲያ አራታ፤ «ፖሌቲስ» ያጊያ ዎልቃማ ቃላይ ዩስ። ¹⁸ሄሳፌ ዎልዓንሲ ዎልዓሚስ፤ ዳዳይ ዱቂስ፡ ቤታይ ቃሊስ። አሲ ሳዓን ሜዴቶሳፔ ቤቲ ሄሳ ሜላ ቃዎ ቃሊቤና። ሄሲ ኡባፌ አዲዳ ቃዎ። ^j19 ጊታ ካታማይ ሄዡ ኬዩዲ ሻኬቲስ፤ ቤታ ኡባን ዴዲያ ካታማቲ ዳዩዶሶና። ያሳይ ጊታ ካታማ ባቢሎኔ ቆፒዲ፡ ባ ኢታ ሃንቆ ዎይኔ ኡሻይ ኩሚዳ ፁዓ ኢው ኢሚስ። ^k20 ሃሳን ቴቂቲዳ ቤታቲ ዳዩዶሶና፤ ዴሬቲካ ቤንቲቦኮና። ^l21 አሳ ቦላ አይታማኔ ኢቻሹ ኪሎ ጊራሜ ሜላ ዴዲያ ዎልቃማ ሻቺ ሳሎፔ ቡኪስ። ቦሻይ ዳሮ ኢታ ጊዲያ ጊሾ አሳይ ሻቻ ቦሻ ጊሾ ያሳ ባዲዶሶና። ^m

ጊታ ላይማቲያ ማጫሲው

17 ላፑን ፁዓታ አይኪዳ ላፑን ኪታንቾታፔ ኢሶይ ታኮ ዩዲ፡ «ሃያ፤ ዳሮ ሃሳታ ቦላ ኡቲዳ ጊታ ላይማቲያ ማጫሲ ቦላ ያናው ዴዲያ ፒርዳ ታ ኔና ቤሳና። ⁿ2 አላሚያ ካዎቲ ኢራ ላይማቲዶሶና፤ አላሜን ዴዲያ አሳይካ ኢ ላይማቲሳ ዎይኒያ ኡዩዲ ማሶቲዶሶና» ያጊስ። ^o

³ሄ ኪታንቾይ ታና ጊሻ አያናን ባዞ ቤታ ኤፌስ። ያን ኢሲ ማጫሲያ ጫሻ ሱንሳይ ኢ ቦላ ኡባን ሃፌቲዲ ኡቲዳ፡ ዞዎ ዶዓ ቶጊዳሮ ቤዓስ፤ ሄ ዶዓስ ላፑን ሁዴይኔ ታሙ ካጩይ ዴዴስ። ^p4 ሄ ማጫሲያ ካሎሴ ማዞኔ ዞዎ ማዞ ማዓሱ፤ ኢያ ዎርቃን፡ ቦንቾ ሹቻኒኔ ኢንቆ

ጊያ አልዎ ሹቻን አሌቂታሱ። ኢያ ባ ኩሼን ቦርሲያባኔ ላይማቲሳ ቱናቲሳን ኩሚዳ ዎርቃ ፁዓ አይካሱ። ^q5 ኢ ሶምዶን ፁራ አሶ ቢርሼሳይ ዴዲያ ሱንሳይ፡ «ጊታ ባቢሎኔይ፡ ላይማቲሳሲኔ ሳዓን ዴዲያ ቱናባ ኡባስ አዮ» ያጊያ ፁፌይ ሃፌቲዲ ኡቲስ። ⁶ቃሲ ሄ ማጫሲያ ጊሻታ ሱሳኔ ዩሱሳስ ማርካቲሼ ሃይቂዳይሳታ ሱሳ ኡያዳ ማሶቲዳሮ ታ ቤዓዳ ማላሌታስ።

⁷ኪታንቾይ ታኮ፡ «ኔኒ አይስ ማላሌታይ? ታኒ ኔው ማጫሲ ፁራኔ ኢያ ቶኪዳ ላፑን ሁዴይኔ ታሙ ካጩይ ዴዲያ ዶዓ ፁራ አዳና። ⁸ኔኒ ቤዲዳ ዶዳይ ኮይሮ ዴዴስ፡ ሺን ሃዲ ባዋ። ሄ ዶዳይ ጨዋ አላፌ ኬዩዲ ዳዮስ ባና። ሳዳይ ሚዴቶሳፔ ዶሚዲ፡ ዴዎ ማዓን ኤንታ ሱንሳይ ሃፌቲቦና ሳዓን ዴዲያ አሳይ ዶዓ ቤዲዲ ማላሌታና። ሂዛ፡ ኢ ካሴ ዴዴስ፤ ሃዲ ባዋ፡ ሺን ሲንሳፌ ያና። ^r

⁹«ሃይሲ ጨንጫቴሲኔ አኪካ ኮዩስ። ላፑን ሁዴቲ ማጫሲያ ኡቲያ ላፑን ዴሬታ፤ ሄሳቲ ቃሲ ላፑን ካዎታ። ¹⁰ኤንታፌ ኢቻሹ ካዎቲ ኩንዲዶሶና። ኢሶይ ሃዲ ጋካናው ሃሬስ፤ ሃንኮ ካዎይ ዩቤና። ኢ ዩዲ ጉሳ ዎዴ ታካናው ቤሴስ። ¹¹ሲንሴ ዴዲያ ዶዳይ፡ ሃዲ ባይናይሲ፡ ኢ ባ ሁዴን ሆስፑንሳ ዶዳ። ኢ ላፑን ዶዳታፔ ኢሱዋ፤ ኢ ዳያናው ቤስ።

¹²ኔኒ ቤዲዳ ታሙ ካጩቲ ሃሮ ዶሚቦና ታሙ ካዎታ። ሺን ኤንቲ ዶዳራ ኢሲፌ ኢሲ ሳቱ ካዎቲዲ ሃራናው ኤንታው ማቲ ኢሜታና። ^s13 ኤንታ ኡባስ ኢሲ ቆፋይ ዴዴስ፤ ኤንቲ ባንታ ዎልቃኔ ባንታ ማታ ዶዓስ ኢማና። ¹⁴ኤንቲ ዶርሳራ ለሌታና፤ ሺን ዶርሳይ ጎዳታ ጎዳኔ ካዎታ ካዎ ጊዲያ ጊሾ ኢ ጌጊዳይሳቲ፡ ዶራዳይሳቲኔ አማኔቲዳይሳቲ ሄ ካዎታ ዶናና» ያጊስ።

¹⁵ኪታንቾይ ቃሲካ ታኮ፡ «ላይማቲያራ ኡቲዳ ሄ ኔኒ ቤዲዳ ሃሳቲ ያራታ፡ ካዎቲሳታ፡ ዜሬሳታኔ ዱማ ዱማ ዶናን አዴቴይሳታ። ¹⁶ቃሲ ኔኒ ቤዲዳ ታሙ ካጩይኔ ዶዳይ ላይማቲያሮ ኢፃና። ኤንቲ ኢው ዴዲያ ኡባባ ኤካና። ቃሲ ኢዮ ካሎ አሻናኔ ኢ አሹዋ ሚዲጋና፤ ያቲዲ ኤንቲ ኢዮ ታማን ፁጋና። ¹⁷ሂዛ፡ ያሳ ቃላይ ፖሌታና ጋካናው ኤንታ ቆፋይ ኢሲኖ ጊዳና ሜላ ኤንቲ ባንታ አይሲያ ዎልቃ ዶዓስ ኢማናዳኔ

816:12 ኢሳ 11:15 ^h16:15 ማቶ 24:43 ⁱ16:16 2ካዎ 23:29፤ ዛካ 12:11 ^j16:18 ዮቆ 8:5፤ 11:13 ^k16:19 ኢሳ 51:17 ^l16:20 ዮቆ 6:14 ^m16:21 ኬሳ 9:23
ⁿ17:1 ኤር 51:13 ^o17:2 ኢሳ 23:17፤ ኤር 51:7 ^p17:3 ዮቆ 13:1
^q17:4 ኤር 51:7 ^r17:8 ዳኔ 7:7፤ ዮቆ 11:7፤ ማዘ 69:28 ^s17:12 ዳኔ 7:24

የሳይ ቆፒዳይሳ ኤንቲ አሳናዳ ኤንታ ዎዛናን የሳይ አዎ ዎሲስ።¹⁸ ሄ ኔኔ ቤዒዳ ማጫሲያ ሳዓ ካዎታ ሃሪያ ጌታ ካታሚው» ያጊስ።

ባቢሎኔ ኩንዴሳ

18 ያቲዲ፥ ጌታ ማቲ ዴዒያ ሃራ ኪታንቾይ ሳሎፕ ዎዲሺን ታ ቤዓስ። ሄ ኪታንቾዋ ቦንቾይ ሳዓ ፖራሲስ።² ሄ ኪታንቾይ ባ ቃላ ዶቄ አሲዲ፥
«ኢያ ኩንዳሱ! ጌታ ባቢሎኔይ ኩንዳሱ!
ባቢሎኔይ ቱና አያናቲ አቂያ ቤሲ ጌዳሱ።
ዱማ ዱማ ኢታባታስ ኪሴ ጌዳሱ፤
ቱና ካፎቲኔ ዶዓቲ ሽምፒያ ቤሲ ጌዳሱ።^t
³ አሳ ዜሬሲ ኡባ ባ ሳይማቴሳ ዎይኒያ ኡሻሱ።
ሳዓ ካዎቲ ኢራ ሳይማቴዶሶና።
ኢ ሚኮቴሳፊ ዴንዶይሳን
ቤታን ዴዒያ ዛልዓንቾቲ ዱሬቲዶሶና»
ያጊስ።^u

⁴ ሄሳፌ ጉዬ፥ ታ ሳሎፕ ሃይሳዳ ያጊያ ሃራ ቃላ ሲዓስ።
«ኢ ናጋራ ኢራ ኮዶና ሜላኔ፥
ኢያ ኤካናው ዴዒያ ሴራ ሂንቴ ኤኮና ሜላ፥
ታ ዴሪያው ኢፔ ኪዬቴ።
⁵ ሂዛ፥ ኢ ናጋራይ ሳሎ ጋካናው ዶሬቲስ።
የሳይ ኢ ናቁዋ አኪኪስ።^v
⁶ ኢያ ኢሚዳይሳ ሜላ ዛሪዲ ኢው ኢሚቴ።
ኢያ አሲዳ አሱዋስ ናምቡ ኩሼ ኢው ዛሪቴ።
ኢያ ጊጊሲዳ ኡሻ ቦላ ሂንቴ ናምቡ ኩሼ ማሶያ
ኡሻ ኢ ፁዓን ኩንሴቴ።^w

⁷ ኢያ ቦንቾቲዳይሳዳኔ ኢው ኢንጄቲዳይሳ ሜላ፥
ኢዮ ሜቶሲቴኔ ካዮዬቴ።
ኢያ ባ ዎዛናን፥
(ታኒ ካዌዳ ኡታስ፤ ታ አዚኒ ባይና ማጫስ
ጊዲኪ፤
ታኒ ኡባካ ካዮቴኪ) ያጋሱ።
⁸ ሄሳ ጊሾ፥ ቦሻ ኡባይ፥
ሃርጌይ፥ ካዮይኔ ኮሺ ኢዮ ኢሲ ጋላስ አይካና።
ቃሲ ኢያ ታማን ፁጌታና፤
አይስ ጊኮ፥ ኢ ቦላ ፒርዲያ የሳይ ዎልቃማ»
ያጊስ።^x

⁹ «ኢራ ሳይማቴዳይሳቲኔ ኢ ሚኮቴሳን
ዴዒዳ፥ አሳሚያ ካዎቲ ሄ ካታሚያ ፁጌቲን ኪያ
ጩያ ቤዒዳ ዎዴ ኢው ዋሲዲ ዬካና።^{y10} ኤንቲ
ሄ ካታሜ ዋያ ቤዒዲ ያዬዳ ጊሾ ሃኪ ኤቂዲ፥
(ሃ ጌታ ካታሜ! ዎልቃማ ካታሜ!

ባቢሎኔ፥ ኔና አዬ!
ኔኒ ኢሲ ሳቴ ጌዶን ኔ ፒርዳ ኤካዳሳ) ያጋና።
¹¹ «ኤንታ ማርካቢያ ጫና ሂዛፔ ሻሚያ አሲ
ባይና ጊሾ ሳዓን ዴዒያ ዛልዓንቾቲ ሄ ካታሜስ
ዋሳናኔ ካዮታና።^{z12} ኤንታ ዎርቃ፥ ቢራ፥ ቦንቾ
ሹቻ፥ ኢንቆ ጊያ አልዶ ሹቻ፥ ካሎሴ ማዶ፥
ሊኖ ማዶ፥ ሃራ ማዶ፥ ዞዶ ማዶ፥ ዱማ ዱማ
ሳዎ ሚሳ፥ ዛሌ፥ አልዶ ሚሳ፥ ናሴ ቢራታ፥
ጎሌ ሹቾ፥^{a13} ቃራፋ፥ ቂማሜ፥ ኢዓኔ፥ ካርቤ፥
ሺቶ፥ ዎይኔ፥ ዛይቴ፥ ሊቆ ዲሌ፥ ጊስቴ፥ ሜሄ፥
ዶርሴ፥ ፓራ፥ ፓራ ጋራ፥ አይሌታኔ ሃራ አሳታ
ሻሚያ አኒካ ባዋ።

¹⁴ «ዛልዓንቾቲ ማጫሲኮ፥ (ኔኒ አዋቲዳ ሎዶባ
ኡባይ ኔፔ ዳይስ። ኔ አቆይኔ አሌቂቲዳባ ኡባይ
ኔፔ ሃኪስ። ኔኒ ዛራዳ ኤንታ ኡባ ዴማካ)
ያጊዶሶና።¹⁵ ሄ ካታማን ዛልዒዲ ዱሬቲዳ
ዛልዓንቾቲ ኢ ሜቱዋ ባቢዲ ኢፔ ሃኪዲ ኤቃና።
ኤንቲ ዬካናኔ ካዮታና።^{b16} ቃሲ፥
(ሊኖ ማዶ፥ ካሎሴ ማዶ፤ ዞዶ ማዶ ማዳዳ፥
ዎርቃን፥ ቦንቾ ሹቻኒኔ ኢንቆ ጊያ አልዶ ሹቻን
አሌቂቲዳ፥

ሄ ጌታ ካታሜስ አዬ!¹⁷ ሃይሳ ሜላ ጌታ ሻሎ
ኡባይ ኢሲ ሳቴ ጌዶን ዳይስ) ያጊዶሶና።
«ማርካቢያ ላጊያ ኡባይ፥ ማርካቢያን ቢያ
ኡባይ፥ ማርካቢያ ቦላ አሲያ ኡባይኔ አባን ዛልዒያ
ኡባይ ሃኪ ኤቂዶሶና።^{c18} ሄ ካታሚያ ፁጌቲን
ኪያ ጩያ ቤዒዳ ዎዴ (ሃ ጌታ ካታሚው ዳኒያ
ሃራ ካታሚ ዴዒሻ?) ያጊዶሶና።^{d19} ኤንቲ ባንታ
ሁዒን ባና ቆሊዲ፥ ዋሲዶሶናኔ ካዮቲዶሶና።
(አባ ቦላ ማርካቢቲ ዴዒያ ኡባይ፥
ኢ ሻሎዋን ዱሬቲዳ ኡባይ፥
ሄ ካታሚያ ኢሲ ሳቴን ዳይዳ ጊሾ
አዬ! አዬ!
²⁰ ሳሉዋው፥ ኢ ዳይዋን ኡፋይታ!
ጊሻቶ፥ ሃዋሬቶ፥ ናቤቶ፥

^t18:2 ኢሳ 21:9፤ ኤር 51:8፤ ዮቆ 14:8፤ ኢሳ 13:21፤ ኤር 50:39 ^u18:3 ኢሳ 23:17፤
ኤር 51:7 ^v18:5 ሜዴ 18:20 ^w18:6 ማዝ 137:8፤ ኤር 50:29
^x18:8 ኢሳ 47:7-9 ^y18:9 ሂዝ 26:16-17 ^z18:11 ሂዝ 27:31 ^a18:12 ሂዝ 27:12፤
13፤ 22 ^b18:15 ሂዝ 27:31 ^c18:17 ኢሳ 23:14፤ ሂዝ 27:26 ^d18:18 ሂዝ 27:32

የሳይ ሂንቱ ጊሾ ኢ ቦላ ፒርዲዳ ጊሾ
ኡፋይቲቱ።) ያጊዶሶና።^c

²¹ ያቲን፡ ሚኖ ከታንቾይ ዎፃ ዳኒያ ጊታ
ሹቹ ዴንሲዲ አባን ሆሊሼ፡ «ጊታ ካታሚያ
ባቢሎኒይ ዎልቃን ሆሌታዳ ሃይሳዳ ኩንዳና፤ ኢያ
ሃቺፌ ጉዬ ኡባካ ቤንቱኩ። ^{f22} ዲሲ ዲዌይሳቲኔ
ዩዌይሳቲ፡ ሱሱልዔኔ ዋይዜ ፑኔይሳቲ፡ ሂዛፔ
ጉዬ ኔ ጊዶን ኡባካ ሲዔቶኮና። አይ ኮቻ ዛልዔ
ዛልዒያ አሲካ ኔ ጊዶን ቤንቴና። ዎፃ ጊርሲ ሂዛፔ
ጉዬ ኔ ጊዶን ሲዔቴና። ^{gh} ²³ ዎምፔ ፖዎይ
ዛሪዲ ኔ ጊዶን ፖዔና። ማቾ ኤኬይሳኔ አዘና
ጌሊያሪ ቃሊ ሂዛፔ ጉዬ ኔ ጊዶን ሲዔቴና። ኔ
ዛልዓንቾቲ ቤታ ኡባን ኤሬቲዳ ዎልቃማታ። ኔ
ቤታን ካዎቴሳታ ኡባ ጨማሳዳ» ያጊስ።

²⁴ ናቤታ ሱሳይ፡ ጌሻታ ሱሳይኔ ቤታ ቦላ
ሃይቂዳ አሳ ኡባ ሱሳይ ኢ ጊዶን ቤንቲዳ ጊሾ
ባቢሎኒይ ፒርዴታሱ። ⁱ

19 ያቲን፡ ሳሎን ዳሮ አሳይ፡ «የሳይ ጋላቴቶ!

አቶቴሳይ፡ ቦንቾይኔ ዎልቃይ ኑ ያሳስ ጊዶ።

² ኢያ ፒርዳይ ቱማኔ ዒሎ።

ሳዓ ቱኒሲዳ ኢታ ላይሚው ያሳይ ፒርዲስ።

የሳይ ባ አይሌታ ሱሳ ኢፔ አቺስ»

ያጊሺን ሲዓስ። ^j

³ ሄ አሳይ ዛሪዲ ባንታ ቃላ ዶቁ አሲዲ፡

«የሳ ጋላቲ ጋኮ።

ሄ ካታሚያ ሜሪናው ጨያሼ ዳና»

ያጊዶሶና።^k

⁴ ላታማኔ አይዱ ጨማቲኔ ዴዎን ዴዒያ አይዱ

ሜዴቴሳቲ አራታን ኡቲዳ ያሳስ ጉፋኒዲ፡

«አሚንዒ! ያሳ ጋላቲ ጋኮ»

ያጊዲ ጎይኒዶሶና።

⁵ ያቲን፡

«የሳ አይሌቲ፡

ዎሴ ያያ ጉሲኔ ጊቲ ኡባይ፡

ኑ ያሳ ጋላቲቱ»

ያጊያ ቃላይ አራታፔ ኬዬስ። ^l

⁶ ያቲን፡ ዳሮ አሳዳ ዎጫሚያ፡ ዎልቃማ ሻፋዳ

ጉሚያ፡ ዳዳዳ ዴቺያ ጊርሳይ፡

«የሳ ጋላቲ ጋኮ፤

ኑ ጎዳይ፡ ኡባፌ ዎልቃማ ያሳይ ካዎቲስ። ^m

⁷ ዶርሳ ያጋኖይ ጋኪዳ ጊሾ ኢያ ጌሊያራ ጊጊዳ
ጊሾ

ኑ ኡፋይቶስ፡ ጋላቶሲኔ ዶርሳ ቦንቾስ።

⁸ ጌሎስ ጊጊዳራ ጳሊያኔ ጌሺ ጊዲዳ

ሊኖ ማዎ ማዓና ሜላ ኢው ኢሜቲስ»

ያጊሺን ታ ሲዓስ። (ሊኖ ማዎይ ጌሻታ ዒሎ አሶ
ሌሚሶ።)

⁹ ሄሳፌ ጉዬ፡ ከታንቾይ ታኮ፡ «ዶርሳ ያጋኑዋ
ዌጌቲዳይሳቲ አንጄቲዳይሳታ» ጋዳ ዓፋ። ሄ
ከታንቾይ ጉጂዲ፡ «ሃይሲ ያሳ ቱማ ቃላ»
ያጊስ። ⁿ

¹⁰ ሄ ዎዴ ታ ኢያ ጎይናናው ኢያ ቶሁዋ ቦላ
ኩንዳስ። ሺን ኢ፡ «ሄሳ አሶፋ! ታኒ ዩሱሳባ
ማርካቲያ ኔ ሜላኔ ኔ ኢሻታ ሜላ። ኔ ያሳ ጎይና»
ያጊስ። ሂዛ፡ ዩሱሳባ ማርካቲዳይሳታስ ናቤቴሳ
አያኒ ዴዔስ።

ቦላ ፓራ ቶጊዳይሳ

¹¹ ያቲን፡ ሳሎይ ዶዬቲን፡ ያን ቦላ ፓሪ
ዴዔይሳ ቤዓስ። ሄ ፓራ ቶጊዳይሲ አማኔቲዳይሳኔ

ቱማንቾ ጌቴቱስ። ኢ ዒሎቴሳን ፒርዴሲኔ
አሌቴስ። ^{o12} ኢያ አይፌይ ታማ ላጮ ዳኔስ፤

ኢያ ሁዔን ዳሮ ካላቺ ዴዔስ። ኢያ ቦላ ኢ አቲን
ሃሪ አኒካ ኤርና ዓፌቲዳ ሱንሲ ዴዔስ። ^{p13} ኢ

ሱሳን ሙኬቲዳ ማዎ ማዒስ፤ ኢያ ሱንሳይካ ያሳ
ቃላ። ¹⁴ ጳሊያኔ ጌሺ ጊዲዳ ሊኖ ማዎ ማዒዳ ሳሎ

አላንቾቲ ቦላ ፓራታ ቶጊዲ ኢያ ጌዶ ካሎሶና።

¹⁵ ካዎቴሳታ ቃንዒያ ማሺ ኢያ ዶናፔ ኬዬስ።

ኢ ቢራታ ዓምዓን አሳ ሃራና። ኡባፌ ዎልቃማ
የሳ ሃንቆ ዎይኔ ኡሻ ጉምዒያ ቤሳ ኢ ዩዳና።^q

¹⁶ ኢያ ማዑዋ ቦላኔ ኢያ ዎዲሪያ ቦላ፡ «ካዎታ
ካዉዋኔ ጎዳታ ጎዳ» ያጊያ ሱንሳይ ዓፌቲስ።

¹⁷ ሄሳፌ ጉዬ፡ ኢሲ ከታንቾይ አዋ ቦላ
ኤቂዳይሳ ቤዓስ። ሄ ከታንቾይ ሳሎራ ፒራዲያ

ካፎ ኡባስ ባ ቃላ ዶቁ አሲዲ፡ «ሃ ዩቴ! ያሳ
ጊቢራ ማናው ኢሲ ቤሲ ሺቂቴ። ^{r18} ዩዲ ካዎታ

አሹዋ፡ ሻላቃታ አሹዋ፡ ዎታዳሬታ አሹዋ፡

ፓራታ አሹዋ፡ ፓራታ ቶጊይሳታ አሹዋ፡ አሳ

^c18:20 ሂዛ 27:30፤ ዛሬ 32:43፤ ኤር 51:48 ^f18:21 ኤር 51:63

^g18:22 ኢሳ 24:8፤ ሂዛ 26:13 ^h18:22 ኤር 7:34፤ 25:10 ⁱ18:24 ኤር 51:49

^j19:2 ዛሬ 32:43፤ 2ካዎ 9:7 ^k19:3 ኢሳ 34:10 ^l19:5 ማዝ 115:13 ^m19:6 ሂዛ

1:24፤ ማዝ 93:1፤ 97:1፤ 99:1 ⁿ19:9 ማቶ 22:2 ^o19:11 ሂዛ 1:1 ^p19:12 ዳኔ

10:6 ^q19:15 ማዝ 2:9፤ ኢሳ 63:3፤ ኢዩ 3:13፤ ዮቆ 14:20 ^r19:17 ሂዛ 39:17-20

አባ አሹዋ፡ አይሌታ አሹዋ፡ ዎማኖታ አሹዋ፡
ጊታታኔ ጉሳታ አሹዋ ሚቴ» ያጊስ።

¹⁹ ደዓይ፡ ፓራ ቶጊዳይሳራኔ ኢያ አላንቸታራ
አሌታናው ሳዓ ካዎቲኔ ኤንታ አላንቸቲ ኢሲ ቤሲ
ሺቂዳሺን ቤዓስ። ²⁰ ሺን ሄ ደዓይኔ ኢያ ሱንሳን
ማላታታ አሲዳ ዎርዶ ናቤይ ኢያራ ኢሲፌ
አይኬቲስ። ሄ ማላታታን ደዓ ማላይ ዴዔይሳታኔ
ኢያ ሚሲሊያ ጎይኔይሳታ ኢ ባሌሲስ። ደዓይኔ
ዎርዶ ናቤይ ናምዓይካ ዲኔን ኤዚያ ታማ አባን
ፓዓ ዩጌቲዶሶና። ^{s21} አቲዳይሳቲ ፓራ ቶጊዳይሳ
ዶናፕ ኬያ ማሻን ሃይቂዶሶና። ካፎቲ አባይ ኤንታ
አሹዋ ሚዲ ካሊዶሶና።

ሙኩሉ ላይሲ

20 ዛዊ ባይና አላ ቁልፒያኔ ጊታ ሳንሳላታ ባ
ኩሼን አይኪዳ ኢሲ ኪታንቸይ ሳሎፕ
ዎዲሺን ቤዓስ። ² ኢ ዳዊያ አይኪዲ ሙኩሉ
ላይሳስ ቃቺስ። ሄ ዳዊይ ኮይሮ ሾሻ፤ ዳቡሎሳ
ዎይኮ ዓላሄ። ¹³ ኪታንቸይ ዛዊ ባይና አላን ኢያ
ዩጊዲ፡ ሙኩሉ ላይሲ ዉራና ጋካናው ካዎቴሳታ
ዛሪ ባሌሶና ሚላ ቁልፕን ጎርዲዲ አታሚስ። ሄሳፌ
ጉዬ፡ ዳዊይ ጉሳ ዎዴስ ቢሌታናው ቤሲስ።

⁴ ሄሳፌ ጉዬ፡ አራታታኔ አራታታ ቦላ ኡቲዲ
ፒርዳና ሚላ ማቲ ኢሜቲዳይሳታ ቤዓስ። ዩሱሳስ
ማርካቲዳ ጊሾኔ ያሳ ቃላ አዲዳ ጊሾ ባንታ ቆዲያ
ጎይሬቲዳ አሳ ሼምፑዋ ቤዓስ። ኤንቲ ደዓ ዎይኮ
ደዓ ሚሲሊያ ጎይኔቦኮና። ኤንቲ ደዓ ማላ ባንታ
ሶምዎን ዎይኮ ባንታ ኩሼን ዎሲቦኮና። ኤንቲ
ሃይቆፕ ዴንዲዲ ኪሪስቶሳራ ኢሲፌ ሙኩሉ
ላይሲ ሃሪዶሶና። ^{u5} ሃይሲ ኮይሮ ዴንዱዋ፤ አቲዳ
ሃንኮ ሃይቂዳይሳቲ ሙኩሉ ላይሳይ ዉራና ጋካናው
ሃይቆፕ ዴንዲዳቦኮና። ⁶ ኮይሮ ዴንዱዋስ ቃዲ
ዴዔይሳቲ አንጄቲዳይሳታኔ ጊሻታ። ኤንታ ቦላ
ናምዓንሶ ሃይቁዋስ ዎልቂ ባዋ። ኤንቲ ያሳሲኔ
ኪሪስቶሳስ ካሂኔ ጊዳና፤ ኢያራ ኢሲፌ ሙኩሉ
ላይሲ ሃራና።

ዓላሂያ ዶኔቴሳ

⁷ ሙኩሉ ላይሳይ ዉሪዳፕ ጉዬ ዓላሂይ ቃሾፕ
ቢሌታና። ⁸ ኢ ሳዓ ጋዋፕ ጋዓ ጋካናው ዴዔያ
ካዎቴሳታ፡ ኤንቲካ፡ ጎጊኔ ማጎጊ ጌቴቴይሳታ
ባሌሲዲ አላስ ሺሻናው ኬያና። ኤንታ ፓይዶይ

አባ ጋዓን ዴዔያ ሻፌ ሜላ። ^{v9} ኤንቲ ቤታ
ኡባን ላሌቲዲ፡ ጊሻታ ሄራኔ ያሳይ ዶሲያ ካታማ
ቴቂዶሶና። ሺን ታሚ ሳሎፕ ዎዲዲ ኤንታና
ሚስ።

¹⁰ ኤንታ ባሌሲዳ ዓላሄይ፡ ደዓይኔ ዎርዶ ናቤይ
ዩጌቲዳ ኤዚያ ዲኔ ታማ አባን ዩጌቲስ። ኤንቲ
ቃማኔ ጋላስ ሜሪናው ፓዓ ካዔታና።

ዉርሴሳ ፒርዳ

¹¹ ሄሳፌ ጉዬ፡ ጊታ ቦላ አራታ ቦላ ኡቲዳይሳ
ቤዓስ። ሳዒኔ ሳሎይ ኢያ ሲንሳፌ ባቃቲዶሶና፤
ኤንቲ ዛሪ ቤንቲቦኮና። ^{w12} ሃይቂዳይሳቲ፡
ጊታቲኔ ጉሳቲ አራታ ሲንሳን ኤቂዳይሳታ ቤዓስ፤
ማዓቲ ዶዩቲዶሶና፤ ቃሲ ዴዎ ማዓፋ ጊዲዳ
ሃራ ማዓፋ ዶዩቲስ። ሃይቂዳይሳቲ ማዓፋን ዓፌቲዳ
ባንታ አሱዋዳ ፒርዳ ኤኪዶሶና። ¹³ አባይ ባ
ጊዶን ዴዔያ ሃይቂዳይሳታ ኢሚስ፤ ሃይቆይኔ
ሲዎሌይ ባንታ ጊዶን ዴዔያ ሃይቂዳይሳታ
ኢሚዶሶና። ኢሲ ኢሲ አሲ ባ አሱዋዳ ፒርዳ
ኤኪስ። ¹⁴ ያቲን፡ ሃይቆይኔ ሲዎሌይ ታማ አባን
ዩጌቲዶሶና። ሄ ታማ አባይ ናምዓንሶ ሃይቆ።
¹⁵ ዴዎ ማዓፋን ኢያ ሱንሳይ ዓፌቲቦና አኒካ ታማ
አባን ዩጌቲስ።

አራሳ ሳሎኔ አራሳ ሳዓ

21 ታኒ አራሳ ሳሎኔ አራሳ ሳዓ ቤዓስ። ኮይሮ
ሳሎይኔ ኮይሮ ሳዓይ ዳይስ፤ አባይካ
ዳይስ።^x ² ጊሻ ካታሚያ፡ አራሳ ዩሩሳላሜይ፡
አዘና ጌላናው አሌቂታዳ ጊጋዳ ዴዔያ ማጫሳዳ
ሳሎፕ ያሳ ማታፕ ዱጊ ዎዲሺን ቤዓስ። ^y

³ አራታፕ ሃይሳዳ ያጊዲ፡ አዲያ ጊታ ቃላ
ሲዓስ፤ «ያሳ ኪሳይ አሳራ ዴዔስ፤ ያሳይ ባ
ቦንቹዋራ አሳራ ኢሲፌ ዳና። ኤንቲ ኢያ ዴሬ
ጊዳና፤ ያሳይ ባ ሁዒን ኤንታራ ዳና፤ ኢ ኤንታ
ያሳ ጊዳና። ^{z4} ያሳይ ኤንታ አይፌፕ አፋሳ ኡባ
ቁቻና። ሂዛፕ ሃይቆይ ዎይኮ ካዮይ ዎይኮ ዋሶይ
ዎይኮ ዋዬይ ዴና። ጋልዓ ኡባይ አዲስ» ያጊስ።

a

⁵ አራታ ቦላ ኡቲዳይሲ፡ «ታኒ ኡባ አራሲ
አሳና» ያጊስ። ቃሲ ዛሪዲ ታኮ፡ «ታኒ አዴይሲ
አማንሴይሳኔ ቴማ ጊዲያ ጊሾ ዓፋ» ያጊስ። ⁶ ቃሲ
ታኮ፡ «ፖሌቲስ! ታኒ አልፋኔ አሜጋ፤ ዶሜሲኔ

^s19:20 ዮቆ 13፡1-18 ^t20:2 ሜዴ 3፡1 ^u20:4 ዳኔ 7፡9 ^v20:8 ሂዝ 38፡2 ^w20:11
ዳኔ 7፡9-10 ^x21:1 ኢሳ 65፡17፤ 66፡22፤ 2ኢዒ 3፡13 ^y21:2 ኢሳ 52፡1፤ ዮቆ 3፡12፤
ኢሳ 61፡10 ^z21:3 ሂዝ 37፡27፤ ሉዌ 26፡11 ^a21:4 ኢሳ 25፡8፤ ኢሳ 35፡10፤ 65፡19

ፖሎ።^b ሳሞቲዳ አናካ ዴያ ሃሳ ፑልቱዋፌ ጨጊ ባይና ጮ አሻና።⁷ ምንም እንኳን ሃሳ አባ ላታና፤ ታኒ ኢያው ሶሳ ጊዳና፤ ኢካ ታ ናዓ ጊዳና።^{c8} ሺን ያሻንቾታ፤ አማኔቶናይሳታ፤ ቱናታ፤ ሸምፖ ወዴይሳታ፤ ላይማቴይሳታ፤ ቢቴይሳታ፤ ኤቃ ጎይኔይሳታ፤ ወርዳንቾታ ቃዳይ ዲኔይ ኤዲያ ታማ አባን ጊዳና። ሄሲ ናምዓንሶ ሃይቆ» ያጊስ።
⁹ ላፑን ወርሴሳ ሰሻቲ ኩሚዳ ላፑን ፁዓታ አይኪዳ ላፑን ኪታንቾታፕ ኢሶይ ታኮ ዩዲ፤ «ሃያ፤ ታኒ ኔና ጌሎስ ጊጊዳ ዶርሳ ማቺው ቤሳና» ያጊስ።¹⁰ ኪታንቾይ ታና ዳሮ ዶቃ ዴሪያ ሁዔ ጌሻ አያናን ኪሲዲ፤ ጌሻ ካታማይ፤ ዩሩሳሳሜይ፤ ሳሎፕ ሶሳ ማታፕ ዱጌ ወዲሺን ቤሲስ።^{d11} ሄ ካታማይ ሶሳ ቦንቾን ፖዔስ። ሄ ካታማ ፖሶይ ያስጸዴ ጊያ አልዎ ሹቻ ሚላ፤ ጌሻ ቢሪሴዳ ጸሴስ።¹² ሄ ካታማ ዲርሳይ ወልቃማኔ አዱሴ። ኢያው ታማኔ ናምዑ ፔንጌቲኔ ሄ ፔንጌታ ናጊያ ታማኔ ናምዑ ኪታንቾቲ ዴሶሶና፤ ፔንጌታ ቦላ ታማኔ ናምዑ ኢስራዔል ዜሬሳታ ሱንሳይ ዓፌቲስ።^{e13} ዶሎሃ ባጋራ ሄቩ ፔንጌቲ፤ ፑዴሃ ባጋራ ሄቩ ፔንጌቲ፤ ዱጌሃ ባጋራ ሄቩ ፔንጌቲ ዴሶሶና።¹⁴ ካታማ ጊምቤ ዲርሳይ ታማኔ ናምዑ ሹቻ ባሶታ ቦላ ኤቂስ፤ ኤንታ ቦላ ታማኔ ናምዑ ዶርሳ ሃዋሬታ ሱንሳይ ዓፌቲስ።

¹⁵ ታው አዲያ ኪታንቾዋስ፤ ካታማ፤ ኢያ ፔንጌታኔ ኢያ ዲርሳ ዋዲያ ወርቃ ሃምዓይ ዴዔስ።^{f16} ካታማስ አይዱ ማዛኔቲ ዴሶሶና፤ ካታማ ጌሳይኔ ጎምፓይ ኢሲ ጊና። ኪታንቾይ ካታማ ባ ሃምዓን ዋዲን፤ ካታማይ ታማኔ ናምዑ ሙኩሉ ኪሎ ሚቲሬ ጊዲስ፤ ካታማ ጌሳይ፤ ጎምፓይኔ ዶቃቴሳይ ኢሲ ጊና።¹⁷ ኪታንቾይ ቃሲ ዲርሳ ዋዲን፤ ኪታንቾይ ጎዔቲያ አሳ ኩሼን ኢሲ ሄታኔ አይታማኔ አይዱ ዋዳ ጊዲስ።

¹⁸ ካታማ ዲርሳይ ያስጸዴ ጊያ ሹቻን ዳሬቲስ። ካታማይ ማስቶቴዳ ጸሊያ ጌሻ ወርቃን አሴቲስ።¹⁹ ካታማ ዲርሳ ባሶይ አባ ቆሞ ቦንቾቲዳ ሹቻን አሴቲስ። ኮይሮ ሂዲቲዳ ሹቻይ ያስጸዴ፤ ናምዓንሶይ ሳምፔሬ፤ ሄቫንሶይ ኪልቁዶኔ፤ አይዳንሶይ ባሉሬ፤²⁰ ኢቻሻንሶይ ሳርዶንኪሴ፤

አሱፑንሶይ ሳርዲዮኔ፤ ላፑንሳይ ኪሪስቲሎቤ፤ ሆስፑንሶይ ቢሪሴ፤ አዱፋንሶይ ቶጳዚዮኔ፤ ታማንሶይ ኪሪስጲራሲሴ፤ ታማኔ ኢሲንሶይ ያኪንቴ፤ ታማኔ ናምዓንሶይ አሜቴስዒናሴ።

²¹ ታማኔ ናምዑ ፔንጌታስ ታማኔ ናምዑ ኢንቆ ጊያ አልዎ ሹቻ ዴዔስ። ኢሲ ኢሲ ፔንጌይ ኢሲ ኢንቆን አሴቲስ፤ ካታማ ወጋ አጌይ ማስቶቴዳ ጸሊያ ጌሻ ወርቃፌ አሴቲስ።⁸

²² ጎዳይ፤ አባፌ ወልቃማ ሶሳይኔ ዶርሳይ ካታማስ ኬሴ ጊዲያ ጊሾ ታ ሄ ካታማን ሶሳ ኬሴ ቤዓቢኬ።²³ ሶሳ ቦንቾይ ሄ ካታማስ ፖዲያ ጊሾኔ ዶርሳይ ኢያው ምፕፕ ጊዲያ ጊሾ ካታማስ አዋ ወይኮ አጌና ፖሶ ኮሺና።^{h24} ካዎቴሳቲ ሄ ካታማ ፖሶን ሃሙታና፤ ካዎቲካ ባንታ ቦንቾዋ ያ ኤሃና።ⁱ²⁵ ቃሚ ያን ባይና ጊሾ ካታማ ፔንጌቲ አባ ወዴ ዶያ ጊዳና፤ ጎርዴቶኮና።^{j26} ካዎቴሳታ ጌታቴሳይኔ ቦንቾይ ሄ ካታማ ያና።²⁷ ዶርሳ ዴሶ ማዓፋን ሱንሳይ ዓፌቲዳይሳታ ዓላሊ አቲን ቱናባ ወይኮ ዩላያባ አሴይ ወይኮ ወርዶቴይ አኒካ ሄ ካታማ ጌሴና።^k

22 ያቲዲ፤ ኪታንቾይ ታና ሶሳ ካዎቴሳ አራታፔኔ ዶርሳ ካዎቴሳ አራታፔ ጎጊያ ማስቶቴዳ ጸሊያ ዴሶ ሃሳ ሻፋ ቤሲስ።^{l2} ሄ ሻፋይ ካታማ አጊያ ጊዶራ ዱጌ ጎጌስ፤ ሻፋፕ ሄፊንሳ ባጋራኔ ሃፊንሳ ባጋራ አጌናን ኢሲ ቶሆ፤ ላይሳን ታማኔ ናምዑ ቶሆ አይፊያ ዴሶ ሚሲ ዴዔስ። ሄ ሚሳ ቦንጮይ ካዎቴሳታ አባ ሃርጌፌ ፓሴስ።^m

³ ሄ ካታማን አይቢ ቃንጌሲካ ዴና። ሶሳ ካዎቴሳ አራታይኔ ዶርሳ ካዎቴሳ አራታይ ሄ ካታማን ዳና። ሶሳ አይሌቲ ሶሳስ አሳና።ⁿ⁴ ኤንቲ ኢያ ሰምዑዋ ቤዓና፤ ኢያ ሱንሳይ ኤንታ ሰምዎን ዓፌታና።⁵ ሂዛፕ ቃሚ ዴና፤ ጎዳ ሶሳይ ኤንታው ምፕፕ ጊዲያ ጊሾ ኤንታው ምፕፕ ወይኮ አዋ ፖሶ ኮሺና። ኤንቲ ሜሪ ሜሪናው ካዎታና።^o

ዩሱሳ ዩሳ

⁶ ኪታንቾይ ታኮ፤ «ሃ ታ አዲያ ቃላይ ቱማኔ አማንሴይሳ፤ ጎዳይ፤ ናቤታ ባ ጌሻ አያናን ኪቲያ ሶሳይ፤ ማታን ሃናናባ ባ አይሌታ ቤሳናው ባ ኪታንቾዋ ኪቲስ» ያጊስ።⁷ ዩሱሳ፤ «ሄኮ ታ

^b21:6 ኢሳ 55:1 ^c21:7 2ሳሙ 7:14፤ ማዝ 89:26 ^d21:10 ሂዝ 40:1
^e21:12 ሂዝ 48:30-35 ^f21:15 ሂዝ 40:3 ^g21:21 ኢሳ 54:11-12
^h21:23 ኢሳ 60:19 ⁱ21:24 ኢሳ 60:3 ^j21:25 ኢሳ 60:11
^k21:27 ኢሳ 52:1፤ ሂዝ 44:9 ^l22:1 ሂዝ 47:1፤ ዛካ 14:8 ^m22:2 ሜዴ 2:9
ⁿ22:3 ዛካ 14:10 ^o22:5 ኢሳ 60:19፤ ዳኔ 7:18

ኤሌሳዳ ያና፤ ሃ ማፃፋን ዴዒያ ቲንቢቴ ቃላ ናጊያ አኒካ አንጄቲዳይሳ» ያጊስ።

⁸ ታኒ፥ የሃኒሲ፥ ሄ ኡባባ ሲዓስ፤ ቤዓስ። ታኒ ሄሳ ሲዒዳ ዎዴኔ ቤዒዳ ዎዴ ሄሳ ታና ቤሲዳ ኪታንቹዋ ጎይናናው ኢያ ቶሁዋ ቦላ ኩንዳስ።

⁹ ሺን ኪታንቹይ ታኮ፥ «ሄሳ አሶፋ! ታኒ ኔዳ፥ ናቤታዳ ኔ ኢሻታዳኔ ሃ ማፃፋን ዴዒያ ኡባ ኪቴቲያ አይሌታ ሜላ፤ ያሳ ጎይና» ያጊስ።

¹⁰ ኪታንቹይ ዛሪዲ፥ «ሃ ኡባይ ፖሌቲያ ዎዴይ ማታቲዳ ጊሾ ሃ ማፃፋን ፃፌቲዳ ቲንቢቴ ቃላ ማታሜን ጎርዶፋ። ¹¹ ኢታ አሴይ ጉጂዲ ኢታ አሶ፤ ቱኔይ ጉጂዲ ቱኖ። ሎዎ አሴይ ጉጂዲ ሎዎ አሶ፤ ጊዩይ ጉጂዲ ጊዩ» ያጊስ። ሀ

¹² ዩሱሲ፥ «ሄኮ፥ ታኒ ኤሌሳዳ ያና። ኢሱዋስ ኢሱዋስ ኢያ አሱዋዳ ኢማናው ታ ዎይቶይ ታራ ዴዔስ። ^{q13} ታኒ አልፋኔ አሜጋ፤ ኮይሮኔ ወርሴሲ፤ ዶሜሲኔ ፖሎ። ፣

¹⁴ «ባንታ ማዑዋ ሜጨዲ ጊሼይሳቲ አንጄቲዳይሳታ። ዴዎ ሚሴ አይፊያ ማናዉኔ ካታማ ፔንጊያራ ጊላናው ኤንታው ማቲ ኢሜቲስ። ^{s15} ሺን ካናቲ፥ ቢቴይሳቲ፥ ላይማቴይሳቲ፥ ሺምፖ ዎዴይሳቲ፥ ኤቃ

ጎይኔይሳቲ፥ ዎርዶ ዶሴይሳቲኔ አሴይሳቲ ካሬን ዴዎሶና።

¹⁶ «ታኒ፥ ዩሱሲ፥ ሃ ማርካቴሳ ሂንቴው፥ ዎሳ ኬሳታስ አዳና ሜላ ታ ኪታንቹዋ ኪታስ። ታኒ ዳዊቴ ሼሺኔ ዜሬሴ። ታኒ ፖዒያ ጉራ ባካላ» ያጊስ። ፋ

¹⁷ ጊሻ አያናይኔ ጊላናው ጊጊዳ ማጫሲያ፥ «ሃያ» ያጎሶና። ቃሲ ሃይሳ ሲዒያ አኒካ፥ «ሃያ» ያጎ። ሳሞቲዳ አኒካ ሃዮ፤ ዴዎ ሃሳ ኮያ አኒካ ጮ ኤኮ። ሀ

¹⁸ ታኒ ሃ ማፃፋን ፃፌቲዳ ቲንቢቴ ቃላ ሲዒያ አናካ ዘራይስ። አኒካ ሃ ቃላ ቦላ ኢሲባ ጉጂኮ፥ ያሳይ ሃ ማፃፋን ፃፌቲዳ ቦሻ ኢያ ቦላ ጉጃና። ^{v19} አኒካ ማፃፋን ዴዒያ ቲንቢቴ ቃላፔ ኢሲባ ፓጨሲኮ፥ ያሳይ ሃ ማፃፋን ፃፌቲዳ ዴዎ ሚሳ አይፊያፔኔ ጊሻ ካታማፔ ኢያ ቃዳ ፓጨሳና።

²⁰ ሃ ኡባ ማርካቴይሲ፥ «ቱማ፥ ታኒ ኤሌሳዳ ያና» ያጊስ።

አሚንዒ፤ ጎዳ ዩሱሳ፥ ሃያ።

²¹ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶሳ አዶ ኬሃቴሳይ ሂንቴ ኡባራ ጊዶ። አሚንዒ።

P22:11 ዳኔ 12:10 q22:12 ኢሳ 40:10፤ 62:11፤ ማዝ 28:4፤ ኤር 17:10

፣22:13 ዮቆ 1:8፤ 17፤ 2:8፤ ኢሳ 44:6፤ 48:12 s22:14 ሜዴ 2:9፤ 3:22

ፋ22:16 ኢሳ 11:1 ሀ22:17 ኢሳ 55:1 ሃ22:18 ዛሬ 4:2፤ 12:32